11. *Parohia Ciorani-d.-j.*, cu biserica parohială Adormirea.

12. *Parohia Parepa,* cu biserica parohială Schimbarea-la-Față, compusă din cătunul Rușani.

13. *Parohia Adîncata,* cu biserica parohială Adormirea.

14. *Parohia Fulga-d.-s.*, cu biserica parohială Sf. Nicolae.

15. *Parohia Fulga-d.-j.*, cu biserica parohială Sf. Haralambie.

16. *Parohia Ciorani-d.-s.*, cu biserica parohială Adormirea.

Cîmpul, *sat,* face parte din com. rur. Valea-Mare, pl. Rîul-Doamnei, jud. Muscel. Are o populație de 238 locuitori (112 bărb. și 126 fem.)

Cîmpul, *poiană,* com. Zăvoeni, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Cîmpul, *pîrîiaș,* jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul. Izvorește din muntele Fînețele și se duce în Slănic pe stînga.

Cîmpul-Apei, *pîrîu,* în com. rur. Prisăceaua, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți.

Cîmpul-Ascuns, *cîmpie,* în jud. Vlașca, pe proprietatea Iași, pendinte de căt. Strîmba-d.-j.

Cîmpul-Brezei, *platoŭ,* pe care este așezat satul Breaza-d.-s., plaiul Prahova, jud. Prahova; are o poziție frumoasă.

Aceast platoŭ este tăiat în lung de șoseaua națională Ploești-Predeal.

Cîmpul-Cerneĭ, *loc izolat,* la N. comunei Slătioara, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Cîmpul-Colentinei, *cîmpie* frumoasă, județul Ilfov, în vale de mănăstirea Plumbuita. Aci, la anul 1830, s'a făcut sfințirea steagurilor și armelor miliției naționale. Là anul 1834, tot aci s'a săvîrșit jurămîntul credinței ostășești.

Cîmpul-Foamei, *cătun,* comuna Arcani. plaiul Vulcanul, județul Gorj. E situat pe șes, la S. de com. Arcani și în albia pîrîului Jaleșul. Are o suprafață de 590 hect., din cari 253 hect. pădure, 230 hect. locuri arabile, 35 hect. fînețe, 35 hect. vii și 37 hect. livezi de pruni.

Are o populație de 131 familii, saŭ 832 suflete, din cari 4 familii Țigani. Sunt 92 contribuabili.

Locuitorii posedă: 16 pluguri, 5 căruțe cu cai și 56 care cu boi.

Numărul vitelor e de 540 capete. Stupi sunt 60.

Prin cătun trece șoseaua comunală, care-l pune în legătură spre S. cu com. Stolojani, iar la N. cu com. Arcani.

In cătun se află 5 mori pe apa Jaleșului, 27 pive, 10 puțuri și 2 fîntîni.

Are o biserică de zid, fondată la anul 1872, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Cîmpul-lui-Albeață, *deal,* în comuna Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. E situat în spre S.-V. ramurei Cernegura, lîngă satul Calul.

Cîmpul-lui-Covrig, *deal.* în com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situat în spre N.-V. de ramura Cernegura.

Cîmpul-lui-Dan, *loc izolat,* comuna Călimănești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Cîmpul-lui-Dragoș. V. Tîrgul-Păscani, jud. Suceava.

Cîmpul-lui-Neguț, *poiană,* la E. de com. Priseaca, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Cîmpul-Lupteĭ, *loc,* pe teritoriul satului Vîrful-Cîmpului, în hotar cu satul Ionășani, com. Vîrful-Cîmpului, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu. Numirea aceasta e păstrată prin tradițiune, din timpul cînd s'a făcut crunta sfărîmătură a oștilor polone sub Regele Albert, de către Moldoveni conduși de Stefan-cel-Mare. După această biruință, eroul Moldovei se retrase la tîrgul Dorohoiu, pentru a se odihni și făcu mare serbare, mulțumind lui Dumnezeu, în biserica făcută de el, cu hramul Sf. Nicolae. Osemintele ce se descopăr din cînd în cînd prin rupturele ce le face Siretul, în malurile din această parte și despre Dobronăuți, sunt ale luptătorilor căzuți în acel războiu.

Cîmpul-Mare, *com. rur.*, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. E situată pe malul stîng al rîului Oltul și pe valea rîului Cungrea-Mare. Se compune din două cătune: Cîmpul-Mare și Vlîngărești.

Are o populațiune de 260 familii, saŭ 708 suflete, din cari 149 contribuabili.

Aci e reședința plășei Oltul-d.-s.

Pămîntul de cultură e parte șes, parte deluros; sunt 300 hect. arabile și 250 hect. pădure.

Comuna e legată cu cele l'alte com. de pe valea Oltului prin șoseaua județeană principală. Aci se face bîlciu de patru ori pe an, la 9 și 25 Martie, 29 Iunie și 15 Octombrie.

Are o școală înființată la 1896, și frecuentată de 29 elevi. Cu întreținerea ei, statul cheltuește 756 lei anual. Sunt 2 biserici,

www.dacoromanica.ro

deservite de 2 preoţi şi 2 cîntăreţi.

Pe rîul Olt sunt 2 morĭ de măcinat; pe apa Cungrea este una.

Locuitorii aŭ: 360 vacĭ şi boĭ, 42 caĭ, 960 oĭ, 35 capre şi 370 rîmătorĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 2684 hect. Locuitorĭ împroprietăriţi la 1864 sunt 160, pe 470 hect.

Cîmpul-Mare, *cătun*, în judeţul Mehedinţi, plaiul Cloşani; ţine de com. rur. Iupca..

Cîmpul-Mare, *sat*, face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Cîmpul-Mare, *localitate*, judeţul Argeş, pl. Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Cremenari. Aicĭ se face anual două bîlciurĭ marĭ, la 9 Martie şi la Înălţarea-Domnuluĭ.

Cîmpul-Mare, *cîmpie*, în com. rur. Prunişori, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Cîmpul-Mare, *cîmpie*, ridicată d'asupra satuluĭ Bobaiţa, plasa Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Cîmpul-Mare, *deal* şi *punct trigonometric de observaţiune*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna; ţine de Culmea-Gordeanuluĭ.

Cîmpul-Mare, *deal*, în raionul com. Cîmpul-Mare, plasa Oltul-d.-s., jud. Olt, pe care se cultivă 17 hectare vie.

Cîmpul-Mare, *loc arabil*, în raionul com. Găiceana, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ.

Cîmpul-Mare, *podiş*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana.

Cîmpul-Părului, *moşie* a statuluĭ, în jud. Romanaţi, arendată pe 1887—88 cu 21100 leĭ.

Cîmpul-Războiuluĭ, *loc*, pe culmea dealuluĭ Podriga, în satul cu acelaşĭ nume, com. Drăguşeni, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ. Numire păstrată prin tradiţiune, de la războiul urmat aicĭ între fraţiĭ Ilieş şi Ştefan, fiiĭ luĭ Alexandru-cel-Bun, Domnul Moldoveĭ, pentru scaunul domnieĭ.

Intre multele războaie urmate între aceştĭ doĭ fraţĭ, Letopiseţul Moldovenesc scrie despre cel de al treilea războiŭ următoarele:

«După aceea fără zăbavă s'aŭ marĭ ispitit Iliaş-Vodă, de aŭ marĭ intrat în ţară cu oaste leşească, şi i-aŭ eşit înainte Stefan-Vodă la Podrag; unde lovindu-se oştile, aŭ pierdut Iliaş-Vodă războiul».

Se vede lămurit din această descriere că localitatea Podriga, din vechime se numea Podraga, şi că ea ar fi rămas necunoscută astă-zĭ, dacă prin tradiţiune nu s'ar fi păstrat urmele războiuluĭ dintre aceştĭ doĭ fraţĭ.

Cîmpul-Văcăreştilor, *loc izolat*, com. Gănesti, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Cîmpuluĭ (Movila-), *movilă*, judeţul Brăila, pe uliţa Giurgeni, din satul Insurăţei.

Cîmpuluĭ (Valea-), *pîrîŭ*, jud. Putna. Izvoreşte din Dealul-Mare şi se varsă în Şuşiţa, între Varniţa şi Repedea.

Cîmpuluĭ (Valea-), *vale*, jud. Prahova; udă partea de V. a cîmpuluĭ Brezeĭ; se îndreaptă spre E.; deschide o prăpăstioasă vale numaĭ de stîncĭ, numită Vîjîitoarea, din cauza zgomotuluĭ ce face apa cînd cade din stîncă în stîncă. Ia naştere din muntele Vrăbieşti şi se varsă în rîul Prahova, pe ţărmul drept, între comunele Breaza-d.-j. şi Breaza-d.-s.

Cîmpulungul, *oraş*, capitala judeţuluĭ Muscel, situat cam în centrul judeţuluĭ.

Este aşezat la 45°, 16', 0" latitudine B. şi 42°, 42', 33" longitudine E. Cîmpulungul se află la 493 m. d'asupra Bucureştilor şi la o înălţime de 580 m. d'asupra nivelului Mărĭĭ-Negre.

Oraşul are o lungime de 5 kil., o lăţime de aproape 1 kil. şi o formă pentagonală.

Periferia oraşuluĭ este cea următoare:

Laturea de E., începînd din hotarul de jos al Nămăeştilor, merge la biserica din Valea-Mare, de unde dă în marginea Bogăteştilor şi d'aci în Valea-Romîneştilor, apoĭ în Măţăul, până la Groşani.

Laturea de S. începe din marginea Măţăuluĭ şi se înjugă cu marginea Poenarilor; d'aci se întinde pe lîngă Grădiştea şi Valea-Unchiaşuluĭ şi merge pe lîngă Godeni până dă în marginea Berevoeştilor.

Laturea de V. începe din Berevoeşti şi merge înainte de se vecineşte cu Oţelul, Bîndea şi Albeşti.

Laturea de N. începe din Albeşti, dă în apa Bughiĭ, apucă spre E., pe lîngă Voineşti şi se vecineşte maĭ sus cu moşiile Bărăţieĭ, a Lereştilor şi cu Lalul.

Privită din înălţime, poziţiunea oraşuluĭ este una din cele maĭ pitoreştĭ. Cîmpulungul este aşezat pe un platoŭ dintre două dealurĭ, numite Muscele, şi pe malul drept al rîuluĭ Tîrgul. Este străbătut prin centru de un canal făcut anume pentru curăţirea străzilor şi pentru stin-

www.dacoromanica.ro

gerea incendiilor. La S. are un cheiŭ solid de piatră, care servă pentru apărarea şoseleĭ de furia rîuluĭ Tîrgul.

Sub Mateiŭ-Basarab, Cîmpulungul era împărţit în suburbiile:

Scheiul (numită ast-fel de la Scheeni); Valea (după vîlcelul ce curge prin tîrg, de la care şi biserica şi-a luat numele de Valea); Marina (după hramul bisericeĭ); Sf. Nicolae-din-Sus (după hramul bisericeĭ); Bradul (după un brad bătrîn din curtea bisericeĭ, căzut la 1821); Popa-Savu (după fondatorul bisericeĭ din capul tîrgului); Tîrgul (de la tîrgul oraşuluĭ); Marginea, Popa-Stoica, Popa-Ene, Sf. Gheorghe şi Malul. In catagrafia de la 1831, aflăm Cîmpulungul impărţit în mahalalele: Scheiul, Popa-Savu, Biserica-Domnească, Şubeşti, Sf. Gheorghe, Curelari, Malul, Mărcuşul, Bărbuşa, Vişoiul şi Bughea.

Sunt patru strade principale: Strada Negru-Vodă (care începe de la Mănăstire pănă în Scheiŭ); Strada Rîuluĭ, numită ast-fel de la rîul ce udă Cîmpulungul în toată lungimea luĭ (începe de la Ţigănie şi merge pănă la foasta locuinţă a luĭ Petre Oncea Patraulea); Strada Mateiŭ-Basarab (începe de la Sf. Gheorghe şi merge pe lîngă Şubeşti, Sf. Treime, Sf. Ilie, Bradul, pănă la casa răposatuluĭ Protopop Iacoveanu), şi Strada Gruiuluĭ, care merge pe sub dealul cu acelaşĭ nume.

Toate aceste strade sunt îndreptate paralel în lungul oraşuluĭ şi trec prin centrul luĭ. Ele sunt pavate parte cu bolovanĭ de Rucăr; trotuarele sunt pardosite cu macadam şi curat întreţinute.

Dintre ulicioare vom enumera pe cele maĭ populate:

Lazăr, Mircea-Vodă, care începe de la casa răposatuluĭ Popa Ţîrîială şi merge pe lîngă Biserica-Domnească pănă la piaţă; Jianu, în memoria primuluĭ profesor de romînească al şcoalelor naţionale din Cîmpulung; Socol, în amintirea tragiceĭ morţĭ a luĭ Socol; a-Fierarilor, Calea-Băilor, Bărăţieĭ, Primărieĭ, Fundeni, Chirca, Vişoiŭ, Sf. Gheorghe, Closter, Albeşti, Crucea-de-Piatră, Calea Dobroeştilor, Nămăeşti, etc. Cele-l'alte strade aŭ primit numirea bisericilor saŭ a proprietarilor de căpitenie.

Următoarele strade s int plantaţe cu arborĭ: Negru-Vodă, (în dreptul bisericeĭ Sf. Nicolae); a-Fierarilor; Şoseaua Cîmpulung-Albeşti, cu începerea din str. Mateiŭ-Basarab.

Oraşul are treĭ barierĭ: Scheiul, Flămînda şi Mărcuşul.

In Cîmpulung sunt treĭ pieţe: Piaţa Sf. Ilie, situată între strada Mateiŭ-Basarab şi Mircea-Vodă, cu hală şi gherete, unde se face tîrg săptămînal în toate Sîmbetele, Scheiul şi Piaţa Judeţelor. In spatele mănăstireĭ, în zilele de la 17—28 Iulie, se face un tîrg anual, numit Sf. Ilie şi care, de obiceiŭ e mult animat.

Acest tîrg aduce comuneĭ un venit însemnat.

Inainte de 1633, bîlciul Sf. Ilie se făcea pe locul comuneĭ, în dosul bisericeĭ Sf. Ilie.

Tradiţia spune că în timpiĭ de emigrare la munţĭ, (de frica barbarilor) zborul acesta se muta şi el pe plaiurĭ; astfel, în plaiul Dîmboviţa este un munte cu acest nume, care, se crede, că şĭ-ar fi luat numele dela zborul ce s'a făcut în timp de cîţĭ-va anĭ pe creasta luĭ.

Un înscris de vînzare, vechiŭ şi care după indicaţiunea răposatuluĭ C. D. Aricescu, se află în posesiunea unuĭ sătean din Rucăr, zice «şi am băut adălmaşul la zborul luĭ Sf. Ilie, aicĭ-sus, pe creasta plaiuluĭ Sf. Ilie».

Mateiŭ Basarab prin hrisovul săŭ din 10 Aprilie 7155 (1647) mută zborul acesta de pe locul comuneĭ, pe locul mănăstireĭ, legînd prin testament «a nu plăti orăşenilĭ vamă de niciunele din cîte ar vinde, orĭ ar cumpăra la acest zbor».

La început, venitul tîrguluĭ era neînsemnat. Pe la 1855 aducea an peste an, folos ca de 2000 leĭ vechĭ; iar azĭ aduce 6—8000 leĭ. Locul a fost cedat comuneĭ de stat.

Oraşul se împarte în 4 colorĭ sau comisiĭ: Coloarea de galben coprinde Scheiul şi Vişoiul, saŭ partea de N. a oraşuluĭ; Coloarea de Roşu coprinde partea din centru saŭ Tîrgul; Coloarea de Verde partea de S. saŭ Mărcuşul; Coloarea de Albastru, coprinde Bughea-de-Sus şi Malul saŭ Bughea-de Jos.

Populaţia oraşuluĭ (1897) se urcă la 11244 locuitorĭ, din carĭ 10954 ortodoxĭ şi 290 de alte religiĭ; din aceştia sunt aproape 5000 de contribuabilĭ.

In anul 1897 s'aŭ născut 501 copiĭ (230 băeţĭ şi 263 fete) iar decese aŭ fost 319.

Căsătoriĭ aŭ fost 113.

Intre edificiile oraşuluĭ numărăm: şcolile primare de băeţi şi cele de fete, gimnaziul, şcoala normală (frumoasă construcţie recentă), spitalul judeţean, prefectura, primăria, casa creditului agricol, cazarma reg. 30 de dorobanţĭ, cazarma călăraşilor, poşta şi telegraful, diferite oteluri, etc.

In Cîmpulung se află un muzeŭ: «Negru-Vodă», recunoscut de Ministerul Instrucţiuneĭ publice, şi care se află instalat în tra-

www.dacoromanica.ro

pezăria mănăstirei Negru-Vodă din oraș. Muzeul are ca dotă:

a) diferite pisanii, parte pe pietre tumulare, parte pe cruci și ornamentațiuni din piatră saŭ lemn, carî s'aŭ aflat prin curțile și tindele bisericilor mănăstirilor din județ;

b) icoane de pictură bizantină;

c) pergamente;

d) deosebite obiecte, ca: cruci, săgeți, iconițe, monede, călimări (din epoca fanarioților), topoare preistorice, oseminte pietrificate (de animale antideluviane) și diferite exemplare de minerale.

Sunt 19 biserici: Mănăstirea Cîmpulung, situată în strîmtoarea intrărei orașuluî spre S. Pre cît se vede din ruinele ce maî există în partea dreaptă, se presupune că odată a servit de apărarea orașuluî, iar clopotnița de observator. E așezată între două culmî de munți înalțî și este udată de Rîul Tîrguluî. Ea s'a fondat de Radu-Negru și s'a restaurat, pe la anul 1633, de Mateiu-Basarab, tot cu acele pietre, înzestrînd-o cu moșiî. La 1819 a fost dărîmată de cutremur și la 1832 s'a restaurat de stat.

Această biserică a fost transformată de Mateiŭ-Basarab în mănăstire de călugărî.

La această mănăstire sunt:

1. Piatra mormîntală a luî Nicolae Vodă Basarab, purtînd următoarea inscripțiune slavonă, din 16 Noembrie, 1364, ce o dăm în traducere, după d. Profesor Grigore Tocilescu:

In luna Noembre, 16 zile, răposat-aŭ marele și de sine stătătorul Domn Ion Nicolae Alexandru Voevod, fiul mareluî Basarab Voevod, la anul 6873, indictionul al III-lea, vecinica luî pomenire».

Această piatră (lungime 1 m. 04, lățime 0.90, grosime 0.04) se păstrează în interiorul bisericeî (narthex), la dreapta întrăreî, sub jețul regal, fiind așezată pe un postament. Este una din cele maî vechî inscripțiunî slavone din Romînia, ce aŭ ajuns până la noî; ea nu a rămas necunoscută luî Șincaî, care o menționează însă sub o dată greșită, (1366).

2. Pisania mănăstireî Cîmpulung din 1636, în care se vorbește despre primul fondator «Radu-Negru Voevod, carele a fost din început descălecător Țăreî-Romînești și din început a fost cursul anilor de la Adam 6723 (1215)».

3. Idem, din anul 1636, în care se menționează privilegiile orașuluî Cîmpulung, după cum a fost din timpul luî Radu Negru-Vodă.

4. Idem, din 1827, a luî Grigorie Vodă Ghica, vorbindu-se despre preînoirea mănăstireî cu ziduri nouă.

Aceste 3 pietre sunt încastrate pe peretele din față al bisericeî.

5. O piatră mormîntală în curtea mănăstireî lîngă zidul despre stînga al bisericeî, cu inscripțiunî în limba romînă.

6. Pisania de la paraclis din 1718.

7. Un chivot de argint poleit cu aur, reproducînd în miniatură forma vechie a bisericeî, lucrare remarcabilă din începutul secoluluî al XVII-lea. Obiectul a fost dăruit mănăstireî de către Mateiu-Vodă Basarab și soția sa Elena, după cum se arată din inscripțiunea slavonă, cu data 7150 (1641), Decembrie 25, ce se află zugrăvită cu aur pe smalț.

8. O cățuie de argint, de formă vechie, cu două picioare și cu inscripțiunea slavonă-romînă, din 1657, din care se vede că a fost hărăzită mănăstireî Cîmpulung de către un Gheorghe și soția luî Stanca, cu copiiî lor.

9. O evanghelie romînă din 1682, ferecată în argint; scoarțele aŭ pe ele cizelate diferite scene din vieața luî Christos, cu inscripțiunî grecești d'asupră-le.

10. In inventariul mănăstireî figurează și un epitrahil de la Mateiŭ-Vodă Basarab.

Astă zî această mănăstire a rămas ca simplă biserică de mir, servind de catedrală orașuluî; se administrează de un îngrijitor cu rangul de arhimandrit și se întreține de stat. In curtea bisericeî se află un paraclis și alte multe clădirî.

Clopotnița bisericeî este o zidire gigantică, avînd o înălțime de 32 metri și o lățime de 12 metri. Este de cărămidă, lucrată solid și artistic.

Biserica Domnească s'a zidit de Doamna Chiajna și de fiul eî Petru, în anul 1567. Nu maî păstrează nimic, nicî din forma sa vechie arhitecturală, nicî din pisania și pietrele sale tombale. Ea s'a reparat la 1721 și apoî la 1889, cînd, la 30 Iulie, acel an, s'a și tîrnosit.

Privilegiile Bisericeî Domnești, acordate eî de Mircea II și de succesoriî luî, eraŭ:

Preoțiî se scuteaŭ:

De tributul preoțesc și de ploconul vlădicesc, cum și de toate rînduelile coborîte de la Mitropolie;

De oerit, dijmărit, vinerit, căminărit, etc.

Fie-care din ceî treî preoțî aî bisericeî eraŭ scutițî pentru 80 rîmătorî, 80 stupî și 100 oî (hrisovul luî Mihail Suțu). Toate acestea se fac dar.

Biserica s'a zugrăvit din noŭ și odoarele s'aŭ preînoit. Pose dă numaî 5 icoane vechî și o

www.dacoromanica.ro

cruce frumoasă îmbrăcată în argint cu inscripţiune grecească din anul 1625. Intre icoane este aceea a Domnuluĭ Hristos, care se datoreşte vestituluĭ zugrav cîmpulungean din veacul trecut, Şerban Diaconul.

Biserica Sf. Nicolae din Tîrg, s'a zidit pe la 1570 şi s'a reparat la 1670 şi 1700. Această biserică posedă o piatră cu inscripţiune grecească din anul 1707, un fragment sculptural incastrat în zid şi o evanghelie romînă din anul 1812, ferecată în scoarţe de argint, operă admirabilă în filigrane pe smaiţ şi cu inscripţiune grecească din anul 1669.

Biserica Marina. Tradiţia susţine că această biserică ar fi maĭ vechie de cît biserica luĭ Radu Negru, totuşĭ ea nu posedă astăzĭ nicĭ o urmă despre o atare vechime.

Răposatul C. D. Aricescu pune fondarea acesteĭ bisericĭ între aniĭ 1100—1200 şi susţine că a fost reparată la 1215, 1677 şi 1707.

Ca obiecte interesante posedă: *a)* Cristelniţa de piatră cu inscripţiune de jur împrejur; *b)* treĭ icoane şi anume: Domnul Hristos, Maica-Domnuluĭ şi Muceniţa Marina. Icoana Muceniţeĭ Marina poartă pe dînsa inscripţiune, din care se vede că a fost făcută în luna Iulie, 30 zile, leatul 1781 «de mîna mult-păcătosuluĭ Şerban Diaconul Zugraf ot Dolgopol» (adică, din Cîmpulung); *c)* două sfeşnice de lemn frumos sculptate; şi *d)* o pereche paftale de argint. Tîmpla merită a fi semnalată ca obiect de artă.

Biserica Bradul s'a zidit între aniĭ 1300—1400, s'a reparat la 1590 şi 1766. Posedă un catavas de lemn, o cruce lucrată în filigran, o icoană cu hramul Adormirea şi cu semnătura: «Spandoni Zograv, 1773»; alta de «Gheorghe Pop Zograv, 1837»; o a treia, reprezintînd Soborul Sf. Voevozĭ, uşile avînd pe ele sculptate un vultur cu două capete şi maĭ multe pietre cu inscripţiunĭ anterioare anuluĭ 1800.

Biserica Sf. Treime. Din pisania slavonă ce se află în frontispiciŭ cu data 1632, se vede că această biserică a fost zidită şi zugrăvită în timpul luĭ Mateiŭ-Basarab.

Picturile ce se observă astăzĭ, deşi datează numaĭ din anul 1730, cînd a fost reparată, dar prezintă un mare interes din punctul de vedere al arteĭ bizantine. Această biserică posedă 6 pietre cu inscripţiunĭ slavone şi romîne din secolul al XVII-lea şi XVIII-lea şi 3 icoane vechĭ.

Biserica Şubeşti s'a zidit, după cum se vede din pisania săpată în frontispiciŭ, din temelie, la anul 1779 de. către Dosifteiŭ Arhimandritul mănăstireĭ Cîmpulung, şi cu Trandafir logofătul, alăturea de altă biserică făcută în anul 1552 şi apoĭ dărîmată.

Are o tîmplă şi un jeţ domnesc şi arhieresc frumos lucrate. Maĭ posedă o icoană vechie din 1825. In curtea bisericeĭ se aflaŭ aruncate patru pietre; din acestea una este chiar pisania slavonă a vecheĭ bisericeĭ, alta poartă data 1575, a treia anul 1727 şi a patra este un fragment cu inscripţiune slavonă.

D-l Profesor Gr. G. Tocilescu, Directorul Muzeuluĭ Naţional, din al căruĭ raport extragem aceste detaliiĭ, a dispus aşezarea lor în Muzeul din Cîmpulung.

Biserica Sf. Gheorghe, biserică vechie, care are o uşă de narthex şi fereastra din fundul altaruluĭ de piatră, lucrate în stil deosebit ce se apropie de cel gotic. Pictura din interior este de la începutul secoluluĭ al XVIII-lea şi datorită unuĭ zugrav local, Manea.

Biserica Sf. Ilie s'a zidit către anul 1620 şi s'a reparat la anul 1712.

Biserica Fundeni posedă o fereastră de piatră lucrată dintr'o piatră de mormînt, cu inscripţiune slavonă din anul 1622 şi o alta, cu inscripţiune slavonă din 1558. La pragul uşeĭ se vede o piatră mormîntală cu inscripţia slavonă din anul 1620 şi alte 8 pietre şi fragmente cu inscripţiunĭ slavone. Dintre odoare are două paftale de argint, carĭ prezintă un interes artistic.

Biserica Scheiul s'a zidit după răposatul C. Aricescu între aniĭ 1200—1300 şi s'a reparat la 1550, 1665, 1780 şi 1842. Pietrele vechĭ ale mănăstireĭ nu se maĭ păstrează, pentru-că s'aŭ întrebuinţat în noua zidire.

Biserica Valea s'a zidit, după părerea răposatuluĭ C. Aricescu, între aniĭ 1300—1400, s'a reparat la aniĭ 1592, 1700 şi 1800. Posedă şase icoane vechĭ, datorite luĭ Şerban Diacon, zugrav din secolul trecut. Ele prezintă interes artistic. Această biserică se află azĭ închisă.

Biserica Sf. Nicolae-din-Sus s'a zidit către anul 1708 şi s'a reparat la 1750, 1790 şi 1855.

Biserica Vişoiul s'a zidit la 1773.

Biserica Apa-Sărată s'a zidit la 1831.

Biserica Bughea s'a zidit la 1815.

Biserica din Malul-de-Sus, după cum se constată dintr'un hrisov de la Vintilă-Vodă, s'a zidit între aniĭ 1532—1534.

www.dacoromanica.ro

Foasta *Biserica Sf. Vineri*, azi dărîmată, s'a zidit la anul 1758. Enoriaşii aŭ trecut la biserica Domnească, care s'a tîrnosit în anul 1890.

Tot în raionul oraşuluĭ este şi biserica Flămînda, care se administrează de primărie.

Biserica Sf. Nicolae (Gruiul) se întreţine de fondatorul eĭ, Const. Pop; iar cele-l'alte biserici se administrează de epitropiile respective şi se întreţin de enoriaşĭ din veniturile ce aŭ.

Mănăstirea Catolică (Bărăţia). Negru venind în Cîmpulung la 1290, aduse cu el Saşĭ şi Unguri, carĭ ocupară centrul oraşuluĭ. Negru făcu şi o biserică catolică pentru soţia sa Ana, fata regeluĭ Ladislav al Ungarieĭ, ale căreia ruine sa văd şi azĭ în grădina luĭ Căprăruş, sub numele de Cloaster, cum îĭ zic ţăraniĭ.

D-l G. Ionescu-Gion, în conferinţa sa «Romînia în secolul al XVII-lea,» spune despre Closter, următoarele:

«.....O altă biserică, tot catolică, se află în ruină, fără acoperiş, numaĭ zidurile îĭ staŭ în picioare. Fusese clădită în onoarea S-teĭ Elizabeta, Regina Ungarieĭ, şi fusese ca o mănăstire unde locuiaŭ călugăriĭ din ordinul S-tuluĭ Francisc. Această biserică a fost mare, lungă de 40 paşĭ şi lată de 12; fusese în vremurile eĭ frumoasă, monumentală şi făcea şi minunĭ. Bolnaviĭ de toate neamurile veneaŭ aci şi numaĭ prin şederea lor în biserică se reînsănătoşaŭ.»

Mănăstirea Franciscanilor este cunoscută de Cîmpulungenĭ sub numele de Cloaşter (Kloster.)

In privinţa eĭ spune d-l Profesor Grig. Tocilescu:

«In grădina luĭ Căprăruş, strada Mateiŭ-Vodă, se află ruinele vecheĭ Bărăţiĭ a Franciscanilor, pe care tradiţia o atribue Doamneĭ Ana a luĭ Negru-Vodă. Poporul numeşte aceste ruine Cloaşter (de la cuvîntul german Kloster) şi maĭ multe pietre cu înscripţiunĭ latine există până astăzĭ prin zidurile caselor învecinate.»

In privinţa acestuĭ Cloaster, un document latin, publicat de Sulzer în «Geschichte des Transalpinischen Dacien», ne spune cu data de 1799, Fevruarie în 4, că această mănăstire a fost zidită pentru călugăriĭ catolicĭ de soţia luĭ Negru-Vodă, contesa Margaretha, născută catolică în Transilvania şi fusese zidită nu departe de mănăstirea pe care Negru-Vodă, ortodox, o zidise pentru călugăriĭ ortodoxĭ din Cîmpulung. Acestea le scrie acum 100 de anĭ, părintele Bonaventura Andrenjin, guardianul Bărăţieĭ Cîmpulung, care maĭ adaugă că, în mănăstirea Franciscanilor, se maĭ află şi trunchiul uscat al unuĭ arbore făcător de minunĭ, ceea ce consună cu afirmaţiunea luĭ Bachsicĭ din 1640, că Cloasterul făcea minunĭ.

Un alt document din 1660, «Relatio de Statu Ecclesiae catolicae in Valahia, Moldavia et Transylvania», făcută de părintele Gabriel Mancicĭ, ne spune că Cloşterul fusese zidit de fericitul întru pomenire Capistrano, în timpul principeseĭ Caterina, soţia luĭ Negru-Vodă, care soţie, după cîte se vede, avea multe şi diferite nume, de vreme ce treĭ documente citarăm şi cîte trele nume deosebite: Ana, Margareta, Caterina.

Cloasterul s'a reparat la anul 1410 şi 1642.

La 1714 cloasterul se mută în piaţa oraşuluĭ, pe locul unde este astă-zĭ, sub numirea de Mănăstire de Monahĭ aĭ Sf. Francisc, dedicată Sf. Evanghelist Iacob, cunoscută de orăşenĭ sub numele de Bărăţia.

La 1730, clopotniţa, ce era de lemn, s'a făcut de zid.

In 1737, dîndu-ĭ Turciĭ foc, arse şi rămase ruinată vr'o 30 anĭ, în care timp serviciul divin se serba într'o cameră a Bărăţieĭ din catul de sus. Ea se repară la 1760 de Egumenul Antoniu Corvin. Reparîndu-se, se maĭ micşoră, remănînd numaĭ altarul drept biserică, după cum arată zidul despre grădina mormintelor.

O piatră mormîntală, în lungimea de 2.15, lăţimea 1.04, grosimea 0.13, pusă lîngă altar în interiorul bisericeĭ, are următoarea inscripţiune latină din anul 1300, săpată în caractere monahale:

+ANNO. DNI. M. CCC+
HIC. SEPVLTVS EST.
COMES. LAVRENTIVS. DE
LONGO CAMPO. PIE
MEMORIE

Acest monument care constată existenţa unuĭ comite de Cîmpulung, anterior anuluĭ 1300, este după d. Grig. Tocilescu, de o mare însemnătate pentru istoria oraşuluĭ şi a ţăreĭ.

Pentru centrul oraşuluĭ s'a înfiinţat două cimitire la două extremităţĭ: unul la Flămînda (cu o clădire mortuară) pe partea de S.-E. a oraşuluĭ şi altul la Scheiŭ, în partea de N.-V. a oraşuluĭ, avînd şi acesta o casă mortuară.

Pe lîngă vatra comuneĭ, orăşeniĭ maĭ posedă în devălmăşie şi munţiĭ următorĭ: Plaiul-luĭ-Petru (din rîul Cîmpulung până în apa Dîmboviţeĭ); Plaiul-Frăciĭ; Jimbura (până la Păpuşa); Plaiul Voevodul (peste Clîncea până la Capra); Modroghinul, Boar-

www.dacoromanica.ro

teşul, Netotul, Vîrtopul şi Epurile.

Din aceştĭ munţĭ, treĭ şĭ-aŭ schimbat numele: Jimbura, Modroghinul şi Netotul şi se numesc azĭ: Colţiĭ-luĭ-Andreiŭ, Bătrîna şi Valea-Barbuluĭ.

Aceştĭ munţĭ nu intră în vatra saŭ moşia oraşuluĭ; probă, hrisovul luĭ Leon-Vodă, din 26 August 1630 şi al luĭ Mateiŭ-Basarab, din 6 Decembrie 1637, care spune curat: «Vatra oraşuluĭ nu intră în coprinsul munţilor; ci munţiĭ încep din şezutul (căminul) oraşuluĭ înainte.» Intr'adevăr, munţiĭ arătaţĭ sunt la o depărtare de vr'o 7 ore de vatra oraşuluĭ. Aceştĭ munţĭ aŭ fost şi sunt proprietatea orăşenilor, lemnele şi păşunea din eĭ sunt ale tuturor (fiinţă colectivă); iar nu împărţiţĭ, la fiecare individ în parte.

Pănă către finitul secoluluĭ al XVII-lea, aceştĭ munţĭ dedeaŭ puţin folos comuneĭ. Moşia era plină de pădurĭ şi de păşunĭ şi arenda acestor munţĭ consta în «cîte-va oca de brînză şi de lapte gros din partea ciobanilor ce-şĭ păşteaŭ vitele în ale plaiurĭ, de la Aprilie pănă la Septembrie.»

De la 1700 încoace, şi maĭ ales de la Regulament, venitul munţilor a crescut gradat, începînd de la 50 leĭ, şi urcîndu-se pănă la 6000, afară de epoca Fanarioţilor, cînd arenda lor nu ajungea nicĭ pentru plata ploconuluĭ la postelnicul cel mare, patronul comuneĭ.

Pănă azĭ, munţiĭ oraşuluĭ sunt în indiviziune.

Moşia Bărăţieĭ e a moşnenilor Cîmpulungenĭ din moşĭ strămoşĭ. Negru-Vodă a întărit această vechie posesiune a lor cu hrisovul săŭ din 1202. Probe sunt hrisoavele luĭ Mateiŭ (1637) şi Leon-Vodă, carĭ sună:

«Fiind-că moşia şi plaiurile oraşuluĭ aŭ fost de baştină (moştenească) ale orăşenilor Cîmpulungenĭ, de la moşĭ de la strămoşĭ, cu mult înaintea de şederea (formarea) oraşuluĭ, din zilele altor bătrînĭ domnĭ, ce aŭ fost de demult, etc.....

«Şi am văzut Domnia mea şi cartea cea vechie a bătrînuluĭ Negru-Voevod din anul 1292 şi cartea bătrînuluĭ Vlad (Dracula) din 1439.»

Moşia oraşuluĭ era împărţită după datina Romanilor în porţiunĭ egale, numite funiĭ saŭ chingĭ, în limba hrisoavelor, afară de locul de păşune (izlazul vitelor) ce era proprietate a tutulor. Fie-care moşnean cîmpulungean avea partea luĭ în oraş (loc de casă cu curte şi grădină) şi partea luĭ în muscele (livede de pruni şi fîn). P'acea vreme, moşneniĭ Cîmpulungenĭ, zice Const. Aricescu, fiind maĭ toţĭ chirigiĭ, urma ca fie-care să-şĭ aibă părticica de finețe în muscelele coprinse în moşie.

Un monument public e bustul luĭ Radu-Negru.

Monumentul luĭ Radu-Negru este ridicat din iniţiativă cu totul privată, şi anume de către obştea moşnenilor Cîmpulungenĭ, descendinţĭ aĭ moşnenilor împroprietăriţĭ de Radu-Negru Voevod.

Bustul luĭ Radu-Negru este lucrat de artistul Mirea, şi el moşnean Cîmpulungean, lucrare care a fost premiată la Paris. Piedestalul, pe care este aşezat bustul, este tăiat în piatră din carierele din Albeşti (Muscel) şi lucrat după planurile făcute de arhitectul Al. Săvulescu.

Intre colonadele celor patru laturĭ ale piedestaluluĭ, sunt lipite patru plăcĭ de marmură neagră, purtînd inscripţiunile:

«In anul 1898 Aug. 15. In zilele Regelui Carol I, Fundatorul Regatului Romîn;

Cîmpulungul, Primul Scaun Domnesc, salută chipul de bronz al urzitorului ţăreĭ Romîneşti;

Înălţatu-s'aŭ chipul luĭ Radu Negru Basarab, descălicătorul ţăreĭ Romîneşti;

Memorieĭ luceafărului Basarabesc, admiratoriĭ gloriei străbune, închină acest monument.»

Monumentul este aşezat în capătul din spre N. al bulevarduluĭ oraşuluĭ, cu faţa în lungul bulevarduluĭ.

Prima şcoală romînească din Cîmpulung s'a fondat de Doamna Chiajna, soţia luĭ Mircea al II-lea Voevod, la anul 1567, sub numele de Şcoala Domnească, al căreia profesor romîn se plătea dela Mitropolie. Şcoala aceasta există pănă la finele secoluluĭ al XVIII-lea, tot cu acelaşĭ nume, pe locul grădineĭ Voroveanuluĭ (cartea ispravniculuĭ din 22 Martie, 1800); iar pe la 1801, sub Mihaiŭ Suţu, Dumitru Rosetti, fondatorul schituluĭ Mărculeşti (Flămînda), după ce repară biserica, făcu o şcoală de băeţĭ de limba romînă, în locul şcoaleĭ Domneştĭ, a Doamneĭ Chiajna, care încetase în acel an din cauza turburărilor politice; fixă o gratificaţie anuală profesoruluĭ, afară de salariul ce-l primea de la Mitropolie. Localul şcoaleĭ era într'o casă de lîngă biserica Sf. Ilie, dăruită de comisul Ion Craioveanul. De aci se mută în localul de azĭ al caselor, dăruit de egumenul Dosofteiŭ.

Maĭ tîrziŭ, cam după la 1874 încoace, cînd populaţia şcolară s'a înmulţit, s'a înfiinţat şcoala de băeţĭ No. 2, şi apoĭ cele două şcolĭ de fete. Invăţămîntul secundar nu se predă în

www.dacoromanica.ro

Cîmpulung de cît de dată foarte recentă.

In Cîmpulung sunt 6 şcoli primare, din care 3 de băeţi, 2 de fete şi 1 mixtă, în mahalaua Malul.

Frecuenţa acestor şcoli a fost în anul 1897: şcolile de băeţi No. 1, 2 şi 3 652 elevi; şi cele de fete No. 1 şi 2, 315 eleve; şi şcoala mixtă, 113 copii. In total numărul şcolarilor a fost de 1050, cu 50 în plus ca în anul precedent.

Mai sunt încă 2 şcoli particulare, o şcoală mixtă la mănăstirea catolică şi o şcoală (pensionat) de fete.

Invăţămîntul secundar se predă în un gimnaziu şi în şcoala normală «Carol I», o construcţie frumoasă, aşezată la poalele Flămîndei, care a costat mai bine de un milion.

In oraş este un spital judeţean, înfiinţat la anul 1864, care a funcţionat regulat cu 18 paturi, şi care, pe lîngă suma alocată în budget pentru întreţinere, mai are o donaţie a decedatului Arhimandrit Dionisie Aninoşanu. Pentru spital, s'a construit un nou local în anul 1890.

Budgetul oraşului Cîmpulung se balanţează cu suma de 229868 lei la venituri şi la cheltueli.

Intre cheltuelile cele mai însemnate, pe care le face comuna, menţionăm:

pentru	şcoli	3640 lei;
»	cler	29916 »
»	serv. med.	17530 »
»	poliţ.	32030 »
»	lum. oraş.	14240 »

Primăria oraşului Cîmpulung are contractate următoarele împrumuturi la Casa de Depuneri:

100000	lei	făcut	în anul	1886
200000	»	»	»	1893
100000	»	»	»	1896
200000	»	»	»	1896

Poliţia oraşului se compune din: 1 cap al poliţiei; 1 comisar-director; 2 comisari; 1 comisar special al gării; 4 subcomisari şi 1 agent special.

Un comandant de sergenţi, un ofiţer de sergenţi, 30 sergenţi de zi şi de noapte.

In oraş, de-alungul rîului Tîrgul, în partea opusă a oraşului, sunt 17 mori pentru măcinat făină de grîu şi porumb, şi mai multe pive sau dîrste pentru bătut postav sau dimie. Aci mai sunt: o fabrică de salamuri a d-lui Iohann G. Schuster, o fabrică de hîrtie, proprietatea d-lui Stef. Ioanide, în valoare de peste 1 milion lei, cu instalaţiuni moderne şi unde sunt ocupaţi peste 250 lucrători; o fabrică de var alb şi ipsos, a d-lui Victor Socecu, cu instalaţiuni complecte în această ramură. Peste 100 de lucrători sunt ocupaţi.

Locuitorii din Scheiu se ocupă cu facerea de şiţă şi doniţe; iar ceî din Vestul oraşului se ocupă în special cu olăria.

Comerciul, pe lîngă lipscănii, băcănii şi cîrciumi, mai constă şi din vînzarea produsului industriei naţionale precum: şiţă, doniţi, stofe de lînă, pînzeturi, costume naţionale, curelărie, tăbăcărie, olărie, ş. a. Parte din orăşeni se mai ocupă cu fabricarea ţuicei şi parte cu agricultura. In Cîmpulung sunt 152 pluguri de lemn ţărăneşti, 32 pluguri pe fier, 34 rariţe de lemn şi 28 mori de apă.

Mai e un abatoriu cu 16 gherete.

Notiţe istorice. — Dăm aci evenimentele cele mai principale cari s'au petrecut în Cîmpulung:

Cîmpulungul este unul din oraşele romîneşti cele mai vechi ale Romîniei. Existenţa lui datează cu mult înainte de întemeierea principatului Ţării-Romîneşti. Pe la 1290, Radu Negru Basarab înalţă biserica domnească, pe care apoi o înzestră cu moşii şi alte dănii nepotul său, Nicolae Alexandru Basarab (1320—1364).

Mormîntul acestui viteaz domn a fost descoperit în anul 1889, de d. Gr. Tocilescu în interiorul bisericei cîmpulungene. Din inscripţiunea în limba slavonă, comunicată şi interpretată de d-sa în sînul Academiei Romîne («Annale», tom. 14, anul 1892), rezultă că Nicolae Alexandru Basarab nu este altul de cît cunoscutul Alexandru Basarab, tatăl lui Vladislav şi al lui Radu Basarab. Anul morţii sale este 1364. O altă pleatră mormîntală scrisă latineşte a fost semnalată de d-sa în biserica catolică din oraş: este referitoare la *Laurentius, comes de Longocampo, Laurentius, comite de Cîmpulung*, mort în anul 1300. Este cea mai vechie inscripţiune din cîte se cunosc pănă azi din evul mediu.

La Cîmpulung a conăcit Carol al XII-lea, Regele Suediei, la anul 1712, în drumul său de la Piteşti la Törtzburg, după cum se găseşte într'o scrisoare a lui Ştefan-Vodă Cantacuzino către Patriarhul Iacob.

La 1737, Iulie 29, în timpul zboruluî Sf. Ilie, pe cînd mulţi Turci, neguţitori şi militari se aflau la acest zbor, un mic corp de oştire austriacă, sub comanda unui colonel, coboară în Cîmpulung pe la Dragoslavele, măcelăreşte pe toţi Turcii aflaţi în zbor şi oraş, şi se întăresc în întrul murilor mănăstirei, ca într'o cetate. Turcii aflaţi în ţară aleargă la ştirea aceasta şi înving pe Nemţi, dau foc mănăstirei şi oraşului, în cît, zice cronica, a ars cu mare groază. Turcii încriminară pe Cîmpu-

www.dacoromanica.ro

lungenĭ ca complicĭ aĭ Nemţilor şi pe mulţĭ îĭ puseră sub sabie. Vr'o cîţĭ-va anĭ oraşul fu pustiit. Parte din orăşenĭ fugiră în ţara nemţească, parte pribegiră prin Ţara-Romînească şi Moldova, iar ceĭ săracĭ rămaseră pe loc. Cu întoarcerea Cîmpulungenilor la vetrele străbune, eĭ aduseră cu dînşiĭ mulţĭ Romînĭ de pe la satele pe unde se adăpostiseră, şi cu toţiĭ se puseră a ridica Cîmpulungul din noŭ, cu lemne din pădurile oraşuluĭ.

La 1785, în urma revoluţieĭ luĭ Horia şi Cloşca, mulţĭ din Romîniĭ-Ardelenĭ, invinşĭ de trupele austriace (la 28 Fevruarie, 1785), emigrează în Cîmpulung pe moşia oraşuluĭ. Eĭ se învoiră cu capiĭ comuneĭ de atuncĭ, a da pe tot anul cîte 40 banĭ (13 parale şi 1 ban) de fie-care individ. (Cartea Isprăvnicatuluĭ din 1806, Ianuarie 2).

La 1788, iar trecură Nemţiĭ în ţară, suferind şi atuncĭ Cîmpulungeniĭ mult de la dînşiĭ. Şi atuncĭ se arseră mulţime de case, între carĭ cîte-va bisericĭ şi schitul Mărculeşti.

In timpul răscoaleĭ din anul 1821, Cîmpulungul a fost ocupat de Nicolae şi Iorgu, fraţiĭ luĭ Ipsilante, cu parte din ostaşiĭ corpuluĭ ce comandaŭ.

Sub ocupaţiunea rusă dintre 1828—1832, Ioan Văcărescu, care s'a opus amesteculuĭ Rusieĭ în lucrările Adunăreĭ Legislative, privind aceasta ca o călcare a autonomieĭ ţăreĭ, a fost exilat la Cîmpulung, din pricina unor versurĭ cu tendinţă politică.

In anul 1855 găsim în oraş: 36 preoţĭ şi 2 protopopĭ, unul peste plăşile Argeşelul şi Rîurile şi altul peste plaiurĭ şi plasa Podgoria.

Avea 41 boerĭ de neam, 15 mazîlĭ, 469 patentarĭ, carĭ dădeaŭ un venit trimestrial de 6994 leĭ; 659 ţăranĭ contribuabilĭ şi 126 Ţiganĭ emancipaţĭ, carĭ dădeaŭ un venit anual de 76126 leĭ vechĭ şi 32 parale.

Pentru moşiile locuite, nelocuite şi contribuţia drumurilor, se plătea anual 37045 leĭ şi 4 parale.

In Cîmpulung, cu suburbiile, eraŭ 80 care cu 4 boĭ, 145 care cu 2 boĭ, 9 care cu 3 şi 2 caĭ, 1893 vacĭ şi viţeĭ; 16 militarĭ, 10 dorobanţĭ, 8 fabricĭ de pieĭ cu venit anual 1960 leĭ, 19 morĭ cu venit anual 11400 leĭ, 7 dîrste cu venit 1700 leĭ, 8 pive cu venit 1050 leĭ, 24 olăriĭ cu venit 16000 leĭ, 5 povernĭ cu venit de 500 leĭ, 29 morarĭ şi dulgherĭ, 17 cizmarĭ, 21 zidarĭ şi 44 fierarĭ.

Şcoala naţională se frecventa de 140 elevĭ.

Spitalul avea 20 paturĭ.

S'aŭ altoit 90 copiĭ; s'aŭ născut 270 şi aŭ murit 147.

Făcîndu-se recensămîntul populaţiuneĭ, s'a constatat că avea 6215 suflete, afară de suburbiĭ. Case în raionul oraşuluĭ eraŭ 835 şi 1256 cu cele din suburbiĭ. Venitul oraşuluĭ se urca anual la 1000 de galbenĭ.

In Cîmpulung s'aŭ născut: C. D. Aricescu, Iorgulescu, Nicolae Rucăreanu şi primul legist din timpul Regulamentuluĭ (1830), Urianu, care, murind la 1854, a lăsat şcoaleĭ primare de băeţĭ No. 1 din oraş, o bibliotecă destul de însemnată.

Privilegiele oraşuluĭ.— Oraşul Cîmpulung, fiind la loc de munte, zic hrisoavele oraşuluĭ, şi nutreţul orăşenilor cu greŭ de procurat în aste locurĭ pietroase şi păduroase, unde nu se putea pune plugul, toţĭ Domniĭ, văzînd nevoile ce eraŭ pe bieţiĭ locuitorĭ, din cauza luptelor pentru independenţă şi a emigrărilor pentru frica de barbarĭ, aŭ dotat com. Cîmpulung cu diferite privilegiĭ, sancţionîndu-le cu semnăturĭ domneştĭ şi boereştĭ, cu sigiliĭ şi cu anateme teribile în potriva celor ce din lăcomie saŭ răutate s'ar încerca a le nimici, saŭ a le modifica măcar.

Prin aceste hrisoave, comuna Cîmpulung era scutită:

De dare de lemne şi de fîn la Crăciun funcţionarilor Domnuluĭ şi aĭ statuluĭ (hrisovul luĭ Mircea al II-lea din 20 Fevruarie, 1559).

De găleată, de slujba domnească, de vama pîrcălabilor de oraş şi judeţ, pentru orĭ-ce ar vinde saŭ ar cumpăra Cîmpulungeniĭ (hrisovul luĭ Radu al XI-lea, din 7 Maiŭ, 1616).

De vama de pită de la bîlciul Sf. Ilie, cum şi de vama de cal, de boŭ, de oaie, de pătură, de peşte şi de alte lucrurĭ, ce se desfac de locuitorĭ la ăst bîlciŭ (hrisovul luĭ Mateiŭ-Basarab, din 12 Aprilie, 1636).

De vama pentru orĭ-ce ar vinde şi ar cumpăra Cîmpulungeniĭ la cîmp (în bîlciurile din Principat) «de la alţĭ oamenĭ din ţară să ia vamă iar de la orăşenĭ nu, după vechea datină şi după coprinsul tuturor hrisoavelor şi al mănăstireĭ luĭ Mateiŭ Basarab din oraşul Domnieĭ mele Cîmpulungul» (hrisovul luĭ Gheorghe Ghica I, din 21 Ianuarie, 1660).

«De birul de taler, de miere, de ceară, de seŭ, de potvadă, de caĭ, de olac şi de slujbele şi mîncăturile cîte sunt peste an în ţara Domnieĭ mele, nicĭ o supărare să nu aibă orăşeniĭ Cîmpulungenĭ» (hrisovul luĭ Grigorie Ghica, din 21 Aprilie, 1662).

De fumăritul şi căminăritul pescarilor (cartea Brîncoveanuluĭ, din 14 Octombrie, 1703).

www.dacoromanica.ro

«De goştinărit pentru 1000 rîmătorĭ trecuţĭ de Cîmpulungenĭ în Austria pe la schela Dragosloveni să nu plătească eĭ vamă» (cartea luĭ Const. Mavrocordat, din 31 Martie, 1733).

De olăcărit (cartea luĭ Mih. Racoviţă, din 13 Iunie, 1742).

De carele de oaste, de rupturĭ şi satarale ce sunt pe silişti, de birul lefilor, de birul oştilor, de birul cailor, de birul untuluĭ şi al meiuluĭ, de toate dăjdiile şi orînduelile ce ar eşi din visteria domnească (hrisovul luĭ Şerban Cantacuzino, din 31 Iulie, 1688).

«De orĭ-ce mărunţiş vînd eĭ pe la tîrgurile din judeţ şi ţară» (hrisovul luĭ Mihail Racoviţă).

Pe lîngă acestea, accizariĭ nu puteaŭ întîrzia în Cîmpulung, ca aiurea, de cît de la Maiŭ pănă la Septembrie; pe cînd în alte părţĭ şedeaŭ maĭ tot anul, în sarcina locuitorilor, ca slujbaşĭ domneştĭ (cartea luĭ Const. Brîncoveanul, din 22 Octombrie, 1700).

După cum am spus, orăşeniĭ se îndeletniceaŭ maĭ mult cu chirigeria. Eĭ, după cartea luĭ Const. Brîncoveanu, aveaŭ dreptul înaintea tutulor să încarce mărfurile ce se descărcaŭ în oraş, destinate pentru Austria, saŭ cele ce coboraŭ pentru Romînia, pe la schela Dragoslavele. După ce orăşeniĭ împlineaŭ suma dorită, restul mărfeĭ se putea încărca şi de chirigiĭ din Muscel, saŭ de aiurea.

Pe lîngă acestea, nicĭ un funcţionar d'aĭ Tronuluĭ saŭ d'aĭ statuluĭ, nicĭ boier, nicĭ negutitor, nicĭ ţăran, nimenea, cu un cuvînt, n'avea voie a cumpăra de la orăşenĭ nicĭ case şi locurĭ în oraş, nicĭ delniţă la cîmp şi la viĭ, nicĭ livezĭ în muscele, nicĭ vad de moară; în scurt, proprietatea mişcătoare nu putea vinde moşneanul Cîmpulungean la străinĭ, ci orăşean la orăşean. (Hrisovul luĭ Radu al XI-lea, din 7 Maiŭ, 1615).

La întîmplare de moarte a verĭ-unuĭ moşnean, datoria mortuluĭ către boerĭ, negutitorĭ saŭ ţăranĭ (ce nu făceaŭ parte din comună) se plătea acestora de moştenitoriĭ răposatuluĭ. Creditoriĭ nu se puteaŭ despăgubi cu proprietăţile debitoruluĭ. In lipsă de moştenitorĭ, comuna vindea prin licitaţie la orăşenĭ toată averea mortuluĭ şi din baniĭ strînşĭ se plăteaŭ datoriile luĭ; iar restul se da la biserica unde odihnea ţărîna familieĭ luĭ, spre pomenirea sufletuluĭ săŭ.

Cu toate acestea, acest aşezămînt s'a desfiinţat încă de pe la anul 1750, de chiar orăşeniĭ Cîmpulungenĭ prin vînzările de locurĭ şi case în oraş, de fineţe şi ogrăzĭ cu prunĭ în muscele, de viĭ şi livezĭ cu prunĭ la Văleni, de ferăstrae, de vadurĭ, de moară, etc.

Străiniĭ n'aveaŭ voie a se negutitori cu nemic în oraş (hrisovul luĭ Mihail Racoviţă, din 15 Ianuarie, 1742). Mărfurĭ portative (tolbaşĭ) şi mărfurĭ străine şi scumpe (giuvaeruri şi şaluri) nicĭ chiar în casele particularilor nu se puteaŭ desface între 1750 şi 1821. Negutitoriĭ, cu mîna pîrgarilor scoteaŭ afară din oraş pe ceĭ ce veneaŭ să-ĭ păgubească în interesele lor, asemenea cu meseriaşiĭ, rachieriĭ, etc. Spre exemplu: cel ce voia să vînză în oraş vin, de ar fi fost chiar omul luĭ Vodă saŭ al Banuluĭ, trebuia, ca să fie tolerat, să lase butia seacă pe seama comuneĭ şi cuvîntul era, ca să poată trece orăşeniĭ vinul lor din Văleni, Ciocăneşti şi Nucet, ce nu-l puteaŭ trece la viĭ toamna şi primăvara.

Aceste privilegiĭ, zic hrisoavele toate, «datu-s'aŭ judeţuluĭ, celor 12 pîrgarĭ, preoţilor şi tutulor orăşanilor de la mare pănă la mic, cîţĭ sunt moşnenĭ aĭ oraşuluĭ Cîmpulung şi feciorilor lor cîţĭ Dumnezeŭ le va dărui».

Indatoririle comuneĭ către tron şi stat. — Pentru toate privilegiile şi drepturile de care se bucura, com. Cîmpulung era obligată către Domn şi Visterie, la tributul legitim. Acest bir creştea orĭ scădea, după Domnĭ, după boerĭ şi după împrejurărĭ, şi iarăşĭ după voinţa lor se regula termenul plăţeĭ luĭ.

Pănă la 1716, comuna nu cunoştea alt impozit din partea guvernuluĭ de cît tributul legitim. Aşa de ex., sub Grigorie Ghica, tributul anual pe cap era de un galben, plătit în două rînduri, la Sf. Gheorghe şi la Sf. Dumitru.

Domniĭ grecĭ împovărară comuna cu «diferite dajdiĭ» încît rămase oraşul la «multă lipsă şi sărăcie» (după zisa hrisoavelor) şi «văzînd Domnia mea», zice Şerban Cantacuzino, în hrisovul din 1 Iulie, 1688, «că pentru multul greŭ ce aŭ asupra lor vor să se risipească şi să fugă orăşeniĭ, şi jeluindu-se că aŭ mare pas de la dregătoriĭ ce merg cu slujbe acolo şi de la slugile lor, că le fac multă cheltueală şi mult catahrisis, luînd maĭ mult de cît dăjdiile ce sunt datorĭ a da eĭ la vistiera Domnieĭ-mele; drept aceea m'am milostivit Domnia-mea de i-am ertat pentru sărăcia lor, pentru-că aŭ venit de s'aŭ tocmit cu Domnia-mea de şiaŭ luat ruptoare să aibă a da la cămara Domnieĭ-mele, la Sf. Gheorghe şi Sf. Dumitru, iproci, şi la vremea haraciuluĭ să dea şi eĭ ca cele-l'alte oraşe la vremea aceea, iar afară de acestea, nimic; de toate bună pace să aibă. Decĭ, voĭ toţĭ, slu-

www.dacoromanica.ro

gile Domnieĭ mele, şi voĭ boerĭ marĭ şi slugile voastre şi voĭ slujbaşĭ aĭ ţăreĭ, să vă feriţĭ de acest oraş al Domnieĭ mele, căcĭ eĭ îşĭ daŭ ruptorile deosebit şi nu sunt amestecaţĭ cu ţara; căcĭ cine s'ar ispiti a le face verĭ-un răŭ peste cartea Domnieĭ-mele, acela să ştie bine că mare scîrbă şi rea pedeapsă va trece de către Domnia-mea. Pentru-că aşa e porunca Domnieĭ-mele.»

Sub Brîncoveanu plătea comuna un fiorin în 5 rînduri: la Sf. Dumitru, la Sf. Gheorghe, la seama cea mare, la haraciu şi la adausul haraciuluĭ (hrisovul din 17 Sept., 1702).

Sub Ion Mavrocordat, fiorinul se plătea în patru rînduri: la Sf. Gheorghe, la Sf. Dumitru, la al treilea şi la al patrulea sfert (hrisovul din 8 Martie, 1717).

Sub Nicolae Mavrocordat, plata comuneĭ «era plătită în 7 rînduri: la dajdia haraciuluĭ (tributul Porţiĭ), la a doua seamă, pentru plocoanele Bairamuluĭ, pentru cheltuelile visterieĭ, pentru lipsa haraciuluĭ, pentru cheltuiala... (şters) i a slugilor Domnieĭ-mele şi pentru dajdia lefilor» (cartea din 20 Martie, 1730).

La 1794, comuna vărsa în casa statuluĭ 1287 leĭ, pentru 408 tributarĭ. Pentru oerit şi dijmărit daŭ eĭ o mică sumă; asemenea şi pentru olăcăriile şi podvezile domneştĭ.

La acestea, de la 1750 se adaugă ploconul în numerar al mareluĭ postelnic, care dimpreună cu tributul şi podvezile era un jug foarte greŭ pentru cetăţenĭ. Aceasta fu una din cauzele risipireĭ oraşuluĭ în maĭ multe rînduri şi a fugireĭ ţăranilor cu grămada din Romînia în Turcia.

Catolicĭi. — Prin catolicĭ Cîmpulungenĭĭ înţeleg Saşĭ, şi Ungurenĭ maĭ cu seamă, numiţĭ Papistaşĭ. Eĭ fură aduşĭ în Cîmpulung la 1290, de Negru-Vodă şi se înmulţiră în scurt timp, graţie protecţieĭ Doamneĭ Ana, soţia luĭ Negru-Vodă şi a Doamnelor catolice ce stătură în urma eĭ pe tronul Negrilor.

Catolicĭĭ aceştia — scrie d-l G. Ionnescu-Gion în «Romînia în secolul al XVII-lea», — de neam Saşĭ, pe la 1640, nu maĭ vorbesc limba lor, ci romîneşte. Eraŭ vr'o 400 suflete catolice, carĭ, din cauza lipseĭ de preoţĭ catolicĭ, trecuseră odată la luteranizm şi apoĭ reveniră la catolicizm prin stăruinţele preotuluĭ Giovenale Falco, care se afla la 1640 în Cîmpulung, şi vorbea bine romîneşte.

Domniĭ grecĭ protejară pe catolicĭ, dotînd Bărăţia cu proprietăţĭ, cu drepturĭ şi privilegiĭ. Influenţa Austrieĭ în ţară contribuĭ mult la înmulţirea catolicilor. Cu timpul, numărul lor a descrescut că azĭ abia aŭ remas numaĭ cîte-va familiĭ.

Monumente istorice. — Din rămăşiţele vechimeĭ, însemnăm:

1. Ruinele cetăţiĭ romane numite astă-zĭ Grădiştea, unul din castelele care apăraŭ valul saŭ troianul ce pleacă de la Flămînda, lîngă Turnu-Măgurele şi trece prin Piteşti şi Cîmpulung în Transilvania pe la Bran.

2. Biserica de mir întemeiată de Radu Negru la 1290 şi prefăcută în mănăstire de Mateiŭ Vodă Basarab, în anul 1636.

3. Ruinele vecheĭ mănăstirĭ a Franciscanilor, numite pănă astăzĭ *Kloaşter*.

4. Biserica catolică din str. Negru-Vodă, cu înscripţiunea latinească din anul 1300.

5. *Crucĭ de piatră în Cîmpulung.* — Prin uliţele oraşuluĭ, prin curţile bisericilor şi prin grădinile particularilor, se găsesc mulţime de crucĭ şi crucioae vechĭ, pe carĭ D-l Grigore Tocilescu, a dispus să se conserve în Muzeul ce s'a înfiinţat de D-sa «în acel vechiŭ şi interesant oraş, ce trecea drept primul scaun al voevodatuluĭ romîn», după cum se exprimă în raportul săŭ din 24 August, 1890, publicat în «Monitorul oficial».

Vom indica cîte-va din ele, după D-sa:

a) Crucea luĭ Duca-Vodă, din 1672, conţinînd privilegiile încă din vechime ale oraşuluĭ Cîmpulung. Această cruce este astă-zĭ zidită în casa d-luĭ Nae Ionescu-Berechet, din Strada Negru-Vodă, No. 84. Inscripţiunea după cele-l'alte feţe nu s'a putut citi, fiind astupată cu zid.

Răpausatul C. D. Aricescu, în cartea sa, «Istoria Cîmpulunguluĭ» dă coprinsul înscripţiuneĭ acesteĭ crucĭ istorice, reparată pentru a patra oară şi numită Crucea-Jurămîntuluĭ:

«Intru numele tatăluĭ şi al fiuluĭ şi al duhuluĭ Sf. ridicatu-s'a această cinstită şi Dumnezeiască cruce întru slava şi cinstea Naşstereĭ Domnuluĭ nostru Isus Hs. şi întru pomana Domnieĭ mele, Eŭ, Duca Voevod, şi a Doamneĭ Domnieĭ mele, Anastanca, şi a fiuluĭ Domnieĭ mele, Ion Constantin V. V.

Văzînd Domnia mea mila oraşuluĭ Cîmpulung, cum să fie ertat de vama de pîine, să nu dea vamă domnească aşĭderea şi orăşanĭĭ să nu dea vamă pentru orĭ-ce vor vinde, cum a fost ertaţĭ de răposatul Negru V. V., cînd a fost leatul 6723 (1215 ?) şi de Alexandru V. V. Iliaş fost-a leatul 7135 (1627) şi de alţĭ bătrînĭ răposaţĭ Domnĭ, precum scrie în cărţile cele bătrîne şi în pisania sfinteĭ manăstirĭ, cere este pusă d'asupra uşeĭ biserieeĭ, întărită de repausatul Mateiŭ V. V. cu mare blestem.

Iar cînd a fost acuma, în zilele Domnieĭ mele, venit-aŭ judeţul cu orăşanĭĭ cu jalbă la Domnia mea, spuind cum că le strică calugărĭĭ mila oraşuluĭ, ce aŭ avut de la alţĭ batrînĭ Domnĭ.

Drept aceea, Domnia mea văzînd cărţile cele batrîne şi ce scrie în pisania sf. manăstirĭ, Domnia mea încă am în-

www.dacoromanica.ro

tărit mila cu această cinstită cruce, ca să fie ertaţi.

Aşişderea şi pentru judecata oraşuluĭ, pe orăşenĭ să-ĭ judece Judeţul cu 12 pîrgarĭ şi cu bătrîniĭ oraşuluĭ; iar călugărĭĭ saŭ pîrcălabiĭ saŭ măcar alţĭ să n'aibă a se amesteca ca să strice judecata şi obiceiurile lor ce aŭ fost de la alţĭ bătrînĭ Domnĭ; ci toate legile şi judecăţile lor să fie stătătoare; şi nicĭ judeţul să nu aibă voie a lua vamă de la orăşenĭĭ ceĭ ce vor vinde, cum nicĭ Domnia mea, de acestea toate cîte scriŭ maĭ sus.

Iar cine nu va întrări mila, să fie proclet şi anatema; şi ispravnic a fost Andrea Judeţul cu 12 pîrgarĭ.

Decembrie 25, 7180 (1673)».

b) O cruce, copie după crucea luĭ Duca-Vodă, făcută în anul 1790, de către Judeţul Nicolae Cocoş. Această cruce are lungimea de 2,60; lăţimea 1,03 şi grosimea 0,32, şi se află în curtea caselor luĭ N. Ionescu-Berechet.

c) Crucea de lîngă lagărul roman Ţidova, apoape de puţul de la şosea, cu inscripţiune slavonă, din 1661.

d) Crucea din dreptul Văeĭ-Drînceştilor, cu inscripţia romînă, din timpul luĭ Grigorie Vodă Ghica.

e) Crucea din curtea bisericeĭ Scheiul, din anul 1675, în limba romînă.

f) Crucea de la drum, cum scoborĭ din curtea bisericeĭ Scheiul, anul nu se ştie, fiind piatra îngropată în pămînt.

g) Crucea din ograda luĭ Dumitru Soare, strada Negru-Vodă (Scheiul), cu inscripţiune în limba slavonă, din anul 1615.

h) Crucea din strada Negru-Vodă, în dreptul bisericeĭ Valea, cu inscripţiune slavonă.

i) Crucea din curtea bis. Valea din timpul luĭ Şerban-Vodă.

j) Crucea din strada Negru-Vodă, în dreptul caseĭ Urlăţeanu, romînească, din timpul luĭ Const. Vodă-Brîncoveanu.

l) Crucea din curtea bisericeĭ Şubeşti, slavonă, din timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul.

m) O piatră cu inscripţiune, la fîntîna luĭ Bumbulicĭ, strada Mateiŭ-Basarab (Gruiul), căzută jos în apă.

n) Crucea de la Gh. Mihăescu, strada Mateiŭ - Basarab, din anul 1660.

o) Fragment de cruce în apropiere de cea precedentă.

p) Altă cruce romînească din 1725, lîngă localul şcoaleĭ de băeţĭ.

De însemnat e şi pisania săpată pe piatra de la schitul Mărculeşti (Flămînda), din anul 1765, care se află în curtea poliţieĭ. De asemenea baniţa de piatră de 440 ocale, cu inscripţiunea săpată în 1 Ianuarie 1825, cu ocaziunea venireĭ luĭ Grigorie Vodă Ghica, în judeţul Muscel.

Cîmpulungul, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Muscel, pl. Dîmboviţa, comuna Cîmpulungul, pe linia Goleşti-Cîmpulung, pusă în circulaţie la 1 Iulie, 1887. Se află la 6.9 kil. de Schitul-Goleşti. Înălţimea d'asupra nivelului mării e de 570m,61. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 430528 leĭ, 5 banĭ.

Cîmpulungul, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, com. Valea-Mare, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel, compusă din stejar, fag, carpen, jugastru, ulm, frasin şi plop, avînd, împreună cu trupul de pădure Aninoasa, 75 hect.

Cîmpulungul. (V. Tîrgul, rîŭ, jud. Muscel).

Cîmpulungeanca, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., pe rîul Cîlnăul.

Şi-a luat numele de la muntele Cîmpulungeanca; înainte se numea Cărănăul, de la muntele Cărănăul.

Este aşezată în partea de V. a judeţuluĭ, la 25 kil. spre N.-V. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea N.-V. a plăşeĭ, la 21 kil. spre N.-V. de com. Sgîrciţi, reşedinţa plăşeĭ. Comunele învecinate sunt: Pardoşi şi Mărgăriteşti, la 6 kil.; Valea-Sălcieĭ, la 8 kil.; Valea-Raţeĭ, la 9 kil.

Se mărgineşte la E. cu Pardoşi, de care e despărţită prin Cîlnăul; la S. cu Mărgăriteşti; la N. cu Valea-Sălcieĭ; la V. cu Niculeşti şi Sărulesti, din jud. Buzăŭ, de care e despărţită prin dealul Cîmpulungeanca.

Este brăzdată la V. de culmile Cîmpulungeanca şi Cărănăul, la N. de dealul Valea-Sălcieĭ, la S. şi V. de dealul Homocioaia.

Rîul Cîlnăul, cu afluentul săŭ Groapa-Mare, o udă la E., curgînd de la N. la S. In interiorul comuneĭ este o baltă cu richiţĭ; 2 puţurĭ şi 5 fîntînĭ.

Cătunele carĭ o compun sunt: Cîmpulungeanca, reşedinţa, la S. şi Cărănăul la N.

Suprafaţa sa e de 1000 hect., din carĭ 900 hect. ale locuitorilor, (150 vatra comuneĭ) şi 100 hect. ale proprietăţiĭ private.

Populaţia e de 104 familiĭ, cu 566 suflete, din carĭ 286 bărbaţĭ, 280 femeĭ; 208 căsătoriţĭ, 352 necăsătoriţĭ, 6 văduvĭ. Ştiŭ carte 28 persoane.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în anul 1837 de locuitoriĭ comuneĭ; posedă 17 pogoane pămînt şi e deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o şcoală de băeţĭ, fundată de comună în 1888, cu 1 învăţător şi 32 elevĭ.

Comuna are 500 hect. arabile, 270 hect. imaş, 200 hect. pădure, 4 hect. viĭ, 20 hect. fineţe, 6 hect. teren neproductiv.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii aŭ: 50 pluguri; 1020 capete de vite, din cari: 90 boi, 65 vaci, 6 cai, 8 epe, 800 oi și 20 rîmători.

In comună sunt 2 comercianți, 1 băcan și 1 cîrciumar.

Căi de comunicație sunt drumurile vecinale: spre Sărulești; spre Valea-Sălcieĭ-Jitia; spre Mărgăriteşti-Valea-Rațeĭ-Racoviteni; spre Pardoși-Băbeni-Rîmnicul-Sărat. Valea-Cîlnăului e cel mai bun drum.

Comuna are 104 contribuabili. Veniturile sunt de 799 lei și 69 bani anual.

Cîmpulungeanca, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătunul de reședință al comuneĭ Cîmpulungeanca. Inainte se numea Cărănăul, de la piscul de deal lîngă care se află; acuma l'a luat pe acela al culmeĭ întregĭ, care o brăzdează în partea de V. Este așezat în partea de S. a comuneĭ, la poalele culmeĭ și dealuluĭ Cîmpulungeanca, pe pîrîul Cîlnăul. Are o întindere cam de 700 hect., cu o populație de 80 familiĭ, saŭ 300 suflete, din carĭ 90 contribuabilĭ. Știŭ carte 20 persoane. Are o biserică, deservită de 1 preot, 1 dascăl și 1 cîntăreț; tot aci se află și școala comuneĭ. Numele de Cărănăul ce l'a avut în vechime, a rămas numaĭ pentru cât. Cărănăul, care se află așezat în partea de N. de el.

Cîmpulungeanca, *subdivizie* a cât. Petrăcheşti, din com. Niculești, jud. Buzăŭ, avînd și dînsa o altă subdivizie, Pe-Vale, unde se află cîte va case.

Cîmpulungeanca, *culme de dealurĭ*, jud. Buzăŭ și R.-Sărat, ce se desface din muntele Dinul saŭ Țuțuiul și se întinde spre S., prin județul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul și plasa Rîmnicul-d.-s. Este așezată în partea de V. a județuluĭ R.-Sărat și servă, pe o întindere de maĭ bine de 40 kil., ca hotar între acest județ și Buzăul. Principalele vîrfurĭ din această culme sunt: Dinul saŭ Țuțuiul, cu 870 metri înălțime, apoĭ Carpenul-Cumătra, Goicelul, Tătarul, Cărănăul, Cîmpulungeanca, Homocioaia, Dămieni, Hîrboca și Clociți. Se întinde de printre afluenții rîuluĭ Slănicul (afluent al Buzăuluĭ), și aceĭ aĭ Cîlnăuluĭ, afluentul săŭ. De o parte și de alta, lasă o mulțime de ramificațiunĭ, carĭ brăzdează partea estică a plaiuluĭ Slănicul (din jud. Buzăŭ), și partea vestică a plaiuluĭ Rîmnicul și plășeĭ Rîmnicul-d.-s. din jud. Rîmnicul-Sărat. Principalele sunt: Dealul-Cîlnăuluĭ, Fundul-Cîlnăuluĭ, Valea-Sălcieĭ, Modreni și Lacul, în jud. Rîmnicul-Sărat; Gărătucul, Cîmpulungul, Homocioaia, Fundul-Dămieni, Clociți și Blejani, în jud. Buzăŭ. In partea de N. e acoperit cu pădurĭ, la mijloc cu pășunĭ, și la S. cu semănăturĭ.

Cîmpulungeanca, *vîrf*, în culmea Cîmpulungeanca, județul R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-s., com. Cîmpulungeanca, în partea de V. a comuneĭ. E acoperit cu pădurĭ și pășunĭ multe.

Cîmpulungeanca, *moșie*, în comuna Niculești, județul Buzăŭ, fostă a statuluĭ, pendinte de Episcopie. Are 560 hect., din care 190 hect. arabile, 150 hect. fineață, 96 hect. izlaz, 38 hect. pădurea Capota, restul livede și sterp.

Cîmpulungeanca, *proprietate* a statuluĭ, pe care s'aŭ împroprietărit locuitoriĭ cătunuluĭ Mănești, com. Berevoești-Ungureni, plaiul Nucșoara, jud. Muscel.

Cîmpulungeanca, *izvor*, în comuna Niculești, cât. Petrăcheşti, jud. Buzăŭ. Incepe din Dealul-Cîmpulungenceĭ și se scurge în rîul Slănicul.

Cîmpulungeanuluĭ (Pîrîul-), *afluent* al Sasceĭ-Marĭ, județul Suceava.

Cîmpulungenceĭ (Vîrful-), *colină*, în com. Niculești, jud. Buzăŭ, pe hotarul despre Rîmnic, avînd 481 m. înălțime; punct trigonometric. Din acest vîrf pleacă maĭ multe ramificațiĭ, din care una merge spre Podul-Munceĭ, alta spre Petrăcheşti, iar altele în jud. Rîmnic, purtînd toate numele de Dealul-Cîmpulungenceĭ.

Cîmpurelul (Odaia-Pitaruluĭ), *sat*, face parte din com. rur. Dobreni-Cîmpurelul, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Este situat la S. de Dobreni, cam la egală distanță între rîul Argeș și rîul Sabarul.

Se întinde pe o suprafață de 510 hect., cu o populație de 505 locuitorĭ. Familia D. Gr. Ghica are 276 hect. și locuitoriĭ 234 hect. Proprietarul cultivă 212 hect. (15 izlaz, 15 vie, 34 pădure). Loc. cultivă 145 hect. (9 sterpe, 59 izlaz, 22 vie).

Are o biserică, cu hramul Vinerea-Mare, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. In sat e 1 mașină de treerat cu aburĭ și 4 podurĭ stătătoare.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 368 și al celor micĭ de 566.

Cîmpurile, *com. rur.*, în pl. Zăbrăuțul, jud. Putna.

www.dacoromanica.ro

Comuna Cîmpurile este situată pe ambele laturi ale Şuşiţeĭ şi ale afluentuluĭ său Crimineţul.

Marginile acesteĭ comune sunt: la N. judeţul Bacău, la E. comuna Răcoasa, la S. Vizantia şi la V. Soveja, peste apa Şuşiţeĭ.

Distanţa comuneĭ de sub-prefectura plăşeĭ e de 26 kil., iar de capitala judeţuluĭ de 54 kil. Comuna este udată de pîrîul Şuşiţa şi de pîrîiaşele Vladul, Valea-Babeĭ, Crimineţul, Dracia-Mare şi Mică, Rădoaia, Ungurul, Lupaşcul, Voineagul, Vînătorul, Grajdul, Giurgea, Sărăţelul, Săratul, Pueşti, Flămîndul, Lărguţa, Podobitul şi Merioara. In muntele Răchitaşul, de pe teritoriul eĭ, se află locul numit Comoara-luĭ-Bucur, unde este un mare şipot.

Comuna Cîmpurile e formată din următoarele cătune:

Cămpurile-d.-j., Cămpurile-d.-s., Ciurucul, Gura-Văieĭ, Roşculeşti şi Rotileşti.

Populaţiunea după cel din urmă recensămînt, e de 705 capĭ de familie, cu 2564 suflete, din carĭ 1283 bărbaţĭ şi 1281 femeĭ.

Această populaţie se împarte ast-fel: 1163 neînsuraţĭ (632 bărbaţĭ, 531 femeĭ), 1234 însuraţĭ, 167 văduvĭ (34 bărbaţĭ, şi 133 femeĭ); 2530 Romînĭ, 1 Grec, 12 Ungurĭ, 1 Rus şi 20 de alte diferite naţionalităţĭ; 2532 ortodoxĭ, 12 catolicĭ, 19 mozaicĭ şi 1 armean. Sunt 511 agricultorĭ, 1 meseriaş, 14 comercianţĭ, 15 avînd profesiunĭ liberale, 282 muncitorĭ şi 30 servitorĭ.

Ştiŭ carte 197 persoane, dintre carĭ: 191 bărbaţĭ şi 6 femeĭ.

Numărul caselor de locuit e de 650.

Este o biserică parohială, cu hramul Adormirea, în satul Cîmpurile-d.-j. (Parohia Cîmpurile-d.-j.); una, filială, în Ciuruc, cu hramul S-ta Paraschiva şi două filiale (făcînd parte din parohia Valea-Babeĭ), una în Rotileşti, cu hamul Sf. Nicolae şi alta în Cîmpurile-d.-s., cu hramul Adormirea.

Instrucţiunea publică se predă într'o şcoală mixtă, situată în căt. Cîmpurile-d.-j. E frecuentată de 23 copiĭ. Pentru întreţinerea eĭ, comuna cheltueşte 402 leĭ anual.

Budgetul pe anul 1893—94 a fost de 6411 leĭ la venitурĭ, şi de 6059 leĭ, 64 b. la cheltuelĭ. Sunt 459 contribuabilĭ.

Teritoriul cultivabil al comuneĭ este de 500 hect., iar restul este: 760 hect. fîneţe şi 1750 izlaz.

Un sfert din întinderea comuneĭ e acoperit de pădure.

Ele sunt exploatate de locuitorĭ, pentru lemne de foc şi cherestea. Parte din loc. se ocupă cu facerea de şindrilă în pădurile de la Caşin şi Lepşa.

In comună sunt: 16 fabricĭ de rachiŭ de prune, 2 fierărĭ, 8 lemnarĭ, 6 morarĭ, 1 cizmar, 1 pivă, 2 vărarĭ, 2 brînzarĭ, 1 brutărie, 1 cîrciumă şi alţĭ 5 comercianţĭ diferiţĭ.

Bîlciurĭ se fac: la Dumineca-Tomeĭ, la Înălţare şi în zilele de 25 Martie, 29 Iunie, 15 August, 8 Septembrie şi 8 Noembrie.

Comunicaţia se face printr'o şosea comunală care merge paralel cu Şuşiţa şi pune Cîmpurile în legătură la E. cu com. Răcoasa şi la S.-V. cu Soveja.

In muntele Răchitaşul de pe teritoriul acesteĭ comune se află locul numit Comoara-luĭ-Bucur, de unde izvoreşte un şipot mare.

Cîmpurile-de-Jos, *sat*, în com. Cîmpurile, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna. Acest cătun este aşezat pe malul Şuşiţeĭ, din sus de cătunul Ciurucul.

Are o populaţiune de 836 suflete, carĭ locuesc în 235 case. Se află o biserică parohială, cu hramul Adormirea; o şcoală mixtă, frecuentată de 14 copiĭ (12 băeţĭ şi 2 fete). Comuna Cîmpurile cheltueşte 402 leĭ anual pentru întreţinerea şcoaleĭ.

Cîmpurile-de-Jos, *parohie*, în com. Cîmpurile, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna, formată din o biserică parohială, cu hramul Adormirea, în căt. Cîmpurile-d.-j. şi din o biserică filială, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, în cătunul Ciurucul.

Cîmpurile-de-Sus, *cătun*, în comuna Cîmpurile, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna. Se află aşezat pe malul Şuşiţeĭ, la locul unde aceasta primeşte pîr. Crimineţul.

Are o populaţiune de 634 suflete, carĭ locuesc în 160 case. Este aci o biserică filială, cu hramul Adormirea, ce ţine de parohia Valea-Babeĭ.

Cîndeasca, *sat*, face parte din com. rur. Belciugatele-Cojeşti, pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Este situat la E. de Belciugatele, la vărsarea văeĭ Sarul în valea Mostiştea, lîngă şoseaua judeţeană Bucureşti-Brăila.

Se întinde pe o suprafaţă de 1165 hect., cu o populaţie de 185 locuitorĭ. D-l C. Cioflan are 1000 hect. şi loc. 165 hect. Proprietarul cultivă 700 hect. (100 hect. sterpe, 75 hect. izlaz, 125 hect. pădure). Locuitorĭĭ cultivă tot terenul.

In sat este un heleşteŭ. Comerciul se face de 1 cîrciumar. Numărul vitelor marĭ e de 262 şi al celor micĭ de 609.

Cîndeni, *cătun*, al com. Băbiciul,

www.dacoromanica.ro

pl. Ocolul, jud. Romanați. E situat la N. de satul Băbiciul, pe malul Oltuluĭ, unde acesta formează o insulă mică.

Cîndești, *com. rur.*, în pl. Sărata, județul Buzău, situată pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, la distanță de or. Buzău de 14 kil. Limitele sale sunt: La N., începe din muntele Cerbului și merge pe hotarul pădureĭ Unguriul pănă în hotarul moșieĭ Palanca, pe care se lasă în apa rîuluĭ Buzăul; la E., se hotărește cu rîul Buzăul, pe albia căruia merge pănă la Morile-Călugărești; la S., începînd din albia rîuluĭ Buzăul, apucă pe hotarul moșieĭ Cîrlomănești (Gura-Izvorului), pe care merge pănă în pădurea Lunceni-Nisipoasa; la V., merge pe hotarul acesteĭ păduriĭ, pănă dă în muntele Cerbul. Suprafața sa e de 2530 hect., din carĭ 840 hect. arabile, 1020 hect. pădure, 58 hect. fîneață, 307 hect. izlaz, 142 hect. livezĭ, 80 hect. viĭ și 83 hect. sterpe. Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Cîndești-d.-j., Cîndești-d.-s., apoĭ sfoara Cîndești (particulare); statul are sforile: Moara-Părăsită și Morile-Schituluĭ-Ciolanul. Terenul este accidentat, fiind format în mare parte din dealurĭ și coline. E avut în substanțe minerale și maĭ cu seamă în cărbunĭ de pămînt.

Comuna e formată din cătunele: Cîndești-d.-j., Cîndești-d.-s. și Sătucul, numit și Palanca-d.-j. Populația sa e de 1840 locuitorĭ, carĭ trăesc în 381 case. Meseriașĭ sunt: 4 lemnarĭ, 1 tîmplar, 2 rotarĭ, 4 butnarĭ, 2 căruțașĭ, 1 cizmar, 2 cojocarĭ, 6 fierarĭ, 2 brutarĭ și 4 vărarĭ. Sunt 366 contrib., din carĭ 55 comercianțĭ. Stabilimente sunt 35.

Vite: 264 boĭ, 89 vacĭ, 70 viteĭ, 25 caĭ, 31 epe, 4 mînjĭ, 320 oĭ, 72 asinĭ și 210 rîmătorĭ. In com. sunt 7 morĭ.

Cale de comunicație are șoseaua Buzău-Frontiera.

Budgetul e de 6165 leĭ anual.

Sunt 2 școlĭ, frecuentate de 78 elevĭ și 35 eleve.

Carte știu 138 persoane. Biserică sunt 3, deservite de 2 preoțĭ, 3 cîntărețĭ și 2 paracliserĭ. Catedrala e cea din Cîndești-d.-j. La cea din Cîndești-d.-s., acum în ruine, sunt îngropațĭ toțĭ membriĭ însemnateĭ familiĭ a Cîndeștilor. Circiumĭ sunt 14. Casele sunt frumoase și curate; sunt demne de amintit vechile case boerești, construite în stilul secoluluĭ al XVIII-lea, ale Cîndeștilor, ale luĭ Mihăiță Filipescu (Buzatul) și ale luĭ Ghica Căciulă-Mare, de și schimbate din pricina reparațiilor ce li s'aŭ făcut de noiĭ proprietarĭ.

Din actele de proprietate, rezultă că Cîndești existaŭ ca sat în 1580, iar numele și l'a luat după familia Cîndeștilor, care a locuit aci. Acest sat poartă și azĭ numele de Cîndești-d.-s. Cele-l'alte două cătune, Cîndești-d.-j., și Sătucul, în timpul luĭ Barbu sin Șerban-Cîndescul, nu eraŭ populate. Moșia Cîndești-d.-j., trecînd în posesiunea Hatmanuluĭ Mihăiță Filipescu, acesta a adus oamenĭ din alte sate și a populat-o, dînd naștere cătunuluĭ Cîndești-d.-j., cam pe la 1820. Moșia Sătucul, devenind proprietatea luĭ Ghica Căciulă-Mare, acesta a adus maĭ multĭ locuitorĭ de la munte, avînd în cap pe Mihalcea din Pănătăŭ, și pe la 1823 a pus temeliile acestuĭ sat.

Cîndești, *com. rur.*, pl. Dîmbovița-Dealul, jud. Dîmbovița. Această comună este situată spre N.-V. de Tîrgoviște, pe malul drept al rîuluĭ Dîmbovița, parte pe cîmpie, parte pe dealurĭ și parte pe vălcele. In apropierea sa sunt dealurile: Dealul-cel-Mare, de d'asupra comuneĭ, Conciul, Mircea, Ghipeți, Costiuna și Rîpa-luĭ-Sfredel; văile: Valea-Seacă, Valea-Urîteĭ, Valea-luĭ-Drăgoiŭ, Valea-Trifiĭ și Valea-luĭ-Căul; piscurile: Păișoiul, Piscul-Chiveĭ și Piscul-Urliacul. Cîndești e udat în partea răsăriteană de rîul Dîmbovița și are în raionul săŭ helești numit La-Morĭ și lacul numit Vîrtopul. Comuna Cîndești se compune din treĭ cătune: Cîndești-din-Vale, Aninoșani și Dragodănești, cu o populație de 1700 locuitorĭ. E formată din șapte ulițe: strada Cîmpu-Lung, strada Grivița, strada Cimitirului, strada Rotarilor, strada Suseni, strada Valea-Popiĭ și strada Aninoșani. Locuitoriĭ se ocupă cu lemnăria și rotăria. Sunt șase morĭ de apă și două pive pentru țesăturile de lînă. Pe teritoriul eĭ se află pucioasă și cărbunĭ de pămînt. Sunt treĭ biserică și două școlĭ, o școală în Cîndești și a doua în cătunul Dragodănești, amîndouă mixte, avînd fie-care cîte un învățător, salariat de stat. Școala din Cîndești este frecuentată de 77 băeți și fete, iar cea din Dragodănești de 58 băeți și fete. In toată com. sunt peste 113 băeți și 77 fete în vîrstă de școală. Școala din Cîndești este fundată în 1837, iar cea din Dragodănești în 1888. Comuna are un venit anual de 1936 leĭ. In Cîndești sunt 171 contribuabilĭ și în Dragodănești 143 contribuabilĭ. Cîndești se învecinește spre E. cu com. Voinești, de care se desparte prin rîul Dîmbovița; spre V. cu Muchea-Dealuluĭ și cătunul Cîndești-din-Deal, ce ține de comuna Botești, de care se desparte prin pădure și deal; spre

www.dacoromanica.ro

N. cu com. Gemenea, de care se desparte prin valea Căul și Dîmbovița; în fine, spre S. se învecinește cu cât. Sturzeni, proprietatea familiei N. Blaremberg, ce ține de com. Priboiul, de care se desparte prin Valea-Seacă.

Cîndești, *com. rur.*, în S. plășei Bistrița, jud. Neamțu, așezată pe întinsul văilor și a coastelor formate de dealurile Țiclăul, Zamfira, Runcul, precum și pe podișele ce se întind în dreapta rîului Bistrița și a hotarului jud. Bacău.

Se mărginește la E. cu jud. Bacău, de care se desparte prin linie convențională, precum și în parte de afluentul Bistriței, numit Cocîrla; la N.-E. cu comuna Buhuș, de care se desparte prin rîul Bistrița; la N. cu comuna Socea, de care se desparte prin limită convențională; la V. cu com. Tazlăul, de care se desparte prin culmea Dragva și extremitatea Lingurari.

Este formată din satele: Bărcănești, Bălcești, Cîndești, Cotreanța, Frunzeni și Țîrdeni, avînd o suprafață de 2284 hect., cu o populație de 1988 locuitori, saŭ 518 familii, din carî: 1033 bărbați, 955 femei; 934 necăsătoriți, 892 căsătoriți, 162 văduvi, 52 văduve, 49 nevolnici; 561 copii; 59 străini (dintre carî 39 Evrei). Știŭ carte 42 persoane.

Dintre locuitorii împroprietăriți în 1864, sunt astă-zi: 22 carî stăpînesc înșișî locurile lor; 18 ca urmașî; un loc este părăsit și se stăpînește de către comună; 94 de inși sunt carî, de și însurați și cultivatorî de pămînt, n'aŭ nicî o proprietate.

Terenurile acestei comune sunt bogate în calcare, din care se extrage un var foarte bun: priesc însă foarte bine și culturei plantelor.

Agricultura se face pe o întindere de 1069 hect. 42 arii.

Suhatul are o întindere de 142 hectare, nutrind 1499 capete de vite, dintre carî: 190 boi, 339 vacî, 417 oi, 54 cai, 110 rîmătorî, 208 juncî, și 181 vite marî cornute.

In această comună se află: 3 bisericî, 2 în bună stare, iar a 3-a ruinată, deservite de 4 preoți și 6 eclesiarhi, plătiți din fondurile comunale cu 450 lei anual; venitul fonciar al pămînturilor bisericești se urcă la suma de 615 lei. Are o școală cu un învățător, plătit de către stat; 8 morî de apă; 16 vărării; 3 fierării; 22 rotării; 6 cîrciume.

Budgetul e de 4434 lei 90 banî la venitură și 4370 lei la cheltuelî.

Comunicațiunea cu satele vecinașe se face prin șoseaua ce duce din satul Cîndești, peste rîul Bistrița, în șoseaua mixtă Bacău-Piatra; din sat. Cîndești, prin satul Vădurele la satul Soci; precum și prin diferite drumurî naturale, ce leagă diversele localități limitrofe.

Cîndești. Vezî Perieni, *sat*, com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iași.

Cîndești, *sat*, face parte din comuna Albești, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel. Are o populație de 200 locuitorî, carî se ocupă mai mult cu pietrăria, dogăria și scîndurăria.

Cîndești, *sat*, în județul Neamțu, com. Cîndești, plasa Bistrița, așezat lîngă dealul Țiclăul, la 31 ½ kil. depărtare de orașul Piatra, între satul Vădurele (comuna Socea), Frunzeni și Bărcănești (din comuna Cîndești), pe pîrîul Dragva.

Are o întindere de 420 hect. (vatra satuluî), cu o populațiune de 709 suflete, saŭ 300 familii.

In acest sat se află: 1 biserică, deservită de 2 preoți și 2 eclesiarhi; o școală, frecuentată de 79 elevi; 4 morî de apă; 10 vărării; 2 fierării; 7 rotării.

Numărul vitelor se urcă la 552 capete, dintre carî: 80 boi, 140 vacî, 200 oi, 22 cai, 40 de rîmătorî și 70 vite marî cornute (viței și juncî).

Cîndești, *sat*, în județul R.-Sărat, plasa Marginea-d.-s., cătunul comunei Tîrgul-Cuculuî saŭ Plăinești, care e reședința plășei. Este așezat în partea de V. a comunei, pe un deal înalt, numit Dealul-Cîndeștilor, la 2 ½ kil. spre V. de cătunul de reședință, Tîrgu-Cuculuî. Are o întindere de 10 hect. (numaî vatra cătunuluî), cu o populațiune de 350 familii, saŭ 1090 suflete, din carî 161 contribuabilî; 250 știŭ carte. Are o biserică deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală comunală.

Cîndești, *deal*, în jud. R.-Sărat, plasa Marginea-d.-s., în partea de V. a comunei Plăinești.

Cîndești, *înțărcătoare*, în raionul comunei Berevoești-Ungurenî, plaiul Nucșoara, județul Muscel. Aci se află un izvor de apă minerală.

Cîndești, *moșie*, cu părți și răzășească, în com. Cîndești, pl. Bistrița, județul Neamțu. Este formată din trupurile Motocani-Grozești, cu cătunele Frunzeni și Bărcănești, în care aŭ avut părți și Postelnicul Grigorie, spătarul Iordache, comisul Alecu Crupenski, Aga Alecu, căminarul Iordache Urechești, dintre răzeși urmașiî luî Vasile Velicu, care

www.dacoromanica.ro

la 1841 vinde de vecĭ 124 prăjinĭ de acolo, luĭ Costache Vasiliŭ; urmaşiĭ luĭ Trifan Savin, care la 1847 vinde 2 paşi din partea Zăpăşească, începătoriŭ din dealul Ţiclăul până în zarea Tazlăuluĭ, caminăreseĭ Sultana Urechie.

Această moşie se află aşezată pe lîngă moşiile: Bulceşti, Bodeşti-Buhuşoaiĭ, Beţeşi, Cotreanţa şi Blăgeşti. Are sat.

Cîndeşti-de-Jos, *moşie*, în com. Cîndeşti, judeţul Buzăŭ. Are 760 hect., din care 500 pădure, restul arăturĭ, izlaz, viĭ şi livezĭ. Actele de proprietate ale moşieĭ aflate în posesiunea familieĭ Manea Stoea, sunt foarte importante pentru studiul familieĭ Cîndeştilor.

Cîndeşti - de - Jos, (Filipeşti), *cătun*, al com. Cîndeşti, judeţul Buzăŭ, cu 440 locuitorĭ şi 94 case. Are o frumoasă biserică, zidită de Mihail Filipescu Hatmanul, la 1825 şi restaurată în anul 1884.

Cîndeşti-de-Jos, (Picleanca), *moşie*, în com. Cîndeşti, judeţul Buzăŭ. Are 50 hect. pădure, fîneaţă şi arăturĭ.

Cîndeşti (Morile-de-la-), *mică proprietate* a statuluĭ, în com. Cîndeşti, pendinte de schitul Ciolanul, jud. Buzău; are 32 hect. arabile.

Cîndeşti -de - Sus, (Slobozia-Ghicăĭ), *cătun* de reşedinţă al comuneĭ Cîndeşti, jud. Buzăŭ, cu 1100 locuitorĭ, carĭ locuesc în 216 case.

Cîndeşti-de-Sus, *biserică*, în comuna Cîndeşti, cătunul Cîndeşti-d.-s., jud. Buzăŭ. S'a zidit la 1665 de familia Cîndeştilor şi s'a reparat sub Mihaiŭ Racoviţă, la 1741, de Elenca Cîndeasca şi la anul 1829 de Luxandra Cîmpineanu, soţia vorniculuĭ Ioan Cîmpineanu, şi fata ultimuluĭ dintre Cîndeştĭ, Barbu Şerban Cîndescu. Pe frontispiciŭ se află următoarea inscripţie:

«Meremetisitu-s'aŭ această sf. biserică cu cheltueala d-neĭ Luxandra Cîmpineanu. Leat 1829, Iulie 30. Fiind epistat d-luĭ Biv Polcovnic Vasilache Negri.»

Intre figurile ctitoriceştĭ, care se maĭ pot distinge sunt: Barbu Cîndescu, cu soţia sa Stanca şi fiiĭ Şerban şi Smaranda; Barbu Paharnicul cu soţia (nedescifrabil) şi fiicele Luxandra şi Smaranda; Jupîn Barbu Cîndescu, cu soţia sa Maria şi fiul Constantin; la ultima reparaţie s'a maĭ adăugat între ctitorĭ şi Ienache Văcărescu, avînd în faţă doĭ copiĭ: Şerban şi Luxandra. In interiorul bisericeĭ sunt îngropaţĭ membriĭ familieĭ Cîndescu, dar pietrele funerariĭ fiind fragile şi călcînd pe dînsele ceĭ ce vin în biserică, inscripţiile aproape s'aŭ şters. Cîndeştiĭ sunt fondatoriĭ mănăstireĭ Berca şi figurează între ctitoriĭ mănăstireĭ Bradul.

Cîndeşti-de-Sus, *moşie*, în com. Cîndeşti, jud. Buzăŭ. Are 830 hect., din care 520 hect. pădure, restul arăturĭ, fîneaţă, viĭ şi livezĭ.

Cîndeşti-din-Deal, *sat*, judeţul Dîmboviţa, pl. Dîmboviţa, căt. comuneĭ Boţeşti.

Cîndeşti-Moara-Părăsită, *mică proprietate* a statuluĭ, în comuna Cîndeşti, pendinte de mănăstirea Bradul, judeţul Buzăŭ. Are 9 ariĭ arabile.

Cîndra, *movilă*, pl. Balta, com. Goicea-Mică, jud. Dolj.

Cîneluĭ (Balta-), *baltă*, a Bistriţeĭ, drept muntele cu acest nume jud. Suceava.

Cîneluĭ (Dealul-), *munte*, în comuna Broşteni, jud. Suceava.

Cîneluĭ (Pîrîul-), *mic afluent* al Bistriţeĭ, jud. Suceava.

Cîneni, saŭ Letea, *moşie*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., comuna Letea, despre care Th. Codrescu zice: «moşie cu părţĭ şi răzăşească, în care moşia are parte şi d-luĭ Vasile Anastasiu; şi d-neĭ Marioara Folcea, care, la anul 1850, vinde 15 stînjenĭ de acolo, d-sale Smarandeĭ Gheorghiŭ, cîte 6 galbenĭ stînjenul; sunt şi alţĭ maĭ mulţĭ răzeşĭ şi părtaşĭ în ea. Are sat, cu 1 vătav, 3 nevolnicĭ, 3 vădane, 1 căpătîier, 1 slujbaş-volnic; pe lîngă moşiile Letea, Osebiţi, Folcĭi şi altele, cu un număr de 28 loc.»

Cînepăria, *loc şes*, situat între calea ferată Tecuciŭ-Bîrlad şi şoseaua judeţeană, com. Ţigăneşti, plasa Nicoreşti, judeţul Tecuciŭ.

Cînepeĭ (Dealul-), *deal*, în comuna Băbiceni, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani.

Cînepeĭ (Lacul-), *lac*, în comuna Păltineni, jud. Buzăŭ, în apropiere de muntele Monteorul; serveă ca hotar despre comuna Chiojdul-din-Bîsca.

Cînepeĭ (Valea-), *vale*, se întinde între dealurile Cînepeĭ şi Murguţa, în com. Bădiceni, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani.

Cînepeĭ (Valea-), *vale*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta. Este situată lîngă satul Slobozia şi are direcţia de la V. spre E.

www.dacoromanica.ro

Cînepeï (Valea-), *vale*, ocupă partea de N.-E. a comuneï Gropniţa, pl. Copoul, jud. Iaşi. S'a numit ast-fel dela producţiunea cînepeï ce se face pe această întinsă vale.

Cînipiştea, *deal* cultivabil, în comuna Stolniceni, jud. Suceava.

Cînipiştea, *loc izolat*, com. Domneşti, plaiul Nucşoara, judeţul Muscel, unde femeile cultivă cînepă.

Cînipiştele, *movilă*, în comuna Merei, cät. Odăile, jud. Buzău, situată pe drumul Mireï.

Cîntarelor (Dealul-), *colină*, în com. Vintilă-Vodă, cät. Sîrbeşti, jud. Buzău. E acoperită de pădurea statuluï Vintilă-Vodă.

Cîntarul, *numire*, dată uneï părţi din *pădurea* Vintilă-Vodă, jud. Buzău.

Cîntarului (Piscul-), *deal*, în partea estică a văeï Lozova, com. Braniştea, pl. Siretul, jud. Covurluiu.

Cîntăceşti, *pîrîiaş*, pe teritoriul comuneï Paltinul, pl. Vrancea, jud. Putna; se varsă în stînga Zăbaleï.

Cîntăreţul, *fîntînă*, pl. Jiul-d.-s., com. Floreşti, jud. Dolj.

Cînteniciul, *sătişor*, în comuna Roznovul, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamţu, aşezat pe podişul din dreapta rîuluï Bistriţa, în coprinsul moşieï cu a sa numire, la 15 kil. depărtare de oraşul Piatra.

Acest sătişor, de abia în formaţiune, are numaï cîte-va case de curînd făcute, şi o populaţiune de vr'o 30 locuitorï, carï se ocupă cu plutăria şi agricultura.

Cînteniciul, *moşie*, în com. Roznovul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situată între moşiile Roznovul, Mastacăul şi Calul. Aparţine caseï răposatuluï hatman Alecu Rosetti Roznovanul. Se maï numeşte şi Chintiniciul.

Cîpîtanul, *pădure*, situată în comuna Mera, pl. Gîrlele, judeţul Putna, în întindere de 314 hect., proprietatea moştenitorilor Sm. Iacovache.

Cîrbeşti, *com. rur.*, din pl. Ocolul, jud. Gorj, situată în partea stîngă a Jiuluï, pe un deal, ramificaţie din Dealul-Sulieï, aproape de şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani. E compusă din 3 cătune: Cîrbeşti, Dîmbova şi Tîlveşti.

Are o suprafaţă de 706 hect., din carï 100 hect. pădure, 150 hect. izlaz, 100 hect. fineţe şi 356 hect. arabile.

Populaţia este de 308 familiï, saŭ 667 sufl., din carï 10 familiï Ţiganï. Sunt 280 contrib.

Locuitoriï posedă: 37 pluguri, 106 care cu boï, 3 căruţe cu caï; 496 vite marï cornute, 24 caï, 187 oï şi capre şi 259 porcï.

Venitul comuneï e de 1554 leï, banï 30, iar cheltuelile de 1553 leï, banï 81.

Comunicaţia, în această comună, se face pe de o parte pe şoseaua naţională, iar pe de alta pe şoselele comunale care o leagă cu cătunele sale Dîmbova şi Tîlveşti.

Are 1 şcoală, frecuentată de 30 de elevï, din 34 înscrişï.

Are 1 biserică de lemn, fondată de locuitorï în anul 1790 şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţï.

Cîrbeşti, *cătun*, al comuneï Cîrbeşti, pl. Ocolul, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 216 hect., din carï 40 hect. pădure, 45 hect. izlaz, 22 hect. fineţe şi 109 hect. arabile.

Populaţia e de 100 familiï, saŭ 250 suflete, din carï 90 contribuabilï. Locuitoriï posedă: 17 pluguri, 46 care cu boï, 2 căruţe cu caï; 116 vite marï cornute, 6 caï, 100 oï şi capre şi 59 porcï.

Are 1 şcoală, frecuentată de 30 elevï; 1 biserică de lemn, fondată de locuitorï în 1790 şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţï.

Cîrcea, *sat*, pl. Ocolul, comuna Preajba, jud. Dolj, cu reşedinţa Primărieï. Are 1274 suflete, 661 bărbaţï şi 613 femeï. In anul 1864 s'aŭ împămîntenit 75 locuitorï cu loc de casă şi grădină. Locuesc în 137 case şi 154 bordee. Dintre case, 118 sunt de zid, 3 din bîrne, 3 din paiante şi 13 din nuele. Din cele 154 bordee, 42 sunt de zid şi restul de lemn. In sat este o şcoală mixtă, ce funcţionează din anul 1840. Este întreţinută de stat şi comună şi are un singur învăţător. In anul şcolar 1892—93 aŭ frecuentat şcoala regulat 27 băeţï. Cu vîrsta de şcoală sunt 232 copiï: 115 băeţï şi 117 fete. Ştiŭ carte 160 locuitorï (156 bărbaţï şi 4 femeï). In sat este o biserică de zid, cu hramul Sf. Nicolae, fondată de moşneniï Dumitrache Chintescu şi preotul Şerban Chintescu.

Data fondăreï nu se ştie, căcï prin reparaţia făcută în 1874 de preotul Ioan Zamfirescu, cu toţï enoriaşiï satuluï, vechia inscripţiune s'a şters. Bătrîniï însă spun că este fondată de maï bine de 150 de anï. In 1874

www.dacoromanica.ro

s'a pus în tinda bisericeĭ o altă inscripțiune, în care se spune, că s'a reparat, zugrăvit și înfrumusețat prin îngrijirea și cheltuiala preotuluĭ Ioan Zamfirescu și a întregului sat. Are 1 preot și 2 cîntăreți.

Satul Cîrcea este udat de pîrîul Cîrcea și se desparte de satul Preajba, prin Valea-Vărzăriilor. În sat sunt 15 industriași și anume: 5 rotarĭ, 6 dulgherĭ, 1 dogar și 3 fierarĭ. Cîrciumĭ sunt 7.

Cîrcea, *stație de dr.-d.-f.*, județul Dolj, plasa Ocolul, comuna Preajba, pe linia Slatina-Craiova, pusă în circulație la 5 Ianuarie, 1875. Se află între stațiile Pielești (6.7 kil.) și Craiova (8.3 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mărĭĭ de 185m,04. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de 22558 leĭ, 37 banĭ.

Cîrcea, *deal*, plasa Ocolul, com. Balta-Verde, județul Dolj, din care ese pîrîul Cîrcea.

Cîrcea, *poiană*, în com. Viperești, pădurea Valea-Largă, jud. Buzău. In mijlocul său este un izvor, Puturosul, cu ape minerale.

Cîrcea, *pîrîŭ*, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, jud. Dolj, ce izvorește din dealul Cîrcea, merge spre S.-V., se împreună cu pîrîul Făcăile, apoĭ o ia spre S. și se varsă în lacul Bîzdîna, care dă în rîul Jiul.

Cîrcea, *șes*, pl. Ocolul, comuna Preajba. jud. Dolj, pe care este situată com. Preajba.

Cîrcea, *vale*, pl. Ocolul, comuna Preajba, jud. Dolj, prin care curge pîrîul Cîrcea.

Cîrceiul, *sat*, în pl. Orașul, jud. R.-Sărat, cătunul comuneĭ Budești. Și-a luat numele de la Pîrîul-Cîrceĭ, pe care e așezat, spre V., la 500 m. de cătunul de reședință. Are 10 hect. întindere.

Cîrceiul, *pîrîŭ*, în plasa Orașul, jud. R.-Sărat. Izvorește din Dealul-Cornițelor, udă com. Budești la S., trece prin cătunele Cîrcei și Budești și se varsă în pîrîul Oreavul, de a stînga luĭ.

Cîrceni, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, plasa Motrul-d.-j.-Dumbrava, la o distanță de 59 kil. de orașul Turnul-Severin, și de 14 kil. de Strehaia, reședința plășeĭ. Este formată dintr'un singur sat. Se mărginește la E. cu com. rur. Grozești; la S. cu proprietatea statuluĭ Strehaia; la V. cu com. Munți-din-Dos; și la N. cu com. Borăști, din județul Gorj. Are o populație de 500 locuitorĭ, din carĭ 95 contribuabilĭ, carĭ trăesc în 116 case. Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 30 care cu boĭ, 5 căruțe cu caĭ. Sunt 36 stupĭ.

In com. este o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, cu un învățător și frecuentată de 23 elevĭ; o cîrciumă.

Budgetul comuneĭ este la venitură de 510 leĭ și la cheltueli de 483 leĭ.

Vite sunt: 200 vite marĭ cornute, 16 caĭ, 210 oĭ și 116 rîmătorĭ.

Comuna Cîrceni este situată pe vale. Inainte de Regulamentul Organic era situată pe dealul Pleșcota. Dealurile mai principale din această comună sunt: Dealul-Borăsculuĭ, Dealul-Surleĭ, Dealul-Mormîntuluĭ, Dealul-Plescoteĭ, Dealul-Menților și Dealul-Cearănganilor. Văĭ principale sunt: Valea-Pătulelor, Valea-Mare, Valea-Vîrzobuluĭ și Valea-Inuluĭ.

Comuna este udată de apa Șușița, care vine din Carpați și merge spre E. de se varsă în Jiŭ. Este legată de șoseaua vecinală Strehaia prin șoseaua Strehaia-Ohaba, ce o străbate prin mijloc.

Cîrceni, *mahala*, în com. rur. Văgiulești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Cîrceni, *deal*, în com. rur. Munți-din-Dos, plasa Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Cîrceni, *pîrîŭ*, în com. rur. Văgiulești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Cîrcii (Pîrîul-), *pîrîŭ*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba, ce se formează din împreunarra văeĭ Sfenea cu Valea-Călugăruluĭ, la punctul numit Zăcătoarea-Vitelor-de-la-Fîntîneață.

Cîrcinovul, *plasă* desființată, din județul Muscel, care coprindea, pe la începutul sec. al XVIII-lea, toate comunele de la Cîrcinov până la Glîmbocata (azĭ plasa Podgoria), unde se termină județul Muscel.

Cîrcinovul, *sat*, face parte din com. Topoloveni, pl. Podgoria, jud. Muscel. In vechime era stație de poștă. După cum arată Const. Aricescu, în a sa «Istoria Revoluțiuneĭ din 1821», aci Tudor Vladimirescu, în drumul său spre Pitești, spînzură maĭ mulțĭ pandurĭ pentru furtișagurĭ.

Carol al XII lea, Regele Suedieĭ, în drumul său spre Pitești, la anul 1712, a trecut prin Cîrcinov.

In zilele de 9 și 25 Martie și

www.dacoromanica.ro

în Dumineca Floriilor, se fac aci, pe lîngă tîrgul duminical, oboare de vite pentru înlesnirea vînzătorilor şi cumpărătorilor. La 1831, ivindu-se în ţară boale epidemice, la Cîrcinov s'a stabilit carantină.

Cîrcinovul, *deal*, în centrul comuneĭ Bîrzeşti, plasa Argeşelul, jud. Muscel, pe malul stîng al pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Cîrcinovul, *gîrlă*, izvoreşte de pe teritoriul com. Vultureşti, judeţul Muscel, (din dealul Teişul), din apropiere de com. Boţeşti, jud. Dîmboviţa; udă comunele: Dobreşti, Beleţi, Priboeni, Ţigăneşti şi Topoloveni şi se varsă în rîul Argeşul, în dreptul com. Căteasca-Popeşti, jud. Argeş, la locul numit Moara-Mocanuluĭ.

Cîrcinovul, *vale*, com. Voroveni, pl. Argeşelul, jud. Muscel.

Cîrciorani, *cîmpie*, în com. rur. Cireşul, plaiul Cerna, jud. Mehedinţi.

Cîrciul, *pîrîŭ*, în jud. Mehedinţi, pl. Văile, com. rur. Văgiuleşti.

Cîrciuma-Boerească, *localitate*, în căt. Valea-Tîrseĭ, com. Breaza-d.-s., plaiul Prahova, jud. Prahova, unde Valea-Tîrseĭ, ce-şĭ ia naştere din muntele Răfacea, se varsă în rîul Prahova.

Cîrciuma-cu-Tufanul, *cîmpie*, în com. rur. Prisăceaua, plasa Cîmpul, jud. Mehedinţi.

Cîrciuma-de-Piatră. V. Lăicăi-Runceasa, jud. Muscel.

Cîrciuma-Domesnică, *loc izolat*, în com. Vînători-Neamţul, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu. E situată în dreapta pîrîuluĭ Ozana, drept la gura pîrîuluĭ Domesnic, între kil. 15—16 ale drumuluĭ ce duce spre satul Pipirigul.

Cîrciuma-luĭ-Sbranca, *locuinţă izolată*, în com. Vînători-Dumbrava-Roşie, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu. Este situată la ½ kil. distanţă pe drumul de la Piatra la Roznov (şoseaua naţională).

Cîrciuma-Scriitoruluĭ-din-Rîjnov, *han*, jud. Prahova, ce se vede şi azĭ în faţa şoseleĭ naţionale şi a căeĭ Azuga, construit la anul 1818, de Al. Filipescu, cunoscut în localitate sub numele de Căciulă-Mare, pe atuncĭ proprietarul luncilor Dintre-Prahova.

Pe pereţiĭ hanuluĭ eraŭ zugrăviţĭ un cerb şi o căprioară, şi a purtat multă vreme numele de maĭ sus.

Cîrciuma-Stancăĭ, *movilă*, spre apus de comuna Tia-Mare, jud. Romanaţi. Face parte dintr'un lung şir care se întinde în partea de S. a Romanaţuluĭ.

Cîrciumăreşti, *sat*, face parte din com. rur. Leurdeni, pl. Podgoria, jud. Muscel. Cade la V. comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Argeş. Are o populaţie de 165 locuitorĭ (77 bărbaţĭ şi 88 femeĭ), din carĭ 35 capĭ de fam. In partea de N. a cătunuluĭ este o moară cu aburĭ; o pădure şi viĭ. Prin centru trec calea ferată şi şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti.

Cîrciumeĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Suceava, satul Topilele.

Cîrciumeĭ (Dealul-), *deal*, com. Titireciul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, în depărtare de 1 kil. spre S.-E. de vatra satuluĭ, numit astfel după o cîrciumă ce a fost aci din vechime.

Cîrciumeĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Hîrja, care se scurge d'a dreapta Oituzuluĭ.

Cîrîl-Mîsî-Ceair, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Gărvanul şi pe al cătunuluĭ săŭ Cuiu-Giuc. Se desface din poalele de S.-V. ale dealuluĭ Sîrt-Iol-Bair, nu departe de Gărvanul-Mic, al căruĭ teritoriŭ îl desparte de acel al cătunuluĭ Veli-Chioi. Se îndreaptă spre N., avînd o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V., formînd un arc de cerc şi brăzdînd partea de S. a plăşeĭ şi cea de E. a comuneĭ. După un drum de 3 kil, se deschide în valea Saila, numită şi Nersus-Ceair. Malurile sale puţin înalte. E tăiată de un drum comunal ce duce de la Gărvanul la Lipniţa.

Cîrja, *deal*, pe care se află aşezată parte din com. Beuca, pl. Teleorman, judeţul Teleorman. Acest deal îşĭ are începutul la gura văeĭ Burdea, în punctul unde aceasta formează nişte scursorĭ de apă, din care este format heleşteul din acea comună, numit Lacul-Boeresc.

Cîrja-de-Jos, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Cîrja, la marginea de E. a jud., pe malul Prutuluĭ.

Cîrja-de-Sus, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, la marginea de E. a judeţuluĭ, pe malul Prutuluĭ. Are o populaţie de 759 locuitorĭ, carĭ locuesc în 169 case. Ştiu carte 24 persoane. Formează o

www.dacoromanica.ro

comună (com. Cîrja) cu cătunele: Cîrja-d.-j. (cu care formează aproape un sat), Bîrsana şi Hrăniceni. In toată comuna sunt 1383 locuitorĭ, din carĭ 253 contribuabilĭ; 317 case. Ştiŭ carte 66 persoane. Are 56 hect. vie. Se cultivă vĭermĭ de mătase. Pe teritoriul acesteĭ com. se află o mulţime de bălţĭ, formate din revărsările Prutuluĭ şi din care se scoate mult peşte şi stuh. O mare parte din loc. se ocupă cu pescuitul. Comerciul se face de 20 persoane.

Are o şcoală primară de băeţĭ şi o biserică. Aci, pe malul Prutuluĭ, sunt pichete pentru paza fruntariilor.

Veniturile comuneĭ se urcă la suma de 6058 leĭ, 35 banĭ anual.

Cîrjalia. V. Licura, jud. Vîlcea.

Cîrjan (Iapa-luĭ-), *lac,* în com. Vipereşti, jud. Buzăŭ.

Cîrjanul, *tîrlă,* jud. Brăila, la 6½ kil. spre N. satuluĭ Slobozia-Cireşul, înfiinţată de familia Cîrjan, lîngă movila cu acelaşĭ nume.

Cîrjanul, *movilă,* jud. Brăila, la S. movileĭ Obeala-Mică, aproape de hotarul com. Slobozia.

Cîrjanul, *munte,* la N. de oraşul Cîmpulung, jud. Muscel. La poalele luĭ trece rîul Bughea.

Cîrjanul, *gîrlă,* jud. Dolj, plasa Băileşti, com. Catanele, ce izvoreşte pe teritoriul acesteĭ comune şi care se varsă direct în Dunăre. Formează puţin limita de V. a comuneĭ Catanele, către com. Negoiul.

Cîrjari, *sat,* face parte din com. rur. Vîlcăneşti, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Cîrjăoani, *sat,* în pl. Tutova, judeţul Tutova, spre N.-V. de Bîrlad şi în apropiere de dînsul. Are 274 loc., din carĭ 47 ştiŭ carte; locuesc în 67 case. Formează o comună, comuna Cîrjăoani cu cătunele: Hreasca şi Fundătura. In întreaga comună sunt 542 loc., din carĭ 55 ştiŭ carte; 70 contrib.; 133 case. Are 26 hect. viĭ. Sunt 5 comercianţĭ, din carĭ 2 cîrciumarĭ. Teritoriul este maĭ mult deluros. Se află o şcoală primară de băeţĭ şi o biserică.

Venitul comuneĭ este de 4465 leĭ, 25 banĭ.

Cîrjăul, *deal,* în partea de E. a satuluĭ şi com. Tîrzi, pl. Crasna, jud. Fălciŭ. Se întinde, pe o suprafaţă de 79 hect., în direcţiune cu dealul Stana.

Cîrjăul, *lac,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, insula Balta, comuna Dudeşti.

Cîrjăul, *pîrîŭ,* izvoreşte din dealul Cîrjăul, com. Tîrzi, plasa Crasna, jud. Fălciŭ. Unindu-se cu pîrîul Stana, în satul Tîrzi, ia numirea de Tîrzi.

Cîrjeĭ, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s.; ţine de com. rur. Hinova.

Cîrjeĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* jud. Suceava, izvoreşte de după Bîtca-Teiuşuluĭ şi se varsă în Bistriţa (2400 m.).

Cîrjelar, *com. rur.,* aşezată în partea vestică a judeţuluĭ Tulcea şi în cea de S. a plăşeĭ Măcin, pe pîrîul Cîrjelar, afluent al rîuluĭ Picineaga.

Se mărgineşte la N. cu com. Cerna; la V. cu com. Cuium-Punar; la E. cu com. Atmagea şi Orta Chioi; iar la S. cu com. Orumbeĭ, din jud. Constanţa. Relieful soluluĭ aparţine regiuniĭ dealurilor. Cele maĭ însemnate dealurĭ sunt: Taslîc-Bair, Cale-Bair, Sacar-Bair (399 m.) la E., acoperite cu pădurĭ; Ciubucluc-Bair, Carapcea (310 m.), tot la E., acoperite cu tufărişurĭ şi livezĭ; Amzalîĭ (380 m.), Cerna (310 m.) la N., acoperite cu pădurĭ şi tufărişurĭ; Asanlar la V., pietros; Dijcadael-Bair (308 m.), Chiuciuc-Cairac, Orta-Cairac (285 m.), Borun-Bair, Hagi-Tepe (327 m.) prin interiorul comuneĭ, acoperite cu fineţe şi tufărişurĭ.

Apele carĭ udă comuna sunt: valea Ai-Orman saŭ Picineaga, la V., avînd ca afluenţĭ, pe dreapta: Cîrjelar, unită cu valea Homular şi Valea-Capreĭ; valea Saila-Dere, la N. avînd ca afluenţĭ: Domus-Culac, pe stînga şi valea Ac-Punar-Dere pe dreapta; valea Saila-Dere, afluentul pîrîuluĭ Cerna.

Cătunele carĭ formează com. sunt: Cîrjelar, reşedinţa, la S., pe pîrîul Cîrjelar; Hasanlar, la 2 kil. spre N.-V., pe valea Homurlar; Homurlar, la 3½ kil. spre N.-E., tot pe valea Homurlar; Iaila, la 10 kil. spre N. de pîrîul Iaila; şi Ac-Punar, la 12 kil. spre N., pe valea pîrîuluĭ Ac-Punar-Dere.

Intinderea comuneĭ este de 12200 hect., din carĭ 380 hect. ocupate de vetrele celor 5 sate, 3500 hect. aparţinînd locuitorilor şi 8620 hect. aparţinînd statuluĭ.

Populaţiunea este amestecată; elementul predominant sunt Romîniĭ, veniţĭ aci din Ţara Romînească încă din timpul secoluluĭ trecut. Sunt 275 familiĭ, cu 1146 suflete, din carĭ 275 bărbaţĭ, 247 femeĭ, 624 copiĭ; sunt 748 Romînĭ, 112 Bulgarĭ, 199 Turcĭ, 66 Tătarĭ, 7 Ruşĭ şi 11 Evreĭ.

In com. sunt 293 plugarĭ, avînd

www.dacoromanica.ro

218 pluguri şi 4820 capete de vite. Sunt 6 comercianţi.

Veniturile sunt de 6200 lei şi cheltuelile de 6598 lei. Contribuabili sunt 250.

Biserici sunt două: una în Cîrjelar, cu hramul Adormirea-Maicii-Domnului; a doua în Ac-Punar, cu hramul Adormirea; fie-care are 10 hect. şi sunt deservite de un preot şi un cîntăreţ.

Şcoli sunt două: una în cät. Cîrjelar şi a doua în cät. Ac-Punar. Aŭ 3 învăţători şi sunt frecuentate de 115 elevi.

Cîrjelar, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, cătunul de reşedinţă al comunei Cîrjelar. E aşezat în partea de S. a plăşei şi a comunei, pe ambele maluri ale pîrîului Cîrjelar. Intinderea sa este de 67 hect. Populaţiunea este de 102 familii, cu 450 suflete. Pămîntul e acoperit cu păduri şi livezi. Printr'însul trece drumul comunal Coinen-Punar-Atmagea.

Cîrjelar, *pîrîŭ*. Este unul din izvoarele rîului Ai-Orman, şi cel mai însemnat. Izvoreşte din dealul Canat-Calfa, de la poalele lui nord-estice, din jud. Constanţa. Se îndreaptă mai întîiŭ spre E. Intră în judeţul Tulcea, curgînd spre V., într'o direcţie generală de la S.-E. spre N.-V.; primeşte pe dreapta pîrîul Valea-Caprei, curge numai prin păduri, pănă la confluenţa lui cu pîrîul Canat-Calfa, de unde începe să poarte numele de Ai-Orman. Brăzdează partea sudică a plăşei Măcin, jud. Tulcea şi a comunei rurale Cîrjelar, despărţind-o pe o mică întindere de comuna Coiuru-Punar. Lungimea sa e de 6 kil. E tăiat de drumul comunal Canat-Calfa-Cîrjelar.

Cîrjelar, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, plasa Măcin, pe teritoriul comunei rurale Cîrjelar. Izvoreşte din poalele nord-estice ale dealului Taşlic-Bair; le udă pe o mare întindere; se îndreaptă spre V., avînd o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V.; trece prin com. Cîrjelar, pe la poalele orientale ale lui Borun-Bair, şi, după un curs de 7 kil. după ce a brăzdat partea sudică a plăşei şi centrală a comunei, se varsă în pîrîul Homurlar, pe stînga lui, chiar în interiorul satului Hasanlar. Malurile lui sunt rîpoase şi înalte. Pe valea lui merg drumurile vecinale Cîrjelar Hasanlar şi Cîrjelar-Homurlar.

Cîrjelarul-Mic, *pîrîŭ*, judeţele Constanţa şi Tulcea, cu malurile înalte, pietroase şi acoperite cu păduri din partea nordică a plăşei Hîrşova şi cea nord-vestică a comunei Topologul. Izvoreşte în dealul Ghiolgic-Bair, se îndreaptă spre N.-E., intră în jud. Tulcea, şi se uneşte cu Valea-Caprei spre a forma împreună pîrîul Ai-Orman saŭ Picineaga. Este tăiat de un drum comunal ce vine de la Canat-Calfa (Tulcea) la Topologul.

Cîrjeneasca, *moşie*, a moşnenilor în dăvălmăşie, în jud. Buzăŭ, com. Vispeşti. (V. Băduleasca).

Cîrjenilor (Pîrîul-), *pîrîŭ*, afluent al pîrîului Borcea, judeţul Suceava.

Cîrjoaia, *sat*, în jud. Iaşi, com. Băiceni, pl. Bahluiul. Şi-a luat numele de la pîrîul Cîrjoaia, ce curge prin mijlocul lui. Are o suprafaţă cam de 2800 hect., din cari 400 sunt acoperite cu păduri, şi o populaţie de 202 familii, saŭ 1024 locuitori.

In sat se află o biserică, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţi şi 3 eclesiarci; o şcoală, înfiinţată în 1865 şi frecuentată de 62 elevi.

Numărul vitelor este de 657 capete, din cari: 333 vite mari cornute, 34 cai, 510 oi şi 80 rîmători.

In partea de S.-E. a satului, este o fîntînă (acum ruinată), din care izvoreşte apa ce dă în iazul numit la-Grădină, şi care fîntînă poartă numirea de Fîntîna-Doamnei, despre care legenda zice că ar fi făcută de o Doamnă a lui Ştefan-Vodă-cel-Mare.

Moşia Cîrjoaia, a familiei Aslan, a fost cumpărată de doamna Ruxanda Panait Balş şi dată zestre fiicei sale, doamna Vlădoianu.

Cîrjoaia, *baltă*, com. Călineşti, pl. Siretul, jud. Botoşani.

Cîrjoaia, *deal*, pe teritoriul satului Ivăncăuţi, com. Păltinişul, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ.

Cîrjoaia, *deal*, în com. Băiceni, pl. Bahluiul, jud. Iaşi. Este acoperit cu pădure.

Cîrjoaia, *pîrîŭ*, jud. Iaşi. Izvoreşte de sub dealul Cîrjoaia, curge de la N. spre E. şi se varsă în dreapta rîului Bahluiul, la satul Hodora, com. Cotnari, pl. Bahluiul, după ce primeşte în stînga pîrîul Valea-Raculuĭ. Pe cursul lui sunt patru mori de apă.

Peste acest pîrîŭ, în partea de S.-E., puţin mai în jos de satul Cîrjoaia, se află un pod mare de piatră boltit, despre care se zice, că ar fi fost făcut din timpul lui Ştefan-cel-Mare.

www.dacoromanica.ro

Cîrlan (Ograda-luĭ-), *şes,* în jud. Buzău, com. Beceni, cătunul Enculeşti, acoperit de fîneaţă şi livezĭ.

Cîrlan (Plaiul-luĭ-), *colină,* în jud. Buzău, com. Cătina, cătunul Săticul, formată din pietrĭş şi acoperită de hîgiŭ.

Cîrlani, *munte,* jud. Bacău, pl. Trotuşul, de pe teritoriul com. Mănăstirea-Caşinul.

Cîrlanul, *deal,* jud. Bacău, plasa Trotuşul, com. Căiuţul, de pe teritoriul cătunuluĭ Pralea.

Cîrlanul, *deal,* în partea de E. a com. Moreni, plasa Filipeşti, jud. Prahova. Mai toate dealurile com. Moreni sunt acoperite cu viĭ.

Cîrlanul, *munte,* în com. Bogdăneşti, jud. Suceava, acoperit de pădure de fag şi brad.

Cîrlanul, *loc cu izvoare,* judeţul Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonţul, de unde izvoreşte pîrîiaşul Cucuietul.

Cîrlanuluĭ (Dealul-), *deal,* lîngă satul Mihăeşti, jud. Suceava.

Cîrlanuluĭ (Piscul-), *munte,* în jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă, cătunul Sîrbeşti. Are izlaz şi fineaţă.

Cîrlanuluĭ (Poiana-), *colină,* în jud. Buzău, comuna Răşiavăţul, cătunul Păliciul, înconjurată de pădure.

Cîrlanilor (Tîrla-), *pădure,* în jud. Buzău, com. Cătina, numită şi Faţa-Păişuluĭ; face parte din pădurea Balosinul-Mic.

Cîrleşti, *sat,* în partea de N. a comunei Bereasa, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ. E situat pe Dealul-Cîrleştilor, pe o întindere de 143 hect. Are o populaţiune de 12 familiĭ, saŭ 57 suflete; o biserică.

Vite: 20 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 12 oĭ şi 7 rîmătorĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 1 plug şi 3 care cu boĭ, 1 plug şi 2 căruţe cu caĭ; 12 stupĭ cu albine.

Cîrleşti, *mahala,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s.; ţine de com. rur. Foreşti.

Cîrleşti, *deal,* în com. rur. Jegujani, plasa Motrul-d.-s., judeţul Mehedinţi.

Cîrleşti, *vale,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s.; ţine de com. rur. Jegujani.

Cîrleştilor (Dealul-), *deal,* în partea de E. a comuneĭ Bereasa, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ.

Cîrlig (Muchea-luĭ-), *colină,* în jud. Buzău, com. Beceni, cătunul Enculeşti. E acoperită cu izlaz, Face hotar despre com. Beciul. I se zice şi Curmătura-luĭ-Cîrlig.

Cîrlig (Podul-luĭ-), *muchie,* în com. Cărpiniştea, jud. Buzău, situată pe movila Valea-Vaciĭ.

Cîrligata, *pîrîiaş,* pl. Bistriţa-d.-j., judeţul Bacău, se scurge în pîrîul Trebişul, despărţind satul Secătura, din com. Fîntînelele, de com. Osebiţi-Mărgineni. Se varsă în pîrîul Trebişul.

Cîrligata, *pîrîiaş,* pe teritoriul comuneĭ Soveja, jud. Putna. Izvoreşte din muntele Fundul-Doschileĭ şi se varsă în Şuşiţa.

Cîrligata, *afluent* al Bistriţeĭ, în com. Broşteni, jud. Suceava.

Cîrligaţi, *com. rur.*, în pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Teleorman, pe partea stîngă a Văeĭ-Călmăţuiuluĭ. Limitele eĭ sunt: la S.-E. com. Caravaneţi; la V. comunele Vodă-Carol şi Dorobanţul; la S. pîrîul Călmăţuiul; iar la N. dealul numit Ciocîrlia. Mai toată com. este aşezată în vale şi e înconjurată din toate părţile de dealurĭ. Satul Cîrligaţi este despărţit în două părţi, carĭ nu se deosebesc de cît printr'o mică distanţă ca de 50 m. Partea despre N.-V., spre comuna Vodă-Carol, purta înainte numirea de Slobozia. Jumătate din vatra satuluĭ, care poartă această numire, se găseşte situată pe moşia statuluĭ Dorobanţul.

Suprafaţa comuneĭ şi a moşieĭ de pe dînsa este aproape de 1800 hect. Moşia este proprietatea moştenitorilor decedatuluĭ G. Bădescu. Locuitorĭĭ împroprietăriţĭ sunt în număr de 203, pe 370 hect. Viĭ sunt plantate pe 38 hect.

Populaţiunea comuneĭ este de 1326 suflete, din carĭ 303 capĭ de familie; 247 contribuabilĭ.

Vite: sunt 4311 capete, din carĭ: 272 caĭ, 864 vite marĭ cornute, 2798 vite micĭ cornute şi 368 porcĭ.

Budgetul comuneĭ este de 5551 leĭ şi 4 banĭ la venitурĭ şi de 4462 leĭ şi 70 banĭ la cheltuelĭ.

Are o şcoală, care e frecuentată de 36 elevĭ şi este dotată cu 8 1/2 hect. pămînt, din moşia statuluĭ Dorobanţul.

Bisericĭ are două, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. Biserica cea vechie serveşte astăzĭ de cimitir. Această biserică e situată pe partea dreaptă a Văeĭ-Călmăţuiuluĭ, unde a fost mai înainte satul Cîrligaţi.

Căile de comunicaţiune

www.dacoromanica.ro

sunt: la S.-E. spre com. Caravaneți, și la V. cu com. Vodă-Carol și Dorobanțul, prin șosele vecinale.

Distanța comuneĭ de reședința județuluĭ este de 27 kil.; de Roșiori, de 21 kil. și de Alexandria, de 44 kil.

Pe teritoriul eĭ străbate de-a curmezișul, venind din spre comuna Mîndra, Brazda-luĭ-Novac. Această brazdă formează semnul de despărțire al celor două părțĭ ale satuluĭ Cîrligați. Numita brazdă prezintă pe la unele locurĭ o adîncime pănă la 2 m., iar prin alte părțĭ abia se maĭ cunoaște, fiind acoperită de arăturĭ.

Tot în această comună se află măgura Zugurliciul, înaltă de 8 metri și largă de 130 metri, Măgura-Toboșuluĭ (nu a Țebroșuluĭ, cum greșit se vede reprodus maĭ pe toate hărțile și manualele de geografie), care formează punctul de hotar între moșiile Cîrligați și Dorobanțul.

Satul Cîrligați este vechiŭ. El se vede trecut în nomenclatura satelor, făcută sub domnia luĭ C. Mavrocordat și a făcut parte din jud. Olt, pl. Margineĭ, pănă la anul 1836.

Cîrligați, *sat*, în centrul com. Rusca, plasa Prutul, jud. Fălciŭ, în partea de V., situat între pîraiele Chetrosul și Nemțeni, pe o suprafață de 150 hect., cu o populație de 92 familiĭ, saŭ 352 suflete, din carĭ 79 contribuabilĭ.

Acest sat cu moșia și cu un alt sat Spărieți, se aflaŭ din vechime în proprietatea Episcopieĭ de Hușĭ. Aceasta se constată din un raport de hotărnicie aflat în condica Episcopieĭ de Hușĭ (lit. A., fil. 89). Iată coprinsul acestuĭ raport făcut de boieriĭ: Vel Paharnicul Vasile Buhăescu și Biv-vel căpitanul Nicolaĭ Cogălniceanu, însărcinațĭ de Vodă a hotărî aceste două moșiĭ ale Episcopieĭ, Cîrligați și Spărieți:

«Înștiințăm pe Măria Ta că din luminata porunca Măriei Tale am mers la moșiile Sfinteĭ Episcopiĭ a Hușilor anume Spăricți și Cîrligați ce sunt alăturea, ca să alegem și să hotărîm pe scrisorĭ ce va avea Sfînta Episcopie și după stăpînire și după mărturire a oamenĭ bătrînĭ carĭ cum ar ști ș'ar mărturisi de vreme ce aŭ jeluit Svinția Sa Părintele Episcopul Hușuluĭ kir Inochentie că dreptele Episcopieĭ ce aŭ avut pe moșiĭ celc maĭ multe s'aŭ prăpădit la vreme de nepace. Arătîndu-ne Svinția Sa un uric de la Irimie Movilă Vodă din vletul 7100, care uric l'aŭ găsit Svinția Sa la un om din Chișinăŭ, dînd seamă omul că aŭ căzut la mîna luĭ de la un Turc, în care uric scrie că satul Spărieți este danie de la însușĭ Măria Sa din hotarul Tîrguluĭ Hușilor. Așijderea și pe satul Cîrligați iarăși aŭ arătat Svinția Sa cărțĭ Domnești de stăpînire, întîiŭ o carte de la Gașpar Vodă din vletul 7127 și altă carte, de la Alexandru sin Ilicș Vodă, din vlet. 7129 și altă carte de la Alexandru sin Radul Vodă din vletul 7131 și altă carte, de la Duca Vodă din vletul 7176: de slobozie ce aŭ avut Episcopia la satul Cîrligați și osebit aŭ adus Svinția Sa părinteluĭ Episcopul înaintea noastră doĭ călugărĭ bătrînĭ de vîrstă ca de 70 de anĭ anume Theodosie Pînte și Nicolaĭ carĭ aŭ mărturisit, cu sufletele lor, că aceste moșiĭ s'aŭ stăpînit de către Episcopie tot cu pace de cînd țin eĭ minte, de 50 anĭ, și eĭ aŭ fost rînduițĭ de la Episcopie dejmarĭ de aŭ strîns dejma aceluĭ loc și știŭ și de la părinții lor că și maĭ înainte s'aŭ stăpînit de către Episcopie tot cu pace, arătîndu-ne și locul odăilor și a prisăcilor, ce aŭ avut Episcopia la Cîrligați și ni-aŭ arătat și hotarul acestor sate Cîrligați și Spărieți, pe unde s'aŭ stăpînit și s'aŭ dejmuit de către Episcopie. Însă Cîrligați despre V. s'aŭ stăpînit, pănă în pîrîul văcĭ ce se numește Sărata și tot pîrîul în jos pănă în prejma unĭĭ pietre ce este pistĭ Sărata dispreа S. carĭ ni aŭ arătat un om Focșe, că dintr'ace piatră în jos se începe moșia luĭ, pe care moșie scrisorĭ nu ni-aŭ arătat ca să dovedească cum se numește moșia luĭ; iar hotarul Spărieților din jos ni aŭ arătat iar accĭ călugărĭ că să înfundează în piscul luĭ Epure, iar e către E. bate coasta Spărieților în capitile Stănileștilor și a Volosănilor, iar de către tîrgul Hușĭ se hotăresc aceste două moșiĭ Spărieți și Cîrligați cu satul Plopeni ce este moșia Episcopieĭ, precum s'aŭ dovedit din hotarnica Plopenilor, în care scrie că merg Cîrligați alături cu Plopeni iar acum, de 5 anĭ încoace s'aŭ sculat aceștĭ oamenĭ anume Andreĭ Vornicul, Iordaki Focșe, i Constantin Bădărău, i Popa Ion Hîrțu, i Toader Gîscă și alțĭ rudenĭĭ a lor de împresoară moșiile Episcopiĭ Cîrligați și Spărieți, pentru care mergînd noĭ acolo la locul cel cu pricină și împreună cu aceĭ oamenĭ am văzut starea loculuĭ și am luat sama și pe scrisorĭ dovedind și stăpînire și întrebînd și pe aceĭ oameni ce aŭ a răspunde, eĭ aŭ arătat un uric vechĭ de la Ștefan Vodă cel Bun și alte scrisorĭ făcute tot pe acel uric, în care s'aŭ aflat scriind că strămoșiĭ lor Leoa și Petru aŭ cumpărat de la Naste, nepoata luĭ Michăilă Buză și de la Mărina fata Hușuluĭ o bucată de pămînt pe Sărata parte ce este despre Elau pe din jos de hotarul Tîrguluĭ, care după cunoștința noastră pe numele acelui Leoa s'aŭ numit acea bucată de loc satul Leoști și iară-și maĭ arată aceștĭ oamenĭ de maĭ sus numițĭ neamul din Leoa și din Petru un zapis din vletul 7134: a strămoșilor lor Gheorghie și Simeon și Liavul scriind că aŭ vîndut cĭ satul Leoști din obîrșia Sărăți Gheughiĭ cc aŭ fost vel logofăt: drept 100 taleri, și iar aŭ maĭ vîndut și o bucată de loc, ce este maĭ din jos de satul Leoști pe Sărata despre răsărit drept 30 leĭ, tot Logofătuluĭ Gheughiĭ și aceĭ vînzători mărturisesc, eĭ în zapisul lor, că acest loc a lor a fost luat domnesc, și părinții lor l-aŭ fost răscumpărat de la Pătru Voda și aŭ și ispisoc de la Pătru Vodă, dar acest ispisoc acum nu se află la mîna acestor oamenĭ de maĭ sus numițĭ, fără numaĭ zapisul cu care vînduse moșiĭ lor, Gheughiĭ logofătuluĭ și ispisoc de întăritură ce-i s-aŭ întărit logofăt Gheughea pe acel zapis de la Alexandru Vodă din vletul 7141: s-aŭ aflat la mîna lor zicînd eĭ că ș'aŭ rescumpărat moșia ce aŭ fost vîndută de strămoșiĭ lor, de la Prăjescul gineрle Gheughiĭ logofăt măcar că zapis de la Prăjăscul iar nu s'aŭ aflat numaĭ adeverează și alte două ispisoace ce s'aŭ aflat la mîna lor, unul de la Cantemir Vodă din vletul 7200 și altul de la... Vodă de pîră ce aŭ avut răzeșiĭ de Leoști între sine-și, și cum că s'aŭ rescumpărat eĭ satul Leoști, de la Prăjescul, să dovedește, iar de acc bucată de loc nemică nu pomenește într'accle is-

www.dacoromanica.ro

pisoace, pentru care cercetînd noĭ cu amăruntul pricinile, am întrebat pe aceĭ oamenĭ răzeșĭ de Leoști cu ce dovadă cer satul Leoști, și maĭ cer osăbit și ace bucată de loc din jos de Leoști despre răsărit, de vreme că de la uricul de la Ștefan Vodă pe satul Leoști nu scrie fără numaĭ pe ace bucată de pămînt și eĭ aŭ răspuns că cer acele moșiĭ cu uricul luĭ Ștefan Vodă și cu zapisul moșilor lor cel de vînzare, ce scrie c'aŭ vîndut satul Leoști și ace bucată de loc din hrisovul ce aŭ avut eĭ de la Ștefan Vodă, și fiind că aŭ pus eĭ temelie tot cu acel uric a luĭ Ștefan Vodă, precum și moșiĭ lor cînd aŭ vîndut-o așa și aceștia oamenĭ maĭ sus numițĭ tot cu acel uric cerînd 2 moșiĭ și satul Leoști și altă bucată de loc, osăbit dar această cerere a lor s'aŭ aflat, fără de cale fiind acve dovadă, căcĭ moșiĭ lor marturisesc la acel zapis a vînzăriĭ c'aŭ avut acele moșiĭ satul Leoști și ace bucată de loc din uricul luĭ Ștefan Vodă și la uric nimic nu pomenește de satul Leoști fără numaĭ de ace bucată de pămînt, ce scrie c'aŭ cumparat strămoșiĭ lor Leoa și Petru drept 47 zloțĭ tătărăștĭ și tot această bucată de pămînt aŭ fost din început și șezînd pe dînsa Leoa s'aŭ numit Leoști. Așa aŭ dat cunoștința noastră și pe uricul lor ce dovedește că dintr'o moșie s'aŭ făcut două, noĭ le-am dat în stăpînire numaĭ moșia ce se numește Leoști din pîrîul văcĭ Sărățiĭ fața despre apus, pănă în hotarul Șchiopenilor, care și la uricul lor scrie partea cea de către Elan iar preste pîrăŭ fața despre răsărit, în hotarul Spărieților, iarăș s'aŭ aflat că n'aŭ nicĭ o treabă măcar c'aŭ maĭ arătat și această pricină că strămoșul lor Pătru ce este arătat numele luĭ la uricul luĭ Ștefan Vodă ar fi avut iaz pe hotarul Spărieților care să numește și pănă acum iazul luĭ Patru și cu această priciuă aŭ vrut eĭ să cuprinză și o parte de loc din hotarul Sparieților, dar cercetînd noĭ s'aŭ aflat că acel iaz este pe hotarul Plopenilor ce este danic Sfinteĭ Episcopiĭ de la Irimie Movilă Vodă, care sat este și hotărît împrejur, și fiind c'aŭ fost acel iaz pe loc Domnesc, nu le-am dat ascultare ne avînd eĭ ispisoc de danie de la vre un Domn pe acel iaz încă și aceasta s'aŭ dovedit că unde aŭ deșcălicat aceștĭ oamenĭ, satul din început s'aŭ chemat tot satul Cîrligați, precum nicĭ eĭ n'aŭ putut tăgădui și era pripus că s'ar fi înpresurat o parte de loc de Cîrligați, cu hotarul Leoștilor, fiind că satul lor să chiamă Cărligați numaĭ noĭ după stăpînire am dat hotarul pîrăul văeĭ Sărățiĭ și pe hotărîrea noastră aŭ rămas satul fața despre apus, pe hotarul Leoștilor. Mărturisind și eĭ că stăpînirea despre ambe părțĭ pînă în pîrăŭ s'aŭ stăpînit însă pentru satul Leoști s'aŭ primit aceștĭ răzeșĭ să ție hotarul pănă în pîrăul Sărățiĭ, dar pentru acea bucată de loc ce maĭ cer eĭ să li se maĭ dea neodihnindu-se eĭ pe socoteala și hotărîrea noastră, li-am dat voe să-și caute judecata la luminat Divanul Mărieĭ Tale și cum va alege Divanul, așa să rămîe, aceasta înștiințăm pe Măria Ta: vlet 1756, Iun. 9.

Subscrișĭ: Plecați robiĭ Mărieĭ Tale: Vasile Buhăescul, vel Paharnic; Nicolae Cogălniceanu, biv-vel Căpitan».

Cîrligați, *braț*, în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, teritoriul comuneĭ Bordușani, jud. Ialomița.

Cîrligați, *moșie*, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul, com. Cîrligați. Prin cumpărătoare, s'a alipit la această moșie o parte din moșia Gongul, care se află pe teritoriul comuneĭ Belitori, cătr. Adîncata.

Ast-fel rotunjită, moșia Cîrligați, cu trupul eĭ Gongul, se hotărește la S.-E. cu moșia Caravaneți, la E. cu moșia Belitori, de care o desparte Drumul-luĭ-Traian, la N. cu moșia statuluĭ Dorobanțul și la V. cu proprietățile locuitorilor din comuna Vodă-Carol.

Cîrligătura, *plasă*, în partea de S. a județuluĭ Iași. Se întinde de la N.-V. spre S.-E., fiind așezată pe șirul dealurilor ce se prelungesc de-a dreapta rîuluĭ Bahluiul. Terenul săŭ este foarte accidentat, fiind întretăiat de o mulțime de văĭ, printre carĭ sunt formate culmĭ, dîmburĭ și podișe, pentru care i s'a dat și numele de Cîrligătura.

Se mărginește la N.-E. cu pl. Bahluiul, începînd de la Tîrgul-Frumos și pînă la tîrgușorul Podul-Iloaeĭ, iar de acolo cu pl. Copoul, pănă la satul Liț-cani; la E. cu plasa Stavnicul, de la satul Liț-cani spre S., pănă în marginea jud. Roman; la S. și V. cu jud. Roman.

Intinderea plășeĭ e de 46524 hect.

Este formată din comunele:

1. *Buznea*, cu satele: Buznea, Gănești și Jora, în partea despre V. a plășeĭ.

2. *Brăești*, cu satele: Brăești, Cristești, Buda, Albești cu Scorțești, Prigoreni, Gugea, Valea-Oilor și Făcuți. Se întinde de la N. la S. plășeĭ, din jos de Tîrgul-Frumos.

3. *Sîrca*, cu satele: Sîrca, Budăile (Frînceștĭ), Lungani, Crucea, Cosițeni, Mădîrjești și Goești. Se întinde de la N. la S. prin mijlocul plășeĭ.

4. *Sinești*, cu satele: Sinești, Osoiul, Cotîrgaci și Stornești, la S. plășeĭ.

5. *Popești*, cu satele: Popești, Rădeni, Obrijeni, Doroșcani, Hărpășești, Mădîrjac, Frumușelile și Bojila. Se întinde de la N. la S. plășeĭ, în partea despre V.

6. *Păușești*, cu satele: Păușești, Dumești, Hoisești, Căcărăzeni, Buțulucul, Holmul și Scobîlțeni. Se întinde de la N. la S., formînd marginea despre E a plășeĭ.

7. *Tîrgul-Frumos*, comună urbană, în capătul despre N.-V. a plășeĭ.

Din șirul neîntrerupt al dealurilor ce se află între rîurile Siretul și Prutul, ramura ce se desface de la Poenele-Oanceĭ din jud. Roman (maĭ jos de Tîrgul-Frumos), cuprinde toată pl. Cîrligătura, luînd diferite numirĭ, după pozițiunile în care se află și anume: Dealul-Mare, Bîrdeanul, Horpazul, Scaiul, Lăcătușenĭ, Prosia, Pleșul, Bivolul, Beciul, Recea, Simerași, Dea-

www.dacoromanica.ro

lul-Vieĭ, Găvanul, Goeşti, Treĭ-Parale, Viea-luĭ-Pascal, Cristeşti, Buda, Ciunca, Frăteni, Prigoreni, Hodoreanul, Sărăturile, Gorganul, Ineamănul, Ţintirimul, Bostanul, Aria-Vechie, Dealul-Şipotelor, Bobeica, Brezila, Dealul-Şepticenilor, al-Ulucilor, Sineşti, Izvorul, Căprăria, Cantocul, Ponoara, Săpăturile, Podobiţa, Hertezul, Mohorîţa, Raţa, Obrijeni, Doroşcani, Humăria, Ceirul, Mangalagiul, Florea, Pietrosul, Balta-Ganeĭ, Păuşeşti, Dumeşti şi Chelbea.

Pîraiele ce curg printre văile dealurilor plăşeĭ Cîrligătura, afară de rîul Bahluiul, care trece prin marginea despre N.-E. a plăşeĭ, sunt: pîrîul Bahlueţul, ce intră în plasă pe lîngă Tîrgul-Frumos, curge spre E. şi la Podul-Iloaeĭ, se varsă în rîul Bahluiul; pîraiele: Sîrca-Velniţeĭ, Buznea, Buda, Coşeşti, Brăeşti, Ciorbolea, Făcuţi, Cristeşti, Sirghiĭ, Lacul, Ineamănul, Budancea, Lupul, Peri, Bostanul, Şipotele, Captarilor, Gorganul, Torentul, Şepteceni, Vătroaia, Uluci, Mărgineanul, Osoiul, Şacovăţul, Rădeni, Ţigănimea, Popeşti, Doroşcani, Chetreşti, Obrijanca, Rogina, Păscăloaia, Răchita Pietrosul şi Pietroasa.

De la V. la E., trece, prin partea de N. a plăşeĭ, şoseaua naţională şi calea ferată, începînd de la Tîrgul-Frumos şi pănă la satul Liţcani, din jos de tîrguşorul Podul-Iloaeĭ, spre oraşul Iaşi. Aceste căĭ înlesnesc comunicaţia cu oraşele citate. Alte căĭ comunale şi vecinale, înlesnesc comunicaţia cu satele şi comunele megieşe; principalele sunt: Drumul de la Tîrgul-Frumos spre E., ce trece prin mijlocul plăşeĭ prin satele: Cristeşti, Brăeşti, Goeşti, Crucea, Popeşti, Scobîlţeni şi Podul-Iloaeĭ; de la Podul-Iloaeĭ, la Păuşeşti şi Hărpăşeşti; de la Tîrgul-Frumos, la Buznea şi Găneşti.

Din 46524 hect., întinderea suprafeţeĭ plăşeĭ Cîrligătura, se cultivă 10622 hect. pentru cereale; 103 hect. sunt acoperite cu viĭ şi 15435 hect. cu păduriĭ, din cariĭ: 11297 hect. sunt proprietate particulară şi 4138 hect. a statuluĭ; 20464 hect. sunt acoperite de imaşe, fînaţe, ape, livezĭ şi locuriĭ pentru aşezarea satelor.

Pămîntul cultivat produce tot soiul de cereale, de o calitate bună. Imaşurile întinse şi fineţele înlesnesc creşterea vitelor, cariĭ sunt în număr de 36075 capete, din cariĭ: 12104 vite mariĭ cornute, 19054 oĭ, 372 capre, 947 caĭ şi 3597 rîmătoriĭ.

Comerciul constă în vînzarea productelor, cerealelor, a vitelor şi a lemnelor.

Sunt 18 moriĭ de apă, 8 de aburĭ şi o velniţă.

Plasa Cîrligătura este locuită de 2994, familiĭ saŭ 13703 suflete, din cariĭ: 6998 bărbaţi şi 6705 femeĭ. Din aceştia: 13447 sunt Romînĭ, 226 Izrailiţĭ, 19 Germaniĭ, 13 Poloniĭ, 13 Ungurĭ, 6 Ruşĭ, 2 Greciĭ şi 1 Francez.

Această plasă se administrează de un sub-prefect cu reşedinţa în tîrguşorul Podul-Iloaeĭ.

Numărul bisericilor ortodoxe, este de 24, cu 17 preoţĭ, 18 cîntăreţĭ şi 13 eclesiarhĭ.

Şcoliĭ sunt 12, cu 12 învăţătoriĭ şi cu o populaţie şcolară de 349 elevĭ şi 34 eleve.

Cîrligăţile, *lac*, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, insula Balta, com. Dichiseni.

Cîrligei, *cătun*, în jud. Gorj, comuna Cîrligei. Se întinde pe o suprafaţă de 650 hect. Este situat pe ambele maluriĭ ale pîrîuluĭ Galbenul, la S.-E. de Bumbeşti-Piţicul. Prin el trece şoseaua Horezul-T.-Jiul şi şoseaua ce merge la Zorleşti. Are 180 familiĭ, cu 800 suflete, din cariĭ 132 contribuabilĭ. Are: 2 biserici, deservite de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ; o şcoală frecuentată de 62 elevĭ; 4 moriĭ; 22 fîntînĭ. Locuitoriĭ posedă: 90 caĭ, 580 vite mariĭ cornute, 753 oĭ, 277 porcĭ, 37 capre, 2 căruţe cu caĭ, 43 care cu boĭ. Sunt 26 stupĭ.

Şoseaua naţională care trece prin centrul comuneĭ, o leagă în partea de N.-E. cu jud. Vîlcea şi la S.-V. cu T.-Jiul. Moşia aparţine locuitorilor moşneniĭ.

Cîrligei, *deal*, la E. comuneĭ Zorleşti, jud. Gorj, pe malul drept al Calniculuĭ.

Cîrligele, *com. rur.*, în pl. Oraşul, jud. R.-Sărat, aşezată pe pîrîul Mera.

Este aşezată în partea de N. a judeţuluĭ, la 34 kil. spre N. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea de V. a plăşeĭ Oraşul, la 4 kil. spre N. de com. Coteşti, reşedinţa plăşeĭ. Comunele învecinate sunt: Bonţeşti la 3 kil., Goleşti şi Broşteni la 6 kil., Faraoanele la 7 kil.

Se mărgineşte la N. cu căt. Dălhăuţul (al com. Faraoanele), de care se desparte prin pîrîul Valea-Dălhăuţul; la E. cu moşia particulară Şuţul, pendinte de com. Goleşti; la S. cu com. Blidarea, de care se desparte prin pîrîul Mera; şi la V. cu com. Bonţeşti.

Apele cariĭ o udă sunt pîraie neînsemnate formate de ploĭ şi cariĭ sec vara, aşa sunt: pîrîul Dălhăuţul la N., pîrîul Mera la S. In com. sunt 4 puţuriĭ.

E formată dintr'un singur sat: Cîrligele.

www.dacoromanica.ro

Suprafaţa com. este de 763 hect., din carĭ 18 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 688 hect. ale locuitorilor şi 57 hect. ale proprietăţiĭ private.

Populaţia este de 240 familiĭ, saŭ 973 suflete: 501 bărbaţĭ şi 472 femeĭ; 402 căsătoriţĭ, 503 necăsătoriţĭ, 66 văduvĭ, 2 divorţaţi. Ştiŭ carte 167, nu ştiŭ 806.

Sunt două biserici: Una, cu hramul Sf. Voevozĭ, este de lemn; bătrîniĭ spun că s'a fundat cam în anul 1730 de către locuitoriĭ Albu Capanu, l'astia A. Capanu, preotul Tudorache şi Vlad Frunză. A doua, cu hramul Sf. Nicolae, este construită de bîrne; se zice că s'a fundat în anul 1740 de proprietariĭ Şonţu, Moşoiu şi familia Vintilescu. Fie-care biserică are cîte 17 pogoane pămînt, şi 200 leĭ venit de la comună şi sunt deservite de 2 preoţĭ şi 2 paracliserĭ.

Este o şcoală de băeţĭ, fundată în 1846, de locuitorĭ; are 1 învăţător, şi e frecuentată de 52 elevĭ.

Loc. posedă: 22 pluguri; 766 capete vite, din carĭ: 172 boĭ, 65 vacĭ, 51 caĭ, 28 epe, 384 oĭ şi 66 rîmătorĭ. Sunt 34 comercianţĭ, din carĭ 3 băcanĭ, 3 cîrciumarĭ şi 3 măcelarĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt drumurile vecinale: spre Focşani; spre Bonţeşti-Faraoanele; spre Goleşti; spre Cotesti şi Plăineşti-Rîmnicul Sărat.

Sunt 176 contribuabilĭ. Veniturile sunt de 5708 leĭ, 63 banĭ, iar cheltuelile de 5518 leĭ, 93 b.

In raza comuneĭ se află aşa numitele metereze: nişte redute făcute în pămînt de artileria Austriacilor, în timpul războiuluĭ ce aŭ avut cu Turcii, în anul 1789.

Cîrligele, *loc izolat*, la 8 kil. departe de vatra comuneĭ Călimăneşti, plasa Cozia, judeţul Vîlcea.

Cîrligele, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, pendinte de com. Brezoiul, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Cîrligele (Lacul-cu-), *mlaştină*, în com. Lipia, judeţul Buzăŭ, în apropiere de pădurea Crîngul, a oraşuluĭ Buzăŭ.

Cîrligeni, *mahala*, în com. rur. Samarineşti, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Cîrligi, *com. rur.*, în plasa Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situată în drumul ce duce de la Girovul spre Uscaţi. Se mărgineşte la S.-E. cu com. Şerbeşti; la N. cu com. Dragomireşti şi Uscaţi, de carĭ se desparte prin dealurile Corniĭ şi Sociĭ; la V. cu com. Bodeşti-Precisteĭ şi Dobreni.

Terenurile sale sunt accidentate, aplecîndu-se către V. spre Valea-Cracăuluĭ şi traversate de văĭ adînci în direcţiune N.-S.

Este formată din satele şi cătunele: Cîrligi, Soci, Dragomireşti, Dudeşti, Vadul şi Valea-Albă. Are o populaţiune de 1149 suflete, cu 326 capĭ de familie, carĭ locuesc în 297 case. Sunt: 546 bărbaţĭ, 603 femeĭ; 583 neînsuraţĭ, 474 căsătoriţĭ, 89 văduvĭ (46 văduve), 3 divorţaţĭ; 242 băeţĭ şi 264 fete. Sunt 17 străinĭ. Ştiŭ carte 154 persoane, nu ştiŭ 995.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriţĭ în 1864, sunt: 72 carĭ stăpînesc înşi-şĭ locurile lor; 58 ca urmaşĭ; 41, carĭ de şi înşuraţĭ şi cultivatorĭ de pămînt n'aŭ nicĭ un fel de proprietate.

Numărul vitelor în comună este de 732 capete.

Aci se află: 3 biserici, deservite de 3 preoţĭ şi 5 eclesiarhĭ; o şcoală, cu un învăţător plătit de stat; o clădire mare, locuinţa proprietaruluĭ moşieĭ; 4 morĭ de apă. Sunt 4 dulgherĭ; 8 rotarĭ; 4 ferarĭ; 3 cizmarĭ.

Budgetul com. e de 4053 leĭ la ven. şi de 3760 leĭ la chelt.

Comunicaţiunea cu satele vecinaşe se face prin: şoseaua jud. Girov-Tupilaţi; prin şoseaua comunală Cîrligi-Corni, Bodeşti-Precisteĭ, începînd de la kil. 15 al precedenteĭ şi terminînd în dreptul kil. 13 al şoseleĭ Piatra-Neamţu (lîngă satul Bodeşti-Precisteĭ); printr'un drum natural ce duce din sat. Cîrligi în Duşeşti şi Soci; prin alte drumurĭ naturale, ducînd la diferite localităţĭ.

Cîrligi, *com. rur.*, în jud. Roman, plasa Siretul-d.-j., spre S.-S.-E. de oraşul Roman şi la o depărtare de 20 kil. de el şi de 19 de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezată pe şes. E compusă din satele: Cîrligi şi Ruptura, cu reşedinţa comuneĭ în satul Cîrligi. Are 445 capĭ de familie, saŭ 1799 suflete, din carĭ 330 contribuabilĭ; locuesc în 392 case. Ştiŭ carte 39 persoane. Locuitoriĭ aŭ 983 capete de vite. In com. sunt: 2 biserici: una de zid şi alta de lemn; o şcoală mixtă, care în anul 1886—87 a fost frecuentată de 13 elevĭ (10 băeţĭ şi 3 fete). Veniturile anuale ale comuneĭ sunt de leĭ 3246,69 şi cheltuelile de leĭ 3165. Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Cîrligi, *sat*, în com. Cîrligi, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamţu. E situat la 18 kil. depărtare de oraşul Piatra, pe dealul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 470 locuitorĭ.

www.dacoromanica.ro

In acest sat se află: reşedinţa autorităţilor comunale; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarhi; o şcoală, frecuentată de 67 elevi; o clădire mare ce serveşte de locuinţă proprietarului moşiei Cîrligi; 2 mori de apă. Sunt aci 6 rotari; 2 fierari; 2 cizmari. Numărul vitelor e de 350.

Cîrligi, *sat*, în jud. Roman, plasa Siretul-d.-j., com. Cîrligi, spre S.-S.-E. de oraşul Roman şi la o depărtare de 20 kil. de el şi de 19 de reşedinţa plăşei. Este aşezat pe şes. Este reşedinţa com. Cîrligi. Are o populaţie de 194 capi de familie, saŭ 704 suflete, din cari 148 contribuabili; locuesc în 179 case. Ştiŭ carte 22 persoane. Sunt 533 capete de vite. Are o biserică de zid; o şcoală mixtă, care în anul 1886—87 a fost frecuentată de 13 elevi (10 băeţi şi 3 fete) din 36 înscrişi. Este legat cu oraşul Roman prin şosea. Acest sat cu moşia înconjurătoare şi împreună cu moşiile: Aldeşti, Sohodolul şi Ruptura, aparţineaŭ familiei Vorniculuĭ Alecu Catargiu.

Cîrligi, *iaz*, în com. Cîrligi, pl. Piatra-Muntele, judeţul Neamţu. Este format din scursoarea pîrîiaşului Dubărca. Osebit de aceasta însă, în această comună, lîngă satul Cîrligi, mai sunt încă vr'o 3 iazuri, cari poartă acelaşi nume.

Cîrligi, *moşie*, pe cuprinsul com. cu acelaşi nume, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Cîrligi, *pădure*, la V. com. Negileşti, plasa Nicoreşti, judeţul Tecuciŭ.

Cîrligi (Dealul-de-la-), *deal*, în jud. Neamţu, com. Cîrligi, pl. Piatra-Muntele. Se află în prelungirea dealurilor ce vin din com. Şerbeşti.

Cîrligul, *com. rur.*, în plasa Moldova, jud. Roman, spre N.-V. de oraşul Roman şi la o depărtare de 18 kil. de el şi de 17 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este formată din satele: Cîrligul, Breţcani şi Cîrligul-Ghiräeşti, cu reşedinţa com. în satul Cîrligul. Are 164 capi de familie, saŭ 688 suflete, din cari 133 contribuabili; locuesc în 159 case. Ştiŭ carte 66 persoane. Sunt 385 capete de vite. Pe teritoriul eĭ se găsesc viĭ. Are o biserică; o şcoală prim. mixtă, care în anul 1886—87, a fost frecuentată de 36 elevi din 61 înscrişi. Ţine de circumscripţia fiscală Dulceşti. Venitul anual este de leĭ 1422,46 şi chelt. de leĭ 1419. Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Cîrligul *sat*, pl. Jiul-de-mj., com. Bucovăţul, jud. Dolj. Are 502 suflete, (260 bărbaţi şi 242 femeĭ), cari locuesc în 180 case şi 5 bordee. Ştiŭ carte 50 locuitori.

Cîrligul, *sat*, în jud. Iaşi, plasa Copoul, com. Copoul. E situat la poalele dealuluĭ Şorogari, pe coasta vestică. Are o populaţie de 77 familiĭ, saŭ 177 locuitori; o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh.

In marginea de S.-V. a satuluĭ se află iazul Cîrligul, bogat în peşte.

Numărul vitelor e de 511 capete, din cari 164 vite mari cornute, 310 oĭ, 9 caĭ şi 28 rîmători.

Cîrligul, *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Cîrligul, spre N.-V. de oraşul Roman şi la o depărtare de 18 kil. de eĭ şi de 17 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezat pe deal. Este reşedinţa comuneĭ Cîrligul. Are 127 capi de familie; 115 contribuabili; 544 locuitori, din cari 43 ştiŭ carte şi cari locuesc în 126 case. Sunt 311 capete de vite. Se cultivă aci viea. Are o biserică de lemn; o şcoală mixtă, care a fost frecuentată (1886-87) de 36 elevi din 61 înscrişi. Este legat de oraşul Roman prin şosea. Acest sat este alcătuit din 2 părţi: Cîrligul-Ghiräeşti şi Cîrligul-Răzeşi.

Cîrligul. Vezi Trupurile-de-Pădure, jud. Muscel.

Cîrligul, *baltă*, în partea dreaptă a Prutuluĭ, spre E. de satele Popeşti şi Lunca, com. Lunca-Banuluĭ, pl. Prutuluĭ, jud. Fălciŭ.

Cîrligul, *iaz*, în marginea de S.-V. a satuluĭ Cîrligul, din com. Copoul, pl. Copoul, jud. Iaşi. E bogat în peşte. Din acest iaz se formează pîrîul Căcaina, ce trece prin partea de E. a oraşuluĭ Iaşi.

Cîrligul, *pădure* a statuluĭ, pl. Jiul. de-mj., comuna Bucovăţul, jud. Dolj, satul Cîrligul. Felul arborilor ce se găsesc sunt: cer, stejar, gîrniţă şi gorun.

Cîrligul, *prival*, jud. Brăila, la E. com. Vizirul, aproape de Dunărea-Vechie; uneşte lacul Rotundul cu lacul Fusarul.

Cîrligul-Ghiräeşti, *partea* despre E. a *satuluĭ* Cîrligul din pl. Moldoveĭ, jud. Roman.

Cîrligul - Glodeanul, *com. rur.* (Vezi Glodeanul-Cîrlig, judeţul Buzăŭ).

www.dacoromanica.ro

Cîrligul-Goșa, *fîneață,* în jud. Buzău, com. Sibiciul-d.-s., aflată pe locul dintre Muscelul-Cărăimănesc și Ceauș-Bucur.

Cîrligul-Inalt. Vezi Dosul-Curței, jud. Vîlcea.

Cîrligul-Mare, *cătun,* al com. Glodeanul-Cîrlig, județul Buzău. Are 820 loc. și 231 case.

Cîrligul-Mare, *moșie,* a statului, pendinte de mănăstirea Văcărești, în com. Glodeanul-Cîrlig, jud. Buzău. Are 2930 hect., din care 820 s'a dat însurățeilor.

Cîrligul-Mic (Tăbăceni), *moșie* a statului, pendinte de Slobozia și Stavropoleos, în com. Glodeanul-Cîrlig, jud. Buzău, acum dată în loturi locuitorilor. Are 857 hect., mai toate arabile.

Cîrligul-Mic (Tăbăceni-Apostolache), *cătun,* al com. Glodeanul-Cîrlig, jud. Buzău. Are 150 loc. și 47 case.

Cîrligul-Răzeși, *partea* despre V. a *satului* Cîrligul, din plasa Moldovei, jud. Roman.

Cîrligului (Pădurea-), *pădure,* în partea de N.-V. a com. Dobîrceni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani. Are o întindere de 71 hectare și se exploatează.

Cîrligului (Pîrîul-), *pîrîu,* izvorește din pădurea Cîrligul, com. Dobîrceni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani, și se varsă în pîr. Corogea, tot pe teritoriul com. Dobîrceni.

Cîrligului (Valea-), *vale,* prin care curge pîrîul Cîrligul, din com. Dobîrceni, pl. Ștefanești, jud. Botoșani.

Cîrlogani, *com. rur.,* în partea cea mai de N. a plășei Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați. E situată lîngă rîușorul Beica și la poalele Strejești (247 m. altitudine), departe de Balș de 19 kil., și de Caracal de 46 kil. E formată din satele: Cîrlogani (1057 locuitori), Scorbura (100 locuitori), și Stupina (100 locuitori). Are 248 contribuabili; 295 capi de familie; în total 1257 suflete, din cari 637 bărbați și 620 femei; 452 căsătoriți și 805 necăsătoriți. Vite mari cornute: 520, vite mici 1075 și porci 624. Are 7 cîrciumi. Budgetul comunei este de 2058 lei la venituri, și de 2052 lei la cheltueli (1886-87).

Are o biserică, cu hramul Sf. Niculae (1882), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

In o depărtare de 2 kil. spre S.-V. de sat se află o ruină de biserică, în Valea-Trestii, făcută de cărămidă groasă.

Cîrlogani, *com. rur.,* pl. Olteț-d.-j., județul Vîlcea. E compusă din 2 cătune: Cîrlogani și Băroiul. Este numită ast-fel după pîrîul Cîrloganul. Este situată pe văile Cîrloganul și Telești, pe malul stîng al Oltețului, cam la 80 kil. departe de reședința județului și la 34 kil. de a subprefecturei.

Are o populație de 515 locuitori (275 bărbați și 240 femei), din cari 100 capi de familie; 170 contribuabili. Locuesc în 120 case.

In comună e o biserică, fondată la anul 1815, de răposații Preotul Vlad și Ion G. Cernătescu.

Meseriași sunt: 4 cojocari, 5 dulgheri, 3 rotari și 2 tîmplari. Produsul muncei îl desfac la Craiova și Tîrgul-Bălcești.

In comună sunt 20 cai, 60 boi, 20 vaci, 40 capre și 140 oi.

Pe rîul Olteț, în raionul comunei, este o moară.

Loc. împroprietăriți la 1864 sunt 22, pe 58 hect., în moșiile d-lor Const. Mărgăritescu și Ion G. Cernătescu; restul de locuitori sunt moșneni.

Știu carte 30 bărbați și 2 femei.

Se fabrică aci anual până la 1500 decalitri țuică.

Comuna are aproximativ 1400 hect. pămînt.

Veniturile se urcă la 1715 lei anual.

Cîrlogani e udată de vălcelele: Cîrloganul, Roscăi și Telești.

Cîrlogani, *sat,* face parte din com. rur. cu același nume, pl. Olteț-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 426 locuitori (225 bărbați și 200 femei). Aci e reședința comunei. Copii în vîrstă de școală sunt 59 (34 băeți și 25 fete).

Cîrlogani, *deal,* în raionul comunei Cîrlogani, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 30 hect., 50 arii vie.

Cîrlogani, *moșie,* a Eforiei Spitalelor Civile din Bucuresti, jud. Romanați, cu o întindere de 1447 pog., din cari 1318 pog. pădure, producînd o arendă anuală de 960 lei. E pendinte de schitul Șerbănești, din jud. Vîlcea; se află lîngă comuna Cîrlogani, pl. Olteț-Oltul-d.-s.

Cîrlogani-Tetoiul, *pădure* particulară, supusă regimului silvic, pendinte de comuna Cîrlogani, pl. Olteț-d.-j., jud. Vîlcea.

Cîrloganul, *vale,* comuna Cîrloganul, pl. Olteț-d.-j., județul Vîlcea. Udă partea de E. a comunei și se varsă în rîul Olteț.

www.dacoromanica.ro

Cîrlomanul, *cătun*, în com. Putineiul, din pl. Călmăţuiul, jud. Teleorman. Este situat pe vale, între dealul care duce la com. Salcia, la depărtare de 2 kil. de com. Putineiul.

Prin acest cătun trece şoseaua vecinală care pune în legătură com. Putineiul cu com. Salcia şi cu cele-l'alte comune de pe valea Călmăţuiului.

Are populaţiune de 560 suflete, din carî 92 contribuabilî. Biserica din acest cătun este foarte vechie; inscripţiunea de la intrare, în literile cirilice, s'a şters.

Cîrlomanul, *munte*, în prelungire către N. a ramureî munteluî Cozia, jud. Neamţu. Este situat pe teritoriul de hotar între comuna Gîrcina şi comuna Doamna.

Cîrlomanul, *pisc de munte*, situat spre N., în prelungirea ramureî Cernegura, pe teritoriul com. Doamna, plasa Piatra-Muntele, judeţul Neamţu. Aicî se găsesc, în formaţiunea păturilor, depozite de Bonarowka, cu lespezî ce aŭ urme numeroase de solzî şi de peştî; conglomerate din zona inferioară a formaţiuneî cu sare, şi marne salifiere care se întind până în malul Bistriţeî; adevărate depozite de menelituri nu sunt.

Cîrlomăneşti, *cătun*, al comuneî Gura-Nişcovuluî, judeţul Buzău. Are 3 subdiviziunî: Cetatea, Pleşea şi Sătucul, cu o populaţie de 400 locuitorî, care locuesc în 86 case.

Cîrlomăneşti, *com. rur.*, în pl. Corodul, jud. Tutova, spre S. de Bîrlad, la marginea judeţuluî. Are 966 locuitorî (din carî 104 ştiŭ carte), din carî 200 contribuabilî; 250 case. Este formată dintr'un singur sat: Cîrlomăneşti. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 71,50 hect. şi livezile cu pruni, pe o suprafaţă de 5,50 hect. Comerciul se face de 15 persoane. Are o moară cu vaporî. In sat este o şcoală primară de băeţî.

Veniturile sunt de 7798 leî 13 banî.

Cîrlomăneşti, *platoŭ*, în apropiere de vărsătura rîuluî Nişcovul în Buzăŭ, jud. Buzăŭ, cu o poziţiune strategică, dominînd ambele văî şi oprind înaintarea în susul lor. In partea de S., ne maî avînd nicî un obstacol, se poate vedea orî-ce mişcare până în Dunăre. In jurul săŭ s'aŭ dat maî multe lupte şi se văd încă urme de fortificaţiî. In apropiere e tumulul Cetatea.

Cîrlomăneşti, *moşie*, în comuna Gura-Nişcovuluî, jud. Buzăŭ. Are 160 hect., din care 50 vie şi 110 pădure, proprietate a moşnenilor Cîrlomăneşti.

Cîrlomăneşti, *platoŭ*, în partea de S.-E. a satuluî Cîrlomăneşti, jud. Tutova.

Cîrlomăneşti, *şes* întins, spre N.-V. de satul Cîrlomăneşti, jud. Tutova.

Cîrlomăneşti (Gura-Izvoruluî-), *moşie*, în com. Nişcovul, jud. Buzăŭ, proprietate a statuluî, pendinte de Episcopie. Are 700 hect., din carî 498 pădurea Miera saŭ Adîncata. Restul de 202 hect. s'a vîndut şi constă din arăturî, viî cu embatic, livezî, etc. şi două morî.

Cîrlomăneşti (Viea-), *proprietate* a statuluî, pendinte de mănăstirea Berca, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Nişcovuluî, cătunul Săseni-Noî. Are vie şi puţin loc sterp.

Cîrlovoaia, *cătun*, al com. Mărăcineni, jud. Buzăŭ. Are 190 loc. şi 43 case.

Cîrlovoaia, *moşie*, în com. Gura-Nişcovuluî, cătunul Săseni-Noî, judeţul Buzăŭ. Are 130 hect., din carî 80 pădurî, restul arătură şi viî.

Cîrlovoaia, *pădure*, în com. Valea-Teancului, cătunul Zoreşti, jud. Buzăŭ, avînd 97 hect. întindere.

Cîrlovoaia (Lipianca, Popeasca), *pădure*, în com. Grăjdana, jud. Buzăŭ, avînd aproape 340 hect. întindere.

Cîrlovoaia (Poiteasca), *moşie*, în com. Mărăcineni, jud. Buzăŭ. Are 435 hect., din care 380 arabile, restul prund şi crivină. Are 2 morî pe apa Buzăuluî.

Cîrna, *com. rur.*, din pl. Balta, jud. Dolj, la 51 kil. departe de Craiova şi la 10 kil. de reşedinţa plăşeî Măceşul-d.-s.

E situat pe loc şes, lîngă balta Cîrna. Şesul se numeşte Cîrna. Se învecineşte la E. cu com. Măceşul, la V. cu Plosca, la N. cu Goicea-Mare, la S. cu Dunărea. Limita de V. este formată de Movila-Gogăî şi de apa rîuluî Dăsnăţuiul. Limitele de N. şi de E. sunt formate de movile; iar limita de S. de Dunăre.

Pe teritoriul eî se găseşte: Balta-Cîrneî, cu o suprafaţă de 500 pog., şi care începe din com. Bistreţul şi se termină la punctul numit Ţicbanul, pe moşia Cîrna.

Iazurî şi gîldae sunt multe, formate fiind prin revărsările Dunăreî. Pe Dunăre, în dreptul comuneî; se găsesc zmîrcurî cu tufe

www.dacoromanica.ro

de trestie, tufărișurĭ numite zătoane; locurĭ izolate; fîntînĭ se găsesc, în toată comuna multe.

Cîrna este udată de apa Dăsnățuiuluĭ ce are scurgere în balta Cîrna. Curge prin V. comuneĭ, cu îndreptarea de la N.-V.-S.-E. Sunt două vadurĭ, unul la punctul numit Podul-de-Pămînt și altul la punctul numit Buștila.

In anul 1875—76 a fost unită cu com. Goicea-Mare. Azĭ se compune dintr'un singur cătun, numit Cîrna.

In marginea Dunăreĭ se vede o cetate de cărămidă, ale căreĭ urme se pĭerd din ce în ce, căcĭ cînd Dunărea vine mare rupe una cîte una din cărămizile sale.

Se afla în comună o biserică, zidită la anul 1852 și care se ruinase. Pe ruinele eĭ s'a ridicat azĭ alta, cu cheltuiala locuitorilor. Are hramul Sfinților Voevozĭ.

Școala este mixtă; funcționează din 1863; e construită de comună; are o proprietate de 8½ hect. și o împrejmuire de 1 hect. In anul școlar 1892—93 aŭ urmat regulat la școală 53 băeți și 8 fete, din 70 băeți și 90 fete în vîrstă de școală. Știŭ carte 110 locuitorĭ, din carĭ 97 bărbați și 13 femeĭ.

Populația este de 1470 loc., din carĭ 700 bărbați și 736 femeĭ. După legea rurală din 1864 sunt 259 împămînteniți, iar după cea din 1879 sunt 40 însurățeĭ.

Case sunt 322. Toate sunt de pămînt bătut.

Suprafața teritoriuluĭ comunal este de 223 hect. Din acestea sunt: 2550 pog. arabile, 500 fîneață, 300 izlaz, lac și teren sterp 2000 pog., pădure de salcie numită Zătoane ca la 500 pog.

Moșia numită Cîrna saŭ moșia Măceșul aparține statuluĭ. Arenda este de 81150, pe periodul 1884—94. Suprafața vîndută este restul pănă la 339 hect. și 5128 m. p. rămasă. In loturĭ micĭ sunt date 183 loturĭ. In loturĭ marĭ 29, din care 7 loturĭ de cîte 25 hect. și 22 cîte 10 hect.

Pădure este în întindere de 500 pog. pe moșia Cîrna. Este compusă numaĭ din sălciĭ. Atît pădurea cît și moșia aparțin statuluĭ și aparțineaŭ altă dată mănăstireĭ Arnota.

Fînețe sunt 500 pogoane.

Viile aparțin locuitorilor și se găsesc pe pămîntul lor.

Locuitoriĭ îșĭ desfac productele la schelele Bistrețul și Gighera. Importă bumbacurĭ, stămburĭ, pentru îmbrăcăminte și cele necesariĭ caseĭ, asemenea și lemne de construcție. La Băilești se duc cu pește și cu vite.

Comunicația se face prin șosele comunale, carĭ pun în legăturĭ com. la N. cu Goicea-Mică, la E. cu Măceșul-d.-j., iar la V. cu Plosca, peste pîrîul Dăsnățuiul.

Aci, la 1877, în lunile Iunie și Iulie, în timpul războiuluĭ pentru independență, se aflaŭ staționate comp. 1 și 4 ale batalionuluĭ III de vînătorĭ.

Veniturile comuneĭ pe exercițiul 1893—94 aŭ fost de 3387 leĭ, 55 banĭ.

Cheltuelile comuneĭ pe acelașĭ an aŭ fost de 3163 leĭ, 20 banĭ.

Vite cornute 300, și oĭ 20.

Cîrna, *sat*, pl. Balta, com. Cîrna, jud. Dolj, cu reședința primărieĭ.

Cîrna, *altă numire* a *satuluĭ* Gunoaia, com. Burdusaci, jud. Tecuciŭ.

Cîrna. Vezĭ Goicea-Mare, județul Dolj.

Cîrna, *baltă*, pl. Balta, com. Cîrna, jud. Dolj, ce se întinde și prin com. Măceșul-d.-j., unde se cunoaște sub numele de Balta-Mare. Comunică în partea de E. cu balta Nedeiul, prin gîrla Gravița și cu balta Sglavociul prin gîrla Icleanul.

Cîrna, *movilă*, în comuna Cotul-Ciorĭi, jud. Buzăŭ, lîngă viroaga Cotora.

Cîrna, *deal*, în com. rur. Bîltanele, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Cîrna, *vale*, în com. rur. Bîltanele, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Cîrna, *vălcea*, în com. Ciocești-Mîndra, jud. Teleorman. Incepe din dreptul comuneĭ Urlueni, la N.-E., și se termină în satul Mîndra. Printr'însa se scurg apele ce se formează din ploĭ, în rîul Cotmeana.

Cîrneasca saŭ **Croitori**, *vălcèlușă*, în jud. Vlașca, ce merge prin Petrești-d.-s. și dă în valea Desa, care se varsă în Neajlovul.

Cîrneciul, *iezer*, jud. Brăila. E situat în ostrovul Bregoloiul, la S.-E. de ostrovul Rotundul.

Cîrneĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, lîngă satul Piua-Petreĭ.

Cîrneĭ (Dealul-), *deal*, capul dealuluĭ Ursuluĭ, jud. Tecuciŭ, unde a fost satul, și care s'a mutat în locul de astă-zĭ, numit Gunoaia, Cîrna, saŭ Bahnița, com. Răchitoasa.

Cîrneĭ (Cîmpia-), *cîmpie*. (Vezĭ Dăroaia, jud. Vîlcea).

www.dacoromanica.ro

Cîrneï (Măgura-), *măgură,* în com. Băseşti, pl. Călmăţuiul, judeţul Teleorman.

Cîrneşti, *mahala,* în com. rur. Severineşti, pl. Motrul-d.-s., judeţul Mehedinţi.

Cîrnitura, *loc,* cu prăpastie adîncă, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., com. Călugăra-Mare.

Cîrnitura, *pîrîu,* curge pe moşia Buzeni, com. Bălueşeni, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, şi se varsă în pîrîul Drăsleuca.

Cîrnul, *schit,* pendinte de mănăstirea Căldăruşani, com. Ruşiavăţul, jud. Buzău, zidit la 1536 de Mircea-Vodă şi Doamna Chiajna. E cea mai vechie biserică din judeţ. La 1643 a fost reparată de Mateiu-Vodă Basarab şi a stat ast-fel pănă în 1821, cînd, la lacul Cîrnuluï (500 metri departe de schit), s'a dat o crîncenă luptă între Turcï şi Arvaţï. Turciï, de şi învinşï, aŭ jefuit şi distrus ce aŭ putut. Din această cauză, ieromonahul Lavrentie şi Naum Căldăruşanul, l'aŭ restaurat în 1822. Intre ctitorï, pe lîngă Mircea Ciobanul şi Doamna Chiajna, figurează şi Mateiu Basarab; apoï: Lepădatul, Lupul, Maria, etc., carï aŭ dăruit schituluï maï multe moşiï. Frontispiciul din 1822, fiind scris cu văpsea, în mare parte s'a şters. Biserica devine importantă prin vechea eï pictură de la Pantocrator şi cupola, care a rămas tot cea din 1536; păreţii sunt zugrăviţï din timpul luï Mateiu Basarab. Are cîte-va icoane vechï şi importante pentru studiul iconografieï şi maï multe manuscripte. Cele maï importante aŭ fost luate de Cezar Boliac în 1865. Demn de notat este şi un clopot vechiu, de o armonie şi o frumoasă sonoritate. Azï, schitul Cîrnul e biserică de mir.

Cîrnul, *munte,* în jud. Buzău, comuna Ruşiavăţul, căt. Tega, ale căruï plaiurï se întind pănă la Geroasa saŭ Podul-Roşu, din com. Mărunţişul şi culmineză în Vîrful-Cîrnuluï. Sub ale luï coaste e situat schitul Cîrnul. E acoperit cu pădure, livede şi viï.

Cîrnul (Poiana), *deal,* în com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu. Este situat în prelungirea munteluï Cozmiţa şi acoperit cu pădurï.

Cîrnul, *trup de sat,* în com. Bicazul, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamţu. Este situat pe malul drept al rîuluï Bistriţa, în dreptul şoseleï naţionale Piatra-Prisăcani.

Cîrnul, *trup de sat,* în com. Buhalniţa, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu. Se maï numeşte şi Cîrnul-Bistriţeï.

Cîrnul, *numire* dată *moşieï* Tega, din com. Ruşiavăţul, jud. Buzău. Are o pădure de 13 hect.

Cîrnul-Jugureni (Cîrneanca), *moşie,* în com. Jugureni, judeţul Buzău, proprietate a statuluï, pendinte de schitul Cîrnul. Are o întindere de 54 hect.: fineaţă, arăturï, viï cu embatic şi pădurea Cîrnul-Jugureni, de 22 hect.

Cîrnul (Metohul), *ruine* de schit, în com. Năeni, jud. Buzău, situate pe o mică proprietate a statuluï.

Cîrnuleasa, *moşie nelocuită,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluï, comuna Moldoveni, proprietate a Eforieï Spitalelor Civile din Bucureşti. Are o întindere de 200 hect., din carï 30 hect. pădure.

Cîrnuluï (Faţa-), *colină,* în com. Ruşiavăţul, căt. Muscelul-Ţigan, jud. Buzău. E acoperită de fîneaţă şi pădure.

Cîrnuluï (Izvorul-), *sorginte de apă minerală,* lîngă schitul Cîrnul, jud. Buzău; conţine sulf şi sărurï; se scurge în rîul Buzău pe Valea-Cîrnuluï.

Cîrnuluï (Poiana-), *sat* şi *com. rur.,* în jud. Vasluiu. (Vezï Poiana-Cîrnuluï).

Cîrpeşti, *sat,* în partea de N. a com. Urdeşti, pl. Mijlocul, jud. Fălciu, aşezat pe Valea-Băseştilor. Are o populaţie de 12 familiï, cu 58 suflete.

Cîrpiţi, *sat,* în com. Stînca, pl. Braniştea, jud. Iaşi, situat pe şes, la poalele despre E. ale dealuluï Stînca, pe malul stîng al rîuluï Jijiea. Are o populaţie de 126 familiï, saŭ 238 locuitorï romînï, carï se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor.

Este reşedinţa comuneï. Are o şcoală, înfiinţată în anul 1869, frecuentată de 46 elevï.

In partea despre N. a satuluï se află un pod, construit de lemn, peste apa rîuluï Jijiea, pe care trece drumul la Iaşi.

Numărul vitelor e de 2252 capete, din carï: 752 vite marï cornute, 1172 oï, 41 caï şi 287 rîmătorï.

Cîrstăneşti, *com. rur.,* plaiul Horezul, jud. Vîlcea, compusă din 3 cătune: Cîrstăneşti, Bogdăneşti şi Cucesti. Este situată pe valea rîuluï Luncavăţul.

Are o populaţiune de 641 locuitorï, 328 bărbaţï şi 313 fe-

www.dacoromanica.ro

meĭ, în care intră și 10 fam. de Țigani; capĭ de fam. sunt 215, contrib. 155 și case 214.

In raionul comuneĭ sunt 2 bisericĭ: una în cătunul Cîrstănești, fondată la anul 1552 și reparată la 1869 și alta în cătunul Bogdănești, fondată la anul 1662 și reparată la 1805.

Locuitoriĭ se ocupă cu cultura cîmpuluĭ și creșterea vitelor, meșteșugarĭ fiind: 6 rotarĭ și 8 dulgherĭ.

Eĭ aŭ 10 caĭ, 80 boĭ, 96 vacĭ, 100 capre și 250 porcĭ.

Pe rîul Luncavățuĭ, în raionul comuneĭ, sunt 4 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moșneni. 77 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moșia statuluĭ Cîrstănești și a d-lor C. Vlădescu, Greceanu și R. Mărculescu, cînd li s'aŭ dat 244 hect.

Știŭ carte 15 persoane.

Țuică se fabrică până la 2000 decal. anual. Toată com. cu izlaz cu tot are 2000 hect. pămînt.

Veniturile și cheltuelile se urcă la 1000 leĭ anual.

E brăzdată de dealul Foleștĭ și Piscul-Rușița și udată de văile: Priodișteĭ, Ponoarelor, Turburea, Valcidorul și Cîrstea, toate la E.

Se mărginește cu com. Foleștĭ-d.-j., Oteșani, Armășești și Urși.

Cîrstănești, *sat*, face parte din com. rurală cu acelașĭ nume, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Are o populație de 284 locuitorĭ, 148 bărbațĭ și 136 femeĭ; iar ca populație școlară are 93 copiĭ, 55 băețĭ și 38 fete. Biserica acestuĭ cătun s'a fondat la anul 1552 și s'a reparat la 1869.

Moșia Cîrstănești a fost cumpărată de părintele Ioan, Arhimandritul mănăstireĭ Horezul, și dăruită acesteĭ mănăstirĭ, după cum se vede în hrisovul luĭ Constantin-Vodă Brîncoveanu: ..... «Și iară aŭ mai cumpărat părintele Ioan o moșie ce se chiamă Cîrstănești ot Sud Vîlcea, pe apa Luncavățuluĭ, de la Mateiŭ Postelnicu Drăgoescu, drept talere 70, care aŭ dat-o mănăstireĭ Horezul, ca să-ĭ fie de hrană».

Cîrstănești, *deal*, în raionul comuneĭ Cîrstănești, pl. Horezul, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 6 hect. 50 ariĭ vie.

Cîrstănești, *deal*, com. Foleștĭ-d.-j., plaiul Horezul, jud. Vîlcea, avînd vîrfurile: Dugheanul și Scărișoara.

Cîrstănești, *moșie* a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Horezul, județul Vîlcea, care, împreună cu cureaua din Bogdănești, s'a arendat, pe periodul 1885—95, cu 1400 leĭ anual.

Cîrstănești, *proprietate* a statuluĭ, pe care se află o pădure în întindere de 295 hect., situată în com. Oteșani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, formată din trupurile: Dosul-Călugăruluĭ, 135 hect.; Dosul-Vulturi, 20 hect.; Valea-Bunul, 125 hect. și Dosul-Rosieĭ, 15 hect.

Cîrstea, *cîmpie*. (V. Tîrsa, jud. Vîlcea).

Cîrstea, *vălcea*, izvorește de la N. de com. Oteștĭ-d.-s., pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, și se varsă în Cungrea-Mică, pe țărmul drept, tot în raionul com. Oteștĭ-d.-s.

Cîrstea, *vale*, izvorește din raionul comuneĭ Scundul, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, și se varsă în pîrîul Guguianca, între com. Fișcălia și Orlești.

Cîrstea, *vale*, la V. comuneĭ Ioneștĭ-Minculuĭ, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Cîrsteasca, *viroagă*, pe moșia Papa, din pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman. Este formată numaĭ din scursoarea apelor și trece pe lîngă braniștea dintre șoseaua județeană și calea ferată Costeștĭ-Măgurele. Se varsă în Vedea, în dreptul com. Papa, la N.

Cîrsteĭ (Dealul-), *deal*, comuna Oteștĭ-d.-s., pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Cîrsteĭ (Poiana-), *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașul, com. Odobasca. Se desface din muntele Deleanul, brăzdează partea de N. a comuneĭ, și se termină în rîul Mahriul. Este acoperit cu pășunĭ însemnate.

Cîrsteĭ (Valea-), *vale*, izvorește din jud. Argeș, străbate com. rurală Poenărei, plaiul Nucșoara, jud. Muscel, de la V. spre E. și se varsă în rîul Doamneĭ tot în cercul acesteĭ comune.

Cîrstești, *sat*, face parte din com. rur. Bărăști-de-Vede, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Cade în partea de V. a comuneĭ, la poalele dealuluĭ Gruiul. Are o populație de 250 locuitorĭ.

Cîrstești, *cătun*, pendinte de comuna Potcoava, plasa Mijlocul, jud. Olt, situat pe malul stîng al gîrleĭ Plapcea. Are 408 loc.

Cîrstiani, *pîrîŭ*, se varsă în rîul Luncavățul, în raionul comuneĭ Măldărești, pl. Cerna, județul Vîlcea.

Cîrstianul, *deal*, în partea de E. a com. Moreni, plasa Filipești, jud. Prahova.

www.dacoromanica.ro

Cîrstianul, *vale*, com. Spineni, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Cîrstianuluĭ (Valea-), *vale*, în com. Cernăteşti, judeţul Buzău. Trece prin căt. Mălăeşti, Căldăruşa şi Vlădeni şi dă în Valea-Laculuĭ, cu care merge împreună în rîul Slănicul.

Cîrstieni, *sat*, face parte din comuna Gorganul, pl. Podgoria, jud. Muscel. Cade la N. comuneĭ.

Are o populaţie de 699 locuitorĭ, 399 bărbaţĭ şi 300 femeĭ.

Prin mijlocul cătunuluĭ trece gîrla Rîncăciovul.

Cîrstieni, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, comuna Gorganul, plasa Podgoria, jud. Muscel. Are, împreună cu pădurea Stariţa, 125 hect., şi e compusă din stejarĭ, fagĭ, carpenĭ şi alunĭ.

Cîrstiĭ (Izvorul-), *izvor*, în com. Viperesti, cătunul Predeşti, jud. Buzău. Incepe de la Fîntîna-luĭ-Moise şi se scurge în rîul Buzăul.

Cîrstiĭ (Malul-), *colină*, în com. Bălăneşti, jud. Buzău, acoperită de pădurĭ şi izlaz.

Cîrstoagele, *loc izolat*, lîngă schitul Slătioarele, plasa Oltul, jud. Vîlcea.

Cîrstoagele. Vezĭ Richiţile, jud. Vîlcea.

Cîrstoaia, *vălcea*, izvoreşte de la V. de com. Mereni, plasa Vedea-d.-j., jud. Olt, şi se varsă în gîrla Turcul, tot în raionul com. Mereni.

Cîrstuleşti, saŭ **Gura-Raculuĭ**, *sat*, plasa Amaradia, comuna Bulzeşti, jud. Dolj. Are 245 suflete, 120 bărbaţĭ şi 125 femeĭ. Locuesc în 103 case.

In sat este o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1850 şi este întreţinută de comună. In anul şcolar 1892—93, a fost frecuentată de 84 şcolarĭ, 30 din Seculeşti, 26 din Cîrstuleşti, 17 din Năstăseşti şi 12 din Bulzeşti. Aţe un singur învăţător.

Cu vîrstă de şcoală sunt 34 copiĭ. Ştiŭ carte 37 locuitorĭ.

In sat este o biserică de zid, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Cîrşovăţul, *deal*, în com. rur. Cireşul, plaiul Cerna, judeţul Mehedinţi.

Cîrşul, *sat*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, comuna rurală Bala-d.-j.

Cîrşul, *deal*, în satul Cîrşul, din jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Bala-d.-j.

De la poalele acestuĭ deal izvoresc maĭ multe izvoare puternice de apă minerală, unele cu pucioasă, iar altele cu sare.

Cîrteanca, *sub-divizie a cătunuluĭ* Coiteasca, din comuna Săgeata, jud. Buzău.

Cîrteanca, *numire* dată uneĭ *sforĭ de moşie*, din com. Săgeata, jud. Buzău, care, prin cumpărătoare, s'a alipit moşieĭ Coiteasca, cu care formează un singur trup.

Cîrteanca (Criteanca), *moşie*, în com. Beceni, căt. Enculeşti, jud. Buzău. (Vezĭ Enculeasca).

Cîrtojani. *com. rur.*, compusă din cătunele Cîrtojani şi Sadina, plasa Neajlovul, jud Vlaşca. E situată pe valea Drîmbovniculuĭ. Moşia e proprietate a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Stavropoleos. Are o suprafaţă de 3650 hect., din care s'a dat la 291 locuitorĭ, împroprietăriţi după legea rur., 760 hect.; la 1882 s'a maĭ dat la această comună pentru 40 însurăţeĭ şi o şcoală, suprafaţa de 235 hect. Are pădure în 2 corpurĭ de 1114 hect. Se arendează anual cu preţul de 33000 leĭ, împreună cu Crucişoarele.

Această comună, în 1886, avea 1954 suflete, din carĭ 385 contribuabilĭ.

Budgetul pe 1886 era de 11907 leĭ la venitурĭ şi de 8330 leĭ la cheltuelĭ; în anul 1887 era de 5223 leĭ la venitурĭ şi de 3719 leĭ la cheltuielĭ.

In 1887 s'a arat suprafaţa de 2000 hect. In ambele cătune este cîte o biserică, deservite de cîte 1 preot şi 3 dascălĭ. S'a oficiat în 1888 la ambele bisericĭ 65 botezurĭ, 25 căsătoriĭ şi 63 înmormîntărĭ. Depărtarea între cătune este ca de 2 kil.

Aci sunt 2 şcoale: una de băeţĭ, cu 4 clase, condusă de un învăţător, şi una de fete, cu 3 clase, condusă de o învăţătoare.

In 1888 aŭ urmat la ambele şcolĭ 37 băeţĭ şi 17 fete.

Aci se exploata pădurile Sadina şi Brăneşti. Se face un tîrg cu obor de vite, la 23 Aprilie în fie-care an. Este departe de Bucureşti de 34 kil., de Giurgiu de 60 kil. şi de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ, de 16 kil. Aci este reşedinţa ocoluluĭ silvic Cîrtojani.

In această comună sunt: 426 boĭ, 30 bivolĭ, 140 caĭ, 736 rîmătorĭ, 2006 oĭ şi capre. Sunt în sat 12 cîrciumĭ şi case bune de locuit ale proprietăţiĭ cu magaziĭ şi pătule îndestulătoare.

www.dacoromanica.ro

Cîrtojani, *cătun*, pendinte de comuna Cîrtojani, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, pe proprietatea statuluĭ cu acelaşĭ nume, situat pe apa Drîmbovnicul, între Sadina şi Gratia. Aci s'a împroprietărit la 1864, 160 locuitorĭ pe o suprafaţă de 546 hect. Se află o biserică, clădită la 1852, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot şi doĭ dascălĭ, şi unde, în 1888, s'aŭ oficiat 35 botezurĭ, 13 căsătoriĭ şi 39 înmormîntărĭ. Constitue singură o parohie ce poartă numele de parohia Cîrtojani. Aci sunt: primăria, două şcolĭ, casa arendaşuluĭ; 6 cîrciumĭ.

Cîrtojani-de-Jos, saŭ **Vida Cîrtojani**, *com. rur.*, compusă din cătunele Cîrtojani-d.-j., Buciumul şi Vida-d.-s., pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca. Este situată în valea Glavaciocul, departe de Bucureşti de 62 kil., de Giurgiu de 64 kil. şi de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ, de 13 kil. In 1886 avea 1278 suflete, din carĭ 238 contribuabilĭ.

Budgetul comuneĭ, în anul 1886, era: venitură 10729 leĭ, cheltueli 6965 leĭ; pe anul 1887 venitură 4528 leĭ, cheltueli 3501 leĭ.

Aci e o biserică deservită de un preot şi doĭ dascălĭ; ţine de parohia Vida-Cîrtojani, cu cătunele Vida-Cîrtojani, Cîrtojani-d.-j., Vida-Furculeşti şi Călugăreasca. Se face tîrg de vite la 21 Maiŭ şi 14 Septembrie ale fie-căruĭ an, iar în fie-care Duminecă se face tîrg de săptămînă. Se află o moară cu aburĭ.

Cîrtojani-de-Jos, sau **Vida-Cîrtojani**, *cătun*, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca. E situat pe valea Glavacioc, în josul cătunelor celor-l'alte, din care se constitue comuna şi e proprietatea moşnenilor. In cătun este o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, biserică deservită de un preot şi doĭ dascălĭ.

Cîrţa, *pîrîŭ*, izvoreşte din dealul Lohan, trece prin satul şi com. Epureni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, şi unindu-se cu pîrîul Bălcoaia, din sus de Gura-Văeĭ, se varsă în Pîrîul-luĭ-Ivan.

Cîrţa, *vale*, prin care curge pîrîul Cîrţa, jud. Fălciŭ, com. Epureni, plasa Prutul. Pe valea acestuĭ pîrîŭ, lîngă Piscul-luĭ-Vodă, se află locul numit Benţa.

Cîrţibaşi, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdăniţa, spre V. de satul Bogdăniţa, pe pîrîul Simila. Are 195 locuitorĭ (din care 23 ştiŭ carte), carĭ locuesc în 100 case. Acest sat este aşezat pe coasta de E. a prelungireĭ dealuluĭ Tabăra.

Cîrţibaşi, *sătişor*, în jud. Tutova, compus din vr'o 9 case. E situat la poalele unuĭ deal, la N. de satul Cîrţibaşi de care şi ţine, şi în apropiere de schitul Cîrţibaşi.

Cîrţibaşi, *schit*, în cătunul Cîrţibaşi şi spre N. de dînsul, pl. Similia, com. Bogdăniţa, jud. Tutova. Acest schit este situat pe coasta de E. a unuĭ deal, într'o mică vălcică în pădure.

Cîrţibaşi, *moşie*, în judeţul Tutova, pl. Simila, com. Bogdăniţa.

Cîrţibaşi, *pădure*, în jud. Tutova, de peste 50 hect., pe moşia cu aceeaşĭ numire, proprietatea statuluĭ.

Cîrţocleasca, *cătun*, în judeţul Teleorman, pl. Margineĭ, com. Beiul. Are o populaţiune de 497 suflete, din carĭ 83 contribuabilĭ.

Cîrţocleasca, *moşie* a statuluĭ, pe teritoriul com. Beiul, judeţul Teleorman. Face parte din moşia Beiul şi a fost vîndută locuitorilor în loturĭ.

Cîşla, *com. rur.*, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, situată în partea de N. a judeţuluĭ, la 6½ kil. spre V. de oraşul Tulcea, reşedinţa judeţuluĭ, şi în partea de N. a plăşeĭ, la 38 kil. spre V. de Mahmudia, reşedinţa plăşeĭ.

Numele sĕŭ este turcesc şi vine de la cuvîntul «cîşli» care însemnează tîrlă de oĭ, şi anume de la tîrla de oĭ ce a avut-o aci un Turc bogat numit Husein Efendi.

Hotarul amănunţit al comuneĭ este următorul: Plecînd de pe malul drept al Dunăreĭ, din dreptul mileĭ No. 55, se îndreaptă spre S., mergînd prin stuf; taie gîrla Somova; ese din stufăriĭ, taie şoseaua judeţeană Tulcea Măcin, printre kil. 9—10; urcă şi coboară dealul Coazima, de la poalele căruia o ia puţin spre V., până la dealul Cortel, de lîngă care, făcînd un mare arc de cerc, apucă spre S.-E., pe la N.-E. de satul Frecăţei, prin dealurile Cartal-Tepe, Su-Bair, şi la poalele de V. ale dealuluĭ Tăuşan-Tepe, se îndreaptă spre E. ocolind acest deal, până lîngă şoseaua naţională Tulcea-Babadag, în dreptul kil. 7, de unde spre N., urmînd valea Tăuşan-Iol, intră în stuf, taie lacul Cîşla şi gîrla Somova şi se opreşte în Dunăre, în faţa bifurcaţieĭ Chilieĭ şi Tulceĭ, de unde, mergînd spre V. ajunge la mila 55, de unde am plecat.

Forma hotaruluĭ e aceea a unuĭ trapez neregulat, a căruĭ lungime este de 32 kil. pătraţĭ.

www.dacoromanica.ro

Intinderea totală a terenuluĭ cultivabil, aparţinînd locuitorilor, e de 22,24 kil. pătraţĭ, saŭ 2224 hect.

Comuna se mărgineşte la N. cu Basarabia, de care se desparte prin Dunăre; la S. cu com. Frecăţei, despărţită prin dealurile Cartal-Tepe şi Su-Bair; la V. cu com. Somova, şi la E. cu oraşul Tulcea, despărţită prin valea Tăuşan-Iol.

Relieful soluluĭ e în general accidentat, dar puţin ridicat.

O mare întindere este acoperită cu stuf. La S. şi V. sunt dealurile: la V. Coazima (110 m.), Cortel (180 m.), acoperite cu semănăturĭ şi păşunĭ; la S., Cartal-Tepe (157 m.), continuaţia sa, pietrosul Su-Bair (124 m.), acoperite cu fîneţe; spre S.-E., Tăuşan-Tepe saŭ Muchea-Mare, stîncos (104 m.), acoperit cu păşunĭ, şi lîngă satul Cîşla, la S. luĭ sunt dealurile: Cîşla (179 m), pe care se fac semănăturĭ, Pietrosul, la V. (72 m.) acoperit cu fîneţe, Dealul-Armenilor, la S.-V. (115 m.), acoperit cu fîneţe şi Dealul-Bursucărieĭ saŭ Daudin-Tepe (88 m.), acoperit cu păşunĭ. Movile sunt puţine, naturale şi toate acoperite cu verdeaţă; cele maĭ însemnate sunt: Movila-Cheală la S. şi Movilele-Înşirate (Sira-Bairlar), tot la S.

Apele sunt: Dunărea la N., de la mila No. 54 (bifurcaţia Chilieĭ şi Tulceĭ) pănă la mila 55 (1800 kil.); gîrla Somova, tot la N., curgînd prin stuf şi vărsîndu-se în Dunăre; maĭ sunt apoĭ niştе văĭ carĭ aŭ apă numaĭ în timpul ploilor, şi primăvara: Valea-luĭ-Moş-Grigoraş la V., văile Bechir, a-Nucilor şi a-luĭ Hagiu, formînd unite valea Cîşla saŭ a-Şerpilor, prin mijlocul comuneĭ; văile La-Podul-Bulgaruluĭ si Tăuşan-Iol saŭ valea Muchea-Mare la E., Valea-Lupuluĭ la S.-V. La N. se află balta Cîşla (180 hect.) înconjurată cu stuf; conţine mult peşte, ce se consumă în localitate.

Comuna este formată dintr'un singur cătun, cel de reşedinţă, aşezat la poalele de N. ale dealuluĭ Cîşla, de oparte şi de alta a şoseleĭ judeţene Tulcea-Măcin.

Intinderea totală a comuneĭ e de 3724 hect., din carĭ 156 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 2224 hect. ale locuitorilor, restul de 1344 hect. (bălţĭ, stuf şi loc neproductiv) aparţinînd Statuluĭ.

Populaţiunea e amestecată, compusă din Romînĭ, Bulgarĭ, Ruşĭ, Turcĭ, Grecĭ şi Ovreĭ. Sunt 114 familiĭ, cu 557 suflete, din carĭ: Romînĭ, 74 familiĭ cu 370 suflete; Ruşĭ, 16 familiĭ cu 69 suflete; Turcĭ-Tătarĭ, 12 familiĭ, cu 66 suflete; Bulgarĭ, 10 familiĭ, cu 45 suflete; Grecĭ 3; Izraeliţĭ 4.

E o şcoală mixtă, fondată în anul 1880 de către locuitorĭ; are 10 hect. pămînt de la Stat; e condusă de un învĕţător, şi pe anul 1893—94 a fost frecuentată de 42 elevĭ (32 băeţĭ şi 10 fete), din carĭ 35 Romînĭ, 2 Bulgarĭ şi 5 Ruşĭ).

Este o biserică ortodoxă, cu hramul Sf. Gheorghe, zidită de locuitorĭ în anul 1882, pe ruinele uneĭ vechĭ biserici, zidită în anul 1844 de către Neculae Tololoiŭ. Biserica e în bună stare. Are 10 hect. pămînt de la stat din 1887, 380 leĭ la venitурĭ, 332 la cheltuelĭ, 120 leĭ subvenţia primărieĭ. E deservită de 1 preot, 1 diacon şi 1 paracliser.

Din întinderea comuneĭ sunt: 750 hectare locurĭ arabile, 100 hectare ocupate cu tufăriş, resturĭ din frumoasele păduri devastate de exploatatorĭĭ turcĭ, 1600 hectare fîneţe şi izlazurĭ, şi restul de 2000 hectare ocupate de stufăriĭ şi bălţĭ al căror venit aparţine statuluĭ.

In com. sunt 73 plugarĭ, posedînd 88 pluguri; 2199 capete de vite, din carĭ 210 boĭ, 94 vacĭ, 72 caĭ, 60 epe, 4 asinĭ, 1162 oĭ, 381 capre, 40 ţapĭ şi 97 porcĭ. Pescăria e ocupaţiunea Ruşilor. Sunt 5 morĭ de vînt. Budgetul are la venitурĭ 3170 leĭ, la cheltuelĭ 3140 leĭ.

Căile de comunicaţie sunt: Şoseaua judeţeană Tulcea-Măcin, ce trece prin comună, şi apoĭ multe drumurĭ comunale ce duc la comunele învecinate: Frecăţei, Posto, Somova, Cataloi, Agi Ghiol.

Relativ la istoricul comuneĭ se povesteşte următoarele: Cîşla a fost întemeiată cam pe la anul 1812 de un Turc bogat Husein-Efendi, care a avut aci o tîrlă de oĭ; aceste oĭ păşteaŭ în poenile de prin pădurile întinse ce se aflaŭ odinioară pe aci, şi carĭ aŭ fost tăiate de Turcĭ şi Romînĭ basarabenĭ; din ele s'aŭ făcut vase plutitoare. Se povesteşte că acel Efendi era foarte crud. Pe la 1844 vine Neculae Tololoiŭ cu turmele sale aci, deschide cîrciumă, face biserică şi toţĭ se grupează împrejurul luĭ, lucru care i-a atras ura Turculuĭ; Efendi l'a şi tăiat dar şi Turcul şi-a primit răsplata de la Romînĭ, căcĭ a fost ucis a doua zi.

Cîşla, *sat*, în jud. Constanţa, plasa Silistra-Nouă, cătunul comuneĭ Oltina. E situat cam în partea centrală a plăşeĭ şi cea S.-V. a comuneĭ, la 5 kil. spre S. de cătunul de reşedinţă, Oltina. Este aşezat la marginea sudică a iezeruluĭ Oltina, la N.-E. bălţeĭ Ciamurlia, fiind închise la E. de dealul de-asupra Cîş-

www.dacoromanica.ro

leĭ şi dominat la E. de movila Cîşla, la S. de movila Iartmac, care are 140 metri. Suprafaţa sa este de 440 hectare, dintre care 32 hectare sunt ocupate de vatra satuluĭ şi de grădinĭ. Populaţiunea sa, a căreĭ maioritate este formată de Romînĭ, este de 42 familiĭ, cu 175 suflete, ocupîndu-se maĭ ales cu pescăria, cu care fac un negoţ întins, şi apoĭ cu creşterea vitelor; cultivă puţin şi viţa de vie, avînd în partea S.-E. a satuluĭ un pămînt care prieşte viţeĭ. Casele sunt adunate în grupurĭ formînd printre ele uliţĭ drepte. Un singur drum comunal pleacă din sat, spre E., care se ramifică în două, la Movila-Cîşleĭ, o ramură apucînd spre N. şi ducînd la Oltina şi alta spre S. ducînd la Curu-Orman, la Ghiuvegea şi la Lipniţa.

Cîşla, *movilă*, în jud. Constanţa, plasa Silistra-Nouă, com. rurală Oltina, cătunul Cîşla, de la care şi-a luat şi numele. Este aşezată pe muchea dealuluĭ de d'asupra Cîşliĭ în partea de N. a plăşeĭ şi cea centrală a comuneĭ. Are 137 m. înălţime. Fost punct trigonometric de gradul al 3-lea şi dominînd prin înălţimea sa satul Cîşla, aşezat la 1 kilometru spre V. de ea, iezerul Oltina, drumurile comunale ce duc de la Cîşla la Oltina şi Caranlîc. Este o movilă naturală şi e acoperită cu verdeaţă.

Cîşla, *baltă*, în plasa şi jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ urbane Tulcea, situată în partea apusană a plăşeĭ şi a oraşuluĭ. Este înconjurată cu stuf, formată fiind de revărsările gîrleĭ Somova, lîngă care e aşezată. Are 115 hectare, şi conţine peşte bun, care se consumă în comuna Cîşla şi în oraşul Tulcea. Venitul ce produce, e al statuluĭ.

Cîşla, *deal*, în plasa şi jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ rurale Cîşla, situat în partea vestică a plăşeĭ şi cea sudică a comuneĭ. Şĭ-a luat numele de la tîrla (cîşla) de oĭ ce o avea aci un Turc bogat Husein-Efendi. Are 179 m. înălţime, dominînd asupra drumuluĭ judeţean Tulcea-Măcin şi valea La-Podul-Bulgaruluĭ. E acoperit cu tufăriş şi fineţe.

Cîşla, *loc izolat*, în jud. Fălciu, pl. Mijlocul, marginea de S.-V. a com. Hurduji, după dealul Dumbrava, în hotar cu com. Deleni.

Pe acest loc, se zice, a fost în vechime sat mare, despre a căruĭ desfiinţare sunt două versiunĭ. După unĭĭ s'a desfiinţat din cauza invaziuneĭ Tatarilor şi a Turcilor, locuitoriĭ strămutîndu-se în satele de astă-zĭ Deleni şi Hurdugi, fiind pe atunceĭ locurĭ acoperite cu codri marĭ unde se puteaŭ adăposti; după alţiĭ, din cauza asprimeĭ peste măsură a proprietaruluĭ de atunceĭ aŭ fugit locuitoriĭ în cotro aŭ putut, şi parte s'aŭ aşezat în satul Deleni.

Cîşla, *vale*, în plasa şi jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ rurale Cîşla. Este formată din alte treĭ văĭ: Bechir, Ceair şi Hagiul. Brăzdează partea vestică a plăşeĭ şi cea centrală a comuneĭ, trecînd printr'însa; traversează şoseaua judeţeană Măcin-Tulcea, pe la kil. 7, şi se termină după 4 kil. în stufăria din apropiere. Este dominată de dealul Cîşla. Prin vale-ĭ trece drumul Cîşla-Frecăţei, şi un altul ce duce la Teliţa.

Cîşla-Caraman, *tîrlă* de oĭ, în judeţul Constanţa, plasa Constanţa, pe teritoriul comuneĭ Techir-Ghiol, şi pe al cătunuluĭ săŭ Haz-Diuliuc, la poalele movileĭ Caraman-Iuc. Şĭ-a luat numele de la proprietarul eĭ, un cioban ardelean.

Cîşla-Punar, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, com. Caranlîc, cătunul Curu-Orman. Se desface din poalele nord-vestice ale dealuluĭ Mezarlîc, Bair; se îndreaptă spre N., într'o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E.; trece prin satul Curu-Orman, taie drumul judeţean Ostrov-Cuzgun; primeşte pe stînga Valea-luĭ-Ghenciu; şi, după un drum de 8 kil., merge de se deschide în valea Beilic-Ceair, pe stînga. Malurile sale sunt înalte şi acoperite cu verdeaţă. Printr'însa merge şi un drum comunal ce duce de la Curu-Orman la Beilic.

Cîşleĭ (Dealul-de-d'asupra-), *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, com. Oltina, cătunul Cîşla, de la care şĭ-a luat numele. Se desface din dealul de la Merchez, se întinde spre V. în direcţie N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea nordică a plăşeĭ şi cea centrală şi estică a comuneĭ. Are pe dînsul două movile: Cîşla şi Movila-luĭ-Moş-Stanciu, de 148 metri înălţime. La poalele sale sud-vestice este aşezat satul Cîşla. Este acoperit cu semănăturĭ, fineţe şi tufărişurĭ, rămăşiţe din întinsele pădurĭ de odinioară. Pe muchea sa merge şi drumul comunal Cîşla-Caranlîc.

Cîtina, *insulă*, în Dunăre, plasa Balta-Oltul-d.-j., judeţul Romanaţi. (Vezĭ Gura-Boazuluĭ).

Cîtina, *insulă*, judeţul Romanaţi,

www.dacoromanica.ro

în dreptul com. Gîrcovul, care împreună cu Şurla şi Gîrcovul, are 160 hect. pădure.

Cîz-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Baş-Chioi, cät. Cineli. E situat în partea vestică a plăşeĭ şi cea sudică a comuneĭ. E un vîrf maĭ înalt al Dealuluĭ-Feteĭ. Are 180 m. înălţime, dominînd asupra văeĭ pîrîuluĭ Taiţa şi satuluĭ Cineli. Este acoperit cu puţină pădure pe vîrf, iar pe povîrnişurĭ cu păşunĭ.

Claia, *munte*, d'asupra Culmeĭ-Jepilor, în com. Predeal, cät. Buşteni, pl. Peleşul, jud. Prahova, numit ast-fel de locuitorĭ, pentru că are forma uneĭ clăĭ de fîn.

Clainicul, *pîrîŭ*, în com. rurală Şuşiţa, plasa Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Clainicul, *vale*, în com. rurală Şuşiţa, plasa Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Clainicul-Mare, *deal*, în com. rur. Baloteşti, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Clainicul-Mic, *deal*, în comuna rurală Baloteşti, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Clajna, *cătunaş*, al com. Lopătari, jud. Buzăŭ. Are 20 locuitorĭ şi 5 case. E situat în poalele munteluĭ Măceşul.

Clajneĭ (Poiana-), *platoŭ*, situat pe malul stîng al rîuluĭ Slănicul, între Izvorul-Măceşuluĭ şi Izvorul-Smoleanuluĭ, în partea de N. a comuneĭ Lopătari, judeţul Buzăŭ. E acoperit de fînete.

Clatnova, *iezer*, jud. Brăila, în ostrovul cu acelaşĭ nume.

Clatnova, *ostrov*, jud. Brăila, comuna Tichileşti. E format de Dunărea-Vechie.

Clăbucelul, *pîrîiaş*, pl. Trotuşul, jud. Bacăŭ, care îşĭ are obîrşia din muntele Clăbucul; curge pe teritoriul com. Mănăstirea-Caşinul şi se varsă în pîrîul Clăbucul, pe dreapta.

Clăbucetul (Muntele-), *munte*, jud. Argeş, pl. Loviştea, com. Sălătrucul, pendinte de schitul Fedeleşoiŭ, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti. Are o întindere de 3329 pogoane păşune, producînd o arendă anuală de 200 leĭ.

Clăbucetul, *munte*. (Vezĭ Galbina, jud. Muscel).

Clăbucetul, *munte*, jud. Muscel, plaiul şi com. Nucşoara, pendinte de schitul Titireciul, jud. Vîlcea, proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti. Are o întindere de 1665 hect. pădure şi păşune, şi este arendat (1890) pe preţul de 910 leĭ anual.

Clăbucetul, *munte*, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel. Constitue, de la Păpuşa, împreună cu munţiĭ: Grădişteanu, Găinaţul-Mare şi Mic, Dobriaşul-Mare şi Mic, Strîmtul, Chiciora, Coasta-Mănăstireĭ-Nămăeşti, Dealul-Şelarilor, Dealul-Cuculuĭ şi dealul Măţăul, şirul despărţitor între apa Argeşeluluĭ şi rîul Tîrgul.

Clăbucetul, *munte*, spre N.-V. de com. Cerăşul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Clăbucetul, *pădure* a statuluĭ, pendinte de com. Costeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, în întindere de 500 hect.

Clăbucetul-Azugeĭ, *munte*, traversează mijlocul com. Predeal, pl. Peleşul, jud. Prahova. Este renumit pentru pădurile de fag, pentru nenumăratele stîne de oĭ, pentru bogatele luĭ păşunĭ şi locurĭ de fînete, care contribue mult la calitatea caşcavaluluĭ, cunoscut în comerţ sub numele de «Caşcaval de Azuga» şi care rivalizează cu renumitul «Caşcaval de Penteleŭ».

Clăbucetul-Azugeĭ (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, pe moşia Clăbucetul-Azugeĭ, pendinte de com. Sinaia, plaiul Peleşul, jud. Prahova. Aparţine Epitropieĭ caseĭ Doamneĭ Zoe Basarab Brîncoveanu.

Clăbucetul-Baiuluĭ, *munte*, jud. Prahova, com. Predeal, pl. Peleşul. E renumit pentru stînele de oĭ, pădurile de fag şi locurile de fînete. Este situat între Valea-Greculuĭ, valea Leuca, Tîrla-Berbeculuĭ şi pîrîul Proviţa. Aparţine, ca şi Clăbucetul-Azugeĭ, Epitropieĭ caseĭ Doamneĭ Zoe Basarab Brîncoveanu.

Clăbucetul-Baiuluĭ, *vale*, izvoreşte din muntele Tîrla-Berbeculuĭ, com. Predeal, pl. Peleşul, jud. Prahova; curge de la N.-V. către S.-E.; se împreună cu Valea-Moraruluĭ şi formează Valea-Cerbuluĭ, care se varsă în rîul Prahova, spre N. de cät. Buşteni.

Clăbucetul-Brezeĭ (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, încă din anul 1883, pe moşia Clăbucetul-Brezeĭ, pendinte de comuna Sinaia, plaiul Peleşul, jud. Prahova.

Clăbucetul-Taruluĭ, *munte*,

www.dacoromanica.ro

jud. Prahova, com. Predealul. Are bogate păşunĭ şi locurĭ de fînețe.

Acest munte a fost dăruit schituluĭ Predeal, de Banul Filipescu, după cum se arată din hrisovul luĭ Gheorghe D. Bibescu, din 1844.

Cu mult înainte, Biv-vel Logofăt Chrisoscoleŭ, proprietarul acestuĭ munte pe acel timp, dărueşte după cererea Ieromonachuluĭ Ionichie, la poalele acestuĭ munte, un loc ce se întinde de la Valea-Olăreseĭ şi pănă la Puriştoaca, pentru construcţia schituluĭ Predeal.

Acest munte, împreună cu Piscul-luĭ-Cumpăt, Dutca, Răşnoava şi Dosul-Cerbuluĭ, a fost maĭ pe urmă vîndut de Biv-vel Logofăt Chrisoscoleŭ, Doamneĭ Sachelarie, pe preţul de 2000 de galbenĭ.

La anul 1844, Baronul Cristodor Sachelarie, proprietarul prin moştenire al munţilor cumpăraţĭ de Doamna Sachelarie, lăsînd în urma morţeĭ sale marĭ datoriĭ, aceştĭ munţĭ aŭ fost cumpăraţĭ de Marele Ban Alexandru Filipescu, cu preţul de 5407 galbenĭ.

Pănă la anul 1863 a fost proprietatea schituluĭ Predeal, iar azĭ aparţine Domeniuluĭ Coroaneĭ.

Răposatul Manoil Laranaga a înfiinţat la anul 1884 în Clăbucetul-Tauruluĭ, la locul unde Limbăşelul se varsă în Azuga, o fabrică de var negru. Cîţĭ-va anĭ maĭ tîrziŭ, Laranaga scăpătînd, fabrica înfiinţată de el a trecut în posesiunea d-luĭ Basilie Aldasaro.

Clăbucul, saŭ **Călăboci**, *munte*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, de pe teritoriul com. Mănăstirea-Caşinul. E situat pe graniţă, spre Austro-Ungaria şi în colţul de S.-V. al judeţuluĭ. Înălţimea sa este de 1370 m. Este acoperit cu pădurĭ de fagĭ groşĭ, amestecaţĭ cu brazĭ înalţĭ.

Aci comisiunea de delimitare din 1888 a hotărît să revină Romînieĭ 97 hect., făcînd să treacă linia de hotărnicie din acest munte, printr'o rîpă, în rîul Caşinul, peste care trece; iar nu prin piciorul Calabucs-Alya ca maĭ înainte.

Clăbucul, *munte*, în com. Soveja, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna, la hotarul ţăreĭ, spre N.-V.

Clăbucul, *pîrîŭ*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Mănăstirea-Caşin, care şerpueşte pe graniţă, spre Transilvania de la N. spre S., vărsîndu-se pe stînga în apa Caşinuluĭ.

Clăbucul, *pîrîŭ*, jud. Putna, ce izvoreşte de sub coastele munteluĭ Clăbucul şi a poieneĭ Căpuşa, ce se ţine de muntele Sboina-Verde şi merge de se varsă la Lepsce-Marĭ, drept Piscul-Paltinuluĭ.

Clăcaşiĭ-de-Schitul-Frumoasa, *pădure* foioasă, judeţul Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s., com. Schitul-Frumoasa, proprietatea clăcaşilor din comună. Are o întindere de 23 hect. si este supusă regimuluĭ silvic.

Clădita-Mare, *munte*, în jud. Suceava, com. Mălini, în hotarul Bucovineĭ. Are 1073 metri altitudine.

Clăilor (Valea-), *şes*, în jud. Buzăŭ, com. Bîsceni. E acoperită de fineaţă.

Clăniţa, *rîuleţ*, care curge prin valea cu acelaşĭ nume, al căreĭ început este în pădurea Oardeĭ, din com. Izvorul-d.-j., jud. Argeş.

Acest rîuleţ străbate o mare parte din jud. Teleorman şi apoĭ parte din judeţul Vlaşca, formînd limita luĭ la extremitatea de N.-E. aŭt cu judeţul Argeş, cît şi cu parte din Vlaşca.

Clăniţa formează hotarul natural al moşiilor din com. Slobozia-Trăsnitul despre judeţele Argeş şi Vlaşca.

După numele acestuĭ rîuleţ s'a dat prin legea administrativă din 1892 numirea plăşeĭ Clăniţa din jud. Vlaşca. Mulţĭ îĭ scriŭ numele greşit: Cleniţa, în loc de Clăniţa, cum îl pronunţă şi locuitoriĭ.

Clăşneşti, *sat*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani; ţine de com. rur. Glogova. Are 200 locuitorĭ; o biserică deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ; o şcoală cu un învăţător, frecuentată de 26 elevĭ.

Clăteşti, *sat*, jud. Ilfov, ce face parte din com. rur. Mitreni-Clăteşti, pl. Olteniţa. Este situat la S. de Mitreni. La E. şi S. este udat de rîul Argeş.

Se întinde pe o suprafaţă de 317 hect., pe carĭ le cultivă locuitoriĭ, în număr de 289 suflete.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată de 31 elevĭ şi 9 eleve. Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 338 şi al celor micĭ de 159.

Clăteşti, *mahala*, în partea de E. a satuluĭ Corni-d.-s., com. Corni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ.

Cleanovul, *com. rur.*, în judeţul

www.dacoromanica.ro

Mehedinți, pl. Blahnița-Cîmpul, la distanță de 63 kil. de orașul Turnul-Severin, iar de Vînjul-Mare, reședința plășeĭ, de 28 kil. Este situată pe ambele dealuri ale rîuluĭ Dăsnățuiul, și se mărginește: la E. cu com. Carpenul, din Dolj; spre S. cu comuna Vîrbița, tot din Dolj; spre V. cu com. Guardenița, din Mehedinți și spre N. cu com. Saca, din Dolj.

E formată din 2 sate: Cleanovul și Preajba. Are 280 contribuabilĭ; 2100 suflete, carĭ locuesc în 318 case.

Calitatea pămîntuluĭ e bună.

Locuitoriĭ posedă: 180 pluguri, 257 care cu boĭ și 16 căruțe cu caĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, cu 1 învățător, frecuentată de 42 elevĭ. In comună sunt 8 cîrciumĭ.

Budgetul coprinde la venitur suma de leĭ 5179 și la cheltuelĭ 3223 leĭ.

Numărul vitelor din această comună este: 1600 vite marĭ cornute, 58 caĭ, 1485 oĭ și 883 rîmătorĭ.

Prin Cleanovul trece șoseaua Bîcleșul-Guardenița-Cleanovul.

Dealurĭ în comună sunt: Dealul-Cleanovuluĭ, al-Băltoaicheĭ și al-Gîrbovuluĭ, care formează văĭ cu acelașĭ nume.

Pîraie sunt: Dăsnățuiul, Băltoicăul și Gîrbovul.

In com. Cleanovul se fac treĭ bîlciurĭ anuale, și anume: La Sf. 40 Mucenicĭ; la Duminica Tomeĭ și la Sf. Ilie.

Se zice că bîlciul de la Sf. Ilie a fost prădat în anul 1802 de către Turcii luĭ Pazvantoglu din Vidin.

Cleanovul, *deal*, în com. rur. Cleanovul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Clecea-Mare, *grind*, în județul Tulcea, pl. Măcin, com. urbană Măcin, căt. Ghecetul. E situat în partea nord-vestică a plășeĭ și vestică a comuneĭ. Are o formă lunguiață, cu o direcție generală de la S.-V. spre N.-E.; comunică la V. cu grindul Coada-Spinăuluĭ și la N.-E. cu Grindul-Oaeĭ și al-Pietroiuluĭ; la E. de el se află Balta-Porcilor; este străbătut de drumul comunal Măcin-Ghecet, și de o gîrliță ce se scurge în Balta-Oaeĭ, din spre N. Are o întindere cam de 80 hect. Este înconjurat de toate părțile cu stuf.

Clecevățul, *pîrîŭ*, ce vine despre com. rur. Bresnița, și se varsă în Topolnița, în com. rur. Bîrzi, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cleja, *com. rur.*, județul Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j. E așezată d'a dreapta Siretuluĭ. Se alcătuește din 3 cătune: Cleja, reședința, Somușca și Valea-Rea.

Aceste sate formaŭ maĭ înainte, cu o moșie închinată din Bucovina (Condica-Liuzilor), 2 comune: Cleja, compusă din Cleja-d.-s., Cleja-d.-j. (în vechime Bida), Cleja-Statuluĭ (moșia maicilor) și Osebiți-Cleja; Somușca, cu Valea-Rea («Analele Statistice» de Marțian, 1873).

Teritoriul comuneĭ se mărginește la N. cu com. Faraoanele, la S. cu com. Fundul-Răcăciuni, la E. cu com. Gioseni, de care se desparte prin Siretul, și la V. cu com. Valea-Rea. Este udat de pîraiele Cleja și Valea-Rea.

Sunt 2 bisericĭ: una ortodoxă și una catolică în satul Cleja. Case de locuit sunt 605; cîrciumĭ 7, dintre care una pe șoseaua națională Bacăŭ-Focșani.

Populațiunea comuneĭ este de 606 capĭ de familie, cu 2529 suflete, dintre carĭ: 51 Romînĭ, 2379 Ungurĭ, 91 Izraeliți și 8 Armenĭ, toți de protecțiune romînă. După felul ocupațiuneĭ se deosebesc: 1430 agricultorĭ, 14 meseriașĭ, 3 industriașĭ, 12 comercianți, 2 avînd profesiunĭ libere și 12 servitorĭ. Știŭ carte 27 persoane. Contribuabilĭ, după recensămîntul pentru periodul 1891—96, sunt 544. După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit 8 locurĭ, cu 23 fălcĭ pămînt în țarină.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de peste 1000 hect. Proprietar mare este N. Drăgoianu, care are o moșie de 127 hect., cu un venit de 3150 leĭ anual; G. Mihail, cu o moșie pe Valea-Somușca; în fine maĭ mulți răzeșĭ.

Pădurile ocupă aproximativ 140 hect.

Budgetul pe exercițiul 1891—92, are la venitur leĭ 4390, banĭ 58, și la cheltuelĭ leĭ 2538, banĭ 90.

Viile ocupă 197 hect., care în 1890, aŭ dat 2955 hectol. vin alb. După controalele diviziei filoxerice (1891) viea lucrătoare are 246 hect., cea nelucrătoare 2½ hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 476 hect.

Din teritoriul com. se scoate piatră de var și se fabrică var. Unele familiĭ se ocupă cu facerea pălăriilor de paie. Animale sunt: 355 caĭ, 787 vite marĭ cornute, 617 porcĭ, 308 capre și 786 oĭ. Stupĭ de albine sunt 55.

Teritoriul comuneĭ este străbătut de calea vecinală Fundul-Răcaciuneĭ-Călugăra, și de șoseaua națională Bacăŭ-Focșani.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 23 kil.; la comuna Valea-Seacă, reședința plășeĭ, 9

www.dacoromanica.ro

kil.; la com. Faraoani, 4 kil.; la com. Fundul-Răcăciuneĭ, 8 kil.; la com. Gioseni, 11 kil.

Cleja, *sat*, județ Bacău, plasa Bistrița-d.-j. Este reședința comuneĭ cu același nume. E situat pe pîrîul Cleja. Are o populație de 384 capĭ de familie, saŭ 1342 suflete, toțĭ Ungurĭ. Are 2 bisericĭ: una ortodoxă, în stare de ruină, fondată la 1847 de Iorgu Anastasiu, și a doua, catolică, făcută de locuitorĭ la 1811, și în care slujește 1 preot. Sunt 5 cîrciumĭ.

Vite: 195 caĭ, 433 vite cornute, 407 porcĭ și 181 capre.

Cleja, *pîrîŭ*, județul Bacău, plasa Bistrița-d.-j., com. Cleja, care curge în direcția E. spre malul drept al Siretuluĭ și udă satele Cleja și Somușca.

Clejani, *com. rur.*, situată în pl. Neajlovul, jud. Vlașca, pe coasta dreaptă a rîuluĭ Neajlovul, departe de București de 36 kil., de Giurgiu de 60 kil., iar de Obedeni, reședința plășeĭ, de 5 kil. Această comună se află pe proprietatea cu același nume, care are pe dînsa maĭ multe alte comune. Aparținea în secolul trecut familieĭ Deșul, apoĭ a trecut familieĭ Vilara, de la care a avut-o Maiorul Mișu Anastasievicĭ, care a îmbogățit-o cu multe edificiurĭ însemnate, cum: un palat cu grădinĭ frumoase, morĭ sistematice pe apa Neajlovuluĭ, magaziĭ cu 3 etage, pătule, școlĭ cu maĭ multe încăperĭ de zid; s'a făcut chiar un sat cu case din noŭ de zid, în care s'adusese o colonie de străinĭ; în timpul din urmă, după moartea luĭ Maior Mișu, a trecut în stăpînirea d-luĭ Trifu.

In această com. este judecătoria ocoluluĭ III, din jud. Vlașca.

Populațiunea se ridică la 1404 suflete, cu 320 familiĭ, din care 266 contribuabilĭ.

Budgetul e la venitурĭ de 16877 leĭ și la cheltuelĭ de 5570 leĭ.

Sunt două bisericĭ, din carĭ una cu hramul Nașterea-Maiciĭ-Domnuluĭ, cu un preot și doĭ cîntărețĭ; constitue singură o parohie cu numele de Blejani.

In această comună este o școală de zid, care avea în trecut 2 învățătorĭ salariațĭ de fostul proprietar, Maior Mișu. Această școală a fost clădită la 1834 de comisul Vilara, apoĭ rezidită la 1853 de d. Maior Mișu, care a transformat-o în internat de băeți; la 1875 aci urmaŭ 32 elevĭ interni și 120 externĭ; azĭ sunt doĭ învățătorĭ și 172 elevĭ.

Pe moșia acesteĭ comune s'a împămîntenit, la 1864, un număr de 206 locuitorĭ, dîndu-li-se 618 hect.

S'a cultivat de către 37 locuitorĭ o suprafață de 10 hect. și 68 ariĭ cu tutun, care a produs 7983 kilograme tutun, în valoare de 5293 leĭ.

Această proprietate are 5600 hect. pămînt, și a fost estimată de Creditul funciar rural din București, la suma de 1920600 leĭ.

Are și o pădure în suprafață de 1100 hectare.

Vite sunt puține, dar bune; sunt mulțĭ porcĭ de rasă palatină, aduși din Serbia, boĭ de rasă ungurească, se maĭ găsesc și oĭ multe, puținĭ caĭ și puține capre.

La 1533, Radu-Vodă s'a bătut cu Mehmet-Beiu, la Clejani, unde l'a învins. Tot aci, la 1522, s'a dat o bătălie între Radu-de-la-Afumați și Turcĭ.

Clencești, *mahala*, în com. rur. Almăjelul, plasa Cîmpul, jud. Mehedinți.

Clenciul, *vîrf de deal*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Măreștĭ. E așezat d'a stînga pîrîuluĭ Dunăvățul.

Clenița, *vale*, ce ese din județul Argeș, din pădurea Oardeĭ, intră în jud. Vlașca maĭ sus de com. Negreni, udă plasa Glavaciocul, trecînd prin Bițcoveni, merge prin satele Talpa, Gălășescul-Catalina, Negreni, Băbăița, și, din jos de comuna Măgura, dă în Teleorman.

Cletecinul, *lac*, în județul Buzău, com. Odăile, cătunul Lacul. E acoperit de trestie și papură.

Clifa, *pădure*, situată între satele Godinești-d.-s. și Godinești-d.-j., com. Godinești, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ.

Clifele, *munte*, peste care trece frontiera între com. Broșteni și Bucovina, jud. Suceava. Are 1367 m. altitudine.

Climăuți, *numire vechie a statuluĭ* Pilipăuți, comuna cu același nume, plasa Herța, județul Dorohoiŭ. (V. Pilipăuți).

Climești, *sat*, jud. Bacău, plasa Siretul-d.-s., comuna Berești. E situată maĭ sus de Berești. Are o biserică zidită de locuitorĭ la 1819. Este o cîrciumă. Capĭ de familie sunt 73, cu 330 suflete. Vite: 26 caĭ, 116 vite cornute și 33 porcĭ. Distanța la reședința comuneĭ, unde e școala, este 702 m.

Climești, *sat*, în com. Budești-Ghicăĭ, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. E așezat pe valea dealuluĭ cu același nume, în co-

www.dacoromanica.ro

prinderea moșiei Ghirva. Se mărginește la S.-E., cu județul Roman, de care se desparte prin linia de hotar a județului; la N., cu satul Budești-Ghicăi; la V., cu satele Făurei și Micșunești.

In acest sat se află: 1 biserică deservită de 1 preot și 2 dascăli; 2 mori de apă; o fierărie; o casă mare a proprietățeĭ, cu grădină și fîntîni cișnitoare.

Numărul contrib. e de 38.

Populațiunea se urcă la 367 suflete, saŭ 77 familiĭ.

Vite sunt: 797 capete, dintre carĭ: 154 boĭ, 59 vacĭ, 413 oĭ, 26 caĭ, 110 rîmătorĭ și 35 juncĭ.

Climești, *deal*, în prelungire cu dealurile Chiliile și Făurei, situate în com. Budești-Ghicăi, jud. Neamțu. Formează legătură cu dealurile din jud. Roman.

Climești, *moșie*, în com. Budești-Ghicăi, pl. de Sus-Mijlocul, județul Neamțu, proprietatea familieĭ Gr. Cozadini. Produce un venit anual de 44000 leĭ. Casa proprietățiĭ este o clădire mare, luxoasă. Diferite unelte agricole, vite de rasa olandeză și elvețiană, sunt evaluate aproximativ la suma de 50000 de leĭ. Are sat.

Numirea vechie: Ghirva.

Clinceanca, *moșie*, nelocuită, jud. Ilfov, pl. Znagovul; face parte din com. rur. Bucoveni. Proprietarul, d-l I. Dunca, are 290 hect., pe carĭ le cultivă, rezervînd $^1/_2$ hect. pentru cultura viței.

Clinceni, *sat*, face parte din com. rur. Slobozia-Clinceni, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Este situat la S. de Slobozia, între rîul Răstoaca și rîul Ciorogîrla.

Se întinde pe o suprafață de 714 h. a., cu o pop. de 812 loc.

Din teritoriul satuluĭ, 294 h. aparțin d-neĭ Frederica Paleologu, din carĭ cultivă 280 hect., rezervînd 14 hect. pentru izlaz. Locuitoriĭ aŭ 420 hect., pe carĭ le cultivă, rezervînd 15 hect. pentru cultura vieĭ.

Are o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; un pod stătător.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 436 și al celor micĭ de 158.

Timpul înființăreĭ satuluĭ nu se știe. In biserica din sat există o carte, pe scoarța căreia este scris așa: «Acest locaș dumnezeesc este zidit la anul 1694 de către D-luĭ D-nul Rămădan Paleologu, proprietarul moșieĭ Clinceni.»

Aceeașĭ inscripțiune s'a maĭ găsit și pe o pieatră care este în altarul biserieeĭ.

Clinciul, *sat*. (Vezĭ Clinceni, jud. Ilfov).

Clinciul, *cătun*, al com. Vernești, jud. Buzăŭ, cu 50 loc. și 11 case. Are sub-divizia Poenari.

Clinciul, *sat*, pl. Oltenița, jud. Ilfov; face parte din comuna rur. Spanțovul. Este situat spre N.-V. de Spanțovul, între văĭ.

Are o suprafață de 800 hect., cu o populație de 29 loc.

Statuluĭ aparțin 218 hect. și însurățeilor 582 hect. Statul cultivă prin arendașiĭ săĭ 130 hect. (50 sterpe, 13 izlaz, 15 vie și 10 pădure). Loc. cultivă 527 hect. (15 sterpe, 25 izlaz și 15 vie).

Numărul vitelor marĭ e de 56 și al celor micĭ de 57.

Clinciul, *baltă*, jud. Ilfov, lîngă satul cu acelașĭ nume, proprietatea statuluĭ. Se arendează împreună cu moșia Clinciul.

Clinciul, *moșie* a statuluĭ, fostă pendinte de Episcopie, în jud. Buzăŭ, com. Vernești. Are 121 hect. arabile.

Clinciul-Gorgănelele (Bosie), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Vernești. Are 130 hect. arabile și 20 prund.

Clinciul (Craifeleanul), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Verhești. Are 32 hect. arabile.

Clinciul (Jitianul, saŭ Măleanca), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Vernești. Are 190 hect. arabile.

Clinciul (Vernescu), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Vernești. Are 172 hect. arabile.

Clinciul, *moșie*, a statuluĭ, jud. Ilfov, fostă pendinte de biserica Sărindarul. S'a arendat pe periodul 1885—95 cu 11000 leĭ anual, împreună cu balta.

Clinciul. Vezĭ Surlari, pl. Oltenița, jud. Ilfov.

Clinciul - Filiti, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Vernești. Are 130 hect. arabile.

Clinciul-Moșnenilor - Lipienĭ, *moșie*, în com. Vernești, jud. Buzăŭ. Are 43 hect. arabile.

Clinciul și Surlari, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 36 hect., pendinte de com. Chiseletul, pl. Oltenița, jud. Ilfov.

Clinelor (Dealul-), *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Clinețul, *gîrlă*, în plasa și jud. Tulcea, com. rurale Maru-Ghiol și Saru-Nasuf. Este formată, la izvor, din 2 brațe ce pornesc din poalele sudice ale dealuluĭ

www.dacoromanica.ro

Cara-Bair, de lîngă ruinele cetăţeĭ Zaporojeni; se îndreaptă spre V., avînd o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea răsăriteană a plăşeĭ şi pe cea sudică a comunilor, şi, după un curs de 6 km. merge de se varsă în marele iezer Razelm, pe partea dreaptă a luĭ. Este înconjurată de toate părţile numaĭ cu stuf.

Clinovul, *pîrîŭ,* izvoreşte de la E. comuneĭ Armăseşti, plasa Cerna-d.-s., judeţul Vîlcea; udă partea de S. a acesteĭ comune şi se varsă în rîul Cernişoara.

Clinul, *deal,* ocupă partea de V. a com. Gropniţa, plasa Copoul, jud. Iaşi. I s'a dat această numire după direcţiunea pantelor sale înclinate.

Clinul, *munte,* comuna Cheia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Clinul, *vale,* jud. Iaşi, formată de inclinaţiunea pantelor dealuluĭ Clinul, din com. Gropniţa, plasa Copoul.

Clipiceşti, *com. rur.,* în pl. Gîrlele, jud. Putna.

Comuna Clipiceşti este situată pe ambele maluri ale Putneĭ; cătunul Clipiceşti maĭ sus de Ireşti, iar Vităneşti, maĭ jos de Ireşti şi anume: Clipiceşti şi Vităneşti-d.-s. pe malul stîng al Putneĭ, iar Vităneşti-d.-j., pe malul drept.

Distanţa comuneĭ de reşedinţa subprefectureĭ (Odobeşti) e de 15 kil., iar de capitala judeţuluĭ, de 21 kil.

Înălţimea comuneĭ e de 205 m. d'asupra nivelului mărieĭ.

Marginile acesteĭ comune sunt: la N. şi N.-E., Crucea-d.-s., Panciul peste apa Şuşiţeĭ; la N.-V. şi V., Ireşti; la E., Crucea-d.-j. peste apa Şuşiţeĭ; la S.-E., Ţifeşti şi Găgeşti; iar la S., Măgura-Odobeştilor.

Comuna se compune din următoarele cătune: Clipiceşti, unde e şi primăria comuneĭ, Vităneşti-d.-j. şi Vităneşti-d.-s. Populaţiunea comuneĭ, după cel din urmă recensămînt, e de 224 capĭ de familie, cu 864 suflete (416 bărbaţĭ, 448 femeĭ), din carĭ 423 neĭnsuraţĭ (211 bărbaţĭ, 212 femeĭ), 358 însuraţĭ, 70 văduvĭ (19 bărbaţĭ, 51 femeĭ), 13 divorţaţĭ (7 bărbaţĭ, 6 femeĭ); 850 Romînĭ, 1 Sîrb, şi 13 de diferite naţionalităţĭ; 851 ortodoxĭ, 6 armenĭ şi 7 mozaicĭ; 188 agricultorĭ, 13 meseriaşĭ, 7 industriaşĭ, 15 comercianţĭ, 13 profesiunĭ libere, 72 muncitorĭ şi 53 servitorĭ.

Ştiŭ carte 116 persoane, din carĭ 87 bărbaţĭ şi 29 femeĭ.

Numărul caselor de locuit sunt 197.

In comună e o biserică parohială, cu hramul Sf. Dumitru, în satul Clipiceşti şi una filială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ în satul Vităneşti. Pentru întreţinerea lor, com. cheltueşte 150 leĭ anual.

Instrucţiunea se predă într'o şcoală mixtă, construită de comună şi frecuentată de 10 copiĭ (6 băeţĭ şi 4 fete), din 39 de copiĭ (18 băeţĭ şi 21 fete) cu vîrsta de şcoală. Pentru întreţinerea eĭ, com. vine în ajutor cu 174 leĭ anual.

Sunt 190 contribuabilĭ.

Budgetul comuneĭ, pe anul 1893—94, era de 6156.16 leĭ la venitură şi de 6053.07 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul cultivatorilor a fost de 32.

Instrumentele agricole sunt: 1 maşină de treerat cu aburĭ, 1 maşină de vînturat, 21 pluguri de lemn, 27 de fier şi 2 morĭ de aburĭ.

Vite sunt 754, din carĭ: 237 boĭ, 109 vacĭ, 55 caĭ, 208 oĭ, 2 capre şi 143 porcĭ.

Viile din Clipiceşti sunt aşezate pe dealul de de-asupra maluluĭ Putneĭ şi constitue resursa principală a locuitorilor, aducîndu-le până la 21 hectol. de hectar. Intinderea viilor din comună se ridică la 468 hect., producînd (1893) 6561 hectol. vin alb şi 3392 hectol. vin roşu, în valoare totală de 248825 leĭ.

In comună sunt 219 stupĭ de albine.

Industria şi comerciul sunt reprezentate prin: 1 accizar, 2 cîrciumarĭ, 1 băcan, 5 dogarĭ, 3 cizmarĭ, 1 cărăuş şi 23 fabricanţĭ de rachiŭ.

Maĭ multe şosele comunale pun în legătură com. Clipiceşti cu Ţifeşti la S.-E., şi cu Ireşti la N.-V. Şoseaua judeţeană Focşani - Boloteşti - Tichirişul trece prin Vităneşti-d.-j., punînd astfel satul în legătură, de o parte cu Găgeşti şi de alt cu Ireşti-d.-j.

Clipiceşti, *sat,* în com. cu acelaşĭ nume, pl. Gîrlele, jud. Putna. Este aşezat pe malul stîng al Putneĭ, maĭ sus de Ireşti.

Are o biserică parohială, cu hramul Sf. Dumitru. In ajutorul eĭ vine com. Clipiceşti, cu 75 leĭ anual. Are o şcoală mixtă, zidită de comună şi frecuentată de 10 copiĭ (6 băeţĭ şi 4 fete). Numărul copiilor în vîrstă de şcoală e de 39 (18 băeţĭ şi 21 fete).

Clipiceşti, *parohie,* în comuna cu acelaşĭ nume, pl. Gîrlele, jud. Putna, şi formată din cătunele Clipiceşti şi Vităneşti. E formată din 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Dumitru, în cătunul Clipiceşti şi 1 filială, cu hramul

www.dacoromanica.ro

S-ţii Voevozi în Vităneşti. Comuna cheltueşte pentru fie-care biserică 75 leĭ anual.

Clipiceşti (Hlizele-de-la-), *trup de pădure*. (Vezĭ Mera-Baloteşti).

Clipiciul, *lac*, pe moşia Fetele, proprietatea fraţilor C. şi Gr. Olănescu, pendinte de com. Blejasca, plasa Glavaciocul, judeţul Vlaşca.

Cliserul, *sub-divizie* a căt. Simileasca, din com. Simileasca, jud. Buzău. Are o biserică fundată de familia Filipescu.

Cliserul, *deal*, în judeţul Buzău, comuna Gura-Sărăţiĭ, cătunul Valea-Botiĭ. E acoperit de viĭ.

Cliserul, *numire* dată uneĭ părţĭ din *moşia* Simileasca, judeţul Buzău. E acoperită în mare parte cu grădinĭ de zarzavat. E maĭ numită şi Filipeasca.

Clociţi, *cătun*, al comuneĭ Vadul-Soreşti, jud. Buzău, cu 425 locuitorĭ, carĭ locuesc în 97 case. Aci se presupune a fi fost cetatea dacică Ramidava.

Clociţi, *colină*, ramificaţie din dealul Dumbrăveĭ, jud. Buzău, prelungindu-se spre S.-E. între Valea-Clociţi şi Valea-Licoi, în com. Vadul-Soreştilor. Are înălţime ca de 415 m.

Clociţi, *izvor*, în jud. Buzău, comuna Vadul-Soreştilor; începe din dealul Dumbraveĭ şi se scurge în valea Hîrboca. Până acum 20 anĭ, acest izvor, de cîte orĭ venea mare, aducea în albia sa o mulţime de monede romane de argint. Cauza încetăreĭ nu poate fi de cît, sau sleirea tezauruluĭ, saŭ vre-un obstacol care ĭ-a abătut cursul.

Clociţi (Lixăndreasca), *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Vadul-Soreştilor. Are 130 hect., din carĭ 28 pădure.

Clociţi - Pantelimonul, *moşie*, a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, jud. Buzăŭ, pendinte de mănăstirea Grăjdana, în comuna Vadul-Soreştilor. Are 197 hect., din care 95 pădure, restul arabil, viĭ şi izlaz.

Clociţi (Spiroaica), *moşie*, în jud. Buzăŭ, comuna Vadul-Soreştilor, căt. Clociţi. Are 460 hect., din carĭ 140 pădurea Dumbrava, restul arăturĭ, viĭ, livede şi izlaz.

Clociţi (Sfoara - Lăudatul), *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Vadul-Soreştilor. Are 43 hect., din care 16 pădure.

Clocociovul, *sat*, situat la S., pendinte de oraşul Slatina, jud. Olt, cu care formează o comună. E locuit numaĭ de agricultorĭ.

Clocociovul, *mănăstire*, situată în gura văeĭ cu acelaşĭ nume, jud. Olt. (Vezĭ descripţia la oraşul Slatina).

Clocociovul, *deal*, situat la S. de oraşul Slatina, jud. Olt. E acoperit cu viĭ şi ţarine.

Clocociovul, *vale*, situată între dealurile Caloianca şi Clocociovul, jud. Olt, la S. de Slatina. Are direcţia E.-V. şi se varsă în Olt.

Clocoticiul, *sat*, cu 72 sufl., jud. Argeş, pl. Loviştea. Face parte din com. rur. Racoviţa.

Clocoticiul, *deal*, com. Casa-Vechie, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Clocoticiul, *loc*, pl. Jiul-d.-j., comuna Roziştea, jud. Dolj, unde bălţile: Metiţa, Strîmba, Ocrugli, Seaca, Groşeţul, Lungă, Trestia şi Jieţul, se varsă în balta Ochiul.

Clocoticiul, *vale*, începe de sub muntele Piva, din plaiul Vulcan, jud. Gorj, şi se prelungeşte de la E. spre V. pe o întindere de 4 kil., lăsînd în partea despre N. muntele Piva, iar în partea despre S. Cracul-Mărului. In muntele Piva izvoreşte un mic pîrîŭ, care poartă numirea văeĭ şi care se varsă în rîul Bistriţa.

Clocoticiul, *vale*, com. Cacova, pl. Ocolul, jud. Vălcea.

Clocoticiul, *vale*, com. Prisaca, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Clocoticiul, *deal*, în com. rur. Secul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Clondirul (Clondirul - Băjenari), *com. rur.*, în pl. Sărata, jud. Buzăŭ. E situată pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Sărata, la distanţă de oraş de 2300 m. Limitele sale sunt: la N., şoseaua naţională, peste care trece puţin în dreptul com. Pietroasa, începînd din hotarul moşieĭ Bădeni şi până în hotarul moşieĭ Coca din com. Şarînga; la E., se lasă pe hotarul moşiilor Stîlpul şi Borneasca şi merge până în Movila-Banuluĭ; la S. din Movila-Banuluĭ, merge pe hotarul moşieĭ Bradul-Berca, până în hotarul moşieĭ Marişoaica din com. Vintileanca; la V., începe din Marişoaica şi pe hotarul moşieĭ moşnenilor Bădeni dă în şosea. Suprafaţa sa este de 2020 hect., din care 1570 arabile, 70 fineaţă, 240 izlaz, 37 viĭ şi

www.dacoromanica.ro

103 sterp. Proprietăți mai însemnate sunt: Bradul-Berca, Bărbuleanca și Bădeni-Miluiți (ale statului), Cătinele și Bădeni-Popești (particulare). Terenul e șes și puțin fertil, avînd multe sărături.

Căi de comunicație sunt: șoseaua națională și șoseaua comunală Clondirul-Pietroasa.

Vite are: 440 boi, 246 vaci, 93 viței, 174 cai, 296 epe, 62 mînji, 2630 oi, 1 asin și 270 porci. Stupi sunt 15.

Comuna e formată din cătunele Atîrnați, Băltărești și Clondirul, cu o populație de 1270 loc., din cari: bărbați însurați 280, neînsurați 25, văduvi 9, băeți 332; iar femei măritate 280, văduve 25, fete 319, cari locuesc în 272 case. Meseriași sunt: 2 lemnari, 1 cizmar și 2 fierari.

Budgetul com. e de 3041 lei.

Comuna are o școală frecuentată de 50 elevi și 5 eleve. Carte știu 94 loc. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser. Circiumi sunt 7.

Această comună și-a luat naștere în secolul trecut cu locuitori aduși din diferite părți de Egumenii mănăstirei Bradul, pentru a avea brațe de lucru pe moșia Bradul. Cu ocaziunea ocupărei țărei de Ruși (1806—1812), locuitorii au părăsit căminurile, neputînd suporta podvezile impuse și nu se întoarseră de cît după *1812*, cînd își iaŭ naștere satele Clondirul-d.-j. și Băjenari-Pitaruluĭ-Haralambie. Mai tîrziŭ fixîndu-se aci o stațiune postală, se formează din surugii cât. Postea (Atîrnați) și tot cam în acel timp se pun bazele și satuluĭ Baltăreți; toate aceste sate se reunesc în 1864, într'o singură comună: Clondirul-Bajenari.

Clondirul, *cătunul* de reședință, al com. Clondirul, jud. Buzăŭ, cu 620 loc. și 135 case. La început se împărțea în două: Clondirul-d.-s., constînd din vechiul sat Băjenari-Haralambie și Clondirul-d.-j. Acum, ambele s'aŭ reunit sub numele de Clondirul.

Clondirul (Clondirul-de-Sus), *cătun*, al com. Șarînga, județul Buzăŭ. E situat sub ramificațiile de S.-E., ale munteluĭ Istrița. Are 440 loc. și 106 case.

Clopotul, *poiană*, jud. Suceava, pe moșia Stolniceni-Costandache.

Clopotul, *pîrîiaș*, județul Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonțul, curge prin valea cu același nume și se varsă în pîrîul Solonțul.

Clopotul (La-), *pasagiŭ*, al drumuluĭ ce duce la Sibiŭ, județul Vîlcea. De la com. Cornetul, Oltul curge formînd o mulțime de cotituri printre niște stînci înalte și sălbatice, desbrăcate de orĭ-ce vegetație, de un aspect înfiorător. O legendă populară culeasă de d. George I. Lahovari, pretinde că în acest loc ar fi căzut în Olt, în vremuri de demult, un clopot colosal, destinat Episcopieĭ de Rîmnic orĭ mănăstireĭ Curtea-de-Argeș, care de veacuri stă îngropat în valurile clocotinde ale rîuluĭ.

Clopotuluĭ (Valea-), *vale*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonțul, avută în puțuri cu păcură.

Clopoțel (Iazul-luĭ-), *iaz*, jud. Suceava, spre S.-V. și în marginea orașuluĭ Fălticeni. E format de pîrîul Buciumeni și are o suprafața de 400 m. p.

Clopoțel (Țarina-luĭ-), *țarină*, județul Suceava, în suprafață de 20—25 fălci, între Fălticeni și pîrîul Buciumeni.

Clopoțelul, *iaz*, jud. Botoșani, format din pîraie, pe moșia statuluĭ Vorona, comuna Poiana-Lungă, pl. Siretul.

Cloșani, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, la distanță de 73 kilom. de orașul Turnul-Severin, iar de Baia-de-Aramă, reședință plășeĭ, de 11 kil. E situată în munte, pe albia rîuluĭ Motrul-Mare și Motrul-Mic (Motrișorul saŭ Motrul-Sec). Comuna Cloșani este compusă din satul Motrul-Mare care este reședința comuneĭ și Motrul-Sec, de care aparține și Poiana, unde este sucursala vămeĭ Vîrciorova.

Are 1105 locuitorĭ, din carĭ 199 contrib., locuind în 245 case.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura, creșterea vitelor și facerea șindrileĭ de brad.

Parte din locuitorĭ se ocupă cu pescuitul păstrăvuluĭ din apa Cerna și pîraiele sale și cu facerea brînzeĭ numită «de toamnă», saŭ brînză «degerată».

Locuitorii posedă: 16 pluguri, 20 care cu boi, 11 căruțe cu cai și 1015 stupi.

Are 3 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; o școală cu 1 învățător.

Sunt 4 circiumi.

Budgetul are la venituri lei 1646; iar la cheltueli 1097 lei.

Numărul vitelor este de: 890 vite mari cornute, 304 oi, 2000 capre, 103 cai și 600 rîmători.

Cloșani se mărginește: la E. cu comuna Pocruia; la S. cu com. Orzești; la V. și N. cu Austro-Ungaria.

Locuri de muncă în comuna Cloșani sunt: Poenile-d.-j. și Poenile-d.-s.

www.dacoromanica.ro

Dealurĭ: Dealul-Cloșanilor, Socetul, Puntea, Cracul-luĭ-Petre, al-Ursuluĭ, al-Miciorățuluĭ, al-Porculuĭ, al-Izvoarelor, al-Lupșeĭ, al-Ponoroacelor și al-Sohodoarelor.

Ape sunt: Rîul Cerna, pîrîul Cernișoara, Cărbunele, Bulzul, Ivanul, Scărișoara, Godeanul, Naiba, Vînătorul, Motrul, Craiovița, Frumosul, Carpenul, Valea-dintre-Dealurĭ, Pîrîul-Ursuluĭ, al-luĭ-Petre, al-Ciuteĭ, al-Runculuĭ, Alunul, Mileanul, Scărișoara, Motrul-Sec, Capra, Dobrota și Lupșa.

Munțiĭ din această comună sunt: Oslea, Gropile, Balmăjie, Mocirlice, Scărișoara, Bulzul, Vlăsia, Rădoteasa și Micușea.

Prin comună trece șoseaua comunală Padeșul-Orzești-Cloșani, ce se leagă cu județul Gorj și șoseaua Baia-de-Aramă-Brebina-Orzești-Cloșani.

Tudor Vladimirescu, fiind vătaf de plaiŭ, a avut reședința plaiuluĭ în comuna rurală Cloșani. Casele carĭ și le-a făcut există și pănă astă-zĭ, servind de local pentru școală și primărie; de asemenea se află o moară și un eleșteŭ de pește în apropiere de casă, în bună stare, foste ale erouluĭ din 1821.

Văile comuneĭ Cloșani și ale com. Obîrșia ca și ale com. Busești sunt prăpăstioase, și servesc de potecĭ trecătoare peste munțĭ în Austria, adică în Banatul Temișoareĭ și în Transilvania.

In anul 1848, Unguriĭ sub conducerea lui Kossuth, aŭ venit peste munte, pe plaiul Oslea în com. rur. Cloșani și de aci aŭ plecat spre Dunăre.

In timpul războiuluĭ Romîno-Ruso-Turc din 1877—1878, se răspîndise vestea că Unguriĭ aŭ intrat în țară, pe la Baia-de-Aramă, din care cauză a fost trimisă imediat armata, spre Baia-de-Aramă, și s'a fortificat Culmea-Cerneĭ.

In comuna Cloșani se află o peșteră cu stalactite și stalagmite frumoase.

Cloșani, *plaiŭ*, ocupă partea de N. a județuluĭ Mehedinți. Se mărginește: la N., cu creasta munților Carpați, care îl despart de Transilvania și Banatul-Temișoareĭ; la V. de Banatul-Temișoareĭ tot prin munțiĭ Carpați, și rîul Cerna; la S. cu plaiul Cerna și pl. Motrul-d.-s., iar la E. cu jud. Gorj și o parte din plasa Văilor. Acest plaiŭ, care și-a luat numele de la munțiĭ Cloșani, este format din 18 comune și anume:

1. *Baia-de-Aramă*, cu cătunele: Baia-de-Aramă, Dealul-Mare și Tarnița.

2. *Bala-de-Jos*, cu cătunele: Cîrșul și Bala-de-Jos.

3. *Bala-de-Sus*, cu cătunele: Bala-de-Sus, Brateșul, Lăturoasa, Moriștea, Zăgoicea și Motrul-Mare.

4. *Cloșani*, cu cătunele: Motrul-Sec și Comănești.

5. *Comănești*, cu cătunele: Brativoești, Ludul, Molani, Pistrița și Crainici.

6. *Crainici*, cu cătunele: Sărdănești și Valea-Plopuluĭ.

7. *Glogova*, cu cătunele: Glogova, Boghicești, Clejnești, Iormănești, Olteanul și Cochirani.

8. *Iupca*, cu cătunele: Iupca, Cîmpul-Mare, Chiținuiul, Giurești, Anghelești și Sărdănești.

9. *Mărășești*, cu cătunele: Mărășești, Bratilovul și Stănești.

10. *Negoești*, cu cătunele: Negoești, Apa-Neagră, Cănucești și Padeșul.

11. *Obîrșia*, cu cătunul Obîrșia.

12. *Orzești*, cu cătunele: Orzești, Brebina, Călugăreni, Titerlești și Văeni.

13. *Ponoarele*, cu cătunul: Ponoarele, Băluța, Bîrăiacul, Brînzeni, Buicani, Cracul-Munteluĭ, Gîrdăneasa, Ghergheștĭ, Proitești, Mocovișteа, Rîeni, Răiculești, Șipotul și Valea-Ursuluĭ.

14. *Rătejul*, cu cătunele: Linia-de-Jos, Linia-de-Sus și Chiliul.

15. *Rudina*, cu cătunele: Rudina și Berești.

16. *Șovarna-de-Jos*, cu cătunul Șovarna-de-Jos.

17. *Șovarna-de-Sus*, cu cătunele: Șovarna-de-Sus, Runcul și Studina.

18. *Vladimirești*, cu cătunele: Vladimirești, Ohaba și Popești.

Reședința subprefectureĭ e în com. urbană Baia-de-Aramă; de asemenea și a judecătorieĭ de pace, numită judecătoria Ocoluluĭ Baia-de-Aramă; tot în reședință se află un spital și oficiul telegrafic.

Suprafața totală a plaiuluĭ Cloșani este de 60933 hect. dintre care 11240 hect. sunt cultivabile, 20000 cu pădure, 100 cu viĭ, 300 cu pomĭ și restul necultivabile.

Plaiul Cloșani este udat de maĭ multe rîurĭ, dintre carĭ cele maĭ principale sunt: Cerna, Motrul, Bulba și Bribina.

Toată partea de N. a acestuĭ plaiŭ este brăzdată de munțĭ înalțĭ, dintre care ceĭ maĭ însemnațĭ sunt: Dobra, înalt de 1923 metri; Gîrdomanul, Groapele, Oslea, Olanul, Pietrele-Albe, Stîna-Mare și Totoaia, înalt de 1993 metri.

In plaiul Cloșani statul posedă 2 moșiĭ, cu un venit anual de 1600 leĭ.

Locuitoriĭ comunelor apropiate de graniță și munțĭ se ocupă cu pescuitul păstrăvuluĭ din apa Cerna și afluenții săĭ și cu facerea șiteĭ.

www.dacoromanica.ro

Din punctul de vedere geologic, acest plaiŭ este avut în tot felul de metale, şi maĭ cu seamă în aramă şi cărbunĭ. Arama s'a exploatat în maĭ multe rînduri din minele de la Baia-de-Aramă, Băroaia şi Tehomirul.

In plaiul Cloşani se găsesc şi ape minerale, cum sunt cele de la Bala-de-j., Bala-de-s. şi Baia-de-Aramă, care conţine fier, pucioasă şi alte substanţe.

Ca locurĭ istorice în plaiul Cloşani avem: Meterezul din frumoasa cîmpie a Padeşuluĭ, făcută de Tudor-Vladimirescu. Rămăşiţele de zidării de la Călugăreni, Ponora şi de Piatraluĭ-Stan. Maĭ sunt mănăstirea Schitul-Baia-de-Aramă, casa, moara şi eleşteul luĭ Tudor-Vladimirescu, din com. rur. Cloşani.

In plaiul Cloşani este şi o sucursală a vămeĭ Vîrciorova, care funcţionează numaĭ în timpul vereĭ, cît staŭ vitele locuitorilor în munţĭ pentru păşunare. (V. Cloşani, trecătoare).

Cloşani, *trecătoare*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Cloşani, începe de la locul numit Poiana, proprietate a generaluluĭ Gh. Angelescu şi a colonelului G. Palade.

Aci este pichetul Cloşani şi sucursala vămeĭ Vîrciorova, numită Poiana.

Din acest loc, trecătoarea se desparte în două părţĭ: o parte apucă prin satul Motrul-Mare, pe apa Motruluĭ, la locurile de muncă ale Motrenilor, numite Poenile-Marĭ şi Poenile-Micĭ. Apoĭ sus pe Scărişoară, plaiul Păltineilor, în culmea stîngă a Cerneĭ, coboară în Cerna, luînd o direcţie spre plaiul Gîrdomanuluĭ ce duce la muntele Gîrdomanuluĭ şi Stîna-Mare, ducînd peste hotar în Transilvania; iar o ramură pe plaiul Bulzuluĭ în munţiĭ Bulzuluĭ şi alţiĭ.

A doua parte apucă prin satul Motrişorul-Sec, merge la locurile de muncă ale Motrişorenilor, de aci la Buza-Plaiuluĭ, apoĭ urcă Plaiul-Oslea, în culmea Cerneĭ, de aci coboară la apa Cerna, în valea Cerneĭ, la Lunca-Frasinuluĭ şi continuă înainte tot sub numele de Plaiul-Oslea, pănă la munte sus la Pietrele-Albe.

Cloşani, *deal*, în com. rur. Cloşani, plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Cloşani, *pisc*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Cloşani, numită şi Poiana-Cloşanilor; înaltă şi punct de observaţiune în toate părţile, avînd o înălţime de 1428 m.

Cloşani, *pichet de graniţă*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Cloşani.

Cloşca (Ţiganca), *sat*, pl. Mostiştea, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Crătuneşti-Măineasca. Este situat la V. de Crătuneşti, pe valea Mostiştea.

Se întinde pe o suprafaţă de 478 hect. şi are o populaţie de 135 locuitorĭ.

Familia Casotti are 390 hect. şi locuitoriĭ 88 hect. Proprietarul cultivă 250 hect., avînd 140 hect. pădure. Locuitoriĭ cultivă tot terenul, fără să aibă locurĭ de fineaţă.

Comerciul se face de un cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 115 şi al celor micĭ de 117.

Clucereasa, *sat*, face parte din com. rur. Racoviţa, plasa Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel.

Are o populaţie de 134 capĭ de familie, saŭ 723 suflete, din carĭ 358 bărbaţĭ şi 365 femeĭ, împreună cu Racoviţa-d.-s.

In lunca Clucereasa, pe o colină numită Mărgineanca, ce-ĭ se maĭ zice şi Piscul-Liliecilor, se văd nişte ruine. In apropiere de poalele acesteĭ coline se află treĭ marĭ fîntînĭ şi un helesteŭ.

Aci este o mare fabrică de spirt, proprietate a d-luĭ I. A. Dobrovicĭ, aproape de şoseaua care duce de la Cîmpulung la Piteşti. Această fabrică s'a zidit la 1865 de fostul proprietar, Moraitu. Produce spirt escelent, care se exportă în străinătate. Este aprovizionată cu cele maĭ nouă şi perfecţionate aparate.

Statul încasează de la această fabrică aproape 300000 leĭ anual.

Proprietarul eĭ face mare comerţ cu vitele, pe care le îngraşă cu borhot. Resturile servesc la îngrăşatul pămîntuluĭ.

Clucereasa, *staţie de drum de fier*, jud. Muscel, plasa Rîurile-Argeş, com. Racoviţa, pe linia Goleşti-Cîmpulung, pusă în circulaţie la 1 Iulie, 1887. Se află între staţiile Ciumeşti (7,8 kil.) şi Stîlpeni (8,1 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ mării de 308 m., 65. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896, a fost de 161094 leĭ, 55 banĭ.

Clucereasa, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, comuna Racoviţa, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel. Are împreună cu trupul de pădure Racoviţa, o întindere de 1000 hect., compusă din stejar, fag, carpen, jugastru, frasin, plop, plută şi anin.

Clucerul, *cătun*, în comuna şi satul Nămoloasa, plasa Bilieşti, jud. Putna.

www.dacoromanica.ro

Cluciuluĭ (Balta-), *lac,* în jud. Tulcea, plasa Măcin, comuna Pisica. Este formată de o revărsare anterioară a Dunăreĭ, cu care comunică acum prin o gîrliță, care o alimentează. E situată în partea nordică a plășeĭ și a comuneĭ; la E. comunică cu balta Tinda. Malul său nordic este acoperit cu stuf, iar cel sudic este mărginit de Grindul-Cluciuluĭ și al Pisiceĭ; pe la N. trece drumul comunal, pe țărmul Dunăreĭ, Pisica-Azaclîu. Are o întindere cam de 1 kilometru.

Cluciuluĭ (Grindul-), *grind,* în jud. Tulcea, plasa Măcin, com. Pisica. E situat în partea nordică a plășeĭ și a comuneĭ. El este o prelungire orientală a grinduluĭ Gemeneĭ; se îndreaptă spre S.-E., mărginind spre N. Balta-Cluciuluĭ și se termină în grindul cel mare al Pisiceĭ. Are o formă lunguiață; o lungime de 4 kil. și o întindere de 20 hect. La N. e mărginit de pădurea Gemeneĭ și Balta-Cluciuluĭ; la S. e înconjurat cu stuf; pe la E. merge drumul comunal Luncavița-Pisica.

Coacă, *ogaș,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Argetoaia, satul Bălăcești-Iordăcheni.

Coacăzele, *munte,* în com. Șarul-Dorneĭ, jud. Suceava.

Coacăzelor (Pîrîul-), *afluent* al Pîrîuluĭ-Rusuluĭ, în com. Șarul-Dorneĭ, jud. Suceava.

Coacăzelor (Pîrîul-), mic *afluent* al pîrîuluĭ Suha-Mică, jud. Suceava.

Coada, *locuință izolată,* lîngă comuna Chiseletul, pl. Oltenița, jud. Ilfov.

Coada, *baltă,* la E. de comuna Chiseletul, plasa Oltenița, județul Ilfov.

Coada, *cîmpie,* în com. rur. Dobra, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți.

Coada-Aninoaseĭ. (Vezĭ Aninoasa, vale, com. Jupînești, jud. Muscel).

Coada-Bălțeĭ, *prelungire* nordvestică a *iezeruluĭ* Babadag, situată în pl. și jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ rurale Zibil. Are o formă ovală. Malurile eĭ sunt joase și acoperite de două părțĭ cu stuf. Coprinde 5 insulețe de diferite mărimĭ, carĭ se acoper tot-d'a-una cînd vin apele marĭ. Pe malu-ĭ vestic merge șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța; iar pe cel estic drumul comunal Zibil-Congaz-Eni-Chioi. In ea se varsă pîrîul Telița, precum și Valea-Izvoruluĭ unită cu valea Hagilar. Avînd tot-d'a-una apă, are și pește, ce se consumă în Zibil și Satul-Noŭ. Sunt 2 cherhanale pe malurile eĭ.

Coada-Bîtlanuluĭ, *pădure,* în județul Ialomița, pl. Ialomița-Balta, insula Balta, teritoriul comuneĭ Stelnica.

Coada-Chiciuluĭ, *pădure,* în insula Chiciul, pl. Borcea, jud. Ialomița. Are 5 hect. salcie și plop, cu etate de 7—9 anĭ.

Coada-Făgețeluluĭ, *deal,* în jud. Suceava, com. Preutești, parte acoperit cu pădure, parte cu fînaț.

Coada-Feței, *loc izolat,* com. Breaza-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova.

Coada-Gemeneĭ, (De-la-). *poiană,* com. Rîlețul-Vieroș, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Coada-Gîrleĭ, *lac,* în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, com. Risipiți. (Vezĭ, Gîrleĭ-Coada).

Coada-Gîrleĭ, mic *afluent* al pîrîuluĭ Recea, com. Văscani, județul Suceava.

Coada-Ienceĭ, *cătun,* pendinte de com. Silistrarul, jud. Brăila. E situat la S.-V. de com. și la o depărtare de 6 kil. Populația sa e de 55 suflete, formînd 12 familiĭ.

Coada-Ienceĭ, *tîrlă,* în județul Brăila, pe hotarul de S.-E. al comuneĭ Gurgueți, pe muchea văeĭ Ianca, aproape de unde vălceaua Jilava, din com. Roman, se unește cu Valea-Ienceĭ, cam la 11 kil. spre S.-E. de satul Gurgueți. Suprafața satuluĭ este de 1 hect., avînd 4 case, locuite de 4 capĭ de familie, saŭ 10 locuitorĭ. Animale sunt: 9 vite cornute și 8 caĭ.

Coada-Ienceĭ, *lac,* în jud. Brăila; situat la V. de com. Scorțarul-Vechiŭ, pl. Vădeni. Suprafața sa e de 150 hect. Apa sa conține substanțe minerale. In războiul din urmă cu Turciĭ, Rușiĭ trecînd p'aci, aŭ construit un pod de lemn.

Coada-Izvoruluĭ, *sat,* în jud. Dîmbovița, pl. Cobia, cät. și com. Uliești.

Coada-Izvoruluĭ, *sat,* face parte din com. rur. Mănești, pl. Tîrgșorul, jud. Prahova. Are o populație de 344 loc., din carĭ 174 bărbațĭ și 170 femeĭ. Locuitoriĭ maĭ numesc acest cătun și Meiță. Aci e o biserică, cu următoarea inscripție:

www.dacoromanica.ro

«Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică, ce se prăznueşte hramul Sf. Adormireĭ a Maiciĭ Domnuluĭ, s'a început din temelie, cu mila luĭ Dumnezeŭ, de cucernicul Preot Popa Andronache şi de d-luĭ Doctor Silivestru, în zilele Măriei Sale Grigore Ghica Voevod, 1828, şi s'a stricat de cutremur şi a meremetisit-o D-luĭ Coconu Dimitrie Mănescu, 1845, si s'a zugrăvit de locuitoriĭ satuluĭ ceĭ maĭ cu temeiŭ: Costache, Radu, Nicolae, în zilele prea înălţatuluĭ Domn George Bibescu Voevod, 1847, Iulie 15. Pîrvu Zugrav cu fiul său Florea, ot Tîrgovişte».

Locuitoriĭ acestuĭ cătun se ocupă maĭ mult cu fabricarea varuluĭ alb, pe care-l transportă la Bucureşti.

Coada-Izvoruluĭ, *sat*, face parte din com. rur. Vlădeni, plasa Tîrgşorul, jud. Prahova.

Coada-Laculuĭ, *lac*, în judeţul R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., comuna Rîmniceni, în partea de S., format de rîul Rîmnicul-Sărat. Conţine ştiucă, crap şi biban, ce se vînd şi se consumă în localitate.

Coada-Laculuĭ, *viroagă*, jud. Prahova, pl. Prahova, ce serveşte de scurgere heleşteuluĭ din dosul mănăstireĭ Brebul, în pîrîul Lupa.

Coada-Lupuluĭ, *chiciŭ*, în jud. Brăila, situat în partea de N. a ostrovuluĭ Calia, aproape de unde se uneşte Lata (ramificaţie de Dunăre) cu Dunărea-Vapoarelor, în dreptul com. Tichileşti, pl. Vădeni.

Coada-Maluluĭ, *sat*, face parte din com. rur. Măgurelele, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Coada-Maluluĭ, *loc izolat*, com. Bătrîni, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Coada-Rîpeĭ, *loc cu izvoare*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., de pe teritoriul com. Obîrşia.

Coada-Stîncel, *sat*, în com. Holboca, pl. Braniştea, jud. Iaşi. E situat pe coasta de E. a dealuluĭ Ruseni, care formează malul drept al şesuluĭ Jijieĭ şi al Prutuluĭ. Se întinde pe o suprafaţă de 958 hect, cu o populaţie de 59 fam. saŭ 287 locuitoriĭ. Are o biserică, zidită la 1730 de boier C. Baluş şi acum deservită de 1 eclesiarc.

Numărul vitelor e de 1089 capete, din carĭ: 408 vite marĭ cornute, 582 oĭ, 30 caĭ şi 69 rîmătoriĭ.

Coada-Sulimanuluĭ, *loc izolat*, în jud. Ilfov, pl. Negoeşti, com. Călăreţi.

Coada-Văeĭ, *vale*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Poiana-Pleniţa.

Coada-Vîrfuluĭ, *mahala*, în jud. Mehedinţi, pl. Cerna; ţine de com. rur. Gornoviţa.

Coadă, *pîrîiaş*, jud. Tecuciŭ, izvoreşte din satul Ţîţul, curge spre E., prin mijlocul com. Corbiţa, pl. Zeletinul şi se varsă în raionul comuneĭ, în partea dreaptă a rîuluĭ Berheciul.

Coadă (Valea-luĭ-), *vale*, la S. de satul Răchitoasa, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ.

Coade (La-), *vale*, în pl. Borcea, teritoriul comuneĭ Rasa, jud. Ialomiţa. Incepe de la N. laculuĭ Gălăţuiul şi merge spre N.-E., avînd o lungime de 4 kil. Peste această vale trece drumul vechiŭ ce duce de la Călăraşi la Bucureşti.

Coadele, *sat*, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Face parte din com. rur. Lipia-Bojdani. Se numeşte astfel, fiind-că aci este coada băltеĭ Znagovul. Este situat la N.-V. de Gruiul, lîngă balta Znagovul. In partea de S. este limitat de pădurea Znagovul. La N. parte din pămîntul său e smîrcos.

Are o biserică deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Populaţia luĭ e de 502 locuitoriĭ. Se întinde pe o suprafaţă de 1276 hectare, din carĭ 1030 aparţin statuluĭ şi 246 locuitorilor. Statul cultivă prin arendaşiĭ săĭ 492 hect. (5 sterpe 47 izlaz şi 486 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Comerţul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 175 şi al celor micĭ de 274.

S'aŭ stabilit în sat 2 străinĭ.

Coadele, *cătun* (tîrlă), în plasa Borcea, teritoriul com. Rasa, jud. Ialomiţa.

Coadele, *loc izolat*, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, com. Radovanul.

Coadele, *pădure*, pl. Olteniţa, jud. Ilfov.

Coadele saŭ **Izvoarele-Znagovuluĭ**, *pîrîŭ*, izvoreşte din maĭ multe fîntînĭ, situate pe comuna Cojasca, jud. Dîmboviţa. Intră apoĭ în judeţul Ilfov şi pe moşiile Sterianele, Linia Păltineanul şi Butimanul şi formează două micĭ heleştae cu peşte, fiind legate prin zăgaz: unul în moşia Sterianul-d.-s., avînd o suprafaţă de un hect. şi altul în moşia Sterianul-d.-mj., avînd o suprafaţă de 1.50 hect.

După ce udă com. Poenari-Vulpeşti, se întîlneşte cu apa Luciuluĭ, la căt. Ulmeni, com. Poenari, pl. Znagovul, judeţul Ilfov.

www.dacoromanica.ro

Coama-Caluluĭ, *loc izolat*, com. Teişani, pl. Teleajenul, judeţul Prahova.

Coameşi, mic *afluent* al pîrîuluĭ Sabasa, jud. Suceava.

Coarba, *sat*, com. Rădiul-Mitropolieĭ, pl. Copoul, jud. Iaşi. E situat pe podişul dealuluĭ cu acelaşĭ nume, în partea dreaptă a rîuluĭ Jijia.

Are o populaţie de 17 familiĭ, saŭ 84 locuitoriĭ, carĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor.

Numărul vitelor e de 346 capete, din carĭ: 135 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 153 oĭ şi 45 rîmătorĭ.

Coarba, *deal*, jud. Iaşi, în partea de E. a satuluĭ Rădiul, comuna Rădiul-Mitropolieĭ, plasa Copoul. Se întinde de la S. spre N. şi se termină în şesul Jijieĭ. La poalele acestuĭ deal se formează valea Coarba, ce vine în partea de E. a comuneĭ.

Coarba, *vale*. Vezĭ Coarba, deal, jud. Iaşi.

Coarne (La-), *culme de munţi*, com. Bogdăneşti, jud. Suceava, ale căreĭ piscurĭ sunt: Chiţigăile, Druganul, Tina-Roşie, Arşiţa-Pădureţuluĭ şi Măgura. E acoperită de brad şi fag.

Coarnele, saŭ **Doboca**, (ungureşte Halas), *munte*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Mănăstirea-Caşinul, aşezat pe hotarul judeţuluĭ, spre Transilvania. Are o înălţime de 1255 m. Se află la N. de muntele Clăbucul.

Coarnele-Capreĭ, *sat*, comuna Belceşti, pl. Bahluiul, jud. Iaşi. S'a înfiinţat în anul 1879; i s'a dat numirea de la o pădure vechie, din apropiere. E aşezat pe coasta despre N. a podişuluĭ Larga.

Populaţia este de 221 capĭ de familie, saŭ 1042 locuitorĭ, carĭ se ocupă cu agricultura şi cu creşterea vitelor.

Satul are o şcoală înfiinţată în anul 1883, frecuentată de 7 elevĭ.

Numărul vitelor e de 1585 capete, din carĭ: 770 vite marĭ cornute, 92 caĭ, 614 oĭ şi 109 rîmătorĭ.

Coarnele-Capreĭ, *pădure*, jud. Iaşi, com. Belceşti, pl. Bahluiul, lîngă satul cu acelaşĭ nume.

Coarnelor (Rîul-), *pîrîiaş*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Mănăstirea-Caşinul. Izvoreşte din muntele Clăbucul şi se varsă d'a stînga pîrîuluĭ Caşinul.

Coasta, *sat*, judeţul Vîlcea, face parte din com. rur. Păuşeşti-Măglaşi, plaiul Cozia.

Are o populaţie de 611 locuitorĭ (300 bărbaţĭ şi 311 femeĭ).

Aci e reşedinţa comuneĭ; şcoala e frecuentată de 38 băeţĭ, din 136 copiĭ în vîrstă de şcoală.

Are o biserică, fondată în anul 1829, de familia Ceauşuluĭ Ştefan.

Coasta, *numire* ce să dă *extremităţiĭ de N., S. şi E. a cîmpuluĭ Bărăganul*, jud. Ialomiţa. Coasta despre N., ce poartă numele de coasta Ialomiţa, începe a fi pronunţată în partea de V. a judeţuluĭ, din dreptul satuluĭ Moldoveni, unde este lipită de apa rîuluĭ Ialomiţa, dar maĭ spre E. este maĭ înaltă şi se depărtează de albia rîuluĭ, formînd o luncă largă de 4 kil. în care se află înşirate, la poalele coasteĭ, satele: Coşereni, Borăneşti, Speteni, Bărcăneşti, Eliza-Stoeneşti, Condeeşti, Uleşti, Frumuşica, Axintele şi alte sate micĭ. Maĭ spre E. de satul Axintele, coasta atinge rîul Ialomiţa, apoĭ formează o îngustă luncă, în care se află satele: Crăsani, Copozul, Raşi şi Orezi. De aci, lunca se lungeşte iarăşĭ, căcĭ coasta merge spre S., iar albia rîuluĭ merge spre N. şi, pe luncă, sub poalele coasteĭ, se află satele: Borduşelele, Marsilieni, Albeşti şi alte sate maĭ micĭ. Spre E. de Albeşti, din dreptul satuluĭ Bueşti, coasta iarăşĭ atinge apa Ialomiţeĭ, iar de aicĭ se depărtează, mergînd paralel cu cursul rîuluĭ, şi formează o îngustă luncă pănă la satul Mărculeşti, unde lunca se lărgeşte, căcĭ cursul Ialomiţeĭ merge spre N. pănă la satul Bucul. De la Mărculeşti, coasta se depărtează mult de apa rîuluĭ pănă la satul Vlădeni, unde se uneşte cu coasta de E., formată de Borcea. Coasta Ialomiţeĭ, în toată lungimea sa, este aproape verticală şi nu se poate trece de cît prin anumite drumurĭ, numite şughiţe, formate prin săpăturĭ saŭ prin curgerĭ de apă, de pe cîmpul Bărăgan, pe luncă. Înălţimea eĭ este de 30—35 m.

Coasta de S. începe din dreptul satuluĭ Vărăşti; se întinde spre N.-E., pănă la N. laculuĭ Gălăţuiul; iar de aci se dirigează spre N., apoĭ spre E. pănă la satul Jegălia, formînd o terasă largă de 10 kil. în dreptul oraşuluĭ Călăraşi şi care, cu cît se apropie de Jegălia, se îngustează. De la Jegălia, coasta merge spre N.-E., apoĭ spre N., pănă în dreptul satuluĭ Gaiţa, unde, depărtîndu-se de Borcea, se uneşte cu coasta Ialomiţeĭ. Coasta aceasta este formată de Dunăre şi Borcea şi are o înălţime care variază de la 15—30

www.dacoromanica.ro

m. Nu are repeziciunea aceleĭ de N., de cît între satul Feteşti şi Stelnica, unde poartă numirea de Briciul. In dreptul oraşuluĭ Călăraşi, coasta se numeşte Slemna, iar în dreptul satuluĭ Tonea poartă numirea de Tînda-Mînda.

Coasta, *deal*, între comunele Poenari şi Jugurul, pl. Argeşelul, jud. Muscel.

Coasta, *deal*, situat în dreapta gîrleĭ Ogretinul, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, com. Ogretinul.

Coasta, *deal*, în jud. Roman, comuna Ghirăeşti, spre V. de satul Ghirăeşti.

Coasta, *munte*, la V. com. Cîineni, plaiul Cozia, jud. Vîlcea. Aci se fabrică brînză, la două stîne, numite Stînele-Cîinenilor.

Coasta, *pădure*, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Drăgugeşti, proprietatea colonelului Crupenski. Este foioasă (fag, şi stejar). Are o întindere de 120 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Coasta, *pădure* foioasă (fag, şi stejar), în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Valea-Rea, proprietatea moştenitoruluĭ luĭ Gr. Rosetti (443 hect.) şi aĭ luĭ V. Condopolu. Are o întindere de 543 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Coasta-Bărbăteştilor, *pădure* de stejar, pe moşia Văscani, judeţul Suceava.

Coasta-Bengăi, *munte*, la N. comuneĭ Novaci, plaiul Novaci, jud. Gorj. E situat între munţiĭ Petrimanul, Bora, Ştefan şi Cărbunele. Pe acest munte este o biserică vechiă.

Coasta-Braduluĭ, *surpătură*, comuna Dobriceni, plasa Ocolul, jud. Vîlcea.

Coasta-Braşovenilor, *deal*, în comuna Ocnele-Marĭ, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, la E. de dealul Zaria, separat de acesta printr'un pîrîŭ.

Coasta-Bratiĭ, *loc izolat*, com. Berevoeşti-Pămînteni, plaiul Nucşoara, jud. Muscel.

Coasta-Bursuculuĭ, *deal*, jud. Suceava, acoperit de lanurĭ, pe moşia Heciul-Lespezi.

Coasta-Buzeĭ, *deal*, în jud. Suceava, com. Bogdăneşti. E acoperit de pădure de stejar.

Coasta-Cernelelor, *pădure* particulară supusă regimuluĭ silvic, în întindere de 125 hect. pe moşia Cernelele, pl. Ocolul-Otăsăul, jud. Vîlcea.

Coasta-Cernuluĭ, *pădure*, în jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., com. Bucşeşti. Esenţe: fag şi stejar.

Coasta-Cioacelor, *surpătură*, com. Vaideeni, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Coasta-Ciorîceĭ. Vezĭ Băjenieĭ (Coasta-), jud. Olt.

Coasta-Cîinenilor, *pisc*, pe culmea Cîinenilor, jud. Vîlcea.

Coasta-Colaculuĭ, *deal*, pe moşia Heciul, jud. Suceava, acoperit cu lanurĭ şi imaş.

Coasta-Corbuluĭ, *mahala*, com. Recea, plaiul Horezul, judeţul Vîlcea.

Coasta-Crainiculuĭ, *munte*, la N. com. Radoşi, plaiul Novaci, jud. Gorj. E situat între munţiĭ Molitvişul, Groapa-luĭ-Purcel, Florile-Albe şi Tăuzul.

Coasta-Cretenilor, *vale*, în jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-s, de pe teritoriul com. Ciumaşi.

Coasta-Dealuluĭ, *pădurice* a statuluĭ de 2 hect., pendinte de com. Dudeşti, plasa Dîmboviţa, jud. Ilfov.

Coasta-Dobreĭ, *deal*, la S. com. Tîrzi, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, între dealul Prisaca şi şesul Lohan. Are o suprafaţă de 280 hect.

Coasta-Feţiĭ, *deal*, com. Şerbăneşti, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Porneşte de la S. din rîul Otăsăul, înălţîndu-se treptat spre N. şi formînd piscul cu acelaşĭ nume, din al căruĭ vîrf se observă la N.-V. munţiĭ Buila şi Arnota, unde se află mănăstirea Arnota, pe o poziţiune încîntătoare.

Spre S.-V. este mănăstirea Dintr'un-Lemn, cu o mică bisericuţă numită Bolniţa, iar în partea de N.-E. se vede schitul Surpatele.

Coasta-Guzari, *parte* a *dealuluĭ* Guzari, com. Hurduji, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ. Şĭ-a luat numirea de la pîrîul cu acelaşĭ nume.

Coasta-Hareĭ, *vale*, în jud. Suceava, com. Brădăţelul

Coasta-Iazuluĭ-Mare, *deal*, în jud. Suceava, comuna Brădăţelul.

Coasta-Iazuluĭ-Mic, *vale*, în judeţul Suceava, com. Brădăţelul.

www.dacoromanica.ro

Coasta-Ivani, *deal*, în partea de S.-V. a com. Urşi, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Coasta-Înaltă, *loc izolat*, la N. de com. Albeşti, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Coasta-Jidovului, *deal*, acoperit cu fînaţ, în jud. Suceava, comuna Lespezi, cătunul Sireţelul.

Coasta-Lasculuĭ, *deal*, în com. rur. Pătulele, pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi. E acoperit cu viĭ.

Coasta-Liteni, *vale*, în comuna Brădăţelul, jud. Suceava.

Coasta-luĭ-Bostă, *vale*, în jud. Suceava, com. Brădăţelul, dintre dealurile Viea şi Coasta-Iazuluĭ-Mare.

Coasta-luĭ-Necşan, *vale*, lîngă satul Probota, judeţul Suceava.

Coasta-Lunceĭ, *şes*, între satele Moara-luĭ-Ciorneiŭ şi Tîngujei, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ.

Coasta-Lungă. Vezĭ Pietrari, deal, jud. Vîlcea.

Coasta-Lungă, *deal*, porneşte de la S. com. Şerbăneşti, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, se înalţă treptat-treptat spre N., servind de limită între cătunele Cernelele şi Şerbăneşti şi se termină formînd Piscul-Floareĭ, din al cărui vîrf se vede stabilimentul balnear de la băile Govora, situat la valea Hinţeĭ.

Coasta-Lungă-Dealul-Mare, *trupurĭ de pădure* ale statuluĭ, în jud. Vîlcea, com. Pojogi, pl. Cerna-d.-s., în întindere de 75 hectare, formînd, împreună cu trupul Corbul, pădurea Foleşti-d.-s.

Coasta-Lupeĭ, *sat*, face parte din com. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ. E situat pe un deal şi despărţit de satul Piscul-Corbuluĭ prin o rîpă. Se hotăreşte la N. cu satul Poiana, de care se desparte prin o pădure. Situat în partea de N.-V. a comuneĭ, la o depărtare de 2 kil. de reşedinţa eĭ. Are o lungime de 3 kil.

Populaţiunea satuluĭ e de 110 capĭ de familie, saŭ 614 sufl.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 83 copiĭ (71 băeţĭ şi 12 fete); o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, făcută de locuitorĭ şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Dealurile ce-l înconjoară sunt acoperite de viĭ, carĭ produc un vin negru escelent.

Coasta-Mare, *deal*, în comuna Mărgineni, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu. E situat în spre hotarul şoseleĭ Hoiseşti. Are terenurĭ cultivabile.

Coasta-Mare, *deal*, sub care e aşezată com. Scăioşi, plasa Teleajenul, jud. Prahova.

Coasta-Mare, *deal*, în jud. Suceava, com. Lespezi. E acoperit de fîneţe.

Coasta-Mare, *deal*, com. Titireciul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, în depărtare de 2 kil. spre N.-E. de vatra satuluĭ.

Coasta-Mare, *deal*, lîngă com. Păuşeşti-Măglaşi, pl. Cozia, jud. Vîlcea.

Coasta-Măgureĭ, *sat*, com. Băiceni, plasa Bahluiul, jud. Iaşi. I s'a dat numirea după movila numită Măgura, ce se află în partea despre E. a satuluĭ. Acest sat e înfiinţat de la 1879 cu noĭ împroprietăriţĭ. Are o suprafaţă de 200 hect. şi o populaţie de 4 familiĭ, saŭ 37 sufl.

Numărul vitelor e de 80 capete, din carĭ: 42 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 20 oĭ şi 11 rîmătorĭ.

Coasta-Mănăstireĭ, *deal*, la N. com. Romani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Coasta-Mierla, Pietrari şi Vlăduceni, *pădurĭ* particulare, supuse regimuluĭ silvic, pendinte de com. Păuşeşti-Măglaşi, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Coasta-Nogeĭ, *şiră de dealurĭ*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, comunele Comăneşti şi Văsieşti.

Coasta-Panacilor, *coastă*, jud. Suceava, pe care se află împrăştiat satul cu acelaşĭ nume.

Coasta-Păuşeştilor, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, în întindere de 150 hect., pe moşia Păuşeşti, com. Păuşeşti, plasa Ocolul-Otăzăul, judeţul Vîlcea.

Coasta-Perilor, *deal*, acoperit de pădure de fag, lîngă satul Bîdiliţa, jud. Suceava.

Coasta-Pietroasă, *munte*, la N. com. Cărpinişul, plaiul Novaci, jud. Gorj.

Coasta-Pisculuĭ, *pisc*, în partea de E. a com. Trestioara, plasa Vărbilăul, jud. Prahova.

Coasta-Pivelor, *pisc*. (V. Tîrsa, jud. Vîlcea).

Coasta-Plapceĭ, *deal*, la N. de com. Mogoşesti, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt, cu direcţia de la N. la S. Este împădurit, proprietate a statuluĭ, în exploatare.

www.dacoromanica.ro

Pe acest deal se cultivă cereale şi sunt cîte va petece de vie.

Coasta-Plopilor, *deal*, acoperit de huceaguri şi fînaţ, în com. Bogdăneşti, jud. Suceava.

Coasta-Popei, *deal*, situat în cătunul Valea-Mereni, com. Mereni, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, cu direcţiunea de la S. la N. In vîrful acestuĭ deal se cultivă cereale pe o mică suprafaţă.

Coasta-Roşie, *vale*, în jud. Suceava, com. Brădăţelul.

Coasta-Sărăţei, *deal*, în com. Hurduji, plasa Mijlocul, judeţul Fălciu, numit ast-fel de la pîrîul Sărata.

Coasta-Seacă, *deal*, care desparte cătunul Urşani, de mahalaua Tănăseşti, com. Rîmeşti, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Coasta-Suhăĭ, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Coasta-Şanţurilor, *deal*, pe moşia Ruginoasa, jud. Suceava, nu departe de satul Stolniceni-Costandache, din comuna Lespezi. Aci se văd treĭ şanţurĭ foarte marĭ trase paralel (una ceva maĭ depărtat de celel'alte două), despre care legenda spune că aŭ servit ca forturĭ într'o bătălie.

Coasta-Şaruluĭ, *munte*, d'asupra satuluĭ Şarul, jud. Suceava, îmbrăcat în pădure de brad.

Coasta-Şipotuluĭ-luĭ-Anton, *vale*, în comuna Brădăţelul, jud. Suceava.

Coasta-Tazlăuluĭ, *munte*, în comuna Tazlăul, pl. Bistriţa, jud. Neamţu.

Coasta-Văcaruluĭ, *deal*, judeţul Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul comuneĭ Drăgugeşti.

Coasta-Vieĭ, *deal*, se întinde la Sudul comuneĭ Codăeşti, plasa Mijlocul, jud. Vasluiŭ.

Coasta-Viilor, *deal*. (Vezĭ Raclariul, deal din com. Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iaşi).

Coasta-Viilor, *deal*, pe teritoriul comuneĭ Mărunţei, pl. Siul-d.-s., judeţul Olt, altă-dată acoperit cu viĭ, care daŭ un vin bun; azĭ e acoperit cu locurĭ de arătură şi izlaz de păşunat.

Coasta-Vlaiculuĭ. Vezĭ Flămînda, movilă, jud. Muscel.

Coastă (De-sub-), *fîntînă*, pl. Ocolul, com. Mischi, judeţul Dolj.

Coasteĭ (Dealul-), *deal*, ce ţine de muntele Furul, jud. Putna.

Coastele-Roşuluĭ, *loc izolat*, între muntele Oticul şi Berevoescu, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Coastelor (Dealul-), *deal*, cu direcţia de la N.-E. la S.-V. com. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Cade în partea de E. a comuneĭ.

Coazima, *deal*, în pl. Isaccea, pe teritoriul comuneĭ Somova. Se desface din dealul Certelul; se întinde spre E., avînd o direcţiune generală de la S.-V. la N.-E., brăzdînd partea nordică a plăşeĭ şi cea estică a comuneĭ. Are 110 m. înălţime. E punct trigonometric de observaţie de rangul al 3-lea, dominînd asupra satuluĭ Cîşla, asupra Văcĭ-luĭ-Moş-Grigoraş, şi asupra şoseleĭ naţionale Tulcea-Isaccea-Măcin. Este acoperit în cea maĭ mare parte cu păşunĭ şi fîneţe.

Coba-Iuc, *movilă*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Casap-Chioi, situată în partea estică a plăşeĭ şi sudică a comuneĭ. Este naturală, are 12 m. înălţime, şi este acoperită cu verdeaţă.

Cobălaşul-de-Jos, *munte*, jud. Putna, pe teritoriul satelor: Valea-Săreĭ, Podurile şi Prisaca.

Cobălaşul-de-Jos, *pădure*, situată pe teritoriul comuneĭ Herăstrăul, pl. Vrancea, jud. Putna, în întindere de 1700 hect.; e proprietatea locuitorilor din comuna Podurile.

Cobălaşul-de-Sus, *munte*, jud. Putna, pe teritoriul satelor: Valea-Săreĭ, Podurile şi Prisaca.

Cobălaşul-de-Sus, *pădure*, situată pe teritoriul comuneĭ Valea-Săreĭ, pl. Vrancea, judeţul Putna, în întindere de 1400 hect. Proprietate a 134 locuitorĭ din indiviziune din comuna Prisaca.

Cobia, *plasă*, situată în partea de S.-V. a judeţuluĭ Dîmboviţa. Această plasă şĭ-a luat numele de la valea Cobia şi de la comuna şi mănăstirea ce poartă tot acest nume.

Plasa Cobia se învecineşte la N. cu plăşile unite Dealul-Dîmboviţa, avînd în partea de N.-E. ca hotar natural pîrîul Şuţa; la V. şi S.-V. cu jud. Argeş, neavînd hotare naturale; la S. şi la S.-E. cu jud. Vlaşca; şi la E. cu pl. Bolintinul.

In partea de N., plasa Cobia este acoperită de dealurĭ şi văĭ,

www.dacoromanica.ro

pline cu păduri și udată de o mulțime de pîraie; iar în partea de S. are cîmpii întinse, acoperite cu semănături și izlazuri de vite.

Clima este călduroasă și sănătoasă, pămîntul productiv, locuitorii aŭ ca ocupațiune principală agricultura. Munți nu sunt în această plasă; dealuri sunt: Băseşti, Simanul, Butoiul și Piscul, în raionul comunei Valea-Mare; Mitul și Unchiașul-Mihaiŭ, în cuprinsul comunei Băduleşti; Chilianul, din raionul comunei Gura-Foii, Frasinul, Blidari, Cloșcari și Burdușani, în cuprinsul comunei Cobia; Șuța, în comuna Șuța-Seaca și altele mai puțin însemnate. Printre aceste dealuri sunt o mulțime de văi și vălcele.

Plasa Cobia este udată de o mulțime de pîraie, rîuri și rîulețe:

Argeșul, ce trece pe lîngă comunele: Pătroaia, Ioneşti, Greci și curge spre S.-E.; este pe dînsul un pod stătător, făcut de județ la comuna Ioneşti. Neajlovul, care trece pe lîngă com. Morteni, Puntea-de-Grecĭ, Broșteni și Petreşti și intră în jud. Vlașca; Potopul, Răstoaca care se unește cu Potopul și alte rîulețe mai puțin însemnate, precum: Pîrîul Cobia, cu afluenții săi Pietroasa și Cumboaia; vălceaua Foaia, care se varsă în Potopul; pîrîul Șuța, în partea de N.-E., care se varsă în Răstoaca; pîrîiașul Tinoasa, lîngă com. Mogoșani; apele Nejlovelul, Voia, Broasca și Țeplea, prin raionul comunei Pătroaia.

Plasa Cobia produce tot felul de cereale, precum: grîŭ, porumb, orz, ovăz, etc. Animalele sunt numeroase. Are păduri multe, precum: pădurea Băseşti, com. Valea-Mare, de 50000 arii; Broasca de 2500 arii; Odaia-Turculuĭ, comuna Mătăsarul, de 18000 arii, Golgota, în apropiere de com. Dragodana de 27000 arii; Morteni-d.-j., de 70000 arii; Pătroaia, de 20000 arii; Șuța-Seaca, de 171050 arii; Ulieşti, de 63900 arii și altele mai puțin întinse.

Ca industrie, plasa Cobia are în com. Gura-Foii o mare fabrică de sfori și fringhii, înființată de inginerul și proprietarul Constantin Chiru; apoi mai sunt: o moară de aburi și una de apă în com. Băduleşti; o moară de aburi în Broșteni; o moară de apă în Cuparul; o moară de apă și una de aburi în Găești, avînd o fabrică de făină; o moară de apă și una de aburi în Mătăsarul; o moară de apă în Mogoșani; o moară și o piuă de aburi în Morteni; o moară de apă în Perșinari; patru mori de apă în Petreşti; o moară de apă în Valea-Mare.

Tîrguri anuale mai principale sunt: tîrgul de la Pătroaia, la 29 Iunie și cel dela Găești la 8 Septembrie.

Această plasă este străbătută de mai multe căi: calea-ferată Bucureşti-Piteşti - Vîrciorova, ce vine despre E. de la Titu și intră în plasa Cobia pe la cät. Costeşti - din - Deal, trece prin gara și orașul Găești și intră în jud. Muscel, ducîndu-se la gara Leordeni; calea națională saŭ șoseaŭa Bucureşti-Piteşti, ce merge despre E. spre V. prin com. Cojocarul, Găești și Băduleşti, pe lîngă com. Valea-Mare și intră în pl. Dîmbovița, trece prin comuna Glîmbocata, după care intră în jud. Muscel, trecînd prin comunele Ciulnița, Leordeni, etc. și merge la Piteşti; șoseaua județeană Tîrgoviște-Găești - Vlașca, care vine despre N.-N.-E., intră în plasa Cobia și trece prin com. Șuța-Seacă, Piciorul-de-Munte, Dragodana și la Găești se încrucișează cu șoseaua națională și calea - ferată, merge spre S., trecînd Argeșul pe un mare pod la com. Ioneşti și înaintează prin com. Greci, Ulieşti, Petreşti și apoi intră în județul Vlașca. Afară de acestea mai sunt și alte șosele vecino-comunale și drumuri neșoseluite ce unesc comunele unele cu altele.

Plasa Cobia se compune din com. urbană Găești și din 23 comune rurale, care sunt: Băduleşti, Broșteni, Cobia, Cojocarul, Crîngurile, Cuparul, Dragodana, Gura-Foii, Gura-Șuții, Greci, Ioneşti, Mătăsarul, Mogoșani, Morteni, Pătroaia, Perșinari, Petreşti, Piciorul-de-Munte, Puntea-de-Grecĭ, Sperieteni, Șuța-Seacă, Ulieşti și Valea-Mare. Peste tot, împreună cu Găești, pl. Cobia are o pop. de 31336 loc.

Ca centre mai populate sunt: comuna Cobia, cu 3256 locuitori, Găești, cu 2470 locuitori, Gura-Șuții, cu 2450 locuitori, Pătroaia, cu 2114 locuitori, Ulieşti, cu 1979 locuitori.

Sunt două mănăstiri: mănăstire Cobia și Pătroaia, precum și 58 biserici prin diferite sate și comune. In Găești este o școală primară urbană de băeți, cu 3 institutori și una de fete, cu 2 institutoare; iar prin plasă sunt 17 școli rurale și anume două plătite de județ și 15 de stat. Școalele, aĭ căror învățători sunt salariați de județ, sunt în comunele Gura-Suții și Valea-Mare, iar școalele aĭ căror învățători sunt plătiți de stat, sunt în comunele: Băduleşti, Cobia, Crîngurile, Gura-Foii, Greci, Mătăsarul, Mogoșani, Morteni, Pătroaia, Perșinari, Petreşti, Piciorul-de-Munte, Sperieteni, Șuța-Seacă și Mileşti.

www.dacoromanica.ro

Cobia, *com. rur.*, plasa Cobia, jud. Dîmbovița. Această comună e situată pe dealurile: Frasinul, Blidari, Cloșari și Burdujani, și pe văile: Căpșuna, Gura-Porculuĭ și Valea-Cobieĭ. Este udată în partea de N. de pîrîul Pietroasa, spre V. de pîrîul Bumboaia, iar prin centru de valea Cobia. Peste aceste rîurĭ sunt în com. treĭ podețe.

Comuna Cobia se află spre S.-V. de Tîrgoviște, aproape de șoseaua județeană Tîrgoviște-Găești jud. Vlașca și se compune din două-spre-zece cătune: Frasinul-din-Deal, Frasinul-din-Vale, Blidari, Căpșuna, Gura-Porculuĭ, Călugăreni, Bumboaia, Crăciunești, Gherghițești, Mănăstioara, Făgetul și Arsurele, cu o populație peste tot de 3256 locuitorĭ. Are pe teritoriul eĭ multă pădure și livezĭ bogate în prunĭ.

In toată comuna sunt șapte bisericĭ întreținute de enoriașĭ și o mănăstire, numită mănăstirea Cobia, fondată de Șerban Cantacuzino și întreținută azĭ de Eforia Spitalelor Civile din București.

Se învecinește spre E. cu comuna Piciorul-de-Munte, de carĭ se desparte prin pădurĭ și dealurĭ cu văĭ; spre V. cu com. Butoiul și com. Valea-Caselor, despărțindu-se iarășĭ prin dealurĭ, văĭ și pădurĭ; spre N. cu com. Lucieni, despărțindu-se tot prin dealurĭ, văĭ și pădurĭ și unindu-se prin șoseaua vecino-comunală; iar spre S. cu Găești, despărțindu-se prin pîrîul Potopul și unindu-se tot prin șosea vecino-comunală.

In Cobia este o școală mixtă întreținută de stat, frecuentată de 66 elevĭ și eleve, avînd un învățător, salariat de stat. In toată comuna sunt preste 208 copiĭ de ambele sexe cu etatea de școală. Localul de școală este cu primăria la un loc, clădit în 1885.

Comuna are 3974 leĭ venit anual.

Cobia, *mănăstire*, în comuna cu acelașĭ nume, județul Dîmbovița.

Cobia, *pîrîŭ* și *vale*, în cuprinsul comuneĭ cu acelașĭ nume, jud. Dîmbovița. Acest pîrîu primește în sine alte pîrîiașe maĭ micĭ și merge de se varsă în pîrîul Potopul, aproape de Găești.

Cobiceni, *sat*, în partea de S.-E. a comuneĭ Todireni, plasa Jijia, județul Botoșani. E așezat sub coastă de deal, pe țărmul drept al Jijieĭ. Moșia se compune din 2 părțĭ: Cobiceni-luĭ-Panaite-Neculaŭ, de 1000 hect. și Cobiceni-Fraților-Gușerescu, de 258 hect., pe lîngă carĭ se maĭ adaugă și părțile locuitorilor de 214 hect. Are o populație de 60 familiĭ, saŭ 280 suflete, carĭ locuesc în 45 case. Are o biserică, deservită de personalul bisericeĭ din Hlipiceni. Sunt 45 de contribuabilĭ. Vite sunt: 214 boĭ și vacĭ, 6 caĭ, 116 oĭ, 25 mascurĭ. Stupĭ cu albine sunt 10.

Sunt 2 cîrciumĭ.

Cobîla, *sat*, pe moșia cu acelașĭ nume, comuna Șendriceni, plasa Coșula, jud. Dorohoiŭ. Are 124 familiĭ, saŭ 496 suflete. Așezările sătenilor sunt bune, cu livezĭ; iar a proprietățeĭ moșieĭ casă de lemn, cu heiurile necesare, grădină și 14 pogoane vie.

Proprietatea moșieĭ este a d-luĭ C. Plagino. Biserica este mică, făcută din vechime de Gh. Cuciuc; are hramul Sf. Gheorghe, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 pălămar.

Calitatea pămîntuluĭ este parte bună, parte maĭ slabă. Sătenĭĭ împroprietăriți aŭ 246 hect. 14 ariĭ pămînt; proprietarul are 594 hect. 36 ariĭ cîmp, și 630 hect. 17 ar. pădure tînără cu diferite esențe, între care predomină fagul și stejarul.

Pîrîul ce trece pe moșie, este Lozneanul.

Drumurĭ principale sunt: calea județeană Dorohoiŭ-Leorda, și acel din sat spre Dorohoiŭ.

Hotarele, cu: Toloaca, orașul Dorohoiŭ, Strahova, Bosia, Horlăceni și Hapăi.

Cobîleĭ (Dealul-), *deal*, în partea de E. a com. Vutcani, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, cu direcția N.-S.

Cobolcic, *lac*, în plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița, insula Balta, spre E. de satul Stelnica.

Cobolul, *numire* ce se maĭ dă *laculuĭ* Căbăul, jud. Ialomița.

Cobrești. Vezĭ, Zătreni, comuna rurală, jud. Vîlcea.

Cobuzul, *afluent* al Bistrițeĭ, în comuna Borca, județul Suceava.

Coca, *vechie numire* a *comuneĭ* Niculești, jud. Buzăŭ.

Coca, *vechie numire* a *comuneĭ* Șarînga, jud. Buzăŭ.

Coca, *numire*, dată maĭ multor locali ățĭ coprinse între munțiĭ Bodinești, Sărățelul-Bercĭ și rîul Slănic, precum și în jurul munteluĭ Istrița, județul Buzăŭ. Acestea par a fi teritoriul Caucaland, ocupat de puternicul trib al Goților, Cauci.

Coca, *moșie*, în com. Șarînga, jud. Buzăŭ. Are 300 hect. viĭ și arătură.

www.dacoromanica.ro

Coca, *munte*, în jud. Buzău, com. Niculești, pe hotarul despre com. Grabicina, având înălțimea de 671 metri și acoperit de pădure.

Coca, *pădure*, în județul Buzău, comuna Vintilă-Vodă, cătunul Bodinești, face un corp cu sfoara Fundurile, de 12 hect. Proprietatea bisericeĭ din Bodinești.

Coca, *pîrîŭ*, izvorește de la N. comuneĭ Armășești, plasa Cerna-d.-s., județul Vîlcea. Are o direcție de la N.-E. spre S.-V. și se varsă în rîul Cernișoara.

Coca-Antemirească (Coca-Plină), *cătun*, al com. Niculești, jud. Buzău. Are 340 locuitorĭ și 77 case.

Coca-Mereiască, *sfoară de moșie*, în com. Niculești, cătunul Podul Munciĭ, jud. Buzău, proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Poiana-Mărului. Are o întindere de 23 hect.

Coca-Mereiască, *moșie*, în jud. Buzău, com. Niculești, căt. Podul-Munciĭ. Are 490 hect., din care 25 pădure, restul arăturĭ, fînețe, izlaze și livezĭ. Se desparte în patru sforĭ: Coca-Vlahuți, cu 230 hect.; Coca-Furtunescu, cu 144; Coca-Vișanul, cu 82 și Coca-Frunză-Verde, cu 34.

Coca-Niculești (Coca-Seacă), *cătun* de reședință, al com. Niculești, jud. Buzău. Are 270 locuitorĭ și 69 case. Are sub-divizia Berhoiul.

Coca-Niculești, *moșie*, în jud. Buzău, com. Niculești, căt. Petrăchești. Are 320 hect., din carĭ 64 pădure, restul arăturĭ, izlaz și livezĭ.

Coca-Plină, *izvor*, în jud. Buzău, com. Niculești. Incepe din poalele munteluĭ Umbrărelul, de la Fundul-Cociĭ și se scurge în Coca-Seacă.

Coca-Scheiĭ, *moșie*, în jud. Buzău, com. Niculești, fostă proprietate a statuluĭ, acum particulară, formată din 2 sforĭ: Coca și Scheiul. Are 550 hect., din carĭ 60 pădurea Poteca și Gurguiul, restul arăturĭ, izlaz, fînață și livezĭ.

Coca-Seacă, *izvor*, în jud. Buzău, com Niculești. Incepe de la poalele Dealuluĭ-Caprĭĭ, de la Fundul-Cociĭ, se unește cu Coca-Plină și merge să se verse în rîul Slănicul, puțin maĭ jos de căt. Podul-Munciĭ.

Cocani, *sat*, pl. Znagovul, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Crevedia. Este situat spre N.-V. de Crevedia-d.-j., pe malul stîng al văeĭ Deșloaica, care izvorește din jud. Dîmbovița și trece prin pădurea cu acelașĭ nume. Pe marginea de E. a statuluĭ trece șoseaua jud țeană București-Tîrgoviște.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; un pod stătător; o cîrciumă.

Populația luĭ e de 264 locuitorĭ. Suprafața totală a satuluĭ e de 699 hect., din carĭ, proprietarĭĭ, Doamna Eufr. Bărbătescu, A. Vasilescu, C. Berlescu și N. I. Popescu, aŭ 565 hect., iar locuitoriĭ 134 hect. Proprietarĭĭ cultivă 325 hect., avînd 235 hect. pădure și 5 izlaz. Locuitoriĭ rezervă pentru izlaz 8 hectare.

Numărul vitelor marĭ e de 146 și al celor micĭ de 176.

Cocargea, *com. rur.*, în județul Ialomița, plasa Borcea, situată între comunele Petroiul și Dudești, din pl. Ialomița-Balta.

Teritoriul comuneĭ are o suprafață de 16000 hect. și se întinde din Dunăre spre N., coprinzînd parte din insula Balta, loc în cîmpia Bărăganul, avînd jumătate pămînt băltos și jumătate pămînt de cultură. Are două moșiĭ: Cocargea și Buliga-Tîmburești.

Sunt împroprietărițĭ 322 locuitorĭ; neîmproprietărițĭ se maĭ află 327 locuitorĭ.

Se compune din satele: Cocargea și Buliga și din cătunele (tîrlele): Nefelea și Renciul, avînd reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale în Cocargea.

Populațiunea comuneĭ este de 2513 locuitorĭ, cu 655 capĭ de familie și 1860 membri de familie, saŭ 1292 bărbațĭ și 1223 femeĭ. Sunt: 2480 Romînĭ, 6 Grecĭ, 2 Bulgarĭ și 27 Ungurĭ; 2508 creștinĭ ortodoxĭ și 7 catolicĭ; 688 agricultorĭ, 4 meseriașĭ, 2 industriașĭ, 37 comercianțĭ, 7 având profesiunĭ libere, 25 muncitorĭ și 77 servitorĭ. Cu știință de carte sunt 338 persoane, fără 2157.

Vite: 756 caĭ, 2851 boĭ, 4459 oĭ, 507 capre, 204 bivolĭ, 8 asinĭ și 546 porcĭ.

Venitul comuneĭ în 1887—1888 era de 7550 leĭ și cheltuelile de 8072 leĭ.

Sunt două școlĭ, una de băeți, cu 80 elevĭ și condusă de un învățător, retribuit de stat și comună și una de fete, cu 31 eleve și condusă de o învățătoare, retribuită de comună. Localul școaleĭ este de zid, construit de comună.

Biserică sunt treĭ, din carĭ două în bună stare; sunt deservite de treĭ preoți și patru dascălĭ; comuna cheltuește anual pentru cult suma de 828 leĭ.

www.dacoromanica.ro

Pe partea de N. a teritoriului comunei trece calea-ferată București-Feteşti, avînd pe teritoriul com. stația Elena.

Cocargea, *com. rur.*, din județul Constanța, pl. Medjidia, situată în partea centrală a județului, la 42 kil. spre V. de orașul Constanța, capitala districtului, și în cea meridională a plășei, la 28 kil. spre S.-V. de orășelul Medjidia, reședința ei, pe valea Cocargea.

Se mărginește la N. și E. cu com. Mamut-Cuius; la S. cu com. Chioseler; iar la V. și N.-V. cu com. Enige.

Solul e puțin accidentat de următoarele principale dealuri: Dealul-Piribei (140 metri), la N.-V.; Idris-Cuius (148 m.), la N.; Merea-Bair și Cara-Iuiuc (147 m.), la N.-V.; Sarî-Iuc-Bair (138 m.), la S.; Orta-Burum-Bair (132 m.), la S.-E.; Susustarîfî-Bair și Ciughinea-Orman-Bair la S.-V.; Dichilitas-Bavi-Sîrtî (142 m.), la V.; Diordingi-Orman (144 m.), la N.; Buiuc-Mezarlîc-Bair, prin centru; aceste dealuri sunt acoperite cu finețe, semănături și puține păduri, mai cu osebire pe cel din urmă. Movilele sunt artificiale; sunt 12, din cari mai însemnate sunt: Soriţa (147 m.), la N.-E.; Spapînar (145 m.), la N.; Cocargea (142 m.), prin interior, lîngă satul Cocargea; ele aŭ servit ca puncte de orientare.

Sunt mai multe văi: Diordingi-Orman la N., cu adiacentele sale pe stînga: valea Cust-Culac la E., Cocargea saŭ Sai-Ceair prin mijloc și Cinghinea-Orman-Ceair, unită cu Ceatîrîc-Ceair pe la V. și S.-V.

Cătunele cari formează comuna sunt două: Cocargea, reședința, în partea centrală, pe valea Cocargea saŭ Sai-Ceair; Alibei-Ceair, în partea meridională a comunei, la 5 kil. spre S.-E. de reședință, pe pantele dealului Sarî-Iuc-Bair.

Populațiunea e de 83 familii, cu 397 suflete, în maioritate Romîni, din cari bărbați 218, femei 179. Știŭ carte 68 persoane, nu știŭ carte 329.

Contribuabili sunt 88; cetățeni romîni 379, supuși străini, 17; ortodoxi 363, mahomedani 34; agricultori 82, comercianți 2, industriași 1, cu alte profesii 3.

Budgetul comunei e de 2405 lei la venituri și de 2228 lei la cheltueli.

Căi de comunicație sunt numai niște drumuri comunale ce unesc satele între ele și cu cele învecinate, ca Molciova, Enige, Chioseler, Cărabacî, Caciamac, Idris-Cuius, etc.

Pe teritoriul comunei, pe valea Diordingi-Orman, la 3 kil. spre N.-E. de cătunul Cocargea, se văd ruinele satului Spapînar, distrus de incendiŭ în ultimul războiŭ, (1877), iar locuitorii s'aŭ refugiat în Cocargea.

Cocargea, *sat*, în jud. Constanța, plasa Medjidia, cătunul de reședință al com. Cocargea. E situat în partea centrală a ei, în valea Cocargea, saŭ Sai-ceair, între dealurile Buiuc-Mezarloi-Ceair, la N.-E. și E.; Dikili-Taș-Bair-Sîrtî la N.-V. și V.; Susustarîfi-Bair la S.

Intinderea lui e de 312 hect., din cari 18 hect. ocupate de vatra satului cu grădinile locuitorilor, restul împărțit între stat și locuitori. Populațiunea e de 45 familii, cu 189 suflete în maioritate Romîni.

Căi de comunicație sunt o mulțime, ducînd spre satele vecine: ca Enige, Indirs-Cuius, Alibei-Ceair.

Cocargea, *sat*, în plasa Borcea, jud. Ialomița, pendinte de comuna cu același nume. Este situat pe coasta Bărăganului și țărmul stîng al Borcii.

Tîmburești este vechea numire a acestui sat.

Aici este reședința primăriei și a judecătoriei comunale.

Populațiunea este de 571 familii Romîni, 8 familii Țigani și 5 familii Greci, saŭ 1942 suflete, din cari 604 bărbați, 584 femei și 754 copii.

Sunt două școli, una de băeți, cu un învățător, și una de fete, cu o învățătoare.

Biserici sunt două, la cari deservesc doi preoți și trei dascăli.

Vite: 631 cai, 2485 boi, 4217 oi, 204 bivoli, 8 asini și 546 porci.

Cocargeanul, *braț* (prival), în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, insula Balta, comuna Cegani.

Cocărcilul, *pîrîŭ*, ce udă comuna Nistorești, plasa Vrancea, jud. Putna și se varsă în Zăbala.

Cocăziș (Pîrîul-lui-Niță-), *pîrîŭ*, afluent al Sabasei, jud. Suceava.

Cocăzișul, *pîrîŭ*, mic afluent al pîrîului Borca, jud. Suceava.

Cocăzișul, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Coceiul, *tîrlă*, jud. Brăila, la N. movilei Coceiul, de pe dreapta șoselei-Brăila Călărași și aproape la 300 m. de șosea.

Coceiul, *movilă*, jud. Brăila, în dreptul tîrlei Coceiul.

Cocenești, *sat*, face parte din co-

www.dacoromanica.ro

muna rurală Mătăul, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Cocenești, (Vezĭ Bragadirul, jud. Ilfov).

Cocenosul, *lac*, în jud. Ialomiţa, plasa Borcea, com. Văcărești.

Coceştilor (Pîrîul-), *pîrîŭ*, în cătunul Slobozia, com. Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Cochezile, *braţ* (prival), în jud. Ialomiţa, plasa Borcea, insula Balta. Se întinde pe teritoriul comunelor Dichiseni şi Şocariciul.

Cochineşti, *sat* şi *com. rur.*, pe apa Cotmeana, jud. Argeş, pl. Cotmeana., la 18 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefecturei, şi la 41 kil. de Piteşti. Numaĭ are nicĭ un alt cătun alipit şi numără 120 fam., cu 380 suflete. In cătun sunt 2 biserici, una cu hramul Adormirea şi alta cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservite de doĭ preoţĭ şi doĭ cîntăreţĭ.

Numărul vitelor era în anul 1887 de 440 vite marĭ (398 boĭ şi vacĭ, 42 caĭ) şi de 1330 vite mărunte (1180 oĭ şi 150 rîmătorĭ).

Cochira, *prival*, jud. Brăila, între canalul Vîlciul şi Dunărea-Vechie, în com. Stăncuţa. Pleacă din privalul Ruptura-Căndoiului şi se uneşte cu privalul Ozinca-Vechie, din com. Vizirul.

Cochira, *braţ* (prival), în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Vărăşti.

Cochirleanca, *com. rur.*, în jud. Buzău, plasa Cîmpuluĭ, în partea de S.-V. a loculuĭ Cochirleanca, de pe hotarul jud. Rîmnicul, la o distanţă de Buzău de 22 kil. 340 m. Limitele sale sunt: la N. şi E. hotarul jud. Rîmnic, începînd din moşia Zoiţa pănă în lacul Costeiul; la S. hotarul merge pe Drumul-Fieruluĭ, pănă în drumul Bogdanuluĭ; la V. merge pe drumul Bogdanuluĭ pănă în hotarul moşieĭ Zoiţa. Suprafaţa sa este de 7378 hect., din care: 6244 arabile, 12 păduri, 492 fîneaţă, 462 izlaz şi 168 sterp. Proprietăţi maĭ însemnate sunt: Aria (a şcoaleĭ Galbenul), Cochirleanca (statul), Movila saŭ Cochirleanca (Spitalul Gîrlaşi), Găgianul, Siliştea, Bobocul şi Părul-Siliştea (particulare). Terenul este un şes întins (ondulat puţin în dreptul cătunului Pîrliţi) şi fertil, unde se cultivă porumb, orz, grîŭ şi adesea rapiţa. Are o moară de aburi. Căĭ de comunicaţie are linie ferată Buzău-Rîmnicul, şoseaua comunală Scurteşti-Cochirleanca şi drumurile naturale: al-Fieruluĭ şi al-Bogdanuluĭ.

Vite: 815 boĭ, 374 vacĭ, 183 viţeĭ, 2 bivolĭ, 3 bivoliţe, 218 caĭ, 88 epe, 22 mînjĭ, 2100 oĭ, 6 capre şi 405 porcĭ.

Comuna e formată din cătunele Aria, Bobocul, Cochirleanca, Movila şi Roşiori cu sub-diviziile lor; Gîngeanul, Părul şi Pîrliţi. Populaţia sa e de 1360 loc., din carĭ: 287 bărbaţĭ însuraţĭ, 64 neînsuraţĭ, 17 văduvĭ, 346 băeţĭ; iar 287 femeĭ măritate, 29 văduve, 330 fete. Case sunt 284.

Sunt 217 contrib., din care 6 comercianţĭ romînĭ.

Budgetul com. e de 3878 leĭ, 73 banĭ.

Comuna are o şcoală în cătunul Cochirleanca, populată de 35 elevĭ şi 10 eleve. Carte ştiŭ 36 loc. Biserică sunt 2, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ. Catedrala e cea cu hramul Sf. Mihail şi Gavril. Cîrciumĭ sunt 5.

Comuna şi-a luat naştere după 1830. Cel d'întîiŭ locuitor stabilit aci a fost Ioan Găgianu, în jurul căruia maĭ adunîndu-se şi alţiĭ, aŭ dat naştere satuluĭ Găgeni, care, în 1840, era format. Cătunaşul Părul nu era de cît o mică cîrciumă, avînd în faţă un păr, unde se opreaŭ călătoriĭ şi pe care o vijelie l'a dărîmat în 1883. In jurul cîrciumeĭ s'aŭ făcut apoĭ şi alte case. Cătunul Bobocul a fost început de Radu Bobocu, care, găsind în mijlocul moşieĭ silişte de vechiŭ sat; s'a oprit aci în 1848, atrăgînd în juru-ĭ şi pe alţĭ locuitorĭ şi aşa aŭ dat naştere cătunului Bobocul-Siliştea. Cele-l-alte cătune sunt din ultimele deceniĭ, iar Roşiori format din însurăţeĭ, în 1884.

Cochirleanca, *cătun* de reşedinţă, al com. Cochirleanca, jud. Buzăŭ, cu 600 loc. şi 120 case. Are sub-diviziile Găgianu şi Pîrliţi.

Cochirleanca, *moşie*, în com. Cochirleanca, jud. Buzăŭ, fostă proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. Are 670 hect., toate arabile, afară de 21 ocupate de viroaga Slatina, ce curge pe hotarul acesteĭ moşiĭ despre Rîmnic. Acum, parte s'a dat insurăţeilor (230 hect.), iar parte (440) a devenit proprietate particulară.

Cochirleanca, *numire*, ce se maĭ dă *moşieĭ* Movila, a spitaluluĭ Gîrlaşi, jud. Buzăŭ.

Cochirleanca, *pîrîŭ*. Izvoreşte de pe teritoriul comuneĭ Pîrliţi, jud. Buzăŭ; intră în jud. Rîmnicul-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j. pe la movila Cochirleanca; se varsă în pîrîul Valea-Bouluĭ, lîngă com. Slobozia-Galbenul, judeţul R.-Sărat.

www.dacoromanica.ro

Cochirleni, *com. rur.*, din jud. Constanța, pl. Medjidia. E situată în partea de V. a județuluĭ, la 65 kil. spre V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ, și în partea de S.-V. a plașeĭ, la 23 kil. spre S.-V. de orășelul Medjidia, reședința plășeĭ, d'asupra Dunărieĭ, lîngă lacul Cochirleni.

Se mărginește la N. cu com. urbană Cernavodă; la E. cu comuna Enige; la V. cu comuna Mamut-Cuius; la S. cu com. Rasova și fluviul Dunărea.

Solul este în general destul de accidentat, maĭ cu seamă în partea de N. și cea de S. Principalele dealurĭ carĭ brăzdează comuna sunt: Cochirleni, de natură stîncoasă, cu vîrful Cernavoda (117 m.) spre N.-V., dominînd Dunărea; Amut-Bair, Uzum-Amet și Udu-Amet-Bair la E.; Ivrinez (121 m.) la S.; Geam-Pașa (93 m.) la V.; Uzum-Bair (109 m) prin interiorul comuneĭ; toate sunt de natură stîncoasă și acoperite cu fînețe și ceva semănăturĭ. Movilele sunt numeroase și aŭ servit ca puncte de orientare și de observație; cele maĭ însemnate sunt: Cernavodă (115 m.) la N.; Movila-Mare (113 m.), Movila-luĭ-Moș-Oprea (107 m.) prin interiorul comuneĭ; Ivrinez (126 m.) la S.; toate sunt acoperite cu verdeață.

Este udat de Dunărea, la V., pe o lungime de 4—5 kil. în o direcție generală de la S.-V. spre N.-E. Aci fluviul are malul drept din spre comună înalt și rîpos; lărgimea luĭ medie este aci de 900 m., adîncimea de 10—22 m.; formează în partea de N. ostrovul Hinogul. Pe teteritoriul com. se află: balta Cara-Su saŭ Cernavodă, la S.; balta Cochirleni la S. și V. care are o întindere de 170 hect. adîncă de 4—8 m. și conținînd pește bun; balta Ivrinez, prelungirea celeĭ precedente, acoperită numaĭ cu stuf; gîrla Cochirleni, prin care lacul cu acelașĭ nume comunică cu Dunărea, lungă de 1 kil., largă de 12 m., adîncă de 1 1/2 m., în spre S.-E. Sunt apoĭ numeroase văĭ cu malurĭ înalte, frumoase și acoperite cu verdeață; principalele sunt: Valea-Mare, la N.-V., și care se deschide în Dunăre; valea Cochirleni, prin care curge gîrla Cochirleni, în spre V., deschizîndu-se tot în Dunăre; văile Moș-Oprea și Amut-Ceair, deschizîndu-se în balta Cara-Su la N.; valea Geam-Pașa, la V., se deschide în lacul Cochirleni; Valea-Peșterii, care în comună poartă numele de valea Uzum-Amet, unită cu văile Sarapci-Culac și Udu-Amet-Culac prin interiorul și E. comuneĭ; văile Moș-Dinu și Ivrinez prin interiorul comuneĭ, se deschid împreună cu precedenta în balta Ivrinez.

Cătunele carĭ compun comuna sunt două: Cochirleni, reședința, în partea de V.; pe malul de N. al laculuĭ cu acelașĭ nume, la 12 kil. departe de Dunăre, spre E. de ea, dominată la N. și E. de dealul Cochirleni; Ivrinez saŭ Ivanez în partea de E., la 6 kil. spre S.-E. de reședință, lîngă stufuĭ Ivrinez, pe valea Peștera sau Azum-Amet. La 1 1/2 kil. spre V. de acest sat, pe malul de S. al stufișuluĭ Ivrinez se văd ruinele vechiuluĭ sat Ivrinez, ars de un incendiŭ în timpul ultimuluĭ războiŭ din 1877—78 și aĭ căruĭ locuitorĭ s'aŭ stabilit maĭ spre E., formînd actualul sat.

Suprafața totală a comuneĭ este de 5671 hect., din carĭ 52 hect. ocupate de vatra satelor cu 231 case, iar restul de 5619 hect. împărțit între stat cu proprietarĭĭ ce posedă 945 hect. și loc. carĭ stăpînesc 4674 hect.

Populațiunea, maĭ toată romînească, este de 250 familiĭ, cu 902 membri, saŭ 1152 suflete, din carĭ bărbațĭ 572, femeĭ 580; căsătorițĭ 440, necăsătorițĭ 666, văduvĭ 56, divorțațĭ 1; cu știință de carte 183, fără 971; ortodoxĭ 1152; cetățenĭ romînĭ 1146, supușĭ străinĭ 6; împroprietăriți 11; agricultorĭ 192, comercianțĭ 5, altele 13.

Contribuabilĭ sunt 210.

In comună este o biserică ortodoxă în cătunul Cochirleni, zidită de locuitorĭ în 1871, cu hramul Sf. Dumitru, avînd 10 hect. de pămînt de la stat, și fiind deservită de 1 preot, 1 dascăl și 1 paracliser.

Școală e una mixtă rurală, tot în cătunul Cochirleni, înființată de stat, cu 10 hect. de pămînt; cu 1 învățător și 1 învățătoare, frecuentată de 56 elevi (42 băeți și 14 fete).

In ceea ce privește întinderea și felul terenurilor cele 5671 hect. ale comuneĭ se divid astfel: 292 hect. teren neproductiv (din care 52 hect. vatra satelor, 240 hect. bălți, stuf, drumurĭ, etc.), 5379 hect. teren productiv (din care 705 hect. ale statuluĭ cu proprietarĭĭ și 4674 hect. ale locuitorilor); din acestea: 2276 hect. teren cultivat (din care 505 hect. ale statuluĭ cu proprietarĭĭ și 1771 hect. ale locuitorilor); 2839 hect. teren necultivat (din care 150 hect. ale statuluĭ cu proprietarĭĭ și 2689 hect. ale locuitorilor); 207 hect. teren izlaz (ale locuitorilor); 7 hect. teren vĭĭ (ale locuitorilor).

Sunt 192 plugarĭ, carĭ aŭ 146 pluguri, 188 care și căruțe și 1 mașină de secerat.

www.dacoromanica.ro

In comună sunt 6774 capete de vite, din carĭ 399 caĭ, 975 boĭ, 25 bivolĭ, 5 asinĭ, 4994 oĭ şi 376 porcĭ.

Comerciul se face prin gara Saligny, la 7 kil. spre N.-V. de cincĭ comercianţĭ (din carĭ 2 cîrciumarĭ) şi constă în import de coloniale, manufactură şi în export de vite cu produsele lor.

Budgetul comuneĭ este de 9370 leĭ la venitурĭ şi 7005 leĭ la cheltuelĭ, sunt 210 contrib.

Căĭ de comunicaţie sunt: pe Dunăre şi balta Cochirleni cu luntrele, de oare-ce vapoarele nu se opresc în dreptul satuluĭ; diferite căĭ comunale ce unesc cătunele între ele şi cu localităţile vecine, ca: Cernavodă, Racova, Saligny, Peştera, Enige, etc.

Comuna a fost înfiinţată în secolul trecut de Romînĭĭ de pe malul stîng al braţuluĭ Borcea (al Dunărĭĭ), fugind de vexaţiunĭ şi impozite.

Ca curiozităţĭ istorice amintim treĭ valurĭ romane:

a) Valul mare de piatră în partea de N. a comuneĭ pe malul de S. al bălţiĭ Cara-Su şi pe muchea dealuluĭ Cernavodă, sfîrşindu-se pe malul Dunăreĭ în dreptul insuleĭ Hinogul lîngă ruinele vechiuluĭ oraş roman Axiopolis, care nu era aşezat la Cernavodă, după cum s'a crezut pănă acum, ci maĭ sus cu 3 1/2 kil. de Cernavodă în dreptul ostrovuluĭ Hinogul.

b) Valul mare de pămînt ce a mers paralel cu precedentul, pănă lîngă movila Moş-Oprea, o ia spre V. (pe cînd precedentul o ia spre N.-V.) pe muchea dealuluĭ Cochirleni, trece pe la 500 m. spre N. de satul Cochirleni şi se termină pe malul Dunărĭĭ, la 3 kil. spre S.-V. de valul de piatră.

c) Valul mic de pămînt vine din spre E. pe muchea dealuluĭ Uzum-Amet, se îndreaptă spre N. pe lîngă Movila-Mare şi în dreptul movileĭ luĭ Moş-Oprea devine apropiat şi paralele cu valul cel mare şi la 2 kil. spre E. de satul Cochirleni se împreună cu el.

Maĭ amintim ruinele moderne ale satuluĭ Ivrinezul pe malul de S. al stufuluĭ Ivrinezul, distrus în timpul războiuluĭ de la 1877—78 şi rezidit ceva maĭ spre E.

Cochirleni, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Cochirleni, situat în partea vestică a plăşeĭ şi cea nord-vestică a comuneĭ, pe malul nordic al laculuĭ Cochirleni, la 1 1/2 kil. spre E. de Dunăre, la poalele dealuluĭ Cochirleni. Are o întindere de 2928 hect., din care 38 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu 135 case. Are o populaţie de 125 familiĭ, saŭ 724 suflete.

Coci-Tepe, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comuneĭ Congazul şi pe acela al cătunuluĭ săŭ Hagilar; este o prelungire sudică a dealuluĭ Cataloiul, brăzdează partea nordică a plăşeĭ şi cea vestică a comuneĭ. Are 117 m. înălţime. E punct trigonometric de observaţie de rangul al 3-lea, dominînd asupra satuluĭ Hagilar, şi pîrîuluĭ Hagilar, ce izvoreşte dintr'însul; este acoperit cu sămănăturĭ.

Cocianul, *munte*, jud. Buzăŭ, pe frontieră, ramificaţie din Păpăuţi, care îngustă albia Bisciĭ-Marĭ, este avut în vînaturĭ şi maĭ cu seamă în gîinuşe şi cocoşĭ sălbaticĭ, carĭ vin aci din Transilvania, unde vînatul este oprit.

Cocianul, *pichet* de vară, la frontieră, judeţul Buzăŭ, aşezat pe malul stîng al rîuluĭ Bîsca-Mare, la gura izvoruluĭ Bîsculiţa, formînd un platoŭ, ca de 100 m. pătr., între ambele pîraie, înconjurat de jur împrejur de maiestoşiĭ munţĭ: Hosszukös (Păpăuţul), Pitulatul şi Poiana-din-Cale. Este cea maĭ frumoasă poziţie din judeţul Buzăŭ.

Cociĭ (Vîrful-), *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Vintilă-Voda, între comunele Bodineşti şi Sîrbeşti, acoperit de pădurea statuluĭ Vintilă-Vodă. Dintr'însul se rupe maĭ multe ramurĭ, din care unele merg pe moşia Mavra din comuna Măneşti, iar altele spre com. Grabicina, cunoscute sub numele: Dealul-Cociĭ.

Cocinele, *poiană*, jud. Vîlcea, com. Călimăneşti, plaiul Cozia.

Cocinele, *vale*, în jud. Mehedinţi, com. rur. Padina-Mică, pl. Dumbrava, pe unde trece Brazda-luĭ-Iorgovan.

Cocinelor (Dealul-), *deal*, în jud. Vîlcea, com. Copăceni, pl. Cerna-d.-s.

Cocioaba, (Coasta-luĭ-Jenică), *pădure*, în jud. Buzăŭ, com. şi căt. Băeşti, ca 6 hect.; e proprietate moşnenească.

Cociobeşti, *cătun*, al com. Gura-Dimieniĭ, jud. Buzăŭ, cu 90 locuitorĭ şi 20 case.

Cociocul, *com. rur.*, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situată la N. de Bucureşti, între Valea-Nedeĭ şi valea Tutunarul, pădurea Vlăsia şi pădurea Radu-Vodă, 26 kil. departe de Bucureşti.

Se compune din satele: Bălteni, Brătuleşti, Cociocul, Perişul, Piscul, Piscul-Hereasca şi

www.dacoromanica.ro

Văleni-Buriaşul, cu o populaţie de 2447 loc., carĭ trăesc în 612 case şi 5 bordee.

Se întinde pe o suprafaţă de 5158 hect. Toată aparţine Domeniuluĭ Coroaneĭ, afară de Piscul-Heresasca, care e al statuluĭ.

Domeniul Coroaneĭ are 3277 hect. şi locuitoriĭ 1881 hect.

Administraţia Domeniuluĭ cultivă 465 hect. (8 sterpe, 77 izlaz şi 2727 pădure). Locuitoriĭ cultivă 1868 hect.

Sunt 430 contribuabilĭ.

Budgetul com. este de 7672 leĭ la venituri şi de 7209 leĭ la cheltueliĭ.

In comună sunt 3 biserici: la Bălteni, Cociocul şi Piscul; o şcoală mixtă; 1 moară de apă; 1 povarnă; 2 eleştaie.

Numărul vitelor mari e de 1816 (455 caĭ şi epe, 801 boĭ, 513 vacĭ şi viţeĭ, 7 taurĭ, 40 bivolĭ şi bivoliţe) şi al celor micĭ de 3005 (37 capre, 622 porcĭ şi 2346 oĭ).

Dintre locuitorĭ, 538 sunt plugarĭ, 12 meseriaşĭ, 28 aŭ diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 287 plugarĭ: 183 cu boĭ şi 104 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 451 care şi căruţe: 315 cu boĭ şi 136 cu caĭ.

Comerciul se face de 18 cîrciumarĭ.

S'aŭ stabilit în comună 8 străinĭ.

Cociocul, *sat*, jud. Ilfov, face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Znagovul. Este situat spre N. de Bucureşti, pe malul drept al văeĭ Tutunarul şi la N. de pădurea Vlăsia. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 809 hect., avînd o populaţie de 617 locuitorĭ.

Domeniuluĭ Coroaneĭ aparţin 400 hect. şi locuitorilor 409 hect. Pe Domeniul Coroaneĭ se cultivă 132 hect. (250 pădure şi 18 izlaz). Loc. cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă frecuentată de 20 elevĭ şi 5 eleve, cu întreţinerea căreia statul şi comuna cheltuesc anual 2402 leĭ şi al căruĭ local s'a construit de judeţ, în 1884; un spital rural; 1 eleşteŭ; 1 moară de apă; 1 povarnă.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ. Stabiliţĭ sunt 4 străinĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 466 şi al celor micĭ de 1065.

Cociocul, *pădure* a statuluĭ, jud. Ilfov, în întindere de 45 hect. Vezĭ, Vadul-Aneĭ, pădure.

Cociocul, *pădure*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, 2728 hect., proprietatea Domeniuluĭ Coroaneĭ.

Cociocul, *vale*, jud. Ilfov, în jurul comuneĭ Dobreni-Cîmpurelul, trece prin com. Berceni şi făcînd maĭ multe zig-zagurĭ, trece pe aproape de Berceni şi între Dobreni, tăind şoseaua Bucureşti-Dobreni prin două gîturĭ numite Mamina-Mare şi Mamina-Mică.

După ce face maĭ multe cotiturĭ se scurge în rîul Sabarul. Pe fundul acesteĭ văĭ se află apă în toată întinderea eĭ. Peştele nu se poate vîna, din cauza stufuluĭ cel des pe care-l taie locuitoriĭ de învelesc cu el casele şi coşarele.

Cociorba, *plaiŭ*, com. Salcia, pl. Filipeşti, jud. Prahova. E acoperită cu pădure.

Cociorva, *deal*, pe moşia Brehueşti, com. Brehueşti, pl. Siretul, jud. Botoşani.

Cociorva, *ramură de dealurĭ*, ce se detaşează din Culmea Tazlăuluĭ, între Pîrîul-Cociorveĭ şi Pîrîul-Baceĭ, pe teritoriul comuneĭ Tazlăul, pl. Bistriţa, jud. Neamţu.

Cociorva, *pîrîiaş*, în com. Vînători-Neamţuluĭ, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, izvoreşte din munţiĭ Măgura, aproape de Agapia-Vechie, curgînd în direcţia N.-E. pănă în dreptul satuluĭ Vînători, unde primeşte pe partea dreaptă Pîrîul-Gloduluĭ; de aicĭ străbătînd şoseaua Humuleşti, Mănăstirea-Neamţuluĭ între kil. 2—3, se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Neamţul.

Cociorva, *pîrîiaş*, în com. Tazlăul, pl. Bistriţa, jud. Neamţu, izvoreşte din ramura munteluĭ Tazlăul şi a Cociorveĭ. Se varsă în pîrîul Tazlăul în dreptul kil. 43 al şoseleĭ judeţene Dobreni-Tazlăul-Moineşti.

Cociorva, *vale*, între Dealul-Cociorveĭ şi dealul Mogoşul, pe moşia Brehueşti, com. Brehueşti, jud. Botoşani.

Cociorveni, *pîrîŭ*, jud. Dorohoiŭ, vine din Bucovina, prin com. Buda, pl. Herţa, trece prin satul Buda, şi se varsă în Molniţa.

Cociuba, *siliştе*, ce ţine de com. Ruşi, în pl. Tutova, jud. Tutova.

Cociubiţa, *siliştе*, ce ţine de comuna Ruşi, în pl. Tutova, jud. Tutova.

Cociugeni, *sat*, în partea de N.-E. a comuneĭ Zlătunoaia, pl. Miletinul, jud. Botoşani, situat pe un podiş înalt şi acoperit parte cu pădure. Are o suprafaţă de 872 hect., din carĭ 729 proprietate mare şi 143 hect. ale sătenilor şi cu o populaţiune

www.dacoromanica.ro

de 98 familiĭ, saŭ 249 suflete. Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, cu 75 contribuabilĭ.

Numărul vitelor este de 160 boĭ şi vacĭ, 20 caĭ, 900 oĭ, 30 mascurĭ şi 40 stupĭ. Se află o cîrciumă şi 2 comercianţĭ.

Cociul, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Stănueşti, la N. de satul Stănueşti. Are 208 locuitorĭ, din carĭ 8 ştiŭ carte; 44 case.

Cociul, *iezer* mic, în jud. Brăila, comuna Tichileşti, între privalul Lungul şi Japşa-Porculuĭ, cu care comunică la S.-E.

Cociul, *pîrîŭ*, ce izvoreşte din Valea-Largă, judeţul Putna, desparte satele Bîrseşti de Topeşti şi merge de se varsă în dreapta Putneĭ, maĭ jos de acest din urmă sat.

Cociuluĭ (Valea-), saŭ **Valea-Cornetuluĭ**, *vale*, pe proprietatea Cioflicul saŭ Naipul, pl. Cîlnişţea, jud. Vlaşca.

Cociungenilor (Pîrîul)-, *pîrîŭ*, izvoreşte din pădurea Cociungeni şi se varsă în Jijia, com. Buimăceni, plasa Jijia, jud. Botoşani.

Cocîrceni (Ursăcheşti), *cătun*, al com. Bălăneşti, jud. Buzăŭ, cu 160 locuitorĭ şi 40 case.

Cocîrceni, *izvor*, în jud. Buzăŭ, com. Bălăneşti, începe de la Poiana-Larguluĭ, trece pe la Şopron şi se scurge în Sărăţelul-Bălăneşti.

Cocîrla, *pîrîaş*, în comuna Cîndeşti, pl. Bistriţa, jud. Neamţu.

Cocîrţa, *trup de moşie*, pe teritoriul satuluĭ Buda, com. Corbiţa, jud. Tecuciŭ, situat în partea de S.-V.

Cocîrţăul, *deal*, în com. rur. Căzăneşti, pl. Motrul-d.-s., judeţul Mehedinţi.

Coclinul, *colină*, în com. Boziorul, jud. Buzăŭ, pe hotarul despre com. Odăile.

Cocoaneĭ (Iazul-), *lac*, în com. Glodeanul-Gîrligul, jud. Buzăŭ, face hotar despre căt. Cotorca.

Cocoaneĭ (Lacul-), *lac*, în com. Glodeanul-Silişte, jud. Buzăŭ, format dintr'un vechiŭ eleşteŭ; are mult peşte.

Cocoaneĭ (Lacul-), (Ograda-Olaruluĭ), mică *pădure*, în com. Beceni, jud. Buzăŭ, reunită cu Poiana-luĭ-Soare; are 15 hect.

Cocoaneĭ (Moara-), *locuinţă izolată*, în jud. Tulcea, plasa Istruluĭ, com. Casimcea, cătunul Cuiuc-Chioi, în partea sud-vestică a plăşeĭ şi a comuneĭ, pe pîrîul Casimcea, la confluenţa luĭ cu Valea-Terzi-Chioi, lîngă Podul-luĭ-Gogea-Amet. Este o moară, ce şi-a luat, probabil, numele de la o cucoană ce ţinea moşia Ceatal-Orman, din jud. Constanţa.

Cocoaneĭ (Poiana-), *poiană*, comuna Rădeşti, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Cocoaneĭ (Rîpa-), *rîpă*, pl. Jiul-d.-mj., com. Livezile, jud. Dolj.

Cocoanele, *deal*, cu direcţia S.-E., com. Diţeşti, pl. Filipeşti, jud. Prahova. Pe dealurile acesteĭ comune sunt plantate viĭ, prunĭ, nucĭ şi merĭ. Parte din ele, fiind distruse de filoxeră, servă şi de păşune pentru vitele locuitorilor.

Cocoara, *vale*, se prelungeşte de la E. la V. pe teritoriul satuluĭ Giurgeşti, com. Stroeşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ.

Cocoareĭ (Piscul-), *pisc de deal*, jud. Tecuciŭ, unde se împreună pîrîul Reprivăţul cu Berheciul, com. Godineşti, pl. Berheciul.

Cocogeşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, face parte din com. rur. Drăganul-Bascovele.

Coconari, *cătun*, al comuneĭ Zilişteanca, jud. Buzăŭ, alipit mareluĭ căt. Zilişteanca; are 70 locuitorĭ şi 16 case.

Coconi, *sat*, pl. Olteniţa, judeţul Ilfov, face parte din com. rur. Mănăstirea. Este situat la N. de Mănăstirea, pe malul de V. al bălţeĭ Mostiştea. In dreptul acestuĭ sat, în partea bălţeĭ, se văd zidurile şi boldurile unuĭ pod legat cu fier, care se presupune a fi făcut de Mihaiŭ-Viteazul.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată de 13 elevĭ şi 1 elevă, cu întreţinerea căreia judeţul şi comuna cheltuesc anual 1350 leĭ. Populaţia satuluĭ e de 770 locuitorĭ; iar suprafaţa luĭ e de 531 hect., toate ale loc., din carĭ cultivă 388 hect., rezervînd pentru izlaz 143 hect. Pe teritoriul acestuĭ sat se află o baltă.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 734 şi al celor micĭ de 1400.

Coconi, *pisc*, la N. de cătunul Scurteşti, com. Stefeşti, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

www.dacoromanica.ro

Coconul, *movilă*, jud. Brăila, pe moșia Brateșul, din com. Surdila-Găiseanca, la 3 kil. depărtare.

Cocora, *com. rur.*, în plasa Ialomița-Balta, județul Ialomița. Este situată la N. plășeĭ între comunele Reviga și Colelia.

Teritoriul acesteĭ comune are suprafața de 4000 hect., din carĭ 170 hect. pădure și se întinde din teritoriul comuneĭ Padina, județul Buzău, spre S., până în teritoriul comuneĭ Căzănești. Moșia, compusă din două trupurĭ, este proprietate a statuluĭ, sub numirea de Cocora-Mileasca, fostă pendinte de mănăstirea Mărgineni, și a fost arendată pe periodul 1883-1893 cu suma de 50100 leĭ; iar pe periodul 1893-1898 s'a arendat numaĭ cu suma de 19910 leĭ, fiind-că 2256 hect., 0917 s'aŭ parcelat, pentru a se vinde în loturĭ la locuitorĭ.

Pe moșie se află satul Munteni-Buzăŭ, și cătunul (tîrla) Ghinica, carĭ țin de comuna Reviga.

Se compune dintr'un singur sat, situat pe loc șes, la 6 kil. spre V. de satul Reviga. Cocora a fost până la 1 Aprilie 1891, sat pendinte de comuna Reviga, iar de atunci formează singură comună.

După statistica din 1887, populațiunea constă din 236 familiĭ Romînĭ, 6 familiĭ Țiganĭ, 2 familiĭ Ungurĭ și 2 familiĭ Grecĭ, în total cu 1230 suflete.

Aci se află o biserică, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă cu 1 învățător, retribuit de comună, frecuentată de 52 elevĭ.

Vite: 300 caĭ, 470 boĭ, 2200 oĭ și 700 porcĭ.

Lîngă acest sat, pe pogoanele locuitorilor, sunt urme de săpăturĭ, pe unde se găsesc pietre și hîrburĭ de vase de diferite forme; legenda spune că ar fi fost cînd-va pe aicĭ locuințe tătărești.

Cocora, *munte*, acoperit cu bătrîne pădurĭ, în sus de com. Moroeni, plaiul Ialomița, județul Dîmbovița, în dreapta mătceĭ apeĭ. Spre E. de Cocora este muntele Furnica, ce servă de graniță între jud. Dîmbovița și Prahova.

Cocora, *munte*. Vezĭ Muntele Cocora, moșie a statuluĭ, județul Vîlcea.

Cocora, *vălcea*, pe teritoriul comuneĭ Milcovul, plasa Siul-d.-s., județul Olt, se varsă în Olt.

Cocorani, *cătun* (tîrlă), în plasa Ialomița-Balta, pendinte de comuna Andrășești, județul Ialomița.

Cocorasca, *sfoară de moșie*, în comuna Lipia, județul Buzău, făcînd parte din corpul Mircești al diferiților moșneni.

Cocorasca, *fîntînă*, în plasa Dumbrava-d.-j., comuna Poiana-Plenița, jud. Dolj.

Cocorata, *baltă*, în pădurea Prisacănilor, plasa Braniștea, jud. Iași, formată din vărsarea Prutuluĭ.

Cocorăști, *com. rur.*, plasa Tîrgșorul, județul Prahova. Se maĭ numește și Cocorăști-de-Grind.

Este situată pe malurile rîurilor Cricovul-Dulce și Prahova, la 18 kil. departe de capitala județuluĭ și la 12 kil. de a plășeĭ.

Se compune din 6 cătune: Colțul, Perșunari, Cheșnoiul, Cocorăști, Gheoldum și Țigănia, avînd o populațiune de 1583 locuitorĭ (966 bărbațĭ, 617 femeĭ), în carĭ intră și 29 familiĭ de Țiganĭ, carĭ se ocupă cu fierăria.

În toată comuna sunt 315 capĭ de familie; 260 contribuabilĭ; 325 case de locuit.

In comună sunt 2 bisericĭ: la Colțul și la Cocorăști, deservite de 2 preoțĭ.

Locuitorĭĭ desfac produsul munceĭ lor în orașul Ploești. Eĭ aŭ 526 boĭ, 215 vacĭ, 47 caĭ, 12 bivolĭ, 750 oĭ, 189 porcĭ și 15 taurĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Prahova, sunt 2 morĭ de măcinat.

S'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia d-lor Alecu și Scarlat Cocorăscu, și a d-luĭ C. Movilă, 169 locuitorĭ dîndu-li-se 773 hect. pămînt.

Școală există în comună de 40 anĭ. Localul e proprietatea comuneĭ. E frecuentată de 36 băețĭ și 5 fete, din numărul de 157 copiĭ (82 băețĭ și 75 fete), cu vîrsta de școală. Cu întreținerea personaluluĭ, statul cheltuește anual 1404 leĭ.

Stupĭ cu albine sunt 138.

Comerciul se exercită în comună de 7 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă anual la 5471 leĭ și cheltuelile la 4567 leĭ.

Șoselele din comună înlesnesc comunicația cu Varnița și Mănești.

In partea de N. a comuneĭ e o movilă. Comuna e udată la S. de Cricovul-Dulce și la N. de rîul Prahova.

Cocorăști, *com. rur.*, în partea de N. a plășeĭ Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, formată numaĭ din satul cu acelașĭ nume; e situată în stînga rîuluĭ Beica, la N. de dealul Cocorăști. E de-

www.dacoromanica.ro

parte de Balș de 17 kil., iar de Caracal de 40 kil. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului mărĭĭ e de 220 m. Are 130 capĭ de familie, saŭ 532 suflete, din carĭ 258 bărbațĭ și 274 femeĭ, 206 căsătoriți si 326 necăsătoriți. Sunt 86 contribuabilĭ.

Budgetul comuneĭ a fost pe 1886-87 de 1381 leĭ la venitурĭ și de 1359 leĭ la cheltuelĭ.

Vite marĭ sunt 253, vite micĭ 412 și rîmătorĭ 100.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1865), deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ. Este 1 cîrciumă.

Cocorăști, *sat*, județul Prahova, face parte din com. rurală cu acelaș nume, plasa Tîrgșorul. Are o biserică cu următoarea inscripție:

«Intru numele tatălui și al fiului și al sfîntului Duh și întru ajutorul prea luminatului hram al «Sfinteĭ Treimĭ» în zilele creștinului Mateiŭ-Basarab-Voevod, cu vrerea luĭ Dumnezeŭ Domnul Țăreĭ-Romînești, adicĭ eŭ robul luĭ Dumnezeŭ, Jupîn Radul Vel-logofăt în Cocorăști, Jupînița Maria și cu coconiĭ meĭ Radul, Vlad, Mihail, Ioana, Marica, Păuna, început'am această sfîntă și dumnezeiască biserică cu cinstit hramul «Sfinteĭ Treimĭ» din temelia eĭ și pînă la sfîrșitul eĭ, cu ajutorul milostivuluĭ Dumnezeŭ ca să ne fie de pomenire pentru ertarea păcatelor și mîntuirea sufletelor noastre. Să ne fie de ajutor întru împărăția ceruluĭ și sfîntuluĭ jertfelnic, și am început în luna Iunie, leatul 1653 și am isprăvit-o în Aprilie 12, leatul 1655 și ostenitorĭ împreună aŭ fost din început pînă la sfîrșit și Drăghiciŭ Logofăt din Vlădeni».

Acest cătun cade în partea de N.-V. a comuneĭ și e udat de rîul Prahova.

Cocorăști, *sat*, județul Prahova, face parte din com. rur. Măgureni, pl. Filipești.

Are o populație de 542 locuitorĭ (329 bărbațĭ și 213 femeĭ). Legenda spune că acest sat datează din timpul luĭ Radu-Negru.

Aci e o biserică cu hramul Sf. Haralambie, fondată de proprietarul moșieĭ, Grigorie Caribolu, la anul 1826. Lîngă această biserică se văd niște ruine de zidărie vechie, unde se presupune a fi fost o biserică fondată cam din timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul.

Cocorăști, *deal*, în jud. Prahova, com. Cocorăști, pl. Tîrgșorul, pe care se cultivă 2 hect. vie.

Cocorăști, *deal*, spre E. de comunele Cocorăști și Arcești, între apa Beuca și Dranovățul, la N. de jud. Romanați.

Cocorăști, (Berceni-de-Jos), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Cărpiniștea, cătun. Valea-Părului. Are 850 hect. Se desparte în treĭ părțĭ: Cocorăști-Nicolaŭ, cu 740 hectare; Cocorăști-Berha, cu 80 hect. și Cocorăști-Mitulescu, cu 30 hect.; are pe ea: arăturĭ, fînețe, livede și izlaz.

Cocorăști, (Berceni-de-Jos), *subdivizie* a cătunuluĭ Valea-Părului, din com. Cărpiniștea, jud. Buzăŭ.

Cocorăști-Capreĭ, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, pendinte de com Măgureni, pl. Filipești, jud. Prahova.

Cocorăști-Mislii, *com. rur.*, pl. Vărbilăul, jud. Prahova. Este situată pe apa Mislea, ce o udă în tot lungul săŭ, la 26 kil. departe de capitala județuluĭ și la 21 kil. de Slănicul, reședința plaiuluĭ.

Se compune din 4 cătune: Cocorăști-Mislii, Goruna, Zăvoaia și Gura-Cumetreĭ, avînd o populațiune de 1325 locuitorĭ (689 bărbațĭ și 636 femeĭ) și 3 familiĭ de Țiganiĭ, fierarĭ-lăcătușĭ. Capĭ de familie sunt 352; contribuabilĭ, 312; case de locuit, 297.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în cătunul Goruna, zidită la anul 1851, sub Domnia luĭ Barbu Știrbeiŭ, Mitropolit fiind Nifon, cu cheltuiala luĭ Nicolae Țițeiŭ și Preotul Gheorghe, și a doua în cătunul Cocorăști-Mislii, de lemn, vechie, construită la început pe Valea-Sgroaseĭ și adusă de locuitorĭ cînd a început să se întemeieze comuna, pe locul unde se vede azĭ. Este aproape în ruină.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se mai ocupă cu dulgheria, zidăria, butăria, rotăria, fabricarea țuiceĭ și a varuluĭ alb.

Un număr de 152 locuitorĭ, s'a împroprietărit la anul 1864, pe moșia statuluĭ Cocorăști-Mislii, cînd li s'aŭ dat 820 hect.

Vite sunt: 14 caĭ și epe, 89 vacĭ, 481 oĭ, 320 porcĭ și 218 boĭ.

In comună, între cătunul de reședință și cătun. Goruna, este o fabrică de gaz.

Școala datează în comună de 21 anĭ, și e frecuentată de 25 băeți și 1 fată, din numărul de 132 copiĭ (78 băeți și 54 fete) în vîrstă de școală. Cu întreținerea școaleĭ, statul cheltuește anual 1080 leĭ.

Toată comuna se întinde pe o suprafață de 1095 hect. izlaz și pămînt de muncă, afară de pădurea Misleanca.

Țuică s'a fabricat în anul 1893 peste 1450 hectol. Viile sunt parte acum filoxerate.

Comerțul se exercită de 5 cîrciumarĭ.

Se leagă prin șosele cu comunele: Doftănețul, Gara-Plopeni, Găgeni, Țintea și Bordeni.

www.dacoromanica.ro

E udată de rîurile: Mislea, Doftănețul, Coroiasca și Burduza, și de alte multe văĭ și vălcele, ce o străbat în lung și'n lat.

Cocorăști-Mislii, *sat*, jud. Prahova, face parte din com. rur. Cocorăști, pl. Vărbilăul.

Cocorăști-Mislii, *deal*, în județul Prahova, com. cu același nume, plaiul Vărbilăul; pe ea se cultivă 50 hect. vie.

Cocorăști-Mislii, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 2458 hect., pendinte de comuna Cocorăști-Mislii, pl. Vărbilăul, jud. Prahova, formată din trupurile: Cocorăști (1883 hect.) și Dumbrava (575 hect.) Aceste trupurĭ se despart prin apa Mislea.

Cocorăști-și-Goruna, *moșiĭ* ale statuluĭ, în com. Cocorăști-Mislea, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova, foste pendinte de mănăstirea Mislea; pe periodul 1888—93 s'aŭ arendat cu 1916 leĭ anual. La început se arenda cu 4300 leĭ, însă s'a scăzut din arendă 2384 leĭ, pentru partea vîndută la locuitorĭ.

Cocoreni, *cătun*, al comuneĭ Pește-ana-d.-s., plasa Jiuluĭ, jud. Gorj, spre S.-V. și ca la 3 km. departe de comună, situat parte pe loc șes și parte pe deal.

Are o suprafață de 750 hect., din care 150 hect. pădure, 210 hect. izlaz, 40 hect. fînețe și 350 hect. cultură.

Are o populație de 58 familiĭ, cu 250 suflete, din carĭ 106 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 16 plugurĭ, 50 care cu boĭ și 5 căruțe cu caĭ.

Vite sunt: 130 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 100 porcĭ, 200 oĭ și capre.

Comunicația în acest cătun se face prin șoseaua națională Filiași-Pietroșani, care o pune în comunicație la N. cu comuna sa Pește-ana, iar la S. cu cătunul Ohaba.

Cocori, *vîrf de deal*, jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul com. Bîrsănești.

Cocorova, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d. s., com. Poiana. Are o populație de 325 suflete (168 bărbațĭ și 158 femeĭ), carĭ locuesc în 90 case, construite cea maĭ mare parte din bîrne. Printre case este una vechie boerească, construită din zid de d-l N. N. Maimarovicĭ. Copiiĭ din sat urmează la școala mixtă din satul Poiana-d.-j., ce este la 1152 metri depărtare. In anul școlar 1892—93 aŭ frecuentat școala 14 băețĭ și 2 fete. Cu vîrstă de școală sunt 16 copiĭ. Știŭ carte 22 loc. In sat este o biserică construită din bîrne.

Cocorova, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., ține de com. rur. Ciovîrnășani.

Cocorova, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., comuna Poiana, satul Cocorova, aparține moșnenilor. Pe această moșie se găsește și proprietatea d luĭ N. N. Maimarovicĭ.

Cocorova, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, satul Cocorova, în întindere de 37 pog., cu un venit anual de 468 leĭ. Aparține d-luĭ N. N. Maimarovicĭ.

Cocorova, *pădure* particulară, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., com. Poiana, satul Cocorova, aparținînd moșnenilor. Este compusă din ulmĭ, jugastri, fagĭ, frasinĭ; stejarul predomină.

Cocorova, *gîrlă*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., comuna Poiana; ese din valea Măilățelul, comuna Poiana, se varsă în stînga rîuluĭ Gilortul, în dreptul satuluĭ Poiana-d.-s. Se încarcă pe malul drept cu pîraiele Lainicul și Bulbuceni.

Cocorul, *sat*, jud. Argeș, pl. Oltul, pe rîul Topologul, cu 99 loc, face parte din com. rur. Galicea-Flămînda. Aicĭ era maĭ înainte-vreme stație de caĭ de poștă pe drumul vechiŭ al poșteĭ Pitești-Rîmnicul-Vălcea, peste Dealul-Negru. (Vezĭ, Cocorul, poștă).

In sat este o biserică cu hramul Sfîntul Nicolae, deservită de un preot și un cîntăreț.

Cocorul, *mahala*, în com. rur. Strîmtul, plasa Văilor, jud. Mehedinți.

Cocorul, a treia *poștă* pe drumul vechiŭ de la Pitești la Rîmnicul-Vălcea, jud. Argeș, pl. Oltul. Cele-l'alte poște eraŭ Bascovul, Topologul, Cocorul și Rîmnicul. Poșta Cocorul avea 36 caĭ de rînd (1850).

Cocorul, *deal*, în com. rur. Rucșoreni, pl. Dumbrava, județul Mehedinți.

Cocorul, *lac*, în jud. Gorj, com. Pește-ana-d.-s., plasa Jiuluĭ, cătunul Cocoreni, în partea de E. a cătunuluĭ, format de rîul Jiŭ; nu seacă niciodată. Are o suprafață cam de 3 hect.; din el se prinde mult pește și împrejurul luĭ crește rogoz pe care locuitoriĭ îl întrebuințează la acoperișiul caselor.

Cocorul, *munte* și *pisc de munte*, (2098 m.), jud. Vîlcea, în munțiĭ Paringuluĭ, din care se prelungește către S. culmea Bis-

www.dacoromanica.ro

triţa, care desparte rîul Horezul de Bistriţa. Această culme se termină în dreptul com. Horezul.

Cocorul, *pîrîŭ*, în comuna rur. Strîmtul, pl. Văilor, judeţul Mehedinţi.

Cocorul, *vale*, în com. rur. Rucşoreni, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Cocorul, *vale*, în com. rur. Strîmtul, pl. Văilor, jud. Mehedinţi.

Cocorul, *vălcea*, com. Spineni, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Cocoruluĭ (Movila-), *movilă*, jud. Ilfov, pe teritoriul comuneĭ Obileşti-Vechĭ, plasa Negoeşti. Are o înălţime de vr'o 10 m.

Cocoruluĭ (Valea-), *vale*, jud. Ilfov, are o lungime de vr'o 400 m. Incepe de pe teritoriul comuneĭ Obileşti-Vechĭ, pl. Negoeşti, şi are o direcţie de la V. spre E. şi S.

Cocoş (Lacul-luĭ-), *lac*, în judeţul R.-Sărat, plasa Marginead.-s., com. Bobeasca; în partea de E. a eĭ.

Cocoşatuluĭ (Piscul-), *pisc*, pl. Jiul-d.-s., com. Floreşti, judeţul Dolj.

Cocoşei, *partea* de S. a *cătunuluĭ* Palanga, com. Buda-Palanga, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Cocoşelul, *loc izolat*, com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Cocoşeşti, *sat*, face parte din com. rur. Strîmbeni-Blejoiul, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Cocoşul, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, căt. comuneĭ Cornăţelul. Aci este ca la 5000 arĭ pădure. La Cocoş este un spital întreţinut de Eforia Spitalelor Civile.

Cocoşul, *mănăstire* de călugărĭ, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. urbane Isaccea.

Mănăstirea se află aşezată într'o pădure, în fundul uneĭ scobiturĭ a munţilor. Spre stînga se află o alee frumoasă de nucĭ de peste 500 m. lungime, ce conduce la mănăstire. La dreapta, spre mănăstire, se văd nişte săpăturĭ, şi printre dărîmăturĭ nişte cărămizĭ, hîrburĭ de oale, şi un chiup (vas de pămînt) mare. Mănăstirea este înconjurată cu un zid de piatră de rîŭ şi de stîncă nu tocmaĭ înalt. Clopotniţa însă are ca la 20 m. înălţime şi d'asupra bolţiĭ se vede următoarea inscripţie:

«Sub Domnia M. S. Regeluĭ Romînieĭ, Carol I, şi a soţieĭ sale, Regina Elisabeta, sub episcopatul Prea Sfîntuluĭ Episcop Iosif al Dunărĭĭ-de-Jos, s'a zidit această clopotniţă şi paraclis cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, prin stăruinţa şi cheltuiala soboruluĭ Sf. Mănăstirĭ Cocoş, în timpul stăriţieĭ prea cuvioşieĭ sale Archim. Daicul, în anul al 23-lea al stăriţieĭ sale, în anul mîntuireĭ 1883».

Curtea mănăstireĭ e spaţioasă (cam de 5 pogoane), în mijlocul căreia se înalţă mănăstirea cea nouă, la dreapta şi în fund se văd chiliile călugărilor în număr de vre-o 50, la stînga se vede mica bisericuţă, cea vechie, iar lîngă picioarele clopotniţeĭ sunt 2 fragmente de piatră: unul, jumătate a uneĭ pietre drept-unghiulare, găsită în vale, lîngă puţ, n'are nicĭ o inscripţie; cea-l'altă jumătate acoperită cu litere, a fost dusă maĭ întîiŭ la Nicoliţel şi apoĭ în Bucureşti, sub Grigorie Ghica, pe la anul 1853; cel-l'alt fragment este restul uneĭ coloane dăruită de răposatul Désiré More de la Igliţa.

Biserica cea nouă, are d'asupra uşeĭ următoarea pisanie:

«Această Sf. şi Dumnezeiască biserică, s'a zidit în timpul stăriţieĭ prea cuvioşieĭ sale Visarion archimandritul, începătorul acestuĭ sfînt locaş; iar cu cheltuiala dumisale Hagi Nicolae Ghişa Poenarul, s'a zidit această sfîntă biserică, în anĭ de la Hristos, 1853».

Biserica e simplă, mare şi goală; în fund se găseşte corul, iar pereţiĭ sunt lipsiţĭ de orĭ-ce zugrăvelĭ saŭ sfinţĭ; icĭ şi colo se găsesc cîte-va icoane; catapeteazma, sfeşnicele împărăteştĭ, tronul episcopal, cadrele icoanelor dăruite, sunt singurul lux în această biserică; la intrare se află un mormînt, e acela al fundatoruluĭ săŭ, Visarion. Bisericuţa mică este maĭ mult o casă drept-unghiulară, prevăzută d'asupra cu o clopotniţă mică fără clopot, acoperită cu olane. Interiorul e împărţit în două: la stînga sunt 4 odăĭ micĭ, chiliile luĭ Visarion şi a celor 4 călugărĭ carĭ aŭ fondat mănăstirea aceasta la 1842, cu cheltuiala luĭ Ignatie Irodeanul, unul din ceĭ 3 călugărĭ; în dreapta este biserica, curată şi spoită cu var, pereţiĭ lipsiţĭ de sfinţĭ şi numaĭ cu cîte-va icoane; tîmpla e frumos sculptată. Alipită cu bisericuţa este o odăiţă, în care se păstrează craniile tutulor călugărilor morţĭ, şi printre carĭ se află şi acelea ale luĭ Visarion şi Nicolae Poenarul, fundatorĭĭ eĭ. In clopotniţă se află 5 clopote de diferite mărimĭ şi chiliile călugărilor.

Urcînd Valea-Cocoşuluĭ (600 m. lungime), se află o cişmea în piatră, cu o apă rece şi cristalină. Pe piatră se vede săpată următoarea inscripţie:

www.dacoromanica.ro

«Anul de la Hristos 1867, August 15. Cu ajutorul luĭ Dumnezĕŭ s'a făcut această cișmea de dumnealuĭ Theodor Moruian, pentru sfînta mănăstire Cocoș, cu hramul Sf. Troița, spre a luĭ pomenire».

Piatra are formă drept-unghiulară; semi-luna și soarele din josul crucelĭ, precum și iataganul de jos arată că s'a făcut în timpul dominațiuneĭ turcești. Numele de Cocoș vine de la vechea biserică dispărută, care avea d'asupra un cocoș, în amintirea cocoșuluĭ, care a amintit luĭ Petru, lepădarea sa de Isus Hristos. Maĭ înainte, mănăstirea a avut o însemnată avere; așa, prin daniile călugărilor carĭ intraseră într'însa și a altor persoane evlavioase, ea ajunsese să aibă 800 hect. pădurĭ, 416 hect. pămînt cultivabil, herghelii de caĭ, turme de oĭ, boĭ, capre, etc. Statul i-a intentat proces și starițul de-atunci, păr. Cornilă Săbăreanu, n'a apărat bine interesele mănăstireĭ, așa că statul cîștigînd, a confiscat averile mănăstireĭ, lăsîndu-ĭ 100 hec. pămînt cultivabil, din carĭ 20 hectare viile de la Urloiul, de lîngă mănăstire, două morĭ, una în valea Lozora (comuna Meidan-Chioi), și alta pe valea Pîrlita (com. Balabancea).

In timpul de față sunt în mănăstire 46 monahĭ întreținuțĭ de Ministerul Cultelor, din 1893, de cînd aŭ trecut la stat. La mănăstirea Cocoșul se află o condică vechie a mănăstireĭ, începută în 1835, cu titlul de: Venirea părinților carĭ aŭ fundat acest sfînt locaș, cu hramul Sf. Treime, și urmașiĭ, pănă în vremea de acum». In 1835 aŭ venit: Visarion archimandritul, fundatorul mănăstireĭ; el era de origine din Ardeal (ținutul Făgărașuluĭ); a fost la Sf. Munte și de aci a venit însoțit cu doĭ ucenicĭ, Gherontie și Isaia, a cumpărat de la o cadînă, tarla-ua (bucata de pămînt) de aci, și maĭ tîrziŭ a pus fundamentele vecheĭ biserice (1842), care există și azĭ. Maĭ în urmă cu cîțĭ-va anĭ, vine de se călugărește aci și Nicolae Hagi Ghișa Poenarul (din satul Poiana, Transilvania), aducînd cu el 15 miĭ galbenĭ, 500 oĭ, 15 caĭ, și cu carĭ banĭ a făcut în 1853 noua biserică. Legenda spune că vechea biserică, ce acum nu maĭ există, ar fi fost fundată de cîțĭ-va din ceĭ 70 apostolĭ sub conducerea luĭ Antipa, carĭ aŭ fugit de persecuțiunile din Constantinopole. La stînga de mănăstire, se făcea în vremurĭ, la 15 August, un fel de iarmaroc, din care beneficia mult mănăstirea.

Cocoșul, *movilă*, în com. și căt. Smeeni, jud. Buzăŭ, pe pămîntul locuitorilor.

Cocoșul, *baltă*, în cercul comuneĭ Frînceștĭ, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Cocoșul, *braț* (prival), în plasa Borcea, în insula Balta, com. Șocariciul, jud. Ialomița.

Cocoșul, *pisc*, la V. comuneĭ Zăvideni, plasa Oltul-d.-s., județul Vîlcea.

Cocoșul, (Moara-Mănăstireĭ-), *locuință izolată*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comuneĭ rurale Balabancea, (și pe acela al cătunuluĭ săŭ Taița). Este o moară ce aparține mănăstireĭ Cocoșul, așezată pe valea Pîrlita, maĭ jos puțin de unirea eĭ cu valea Pîrlita-Mică; la 6 kil. spre S. de mănăstirea Cocoșuluĭ.

Cocoșuluĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comuneĭ urbane Isaccea, se desface din ramurile estice ale dealuluĭ Cadiul, se întinde spre E., avînd o direcțiune generală de la V. spre E., brăzdînd partea nordică a plășeĭ și pe cea vestică a comuneĭ. Se întinde printre văile Acic-Tepe și Capaclia; la poalele sudice se află situată mănăstirea Cocoșul, de la care și-a luat și numele. Are o înălțime de 148 m. și e punct trigonometric de observație de ordinul al 3-lea, fiind acoperit în parte cu pădurĭ și în parte cu pășunĭ. Pe la poalele luĭ merge drumul comunal Isaccea-Balabancea.

Cocoșuluĭ (Izvorul-), *izvor*, curge din muntele Plaiul Chiojduluĭ, com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, iă direcția dela S.-V. către N.-E. și se varsă în gîrla Siriașul, tot în raionul com. Star-Chiojdul.

Cocoșuluĭ (Piscul-), *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul-din-Bîsca, ramificație din muntele Stevia, care se întinde între Valea-Cocoșuluĭ și Valea-Popiĭ.

Cocoșuluĭ (Poiana-), *poiană*, com. Teișani, plasa Teleajenul, jud. Prahova.

Cocoșuluĭ (Valea-), *izvor*, în jud. Buzău, com. Chiojdul, începe din muntele Stevia și dă în pîrîul Siriul.

Cocoșuluĭ (Valea-), *vale*, puțin însemnată, în jud. Tulcea, plasa Isaccea, pe teritoriul comuneĭ urbane Isaccea. Se desface din poalele nordice ale dealuluĭ Breazul, se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd

www.dacoromanica.ro

partea nordică a plășeĭ și pe cea sudică a comuneĭ. Curge chiar pe lîngă mănăstirea Cocoșul, de la care și-a luat și numele, după un curs de 3 kil. se împreună cu o altă vale, spre a forma împreună valea Capaclia, ce se varsă în balta Capaclia.

Cocota, *iaz*, jud. Dorohoiŭ, în suprafață de 3 1/2 hect., pe moșia Slobozia, com. Buda, pl. Herța.

Cocoțați, *cătun*, jud. Brăila, pendinte de comuna Slujitori-Albotești, pl. Călmățuiului, situat la S. de com., 5 kil. depărtare. Populația-ĭ se urcă la 227 suflete, 48 familiĭ, având 30 contribuabilĭ.

Vite cornute 328 (boĭ 113, vacĭ 65, taurĭ 12 și viteĭ 28); caĭ 102, oĭ 1026 și rîmătorĭ 93.

Cocovinca, *vale*, în pl. Borcea, jud. Ialomița, se întinde spre N. de Valea-Căpitanului, până lîngă satul Lupșani.

Cocul-Popești, *com. rur.*, pe apa Cotmeana, jud. Argeș, plasa Pitești, la 18 kil. de com. rur. Băscovul-Fleștiĭ (reședința subprefectureĭ) și la 9 kil. de Pitești. Se compune din următoarele 6 sate: Dealul-Bisericeĭ, Dealul-Bouluĭ, Dealul-Focaleteseĭ, Negulești, Popești și Valea-Cocul. Are o populație de 226 familiĭ, cu 911 locuitorĭ, din carĭ 10 Țiganĭ, carĭ locuesc în 114 case. In comună sunt două bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 paracliserĭ; e o școală. Budgetul comuneĭ pe 1882—83 a fost de 1245 leĭ la venitură și de 1224 leĭ la cheltueliĭ. După o publicație oficială (1887), această comună numără 157 contribuabilĭ și are un budget de 2229 leĭ la venitură și de 1445 leĭ la cheltueliĭ.

Numărul vitelor din această comună a fost, în anul 1887, de 388 vite marĭ (364 boĭ și vacĭ, 24 caĭ) și 1018 vite mărunte; 699 oĭ, 17 capre și 32 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ sunt moșneniĭ, și după o tradiție păstrată între dînșiĭ, aŭ avut o luptă mare pe la începutul veaculuĭ cu soldațiĭ turcĭ, în care luptă, Romîniĭ aŭ rămas victorioșĭ.

Coculeți, *cătun* (tîrlă), în plasa Cîmpuluĭ, com. Armășești, jud. Ialomița.

Codăești, *com. rur.*, în centrul și spre E. plășeĭ Mijlocul, județul Vasluiŭ, la distanță de 28 kil. de la orașul Vasluiŭ. E formată din tîrgușorul și satul Codăești și Șerbotești, pe o întindere de 3375 hect., din carĭ: 67 hect. pădure și 2649 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeĭ, iar 649 hect. sunt ale locuitorilor; sunt 2 hect. vie; cu o populație de 426 familiĭ, saŭ 1772 suflete, din carĭ 515 suflete Evreĭ.

In comună sunt două bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; două școliĭ, două morĭ, una cu aburĭ și una de apă, 1 iaz și 18 cîrciumĭ. Comerțul se face de 30 Romînĭ și 53 străinĭ.

Budgetul comuneĭ e de 15800 leĭ la venitură și de 15598 leĭ, 6 banĭ la cheltueliĭ. Statul încasează 1842 leĭ, de la 307 contribuabilĭ.

Numărul vitelor e de: 878 vite marĭ cornute, 2300 oĭ, 18 capre, 98 caĭ și 195 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 73 plugurĭ, 24 căruțe cu caĭ, precum și 326 stupĭ cu albine.

Codăești, *tîrgușor*, în pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, distanță aproape pe jumătate între Vasluiŭ și Iași, așezat pe un platoŭ la poalele dealuluĭ Piatra, în depărtare de 3 kil. de șoseaua națională Iași—Vasluiŭ spre dreapta, pe o suprafață de 1996 hect., din carĭ 1583 hect. cu 42 hect. pădure ale proprietățeĭ, iar 321 hect. ale locuitorilor și cu o populațiune de 154 fam., având 177 suflete Romînĭ, 515 Evreĭ și 6 Armenĭ.

Are: o școală, înființată în anul 1865, cu un local model zidit de comună și frecuentată de 85 elevĭ; o biserică fundată la anul 1857, de d. V. Ghica, fostul proprietar al moșieĭ Codăești, cu 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o moară de aburĭ; 1 iaz și 16 cîrciume.

Tîrgușorul Codăești este reședința comuneĭ și a plășeĭ Mijlocul-Crasna, pe lîngă carĭ autorități, maĭ este o judecătorie de ocol, o cazarmă de dorobanțĭ și un oficiŭ telegrafo-poștal. Este la distanță de 31 kil. de Vasluiŭ.

Locuitoriĭ se ocupă în cea maĭ mare parte cu comerciul, prin schimbul materiilor confecționate cu acele brute, produs al locuitorilor de prin satele învecinate. Se fac iarmaroace septămînale pentru desfacerea vitelor.

Tîrgușorul Codăești, a devenit proprietatea comuneĭ, fiind rescumpărat de ea, în anul 1882.

In marginea de S. a tîrgușoruluĭ se află casele proprietățeĭ.

Numărul vitelor e de 535 vite marĭ cornute, 1100 oĭ, 16 capre, 51 caĭ și 120 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 43 plugurĭ, 13 care cu boĭ, 5 plugurĭ și 78 căruțe cu caĭ, precum și 186 stupĭ.

Codăești, *sat*, din com. Codăești, pl. Mijlocul, jud. Vasluiu,

www.dacoromanica.ro

compusă din treĭ mahalale ale tîrgușoruluĭ Codăești; două se află în partea de S. a comuneĭ așezate pe văile Vidrișoaia și Mazililuĭ, printre carĭ curge pîrîul cu asemenea numire și una în partea de E. a comuneĭ, așezată pe un șes întins, pe lîngă care curge pîrîul Dobrovățuluĭ. Are o populație de 177 fam., saŭ 765 sufletc, cu 54 Țiganĭ.

Numărul vitelor e de 670 vite marĭ cornute, 80 caĭ și 1572 oĭ.

Codeiul, *deal*, jud. Bacăŭ, plasa Trotușul, de pe teritoriul comuneĭ Tîrgul-Ocna, acoperit cu viĭ și livezĭ de arborĭ fructiferĭ.

Codescul, *lac*, în pl. Ialomița-Balta, insula Balta, com. Fetești, jud. Ialomița.

Codeșelul, *vale*, jud. Muscel, se varsă în rîul Argeșelul, pe teritoriul comuneĭ Davidești, din care izvorește.

Codița-Roșie, *deal*, în com. rur. Văgiulești, pl. Văile, jud. Mehedinți.

Codoaia, *lac*, în pl. Borcea, insula Balta, com. Cocargea, jud. Ialomița.

Codoasa, *pădure*, în pl. Ialomița-Balta, com. Sudiți, jud. Ialomița, formează cu pădurea Sărindăreanca un trup de 90 hect., avînd esențe de stejar și ulm.

Codoiul, *trecătoare*, pe coasta rîuluĭ Ialomița, în pl. Cîmpuluĭ, com. Speteni, jud. Ialomița.

Codreanca, *movilă*, în comuna Stîlpul-Monteorul, jud. Buzăŭ.

Codreanul, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., al comuneĭ Bîrsănești, situat între satele Brătești și Bîrsănești.

Codreanuluĭ (Valea-), *vale*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, pe teritoriul com. Mănăstirea-Cașinuluĭ.

Codreasa, *loc arabil*, în raionul com. Găiceana, jud. Tecuciŭ, spre E. de satul Huțul.

Codreni, *sat*, numit din vechime Ciorbeni, pe moșia cu asemenea numire, com. Mileanca, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, cu 50 fam., 192 sufl. Așezările sătenilor sunt proaste și numaĭ unele cu micĭ grădinĭ; iar proprietarul moșieĭ are casă mică de vălătucĭ. Proprietatea este a d-neĭ Smaranda Cimara, născută Balș. Calitatea pămîntuluĭ este bună în totalitate pentru agricultură și viticultură. Sătenii împroprietăriți aŭ 7100 hect., 40 ariĭ pămînt, iar proprietarul 2010 hect., 75 ariĭ. Iazurĭ sunt 7, între care maĭ mare este acel numit Zama, de 10 hect., cu peștĭ.

Drumurĭ: acel de la Rădăuți-Bivolĭ, către Mihăileni-Dorohoiŭ și acel de la Dărăbani, către Puțureni la Ștefănești.

Se învecinește cu: Puțureni, Bivoli, Dărăbani, Mileanca și Drăgușeni.

Codreni, *sat*, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Preasna-Nouă, pl. Negoești. Este situat la V. de Preasna-Nouă, pe malul drept al văeĭ Mostiștea. Are o poziție plăcută, coprins între două dealurĭ spre N. Se întinde pe o suprafață de 1182 hect., din carĭ cultivă prin arendașiĭ săĭ 890 hect. (35 sterpe, 75 izlaz, 40 pădure). Locuitoriĭ aŭ 142 hect., pe carĭ le cultivă, rezervînd 15 hect. pentru izlaz și 6 cultura viteĭ.

Populația luĭ e de 260 loc. In raionul satuluĭ e un eleșteŭ.

Are o biserică, cu hramul Schimbarea-la-Față, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 183 și al celor micĭ de 467.

Codreni, fostă *mănăstire*, lîngă cătunul Codreni, pl. Negoești, jud. Ilfov.

Codreni, *moșie* a statuluĭ, jud. Ilfov, arendată pe periodul 1889—1894, cu 30000 leĭ anual. Această moșie aparținea jumătate mănăstireĭ Bradul și jumătate schituluĭ Codreni. Trupul Codreni s'a vîndut și s'a scăzut din arendă 6742 leĭ anual.

Codreni, saŭ **Bonciul**, *pădure* a statuluĭ, jud. Ilfov, în întindere de 75 hect., pendinte de com. Preasna-Nouă, plasa Negoești.

Codrescul, *iaz*, pe teritoriul satuluĭ Holm, com. Păușești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Codrești, *sat*, cu 75 locuitorĭ, județul Argeș, pl. Oltul, face parte din com. rur. Drăgutești-Săpunari.

Codrești, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătun com. Ciorăști. Și-a luat numele de la moșia Codrești. Este așezat în partea de V. a comuneĭ, pe malul drept al rîuluĭ R.-Sărat, la 2 kil. spre S.-V. de cătunul de reședință Ciorăști. Are o întindere de 21 hect., cu o populație de 78 familiĭ, saŭ 326 suflete, din carĭ 124 contribuabilĭ. Știŭ carte 15 persoane.

Codrești, *mahala*, face parte din com. rur. Turcești, pl. Olteț-

www.dacoromanica.ro

d.-s., jud. Vîlcea. Cade la V. comuneĭ şi este udată de rîul Tîrîia, Valea-Seacă şi Pîrîul-Poduluĭ. La N.-V. este brăzdată de dealul Codreşti şi la S.-E. are locurĭ arabile şi de fîneţe.

Aci e o biserică.

Codreşti, *lac,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Ciorăşti, cătr. Codreşti, format de pîrîul Codreşti, produce peşte caracudă ce se consumă de locuitorĭ.

Codreşti, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Ciorăşti, se formează pe teritoriul comuneĭ, udă cătunul Codreşti şi se varsă în R.-Sărat, lîngă acest cătun.

Codreşti, *siliştе,* a satuluĭ Valea-Seacă, pl. Trotuşul, com. Bogdana.

Codreţul, *loc* de arătură, com. Talpa, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

Codrişorul, *deal,* al com. Runcul, plaiul Vulcanul, jud. Gorj. E situat spre E. de comună. Pe acest deal sunt viile locuitorilor.

Codroviţa. Vezĭ Lunca, sat, comuna Zlătunoaia, pl. Miletinul, jud. Botoşani.

Codrul, *plasă,* în partea de S. a judeţuluĭ şi oraşuluĭ Iaşi, aşezată pe şirul dealurilor ce se prelungeşte de la N.-V. spre S.-E., pe partea dreaptă a rîuluĭ Bahluiul, formînd linia de hotar între judeţul Vasluiŭ.

Se mărgineşte la N. cu oraşul Iaşi, de care se desparte prin pîrîul Nicolina şi cu plasa Braniştea prin rîul Bahluiul; la E. tot cu pl. Braniştea, despărţită prin apa Jijieĭ; la V. cu pl. Stavnicul prin o linie dreaptă de hotar şi la S. cu jud. Vasluiŭ şi Fălciŭ.

Teritoriul plăşeĭ are forma uneĭ semi-lune; i s'a dat numele de Codru, pentru că avea din vechime codri nestrăbătuţĭ, prin care trecea drumul ce lega oraşul Iaşi cu ţara de jos.

Ea este formată din comunele:

1. *Galata,* cu satele: Galata (tîrguşor), Hlincea, Valea-Adîncă, Vişan, Horpaz, Lunca-Cetăţueĭ şi Zanea, în partea de N.-V. a plăşeĭ.

2. *Ciurea,* cu satele: Ciurea, Piciorul-Lupuluĭ, Curăturile, Slobozia, Poiana-cu-Cetatea, Lunca-Bîrnoveĭ, Todirel şi Cercul, în partea de S.-V. a plăşeĭ.

3. *Buciumi,* cu satele: Buciumi, Păun, Bîrnova cu Pietrăria, Socola (tîrguşor) şi Vlădiceni, în centrul plăşeĭ.

4. *Tomeşti,* cu satele: Tomeşti, Goroni, Chicirea şi Osoiul, la N.-E. plăşeĭ.

5. *Poeni,* cu satele: Poeni (tîrguşor), Comarna-de-Jos şi Comarna-de-Sus, în partea de S.-E. a plăşeĭ.

Intinderea plăşeĭ este de 29425 hect.

Calitatea soluluĭ este favorabilă pentru orĭ-ce soiŭ de cultură.

Dealurile ce se prelungesc în această plasă, pe toată întinderea eĭ, nu sunt de cît continuarea ramurilor Dealuluĭ-Mare care trece din plăşile Cîrligătura şi Stavnicul şi sub numirea de Bordea şi Răpedea, încinge maĭ cu seamă toată partea de S., formînd: piscurĭ, culmĭ, podişe şi văĭ cu diferite numirĭ, şi anume: Bordea, Piscul-Bordea, Pîetrăria, Păun, Şanta, Hlincea, Cetăţuea, Galata, Riga, Nucul, Ezereni, Poiana-Cailor, Pripoarele, Mesteacănul, Coloneaţa, Palanca, Cazacul, Perjul, Todirel, Popa-Vasile, Lopeţi, Şapte-Teĭ, Lunca, Vodă, Prisecile, Niţelea, Oiţa, Stejăruşul, Rîsetele, Răcea, Ciurbeşti, Vărăticelul, Piciorul-Bordea, Boiştea, Cincişoara, Chicirea, Plochi, Propitura, Stoianul, Curagăul, Musteaţă, Podişul, Blănariul, Pisculuĭ-Miron, Opinceĭ, Murgul, Parmuva, Doamneĭ şi Isac.

Dintre rîurile marĭ: Bahluiul udă marginea despre N.-E. a plăşeĭ, începînd de la oraşul Iaşi, pănă la vărsarea luĭ în Jijia şi apoĭ rîul Jijia, pănă în marginea plăşeĭ Braniştea, între satele Costuleni şi Comarna; iar dintre pîraie sunt: Nicolina, Galata, Zanea, Valea-Adîncă, Horpaz, Doĭ-Perĭ, Vişanul, Repedea, Vămăşoaia, Vlădiceni, Ţiganul, Vasluetul, Bolovanul, Oiţa, Roşa, Stoianul, Musteaţa, Curagăul, Propitura, Podişul-Şărpoaia, Humuleţul, Tătarca, Efrimoaia, Ruptureĭ şi Chicirea.

Prin mijlocul plăşeĭ, începînd din marginea oraşuluĭ Iaşi, trece spre S. şoseaua naţională pănă în marginea jud. Vasluiŭ, dincolo de Poeni; — apoĭ atinge marginea despre N.-E., calea ferată Iaşi-Ungheni.

In partea despre V., trece şoseaua judeţeană, începînd din marginea oraşuluĭ, prin comunele: Galata, Ciurea şi Mogoşeşti, pănă în marginea judeţuluĭ Vasluiŭ spre S.

La N.-V. plăşeĭ, prin com. Galata, trece şoseaua judeţeană, Iaşi-Roman.

Afară de aceste înlesnirĭ de comunicaţie, maĭ sunt diferite drumurĭ vecinale şi comunale ce leagă satele şi comunele, după trebuinţele localităţilor.

Din 29425 hect. din întinderea plăşeĭ Codrul, 3757 hect. este pămînt cultivabil, pentru cereale; 2240 hect. pentru cul-

www.dacoromanica.ro

tura viilor; 7816 hect. pămînt, acoperit cu păduri, din carĭ: 5484 hect. sunt proprietate particulară, şi 2332 hect. ale statuluĭ; iar 15612 hect. pămînt cuprins de imaşe, fînaţe, ape, livezĭ şi locurĭ pentru aşezarea satelor.

Pămîntul produce tot soiul de cereale, dar cultura cartofilor e cea maĭ răspîndită, maĭ cu seamă în com. Poeni, proprietatea M. S. Regeluĭ Carol I.

Plasa aceasta este maĭ mult o podgorie întinsă, care produce vinurĭ de diferite calităţĭ şi în abundenţă; între localităţile recunoscute se înseamnă: Nebuna, Vişanul, Socola, Galata şi Valea-Adîncă.

Sunt livezĭ întinse, cu pomĭ fructiferĭ, carĭ produc poame bune şi frumoase.

Pădurile se exploatează pentru lemne de foc şi diferite trebuinţĭ.

Din dealurĭ se scoate piatră pentru şosele, zidirĭ şi var. Dealurile: Repedea, Păunul şi Pătrăria sunt renumite pentru carierele de piatră.

Numărul vitelor ce se cresc în plasa Codrul este de 13030 capete, din carĭ: 7531 vite marĭ cornute, 2371 oĭ, 244 capre, 1051 caĭ şi 1833 rîmătorĭ.

Industria casnică se menţine în unele localităţĭ; industria mare e reprezentată prin două morĭ, una de aburĭ şi una de apă; o fabrică de crohmoală, două de lumînărĭ, două de săpun şi o şcoală de butnărie şi rotărie.

In această plasă se află o populaţie de 2256 familiĭ, saŭ 10369 suflete, din carĭ: 5333 bărbaţĭ şi 5036 femeĭ; dintre aceştia: 9936 sunt Romînĭ, 299 Izraeliţĭ, 52 Germanĭ, 31 Italienĭ, 19 Polonezĭ, 12 Francezĭ, 9 Ungurĭ, 6 Bulgarĭ şi 5 Grecĭ.

Romîniĭ se ocupă cu lucrarea pămîntuluĭ, creşterea vitelor, cultura viilor şi a livezilor, cu cărăuşia şi pietrăria. Străiniĭ sunt parte posesorĭ de moşiĭ, parte în serviciŭ pe la proprietăţĭ.

Această plasă este administrată de un sub prefect, cu reşedinţa în tîrguşorul Socola, com. Buciumi; avînd sub jurisdicţiunea sa 5 comune, cu 23 sate şi 3 tîrguşoare.

Pentru pricinile de judecăţĭ dintre locuitorĭ, pe lîngă judecătoriile comunale, se află şi o judecătorie de Ocol în com. Buciumi.

Numărul bisericilor ortodoxe este de 22, deservite de 27 preoţi, 2 diaconĭ, 23 cîntăreţĭ şi 13 eclesiarhĭ.

Numărul şcoalelor e de 11, cu 12 învăţătorĭ şi 1 învăţătoare, iar populaţia scolară e de 300 elevĭ şi 133 eleve.

Codrul. V. satul Lunca, comuna Drăguşeni, jud. Suceava.

Codrul, *curea de moşie,* judeţul Dolj, pl. Balta, com. Măceşul-d.-j., cu care se limitează comuna în partea de E.

Codrul, care împreună cu Dumbrava şi Sbîrul, formează *pădurea* de pe moşia şi com. Gremeşti, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, în suprafaţă de 215 hect., pădure bătrînă şi tînără.

Codrul-Cuculuĭ, *deal,* la N. de satul Lihacea, jud. Tecuciŭ. Se întinde în direcţie V.-E. pănă la hotarul satuluĭ Sîrbi, formînd hotarul între satul Sîrbi şi Lihacea.

Codrul-Cuculuĭ, *pădure,* la E. de satul Măldăreşti, com. Neguleşti, jud. Tecuciu.

Codrul-de-Jos. Vezĭ Codrul-d.-s., jud. Vasluiŭ.

Codrul-de-Sus, *deal,* jud. Vasluiŭ, începe de la N. com. Mircesti, din dealul Tufeştilor, se lasă spre S., formînd limita de V. a satuluĭ Mircesti, iar în dreptul luĭ, dealul ia numirea de Codrul-d.-j., în marginea de S. a comuneĭ se împreună cu dealul şi platoul satuluĭ Şurăneşti.

Codrul-de-Sus (Valea-Siliştei), *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, com. Bălileşti, pl. Rîurile, jud. Muscel, în întindere de 500 hect., compusă din stejar, fag, carpen şi mesteacăn.

Codrul-Mănăstireĭ, *deal,* în judeţul Suceava, com. Dolhasca; e acoperit de pădure bătrînă de fag.

Codrul-Neguluĭ, *deal,* în com. Mastacău, plasa Bistriţa, jud. Neamţul. E situat în prelungirea dealuluĭ Ciungi, spre hotarul com. Calul-Iapa.

Codrul-Olteţul, *loc izolat,* în comuna Bălceşti, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea.

Codrul-Racoveĭ, *pădure,* în partea de V. a satuluĭ Puşcaşi, comuna Rădiul, pl. Stemnicul, judeţul Vasluiŭ. Se întinde de la N.-E. spre S.-V. pe marginea satuluĭ, de d'a dreapta pîrîuluĭ Racova, formînd o linie în semicerc.

Codrul-Sîrbilor, *pădure,* pe teritoriul comuneĭ Ţifeşti, pl. Gîrlele, jud. Putna, în întindere de 51 hect., proprietatea d-luĭ Nic. Chir. Săveanu.

Codruluĭ (Movila-), *movilă,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe te-

www.dacoromanica.ro

ritoriul comuneĭ rurale Luncaviţa (şi anume pe acela al cătunuluĭ de reşedinţă), situată în partea N.-V. a plăşeĭ şi în cea de mijloc a comuneĭ, la 500 m. spre S.-V. de satul Luncaviţa. S'a numit aşa fiind-că era la marginea unuĭ întins codru (pădure de fagĭ), azĭ redus la tufăriş. Are o înălţime de 41 m., punct strategic, dominînd asupra satuluĭ Luncaviţa, a rîuluĭ Luncaviţa şi a şoseleĭ judeţene Măcin-Tulcea, ce trece pe la poalele eĭ. Este artificială şi e acoperită cu verdeaţă.

Codruluĭ (Valea-), *vale,* în jud. Tulcea, plasa Isaccea, pe teritoriul comuneĭ Luncaviţa şi pe al cătunuluĭ de reşedinţă. Şi-a luat numele de la împrejurarea că străbatea un întins codru de fagĭ, azĭ cu totul exploatat. Se deschide din dealul Pietrosul, se îndreaptă spre N., avînd o direcţiune de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea nordică a plăşeĭ şi pe cea sudică a comuneĭ. Cursul său îl face maĭ întîiu prin pădurĭ şi prin tufărişurĭ. Formează cu Valea-Stupineĭ, lacul numit Balta-Satuluĭ, şi după 4 kil. se deschide în valea Puţul-Popeĭ, nu departe de satul Luncaviţa.

Coeni, *com. rur.,* pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Este situată pe pîrîul Silea, la 51 kil. de Rîmnicul-Vîlceĭ, capitala judeţuluĭ.

Vatra satuluĭ are 105 hect., iar teritoriul întregeĭ com. este de 400 hect.

Are o populaţiune de 868 loc. (520 bărbaţĭ şi 348 femeĭ), în care intră şi 5 familiĭ de Ţiganĭ; sunt 295 capĭ de familie; 222 contribuabilĭ.

In comună e o biserică vechie, care s'a reparat la 1846; sunt 330 case.

Sunt 918 vite marĭ şi micĭ. Pămîntul comuneĭ e moştenesc.

Comuna e brăzdată de dealurile: Oiĭ, Negrăĭ, Negrăiţa, Peşteana şi Scundul, şi udată de văile: Olteanca, Negrăiţa şi Peşteanca. Veniturile se urcă la 2005 leĭ anual şi chelt. la 1201.

Coeni, (Cueni), *sat,* face parte din com. rur. Izvoarele, pl. Oltenița, jud. Ilfov. Este situat la E. de cătunul Izvoarele, pe malul drept al rîuluĭ Argeş. Aci Valea-Rachiereĭ se varsă în rîul Argeşul. D'aci şi până la extremitatea judeţuluĭ despre jud. Vlaşca, locul e smîrcos.

Se întinde pe o suprafaţă de 2058 hect., cu o populaţie de 486 locuitorĭ.

D-na Elena Ştefănescu şi d-nul H. Vasile aŭ 1750 hect. şi locuitoriĭ 308 hect.

Proprietariĭ cultivă 950 hect. (380 sterpe, 175 izlaz, 25 vie şi 250 pădure). Locuitoriĭ cultivă 278 hect. (15 sterpe şi 15 vie). Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 264 şi al celor micĭ de 419.

Are o biserică, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 14 elevĭ, 6 eleve, cu întreţinerea căreia judeţul şi comuna cheltuesc anual 1500 leĭ.

Coeni, *deal,* în raionul com. Coeni, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 32 hect. 50 ariĭ vie.

Coeni, *moşie* a statuluĭ. (Vezĭ Gostinari, moşie, jud. Ilfov).

Cofa, *pădure,* jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., com. Bîrsăneşti.

Cogălniceanu, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Cuza-Vodă, pe malul stîng al rîuluĭ Siret, spre N. de satul Cuza-Vodă şi la o depărtare de 2 kil. 230 metri de el. Este aşezat într'o poziţiune joasă, pe un teren mlăştinos. Are 79 capete de familiĭ, saŭ 327 suflete, din care 60 contribuabilĭ. Ştiŭ carte 27 persoane. Locuesc în 86 case.

Sunt 215 capete vite marĭ.

Acest sat s'a înfiinţat în 1878, prin împroprietărirea noilor însurăţeĭ şi s'a numit ast-fel după cunoscutul bărbat politic M. Cogălniceanu.

Cogea-Ali, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Constanţa, cătunul comuneĭ Cicrîcci. E situat în partea răsăriteană a plăşeĭ şi cea meridională a comuneĭ, la 6 kil. spre S. de cătunul de reşedinţă, Cicrîcci, pe valea Cogea-Ali, la un kil. spre N. de lacul Sîrt-Ghiol. Este închis la V. de dealul Tepe-Bair cu vîrfurile luĭ: Movila-Imbinată (83 metri) şi Islam-Iuc (90 metri); la S. de dealul Cogea-Ali şi la N.-E. de dealul Mamaia, cu vîrful său Mamaia (34 metri). Suprafaţa sa este de 2230 hect., din carĭ 214 hect. sunt ocupate numaĭ de vatra satuluĭ, cu 87 case, şi de grădinĭ. Populaţiunea sa este de 112 familiĭ, cu 546 suflete, ocupîndu-se maĭ ales cu negoţul de peştĭ, pe care îĭ pescuesc din lacul Sîrt-Ghiol. Locuitoriĭ sunt Romînĭ, Bulgarĭ, Austriacĭ, şi Turcĭ; aceştia din urmă în maĭ mare număr. Şoseaua judeţeană Mangalia-Constanţa trece prin apropierea şi pe la V. satuluĭ; drumurĭ comunale pleacă la Mamaia, la Canara, la Cicrîcci şi la Cara-Coium.

Cogea-Cara-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe terito-

www.dacoromanica.ro

riul com. rur. Nalbant, şi pe acela al cătunuluĭ săŭ Trestenic. Se desface din Dealul-Ciliculuĭ; se întinde spre miază-zi, avînd o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi cea de N.-V. a comuneĭ. Se întinde de-alungul Văiĭ-Cărbunarilor (Izvorul Teliţa). La poalele sale sudice, spre malurile Văiĭ-Cărbunarilor, se află situat satul Trestenic. Pe la poalele sale estice, merge drumul comunal Cilicul-Trestenic. Are 240 m. înălţime. E acoperit cu păduriĭ în bună parte, cu tufărişuriĭ şi păşuniĭ.

Cogeasca-Nouă, *sat*, în partea de N. a com. Cucuteni, pl. Stavnicul, jud. Iaşi. E situat pe un podiş de deal, pe sub coasta căruia curge rîul Bahluiul. Se află la jumătatea drumuluĭ dintre Iaşi şi Podul-Iloaeĭ. Face parte din moşia Cucuteni. Are o populaţie de 57 familiĭ, saŭ 251 suflete. Prin el trece şoseaua naţională şi calea ferată. Are o mică staţie numită Cucuteni. Acest sat s'a înfiinţat la 1825, de către Domniţa Hangerliu, cu locuitoriĭ Ruşiĭ, aduşiĭ din Bucovina. Pentru aceasta, satul se maĭ numeşte La-Ruşiĭ. Numărul vitelor e de 855 capete, din cariĭ: 248 vite mariĭ cornute, 258 oiĭ, 41 caiĭ şi 108 rîmătoriĭ.

Cogeasca-Vechie, *sat*, în partea de N.-V. a com. Cucuteni, plasa Stavnicul, jud. Iaşi. E situat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 93 familiĭ saŭ 422 suflete; o biserică zidită la 1864, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală întreţinută de comună, înfiinţată în anul 1886 şi frecuentată de 29 elevĭ.

Numărul vitelor e de 1185 capete, din cariĭ: 304 vite mariĭ cornute, 678 oiĭ, 51 caiĭ şi 152 rîmătoriĭ.

In această localitate, în timpul luĭ Dumitraşco-Cantemir-Vodă, pe la 7219, după cum găsim în «Letopiseţul», tom. III, aŭ staţionat «o vară cîte-va steaguriĭ: Leşiĭ, Lipcaniĭ, Cazaciĭ şi Sveziĭ, cariĭ aveaŭ firman de la Impărăţie pentru a sta în ţară, în protiva Mosculuĭ».

Cogelac, *com. rur.*, din judeţul Tulcea, plasa Istrul, situată în partea de S. a judeţuluĭ, la 78 kil. spre S. de oraşul Tulcea capitala judeţuluĭ, şi în partea sudică a plăşeĭ, a căreĭ reşedinţă este.

Numele săŭ este tătăresc şi vine, probabil, de la numele propriŭ Gogiĭ, ce-l purtaŭ Tătariĭ cariĭ aŭ fundat satul acum 100 aniĭ; de aci Gogielacul, şi în urmă Cogelacul.

Hotarul amănunţit al comuneĭ este următorul: Plecînd de la poalele movileĭ Joc, situată pe o înălţime a dealuluĭ Rîmnicul-Bair, se îndreaptă spre S., pe muchea dealuluĭ Rîmnicul-Bair; taie dealul Iaram-Iuc, de unde o ia spre S.-V., pe lîngă drumul Inan-Ceşure-Tocsof, pănă aproape de Cîşla-luĭ-Ţiţeĭ; de aci se dirige spre S., trece prin vîrful Buiuc-Cogelac-Tepe, şi ajunge în hotarul judeţuluĭ; se îndreaptă spre S.-E., urmînd acest hotar, taie văile Ali-Culac-Dere şi Alciac-Dere, de unde se ridică spre N.-E., paralel cu şoseaua naţională Tulcea-Constanţa, pănă pe muchia dealuluĭ Cascalîc-Bair; urmează apoĭ această muchie spre S.-E. şi, de la un vîrf al săŭ (de 115 m.) se dirige spre N., străbate pîrîul Duimgi, printre satele Tariverdi şi Duimgi, dă în şoseaua naţională Constanţa-Tulcea, de unde o ia puţin spre N.-V., apoĭ spre N.-E., pe lîngă drumul Tariverdi-Potur, taie dealul Haidîn, pănă în dreptul satuluĭ Sariient, de unde, spre V., pe la poalele dealuluĭ Haidîn, taie valea Hagi-Avat şi ajunge iarăşĭ în vîrful de unde am plecat. Forma generală a hotaruluĭ e aceea a unuĭ trapez neregulat, a căruĭ lungime este de 50 kil. Intinderea sa e de 13200 hect.

Marginile comuneĭ sunt următoarele: La N. se învecineşte cu comunele Beidant şi Potur; la E. cu comunele Casap-Chioi şi Cara-Nasuf; la V. cu comuna Tocsof; la S. cu judeţul Constanţa.

Comuna face parte din regiunea dealurilor, maĭ mult de cît din a şesurilor. La N.-V. avem dealurile: Rîmnicul-Bair (186 m.), dealul Iarîm-Iuc (206 m.) şi dealul Inan-Bair (184 m., acoperite cu tufărişuriĭ şi semănăturiĭ); la N. şi N.-E. culmea Haidîn (180 m.), de natură stîncoasă, acoperită cu păşuniĭ şi fîneţe; iar în partea de S. avem culmea Cascalîc-Bair, cu vîrfurile Buiuc-Cogelac-Tepe (194 m.), Cogelac (132 m.), Pericli-Iol-Tepe (145 m.), acoperite cu semănăturiĭ. Afară de acestea, teritoriul comuneĭ e presărat cu o mulţime de movile artificiale şi naturale, a căror înălţime variază între 135—190 m., maĭ cu seamă în partea vestică.

Rîul Duimgi, izvorînd din dealul Iarîm-Iuc, sub numele de Inan-Dere şi care udă com. de la N. la S., trecînd şi prin satele Inan-Ceşure şi Tariverdi, de la care maĭ poartă numele de pîrîul Tariverdi. Are maluriĭ înalte şi ripoase. Afluent maĭ însemnat are pe dreapta pîrîul Cogelacul, cu maluriĭ înalte, pietroase, şi care trece prin satul cu acelaşĭ nume.

www.dacoromanica.ro

Cătunele din carĭ e formată această comună sunt: Cogelacul, cătunul de reşedinţă, aşezat în spre V., pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume; Inan-Ceşme (Fîntîna-luĭ-Inan), spre N., pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Duimgi, la 5 kil. spre N. de cătunul de reşedinţă; Tariverdi, la 2 kil. spre E. de cătunul de reşedinţă, pe malul stîng al pîrîuluĭ Duimgi.

Suprafaţa totală a comuneĭ este de 13028 hect., din carĭ 426 ocupate de vetrele celor treĭ sate, 32 hect. numaĭ de case; restul este al locuitorilor, divizat ast-fel: 2002 hect. izlaz, 8330 hect. pămînt parcelat, 1878 hect. pămînt cu tapiĭ (avut de sub Turcĭ) şi 394 hect. cu plantaţiĭ.

Populaţiunea este amestecată şi compusă din elemente diferite: Germanĭ, Romînĭ, Tătarĭ, Turcĭ, Evreĭ, etc. Sunt 411 familiĭ, cu 1083 suflete, din carĭ: 115 Romînĭ, 1211 Germanĭ, 97 Tătarĭ, 31 Evreĭ, 8 Armenĭ şi 721 Bulgarĭ.

Instrucţiunea se predă în treĭ şcolĭ, cîte una în fie-care cătun, şi fundate: cea din Cogelac la 1880, cea din Inan-Ceşure la 1889, şi cea din Tariverdi la 1892; aŭ cîte 10 hect. pămînt şi sunt conduse de cîte un învăţător, şi frecuentate de 148 elevĭ, Germanĭ în maioritate.

Este o biserică ortodoxă în satul Inan-Ceşure, cu hramul Înălţarea-Domnuluĭ, fundată de locuitorĭ în 1888 şi deservită de un preot şi un cîntăreţ; are 10 hect. date de stat. Germaniĭ, carĭ sunt protestanţĭ, aŭ casele lor de rugăciunĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este în general bună, pămîntul fiind aproape şes şi udat de pîraie; se seamănă diferite cereale.

Pămîntul arabil e în întindere de 8375 hect., maĭ sunt 2002 hect. izlaz, 394 hect. plantaţiĭ, 1978 hect. fîneţe; restul este loc neproductiv.

Sunt 368 plugarĭ, avînd: 350 pluguri (din carĭ 100 cu 2 brăzdare); 30 maşinĭ de vînturat şi 20 de bătut porumbul. Bulgariĭ se ocupă cu grădinile de zarzavaturĭ. Sunt în cătunul Cogelac 9 meseriaşĭ, din carĭ: 3 fĭerarĭ, 1 hămurar, 1 tinichigiŭ, 2 cizmarĭ, 2 lemnarĭ, 2 fabricanţĭ de uleiŭ; în Tariverdi sunt 4 meseriaşĭ. Sunt în toată com. 3 morĭ cu caĭ, 2 de vînt, 1 cu abur şi 2 pe apă. Sunt 10 comercianţĭ (3 băcanĭ şi 7 cîrciumarĭ) şi 1 brutar.

Budgetul, la venitурĭ cît şi la cheltuelĭ, este de 12500 leĭ. Sunt 379 contribuabilĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt numeroase şi străbat în toate direcţiile teritoriul comuneĭ: şoseaua naţională Tulcea-Babadag-Constanţa, trece pe lîngă satele Tariverdi şi Cogelac; drumurĭ comunale duc la comunele învecinate: Beidant, Patur, Casap-Chioi, Tocsof, etc.

Satul Cogelac s'a fundat de către Tătarĭ, şi anume de Tătariĭ «Gogiĭ», carĭ i-aŭ dat şi numele, acum 100 de anĭ; peste eĭ aŭ venit coloniştiĭ germanĭ din Basarabia; Tătariĭ aŭ început să se retragă în faţa lor, şi la 1877—78 s'aŭ retras maĭ toţĭ, iar Germaniĭ aŭ fundat satul Tariverdi.

Cogelac, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, cătunul de reşedinţă al comuneĭ rurale Cogelac. E situat în partea de S.-V. a comuneĭ, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Cogelac, şi la poalele de N. ale dealuluĭ Caşcalîc-Bair. Are o întindere de 5392 hect., din carĭ 157 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 860 hect. izlaz, 3440 hect. pămînt al locuitorilor, 157 hect. plantaţiĭ, 778 hect. tapiĭ.

Populaţia e amestecată; sunt 180 familiĭ, cu 771 suflete, din carĭ: Romînĭ 105, Germanĭ 697, Tătarĭ 52, Evreĭ 18 şi Armenĭ 8. Loc. se ocupă cu meşteşugurĭ diverse şi cu agricultura.

In Cogelac este o biserică şi o şcoală.

Cogelac, *vîrf de deal*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Cogelac şi la hotarul despărţitor al cătunelor sale Cogelac-Inan-Ceşure şi Tariverdi. E situat în partea de S. a plăşeĭ şi cea de mijloc a comuneĭ, la 2 kil. spre N. de satul Cogelac, de la care şĭ-a luat şi numele. Este unul din vîrfurile cele maĭ înalte ale dealuluĭ Haidîn. Are o înălţime de 132 m. Punct trigonometric de observaţie de al 3-lea rang, dominînd asupra satelor Cogelac şi Tariverdi, asupra pîrîuluĭ Duimgi şi a şoseleĭ naţionale Tulcea-Constanţa. Este acoperit cu fîneţe şi păşunĭ.

Cogelac-Dere, *vale* cu apă, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Cogelac, de la care şĭ-a luat şi numele. Izvoreşte din poalele de N. ale dealuluĭ Caşcalîc-Bair; se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de S. a plăşeĭ şi pe cea de mijloc şi de E. a comuneĭ. Curge pe la poalele dealuluĭ Caşcalîc, trece prin mijlocul satuluĭ Cogelac, face maĭ multe cotiturĭ, şi, după un curs de 6 kil., merge de se varsă în pîrîul Duimgi, pe dreapta, puţin maĭ jos de satul Tariverdi, unde şoseaua naţională Tulcea-Babadag-Constanţa trece pîrîul Duimgi. Malurile sale sunt stîncoase.

www.dacoromanica.ro

Cohalul, *baltă*, jud. Dorohoiŭ, pe teritoriul com. Păltinişul, pl. Prutul-d.-j.

Cohalul, *deal* rîpos, în com. Liteni, jud. Suceava.

Coi-Culac, *pîrîŭ*, de mică însemnătate, în judeţul Tulcea, plasa Babadag, pe teritoriul com. rur. Slava-Rusă (şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Baş-Punar). Izvoreşte din poalele de E. ale dealuluĭ Periclic, de pe teritoriul comuneĭ Topologul-Tătar (jud. Constanţa); intră repede în jud. Tulcea; se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la V. la E., brăzdînd partea de V. a plăşeĭ şi a comuneĭ şi, după un curs de 2 kil. se împreună cu valea Amutlu-Culac şi, amîndouă unite, se varsă în valea Baş-Punar. Străbate păduri întinse şi frumoase, printre dealuri înalte şi stîncoase.

Coia (Balta-luĭ-), *lac*, (80 hect.), în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ urbane Măcin, şi pe al cătunuluĭ săŭ Ghecet, în partea de N.-V. a plăşeĭ şi a comuneĭ. Este formată de o revărsare anterioară a Dunăriĭ, cu care azĭ nu maĭ comunică. Este izolată, înconjurată de toate părţile cu stuf.

Coia (Gîrla-luĭ-), *gîrlă*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ urbane Măcin, şi pe al cătunuluĭ săŭ Ghecet. Este formată de alte două gîrliţe maĭ micĭ: Gîrla-Combreĭ şi Privalulluĭ-Coia. Se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E.; primeşte pe dreapta Gîrla-Spinăuluĭ şi balta Stanimir. Brăzdează partea de N.-V. a plăşeĭ şi a comuneĭ, şi după 4 kil. de curs numaĭ prin stuf, se varsă în Balta-Lăţimeĭ, la S. de ea.

Coia (Privalul-luĭ-), *gîrlă*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ urbane Măcin şi pe al cătunuluĭ săŭ Ghecet. Porneşte din Dunăre, puţin maĭ jos de Ghecet. Se îndreaptă spre N., avînd o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E.; trece prin stuf, printr'un grind îngust de tot, pe la E. de Balta-luĭ-Coia; se uneşte, după 6 kil. de curs, cu Gîrla-Combreĭ şi formează Gîrla-luĭ-Coia; brăzdează partea de N.-V. a plăşeĭ şi a comuneĭ.

Coiful, *peşteră*, în jud. Suceava, în stînca ce formează malul stîng al Bistriţeĭ, din jos de Colţul-Acreĭ.

Coimanda, *deal*, în partea de E. a satuluĭ Novaci, com. Duda, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ.

Coimatul, *lac*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, insula Balta, teritoriul comuneĭ Făcăeni.

Coita, *izvor*, în jud. Buzău, com. Mînzăleşti, căt. Plăvăţul. Incepe de la muntele Viişoara şi dă în Izvorul-Sării care se varsă în pîrîul Sturdza.

Coităneasa, *viroagă*, jud. Brăila. Uneşte Cremenea cu Vîlciul, despărţind ostrovul Popa de ostrovul Iapa.

Coiteasca, *cătun*, al com. Săgeata, jud. Buzăŭ, cu 140 loc. şi 26 case. Are sub-diviziile: Borduşani, Cărpuleasa, Cîrteanca şi Murgescul.

Coiteasca, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Săgeata, căt. Coiteasca, formată din Cîrteanca, cu 420 hect. şi Coiteasca, propriŭ zisă, cu 514 hect, în total 934 hect., maĭ toate arabile.

Coiteĭ (Podul-), *colină*, în jud. Buzăŭ, com. Mînzăleşti, cătunul Plăvăţul. E acoperită de fîneaţă şi servă ca hotar despre jud. Rîmnicul.

Coium-Baba, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comuneĭ urbane Babadag. Se desface din dealul Orta-Bair; se întinde spre E., d'alungul pîrîuluĭ Babadag, brăzdînd partea estică a plăşeĭ şi a comuneĭ. Oraşul Babadag e aşezat la poalele sale. Are o înălţime de 233 metri. Punct trigonometric de observaţie de ordinul al 3-lea şi punct strategic, dominînd asupra oraşuluĭ Babadag. Este acoperit cu păduri întinse şi la poale cu pajiştĭ. Pe vîrful luĭ este o mică poiană, iar în vale iezerul Babadag îşĭ întinde apele sale liniştite. Pe această poiană este un mormînt de piatră cioplită.

Coium-Punar, *com. rur.*, în pl. Măcin, jud. Tulcea. E situată în partea de S.-V. a plăşeĭ şi a judeţuluĭ, la poalele dealuluĭ Ghium-Ghirmeş.

Numele săŭ, turcesc, înseamnă «Fîntîna-Oiĭ».

Se mărgineşte la N. cu com. Satul-Noŭ şi Picineaga; la V. cu com. Ostrovul; la S. cu com. Orumbei, ambele din jud. Constanţa şi la E. cu com. Cîrjelar.

Solul e în general accidentat. Culmea Ghium-Ghirmeş (321 m. şi acoperită cu păduri şi livezĭ) străbate com. de la N.-V. spre S.-E. Are următoarele ramificaţiĭ: Coium-Punar la V.; Baba-Bair şi Camber-Tepesi, la mijloc, Sînîr-Taş-Tepesi

www.dacoromanica.ro

la S. (119 m.), Canat-Calfa la E. Movile sunt puține, mai însemnată este Eșil-Tepe la S.-V. (228 m.).

Apele carĭ udă comuna sunt: Ai-Orman saŭ Picineaga, la N.-E. și N., primind ca afluenți văile Canat-Calfa și a-Caprii, pe stînga; Valea-Hogii, ce izvorește sub numele de pîrîul Ghium-Ghirmeș, la V.; pîrîul Coium-Punar, unit cu văile Lugi-Dere și Cana-Mișea, la S.

Cătunele carĭ formează comuna sunt: Coium-Punar, reședință, la S., pe pîrîul cu același nume; Canat-Calfa, la 3 kil. spre N.-V., pe valea Ai-Orman.

Intinderea comunei este de 4735 hect., din carĭ 47 hect. ocupate de vetrele satelor, 1440 hect. ale locuitorilor, iar restul de 3248 hect. păduri și livezi, aparținînd statului.

Populația este toată română; sunt 197 familiĭ, cu 917 suflete, din carĭ 413 bărb. și 504 fem.

Locul arabil ocupă 2343 hect., izlazul 670 hect., pădurile 1735 hect.

In Coium-Punar sunt: 212 plugarĭ, posedînd 187 pluguri; 2 fabricanți de var, 1 fierar, 1 cojocar; 4 morĭ de apă. Comerțul este activ: se exportă var, lînă, brînzeturĭ, lemne de foc și vite; importul constă în băuturĭ spirtoase, manufacturĭ, băcăniĭ, etc. Sunt 5 comercianți (1 băcan și 4 cîrciumarĭ).

Vite sunt 5748 capete, din carĭ: 915 vite marĭ și 4833 vite micĭ. Sunt 2 mașinĭ de secerat și una de vînturat.

Budgetul comunei este la venitурĭ de 4080 leĭ, iar la cheltuelĭ de 3973 leĭ. Contribuabilĭ în toată comuna sunt 185.

Căĭ comunale duc la Picineaga, Ostrovul, Satul-Noŭ, Cîrjelar și Orum-Cei; mai sunt altele, carĭ unesc cătunele între ele.

Are o școală condusă de un învățător și frecuentată de 43 elevĭ; o biserică, cu hramul Inălțarea-Domnului, în cătunul Ai-Orman, zidită în 1879, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Mai sunt 2 geamiĭ în Canat-Calfa și Coium-Punar.

Locuitoriĭ romînĭ aŭ venit și aŭ format această comună în urma războiului romîno-rusoturc de la 1877—78; înainte de venirea lor în aceste locurĭ se găseaŭ aci Tătarĭ, veniți din Crimeea; locurile eraŭ acoperite cu păduri întinse și întunecoase, mai ales în satul Ai-Orman. Se zice că aŭ fost mulți urși pe aci de unde și numele de Ai-Orman = Pădurea - Ursului. Tătariĭ amestecați cu Cerkeziĭ s'aŭ retras în Turcia după încheerea păciĭ de la Berlin.

Coium-Punar, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, cătunul de reședință al com. Coium-Punar, așezat pe pîrîul cu același nume, în partea sudică a com. Are o întindere de 1800 hect., din carĭ 18 hect. ocupate de vatra satului. Populația e română. Sunt 53 familiĭ, saŭ 236 suflete.

Coium-Punar, *deal*, în județul Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. rurale Coium-Punar, care este așezat la poalele sale sudice. Se desface din dealul Ghium-Ghiurmesi. Se întinde spre V. printre văile Coium-Punar și Valea-Hogiĭ, la N. și Valea Ulmilor, la S., într'o direcție generală de la E. spre V.; brăzdează partea vestică a plășeĭ și a com. și cea nordică a satului cu același nume; este străbătut de calea vecinală Coium-Punar-Ostrovul și e acoperit în cea mai mare parte de păduri.

Coium-Punar, *pîrîŭ*, în județul Tulcea, plasa Măcin, pe teritoriul comunei rurale Coium-Punar și în județul Constanța. Își ia naștere din poalele meridionale ale culmeĭ de dealurĭ, numită Ghium-Ghirmeș; se îndreaptă spre S., avînd o direcție generală de la N.-E. spre S.-V.; curge pe la poalele dealului Baba-Bair și Camber-Tepesi; trece pe la poalele dealuluĭ Samîr-Taș-Tepesi, pe la E. de satul Coium-Punar; primește pe stînga valea Cana-Mișea; intră în jud. Constanța, și după un curs de 5 kil., după ce a brăzdat partea sudică a plășeĭ și a comuneĭ, merge de se varsă în pîrîul Aigăr-Ahmet, pe dreaptă la E. de satul Aigăr-Ahmet. Malurile sale sunt rîpoase.

Coium-Punar, *vale*, în județul Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul comunei rurale Coium-Punar. Se desface din poalele vestice ale dealuluĭ Ghium-Ghiurmesi-Dere; se îndreaptă spre V., brăzdînd partea vestică a plășeĭ și a comuneĭ și după un drum de 2½ kil. se deschide în Valea-Hogiĭ; merge printre dealurile Coium-Punar, la S. și Ghium-Ghiurmesi-Dere, la N. Este străbătută de calea vecinală ce duce de la Coium-Punar la Ostrovul și este acoperită de verdeață și sămănăturĭ.

Cojana, *deal*, în jud. Vasluiŭ, comuna Tîngujei, plasa Mijlocul.

Cojana, *vale*, jud. Vasluiŭ, plasa Funduri, com. Tîngujei, formată din prelungirea dealuluĭ Cojana. Se unește cu valea Gorgana, formată de dealul cu același nume și în prelungirea lor, pe teritoriul comuneĭ, ia numirea de Valea-Raculuĭ.

www.dacoromanica.ro

Cojana, *deal*, județul Tecuciŭ, situat la E. de satul Glăvănești.

Cojana, *pîrîŭ*, izvorește din jud. Tutova, merge spre V. în partea estică a satuluĭ Glăvănești, comuna Muncelul, jud. Tecuciŭ.

Cojani, *cătun*, ține de com. Ștefănești, plasa Amaradia, jud. Gorj. E situat pe malul drept al rîuluĭ Gilortul. Are o suprafață de 920 hect., din carĭ 75 hect. arabile, 3 hect. prunet, iar restul fînețe, pădure, tufăriș și rîpe, proprietatea d-neĭ Elena Magheru.

Are o populație de 47 familiĭ, saŭ 185 suflete, din carĭ 43 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 7 pluguri, 20 care cu boĭ, 221 vite marĭ cornute, 206 oĭ, 74 rîmătorĭ, 45 capre, 34 caĭ și 14 stupĭ.

Comunicația se face prin șoseaua vecinală ce-l pune în legătură la N.-E. cu Albeni, iar la S. cu Tîrgul-Petrești. Spre V. o șosea comunală îl pune în legătură cu comuna Pojogeni.

Rîul Gilortul trece prin mijlocul cătunuluĭ.

Are 1 biserică, deservită de un cîntăreț.

Cojanul, *vechie numire* a *com.* Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzăŭ.

Cojasca, *com. rur.*, plasa Ialomița, jud. Dîmbovița. Această comună se află spre S.-E. de Tîrgoviște, la 40 kil. și maĭ la vale de Bilciurești, reședința plășeĭ, pe șoseaua jud. Tîrgoviște-Butimanul, pe o cîmpie frumoasă și pe malul drept al rîuluĭ Ialomița.

Comuna Cojasca se compune din două cătune: Cojasca și Fîntînelele, cu 2500 locuitorĭ.

Are o biserică și o școală. Școala din Cojasca este mixtă, cu 2 învățătorĭ; este frecuentată de 62—90 copiĭ de ambe sexe, din 154 copiĭ cu etatea de școală. Localul școaleĭ este noŭ, clădit în 1885, de zid, cu primăria la un loc. Pămîntul are 14 prăjinĭ pogonești.

Venitul com. e de 5000 leĭ. Sunt 600 contribuabilĭ.

Cojasca se învecinește la E. cu comuna Cătunul și Cornești, de care se desparte prin Ialomița și se unește prin șoseaua județeană și vecino-comunală; la V. cu Ghergani și Vizurești, unindu-se cu Ghergani prin șosea vecino-comunală; la N. cu Bilciurești, unindu-se prin șosea județeană; și la S. cu cătunul Sterianul, din comuna Lucianca, jud. Ilfov.

Cojburunul, *peninsulă*, în marele iezer Razelm, situată în plasa și jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ rurale Moru-Ghiol și pe acela al cătunuluĭ saŭ Dunăvățul-d.-j., în partea de S.-E. a plășeĭ și în cea de S. a comuneĭ. Este coprinsă între golful Holbina și lacul Razelm, care de altmintrelea formează acest golf. In fața eĭ se devarsă lacul Dranov. La N. este o gîrlă, care face de comunică gîrla Dunăvățul cu golful Golbina. Se termină prin două capete carĭ poartă numele de Cojburunul-Mare și Cojburunul-Mic. Are o suprafață de peste 700 hect., toată este acoperită cu stuf. Cînd apele cresc, o bună parte din această peninsulă este sub apă.

Cojești, *sat*, în jud. Ilfov, com. rur. Belciugatele-Cojești, plasa Mostiștea. Este situat la V. de Belciugatele și la N. de pădurea Pasărea, lîngă calea județeană București-Brăila.

Se întinde pe o suprafață de 725 hect., cu o populație de 195 locuitorĭ.

D-l N. G. Marinescu are 567 hect. și locuitorii 158 hect.

Proprietarul cultivă 260 hect. (40 sterpe și 267 pădure).

Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Nașterea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ: 1 moară cu aburĭ; 1 mașină de treerat cu aburĭ; 1 heleșteŭ.

Comerciul se face de 1 cîrciumar și 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 133 și al celor micĭ de 510.

Cojești. Vezĭ Domnești-d.-j., pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Cojoaca. *cătun* (tîrlă), în județul Ialomița, plasa Ialomița-Balta, pendinte de comuna Chioara.

Cojocari, *tîrlă*, județul Brăila, în lunca Dunăreĭ, din comuna Vizirul, pe malul drept al canaluluĭ Vîlciul.

Cojocarul, *com. rur.*, pl. Cobia, jud. Dîmbovița. Această com. se află spre S. și la 33 kil. de Tîrgoviște, lîngă calea ferată București-Pitești-Vîrciorova, spre E. de Găești la o mică distanță și pe o cîmpie întinsă, care se numește cîmpia Răstoaca.

Comuna Cojocarul se compune din treĭ cătune: Cojocarul, Meri și Chirca, cu o populație de 756 locuitorĭ.

Se cultivă aci grîŭ, porumb și orz.

Are 2 bisericĭ.

Cojocarul, *deal*, situat la V. de comuna Șerbănești-d.-j., plasa Șerbănești, județul Olt. Se află pe platoul Boianuluĭ și are direcțiunea N.-V. către S.-E. Se termină în centrul comuneĭ, lîngă

www.dacoromanica.ro

Dorofeiŭ, prin capătul Ivăneştilor.

Cojocarul, *iezer,* judeţul Brăila, situat la S. de iezerele Căiţele.

Cojocarul, *pădure,* în judeţul Constanţa, plasa Silistra, pe teritoriul comunei rurale Para-Chioi. E situată în partea centrală a plăşei şi cea estică a comunei, pe ramificaţiile de N.-V. ale dealuluĭ Baş-Punar; este azĭ un rest din întinsele păduri de odinioară ce acopereaŭ aceste pante numeroase ale dealuluĭ. Esenţe principale sunt: fagul şi jugastrul.

Cojocarul, *vale,* situată la Vestul comuneĭ Şerbăneşti-d.-j., plasa Şerbăneşti, judeţul Olt. Se formează în platoul Boianuluĭ, merge paralel cu Dealul-Cojocaruluĭ şi se varsă în Dorofeiŭ, pe dreapta luĭ, chiar în comună.

Cojocaruluĭ (Ţarcul-), *izvor,* în judeţul Buzăŭ, comuna Ruşiavăţul, cătun. Tega Incepe în această com. şi se scurge în rîul Buzăŭ.

Cojocăreşti, *mahala,* în comuna rur. Ţegujani, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Cojoceasca-Pribeagul, *moşie* a statuluĭ, com. Ulmul, judeţul Brăila.

Cojoci, *sat,* face parte din com. rur. Făgeţelul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Cade cam în centrul comuneĭ, între gîrlele Alunişul şi Faurul. Are o populaţiune de 150 locuitorĭ.

Cojoci, *sat,* pe moşia şi în com. Broşteni, jud. Suceava. Işĭ trage numele probabil de la primul descălicător, poreclit ast-fel, şi care are şi astăzĭ odrasle. Aşezat pe ţărmul stîng al Bistriţeĭ. Are 19 case, populate cu 20 capĭ de familiĭ, saŭ 80 suflete (39 bărbaţĭ şi 41 femeĭ), din carĭ 3 Ţigani. Contribuabilĭ sunt 15.

In sat este o cîrciumă şi o băcănie. Improprietăriţĭ la 1864 sunt 2 fruntaşĭ, 8 pălmaşĭ şi 13 codaşĭ, stăpînind 67 fălcĭ, afară de ceĭ cu 10 prăjinĭ. Are o biserică de lemn, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. Şcoala din Crucea servă şi acestuĭ sat. La Cojoci este punct vamal pentru privegherea plutelor, să nu se strecoare fraudulos din Bucovina. Aci se trec în revistă toate plutele şi se constată acelea carĭ sunt indigene şi acelea carĭ trec cu tranzit.

O singură cărare pentru pietonĭ şi călăreţĭ ce duce de la Crucea la Rărăŭ, trece pe aci. Oamenĭĭ îşĭ aduc proviziile de cari aŭ nevoe, pe caĭ, formînd un fel de caravane.

Cojoci, *movilă,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, în apropiere de satul Crunţi.

Cojocilor (Dealul-), *deal,* com. Făgeţelul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o direcţie paralelă cu gîrla Alunişul. Pe acest deal sunt situate cătunele: Cojoci şi Ianţeşti. Servă locuitorilor parte pentru agricultură, parte pentru păşune. Cade la V. de comună.

Cojocilor (Dealul-), *munte,* în com. Broşteni, jud. Suceava.

Cojocul, *baltă,* formată din vărsăturile Prutuluĭ, în com. Folteşti, pl. Prutul, jud. Covurluiŭ.

Cojoiul, *sat,* plaiul Ialomiţa, cătun. comuneĭ Vîrfurile, judeţul Dîmboviţa.

Cojujna, *loc izolat,* în comuna Bicazul, pl. Piatra-Muntele, judeţul Neamţu, situat pe dreapta rîuluĭ Bistriţa, în apropierea satuluĭ Bicazul.

Colac (La-), *sorginte de apă minerală,* în comuna Bălăneşti, cătun. Cocîrceni, judeţul Buzăŭ, avînd sulf şi fier. Işĭ ia naştere din proprietatea luĭ E. Colacu şi se scurge în Sărăţelul Bălăneşti.

Colacul, *com. rur.,* în pl. Vrancea, jud. Putna. Este situată pe ambele laturĭ ale Putneĭ, în deal, la o depărtare de $^1/_2$ ceas de Tichirişul. Comuna se numeşte probabil ast-fel, de la forma teritoriuluĭ ce ocupă, care este încolăcit de rîul Putna.

Distanţa comuneĭ de reşedinţa sub-prefectureĭ (Vidra) e de 3 kil., iar de capitala judeţuluĭ de 49 kil.

Mărginile acesteĭ comune sunt: la N. com. Vidra, la N.-E. şi E. Tichirişul, la S.-V. comuna Valea-Săreĭ şi la V. com. Bîrseşti. Teritoriul eĭ e udat de rîul Putna şi de pîraiele Sărata, Bărbunţa, Fîntînele şi Orbanul.

Colacul se compune din cătunele: Colacul (unde e şi primăria comuneĭ) şi Podurile.

Populaţiunea comuneĭ, după cel din urmă recensămînt, e de 250 capĭ de familie, cu 878 suflete (442 bărbaţĭ şi 436 femeĭ), din carĭ 368 neînsuraţĭ, (199 bărbaţĭ, 169 femeĭ), 432 însuraţĭ, 76 văduvĭ, (27 bărbaţĭ, 49 femeĭ) şi 2 divorţaţĭ (femeĭ); 873 Romînĭ şi 5 de diferite naţionalităţĭ; 873 ortodoxĭ şi 5 mozaicĭ; 399 agricultorĭ, 1 meseriaş, 7 comercianţĭ, 2 avînd profesiunĭ libere şi 3 servitorĭ.

Ştiŭ carte 23 persoane (bărbaţĭ). Numărul caselor de locuit e de 263.

www.dacoromanica.ro

Are o biserică parohială, cu hramul S-ţii Voevozi, în satul Colacul şi una filială, cu hramul Buna-Vestire, în satul Podurile. Comuna vine în ajutorul bisericilor cu 120 leĭ anual.

Budgetul, pe anul 1893—94, a fost de 2356,33 leĭ la venituri şi de 2293,56 leĭ la cheltueli. Sunt 197 contribuabili.

Pămîntul comuneĭ Colacul, în mare parte nisipos, e puţin favorabil semănăturilor. O mare parte a teritoriuluĭ e ocupat de păduri şi de livezi de pruni.

Locuitorĭ aŭ 27 pluguri de lemn şi 2 morĭ de apă.

Vite sunt 1807, din carĭ: 60 boĭ, 132 vacĭ, 43 caĭ, 1303 oĭ, 110 capre şi 159 porcĭ.

Stupĭ sunt 61.

In comună sunt: 5 cîrciumĭ, 2 fierării, 1 boiangerie, 1 băcănie, 4 măcelării, 12 fabrice de rachiŭ.

Un articol însemnat de comerţ sunt prunele uscate, care se consumă nu numaĭ în ţară, dar şi în străinătate.

Fabricarea varuluĭ ocupă o parte din sătenĭ.

Varul se face din piatra ce se găsea pe moşie, dar care acum se aduce de la Năruja.

Comuna e pusă în legătură cu şoseaua judeţeană Focşani-Boloteşti-Tichirişul, printr'o şosea comunală, care se prelungeşte spre V. la Valea-Sărei.

Colacul, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, căt. comuneĭ Ghergani. In cătunul Colacul, care este vecin cu alte cătune, formînd un centru mare de populaţiune, s'a înfiinţat o şcoală în anul 1888—89, care e condusă de un învăţător, plătit de com. Ghergani, de care ţine.

Colacul, *sat*, în comuna cu acelaşĭ nume, plasa Vrancea, jud. Putna. Este asezat pe malul stîng al Putneĭ, la o jumătate oră de Tichirişul.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozi, pentru care comuna cheltueşte 60 leĭ anual.

Colacul, *numire* ce se maĭ dă *satuluĭ* Panţoiul, pl. Cîmpuluĭ, com. Moldoveni, judeţul Ialomiţa.

Colacul, *parohie*, în comuna cu acelaşĭ nume, plasa Vrancea, jud. Putna, formată din cătunele Colacul şi Podurile, cu 2 biserici: una parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozi, în Colacul, a doua filială, cu hramul Buna-Vestire în Podurile. Comuna Colacul cheltueşte cu ele 120 leĭ anual.

Colacul, *baltă*, pe şesul dintre apa Prutuluĭ şi a Pruteţuluĭ, judeţul Fălciŭ, com. Stănileşti, pl. Prutul, situată între Pruteţul şi balta Răcosul.

Colacul, *insulă*, în mijlocul laculuĭ Znagovul, jud. Buzăŭ, comuna Boldeşti, cu o suprafaţă de 2 hect.

Colacul, *pîrîŭ*, jud. Putna, ce izvoreşte din munţiĭ Sovejeĭ şi se varsă în Putna, la satul cu acelaşĭ nume.

Colacul-de-Piatră, *numire veche* a *cătunuluĭ* Stăvăreşti, comuna Cîneni, jud. R.-Sărat.

Colacul-de-Piatră, *localitate izolată*, în jud. Prahova, com. Scăeni, pl. Podgoria. Aci e o piatră ce servă de hotar între com. Scăeni şi Boldeşti.

Colacul-de-Piatră, *pîrîŭ*, în judeţul R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Socariciul. Se formează din ploĭ şi micĭ pîraie şi se varsă în balta Socariciul.

Colaculuĭ (Dîmbul-), *munte*, în jud. Suceava, în jurul căruia curge Bistriţa, întorcîndu-se aproape de unde a plecat. Se află din sus de satul Crucea.

Colaculuĭ (Lacul-), *băltoagă*, în jud. Suceava. Are o suprafaţă de 2 prăjinĭ pe şesul Siretuluĭ. E formată de pîrîul Probota şi izvoare. Se varsă în Siretul. Tradiţia spune că în fundul eĭ ar fi nişte clopote ale mănăstireĭ Probota. Păgîniĭ le furaseră, şi, văzîndu-se urmăriţĭ, le-aŭ aruncat aci.

Colanul, *com. rur.*, pl. Dealul-Dîmboviţa, jud. Dîmboviţa. Această comună cu cătunele sale înconjură oraşul Tîrgovişte în partea de V., S.-V., S. şi S.-E. Cătunele sale sunt situate la o distanţă foarte mică de oraş, pe cîmpiĭ întinse.

Comuna Colanul se compune din opt cătune: Preseaca, spre V. de Tîrgovişte, Dumbrava spre S.-V. şi Colanul spre S., cîte trele aceste căt. situate pe matca rîuleţuluĭ Ilfovul; Udreşti, Ulmi şi Matraca spre S. şi S.-E., situate pe cîmpie; Dimoiul şi Nisipurile, aproape de malul drept al Ialomiţeĭ, spre S.-E. de Tîrgovişte.

Colanul, cu toate cătunele sale, numără o populaţie de 1305 locuitorĭ romînĭ.

In căt. Ulmi se găseşte aproape de biserică vre-o două movile marĭ artificiale foarte vechĭ, sub care se zice că zac mulţime de oase omeneştĭ. Ulmi, în vechime, se zice că era locul de execuţiune al condamnaţilor la moarte.

Comuna produce cereale multe, iar pe teritoriul eĭ sunt în-

www.dacoromanica.ro

tinse păduri. Cîte-va fabrici de gaz din raionului Tîrgovişteĭ ţin de Colanul. Tot aci sunt şi teascuri de ceară pentru luminări.

In cătunele acesteĭ comune sunt patru biserici şi o şcoală. Cele opt cătune formînd un fel de semi-cerc în jurul Tîrgovişteĭ, de aceia com. s'a numit Colanul.

Şcoala este mixtă şi cu primăria la un loc. Are un învăţător. Mulţi din copiii urmează la şcoalele din Tîrgovişte.

Colăcelul, *pîrîŭ*, ce udă teritoriul com. Tichirişul, pl. Vrancea, judeţul Putna şi se varsă în stînga Zăbaleĭ.

Colăcelul, mic *afluent* al pîrîuluĭ Ortoaia, din com. Dorna, jud. Suceava.

Colăreţul, *sat*, în judeţul Mehedinţi, plasa Dumbrava; ţine de com. rur. Plopi. Are 100 de case.

Colăreţul, *pîrîŭ*, în jud. Mehedinţi, plasa Dumbrava; curge prin satul cu acelaşĭ nume, spre com. Greci.

Colbea, *loc*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băhnăşeni, cu urme de şanţuri vechi.

Colboasa, *baltă*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., de pe teritoriul comuneĭ Ruşi.

Colbul, *localitate*, pe Bistriţa, imediat după Colţul-Acreĭ, jud. Suceava.

Colceagul, *com. rur.*, plasa Cricovul, judeţul Prahova. Este situată pe loc şes, la 32 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 14 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţiune de 943 locuitorĭ (458 bărbaţi, 485 femeĭ).

Capĭ de familie sunt 306; contribuabilĭ 170; case de locuit 297.

In comună e o singură biserică, fondată în anul 1885 şi deservită de un preot. Biserica s'a construit de locuitorĭ.

Locuitorii s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiile Suteanca şi Cirişeanca, dînduli-se 318 hect. Eĭ aŭ: 19 caĭ, 56 epe, 159 vacĭ, 1068 oĭ şi 186 porcĭ.

Şcoala datează de la anul 1880.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 669 hect.

Terenul cultivabil e producător şi prielnic porumbuluĭ, grîuluĭ şi ovăzuluĭ.

Comerciul se exercită de 4 cîrciumarĭ. Veniturile se urcă la 2858 leĭ şi cheltuielile la 2790 leĭ anual.

Şoselele o pun în comunicaţie cu comunele: Inoteşti, Parepa, Tomşani.

E udată numaĭ de rîul Călmăţuiul.

Colceagul, *numire* ce se maĭ dă *satuluĭ* Ulesti, plasa Cîmpuluĭ, jud. Ialomiţa.

Colceagul, *sfoară de moşie*, în judeţul Buzăŭ, comuna Lipia, făcînd parte din corpul Miriceşti al diferiţilor moşneni.

Colceagul, *vale*, în jud. Ilfov, care desparte moşia Petrăchioaia de moşiile Greci-Gradiştea, Micşuneşti, Greci-d.-s., Balamuci, Balta-Neagră şi Scuipiciul.

Pe această vale este o groapă mare despre care legenda spune că în timpurile vechĭ era locuită de Jidovĭ (uriaşĭ). Poartă şi azĭ numele de Groapa-Jidovilor. Pe această vale sunt maĭ multe puţurĭ cu apă foarte bună de băut.

Colcigeni, *cătun*, (tîrlă), în pl. Ialomiţa-Balta, comuna Raşi, pe cîmpul Bărăgan, judeţul Ialomiţa.

Colelia, *com. rur.*, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa. Se învecineşte spre E. cu com. Cocora, şi spre V. cu com Grindul.

Teritoriul comuneĭ are o suprafaţă de 3200 hect. pămînt de cultură şi coprinde două moşiĭ. După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ 110 locuitorĭ; neîmproprietăriţĭ se maĭ află 31.

Se compune dintr'un singur sat, situat la N. plăseĭ pe un teren ondulat, în depărtare de 6 kil. de satul Grindul, 6 kil. de satul Cocora şi la 75 kil. de Călăraşi, capitala jud.

Numirea vechie a satuluĭ este Urîta.

Populaţiunea este de 1044 locuitorĭ, cu 266 capĭ de familie şi 778 membriĭ de familie, din carĭ 543 bărbaţĭ şi 501 femeĭ; 1032 Romînĭ, 6 Grecĭ, 4 Germanĭ şi 2 Ungurĭ; 1040 creştinĭ ortodoxĭ şi 4 catolicĭ; 284 agricultorĭ, 28 meseriaşĭ, 16 comercianţĭ, 8 cu profesiunĭ libere, 44 muncitorĭ şi 28 servitorĭ. Ştiŭ carte 105 persoane.

Numărul contrib. e de 175, din carĭ 11 se ocupă cu comerciul, iar ceĭ-l'alţĭ cu agricultura.

Vite: 699 caĭ, 53 boĭ, 2167 oĭ şi 477 porcĭ.

Venitul comuneĭ în 1887—1888 era de 3354 leĭ şi cheltuelile de 3642 leĭ.

Instrucţiunea se predă în două şcolĭ, una de băeţĭ, condusă de un învăţător salariat de stat şi comună cu 60 elevĭ şi una de fete cu 8 eleve cu o învăţătoare, salariată de comună. Şcoala are localul săŭ construit de comună.

www.dacoromanica.ro

Aci este o biserică, la care deservesc doĭ preoțĭ și doĭ dascălĭ; în budgetul comuneĭ s'a prevăzut pentru cult suma anuală de 340 leĭ.

Coleșani, *numire vechie a comuneĭ și cătunuluĭ* Corbul, plasa Marginea-d.-j., jud. Rîmnicul-Sărat.

Coliba-Popeĭ, *locuință izolată*, în pl. Sulina, jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ urbane Chilia-Vechie. E situată în partea de V. a plășeĭ și a comuneĭ, pe malul drept al brațuluĭ Tatanir, ce se desface din brațul Chilieĭ. S'a numit așa de la fostul eĭ stăpîn, un popă din Chilia.

Colibași, *com. rur.*, pl. Ialomița-Dîmbovița, jud. Dîmbovița. Această comună se află spre N.-E. de Tîrgoviște, la distanță de 20 kil. aproape, situată pe vale. Prin raionul acesteĭ comune curge pîrîul Cricovul, care intră în jud. Prahova și curge la vale prin com. Edera.

In coprinsul acesteĭ comune sunt: Valea-Cricovuluĭ, valea Leurda, valea Salcia, Piscul-Rău, Vîrful-Scumpiĭ și Plaiul-Babeĭ. Comuna Colibași se compune din treĭ cătune: Colibași, Tisa și Ciocoești, avînd o populație de 630 loc. romînĭ. In această comună sunt multe puțurĭ de păcură; sunt principala producțiune a comuneĭ. Este și o moară de apă.

In Colibași sunt: o biserică și o școală. Școala este mixtă, cu un învățător salariat de stat. Ea este frecuentată de 15—21 copiĭ de ambele-sexe, din numărul de 75 copiĭ ci etate de școală. Localul este bun și e clădit în 1886. Școala are 6 pog. pămînt.

Venitul com. este de 2000 leĭ. Sunt 130 contribuabilĭ.

Se învecinește spre E. cu com. Edera, plaiul și jud. Prahova, de care se desparte prin pîrîul Cricovul; spre V. cu com. Ocnița, pl. Dealul, de care se desparte prin dealurĭ și văĭ; spre N. cu Valea-Lungă, despărțindu-se iarăși prin Cricovul; spre S. cu com. Moreni, pl. Filipești, jud. Prahova, de care se desparte tot prin Cricovul. Se unește cu comunele vecine indicate prin șosele comunale și drumurĭ practice neșoseluite.

Colibași, *com. rur.*, pl. Sabarul, jud. Ilfov. E situată pe o luncă șească, la S. de București, pe țărmul stîng al rîuluĭ Argeș, la 28 kil. departe de București. Spre S. de com. Colibași se varsă rîul Neajlovul în rîul Argeș. Stă în legătură cu căt. Gostinari, prin o șosea vecinală.

Se întinde pe o suprafață de 947 hect. Aproape întreaga proprietate e a locuitorilor. Mica parte ce o are familia principeluĭ Dim. Gr. Ghica în aceasta moșie, vr'o 10 hect., rămîne stearpă.

Comuna numără 313 contrib. și are un budget de 3941 leĭ la venitурĭ și 3862 leĭ la cheltuelĭ.

In comună este o biserică, cu hramul Sf. Filoftea, deservită de 3 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă frecuentată de 21 elevĭ și 1 elevă.

Numărul vitelor marĭ e de 1266 (589 caĭ și epe, 363 boĭ, 301 vacĭ și viței, 3 taurĭ, 10 bivolĭ) și al celor micĭ de 445 (190 porcĭ, 225 oĭ). Dintre locuitorĭ 361 sunt plugarĭ, 11 meseriași, 13 aŭ diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 263 pluguri: 144 cu boĭ, 119 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 296 care și căruțe: 150 ci boĭ, 146 cu caĭ.

Locuitorĭ împroprietărițĭ sunt 202 și neîmproprietărițĭ 194.

Comerciul se face de 11 cîrciumarĭ.

S'aŭ stabilit în comună 4 străinĭ.

Teritoriul săŭ este străbătut de un mic prival care își ia naștere din partea de N.-V. a comuneĭ și după ce face o curbă spre E. își îndreaptă calea spre S. către com. Gostinari.

Acest prival odinioară a format cursul vre-uneĭ ape și aceasta se constată după albia sa și după semnele ce se găsesc într'însul.

Comuna Colibași numără 342 case, populate cu 368 familiĭ, saŭ 1720 suflete. Dintre acestea, 28 sunt Țiganĭ, 6 Sîrbĭ, 2 Grecĭ și restul Romînĭ.

Colibași, *com. rur.*, plasa Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel, la S. de Cîmpulung, 38 kil. departe de acest oraș. Este situată pe țărmul stîng al rîuluĭ Doamna și are o întindere aproape de 200 hectare.

Se compune din 2 cătune: Colibași și Vierosul și se mărginește la N. cu com. Piscani, la S. cu com. Valea-Mare, la E. cu pl. Podgoria și la V. cu com. Ciumești.

Are o populație de 884 loc. (459 bărbațĭ și 425 femeĭ), cu 260 capĭ de familie. Locuitoriĭ aŭ: 160 boĭ, 210 vacĭ, 72 juncĭ și 153 porcĭ.

Rîul Doamna trece pe la V. comuneĭ. In el se varsă, pe malul stîng, gîrla Vierosul, Valea-luĭ-Pană și Valea-Neagră. Peste rîul Doamna, în cercul comuneĭ, s'a construit un pod de fier, pentru calea ferată.

Comuna numără 196 contribuabilĭ, și are un budget de 1197 leĭ la venitурĭ și 1173 leĭ la cheltuelĭ.

www.dacoromanica.ro

S'aŭ împroprietărit după legea din 1864, 200 loc.

Biserică este una, afară de mănăstirea Vieroşul; s'a clădit de obştia loc., la anul 1859, după cum se arată în pisaniĭ, şi este acum deservită de 2 preoţĭ şi 1 dascăl.

Şcoala, cu întreţinerea căreia statul cheltueşte 1404 leĭ anual, se frecuentă de 30 elevĭ şi eleve. S'a fondat de obştia locuitorilor în 1864.

Colibaşi, *com. rur.*, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi. Se compune numaĭ din satul cu acelaşĭ nume, care a format maĭ de mult comună cu Doba. E situată pe un teren şes, aproape de confluenţa Mamuluĭ cu Oltul şi de şoseaua şi de linia ferată Corabia-R.-Vîlcea, la 23 kil. departe de Balş şi la 42 kil. spre N. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ, d'asupra nivelului Mărĭĭ este de 133 m. Are 93 contrib. şi 132 capĭ de familie; o populaţie de 515 loc., toţĭ Romînĭ, din carĭ 248 bărbaţĭ şi 267 femeĭ; 217 căsătoriţĭ şi 298 necăsătoriţĭ; din aceştia 39 ştiŭ carte şi 276 nu ştiŭ.

Budgetul comuneĭ e de 2351 leĭ la venitурĭ şi 2346 leĭ la cheltuelĭ. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, cu industria domestică şi cu creşterea vitelor.

In Colibaşi sunt 2 cîrciumĭ.

Vite marĭ sunt 397, vite micĭ 1700 şi rîmătorĭ 100.

E o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită la 1762, de locuitorĭ şi acum deservită de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ.

Colibaşi, *cătun*, ţine de com. Pojogeni, pl. Amaradia, jud. Gorj. E situat pe şes, pe malul drept al rîuleţuluĭ Blahniţa. Are o suprafaţă cam de 390 hect., din carĭ 250 hect. arabile, 5 hect. vie, 1 hect. prunet, restul pădure şi tufăriş.

Are o populaţie de 80 fam., cu 300 suflete, din carĭ 50 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneni şi se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Locuitoriĭ posedă 35 pluguri, 4 căruţe cu caĭ, 80 care cu boĭ, 260 vite marĭ cornute, 250 oĭ, 72 rîmătorĭ, 12 stupĭ, 6 capre şi 14 caĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Rîmnicul-Vîlcea, care traversează cătunul, venind de la V. din com. Scoarţa; printr'o şosea comunală care o leagă la N. cu Bobul; printr'un drum care o leagă la S.-V. cu cătunul săŭ de reşedinţă Pojogeni.

In cătun se maĭ găsesc: 1 moară de apă şi 3 puţurĭ cu cumpănă.

Are 2 bisericĭ, făcute la anul 1830, de Constantin Bălteanu, proprietarul acesteĭ moşiĭ.

Colibaşi, *sat*, face parte din comuna rurală cu acelaşĭ nume, jud. Muscel.

Colibaşi, *schit*, cu hramul Buna-Vestire, în satul cu acelaşĭ nume, din jud. Romanaţi.

Colibaşi, *munte* cu pădure, jud. Dîmboviţa, în marginea de N.-V. a judeţuluĭ despre Transilvania.

Colibaşi - Mărăcineni, *proprietăţi* ale statuluĭ, pendinte de vatra mănăstireĭ Vieroşul, plasa Rîul-Doamneĭ. Aŭ 407 hectare loc arabil şi 1754 hect. pădure. Pe periodul 1888—93 s'aŭ arendat cu 10450 leĭ anual.

Colibaşi - Vieroşul, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, jud. Muscel, com. Colibaşi, plasa Rîul-Doamneĭ, în întindere de 75 hectare.

Colibaşi-Vieroşul, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 2018 hectare, pl. Rîul-Doamneĭ, judeţul Muscel, compusă din trupurile: Colibaşi-Vieroşul (1754 hectare), Zăvoiul-Văleanca (2 hect.), Drăgoiul (1 hect.), Zăvoiul de peste rîul Doamna (49 hect.), Zăvoiul-de-la-Ciumeşti (57 hect.), Zăvoiul-de-la-Vieroş (46 hectare), Zăvoiul-de-la-Mureş (81 hect.), Zăvoiul-de-la-Gropeni (23 hect.), şi Zăvoiul-de-la-Găvane (5 hectare).

Colibaşul, *com. rur.*, în judeţul Mehedinţi, plasa Ocolul, la distanţă de 14 kil. de Turnul-Severin, iar de Malovăţul, reşedinţa plăşeĭ, de 4 kil. Este situată pe dealurĭ şi văĭ. E formată dintr'un singur sat, avînd 108 contribuabilĭ, 675 locuitorĭ, în 124 case.

Locuitoriĭ posedă: 14 pluguri, 26 care cu boĭ şi 4 căruţe cu caĭ. Sunt 105 stupĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o cîrciumă.

Budgetul comuneĭ e de 600 leĭ la venitурĭ şi 497 leĭ la cheltuelĭ.

Vite sunt: 200 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 460 oĭ, 89 capre şi 200 rîmătorĭ.

Prin această comună trece şoseaua judeţeană Turnul-Severin - Tîrgul - Jiŭ, din care, prin centrul satuluĭ, se ramifică o şosea comunală ce duce spre Rudina la Baia-de-Aramă.

Comuna e străbătută de: Dealul-Colibaşuluĭ, Poiana-Hoţească şi de pîrîul Pleşuva, pe care se află morĭ de măcinat.

Colibaşul, *deal*, în com. rurală Colibaşul, pl. Ocolul-d.-s., jud.

www.dacoromanica.ro

Mehedinți. Este acoperit cu pădure, locurĭ de muncă și viĭ.

Peste acest deal trece șoseaua județeană Turnul-Severin-Tîrgul-Jiŭ.

Colibeĭ (Pîrîul-), *afluent* al *pîrîului* Rîșca, jud. Suceava.

Colibeĭ (Pîrîul-), *afluent* al Sabaseĭ, jud. Suceava.

Colibeĭ (Poiana-), *poiană*, comuna Smeurătul, plasa Ocolul, jud. Vîlcea.

Colibeĭ (Valea-), *vale*, a pîrîuluĭ cu acest nume, în jud. Suceava, com. Bogdănești, unde se află și un herăstrăŭ.

Colibelor (Dealul-), *deal*, la N.-E. de com. Alunul, pl. Olteț d.-s., jud. Vîlcea.

Colibelor (Izvorul-), *izvor*, în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul. Iese din pădurea Frîntura, muntele Siriul și se scurge în Bîsca-cu-Cale, între munțĭ.

Colina-Dohan-Crasna, *deal*, pe teritoriul com. Stroești, plasa Crasna, jud. Fălciŭ. Pe costișa luĭ sunt situate satele: Stroești, Gugești și Valea-luĭ-Bosie. Această culme se lasă în jos spre S., prin comunele Tătăreni, Crasnășeni și Vinețești, până în șezul Bîrladuluĭ, unde se termină în Gura-Crasneĭ.

Colinelor (Dealul-), *deal*, com. Rădești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Colinița, *colină*, în com. Cislăul, căt. Scărișoara, jud. Buzăŭ, acoperită de pădure.

Colintina, *sat*, plasa Dîmbovița, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Colintina-Fundeni. Este situat la N.-E. de București, înconjurat de un braț al văeĭ Pasărea și gîrla Colintina.

Această moșie, care aparținea luĭ Constantin Brîncoveanu Voevod, a fost dăruită chiar de el mănăstireĭ S-țiĭ Apostolĭ din București.

La 1821, Tudor-Vladimirescu puse sentinele la Colintina, spre a împiedica fuga boerilor. La 25 Martie, acelașĭ an, Ipsilante își așează tabăra la Colintina, iar el se instalează în casele Banuluĭ Grigorie Ghica.

Are o biserică, cu hramul Înălțarea-Domnuluĭ, deservită de doĭ preoțĭ și un cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată de 62 elevĭ și 11 eleve, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc anual 3042 leĭ.

Populația satuluĭ e de 254 suflete. Suprafața luĭ e de 406 hect., din carĭ 315 aparțin caseĭ Ghica și 91 locuitorilor.

Are 1 moară pe apă; 2 poduri; 11 cîrciumĭ; 1 heleșteŭ. Sunt și treĭ zalhanale.

In termen de mijloc în aceste zalhanale se taie anual 3000 bivolĭ și bivolițe, 2600 boĭ și vacĭ și 6000 oĭ și capre, care se consumă în București.

Colintina, *localitate*, în comuna Gura-Bouluĭ, plasa Vedea-d.-s., jud. Olt, unde Gîrla-Bouluĭ se varsă în gîrla Vedița.

Colintina, *lac*, jud. Ilfov, la N. de București, format de pîrîul Colintina.

Colintina, *pîrîŭ*, ce-și ia naștere maĭ la vale de com. Bolovani aproape de căt. Stănești, jud. Dîmbovița, merge în jud. Ilfov și se varsă în lacul Cernica, de aci se scurge în Dîmbovița și cu Dîmbovița în Argeș la satul Budești.

Colintina-Fundeni, *com. rur.*, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, la N.-E. de București, înconjurată de un braț al văieĭ Pasărea și gîrla Colintina, 6 kil. departe de București. Stă în legătură cu com. Afumați și Ștefănești prin șosele vecinale terminate.

Se compune din satele: Colintina, Fundeni, Plumbuita; cu o populație de 821 locuitorĭ, carĭ trăesc în 255 case.

Suprafața totală a comuneĭ e de 1410 hect. Proprietarĭĭ: G. Nicolescu, Casa Ghica, St. Capșa și statul, aŭ 1115 hect., din carĭ cultivă 647 hect (160 izlaz, 50 sterpe, 25 pădure, restul cultura viței). Locuitorĭĭ aŭ 295 hect., din care cultivă 243 hect., restul îl rezervă pentru izlaz.

Comuna are 217 contribuabilĭ, cu un budget de 18836 leĭ la venitурĭ și 13959 la cheltuelĭ.

Dintre locuitorĭ, 62 sunt plugarĭ, și 129 au diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 66 pluguri: 60 cu boĭ și 6 cu caĭ. Locuitorĭĭ aŭ 112 care și căruțe: 94 cu boĭ și 18 cu caĭ.

Comerciul se face de 28 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 472 (55 caĭ și epe, 100 boĭ, 136 vacĭ, 5 viței, 96 bivolĭ, 80 bivolițe) și al celor micĭ de 28 (2 porcĭ, și 26 oĭ).

Locuitorĭ împroprietărițĭ sunt 46 și neîmproprietărițĭ 172.

In comună sunt 3 biserici (la Colintina, Fundeni și Plumbuita).

S'aŭ stabilit în comună 18 străinĭ.

Colivacul, *mahala*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul, com. rur. Malovățul.

Colîni (Bășica-de-la-), *movilă*,

www.dacoromanica.ro

în com. Glodeanul-Silişteа, jud. Buzău.

Colînul, *moşie*, în judeţul Buzău, comuna Cătina, cătunul Cepturaşul, în întindere de 76 hect. curături şi fîneaţă.

Colînul, *munte*, în jud. Buzău, com. şi cătunul Cătina. Face hotar între proprietatea moşnenilor, pădurea Jariştea şi Vîrful-Corbuluĭ, de pe moşia Floreasca-Bureli.

Colînuluĭ (Vîrful-), *munte*, în comuna Valea-Muscelului, jud. Buzău. Formează centrul unuĭ cerc de munţĭ; e acoperit de izlaz.

Colnicele, *colină*, în jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă, cătunul Scheiul, acoperită de pădure.

Colnicele, *moşie*, în jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă, cătunul Scheiul, 62 hectare curături, livede şi fîneaţă.

Colnicele, mică *pădure*, în com. Vintilă Vodă, cătunul Scheiul, jud. Buzău. Face un corp cu Bodineşti, Scorușul şi Muchea-Arapuluĭ, avînd în total 16 hect.

Colnicele, *izvor*, în jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă, cătunul Scheiul. Iese din muchea Colnicele şi se scurge în rîul Slănicul.

Colnicul, *colină*, în jud. Buzău, com. Pîrscovul, ramificaţie din muntele Pănătăul.

Colnicul, *deal*, pe teritoriul satuluĭ Oroftiana, com. cu aceeaşĭ numire, plasa Herţa, judeţul Dorohoiu.

Colnicul, *numire* dată *pădureĭ* de pe moşia Lunca-Frumoasă, din com. Pîrscovul, jud. Buzău; are singură 320 hect., face un corp cu pădurea Pîrscovul.

Coloneaţă. Vezĭ Bordea, deal, jud Iaşi.

Coloneaţă, *podiş*, în jud. Vasluiŭ, com. Dobrovăţul, plasa Crasna. E acoperit cu pădurĭ.

Coloneaţă, *pîrîŭ*. (Vezĭ Dobrovăţul, pîrăŭ, jud. Vasluiŭ).

Colonești, *com. rur.*, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Este situată pe valea rîuluĭ Vedița, la 37 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 9 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţiune de 814 locuitorĭ (459 bărbaţĭ şi 355 femeĭ), din carĭ 191 capĭ de familie; 245 contribuabilĭ. Sunt 200 case de locuit.

In comună sunt două bisericĭ: una la N. ce se numeşte Biserica-Albă, fondată la anul 1756, şi reparată în anul 1881, cu hramul Cuvioasa Paraschiva şi a doua, la S. de comună, fondată în anul 1746 şi avînd hramul Sf. Voevozĭ. Aceste bisericĭ sunt deservite de 3 preoţĭ, plătiţĭ din fondurile comuneĭ şi de enoriaşĭ.

Maĭ toţĭ locuitoriĭ comuneĭ sunt agricultorĭ. Eĭ aŭ: 18 caĭ şi epe, 186 boĭ, 130 vacĭ, 1000 oĭ şi 150 porcĭ. Locuitoriĭ sunt moşnenĭ, afară de 19, carĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, cu 68 hect. pămînt din moşia d-lor Calinderoglu, Toma Bogdan şi alţĭ.

Comuna Colonești are, împreună cu izlaz, 1430 hect.

Şcoala e frecuentată de 44 copiĭ (43 băeţĭ şi 1 fată) din numărul de 397 copiĭ (202 băeţĭ şi 195 fete) în vîrstă de şcoală. Cu întinderea eĭ, satul cheltueşte anual 1404 leĭ. Localul e proprietate particulară.

Stupĭ cu albine sunt 19.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Venitu rile comuneĭ se urcă la suma de 1733.26 leĭ.

Două şosele, una naţională, înlesneşte comunicaţia între comună şi comuna Negrea şi alta comunală, înlesneşte comuneĭ comunicaţia cu comunele Vlaici şi Maldărul.

In comună sunt două dealurĭ, unul la E. şi altul la V., ce vin de la N. la S. şi merge paralel cu comuna. In dealul de la V. sunt 2 piscurĭ: Piscul de la cotul şoseleĭ naţionale şi Piscul de la gura vîlceleĭ Lupoaia.

In dealul de la E. este un pisc ce se numeşte Gruiul-Mare, avînd amîndouă o lungime ca de 2000 m. Parte din ele servesc pentru păşune şi parte se cultivă.

Prin Colonești trec: valea rîuluĭ Vedița, de vîlceaua Gruiul-Mare, pîrîul Alba, pîrîul Moşi, gîrla Ulmul-Mare, Ulmul-Mic, Lupoaiele şi Sucetul.

Colonești, *com. rur.*, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ, compusă din 13 cătune: Analogul, Corbul, Danciul, Panul, Poiana, Satul-Noŭ, Spira-d.-j., Spira-d.-s., Tîrgul-Colonești, Valea-Mare, Valealuĭ-Mateiu, Valea-Moreĭ şi Zăpodia.

Comuna cade la extremitatea de N. a judeţuluĭ, la 91 kil. depărtare de capitala judeţuluĭ şi la 12 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

E situată pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Zeletinul, care izvoreşte în raionul comuneĭ chiar.

Are o populaţie de 1925 suflete, în carĭ intră 49 Evreĭ; 627 capĭ de familiĭ; 610 contribuabilĭ, locuind în 610 case şi 8 bordee.

In comună sunt 3 bisericĭ: în Colonești, în Corbul şi în

www.dacoromanica.ro

Spria-d.-s., deservite de 3 preoţi şi 4 cîntăreţi.

Locuitorii sunt parte răzeşi, parte clăcaşi împroprietăriţi.

In această comună sunt: 165 pluguri de lemn, 8 de fier; 3 morĭ, 1 de aburĭ, 1 de vînt şi 1 de apă pe rîul Zeletinul. Locuitoriĭ aŭ: 485 boĭ, 640 vacĭ, 105 caĭ, 50 epe, 3 armăsarĭ, 109 capre, 730 oĭ şi 272 porcĭ. Sunt 40 stupĭ.

In raionul comuneĭ sunt 5 iazurĭ cu peşte.

Suprafaţa întregeĭ com. este de 7300 hect., din carĭ: 2500 hect. pămînt arabil, iar restul îl ocupă vatra satuluĭ şi fineţele.

Viile ocupă 69 hect. In 1892 aŭ dat 2040 litrurĭ vin alb, 170 litrurĭ vin roşu.

Ca proprietar în această com. este d-nul Ghiţă Apostoleanu, care are 1338 hectare şi 47 ariĭ.

Sunt şcolĭ: una în cat. Spria-d.-s., datînd din 1896, se frecuentă de 60 copiĭ (40 băeţĭ şi 20 fete) din numărul de 95 (58 băeţĭ şi 37 fete); a doua în Colonești, care datează din anul 1868, avînd localul propriŭ, se frecuentă de 36 copiĭ (30 băeţĭ şi 6 fete), din numărul de 75 copiĭ (50 băeţĭ şi 25 fete).

Budgetul are la venitурĭ 4230 leĭ anual.

Este străbătută de următoarele căĭ de comunicaţie: şoseaua judeţeană ce duce spre Bacăŭ; alta ce duce la tîrgul Glodurele (jud. Bacăŭ); alta ce duce la tîrgul Plopana (jud. Tutova), trecînd prin Satul-Noŭ; şoseaua ce duce în com. Tulești (jud. Tutova), care se leagă cu şoseaua ce duce la Bîrlad, şi şoseaua judeţeană ce vine din Tecuciŭ, ce se leagă la N. cu şoseaua din judeţul Roman, prin com. Dămienești.

E brăzdată de dealurile: Zarea-Tutoveĭ, avînd o înălţime de 350 m., cu următoarele ramificaţiunĭ: Dealul Şoimul, Rusenilor, Chiperuluĭ şi Zarea-Dobrotforuluĭ în partea de V., avînd o înălţime de 290 m., cu următoarele ramificaţii: Dealul-Baimaculuĭ, Botezuluĭ, Pădurenilor, Panuluĭ, Corbuluĭ şi Zăpodiile.

Este străbătută de rîul Zeletinul, care trece prin centrul com., priimind următoarele pîraie pe dreapta: Poiana, Spria-d.-j., Corbuluĭ şi Zăpodia, iar pe stînga, Danciul, Spria-d.-s., Valea-Mare, Valea-Moareĭ şi Valea-luĭ-Mateiŭ

Se mărgineşte la N. cu com. Odobeşti (jud. Bacăŭ) şi com. Dămienești (jud. Roman), la S. com. Buda, la E. cu com. Plopana, Dragomireşti, Tulești şi Avrămești (jud. Tutova), la V. cu tîrgul Glodurele, Antoheşti şi Făghieni (jud. Bacăŭ).

Colonești, *tîrguşor*, face parte din com. Colonești, jud. Tecuciŭ. Aicĭ se află reşedinţa comuneĭ. E situat pe partea dreptă a pîrîuluĭ Zeletinul, pe vale. Afară de populaţia creştină ortodoxă sunt şi 53 capĭ de familiĭ Evreĭ.

Tîrgul este aşezat pe ambele părţĭ ale şoseleĭ.

Are o şcoală frecuentată de 35 copiĭ (30 băeţĭ şi 6 fete); o biserică, cu hramul Sf. Ierarh Nicolae. Este de lemn de stejar, facută la 1832 de Vasile Vidraşcu; s'a reparat în anul 1860. Se întreţine de locuitorĭ, avînd 5 fălcĭ şi 60 prăjinĭ loc arabil.

Colonia-Italiană. V. Cornești, sat, jud. Iaşi.

Colorea, *pisc*, în jud. Buzăŭ, com. Viperești, cătunul Fîntînelele, pe moşia statuluĭ Slobozianu.

Colteşti, *com. rur.*, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea, compusă din 3 cătune: Ilaciul, Roşia şi Ocracul.

Este situată pe ţărmul drept al rîuluĭ Olteţul, la 60 kil. depărtare de capitala judeţuluĭ şi la 14 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţiune de 1176 loc. (598 bărbaţĭ şi 578 femeĭ), în care intră şi 3 familiĭ de Ţigani-fierarĭ; sunt 360 capĭ de familie; 208 contribuabilĭ şi 306 case.

In raionul comuneĭ sunt 3 bisericĭ. Una în cătunul Ilaciul, fondată la anul 1791, s'a reparat la anul 1851; a doua, în Ocracul, s'a fondat la 7302 (1794) şi a treia în cătunul Roşia, fondată la anul 1795. Ambele din urmă s'aŭ reparat la anul 1860.

Cea mai mare parte din locuitorĭ sunt plugarĭ. Mai sunt 13 meşteşugarĭ. Produsul muncеĭ îl desfac în Broşteni, Horezul, Polovragi, Grădiştea, Găngulești, etc.

In comună sunt: 21 caĭ, 200 boĭ, 248 vacĭ, 100 capre, 500 oĭ şi 600 porcĭ. Pe apa Olteţul, în raionul comuneĭ, sunt 3 morĭ.

Toţĭ locuitoriĭ sunt moşneni.

Şcoala datează în comună de la 1862. Copiĭ în vîrstă d'a o frecuenta sunt 144, (78 băeţĭ şi 66 fete). Ştiu carte 100 bărbaţĭ şi 1 femee.

Intreaga comună are 1158 hect.

Şoseaua comunală leagă comuna Colţeşti cu comuna Slăveşti şi Alunul. Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se urcă la 1200 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile Mueriĭ, Mare, Dolani, Preeratul, Ilaciuluĭ, Căpriorul şi udată de văile: Adîncăţeĭ, Preeratul, Roşia, Ilaciul şi Iezerul, osebit de rîul Olteţul.

www.dacoromanica.ro

Colteşti, *deal*, în raionul com. Colţeşti, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 1 kil. 50 arii vie.

Colţani (Pe-), *loc izolat*, în căt. Piatra, com. Bădeni-Ungureni, pl. Dîmboviţa, jud. Muscel.

Colţatul, *movilă*. (Vezi Şirul-Movilelor, com. Ştiubeieni, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ).

Colţăneni, *căt.* al com. Mihăileşti, jud. Buzăŭ, cu 320 loc. şi 72 case.

Colţăneni, *lac*, în jud. Buzăŭ, com. Mihăileşti, continuaţie a laculuĭ Mărgineanul. Se scurge în pîrîul Sărata.

Colţăneni (Colţica-), *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Mihăileşti, numită şi Cufuritul saŭ Mihăileşti, maĭ des însă: Sărata-Mănăstireĭ-Mislea.

Colţea, *com. rur.*, pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Brăila, situată pe şes. Se învecineşte la E. cu hotarul moşieĭ Mărgineanca din jud. Ialomiţa, la V. cu com. Chichineţul, la N.-E. cu comuna Fleaşca şi la N. cu moşia Mitropolia, la S. cu com. Iazul din jud. Ialomiţa. Are forma unuĭ trapez. Suprafaţa com. e 2647 hect. Populaţia e de 758 suflete; 167 capĭ de familie, 54 ştiŭ carte, 704 nu ştiŭ. Are 133 contrib. şi 12 patentarĭ romînĭ. Venitul com. e de 2775 leĭ şi cheltuelile de 2505 leĭ, 75 b.

Sătenĭ împroprietăriţĭ, după legea din 1864, sunt 83 şi neîmproprietăriţĭ 24. Sunt 4 debite şi 7 cîrciumĭ.

Vite marĭ cornute sunt 858 (381 boĭ, 353 vacĭ, 12 taurĭ şi 112 viţeĭ), caĭ 468, oĭ 290, rîmătorĭ 235 şi capre 2.

Are 1 biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1872 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, şi 1 cîntăreţ.

Drumurĭ: La com. Tătarul, spre E. prin locurile locuitorilor distanţă 8 kil., la gara Dudeşti spre N.-E. tot prin locurile locuitorilor pe la Crucea-luĭ-Moise-D.-Chesarul 4 kil., la com. Smirna, din jud. Ialomiţa, pănă la Crucea-luĭ-Moise-D.-Chesarul. La Chichineţul spre S.-V. drept pănă la Crucea-luĭ-Moise-Negoiţă şi movila Colţea 6 kil. La Ulmul spre N.-V. pe la Crucea-luĭ-Stan-Vlădescu 13 kil. In comună sunt 2 strade şi casele sunt dese şi răŭ construite, fără plantaţiunĭ. Are o moară cu vaporĭ, care, produce 700 leĭ anual.

Comuna este înfiinţată la 1818, de cîţĭ-va locuitorĭ şi şi-a luat numele de la moşia Colţea. Distanţa de la Colţea la Brăila: 71 kil.

Colţea, *sat*, jud. Brăila, în mijlocul comuneĭ cu acelaşĭ nume, cam în partea sa de V., la 71 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila. Acest sat este înfiinţat la 1818 şi numit ast-fel de la mănăstirea căreia era închinată: Colţea.

Vatra satuluĭ este de 68 hect. cu 156 case; 7 cîrciumĭ; o moară cu aburĭ.

Are o şcoală mixtă, înfiinţată la 1850, întreţinută de com. şi jud. şi frecuentată de 20 elevĭ şi 5 eleve; o biserică, clădită la 1872 de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 2 paracliserĭ. Populaţia satuluĭ este de 167 familiĭ, saŭ 760 locuitorĭ, din care 387 bărbaţĭ, 373 femeĭ, 325 căsătoriţĭ, 455 necăsătoriţĭ; 71 ştiŭ carte şi 689 nu ştiŭ.

Vite sunt: 467 caĭ, 860 vite marĭ cornute, 920 oĭ, 3 capre şi 240 rîmătorĭ.

Colţea, *lac*, jud. Brăila, care se întinde la E. satuluĭ Colţea; în timpul vereĭ seacă. Pe marginea de E. a luĭ se află armanul arendaşuluĭ.

Colţea, *moşie*, jud. Brăila, pendinte de com. Colţea, pl. Călmăţuiuluĭ, este unită cu moşia Batogul şi aparţine spitaluluĭ Colţea din Bucureşti. Are o suprafaţă de 3260 hect. Venitul e de 65480 leĭ anual.

Colţea, *movilă*, jud. Brăila, situată în drumul de la comuna Colţea la com. Chichineţul.

Colţeni (Valea-Seacă), *cătun*, al com. Trestia, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ şi 31 case.

Colţenilor (Vîrful-), *colină*, în com. Trestia, căt. Colţeni, judeţul Buzăŭ, acoperită de pădurea şi izlaz.

Colţeşti, *com. rur.*, în jud. Gorj, plasa Gilortuluĭ, la S. de com. Tăndăleşti. E situată pe şesul şi coasta cu acelaşĭ nume în partea stîngă a rîuluĭ Amaradia, formînd singură comună.

Are o suprafaţă de 350 hect., din carĭ 50 hect. pădure, 100 hect. arabile, 141 hect. fîneţe, 37 hect. viĭ şi 22 hect. livezĭ de prunĭ.

Are o populaţie de 116 familiĭ, cu 482 suflete, din carĭ 101 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 50 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ; 247 vite marĭ cornute, 14 caĭ, 229 oĭ, 5 capre şi 203 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 894, banĭ 33 la venitur şi de leĭ 852, bani 51 la cheltuelĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua vecinală, ce vine de la S. din com. Busuioci, trece prin centrul acesteĭ comune şi o pune

www.dacoromanica.ro

în legătură, la N., cu com. Tăndălești; apoĭ prin șoselele comunale, care o pun în comunicație cu cele-l'alte comune vecine.

In comună sunt 8 puțurĭ și 3 fîntînĭ.

Are 1 biserică de zid, făcută de locuitorĭ la anul 1857; azĭ e deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Colți, *com. rur.*, în plaiul Buzăŭ, jud. Buzăŭ, și Valea-Sibiciuluĭ, pe ambele malurĭ ale Văeĭ-Colților, la o distanță de Buzăŭ de 66 kil. Limitele sale sunt: la N., începe de la Muchea-Cinilor, se lasă pe izvorul la vale pănă în rîul Bîsca-Rozilеĭ și urcă pe Bîsca în sus pănă la izvorul Hînsarul; la E., merge pe izvorul Hînsaruluĭ în sus, pănă aproape de sorgintea sa, o ia pe hotarul moșieĭ Băleanca, urcă pe muche la Poiana-Corduneĭ și de aci la Mormîntul-Țiganuluĭ, apoĭ se dirige în muntele Martiria, pe a căruĭ culme merge pănă în Lacul-Samaruluĭ, continuă pe plaiul, ajunge în Vîrful-Cicileĭ și apoĭ în Vîrful-Mățărilĭ; la S., începînd din Mățărea, (care desparte și plaiul Buzăŭ de plaiul Pîrscovul), merge în Vîrful-Boșoveiuluĭ, de aci în muntele Vîrful-Junculuĭ, continuă pe plaiŭ, lăsîndu-se la Vizuniĭ, urcă la Muntele-Goșiĭ, de unde se lasă pe apa Brustușuluĭ, pănă la Mărul-Domnesc, de unde urcă în sus în muntele Vîrful-Goșiĭ, se lasă apoĭ pe hotarul moșieĭ Trestioara, drept în gura izvoruluĭ Ruginosul, întîlnește iar izvorul Brusturișul și merge pe dînsul pănă la întîlnirea luĭ cu izvorul Valea-Bouluĭ; de aci urcă pe plaiurĭ pănă în Vîrful-luĭ-Bîĭ, se lasă în jos în Valea-Colților, apoĭ urcă la Vîrful-luĭ-Pal, continuînd în sus pe plaiŭ pănă la Muchea-Sterminеĭ; la V., începînd din Stermina, merge pănă în Izvorul-Stînelor, pe albia căruia se urcă drept în Muchea-de-la-Ciniĭ.

Suprafața comuneĭ e de 3520 hect., din carĭ 41 arabile, 2160 pădure, 152 fineață, 340 izlaz, 83 livezĭ și 744 hect. stcrp.

Proprietățĭ însemnate sunt: Alunișul (statul), hotarul Colți-d.-j., hotarul Colți-d.-s., parte din Bîsca și hotarul Cărăimănesc, ale cetelor de moșneni.

Terenul este foarte muntos și steril, constînd numaĭ din munțĭ stîncoșĭ și coline nisipoase, pe care, rar, se vede iarbă. Din substanțe minerale are chihlibar, fier și maĭ multe ape minerale, dar care nu se pot întrebuința, din cauza sălbăticieĭ loculuĭ, a izolațiuneĭ și a depărtăreĭ.

Sunt 4 morĭ pe apa Bîsca, 2 pe Valea-Colților, 1 pe Valea-Bouluĭ, 1 pivă, 3 fierăstrae și o stînă. Se țin anual 2 tîrgurĭ: la Ispas și la 8 Noembrie.

Cale de comunicație are acea care duce la Valea-Sibiciuluĭ, dar și acest drum e dificil și adesea periculos.

Vite sunt: 620 boĭ, 173 vacĭ, 68 viței, 17 caĭ, 26 epe, 13 mînjĭ, 1600 oĭ, 365 capre și 380 porcĭ. Stupĭ sunt 113.

Comuna e formată din cătunele: Alunișul, Călugărițele, Colți-d.-j., Colți-d.-s., Camburul, Comarnici, Fijerești, In-Poiană, Ligurești, Lupoae, Măgădani, Mățara, Muscelul-Cărăimănesc, Paltenul, Strîmba, Seciul și Valea-Bouluĭ. Populația sa e de 2080 locuitorĭ, din carĭ bărbațĭ însurațĭ 427, neînsurațĭ 22, văduvĭ 28, băețĭ 563; iar femeĭ măritate 427, văduve 76, fete 537. Case sunt 546. Meseriașĭ sunt: 2 lemnarĭ, 1 tîmplar, 4 rotarĭ și 2 fierarĭ.

Budgetul e de 1938 leĭ, 38 banĭ anual.

Bisericĭ sunt 4, cu 3 preoțĭ, 4 cîntărețĭ și 4 paracliserĭ. Catedrala e cea cu hramul Nașterea-Maiceĭ-Domnuluĭ. Biserica de la Alunișul e săpată într'o singură piatră.

Cîrciumĭ sunt 3.

Locurĭ însemnate de vizitat sunt: Peștera de la Piatra luĭ-Dragomir, zisă și Gaura-luĭ-Dragomir, Vizunia, Piatra-Lăstunuluĭ, etc.

Comuna probabil, și-a luat numele de la muntele Colți, un semi-cerc care culminează în 7 colțĭ de piatră, ce se ridică din masiv pănă la 200 m. și în centrul cărora e situat cătunul Colți-d.-s., leagănul acesteĭ comune.

Colți, *munte*, maĭ în sus de comuna Moroeni, jud. Dîmbovița. E situat pe Ialomița în sus, în stînga.

Colți, *munte*, jud. Muscel, la N. de comuna Rucărul, ale căruĭ poale le udă rîul Dîmbovicioara.

Colți, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, comuna Rucărul, județul Muscel.

Colți (Vîrful-cu-), *loc izolat*, în cătunul Piatra, com. Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Colți-Băjeni, *loc izolat*, în comuna Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Colți-de-Jos, *cătun* de reședință al com. Colți, jud. Buzăŭ, are 230 locuitorĭ și 68 case, situat pe malul stîng al Văeĭ-Colților, în apropiere de vărsarea eĭ în Valea-Sibiciuluĭ.

Colți-de-Jos (Hotarul), *moșie*,

www.dacoromanica.ro

în comuna Colți, jud. Buzău, proprietate moșnenească în devălmășie, are 560 hect., mare parte gol și pietriș, fînețe și curături. Sunt hrisoavele de proprietate date de Domnii Mihnea-Vodă 7056 și 7086, Constantin Șerban 7162 și Alexandru Ipsilante.

Colți-de-Sus, *cătun*, al comunei Colți, jud. Buzău; are 70 locuitori și 23 case.

Colți-de-Sus (Hotarul), *movilă*, în com. Colți, jud. Buzău, proprietate moșnenească. Are 590 hect. și mare parte goală; e acoperită cu puțină fînețe și izlaz.

Colți - Doamnei, *colți* groși și înalți de piatră, în formă de pălărie tricornă, d'asupra unei mari stînci, pe muntele Doamna, județul Muscel. Tradiția locală spune că acei colți, pe cari, cînd îi privești, pare că cad pe tine, nu ar fi jocul naturei, ci s'au ridicat de Radu-Negru și că au fost înțepeniți cu piroane groase de fier și întărite cu plump topit.

O altă tradiție spune că dealurile opuse, despărțite prin rîul Dîmbovița, se uneau printr'un pod de piele, care se ridica și așeza după trebuință.

Colți-lui-Andreiu, *munți* înalți de piatră, jud. Muscel, aproape de locul unde izvorește rîul Dîmbovița, în vecinătate cu muntele Oticul.

Colți-lui-Balbeș, *proprietate* a Eforiei Spitalelor Civile din București, pendinte de com. Sinaia, pl. Peleșul, jud. Prahova, în întindere de 1364 hect., tot teren împădurit, afară de 5 hect. locuri de fînețe; a fost arendată pe periodul 1887—90 cu 100 lei anual.

Colți-lui-Guran, *loc izolat*, în com. Bădeni - Ungureni, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Colți - Păltinetului, *surpătură*, com. Bertea, plaiul Vărbilău, jud. Prahova; servă de pășune vitelor.

Colțica, *tîrlă*, în jud. Brăila, la 3 kil. de satul Ionești-Bertești, lîngă Movila-Ieduluĭ, pe moșia Colțica, pendinte de com. Bordeiul-Verde.

Colțica, *moșie*, în jud. Brăila, cu 1290 hect., situată la V. de comuna Batogul, proprietatea Eforiei Spitalelor Civile.

Colțica, *sfoară de moșie*, în județul Brăila, între com. Ionești-Berlești și com. Filiul, proprietatea Eforiei Spitalelor Civile, pendinte de comuna Bordeiul-Verde.

Colții (Parte-din-Bîsca-), *moșie*, în jud. Buzău, com. Colți, proprietate moșnenească; are 200 hect. pădure, fîneață și sterp.

Colților (Piatra-), *munte* stîncos, în jud. Buzău, com. Colți, căt. Colți-d.-s., culminînd în 7 piscuri de piatră în formă de colți.

Colților (Valea-), *vale*, în jud. Buzău, com. Colți, formată din Valea-Alunișului și Valea-Căprioarei, cari se reunesc la N. de cătunul Colți-d.-s. Sub numele de Colți, merge de se varsă în Valea-Sibiciului, lîngă căt. Intre-Sibicee (com. Mlăjetul). In timp de ploaie această vale e foarte violentă, aduce bolovani mari în marele volum de apă, ce, după toți munții vecini, se scurge în albia sa. După retragerea apei, vin mulți căutători de chihlibar, acesta, rupt din munți, găsindu-se împrăștiat, sub forme de bolovani, prin pietrișul de pe maluri.

Colțișorul, *deal*, în jud. Botoșani. Incepe pe moșia Cociungeni, com. Zlătunoaia, trece pe moșia Măscăteni, com. Trușești, și se termină pe moșia Ionășeni, com. Șoldănești.

Colțișorul, *pădure*, pe moșia Albești, com. Buimăceni, pl. Jijia, jud. Botoșani. Are o întindere de 514 hect. E compusă mai mult din stejar, carpen și ulm. Se exploatează sistematic.

Colțoaia, *deal*, pe care este situată comuna Podeni-Vechi, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Colțul, *sat*, jud. Argeș, pl. Cotmeana. Are o populație de 120 familii și o biserică vechie, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot și un cîntăreț. Acest sat face parte din com. rur. Ungheni-Colțul.

Colțul, *sat*, face parte din com. rur. Cocorăști, plasa Tîrgșorul, jud. Prahova. Aci e reședința comunei. Are o biserică, cu hramul Buna-Vestire și Sf. Nicolae, fondată în zilele Domnitoruluĭ Alexandru Dimitrie Ghica Voevod și Mitropolituluĭ Neofit, de credinciosul și marele logofăt Ion Cocorăscu, cu începere de la anul 1839, luna Maiu 16, și terminată în ziua de 16 Maiu 1840, cînd s'a și sfințit. S'a reparat la 1876.

Colțul, *sat*, face parte din com. rur. Tîrgșorul-Vechiu, pl. Tîrgșorul, jud. Prahova.

Colțul. Vezi Dăroaia, județul Vîlcea.

www.dacoromanica.ro

Colțul, *colină*, în jud. Buzău, comuna Fințești, peste care curge în cascade izvorul Șipotul. E acoperită de puțină pădure.

Colțul-Acreĭ, cel maĭ periculos *cot* de pe tot lungul Bistriței, în jud. Suceava, com. Dorna.

Colțul-Albineĭ, *munte* de piatră calcaroasă, cu colț d'asupra satuluĭ Stoenești, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Colțul-Bufnițeĭ, *loc*, lîngă cătunul Bădeni, com. Bădeni-Ungurenĭ, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Colțul-cel-Mare (In-), *loc izolat*, comuna Bădeni-Ungurenĭ, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Colțul-Corniĭ, *sat*, în partea de N. a com. Sălăgeni, pl. Podoleni, jud. Fălciu. E așezat pe malul Prutuluĭ, între satele: Măcărești, din jud. Iași și Sălăgeni (Fălciu), pe o suprafață de 26 hect. 54 ariĭ. Are o populație de 65 fam., saŭ 283 sufl., din carĭ 57 contrib. Are o biserică vechie, deservită de un dascăl.

Colțul-Pietreĭ (La-), *localitate*, în jud. Prahova, pl. Vărbilăul, com. Mălăești, cătun. Mălăești-d.-s., unde este o carieră de piatră.

Colțul-Porculuĭ, *deal*, în județul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Bisoca, în partea de N. a comuneĭ. E acoperit cu pășunĭ și pădurĭ; vara se fac aci stîne de oĭ.

Colțul-Șoimuluĭ, *loc izolat*, cu o poziție frumoasă, în jud. Muscel, plaiul Dîmbovița, com. Cetățeni-din-Deal. Aci este o mare stîncă de piatră.

Colțul-Trăsnit, *loc izolat*, în județul Muscel, plaiul Dîmbovița, com. Cetățeni-din-Deal. Aci sunt o mulțime de stîncĭ de piatră, cu diferite forme și primejdioase. Una din aceste stîncĭ poartă numele de Colțul-Trăsnit.

Colțul-Unghenilor, *moșie*, jud. Argeș, pl. Cotmeana. Are o întindere de 1250 pogoane, din care 150 pogoane pădure, proprietatea statuluĭ. Maĭ înainte era pendinte de Mitropolia din București. La 1871 avea un venit anual de 11150 leĭ, și a fost ipotecată cu alte 380 moșiĭ ale statuluĭ pentru asigurarea împrumutuluĭ domenial de 78 milioane. Pe periodul 1883—1884, această moșie a fost arendată cu 11200 leĭ anual. In timpul din urmă, statul a vîndut această moșie.

Colțuluĭ (Piscul-), *pisc.* (Vezĭ Dăroaia, jud. Vîlcea).

Colțuna, *numire* ce se maĭ dă *moșieĭ* Călțuna sau Cătuna din com. Albești, jud. Buzău.

Colțunul, *deal*, în com. Ciumulești, jud. Suceava.

Columbul, *deal*, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici, jud Dolj, prin care trece limita de N. a com. Este înalt de aproape 300 m. și acoperit cu livezĭ de prunĭ, viĭ și pădure măruntă.

Coluni, *loc cu izvoare*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Brătila, de pe teritoriul satuluĭ Gura-Văeĭ.

Colunul, *poiană*, pl. Ocolul, com. Mischi, jud. Dolj.

Coman (Valea-luĭ-), *apă*, com. Bădeni-Pămînteni, pl. Dîmbovița, jud. Muscel.

Comana, *com. rur.*, compusă din cătunele: Budeni - Comana, ce este peste Cîlnișteа, pe partea stîngă a apeĭ, departe 3 kil.; Falastoaca, cătun ce este la Gura-Cîlnișteĭ, unde dă în Argeș, pe partea dreaptă a Cîlnișteĭ, departe de Comana de 4 kil. și Vlad-Țepeș saŭ Gurbanul, sat noŭ făcut cu ocazia împroprietăririĭ țăranilor însurățeĭ la 1882, situat pe Valea-Gurbanuluĭ, în spre Băneasa și departe de Comana de 6 kil. Această comună, pendinte de pl. Cîlnișteа, jud. Vlașca, e departe de Giurgiu de 48 kil., de 29 kil. de Ghimpați, reședința plășeĭ, iar de București de 33 kil. Toate cătunele din care se compune comuna sunt situate pe proprietatea statuluĭ Vatra-Mănăstireĭ-Comana, foastă a acesteĭ mănăstirĭ și care azĭ se arendează pe prețul de 70100 leĭ anual.

Suprafața întregeĭ moșiĭ este de 12500 hect., din carĭ 7000 hect. pădure.

In 1886 comuna a fost populată de 2574 locuitoriĭ, formînd 774 familiĭ.

Sunt 464 contribuabilĭ.

Budgetul comuneĭ, în 1886, a fost de 15313 leĭ, la venitурĭ și de 9300 leĭ, la cheltuelĭ.

In această comună sunt 4 biserici, deservite de 2 preoți și 8 dascălĭ; 2 școlĭ, una în Falaștoaca și a doua în Comana, ambele mixte. Aŭ urmat, în 1888: La școala din Comana 22 băeți și 12 fete; la cea din Falaștoaca, 34 băeți și 6 fete.

Viĭ sunt în întindere de 51 hect., 50 ariĭ.

In întreaga comuna s'aŭ împroprietărit din diferite sate 361 loc. însurățeĭ și s'a dat la 5 școlĭ și lor o suprafață totală de 1860 hectare.

Este o moară de foc și un atelier de reparațiunĭ.

www.dacoromanica.ro

In com. este o fabrică de cogniac, ce se fabrică din vinurile de la Greaca, din cele din jurul comuneĭ şi maĭ cu seamă din cele de la Pruntul-Belu.

Străinĭ sunt mulţĭ, maĭ cu seamă Grecĭ şi Evreĭ. Sîrbĭ şi Bulgarĭ sunt puţinĭ.

In 1876 s'a făcut o încercare de arendaşul moşieĭ, de a canaliza o parte din mlăştinele Cîlniştеĭ, strîngînd apele într'un şanţ de recepţie; prin aceasta s'a dat cultureĭ o suprafaţă de peste 500 pogoane pămînt ce până atuncĭ era acoperită cu bălţĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: Linia ferată Bucureşti-Giurgiu, care are staţia Comana chiar în marginea satuluĭ, pe coasta văeĭ Gurbanuluĭ şi cam la gura eĭ pe această proprietate merge linia ferată pe o distanţă de 18 kil., adică din hotarul Grădiştea la 29 kil. până în hotarul Băneasa la 47 kil., urmînd Valea-Gurbanuluĭ şi trecînd pe lîngă satele Comana şi Vlad-Ţepeş. Aci este un pod de fer peste apa Cîlniştеĭ.

Maĭ sunt şosele în spre Falastoaca şi Budeni fără legătură între ele; apoĭ şoseaua Budeni-Comana.

Pe această proprietate trec văile: Gurbanul, Militarul, a-Puţuluĭ şi a-Dadilovuluĭ.

Comana, *cătun,* pendinte de comuna Comana, pl. Cîlniştea, judeţul Vlaşca, situat pe proprietatea statuluĭ Comana.

Aci s'aŭ împroprietărit în 1864, un număr de 186 locuitorĭ, dîndu-li-se 468 hect. In acest cătun este staţia Comana, a linieĭ ferate Giurgiu-Bucureşti.

Tot aci este mănăstirea Comana, care servă de biserică de mir, cu hramul Sf. Nicolae şi deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

In localul mănăstiriĭ este instalată a şcoală mixtă, compusă din 4 clase, la care, în 1888, aŭ urmat 22 băeţĭ şi 12 fete.

Comana, *staţie de dr. de f.*, jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, căt. Comana, pe linia Bucureşti-Giurgiu, pusă în circulaţie la 1 Noembrie 1869. Se află între staţiile Grădiştea (4.7 kil.) şi Băneasa (18.1 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ mărĭĭ de 40m,88. Venitul acesteĭ staţiĭ, pe anul 1896, a fost de 69382 leĭ, 25 banĭ.

Comana, *mănăstire,* pe coasta dreaptă a apeĭ Cîlniştea, în comuna Comana, plasa Cîlniştea, jud. Vlaşca.

Mănăstirea Comana este zidită de Şerban-Basarab Voevod, la anul 1588; nepotul săŭ Şerban Cantacuzino a reedificat-o la anul 1741. O vechie inscripţie ce se găseşte şi azĭ la această mănăstire sună ast-fel:

«Această sfîntă şi dumnezeiască mănăstire, făcută este din temelie de cel de mult ce în blagolo... saŭ săvîrşit răposatul Şerban Voevod, care a domnit Ţara-Romînească cel adevărat şi vechiŭ Basarabesc la (şeapte miĭ nouă-zecĭ şi şeapte) decĭ învechindu-se de multă vreme, cît şi la stricăciunĭ ajunsese nu numaĭ sfînta biserică ci şi alte zidurĭ de prin prejur, care ajungînd până la nepoţĭ şi strănepoţĭ aceluiaşĭ răposat Domn de maĭ sus, din multă osîrdie şi pohtă dumnezeiască s'aŭ îndemnat (cel de strănepoţĭ Şerban Cantacuzino vel paharnic fiul răposatuluĭ Drăghicĭ Cantacuzino, vel spătar, nepot al aceluiaşĭ răposat Şerban Voevod dintr'a luĭ fiică Elena şi feciorul luĭ Constantin Cantacuzino vel postelnic) şi s'a lucrat cu multă osteneală şi cheltueală şi cu lucru şi cu altele, înfrumuseţînd biserica: nu cu înălţarea şi zidirea slonuluĭ acestuia precum se vede şi afară dintr'alte zidirĭ şi cu multe argintăriĭ şi odoare şi moşiĭ şi ţiganĭ, o aŭ întărit arătîndu-se desăvărşit ctitor, întru slava luĭ Dumnezeŭ şi a celuĭ de minunĭ făcător, Marele Nicolae care are şi hram, este aceasta veşnică pomenire a luĭ şi a neamuluĭ săŭ, leatul 3GH (7250 d. Chr.) Şerban Basarab Voevod, Zoiţa Doamna, Şerban Cantacuzino, Mateiŭ Pîrvu, Vlad Voevod, Constantin Voevod, Constantin Voevod, Radu Voevod, Şerban Voevod, Ion Voevod, Elena Doamna, Maria Doamna».

La 1765, sub Domnia luĭ Grigorie-Vodă Ghica, avu loc aci o luptă între Turcii, ce veneaŭ din Giurgiu şi Cazacii, comandaţi de colonelul rus Nazarie; acesta neputînd ţine piept Turcilor, s'a închis în mănăstirea Comana. Pe cîmpul între Comana şi Grădiştea, oastea turcească, în număr de 1500 oamenĭ, a atacat pe Nazarie şi a dat o luptă mare în pădurea ce este pe hotarul Grădiştеĭ, ce se zice Bătaia-Mare, unde s'a găsit în dese rînduri pintenĭ, suliţi şi scărĭ de şea, urme ale lupteĭ de atuncĭ.

De la 1862, de cînd s'aŭ secularizat averile mănăstireştĭ, nicĭ o reparaţie nu s'a făcut localuluĭ ce înconjură mănăstirea, aşa că acum se găseşte în ruine.

In ele locueşte, într'o aripă arendaşul moşieĭ Comana; în cea-l'altă este şcoala şi locuinţa învăţătoareĭ. Mănăstirea servă de biserică de mir comuneĭ, care a reparat-o acum cîţĭ-va anĭ.

Această mănăstire avea următoarele moşiĭ: Siminovul, Goleşti, Comana, Călugăreni, Buteşti, Ruica, Buciumeni, Rîiosul, Petroşanca, Pruntul, Copăceni şi Creţeşti.

Comana, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Gura-Sărăţiĭ, căt. Atîrnaţi, fostă proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Comana. Acum e vîndută în 44 loturĭ. Are 268 hect., din care 14 pădure, restul arăturĭ şi viĭ.

Comana, *pădure* de stejar şi de

www.dacoromanica.ro

şleaŭ, proprietatea statuluĭ, ocupînd partea moşieĭ d'adreapta Cîlnişteĭ şi despre S., jud. Vlaşca. Suprafaţa eĭ este de 7000 hect. Se exploatează din 2 părţĭ: despre Pruntul-Belu, pe la Puţul-Militaruluĭ şi despre Crucea-de-Piatră, pe la Dadilovul. Depinde de ocolul silvic Comana. Prin mijlocul eĭ trece linia ferată Bucureşti-Giurgiu.

In această pădure sunt maĭ multe suhaturĭ, poenĭ, şi se află situate satul Vlad-Ţepeş saŭ Gurbanul şi satul Dadilovul.

Această pădure servă de loc de întîlnire a diferitelor societăţĭ culturale din Bucureşti, carĭ vin să petreacă vara în această localitate. Aci se vînează foarte mult: lupĭ, vulpĭ şi epurĭ.

Comanacul, *deal*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, pe teritoriul com. Mănăstirea-Caşinul.

Comanacul, *pîrîŭ*, udă teritoriul satuluĭ Hălceni, com. Şipotele, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, şi se varsă în pîrîul Miletinul.

Comanca, *cătun*, al com. Deveselul, în partea de S. a plăşeĭ Ocolul, jud. Romanaţi.

Are 433 de locuitorĭ, şi este situat la S. de Caracal (5 kil.), pe şoseaua Caracal-Corabia şi în apropiere de calea ferată. De Corabia este departe de 37 kil. Alăturĭ, spre N., se află Movilaluĭ-Sterie, punct triangular, cu 138 m. altitudine d'asupra niveluluĭ mărieĭ. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, clădită în 1786, de Stancu Dorobanţu şi Metodie Monahul, ale căror portrete sunt pe pereţiĭ bisericiĭ; aceasta e deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. Şcoala este în Devesel.

Comanca, *sat*, face parte din comuna rur. Muerească-d.-s., pl. Cozia, jud. Vîlcea. Are o populaţiune de 264 locuitorĭ (135 bărbaţĭ, şi 129 femeĭ).

Comanceĭ (Cîmpia-), *cîmpie*, jud. Teleorman. Incepe de la com. Dudul, jud. Olt, şi se întinde între moşiile Plopi, Crîngeni, Mîndra, Dorobanţul şi Vodă-Carol. Această cîmpie are peste 25 kil. în lungime şi aproape 20 kil. în lat.

Comanceĭ (Valea-), *vale*, jud. Teleorman şi judeţul Olt. Vine despre com. Beciul, din jud. Olt, intră în jud. Teleorman şi trece pe lîngă moşiile Crîngeni, Dorobanţul şi Mîndra, servind în maĭ multe puncte ca hotar natural, între acele moşiĭ. Aproape de moşia Dorobanţuluĭ se pierde, începînd a se forma de aci înainte Cîmpia-Comanceĭ.

Comanda, *sat*, aşezat în judeţul Mehedinţi, în partea de N. a comuneĭ Strehaia, căreia 'ĭ aparţine. Este situat pe un platoŭ ce predomină valea Motruluĭ, valea Hozniţeĭ şi valea Coşuşteĭ.

Are peste 500 locuitorĭ, carĭ locuesc în 147 case; o biserică de zid, deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ. In acest sat se află nişte întăriturĭ de pămînt.

Comanda, *deal*, în com. Pojogeni, jud. Gorj. E întorsătura dealuluĭ Cerătul, ce se dirige de la N. spre S., dînd naştere dealuluĭ Boia. Pe sub poalele acestuĭ deal curge pîrîul Blahniţa.

Comanda, *deal*, la 4 kil. spre N. comuneĭ Recea, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Aci e un pichet unde păzesc soldaţiĭ în timpul erneĭ, fiind potecă de trecut în Austria.

Comanda, *platoŭ*, în com. rur. Strehaia, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi, pe care este aşezat satul Comanda.

Comani, *com. rur.*, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, situată pe valea Oltuluĭ, la 30 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 4 kil. de Drăgăneşti, reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 2230 locuitorĭ, din carĭ 600 capĭ de familie, 452 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 380 case şi 200 bordee.

Locuitoriĭ sunt Romînĭ şi se ocupă cu plugăria şi cu cultura viilor, care le dă un vin bun şi căutat; sunt şi 10 Bulgarĭ şi 50 Ţigani. Meseriaşĭ sunt: 3 cojocarĭ, 5 cizmarĭ, 4 croitorĭ abagiĭ, 15 fierarĭ, etc. Eĭ desfac productele lor pe pieţele de la Caracal, Slatina şi la gările din apropiere ale căilor ferate.

Moşia, parte e proprietate a statuluĭ, numită Vetrele-Schituluĭ-Comani şi Gîlmeele, cu 419 hect., din carĭ 118 hect. pădure mare cu lemne de plop, stejar şi salcie, în grosime de 0,40—1,20 metru în circomferinţă; parte e particulară şi aparţine la diferiţĭ proprietarĭ.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ, după legea rurală, sunt 311, pe 1483 hect.

Tot teritoriul comuneĭ are o întindere de peste 4432 hect.

Pămîntul de cultură e fertil.

Locuitoriĭ posedă: 200 caĭ şi epe, 1600 boĭ, 800 vacĭ, 150 bivolĭ, 2500 oĭ, 50 capre, şi 800 porcĭ.

In raionul comuneĭ sunt 2 biserici; una numită Schitul-Comaneĭ-Vechĭ, întreţinută de stat şi deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ, avînd şi cîte 30 leĭ anual din budgetul comuneĭ; iar a doua se plăteşte de comună şi de locuitorĭ. Cea d'intîiŭ s'a zidit la 1833 de

www.dacoromanica.ro

Gheorghe Pîlcău şi soţia sa Bălaşa. Cea de a doua s'a fondat la anul 1809, de un proprietar, Radu şi soţia sa Despa, şi apoĭ s'a reparat la anul 1856 de C. Mărgăritescu şi soţia sa Smaranda.

Carte a început a se învăţa cam de pe la 1856. Şcoala funcţionează regulat de la 1862. Localul actual e bun, nou, spaţios şi higienic, situat în centrul comuneĭ. Se frecuentă de vr'o 59 copiĭ (52 băeţĭ şi 7 fete, din numărul de 108 copiĭ, 90 băeţĭ şi 18 fete în vîrstă de şcoală). Cu întreţinerea şcoaleĭ, statul cheltueşte anual 1080 leĭ. Ştiŭ carte 160 bărbaţĭ şi 18 femeĭ.

In termen de mijloc se fabrică în com. 190 hectol. tescovină şi drojdie şi 1592 hectol. vin. Gîndaciĭ daŭ pînă la 75 kgr. gogoşi. Stupĭ sunt 50.

Veniturile comuneĭ pe ultimul exerciţiŭ financiar, se ridică la 5896,45 leĭ, şi cheltuelile la 5896,45 leĭ.

Comuna are şase strade paralele, de la V. la E., toate şoseluite şi carĭ daŭ în şoseaua judeţeană Slatina-Turnu-Măgurele, care trece pe lîngă marginea de E. a comuneĭ, şi o leagă la N. cu Mărunţei şi la S. cu Drăgăneşti.

La E. se întinde Dealul-Oltuluĭ acoperit cu viile Comanilor, d'asupra căruia se ridică un platoŭ întins pînă la Stoicăneşti, care formează Cîmpia-Boianuluĭ, cu locurĭ arabile, livezĭ şi izlazurĭ. Aci sunt 3 măgurĭ, din carĭ cea maĭ însemnată e măgura Zavragiul. Dealurĭ sunt 2: al-Viilor şi al-Jugălieĭ.

La V. se limitează cu rîul Oltul, peste care sunt maĭ multe poduri de vase, pentru trecerea la Caracal, în jud. Romanaţi.

Vălcelele maĭ însemnate sunt: Valea-Jugălieĭ, Vălceaua-cu-Teĭ, Raci, a-Boianuluĭ, a-Dragneĭ.

Comani, *sat*, pl. Cîmpul, com. Maglavitul, jud. Dolj, grămadă, cu 802 suflete, 408 bărbaţĭ şi 394 femeĭ. Locuesc în 156 case şi 36 bordee.

Comani, *deal*, în raionul comuneĭ Comani, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, pe care se cultivă 197,25 hect. vie.

Comani. Vezĭ Vetrele-Schituluĭ-Comani şi Gîlmeele, jud. Olt.

Comani, *moşia* statuluĭ, pl. Cîmpul, com. Maglavitul, jud. Dolj, în satul Comani. Arendată de la 1884—94 cu 47000 leĭ. Suprafaţa vîndută este de 1427 hect., iar suprafaţa rămasă este de 394 hect.

Comani-Vechĭ, *fost schit*, azĭ biserică de mir, în com. Comani, pl. Siul-d.-j., jud. Olt. A fost zidit de un Gheorghe Pîlcău şi soţia sa Bălaşa, pe malul Oltuluĭ. La anul 1832, Oltul, care-şĭ mănîncă necontenit malurile, se surpă şi o înecă. In 1832 a fost rezidită de un alt Gheorghe, tot din familia celuĭ d'întîiŭ, însă maĭ în interiorul comuneĭ, unde se află şi azĭ.

Primul fondator închinase acest sfînt locaş, împreună cu o moşie a sa, sfinteĭ Mitropoliĭ, pentru întreţinerea eĭ şi perpetuarea pomenireĭ sale. Pentru îngrijirea moşieĭ şi a bisericeĭ, Mitropolia trimitea cîte un călugăr, cu titlul de stariţ al schituluĭ. Cel din urmă a fost unul Nichifor, numit şi Comăneanu. Acest călugăr, saŭ că prevedea că şi această a doua biserică are să aibă tot soarta celeĭ-d'întîiŭ, saŭ din evlavie, saŭ că dorea ca legîndu-şĭ şi el numele de un monument, să se imortaliseze, saŭ că, urmărea un profit oare-care, căpătînd autorizarea Sf. Mitropoliĭ, începu a clădi din noŭ, în anul 1859, o altă biserică, tot cu numele de schitul Comani, însă pe un loc cu mult maĭ înalt, în com. Mărunţeĭ, şi o sfinţi în anul 1866.

Biserica din Comani, mutîndu-şĭ stariţul reşedinţa la Mărunţei, rămase în sarcina comuneĭ; dar maĭ tîrziŭ după moartea luĭ Nichifor-Comăneanu, locuitoriĭ reclamînd statuluĭ cheltuelile de întreţinere, s'a admis ca şi biserica din Comani să fie întreţinută de stat, sub numele de Comani-Vechĭ.

Comanul, *sat*, jud. Bacăŭ, plasa Bistriţa-d.-j., com. Dealul-Noŭ, aşezat la poalele dealuluĭ cu acest nume. Satul are o cîrciumă şi numără 15 capĭ de familie, cu 45 suflete.

Vite sunt: 3 caĭ, 25 vite cornute şi 11 porcĭ.

Comanul, *sat*, face parte din comuna rur. Nemoiul, pl. Olteul-d.-j., jud. Vîlcea. Are 121 familiĭ; iar ca populaţiune şcolară 67 copiĭ, 35 băeţĭ şi 32 fete. Aci se văd ruine din biserica Comanul, făcută se zice de banditul Coman, la anul 1800 şi distrusă de incendiu la anul 1886.

Comanul, *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., de pe teritoriul com. Dealul-Noŭ.

Comanul, *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul com. Teţcani.

Comanul, *vîrf de munte*, judeţul Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., comuna Schitul-Frumoasa, pe te-

www.dacoromanica.ro

ritoriul satuluĭ Schitul-Frumoasa şi lîngă vîrful Fruntea-Comanuluĭ.

Comanul, *pădure*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., com. Dealul-Noŭ, foioasă, cu o întindere de 164 hect., dintre care: 1074 proprietate a luĭ Nicu Sion şi 57 hect. aparţinînd ţăranilor din comună.

Comanul, *poiană*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul com. Schitul-Frumoasa.

Comanul, saŭ **Neagra**, *pîrîŭ*, jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s., care izvoreşte din vîrful de munte Fruntea-Comanuluĭ, din locul numit Bîtca-Neagră, unde se afla izvorul Negura. Acest pîrîu curge de la V. spre E. şi după ce se încarcă d'a stînga cu Tisoasa, iar d'a dreapta cu Pîrîul-Schituluĭ, trece pe la N. cătunuluĭ Răteni şi se varsă în dreapta Tazlăuluĭ-Mare, pe teritoriul com. Băseşti, formînd hotar spre com. Tazlăul, din judeţul Neamţu. Are o lungime de aproape 16 kil.

Comanul, *pîrîiaş* mic, în plasa Bistriţa, jud. Neamţu.

Comanul, *vale*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., în care curge pîrîul cu acelaşĭ nume.

Comarna-de-Jos, *sat*, în com. Poeni, pl. Codrul, judeţul Iaşi. Şĭ-a luat numele de la un om numit Comarnic, care din vechime, venind cu o turmă de oĭ, s'a aşezat într'o poiană în mijlocul codrilor, ce erau atuncĭ pe aceste locurĭ. Acest sat d'împreuna cu Comarna-d.-s., formează un trup desparţit prin pîrîul Stoianul.

Suprafaţa teritoriuluĭ e de 1430 hect., cu o populaţie de 193 familiĭ, saŭ 755 locuitorĭ Romînĭ, puţinĭ Ţiganĭ şi cîţĭva Evreĭ.

Aicĭ sunt livezĭ şi viĭ ce produc fructe şi vin, cu carĭ se fac negoţ.

In sat este o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh; o şcoală întreţinută de comună, înfiinţată la 1864, şi frecuentată de 44 elevĭ.

Numărul vitelor e de 751 capete, din carĭ: 450 vite marĭ cornute, 130 oĭ, 48 caĭ şi 123 rîmătorĭ.

Pe timpul năvălireĭ Turcilor, în acest sat aŭ stat două zăloage turceştĭ, carĭ adunaŭ proviziĭ pentru armată.

Comarna-de-Sus, *sat*, în comuna Poeni, pl. Codrul, jud. Iaşi. Are 143 familiĭ, cu 707 suflete.

Numărul vitelor e de 453 capete, din carĭ: 252 vite marĭ cornute, 54 oĭ, 47 caĭ şi 100 rîmătorĭ.

Satul acesta formează un trup cu satul Comarna-d.-j.

Comarnici, *cătun*, al comuneĭ Colţi, judeţul Buzăŭ, cu 50 locuitorĭ şi 13 case, alipit de cătunul Alunişul.

Comarnici, *vale*, în jud. Buzău, comuna Colţi, cătunul Alunişul; începe din pădure şi se scurge în Valea-Bouluĭ.

Comarnicile, *munţi*, com. Cheia, plaiul Cozia, judeţul Vîlcea. Aci e o stînă. Cade la V. comuneĭ.

Comarnicul, *com. rur.*, plaiul Peleşul, jud. Prahova.

Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Prahova, la 51 kil. departe de Ploeşti şi la 15 kil. de reşedinţa plaiuluĭ (Sinaia), într'o poziţiune frumoasă, la poalele munţilor: Găguţul, Doamnele, Răzarele, Floriul, Gîlmeia, Gurguiata şi Comarnicul.

Se compune din 9 cătune: Comarnicul, Poiana, Ghioseşti, Podul-Vîrtos, Podul-Neaguluĭ, Posada, Podul-Luna, Podul-Cerbuluĭ şi Secăria.

Are o populaţiune de 4365 loc. (2220 bărbaţĭ şi 2145 femeĭ); sunt 31 familiĭ de Ţiganĭ, o familie elveţiană (fabricant de cărămidă), una franceză (fabricant de var), una spaniolă (ferăstrăŭ şi fabrică de var), una germană (ferăstrău), şi una italiană (pietrar).

Capĭ de familie sunt 851; contribuabilĭ 796; case de locuit 851.

In comună sunt două biserică: una în cătunul Comarnicul şi a doua la N. de cătunul Podul-Neaguluĭ, la localitatea numită Lespezile.

Cea din Comarnic s'a fondat la anul 1815 de familia Brîncoveanu; iar cea de la Lespezĭ, de jupîn Pîrvul Cantacuzino, vel logofăt cu tatăl său Drăghiciŭ, vel spătar, la anul 1661 şi reparată la 1862.

Ambele biserică sunt deservite de 3 preoţĭ, 2 plătiţĭ de stat şi unul de Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti.

Locuitorĭĭ se ocupă maĭ toţĭ cu dogăria, şindrilăria şi cioplirea pietreĭ. Eĭ desfac dogăria la Ploeşti şi Bucureşti, iar şindrilăria şi piatra în diferite părţĭ ale ţăreĭ.

Locuitorĭĭ, în număr de 578, s'aŭ împroprietărit la anul 1864, cînd li s'aŭ dat 2420 hect., din carĭ 2327 hect. în moşia Doamneĭ Zoe Brîncoveanu şi 93 hect. în moşia Pleşuva, pendinte de Eforia Spitalelor Civile.

Eĭ aŭ: 152 caĭ, 32 epe, 413

www.dacoromanica.ro

vacĭ, 522 capre, 4752 oĭ şi 485 porcĭ.

In raionul comuneĭ sunt, pe rîul Prahova, 2 morĭ, 3 ferăstrae şi 2 fabricĭ de var hidraulic şi ciment ale d-lor Basile Aldasaro şi H. Schorsch.

Mulţumită poziţiuneĭ sale, aerului săŭ curat, apeĭ, hotelurilor ce s'aŭ construit în ultimiĭ anĭ şi caselor celor sănătoase şi higienice, în curînd, Comarnicul va deveni, ca şi Sinaia, Buşteni, Cîmpina, etc., un sat de vilegiatură.

Şcoala mixtă e în comună de la anul 1865. S'a frecuentat în anul şcolar 1892—93 de 161 copiĭ (126 băeţĭ şi 35 fete), din numărul de 676 copiĭ (376 băeţĭ şi 300 fete), cu vîrsta legiuită. Ştiu carte 800 bărbaţĭ şi 200 femeĭ. Cu întreţinerea personaluluĭ şcolar statul cheltueşte anual 1728 leĭ. O şcoală mixtă funcţionează şi în cătunul Secăria.

In termen mijlociŭ se fabrică în comună cam 4609 decal. ţuică de bună calitate. Stupĭ cu albine sunt 248.

Nu se cultivă alte cereale de cît porumbul.

Comerciul se exercită în comună de 18 cîrciumarĭ.

Veniturile se urcă la suma de 13304 leĭ (1893—94), şi cheltuelile la 12449 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua naţionala Ploeşti-Predeal; şoseaua comunală Comarnic-Teşila şi calea ferată Ploeşti-Predeal, pe albia rîuluĭ Prahova, formînd din sus de cătunul Posada două marĭ tuneluri.

E brăzdată de munţiĭ: Fruntea-luĭ-Văsiĭ, Găguţul, Răzorile, Doamnele, Pleşuva-Mare, Pleşuva-Mică, Floriul, Gîlmeia, Comarnicul, Seciurile, Vîrful-Bonculuĭ, Rădăcina, Turda, Poiana-Bouluĭ, etc.

E străbătută de văile: Larga, Dogarului, Bouluĭ, Măgaruluĭ, Obieleĭ, Mesteacănuluĭ, Belieĭ, Talea, Bogdan, Oraţiile, Conciul, Floriul, Cernica, etc., carĭ străbat comuna în toate direcţiunile. Cursul lor fiind foarte repede, maĭ ales în timpurĭ ploioase, fac marĭ stricăciunĭ terenuluĭ şi aduc din munţĭ bolovanĭ marĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Sinaia, de care se desparte prin Valea-luĭ-Bogdan şi Valea-Largă; la V. cu judeţul Dîmboviţa şi comuna Talea; la E. cu comuna Şotrile şi la S. cu com. Breaza-d.-s.

Hrisoave din anul 1791, Octombrie 21, un răspuns al luĭ Mihaiu Vodă Şuţu, către ispravnicul ot sud Prahova, ne arată că un oare-care Stoica de la Comarnic, reclamînd că niştе volintirĭ l'au jefuit «cu pricină de hainlîc», M. S. porunceşte ispravnicilor să cerceteze şi orĭ să îndrepteze, orĭ să-ĭ trimită la divan.

La 1845, Domnul Ţăreĭ Gheorghe Bibescu, vizitînd Comarnicul şi rămînînd foarte nesatisfăcut de drum, dă următoarea poruncă:

«Către sfatul administrativ.

Pentru desăvîrşita neîngrijire şi neorînduială, ce am găsit pe drum, întru călătoria noastră de la Bucureşti la Comarnic, atît din partea Cîrmuireĭ judeţuluĭ Prahoveĭ, cît şi din partea obşteşteĭ direcţiĭ a poştelor, măcar că li se dedese în ştire cu maĭ multe zile înainte de aceasta a noastră călătorie, Noĭ depărtăm din slujbă pe cîrmuitorul acestuĭ judeţ Şerdarul Ion Creţulescu, iar acel obştesc director, Paharnicul Tache Zisul, se va pune la arestul agieĭ, pe soroc de 8 zile.»

Comarnicul, *sat*, face parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleşul, jud. Prahova. Are o populaţiune de 1276 locuitorĭ (649 bărbaţĭ şi 627 femeĭ). Aci e reşedinţa comuneĭ. Este aşezat lîngă rîul Prahova, într'o frumoasă poziţiune.

Comarnicul, *staţie de dr. d. f.*, jud. Prahova, pl. Prahova, comuna Comarnicul, pe linia Ploeşti-Predeal, pusă în circulaţie la 1 Decembrie, 1879. Se află între staţiile Cîmpîna (14.3 kil.) şi Valea-Largă (9.4 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului mărіĭ de 555^{m},60. Venitul acesteĭ staţiĭ, pe anul 1896, a fost de 207823 leĭ, 25 banĭ.

Comarnicul, *vîrf de munte*, în Culmea-Comarniculuĭ din plaiul Loviştеĭ, jud. Argeş. Are, după geologul Cobălcescu, 1887 m. înălţime d'asupra nivelului Mărіĭ-Negre.

Comarnicul, *munte*, la E. de com. Comarnicul, pl. Peleşul, judeţul Prahova, pe la poalele căruia trece şoseaua comunală ce merge spre căt. Secăria.

Comarnicul, *deal*, la N.-E. comuneĭ Lapoşul, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea, din care izvoreşte pîrîul Lapoşul, care se varsă în rîul Olteţul la căt. Dobriceni.

Comarnicul, *pichet* şi *trecătoare* spre Transilvania, jud. Prahova.

Comarnicul, *vale*, izvoreşte de la poalele munteluĭ Comarnicul, jud. Prahova, curge de la N.-E. către S.-V. şi se varsă în rîul Prahova, pe malul stîng, în raionul comuneĭ Comarnicul, pl. Peleşul.

Comarova, *sat*, în judeţul Constanţa, pl. Mangalia, căt. co-

www.dacoromanica.ro

munei urbane Mangalia. E situat în partea sud-estică a comunei, la 5 kil. spre Nord de orașul de reședința Mangalia, în apropiere de Mare și la V. lacului cu același nume, fiind dominat de movila Comarova, care este la Nord-Vestul său. Suprafața sa este de 120 hect., dintre care: 15 hect. sunt ocupate numai de vatra satului și grădini. Populațiunea sa este de 4 familii, cu 14 suflete, Turci și Bulgari ocupîndu-se în special cu pescăria.. Șoseaua județeană Mangalia - Constanța trece pe la V. său, iar drumul comunal Mangalia - Tuzla trece prin sat.

Comarova, *lac*, în județul Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul comunei urbane Mangalia și anume pe acela al cătunului său Comarova. Este situat în partea sud-estică a plășei și nord-vestică a comunei. Are o suprafață de 60 hect. și este acoperit cu stuf peste tot. In partea sud-vestică se întinde satul cu același nume

Comarova, *movilă*, în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul comunei rurale Buiuc-Tatlîgeac, situată fiind în partea sud-estică a plășei și cea meridională a comunei. Are 64 m. și a fost punct trigonometric de observațiune rangul al II-lea; este acoperită cu verdeață și e artificială.

Comarzanul, *baltă*, pe moșia Lișna, com. Pilipăuți, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Comasca. Vezi Păltinașul, *rîu*, jud. Ilfov.

Comasca, sau **Căcata**, *viroagă*, în jud. Vlașca, ce ese din Dunăre în josul Giurgiului, trece pe lîngă satul Braniștea și după ce se unește cu Cacova, dă în Dunăre, în dreptul ostrovului Marotinul.

Comănacul, *sat*, face parte din com. rur. Mănești, pl. Tîrgșorul, jud. Prahova. Are o populație de 14 locuitori (7 bărbați și 7 femei). Locuitorii mai numesc acest cătun și Catinca.

Comănacul, *moșie*, a d-lui N. I. Niculescu, jud. Prahova, pe care, la 1864, s'au împroprietărit parte din locuitorii comunei Măneș.i, pl. Tîrgșorul.

Comănacul, *vîrf de deal*, comuna Breaza-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova. Parte din acest deal e acoperit cu pruni, nuci, aluni, etc., iar parte servește pentru pășunarea vitelor.

Comăneanca. Vezi Crivina, comună rurală, jud. Prahova.

Comăneanca, *numire vechie* a *comunei* Pucheni - Miroslăvești, pl. Crivina, jud. Prahova.

Comăneanul, sau **Uda-Comăneanul**, *numire* ce purta mai înainte *moșia* Uda-Paciurei, din pl. Călmățuiul, jud. Teleorman. Numele moșiei era luat după al proprietarului. S'a schimbat și numele moșiei și mai în urmă și al comunei ce s'a format, zicîndu-i-se Uda-Paciurii.

Comăneasa, *deal*, pl. Jiul-d.-s, com. Scăești, jud. Dolj, înalt aproape de 52 m., și îndreptat cu direcțiunea de la V. la E. Costișa dealului este acoperită cu vii, iar la poalele lui se întinde com. Scăești.

Comăneasca, *cătun*, jud. Brăila, pendinte de comuna Scorțarul-Vechiu, plasa Vădeni, situat la V. de comună, dincolo de lacul Coada-Enceï, la 4 kil. depărtare.

Populația sa e de 157 suflete cu 37 familii. Știu carte 13 loc.

Comăneasca, *moșie*, jud. Brăila, pendinte de comuna Scorțarul-Vechiu, proprietatea Baronului I. Eder. Are 5290 hect., aducînd anual 25000 lei venit.

Comăneasca, *vale*, în comuna Gura-Aninoasei, cătunul Rătești, jud. Buzău. Iese din pădure și se scurge în rîul Buzăul.

Comănești, *com. rur.*, pl. Munteluï, jud. Bacău. E așezată în valea rîului Trotușul și pe costișele dealurilor. Se compune din 7 cătune: Comănești, reședința, cu secția Podeiul; Lunca-Asăul; Asăul, cu secția Straja, pe stînga rîului; iar Podina, Șupaul, Leloaia și Gura-Ciobănușul, sau Ciobănușul, pe dreapta lui.

In satul Comănești s'a oprit cît-va timp Ștefan Gheorghiță Voevod din Răcăciuni, după ce a fost detronat din scaunul domnesc și înlocuit prin Ghica-Vodă. Acestea s'a întîmplat la anul 1657. Lîngă satul Comănești se află întăriri de piatră ce se cred a fi făcute, de trupele ruseștï la 1848.

Pe cînd s'a făcut statistica din 1878, comuna era compusă numai din 4 sate: Comănești, Leloaia, Asăul și Lunca-Asăul.

Teritoriul comunei se mărginește la E. cu comunele Varsîești și Dărmănești, la S. cu moșia statului Lapoșul, la V. cu teritoriul comunelor Valea-Arinilor și Valea-Văsăieștilor.

Este brăzdată de munții: Lăpușul, Leloaia, Piciorul-Lat, Lacul-Sec, Goanța și ceï de după graniță și udată de pî-

www.dacoromanica.ro

raiele: Ciobănușul, Leloaia, Șupanul, Asăul, Urminișul și altele.

Are 2 școlĭ mixte: una care funcționează din 1866, în satul Comănești, întreținută de stat, într'un local construit de com. din bîrne, și a doua care funcționează din 1890, în cătunul Asăul, întreținută de comună într'un local închiriat. In 1891, ambele școlĭ aŭ fost frecuentate de 51 copiĭ, dintre carĭ 7 fete.

Sunt cincĭ biserici, cîte una în satele: Comănești, Șupanul, Leloaia, Asăul și Lunca-Asăul, deservite de 3 preoți și 8 cîntăreți, și una catolică în satul Comănești, cu un preot. Case de locuit sunt 915; cîrciumĭ 37.

Are o populație de 946 capĭ de familie, saŭ 3486 suflete (1722 bărbați și 1764 femeĭ), din carĭ: 3225 Romînĭ, 260 Ungurĭ, 1 Francez; 850 agricultorĭ, 38 meseriașĭ, 56 industriașĭ, 56 comercianți, 40 avînd profesiuni libere, 250 muncitorĭ și 45 servitorĭ. Știŭ carte 3244 persoane, nu știŭ 242. Contribuabilĭ, după noul recensămînt, sunt 660. După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit 475 loc. cu 1838 fălcĭ și 40 prăjinĭ pămînt.

Teritoriul comuneĭ are o întindere aproximativă de 8000 hect. Proprietarĭ marĭ sunt: D. Ghica, care are o moșie cu păduri și bălĭ de păcură, care daŭ un venit anual de 141000 leĭ și G. Ghica, a cărui moșie, ce cade pe teritoriul comuneĭ, dă un venit anual de 10000 leĭ. Mai aŭ părți de moșie: Principele Al. Știrbeiŭ, N. Ghica, Eug. Ghica și G. Șeptilicĭ.

Pădurile ocupă aproximativ 6000 hect.

In com. sunt: 4 izvoare cu ape minerale (chloro-sodice, acid carbonic, etc.); cărbunĭ de pămînt; mine de păcură (peste 50 bălĭ, mai cu seamă la Valea-Malului), ozocheritā (ceară de pămînt) și piatră de ornamente; o fabrică de cherestea cu aburĭ și 23 herăstraie de apă. Transportul cherestelei se face cu plutele pe apa Trotușului și a Asăului. Compania Goetz a făcut stăvilarĭ și mai multe haiturĭ pe aceste ape.

Viile ocupă o suprafață de 10 hect., care în 1890, aŭ dat 7.60 hectol. vin alb. După controalele diviziei filoxerice (1891), viea lucrătoare are aceeași întindere.

Vite sunt: 215 caĭ, 2041 vite marĭ cornute, 576 porcĭ, 711 capre, (statistica din 1890) și 1759 oĭ, care în 1891 aŭ dat 2608 kgr. lînă țurcană și 404 kgr. lînă miță.

Budgetul com. pe exercițiul 1891—92, are la venitur leĭ 21978, banĭ 25 și la cheltuelĭ leĭ 17803, banĭ 32.

Teritoriul comuneĭ este străbătut de o ramură a căeĭ județene care o unește cu Moinești, cu Ocna și cu Pasul-Ghimeșul, prin Palanca.

Este o cale ferată care unește Moinești cu T.-Ocna și care trece pe la satul Comănești.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 54 kil.; la com. Moinești, reședința plășeĭ, 6 kil.; la com. Văsiești, 3 kil.; la com. Dărmănești, 8 kil.; la com. Brusturoasa, 31 kil. și la com. Valea-Arinilor, 12 kil.

Comănești, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, la distanță de 50 kil. de orașul Turnul-Severin, iar de Baia-de-Aramă, reședința plășeĭ, de 12 kil. E situată pe vale. Formează comună cu satele Molani, Brativoești și Ludul.

Are o populație de 1187 locuitorĭ; 211 contrib.; 283 case. Locuitorii posedă: 20 pluguri, 72 care cu boĭ, 9 căruțe cu caĭ și 218 stupĭ.

Are 3 biserici, deservite de 1 preot și 4 cîntăreți; o școală cu un învățător, frecuentată de 28 elevĭ; 2 cîrciumĭ.

Budgetul comuneĭ are la venitur suma de 1257 leĭ, iar la cheltuelĭ suma de 963 leĭ.

Vite sunt: 960 vite marĭ cornute, 31 caĭ, 250 oĭ, 76 capre și 221 rîmătorĭ.

Se mărginește: la E. cu comuna Glogova; la S. cu com. Crainici; la V. cu com. Balad.-s.; la N. cu orașul Baia-de-Aramă și com. Negoești.

Pîraie sunt: pîrîul numit Apa-Comăneștilor, Bistrița și Molani, carĭ formează un singur curs de apă, care în cursul săŭ ia numele de Crainici și de Iupca.

Dintre dealurĭ mai principale sunt: Dealul numit Scaunul-Domnesc pe care, se zice, Tudor-Vladimirescu își așezase o gardă de observațiune, de oare-ce acest deal, prin poziținea sa înaltă, oferă o privire în toate direcțiunile și la marĭ distanțe; dealul numit Mormîntul-Jidovuluĭ, ce se află între Comănești, Glogova și Clesnești și care are forma uneĭ figurĭ omenești, cu lungime de 120 m., iar diametrul capuluĭ de 20 m. și formînd la gît 12 m., peste piept 36 m., și la încingătoare 20 m.

Comănești, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, reședința comuneĭ cu acelașĭ nume, situat pe malul stîng al Trotușuluĭ în fața pădureĭ de pe dealul Goanța, la E. căreia, pe un podiș, se află sătișorul Podeiul.

Are: o școala mixtă; două biserici, una ortodoxă, zidită pe la 1790, de familia Ghica, de-

www.dacoromanica.ro

servită de 1 preot și 2 cîntăreți, și alta catolică zidită de locuitorĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Această biserică a fost restaurată de Charlota Keminger, Baroana Lippa, născută Benvenuti. La moartea eĭ, locuitoriĭ catolicĭ aŭ cerut să o înmormînteze chiar în biserică. Sunt 8 cîrciumĭ.

Are 188 capĭ de familie, saŭ 653 suflete.

Vite sunt: 77 caĭ, 557 vite marĭ cornute, 208 porcĭ și 166 capre.

Teritoriul acestuĭ sat e bogat în păcură și cărbunĭ de piatră; sunt multe herestraie pe apă.

Aci s'aŭ făcut clădiri marĭ, de către compania Goetz de la Galațĭ, care exploatează pădurile din munțiĭ mărginașĭ. Fabrica de cherestea a companieĭ se găsește în dosul parculuĭ moșieĭ Comănești.

Comănești, *sat*, în com. Gănești, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, aproape lipit de reședința comunală. Are 98 case și 445 suflete.

Comănești, *sat*, pe moșia cu asemenea numire, com. Suharăul, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ. Are 190 fam., cu 615 suflete.

Proprietatea moșieĭ este a moștenitorilor luĭ Teodor Calimachi.

Biserica, mică, de vălătucĭ, e deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ, 1 pălămar; făcută în vechime de către sătenĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este maĭ toată bună. Sătenii împroprietăriți aŭ 242 hect., 07 ariĭ pămînt în a lor stăpînire; iar proprietarul moșieĭ 1160 hect., 79 ariĭ cîmp și 287 hect., 44 ariĭ pădure: bătrînă, tînără și tăetură, cu multe esențe, în care domină: carpanul, fagul și stejarul. Iazurĭ sunt maĭ multe, între carĭ cel maĭ mare este al Miclesculuĭ, în suprafață de 7 hect., 16 ariĭ.

Hotarele moșieĭ sunt: Hudești, Suharăul și Oroftianul.

Comănești, *cătun*, al comuneĭ Pojogeni, situat pe colina Țapul și pe pîrîul Țărățelul, din pl. Amaradia, jud. Gorj, la S.-V. de cătunul de reședință.

Are o suprafață cam de 460 hect., din carĭ 200 hect. arabile, 12 hect. vie, 4 hect. prunet, iar 244 hect. pădure și tufăriș.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ, ocupîndu-se cu agricultura și creșterea vitelor.

Are o populație de 100 fam., cu 400 suflete, din carĭ 84 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 35 plugurĭ, 43 care cu boĭ, 176 vite marĭ cornute, 270 oĭ, 141 capre, 18 stupĭ și 95 rîmătorĭ.

Comunicația se face prin șoseaua județeană T.-Jiul-Filiași și prin drumurĭ de care.

In cătun sunt și 3 puțurĭ cu cumpănă și 3 izvoare acoperite.

In partea de S. a satuluĭ curge pîrîul Blahnița de la N. la S., îndreptîndu-se spre com. Petrești-d.-s.

Comănești, *cătun*, al com. Bobicești, pl. Olteț-Oltul-d.-s., județul Romanați.

Comănești, *deal*, în jud. Mehedinți, pl. Cloșani, com. rur. Comănești; poartă numele și de Brăzișori.

Comănești, *moșie*, pl. Munteluĭ, jud. Bacău, remasă moștenire pe urmă răposatuluĭ Aga Nicu Ghica, și care moșie la anul 1872 s'a împărțit între moștenitoriĭ luĭ și anume: Dimitrie N. Ghica-Comănești eanu, Eugeniu N. Ghica - Comănești eanu, Niculaĭ N. Ghica-Comănești eanu și Maria Princepesa Alexandru Barbu Știrbeiŭ, născută Ghica-Comănești eanu.

Moșia Comănești se întinde prin comunele Comănești, Vășești, Brusturoasa, Agășul, Dărmănești și Doftana, pe marginele apeĭ Trotușuluĭ, avînd maĭ multe trupurĭ și anume: Pravila, Doftana, Brătulești, Măș-cașul, Dărmănești, Comănești, Vasîești, Comănești-loc-slobod și Vășiești-loc-slobod. Ea se mărginește despre V. și N. cu hotarul Transilvanieĭ, despre S. și E. cu moșiile Ocna, proprietate a statuluĭ, Brătești, proprietate particulară, Berzunțul, domeniŭ al statuluĭ, Mărzănăiești, răzășie, Petrimănești, răzășie, Plopul, domeniŭ al statuluĭ, Viermești, răzășie, Lapoșul, domeniŭ al statuluĭ, Moinești, proprietatea Societățeĭ anonime pentru exploatarea petroliuluĭ, Urminișul, proprietate particulară, Lucăcești, domeniŭ al statuluĭ, toate aceste proprietățĭ vecine situate în județul Bacău; și cu Mănăstirea Tazlăul, domeniŭ al statuluĭ, Pîngărați, domeniŭ al statuluĭ, situate în județul Neamțu.

Hotarele moșieĭ Comănești sunt demarcate în planul inginerului Beller, făcut în anul 1843. Situația acesteĭ moșiĭ este muntoasă, în munțiĭ ceĭ marĭ aĭ Carpaților și acoperită în cea maĭ mare parte cu codru mare de brad, amestecat cu mesteacăn și fag; iar în regiunele inferioare sunt și pădurĭ frumoase de stejar; malurile Trotușuluĭ și ale rîurilor principale, Ciugheș, Sulța, Uzul, Asăul și Doftana, sunt deschise și cultivate cu arăturĭ și livezĭ, de către locuitoriĭ așezațĭ în toată lungimea rîurilor menționate. Exploatările productelor principale

www.dacoromanica.ro

ale moșieĭ, precum și clădirile de pe dînsa, sunt următoarele: *a)* Pădure, precum s'a menționat maĭ sus; în cea maĭ mare parte lemnul de brad dă venit în 3 moduri și anume: I. Se vinde direct ca lemn, la locuitorĭ. II. Se lucrează prin ferăstraie de apă și cu vapor. III. Locul acoperit cu pădure se dă în arendă pentru pășunare. *b)* Arătura este foarte puțină în proporție cu întinderea moșiilor, din cauză că s'aŭ dat maĭ toate locurile de arătură la locuitoriĭ împămînteniți. *c)* Fînețele și imașele, parte se cosesc și parte se vînd în banĭ. *d)* Viile se lucrează pe seama proprietățeĭ și produc un vin foarte bun. *e)* Morĭ și piue se arendează la locuitorĭ pe banĭ. *f)* Stabilimente de menționat, sunt casele boierești de la Comănești cu parcul. Parcul acesta, într'o întindere de 40 fălcĭ, este negreșit una din cele maĭ marĭ și maĭ frumoase grădinĭ din țară. El conține două orangeriĭ marĭ și o florărie pline cu plante exotice cele maĭ rarĭ. Se maĭ află cascade, havuzurĭ, un lac mare și maĭ multe canalurĭ pe care se umblă în barcă, insule cu pavilioane și chioșcurĭ. Apoĭ tot parcul este prevăzut cu drumurĭ șoseluite și foarte bine întreținute. Casele boierești de la Doftana (secția Larga) cu grădină și parc. Casele boierești de la Dărmănești cu parc și viie. Clădirile Companieĭ Goetz de la Comănești și Palanca, precum și locul vămeĭ de la Palanca și casele boierești de Ciobănuș. *g)* Păcura se exploatează prin puțurĭ săpate. *h)* Cărbunĭ de pămînt se află foarte mulțĭ și sunt de calitate bună, anume lignit, care arde bine. S'aŭ găsit în maĭ multe locurĭ chiar straturĭ groase, și aŭ fost exploatate pentru moara de vapor Gueldri din Iași.

Intinderea și natura pămînturilor din acest vast domeniŭ, care ocupă o parte considerabilă a întregiuluĭ județ, 55202 fălcĭ din 287194, a fost determinată în modul următor, la anul 1869, de fostul geometru al statuluĭ în Moldova, Baronul Carol Keminger de Lippa, carele, în calitate de co-epitrop al avereĭ lăsată copiilor săĭ minorĭ de răposatul Aga Nicu Ghica, a administrat și a îmbunătățit aceste proprietățĭ: pădure, 39632 fălcĭ; imașe, livezĭ și poieni, 6706 fălcĭ; arătură, 271 fălcĭ; curtea cu parcul din Comănești, 40 fălcĭ; viĭ, 73 fălcĭ; locul păcureĭ și cărbunilor, 105 fălcĭ; ape, cu marginele neproductive, 1121 fălcĭ; comunele împămîntenite, 7257 fălcĭ.

Din tot acest cuprins, aparțin acum: luĭ Dimitrie N. Ghica, trupurile Comănești și Palanca, 9789 fălcĭ; moștenitorilor Principeseĭ Alexandru Știrbeĭ, trupurile Dărmănești cu Brusturoasa, 9133 fălcĭ; luĭ Eugeniŭ N. Ghica, trupurile Brătulești cu Agășul, 10436 fălcĭ; luĭ Nicolae N. Ghica, trupurile Doftana cu Beleghetul, 9417 fălcĭ; luĭ Gheorghe N. Ghica, trupurile Larga cu Ciobănușul, 9068 fălcĭ.

Comănești, *trup de moșie*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, din domeniul Comănești, în com. cu acelașĭ nume.

Comănești, *pîrîŭ*, în jud. Mehedinți, se formează din izvoarele satuluĭ Comănești și curge spre com. Crainici.

Comănești-Loc-Slobod, *trup de moșie*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, domeniul Comănești, din com. cu acelașĭ nume.

Comănița, *com. rur.*, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. E situată pe dealul și valea Oltuluĭ, compusă din 2 cătune: Comanița și Schitul-Deleni.

Are o populație de 155 capĭ de familie, saŭ 742 suflete, în care intră și 10 familiĭ de Țigani.

Sunt 143 contribuabilĭ.

Pămîntul săŭ e maĭ mult deluros. Locuitoriĭ sunt moșneni și se ocupă numaĭ cu agricultura.

In com. sunt 2 bisericĭ, deservite de 2 preoți și 2 dascălĭ. La 1 Septembrie 1896 s'a înființat o școală de cătun, frecuentată acum de 36 băeți. Este întreținută de stat.

Budgetel are la venitурĭ 2207.14 leĭ.

Locuitoriĭ aŭ: 250 boĭ și vacĭ, 40 caĭ, 540 oĭ și 130 porcĭ.

In raionul comuneĭ se văd ruinele uneĭ vechĭ mănăstirĭ, la locul numit Bolovanul.

Comuna e legată prin șoseaua județeană, la N. cu Căzănești-Cucueți și la S. cu Tesluiul.

Comănița, *sat*, face parte din com. rur. cu acelașĭ nume, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Comănița, *deal*, în raionul com. Comănița, plasa Oltul-d.-j., jud. Olt, pe care se cultivă 24 hect. 25 ariĭ vie.

Comănița. Vezĭ Horezul, județul Olt.

Combrei (Gîrla-), *gîrliță*, în județul Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. Pisica, și al cătunuluĭ săŭ Azaclîul, în partea N.-V. a plășeĭ și V. a comuneĭ. Este maĭ mult o baltă, în

www.dacoromanica.ro

forma uneï sticle cu gîtul strîmt. Mărgineşte în partea sudică Grindul - Oalelor; începe de lîngă Grindul-Combreï; se întinde spre E., şi, după 3 1/2 kil. de curgere se varsă în balta Plosca. Izvorul eï este în pădurea Golăşei.

Combreï (Gîrla-), *gîrlă*, în jud. Tulcea, plasa Măcin, com. urb. Măcin, căt. Ghecet. Se desface din Dunăre, la 4 kil. maï jos de satul Ghecet; se îndreaptă spre E., avînd o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E.; străbate prin mijloc Grindul-Combreï, şi după ce a brăzdat partea N.-V. a plăşeï şi a comuneï, merge de se varsă, după un curs de 3 kil. în gîrla luï Coea, pe partea stîngă, lîngă o tîrlă saŭ Cîşlă, în faţa Bălţiï-Mocanuluï.

Combreï (Grindul-), *grind*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. Pisica şi pe al cătunuluï Azaclîul. Se desface din Grindul-Oalelor; se întinde spre E., de-alungul Gîrleï-Combra, pe o lungime de 4 kil., o lărgime de 300 m. şi o întindere de 400 hect. Este neproductiv, parte acoperit cu semănăturï.

Combreï (Grindul-), *grind*, în jud. Tulcea, plasa Măcin, com. urb. Măcin, cătunul Ghecet, pe malul drept al Dunăreï. Are o formă curioasă. Este străbătut de Gîrla-Combreï. Se întinde pe malul Dunăreï pănă în Grindul-Oalelor, pe o lungime de 8 kil., pe o lăţime medie de 1 kil., avînd o întindere totală de 6 kil. pat. (600 hect.), aparţinînd o parte (acoperită cu o pădure numită a Golăşeilor) com. Pisica. La V. are apa Dunăreï ca limită; la E., un stuf puţin întins, apoï balta luï Coea, gîrla luï Coea, şi Balta - Mocanuluï. Este străbătut de gîrlele Combra şi Coea, apoï de două gîrliţe, care alimentează Balta-Mocanuluï. Pe dînsul, la confluenţa Gîrleï-Combreï cu Coea, există o tîrlă.

Comidava, *numire* ce a purtat *cetatea* din com. Pietroasa-d.-j., jud. Buzăŭ. (V. Pietroasa, cetate).

Comîndirul, *izlaz*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziştea, ce se găseşte pe hotarul moşiilor Maria N. Păianu, şi moşia bisericeï Maica-Domnuluï-Dudu, din Craiova.

Comisoaia, *movilă*, în jud. Buzăŭ, com. Fundeni, pe moşia Fundeni.

Comisul, *munte*, la N. jud. Muscel, între rîul Dîmboviţa şi frontieră. Aci, culmea principală a Carpaţilor, în dreptul plaiuluï Dîmboviţa, îşï schimbă brusc direcţiunea spre S.-E., merge în jos de Piatra-luï-Craiŭ, la piscul Sf.-Ilie, de unde se îndreaptă spre N.-E., formînd în această parte hotar, jud. Dîmboviţa.

Comisuluï (Dealul-), *deal*, se întinde de la S.-V. de satul Chetreşti, pl. Stemnicul, judeţul Vasluiŭ; numit ast-fel de la un vechiŭ proprietar.

Comişani, *com. rur.*, pl. Dealul-Dîmboviţa, jud. Dîmboviţa. Această comună se află spre S.-E. de Tîrgovişte, la 12 kil. depărtare de acest oraş şi pe malul drept al Ialomiţeï.

In raionul comuneï, afară de Ialomiţa, peste care e o moară, este şi un eleşteŭ şi vr'o treï pîrîiaşe micï. Comişani nu are alte cătune alipite şi numără o populaţie de 1246 loc.

In Comişani este o biserică şi o şcoală. Şcoala este mixtă, condusă de un învăţător, salariat de stat. Ea este frecuentată de 31—45 copiï de ambe sexe, din 120 copiï cu vîrstă de şcoală. Localul este noŭ, clădit în 1885, de zid, cu 4 camere şi cu primăria la un loc.

Comuna are 3000 leï venit şi vr'o 221 contribuabilï. In partea de S. a Comişianilor este o pădure mare, numită Iuda, care ţine de căt. Racoviţa şi numără 50000 arï aproape. La Comişani aŭ fost lupte între Romînï şi Turcï (1595—1599).

Comişanuluï (Grindul-), *grind*, la V. cu com. Seaca, jud. Teleorman. Acest grind a fost fixat în anul 1864 ca semn de hotar al locurilor destinate locuitorilor împroprietăriţï după legea rurală din spre domeniul statuluï Turnul-Suroaia.

Comişanuluï (Izvorul-), *izvor*, curge pe moşia Seaca, în partea despre bălţile Dunăreï, jud. Teleorman.

Comişanuluï (Măgura-), *măgură*, în com. Seaca, pe grindul cu aceeaşï numire, jud. Teleorman. E semn de hotar.

Comişeanca, *numire* ce purta maï înainte o *parte din moşia* Seaca, jud. Teleorman, şi care se găseşte prin actele de hotărnicie.

Comişeanca, *trup de moşie*, în com. Vîrtoapele-d.-j., jud. Teleorman. Este lipit cu trupul de moşie numit Nichita.

Comişeasca, *numire* ce se maï dă cătunuluï Nichita, din com. Vîrtoapele-d.-j., jud. Teleorman.

Comîndăresculuï (Movila-),

www.dacoromanica.ro

movilă, jud. Botoşani, pe Dealul-Vieĭ, pe hotarul moşiilor Răuseni şi Comîndăreşti, la 208 m. de-asupra nivelului mării saŭ 103 m. d'asupra şesului Jijieĭ.

Legenda spune că în pădurea ce se întinde pe coasta Dealuluĭ-Vieĭ, locuia un haiduc, numit Comîndărescu şi că de pe movila numită Comîndărescu, ce e lîngă pădure, acel haiduc observa drumurile şi trecătoriĭ şi de aicĭ se lăsaŭ cu toţiĭ spre şleahurĭ şi prădaŭ pe trecătoriĭ boerĭ şi negustorĭ şi nicĭ o dată pe oameniĭ săracĭ.

Tot despre acest Comîndărescu, legenda spune că goninduI Turciĭ, pentru a ĭ lua iapa ce se numea Paga, până pe Dealurile-Cracalieĭ, pe moşia Pogoreşti, com. Comîndăreşti, acolo l'aŭ prins şi tăiat.

Comîndăreşti, *com. rur.*, jud. Botoşani. Şĭ-a luat numele de la satul Comîndăreşti. E situată în partea de S.-E. a plăşeĭ Jijia, în hotar cu jud. Iaşi şi se întinde pe dealurile ce se ridică pe de o parte şi de alta de rîul Jijia, pe maĭ multe văi strimte şi şesul Jijia. Se compune din satele: Comîndăreşti, Pogoreşti, Rediul şi Răuseni.

Teritoriul săŭ accidentat, e format din dealurĭ şi podişe, carĭ au în general direcţiunea N.-V. spre S.-E. Cele maĭ însemnate dealurĭ sunt: Răuseni, Dealul-Vieĭ, Topală şi Pungeni în dreapta Jijieĭ şi Mihăiasa, Vulturul, Dealul-Pogoreştilor şi Cracalia în stînga Jijieĭ, apoĭ Ciurgăul şi Turda, maĭ micĭ.

Movile situate pe dealurĭ înalte, de unde vederea se întinde departe, sunt: Movila-Comîndăresculuĭ, pe Dealul-Vieĭ, a-Cruceriuluĭ şi a-luĭ-Gherman pe dealul Pogoreşti, Movila-Hîrlăuluĭ şi Chisculeşti, pe dealul Răuseni.

Cel maĭ înalt punct ajunge la 103 metri (Movila-Comîndăresculuĭ de peDealul-Vieĭ), unde este o piramidă topografică; are 208 m. d'asupra nivelului mării.

Comuna e udată de rîul Jijia, prin mijloc, în direcţia N.-V. spre S.-E. Are opt iazurĭ, conţinînd peşte şi stuf.

In această comună, în satul Pogoreşti, pe ţărmul stîng al Jijieĭ, la distanţa de 800 m. de satul Comîndăreşti, se află instalată o staţiune meteorologică de al 2-lea rang.

Suprafaţa totală a comuneĭ e de 5838 hectare, din carĭ: 3381 hectare ale proprietarilor marĭ, 583 hect. ale statuluĭ, 896 hect. ale locuitorilor răzaşĭ şi 978 hect. ale locuitorilor împroprietăriţĭ la 1864 şi 1880.

Are o populaţie de 340 capĭ de familie, saŭ 1296 suflete, din carĭ 661 bărbaţĭ şi 633 femeĭ, locuind în 350 case. Sunt 356 contribuabilĭ.

In partea de V. şi S.-V. a comuneĭ, pe dealurile Răuseni, al Vieĭ şi Topala, se află pădurĭ formate din micĭ rediurĭ; aŭ o întindere de 80 hect., carĭ se exploatează sistematic. Sunt 3 viĭ pe dealurile Vieĭ şi Topală în întindere de $12^1/_2$ hect.

Vite sunt: 765 boĭ, 463 vacĭ, 150 caĭ, 302 porcĭ, 2500 oĭ şi 6 capre. Sunt 406 stupĭ cu albine.

Distribuţia pămîntuluĭ comuneĭ e de: 2054 hect. arătură, fîneţe, 1000 hect. păşune şi locul satelor, 2500 hect. pădure, 80 hect. drumurĭ, locurĭ sterpe, iazurĭ şi 200 hect. ape.

Are două morĭ de apă pe Jijia şi două morĭ cu aburĭ.

In comună sunt 4 cîrciumĭ şi 2 dughene; 6 comercianţĭ şi 10 meseriaşĭ. Sunt 3 biserici, deservite de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 2 eclesiarhĭ; o şcoală de băeţi, înfiinţată la 1865, condusă de un învăţător, plătit de stat şi frecuentată de 60 elevĭ şi 3 eleve.

Comuna e străbătută de calea ferată Dorohoiŭ-Iaşi, cu staţie la Rediul şi de 2 drumurĭ marĭ neşoseluite pe ambele părţĭ ale Jijieĭ, carĭ merg spre Iaşi şi Botoşani.

Budgetul are la venituri 7087 leĭ, 15 banĭ, şi la cheltueli 6555 leĭ, 32 banĭ.

Comîndăreşti, *sat,* în centrul comuneĭ Comîndăreşti, jud. Botoşani. Şĭ-a luat numele de la proprietarul Const. Comîndărescu care l'a întemeiat acum 80 de anĭ. E situat pe ţărmul drept al Jijieĭ, parte pe şes, parte pe o colină.

Moşia are o întindere de 798 hectare, din carĭ 583 hect. ale statuluĭ şi 215 hect. ale locuitorilor împroprietăriţĭ la 1864 şi 1880.

Are o populaţie de 52 capĭ de familie, saŭ 204 suflete, din carĭ 109 bărbaţĭ şi 95 femeĭ, carĭ locuesc în 40 case. Sunt 50 contribuabilĭ.

Pădurea statuluĭ, situată pe Dealul-Vieĭ şi Valea-Vidreĭ, are 44 hect. şi produce un venit de 500 leĭ anual prin exploatare. In pădure e şi o vie.

Vite sunt: 66 boĭ, 49 vacĭ, 35 caĭ, 67 porcĭ şi 100 oĭ.

Are o şcoală de băeţĭ, a statuluĭ, înfiinţată la 1865, condusă de un învăţător şi frecuentată de 60 elevĭ şi 3 eleve.

Comîrla, *deal,* jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., pe teritoriul com. Gropile, situat pe hotarul despre jud. Putna.

Comoara, *cătun,* pendinte de com. Tîrnava-d.-j., plasa Cîlniştea, jud. Vlaşca. E situat pe valea Cîlniştea. Moşia e pro-

www.dacoromanica.ro

prietatea statului, fostă a Mitropoliei înainte de secularizare. Se arendează cu Dandara, pe prețul de 22400 lei anual.

La 1864 s'aŭ împroprietărit 102 locuitorĭ, dîndu-li-se 300 hect., la 1882 s'a dat la 8 însurățeĭ 54 hect.

Are o biserică zidită la 1866, deservită de 1 preot și 1 dascăl.

In Comoara este școala comunală ce ține de Tîrnava-d.-j.

Aci este o pădure compusă din Crîngul-Hoților, 200 hectare și din Crîngul-Turculuĭ, 150 hect. și care depinde de ocolul silvic Ghimpați.

Comoara, *mahala*, în jud. Mehedinți, plasa Ocolul-d.-s., com. rur. Molovățul.

Comoara, *deal*, în jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., de pe teritoriul com. Buda.

Comoara, *deal*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Milești.

Comoara, *movilă*, în jud. Brăila, la 1½ kil. spre N.-E. de satul Nazîrul; servă de hotar între com. Nazîrul și Cazasul, pe muchea Baldovinești.

Comoara, *movilă*, în jud. Brăila, situată la hotarul nordic al comuneĭ Surdila-Găiseanca, pe muchea viroageĭ Buzeielul-Sec, lîngă gîrla Dăscălești.

Comoara, *colină*, în jud. Buzăŭ, com. Bălănești, cătunul Fața-luĭ-Nanu.

Comoara, *movilă*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. Aliman. Este situată în partea de N. a plașeĭ și a comuneĭ, pe o prelungire orientală a dealuluĭ Zbreia. Are o înălțime de 115 m. Fost punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea. Printr'însa trece hotarul despărțitor între comunele Aliman și Mîrleanu. Prin înălțimea sa domină Dunărea, lîngă care se află balta Vederoasa, valea Catița și drumul comunal Mîrleanu-Rasova. Este artificială și acoperită cu verdeață.

Comoara, *deal*, în jud. Dorohoiŭ, pl. Coșula, com. Hilișeul, pe teritoriul satuluĭ Hilișeul-Curt.

Comoara, *deal*, în jud. Fălciŭ, pl. Mijlocul, com. Viltotești, pe teritoriul satuluĭ Văleni.

Comoara, *pisc de munte*, în comuna Dorna, jud. Suceava.

Comoara, *deal*, în jud. Vilcea, pl. Olteț-ul-d.-s., com. Mateești, care împreună cu dealurile Filip și Seaca, formează un șir paralel cu dealurile Carantina, Măgura și Cornățelul, întinzîndu se de la N. la S.

Comoara, *petec de pădure* de stejar, de 300 hect., în jud. Vlașca, pe proprietatea statuluĭ cu același nume; depinde de ocolul silvic Ghimpați.

Comoara, *loc izolat*, com. Ciomăgești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Comoara, *pichet de graniță*, pe marginea Dunăreĭ, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița.

Comoara-luĭ-Bucur, *localitate*, în jud. Putna, pe muntele Răchitașul, unde se crede că un oare-care Bucur ar fi găsit o comoară. Legenda spune că de cînd s'a săpat comoara, a început să țîșnească șipotul care se află și azĭ acolo.

Comoara-Pelceĭ, *pisc*, situat în capul dealuluĭ Izvoarele, la V. de com. cu același nume, plasa Siul-d.-s., jud. Olt. E acoperit cu viĭ.

Comoară (La-), *loc izolat*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, com. Căciulați, în jurul căt. Pășcani.

Comoară (Lacul-de-la-), *lac*, în jud. Buzăŭ, com. Mînzălești, cat. Bîsceni, în apropiere de malul stîng al rîuluĭ Slănicul.

Comora, *pădure*, la N. comuneĭ Pîrîul, plaiul Vulcanul, jud. Gorj. E situată pe deal și văĭ. Are o suprafață de 46 hect., proprietate a moștenitorilor Hagiade.

Comora, *pădure* a statuluĭ, în jud. Ilfov, în întindere de 375 hect. (Vezĭ Tîncăbești-Cioflicenĭ, pădure).

Comoreĭ (Dealul-), *deal*, în partea de E. a pădureĭ de pe moșia Tudora, com. Tudora, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Comoreĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Somova, în partea nordică a plășeĭ și în cea vestică a comuneĭ. Trimete spre E. ramura dealuluĭ Stînca-Mare. Pe la poalele vestice curge Valea-Adîncă, iar din poalele nordice izvorește valea Ogurluiul. Are un vîrf pietros de 130 m., punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra satuluĭ Parcheș și a șoseleĭ județene Măcin-Tulcea, ce-l tae în două. Este acoperit cu păduri întinse, și pe la poale cu semănăturĭ.

Comoreĭ (Drumul-), saŭ **Drumul-Hoților**, *drum*, în județul

www.dacoromanica.ro

Teleorman, de la Roșiori spre com. Drăgănești.

Comoreï (Măgura-), *măgură*, în com. Adămești, județul Teleorman.

Comoreï (Movila-), *movilă*, la E. com. Caravaneți, jud. Teleorman.

Comoreï (Pîrîul-), *afluent* al *pîrîuluï* Fărcașa, jud. Suceava.

Comoreï (Vălceaua-), *vălcea*, între comunele Beuca și Merișani, jud. Teleorman; formează hotarul natural al acestor două moșiï.

Comoreï (Vălceaua-), *vălcea*, ramificațiune din Valea-Teleormanuluï, în partea despre N.-V. a com. Orbeasca-d.-s., jud. Teleorman.

Comorï (La-), *deal*, la V. de satul Cherdana, com. Condrăchești, plasa Berheciul, jud. Tecuciŭ.

Comorï (La-), *poiană*, în jud. Suceava, pe moșia Stolniceni-Costandache.

Comorï (La-). Vezĭ, Cruce (La-), jud. Vîlcea.

Comorile, *deal*, în jud. Neamțu, plasa de Sus-Mijlocul, com. Bozieni, formînd prelungirea spre E. a dealuluï Cetatea. Coastele sale sunt puțin înclinate. Spre partea despre S. e așezat satul Ruginoasa, precum și locurile sătenilor.

Comorile, *pisc*, în jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Opăriți.

Comorile, *localitate*, pe valea satuluï Robești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, unde se găsește piatră de var.

Comorile, *pădure*, jud. Buzău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Luncani.

Comorile. Vezĭ Pomîrla, pădure, plasa Prutul-d.-s., județul Dorohoiŭ.

Comorile. Vezĭ Tîrnauca, pădure, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Comorilor (Dealul-). Vezĭ Dealul-Maie, com. Voinești, plasa Stavnicul, jud. Iași.

Comorilor (Dealul-), *deal*, acoperit de pădure de fag, în com. Dolhasca, jud. Suceava.

Comorilor (Pîrîul-), *pîrîŭ*, unul dintre afluenții pîrîuluï Moișa, în comuna Bogdănești, județul Suceava.

Comorilor (Vîrful-), *vîrf de deal*, situat în partea de N.-V. a comuneï Gornetul-Cuib, plasa Podgoria, jud. Prahova; e acoperit cu pădure.

Comorîșcea, *deal*, în com. rur. Cireșul, plaiul Cerna, județul Mehedinți.

Comorîșcea, *deal*, în com. rur. Degerați, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți.

Comorîșcea, *deal*, în com. rur. Inoasa, pl. Motrul-d.-s., județul Mehedinți, cel maĭ nalt punct al dealuluï Albu.

Comorîșcea, *loc*, în com. rur. Negomirul, plasa Văilor, jud. Mehedinți.

Comorniță, *deal*, la S. de satul Suhulețul, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ.

Comorniței (Valea-), *vale*, formată din prelungirea coasteï vestice a Dealuluï-Comorniței, spre S.-V. de satul Suhulețul, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ; e bogată în pășune.

Comoșteni, *com. rur.*, județul Dolj, plasa Balta. E situată în partea de E. a jud., la 36 kil. S. de Craiova și la 21 kil. departe de reședința plășeï, Măceșul-d.-s., pe țărmul drept al Jiuluï, pe o pantă puțin cam înclinată numită dealul Comoșteni, de la care și-a luat numele.

Se învecinește la E. cu rîul Jiul, la V. cu com. Gîngiova și la S. cu com. Zăvalul.

Limita linieï de N. începe din Domeniul Coroaneï de la Drigul-Pisculuï, merge spre S.-V. pănă în apa Jiuluï, iar de aci, în linie dreaptă spre V., trecînd prin delimitările locuitorilor din Comoșteni și Gîngiova și terminîndu-se la Măgura-luï-Scarlat, din Măceșul-d.-s. Limita linieï de S. începe de la colțul delimitărilor de sus a Gigherenilor, trece spre E. în linie dreaptă pe la colțul delimităreï de jos a locuitorilor din comuna Gighera, pe la Măgura Tuița, capul pădureï Zăvalul, despre comuna Zăvalul și de aci prin o linie ondulată pe la Ciulnița-d.-s., terminîndu-se în apa Jiuluï, la capul Ciulnița-d.-j. Limita linieï de V. începe de la S.-E. Măgureï-luï-Scarlat, merge spre S.-E. pănă la Grindul-Cailor și de aci iar spre E. în ondulațiunĭ pănă la colțul delimităreï de sus a locuitorilor comuneï Gighera. Limita linieï de E. despre Domeniul Coroaneï Sadova, începe de la capul Ciulnițeï-d.-j., merge în ondulațiunĭ prin ocolul Dragul și se termină la Drigul-Pisculuï.

Comuna este accidentată de dealul Comoșteni, precum și de

www.dacoromanica.ro

măgurele următoare: Movila-din-Cîmp, ce ocupă o suprafață circulară 14 metri diametru și 4 metri înălțime; Măgura-Ostriĭ cu diametru de 22 m. și înălțime de 5 m. situată la hotarul moșieĭ Așezămintelor Brîncovenești, despre moșia Zăvalul.

In comună se găsesc următoarele fîntînĭ: a luĭ Crivia, în partea de V., făcută de un om numit Criva la anul 1813; fîntîna Găvanul la N.-V., făcută tot în anul 1813 de un medelnicer și reparată la anul 1853 de locuitoriĭ comuneĭ.

Com. e udată de Jiŭ spre E. Are un pod stătător la punctul Movila-Crucea.

Este compusă dintr'un singur sat: Comoșteni.

Are o biserică, zidită la anul 1786 de repausatul Șerban Lăzărovicĭ, de Anica, soția sa, de Luca Cocioiul, Constantin Cocioiul și de preotul Dimitrie. In tinda bisericeĭ se găsește o inscripție, în care se vede însemnat anul fondăreĭ și numele celor de maĭ sus. La anul 1878 s'a acoperit cu tinichea; la 1789 s'a zugrăvit. Biserica e deservită de un preot și 2 cîntăreți. Are o proprietate de 34 pogoane arabile, date în 1864, și o moștenire de aproape 400 pogoane arabile.

In comună se află o școală mixtă ce funcționează din anul 1838; este întreținută de comună; localul de zid a fost făcut cu cheltuiala comuneĭ (4500 leĭ). Are o clasă de 42 m. p. și o cameră pentru locuința învățătoruluĭ. In 1892—93 a fost frecuentată de 68 băeți și 9 fete. In vîrstă de școală sunt 94 băeți și 118 fete. Știu carte 100 bărbați și 20 femeĭ.

Populațiunea comuneĭ este de 1197 suflete (774 bărbați și 423 femeĭ). Străinĭ sunt 2. După legea din 1864, sunt 179 locuitoriĭ împămînteniți, din carĭ 51 fruntașĭ, 101 mijlocașĭ și 27 toporașĭ. Insurățeĭ din 1879 sunt 6. Pe moșia statuluĭ Nedeia s'aŭ împămîntenit 4 locuitoriĭ în 1894.

Case de zid sunt 125, bordee 145.

Suprafața comuneĭ este de 1472 pogoane, din care 1462 pogoane arabile. Viĭ sunt pe 20 de pogoane. Fîneață nu aŭ locuitoriĭ, vitele și le pasc pe finețele arendașuluĭ, căruia plătesc.

Moșia se numește Comoșteni, cu trupurile Nedeia și Gighera. Are o întindere de 19 pogoane care daŭ un venit cam de 480000 leĭ.

Arendașul plătește așezămintelor Brîncovenești 277090 leĭ anual.

Pădurea Comoșteni, în întindere de 390 hectare, aparține Așezămintelor Brîncovenești. Este situată de-a lungul comuneĭ Comoșteni și Gîngiova, pe malul drept al Jiuluĭ. Este compusă din cerĭ, arțarĭ, frasinĭ, jugastri; predomină stejarul.

Fînețele, de 24 hect., aparțin Așezămintelor Brîncovenești și sunt arendate.

Viile aparțin locuitorilor împămînteniți la 1864; se găsesc pe delimitările lor și aŭ o întindere de 20 hect.; produc vin de bună calitate.

Locuitoriĭ daŭ la măcinat porumbul lor la moara de aburĭ de pe moșia Gîngiova.

Aicĭ sunt fabricĭ de cărămidă.

Schimbul îl fac locuitoriĭ cu orașul Craiova, cu schelele Bechetul și Copanița; duc cereale și vite și importă lemne de construcție, blane, fier, bumbac, etc. Transportul îl fac cu carele și cu căruțele trase de caĭ, pe căile vecinale comunale ce pun com. în legătură cu Bechetul. Cu orașul Craiova este pusă în comunicație printr'o șosea comunală ce are în comună o lungime de 1 kil. 270 m.

Vite cornute sunt 541, caĭ 200, măgarĭ 9, porcĭ 306 și capre 146.

Circiumĭ sunt 7.

Venitul com. este de 3620 leĭ, 56 banĭ și cheltuelile de 3005 leĭ, 52 banĭ.

Comoșteni, *sat,* jud. Dolj, pl. Balta, com. Comoșteni. (Vezĭ com. Comoșteni).

Comoșteni, *deal,* pl. Balta, comuna Comoșteni, jud. Dolj, pe care este situată comuna și de la care această și-a luat numele.

Comoșteni, *moșie* particulară, județul Dolj, pl. Balta, com. Comoșteni, cu trupurile Gîngiova și Gighera, în întindere de 12000 pogoane aproximativ, arendate cu 277000 leĭ. Aparține Așezămintelor Brîncovenești. Pe această moșie se găsește o stînă ce produce anual până la 3000 kil. brînză.

Comoșteni, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Balta, com. Comoșteni, în întindere de 300 hect. Aparține Așezămintelor Brîncovenești. Se întinde de alungul com., la E. de com. Comoșteni și Gîngiova, pe țărmul drept a rîuluĭ Jiul. Este compusă din arțarĭ, frasinĭ, jugastri; stejarul predomină.

Comșiĭ (Movila-), *movilă,* com. Nedelea, pl. Filipești, jud. Prahova.

Conac (De-la-), *fîntînă,* pl. Ocolul, com. Mischi, jud. Muscel.

Conaca, *fîntînă,* plasa Dumbrava-d.-s., com. Risipiți, jud. Dolj.

www.dacoromanica.ro

Conachi, *şiră de dealurĭ*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., care înconjoară partea de V. a comunelor Mărăşti, Obîrşia şi Tîrgul-Glodurile, făcînd o curbă.

Conachi, *drum vechiŭ*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., care unea Bacăul cu Tecuciul, trecînd prin comunele Boteşti, Obîrşia şi Glodurile.

Conacul, *tîrlă*, jud. Brăila, compusă din două case, la N.-V. com. Ianca, pe ţărmul drept al rîuluĭ Buzăul, ca la şase kil. spre S.-V., de Suţeşti.

Conacul-Geodi, *movilă*, judeţul Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vîrtopul, de lîngă care începe hotarul de N. al com. către com. Gubancea.

Conacul-luĭ-Alecu, *localitate*, cu o mică pădurice între com. Celarul şi Caracalul, jud. Romanaţi.

Conacul-luĭ-Cioc, *movilă*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Livezile, de unde începe hotarul de V. al com. către com. Vîrvorul.

Conacul-luĭ-Zuţă-Jianu, *loc*, în Valea-Gînsaculuĭ, spre V. de comuna Fălcoiul, pl. Ocolul, jud. Romanaţi.

Conacul-luĭ-Zuţă-Jianu, *localitate*, între comunele Celarul şi Diosti, jud. Romanaţi.

Conăcheasca, *numire* dată de locuitorĭ uneĭ *părţĭ* din *pădurea* Buciumenilor, jud. Tecuciŭ.

Conăcheasca, *vale*, judeţul Tecuciŭ. Incepe din Siret, com. Bucești; continuă spre S.-E. unde a fost satul Vultureni şi se varsă în Bîrlovița.

Conceasca, *pîrîŭ*, jud. Dorohoiŭ, pe teritoriul satuluĭ Conceasca, com. Hudeşti-Marĭ, plasa Prutul-d.-s.; trece prin sat şi se varsă în Podriga.

Conceşti, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Hudeşti-Marĭ, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ. Are 272 familiĭ, saŭ 1061 suflete.

Proprietatea moşieĭ este a d-luĭ Scarlat Luçinschi. Este o biserică, cu hramul Naşterea-Domnuluĭ, deservită de 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar; este făcută din noŭ de bîrne în 1882, în locul celeĭ vechĭ ce a ars în acel an.

Sătenii împroprietăriţĭ aŭ 696 hect. 15 arĭ pămînt; iar proprietarul moşieĭ are 1460 hect. 74 arĭ cîmp, şi 213 hect. 40 arĭ pădure tînără cu diferite esenţe, între carĭ predomină stejarul şi carpenul. Iazurĭ sunt treĭ, de mică întindere. Vie este în mărime de 4 pogoane.

Pîraiele ce curg pe moşie sunt: Conceasca, Larga şi Podriga.

Drumurĭ însemnate: acel de la Dorohoiŭ la Darabani şi acel de la Hudeşti la Săveni.

Hotarele cu: Gîrbeni, Ghitcăuţi, Darabani şi Hudeşti.

Loc însemnat este Mormîntul-Crăeseĭ; se află pe această moşie, în cătunul Alba.

Conciul, *vale*, jud. Prahova. Izvoreşte de la poalele munteluĭ Doamnele, curge dela N.-E. către V. şi se varsă în rîul Prahova, pe malul stîng, în raionul com. Comarnicul, plaiul Peleşul.

Pe această vale este un frumos pod de fier al căieĭ ferate, după care imediat intri în tunelul ce este pe linia ferată Predeal.

Condeeşti, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ. Este situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomiţa, între comunele Eliza-Stoeneşti şi Ulești.

Teritoriul com. are o suprafaţă de 950 hect., din carĭ 10 hect. pădure. Cea maĭ mare întindere a moşieĭ aparţine locuitorilor com., carĭ sunt moşneni. După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit numaĭ 5 locuitorĭ, iar 47 nu aŭ nicĭ o proprietate.

Această comună are un singur sat, situat la 4 kil. spre S. de rîul Ialomiţa, sub coasta aceluĭ rîŭ, ce formează marginea lunciĭ rîuluĭ, avînd la V. satul Eliza-Stoeneşti şi la E. satul Ulești.

Populaţiunea com. este de 647 locuitorĭ, 173 capĭ de familie şi 501 membriĭ de familie, din carĭ: 349 bărbaţĭ şi 325 femeĭ; 672 Romînĭ, 1 Sîrb şi 1 Rus; 183 agricultorĭ; 6 meseriaşĭ; 7 comercianţĭ; 1 de profesiune liberă şi 2 muncitorĭ. Ştiŭ carte 164 persoane, nu ştiŭ 510.

Vite: 325 caĭ, 272 boĭ, 327 oĭ, 18 bivolĭ şi 315 porcĭ.

Venitul comuneĭ în 1887—1888 era de 2242 leĭ şi cheltuelile de 2880 leĭ.

Are o şcoală mixtă, condusă de un învăţător, retribuit de comună şi jud. şi frecuentată de 32 elevĭ şi 2 eleve.

E o biserică deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Condeeşti, *fîntînă*, în judeţul Mehedinţi, com. rur. Sladoma, pl. Dumbrava.

Condia, *pîrîŭ*, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j. Udă partea de N.-V. a com. Constantineşti, şi se varsă în Plapcea-Mare, tot în raionul com. Constantineşti.

Condochia, *deal*, în jud. Suceava, com. Pleşeşti.

www.dacoromanica.ro

Condoeşti, *sat,* face parte din com. rur. Ştefăneşti, plasa Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţiune de 384 suflete (198 bărbaţi şi 186 femei). E la o distanţă de 1 kil. de cătunul Şcoala, unde e şcoala comunei. Numele său vine dela o vechie familie, care a trăit aci.

Este situat în centrul com. Ştefăneşti.

Stă în legătură cu cătunele Şerbăneşti şi Ştefăneşti prin o şosea.

Condoeşti, *deal,* în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., cătunul Condoeşti, comuna Ştefăneşti.

Condratu (Lacul-de-la-), *baltă,* pe teritoriul comunei Păuleşti, jud. Putna; de aci izvoreşte pîrîiaşul Ţiganul.

Condrăcheşti, *com. rur.,* în judeţul Tecuciu, plasa Berheciul, compusă din 5 cătune: Condrăcheşti, Drăgeşti, Floreşti, Gherdana şi Ocheni. Situată pe ambele laturi ale rîului Polocinul, la 64 kil. departe de capitala judeţului.

Are o populaţie de 342 capi de familie, saŭ 1877 suflete, din cari 300 contribuabili, locuind în 314 case.

Aici sunt 5 biserici: în Condrăcheşti, Drăgeşti, Floreşti, Gherdana şi Ocheni, deservite de 3 preoţi şi 3 cîntăreţi.

Locuitorii posedă: 100 boi, 496 oi, 198 vaci şi 16 cai.

Sunt 634 stupi.

În raionul com. sunt 2 iazuri şi 3 mori de vînt.

Intinderea pămîntului arabil e de 1852 hect.

Budgetul com. se urcă la suma de 6197 lei şi 47 bani anual.

Şcoala datează în com. de la 1867. E frecuentată de 30 copii, 29 băeţi şi 1 fată, din numărul de 229 copii, 118 băeţi şi 111 fete, în vîrstă de şcoală.

Este străbătută de şoseaua judeţeană, care se împarte în satele din prejur şi pe urmă trece prin Ocheni în tîrgul Găiceana.

Polocinul străbate com. prin centru. E brăzdată de dealurile: Drăgeştilor, al-Comorii, Ruginosul şi Măţcani.

Se mărgineşte cu com. Găiceana, la N.; cu com. Hurueşti, la S.; cu com. Corni, la V. şi cu com. Neguleşti, la E.

Condrăcheşti, *sat,* face parte din com. cu acelaşi nume, jud. Tecuciu. Situat la N. com., la 1 kil. şi 800 m. departe de reşedinţa ei.

Are o populaţie de 44 capi de familie, saŭ 252 suflete, locuind în 42 case.

Satul mai înainte se numea Giorzeşti; în urmă a luat numele de Condrăcheşti, de la familia Condrache care a fost proprietară aci.

Locuitorii îi zic «Satul-lui-Condrache».

Are o biserică, cu hramul Ioan Botezătorul, care este făcută în 1800, Martie 17, de Ioan Panoşatu, după cum se găseşte scris în Penticostariu; tot aci se vede că satul se numea pe la 1800 Giorzeşti şi în urmă Condrăcheşti. De la familia Condrache se păstrează un pomelnic din 1835.

In mijlocul bisericei se află mormîntul lui Ştefan Beldiman († 1867) şi soţia sa Anica († 1839).

Condrea, *sat,* în partea de N.-E. a com. Lunca-Banului, pl. Prutul, jud. Fălciu, aşezat pe malul drept al Prutului, înconjurat de bălţi şi supus inundaţiilor. Şi-a luat numele de la un bătrîn răzăş, numit Vicol Condrea, care s'a stabilit pentru prima dată în acest loc pe la anul 1804.

Locuitorii acestui sat în număr de 9 familii, cu 30 suflete, din cari 7 contribuabili, aŭ răzăşie căpătată în trupul moşiei Măldăreni, de pe timpul Hatmanului Costache Ghica, după cum ne spun bătrînii. Această moşie se află astăzi pe proprietatea Telemăneştilor.

Condrea, *sat,* face parte din comuna Umbrăreşti, pl. Bîrladului, jud. Tecuciu. E situat în partea de V. a com., la o depărtare de 2 ½ kil. de reşedinţa ei.

Populaţie: 75 capi de familie, saŭ 198 suflete.

Are o şcoală, frecuentată de 30 copii, 29 băeţi şi 2 fete.

Biserica, cu hramul Sf. Voevozi, este făcută de locuitori, din lemn, în locul alteia foarte vechie.

Actuala s'a reînoit în 1834.

Satul Condrea avea înainte mai mulţi locuitori, dar, din cauza inundaţiilor Siretului, ei s'aŭ mutat în satul Salcia. Locuitorii sunt vechi răzăşi.

Condrea, *parte* din *şesul* Prutului, ce se află în raionul satului Condrea, com. Lunca-Banului, pl. Prutul, jud. Fălciu.

Condrea, Dorobănţeşti, saŭ **Fotache,** a doua *gură de ocnă,* deschisă în com. Slănicul, plasa Vărbilăul, jud. Prahova, după încetarea funcţionărei celei de la Mihaiu Olteanu. Aceasta vine în josul celei d'întîiu ocne, la o distanţă cam de 800 m.

Pănă acum vr'o 12 ani eraŭ sturii de sare afară. Sarea e foarte albă şi mai densă ca cea

www.dacoromanica.ro

de la ocna Mihaiŭ Olteanu. Apa din gura acesteĭ ocne este foarte sărată și servește la băĭ pentru oameniĭ bolnavĭ de reumatizm.

Condreni, *sat*, în com. Vînătorĭ-Neamțuluĭ, plasa de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. E situat pe valea pîrîuluĭ Neamțul, în apropiere de Cetatea-Neamțuluĭ. Se mărginește spre V.-S. cu satul Lunca; spre N.-E. cu Cetatea-Neamțuluĭ; spre S. cu satul Vînători, de care se desparte prin pîrîul Neamțul și prin ambiĭ afluenți aĭ acestuia: Nemțișorul și Ozana.

Terenurile sale sunt deschise în valea rîurilor, ridicîndu-se drept către N. în terase considerabile dela 300—400 m. d'asupra niveluluĭ.

Vatra satuluĭ are o întindere de 123 hect., 86 fălcĭ și 60 prăjinĭ. Populațiunea se urcă la suma de 157 suflete, saŭ 35 capĭ de familie, din carĭ 8 văduane, 10 nevolnicĭ. Loc. se îndeletnicesc cu lucrarea pămîntuluĭ și creșterea vitelor.

In acest sat se află: o velniță, 4 morĭ de apă și 2 pive pentru făcutul sucmanelor.

Numărul contribuabililor: 35.

Vite sunt: 200 capete, dintre carĭ: 115 vite marĭ cornute, 10 caĭ și 33 rîmătorĭ.

Condreoaia, *șes*, în com. Pleșești, jud. Suceava.

Condrești. V. Telejna-d.-s., sat, jud. Vasluiu.

Condriĭ (Izvorul-), *izvor*, curge din Poiana-Condriĭ, com. Star-Chiojdul, plasa Teleajenul, jud. Prahova; ia direcția S.-E. și se varsă în gîrla Bîsca-cu-Cale, tot în raionul comuneĭ Star-Chiojdul.

Condriĭ (Poiana-), *poiană*, pe plaiul Chiojduluĭ, în partea de N. a com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Servește de izlaz pentru vitele loc.

Condroaia, *gîrlă*. Izvorește din pădurea Dumeștilor, de la locul numit Impuțita, jud. Vasluiŭ; trece pe teritoriul com. Todirești, din pl. Fundurile, și la satul Hucul, se varsă în rîul Bîrlad.

Condulești, *mahala*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Broșteni.

Condurache, *movilă*, jud. Botoșani, pe podișul Novaci, spre E. de satul Bîznoasa, comuna Zlătunoaia, pl. Miletinul-Tîrgul.

Conduratul, *com. rur.*, pl. Cricovul, jud. Prahova. Se numea în vechime Tătărăi-Conduratul.

Este situată pe loc șes, la 40 kil. departe de capitala județuluĭ și la 20 kil. de a plășeĭ.

N'are niciun cătun alipit. Are o populațiune de 845 locuitorĭ, 410 bărbați și 435 femeĭ, cu 172 capĭ de familie; sunt 154 contribuabilĭ; 168 case de locuit.

In comună e o singură biserică, zidită în anul 1848, pe ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ, de Costache Filipescu. S'a reparat, în 1872, de locuitorĭ. Este deservită de un singur preot.

Locuitoriĭ se ocupă numaĭ cu agricultura. Produsul agricol îl desfac la orașul Ploești și gara orașuluĭ Mizil.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit, parte la anul 1864, parte la anul 1879. Ceĭ d'întîiŭ aŭ primit pămînt din moșia fostă a d-luĭ Ion Otetelișanu, iar ceĭ din urmă pe a Schituluĭ-Țigănești. In total s'a dat 465 hect.

Școală există în comună de la 1871, dar regulat funcționează de la 1889. S'a frecuentat în anul 1895 de 60 băeți, din numărul de 190 copiĭ, 96 băeți și 94 fete, cu vîrstă de școală. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuește anual 1080 leĭ. Știŭ carte 48 bărbați și 12 femeĭ.

Toată suprafața comuneĭ e de 1495 hect. Pămîntul nu e tot prielnic, fiind și sărăturĭ.

Comerciul se face în comună de 3 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ, afară de drumurĭ, se urcă la 3815 leĭ și cheltuelile la 2796 leĭ anual.

In comună sunt șosele vecinale spre: Colceagul, Fîntînelele, Degerați, Fulga, Mizil și Baba-Ana.

E brăzdată de două movile și udată de o singură gîrlă ce vine din com. Vadul-Săpat.

Se mărginește cu moșiile: Baba-Ana, Mizilul, Degerețeanu și Colceagul.

Conegi. V. Orășeni sat, comuna Curteștĭ, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Conegi, *deal*, lîngă satul Orășeni, com. Curteștĭ, pl. Tîrgul, jud. Botoșani. Se zice că numele i-ar veni de la ceĭ d'întîĭ locuitorĭ stabiliți în vale, veniți din Transilvania și carĭ se numeaŭ Conegĭ; eĭ aŭ format satul care pe urmă a luat numele de Orășeni-din-Vale.

Conegi, *vale*, între dealul Conegi și Dealul-Vieĭ, pe teritoriul satuluĭ Orășeni, com. Curteștĭ, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Conești, *cătun*, pendinte de comuna Mihăești-d.-s., pl. Șerbănești, jud. Olt, situat pe valea pîrîuluĭ Călmățuiuĭ și dealurile

www.dacoromanica.ro

luĭ. Are o populațiune de peste 400 locuitorĭ, maioritate moșneni, posedînd 850 hect. arabile. Eĭ aŭ: 104 boĭ, 39 vacĭ, 45 caĭ, 180 oĭ, 20 capre și 95 porcĭ.

Aci se află o biserică, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Congaz, *com. rur.*, situată în partea centrală a jud. Tulcea și nordică a plășeĭ Babadag, pe pîrîul Telița.

Numele săŭ este turcesc, și însemnează Satul-Sîngeluĭ, din cauza uneĭ lupte sîngeroase, dată aci între Turcĭ și Ruși, la 1829.

Se mărginește la N. cu com. Cataloi; la E. cu Agi-Ghiol și Sari-Chioi; la S. cu Zebil și Babadag; la V. cu Armutlia și Nalbant.

Relieful soluluĭ e accidentat de dealurile: Sarî-Tepe, cu vîrful Sarî-Tepe (79 m.), la N.-V., cu fînețe; Ciatal-Bair (156 m.), Orta-Bair (170 m.), Taș-Bair, la N.-E. cu tufărișurĭ; Tugarlea-Bair, Dealul-din-Fundul-Găvanuluĭ (167 m.), la S. și S.-E., cu semănăturĭ; Denis-Tepe (266 m.) la V. Movile sunt numeroase, între carĭ: Ploschili (121 m.), Cudoŭ (116 m.), Toximim (115 m.), la S.-E., sunt naturale.

Apele carĭ o udă sunt: pîrîul Taița și valea Telița la S.-V.; izvorul Telița, la E.; Valea-Izvoruluĭ, cu afluentul săŭ valea Hagilar, prin mijloc.

Bălțĭ sunt: Coada-Bălțiĭ, o prelungire a laculuĭ Babadag, și Toprac-Chiopru, la S.

Cătunele carĭ formează comuna sunt: Congaz, reședința, la E., pe pîrîul Telița; Hagilar, la 5 kil. spre N.-V., pe pîrîul Hagilar; Satul-Noŭ, la 7 kil., spre S.-V., pe pîrîul Taița.

Intinderea com. e de 10500 hect., din carĭ 122 hect. vetrele satelor, 7300 hect. ale locuitorilor, 3178 hect. ale statuluĭ.

Populația e amestecată; sunt 357 familiĭ, saŭ 1800 suflete, din carĭ 400 bărbațĭ, 352 femeĭ și 1045 copiĭ; dintre aceștia sunt: 391 Romînĭ, 1376 Bulgarĭ, 2 Ruși, 5 Grecĭ, 14 Germanĭ, 18 Armenĭ și 3 Evreĭ.

Sunt 359 plugarĭ avînd: 300 pluguri; 2200 capete de vite; 15 morĭ de vînt.

Pămîntul e foarte prielnic cultureĭ.

Veniturile comuneĭ sunt de 7792 leĭ și cheltuelile de 7600 l.

Sunt 415 contribuabilĭ.

Comerțul e activ; se importă manufacturĭ și se exportă cereale, vin și vite.

Drumurĭ sunt: calea națională Tulcea-Constanța, prin mijloc, și drumurĭ comunale la Babadag, Armutlia, Zebil, Sari-Chioi și Agi-Ghiol.

Bisericĭ sunt treĭ: una în Congaz, cu hramul Nașterea-Maiciĭ-Domnuluĭ; a doua în Hagilar, cu hramul Adormirea și a treia în Satul-Noŭ, cu hramul Intrarea-în-Biserică, zidite de locuitorĭ; aŭ 10 hect. pămînt de fiecare; sunt deservite de 3 preoțĭ și 4 cîntărețĭ.

Școlĭ sunt două, una la Congaz și a doua în Hagilar, fondate de comună și avînd fiecare 10 hect. pămînt. Instrucțiunea se predă de 3 învățătorĭ, la 148 elevĭ.

Congaz, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, căt. de reședință al com. Congaz. E așezat în partea nordică a plășeĭ și estică a comuneĭ, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Telița. Are o întindere de 122 hect. și o populație de 315 familiĭ, saŭ 1289 suflete.

Congaz-Bair, *deal*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Medjidia. Este o ramură a dealuluĭ Tabia-Franțuzească ce se îndreaptă spre V., avînd o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V. Brăzdează partea centrală a plășeĭ și cea vestică a comuneĭ. Are o înălțime de 120 m. și este acoperit în cea maĭ mare parte cu fînețe și pășunĭ. Icĭ și colo cîțĭ-va arborĭ risipițĭ, arată că, înainte, întinse pădurĭ acopereaŭ acest deal. Pe la partea luĭ de E. trece drumul ce duce de la Medjidia la Mamut-Cuiusu.

Constandachi, *șes*, lîngă dealurile Obrijeni, Mohorîta și Rața, din com. Sinești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Constandiĭ (Valea-), *vale*, în jud. Buzău, comuna Gura-Sărățiĭ, căt. Nenciulești. Se scurge în Izvorul-Dulce.

Constantin-Mămăligan, *vale*, în jud. Vlașca, ce începe din moșia Trestenicul-d.-s. și se scurge în valea Trestenicul-d.-j.

Constantinești, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Vedea-d.-j. Este situată pe gîrla Plapcea-Mare, la 20 kil. de capitala județuluĭ și la 10 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 120 capĭ de familie, saŭ 596 suflete, din carĭ 168 contribuabilĭ; locuesc în 142 case.

In com. e o biserică, fondată pe la 1813 și de atuncĭ reparată, avînd ca ctitorĭ pe Crăciun Ioniță, Filip Olteanul și alțiĭ; e deservită de 1 preot, plătit de com. și de locuitorĭ.

Sunt 5 croitorĭ și 2 tîmplarĭ. Eĭ vînd produsul muncheĭ lor la orașele Slatina și Pitești.

Vite sunt: 42 caĭ și epe, 300 boĭ, 12 capre, 1500 oĭ și 260 rîmătorĭ.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii sunt moșneni, afară de 20, cari s'au împroprietărit la 1864 pe 45 hect., pe moșia d-lui Ciocaneli.

Școala există în com. de la 1860. Clădirea e bună și e proprietate particulară. Se frecuentă de 38 copii, din numărul de 98 în vîrstă de școală. Cu întreținerea ei statul cheltuește anual 756 lei. Știu carte 79 bărbați și 2 femei.

Comerciul se face de 3 cîrciumari.

Veniturile sunt în sumă de 2668.23 lei anual.

In comună se află numai o șosea comunală care-i înlesnește comunicația spre S. cu comuna Mogoșești. In partea de V. este un deal, cu direcția de la N. la S., în lungime de 4 kil., pe care se cultivă cereale și puține vii.

E udată de gîrla Plopcea-Mare, de la N. la S., gîrlă în care se varsă văile: Plopul, Condia și Gorganea.

Se învecinește la N. cu com. Poborul și Albești; la S. cu com. Mogoșești; la E. cu com. Tătărăi și Scornicești; și la V. cu com. Oporelul.

Constantinești, *cătun*, pendinte de com. Sușești, pl. Ianca, jud. Brăila. E situat la N. com. și la 7 kil. depărtare. Populația sa e de 76 capi de familie, sau 310 suflete. Știu carte 33 persoane, nu știu 277.

Are o școală mixtă, înființată la 1885 și frecuentată de 15 elevi.

Constantinești, *mahala*, în com. rur. Padina-Mare, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Constantinești, *deal*, în raionul com. Constantinești, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt, pe care se cultivă 2 hect. vie.

Constanța, *județ*, unul din cele două județe ale Dobrogei.

Și-a luat numele de la reședința sa, orașul Constanța, cel mai însemnat port și singurul chiar al Romîniei la Marea-Neagră (exceptînd Sulina, care e un port de transit fluvial-maritim; Mangalia mai nici socotindu-se ca port). Inainte de anexarea Dobrogei, se numea Kiustendge; așa îl cunoșteau și străinii; acest nume îi vine tot de la orașul Constanța (vechia Tomis) căreia Turcii îi ziceau Kiustendge, sau Kiustengea care de sigur e o modificare a numelui antic Constanța sau Constantziana, precum se numea în epoca bizantină orașul Tomis.

Topografia. — Jud. Constanța este așezat în partea estică-extremă a regatului Romîn, între Dunăre și Mare, și în partea meridională a peninsulei Dobrogea. Este situat între 24° 58′ și 26° 36′ longitudine orientală (0° la Paris), adică de la fortul Arab-Tabia de lîngă Silistra până la gura Periteașca (comunicație a lacului Sinoe cu Marea), și între 43° 44′ și 44° 58′ latitudine boreală sau septentrională, adică de la punctul Ilanlîc-Tepe la piciorul sudic al Movilei-Cazacilor, pe malul Dunării.

Cea mai mare lărgime a județului de la V. la E. este de la Arab-Tabia la capul Tuzla, măsurînd 117 kil. Diagonalele sale cele mai lungi sunt: 1. de la S.-V. la N.-E., adică de la Arab-Tabia, de lîngă Dunăre, la gura Periteașca (gura lacului Sinoe în Mare), avînd 150 kil. lungime; 2. de la N.-V., la S.-E., adică de la Movila-Cazacilor lîngă Dunăre până la movila Ilanlîc-Tepe de lîngă Mare, cu o lungime de 140 kil. Alte linii mai însemnate sunt:

a) De la N.-V. spre S.-E.: 1. de la Movila-Cazacilor la gura Periteașca, avînd 75 kil. lungime; 2. de la Cernavoda la Constanța, 56 kil. în linie dreaptă; 3. de la Arab-Tabia la movila Ilanlîc, 115 kil.; 4. cea mai mică lățime este de la satul Boazgic la satul Mamaia, cel d'întîi pe Dunăre, al 2-lea pe Marea-Neagră, de 44 kil.

b) De la S.-V. spre N.-E.: 1. de la Arab-Tabia la Movila-Cazacilor, 120 kil.; 2. de la Ilanlîc-Tepe la gura Periteașca, 100 kil.; 3. de la Copucci (pe hotarul Bulgariei) la vîrful Atmagea (400 m.) (la hotarul județului Tulcea) cu 135 kil.; 4. cea mai mică lungime e de la movila Cara-Iuc (pe hotarul Bulgariei) la vîrful Șeremet (pe hotarul județului Tulcea), de 65 kilometri.

c) Linii cari pleacă de la orașul Constanța: 1. la gura Periteașca, 52 kil.; 2. la Sultan-Bair (Atmagea) 85 kil.; 3. la Hîrșova, 80 kil.; 4. la Cetatea-Oii, 88 kil.; 5. la Boazgic, 54 kil.; 6. la Cernavoda, 56 kil., și în linie dreaptă pe calea ferată 62 kil.; 7. la Rasova, 58 kil.; 8. la Ostrov 105 kil.; 9. la Arab-Tabia, 112 kil.; 10. la movila Cara-Iuc, 63 kil. și la vîrful Docuzaci (pe hotarul Bulgariei), 65 kil.; 11. la Cuzgun, 68 kil.; 12. la Mangalia, 42 kil.; 13. la Ilanlîc-Tepe, 53 kil.; 14. la Medjidia, 32 kil.

d) Dacă considerăm orășelul Medjidia ca centrul geografic al județului, după cum e și centrul agricol, avem atunci mai multe linii-raze plecînd: 1. spre Constanța 32 kil.; 2. la capul Midia, 35 kil.; 3. la gura Periteașca, 67 kil.; 4. la Seremet, 27 kil.; 5. la vîrful Atmagea, 77 kil.; la Movila-Cazacilor, 83 kil.; 7. la Cetatea-Oii, 66 kil.; 8. la Hîrșova, 58 kil.; 9. la Boazgic, 23

www.dacoromanica.ro

kil.; 10. la Cernavoda, 24 kil.; 11. la Rasova, 26 kil.; 12. la Ostrov, 75 kil.; 13. la Arab-Tabia, 82 kil.; 14. la movila Cara-Iuc, 38 kil.; 15. la vîrful Docuzaci, 50 kil.; 16. la Copucci, 57 kil.; 17. la Ilanlîc-Tepe, 63 kil.; 18. la Cuzgun, 40 kil.; 19. la Mangalia, 55 kil.; 20. la capul Tuzla, 44 kil.

e) Distanțele în linie dreaptă dintre comunele urbane, afară de cele menționate mai sus, sunt următoarele: 1. de la Hîrșova la Cuzgun, 66 kil.; (pe drum, 82 kil.); 2. de la Hîrșova la Ostrov, 80 kil. (pe drum, 124 kil.); 3. la Cernavoda, 40 kil. (53 kil., pe drum); 4. la Mangalia, 115 kil.; 5. de la Cernavoda la Cuzgun, 30 kil.; 6. la Ostrov, 60 kil. (71 kil. pe drum); 7. la Mangalia, 75 kil; 8. și la Cuzgun la Ostrov 35 kil.; 9. la Mangalia, 70 kil.; 10. de la Ostrov la Mangalia, 105 kil.

Suprafața totală a județului Constanța este de 6058 kil. p. sau 605881 hect., sau 1210762 pogoane. Din această întindere $^1/_{20}$ este ocupată de Dunăre, gîrle, bălți și stufuri, $^1/_{10}$ este ocupată cu păduri și crînguri, $^1/_{35}$ este ocupată de vetrele satelor.

Teren neproductiv, sunt 35509 hect.: vetrele satelor și orașelor, 15782 hect., cu 20376 case și clădiri; bălți, mlaștini, drumuri, etc., 19527 hect.

Teren productiv sunt 570732 hect. ale statului și proprietarilor: 171637 hect.; ale locuitorilor: 399095 hect.

Hotarul amănunțit al județului Constanța este următorul: plecînd după malul drept al Dunării, de la E. de orașul Silistra, la N. de fortul Arab-Tabia, hotarul o ia mai întîiu spre E., urmînd într'una malul cel înalt, stîncos și rîpos al Dunării, trecînd pe la N. de orășelul Ostrov sau Silistra-Nouă, până în dreptul satului Bugeacul, de unde se îndreaptă spre N.-E., trecînd pe la N. de lacul Gîrlița și la N. de satul Pîrjoaia, până la ostrovul Pîrlitul, pe urmă spre E. pe la Nordul lacului Oltina; de la poalele movilei Oltina se dirige din nou spre N.-E. pe la N. de lacul și satul Mîrleanul, până la Măgura-Drăgaicii, de unde trece spre E. pe la N. de balta Vederoasa, până la satul Rasova, pe urmă spre N.-E. pe la V. de Cochirleni, Cernavoda, Seimeni-Mari și Mici; de la Boazgic apucă spre N.-V. până la Topal, de lîngă care o ia din nou spre N.-V. pe la V. de Hîrșova, până la Cetatea-Oii; făcînd un mare arc de cerc spre E. până la cotul Cluciul, se îndreaptă spre N.-E. pe la V. de satele Ciobanul, Gîrlici, Dăeni, Ostrov și se oprește la poalele sudice ale Movilei-Cazacilor; în tot acest parcurs a avut direcția generală de la S.-V. spre N.-E. și a urmat cursul Dunării, coprinzînd însă și mai multe insule. De la poalele sudice ale Movilei-Cazacilor, hotarul își schimbă direcția, luînd pe aceea de la N.-V. spre S.-E., îndreptîndu-se spre Mare; acest hotar, de la Mare spre Dunăre, este acesta: de la gura Periteașca (comunicația lacului Sinoe cu Marea) se îndreaptă spre S.-V., taie lacul Sinoe și se oprește la poalele ruinelor vechei Istropolis (de pe lîngă teritoriul comunei Cara-Harman), se îndreaptă apoi spre V. de lacul Tuzla, ale căruia maluri le urmează mereu, mai întîi spre S., apoi spre V., și în fine spre N., pe la gura rîului Peletlia, oprindu-se la 2 kil. spre N. de gura acestui pîriu; apoi, spre V., într'o linie dreaptă, trece prin movila Duimgi, spre N.-V. urcă dealul Cascalai-Bair, iar de la poalele vîrfului acestuia, movila Pericli-Ial-Tepe, o ia spre S.-V., paralel cu șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța până dă de valea Alciac-Dere; face o întorsătură în dreptul sat. Seremet, trece prin Movilalui-Toader, de unde se îndreaptă spre S.-V., taie pîrîul Casimcea sau Tașăul, ajunge la poalele dealului Cirișlic-Bair, urcă și scoboară dealul Șeremet-Bair, se îndreaptă spre V, taie dealul Cirișlic-Bair, urcă dealul Ghelingec-Bair, de unde o ia spre N.-V., până într'un vîrf al dealului Cara-Tepe-Bair, de unde duce, spre N.-V., până în pîrîul Casimcea, ceva mai sus de satul Cirișlic, la locul unde primește valea Curu Culac sau Tocsof; de aci o ia spre N.-V., urcînd cursul pîrîului Casimcea până la afluența acestuia cu valea Ceatăl-Orman, se dirige spre N., trece pe la V. de satul Tocsof, pe muchia dealului Tașlî-Culac, pe urmă spre V., până dă iar de pîrîul Casimcea, pe care îl trece la confluența sa cu pîrîul Rîmnic, la locul numit Podul-lui-Gogoncea și Moara-Cocoanei, urcă dealul Arman-Tepe, într'o direcție N.-N.-V., trece prin movilele Manca-Tepe-Dermen și Ciuciuc-Chioi; în dreptul satului Ciuciuc-Chioi se îndreaptă iar spre V., iar de la capătul văei Mandalîlc-Dere, spre N., pe la poalele dealului Dulgherul, trece prin movila Turbencea, printre satele Casimcea (Tulcea) și Curudgea, taie dealul Turbencea, urcă dealul Turbencea-Bair, de unde apoi o ia direct spre E., până lîngă satul Ciauș-Chioi, pe urmă spre N. până pe dealul Mișelic-Bair, apoi spre N.-E., taie pîrîul Hagi-Omer, dealul Batacla-Bașa, dealul Periclic, tăind spre N.

www.dacoromanica.ro

valea Caiculac, valea Baș-Punar sau Slava; merge pe muchea dealului Baș-Punar, până într'o direcție N.-V., străbate dealul Cirișliva și se oprește în pădurosul deal Topolog, nodul central al dealului d'împrejur; de aci hotarul se îndreaptă spre V., pe muchiile dealurilor Sultan-Bair, Ghiolgic-Bair, apoi spre S.-V., urcă și coboară dealurile Canat-Calfa, și Ghiun-Ghiurmeș, până în dreptul satului Urumbei; spre N.-V. paralel cu cursul pîrîului Aigăr-Ahmet, trece prin satele Coium-Punar și Aigăr-Ahmet, taie dealul Sînărtaș-Tepesi, merge pe la poalele sudice ale dealului Ghium-Ghiurmeș, pe care, la capătul Văei-Ulmilor, îl urcă și îl coboară într'o direcțiune nordică, taie valea Hagil și în sfîrșit se îndreaptă spre V. și se oprește pe malul Dunărei la 2 kil. mai jos de satul Ostrovul, la poalele sudice ale Movilei-Cazacilor.

In partea răsăriteană, hotarul județului îl face Marea-Neagră, de la gura Periteașca la movila Ilanlîc-Tepe, pe o lungime de 122 kil. și cu o direcție generală de la N.-E. spre S.-V. De la gura Periteașca se îndreaptă mai întîiu spre S.-V. până la capul Midia, aproape în linie dreaptă pe la răsărit de lacul Sinoe, stupul Cituc, satul Cara-Harman, prin gura Boazului (comunicație sudică a lacului Sinoe cu M.-Neagră); de la capul Midia o ia spre V., formînd un fel de baie numită baia Midia, apoi spre S.-V., spre S. și spre S.-E. până la promontoriul Constanța, mergînd pe la E. de lacurile Tașaul și Sirt-Ghiol și satele Mamaia, Palaz și Anadol-Chioi; de la promontoriul Constanța, hotarul, țărmul Mării, descrie următoarea linie sinuoasă ∽, în a cărei convexitate superioară se află orașul Constanța și a cărui concavitate inferioară este ocupată de golful și portul Constanței; o ia în urmă, aproape în linie dreaptă, spre S.-S.-E., până la capul Tuzla, pe la Est de lacurile și satele Agigea și Techir-Ghiol; de la capul Midia, hotarul se îndreaptă spre S.-V. până la punctul Ilanlîc-Tepe. In partea sudică hotarul este format de o linie imaginară despărțind Dobrogea română de cea bulgară, cu o lungime de 148 kil., o direcție generală de la S.-E. spre N.-V. Plecînd de la vîrful Ilanlîc-Tepe (33 m.), de lîngă pichetul No. 31, hotarul o ia spre V., ținînd muchea dealului Acangi, trece pe la S. de satul Ilanlîc, de movila Ciali-Mezarlîc, pe la N. de movila Acangi-Tepe și satul Acangi (Bulgaria), taie valea Acangi, vîrful Caciamac, pichetul No. 5, lîngă ruinele Caciamac (Bulgaria), de unde apucă spre N.-V., tăind văile Papucci și Chadi-Chioi, pe la N. de movila Cara-Tepe (Bulgaria), urcînd și coborînd dealurile Cadi-Chioi și Hoșcadin, pe la S. de satele Cadi-Chioi și Hoșcadin și Valali, până în valea Ciuciuc-Dere-Çulac; de aci merge spre V. până la vîrful Iurtluc-Tepe, pe muchea dealurilor Valali și Murfatcea-Cairac, pe la Sud de satele Daulu-Chioi și Canli-Cicur; din vîrful de mai sus hotarul se îndreaptă spre S.-V. până la vîrful Docuzaci tăind Valea-Izvorului, ținînd muchiile dealurilor Bair-Iuiuc și Deri-Chioi, tăind valea Cerkez-Chioi, pe la 1 kil. spre S. de satele Dere-Chioi și Cerchez-Chioi, urcă și urmează muchea Dealului-Morii și a culmei Docuzaci, trecînd prin vîrful Movilei-Mari și, pe la 2 kil. spre S.-V. de satul Docuzaci, din vîrful Docuzaci, hotarul se dirige spre N.-V., ținînd tot dealul Docuzaci, tăind valea Armutlia, pe ale 1 ½ kil. spre V. de ruinele satelor Artmutlia și Ați-Sadîc, merge pe muchea dealului Hairam Chioi, taie valea cu același nume, pe la 2 kil. spre V. de satul Hairam-Chioi, dealul Calaigi, trecînd prin vîrfurile Calaigi (200 m.), Tiuli (140 m.), movila Sevendic (198 m.), ține muchea dealului Sevendic, tăind văile Cogea-Ceair și Iarîm-Culac, pe la 1 ½ kil. spre Vest de satul Sevendic și spre Est de satele Hasamcea și Deli-Iusuf-Chuias (Bulgaria) și se urcă în vîrful Iarîm-Basa (196 m.); de aci hotarul o ia spre S.-V., urcînd și coborînd muchea dealului Ghiol-Punar, prin pădurea Sulei-Orman, taie valea Enișenlia și adiacenta ei, valea Hazarlîc, pe la 1 ½ kil. spre S. de satele Hazarlîc și Enișenlia, urcă dealul Hazarlîc până în vîrful Hazarlîc, de unde se îndreaptă spre S.-S.-V. tăind valea Techir-Chioi Ciair, urcînd dealul Irasli-Bair, străbătînd lunca Dermen-Sîrtî, valea Caralmus-Ugun-Culac, pe la 2 kil. spre Sud de satul Dobromirul-din-Deal, dealul Caralmus-Orman-Bair, coboară în valea Terescondu-Ceair, până la unirea ei cu valea Techi-Deresi-Ceair și Ardalîc-Ceair, taie aceasta din urmă la 1200 m. spre S. de satul Techi-Ceresi și se urcă în vîrful Tuzla-Iuc al dealului Techederesi; din acest vîrf hotarul se dirige spre N.-V. până în vîrful Veli-Chioi ținînd muchea dealului Techideresi-Air, taie valea Regep-Cuius-Ceair, la 800 m. spre Vest de satul cu același nume, urmează muchea dealurilor Cara-Peretlic-Artas și Siran-Culac-Bair, prin pădurea Chereșlic-Orman, trece apoi prin valea Satis-Chioi-Ceair, și urcă vîrful Veli-Chioi; de aci hotarul o ia spre S.-E. de satul

www.dacoromanica.ro

Veli-Chioi, pe muchea dealuluĭ Veli-Chioi-Bair, prin pădurile Cara-Ali-Corusu, Iasi-Orman, Saidi-Orman, până în vîrful Ciriagi-Iuc al dealuluĭ Ciriagi-Iol-Bair, de unde se îndreaptă spre V. pe la 1 kil. spre S. de satele Garvanul-Mare și Garvanul Mic, pe muchiile ramificațiunilor culmeĭ Carvac-Bair, prin pădurea Berbotași-Orman, tăind văile Culac-Punar-Ceair, Dumecican-Culac-Ceair, prin vîrful Garvan, prin valea Cingine-Ceair, pe la poalele sudice ale dealuluĭ Regene-Bair, valea Carvac-Cula-Ceair, vîrful Cuiuguc, al dealuluĭ Bei-Orman-Bair; de aci spre S.-V., urcînd și scoborînd dealurĭ și văĭ ca: valea Chilege-Ceair, dealul Timbet-Bair, valea Punar-Orman-Ceair, dealul Șaban-Bair, pe la 1 kil. spre S. de satul Ese-Chioi, vîrful Opanez al dealuluĭ Mahalè-Orman-Bair; din acest vîrf hotarul se dirige spre N.-N.-V., tăind văile Mahalè-Orman-Ceair, Curu-Canara, dealul Ese-Chioi, dealul Belezlichi-Sîrtî, pîrîul Pampurghiolgiŭ, și dealul Sarîmesea-Bair, de unde ia spre V.-V.-N. pe muchea dealuluĭ de maĭ sus, prin movila Gabroviță, tăind pîrîul Almalîul la 2 kil. spre S.-V. de satul cu acelașĭ nume; urcă și coboară dealul Ieral-Ceea-Bair în valea Rege-Deresi-Ceair, la pichetul No. 5; de aci, spre N. trece prin valea Rege-Deresi, pe șoseaua națională bulgară Silistra-Varna printre ruinele forturilor Medjidia-Tabia (Bulgaria) și Arab-Tabia, face un arc de cerc, lăsînd spre V. fortul Ilanlîc-Tabia (Bulgaria) și se oprește pe malul Dunăreĭ, la 800 metri spre E. de orașul Silistra.

Forma sa este aceea a unuĭ trapez regulat, cu baza spre V.; cele două laturĭ marĭ paralele sunt: 1. de la Arab-Tabia la Ostrov 120 kil.; 2. de la Ilanlîc-Tepe la gura Periteașca, 100 kil.; cele-l-alte două sunt: 3. de la Ostrov la gura Periteașca, 75 kil.; 4. de la Arab-Tabia la Ilanlîc-Tepe 115 kil. Lungimea toată a perimetruluĭ este de 410 kil., iar a conturuluĭ total de 782 kil.

Județul Constanța se mărginește la N. cu jud. Tulcea, la E. cu Marea-Neagră, la S. cu Bulgaria, despărțindu-se prin contraforturile Balcanilor, și la V. cu județele Ialomița și Brăila, despărțindu-se de cel d'întîiŭ prin Dunărea-Mare, de cel de al doilea prin Dunărea-Nouă și canalul Măcinuluĭ saŭ Dunărea-Vechie.

Orografia. — Jud. Constanța este format, orograficește vorbind, de o serie de platourĭ, de natură stîncoasă, carĭ se înlănțuesc unele cu altele, formînd prin unele locurĭ, maĭ cu seamă prin partea V. și S.-V., văĭ (culac, alcea, ceair) și dealurĭ, coline (bairurĭ, iuiucurĭ, etc.) Aceste dealurĭ sunt ultimele prelungirĭ ale munților Balcanĭ esticĭ, carĭ își trimet ramificațiunile nordice, între Dunăre și Mare până aproape de delta bătrînuluĭ fluviŭ; ele formează o dublă terață, din care o parte de șirurĭ saŭ culmĭ de dealurĭ se îndreaptă spre V., împiedicînd prin caracterul lor stîncos ca Dunărea să se verse maĭ repede în Mare. O altă parte, cea estică, maĭ puțin largă de cît precedenta, se desfășură către Mare.

Această dublă terață își are limita, saŭ, maĭ bine zis, muchea saŭ coama, reprezentată prin dealurile Murai-Bair, Cara-Omer-Bair, Sîrtî-Bair, Hazaplar-Bair, Aiatan-Bair, Constanța, Canara, Cara-Murat, Dorobanțul și Inșiratele, avînd forma unuĭ arc mare de circonferință, cu convexitatea îndreptată spre Mare și împărțind teritoriul județuluĭ în două marĭ terațe: prima, cea vestică, balcano-danubiană, mult maĭ largă, maĭ dezvoltată; secunda, numită balcano-marină, îndreptată spre E. Ele se numesc ast-fel după direcțiunea ce urmează, atît dealurile și ramificațiunile lor, din ce în ce maĭ micĭ spre Dunăre saŭ spre Mare, avînd aceeași tulpină comună: ondulațiunile balcanice, cît și după drumul ce urmează văile dintre dealurĭ, carĭ se ridică: cele maĭ lungĭ și maĭ însemnate spre Dunăre, cele maĭ scurte și neînsemnate, spre Mare.

Terața balcano-dunăreană coprinde tot Vestul, centrul și Nordul județuluĭ, cu o întindere de $^6/_7$ din suprafața sa totală și anume plășile: Silistra-Nouă, Medjidia, Hîrșova, jumătatea vestică a plășeĭ Mangalia și a plășeĭ Constanța.

Putem divide această terață în treĭ altele maĭ micĭ:

a) Terața danubiană propriŭ zisă saŭ vestică, stînd în contact de-a dreptul cu fluviul și reprezentată prin colinele: Ostrovul, cu vîrful Silistra (102 m.); Coșlugea, cu vîrful Coșlugea (139 m.); Oltina, cu vîrful Oltina (140 m.); Mîrleanul, cu vîrful Drăgaica-Măgura (108 m.); Rasova, cu vîrful Săpata (158 m.); Cochirleni, cu vîrful Moș-Oprea (108 m.); Cernavoda, cu vîrful Defcea (131 m.); Seimeni, cu vîrful Tibrin (102 m.); Boazgic, cu vîrful Seimeni (92 m.); Topal, cu vîrful Olacul (125 m.); Ghizdărești, cu vîrful Treĭ-Movile (111 m.); Hîrșova, cu vîrful Ciobanul (72 m.); Cîșla, cu vîrful Cadi-Cîșla (116 m.); Balgiul, cu vîrful Cinstitul (82 m.); Gîrlici, cu vîrful Cioro-

www.dacoromanica.ro

boaia (124 m.); Dăeni, cu vîrful Roști (138 m.); și Ostrovul, cu vîrful Ostrovul (120 m.).

b) A doua sub-terață, numită centrală, este la E. de precedenta și este formată din următoarele: Almalîul, cu vîrful Almalîul (134 m.); Ese-Chioi, cu vîrful Ese-Chioi (144 m.); Gîrlița, cu vîrful Cuingire (171 m.); Garvanul, cu vîrful Veli-Chioi (158 m.); Para-Chioi, cu vîrful Cara-Arman (142 m.); Cuzgun, cu vîrful Cuzgun (185 m.); Enigea, cu vîrful Suatiuc (158 m.); Copadin, cu vîrful Idris-Cuius (147 m.); Medjidia, cu vîrful Murfat (129 m.); Docuzol-Bair, cu vîrful Docuzol (109 m.); Tortoman, cu vîrful Taș-Punar (109 m.); Băltăgești, cu vîrful Cara-Tepe (107 m.); Înșiratele, cu vîrful Înșiratele (209 m.); Dulgherul, cu vîrful Carnele (168 m.); Turbencea-Bair, cu vîrful Turbencea (252 m.), Calfa, cu vîrful Drăgan (302 m.); Ramazan, cu vîrful Făgărașul-Nou (228 m.); și Sultan-Bair, cu vîrful Doerani (392 m.); cel mai înalt vîrf al jud.

c) A treia sub-terață este reprezentată prin dealurile: Sari-Iol-Bair, cu vîrful Dobromir (209 m.); Dobromir, cu vîrful Hazarlîc (186 m.); Ghiol-Punar, cu vîrful Iarim-Basa (196 m.); Schender, cu vîrful Ciali-Verde (176 m.); Hairan-Chioi, cu vîrful Arnolia (182 m.); Docuzaci, cu vîrful Movila-Mare (200 m.); Cerchez-Chioi-Bair, cu vîrful Cerchez-Chioi (187 m.); Ghiuvenli, cu vîrful Cazil-Murad (165 m.); Enghez-Bair, cu vîrful Iribuler (125 m.); Tîrla-Bair (101 m.); Toprai-Sari-Bair, cu vîrful Elibe-Chioi (108 m.); Omurcea (120 m.); Hagi-Cabul, cu vîrful Hagi-Cabul (101 m.); Carol, cu vîrful Dana-Chioi (130 metri).

Mai toate dealurile primei sub-terațe, cele cinci șase de la începutul celor'lalte două terațe, și ultimele trei ale teraței a 2-a, sunt de natură stîncoasă. Văile formate de ele sunt înalte și prăpăstioase; ele merg ridicîndu-se în partea vestică, de la N. spre S., și în partea nord-estică de la V. spre E., atingînd în vîrful Doerani (aproape 400 m.) punctul culminant al județului întreg. Cele din partea vestică și sud-estică sunt acoperite cu păduri frumoase, pășuni și livezi întinse; pe cînd restul, cele din partea centrală, estică, și cea nordică, excepție făcînd cele de N.-E., sunt lipsite de păduri, iar finețele ocupă întinderi nemăsurate; movilele par ca niște sentinele în zare.

Terața balcano-marină coprinde restul estic, sud-estic și nordic al județului; dealurile cari compun această terață se dirig, toate de la V. spre E. până la malul Mării care este foarte aproape de linia despărțitoare între cele două terațe, dunăreană și marină, în cît în unele locuri, d. ex. în dreptul Constanței, distanța între Mare și culmea principală este de 7—10 kil. Ea ocupă 1/3 din întinderea totală a județului, și anume jumătățile estice ale plășilor Constanța și Mangalia. Înălțimea medie e de 75 m., mult mai mică de cît a teraței danubiene. Culmile cari compun această terață sunt, începînd de la S. spre N.: Muraci-Bair (170 m.), Cara-Omer, cu vîrful Cheragi și Ghiuvenli (152 m.), Sari-Ghiol (103 m.), Ilanlîc, cu vîrful Hagilar (101 m.), Capucci cu vîrful Copucci (114 m.), Mangalia, cu vîrful Capucci (82 m.), Tuzla, cu vîrful Tasli-Iuc (94 m.), Techir-Ghiol, cu vîrful Techir-Ghiol (82m.), Aiatan-Bair, cu vîrful Caramat-Iuc (74 m.), Constanța, cu vîrful Ciatal-Iuc (71 m.), Canara, cu vîrful Izlam-Tepe (191 m.), Cara-Murad, cu vîrful Cara-Murad (103 m.), Cicracci, cu vîrful Cicracci (82 m.), Tașăul, cu vîrful Cara-Tepe (161 m.), Cara-Harman, cu vîrful Gargalîc (95 m.), și Dorobanțul, cu vîrful Bel-Tepe (190 m.).

Aspectul general al acestor dealuri diferă mult de acele al teraței danubiene; aici o monotonie, o uniformitate obositoare domnește pretutindeni, afară de cele 4—5 de la început, unde găsim peisagii frumoase, stînci ocrotitoare de peșteri minunate, ca aceea de la Mangalia; altă-dată au fost scăldate mult mai înăuntru de valurile Mării, care retrăgîndu-se, a lăsat ca semn al domniei ei de odinioară, lanuri sărate ca: Tuzla, Mangalia, Sirt-Ghiol, Tașăul, Gargalîc, Sinoe. Sunt acoperite cu sămănături și fînețe întinse; cu movile numeroase ce par ca niște sentinele uitate pe ambele platouri ale Dobrogei.

Movilele sunt, unele naturale, altele artificiale, adică făcute de oameni în amintirea unor fapte petrecute în vechime, altele se aseamănă cu movilele din Rusia; altele au servit ca puncte de observațiune; cele mai multe sunt acoperite cu verdeață și se găsesc în partea sudică, sud-estică și centrală a județului.

Tumuli sunt niște ridicături de pămînt, mai mult sau mai puțin înalte, cu care este presărat mai tot teritoriul Dobrogei și în special al județului Constanța. Săpate, unele din ele au dat la lumină medalii și bijuterii antice; altele însă au fost cu totul goale. Este de observat, că tumulii cei mici con-

www.dacoromanica.ro

verg către un tumulus mai înalt de cît cele-l'alte, și de pe care se vede în toate părțile, până la o mare depărtare. Această înălțime a servit ea oare ca observator în nemărginirea stepei, ori a suportat vre-o fortificație? Tumulii, după publicistul Blondeau, puși mai în tot-d'auna pe liniile crestelor valurilor și pe drumuri, ar fi, în același timp, indicatori de drumuri, observatori, morminte. Este constatat că mulți tumuli ascund morminte, bunioară cele din Rusia sudică și Valahia estică unde sunt foarte numeroși; une ori ei sunt puși pe linia de despărțire a apelor. Nu este probabil ca ei să fi servit în acelaș timp și ca morminte și ca observatori.

Hidrografia. — Jud. Constanța este udat de Dunăre și de Mare; are păraie numeroase și întinse lacuri, atît cu apă dulce cît și cu apă sărată, este, comparat cu județul Tulcea, cu care împreună formează Dobrogea romînă, mai puțin favorizat de cît acesta; unde în jud. Tulcea pîraiele, gîrlele, lacurile, sunt mai numeroase, mai abundente în apă, întreținînd mai peste tot județul o umiditate bine făcătoare, cari îl scutesc de secetele, uscăciunile și ariditățile județului Constanța. Totuși, acesta stă mai bine în hidrografie de cît multe județe din țară, cum de pildă: Ialomița, Vlașca, Brăila, Covurluiu, etc., cu toate că acestea sunt mai productive de cît el, lucru care depinde însă de constituția geologică a soluluĭ. El depinde de două basinuri: al Dunărei și al Mării-Negre.

Basinul Dunărei ocupă exact întinderea teraței balcano-dunărene, și anume partea sud-vestică, centrală și nord-vestică a județului, deci plășile Silistra-Nouă, Medjidia, Hîrșova și jumătățile vestice ale plășilor Mangalia și Constanța; este mărginit la V. de însuși cursul Dunărei și la E. de linia despărțitoare între cele două terațe, dunăreană și marină; coprinde deci a $^{6}/_{7}$ din întinderea totală a județului.

In jud. Constanța, Dunărea udă partea vestică, sud-vestică și nord-estică a județului, începînd imediat de la E. Silistrei și până la 3 kil. mai jos de satul Ostrov, pe o lungime de aproape 180 kil. Direcțiunea cursului său este următoarea: De la Silistra până la Bugeacul (8 kil.), are direcția de la V. spre E.; de la Bugeacul până la ostrovul Pîrlitul (17 kil.), de la S.-V. spre N.-E.; de la ostrovul Pîrlitul la vîrful Oltina, iar de la V. spre E.; de aci se dirige în spre N.-E. până la Măgura-Drăgaica (7 kil.), de unde se îndreaptă spre E. până la Rasova (10 kil.); de la Rasova curge spre N.-E., pe lîngă Cochirleni și Cernavoda, până la Boazgic (25 kil.); de la Boazgic face un mare arc cu convexitatea spre V. până la Ghizdărești (30 kil.); de la acest sat o ia spre N.-V., iar de la Hîrșova descrie până la punctul Cluciul o linie curbă, mai mare de cît o semicircumferință (50 kil.), iar de la Cluciul până mai jos de Ostrovul la 3 kil., curge în direcția S.S.V.-N.N.E. De la Silistra până la Hirșova poartă numele de Dunărea-Mare, pentru a fi deosebită de canalul Borcea sau Dunărea-Mică; de la Hîrșova la Ostrovul și mai departe, se numește Dunărea-Vechie sau Canalul-Măcinului, în opoziție cu Dunărea-Nouă sau Canalul-Brăileĭ. Lărgimea sa variază de la 500 m. la 2200 m.; în unele locuri e mai strîmtă ca 500 m., ca lîngă Ostrovul, unde are 250 m.; în altele e mai largă chiar ca 2200 m., cum în dreptul Silistrei (2400), iar în locul unde formează insule, este și mai largă, ajungînd până la 5 kil., cum este la ostrovul Cluciul, de lîngă Hîrșova; în general, lărgimea medie variază între 500—800 metri. Adîncimea, de asemenea, este variabilă, însă mai puțin ca lărgimea; în unele locuri are 15 m., în altele 60 m. și mai mult chiar; în general adîncimea medie variază între 12—25 m., fluviul fiind mai adînc către malul cel înalt, din dreapta, de cît către cel din stîngă.

In cursul ei Dunărea formează mai multe insule, din care numai o parte aparțin județului Constanța, restul ținînd de județul Ialomița, și de județul Brăila. In general, aceste insule sunt acoperite: parte cu pietriș și nisip, parte cu păduri de sălcii și richiți, parte cu amîndouă din aceste feluri, parte cu pășuni bune pentru vite. Principalele insule, începînd de lîngă Silistra spre Ostrovul, sunt: Hopa, Pastramagi, Ostrovul-Vechiu, Ostrovul-Mare, Ostrovul-Mic, Pacuiul-lui-Soare, Cali-George, Calungiria, Pîrlitul, Strîmbul, Puiul-Strîmbului, Hozunada, Ostrovul-Lung, Hinogi, Troina, Purcăreți, Seimeni-Mari, Seimeni-Micĭ, Ostrovul-de-la-Vale, Boazgicul de la N. și de la S., Cala-Chioi, Topalul-Mare și Mic, Cluciul, Gîrlici, Dăeni; întinderea lor totală este cam de 8000 hect.; toate au formă alungită, de la V. spre E., sau de la S. spre N.; toate suferă de furia Dunărei, fiind acoperite în timpul inundațiunilor de mari cantități de apă. Malul Dunărei este, de la Silistra până la Hîrșova, de aci până mai jos de Gîrlici, Ostrovul și Dăeni, înalt.

www.dacoromanica.ro

Gîrlele saŭ verigele formate de Dunăre, în mod natural, saŭ de oamenĭ în mod artificial, sunt niște brațe ale fluviuluĭ, care se întind pe acolo pe unde malul le permitea; principalele sunt: veriga Rasova, lîngă satul cu acelașĭ nume (9 kil. lungime); veriga Topalul (7 kil.) lîngă Topalul; veriga Dăeni (5 kil.) și veriga Ostrovul (4 kil.) lîngă satele cu acelașĭ nume; maĭ avem o gîrlă importantă, numită Băroiul, care se desface de lîngă Hîrșova și merge paralel cu Dunărea pănă maĭ jos de Dăeni, unde se deschide în fluviŭ (45 kil.), formînd maĭ multe lacurĭ și închizînd între fluviŭ și ea o suprafață de 7000 hect., acoperită cu stuf și semănată cu bălțĭ.

Basinul Măriĭ-Negre coprinde partea estică a județuluĭ, exact închiderea teraței balcano-marină, întinzîndu-se decĭ de la malul Mării spre V. pănă la linia despărțitoare între cele două terațe, danubiană și marină, peste jumătățile estice al plășilor Constanța și Mangalia. E mult maĭ puțin închis de cît basinul dunărean coprinzînd $^1/_7$ din suprafața totală a județuluĭ, dar tot așa de bogat, în ceea-ce privește cantitatea de apă sărată și dulce. In importanță comercială însă, basinul Mării este superior celuĭ dunărean.

Marea-Neagră udă județul la E., de la gura Peritearșca, canalul de comunicație între lacul Sinoe pănă la movila Ilanlîc-Tepe, pe o lungime de aproape 80 kil. Malul său are o direcțiune generală de la S. spre N.; scobiturile, băĭ saŭ golfurĭ, sunt puține și fără însemnătate; de la gura Peritearșca el se dirige spre S.-V. pănă la capul Midia; de aci, făcînd o largă scobitură, baia Midia se îndreaptă spre S., pănă la capul Constanța; aci iar formează o scobitură, baia Constanța, care servă de port orașuluĭ cu acelașĭ nume; de la Constanța se dirige spre S.-E. pănă la capul Tuzla, formînd la N. de acesta capul Agigea; de la Tuzla se îndreaptă spre S.-V. prin capul Cumarova, pe lîngă Mangalia, pănă la punctul Ilanlîc-Tepe. Malul este pretutindenea aproape înalt, exceptînd distanța de la gura Peritearșca la Gura-Boazuluĭ (7 kil.), unde e la nivelul Mării. Contraforturile nord-estice ale ramificațiunilor Deli-Ormanuluĭ (Balcanul estic), se opresc brusc pe marginea apeĭ; malul e stîncos și pietros. Odinioară nivelul Mării era maĭ ridicat de cît cel actual și acolo unde astăzĭ se găsesc lacurĭ întinse, Marea era pretutindenĭ; solul dobrogean însă, printr'o ridicare lentă, a făcut-o să se retragă cu vre-o cîțĭ-va kilometri.

Nivelul său e maĭ sus de cît acel al Mării-Mediterane, căcĭ un curent puternic domnește în Bosfor și Dardanele. Apa Mării-Negre este maĭ puțin sărată de cît a Mediteraneĭ, din pricina numeroaselor și puternicilor fluviĭ ce se varsă într'însa, Istrul, Nistrul, Dniprul, Donul, Rugul, (Cazil-Ermac din Asia-Mică), carĭ îĭ aduc multă apă dulce, ce desărează întru cît-va apa eĭ, întocmaĭ ca și Baltica. La început ea a fost un lac, și numaĭ după ruperea Dardanelelor și Bosforuluĭ de către valurile Mediteraneĭ, ea a devenit Mare; ca lac ocupa partea centrală, unde găsim adîncimĭ de 2500—3000 m., și cea sudică, pe cînd jumătatea nordică, nord-estică și vestică a devenit Mare în urma irupțiuneĭ Mediteraneĭ. Coloarea sa este verzue închisă și une-orĭ, prin jocul de lumină, pare neagră închisă, de unde și numele său; maĭ cu osebire în timpurile noroase, ea pare foarte neagră.

Temperatura eĭ este foarte variabilă, și aceasta din cauză că e închisă și apoĭ este expusă suflăreĭ vîntuluĭ rece de iarnă. Crivățul rusesc o face să fie rece iarna. Temperatura suprafeței se scoboară la $0^0 — 2^0$ chiar, așa în cît prinde ghiață din cînd în cînd pe coaste, și se citează anĭ, în secolul al XV-lea, cînd ghiața a avut o grosime de 3 coțĭ și se întindea la 100 mile (180 kil.) spre interior, așa că Ovidiŭ, în exilul său de la Tomi, avea tot dreptul să se plîngă de asprimea ierneĭ. Vînturile de N.-E. și S.-E., suflînd cu putere maĭ în tot timpul, dar maĭ cu osebire în timpul toamneĭ și ierneĭ, face ca Marea să fie în totd'a-una agitată și decĭ și navigația periculoasă.

Adîncimea mijlocie este de 1800 metri, adîncimea minimă (peste 180 m.) se găsește în regiunea nord-vestică, delimitată printr'o linie, care ar trece de la Varna, în Bulgaria, la Eupatoria, pe coasta de V. a Crimeeĭ; adîncimea cea maĭ mare (2245 m.) se găsește la centre, între Crimeea și Asia-Mică.

Temperatura suprafeței variază de la 22° °, la centru pănă la 23°,9° și 25° °, la E. și la V. La o adîncime de 9 m. pănă la 53 m., temperatura nu era maĭ mult de cît 14°,4° la coasta de S., de 12°,2° și 11°,1° la N. și lîngă coastele orientale și occidentale. Variațiunile temperaturiĭ în Marea-Neagră sunt foarte caracteristice, la adîncime de peste 55 m. La această adîncime, termometrul nu arată de cît 7°,2°, dar cu cît se afundă maĭ jos el se ridică, și la 1800

www.dacoromanica.ro

m. arată 9°,3ᶜ. In alte Mări, situate în latitudini mijlocii, temperatura scade regulat de la suprafață spre fund saŭ cel mult la o oare-care adîncime ea rămîne invariabilă (12°,8ᶜ pentru Marea-Mediterană). O altă particularitate a Mării-Negre este că la o adîncime de 137 m. se găsesc urme de hidrogen sulfuros, a cărui proporțiune crește așa de repede, în cît la 180 m. prezența acestui product se arată în mod foarte senzibil și că la 286 m. și mai jos, face viața animală imposibilă. La această adîncime nu s'aŭ mai găsit de cît scoici, jumătate fosile ale oare-căror moluști speciale lagunelor Mării-Negre și Mării-Caspice.

In privința lacurilor saŭ bălților, județul Constanța stă aproape tot așa de bine ca și jud. Tulcea, și e în al 2-lea rang, după acesta, în întreaga țară, relativ vorbind, în numărul, cantitatea lor și venitul adus din pescuitul ce se practică în ele. Relativ la gustul apei, lacurile se împart în două categorii: cele cu apă dulce, aceste toate formate de fluviul Dunărea, și cele cu apă sărată, formate de Marea-Neagră, în timpul cînd ea acoperea locurile în care se află ele actualmente.

Cele mai principale, începînd de la S.-V. spre N.-E., de la Silistra către Hîrșova, sunt: Gîrlița, Oltina, Mîrleanul, Alimanul, Vederoasa, Limpezișul, Șarpul, Cochirleni, Cara-Su, Medjidia, Seimeni-Micĭ, Domneasca-Mare, Domneasca-Mică, Puturoasa, Slateia, Rotundul, Ciobanul, Dăeni, Gîrlici, Sinoe, Tuzla, Gargalîc, Tașaul, Sîrt-Ghiol, Tăbărăna, Agigea, Tuzla-Ghiol, Cumarova, Mangalia, etc.

Toate lacurile ocupă o întindere de 12000 hect., și sunt centre importante de pescuit. Venitul lor aparține statului, pe fie-care an peste 40000 lei.

Sunt mai multe pîraie, între carĭ cele mai principale sunt: Cara-Orman, Beilicul, Boazgicu, Pietrișul, Topîrșcea, Roști, Peletlia, Gargalîc, Casimcea, Tașaul, Techir-Ghiol, Musurat, Tatlăgeac, etc.

Clima Dobrogei, în general, și a județului Constanța în special, este salubră.

Județul Constanța, care coprinde $^{2}/_{3}$ din toată Dobrogea, $^{1}/_{30}$ din toată țara, cu o întindere de 6058 kil. p., se împarte în 5 plăși: Medjidia, Hîrșova, Constanța, Silistra-Nouă și Mangalia, carĭ toate împreună cuprind 7 comune urbane, 73 com. rur., formate din 301 sate.

Populațiunea.— Populațiunea din întregul județ, pe anul 1896-97, este de 32000 familiĭ, sau 112227 suflete, din carĭ 59322 bărbați și 52905 femeĭ.

Această populațiune, afară de aceea a orașului Constanța, după stare civilă, religiune, naționalitate, protecțiune, profesiune și instrucțiune, este următoarea după recensămîntul din 1894:

După starea civilă: necăsătoriți: 31479 bărbați, 26838 femeĭ; căsătoriți: 20165 bărbați, 19888 femeĭ; divorțați: 62 bărbați, 95 femeĭ; văduvĭ: 1189 bărbați, 2092 femeĭ.

După relig.: ortodoxĭ 68122, catolicĭ 1588, protestanți 2116, lipovenĭ 1155, mahomet. 28210, izraeliți 143, armenĭ 372, de alte religiunĭ 102.

După naționalitate: Romînĭ 56617, Grecĭ 1176, Bulgarĭ 10079, Armenĭ 372, Turcĭ 7230, Tătarĭ 20980, Sîrbĭ 45, Italienĭ 201, Francezĭ 18, Germanĭ 3030, Austriacĭ 287, Unguri 168, Ruși 185, Lipovenĭ 1155, Muntenegrenĭ 15, Izraeliți 143, de alte diferite naționalități 107.

După protecț.: romînă 97630, rusă 1153, bulgară 251, sîrbă 3, muntenegreană 5, franceză 17, germană 41, austriacă 308, ungară 269, turcă 576, italiană 187, greacă 341, fără protecțiune 1027.

După profesiune: proprietarĭ marĭ, de la 100 hect. în sus, 190, agricultorĭ, lucrătorĭ manualĭ de pămînt, 22731, cîrciumarĭ 399, băcanĭ 161, lipscanĭ 114, brutarĭ 63, măcelarĭ 34, zarzavagiĭ 56, servitorĭ 791, fierarĭ 185, bărbierĭ 36, doctorĭ în medicină 7, advocați 4, morarĭ 104, ingineri și architecți 2, funcționarĭ 455, farmaciști 11, antreprenorĭ de lucrărĭ publice 3, cu diferite alte profesiunĭ 3122.

Știŭ carte 10092 bărbați și 3114 femeĭ; nu știŭ 42803 bărbați și 45799 femeĭ.

Mișcarea populațiuneĭ de la 1 Septembrie 1895 pănă la 1 Septembrie 1896, după actele de stare civilă ale comunelor urbane și rurale, din acest județ, este următoarea:

Născuți 5143, din care 2642 de sex bărbătesc și 2501 de sex femenin; morți 3748, din carĭ 1993 de sex bărbătesc și 1775 de sex femenin; căsătoriĭ 670; divorțurĭ 1; născuți morți 23, din carĭ 12 de sex masculin și 11 de sex femenin. Este deci un excedent de 1395 născuți asupra morților.

Negreșit că cifra de 101808 suflete ce se dă județului Constanța, e cu mult sub adevăr, cu toate emigrările Turcilor și Tătarilor în Bulgaria saŭ Turcia; ea a crescut necontenit și astă-zi ea trece peste 110000 și cu a orașului Constanța, peste 120000 suflete.

Etnografia actuală.—Romînii sunt veniți de timpuriŭ în Do-

www.dacoromanica.ro

brogea; încă din secolul al XIV-lea, pe la sfîrșitul luĭ, cînd Mircea, coprinzînd ambele malurĭ ale Dunăreĭ pănă la Marea-Neagră, a coprins și Dobrogea, aŭ început a emigra, în aceste întinse ținuturĭ numeroase familiĭ. Emigrațiunea s'a făcut și în secoliĭ următorĭ, căcĭ numaĭ așa ne explicăm cum emigrațiunile de de la începutul și mijlocul veaculuĭ nostru, aŭ prins rădăcinĭ așa de iute și așa de bine în astă țară. Avem de aceea, numirĭ romîne de sate în carĭ azĭ locuesc alte ginți: Calica, Pîrlita, Sarica, Portița, Sf. Gheorghe, Iglița, Piatra-Feteĭ, Cocoșul, Drăgaica, Tocilele, Valea-Plopilor și Oblicița (maĭ tîrziŭ Isaccea) din județul Tulcea. In secoliĭ trecuțĭ, nenorocirile ce bîntuiaŭ principatele Moldoveĭ și Valahieĭ, dările cele grele ce apăsaŭ asupra populațiuneĭ sărace, persecuția de la începutul secoluluĭ nostru, a favorizat această emigrare. Eĭ locuesc maĭ cu preferință Nordul județuluĭ Tulcea, în plășile Măcin, Tulcea, Isaccea, puțin și în Babadag, în principalele porturĭ ale litoralului Mărĭĭ-Negre; iar în județul Constanța, în partea luĭ de V. prin Nordul plășeĭ Silistra-Nouă și Vestul plășilor Medjidia și Hîrșova și anume prin satele Bugeacul, Ostrovul, Gîrlița, Pîrjoaia, Satul-Nou, Oltina, Beilicul, Mîrleanul, Rasova, Cochirleni, Seimeni, Topal, Ghisdărești, Hîrșova, Ciobanul, Gîrlici, Dăeni și Ostrovul, toate așezate pe malul drept al Dunăreĭ. In interiorul județuluĭ, și anume prin centrul plășeĭ Medjidia-Hîrșova, eĭ locuesc alături cu Bulgariĭ și Tătariĭ, prin diferite sate ce poartă numirĭ turcești, ocupîndu-se cu creșterea vitelor și întru cît-va cu agricultura. Eĭ sunt urmașiĭ ciobanilor, numițĭ Mocanĭ, veniți din Transilvania încă de pe la jumătatea secoluluĭ trecut, în urma tratatelor încheiate între Turcia și Austria; eĭ aŭ fost pănă în zilele trecute reîmprospătațĭ cu elemente romînești venite nu numaĭ din Ardeal, dar și din Țara-Romînească, făcînd pe cele-l'alte elemente, și în special pe cel bulgăresc, a ceda tărîmul și a se retrage în fața invaziuneĭ elementuluĭ latin. Numărul lor crește din ce în ce, grație guvernuluĭ, care protegează pe coloniștiĭ stabiliți de bună-voe.

Romîniĭ, zice Allard, locuesc aproape numaĭ pe malurile fluviuluĭ; satele lor se aseamănă toate prin aspectul lor mizerabil; ele nu se deosebesc de alt-fel de satele bulgărești saŭ tătărești din interior. Așezate în general în condițiunĭ higienice foarte rele, locuințele se găsesc maĭ tot-d'a-una în fundul văilor și pe malurĭ mlăștinoase, cît maĭ aproape de apa unde se adapă turmele. Toate casele se aseamănă; diferitele populațiunĭ aŭ adoptat pentru satele lor același sistem de construcție. Piatră nu se întrebuințează de cît prin locurile unde se găsesc ruine grece, romane și genoveze. Pe malurile Mărĭĭ maĭ cu seamă și pe malurile Dunăreĭ, casele sunt niște cutiĭ în paiante, ale căror găurĭ sunt astupate cu pămînt frămîntat cu baligă de vite. Acoperișurile, susținute de căprioriĭ, înaintează mult înainte și de asupra ușeĭ pentru a forma o galerie exterioară; ele sunt acoperite de ordinar cu trestie, pămînt și foarte rar cu olane. Interiorul caselor, numaĭ cu un singur cat, se compune de obiceiŭ din 3 părțĭ: întîia saŭ intrarea, este bucătăria; în mijloc se găsește un mare cămin, de-asupra căruia acoperișul se deschide mult pentru a lăsa eșirea fumuluĭ, dar în același timp intrarea ploaeĭ, a vîntuluĭ și a zăpeziĭ în timpul ierneĭ. Fundul vetreĭ comunică cu un coș, care ese afară din perete în camera vecină și o încălzește. Această sobă, cu două scopurĭ, ca și întreaga casă, e un fel de coș mare; străinul, la prima vedere, ar crede că stratul de var ascunde o construcție solidă, însă se înșală, și înțelege apoĭ cu greŭ fantasticul echilibru al întregeĭ case. Sticla este aproape necunoscută prin sate; o foaie de hîrtie unsă și lipită de cercevele este de ajuns. Mobilierul din năuntru seamănă cu cel din casele turcești. In casele romînești, icoane rușeștĭ colorate împodobesc zidurile. Trusoul fetelor de măritat este atîrnat prin cuie; strălucitoarele colorĭ ale stofelor daŭ camereĭ aspectul cel maĭ pitoresc.

Bordeele se întîlnesc numaĭ în satele romînești pe marginea Dunăreĭ; în ele locuitoriĭ caută un adăpost în contra căldureĭ vereĭ și a friguluĭ ierneĭ. Este un fel de vestibul înclinat de la intrare în fundul acestor gropĭ, în care rare-orĭ o ferăstrue lipită cu hîrtie lasă să pătrundă lumina zileĭ. Către sfîrșitul toamneĭ satele încep să ia un aspect foarte animat; se fac pregătirile pentru iarnă; se repară locuințele, se construesc altele nouă, saŭ maĭ bine zis, se pun porțĭ de lemn și se sapă staule subterane. Locuitoriĭ rămîn ast-fel închișĭ toată iarna; primăvara eĭ maĭ pot încă dormi sub acoperișurile lor; vara însă se culcă afară, pentru a scăpa de numeroasele insecte acățătoare și înaripate, carĭ acoperă zidurile caselor, în cît le ascunde și coloarea albă. Această împrejurare explică ușurința cu care

www.dacoromanica.ro

bieții locuitorĭ cedează călătorilor acoperișurile lor. In întîia zi intri fără grijă, dar a doua zi facĭ ca și dînșiĭ și-ți petrecĭ noaptea afară. Casele sunt grupate în sate fără nicĭ o regularitate. Se vede că ideia de un drum saŭ străzĭ, fie orĭ-cît de întortochiată, nu le-a trecut prin minte.

O altă colonizare a Dobrogeĭ cu Romînĭ a maĭ fost făcută încă pe la mijlocul secoluluĭ trecut, după încheerea tractatelor dintre Turcia și Austria. Mocaniĭ, păstorĭ saŭ ciobanĭ ardelenĭ, în timpul ierneĭ, veneaŭ cu numeroasele lor turme, de iernaŭ pe cîmpiile cele întinse ale Dobrogeĭ, unde, conform tractatelor, aveaŭ aci un traiŭ liniștit, nesupărațĭ de nimenĭ, ba chiar protejațĭ de Turcĭ, carĭ dobîndeaŭ de la eĭ, în schimbul voeĭ ce li se dăduse de a veni aci, o mulțime de micĭ vite cornute, carĭ le serveaŭ la alimentațiune și carĭ se exportaŭ de către Gelepĭ chiar și la Constantinopole. Incetul cu încetul Mocaniĭ se stabiliră aci, își aduseră femeile lor și fundară maĭ multe sate în Dobrogea.

Romînĭ însă nu eraŭ tocmaĭ bine văzuțĭ de către Turcĭ, sub stăpînirea acestora; dacă se întîlnea cine-va cu eĭ, prin stepele peninsuleĭ, eĭ se dedaŭ drept Bulgarĭ și se prefăceaŭ că nu știu romînește, dar era ușor a-ĭ descoperi, căcĭ tipul romîn a păstrat pecetia neștearsă a origineĭ sale romanice.

Locuitoriĭ întinselor cîmpiĭ mlăștinoase de pe malul stîng al Dunăreĭ, aŭ o natură liniștită, blîndă și indolentă, de o moliciune și de o slăbiciune fizică foarte marĭ. In general, eĭ poartă pe fizionomiile lor urma clorozeĭ și a anemieĭ. Instrumentele lor sunt, în raport cu această slăbiciune, și par maĭ mult a jucărĭĭ, comparate cu instrumentele analoage ale celor-l'alte popoare. In timpul frumos al anuluĭ, Romînĭĭ se ocupă maĭ cu seamă cu agricultura Eĭ aŭ multe vite, pe carĭ le lasă în voe prin satele lor. In toate Duminicele, după prînz și sărbătorile, fetele și flăcăiĭ fac cerc în jurul a 2 saŭ 3 lăutarĭ Țigani și execută jocurile lor naționale: horă, sîrbă, chindie, etc. Țăraniĭ romînĭ aŭ păstrat, în parte, puritatea tipuluĭ italian; femeile lor aŭ o figură blîndă și plăcută, talia lor este sveltă și bine făcută, pielea lor este albă. Expresiunea lor este maĭ puțin melancolică de cît a bărbaților. Indată ce frigul începe să se simță, zice Allard, Valahiĭ intră în bordeițele lor, în carĭ staŭ pănă în primăvară, nevoind să iasă la lucru, dar mergînd des la cîrciumă, unde se îmbată cu rachiŭ și joacă cărțĭ. Aceste obiceiurĭ, din nefericire, n'aŭ dispărut nicĭ pănă astăzĭ cu totul, totuși o ameliorare se vede în starea țăranuluĭ nostru, atît aicĭ cît și în Dobrogea. Femeile, tot-d'a-una maĭ muncitoare ca bărbațiĭ, se ocupă cu tot felul de lucrărĭ prin casă, maĭ cu seamă cu țesutul de stofe, de pînză saŭ lînă, din carĭ își fac vestminte.

Romînĭĭ poartă șalvarĭ largĭ de pînză albă saŭ vopsită în negru, saŭ de lînă, făcuți în casă; peste eĭ aŭ un mintean scurt; iarna poartă cojoace și abale; în cap aŭ căciulĭ în tot timpul. Obiceiurile lor, din cauza multeĭ și îndelungateĭ conviețuirĭ la un loc cu Bulgariĭ, s'aŭ împrumutat de la unĭĭ la alțiĭ, așa că se aseamănă foarte mult. O deosebire vedem la însurătoare: pe cînd Bulgariĭ, după ce-și însoară flăcăiĭ saŭ își mărită fetele, țin mult timp pe însurățeĭ pe lîngă eĭ, muncind împreună, și folosindu-se în comun, Romînĭĭ după ce și-aŭ căpătuit copiiĭ, îĭ trimet să trăiască împreună, simțind ast-fel încă de la început greutățile și necazurile viețeĭ de familie.

Bulgarĭĭ, de origină slavică, veniți în secolul al VII-lea și al VIII-lea aŭ coprins malul drept al Dunăreĭ pănă la Marea-Neagră; eĭ aŭ format pănă în timpul nostru marea maioritate a populațiuneĭ peninsuleĭ. Eĭ se ocupă cu agricultura, care este unul din principalele izvoare de îmbogățire al lor; cultivatorĭ și horticultorĭ prin excelență, agricultura lor este sistematică și poate fi comparată cu acea a Germanilor, carĭ sunt singuriĭ lor emulĭ; se ocupă mult, și cu pricepere, de creșterea vitelor.

Bulgariĭ aŭ fruntea înaltă, ochiĭ viĭ, în general negri saŭ castaniĭ, nasul încovoiat fără a fi aquilin, ochiĭ tăiațĭ oblic și puțin deschișĭ, barba de aceeașĭ culoare ca și părul, puternică și buclată; talia puțin înaltă; sunt svelțĭ, însă nu și viguroșĭ, cu mersul agale și trăgănat.

Afară de Romînĭ și Bulgarĭ, am văzut că sunt în județ: Turcĭ, Tătarĭ, Germanĭ, Grecĭ, Rușĭ, Izraeliți, etc. Sunt maĭ multe secte religioase, între carĭ numărăm: Staroveștiĭ, Nemoliacĭĭ (carĭ nu se roagă), Bespopoviții (fără preoți), Molocaniĭ (carĭ nu mănîncă carne), Subotnicĭĭ (carĭ țin sărbătoare Sîmbăta), Scopiții, etc.

Un număr mare de Țigani se ocupă cu fierăria și cu lăutăria.

Județul Constanța are 7 comune urbane și 73 comune rurale, cu 103 cătune. Cele 5

www.dacoromanica.ro

plăși în care este împărțit aŭ următoarea populațiune: Constanța, 25477 suflete; Mangalia, 18765; Medjidia, 21476; Hîrșova, 23561 și Silistra-Nouă, 23562; în total 112227 loc.

Dobrogea, sub guvernul otoman, forma un singur județ sub denumirea de Sanjacul, Sivalicul saŭ Mutesariflicul Tulcei și făcea parte din provincia (vilaietul) Dunărei, care cuprindea toată Bulgaria și Dobrogea. Ea era administrată de un Mutesarif, cu reședința în orașul Tulcea și avea o întindere de la gurile Dunărei până la Cernavoda inclusiv și în lărgime pe malul Mării, de la Vîlcovul până dincolo de Constanța. Era împărțită în șapte Cazale sau Caimacamlîcurĭ (păși): Tulcea, Sulina, Custendje, Măcin, Hîrșova, Babadag și Medjidia; și în 4 Mudirlicurĭ (polițiĭ): Chilia, Isaccea, Mahmudia și Cernavoda. Orĭ-ce aglomerație de case forma o comună, care se administra de ciorbagiĭ (juraț), aleșĭ de consăteniĭ lor sub președinția unuĭ muhtar (primar) numit de guvern. Mudiriĭ celor patru tîrgulețe administraŭ comuna împreună cu un consiliŭ ales de locuitorĭ; iar justiția se dădea de un Naib (judecător de pace) numit de guvern, azistat de un consiliŭ, ales de locuitoriĭ comuneĭ.

Plășile erau cîrmuite de Caimacamĭ, numițĭ de guvern, cu concursul unuĭ consiliŭ ales de delegațiĭ comunelor, sub titlul de Medjilissi-Idareĭ-Căza; Justiția era prezidată de un Cadiu numit de guvern, avînd de consilierĭ treĭ notabilĭ aleșĭ tot de aceĭ delegațĭ, sub denumirea de Medjilissi-Daari și judecaŭ în prima instanță. Un consiliu județean Medjilissi-Idareĭ-Siva, ales de delegațiĭ plășilor, administra, împreună cu Mutesariful, județul; un consiliŭ judeciar, Temizi-Hucuc, asemenea ales de aceĭ delegațĭ, administra justiția, sub prezidența unuĭ Hachim (judecător) numit de guvern, atît în materiĭ de apel (Instinab), contra deciziunilor date de tribunalele de ocoale cît și ca tribunal de prima instanță al județuluĭ.

Mutesariful, Caimacamul, Mudirul și Muhtarul, precum și Naibul, Cadiul și Hachimul eraŭ de drept președințiĭ consiliilor care se aflaŭ sub resortul lor. Capiĭ tuturor religiunilor eraŭ de drept membriĭ în toate consiliile, fie administrative, fie judeciare. In materiĭ pur religioase eĭ judecaŭ pe toțĭ credincioșiĭ lor, fără amestecul guvernuluĭ civil, care era numaĭ dator a-ĭ acorda tot concursul cerut, fără nicĭ un control din partea luĭ.

Afacerile judiciare eraŭ lăsate sub jurisdicțiunea unuĭ tribunal de comerciŭ, cu reședința în Tulcea.

Serviciul sanitar al acestuĭ județ este condus de un medic primar de județ, doĭ medicĭ de spitale, 3 medicĭ de orașe, 12 agențĭ sanitarĭ de circumscripție rurale, 4 agențĭ sanitarĭ de circumscripție urbane, 6 vaccinatorĭ de plasă. 18 moașe de circumscripție rurale. E un spital județean la Cernavoda, un spital rural la Para-Chioi. Boalele predominante sunt paludizmul și reumatizmul.

Instrucțiunea publică. — In cursul anuluĭ școlar 1895/96, aŭ funcționat 71 școlĭ rurale mixte în acest district, și anume: 10 în plasa Constanța, 21 în plasa Hîrșova, 6 în plasa Mangalia, 13 în plasa Medjidia și 21 în plasa Silistra-Nouă; iar în comunele urbane 12, din care 2 de băeți și 2 de fete în orașul Constanța și cîte una de băeți și alta de fete în comunele urbane Cernavoda, Hîrșova, Medjidia și Ostrov. Școalele din Mangalia și Cuzgun sunt rurale. Personalul didactic a fost compus din 62 învățătorĭ, 23 învățătoare, 13 institutorĭ și 18 institutoare, toțĭ retribuițĭ de stat. Școale particulare aŭ funcționat șase în Constanța, și anume: una a comunității bulgare, una a comunității grece, școala confesională armeană, 2 școale confesionale izraelite și grădina de copiĭ «Lelia Petraru»; una în Cara-Murad, a comunității germane și școalele particulare romîne de curs primar, din comuna Cara-Bacî și din cătunele: Ghelingec, Saragea și Terchi-Chioi, întreținute de locuitorĭ.

După datele recensămîntuluĭ din 1895, s'aŭ constatat copiĭ în vîrstă de școală: 764 băeți și 399 fete în comunele rurale din pl. Constanța, 1683 băeți și 1461 fete în comunele rurale din pl. Hîrșova, 317 băeți și 145 fete în comunele rurale și comuna urbană Mangalia din pl. Mangalia, 709 băeți și 576 fete în comunele rurale din pl. Medjidia, 1055 băeți și 842 fete în comunele din pl. Silistra-Nouă, în fine 400 băeți și 402 fete în comunele rurale și în com. urb. Cuzgun, din desființata plasă Traian, saŭ în total 4928 băeți și 3825 fete, în total 8753 copiĭ. In comunele urbane Constanța, Cernavoda, Hîrșova, Medjidia și Ostrov, prin acelașĭ recensămînt, s'aŭ constatat 808 băeți și 567 fete cu etatea obligatorie de a frecuenta școala.

Cele 71 școale primare rurale aŭ fost frecuentate în cursul anuluĭ școlar 1895—1896 de 3205 băeți și 1352 fete. La

www.dacoromanica.ro

școlile urbane aŭ fost înscrișĭ în același an 890 băeți și 627 fete. Școlile particulare aŭ fost frecuentate în cursul aceluiașĭ an școlar: cele ale comunităților străine din Constanța și din comuna Cara-Murad de 198 băeți și 37 fete; școalele confesionale de 75 copiĭ; institutul «Lelia Petraru» de 38 și școlile particulare romîne de 129 copiĭ.

De la 1 Octombrie 1896 s'a înființat în Constanța un gimnaziŭ clasic cu 2 clase, desființîndu-se școala normală. La gimnaziŭ sunt înscrișĭ 50 elevĭ pentru clasa I și 8 pentru clasa II.

Cultul.—In județ sunt 55 biserici, din care 49 rurale și 6 urbane; dintre acestea 4 sunt închise, fiind în stare de ruină. Personalul bisericesc se compune din 71 preoți, din carĭ 55 parohĭ, 13 supra-numerarĭ și 3 aparținînd comunității elene din Constanța și Mangalia. Sunt 3 parohĭ urbanĭ cu 3 supra-numerarĭ și 49 parohĭ rurali cu 10 supra-numerarĭ și 3 preoți aĭ comunității elene. Maĭ sunt și următoarele case de rugăciune: 174 geamiĭ mahomedane, cu 53 hatipĭ, 176 hogĭ și 66 muezinĭ; 8 case de rugăciune, aparținînd: 3, comunității protestante; 2, comunității catolice; 1, comunității bulgare; 2, comunității lipovene. Toate aceste 8 case au ca personal 4 preoți și 7 dascălĭ și sunt întreținute de comunitățile respective.

Producțiuni.—Jud. Constanța stă bine în ceea ce privește unele bogății, într'altele nu. Așa, e bogat în producțiunĭ vegetale; cele animale nu-ĭ lipsesc; e sărac însă în ce privește producțiunile minerale.

Județul are o întindere însemnată; pămîntul maĭ pretutindenĭ e bogat în humus, dar adese-orĭ, din lipsa de umiditate, pe platourile înalte din interior, unde elementul lichid lipsește, recoltele sunt sărace. Aceste terenurĭ s'aŭ lăsat pentru pășunĭ. Poate că acestor terenurĭ li s'ar reda fertilitatea prin săparea de puțurĭ arteziane și prin împădurirea parțială a lor. Ploile ar fi atuncĭ maĭ frecuente și recoltele ar fi adăpostite de vîntul de la N., care le usucă înainte să fie bune de cules.

Cerealele cultivate în Constanța sunt: grîul, orzul, secara, porumbul, meiul; dintre legume: fasole, mazăre, cartofi, rapiță; plante textile: cînepă, in și în fine tutun; dar maĭ cu seamă sunt cultivate: grîul, orzul și secara care constitue împreună cu plantele oleaginoase obiectele maĭ principale de export; porumbul este baza alimentațiuneĭ agricole; este cultivat cu succes și cultura luĭ, întinzîndu-se din ce în ce, a ajuns a figura chiar printre articolele de exportațiune. Dintre arborĭ se plantează: vișinul, zarzărul, caisul, mărul, părul, prunul, persicul și dudul, carĭ se găsesc răspîndițĭ prin tot județul; gutuiul, alunul și cornul se găsesc chiar în stare sălbatică prin pădurĭ. Vița se cultivă cu succes pe lîngă Ostrov, Almalîul, Ese-Chioi, Lipnița, Coșlugea, etc. și partea de V. a plășeĭ Silistra-Nouă. Calitatea vinurilor e relativ bună, însă ar deveni excelentă, dacă s'ar îmbunătăți procedeurile de vinificare. Livezile, după cum am spus, ocupă mare întindere, căcĭ acolo unde nu prieste cerealelor, prieste ierbeĭ, a căreĭ abundență în acest județ este proverbială; ele sunt și naturale și artificiale (pe carĭ oamenĭ seamănă lucernă și trifoiŭ) și nenumărate turme pasc pe aceste întinse și bogate cîmpiĭ.

Pădurile sunt și ele una din bogățiile județuluĭ, cu toate că nu sunt exploatate saŭ tăiate nesistematic. Odinioară aceste pădurĭ eraŭ mult maĭ întinse de cît azĭ; dar neîngrijirea imperiuluĭ otoman, spiritul devastator, însoțit de aviditatea cîștiguluĭ al populațiuneĭ rurale, aŭ ruinat în mare parte aceste frumoase și întinse pădurĭ, care altă-dată ocupaŭ jumătate din întinderea județuluĭ, întinzîndu-se din Dunăre în Mare. Astă-zĭ abia aŭ maĭ rămas ca la 28393 hectare.

Livezĭ și pășunĭ bogate, pădurĭ întinse și stufoase, bălțĭ, lacurĭ abundente; Dunăre și Mare, iată cauzele ce fac ca animale de tot soiul să se găsească pe mult încercatul pămînt al Dobrogeĭ. Totuși, înainte de războiŭ, numărul lor era mult maĭ mare ca cel actual. Calul, boul, vaca, oaia, capra, rîmătorul și asinul sunt cele maĭ îngrijite dintre animalele domestice și cu a căror creștere se îndeletnicește o mare parte a populațiuneĭ rurale a acestuĭ județ. Ogariĭ dobrogenĭ eraŭ ceĭ maĭ renumițĭ din Orient; păsărĭ domestice sunt abundente; dintre animalele sălbatice, cerbul, căprioara, vulpea, lupul și mistrețul sunt foarte multe în pădurile cele întinse; mistrețul se găsește în bălțile Delteĭ. Peștele, care constitue un însemnat articol de export, este abundent și de cele maĭ marĭ specii în Mare, Dunăre, bălțĭ, lacurĭ și gîrle. In ceea-ce privește producția animală a Dobrogeĭ, iată ce maĭ zice Allard: «In pădurile Dobrogeĭ se găseaŭ vre-o cîte-va căprioare, carĭ aŭ dispărut azĭ, dar animalele sălbatice cele maĭ comune sunt:

www.dacoromanica.ro

mistrețul, lupul, epurile, pisica sălbatică, vulpea, etc., un mic șoarece de cîmp, Sulic, care se găsește și prin stepele Rusieĭ. Mulțimea de lupĭ este enormă (azĭ s'a maĭ împuținat); eĭ se ascund prin stufișurile stepelor și se întîlnesc adeseorĭ. Eĭ vin de obiceiŭ prin sate, spre a vîna animale domestice, care de alt-fel (pe atunci) nu se mîncaŭ de cît cînd eraŭ începute de lupĭ. Lupilor le plac țîțele vacilor și de multe orĭ nu mănîncă de cît această parte a animaluluĭ. Vulpile se găsesc de asemenea foarte multe și aŭ pradă bogată în vînatul acestor stepe, care este foarte abundent: maĭ cu seamă epuriĭ. Păsările sălbatice iarășĭ se găsesc multe, ast-fel: prepelițele, carĭ fiind puțin sălbatice se vînează ușor, dropiile marĭ și micĭ, pitpalacul, turturele de Turcia, ciocîrlia, bufnița, pescărușul sunt foarte comune. Pițigoiul se întîlnește puțin, dar mierlele roșiĭ sunt așa de numeroase, în cît se prind cu sutele în crăpăturile caselor, unde-șĭ aŭ cuiburile. Rîndunica și pescărușul îșĭ fac cuiburile pe coastele înalte și cretoase ale Măriĭ.

Păsările de apă sunt foarte abundente pe lacurĭ și pe Dunăre; une-orĭ lacurile par acoperite cu o pînză albă, așa sunt de numeroase. Maĭ însemnate sunt: lebăda, gîsca sălbatecă, rața sălbatecă, pelicanul, becața, becațina, găinușa de apă, flămîndul, butarul, cocostîrciĭ, berzele, etc. Cocostîrciĭ, ale căror cuiburĭ sunt așezate pe acoperișurile caselor, sunt obiectul uneĭ adevărate venerațiunĭ. Aquila regală, vulturul cel mare, gipactul, eretele, gaia, cucuvaia, cioara, corbul negru, etc., se văd la fie-care pas; pe marginea Măriĭ se văd o mulțime de larĭ, pescarĭ, rîndunicĭ de Mare. Toate aceste păsărĭ nu sunt de loc, saŭ nu eraŭ pe atuncĭ supărate de locuitorĭ, a căror nepricepere la vînătoare e remarcabilă și armele sunt rarĭ. Zoologia dobrogeană nu prezintă în general nimic deosebit, și speciile de animale ce se găsesc aci, sunt acelea, care și în alte țărĭ se găsesc sub aceeașĭ latitudine. Animalele domestice sunt foarte numeroase, căcĭ ocupațiunea locuitorilor, maĭ cu seamă a Mocanilor și a Tătarilor, este creșterea vitelor. Bulgariĭ și Romîniĭ singurĭ îngrașă porciĭ, carĭ se văd în toate satele de pe lîngă Dunăre. Bivolițele daŭ un lapte foarte căutat. Fie-care familie are una saŭ două perechĭ de boĭ; ca și în Romînia, boul este de talie mică, slab și fără energie. Tifosul stepelor cauzează multe epizootiĭ. Carnea de oĭ și de capre e foarte căutată, carnea acestor animale are un gust sălbatec. Caiĭ se găsesc în număr destul de mare; măgarul și catîrul sunt însă rarĭ; cîniĭ, ca în toate părțile supuse Turcieĭ, se găsesc pretutindenĭ.

Cu insectele se face imediat cunoscință, cum intri în Dobrogea; între ele distingem țînțarul, tăunul și puriciĭ. Este cu neputință a descrie chinul uneĭ nopțĭ pe malul Dunăreĭ, cînd cine-va n'a avut precauțiunea de a fi luat cu dînsul o cusinieră (o mică cutie) și cu rădăcina pulverizată a uneĭ plante, pe care Germaniĭ o numesc Pyrethrum carneum, și cu care trebue să umpli patul în timpul nopțeĭ, ciorapiĭ și cămașa în timpul zileĭ, dacă vreĭ să nu fiĭ mîncat. Cantitatea de insecte este așa de mare în locuințe, că toțĭ locuitoriĭ se culcă sub cerul liber, și aceasta este una din cauzele frigurilor intermitente care bîntue această țară. Un alt flagel al ținutuluĭ este și lăcusta; soarele se întunecă une-orĭ de noriĭ formațĭ din aceste insecte și cînd ele se lasă pe pămînt, totul este acoperit. Moluștele sunt destul de numeroase.

Producțiunile. — Agricultura este una din cele 3 ocupațiunĭ ale locuitorilor dobrogenĭ; se ocupă cu ea Romîniĭ, Bulgariĭ și Turciĭ. In părțile de S., E. și V. ale județuluĭ, grație calitățeĭ soluluĭ și altor împrejurărĭ climatologice, fertilitatea pămîntuluĭ este superioară multor locurĭ din țară, dar cu toată fertilitatea soluluĭ, agricultura a rămas staționară din următoarele cauze: absența de căĭ de comunicație, lipsa de capitalurĭ, de instrumente agricole precum și rigurozitatea climeĭ în cele maĭ multe părțĭ. In agricultură este adoptat pretutindenea sistemul extenziv cu zăcere bis-anuală și tris-anuală; instrumentele nouă și sistematice au început a se introduce în multe localitățĭ, ceea-ce contribue la ridicarea agricultureĭ, ținută până acum în loc, atît de cauzele enumărate, maĭ sus, cît și de lipsa de umiditate trebuincioasă plantelor.

In urma recensămîntuluĭ general, se constată că întinderea semănăturilor din județ, pe anul agricol 1895/96, este cea următoare: grîŭ 41800 hect., secară 13211 hect., rapiță 707.50 hect., trifoiŭ, lucernă, dugsie, etc. 964.20 hect., orz 106255.37 hect., porumb 32398.20 hect., in 12413.75 hect., meiŭ 20530.82 hect., ovăz 13785.47 hect., cînepă 5.50 hect.

In județ sunt 19 morĭ cu aburĭ pentru măcinat făină, 8 morĭ cu apă, 22 morĭ plutitoare pe apă, 249 morĭ cu vînt și 8 morĭ cu caĭ. Sunt asemenea 2

www.dacoromanica.ro

fabrică de pielării, aflate în comunele urbane Ostrovul și Hîrșova, osebit de aceea din reședința comunei, 3 fabrică de uleiu, 21 mașini pentru dărăcit și tors lînă, 4 instalațiuni pentru fabricat cărămidă, 29 cazane pentru fabricat rachiul de drojdie și 1 fabrică pentru cașcaval. Mașini și instrumente agricole în tot județul sunt:

1013 mașini de secerat, 198 mașini de cosit, 44 mașini de treerat, 27 mașini de semănat, 158 mașini de vînturat, 28 mașini de bătut porumb, 4 mașini de tăiat paie, 163 pluguri de lemn, 9793 pluguri de fier, 1834 boroane de fier, 2303 boroane de lemn, 4800 grape, 723 tăvăluguri, 716 rariță, 2444 care mari de povară, 4304 care cu osii de lemn, 9012 căruțe cu osii de fier, 246 tîrmace, 18 trăsuri pe arcuri, afară de cele din comuna de reședință.

Intinderea județului fiind de 6058 kil. p. saŭ 605881 hect., avem acuma tablourile următoare:

Teren productiv 560732 hectare, teren neproductiv 35149 hectare.

Terenul productiv se împarte în: Terenul statului și proprietarilor 171637 hect., terenul locuitorilor 399095 hect.

Terenul neproductiv coprinde: vetrele satelor 157822 hectare, bălți, heleștaie, etc., 19527 hectare.

Terenul productiv se subîmparte: cultură cu cereale, legume, livezi, etc. 90337 hect. statul și prop.; 23625 hect. locuitori; necultivat 31357 hect. statul și prop.; 81854 hect. loc.; izlaz 26270 hect. statul și prop.; 37405 hect. loc.; vii 110 hect. statul și prop.; 2006 hect. loc.; păduri 23625 hect. statul și prop.; 5368 hect. loc.

In total s'aŭ cultivat 274670 hect. în 1895—96, cari aŭ dat 3469600 hectolitri de grîne și 153520 cîntare metrice de fasole și fîn.

In județ e o întindere de 1862 hect. și 74 arii cultivate cu vii. Maioritatea acestei întinderi este în plasa Silistra-Nouă și în special în comunele Ostrovul și Almalîul.

In tot jud. se găsesc 1190 duzi (aguzi).

Sunt 694 stupi cu miere.

Numărul vitelor e de aproape 180000: 1703 armăsari, 17666 cai, 15525 iepe, 4840 mănji, 601 tauri, 36716 boi, 27490 vaci, 15875 viței, 95 tauri de bivoli, 384 bivoli, 950 bivolițe, 462 malaci, 1 cămilă, 316 asini, 170 asine, 74 mînji de asini, 373 țapi, 4562 capre, 1108 iezi, 30937 berbeci, 338489 oi, 76001 miei, 8747 porci, 5898 scroafe și 7144 purcei.

Dintre toate articolele de exportațiune, lîna este acela care interesează mai direct comerciul Europei. Statisticele trimise de administrațiunile locale înaintea războiului, evalua numărul oilor în Sand-jacul Tulcei de 645000, dar dacă se ține cont de impozitul ce se dă pentru fie-care cap, ceea-ce face pe proprietari să nu dea adevărata sumă a vitelor lor, rezultă că această sumă e cu mult inferioară celei reale. In 1876, negustori bine informați despre numărul oilor, spuneaŭ că sunt 750000 de oi, ceea-ce este mai apropiat de adevăr. Numărul acestor animale cu lînă, după războiu, s'a mărit. Țăranii se ocupă cu pricepere și stăruință de turmele lor. Fie-care oaie produce pe an $1\frac{1}{2}$ oca de lînă și chiar 2. Cea mai mare parte din această lînă e țigae 90%, iar 10% e de o calitate inferioară, care cu timpul tinde a dispare. In Sandjacul Tulcea și Constanța s'aŭ făcut încrucișări cu berbeci aduși din Basarabia; dar nu s'a obținut de cît produse de calitate inferioară. Se exportă din portul Tulcea prea puține oi, căci locuitorii le țin pentru lînă. In districtul Tulcea sunt 7% părți lînă albă și restul neagră. In districtul Constanța sunt 30% părți lînă albă și 70% părți lînă neagră. Diferența între lîna neagră și cea albă e de 30 franci la 100 de kgr. Oile aŭ produs în anul 1896, cantitatea de 668894 kgr. de lînă.

Lacurile cu pește sunt numeroase în Dobrogea și se divid în două categorii: lacurile alimentate de Dunăre, de la Hîrșova pănă la Sulina, și cele alimentate de Mare, de la canalul Sf. Gheorghe în spre Mangalia. Lacul Razelm, cel mai important din toate lacurile din Dobrogea, comunică cu toate cele-l'alte și este alimentat de Mare, comunicînd în acelaș timp cu Dunărea prin canalul Dunărețul. Turcii închiriaŭ toate bălțile și lacurile de la Hîrșova pănă la îmbucăturile Dunărei, precum și toate lacurile pănă la Chiustenge. Antreprenorul plătea 7000 de lire pe an. La rîndul săŭ, antreprenorul punea asupra pescarilor o dijmă de 10 pănă la 15% și pentru unele bălți plăteaŭ chiar 30 pănă la 40%.

In cartea sa «La Bulgarie Orientale», Allard zice:

«Pescăria este principală industrie a satelor așezate pe malurile fluviului saŭ ale lacurilor. In timpul apelor scăzute ale Dunărei, cînd apele lacurilor se revarsă în fluviŭ, determinînd în canalele lor de comunicație

www.dacoromanica.ro

un puternic curent, Românii și Bulgarii, cari se dedeau de obiceiu acestei industrii, așează zăgazuri de plase de-a curmezișul canalului și prind astfel mari cantități de pește, pe care îl spintecă și îl întind acoperindu-l cu sare, ca să se usuce la soare. Aceasta este una din bazele alimentațiunei pentru iarnă. In Dunăre este o prodigioasă abundență de pește; pescarii numai bagă coșurile cu plasele lor în apă și le scot repede afară pline cu pește. Silurul (somnul) este foarte abundent în fluviu și în lacuri, unde el distruge o mulțime de alți pești mai mici. Știnca, crapul, platica sunt foarte comune, precum și marele și micul morun, cu ale căruia ouă se face un mare comerț de icre. Se pescuesc de asemenea și o mulțime de raci foarte mari; unii din ei ajung până la 30 cm.»

Industria mică se găsește numai prin cele 7 comune urbane și este reprezentată prin: 1 fabrică de postav, 1 fabrică de substanțe uleioase, 1 fabrică de lumînări de ceară, 1 fabrică de bere, 3 fabrici de tăbăcărie, 3 fabrici de apă gazoază, 2 fabrici de dărăcit lînă și 1 fabrică de săpun.

Căile de comunicație:

1. Maritime, cari au ca puncte de plecare portul Constanța și la o distanță mare și Mangalia.

Din Constanța pleacă vapoare în toate porturile romîne, la Odesa, Constantinopol și chiar în Marea Mediterană, și vin la dînsa vapoarele tutulor națiilor din Europa.

2. Fluviale, pe Dunăre, de la Ostrovul până la Hîrșova prin Cernavoda; cite-și trele fiind schele pe fluviu.

3. Calea ferată Cernavoda-Constanța, lungă de 64 kil.; cu stațiile Mircea-Vodă, Medjidia, Murfatlar, unește fluviul cu Marea, și, prin podul cel măreț de la Cernavoda, unește București cu Constanța.

4. Drumuri mari de comunicație între comunele rurale mai însemnate și orașe. Medjidia este centrul lor; de aci pleacă în diferite direcțiuni drumuri: la Hîrșova, Cara-Murad, Cernavoda, Constanța, Mangalia, Cuzgun-Ostrovul; mai este un drum d'alung ul Dunărei, de la Ostrovul la Ostrovul (din plasa Hîrșova), de la Hîrșova la Babadag și Constanța, de la Cuzgun și Ostrovul la Mangalia, de la Mangalia la Cara-Omer, de la Constanța la Mangalia.

5. Calea națională Tulcea-Constanța.

6. Drumuri mici de comunicație, cari leagă între ele toate comunele, satele și cătunele. Se simte necesitatea unei căi ferate Constanța-Tulcea pentru exploatarea pădurilor și minelor din jud. Tulcea.

Comerciul. — Comerciul jud. Constanța este destul de prosper, mai cu seamă potrivit cum sta el înainte de venirea Românilor în Dobrogea, sub Turci, cari nepricepîndu-se în afacerile comerciale, lăsau toate în părăsire. Orașul Constanța, și mai puțin porturile dunărene și Mangalia, nu făceau de cît foarte mici tranzacțiuni comerciale; acum însă, cu stabilirea Românilor, el își luă sborul și sub ocîrmuirea guvernelor, cari nu cruță nimic pentru a ridica din nou această provincie care a avut epoca ei de înflorire și mărire, vom azista la transformarea complectă a Dobrogei. Această țară este destul de bogată, produce cereale în abundență, animale în mare număr, păduri bogate, pășuni întinse, pescării renumite, etc.; toate așteaptă numai să fie puse la preț și exploatate. Cu toate că avem o cale ferată, Dunărea, Marea, totuși căile de comunicație, prin care să se scurgă aceste produse, cam lipsesc, și, guvernul și județul se silesc din răsputeri spre a remedia acest rău. Trei lucrări au făcut o revoluțiune în comerciul peninsulei: calea ferată Cernavoda-Constanța, podul peste Dunăre, care o leagă direct cu regiunea agricolă a țării românești, mărirea portului Constanța, care mai de mină-zi era gol și azi nu mai poate încăpea numărul vaselor ce vin să-l viziteze. Importul și exportul, active, se face prin portul Constanța, Mangalia, Hîrșova, Cernavoda, Ostrov, Medjidia și vama Cara-Omer.

Au intrat în cursul anului 1895, 2671 vase de mare și de rîuri, și au eșit 2658, în total 5319 (nationale 670 și străine 4648) avînd o capacitate de 1443797 tone.

Istoricul.—Din timpurile cele mai vechi, pămîntul cuprins între Dunăre și Marea-Neagră aparținea Traciei zăpădoase și era locuită de două neamuri ale poporului Trac, anume Geții și Dacii, cari mai tîrziu au trecut Dunărea și au cuprins țara Agatirșilor (Transilvania). Intre secolii VIII —V, Ionienii din Asia-Mică au stabilit colonii pe întregul litoral al Mării-Negre; în Tracia N.-E. înfloreau coloniile Milesiane Istropolis și Tomis, colonia Heracliei din Pont, Callatis, cari răspîndiră cultura elenă în țările necivilizate ale Norduluĭ. Prin poziția sa geografică a servit drept teatru evenimentelor istorice celor mai însemnate; pe dînsa au călcat armiile marilor cuceritori Darius, regele Perșilor, Philipp

www.dacoromanica.ro

al II-lea și Alexandru-cel-Mare, regiĭ Macedonieĭ, . Traian, împăratul Romanilor, Attila, regele Hunilor, pentru ca să tăcem hordele pustiitoare ale altor neamurĭ, ce au năvălit în Imperiul Roman de Răsărit.

«In epoca ocupațiuneĭ romane, zice d. Gr. Tocilescu (Revista Tinerimeĭ», noua serie, vol. II, p. 188), Moesia de maĭ tîrziŭ era împărțită în două domeniĭ etnice: unul la V.: dardano-moesiac, cel-l'alt la E.: geto-dacic, la care se adaugă teritoriul orașelor grecești de pe litoralul Mării-Negre: Istros, Tomis, Callatis, Dionysopolis, Odessos și Mesembria. Primul domeniŭ se compunea din Dardanĭ, locuitorĭ aĭ Dardanieĭ (la extremitatea S.-V. a provinceĭ Moesia); din Scordiștĭ, la N.-V. de Dardanĭ, întinzîndu-se spre E. pană la Margus (astă-zĭ Morava); și în fine din Moesĭ și Tribalĭ, primiĭ la V. de Ciabrus (astă-zĭ Țibrița, pe lîngă Ratiaria); ceĭ d'al doilea la răsărit de acest rîŭ, pe lîngă Oescus, ambele popoare înrudite, ocupînd teritoriul cunoscut în inscripțiunĭ sub numele de civitates Moesiae et Treballiae. In acest domeniŭ dardano-moesiac s'a format la începutul ereĭ noastre un district roman cu un comandament milităresc, aflător maĭ întîiu la Naissus (Niș), capitala Dardanieĭ, iar de la Tiberius încoace, în urma creăreĭ limesuluĭ danubian (între aniĭ 12 – 14 d. Chr.) se mută pe malul drept al Dunăreĭ la Viminacium (Costolaci). Acestuĭ district corespundea întreaga Moesie superioară de maĭ tîrziŭ și partea apusană a Moesieĭ inferioare. Aci se concentra pană în epoca flavică miezul apărăriĭ granițelor la Dunărea de jos, în triunghiul format la V. și E. prin cursurile rîurilor Margus și Utus (Vid). Patru legiunĭ fură așezate în cele treĭ castre dunărene: Viminacium, Ratiaria și Oescus.

La răsărit de Triballĭ, cuprinsĭ de timpuriŭ sub numele de Moesĭ, începea al doilea domeniŭ etnic, compus din triburile getothrace și ocupînd partea de mijloc și cea estică a Moesieĭ inferioare de maĭ tîrziŭ, adică teritoriul menționat în monumentele epigrafice sub numele de Ripa Thraciae.

Acest teritoriŭ se găsea pe la 29 a. Chr., cînd M. Licinius Crassus supuse pe Moesĭ și pe Triballĭ, sub ascultarea regilor geți. Unul din aceștia, anume Roles, care domnea peste regiunea dintre Haemus și Dunăre, ajută pe Crassus ca să sfărăme ultimele rămășițe ale Bastarnilor și să bată pe Zyraxes, căpetenia Geților, în regiunea gurelor Dunăreĭ. Roles este primit în clientela statuluĭ roman, iar, maĭ tîrziŭ, principatul săŭ se alipește la regatul odrysic al luĭ Rhœmetalces, iarășĭ un client al Romanilor. Ast-fel stăpînirea Odrysilor se întindea în S. ca și în N. Balcanilor pană la Dunăre, fluviul Dunărea formînd granița N. a Thracieĭ. » După constatările aceluiașĭ scriitor, orașele grecești de la Marea-Neagră fură cucerite deja în a. 72 a. Chr. de către proconsulul Macedonieĭ, M. Terentius Varro Lucullus, trăind față de Roma în raporturile unor civitates foederatae. Curînd după aceea însă, ele sunt supuse de Dacĭ, carĭ se întăriseră foarte în cetatea Genucla (pe lîngă Istropolis). Numaĭ după cuprinderea și sfărămarea acesteĭ fortărețe de către generalul roman M. Licinius Crassus, orașele în cestiune fură din noŭ alipite la provincia Macedonia, stînd ast-fel pană la începutul Domnieĭ luĭ Tiberius. Atuncĭ ele trecură sub privigherea guvernatoruluĭ Moesieĭ; iar de la Domițian încoace, cu crearea Moesieĭ inferioare, alcătuiră o parte integrantă din această provincie. Totușĭ ele formaŭ între dînsele o confederație deosebită, cunoscută sub numele de *pentapolă* saŭ hexapolă (κοινὸν τῆς Ἑξαπόλεως τοῦ εὐωνύμου Πόντου), avînd drept metropolă orașul Tomis, și un cult imperial deosebit sub prezidența unuĭ Ποντάρχης.

Sub Romanĭ, maĭ cu seamă după cucerirea Dacieĭ de către Traian, provincia prosperă, se ridică colonĭ în N. eĭ, ca Troesmis (Iglița), Durostorum (Silistra), Noviodonum (Isaccea), Arubium (Măcin), Carsus (Hîrșova), Tropaeum Traiani (Adam-Clissi), Axiopolis (Cernavoda), etc.

In epoca împăraților Antoninĭ progresul merge crescînd; aceasta este epoca de aur a provinciilor danubiene; monumentele cele maĭ importante ale Romanilor sunt ridicate în această epocă. Dar în secolul III p. Ch. invazia Goților fu dezastroasă pentru Dacia și Moesia; incursiunile se continuă sub Valerian și Galian; Claudiu II, Aurelian și Prob, asigurară întru cît-va liniștea imperiuluĭ, însă pierzînd Dacia, țărmul drept rămase descoperit; cultura dispăru repede, cîmpiile redeveniră pustiĭ și țara își luă iar numele de Mica-Sciție, care de la organizarea luĭ Dioclețian, făcea parte din diocesul Tracieĭ, al prefectureĭ Orientuluĭ și avînd de capitală orașul Tomis. Valente acordă Goților a se stabili în Sciția, dar aceasta grăbi căderea provincieĭ; Romanĭĭ sunt

www.dacoromanica.ro

învinși la Marchianopolis; chiar împăratul pieri în această luptă și țara fu cumplit devastată. Teodosiu îi gonește, dar ajută liniștita lor așezare în Moesia, unde Goții luară locuri și formară colonii agricole.

Cu împărțirea imperiului de către Teodosiu, invaziunile nu încetară, și această provincie nu avu liniște un moment; Hunii pradă toate orașele de pe malul Dunărei, între care și Tomis, atrași fiind de bogățiile lor; după Huni, vin alte popoare ca Bastanii, Carpii, etc., și în urma lor, prin secolul al VI-lea p. Ch. Bulgarii, cari coprind ținutul între Dunăre, Balcani și Mare. Aceștia se creștinează. Ei trăesc multă vreme în bună pace cu Bizantinii, până în secolul al XII-lea, cînd Bulgarii uniți cu Romînii se rescoală, bat pe Bizantini și fondează un imperiu al lor; coprinzînd și ținuturile dunărene. In acest timp, Genovezii stabilesc colonii sau contuare comerciale pe ruinele vechilor orașe elene: la Mangalia, Tomis, Eracle (lîngă Babadag), etc. In secolul al XIV-lea năvălind Turcii în Europa, coprind peninsula Balcanică și ținutul nostru, care era domnit de un principe numit Dobrotici, de unde provine și numele Dobrogea.

Pe la sfîrșitul sec. al XIV-lea, în anul 1387, Mircea-cel-Bătrîn, domnul Țării Romînești, coprinde o parte din Bulgaria și Dobrogea și se intitulează Domn: «... pe ambele țărmuri ale Dunărei până la Marea-cea-Mare»; de atunci au început emigrațiunile Romînilor în Dobrogea, unde îi găsim și astă-zi. Dar în anul 1453, Turcii luînd Constantinopolul, deveniră stăpînitorii întregei peninsule Balcanice și de acum încolo soarta ei este legată cu destinele imperiului otoman.

In timpurile moderne încep emigrațiunile, cari au dat etnografiei țărei un aspect așa de variat. Așa după Romîni și Bulgari, vin de se stabilesc în Dobrogea Turcii ca stăpînitori.

In sec. al XVI-lea Tătarii carabi, și în al XVII-lea Tătarii cabaili din gintea Nogal, din Bender, Hotin și Akerman, s'au refugiat în Moldova ca să scape de dominația moscovită, formînd sate și orașe. In sec. al XVIII-lea, Rușii cazaci și haholi, în urma unor persecuțiuni religioase au emigrat în Dobrogea, stabilindu-se în delta Dunărei. Tot în acest secol au început și Turcii a se așeza sistematic și statornic. In sec. XIX-lea, pe la 1840, Bulgarii din Bazargc din Bulgaria, au emigrat în mase mari în Dobrogea, fondînd vre-o 30 sate; la 1844 Germanii (șvabi alzacieni) stabiliți în Rusia de împăratul Alexandru I, au trecut în Dobrogea și au fondat vre-o 10 comune. In a doua jumătate a secolului nostru, au venit Grecii și Evreii, cari au luat în mîinele lor comerțul țărei. După războiul din Crimeea din 1857—58, Tătarii din Crimeea, Cercheziî și Abazii din Caucazia au emigrat în Dobrogea, dar după războiul de la 1877—78, al căruĭ teatru a fost întru cît-va și Dobrogea (luptele de la Ghecet și Bugeac) toți aceștia, împreună cu Turcii, au emigrat în Turcia și nu s'au reîntors de cît un mic număr de Turci și Tătari, și iată cum astă-zi această țară așa de mică prezintă o așa mare deosebire de naționalități, care trăesc unele lîngă altele, menținute în ordine și liniște de elementul cel mai numeros, Romînii.

Monumente istorice. — Principalele resturi sau ruine istorice din județul Constanța sunt:

I. Valurile-luĭ-Traian. Aceste valuri sunt în număr de trei: unul de piatră, altul de pămînt și al treilea tot de pămînt, dar mai mic de cît cel precedent. Ele au fost studiate cu amănuntul, măsurate și descrise de d. profesor Gr. Tocilescu, ale căruia cercetări le dăm aci în rezumat:

1. Valul de piatră are două șanțuri, unul înainte și altul înapoi; au o înălțime de $1^m,50—2^m$; pe val este un zid de 2 m. lărgime, făcut din piatră cubică; pe lîngă acest val sunt din distanță în distanță 26 lagăre, de la Cernavoda la Constanța, cari sunt legate cu zidul valului; toate lagările sunt de piatră și înconjurate cu șanțuri adînci; valul are frontul de apărare către N.; el a fost construit în timpul luĭ Constantin-cel-Mare. Poziția și direcția luĭ este următoarea: începînd din spre E., de pe malul Mării, la 800 m. spre S. de Constanța, se dirige spre V.; este tăiat de șoseaua județeană Constanța-Mangalia, merge puțin alăturea cu calea ferată Cernavoda-Constanța, o părăsește, dar iar se întîlnește cu ea și este tăiat de la 5 kil. spre S.-V. de orașul Constanța; mai merge puțin spre V. și apoi, despărțindu-se de valul mare de pămînt, cu care a mers alăturea până aci; el — la S. de cel de pămînt — o ia spre S.-V., pe dealurile Hazi-Diuliuc și Lazma-Hale; e tăiat din nou de calea ferată la $5\frac{1}{2}$ kil. spre E. de satul Hasancea; la 2 kil. spre S. de satul Hasancea își schimbă direcția luînd-o spre N.-V., trece pe la 500 m. spre V. de Hasancea, unde taie iar calea ferată, o ia pe partea de S. a dealului Ho-

www.dacoromanica.ro

roslariol-Bair, trece prin partea de N. a satului Omurcea, și de aci, tot spre N.-V., trece pe la 1 1/2 kil. spre N.-E. pe dealurile Gherme-Bair și Tașli-Bair. Pe la 500 m. spre S.-V. de satul Alacapî, intrînd în valea Cara-Su saŭ Medjidia, e tăiat din noŭ de calea ferată în dreptul satului Alacapî, și paralel cu calea ferată urmează valea Cara-Su, pe la poalele nordice ale dealului Cara-Acic-Bair, pănă la o distanță de 3 kil. spre N.-V. de satul Alacapî, unde se întîlnește cu valul cel mare de pămînt, schimbîndu-și reciproc poziția: cel de piatră, care era spre S., ia poziția nordică și cel de pămînt la N. de el. Aci este și un lagăr de piatră. Distanța între valurî este de 20 m. Ambele valurî merg acum paralel, pe dealul Medjidia, sunt întrerupte puțin, coboară dealul Medjidia în valea Cara-Su, unde reapar din noŭ cu numeroase întreruperî micî saŭ în tăerî, la E. de Medjidia, trec chiar prin orașul Medjidia, și pe la poalele nordice ale dealului Ali-Bei-Ceair, prin valea Cara-Su, paralel cu calea ferată, se îndreaptă spre E., trec pe la gurile văilor Taslî-Dere, Cara-Durac-Culac, pe lîngă fortăreața Acsan-Demir-Tabias, urcă și coboară dealul Cara-Durac-Bair, taie valea Ghiaur-Amzalî, urcă dealul Armutlu-Bair, ținînd într'una malul sudic al bălții Cara-Su. La 2 kil. spre E. de Movila-luî-Moș-Oprea, sau 10 kil. spre S.-E. de Cernavoda, se despart aceste valurî; cel din spre N., adică cel de piatră, o ia spre N.-V. pe malul bălții Cara-Su, pe cînd cel de pămînt o ia spre V.; cel de piatră, ținînd muchea nordică a dealului Cochirleni părăsește vecinătatea lacului Cara-Su, merge spre V., trece pe la 700 m. spre N. de vîrful Cernavoda, pe de-asupra muchieî dealului Teterar-Bair, și se sfîrșește pe malul Dunăreî, la 4 kil. spre S.-V. de orășelul Cernavoda, în dreptul ostrovului Hinog, lîngă ruinele cetății romane Axiopolis, pe care d. Tocilescu a dezgropat-o în toamna anului 1898.

2. Valul cel mare de pămînt are și el tot două șanțurî ca și precedentul, unul înainte, altul dinapoî, se ridică pănă la 3 m., și șanțul dinainte saŭ cel apărător fiind de 3 m. adîncime, fac ca înălțimea luî totală să fie de 6 m., de la fundul șanțului pănă la creasta valului. Pe lîngă acest val se găsesc din distanță în distanță castre de pămînt, din carî unele sunt legate cu valul, altele se găsesc așezate lîngă val. Fortul săŭ de apărare este spre N. situat. El a fost făcut în timpul luî Traian, decî este maî vechiŭ ca cel de piatră. El începe de pe malul Mării, la 780 m. la S.-V. de orașul Constanța, la 20 m. spre N. de cel de piatră, merge paralel cu el, tae șoseaua județeană Constanța-Mangalia și calea ferată Cernavoda-Constanța, în aceleași puncte, aproape ca și valul de piatră; la 7 kil. spre V. de Constanța, se desparte de cel de piatră, o ia spre V.-N.-V. pe muchea dealurilor Constanțeî și Horosbar-Iol-Bair, paralel cu calea ferată, și alăturî tot paralel cu un drum comunal Alacapî-Constanța, trece pe la 1 1/2 kil. spre N. de satul Hasancea, dominînd valea Cara-Su, trece pe lîngă ruinele fortului Eschiduran-Iol-Tabia, pe la 2 kil. spre N. de satul Omurcea, pe la 1 1/2 kil. spre N.-E. de satul Murfatlar; merge pe muchea dealurilor Germe-Bair, Sas-Tîrla și Tașlî-Bair, tae valea Cara-Chioi, pe lîngă movila cu același nume, trece pe la 1 kil. spre N.-E. de satul Alacapî, intră în valea Cara-Su, tăind valea Caratai-Alcea și este tăiat de calea ferată Cernavoda-Constanța, la 3 kil. spre N.-V., lîngă un lagăr de piatră, unde se întîlnește cu valul de piatră, schimbîndu-și poziția, căcî el e acum spre S., pe cînd cel de piatră spre N., merge paralel cu el la o distanță de 20 m. depărtare, trecînd prin orașul Medjidia, pe malul sudic al bălții și văiî Cara-Su, pănă la colțul S.-V. al bălții, la 10 kil. spre S.-E. de Cernavoda, unde despărțindu-se de cel de piatră, care o ia spre N.-V., apucă spre V., pe muchea sudică a dealului Cochirleni, trece pe la N. de Movila-luî Moș Oprea, pe la 500 m. spre N. de satul Cochirleni și se sfîrșește pe malul Dunăreî, la 1 1/2 kil. spre N.-V. de satul mai sus amintit.

3. Valul cel mic de pămînt are numaî un șanț către S.; n'are lagăre de loc; după poziționea luî în teren, pare a fi fost o linie de apărare contra unuî inimic ce ar fi venit din S.; înălțimea luî e de la 1—3 m.; este cel maî vechiu și în apropiere de Constanța și este taiat de cele-l'alte două. Pare a fi fost construit de un popor barbar ce locuia în Dobrogea înainte de epoca venireî și cucereî de Romanî. El începe chiar de pe peninsula pe care e așezată Constanța, o ia spre S.-V., la 4 kil. 200 m.; e taiat de calea ferată Cernavoda-Constanța, la 3 kil. de cele două valurî de piatră și cel mare de pămînt; la 4 kil. e tăiat iar de calea ferată, ce o ia spre S. de el; la 5 kil. din noŭ îl taie drumul de fier. Își păstrează direcția luî spre

www.dacoromanica.ro

S.-V., pe muchea dealurilor Lazma-Halale și Hazi-Diuliuc, până la movila Cara-Iuc-Tepe, la 2 kil. spre S. de satul Hasancea, mergînd până aci aproape paralel cu valul de piatră; de la această movilă o ia spre V., pe cînd valul de piatră o ia spre N.-V., merge pe muchea dealuluĭ Mametcea, taie văile Mahometcea-Ceair-Dere și Mangalia-Dere, la 2 ½ kil. spre S. de satul Omurcea; taie muchea dealuluĭ Mangalia-Culac-Bair, pe la 3 kil. spre S. de satul Murfatlar, taie valea Serpla-Culac sau Tatar-Orman-Dere, și se urcă pe dealul Culuc-Bair, la 3 kil. spre N.-E. de satul Biuiuc-Biulbiul; de aci o ia spre N.-V. pe muchea dealuluĭ de la Murfat, trecînd pe la 2 kil. spre V. de satul Chiuciuc-Murfat, pe dealul Cara Chioi-Bair, pe lîngă movilele Endec-Tepe și Cara-Tepe, pe la 1 kil. spre V. de satul Endec-Cara-Chioi, până pe dealul Tabia-Franțuzească, lîngă movila Endec-Cara-Chioi, la 4 kil. spre S.-E. de orașul Medjidia; de aci e întrerupt; dar direcția luĭ trebue să fi fost pe V., pe muchea dealurilor Tabia-Franțuzească, Conaz-Bair, Perdea-Culac-Bair, Amzalî-Bair, Udnaucet-Bair. Apare pe dealul Uzun-Bair, la 1 kil. spre S. de Movila-Mare; de aci el se dirige spre N.-V. trecînd pe lîngă această movilă, până în dreptul Movileĭ-luĭ-Moș-Oprea, cînd se apropie de valul mare de pămînt, merge paralel cu el cît-va timp și se împreună amîndouă la 2 kil. spre E. de satul Cochirleni, formînd unul și același val, cel mare de pămînt suprapunîndu-se celuĭ mic de pămînt; astfel merg de se sfîrșesc pe malul Dunăriĭ, la 1 ½ kil. spre N.-E. de Cochirleni.

II. Valul de pămînt de la Vlah-Chioi în partea vestică a județuluĭ. Se cunoaște pe o lungime de 3 kil., începînd de pe malul estic al bălțiĭ Vederoasa și trecînd pe muchea dealuluĭ Germeli, la 1 ½ kil. spre N.-E. de satul Vlah-Chioi. Se termină pe malul vestic al bălțiĭ Baciul. Are șanțul de apărare sau de front în spre S.; decĭ e foarte vechiŭ și construit de barbarĭ înainte de Romanĭ.

III. Tomis sau Tomi. După toate inscripțiunile găsite pe pietre funerariĭ, onorariĭ, monete de aur, argint, etc., s'a ajuns la concluzia că ocupa locul sau peninsula pe care este așezată astă-zĭ Constanța și că odinioară ocupa un loc foarte întins, înglobînd într'însa și terenul pe care este așezat astă-zĭ satul Anadol-Chioi, la 2 kil. spre N.-V. de Constanța. Aci s'aŭ găsit numeroase monete și inscripțiunĭ cu numele de Tomi (a se vedea orașul Constanța).

IV. Callatis, după inscripțiunile găsite, monete, etc., s'a constatat că ocupa locul pe care este așezat astă-zĭ orășelul Mangalia, întinzîndu-se, probabil, până lîngă lacul Mangalia, care constituia un admirabil port.

V. Istropolis sau Istros se afla pe locul ocupat astă-zĭ de satele Casaap-Chioi și Cara-Nasuf.

VI. Axiopolis se află pe ruinele din dreptul ostrovuluĭ Hinogub, la 3 ½ kil. spre S.-V. de Cernavoda. Săpăturile d-luĭ Gr. Tocilescu aŭ constatat existența a două cetățĭ construite în diferite epoce; de la una din ele începea valul cel de piatră.

VII. Carsum, după indicațiunile tableĭ Pentingeriane și itinerariul Antonin, se crede a fi fost pe locul unde se găsește astă-zĭ orășelul Hîrșova.

VIII. Capidava, ruinele de la Cala-Chioi, lîngă satul Topal.

IX. Tropaeum Trajani, ale căruĭ ruine s'aŭ desgropat de curînd, prin îngrijirea și stăruința d-luĭ Gr. Tocilescu, distinsul nostru arheolog, se afla situat în partea vestică a județuluĭ, în valea Ghiol-Punar, la 2 kil. spre N.-V. de satul Adam-Clissi și la poalele vestice ale dealuluĭ Adam-Clissi-Bair. El era așezat pe un cot de deal. Este, în parte, astă-zĭ desgropat; ruinele sale ocupă o întindere de 12 hect. Era înconjurat cu ziduri înalte și groase, avînd 30 turnurĭ în jurul său. Zidul înconjurător era construit din piatră mare cioplită și este în mare parte conservat. Până acum s'aŭ desgropat cele treĭ porțĭ principale apărate cu turnurĭ; înăuntrul orașuluĭ: «via principalis» în toată întregimea și lungimea eĭ. Pe ea se poate observa astăzĭ foarte bine un canal de scurgere și alăturea un apeduct; s'aŭ desgropat multe edificiĭ, între carĭ treĭ basilice, din care una: bizantină, cu cripcă sub altar; alta foarte mare cu cîte 2 rînduri de stîlpĭ sau coloane care amintește basilica Julia din Roma; și o a treia: basilica fornesis. Orașul a fost construit în timpul împăratuluĭ Traian, de unde și numele său de Tropaeum Trajani. Pe la 285 fiind distrus de către Goțĭ, l'a reconstruit Constantin-cel-Mare, la anul 317 sub numele de Tropaeensium Civitas, după cum arată o inscripțiune găsită la poarta dinspre E. In jurul orașuluĭ se maĭ văd și alte temeliĭ de construcțiunĭ, cum și locul unde a fost cimitirul din epoca creștină.

Aci, la Tropaeum, maĭ trebue alăturat și

Monumentul triumfal de lîngă Adam-Clissi. Acest monument este situat la 1 kil. spre N.-E. de Tropaeum Trajani, pe mu-

www.dacoromanica.ro

chea dealuluĭ Adam-Clissi-Bair, la 2 kil. spre N. de satul Adam-Clissi. El a fost desgropat tot de către d. Gr. Tocilescu în ultimiĭ anĭ. Și azĭ pare ca o movilă înaltă de 20 m. Construită dintr'un miez de piatră, al căruĭ diametru este 30 m., iar circumferința de 102 m., monumentul în vechime a fost învestmîntat cu o coajă de blocurĭ de piatră cioplită și cu frise și metope ce reprezintă în sculpturile lor scene, din războiul Romanilor cu Daciĭ. Marginea superioară era crenelată cu 30 pietre, ce aŭ, scluptate pe ele, 30 prizonierĭ principi dacĭ, iar d'asupra, din mijlocul acoperișuluĭ, se ridica un trofeŭ urias de 10 m. înălțime, pe al căruĭ pieptar este reprezentat Trajan călare. Coiful trofeuluĭ nu s'aŭ găsit; probabil că a fost de metal și a dispărut. De la pămînt până la corpul monumentuluĭ era o scară circulară cu 7 trepte. Pietrele carĭ învestmîntaŭ edificiul căzuseră, din cauze necunoscute, în jurul monumentuluĭ, și aŭ fost acoperite de un strat de pămînt, pe care crescuse o pădurice. Găsirea acestuĭ monument, precum și a Tropaeuluĭ, o datorăm distinsuluĭ nostru arheolog, Grigore Tocilescu, care după o muncă neobosită de 10 anĭ a desgropat o parte din gloria strămbunilor noștri. Monumentala sa lucrare «Monumentul de la Adam-Clissi», îĭ va constitui un titlu neperitor pentru posteritate.

Afară de aceste vechĭ orașe, ale căror ruine sunt maĭ mult saŭ maĭ puțin cunoscute, maĭ sunt și altele, a căror existență, bănuită numaĭ, a fost scoasă la iveală prin cîte-va inscripțiunĭ găsite pe lîngă unele sate, astfel: 1. la Cara-Harman, în Nordul județuluĭ, s'a descoperit ruinele uneĭ cetățĭ pătrate de origină romană. Maĭ sunt urme de cetățĭ vechĭ la Musait (2 1/2 kil. spre S.-V. de satul Rasova); 2. la Oltina; 3. la Satul-Noŭ; 4. la Ceatal-Orman (Pantelimon), la Bugeacuĭ, etc., pe lîngă ruinele castrelor de de-alungul valurilor descrise maĭ sus.

«In timpul năvăliriĭ barbarilor, zice d. Tocilescu («Istoria Romînă»), Dobrogea a fost stăpînită de Hunĭ (după moartea luĭ Attila .anul 453), de Slaviĭ Sievenții saŭ Sieverane, și de Bulgariĭ luĭ Isperuch (pe la 679), carĭ gonesc pe Slavĭ. Romînii încep de timpuriŭ să locuiască într'însa: eĭ sunt pomeniți aci de scriitorĭ sub numele de Vlachĭ, încă pe la începutul secoluluĭ al XI-lea.

«In evul-mediŭ, Genoveziĭ, ce aveaŭ în mîna lor comerciul aproape esclusiv al Mării-Negre, de unde exportaŭ în Occident pește, pieĭ lucrate, carne sărată, sclavĭ și maĭ cu seamă grîne, aŭ trebuit să aibă comptuare la Mangalia, Constanța, Licostom (Chilia), Moncastro (Cetatea-Albă) și Vecina (Măcin). Portulanele italiene menționează foarte adesea aceste stațiunĭ comerciale.

«Pe la jumătatea secoluluĭ al XIV-lea (1357) în Dobrogea domnea un voevod, Dobroticĭ (Dobrodicius, Dobordize), care avea capitala la Varna și o flotă de vase destul de însemnată pe Marea-Neagră. De la numele luĭ se trage numele Dobrogeĭ. El moare pe la 1385 și-ĭ urmează fiul săŭ Ivanko, care'l vedem, în 27 Maiŭ 1387, că încheie un tractat de comerciŭ cu orașul Genua; se fixează vamă 1% la intrare, ca și la eșire, și se scutește un număr de articole ca: aurul, argintul, mărgăritarele, corăbiile și mărfurile de tranzit. Genoveziĭ vor avea un consul, care să dea dreptate Genovezilor.

«Tot în acest an Lazăr, prințul Serbieĭ, care fusese bătut de Turcĭ și îndatorit la plată de tribut, se unește cu Bosniaciĭ și cu Romîniĭ, și cîștigă la Plocinic (lîngă Toplița) o victorie din cele maĭ strălucite. Această victorie însuflețește pe Ivanko și-l face, ca împreună cu Șișman, țarul Tîrnoveĭ, să se scoale asupra Turcilor. Șișman însă este învins; toate cetățile de pe malul drept al Dunăreĭ: Hîrșova, Dîrstorul, Nicopoli, chiar și Vidinul, se iaŭ de Turcĭ; țara luĭ Șișman se face pașalîc.

«Cuprinderea Bulgarieĭ de Turcĭ nu putea lăsa în pace pe Mircea-cel-Bătrîn. El văzînd primejdia, trece Dunărea, ia Vidinul, Șiștovul, Nicopoli, Silistra și toate cetățuile dunărene până la gura rîuluĭ, gonește pe Turcĭ din Dobrogea și coprinde țara.

«Mircea se intitulează de acum înainte (anul 1387) despotul Dobrogeĭ și stăpînitor al Silistreĭ, avînd titlu întreg: «Domn a toată Țara-Romînească, al părților de peste Carpați și al țărilor tătărești (Basarabia-de-Jos), ducele Amlașuluĭ și Făgărașuluĭ, stăpînul banatuluĭ de Severin și pe ambele țărmurĭ ale Dunăriĭ pretutindenĭ până la Marea-cea-Mare (Marea-Neagră)». El întărește orașele dunărene cu oștirĭ romînești, și susține aci neîntrerupt lupta cu Turciĭ.

«Cu moartea luĭ Mircea s'a perdut și stăpînirea asupra Dobrogeĭ. Turciĭ și-aŭ stabilit dominațiunea asupră-ĭ; orașele înfloritoare până aci, parte le-aŭ distrus, parte le-aŭ lăsat în părăsire; porturile maritime și dunărene se dărapănă și se înmolesc; și numaĭ pe la începutul secoluluĭ al XIX-lea, în urma

www.dacoromanica.ro

războaelor Rușilor cu Turcii în 1828 și 1853, se pregătește o epocă mai bună pentru aceste regiuni o dată așa de înfloritoare.

«In fine tractatul de la Berlin consfințînd reintrarea Dobrogei în stăpînirea Romînilor, un viitor plin de speranțe zîmbește și acestei provincii, unde deja în timpii din urmă s'a adus multe îmbunătățiri; dar va fi încă nevoie de temeinice sforțări pănă să se poată dezvolta într'însa începuturi prospere de cultură».

Meritul de cercetare și desvălire a vechilor cetăți grece și romane, a lucrărilor lor de apărare și a monumentelor artistice, epigrafice, etc., revine în cea mai mare parte d-lui Grigore Tocilescu, profesor universitar și singurul nostru arheolog, care după o muncă neobosită de mai bine de 18 ani, a reușit a scoate la lumină o întreagă civilizațiune greco-romană, de care literatura antică este aproape mută.

Constanța, *plasă,* din jud. Constanța.

Și-a luat numele de la orașul Constanța, reședința județului.

Se mărginește la N. cu plasa Babadag, din jud. Tulcea; la E. cu Marea-Neagră; la S. cu plasa Mangalia și la V. cu plășile Hîrșova și Medjidia.

Este situată în partea răsăriteană a județului, între 25°40' și 26°40' longitudine orientală și între 43°45' și 44°38' latitudine boreală. Cele mai lungi diagonale ale sale sunt: de la N. la S., de la vîrful Movila-Înșirată la ruinele Popucci, 88 kil., și de la V. la E., de la vîrful Tortoman la gura Periteașca, 60 kil.; cea mai mică de la V. spre E., de la Valea-Ciobanului la malul Mării, 10 kil.; mijlocia este de la vîrful Caratai la orașul Constanța 35 kil.

Solul e mai puțin accidentat, de cît a celor-l'alte plăși ale județului Constanța. Ondulațiunile terenului, dealurile și văile se succed la intervale mari, dealurile fiind terminate cu platouri întinse și văile fiind lungi și puțin adînci. Aspectul lor e uniform, mai toate sunt lipsite de păduri; ici și colo crînguri saŭ tufe mari întrerup monotonia platoului.

Movilele, numeroase, par ca niște sentinele pierdute în zare. In partea estică însă, Marea și lacurile formate de ea, mai înveselesc privirea obosită a călătoruluĭ. Plasa ține și de terața dunăreano-balcanică și de cea marină, mai mult de a doua de cît de cea d'întîiu. Principalele culmi saŭ sisteme de dealuri ce-i brăzdează teritoriul sunt: 1. culmea Dorobanțul, la N.-V., cu vîrful Ghelingec (203 m.) străbate printre pîraiele Boazgic și Casimcea, e de natură stîncoasă formînd pe alocurea văi înalte și frumoase; 2. Culmea Carol I, tot la N.-V. cu vîrful Cara-Murad (130 metri), printre văile Dere-Chioi și valea Cara-Murad; 3. Cara-Murad, la N., printre valea Ester și pîrîul Casimcea cu vîrful Beriș-Tepesi (145 m.); 4. culmea Tașăul între lacurile Tașăul, Gargalîc, Sinoe, Mare și pîrîul Casimcea, cu vîrful Cara-Tepe (165 m.), la N.-E.; 5. culmea Carcara, în partea centrală, cu vîrful Movila-Imbinată (91 m.), între lacurile Tașăul și Sirt-Ghiol, Mare și Valea-Ciobanului; 6. culmea Constanței, tot în partea centrală, cu vîrful Tașli-Iuc (74 m.) între lacul Sirt-Ghiol, Mare, Valul-luĭ-Traian și valea Horoslav; 7. culmea Techir-Ghiol, la S., cu vîrful Cara-Amat (74 m.), între văile Omurcea, Mare, Zidul-luĭ-Traian și lacul Tuzla; 8. culmea Murfatlar, la V., cu vîrful Cara-Iuc (88 m.), între văile Omurcea, Cara-Su și Endec-Cara-Chioi. Movile sunt numeroase, răspîndite în diferite direcțiuni, servind ca puncte de observație și de orientare.

Hidrografia este representată prin Mare, vre-o 4 lacuri și 2 pîraie, precum și o mulțime de văi.—Marea-Neagră udă plasa la E., de la Tuzla și pănă la gura Periteașca, pe o lungime de aproape 60 kil. Malul săŭ este în general înalt și rîpos, pe alocurea este și stîncos, ca în împrejurimile Constanței; în două locuri intră mult în Mare, formînd două promotorii: Constanța și Midia. Prin multe locuri, el este acoperit cu bande largi de nisip, ca între lacul Tașăul și țărm, și ceva mai sus de gura Buazuluĭ.

Lacuri sunt 7, și anume: coada sudică a bălței celeĭ întinse Sinoe, pe o întindere de 800 hectare, la N.-E., comunicînd cu Marea prin gura Periteașca de o parte, la N.-E., și gura Buazuluĭ de alta, la S.; între el și Mare, se găsește stuful Chituc (900 hect.), iar în partea vestică o largă bandă de nisip între el și lacul Tuzla ce aparține județului Tulcea; Gargalîc (250 hect.) la E.; Tașăul tot la E. (1200 hect.); Sirt-Ghiol (1300 hect.) la E., coprinzînd Insula-luĭ-Ovidiŭ; Tăbăcăria (150 hect.) la S. de precedentul; Agigea-Ghiol (100 hect.) la S.; Tuzla-Ghiol (700 hect.) la S. Toate aceste lacuri se găsesc situate în niște depresiuni, peste cari apa Mării odinioară era revărsată; pămîntul executînd o mișcare lentă de ridicare, apa Mării s'a retras, lăsînd în urma-i aceste

www.dacoromanica.ro

lacurĭ. Ele aŭ malurile înalte, unele chiar pietroase ca Taşăul; conțin peștĭ mulțĭ şi bunĭ şi aparțin statuluĭ.

Pîraiele carĭ o udă sunt: Peletlia, ce se deschide în lacul Tuzla, Gargalîc, ce se varsă în lacul Gargalîc, la N.-E. amîndouă; Casimcea saŭ Taşăul, cu afluentul săŭ pe dreapta, apa Visterna, la N.; Techir-Ghiol care se varsă în lacul Techir-Ghiol la S.

Văile nu sunt numeroase şi nu conțin apă de cît foarte puțin timp din an, din cauza lipseĭ de pădurĭ. Principalele sunt: Dere-Chioi, Ghelingec şi Tortoman la N.-V.; Ciobanul şi Hagi-Cabul la V.; Horoslav în partea centrală; Agigea, Hagi-Diuliuc şi Omurcea, cu malurile-ĭ înalte şi stîncoase, în partea meridională.

Plasa Constanța este formate dintr'o comună urbană, capitala județuluĭ Constanța, aşezată pe malul Mărĭĭ, pe promotoriul Constanța şi din 12 comune rurale, coprinzînd 43 sate, şi anume: Cara-Murad, reşedința eĭ, la N., pe valea Cara-Murad; Cara-Harman, la N.-E., pe valea cu acelaşĭ nume, lîngă lacul Sinoe, cu cătunele Cara-Harman, Peletlia şi Traian; Carol I la N.-V., pe valea Bilarlar, cu cătunele Carol I şi Dorobanțul; Cicracci, în partea centrală, pe malul vestic al laculuĭ Taşăul, cu cătunele Cicracci, Cara-Coium Cavargic, Cogealac, Mamaia, Palazul-Mic, Taşăul şi Dolu-Facĭ; Copadin în partea de S.-V., pe valea Copadin; Gargalîc, la N.-E., pe malul vestic al laculuĭ Gargalîc, cu cătunele Gargalîcul-Mare şi Gargalîcul-Mic; Hasancea, în partea centrală, pe valea Hasancea, cu cătunele Hasancea şi Mahometcea; Murfatlar la V., pe valea Cara-Su; Omurcea, tot la V., pe valea Cara-Su, cu cătunele Omurcea şi Nazîrcea; Palaz, la E., pe malul vestic al laculuĭ Sirt-Ghiol, cu cătunele Palazul-Mare, Anadol-Chioi, Canara şi Horoslar; Pazarlî, la N., pe valea Pazarlî, cu cătunele Pazarlî, Ghelengic, Ester şi Selemet; Techir-Ghiol, la S., pe malul nordic al laculuĭ Techir-Ghiol saŭ Tuzla-Ghiol, cu cătunele Techir-Ghiol, Agigea, Hagi-Diuliuc şi Laz-Mahale.

Populațiunea plăşeĭ Constanța (afară de oraşul Constanța) pe anul 1895—96 este următoarea: 3213 familiĭ, saŭ 13620 suflete împărțite după cum urmează: bărbațĭ 7884, femeĭ 5736; necăsătoriți 7058, căsătoriți 6086, văduvĭ 465, divorțațĭ 11; ştiŭ carte 1905, nu ştiŭ 11715; cetățenĭ romînĭ 11924, supuşĭ streinĭ 1563, nesupuşĭ nicĭ uneĭ protecțiĭ 133; ortodoxĭ 5819, catolicĭ 1697, mahometanĭ 6549; de alte religiĭ 56.

După ocupațiunĭ (cu oraşul Constanța): agricultorĭ, meseriaşĭ, etc. 3076, industriaşĭ 329, comercianțĭ 825, cu profesiĭ libere şi altele 1410.

Contribuabilĭ sunt 5837.

Pămîntul plăşeĭ produce cereale şi păşunĭ multe, maĭ puțin însă viĭ şi pădurĭ.

Intinderea totală a plăşeĭ Constanța este de 1185 kil., saŭ 118529 hect., împărțite în modul următor: terenul productiv 103093 hect., terenul neproductiv 15436 hect.; terenul productiv: statul şi proprietariĭ 45820 hect., locuitorĭĭ 57273 hect., terenul neproductiv: vetrele satelor 3806 hect., bălți, heleştae, etc., 11790 hect.

Terenul productiv cultivat cu grîne, legume, etc. 27077 hect. aparținînd statuluĭ şi proprietarilor; 46352 hect. locuitorilor; teren necultivat 6965 hect. statul şi proprietariĭ; 5349 hect. locuitoriĭ; izlaz 10773 hect. statul şi proprietariĭ; 6194 hect. locuitoriĭ; viĭ 31 hect. statul şi proprietariĭ; 175 hect. locuitoriĭ; pădurĭ 1036 hect. statul şi proprietariĭ; total 45820 hect., aparținînd statuluĭ şi proprietarilor şi 57273 hect. locuitorilor (socotind şi oraşul Constanța).

Sunt în plasă 3076 plugarĭ, carĭ aŭ 13 maşinĭ de treerat cu aburĭ, 18 de semănat, 324 de secerat, 80 de bătut porumbul, 8 de ales sămînța, 458 grape de fier, 144 maşinĭ de vînturat, 2 maşinĭ diferite agricole; 1581 pluguri cu boĭ, 392 pluguri cu caĭ; 806 care cu boĭ, şi 1821 căruțe cu caĭ.

Vite: 226 armăsarĭ, 3879 caĭ, 3353 epe, 1533 mînzĭ, 151 taurĭ, 6787 boĭ, 5867 vacĭ, 2510 viței, 123 asinĭ, 8 catîrĭ, 8370 berbecĭ, 63152 oĭ, 30335 mieĭ, 40 țapĭ, 204 capre, 100 ezĭ, 1986 porcĭ şi 1176 scroafe.

Pescuitul este ocupațiunea principală a locuitorilor de lîngă Mare, şi de pe lîngă cele 8 bălți formate de ea. Sunt în plasă 825 puțurĭ prin sate şi 19 pe cîmp, răspîndite.

Industria acesteĭ plăşĭ, socotind şi oraşul Constanța, este cea maĭ însemnată dintre toate ale celor-l'alte plăşĭ; în toată plasa sunt: 329 industriaşĭ (armurierĭ, fierarĭ, tîmplarĭ, tinichigiĭ, etc.); 8 morĭ cu aburĭ; 3 morĭ cu apă şi 49 de vînt; 1 fabrică de postav, 1 de uleĭ, 1 de lumînărĭ de ceară, 1 de bere, 1 de tăbăcărie (toate în oraşul Constanța).

Comerciul eĭ, afară de acel al oraşuluĭ Constanța, este puțin însemnat. Constă în importul colonialelor, manufacturelor, pieilor lucrate, spirtoase, etc. şi în export de cereale, animale şi

www.dacoromanica.ro

lină. In toată plasa sunt 825 comercianți, dintre cari 50 hangii și 144 cîrciumari.

Veniturile comunelor (afară de orașul Constanța) se urcă la 117953 lei, iar cheltuelile la 48838 lei.

Căile de comunicație sunt: pe apă, pe Marea-Neagră (la portul Constanța), pe lacuri și bălți, cu luntrele; pe uscat: calea ferată Constanța-Cernavoda-București cu stațiunile Constanța și Murfatlar; șoseaua națională Constanța-Babadag-Tulcea; șoselele mari cari duc la Hîrșova, Medjidia, Biulbiul și Mangalia; drumuri nenumărate vecinale și comunale ce leagă toate satele între ele.

Sunt 6 biserici ortodoxe, întreținute de stat și comune avînd cîte 10 hect. pămînt și fiind deservite de 9 preoți, 5 dascăli și 9 cîntăreți; mai sunt și 12 case de rugăciune.

Instrucțiunea se predă în 15 școli primare, din care 2 de băeți și 2 de fete, în orașul Constanța, cu 7 institutori și 4 institutoare, 11 școli rurale mixte cu 11 învățători și 8 învățătoare. Sunt frecuentate de 1257 elevi, 752 băeți și 523 fete. Sunt și 12 școale străine ale comunităților catolice și armene.

Plasa este bogată în monumente istorice: vechile cetăți grece Tomis (Constanța), Istropolis (la N. de Cara-Harman), valurile lui Traian, etc., formează partea arheologică a ei. (A se vedea partea istorică la descripția județului).

Constanța, *com. urb.*, capitala districtului Constanța.

Situația. — Este așezată pe malul Mării-Negre, în partea estică a județului și a plășei, pe o mică peninsulă ce intră puțin în Mare și se termină prin capul cu același nume. E situată la 26° 21′ 25″ longitudine orientală și 44° 10′ 15″ latitudine boreală. Se află la 235 kil. în linie dreaptă, 260 kil. pe calea ferată, spre E. de capitala regatului. Este așezată în partea sud-estică a Dobrogei, la 95 kil. în linie dreaptă (112 pe șoseaua națională) de Tulcea, capitala districtului Tulcea; la 55 kil. de hotarul spre Bulgaria; la 115 kil. de Silistra și la 53 kil., în linie dreaptă și 66 kil. pe cale ferată, de Dunăre. Comunele și cătunele învecinate cu Constanța sunt: Anadol-Chioi, la 2 kil.; Palazul-Mare, la 5 kil.; Canara, la 9 kil.; Horoslar, la 9 kil., toate spre N.-V. (ale comunei Palazul); Hasancea, la 10 kil. spre V.; Mametca, (cătunul com. precedente), la 12 kil. spre S.-V.; Laz-Mahale, la 9 kil.; Hagi-Diuliuc, la 11 kil.; Agigea, la 12 kil.; Techir-Ghiol, la 16 kil., toate cătune ale comunei Techir-Ghiol, spre S.-V. Față de comunele urbane ale județului, ea are următoarea situație: Medjidia e așezată la 34 kil. spre V.; Cernavoda, la 53 kil. tot spre V.; Mangalia, la 50 kil. spre S.; Hîrșova, la 82 kil. spre N.-V.; Cuzgun, la 70 kil. spre V.; Ostrovul, din pl. Silistra-Nouă, la 110 kil. tot spre V.; cum vedem ea are o poziție excentrică față atît de județ (Medjidia reprezentînd centrul), cît și de plasă.

Hotarul său amănunțit este următorul: Plecînd de pe malul Mării-Negre, la N. de Tăbăcăria-Vechie, la 5 kil. spre N. de Constanța, o ia mai întîiu spre V., pe malul nordic al lazului-Tăbăcăriei, apoi spre S., pe lîngă malul de V. al aceluiași lac și pe la poalele estice al dealului Anadol-Chioi, pe la E. de satul Anadol-Chioi, se urcă în movila Talina-Tepe; de aci o ia spre S.-V., pănă la movila Sarîm-Tabia, de unde se dirige spre S.-V., pe pantele estice ale dealului Constanța, pănă la locul de întretăere ale valului nordic de zid al lui Traian cu calea ferată Cernavoda-Constanța; de aci, în linie dreaptă se îndreaptă în direcție sud-estică spre Mare, taie muchiile dealurilor Laz-Mahale și al-Viilor, șoseaua județeană Contanța-Mangalia, și se oprește pe malul Mării, la locul unde se deschide valea Sara-Iuc în Mare, la 4 kil. spre S. de Constanța; de aci hotarul ia direcțiunea spre N., urmînd necontenit malul Mării, mai întîiu spre N., apoi spre N.-E. formînd o mare curbă cu convexitatea spre V., portul său baia Constanța, pănă la capul Constanța, de unde se dirige spre N.-V., pe la E. de orașul Constanța, Tăbăcăria-Nouă și la N. de Tăbăcăria-Vechie, de unde am plecat. Forma hotarului este lunguiață, ca aceea a unui romb neregulat; lungimea lui totală este de 20 kil., iar întinderea totală coprinsă într'însul este de 2378 pogoane, său 1189 hect.

Teritoriul orașului se mărginește la N., N.-V. și V. cu cătunul Anadol-Chioi, al comunei Palazul-Mare, de care se desparte prin dealurile Anadol-Chioi și Constanța; la S. cu cătunul Laz-Mahale, al comunei Techir-Ghiol, despărțindu-se prin dealurile Laz-Mahale și al-Viilor; la E. cu Marea-Neagră.

Relieful solului. — Teritoriul comunei fiind prea mic, dealuri nu sunt numeroase; aŭ ondulațiunile întinse, așa că trecerea de la deal la vale se face pe nesimțite; sunt de natură cam stîncoasă și unele acoperite nu.

www.dacoromanica.ro

mai cu semănături și fînețe. Principalele sunt: dealul Anadol-Chioi, 40 m. la N., tăiat de calea națională Constanța-Tulcea; dealul Constanța la V. (60 m.), pe muchea căreia merge calea ferată Constanța-Cernavoda și ruinele celor trei valuri ale lui Traian; dealul Laz-Mahale (45 m.) la S.-V.; Dealul-Viilor, la S. și S.-V. de Constanța, pe muchia căreia merge șoseaua județeană Constanța-Mangalia, cu pantele estice acoperite cu vii, de unde și numele său, și lîngă care pe malul mării se găsesc băile orașului. Movile sunt numeroase față cu întinderea teritoriului; sunt 24, grămădite mai cu seamă în 2 grupuri la N.-V. și V. de oraș; printre ele distingem: Tabia-Tepe la N.-V.; Saram-Tabia, la V.; Avreline sau Avra-Tepe, la marginea de V. a orașului (57 m.) dominîndu-l; ele sunt artificiale, servind ca puncte de orientare, de observație și probabil unele din ele au servit ca locuri de înmormîntare.

Orașul propriu zis este format din două părți: I. Partea peninsulară, de formă trapezoidală, cu baza mică (S.), de 700 m. spre Mare, iar cu cea mare de 950 m. (N.); se leagă cu partea continentală a orașului; are 3 laturi scăldate de Mare: 1. cea de N. (de la vamă la clădirea institutului geografic, 700 m.); 2. cea de E. cu 1050 m.; 3. cea de V. cu 1500 m., în total 3250 m. coastă învecinată cu Marea. Malul vestic formează două terațe spre Mare, spre S. este apărat contra rupturilor și dărîmăturilor printr'un mal de piatră ce înaintează în Mare pănă la 450 m.; malul estic însă neprotejat de nimic, este atacat continuu de valurile Mării și cu cît merge spre N. cu atît se surpă mai mult, din cauza constituției solului, care aci nu mai este pietros și argilos. Suprafața acestei părți este de 89 hect. 25 arii.

II. Partea continentală, cu o suprafață de 126 hect., are iarăși o formă trapezoidală, avînd o latură udată de Mare (cu o întindere de 1250 m.). In total suprafața totală a orașului este de 215 hect., cu 4½ kil. de coastă, din cari pentru port servesc numai 500 m.

Baza sau postamentul de teren pe care este așezat orașul Constanța face parte din epoca terțiară, grupa miocenică, care se prezintă sub forma de lespezi supra-puse, întinzîndu-se orizontal de la Mare spre uscat, pe o distanță de 25—30 m.; aceasta însă numai în ceea-ce privește partea udată de Mare, căci restul terenului face parte din epoca quaternară, și anume din vîrsta diluviană. Inclinațiunea solului orașului Constanța, pe o lungime de 2 kil. (diagonala cea mare a orașului de la N. spre S. și anume de la movila Avretine sau Avra-Tepe, de lîngă cazarma artileriei și pănă la hotel Carol, colțul estic al peninsulei), este de 55 m., deci pe 1 kil. solul se înclină cu 30—33 m., prin urmare pe metru este 0 m. 016; este și mai mică înclinațiunea de la E. spre V.

Hidrografia este reprezentată numai prin Marea-Neagră și un iaz; ape curgătoare nu sunt, iar văile sunt foarte puțin numeroase și fără vre-o importanță oare-care. Marea o udă la E. de iazul Tăbăcăria (5 kil. spra N. de oraș), pănă la gura văei Sara-Iuc-Ceair (4 kil. spre S.-V. de oraș), pe o lungime de aproape 12 kil. Malul Mării începînd de la iazul Tăbăcăria și mergînd spre S., se îndreaptă mai întîiu spre S.-E., pănă mai jos de Tăbăcăria-Nouă, apoi spre S. pănă la marginea orașului, de aci spre S.-E., formînd promontoriul sau capul Constanța, pe care este așezat și farul; de aci spre S.-V. și N.-V., formînd un semicerc și determinînd peninsula pe care este așezat orașul Constanța, apoi spre S.-V. și S. pănă la valea Sari - Iuc - Ceair. Malul este pretutindeni înalt și stîncos. Iazul Tăbăcăria, care nu e alt-ceva de cît o prelungire sudică a laculuî Sirt-Ghiol, și e despărțit de dînsul prin o bandă de nisip, are 80 hect. întindere și s'a numit așa, din cauză că pe marginea lui nord estică era așezată vechia Tăbăcărie, care azi nu mai funcționează.

Clima comunei Constanța este plăcută și sănătoasă. Marea este aproape liniștită din Maiu pănă în Septembrie, iar în tot cel-l'alt timp este agitată de suflarea vîntului de E. și S.-E. Iarna, cu toate că frigul nu ia proporții mari, totuși este destul de riguroasă; atunci mai toată populațiunea flotantă și mișcarea comercială devine mai înceată.

Vara, Constanța, e loc de vilegiatură.

După observațiunile serviciului meteorologic, constatăm următoarele pentru orașul Constanța:

Presiune atmosferică mijlocie: 761.1 (maximă 780, minimă 742.7).

Temperatura aerului în C⁰ mijlocie: 11⁰.8 (maximă 32⁰.8, minimă —17⁰, variația fiind de 49⁰.8), deci un climat continental, cu o temperatură foarte variabilă.

Observațiuni udometrice (udo-

www.dacoromanica.ro

metrul Seewarte din Hamburg) pentru H (înălțimea soluluĭ) = 30 m., hu (înălțimea instrumentuluĭ) = 1 m. 5, pentru suprafața = 500 cm.² In 66 zile, cantitatea de apă a fost egală cu 0.1 mm.; în 57 zile cantitatea a fost egală cu 1.0 mm.; 13 zile cu zăpadă, care n'a stat niciĭ odată maĭ mult de 5—6 ceasurĭ, grosimea eĭ fiind de 0 m. 6 mm.

Umezeala absolută: % mijlocie: 9.5. (maximă de 209.2, minimă de 1.0).

Umezeala relativă: % mijlocie 83 (maximă 100, minimă 28).

Nebulozitatea medie: 5.1 zile, senine: 134, noroase: 111, acoperite: 121.

Vînturile (iuțeala în m. pe secundă; în mediŭ = 122), cel de la N. 317; cel de la N.-E. 63, acesta aduce timp senin, iarna frig; cel de la E. 76, cel de la S.-E. 19; cel de la S. 246; cel de la S.-V. 19; cel de la V. 67; cel de la N.-V. 258; amîndouă acestea din urmă aduc ceață și umezeală. Zile calme aŭ fost 33.

Marca orașuluĭ e o corabie cu pînze în treĭ părțĭ, lîngă un far ce poartă în cap un steag.

Impărțirea orașului. — Orașul este împărțit în două culorĭ: roșu în partea sudică și galbenă în partea nordică, despărțite prin strada Gărĭĭ și Portul. Inainte se împărțea în mahalale: cea turcească la E. și în centru, cea tătărească la N. și cea bulgărească la S. și V. Astă-zĭ saŭ contopit la un loc și populațiunile s'aŭ amestecat între ele. Sunt astă-zĭ 62 străzĭ, între carĭ principalele sunt: Traian, Mangalia, la capătul căreia se găsește centrul comerțuluĭ de grîne, Ovidiŭ, Elena, Romînă, Carol I, plantată, bine întreținută, etc., dar cea maĭ frumoasă este Bulevardul Elisabeta, construit în 1880, pe marginea Mărĭĭ. Ele sunt în general curate, bine pavate, afară de cele de la margĭnĭ, unde sunt numaĭ șosele pietruite saŭ simple drumurĭ fără pietriș.

Edificiile principale în Constanța sunt: biserica Catedrală, construită după planul architectuluĭ Orăscu și zugrăvită de artistul Mirea; Hotel Carol I, într'o poziție admirabilă, pe Bulevardul Elisabeta, chiar pe promontoriul Constanțeĭ, lîngă un far înalt de 23 m.; (maĭ este un far lîngă port pe capătul sudic al maluluĭ celuĭ vechiŭ și înalt de 15 m.). Tot pe Bulevardul Elisabeta, este un Casino, locul de petrecere al vizitatorilor și orășenilor, construcție de lemn, însă destul de încăpătoare pentru teatru, reprezentațiunĭ, concerte, balurĭ, etc. Maĭ sunt hotelurile Gambeta, Central, Regal, etc., toate bine îngrijite, însă nu totd'auna încăpătoare pentru numărul pe fie-care an crescînd al vizitatorilor; școala primară Prințul Ferdinand și Princesa Maria, pe str. Carol I, giamia Azizia, spitalul comunal, palatul cel noŭ al primărieĭ și biserica grecească; palatul Prințuluĭ Sturdza pe Bulevardul Elisabeta. Prefectura este așezată pe strada Ovidiŭ; maĭ înainte ocupa, pănă la 1882, vechiul conac turcesc (strada Traian) care a ars în 1882; azĭ ocupă un local închiriat. In general, încetul cu încetul, casele cele vechĭ de stil oriental turcesc, fac loc unor somptuoase clădirĭ, în stilul european, iar Constanța va ajunge, de o potrivă cu însemnătatea eĭ comercială, la o importanță politică care va face dintr'însa centrul peninsuleĭ dobrogene, lăsînd pe jos cu mult pe Tulcea de lîngă Dunăre.

Nu trebue să uităm și statua luĭ Ovidiŭ, ridicată în 1883, pe piața Independența, și datorită cunoscutuluĭ sculptor italian din Florența, Ettore Ferari.

Comunicația se face pe cele 62 strade, pe Bulevardul Elisabeta, Piața Ovidiŭ saŭ Independența; sunt 53 trăsurĭ de piață și 178 căruțe saŭ harabale.

Serviciul de siguranță este încredințat unuĭ cap al poliției, ajutat de comisarĭ, 1 comandant al plutonuluĭ de gardiștĭ (56 sergenți de oraș); cheltuelile luĭ sunt de 23580 leĭ. Din biuroul central al poliției pleacă liniĭ telefonice la Port, Parchet, comisia de roșu, și pompieriĭ, gara, primăria, gendarmiĭ, comisia de galben și divizia activă a armateĭ.

Serviciul curățituluĭ reclamă o cheltuială de 54700 leĭ și se făcea, pănă la 1880, de către hamalĭ; azĭ s'a creat serviciul pompierilor cu 1 comandant, 14 oamenĭ de serviciŭ, 26 caĭ, 4 pompe mobile, 13 sacale, 80 săcagiĭ; pompieriĭ stropesc străzile; stradele sunt în general curate, gunoaiele sunt duse la 2—3 kil. afară de oraș.

Iluminatul cere 25000 leĭ ca cheltueli și se face prin 359 lămpĭ cu gaz petroleŭ. De și scurgerea apelor provenite din ploae se face ușor, orașul fiind așezat pe pantă, totuși s'a construit în partea vestică și un canal pe la atelierile căcĭ ferate.

Starea sanitară a comuneĭ e bună în general; personalul serviciuluĭ se compune dintr'un medic comunal, un sub-chirurg-vaccinator și o moașă; în oraș sunt 10 medicĭ (din carĭ 3 militarĭ) și 5 farmaciștĭ (1 militar). Cheltuelile acestuĭ serviciŭ se ridică la 38390 leĭ. Spitalul comunal, construit în 1893 și avînd 25 paturĭ, este spațios,

www.dacoromanica.ro

igienic, deservit de medicul orașuluĭ și de 13 ajutoare.

Serviciul veterinar se face de către un veterinar al orașuluĭ, ce supraveghiază abatoriul comunal, situat pe țărmul Mărĭĭ la marginea orașuluĭ; el se întreține prin o cheltuială de 14193 leĭ anual.

Astă-zĭ apa potabilă a orașuluĭ se ia din 3 fîntînĭ sistem american, așezat în Nordul orașuluĭ sau din fîntîna (cișmeaua) cătunuluĭ Anadol-Chioi, la 4 kil. spre N.-V. de oraș. Din cauză că această apă nu este de calitate bună și nicĭ suficientă, se aduce apă și de la Murfatlar (gară), situat la 15 kil. spre V. de Constanța, în cisterne de ale căeĭ ferate; apa de la Murfatlar este bună și de aceea se născuse ideia unuĭ proiect de alimentare a orașuluĭ cu apa din izvoarele de la Murfatlar, însă chieltuelile fiind prea marĭ, s'a renunțat la acest proiect și s'a adoptat acela ca orașul Constanța să fie alimentat cu apă de la Anadol-Chioi. Se va construi în acest scop un rezervoriŭ pe movila Avretin, unde apa va fi adusă prin canale în beton și dusă în oraș prin conducte (a căror lungime totală va fi de 2 ½ kil.) și distribuită prin 88 fîntînĭ în diferitele părțĭ ale orașuluĭ; din acestea, 3 vor fi monumentale: cea de la gară, de pe piața Ovidiŭ și de la Catedrală. După calculele făcute, orașul — a căreĭ populațiune este presupusă ca urcată la numărul de 40000 sufl. — va avea zilnic 4000 m. c. sau 200 litri pe zi de cap; costul acestor lucrărĭ este de 830000 leĭ. Comuna a prevăzut în budgetul său suma de 80500 leĭ pentru începerea lucrărilor.

Incă din timpul Romanilor, băile de mare de la Tomi (Constanța) eraŭ mult vizitate; între alte se știe că guvernatorul provincieĭ Moesia inferioară, Caius Prastina-Messalinus, în timpul luĭ Antonin Piul, înălță la Tomi geniuluĭ loculuĭ un altar de marmură ca băile să-ĭ aducă sănătate (Gr. Tocilescu, «Mittheilungen aus Oesterreich», Wien, 1866). Astă-zĭ, de la ocuparea Dobrogeĭ de către Romînĭ, aŭ început a fi vizitate din ce în ce maĭ mult. La început, băile se găseaŭ în marginea orașuluĭ (otelele Carol și Gambeta, Portul, biserica armeană), azĭ sunt instalațiunĭ afară din oraș, la 3 kil. spre S.-E., pe coasta Mărĭĭ, la poalele unuĭ deal acoperit cu viĭ, de unde și numele de: La-Viĭ, unde lumea se transportă într'un tren ce circulă de maĭ multe orĭ pe zi între oraș și viĭ, cu 6 halte de oprire: Ovidiŭ, Tomi, Tetis, Gară și 2 halte la viĭ; în fața ultimeĭ halte se găsește parcul băilor, bine întreținut; o șosea nisipată cotită conduce coborînd la stabiliment, împărțit în două: pentru dame, la stînga, spre oraș și pentru bărbațĭ, la dreapta. Aci la viĭ, publicul găsește, pe lîngă clima temperată, aer sănătos, distracția, sănătatea. Maĭ sunt și alte 3 localurĭ de băĭ calde (1 militară).

Populațiunea Constanțeĭ e amestecată, ca și a Dobrogeĭ în general, însă din cauză că orașul e și port maritim, toate naționile și-aŭ dat aci întîlnirea. Deosebirea exterioară însă nu se poate vedea de cît numaĭ între elementele turcești, bulgărești, carĭ diferă prin îmbrăcămintea lor de cele-l-alte elemente, îmbrăcate europenește.

După recensămîntul din 1894, cel maĭ noŭ de pănă acuma, avem tablourile următoare:

Capĭ de familie sunt 1759 bărbațĭ, 1892 femeĭ; membri de familie, 4667 bărbațĭ, 3803 femeĭ.

După stare civilă: necăsătoriță 4370 bărbațĭ, 1993 femeĭ, căsătoriță 1491 bărbațĭ, 1572 femeĭ; văduvĭ 100 bărbațĭ, 399 femeĭ; divorțațĭ 15 bărbațĭ, 28 femeĭ.

După cetățenie: Cetățenĭ romînĭ 4106 bărbațĭ, 2756 femeĭ; supușĭ străinĭ 2163 bărbațĭ, 1033 femeĭ; nesupușĭ nicĭ uneĭ protecțiunĭ 157 bărbațĭ, 203 femeĭ.

După religie: ortodoxĭ 4422 bărbațĭ, 2150 femeĭ; catolicĭ, protestanțĭ, luteranĭ, etc. 278 bărbațĭ, 400 femeĭ; mahometanĭ 1185 bărbațĭ, 1017 femeĭ; mozaicĭ 460 bărbațĭ, 395 femeĭ; de alte religiĭ 81 bărbațĭ, 30 femeĭ.

După instrucție: știŭ carte 2970 bărbațĭ, 1293 femeĭ; nu știŭ 3456 bărbațĭ, 2699 femeĭ.

După ocupațiune: debitanțĭ de băuturĭ spirtoase 55 bărbațĭ; profesiunĭ libere (medicĭ, advocațĭ, profesorĭ, magistrațĭ) 87 bărbațĭ, 1 femee; meseriașĭ, industriașĭ, etc. 860 bărbațĭ, 27 femeĭ.

După naționalități: Romînĭ 2519, Grecĭ 2460, Turcĭ și Tătarĭ 2202, Bulgarĭ 1060, Armenĭ 559, Germanĭ 332, Evreĭ 855, Ungurĭ 181, Italienĭ 100, Francezĭ 51, Englezĭ 45, Ruși 33, Olandezĭ 5, Sîrbĭ 4, Muntenegrenĭ 4.

Numărul de 10419 suflete este, incontestabil, mult inferior cifreĭ adevărate, dacă luăm în considerare creșterea continuă a populațiuneĭ, din repedea dezvoltare economică a portuluĭ Constanța; la această adăugăm și populațiunea flotantă, așa adevărata cifră trebue să fie peste 12000 suflete. Densitatea populațiuneĭ orașuluĭ Constanța este de 48 locuitorĭ pe hect.

www.dacoromanica.ro

Cultul religios se exercită: într'o Catedrală romînă, cu hramul S-ţiĭ Apostolĭ Petru şi Pavel, zidită în 1895 şi întreţinută de Stat, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ, 1 diacon şi 1 paracliser. Grecii aŭ o biserică, cu hramul Schimbarea-la Faţă, zidită în 1871—82, cu venitul provenit din donaţiunile enoriaşilor şi deservită de 2 preoţi şi 2 cîntăreţi. Din venitul eĭ se întreţine o şcoală greacă. Bulgariĭ aŭ şi eĭ o biserică. Armeniĭ aŭ o biserică, fondată în 1875, deservită de 2 preoţi şi 2 cîntăreţi. Protestanţiĭ aŭ o biserică zidită în 1895. Catoliciĭ aŭ o catedrală zidită în 1885. Geamiile sunt în număr de 8, întreţinute de Stat şi deservite de 8 hogĭ; aŭ un muftiŭ (protopop), plătit cu 300 leĭ de guvernul romîn şi 570 leĭ (25 lire) de guvernul otoman. Una din ele, Mahmudia, e zidită la 1722 de Sultanul Mahmud; şi alta, Azizia, zidită la 1860, de Abdul-Aziz.

Instrucţiunea se predă, în ce priveşte învăţămîntul secundar, într'un gimnaziŭ, frecuentat acum de 58 elevĭ şi infiinţat în anul 1896, maĭ întîiŭ cu 2 clase, desfiinţîndu-se şcoala normală de învăţătorĭ, existentă de maĭ bine de 10 anĭ.

Invăţămîntul primar urban se predă în 4 şcolĭ, 2 de băeţi şi 2 de fete; o şcoală de băeţi şi una de fete, fondate în 1879, ce se găsesc în localul numit Principele Ferdinand şi Principesa Maria, întreţinute de Stat, cu 9 învăţătorĭ şi 7 învăţătoare şi frecuentată de 658 elevĭ (358 băeţi, 300 fete).

Şcolĭ particulare funcţionează 6 în oraşul Constanţa; una a comunicăţiĭ bulgare; alta a comunicăţiĭ grece; o şcoală confesională armeană; 2 şcolĭ confesionale izraelite; 2 şcolĭ turceştĭ, alipite de geamile maĭ sus amintite; grădina de copiĭ Lelia Petraru, la care s'a adăugat acum doĭ anĭ şi cursul secundar. Aceste şcolĭ aŭ fost frecuentate în modul următor: cele ale comunităţilor străine de 199 băeţi şi 37 fete; şcoalele confesionale de 75 copiĭ şi institutul Lelia Petraru de 38 din cursul primar şi 8 din cursul secundar.

Agricultura.— Calitatea pămîntuluĭ moşieĭ comuneĭ, care este arendată, nu e tocmaĭ bună; pămîntul nu e vegetal negru, ci slab, puţin productiv; se cultivă pe el orz, grîŭ, ovăz şi planta uleioasă-textilă, inul; asolamentul se obişnueşte prea puţin. In partea sud-vestică a oraşuluĭ, pe malul cel ridicat al mării, viţa a găsit un teren favorabil şi se cultivă cu oarecare succes. Intinderea pămîntuluĭ cultivabil se modifică în fie-care an.

Intinderea totală a comuneĭ fiind de 1189 hect., din carĭ 190 hect. neproductiv (ocupat de vatra oraşuluĭ cu 2838 case) şi restul de 999 hect. productiv, se împarte ast-fel: 892 hect. ale Statuluĭ cu proprietarĭ, 107 hect. ale locuitorilor. După felul producţiunilor: Teren cultivabil 180 hect.; rămas necultivat 492 hect.; izlaz 200 hect.; viĭ 107 hect.; pădurĭ 20 hect.

Este 1 plugar-arendaş, care are 4 pluguri cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ, 1 maşină de vînturat, 10 grape de fier. Maĭ sunt în spre marginea oraşuluĭ, o moară cu aburĭ şi 4 de vînt.

Vite sunt peste 2200 capete, din carĭ: 21 armăsarĭ, 631 caĭ, 43 epe, 6 boĭ, 45 vacĭ, 9 viţeĭ, 2 bivolĭ, 78 bivoliţe, 50 malacĭ, 4 asinĭ, 20 berbecĭ, 300 oĭ, 50 mieĭ, 6 ţapĭ, 50 capre, 20 ezĭ, 100 porcĭ, 50 scroafe. Sunt 21 puţurĭ saŭ fîntînĭ.

Industria este, relativ, dezvoltată, însă maĭ puţin ca în oraşul Tulcea; Constanţa este un oraş maritim, aşa că maĭ toată activitatea eĭ este îndreptată în această direcţie. Totuşĭ sunt în comună 258 industriaşĭ, maĭ toţĭ de a 2-a şi a 3-a mînă, ocupîndu-se cu fierăria, potcovăria, croitoria, lemnăria, etc. Sunt 70 fierarĭ, 25 bărbierĭ, 6 potcovarĭ, 15 croitorĭ, etc. Ca industrie mare, avem: 1 fabrică de bere şi 1 de tăbăcărie, aceasta din urmă în afară de oraş, la $3^1/_2$ kil. spre N. de oraş, lîngă iazul cu acelaşĭ nume şi Mare, fondată la 1880 de fraţiĭ Ciricliano; întrebuinţează 130—150 lucrătorĭ cu maşinĭ de 150 caĭ putere şi producînd pănă la 200000 leĭ. Maĭ era şi o altă tăbăcărie, la $1^1,_2$ kil. spre N. de cea precedentă, care s'a închis.

Comerciul este principala ocupaţiune a locuitorilor. Sunt în comună 704 comercianţĭ, din carĭ 48 hangiĭ, 79 cîrciumarĭ, 35 băcanĭ, 20 lipscanĭ, 8 brutarĭ, 9 măcelarĭ, 22 zarzavagiĭ, 5 morarĭ şi restul ocupîndu-se cu alte ramurĭ. El creşte mereŭ, graţie măsurilor înţelepte ale guvernuluĭ romîn, de a proteja dezvoltarea lui economică şi numeroaselor îmbunătăţirĭ aduse mijloacelor de comunicaţie portuluĭ. In anul 1896 s'a pus piatra fundamentală a nouluĭ port, căcĭ cel vechiŭ nu era suficient pentru marele număr de vase ce vine şi pleacă din Constanţa. Construcţiunea poduluĭ de peste Dunăre, punîndu-se ast-fel Constanţa în legătură cu agricola regiune a Valahieĭ şi cu Bucureşti, va face ca oraşul să crească necontenit. Nu va trece mult timp şi acest oraş va dobîndi importanţa pe coasta vestică a

www.dacoromanica.ro

Mării, pe care a avut-o vechiul Tomi.

In cursul anului 1895 au intrat în portul Constanța 388 vase, au eșit 384, avînd pe ele în total 11208 pasageri și 18892 marinari.

Totalul importațiunei și exportațiunei, 17185611 lei; importațiuni, 5570393 lei; exportațiuni, 11615218 lei.

Comerțul Constanței merge din ce în ce crescînd. Mai cu osebire prin construcția podului de peste Dunăre la Cernavoda, el va lua un avînt din ce în ce mai mare, fiind singurul nostru port maritim în condițiuni mai bune.

Budgetul orașului Constanța în anul 1896 a fost de 635667 lei la venituri și tot atîta la cheltueli.

Căile de comunicațiune sunt: maritime, din Constanța (port) plecînd o mulțime de vase, atît romîne cît și străine, un serviciu regulat de mesagerii și pasageri cu porturile romîne: Sulina, Tulcea, Galați, Brăila și cu Constantinopole; cele 62 de drumuri, străzi, căi, cari străbat orașul în lung și lat, mai toate în bună stare; calea ferată ce duce la București prin Medjidia-Cernavoda; calea ferată ce duce din oraș la băile reci de lîngă vii, cu stațiile Ovidiul, Tomi, Tetis, gara și 2 stații la vii; calea națională ce duce prin Babadag la Tulcea; calea județeană la Mangalia; drumuri comunale cu satele învecinate.

Gara Constanței, adică capătul liniei ferate Cernavoda-Constanța, sau mai bine zis azi București-Constanța, a fost construită în 1862 odată cu calea ferată; ea a fost răscumpărată în 1881. Astă-zi această gară este insuficientă față cu avîntul mișcărei comerciale ce a luat orașul Constanța, și de sigur, că după terminarea portului, se va construi și o gară mult mai mare și mai frumoasă.

In anul 1859 compania engleză «Danube and Black dea railway Comp. Limited» a construit un port în limitele celui actual. Incă din anul 1877 acest port era insuficient traficului de cereale ce se făcea pe aici; astă-zi, el deveniud debușeul direct pentru productele mai întregei țări, se impunea construirea unui nou port sau mărirea celui actual. In anul 1876 s'au exportat 368862 tone; în 1895 s'au exportat 69707927 tone, cifre care vorbesc de sine pentru transformarea portului. Portul s'a răscumpărat în 1881; guvernul nostru a votat, prin legea din 20 Martie 1885, un credit de 25 milioane lei pentru mărirea portului. Lucrările au început în primăvara anului 1896; piatra fundamentală a fost pusă în digul despre larg, la 60 m. departe de țărm, la 16 Octombrie 1896, de către M. S. Regele Carol I. Peste cîți-va ani Constanța va fi înzestrată cu unul din cele mai frumoase porturi.

Companiile de vapoare sunt în număr de 9, cari își au agenții în Constanța. Acestea sunt:

1. Serviciul maritim romîn, 2. Johnston W. & C-nie (englez); 3. Fraissinet & C-ie (francez); 4. Messageries maritimes (francez); 5. Wilson (Hull, englez), 6. Lloyd (austriac); 7. Deutsche Levante-Linie; 8. P. M. Courteji & C-ie (turcesc); 9. Florio & Rubattino (italian).

Vama a fost înființată la 7 Noembrie 1878. Venitul vamal pe 1896—97 (dinpreună cu sucursala Mangalia) a fost de lei 1620892.90.

In orașul Constanța mai sunt diferite stabilimente comerciale, Poșta și Telegraful ce funcționează de la 1878 și al căruĭ venit pe exercițiul 1896—97 a fost de lei 155669.42; un biroŭ al Regiei Monopolului Tutunurilor, înființat în 1882; sucursalele Băncei Naționale a Romîniei, funcționînd de la Mai 1894; a Băncei Agricole, din 20 Octombrie 1894; a Creditului agricol, de la 1 Aprilie 1883; o Cameră de comerciŭ, înființată în 1880. Societățile de asigurare: Națională, Dacia-Romînia, Unirea, ș. c. l. își au și în Constanța sucursale de ale lor.

Agențiile diplomatice cari se găsesc în Constanța sunt de 3 feluri:

1. Consulatele: Austro-Ungariei (înființat în 1861), Belgiei (1880), Turciei (1879).

2. Vice-consulatele: Germaniei (1865), Franciei (1862), Rusiei, Mareĭ-Britanii, Spaniei, Suedo-Norvegiei (1861).

3. Agențiile consulare ale: Italiei (girată de consulul austro-maghiar), al Bulgariei (girant consulul turc), Greciei (girant consulul rus).

Mai avem în Constanța o clădire a Institutului geografic, situată pe țărmul Mării la aripa dreaptă a oteluluĭ Carol, și servește ca punct de niveliment de precizie al țăreĭ întregi.

Istoricul. — Dăm aci în rezumat conferința inedită a d-luĭ profesor Gr. Tocilescu: «Tomi (Constanța) în epoca greco-romană» ținută la Ateneul Romîn, în 1892:

«Poetul Ovidiŭ, pe care o soartă neîmblînzită l'a făcut să-și sfîrșească zilele surghiunit în orașul de azi Constanța, ne-a păstrat o fabulă, care se pune în legătură cu unul din evenimentele legendare cele mai însemnate ale Greciei eroice: cu ex-

www.dacoromanica.ro

pediţiunea Argonauţilor. Se ştie că obiectul expediţiuneĭ era căutarea şi găsirea lîneĭ de aur, pe care un balaur neadormit o păzea spînzurată de un bătrîn stejar în ţara Colchideĭ. Eroul thesaliot Jason, după învingerea a mulţime de greutăţĭ, ajunge în fine, cu soţiĭ săĭ la gura rîuluĭ Phasis, pluteşte în susul rîuluĭ pănă la oraşul Aea, şi cere regeluĭ de aci Aetes, preţioasa lînă. Regele făgăduieşte că ĭ-o va da dacă dînsul va putea înjuga la plug doĭ taurĭ, cu picioarele de acioae şi carĭ suflă jăratec pe nas şi gură, şi va ara cu dînşiĭ o cîmpie, semănînd dinţiĭ balauruluĭ luĭ Cadmos. Lucru greŭ de făcut; eroul nostru ar fi pĭerit, dacă fiica luĭ Aetes, Medea, nu s'ar fi înamorat de Jason, şi vrăjitoreasă cum era, pune în serviciul amantuluĭ săŭ toate mijloacele arteĭ sale magice; îl face invulnerabil; Jason prinde pe taurĭ, ară, şi seamănă; şi cînd vede că din brazdă a încolţit niştе uriaşĭ armaţĭ, Medea îl sfătueşte să arunce pietre în mijlocul aceleĭ cete monstruoase care se omoară între dînsa. Cu toate acestea, Aetes nu se ţine de cuvînt. Atuncĭ Jason, ajutat cu vrăjitoriile Medeeĭ, adoarme pe balaur, şi fură lîna. Indată Argonauţiĭ se aruncă în corabiă şi pornesc înapoĭ. Medea, care însoţea pe amantul săŭ, vede... dar să ascultăm pe însuşĭ Ovidiŭ (*Triste*, cartea III, elog. 9):

«Aci chiar (cine ar crede) se găsesc oraşe greceştĭ printre aceste nume barbare, ce abia poate să le pronunţe o gură omenească: o colonie din Milet a venit aci, şi a fundat un stabilimeut grecesc în mijlocul Geţilor, numele loculuĭ, foarte vechiŭ şi anterior fundaţiuneĭ oraşuluĭ, se urcă, după tradiţiunea autentică, pănă la omorîrea luĭ Absyrtus.

Stînd în corabia construită prin grijile răsboiniceĭ Minerve, impia Medea fugea de tatăl săŭ pe care îl părăsise. De o dată, din vîrful unuĭ deal, sentinela zări corabia în depărtare. «Inimicul, strigă ea, cunosc pînzele luĭ Colchos.» Mynieniĭ daŭ alarma, fringhiile se desfac; ancora cedează sforţărilor puternice care o ridică. Cu toate acestea Medea, cu acea mînă, care a cutezat, care are încă să cuteze a face atîtea crime, îşĭ bate pĭeptul săŭ sfredelit de remuşcărĭ, şi de şi n'a pĭerdut nimic din îndrăzneala eĭ, tînăra fată înmărmurită, păleşte de groază la vederea pînzelor carĭ înaintează. «Sunt o pĭerdută, strigă ea; trebue s'alerg la o stratagemă pentru a opri în drum pe tatăl meŭ.» Pe cînd căuta în mintea sa vre un mijloc, şi'şĭ întoarce capul în toate părţile, ochiĭ săĭ întîlnesc din întîmplare pe fratele săŭ maĭ mic. Abia a văzut pe acest copil: «Triumfăm, strigă ea, moartea are să-mĭ asigure mîntuirea.» Ea zice, şi îndată împlîntă fără milă pumnalul în pĭeptul acesteĭ nevinovate victime, care nicĭ prevede, nicĭ se teme de o asemenea trădare; sfîşie corpul săŭ şi risipeşte ici şi colea membrele, pentru că aflarea şi împreunarea lor să fie maĭ grele. Dar pentru ca să se ştie crima sa, ea expune de vîrful stîncеĭ mînele sarbede şi capul sîngerînd al fratelуĭ săŭ, voind cu această nouă lovitură, să împiedice din drum pe tatăl săŭ, ocupat a strînge acele membre împrăştiate.

Acest loc fu decĭ numit Tomis, fiindcă aci, zice-se, o soră a tăiat membrele fratelуĭ săŭ.»

De sigur, că această fabulă, care aminteşte luptele feciorilor noştri de împăraţĭ cu zmeiĭ şi zmeoaicele, pe caiĭ năzdrăvanĭ, ce mîncă jăratec şi zboară prin vîntul turbat, nu este în fondul eĭ, de cît una din acele explicaţiunĭ etimologice plăzmuite, de carĭ tradiţiunile abundă: Fiind-că τομεύω τέμνο însemnează a tăia, τομή tăietura, şi pentru cuvîntul, că oraşul Tomi era şi este pe o limbă de pămînt în formă de lîră, iar litoralul din preajmă este foarte variat şi cu multe tăieturĭ, a fost uşor fantazieĭ Grecilor să plăzmuiască legenda luĭ Absyrtus şi a Medeeĭ. Maĭ tîrziŭ, cel puţin în epoca romană, Incuitoriĭ din Tomi nu se maĭ mulţămeaŭ cu această legendă şi raportaŭ originea oraşuluĭ lor la un «Tomos fundator» al căruĭ cap îl vedem reprezentat pe monedele de bronz ale oraşuluĭ cu legenda: TOMOV HPΩOC saŭ singur TOMOÇ: maĭ adesea TOMOC KTICTHC.

Dacă însă lipsesc dovezile pentru existenţa unuĭ stabiliment fenician, anterior oraşuluĭ elenic, — este sigur însă că mărturia luĭ Ovidiŭ despre originea milesiacă saŭ ioniană a oraşuluĭ Tomi — pe care el îl numeşte într'un loc: Miletide, are pentru sine cea maĭ mare probabilitate, putem zice, chiar siguranţă. Maĭ întîiŭ geograful Strabon ne spune că oraşele de pe literalul vestic al Mărіĭ-Negre: Istros (azĭ Casap-Chioi), Apollonia (Sozopolis) şi Odessos (Varna), sunt coloniĭ ale Miletuluĭ, prin urmare ioniene ca şi cele din Nordul Mărіĭ-Negre; Tyra (Akerman) şi Olbia (lîngă Odesa); epoca fundaţiuneĭ lor cade cam pe la finele secoluluĭ al VII-lea a. Chr., prin urmare tot atuncĭ şi tot la aceeaşĭ origine trebue să punem şi să raportăm fundaţiunea oraşuluĭ Tomi, ca o colonie intermediară între Apolonia şi Istros; un secol maĭ tîrziŭ se fundează Calatis (Mangalia) de niştе emigranţĭ din Heraclea (în Bitinia).

O probă că această concluziune este dreaptă, o găsim în inscripţiunĭ: una este un monument frumos din epoca antereoară cuceririĭ romane ridicat de unul din triburile cetăţiĭ Tomis, anume tribul Argadeilor, luĭ Cercion, fiul luĭ Timonach, filarchul (adică şeful săŭ), căruia îĭ decernează o coroană. Se ştie că cele 4 triburĭ ioniene primitive, carĭ aŭ existat la Atena pănă la Cliste-

www.dacoromanica.ro

nes, și carĭ s'a regăsit și în cele-l'alte orașe ale Ionieĭ, eraŭ: Geleonțiĭ, adică ceĭ strălucițĭ, nobiliĭ; Argadeĭ (agricultoriĭ); Aigicoreĭ (păstorĭ de capre); Hoplete (ceĭ armațĭ). Iacă dar tribul Argadeilor constatat la Tomi; aceasta e o dovadă de originea milesiană a acestuĭ oraș; a doua probă o avem într'un fragment de inscripție, ce se poate vedea la Muzeŭ, și din care s'a păstrat numaĭ treĭ rînduri; din ele rezultă, că tribul Aigicorei a dedicat monumentul. Intîmplarea va face, poate să scoață la iveală numele și celor-alte două triburĭ: Geleonțĭ și Hopleți. Maĭ tîrziŭ găsim în inscripțiunĭ menționîndu-se încă două triburĭ la Tomi: tribul Romanilor (Ρωμέων), format probabil în epoca imperatorilor romanĭ, cum se vede din însușĭ numele, și doveditor că o suburbie a orașuluĭ era locuită de coloniștĭ romanĭ; și Οἰνωπες, cunoscut deja la Chyzicos și Efesos alăturea cu cele alte 4 file ionice originare. Tot inscripțiunile vin să deslege cestiunea multe secole dezbătută asupra situațiuneĭ orașuluĭ Tomi. Fiind-că se știa că Ovidiŭ a fost exilat și a murit în acest oraș — învățațiĭ din Europa occidentală, încă de la începutul secoluluĭ al XVI-lea, începură să se întrebe: unde va fi odihnind cenușa nefericituluĭ poet. Unĭĭ vedeaŭ mormîntul săŭ în Basarabia, pe Dnistru, lîngă Ovidevizero (Lacul-Oviduluĭ, adică Lacul-Oilor, unde se adăpaŭ oile); saŭ în Rusia, lîngă Kiev; saŭ în Austria, la Stein am Anger, saŭ în Banat, la Temișoara; saŭ în Dobrogea, la Ieni-Pangola, în districtul Silistra, la Babadag, Mangalia etc., plăzmindu-ĭ inscripțiunĭ funerare (epitafe), care de care maĭ curioase. La 1856 un scriitor grec Andreiŭ Papadopulo Vretos, găsind la Anadolkoi — un sat departe de Constanța numaĭ vre-o 20 minute cu piciorul — o inscripție, conținînd dedicația uneĭ statue a împăratuluĭ Lucius Verus — de către marinariĭ orașuluĭ Tomi, a conchis că aci a fost vechiul Tomi, iar că la Constanța de azĭ trebue să căutăm orașul din epoca luĭ Constandin: Constantiana. Chiar în 1872 răposatul Papiu Ilarian, (Cantemir, «Descriptio Moldaviae», pag. 20) pune «cu siguranță» Tomi la Dnistru.

Această opiniune a luĭ Papadopulo, adoptată de învățațĭ ca Kiepert, Mommsen și alțiĭ, trebue respinsă: maĭ întîiŭ: Anadol-Chioi este în interior, aproape de un lac (Sud-Ghiol), și cu totul impropriŭ a fi servit de așezăminte unuĭ oraș de port; nicăerĭ nu se vede unde ar fi putut sta portul; al doilea: aci nu s'a găsit de cît 2—3 pietre (și încă întrebuințate în construcțiunĭ). Din contra: a) situațiunea Constanțeĭ de azĭ convine orașuluĭ antic, avînd un basin propriŭ pentru adăpostirea corăbiilor; b) maĭ mult de jumătate din cele 150 inscripțiunĭ relative la vechiul Tomis, s'a găsit în coprinsul orașuluĭ, și cu ocaziunea orĭ-cărorĭ construcțiunĭ, es la iveală urmele orașuluĭ antic; c) monedele antice ale orașuluĭ se găsesc în mare cantitate aci, iar nu la Anadol-Chioi; d) o parte din oraș este chiar copleșit de mare, cea-ce face, că atuncĭ, cînd este furtună mare, valurile scot la iveală monede și obiecte de aur, inele, fragmente micĭ de marmura; chiar o inscripțiune frumoasă referitoare la un Colegiŭ saŭ thiast al luĭ Bacchus (în Muzeŭ) este găsită în mare; d) fundațiunile edificiilor antice sunt aci încă vizibile în maĭ multe puncte; așa aproape de mare, șanțul drumuluĭ de fier a descoperit bazele unuĭ șir de coloane din epoca antonină; ele aŭ făcut probabil parte dintr'un templu de ordine corintian și de dimensiunĭ însemnate. Cu ocaziunea construireĭ drumuluĭ de fier de către compania engleză din 1862, s'a scos statuĭ, coloane de porfir, inscripțiunĭ multe, ce se pretinde a fi fost trimise în Anglia—pe cînd făcîndu-se linia ferată ce duce la Oborul de vite de la Anadol-Chioi s'a constatat numaĭ cimitirul orașuluĭ bizantin.

La Constanța se maĭ văd: orificiele a două galeriĭ subterane (apeducte), carĭ aŭ servit de conduct apelor potabile de la Anadol-Chioi și Canară; puțurĭ antice puse în comunicațiune cu această galerie; urmele uneĭ piscine (pentru băĭ) lîngă piața centrală; o uliță pavată cu lespezĭ late de piatră, trecînd pe lîngă catedrala orașuluĭ; maĭ multe statuĭ de guvernatorĭ, în mare lîngă portul antic; zidurile cetățiĭ; deosebit de faptul că toate casele de aci sunt construite cu fragmentele împrăștiate ale orașuluĭ antic, ast-fel că orașul modern pare c'ar trăi din fărămiturile celuĭ antic. Nicăerĭ în Dobrogea nu se află ruine de așa însemnătate: o probă de importanța ce a avut Tomi în epoca romană; fiind capitala a 5 și maĭ pe urmă a 6 orașe, cum vom vedea îndată.

Acum, după ce am fixat originea milesiană a orașuluĭ, și situațiunea sa adevărată, putem trece într'un zbor repede asupra istorieĭ sale, indicînd maĭ mult, de cît desvoltînd, fazele principale ale acesteĭ istoriĭ.

www.dacoromanica.ro

In treĭ epoce s'ar putea împărți istoria orașuluĭ Tomi: 1. epoca greacă (anterioară cuceririĭ Moesieĭ de către Romanĭ); 2. epoca greco-romană (de la Augustus până la Constantin); 3. epoca bizantină de la Constantin-cel-Mare până în secolul al X-lea.

Asupra primeĭ epoce, puține sunt datele ce găsim la scriitorĭ. Stabilită în plină barbarie, pe teritoriul Geților și Sciților, cetatea Tomis a avut negreșit să lupte secole întregĭ contra acestor triburĭ sălbatece, și să împărtășească și dînsa soarta celor-alte orașe grecești. Ea a încercat întîiŭ dominațiunea persană, cea de scurtă durată, în timpul luĭ Darius și generalul săŭ Megabyz; războiele Perșilor cu Grecĭĭ, aŭ liberat de jug și pe Tomi; cu fundarea regatuluĭ de către regele Sitalces, care izbutise a forma un imperiŭ Odrizilor, în peninsula Balcanică până la Dunăre și Marea-Neagră, Tomis e silit să plătească tribut, iar după desființarea regatuluĭ Odrizilor, orașul trece sub ascultarea luĭ Lisimach. Ca dovadă de pierderea autonomieĭ orașuluĭ, s'a păstrat monede de aur de atuncĭ cu capul luĭ Lisimach și cu inscripția TO (Tomis). In secolul al III-lea a. Chr., lucrurile se turbură în peninsulă prin năvălirea Celților, carĭ impun un tribut anual colonielor grecești de la Marea-Neagră.

Tot în acest secol se naște între Callatienĭ și Istrienĭ un războiŭ pentru comerciul orașuluĭ Tomis, pentru că cetățeniĭ Callatienĭ voiaŭ să facă din acest comerciŭ un monopol al lor. Aceasta ne arată că Tomis devenise acum unul din emporiile cele maĭ însemnate ale litoraluluĭ vestic al Pontuluĭ Euxin.

In anul 72 a. Chr., Tomis împărtășește soarta celor alte coloniĭ grecești învecinate, carĭ fură cucerite de către proconsulul Macedonieĭ M. Terentius Varro Lucullus, și reduse la condițiunea unor civitates foederatae. Ele avură să sufere apăsările guvernatoruluĭ roman Hybrida, contra căruia chemară în ajutor pe Bastarnĭ (în anul 59 a. Chr.) Puțin după aceea, Tomis, ca toate cetățile elene de la Olbia până la Apolonia fură supuse de către Dacĭ pe timpul luĭ Burvista. Daciĭ se întăriseră în cetatea Genucla (lîngă Casap-Chioi, la S. de gurile Dunărieĭ). Numaĭ după ce M. Licinius Crassus dărîmă această fortăreață, supremația romană se restabili la Pontus, și Tomis cu cele-l-alte orașe intrară, dacă nu de fapt, cel puțin nominal, sub guvernarea proconsulilor Macedonieĭ. In această situațiune se găsea Tomis pe timpul cînd Ovidiŭ fu internat (relegatus) acolo de către August și stete de la anul 8—17 d. Chr.

Nu vom dezbate care să fi fost cauzele ce aŭ determinat pe mărinimosul August să trimită în surghiun pe un poet așa de mare și atît de gustat de contimporaniĭ săĭ.

Orĭ-care ar fi fost acea cauză: «Ponticele și Tristele» nemuritoruluĭ poet, formează un precios tezaur de cunoștințe asupra populațieĭ acestuĭ oraș.

«Nu vezĭ, ne spune el, de cît pămînturĭ goale, fără umbră, fără verdeață; nu simțĭ vre-o dată primăvara încoronată cu florĭ; nu se vede nicĭ seceriș, nicĭ cules de vie; cîntul paserilor nu s'aude printre ramurĭ, căcĭ arborĭ nu sunt; o cîmpie întinsă acoperită de pelin, aridă și bătută de vînturĭ, se întinde atît cît ochiul poate cuprinde. In marea, cînd îțĭ aruncĭ ochiĭ pe ea, pare că n'aĭ înainte de cît o cîmpie întinsă, goală și ondulată.»

Ce trist spectacol pentru niște ochĭ deprinșĭ cu natura grațioasă, variată și accidentată a Italieĭ și frunzișul tainic al vilelor romane!

Dar nu numaĭ clima nemulțumește pe poetul nostru, ci și locuitoriĭ în mijlocul cărora este osîndit să trăiască. Eĭ sunt gîlcevitorĭ, tot-d'a-una armațĭ și gata de bătae, și nu e judecată care să nu se sfîrșească prin lovițurĭ de cuțite. Privirea orașuluĭ era și maĭ îngrozitoare: Femeile, departe de a țese și de a toarce, măcinaŭ grîul și căraŭ apa cu donița pe cap. Ulițele și piețele eraŭ adesea cutreerate de Sarmațiĭ și de Gețiĭ călărĭ. Aceștia aveaŭ glasul aspru, privirea sălbatecă, barba și părul lung, țineaŭ un arc în mînă și un cuțit la brîŭ, de care adesea se serveaŭ. Vîntul sufla cu atîta violență, în cît răsturna zidurile; iarna e lungă, aspră și riguroasă; zăpada, abia cunoscută unuĭ Italian, acoperă pămîntul în timp de lunĭ întregĭ. Marea înghiață, iar chervanele străbat mările. Vinul înghiață în butoaie, și spre a-l bea, îl sparg cu topoarele. Bărbațiĭ sunt îmbrăcațĭ de la cap până la picioare în blănĭ de animale sălbatece, care le acoperă obrazul, lăsînd numaĭ barba însloită de ghiață.

Așa petrecea poetul amorurilor ușoare, eacă oameniĭ ce acum el e silit să vadă și s'audă.

Tot el ne maĭ arată că Tomis este tot-d'a-una în primejdie despre părțile dunărene, dinspre Sarmațĭ și Bastarnĭ, carĭ îndată ce îngheață Dunărea năvălesc în cete izolate, răpesc pe

www.dacoromanica.ro

oamenĭ și cirezĭ de vite, aruncînd săgeți otrăvite prin jurul orașuluĭ Tomis. Alte orĭ neamurĭ întregĭ trec rîul și vin să înconjure orașul. Ovidiŭ, care nicĭ în tinerețe nu purtase armele, se vede acum silit la bătrînețe să îmbrace platoșa și coiful, să ia gladiul și s'alerge la ziduri.

In ceĭ nouă anĭ, cît petrecu dînsul la Tomis, învață limba Geților, așa că ajunse a scrie chiar versurĭ într'însa.

Locuitoriĭ, cît de barbarĭ eraŭ, fiind mîndri că aŭ căpătat un așa mare scriitor, îl scutiră de sarcine și impozite. El funcționă ca agonotet cu ocaziunea jocurilor ce se deteră la aniversarea nașteriĭ luĭ divus Augustus, iar orașele vecine îĭ decernară o coroană de laur. Aniĭ se scurseră, fără ca nimic să poată vindeca această inimă rănită, și pănă ce închise ochiĭ 'și ținu privirile ațintite asupra orașuluĭ, care după cele șeapte coline, privea la picioarele sale Universul supus. Dar, toate speranțele îĭ fură zădarnice, mînia monarhuluĭ fu neîmblînzită, și moartea îl surprinse în vîrstă numaĭ de 59 anĭ. Se spune că: Tomitaniĭ, plinĭ de admirație pentru poetul exilat, i-ar fi făcut o frumoasă înmormîntare, înălțînd peste rămășițele mortuare, o movilă.

Orĭ unde ar zace aceste rămășițe, Tomis, Constanța romînească de azĭ, a știut să onoreze memoria unuĭ geniŭ așa de mare și uneĭ inimĭ așa de simțitoare, înălțînd pe piața principală a orașuluĭ, statua nemuritoruluĭ poet cu următorul epitaf, ce singur și-l compusese:

Hic ego qui jaceo tenerorum lusor a [morum
Ingenio perii Naso poeta meo
At tibi qui transis, ne sit grave quis- [quis amasti
Dicere: Nasonis molliter ossa cubent.

Ceea ce ar suna cam ast-fel în romînește:

«Aci zac eŭ, poetul Nasone, cîntătorul dragostelor tinere, care am perit din pricina geniuluĭ meŭ, și tu care trecĭ, orĭcine aĭ fi și iubeștĭ, să nu-ți fie greŭ a zice: fie țărîna ușoară luĭ Ovidiŭ!»

Cu reorganziarea țărilor balcanice la începutul domnieĭ luĭ Tiberius, Tomis și cele-l'alte orașe pontice trecură sub administrațiunea guvernatoreluĭ pretorian al Moesieĭ. Cel d'întîiŭ asemenea guvernator fu L. Pomponius Flaccus, care era reprezentat, la Marea-Neagră printr'un praefectus orae maritimae anume Vestalis fiul regeluĭ Donnus și frate al praefectuluĭ civitatium in Alpes Cottiae, M. Julius Cottius (Ovid ex Ponto, IV, 7.)

Intîmplările ivite în imperiul roman după moartea luĭ Tiberiŭ, a făcut ca Tomis să nu se poată mult timp bucura de binefacerile aceleĭ «pax romana» atît de mult dorită și căutată. Neastîmpăratul popor al Dacilor, profitînd de turburările din imperiŭ, treceaŭ continuŭ Dunărea, jefuind Tomis și cele-l'alte orașe grecești, ba încă, sub Decebal, Dacia ajunsese să supună la tribut pănă chiar și pe poporul-rege. A trebuit un geniŭ militar și un împărat mare, cum încă n'avusese Roma, pentru ca Dunărea s'ajungă o fruntarie sigură a imperiuluĭ și pentru ca și orașele pontice să se poată bucura de o vieață maĭ liniștită.

Cu Traian dar, începe o nouă epocă de prosperare și mărire a orașuluĭ Tomis. Acesta devine metropola saŭ capitala uneĭ confederațiunĭ, al căruĭ congres se numește: Τὸ κοινὸν τῆς Πενταπόλεως și maĭ tîrziŭ Ἑξαπόλεως, la care lua parte deputațiĭ a șease orașe: Tomis, Istros, Callatis, Dionisopolis, Odesus și Mesembria. Portul săŭ capătă o însemnătate mare, corăbiĭ din toate țările Mediteraneĭ vin să-l viziteze; corporațiĭ de navigatorĭ din Alexandria (οἶκος τῶν Ἀλεξανδρείων) stabiliți aci, înalță temple luĭ Jupiter Serapis, Senatul și poporul Tomitan închină împăratuluĭ liberator temple, statuĭ și edificiĭ, populația crește și prosperă. Monede de bronz de la August pănă la Philipp Arabul se bat de oraș; pe reversele unora din ele ni s'a păstrat imaginea monumentelor vechĭ, un templu al luĭ Bacchus pe monedele luĭ Caracalla și Geta; altul al luĭ Jupiter pe monedele luĭ Geta și al Plautileĭ.

Orașul se înfrumusețează,— și dacă ar fi să judecăm numaĭ după resturile de coloane șĭ de capitele de porfir și marmoră de Paros, după mozaicurile și inscripțiele aflate pănă astăzĭ în Constanța, — ne putem face în deajuns o idee că: acolo unde azĭ Tătarul sărac se adăpostește cu familia într'un întunecos bordeiŭ, se ridica odată măreț templurĭ, splendide palaturĭ, piețe largĭ și amfiteatre, în care furnica o populațiune numeroasă și activă, industrioasă și comercială.

Dar timpul în mișcarea-ĭ neobosită schimbă starea vechiuluĭ Tomis, și-ĭ aduse în loc o epocă de decădere. Roma nu maĭ este în stare să apere cu aripele sale lumea, barbariĭ de toate părțile năvălesc asupra-ĭ, Dunărea nu maĭ poate fi un bulevard de apărare.

Goțiĭ, Huniĭ, Carpiĭ, Bastar

www.dacoromanica.ro

niĭ ard și pustiesc întreaga coastă a Mării-Negre. Trebue să vie un Constantin-cel-Mare, pentru ca pe vechiul Tomis în ruine să rezideascâ un nou oraș cu numele surorei sale Constanța.

O nouă perioadă începe acum pentru orașul nostru, creștinismul își așează aci scaunul episcopal, și istoria cunoaște mai bine de 12 episcopi Tomitani, cari s'au ilustrat, apărînd preceptele lui Crist chiar contra unor împărați ca arianul Valens, care a făcut din episcopul Vetranius un martir.

Dominațiunea însă a Hunilor, continuată de a Bulgarilor, preface în cenușe orașul lui Constantin. Și cu toate încercările împăraților bizantini de a-l reconstrui, Constanța nu poate să mai atingă starea de odinioară. Un contuar al Genovezilor stabiliți în evul de mijloc, e părăsit sub împărăția Turcilor, așa că până la 1856, Constanța nu e de cît o pustietate, unde 8—9 colibe servesc de adăpost cîtor-va pescari.

Construirea portului și a liniei ferate Cernavoda-Constanța de către o societate engleză, îmbunătățirea relațiilor din imperiul otoman, și mai cu seamă alipirea Dobrogei la coroana Romîniei, au contribuit ca orașul Constanța să devină unul din centrele de populațiune mai cu viitor. Podul minunat de la Cernavoda l'a pus în legătură cu Apusul Europei, iar marile lucrări ale portului sunt menite a face din vechia Tomis, emporia cea mai însemnată pe litoralul vestic al Mării-Negre și vrednică a redeveni metropolă și a rivaliza cu Odesa sau Constantinopol.

Constanța, *stație de dr. d. f.*, jud. Constanța, pl. Constanța, orașul Constanța, pe linia Cernavoda-Constanța, pusă în circulație la 4 Octombrie 1860. Se află la 2 kil. de Murfatlar, stație finală. Înălțimea d'asupra nivelului mării de 31m,20. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 699256 lei, 90 bani.

Consulul, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Bas-Chioi, și pe al cătunului sau Cineli. E situat în partea vestică a plășei și a comunei. Este de natură stîncoasă, și e acoperit cu păduri. Impiedică cursul rîului Taița silindu-l a descrie un mare semicerc. La poalele sale estice se află situat satul Cineli. Pornind din acest sat, după trei sferturi de oră,ești în vîrful lui. Fiind unul din cele mai înalte dealuri din jud. Tulcea și din Dobrogea chiar, avînd o înălțime de 329 m., privelișteа după el este una din cele mai frumoase ce se poate avea în Dobrogea. Pe timp senin, se vede la mare distanță, dealul Beș-Tepe, Dunărea, Marea-Neagră și lacul Razelm. La poalele lui, Taița curge încet și leneș printre tufe. Șapte văi și șapte sate sunt situate împrejurul lui. Are vre-o 3 peșteri, din care una foarte lungă; locuitorii zic că ar răspunde tocmai în satul Armutlia.

Consulul-Mare, *vîrf,* jud. Tulcea, cel mai înalt din cele două vîrfuri ale dealului Consulul. Are 329 m.; e gol stîncos.

Consulul-Mic, *vîrf* al dealului Consulul, jud. Tulcea, de 309 metri. E situat spre V. de vîrful Consulul-Mare. Este stîncos ca și el. Are o peșteră lungă.

Contăș, *iaz,* pe teritoriul moșiei Bădeni, com. Bădeni, pl. Bahluiul, jud. Iași, cu o suprafață de 28 hect. Are pește și conține mult stuh. Aici este o moară de apă. In apropiere, peste Bahluiul, este un pod numit Podului-Contăș, lîngă care se află o moară cu aburi, a fraților Ghica-Deleanu.

Contea, *sat,* face parte din com. rur. Locusteni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are o populațiune de 448 locuitori. E situat pe dealul Contea. Aci e o biserică. Locuitorii sunt moșneni. Ca populație școlară are 64 copii (23 băeți și 41 fete).

Contea, *deal,* com. Locusteni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Conturul, *loc izolat,* com. Stănești, plasa Oltul-d.-j., județul Vîlcea.

Conțasca, *deal,* pe care este așezat parte din satul cu același nume, jud. Suceava.

Conțasca. V. pîrîul Matioaia, județul Suceava.

Conțasca, *pîrîŭ,* jud. Suceava, lîngă satul cu același nume. Poartă diferite numiri în cursul său.

Conțeasca, *pădure,* supusă regimului silvic, jud. Muscel, plasa Argeșelul, com. Conțești, în întindere de 750 hect., compusă din stejari, fagi, carpeni, frasini și alte esențe.

Conțeasca, *pădure,* supusă regimului silvic, jud. Muscel, plasa Rîul-Doamnei, com. Racoviță, în întindere de 200 hect., compusă din stejari, fagi, carpeni, jugastri, frasini, plopi, plute și sălcii.

www.dacoromanica.ro

Conțești, *com. rur.*, pl. Ialomița, jud. Dîmbovița. Această comună se află spre S.-E. de Tîrgoviște, pe șoseaua națională Tîrgoviște-Fundata, la 23 kil. de Tîrgoviște și în apropiere de gara Ghergani, pe loc șes și pe malul stîng al Dîmboviței. Prin centrul comunei curge rîulețul Ilfovelul saŭ Pusnicul. Com. Conțești se compune din cătunele: Conțești-d.-j., Călugăreni și Heleșteul, cu o populație de 1092 locuitorĭ. In raionul comunei sunt patru poduri, pe rîurile Ilfovățul, Dîmbovița și Colintina.

Sunt treĭ biserici și o școală. Școala este fundată în 1858. Ea este mixtă, condusă de un învățător, salariat de stat.

Este frecuentată de 30—50 elevĭ, din 150 copiĭ cu etatea de școală.

Venitul comunei este de 3270 leĭ.

Conțești, *com. rur.*, pl. Argeșelul, jud. Muscel, la S. de Cîmpulung, 32 kil. departe de acest oraș. Este situată la 300 metri de malul stîng al rîuluĭ Argeșelul.

Se compune din 2 cătune: Conțești-d.-s. și Conțești-d.-j., avînd o populație de 717 loc., (354 bărbați și 363 femeĭ), cu 160 capĭ de familie, carĭ locuesc în 160 case.

Locuitoriĭ se ocupă afară de agricultură, cu rotăria, cizmăria, dulgheria și lăutăria.

Eĭ aŭ: 240 boĭ, 180 vacĭ, 120 viteĭ, 15 caĭ, 8 epe, 303 capre, 20 țapĭ, 38 oĭ și 155 porcĭ.

Comuna are 150 contribuabilĭ și budgetul săŭ (1889—90) prezintă la venitur suma de 1694 leĭ și la cheltueli 1350 leĭ.

Spre E. și V. are două culmĭ de dealurĭ, carĭ domină Valea-Argeșeluluĭ, numite: Dealul-Satuluĭ (la E.) și Dealul-Bucureĭ (la V.), acoperite cu pădurĭ. Comuna are în jurul săŭ locurĭ arabile, livezĭ naturale de fînețe și livezĭ de prunĭ.

Rîul Argeșelul udă Conțești în partea de V. Pe el se află construite două morĭ. Proprietarĭ în comună sunt domniĭ St. Perieșeanu-Buzăŭ și Sache Nicolaŭ, pe proprietățile cărora s'aŭ împroprietărit locuitoriĭ la 1864, în diverse categoriĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1000 hect. O șosea vecinală leagă com. Conțești cu com. Racovița și Davidești.

Este o singură biserică, deservită de 1 preot și 1 dascăl. S'a clădit cu cheltuiala dumnealuĭ Ioniță Conțescu, nu se știe bine în ce an, căcĭ pisania lipsește.

Școala, cu întreținerea căreia statul cheltuește 1080 leĭ anual, se frecuentă de 38 elevĭ și 19 eleve, din numărul de 59 băeți și 24 fete cu etate de școală. In anul 1889 s'a construit actualul local de școală, cu cheltuiala d-luĭ Perieșeanu-Buzăŭ, ajutat și de alțĭ locuitorĭ. Pentru școală comuna cheltuește 75 leĭ anual și pentru biserică 110 leĭ.

Știŭ carte 145 bărbațĭ și 30 femeĭ.

D-l Perieșeanu-Buzăŭ, a făcut un drum-de-fier stabil de 7 kil. care leagă comuna cu gara, deosebit de 2 kil. drum-de-fier, sistem Decauville.

Conțești, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Marginea pe partea stîngă a rîuluĭ Vedea și la 54 kil. de T.-Măgurele, capitala districtuluĭ.

Se învecinește la N. cu com. Cervenia, la S. cu com. Bragadirul, la V. cu com. Frumoasa, de care o desparte pîrîul Vedea și la E. cu cîmpia Burnazuluĭ până ce aceasta intră în jud. Vlașca, unde se întinde parte din moșia Conțești.

Suprafața comuneĭ este de 6163 hect., din carĭ: 4500 pămînt arabil, aparținînd proprietarilor moșieĭ; 45 hect. pădure și 202 hect. izlaz. Proprietățile locuitorilor ocupă o suprafață de 1233 hect.; viile, 157 hect., iar școala este înzestrată cu 26 hect. pămînt de muncă.

Solul este destul de fertil.

Populațiunea comuneĭ este de 2213 suflete; sunt 501 capĭ de familie și 327 contribuabilĭ.

In com. sunt maĭ multe cîrciumĭ și hanurĭ.

Numărul vitelor este de 3898 capete, din carĭ: 515 caĭ, 829 vite marĭ cornute, 2126 vite micĭ și 431 porcĭ.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 9124, banĭ 28 la venitur și de leĭ 9036, banĭ 21 la cheltuelĭ.

Are o școală condusă de doĭ învățătorĭ și frecuentată de 45 elevĭ; o biserică deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Localul primărieĭ este la un loc cu al școaleĭ; sălile sunt construite în bune condițiunĭ.

Pe apa Teleormanuluĭ este o moară; iar pe moșie este un eleșteŭ numit Lioașca.

Aci se țin două bîlciurĭ pe an, unul la Buna-Vestire, la 25 Martie și altul la S-tul Dumitru, la 26 Octombrie. Comuna este pusă în comunicațiune la S. cu comuna Bragadirul și la N. cu Cervenia prin căĭ vecinale.

Spre Sudul comuneĭ se află Măgura-Conțeștilor, de însemnătate istorică. Imprejurul acesteĭ comune s'aŭ urmat între aniĭ 1596 și 1599 parte din luptele Romînilor cu Turciĭ, sub Mihaiŭ-Viteazul.

Tot aci s'aŭ făcut importante descoperirĭ arheologice de către Cezar Boliac și alțĭ arheo-

www.dacoromanica.ro

logĭ și s'aŭ găsit diferite obiecte. Satul Conțești se vede trecut, în nomenclatura întocmită la jumătatea secoluluĭ trecut, sub numirea de Odăile; este un sat vechiŭ și a purtat și numirea de Odaia-Panculuĭ.

Conțești, *sat*, în com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. E situat la 10 kil. depărtare de orașul Piatra, în drumul șoseleĭ județene Piatra-Roman. Are o populație de 300 suflete, din carĭ 66 capĭ de familie trăesc în 63 de case. Sunt 194 bărbațĭ, 151 femeĭ; 170 necăsătorițĭ, 112 căsătorițĭ, 18 văduvĭ; 30 știŭ carte, 270 nu știŭ.

In acest sat se află reședința comuneĭ.

Conțești, *sat*, jud. Suceava, pe moșia și în com. Pașcani, spre N.-V. și la o depărtare de 10 kil. depărtare de reședința comuneĭ. E așezat pe ambele țărmurĭ ale pîrîuluĭ și pe dealul cu acelașĭ nume. Are 161 case, populate cu 168 capĭ de familie saŭ 638 suflete (324 bărbațĭ, 314 femeĭ), din carĭ 9 sunt Izraeliț. Sunt 118 contribuabilĭ. Vatra satuluĭ ocupă 90 fălcĭ și 58 prj. Locuitorĭ sunt gospodarĭ. Improprietăriț sunt: 50 pălmașĭ, 45 codașĭ, stăpînind 312 fălcĭ și 40 prj.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, clădită din lemn de locuitorĭ pe la 1835, deservită de un preot și doĭ cîntăreț, și împroprietărită cu 8 fălcĭ și 40 prj. Școala din Valea-Seacă servă și acestuĭ sat.

La 1803, Conțești, a d-sale visternicul Iordache Balș, avea 44 liuzĭ, plătind bir 844 leĭ anual.

Conțești, *cătun*, în com. Sascut, plasa Răcăciuni, jud. Putna. Este situat aproape de Dealul-Mare, a căruia pantă e acoperită cu văĭ.

Are o populație de 360 suflete, carĭ locuesc în 95 case. Are o biserică filială, (ce ține de parohia Sascut), cu hramul S-țiĭ Impărațĭ. Școală nu se află în sat. Copiĭ cu vîrstă de școală sunt 50 (21 băeț, 29 fete), din care 5 băeț urmează la școala din Sascut.

Conțești, *stație de dr. d. f.*, jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, căt. Conțești, pe linia Chitila-Pitești, pusă în circulație la 13 Sept. 1872. Se află între stațiile Gherghani (5.4 kil.) și Titu (6.5 kil). Inălțimea de asupra niveluluĭ mărĭĭ, de 144^{m}·72. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896, a fost de 21329 L. 30 B.

Conțești, *moșie*, în pl. Margineĭ, jud. Teleorman. Se numea în vechime Odaia-Panculuĭ.

Conțești, *mlaștină*, jud. Suceava, lîngă satul cu acelașĭ nume; maĭ înainte era iaz mare.

Conțești, *pîrîŭ*, ce udă comuna Sascut, pl. Răcăciuni, jud. Putna, și se varsă în Bălcuța.

Conțești-de-Jos, *sat*, face parte din com. rur. Conțești, pl. Argeșul, jud. Muscel. Are o populație de 370 locuitorĭ (182 bărbațĭ și 288 femeĭ).

Aci este o moară a d-luĭ Sache Nicolaŭ, proprietar.

Conțești-de-Sus, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, căt. com. Conțești.

Conțești-de-Sus, *sat*, face parte din com. rur. Conțești, pl. Argeșelul, jud. Muscel. Are o populație de 347 locuitorĭ (172 bărbațĭ și 175 femeĭ.)

Aci este reședința comuneĭ, școala, biserica, moara și herăstrăul cu aburĭ al d-luĭ Perieț-eanu-Buzăŭ.

Copac (Crucea-din-), *colină*, în com. Vintilă-Vodă, județul Buzăŭ. E acoperită cu o parte din pădurea Vintilă-Vodă, care poartă acelașĭ nume.

Copaciĭ-ceĭ-Marĭ (La-), *poiană*, în căt. Slobozia, com. Bădeni-Ungurenĭ, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Copaciul, saŭ **Gruiul**, *com. rur.*, compusă din cătunele Copaciul și Crovul, plasa Cîlnișteа, județul Vlașca. E situat pe coasta dreaptă a văeĭ Glavaciocul.

Moșia aparține d-luĭ V. Hiotu. Comuna este departe de București de 34 kil., de Giurgiu de 43 kil., de 1 kil. de Ghimpați, reședința plășeĭ. In 1886 eraŭ aci 1342 locuitorĭ, din carĭ 288 contrib. Budgetul comunal era în 1886 de leĭ 6764 la venit și de leĭ 4959 la cheltuelĭ.

In 1887 s'a arat aci 1300 hect. cu diferite cereale. Sunt 2 bisericĭ, una în Crovul și a doua în Copaciul, deservite fiecare de cîte un preot și un cîntăreț. Ține de eparhia Crovul, care are biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

Școala comunală este așezată în comuna Ghimpați care este aproape de Copaciul, poartă numirea de Ghimpați-Copaciŭ.

Vite sunt: 250 vite marĭ, boĭ, bivolĭ și vacĭ, 32 caĭ, 692 oĭ și 4 capre.

Copaciul, *cătun*, pendinte de com. Copaciul, de la care și-a luat numele, pl. Cîlnișteа, județul Vlașca, situat pe proprietatea d-luĭ V. Hiotu.

www.dacoromanica.ro

Aci s'aŭ improprietărit la 1864 un număr de 60 locuitorĭ, luînd suprafaţa de 200 hect. Aci este o biserică, deservită de un preot şi un dascăl.

Copacul-cu-Icoana, (Lespezile), *loc izolat* şi *deal,* în jud. Buzăŭ, comuna Merei, căt. Valea-Puţuluĭ.

Copacul-cu-Icoana, *localitate* cu pădure. (Vezĭ Dealul-Vieĭ, jud. Fălciŭ, com. Băseşti, din pl. Mijlocul).

Copacul-luĭ-Trică, *loc,* judeţul Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziştea, unde Pîrîul-Moareĭ se varsă în balta Strîmba.

Copadin saŭ **Cobadin,** *com. rur.,* din jud. Constanţa, plasa Constanţa, situată în partea centrală a judeţuluĭ, la 43 kil. spre S.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, şi în cea meridională a plăşeĭ, la 14 kil. spre S.-V. de Cara-Murat, reşedinţa eĭ, pe dealurile Copadin şi Arabi-Alciala.

Se mărgineşte la N. şi V. cu comuna Mamut-Cuius, la E. cu com. Biulbiul; la S. cu comunele Cara-Bacî şi Agemler; cele d'întîiŭ treĭ comune sunt din pl. Medjidia, a 4-a din plasa Mangalia.

Relieful soluluĭ e puţin accidentat de următoarele dealurĭ: Tanai-Teiubesi (128 m.), Cara-Dede-Bair (152 metri), Bei-Aslan-Bair (127 m.), la N., Nalciac-Bair, Bair-Biulbiul-Chiuciuc (130 m.), Ciobanisa-Bair (123 m.), la E.; Arabi-Iuc-Bair (137 m.), Beşoul-Bair (142 m.), la S.; Caciamac-Bair (139 m.), Iurtluc-Bair (147 m.) şi Cara-Dede-Bair al II-lea (111 m.), la V.; iar dealurile Copadin (134 m.) şi Arabi-Alciala (137 m.), prin interiorul comuneĭ. Aceste dealurĭ sunt acoperite cu izlaz, fîneţe şi semănăturĭ.

Movile sunt puţine, toate artificiale, servind ca punct de orientare; printre ele observăm: Copadin-Nord (134 m.), Copadin-Sud (137 m.), Copadin-Vest (135 m.), Copadin-Est (123 m.), în jurul satuluĭ Copadin; Engemalesi-Tepe (133 m.), la E.; Arabi-Iuiuc (137 m.), la S.

Hidrografia e reprezentată numaĭ prin niştе văĭ micĭ, fără importanţă; ele n'aŭ apă de cît toamna în timpul ploilor şi primă-vara după topirea zăpezilor; principalele sunt: valea Copadin, care trece prin sat, şi brăzdează com. prin mijloc şi V.; Dichilitas-Dere la N.; văile Beşaul-Dere şi Arabi-Alciala, care unite formează valea Cocealac-Alcea care o brăzdează la S.

Comuna e formată dintr'un singur sat: Copadin, al căruĭ aspect nu oferă ceva caracteristic; e plăcut puţin prin poziţia sa; casele sunt unele răspîndite fără regulă, o mare parte din ele înconjurate cu grădinĭ foarte bine îngrijite.

Suprafaţa acesteĭ comune este de 4371 hect., din carĭ 233 ocupate de vatra satuluĭ cu ale sale 222 case; statul cu proprietarĭĭ posed 1228 hect., iar loc. aŭ împărţit, restul de 2910 hect.

Populaţiunea sa este formată din Turcĭ, Tătarĭ, Germanĭ şi Bulgarĭ; ea este de 232 fam., în total 1009 suflete, împărţite după cum urmează: 562 bărbaţĭ, 447 femeĭ; necăsătoriţĭ 556, căsătoriţĭ 422, văduvĭ 30, divorţaţĭ 1; cetăţenĭ romînĭ 659, supuşĭ străinĭ 350; ştiŭ carte 242, nu ştiŭ 867; ortodoxĭ 15, catolicĭ 382, mahomedanĭ 607, de alte religiĭ 5; agricultorĭ 243, industriaşĭ 30, comercianţĭ 4, alte profesiĭ 1.

Contribuabilĭ sunt 278.

Sunt 114 împroprietăriţĭ şi 164 neîmproprietăriţĭ.

In comună sun 243 plugarĭ, carĭ aŭ 99 pluguri (32 cu caĭ, 67 cu boĭ), 155 care şi căruţe (35 cu caĭ, 120 cu boĭ), 37 maşinĭ de secerat, din carĭ 2 cu uleiŭ, 10 maşinĭ de bătut porumb, 1 trior, 22 grape de fier, 10 maşinĭ de vînturat, 1 maşină de cosit fîn.

Este o moară cu aburĭ şi 1 de vînt.

Vite sunt 1358 capete, din carĭ: 580 caĭ, 539 boĭ, 12 bivolĭ, 77 oĭ şi 150 capre.

Budgetul com. Copadin are la venitурĭ 9380 leĭ şi la cheltuelĭ 3037 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt numaĭ drumurĭ vecinale saŭ comunale, carĭ, în formă de rază, pleacă spre satele înconjurătoare ca: Biulbiul, Mamut-Cuius, Caciamac, Beşoul, Agemler, Osman-Facî, etc.

E de observat că această comună, la delimitare, a fost cu totul depărtată de plasa căreĭ aparţine, fiind împresurată de plăşile Medjidia şi Mangalia.

Copaniţa, *insulă,* pe Dunăre, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j. şi Balta, între Bechet şi Rahova, la vărsarea rîuluĭ Jiul în Dunăre. Are păşunĭ pe dînsa.

Copăceana, *deal,* jud. Fălciŭ, numit ast-fel de la niştе copacĭ vechĭ ce aŭ fost odinioară pe pe el. Se întinde din com. Berezeni, pl. Prutul, trece prin comuna Bozia, prelungindu-se de la N. la S., între dealurile Buciumaşi şi Marcu, pe teritoriul satelor Bozia-Odaia şi Bogdana, terminîndu-se pe teritoriul moşieĭ Bogdăneşti. La capătul săŭ se află iazul Bogdăneşti.

Copăceana, *deal,* în jud. Fălciŭ,

www.dacoromanica.ro

pl. Prutul, pe teritoriul satuluĭ Rînceni, în partea de V. a comuneĭ Rînceni, despre hotarul com. Mălăeşti.

Copăceana, *iaz,* jud. Fălciŭ, pl. Prutul, com. Bozia, la capătul văeĭ cu acelaşĭ nume, format din pîrîul Copăceana, pe teritoriul satuluĭ Odaia-Bogdan.

Copăceana, *iaz,* în jud. Fălciŭ, pl. Prutul, com. Bozia, pe valea cu acelaşĭ nume, format din pîrîul Copăceana, pe teritoriul satuluĭ Bozia.

Copăceana, *pîrîŭ,* jud. Fălciŭ; iese de pe valea Copăceana, com. Berezeni; formează iazul cu acelaşĭ nume; trece de aicĭ pe teritoriul com. Bozia, plasa Prutul, tot pe valea cu acelaşĭ nume, pe care formează 3 iazurĭ: două pe teritoriul satuluĭ Bozia şi unul pe teritoriul satuluĭ Odaia-Bogdana. Trece pe teritoriul satuluĭ Bogdăneşti, unde dă în şesul Prutuluĭ.

Copăceana, *vale,* jud. Fălciŭ, pl. Prutul, com. Bozia; se întinde între dealurile Copăceana şi Saca, pe teritoriul satelor Bozia şi Odaia-Bogdan, pe care se află două iazurĭ, formate din pîrîul Copăceana.

Copăceanca, *numire,* ce purta *comuna* Bivoliţa, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman. Această numire figurează prin actele de hotărnicie şi locuitoriĭ o păstrează şi astă-zĭ.

Copaceanul, *sat,* în partea de N. a com. Sberoaia, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, în hotarul comuneĭ Grozeşti, situat pe malul Prutuluĭ, pe domeniul statuluĭ Sberoaia. Are o suprafaţă de 38 hect. 44 ariĭ, iar vatra satuluĭ are 2 hect. şi o populaţie de 10 familiĭ, saŭ 30 suflete, din carĭ 5 contribuabilĭ.

Copăceanul, *deal,* care înconjoară în partea de V. comuna Fălciŭ, pl. Prutul, jud. Fălciŭ.

Copăceilor (Valea-), *vale,* în jud. Buzăŭ, com. Gura-Teghiĭ, între muntele Podul-Caluluĭ şi Valea-Găvanuluĭ. E avută în brad şi molift.

Copăcelul, *cătun,* în jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Ocnele-Marĭ.

Copăcelul, *colină,* în jud. Buzăŭ, com. Pătîrlagi. E acoperită de izlaz şi pădure.

Copăcelul, *deal,* în jud. Suceava, pe o coasta căruia e aşezată o parte din satul Lămăşeni; altă parte e acoperită de pădure de mesteacăn.

Copăceluluĭ (Valea-), *vale,* în jud. Suceava, satul Lămăşeni.

Copăceni, *com. rur.,* pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. E format din 2 mahalale.

Comuna, cu izlaz cu tot are 500 hect. pămînt.

Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Cerna, la 45 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 25 de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 418 loc., (214 bărbaţĭ şi 204 femeĭ), în care intră şi 10 fam. Ţiganĭ, carĭ se ocupă cu facerea de albiĭ, fuse, linguri şi alte 5 fam. de Ţiganĭ ferarĭ; sunt 127 capĭ de familie; 120 contribuabilĭ şi 125 case.

In comună sunt 2 biserici: una de zid, cu hramul Buna-Vestire, fondată la anul 1804, şi alta de lemn, fondată la 1720 de protopopul Gheorghe şi preoteasa Florica, cu hramul Sf. Gheorghe şi Cuvioasa-Paraschiva. Prima s'a fondat de protopopul Şerban cu preoteasa Preda.

Locuitoriĭ în special se ocupă cu agricultura. Produsul munceĭ îl desfac la oraşul Craiova. Eĭ aŭ 20 caĭ, 140 boĭ, 110 vacĭ, 40 capre, 25 oĭ şi 95 porcĭ.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se urcă la 1000 leĭ anual.

Pe rîul Cerna, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ, cu cîte 2 perechĭ de pietre. Cea maĭ mare parte din locuitorĭ sunt moşneniĭ; 55 s'aŭ împropietărit la anul 1864 pe 32 hect., în moşiile d-lor Nae Copăceanu, D. Stavrescu şi alţiĭ.

Comuna e lipsită până acum de şcoală. Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt 45 (26 băeţĭ şi 19 fete). Ştiŭ carte 15 bărbaţĭ şi 3 femeĭ.

In toată comuna sunt 25 stupĭ cu albine.

O şosea comunală înlesneşte comunicaţia cu comunele Broşteni şi Ulmetul.

E brăzdată de dealurile: Pojorătul, Bucurul şi Cocinilor şi udată de văile: Crucilor, Zgîndi, Lupuluĭ şi Rizi.

Se mărgineşte cu comunele Gînguleşti, Bălteni, Armăseşti, Modoia şi Broşteni.

Copăceni, *sat,* cu 142 sufl., jud. Argeş, pl. Loviştea; face parte din com. rur. Racoviţa. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Copăceni, *cătun,* al comuneĭ Corneşti din pl. Ocolul, jud. Gorj. E situat la S. de comună şi spre V., la 11 kil. depărtare, de oraşul T.-Jiŭ.

Situat pe şes, pe partea dreaptă a şoseleĭ judeţene T.-Jiŭ-Severin. Are o suprafaţă cam de

www.dacoromanica.ro

2000 hect., din carĭ 1000 hect. arabile, 535 hect. pădure, 465 hect. livezĭ şi izlaz.

Are o populaţie de 70 fam., 436 sufl., din carĭ 58 contrib.

Locuitoriĭ posedă 40 pluguri, 60 care cu boĭ şi vacĭ, 2 căruţe, 10 stupĭ, 250 vite marĭ cornute, 12 caĭ şi 100 rîmătorĭ.

Cătunul este udat de apa Jaleşul.

Comunicaţia se face pe şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Severin, ce trece în apropiere, în partea despre S. şi prin şoseaua comunală ce se detaşează din şoseaua judeţeană.

In Copăceni se găsesc 2 puţurĭ şi 2 morĭ pe apa Jaleşul.

Cătunul are şi o biserică de lemn, însă ruinată.

Copăceni saŭ **Carida-Căpăceni**, *cătun*, pendinte de com. Dărăşti, pl. Cîlniştea, jud. Vlaşca, proprietatea d-luĭ Efr. Ghermani. Această proprietate a fost la 1655 a vistieruluĭ Gheorghe Carida de unde şĭ-a luat numele. E situat pe coasta dreaptă a apeĭ Argeşuluĭ.

Aci s'a împroprietărit la 1864, un număr de 25 loc. cărora li s'a dat 75 hect.; sunt aşezaţĭ pe malul Argeşuluĭ.

Aci sunt viĭ cu embatic în suprafaţă de 678 hect.; pădure de salcie pe Argeş, în suprafaţă de 40 hect.; locurĭ de arătură în suprafaţă de 274 hect. Totalul suprafeţeĭ moşieĭ este de 992 hect. Arenda anuală: 16000 leĭ.

Este departe de Bucureşti de 21 kil., de Giurgiŭ de 44 kil. de şoseaua Giurgiŭ-Bucureşti de 1 kil., pe marginea moşieĭ chiar trece această şosea. Aci sunt 20 boĭ, 80 oĭ şi 5 caĭ.

Copăceni, *numire* ce se maĭ dă cătunul Poiana-Copaciuluĭ, din com. Opăriţi, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Copăceni, *pîrîŭ*, curge din partea de N. a com. Opăriţi, pl. Teleajenul, jud. Prahova, udă cătunul cu acelaşĭ nume şi se varsă în rîul Teleajenul, în raionul com. Gura-Viitoareĭ, pl. Teleajenul.

Copăceni-Adunaţi, *com. rur.*, în jud. Vlaşca. (Vezĭ Adunaţi-Copăceni).

Copăceni-Creţeşti. Vezĭ Copăceni-Sf.-Ioan, jud. Ilfov.

Copăceni-de-Jos (Giuleşti), *sat*, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Copăceni-Mogoşeşti, pl. Sabarul. Este situat la S.-E. de Copăceni-Mogoşeşti, pe malul stîng al rîuluĭ Argeş. Aci, acest rîŭ face o mare cotitură în jud. Vlaşca.

Pe la Copăceni-d.-j. era trecătoare principală peste rîul Argeş. Brîncoveanu, în călătoria sa la Adrianopole, a trecut p'aci Argeşul, la 6 Maiu 1703. La anul 1821, Tudor puse aci sentinele, spre a împĭedica fuga boerilor din Bucureşti.

Satul se întinde pe o suprafaţă de 223 hect., avînd o populaţie de 463 loc. D-l Gr. Em. Filipescu are 153 hect. şi loc. 70 hect.

Proprietarul cultivă 70 hect.; restul este pădure. Locuitoriĭ cultivă tot terenul, fără să aibă locurĭ de fineţe.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ, şi o şcoală mixtă, frecuentată de 41 elevĭ şi 2 eleve, cu întreţinerea căreia statul şi comuna cheltuesc anual 1944 leĭ. Localul şcoaleĭ e bun.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 218 şi al celor micĭ de 86.

Copăceni-de-Sus, saŭ **Copăceni-Carada**, *com. rur.*, pl. Sabarul, jud. Ilfov. E situată la S. de Bucureşti, pe malul stîng al rîuluĭ Argeş, 16 kil. departe de capitală.

La 1821, Turciĭ, sub conducerea luĭ Chehaia-Bei, venind spre Bucureşti, de la Silistra, aŭ trecut prin com. Copăceni.

Corpurile legiuitoare aŭ votat construcţia unuĭ pod peste rîul Argeşul, la Copăceni, pe calea naţională Bucureşti-Giurgiu, alocînd în budget spre acest sfîrşit 870000 leĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1240 hect., cu o populaţie de 1312 locuitorĭ, carĭ trăesc în 268 case şi 2 bordee.

D-l G. Em. Filipescu are 640 hect. şi locuitoriĭ 600 hect. Proprietarul cultivă 499 hect., 25 sterpe, 6 vie şi 110 pădure. Locuitoriĭ cultivă 393 hect., 52 sterpe, 152 izlaz, restul vie.

Comuna are 261 contribuabilĭ, cu un budget de 3421 leĭ la venitурĭ şi 3428 leĭ la cheltuelĭ.

In comună e o biserică, cu hramul Sf. Filoftea, deservită de 3 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 34 elevĭ şi 6 eleve, cu întreţinerea căreia statul şi comuna cheltuesc anual 2044 leĭ.

Localul şcoaleĭ e proprietatea comuneĭ.

In cercul comuneĭ se află: 1 heleşteŭ; 1 baltă; 1 pod stătător.

Numărul vitelor marĭ e de 659 (195 caĭ şi epe, 3 armăsarĭ, 195 boĭ, 204 vacĭ şi viţeĭ, 37 tauri, 25 bivolĭ şi bivoliţe) şi al celor micĭ de 931 (130 porcĭ şi 801 oĭ).

Dintre locuitorĭ, 294 sunt plu-

www.dacoromanica.ro

garĭ, 4 meseriaşĭ, 10 diferite profesiĭ.

Arătura se face cu 131 pluguri: 73 cu boĭ, 58 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 182 care şi căruţe: 90 cu boĭ, 92 cu caĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 186 şi neîmproprietăriţĭ, 126.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi 2 hangiĭ.

Copăceni-Marĭ, *sat*, face parte din com. rurală Micloşani, pl. Argeşelul, jud. Muscel.

Copăceni-Mănăstireĭ, jud. Ilfov, loc însemnat prin bătălia dintre Alexandru III-lea, Domnul Romînieĭ şi boeriĭ ţăreĭ carĭ îl alungară din Domnie, la anul 1577.

Copăceni-Micĭ, *sat*, face parte din com. rurală Micloşani, pl. Argeşelul, jud. Muscel.

Copăceni-Micĭ, *deal*, pe teritoriul com. Mălăeşti, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ; se întinde de la Valea-Rădiuluĭ.

Copăceni-Mogoşeşti, *com. rur.*, plasa Sabarul, jud. Ilfov. E situată la S. de Bucureşti, pe ţărmul stîng al rîuluĭ Argeş, 26 kil. departe de Bucureşti. Pămîntul său e mlăştinos în partea de N.

Se compune din satele: Copăceni-d.-j., Nucari-Mănăstirea, Mogoşeşti şi Varlam, cu o populaţie de 1872 locuitorĭ, carĭ trăesc în 422 case şi 2 bordee.

Se întinde pe o suprafaţă de 2181 hect. D-niĭ G. Em. Filipescu, V. M. de Gravie, St. Petrovicĭ şi statul aŭ 1202 hect. şi locuitoriĭ 979 hect. Proprietariĭ cultivă 737 hect., 233 pădure şi restul vie. Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Comuna are 396 contribuabilĭ, cu un budget de 4563 leĭ la venituri şi 4490 leĭ la cheltueli. In anul 1885 eraŭ 465 contribuabilĭ.

In comună sunt: 3 biserici, deservite de 5 preoţĭ, la Copăceni-d.-j., Nucari-Mănăstirea şi Mogoşeşti; 2 şcoale mixte.

Numărul vitelor marĭ e de 899 (213 caĭ şi epe, 485 boĭ, 185 vacĭ şi viţeĭ, 14 taurĭ, 2 bivolĭ) şi al celor micĭ de 875 (9 capre, 201 porcĭ şi 665 oĭ).

Dintre locuitorĭ, 466 sunt plugarĭ. Arătura se face cu 269 pluguri: 192 cu boĭ şi 77 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 335 pluguri: 242 cu boĭ şi 93 cu caĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 309 şi neîmproprietăriţĭ, 164.

Comerciul se face de 7 cîrciumarĭ.

Copăceni-Sf. Ioan, saŭ Copăceni-Creţeşti, *sat*, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Creţeşti-Sinteşti, pl. Sabarul. Este situat la N. de Creţeşti, în locurĭ băltoase.

Se întinde pe o suprafaţă de 155 hect., proprietatea locuitorilor, cu o populaţie de 357 suflete. Are 1 povarnă.

Comerciul se face de 1 cîrciumar. S'aŭ stabilit în sat 2 străinĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 152 şi al celor micĭ de 426.

Copăceşti, *com. rur.*, în judeţul Putna, plasa Răcăciuni.

Comuna Copăceşti este situată pe dealul Trotuşuluĭ şi în lunca luĭ; cătunul Copăceşti pe deal, iar Slobozia, în lunca luĭ, peste apă.

Distanţa comuneĭ de reşedinţa sub-prefectureĭ (Adjudul-Noŭ) e de 5 kil., iar de capitala judeţuluĭ, de 40 kil.

Marginele acesteĭ comune, sunt: la N. Trotuşul, care o desparte la N.-E. de Adjudul-Vechiŭ şi la N.-V. de Urecheşti; la E. iarăşĭ Trotuşul, despărţindo de Adjudul-Noŭ; la S.-E. Rugineşti, la S.-V. Angheleşti, iar la V. Cornăţelul.

Comuna Copăceşti se compune din cătunul Copăceşti (unde e şi primăria comuneĭ) şi din Slobozia.

Populaţiunea comuneĭ, după cel din urmă recensămînt, e de 201 capĭ de familie, cu 732 suflete (375 bărbaţĭ, 357 femeĭ), din carĭ: 367 neînsuraţĭ (201 bărbaţĭ, 166 femeĭ), 312 însuraţĭ, 52 văduvĭ (18 bărbaţĭ şi 34 femeĭ); 723 Romînĭ si 9 de diferite naţionalităţĭ; 3 ortodoxĭ, 6 mozaicĭ şi 3 armenĭ; 219 agricultorĭ, 2 meseriaşĭ, 6 comercianţĭ, 4 avînd profesiunĭ liberale, 16 muncitorĭ şi 13 servitorĭ.

Ştiŭ carte 16 persoane: (13 bărbaţĭ, 3 femeĭ).

Numărul caselor de locuit e de 193.

Mişcarea populaţiuneĭ pe anul 1892, a fost următoarea: 9 căsătoriĭ, 34 naşterĭ şi 71 morţĭ.

Are o biserică parohială, cu hramul «Sf. Nicolae». Comuna cheltueşte pentru ea 100 leĭ anual.

Copiĭ cu vîrstă de şcoală sunt 72 (39 băeţĭ şi 33 fete).

Sunt 177 contribuabilĭ, adică 1 locuitor la 4.13 contribuabilĭ.

Budgetul comuneĭ, pe anul financiar 1893—94, a fost la venituri de 2559 leĭ şi la cheltueli de 2555 leĭ.

Numărul cultivatorilor, în acelaşĭ an, a fost de 111.

Instrumentele agricole, de carĭ se servesc cultivatoriĭ acesteĭ comune, sunt: 30 pluguri de lemn, 40 de fier şi 1 scarificătoare.

Vitele aflătoare în comună sunt după ultima numărare, 741, din carĭ: 191 boĭ, 101 vacĭ,

www.dacoromanica.ro

32 caĭ, 259 oĭ, 17 capre și 141 porcĭ.

In comună se află: 3 rotarĭ, 2 fierarĭ, 1 cojocar, 1 cîrciumar, 1 boiangiŭ, 1 brutar și 14 fabricanțĭ de rachiŭ de prune.

Drumurĭ șoseluite pun în legătură comuna pe de o parte cu comuna Adjudul-Noŭ, de altă parte cu comunele Ruginești, Anghelești și Cornățelul.

Copăcești, *cătun*, în jud. Putna, comuna cu același nume, plasa Răcăciuni. Cătunul este situat pe dealul Trotușul, avînd în luncă cătunul Slobozia.

Are o biserică parohială, cu hramul «Sf. Nicolae».

Comuna vine în ajutorul eĭ cu 100 leĭ anual. Copiĭ cu vîrsta de școală sunt 72 (39 băețĭ și 33 fete).

Acest sat e pomenit de cronicarul Neculcea, cînd vorbește de domnia a 3-a a luĭ Duca-Vodă (1678—1684): «iară sosind podgheazul la Răcăciuni întru acea seară, aŭ prins pe Lipcanĭ acolo în Răcăciuni, și i-aŭ tăiat pe toțĭ; numaĭ unul a scăpat și viind noaptea să dea știre aŭ dat peste niște oamenĭ la Copăcești, pe apa Trotușuluĭ, și dîndu-ĭ un om să-l ducă la Domnești, el l'a dus printr'o dumbravă, rătăcindu-l pănă în ziuă».

Copăcești sunt din vechĭ aĭ răzeșilor și aĭ foștilor clăcașĭ de pe moșia luĭ Balș.

Copăcești, *mahala*, în com. rur. Samarinești, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Copăcești, *parohie*, în comuna cu același nume, plasa Răcăciuni, jud. Putna, formată din cătunele Copăcești și Anghelești. Are 2 biserici, una parohială, cu hramul «Sf. Nicolae», pentru care comuna Copăcești cheltuește 100 leĭ anual, în satul Copăcești și 1 filială, în Anghelești, cu hramul Sf. Gheorghe.

Copăcioasa, *com. rur.*, în partea de V. a plășeĭ Amaradia, jud. Gorj, și la S. de com. Glodeni. Situată pe pîrîul Țărățelul, pe deal și șes. Este formată din 4 cătune, adică: Copăcioasa, Cerătul, Frunțile, unde e și reședința comuneĭ, și Lintea. Această comună înainte de 1875 era întrupată cu comuna Scoarța. Are o întindere de 1150 hect., din carĭ 410 hect. arabile, 345 hect. fînețe, 115 hect. pădure, 135 hect. izlaz, 104 hect. vie, 8 hect. pomet și 33 hect. vatra satuluĭ, a cimitiruluĭ și a găreĭ.

Are o populațiune de 400 familiĭ, cu 1234 suflete, din carĭ 333 contribuabilĭ, toțĭ Romînĭ, ocupîndu-se cu agricultura.

Locuitoriĭ posedă 83 pluguri, 138 care cu boĭ, 510 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 1160 oĭ, 102 stupĭ, carĭ daŭ 35 kil. miere și 49 kil. ceară; 391 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de 1453 leĭ, 65 banĭ, iar cheltuelile de 1185 leĭ, 3 banĭ.

Apele ce udă această comună sunt: Țărățelul, care se varsă în Blahnița; Slaștiul-Sec și Slaștiul-cu-Apă, carĭ se varsă în Amaradia și în Jiŭ.

Comunicația se face prin șoseaua județeană, care vine de la V., din comuna Budieni și trece prin această comună; prin șoseaua comunală, care încă nu e terminată și care se detașează din cea județeană în 2 ramurĭ, din care una, la S., apucă spre gara Copăcioasa, iar cea-l'altă, la N., prin interiorul comuneĭ și duce în comuna Bălănești; prin calea ferată Filiași-T.-Jiŭ care are o stație între cătunele Cerătul și Frunțile, numită Copăcioasa.

In comună se găsesc 4 puțurĭ cu cumpănă și 16 fîntînĭ, carĭ în timpurĭ secetoase seacă, afară de una.

Comuna are 1 școală, frecuentată de 31 elevĭ și 1 elevă, din 35 înscrișĭ.

Are 3 biserici, deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ.

Copăcioasa, *cătun*, jud. Gorj, pl. Amaradia, com. Copăcioasa.

Are o întindere de 125 hect., din carĭ 40 hect. arabile, 50 hect. fînețe, 29 hect. izlaz și pădure, 6 hect. vatra satuluĭ.

Are o populațiune de 56 familiĭ, cu 120 suflete, din carĭ 23 contribuabilĭ, toțĭ Romînĭ.

Locuitoriĭ posedă 10 pluguri, 15 care cu boĭ, 60 vite marĭ cornute, 38 rîmătorĭ, 131 oĭ, 16 stupĭ cu albine, carĭ daŭ 9 kil. ceară și 12 kil. miere.

(Drumurile și apele ce o traversă s'aŭ descris la comuna Copăcioasa).

In cătun se maĭ găsește 1 puț și 2 fîntînĭ.

Copăcioasa, *sat*, în jud. Mehedinți, plasa Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Jegujani.

Copăcioasa, *cătun*, în județul Mehedinți, plasa Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Florești. Maĭ poartă numele și de Copăciaoa.

Copăcioasa, *stație de dr. d. f.*, județul Gorj, plasa Amaradia, cătunul Copăcioasa, pe linia Filiași-T.-Jiŭ, pusă în circulație 1 Iulie 1888. Se află între stațiile Cărbunești (10.2 kil.) și T.-Jiŭ (13.2 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mărieĭ de 262^{m},12

Venitul acesteĭ stațiĭ, pe anul 1896, a fost de 18519 leĭ 70 banĭ.

www.dacoromanica.ro

Copăcioasa, *pîrîŭ*, în com. rur. Jegujani, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți. Izvorește din mahalaua Copăcioasa; se împreună cu pîrîul Noateșea, curgînd spre comuna Broșteni.

Copăcioasa, *vale*, în com. rur. Jegujani, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Copăile, *lac*, în plasa Borcea, teritoriul com. Călărași-Vechĭ, jud. Ialomița.

Copălăul, *com. rur.*, în partea de N. a plășeĭ Coșula, județul Botoșanĭ. Se întinde pe valea Miletinuluĭ și dealurile ce mărginesc Miletinul pe ambele părțĭ. Se compune din satul Copălăul. Are o suprafață de 1584 hect., din carĭ 644 ale proprietaruluĭ și 940 hect. ale locuitorilor și cu o populație de 298 familiĭ, saŭ 1324 suflete, din carĭ 650 bărbațĭ și 674 femeĭ. Sunt 280 contribuabilĭ și locuesc în 291 case.

Teritoriul acesteĭ comune este deluros și de natură argilos, acoperit în partea de Sud și S.-V. cu pădure, a căreia întindere e de 644 hectare și se exploatează sistematic; viile sunt situate pe coasta de S.-V. a dealuluĭ Copălăul, în întindere de 19 hect. și produce 1615 hectolitri vin.

Locurile de cultură aŭ o întindere de 220 hect.

Vite: 900 boĭ și vacĭ, 108 caĭ, 182 porcĭ, 815 oĭ și 60 stupĭ cu albine.

Prin mijlocul comuneĭ trece calea națională Botoșanĭ-Hîrlăul. Satul e așezat, parte pe vale, parte pe coastă de deal.

Budgetul comuneĭ are la venițurĭ 3901 leĭ, 7 banĭ și la cheltuelĭ 3875 leĭ, 88 banĭ.

Are 1 biserică, cu 1 preot și 2 cîntărețĭ, vechie și 1 școală mixtă, întreținută de județ, cu un învățător și frecuentată de 42 școlarĭ.

Se zice că primiĭ locuitorĭ așezațĭ aicĭ ar fi venit din Bucovina.

Copcești, *siliște*, ce ține de com. Rușĭ, jud. Tutova, pl. Tutova.

Copiloniul, *deal*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Căzănești.

Copilul, *lac*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Mărșani, cu o suprafață de aproape 1 hect. Conține pește.

Copiluluĭ (Movila-), *movilă*, în jud. Buzăŭ, comuna Rușiavățul. E situată la gura văeĭ Rușiavățul; face hotar între moșia Rușiavățul și moșia statuluĭ Ursoaia.

Coporia, *munte*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, de pe teritoriul com. Dărămănești.

Coporia, *pîrîiaș*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Dărămănești; ese de sub muntele cu acelașĭ nume și se varsă, de-a stînga, în Uz.

Coporîcești, *cătun*, pendinte de com. Valea-Merilor, pl. Mijlocul, jud. Olt. E situat la V., pe muchea dealuluĭ stîng al gîrleĭ Plapcea. Are 175 locuitorĭ.

Copoul, *plasă*, în centrul județuluĭ Iași. Se întinde de la N. la S. până în marginea orașuluĭ Iași, pe șirul de dealurĭ ce vine între rîurile Jijia și Prut. Se mărginește în partea despre N.-V. cu pl. Bahluiul; la S. cu o parte din plășile Cîrligătura, Stavnicul și orașul Iași; la E. cu pl. Turia, până în dreptul satuluĭ Frăsuleni, din pl. Bistrița, despărțindu-se prin rîul Jijia; apoĭ cu pl. Braniștea până în marginea orașuluĭ Iași.

Este formată din 5 comune:

1. *Gropnița*, cu satele: Gropnița, Singeri, Bulbucani, Forăști, Mălăești și Mișești, în capătul despre N. al plășeĭ.

2. *Movileni*, cu satele: Movileni, Larga, Romînești și Potîngeni, maĭ jos de com. Gropnița.

3. *Tăutești*, cu satele: Tăutești, Zahorna, Horlești, Rădiuluĭ-Tătar, Tătărușul și Lițcani, în partea de S.-V. a plășeĭ, spre rîul Bahluiul.

4. *Rădiul-Mitropolieĭ*, cu satele: Rădiul-Mitropolieĭ, Moimești, Popricani, Coarba, Țipilești, Epureni și Izvoarele, în partea de E. a plășeĭ, spre rîul Jijia.

5. *Copoul*, cu satele: Copoul (tîrgșor), Podgoria-Copoul, Rădiul-Aldeĭ, Munteni, Vulturi și Cîrligul, la sudul plășeĭ, în marginea orașuluĭ Iași.

Suprafața teritoriuluĭ plășeĭ Copoul este de 41698 hect.

Calitatea soluluĭ este bună.

In pl. Copoul se prelungește șirul de dealurĭ de la N. spre S., ce trece din pl. Bahluiul, și care face parte din sistemul dealurilor aflate între rîurile Bahluiŭ și Jijia, purtînd diferite numirĭ: Copoul, Cîrligul, Șorogari, Gheorghiești, Rădiul-Aldeĭ, Aroneanul, Zahorna, Horlești, Ponoarele, Uricul, Cățînul, Mîrzești, Pițcanul, Vulturul, Breazul, Muchea-Holmuluĭ, Cazacul, Dumnezeul, al-Cailor, Odaia, Grecul, al-Poșteĭ, Părul, Movila-Mare, Vulturul, Șătrăroaia, Botul-Caluluĭ, al-Vieĭ, Coșeri, al-Corbuluĭ, Sbanțul, Amara, al-Cruceĭ, al-Țiganuluĭ, Drobul și Clinul.

www.dacoromanica.ro

Apele curgătoare ce udă teritoriul plăşeĭ de la N. la S., sunt rîurile: Jijia, ce trece prin partea de E. şi formează hotarul între plăşile Turia şi Bahluiul în partea de V. şi S., făcînd hotarul cu plasa Cîrligătura; apoĭ pîraiele: Miletinul, care atinge partea de N.-E. a plăşeĭ; Jijioara, care intră în mijlocul eĭ, tot în partea despre N.; Căcaina, Aroneanul, Lieşti, Zahorna, Mîrzei, Dîrvari, Girinca, Moimeşti, Rădiul, Siliştea, Breazul, Uricul, Tăuteşti, Iazul, Văiluţa, Roşul, Răchita, Rădiul, Fundoaia, Puturoasa, Greculuĭ, Larga, Sbanţul, Amara, Budăiul, Romîneşti, Răchiţi, Părul şi Mahul.

Prin plasa Copoul, trece şoseaua judeţeană Iaşi-Botoşani, care începe din marginea oraşuluĭ Iaşi, trecînd spre N., prin tîrgul Copoul şi satele Vulturi şi Popricani şi la podul Jijieĭ trece în pl. Turia.

Şoseaua mixtă, începe din marginea oraşuluĭ Iaşi, tot prin partea de N.; trece prin podgoria Copoŭ, prin satele: Zahorna, Larga, Movileni, Mălăeşti, Miseşti, şi, dincolo de Singeri, trece în pl. Bahluiuluĭ.

Şoseaua naţională şi caleaferată trec de la Iaşi pănă la tîrgul Podul-Iloaeĭ, pe marginea sud-vestică a plăşeĭ. Pe lîngă acestea sunt diferite căĭ comunale şi vecinale, carĭ leagă satele şi comunele între ele.

Din întinderea de 41698 hect. pămînt, nu se cultivă în această plasă de cît 9528 hect. pentru cereale; 293 hect. teren pentru cultura viilor şi 546 hect. pămînt acoperit cu pădurĭ, proprietate particulară; iar restul de 31331 hect. sunt acoperite de: imaşe, fîneaţă, iazurĭ, livezĭ şi locurĭ pentru aşezarea satelor.

Pămîntul cultivabil produce tot soiul de cereale.

Viile daŭ vinurĭ bune.

Industria se mărgineşte la un număr de 7 morĭ de apă, 7 de aburĭ şi 1 de vînt; iar comerciul constă în desfacerea productelor şi a vitelor, în tîrgurile Podul-Iloaeĭ şi Iaşi.

Numărul vitelor este de 29379 capete dintre carĭ: 9684 vite marĭ cornute, 15744 oĭ, 3 capre, 11 bivolĭ, 1097 caĭ şi 2837 rîmătorĭ.

In plasa Copoul se află o populaţie de 2364 fam., saŭ 8402 suflete, dintre carĭ: 4578 bărbaţĭ şi 3824 femeĭ; 8155 Romînĭ, 185 Evreĭ, 35 Germanĭ, 8 Polonĭ, 8 Grecĭ, 5 Italienĭ, 4 Ruşĭ, 1 Olandez şi 1 Belgian.

Numărul bisericilor e de 20, deservite de 16 preoţĭ, 20 cîntăreţĭ şi 16 eclesiarhĭ.

Şcoale sunt 9, conduse de 9 învăţătorĭ, şi frecuentate de 143 elevĭ şi 52 eleve.

Copoul, *com. rur.*, jud. Iaşi, pl. Copoul. Sĭ-a luat numele de la satul Copoul. E situată la S.-E. plăşeĭ, pe un teren accidentat, prezintînd maĭ multe dealurĭ şi văĭ, parte acoperite cu livezĭ şi viĭ, iar parte cu semănăturĭ, fînaţe şi imaşe.

Această comună se mărgineşte cu oraşul Iaşi în partea despre S.; este formată din satele: Copoul (tîrguşor), Podgoria-Copoul, Rădiul-Aldeĭ, Munteni, Cîrligul, Şorogari şi Aroneanul, avînd o suprafaţă cam de 6925 hect. şi o populaţie de 620 familiĭ, saŭ 1678 suflete.

In comună sunt: 5 bisericĭ, deservite de 5 preoţĭ, 8 cîntăreţĭ şi 1 eclesiarh; 2 şcolĭ, conduse de 2 învăţătorĭ şi cu o populaţie şcolară de 52 elevĭ şi 10 eleve; 2 morĭ, din care una de aburĭ, şi o fabrică de fringhiĭ.

Budgetul e de 15860 leĭ, 10 banĭ la venitурĭ, şi de 15099 leĭ, 74 banĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor se urcă la 4396 capĭ din carĭ: 1578 vite marĭ cornute, 2200 oĭ, 3 capre, 106 caĭ şi 416 rîmătorĭ.

Copoul, *tîrguşor*, numit şi Sărăria, în partea de S. a comuneĭ Copoul, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat pe platoul dealuluĭ Copoul, pe a căruia continuare sudică se află şi oraşul Iaşi. Se întinde pe o parte şi alta a şoseleĭ judeţene, pănă în bariera Sărărieĭ despre N. a oraşuluĭ Iaşi. Are o populaţie de 209 familiĭ, saŭ 506 suflete, parte Evreĭ; în această populaţie este socotit şi numărul locuitorilor satuluĭ Copoul.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o şcoală înfiinţată în anul 1868, frecuentată de 30 elevĭ.

Numărul vitelor e de 75 capete, din carĭ: 38 vite marĭ cornute, 14 caĭ şi 23 rîmătorĭ.

Copoul, *deal*, se întinde de la N. la S., din valea Breazuluĭ, terminîndu-se în şesul din dreapta rîuluĭ Bahluiul. Pe podişul luĭ se află: pădurea Breazul, satul şi tîrguşorul Copoul, iar spre S. se întinde o parte a oraşuluĭ Iaşi. In partea de N.-V. a dealuluĭ, curge pîrîul Căcaina, iar spre S.-V. rîul Bahluiul.

Coptul, *afluent* al pîrîuluĭ Pulpa, jud. Suceava.

Copucci, *sat*, în jud. Constanţa, plasa Mangalia, cătunul comuneĭ Gheringec. Este situat în partea sud-estică a plăşeĭ şi cea meridională a comuneĭ, la 4 kil. spre S. de cătunul de reşedinţă, Gheringec. Este aşezat pe ultimile ramificaţiunĭ sud-vestice ale dealuluĭ Chirizi-Iuc şi pe malul nord-estic al Văeĭ-Viilor, fiind închis la E. de dealul Baş-Punar şi dealul Ascilar şi fiind dominat

www.dacoromanica.ro

de movila Copucci. Suprafaţa sa este de 965 hectare, dintre care 47 hect. sunt ocupate numaĭ de vatra satuluĭ şi de grădinĭ, cu 47 case. Populaţiunea sa, compusă numaĭ din Bulgarĭ, este de 45 familĭ, cu 380 suflete, ocupîndu-se maĭ ales cu agricultura. Pămîntul produce maĭ ales grîŭ şi ovăz. In partea sudică se cultivă şi viţa de vie, din care cauză s'a dat şi numele de Valea-Viilor văeĭ peste care este situat satul. Şoseaua judeţeană Mangalia-Cuzgun trece prin centru; alte drumurĭ comunale duc la Gheringec, la Ascilar, la Hagilar şi la toate satele învecinate.

Copucci, *movilă,* în judeţul Constanţa, plasa Mangalia, pe teritoriul comuneĭ Gheringec, şi anume la hotarul cătunelor Copucci şi Ascilar. Este situată în partea meridională a comuneĭ şi cea şud-estică a plăşeĭ şi este aşezată pe culmea dealuluĭ Ascilar, fiind vîrful săŭ cel maĭ înalt, avînd o înălţime de 82 metri. A fost punct trigonometric de observaţiune. Domină satul Copucci şi drumurile comunale Mangalia-Hazaplar şi Copucci-Chiuciuc-Tatlîgeac.

Copuzul, *com. rur.,* în plasa Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, situată în partea de V. a plăşeĭ pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomiţa.

Teritoriul comuneĭ se întinde din rîul Ialomiţa spre S., pe cîmpia Bărăganul, pe o suprafaţă de 8550 hect., din carĭ 115 hect. pădure şi coprinde patru moşiĭ: Copuzul-Săpunarĭ, proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de mănăstirea Căldăruşani; are o suprafaţă de 1100 hect. şi s'a arendat pe periodul 1885—1895 cu suma de 26000 leĭ; Copuzul saŭ Odaia-Călugăruluĭ, proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de mănăstirea Căldăruşani, cu suprafaţa de 850 hect., a fost arendată pe periodul 1885—95 cu suma de 20100 leĭ anual; Crăsani-d.-j., proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, cu suprafaţa de 5500 hect., este arendată cu suma de 10309 leĭ 68 banĭ; a patra este moşie particulară cu 1100 hect. După legea rurală din 1864 sunt împroprietăriţĭ 81 locuitorĭ şi după legea din 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 28, neîmproprietăriţĭ maĭ sunt 40 locuitorĭ.

Se compune din satele Copuzul şi Crăsani-d.-j., cu reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale în satul Copuzul.

Populaţiunea comuneĭ este 1300 locuitorĭ, cu 261 capĭ de familie şi 1039 membrĭĭ de familie, saŭ 685 bărbaţĭ şi 615 femeĭ. Sunt 542 agricultorĭ, 8 meseriaşĭ, 8 comercianţĭ, 3 avînd profesiunĭ libere, 25 muncitorĭ şi 22 servitorĭ. Din 1300 locuitorĭ, ştiŭ carte 555.

Vite sunt: 928 boĭ, 565 caĭ, 9 bivolĭ, 1684 oĭ şi 305 rîmătorĭ.

Venitul com. în 1887—1888 era de 3531 leĭ şi cheltuelile de 3405 leĭ.

In com. e o şcoală primară mixtă, frecuentată de 50 elevĭ şi 10 eleve; instrucţiunea se predă de un învăţător retribuit de stat şi comună.

Sunt două biserică, deservite de doĭ preoţĭ şi doĭ dascălĭ, pentru care com. cheltueşte 360 leĭ anual.

Copuzul, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. cu acelaşĭ nume. Este situat pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa, pe luncă şi sub coasta Bărăganuluĭ.

Are o populaţiune de 155 familiĭ Romînĭ şi 4 familiĭ Ţiganĭ.

In sat se află o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi o biserică, deservită de doĭ preoţĭ şi doĭ dascălĭ.

Vite sunt: 584 boĭ, 306 caĭ, 5 bivolĭ, 1050 oĭ şi 185 rîmătorĭ.

Copuzul, *movilă,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pe cîmpul Bărăganuluĭ, în dreptul satuluĭ Copuzul.

Corabia, *com. urbană,* reşedinţa sub-prefectureĭ plăşeĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. E formată din Daşova, Corabia-Vechie şi Valea-Seacă. E situată lîngă Dunăre, la mijlocul cursuluĭ eĭ în Romanaţi, aproape de com. Leleiul şi balta Potelul. Corabia e departe de Caracal spre S. de 42 kil., socotind pe calea ferată şi e înconjurată de măgurĭ marĭ şi micĭ; pe una din ele altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Mărĭĭ este de 45 m.

Este d'abia de 15 anĭ decretată comună urbană şi merge cu paşĭ repezĭ spre dezvoltare. E reşedinţă de sub-prefectură de cînd s'a unit cele două plăşĭ de S. (Balta şi Oltul-d.-j.). Are strade regulate şi bine construite. Intinderea stradelor aflate în circulaţie şi cu şosea, pe anul 1888, a fost de 511 m. liniarĭ.

Fiind singurul port în Romanaţi şi aşezat într'o poziţie favorabilă, a căpătat din timpul ultimuluĭ războiŭ şi maĭ ales de cînd a devenit cap de cale ferată, o însemnătate, maĭ ales comercială. Are o staţiune de cale ferată, una de observărĭ meteorologice, o judecătorie de ocol şi un biroŭ telegrafo-poştal, al căruĭ venit pe 1896—97

www.dacoromanica.ro

a fost de leĭ 38173, banĭ 10. E reşedinţa mediculuĭ de arondisment. Are un spital cu 10 paturĭ (cu un medic, un subchirurg şi 4 infirmierĭ) şi o formacie.

Este o şcoală primară urbană de băeţĭ condusă de 2 institutorĭ şi frecuentată de 53 elevĭ şi una primară rurală de fete, condusă de o învăţătoare şi frecuentată de 52 eleve.

Budgetul com. pe 1886—87 a fost de 36989 leĭ la venitурĭ şi de 36454 leĭ la cheltuelĭ.

Sunt 617 contribuabilĭ.

Are o populaţie de 684 capĭ de familie, saŭ 4162 sufl. (2316 bărbaţĭ şi 1846 femeĭ), din carĭ: 3940 ortodoxĭ, 104 catolicĭ, 9 armenĭ, 3 lipovenĭ, 36 mahomedanĭ, 45 mozaicĭ, 25 alte secte; 3757 Romînĭ, 45 Evreĭ, 2 Francezĭ, 75 Austro-Ungarĭ, 27 Germanĭ, 2 Ruşĭ, 36 Turcĭ, 150 Grecĭ, 8 Sîrbĭ, 23 Bulgarĭ şi 37 din alte deosebite state.

Com. Corabia în 1888 avea 860 case de locuit, 8 hanurĭ, 4 oteluri, 11 birturĭ, 45 cîrciumĭ, 14 băcăniĭ, 2 cazinurĭ, 4 cafenele şi 12 alte diferite stabilimente, 1 cazan de rachiŭ, 1 cărămidărie, 2 morĭ cu aburĭ, 2 pe apă.

Sunt: 1437 vite marĭ, 1221 rîmătorĭ, 3041 oĭ şi alte vite micĭ.

Locuitoriĭ posedă 100 stupĭ cu albine.

Se cultivă aci viermiĭ de mătase. Sunt 150 duzĭ.

In Corabia sunt 2 biserici: Sf. Spiridon (1843) şi Sf. Nicolae (1844), deservite de 3 preoţĭ, 4 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ.

Corabia se leagă cu Caracalul, T.-Măgurele şi Bechetul prin şosele bine întreţinute şi prin o linie ferată cu Piatra (Olt), prin Caracal. Corabia funcţionează ca port din 1862, cînd Domnitorul Cuza a decretat aci înfiinţarea unuĭ mic port cu numele de Mircea; astă-zĭ comerţul este viŭ şi între alte articole, exportul de cereale ocupă primul rang. Se maĭ exportă sare, vin de Drăgăşanĭ, etc.

Ca punct vamal, Corabia a avut pe 1884—85 un venit de 111022 leĭ şi pe 1885 s'a importat diferite mărfurĭ în valoare de 1042379 leĭ şi s'a perceput ca vamă 58888 leĭ; s'a exportat cereale şi vite în valoare de leĭ 5679136, la care s'a perceput 59136 leĭ. Mişcarea comercială a portuluĭ Corabia ne reprezintă în acelaşĭ timp maĭ întreg comerţul exterior al Romanaţuluĭ. Comerţul cu cereale e exercitat maĭ ales de Grecĭ stabiliţĭ aci, carĭ duc productele cumpărate la Brăila şi la Galaţĭ.

Venitul vamal în 1895—96 a fost de 203414 leĭ, 80 banĭ. Biroul vamal Corabia s'a deschis la 1 August 1873.

Acest mic oraş este important pentru însemnătatea ce a avut în ultimul războiŭ. In 12 Maiŭ 1877, trupele romîne aflate aci, primesc botezul foculuĭ, cu ocazia uneĭ recunoaşterĭ făcute pe malul drept al Dunăreĭ. Turcĭ construiaŭ şanţurĭ, adăpost pentru infanterie. Bateriile romîne deschid focul şi gonesc pe lucrătorĭ. A doua zi vin de la Rahova 3 vapoare şi încep a arunca obuze asupra oraşuluĭ. Maĭ multe case şi otelul cel mare din coasta Dunăreĭ sunt găurite. Un vapor turcesc voind a pătrunde într'un braţ al Dunăreĭ, unde se adăpostea, după insulă, nişte vase încărcate cu grîne şi apropiindu-se tare de ţărmul romîn, artileriştiĭ noştri reuşesc a-ĭ azvîrli prin o fereastră un obuz, care pătrunde chiar în interiorul vasuluĭ şi îĭ silesc a se retrage. Pe aci trecu Dunărea armata romînă ca să meargă la Plevna în ajutorul Ruşilor. In 12 Aug. 1877, divizia a III-a, cu o brigadă de cavalerie şi a II-a companie de geniŭ, trec Dunărea. Sub protecţia acesteĭ diviziĭ, pontonieriĭ ajutaţĭ de şalupe, construiră podul maĭ la vale de Corabia, la Seliştioara, căcĭ fluviul are aci o lărgime maĭ mică şi prezintă avantagiul de a avea şi o insulă.

Lungimea totală a albieĭ Dunăreĭ între Siliştioara şi Măgura (ţărm drept) e de 1400 m. In 16 Aug. 1877, M. S. Domnul Carol I sosi cu statul-major la Corabia ca să prezideze trecerea Dunăreĭ. Dimineaţa toate trupele se găseaŭ la Corabia aziştind la un Te-Deum, Domnul le trecu în revistă şi puindu-se în fruntea lor le conduse până la pod unde se opri spre a privi trecerea armateĭ peste fluviŭ. După trecerea armateĭ, podul fu desfăcut şi transportat la T.-Măgurele.

Corabia, *staţie de dr. d. f.*, jud. Romanaţi, pl. Balta-Oltul-d.-j., oraşul Corabia, pe linia Piatra-Corabia pusă în circulaţie la 1 Aprilie 1887. Se află la (14.4 kil.) de Vişina. Inălţimea de asupra niveluluĭ Mărĭĭ de $39^{m}.85$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 202940 leĭ 30 banĭ.

Corabia (Prundul), *insulă*, în Dunăre, în dreptul com. cu acelaşĭ nume, jud. Romanaţi. Are 46 hect. pădure.

Corabia, *pichet de graniţă*, la portul oraşuluĭ cu acelaşĭ nume, jud. Romanaţi.

Corabia-Caracal - Rîul-Vaduluĭ (Drumul-), *şosea naţională.*

www.dacoromanica.ro

Porneşte de la podul de pe Rîul-Vaduluĭ, jud. R.-Vîlceĭ şi scoboară valea Oltuluĭ până la Corabia, urmînd necontenit ţărmul drept al acestuĭ rîŭ. Trece pe lîngă vama Rîul-Vaduluĭ, şi după 7 kil. ajunge la comuna Cîineni, la Mănăstirea Cozia, apoĭ la Călimăneşti, trece prin vad rîul Gura-Văeĭ, pe lîngă Mănăstirea Cetăţuia şi intră în oraşul Rîmnicul, la kil. 63. De aci şoseaua urmează maĭ întîiŭ paralel cu drumul de fier şi apoĭ îl traversează aproape de kil. 70. Lasă în dreapta căt. Inoteşti, şoseaua ce duce la Tîrgul-Ocna, iar în stînga Ostroveni şi Rîureni. Intre kil. 73 şi 74 se împreună cu şoseaua Tîrgul-Ocna, traversează Rîul-Sărat pe pod, şi la kil. 79 trece pe pod rîul Govora. In urmă străbate pădurea şi căt. Tătărani, rîul Bistriţa, se împreună cu şoseaua ce vine de la Horezul, lasă în dreaptă com. Băceni şi conacul Lahovăreştilor. La kil. 95 traversează linia ferată şi intră prin Călina, maĭ trece odată, la kil. 117, linia ferată, şi ajunge în Drăgăşani în mijlocul căruia e kil. 118. De aci trece prin căt. Mamoleşti, Davideşti, trece rîul Peşteana pe pod, căt. Şanţul şi intră în jud. Romanaţi la kil. 130. Ajunge la căt. Runcul (131 kil.), de unde, până la Strejeşti, şoseaua e încă neîmpĭetrită pe un kil. lungime.

Din marginea com. Strejeşti, începe iar şoseaua care trece rîul Mamu (kil. 134) pe pod, traversează căt. Pleşoiul, între kil. 140 şi 141 şi imediat trece rîul Beica pe pod, apoĭ străbate căt. Segarcea (kil. 145), lasă în stînga Găneasa şi ajunge (kil. 140), în căt. Cornesul, aproape de punctul unde se întretae cu şoseaua Slatina-Craiova, pe ţărmul stîng al rîuluĭ Cornesul.

Din căt. Cornesul şoseaua urmează pe marginea maluluĭ drept al Oltuluĭ şi străbate căt. Spurcaţi, com. Ienoseşti şi Piatra, apa Jugălia; lasă în stînga la 100 m. com. Brîncoveni (kil. 160) şi căt. Văleni, trece prin Vlăduleni (166 kil.), trece Olteţul pe pod de lemn, lung de 60 m., se întretae cu linia ferată, străbate căt. Polopini şi satul Dobrosloveni, şi ajunge la Caracal (kil. 182), de unde ese la kil. 184, pe bariera Corabia. Trece pe marginea cătunul Comanca, com. Deveselul, pe lîngă conacul moşieĭ Pîrlita (193 kil.), lasă în dreapta com. Frăsinetul, Studina, căt. Studiniţa, trece o scursoare de apă pe pod, lasă la dreapta com. Grădinele, străbate o pădurice şi între kil. 203 şi 204 traversează linia ferată. Din acest punct începe a se vedea munţiĭ Balcani. In dreptul kil. 205 se află, în dreapta şoseleĭ, com. Cruşovul, iar la kil. 207 com. Brastavăţul. Şoseaua traversează apoĭ com. Vişina şi scoboară cea din urmă ondulaţiune la kil. 216, de unde începe a se vedea oraşul Corabia. La kil. 200 străbate o mică vale, iar între kil. 221 şi 222 iarăşĭ linia ferată, şi se îndreptează către Corabia-Vechie, în care se află kil. 224, situat pe malul Dunăreĭ.

De la Corabia-Vechie, şoseaua îşi schimbă direcţia către E. şi ajunge în oraşul Corabia (kil. 225). Şoseaua este întreţinută de stat, bine construită; are 12 m. lărgime.

Corabia-Vechie, *cătun,* al oraşuluĭ Corabia, pl. Balta-Oltul-d.-j. jud. Romanaţi, situat la V. de oraş, la un kil. depărtare de dînsul. Are 425 locuitorĭ. Maĭ de mult a fost căt. al com. Celeiul, iar acum, unit cu Daşova şi Corabia-Nouă, formează oraşul Corabia, port la Dunăre şi reşedinţă de subprefectură. Prin acest cătun trece şoseaua ce pleacă spre Caracal şi acea ce pleacă spre Bechet.

Coramul, *mahala,* în judeţul Mehedinţi, plasa Motru-d.-j., de com. rur. Corcova.

Coranul, *vale.* Vezĭ Boţeştilor (Dealul-), în comuna Cucuteni, plasa Stavnicul, judeţul Iaşi.

Coranul, *deal,* în partea despre E. a comuneĭ Voineşti, plasa Stavnicul, jud. Iaşi.

Corăbierul, *vale,* la E. de satul Lieşti, plasa Bîrlad, jud. Tecuciŭ. Are o lungime de 500 metri şi se află lîngă dealul Călmăţuiul.

Corăcăeşti, *sat,* situat pe ţărmul drept al Siretuluĭ, în partea de S.-V. a comuneĭ Brehueşti, pl. Siretul, judeţul Botoşani, cu o suprafaţă de 1328 hect. şi o populaţie de 169 familiĭ, saŭ 730 suflete. Are 1 biserică deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ şi 1 şcoală mixtă a comuneĭ condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 50 şcolarĭ.

Vite: 116 vite cornute, 60 caĭ, 263 oĭ, 50 de mascurĭ. Sunt 30 stupĭ cu albine. In sat este 1 cîrciumă; 2 comercianţĭ şi 3 meseriaşĭ.

Corbani, *locuinţă izolată,* în jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul com. Teţcani.

Corbasca, *com. rur.,* pl. Berheciŭ, jud. Tecucĭ, compusă din 8 căt.: Băcioiul, Corbasca, Fofaza, Marvila, Pogleţul, Porcăreţul, Rogoaza şi Scărişoara.

Situată pe malul stîng al Siretuluĭ, la o depărtare de 60

www.dacoromanica.ro

kil. de capitala județuluĭ, și de 17 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 544 capĭ de familie, cu 2223 suflete.

Satele Băcioiul și Porcărețul sunt populate numaĭ de Țigani, carĭ în timpul vereĭ se mută din sat în sat.

Contribuabilĭ sunt 550.

In com. sunt 4 bisericĭ, în Corbasca, Marvila, Scărișoara și schitul Poglețul, în satul Poglețul; sunt deservite de 2 preoțĭ cu 4 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor, iar ceĭ din satele Băcioiul și Porcărețul — Țiganiĭ — se ocupă cu facerea diferitelor unelte casnice, iar parte sunt lăutarĭ.

Locuitoriĭ desfac produsul munceĭ lor la Bacău și la Adjud (jud. Putna), trecînd Siretul pe un pod de vase la Rogoaza.

In com. sunt: 307 boĭ, 298 vacĭ, 216 viteĭ, 165 caĭ, 760 oĭ, 180 capre; se maĭ găsesc și 180 stupĭ.

Locuitoriĭ sunt parte răzeșĭ, iar cea maĭ mare parte împroprietăriță.

Școală se află în comună, din anul 1870, într'un local închiriat de com. Se frecuentă de 47 copiĭ (42 băețĭ și 5 fete), din numărul de 259 (136 băețĭ și 123 fete), în vîrstă de școală.

Venitul comuneĭ reprezintă suma de 7344 leĭ și 70 banĭ; cheltuelile sunt tot atîta.

Comuna e brăzdată de dealurile: Baba-Eleana, Mățcani la E., Muncel, Gherdana la S, formînd marginea de S. a com.; în raionul satelor țigănești se află maĭ multe văĭ și pîraie. E străbătută de maĭ multe văĭ: Scărișoara, în mijlocul satuluĭ cu același nume, Rogoaza și Marvila și e udată de: rîul Siret în partea de V., care intră în județ la satul Marvila, continuă spre S.-E., formînd hotarul județuluĭ; de pîrîul Poghețul, care izvorește din dealul Babeĭ - Ileneĭ și se varsă în Siret, primind pe stînga pîrîul Cotromațul, care curge la S. de satul Poglețul; de pîrîul Rogoaza, care izvorește din locul numit «Tabăra-Țiganilor», curge la început sub numele de Neagotă primind pe stînga: Corbasca, Fofaza și trece pe lîngă s. Rogoaza înainte de a se vărsa în Siret.

Străbătută de șoseaua județeană, din care pleacă diferite ramurĭ de la Corbasca, la toate satele.

Se mărginește la E. cu com. Condrăcheștĭ, la V. cu rîul Siretul, la N. cu jud. Bacău, la S. tot cu com. Condrăcheștĭ.

Corbasca, *sat*, face parte din comuna cu același nume, plasa Berheciul, jud. Tecuciu. Situat pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Corbasca. Aci e reședința com. Cade în centru.

Are o populație de 117 capĭ de familie, saŭ 587 suflete, locuind în 104 case.

Aci se află o școală, care se frecuentă de 47 copiĭ (42 băețĭ și 5 fete).

Biserica, cu hramul «Sf. Nicolae», este de lemn, situată la S. de sat, făcută, cu spesele locuitorilor, în anul 1809, Noembrie 9; aceasta se vede în o scriere ce se păstrează în Penticostariŭ.

Corbasca, *moșie*, în jud. Tecuciŭ, proprietate a statuluĭ, cu trupurile: Cotul-Furniceĭ, 42 hect. 6570 m. p.; Scărișoara, 13 hect. 4000 m.; Fofaza, 10½ hect.; Poglețul, 21 hect.; Marvila, 20 hect.; Poiana-Chioară, 48 hect. 4280 m. p., toate în comuna Corbasca; maĭ înainte aparținea Mitropolieĭ din Iași.

Corbasca, *pădure*, în județul Tecuciŭ, proprietatea statuluĭ, cu suprafață de 1203 fălcĭ, avînd 2 trupurĭ: Corbasca, de 1200 fălcĭ și Răchitoasa, de 3 fălcĭ; se află în comuna Corbasca, pl. Berheciŭ.

Corbeanca, *com. rur.*, pl. Znagovuluĭ, jud. Ilfov, situată la N. de București, între Valea-Călugăruluĭ și Pădurea-Vlăsieĭ, 26 kil. departe de București.

Se compune din satele: Tamași, Corbeanca, Mechioaia, Ostratul, Oracul și Sărindăreanca, cu o populație de 1114 locuitorĭ, carĭ trăesc în 254 case.

Se întinde pe o suprafață de 3347 hect. D-niĭ A. Petrovicĭ, A. Vasiliu, Gr. Cireșanu, Elena Stefanopolu, Al. Slătineanu, L. N. Gherasi, Al. Costescu și N. Hristodor, aŭ 2728 hect., iar locuitoriĭ aŭ 619 hect. Proprietariĭ cultivă 1389 hect. (52 sterpe, 115 izlaz și 1172 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Comuna numără 211 contrib. Are un budget de 3453 leĭ la venitурĭ și 3650 leĭ la cheltuelĭ. In anul 1885 eraŭ 209 contrib.

In comună sunt 3 bisericĭ (la Corbeanca, Ostratul și Tamași); o școală mixtă; 2 heleșteie; 2 podurĭ stătătoare.

Numărul vitelor marĭ e de 699 (110 caĭ și epe, 349 boĭ, 218 vacĭ și viteĭ, 2 taurĭ, 20 bivolĭ și bivolițe), și al celor micĭ de 1518 (4 capre, 167 porcĭ și 1347 oĭ).

Dintre locuitorĭ, 259 sunt plugarĭ și 3 meseriașĭ.

Arătura se face cu 84 plugurĭ: 76 cu boĭ, 8 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 163 care și căruțe: 136 cu boĭ și 17 cu caĭ.

Comerciul se face de 7 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

S'aŭ stabilit în comună 3 străinĭ.

Corbeanca, *sat*, jud. Ilfov, face

www.dacoromanica.ro

parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, din pl. Znagovuluĭ. Este situat la V. de Tamaşi, pe malul drept al Văeĭ-Călugăruluĭ. Aci se fabrică diferite brînzeturĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 427 hect., cu o populaţie de 115 locuitorĭ.

D-l An. Petrovicĭ are 350 hect. şi locuitoriĭ 77 hect. Proprietarul cultivă 106 hect, (9 sterpe, 15 izlaz şi 220 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Are o biserică, cu hramul Buna-Vestire, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Numărul vitelor marĭ e de 78 şi al celor micĭ de 201.

Corbeanca, *cătun* saŭ *mahala*, pendinte de comuna Vînători-Marĭ, pe propritatea Corbi-Marĭ, pl. Neajlovuluĭ, jud. Vlaşca.

Corbeanca, *numire* dată uneĭ *părţi* din *dealul* Dumbrava, com. Tohani, jud. Buzăŭ. Aci, Constantin Brîncoveanu, pe cînd era Domn al ţăreĭ, plantase viile sale. Casele şi beciurile în ruine se văd încă.

Corbeanca, *pădure*, pl. Znagovul, judeţul Ilfov; are o întindere de 1173 hect.

Corbeanca, *pădurice*, în întindere de 8 hect., com. Călineşti, jud. Muscel.

Corbenceĭ (Dealul-), *deal*, comuna Marcea, plasa Oltul-d.-s., jud. Vălcea.

Corbeni saŭ **Corbeni-Pămînteni**, *com. rur.*, pe rîul Argeş, jud. Argeş, plasa Loviştea, la 16 kil. de com. rur. Şuici, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 52 kil. de Piteşti. Se compune din următoarele 6 sate: Berendeşti, Bucşăneşti, Căpăţîneni, Corbeni, Poenari şi Turbura, avînd în tot 360 familiĭ, cu 1880 suflete, din care 30 locuitorĭ Ţigani. In comună sunt 5 biserici, (în Berendeşti, Bucşăneşti, Căpăţîneni, Corbeni şi Poenari), 2 şcolĭ primare rurale, una de băeţĭ şi alta de fete şi 5 cîrciume. Budgetul com. pe anul 1882—83 a fost de 1807 leĭ 31 banĭ la venitурĭ şi de 1728 leĭ la cheltueli. După o publicaţie oficială (1887) această comună numără 266 contribuabilĭ şi are un budget de 6967 leĭ la venitурĭ şi de 6095 leĭ la cheltuelĭ. În această comună se află însemnate ruine de cetăţĭ vechĭ la Căpăţîneni şi la Poenari.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 1950 capete vite marĭ (1800 boĭ şi vacĭ, 140 caĭ, 20 măgarĭ) şi 3280 vite mărunte (2800 oĭ, 80 capre şi 400 rîmători).

Corbeni, *sat*, cu 381 locuitorĭ, pe rîul Argeşul, jud. Argeş, plaiul Loviştea; face parte din comuna rurală cu acelaşĭ nume. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ. Este şi o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, deservită de doĭ preoţĭ şi un cîntăreţ.

Corbeni saŭ **Corbul**, *sat*, jud. Bacăŭ. (Vezĭ Corbul).

Corbeni, *cătun*, al comuneĭ Slobozia, din pl. Ocolul, jud. Gorj. Se maĭ numeşte şi Bîrseşti. E situat spre N.-E. comuneĭ, pe şes. Are o suprafaţă de 412 hect., din carĭ 223 hect. arabile, 144 hect. pădure, 5 hect. vie, 40 hectare pruni, izlaz şi fîneaţă.

Are o populaţie de 78 familiĭ, cu 320 suflete, între carĭ 68 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă 33 pluguri, 32 care cu boĭ şi vacĭ, 5 căruţe cu caĭ, 12 stupĭ, 174 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 87 oĭ şi 67 rîmători.

Spre E. de acest cătun şi în apropiere de dînsul trece apa Şuşiţa.

Comunicaţia se face prin şoseaua comunală care îl străbate; printr'o şosea vecinală, Slobozia-Lăleşti, care e în apropiere.

Cătunul are: 2 morĭ sistematice pe apa Şuşita, una a d-luĭ C. Daniilescu şi una a d-luĭ Ivancea; 2 cîrciumĭ. Biserica, de lemn s'a fondat la 1802 şi este deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Corbeni, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, cătunul comuneĭ Domniţa. Şĭ-a luat numele de la locuitoriĭ veniţĭ din com. Corbul, pl. Marginea-d.-j. Este aşezat în partea de V. a comuneĭ la malul stîng al rîuluĭ Buzăŭ, la 2100 m. spre V. de căt. de reşedinţă, Domniţa. Are o întindere cam de 100 hect. şi o populaţie de 60 familiĭ; sunt 40 contribualiĭ; 28 persoane ştiŭ carte.

Corbeni, *cătun*, al comuneĭ Vîrtina, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat în colţul unghiuluĭ ce face rîul Olteţul cu Geamartaluiul. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului mărieĭ este de 187 m. 76 pe Dealul-Chilieĭ. Are 235 locuitorĭ, formînd 70 familiĭ, toate de Romînĭ. Este o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Corbeni-Pămînteni, *com. rur.* (Vezĭ Corbeni).

Corbeşti, *sat*, cu 20 familiĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, pendinte de com. rur. Lunca-Corbuluĭ.

www.dacoromanica.ro

Corbeşti, *loc izolat,* com. Văleni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Corbi, *com. rur.,* jud. Muscel, plaiul Nucşoara, la V. de Cîmpulung, situată pe ambele maluri ale rîuluĭ Doamna. De la această comună până la Cîmpulung sunt 30 kil. pe drumul şoseluit, care trece prin comunele: Corbşori, Stăneşti, Slănicul şi Berevoeşti-Ungureni. O potecă, care merge tot la Cîmpulung, trece de la Berevoeşti-Ungureni, la Bughea.

Se compune din 2 cătune: Corbi şi Sboghiţeşti şi se întinde pe o suprafaţă de 1690 hect. Are o populaţie de 1553 locuitorĭ, 802 bărbaţĭ şi 751 femeĭ, cu 400 capĭ de familie, carĭ trăesc în 396 case.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ toţĭ cu creşterea oilor. Eĭ aŭ 12000 oĭ, a căror lînă, parte o lucrează făcînd dimiĭ, zeghĭ, saricĭ, etc., pe carĭ le vînd la tîrg, şi parte o vînd nelucrată. Locuitoriĭ desfac produsul munceĭ lor la tîrgurile din Curtea-de-Argeş, Leiceşti, Tigveni, Petroşani, Domneşti, Stăneşti şi Cîmpulung.

Din laptele oilor se face brînză şi caşcaval foarte gustoase, cu care se face un comerţ întins.

In cercul comuneĭ sunt munţiĭ: Plăişorul, Şesul, Papăul, Darul, Preutesele, Basa, Zănoaga şi Pîndea, acoperiţĭ cu brazĭ şi molifţĭ. Pe la poalele lor sunt păduriĭ de fagĭ, mesteacănĭ, plopĭ şi aninĭ.

Rîul Doamna străbate această comună de la N. spre S. şi în el se varsă maĭ multe văĭ şi pîraie, între carĭ: Pîrîul-Bujoareĭ şi Valea-Nucareĭ. Pe acest rîŭ sunt 3 piue, 2 morĭ, 5 herăstrae, carĭ taie lemne de brad, şi 1 dîrstă, pentru făcut saricele. Herăstraele taie anual 32000 scînduriĭ.

Locuitoriĭ şĭ-aŭ căpătat pămînt, parte prin împroprietărire, la 1864, (cînd s'a dat pămînt la 296 clăcaşĭ); iar restul moşieĭ s'a vîndut locuitorilor în loturĭ la anul 1888.

Sunt 320 contribuabilĭ. Venitul com. e de 2933 leĭ anual. Prin mijlocul comuneĭ, pe malul drept al rîuluĭ Doamna, este şoseaua comunală.

Are 4 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 dascălĭ şi o şcoală mixtă, condusă de un învăţător.

Ştiŭ carte 138 bărbaţĭ şi femeĭ.

La Corbi în toate Duminicele se face tîrg.

Comuna în partea de S. şi E. are suhatul şi pădurea Corbilor cu înţărcătoarele; la S.-V. se mărgineşte cu com. Poenărei, la V. cu dealurile Brătieni şi Brădetul; iar la N. cu com. Nucşoara şi munţiĭ Corbi.

Femeile Corbenilor aŭ un costum foarte pitoresc. Nevestele leagă stergarul (maramă) pe sub barbă şi fetele poartă cretinţe, ca femeile cîmpene din popor, —o escepţie a costumuluĭ munteanuluĭ.

Aci bărbaţiĭ port toiege în mînă în tot timpul şi cînd merg la biserică le reazimă toţĭ de zidul bisericeĭ d'afară. După terminarea oficiuluĭ divin, fie-care îşĭ ia toiagul şi pleacă după afacerile luĭ.

Era în datinile Corbenilor, şi acum încă se ţin de aceste datine, ca tineriĭ însurîndu-se saŭ fetele măritîndu-se, să nu se căsătorească de cît între eĭ, respingînd orĭ-ce propuneri li s'ar fi făcut d'aiurea.

Corbi, *sat,* face parte din com. rurală cu acelaşĭ nume, judeţul Muscel, aşezat pe ambele maluri ale rîuluĭ Doamna.

Populaţia luĭ e de 1433 loc.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 50 elevĭ şi eleve, din numărul de 220 copiĭ în etate de şcoală. Cu întreţinerea şcoaleĭ, statul cheltueşte anual 1728 leĭ. Localul şcoaleĭ s'a reclădit la anul 1873.

In raionul comuneĭ sunt 4 bisericĭ: Sf. Maria, Sf. Dimitrie, Sf. Treime şi Sf. Apostolĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ. Biserica Sf. Apostolĭ, numită «De la Şgheab» este o bisericuţă mică, într'o peşteră, cioplită într'o stîncă de piatră, şi se crede a fi făcută la anul 1380 de o Doamnă din familia Basarabilor. Ea există şi astăzĭ. Are 2 altare, din care cel din dreapta este de stil bizantin.

In pomelnicul bisericiĭ aflăm aceste nume: Basarab Voevod, Neagoe Voevod, Radu-de-la-Afumaţĭ, Ruxandra Doamna (soţia luĭ Radu al VII-lea), Doamna Despina (soacra luĭ Radu şi nevasta luĭ Neagoe V. V.), Iosif Arhiereul (1793—1820), Grigorie Arhiereul (1823—1828), ambiĭ episcopĭ aĭ Argeşuluĭ şi Iosif, care la anul 1814, Iunie 6, a reparat bisericuţa.

Tot sub o stîncă de piatră, la eşirea din bisericuţă, este trapezăria (o boltă în piatră, de 21 paşĭ lungime şi de vr'o 4 m. înălţime). Aci sunt 2 lăviţĭ late şi lungĭ, stabile, unde vr'o 20 ctitorĭ aĭ bisericeĭ, dintre fruntaşiĭ satuluĭ, ospătează, la 14 Octombrie, 40 de oamenĭ, în memoria celor 40 martirĭ, pe carĭ biserica ortodoxă îĭ serbează la 9 Martie. Biserica are 2 hramurĭ: Martira Paraschiva şi Apostoliĭ Petru şi Pavel. In aceste zile se face tîrg pe locul bisericeĭ, ce e în marginea satuluĭ.

Corbi, *pădure,* jud. Muscel, plaiul Nucşoara, proprietate a sta-

www.dacoromanica.ro

tuluĭ, în întindere de 17530 hect., formată din 10 trupurĭ: Plăişorul, Preotesele, Bîndea, Zănoaga, Papăul, Rusul, Plătica, Alunişul, Podurile şi Crîngul.

Corbi-Ciungĭ, *com. rur.*, judeţul Vlaşca, compusă din cătĕ. Corbi-Ciungĭ şi Vadul-Stanchiĭ, foste proprietăţĭ ale Creţuleştilor, apoĭ trecute în posesia luĭ Ioan Rosetti prin zestre, azĭ rămase fiiceĭ sale Sultana Creţeanu. Este situată pe valea apeĭ Neajlovuluĭ. E la distanţă de 76 kil. de Giurgiŭ şi de 5 kil. de Obedeni, reşedinţă plăşeĭ Neajlovul.

Acest sat este la 2 kil. de apa Argeşuluĭ, care o limitează spre N.-E. de Potlogi şi Corbi-Marĭ. Este departe de Bucureşti de 34 kil., de Giurgiu de 66 kil. şi de staţia drumuluĭ de fer Titu, de 20 kil.

In 1887, budgetul avea la venitурĭ 3007 leĭ, iar la cheltuelĭ 2860 leĭ.

Suprafaţa totală a comuneĭ este de 1702 hect., din carĭ 551 hect. pădure. S'a dat la ambele sate, la 127 locuitorĭ, improprietăriţĭ după legea rurală, 261 hect.

In această comună este o biserică, rezidită la anul 1875 de sătenĭ cu ajutorul D-neĭ Sultana Creţeanu, proprietara moşieĭ, deservită de 1 preot şi 1 dascăl; ţine de parohia Vînătoriĭ-Marĭ.

Este o şcoală primară mixtă, frecuentată de 19 băeţĭ şi 2 fete.

Sunt 6 cîrciumĭ; un han; casele proprietăţiĭ cu magaziĭ şi pătule îndestulătoare; 3 morĭ pe apa Neajlovuluĭ.

Prin comună trece şoseaua judeţeană.

Pe această proprietate începe vălcica Ciulniţa ce se scurge în Argeş prin Corbi-Ciungĭ.

Această proprietate s'a estimat de Creditul Fonciar Rural din Bucureşti, împreună cu Vadul-Stanchiĭ la suma de leĭ 180000.

Sunt 385 vite marĭ cornute (boĭ, vacĭ şi bivolĭ), 76 caĭ, 285 rîmătorĭ, 1430 oĭ şi capre.

Corbi-Ciungĭ, *cătun*, pendinte de com. Corbi-Ciungĭ, jud. Vlaşca, pl. Neajlovuluĭ. La hotarul moşieĭ despre N.-E. este rîul Argeşul, la 2 kil., pe proprietatea D-neĭ Sultana Creţeanu.

Suprafaţa acestuĭ trup de moşie este de 728 hect., din care s'a dat la 88 loc., împroprietăriţĭ după legea rurală din 1864, 330 hect., rămînînd proprietăţiĭ 398 hect.; din acestea sunt: pădure 12 hect., locurĭ de cultură, fineaţă şi izlaz 386 hect. Această moşie are un venit anual de 18000 leĭ.

Este o biserică şi o şcoală comunală.

Prin sat trece şoseaua judeţeană ce merge prin valea Neajlovuluĭ către Bucureşti, prin Malul-Spart, la Giurgiŭ prin Obedeanca şi la Piteşti prin Corbi-Marĭ. E departe de Bucureşti de 33 kil., de Giurgiŭ de 64 kil. şi de Titu de 20 kil.

Tradiţia spune că un Negru-Vodă după timpurĭ a vrut să facă capitala ţăreĭ aci la com. Corbi-Ciungĭ, care pe atuncĭ se numea Corbi-Micĭ, unde Vodă zidi un palat mare şi frumos; însă Divanul ţăreĭ împreună cu Mitropolitul s'aŭ împotrivit dorinţeĭ luĭ Vodă, şi aşa capitala a rămas tot la Tîrgovişte.

Corbi-din-Vale, *sat*, cu 104 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul; face parte din com. rur. Corbi-Mîngureni.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ. Are o biserică cu hramul Adormirea, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Corbi-Marĭ, *com. rur.*, judeţul Vlaşca, plasa Neajlovul. A fost proprietate a logofătuluĭ Em. Băleanu; azĭ e a moştenitorilor Sp. Gazotti. Este situată pe valea Redivoaie între apele Argeşul şi Neajlovul, acest din urmă trecînd chiar pe marginea satuluĭ. La 1833 era reşedinţa plăşeĭ Ogrăzeni, după cum se vede în harta ţăreĭ făcută de statul-major rus, după ordinul generaluluĭ Kisselef.

Moşia are suprafaţa fără pădure de 1780 hect., împreună cu Vînătoriĭ-Micĭ.

Aci este o pădure în suprafaţă de 1000 hect. S'a dat la 176 locuitorĭ, în 1864, conform legeĭ rurale, suprafaţa de 528 hect. Venitul anual al moşieĭ este de 60000 leĭ împreună cu Vînătoriĭ-Micĭ.

Creditul Funciar Rural din Bucureşti a estimat această proprietate la suma de 780000 leĭ, fără pădure.

In 1886 avea o populaţiune de 958 suflete, saŭ 195 contribuabilĭ.

Budgetul comuneĭ în 1887, era de 3521 leĭ la venitурĭ şi 3266 leĭ la cheltuelĭ.

Este o biserică, cu hramul Sf. Treime, zidită la 1859 de sătenĭ, cu ajutorul proprietaruluĭ şi deservită de 1 preot şi 1 dascăl; o şcoală mixtă, de zid, în bună stare, cu 5 clase, condusă de 1 profesor şi care, în 1888, a fost frecuentată de 38 băeţĭ şi 26 fete.

Aci se face tîrg săptămînal în toate Vinerile. Prin această comună trece apa Neajlovuluĭ, şi despre N. trece, la capul moşieĭ, apa Argeşuluĭ, peste care este un pod pe vase al drumuluĭ ce duce la Titu prin Potlogi.

www.dacoromanica.ro

Este departe de București de 40 kil.; de Giurgiŭ de 70 kil.; de Obedeni, reședința plășeĭ, de 20 kil., și de Titu de 18 kil.

Comuna este străbătută de șoseaua care duce pe valea Neajlovuluĭ către Giurgiŭ și către Pitești.

Are și cât. Podul-Corbeanca.

Corbi-Mîngureni, *com. rur.*, pe apa Topologuluĭ, jud. Argeș, pl. Topologul, la 18 kil. de com. rur. Tigveni, reședința subprefectureĭ, și la 20 kil. de Pitești. Se compune din următoarele 9 sate: Corbi-din-Vale, Dealul-Bălcești, Gheordunul, Ghermănești-Mîngureni, Olărești, Popești, Schitul și Socariciul, avînd peste tot 273 familiĭ, saŭ 1202 suflete.

In comună sunt 4 bisericĭ (în Corbi-din-Vale, Dealul-Bălcești, Mîngureni și Schitul), și o școală primară rurală. Budgetul comuneĭ pe anul 1882—83 a fost de 2145 leĭ la venitурĭ și de 2075 leĭ la cheltuelĭ. După o publicațiune oficială (1887), această com. numără 239 contribuabilĭ și are un budget de 3968 leĭ la venitурĭ și de 3513 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor a fost în 1887 de 690 capete vite marĭ (674 boĭ și vacĭ, 16 caĭ) și de 588 vite mărunte (172 oĭ, 8 capre și 408 rîmătorĭ).

Corbie (Podul-luĭ-), *podeț*, jud. Suceava, peste pîrîul Neagra-Șaruluĭ, peste care trece drumul ce leagă satul Panaciul cu Neagra.

Corbiĭ (Fîntîna-), *fîntînă*, comuna Slătioara, plaiul Horezul, jud. Vălcea.

Corbiĭ (Rîpa-), *rîpă*, la N. comuneĭ Bunești, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Corbiĭ (Viroaga-), *viroagă*, în jud. Vlașca, pe proprietatea Babele, ce vine din moșia Cătunul și se varsă în Neajlov, primind în mersul eĭ viroaga Muerea.

Corbița, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul, compusă din 7 cătune: Boul-Roșu, Buda, Corbița, Rădăcinești, Șerbănești, Strîmba și Țîțul.

Situată pe partea dreaptă a pîrîuluĭ Berheciul, la o depărtare de 37 kil. de reședința județuluĭ și la 11 kil. de a plășeĭ.

Are o populațiune de 525 capĭ de fam. saŭ 2005 sufl., din carĭ 504 contrib.; locuesc în 512 case.

In com. se află 5 bisericĭ: în Buda, Rădăcinești, Șerbănești, Strîmba și Țîțul, deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ.

Școala datează în com. din 1868; localul e de gard, proprietatea comuneĭ. Se frecuentă de 22 copiĭ, din 131 (60 băețĭ și 71 fete) în vîrstă de școală.

In 1895, s'a maĭ înființat o școală în Rădăcinești.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura; ceĭ din Buda se ocupă cu rotăria și căruțăria; eĭ îșĭ desfac produsul munceĭ la Tecuciŭ, la Bîrlad și la diferite bîlciurĭ anuale.

Vite sunt: 422 boĭ, 392 vacĭ, 160 caĭ, 204 oĭ și 8 capre.

In raionul com., pe rîul Berheciul, se află o moară de apă.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriță la 1864.

Veniturile com. se urcă la 7330 leĭ, iar cheltuelile la 6330 leĭ.

E brăzdată de dealurile Boul-Roșu, Catargiuluĭ, Munteanuluĭ, Viilor, Cetățuia, Strîmbeĭ, Giurgioana; și udată de rîul Berheciul în partea de E., primind pe dreapta pîraiele: Valea-luĭ-Coadă, Valea-Cățeĭ, iar pe stînga Strîmba.

Căĭ de comunicație: șoseaua județeană Tecuciŭ-Găiceana, care merge pe partea stîngă a rîuluĭ Berheciul, precum și maĭ multe drumurĭ naturale.

Se mărginește la N. cu com. Negulești, la S. cu com. Brăhășești, la E. cu com. Valea-Rea și Giurgioana și la V. cu com. Homocea.

Corbița, *sat*, face parte din com. cu același nume, jud. Tecuciŭ.

Are o populație de 32 capĭ de fam., cu 101 sufl., locuind în 31 case. Satul este așezat pe coasta dealuluĭ cu același nume, la o depărtare de 965 m. de reședința comuneĭ.

Corbița, *pădure*, jud. Tecuciŭ, proprietate a statuluĭ, avînd o întindere de 500 fălcĭ, cu trupurile: Plăcinteni, 80 fălcĭ; Soveja, 30 fălcĭ; Corbița, 120 fălcĭ. Pendinte de com. Corbița, pl. Zeletinul.

Corbița, *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ. Izvorește din dealul cu același nume; curge printre satele Corbița și Șerbănești și se varsă în Berheciul.

Corbîea, *pîrîŭ*, jud. Iași. Se numește și Ciunca. Izvorește din pădurea Brăești, de sub Dealul-Mare; curge spre N., prin Valea-Șalariuluĭ, prin satul Brăești, unde formînd un iaz, ia numele de Brăești; primește apoĭ pîraiele: Sîrbi, Căcaina și Izvoarele, trece prin satul Albești, de unde i se dă numele de Ciorbolea, trece pe teritoriul comuneĭ Sîrca, prin satele Goești și Lungani, intră prin iazul Lungani, format de pîr. Lacul, apoĭ se varsă în dreapta pîr. Bahluețul, la satul Mădîrjești.

www.dacoromanica.ro

Corboaia, *pădure,* situată în partea despre N. a com. Bozieni, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. Este împărțită în două: una care privește spre com. Văleni (jud. Roman), tăiată de v'ro 16 ani și alta, netăiată de mai bine de două-zeci de ani. Arborii cari o compun sunt: fagul și stejarul.

Corboaica, *loc izolat,* com. Bălilești, pl. Rîurile, jud. Muscel. D'aci izvorește gîrla Valea-Popei, sub numele de Chisarul, și se varsă în rîul Bratia, pe malul stîng, în raionul comunei Bălilești.

Corbova, *insulă,* în Dunăre, com. rur. Batoți, din jud. Mehedinți, pl. Blahnița. (Vezi Ostrovul-Corbului).

Corbșori, *com. rur.,* pl. Nucșoara, jud. Muscel, la V. de Cîmpulung, 21 kil. departe de acest oraș. Își trage numele de la comuna vecină, Corbi, sau Corbi-Mici (Corbșori). Este situată pe malul stîng al rîului Doamna și are o populație de 700 loc. (340 bărbați și 360 femei), din cari 130 capi de familie. Locuesc în 130 case.

N'are nici un cătun alipit.

Se mărginește la N. cu com. Corbi, la S. cu com. Stănești, la E. cu cât. Valea-Lupului și la V. cu com. Poenărei, de care se desparte prin rîul Doamna.

Locuitorii se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor, facerea șiței, brînzeturile, lucrarea lînei, fabricarea țuicei, hainelor, precum: plocade, fote, procoave, zeghii, etc. Șița o desfac la Pitesti, iar cele-l alte, parte în comună, parte în orașele Curtea-de-Argeș, Rîmnicul-Vîlcea, și alte localități, unde se fac tîrguri anuale. Țuică se face până la 5000 decal. pe an. Porumbul se cultivă pe 150 hect.

Vite sunt: 223 boi și vaci, 2025 oi, 16 cai, 30 porci și 20 capre. Produsul oilor, parte se vinde, parte se întrebuințează pentru familie. Loc. posedă și mai mulți stupi cu albine.

In jurul comunei sunt livezi cu pruni, fîn, arături cu porumb, dealuri și păduri compuse din fag, stejar și anin.

Comuna numără 120 contribuabili. Budgetul său pe anul 1889—90, a fost la venituri de lei 900. In anul 1885 erau 105 contribuabili.

Rîul Doamna udă com. Corbșori în partea de V., iar de la E. spre V. este străbătută de văile: Maluluĭ, Meilor, Vișanul și Izvorul-din-Pămînt. Peste rîul Doamna este un pod de lemn, care leagă com. Corbșori cu Poenărei și Corbi; o moară și o dîrstă.

Se întinde pe o suprafață de 750 hect. Moșia e a locuitorilor, căpătată prin împroprietăriri, parte la 1864, parte la 1878 și parte la 1889.

Are o carieră de piatră, din care se scoate anual până la 100 bucăți lespezi de pardosit biserici.

In comună e o școală mixtă, frecuentată de 37 copii, din numărul de 47, cu etatea între 6—12 ani. Cu întreținerea școalei, statul cheltuește anual 1242 lei. Comuna contribue pentru cult cu 130 lei.

Știu carte 50 bărbați și 15 femei.

Biserica, clădire nouă, la care au contribuit numai locuitorii, este deservită de 2 preoți și 1 dascăl.

Corbșori, *moșie,* proprietate a statului, pendinte de Mitropolia din București, jud. Muscel. Pentru periodul 1885—95 se arendase cu 4308 lei anual, afară de trupul Cosești, care s'a vîndut de veci. De la 1891, s'a reziliat contractul cu arendașul moșiei, pentru că s'a vîndut de veci toate trupurile, afară de pădure, poenele și moara.

Corbul, *com. rur.,* pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe rîul Vedea, gîrla Vedița, pîraiele Berendeiul și Runcul, între dealurile: Runcul și Cerul, la o depărtare de 28 kil. de capitala județului și la 6 kil. de a plășei.

Se compune din 5 cătune: Vitănești, Braniștea, Coșăreni, Ungheni, Sîrbi-Măgura, cu o populațiune de 1345 locuitori, din care 219 capi de familie; 255 contribuabili; locuesc în case.

Locuitorii sunt Romîni, afară de 13 familii de Țigani, și se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Ei desfac productele agricole la Slatina și Pitești. Improprietăriți după legea rurală sunt 168, cu 756 hect.; iar 32 sunt moșneni.

Pămîntul de cultură e mai mult accidentat, și pe lunci cam mocirlos.

Tot teritoriul comunei se întinde pe o suprafață de 5750 hect. Locuitorii posedă 52 cai și epe, 400 boi, 100 vaci, 10 bivoli, 19 capre, 1730 oi și 250 porci.

Comerciul se face aci de 3 cîrciumari.

Școala există de la 1882. Localul e proprietatea comunei. Se frecuentă de 43 copii (42 băeți și 1 fată), din numărul de 200 (125 băeți și 75 fete) în vîrstă de școală. Cu întreținerea ei, statul cheltuește anual 1612 lei. Știu carte 50 bărbați și 19 femei.

Budgetul comunei are la ve-

www.dacoromanica.ro

nitură suma de lei 3331.25 și la cheltueli aceiași sumă.

O șosea comunală, care trece prin cătunele Vitănești, Coșăreni și Ungheni, o leagă la N. cu com. Optaci și la S. cu Buzești; o altă ramură leagă cât. Coșăreni cu Sîrbi-Măgura. La S. trece calea ferată București-Vîrciorova.

Comuna e udată de la N. la S. de rîul Vedea, care primește gîrla Vedița, cu pîraiele: Berendeiul, Runcul și Osica, care dă în Plapcea. Tot cu direcția N.-S. se înalță și următoarele dealuri: Muchea-Osica, Cerul, numit și Potericiul, Dealul-Runculuĭ și al-Somîndoculuĭ.

Cam la S., aproape unde dă Vedița în Vedea, la capul Somîndoculuĭ, se află două măgurĭ numite: Măgurile-luĭ-Varipatic.

Se mărginește la N. cu comunele Optași și Maldărul, la E. cu Cochinești și Stolnici și la S. cu com. Buzești.

Corbul, *com. rur.*, în pl. Marginea-d.-j., jud. R.-Sărat, pe malul drept al rîuluĭ Siret.

Și-a luat numele de la moșia Corbul.

Este așezată în partea de N. a județuluĭ, la 55 kil. spre N.-E. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în partea nordică a plășeĭ, la 15 kil. spre N.-E. de com. Măicănești, reședința plășeĭ; comunele învecinate sunt: Măxineni la 11 kil., Gulianca la 14 kil.

Se mărginește la N. cu com. Maluri (jud. Putna), la E. și S. cu com. Măxineni, și la V. cu moșia Gulianca.

Este o comună din regiunea cîmpuluĭ.

Rîul Siret o udă la E., de la N.-V. la S.-E., și prin revărsările sale formează balta Corbul. Sunt în Corbul și 30 puțurĭ (15-20 metri adîncime).

Cătunele carĭ o compun sunt: Corbul, reședința la N., Chioveanul la S.

Suprafața comuneĭ este de 5412 hect., din carĭ: 105 hect. vatra comuneĭ, 752 hect. ale locuitorilor și 4250 hect. ale proprietățiĭ private.

Populația comuneĭ este 210 familiĭ, cu 1540 suflete, din carĭ 764 bărbațĭ, 776 femeĭ; după starea civilă: 567 căsătoriță, 928 necăsătoriță, 55 văduvĭ; 207 știŭ carte.

Comuna are o biserică, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, zidită în anul 1868 de locuitorĭ; are un venit de 34 pogoane pămînt arabil, și 400 leĭ anual, date de către comună; deservită de 1 preot, 1 dascăl și 1 paracliser.

Are o școală mixtă, fundată în anul 1870 de comună, cu 1 învățător și 73 elevĭ înscrișĭ (9 fete).

Calitatea pămîntuluĭ, acesta fiind mlăștinos, este mediocră. In ce privește cultura pămîntuluĭ, com. are: 3695 hect. arabile, 520 hect. imaș, 150 hect. păduriĭ, 42 hect. viĭ, 500 hect. fînețe, 400 hect. neproductive.

Locuitoriĭ aŭ 1200 plugurĭ; 3912 capete de vite, din carĭ 514 vacĭ, 291 caĭ, 113 epe, 2117 oĭ, 757 boĭ și 120 rîmătorĭ. In comună sunt 8 comercianțĭ (din carĭ 1 Evreŭ).

Căile de comunicație sunt drumurĭ vecinale: spre Gulianca-Ciorăști-R.-Sărat; spre Măicănești și spre Măxineni.

Sunt 262 contribuabilĭ. Veniturile sunt de 4474 leĭ, 55 banĭ, iar cheltuelile de 4375 leĭ, 55 banĭ.

Corbul, *sat*, în jud. Bacăŭ, plasa Trotușul, în vechime numit Corbeni, al com. Bogdana, situat d'a stînga Trotușuluĭ, maĭ jos de Vrănceni, la o depărtare de 6 kil. de satul Bogdana. In anul 1891, din acest cătun n'a urmat la școală nicĭ un copil, din ceĭ 26 în vîrstă de școală. Capĭ de familie sunt 58, saŭ 173 suflete. Animale se numără: 3 caĭ, 71 vite cornute, 7 porcĭ și 12 capre.

Corbul (Piatra-Corbuluĭ), *cătun*, al comuneĭ Cătina, județul Buzăŭ, situat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Corbul. Are 480 locuitorĭ și 123 case.

Corbul, *sat*, pl. Jiul-d.-s., com. Braloștița, jud. Dolj, grămadă, cu 107 suflete, 54 bărbațĭ și 53 femeĭ. Copiiĭ din sat urmează la școala mixtă din satul Bratovești. Cu vîrstă de școală sunt 13 copiĭ. Știŭ carte 12 locuitorĭ.

Corbul, *sat*, face parte din com. rur. Leicești, plaiul Nucșoara, jud. Muscel. Este situat la N. de cătunul Leicești, pe malul stîng al rîuluĭ Doamna. Are o populație de 115 locuitorĭ. In dreptul satuluĭ, pe rîul Doamna, este un herăstrăŭ cu 2 pînze, care taie lemnărie de fag, stejar și de alte esențe.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit pe moșia Corbul-Păduret.

Corbul, *sat*, face parte din com. rur. Oporelul, plasa Oltul-d.-j., jud. Olt. Are 116 locuitorĭ.

Corbul, *cătun*, pendinte de com. rur. Buzești, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat la N., sub coasta unuĭ deal, pe dreapta Vedeĭ și în lunca eĭ, cam la 500 m. maĭ sus de cătunul Bîrlești-Burdulești. Are 521 locuitorĭ; o biserică cu hramul Intrarea în Biserică și Cuvioasa Paraschiva zidită la 1844, în zilele Domnitoruluĭ Gheorghe D. Bibescu

www.dacoromanica.ro

şi a Episcopuluĭ Ilarion Argeşul.

Corbul, *sat,* cătunul de reşedinţă al comuneĭ Corbul, judeţul R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j. Şi-a luat numele de la proprietatea cu acelaşĭ nume. Este aşezat în partea de N. a comuneĭ, pe malul drept al rîuluĭ Siret, la hotarul către judeţul Tecuciŭ. Are o întindere cam de 95 hect., cu o populaţiune de 160 familiĭ, carĭ coprind 1300 suflete, din carĭ 240 contribuabilĭ; 201 ştiŭ carte. Are o biserică, deservită de 2 preoţĭ, 1 dascăl, 1 paracliser, şi şcoala comuneĭ.

Corbul, *sat,* face parte din com. Colonești, pl. Stănişeşti, judeţul Tecuciŭ. Situat pe partea dreaptă a rîuluĭ Zeletin, la o depărtare de 1 kil. şi 540 m. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 19 capĭ de familie saŭ 45 suflete, din carĭ 43 contribuabilĭ, locuind în 19 case.

Aci se află o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Voevozĭ, zidită în 1677, după cum se găseşte în inscripţiunea bisericeĭ.

Locuitoriĭ sunt răzeşĭ.

Corbul, *sat,* în partea de N.-V. a com. Lipovăţul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, aşezat în vale, şi pe coastele a treĭ dealurĭ: Lipovăţul, Corbul şi Chiţocul, pe o suprafaţă de 447 hect., proprietatea locuitorilor, în care are şi statul 6½ hect. vie şi cu o populaţie de 114 familiĭ, saŭ 483 suflete, jumătate Romînĭ, jumătate Rusnacĭ, carĭ toţĭ se ocupă cu lucrarea pămîntuluĭ şi creşterea vitelor. Aicĭ se lucrează dogăria şi rotăria; se cultivă viea şi livezile.

Vite: 200 vite marĭ cornute, 16 oĭ, 13 caĭ şi 100 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ şi 90 care cu boĭ, 8 căruţe cu caĭ, precum şi 40 stupĭ de albine.

Corbul, *sat,* face parte din com. rur. Călineşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 40 locuitorĭ (24 bărbaţĭ şi 16 femeĭ). Este situat pe şoseaua naţională Rîul-Vaduluĭ şi pe malul Oltuluĭ.

Corbul, *staţie de dr. d. f.,* jud. Olt, pl. Mijlocul, căt. Buzeşti, pe linia Piteşti-Slatina, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Stolnici (9.5 kil.) şi Potcoava (12.3 kil.) Înălţimea d'asupra nivelului mării de 163m,51. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896, a fost de 79386 leĭ, 89 banĭ.

Corbul, *costişe,* pl. Jiul-d.-s., com. Braloştiţa, jud. Dolj, pe care este situată comuna cu acelaşĭ nume.

Corbul, *vîrf de munte,* în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Caşinul, din şira Cuciurul.

Corbul, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Beceni, între Valea-Ociĭ şi Valea-Corbuluĭ; face hotar despre com. Policiori.

Corbul, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Goideşti, căt. Ivăneţul, acoperit de fineaţă şi pădure.

Corbul, *munte,* situat la N. comuneĭ Novaci, pl. Novaci, jud. Gorj, pe partea stîngă a rîuluĭ Gilort, între munţiĭ Paltinul şi Corneşul-Mic.

Corbul, *deal,* se întinde spre S.-V. de satul Larga, com. Movileni, pl. Copoul, judeţul Iaşi; este bogat în păşune.

Corbul, *deal,* situat pe teritoriul com. Buzeşti, pl. Mijlocul, jud. Olt, la V. de căt. Corbul, de la care-şĭ trage numirea. Are direţiunea N.-S., urmînd albia Vedeĭ. E tăiat de Brazda-luĭ-Novac şi de linia ferată Slatina-Piteşti. Sub poalele acestuĭ deal, în malul Vedeĭ, e gara Corbul.

Corbul, *deal,* în partea de V. a com. Şoimari, pl. Podgoria, jud. Prahova, pe care se afla pădure.

Corbul, *munte,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Chiojdeni, aşezat în partea de N. a comuneĭ; este acoperit cu păşunĭ întinse şi puţine pădurĭ.

Corbul, *deal,* jud. Tecuciŭ. Se întinde din com. Roza, jud. Tutova, continuă spre V. de satul Burlugul, pe malul stîng al Zeletinuluĭ, pănă la Gura-Burluguluĭ, com. Motoşeni.

Corbul, *deal,* începe din marginea satuluĭ Corbul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, în direcţiune de la S. la N. şi se termină în marginea de S. a satuluĭ Chiţocul.

Corbul, *deal,* în com. Bîrzeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ. (V. Ludeşti-Budăiul, deal).

Corbul, *deal,* com. Govora, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Corbul, *iaz,* jud. Iaşi, lîngă dealul cu acest nume, pe teritoriul satuluĭ Larga, com. Movileni, pl. Copoul; în el se află mult peşte.

Corbul, *lac,* judeţul Dolj, plasa Ocolul, com. Motoci.

Corbul, *loc izolat,* com. Leiceşti, plaiul Nucşoara, jud. Muscel, a-

www.dacoromanica.ro

coperit în parte cu sălciĭ, iar în parte loc de cultură.

Corbul, *loc izolat,* în jud. Tutova, pl. Simila, com. Mînzaţi, spre S.-V. de satul Mînzaţi, loc unde se văd ruinele uneĭ biserici şi ale unuĭ cimitir; a fost deci aci cînd-va vr'un sat.

Corbul, *moşie,* în com. Cătina, jud. Buzău, proprietatea moşnenilor Miculeşti în devălmăşie. Are aproape 280 hect. pădure, fineaţă, livezi şi arături. Se numeşte de locuitori şi Sforile-Corbuluĭ.

Corbul (Floreasca), *moşie,* în com. Cătina, căt. Corbul, jud. Buzău, numită şi Cepturaşul (Bureleanca). Are 340 hect. pădure, fineaţă şi locuri arabile.

Corbul, *trup de moşie* a statuluĭ, jud. Olt. (Vezi Drăgăneşti-cu-Trupurile).

Corbul, *pădure,* jud. Bacău, pl. Trotuşul, în com. Bogdana, proprietatea luĭ Tulea Welt. Este foioasă (fag şi stejar); are o întindere de 130 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Corbul, *pădure,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, teritoriul comuneĭ Pribegi.

Corbul, *pădure,* dependinte de com. Vărsătura, jud. Putna, proprietate răzăşească. (Vezi Haraga-Hoţul).

Corbul, *trup* din *pădurea* Balaciul, pendinte de com. Romîneşti, pl Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, în întindere de 200 hect., supusă regimuluĭ silvic.

Corbul, *trup* de *pădure* a statuluĭ, jud. Vîlcea, în întindere de 15 hect., formînd împreună cu trupurile: Coasta-Lungă şi Dealul-Mare, pădurea Foleşti-d.-s., în comuna Pojogi, plasa Cerna-d.-s.

Corbul, *vechiŭ pichet,* cu No. 93, către hotarul Moldoveĭ, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Corbul, în partea de N., pe partea dreapta a rîuluĭ Siretul.

Corbul, *pisc,* spre V. de com. Oporelul, plasa Oltul-d.-j., jud. Olt, acoperit de pădure.

Corbul, *pisc,* com. Dobroteasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Corbul, *pîrîiaş,* jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Caşinul; se varsă d'a dreapta pîrîuluĭ Curiţa.

Corbul, *pîrîŭ,* jud. Fălciu, izvoreşte dintre dealurile Şurpa şi Marmora, curge prin valea cu asemenea numire, pe teritoriul com. Bohotinul, pl. Podoleni, şi se varsă în rîul Jijia.

Corbul, *pîrîŭ,* în com. rur. Imoasa, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Corbul, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Bisoca. Izvoreşte din muntele Furul-Mare, de la hotarul judeţuluĭ, merge dealungul culmeĭ Măgura-Ganeĭ, udă partea de N. a comuneĭ, şi se varsă în rîul Rîmnicul-Sărat, după un curs repede şi prăpăstios, pe dreapta acestuĭ rîŭ.

Corbul, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dumitreşti, reşedinţa plaiuluĭ. Izvoreşte din Muntele Corbul, (comuna Chiojdeni); brăzdează partea de N. a comuneĭ, şi după un curs repede se aruncă în rîul Motnăul.

Corbul, *pîrîŭ,* jud. Vasluiŭ. Izvoreşte din partea de V. a satuluĭ Corbul, com. Lipovăţul, pl. Crasna; curge spre E. prin Valea-Corbuluĭ, prin mijlocul satuluĭ, şi la o distanţă de 1 kil., se varsă în pîrîul Butnariul, după ce primeşte pe afluenţiĭ Corbişorul şi Chiţocaşul.

Corbul, *platoŭ,* jud. Dolj, plasa Ocolul, comuna Izvorul.

Corbul, *surpătură,* în centrul căt. Sîmbureşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. E acoperită cu tufăriş.

Corbul, *vale,* între dealurile Corbul şi Marmora, com. Bohotinul, pl. Podoleni, jud. Fălciu, prin care trece pîrîul cu acelaşĭ nume.

Corbul, *vale,* în jud. Mehedinţi, com. rur. Imoasa, pl. Motrul-d.-s.

Corbul, *vale,* jud. Olt, pl. Mijlocul, situată la S.-V. de com. cu acelaşi nume şi la V. de căt. Ungheni. Are direcţiunea V.-E. şi dă în Vedea.

Corbul-Pădureţ, *pădure,* jud. Muscel, proprietatea statuluĭ, în întindere de 500 hect.

Corbul-Pădureţ, *moşie,* a statuluĭ, în com. Leiceşti, plaiul Nucşora, jud. Muscel, pendinte de Mitropolia din Bucureşti. Aduce anual un venit de vr'o 590 leĭ.

Corbul-Valea-Largă, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, pendinte de comuna Săscioara, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Corbuluĭ (Apa-), *izvor,* în jud. Buzău, com. Cătina, căt. Corbul. Incepe din munţiĭ Piatra-Corbuluĭ şi se varsă în rîul Bîsca-Chiojduluĭ.

www.dacoromanica.ro

Corbuluĭ (Cotul-), *vechiŭ pichet*, cu No. 94, către hotarul Moldoveĭ, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Corbul, în partea de V., lîngă rîul Siret, pe dreapta luĭ.

Corbului (Dealul-), *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Lecca.

Corbuluĭ (Dealul-), frumos *plaiŭ*, jud. Buzăŭ, în com. Gura-Teghiĭ, între munţiĭ Tega şi Podul-Grecilor, acoperit cu izlaz.

Corbuluĭ (Dealul-), *coli ță*, jud. Buzăŭ, în com. Policiori, ramificaţie din muntele Corbul, din com. Beciul; e acoperită de pădure.

Corbuluĭ (Dealul-), *deal*, în com. Bodeşti-Precisteĭ, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu. E situat în spre N. de satul Bodeşti; este acoperit cu păduriĭ.

Corbuluĭ (Dealul-), *deal*, în comuna Pleşeşti, jud. Suceava.

Corbuluĭ (Dealul-), *deal*, situat în raionul com. Colonești, jud. Tecuciŭ.

Corbuluĭ (Izvorul-), *izvor*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Dimieniĭ. Incepe din moşia Floreasca şi se scurge în Valea-Dimieniĭ. Face hotar despre com. Niculeşti.

Corbuluĭ (Izvorul-), *izvor*, jud. Buzăŭ, în com. Goideşti. Ese din muntele Arsenia şi dă în Sărăţelul-Bălăneştilor.

Corbuluĭ (Malul-), *mal*, la S. de com. Văleni, pl. Argeşelul, jud. Muscel.

Corbuluĭ (Muchea-), *colină*, în com. Grăjdana, jud. Buzăŭ, acoperită de păduriĭ.

Corbuluĭ (Muntele-), *munte*, în com. Beciul, căt. Tocila, jud. Buzăŭ, acoperit de păduriĭ.

Corbuluĭ (Piatra-), *cătun*, al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ, cu o populaţiune de 120 locuitoriĭ, locuind în 43 case.

Corbuluĭ (Piatra-), *munte*, în com. Cătina, jud. Buzăŭ, culminînd într'o frumoasă şi înaltă stîncă: vîrful Piatra-Corbuluĭ, parte stîncos şi gol, parte acoperit de mesteacăn; e avut în substanţe minerale şi maĭ cu seamă în gips; cîte odată se găseşte şi chihlibar de frumoase nuanţe în matca izvoarelor ce es dintr'însul. El continuă printr'un frumos plaiŭ: Plaiul Corbuluĭ. Acoperit de fîneaţă şi semănăturiĭ.

Corbuluĭ (Piatra-), măreaţă *stîncă de piatră*, în com. Gura-Teghiĭ, căt. Piatra-Corbuluĭ, jud. Buzăŭ, situată pe malul drept al rîuluĭ Bîsca-Rozileĭ. Laturile eĭ de N. şi N.-E. cad perpenticular, pe cînd cele-l'alte sunt înclinate. E cea maĭ mare stîncă din judeţ.

Corbuluĭ (Piatra-), *pădure*, în com. Gura-Teghiĭ, căt. Piatra-Corbuluĭ, jud. Buzăŭ, avînd 100 hect., din care mare parte a moşnenilor.

Corbuluĭ (Piscul-), *pisc*, la N.-V. com. Crîngeni, jud. Teleorman.

Corbuluĭ (Piscul-), *vechiŭ pichet*, cu No. 89, către hotarul Moldoveĭ, în com. Corbul, din plasa Marginea-d.-j., jud. R.-Sărat, aşezat în partea de V. a comuneĭ.

Corbuluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ, izvoreşte din poalele dealuluĭ Corbul, udă satul cu acelaşĭ nume şi se varsă în partea dreaptă a Zeletinuluĭ, în faţa satuluĭ Corbul, com. Colonești, pl. Stănişeşti.

Corbuluĭ (Poiana-), *poiană*, jud. Bacăŭ, plasa Trotuşul, comuna Caşinul, pe teritoriul cătunuluĭ Căiuţul.

Corbuluĭ (Poiana-), *loc izolat*, în com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Corbuluĭ (Rîpa-), *colină*, în com. Mărunţişul, căt. Valea-Seacă, jud. Buzăŭ.

Corbuluĭ (Rîpa-), *deal*, în com. Valea-Lungă, pl. Prahova, jud. Prahova.

Corbuluĭ (Rîpa-), *rîpă*, com. Goleşti, plasa Rîurile, judeţul Muscel.

Corbuluĭ (Rîpa-), *rîpă*, la E. de com. Brebul, pl. Prahova, jud. Prahova.

Corbuluĭ (Rîul-), *pîrîiaş*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa. Izvoreşte din dealul cu acelaşĭ nume şi se varsă în pîrîul Cuchinişul.

Corbuluĭ (Stînca-), *munte*, în com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu. E situat în apropierea satuluĭ Taşca. Se maĭ numeşte şi Stînca-Corbiţiĭ, după cum povesteşte legenda, că de pe vîrful eĭ s'ar fi aruncat în apele Bicazuluĭ o fată, ce se numea Corbiţa, desperată din pricină că Tătariĭ i-ar fi răpit logodnicul.

Această stîncă înaintează atît de mult în apele Bicazuluĭ, în

www.dacoromanica.ro

cît acestea trec aci ca printr'un fel de gît foarte strîmt.

Corbuluĭ (Şanţul-), *vechiŭ pichet*, cu No. 90, către hotarul Moldoveĭ, jud. R.-Sărat, din pl. Marginea-d.-j., com. Corbul, aşezat în partea de V. a comuneĭ, pe şanţul ce serveşte de hotar, de unde e şi numele luĭ.

Corbuluĭ (Ţarina-), *vechiŭ pichet*, cu No. 91, către Moldova. E situat în ţarinile comuneĭ Corbul, din pl. Marginea-d.-j., jud. R.-Sărat. Astă-zĭ e han pe drumul către com. Măicăneşti.

Corbuluĭ (Valea-), *vale* productivă, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul comuneĭ Mileşti.

Corbuluĭ (Valea-), *vale*, în com. Policiori, căt. Gura-Văeĭ, jud. Buzăŭ. E acoperită de Pădurea-Corbuluĭ şi de Valea-Corbuluĭ. Are 114 hect.

Corbuluĭ (Valea-), *vale*, jud. Gorj, în clina de V. a Dealuluĭ-Muiereĭ, spre V. de com. Poiana-Seciurile.

Corbuluĭ (Valea-), *vale*, com. Racoviţa, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muscel.

Corbuluĭ (Valea-), *vale*, com. Tîrleşti, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Corbuluĭ (Valea-), *vale*, izvoreşte de la poalele munteluĭ Bonciul, judeţul Prahova, curge spre E. şi S.-V. şi se varsă în raionul com. Comarnicul, pl. Peleşul.

Corbuluĭ (Valea-), *vale*. E situată între dealurile: Corbul, Lipovăţul şi Chiţocul, com. Lipovăţul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ. Are o întindere de 1 kil. Prin ea curge pîrîul Corbul.

Corbuluĭ (Valea-), *vale*, com. Foleşti-d.-s., pl. Horezul, jud. Vîlcea. Se varsă în rîul Bistriţa, în raionul comuneĭ.

Corbuluĭ (Vîrful-), *pădure*, în com. Cătina, căt. Corbul, jud. Buzăŭ; face împreună cu Jariştea un corp de 230 hect., pe moşiile Cepturaşul şi Corbul.

Corbuşorul, *pîrîiaş*, izvoreşte din dealul Lipovăţul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, şi, la mijlocul satuluĭ Corbul, se varsă în pîrîul Corbul.

Corcanul, *cătun*, jud. Brăila, pendinte de com. Cioara-Doiceşti, pl. Călmăţuiul. E situat la N.-E. la 3—4 kil. de comună. Are 315 sufl., formînd 44 fam. Sunt aci 30 contribuabilĭ.

Corcanul, *moşie*, jud. Brăila, de aproape 2000 hect., proprietatea moştenitorilor D. G. Petcu. Se mai numeşte de loc. şi Ivănuşi.

Corcanul, *movilă*, jud. Brăila, la S. cătunuluĭ cu acelaşĭ nume.

Corcanul, *vălcea*, care se formează pe teritoriul comuneĭ Bălţaţi, pl. Mijlocul, jud. Olt; curge către E. şi dă în Negrişoara, în com. Bîrci.

Corceşti, *vale*, în partea de E. a comuneĭ Buimăceni, pl. Jijia, jud. Botoşani.

Corcioveni, *sat*, face parte din com. Brăhăşeşti, jud. Tecuciu. E situat pe coastă, în spatele satuluĭ Cosiţeni, în Capul-Dealuluĭ unde se împreună Berheciul cu Zeletinul. Acest deal începe din dreptul satuluĭ Brăhăşeşti şi continuă spre N. până în jud. Bacăŭ, avînd de o parte Valea-Zeletinuluĭ, iar de cea-l'altă Berheciul. Satul se află la o distanţă de 2 kil. şi 39 metri de reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 32 capĭ de fam., cu 97 suflete.

Corcioveni, *pădure*, jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul, com. Brăhăşeşti. E situată între satele Corcioveni şi Cosiţeni.

Corcoaia, *gură*, în jud. Mehedinţi, numită şi Gura-Corcoaeĭ, în apa Cerneĭ şi loc foarte frumos, la scăparea rîuluĭ Cerna din stîncile munteluĭ Corcoaia.

După tradiţia feteĭ care a înşelat pe Iorgovan cu frumoasele sale cîntece, se crede că acest loc este locul unde se ascunsese sora luĭ Decebal, în timpul războaelor luĭ Traian cu Daciĭ şi care ar fi fost aci descoperită de Traian.

Corcoaia, *munte*, acoperit cu pădure, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, pe teritoriul com. Cloşani. Este despicat în două.

Pe partea dreaptă a rîuluĭ Cerna, în acest munte, la o înălţime mare, este săpată în piatră o potecă primejdioasă pentru ceĭ ce ar voi să treacă prin acel loc, lăsînd la o parte pe aceia care o leagă cu Comenzile şi care este mai bună. Această potecă săpată în piatra, locuitoriĭ o numesc Urma-Şarpeluĭ.

Corcoaia, *vale* adîncă şi prăpăstioasă, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, prin care străbate rîul Cerna, într'un loc pe o lărgime numaĭ de un metru.

Corcodelul, *cătun*. (Vezĭ Ciocîrleşti, sat, com. Valea-Satuluĭ, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ).

www.dacoromanica.ro

Corcodelul, *vale,* în jud. Buzău, com. Pîclele. E acoperită de fîneață.

Corcoianul, *cătun,* al com. Pănătăul, jud. Buzău. Are o pop. de 300 loc., carĭ locuesc în 68 case.

Corcova, *com. rur.,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., la distanță de 38 kil. de Turnul-Severin, iar de Strehaia reședința plășeĭ, de 16 kil. E situată pe valea Coșușteĭ și la poalele dealuluĭ ce se termină la împreunarea apeĭ Coșușteа cu Motrul.

Comuna e formată din satele: Corcova, Cordunul, Pîrvulești și Stejarul. Are o populație de 1272 locuitorĭ, din carĭ 212 contribuabilĭ; locuesc în 274 case.

Calitatea pămîntuluĭ este bună. Locuitoriĭ aŭ: 56 pluguri, 121 care cu boĭ și 20 căruțe cu caĭ. Ștupĭ sunt 116.

Sunt 2 biserici deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntăreți; o școală condusă de un învățător, frecuentată de 29 elevĭ și 3 eleve.

Cîrciumĭ sunt 2.

Budgetul comuneĭ are la venitурĭ leĭ 2336 și la cheltuelĭ leĭ 1853.

Vite sunt: 870 vite marĭ cornute, 60 caĭ, 700 oĭ și 600 rîmătorĭ.

Biserica din satul Corcova, de lîngă curtea boerească, este de zid și prezintă oare-care importanță istorică prin vechimea eĭ; aci a fost mănăstire, în a căreĭ curte de zid se văd și acum urmele chiliilor călugărești; iar în fața bisericeĭ, jos, sunt niște pietre cu inscripțiunĭ vechĭ.

Córcova, saŭ **Dealul-Corcoveĭ**, *deal,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.; ține de com. rur. Corcova.

Corcovița, *vale,* în com. rurală Gîrbovățul, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Cordăreni, *com. rur.,* în partea de S.-E. a jud. Dorohoiŭ, pl. Prutul-d.-s., formată din satele: Cordăreni, Cracalia, Dumeni, Ghinghioaia, Griviță-Vechie, Griviță-Nouă, Liveni, Slobozia, Șipoteni și Vîrcoliciul, cu reședința primărieĭ în Dumeni. Are o populație de: 890 familiĭ și 3546 suflete; 8 biserici, deservite de 5 preoțĭ, 10 cîntăreți și 6 pălămarĭ; 2 școlĭ, cu 2 învățătorĭ și 110 elevĭ; 10 iazurĭ și 22½ pogoane de vie.

Suprafața întregului pămînt al comuneĭ este de 2409 hect. 13 arĭĭ, stăpînite de locuitorĭ și 3968 hect. 61 arĭĭ a proprietăților.

Budgetul a fost în 1889—90 de leĭ 10059, banĭ 40, la venitурĭ, și de leĭ 9612, banĭ 20, la cheltuelĭ; iar în 1890—91 de leĭ 10059, banĭ 89, venitурĭ și de leĭ 9651, banĭ 20, cheltuelĭ.

Vite marĭ albe cornute sunt 1298, oĭ 3696, capre 11, caĭ 153, porcĭ 306; ștupĭ cu albine sunt 101.

Cordăreni, *sat,* pe moșia cu asemenea numire, com. Cordăreni, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ, divizat în două cătune: Cordăreni-Gafencu și Cordăreni-Mănăstireĭ. Are o populație de 185 familiĭ, cu 777 suflete. Așezările sătenilor sunt unele bune cu grădine și livezuĭ; altele numaĭ cu grădine. Partea Gafencu, este a d-luĭ Manea, armean; și partea Mănăstireĭ, a statuluĭ și foastă a Mănăstireĭ Dolhești, din jud. Suceava.

Bisericĭ sunt 2, deservite de 2 preoțĭ, 4 cîntăreți și 2 pălămarĭ; una se află pe partea Gafencu, are hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ; este mică, de lemn și tencuită făcută de sătenĭ în 1824; una pe partea Mănăstireĭ, cu hramul Sf. Nicolae, făcută de zid în 1873, de către posesorul moșieĭ D-luĭ Urzică, dimpreună cu sătenii. Școala e frecuentată de 60 elevĭ, are un local bun făcut de comună cu ajutor din partea posesoruluĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este bună.

Locuitoriĭ împroprietăriți aŭ 767 hect. 34 arĭĭ pămînt în a lor dispoziție; iar stăpînii moșieĭ 1675 hect. 67 arĭĭ cîmp și 64 hect. 45 arĭĭ pădure tînără de stejar. Partea moșieĭ Gafencu, este de 930 hect. 98 arĭĭ cîmp și 35 hect. 80 arĭĭ pădure; iar partea Mănăstireĭ, de 716 hect. 10 arĭĭ cîmp și 28 hect. 64 arĭĭ pădure.

Iazurĭ sunt treĭ, dintre carĭ unul numit Doljescu, în suprafața de 13 hect., și unul Gafincescu, de 2 hect.

Pîrîul principal ce trece pe moșie este Ibăneasa.

Drumurĭ: acel de la Herța la Săveni, și acel de la Dorohoiŭ la Săveni.

Hotarele cu: Havîrna, Balinți, Vorniceni, Carasa, Corlăteni, Ghenghioaia și Vlădeni.

Localități însemnate sunt: Templul-Sașilor și Movilele-Catreĭ.

Cordăreni, *pădure,* pe moșia și comuna cu acelașĭ nume, jud. Dorohoiŭ, plasa Prutul-d.-s., în suprafață de 64 hect. 44 arĭĭ.

Cordăreni-Gafencu, *cătun.* (V. Cordăreni, sat, jud. Dorohoiŭ).

Cordăreni-Mănăstireĭ, *cătun.* (Vezĭ Cordăreni, sat, județul Dorohoiŭ).

Cordășul, *deal,* se prelungește

www.dacoromanica.ro

în partea de N. a satuluĭ Curseşti-Răzeşi, din com. Curseşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

Cordeni, *sat*, în partea de S. a comuneĭ Ivineţeşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ. E situat pe şesul Crasneĭ, între dealul şi pîrîul Crasna.

Are o biserică fondată la 1815, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

Numirea satuluĭ s'a luat de la moşia Cordeni, fostă a Episcopieĭ de Roman, apoĭ a statuluĭ prin secularizare şi în urmă dată clăcaşilor împroprietăriţĭ la 1864 şi 1878. Se maĭ spune de bătrînĭ că cea întîiŭ familie venită pe Cordeni a fost a luĭ Timoftescu, trecută din Turcia maĭ întîiŭ în Basarabia şi apoĭ pe acest pămînt. Descendenţĭ din această familie sunt şi astă-zĭ. Tot cam pe atuncĭ o altă familie Bujoreanu, din Transilvania, coborîndu-se cu turma sa de oĭ, s'a aşezat aicĭ unde şĭ-a făcut o stare frumoasă, de care se bucură descendenţiĭ săĭ. Se maĭ spune că în faţa acestuĭ sat, dincolo peste pîrîul Crasna, ar fi fost din vechime un tîrguşor numit Caracaş (Tîrgul Caracaş) unde şi astă-zĭ se văd oare-care urme. Pe acel loc s'a găsit maĭ multe lucruriĭ, paftale şi banĭ de aramă şi argint. Alăturĭ cu acest tîrguşor ar fi existat şi un mic sat din rămăşiţa căruia se găsea o fîntînă cu un colac mare de piatră, învechit de timpurĭ, numită Fîntînaluĭ-Bujoreanu. Bătrînĭ din bătrînĭ spun că aŭ apucat această fîntînă.

Cordeşti, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Gilortul, la N. comuneĭ Băceşti, situată pe şes şi coastă şi pe ambele părţĭ ale pîrîuluĭ Amărăzuia.

Are o suprafaţă de 800 hect., din carĭ 250 hect. pădure, 250 hect. arabile, 220 hect. fîneţe, 30 hect. vie, 32 hect. livezĭ de prunĭ şi 18 hect. izlaz.

Are o populaţie de 127 familiĭ, cu 544 suflete, din carĭ 112 contribuabilĭ. Intre aceste familiĭ este şi o familie de Ţigani.

Locuitoriĭ sunt moşneni şi se maĭ ocupă, afară de agricultură şi creşterea vitelor şi cu lemnăria, construind care, căruţe şi altele.

Eĭ posedă 30 pluguri, 70 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 210 vite marĭ cornute, 14 caĭ, 175 oĭ, 90 capre şi 164 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ e de leĭ 856, banĭ 23, iar cheltuelile de leĭ 824, banĭ 60.

Comunicaţia se face printr'o şosea vecinală care vine despre comuna Băceşti şi străbate această comună prin centru, de la S. la N. Comuna are 1 biserică de lemn, făcută de locuitorĭ la anul 1796.

Comuna Cordeşti este compusă dintr'un singur sat.

Corduna, *colină*, în com. şi căt. Lapoşul, jud. Buzăŭ, acoperită cu pădurea Lupoaia.

Corduneĭ (Podul-), *numire* dată uneĭ *părţi* din *pădurea* Alunişul, din com. Colţi, jud. Buzău, în întindere de 38 hect.

Corduneĭ (Poiana-), *loc izolat*, în com. Colţi, jud. Buzăŭ, în pădurea Alunişul; ezlaz de vite.

Corduneĭ (Poiana-), *pădure*, în com. Colţi, căt. Alunişul, jud. Buzăŭ; face parte din pădurea statuluĭ Alunişul-Mlăjet, avînd singură o suprafaţă de 46 hect.

Corduneni, *numire*, ce se da maĭ înainte *satuluĭ* Cotul-Grosuluĭ, din jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Galbeni.

Corduniţa, *loc izolat*, în com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ, între Valea-Vaciĭ şi pîrîul Nehoiul; face hotar între com. Nehoiaşul şi Chiojdul-din-Bîsca.

Cordunul, *com. rur.*, jud. Roman, în plasa Moldova, spre N.-V. de oraşul Roman şi la o depărtare de 3 kil. de el şi 4 de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezat pe şes, pe malul stîng al rîuluĭ Moldova. Este formată din satele: Cordunul şi Simioneşti, cu reşedinţa comuneĭ în satul Cordunul. Are 334 capĭ de fam., 396 contrib., 1368 loc., din carĭ 91 ştiŭ carte; locuesc în 306 case. Populaţia este romînă afară de 1 fam. Evreĭ. Sunt 655 vite marĭ cornute. Locuitoriĭ acesteĭ comune se ocupă cu transportul. Are o biserică de vălătucĭ şi o şcoală primară mixtă, care în cursul anuluĭ şcolar 1886—87 a fost frecuentată de 34 elevĭ (33 băeţĭ şi 1 fată), din 56 înscrişĭ (55 băeţĭ şi 1 fată). Venitul anual este de 4881 leĭ, 50 banĭ; iară cheltuelile de 4883 leĭ. Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Cordunul, *sat*, jud. Botoşani, pl. Coşula, pe dreapta pîrîuluĭ Tulburea, în partea de N.-E. a comuneĭ Flămînzi, pe moşia Flămînzi. Locuitoriĭ acestuĭ sat, se zice, sunt veniţĭ din Bucovina, pe care poporul o numeşte şi Cordun, de unde ar veni că şi locuitoriĭ aŭ fost numiţĭ Corduneni şi satul Cordunul. Are o populaţie de 148 fam., saŭ 838 sufl., avînd 188 contrib. Se află 4 cîrciume, 4 comercianţĭ şi 5 meseriaşĭ.

Vite: 188 boĭ şi vacĭ, 71 caĭ

www.dacoromanica.ro

marĭ şi micĭ, 275 oĭ, 95 mascurĭ; 42 stupĭ cu albine.

Cordunul, *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Cordunul, pe malul stîng al rîuluĭ Moldova, spre N.-V. de oraşul Roman şi la o depărtare de 3 kil. de el şi de 4 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezat pe şes. Este reşedinţa comuneĭ Cordunul. Are 212 capĭ de fam., 263 contrib., 930 loc., din carĭ 72 ştiŭ carte; locuesc în 204 case. Populaţiunea este numaĭ romînă. Sunt 424 vite marĭ cornute. Locuitoriĭ acestuĭ sat se ocupă cu transportul şi cu desfacerea de articole de alimentare. Are o biserică de vălătucĭ şi o şcoală primară mixtă, care în cursul anuluĭ 1886-87 a fost frecuentată de 34 elevĭ (33 băeţĭ şi 1 fată), din 56 înscrişĭ (55 băeţĭ şi 1 fată). Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Cordunul, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s.; ţine de com. rur. Corcova; are 50 case.

Cordunuluĭ (Cheia-), *numire* ce se maĭ dă *punctuluĭ* Cheia, jud. Buzăŭ, din com. Nehoiaşul, pe unde rîul Buzăŭ intră din Transilvania în judeţ.

Coreia, *lac*, pe proprietatea Petroşani, com. Petroşani, pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Corendi, *deal*, com. Mădulari, pl. Cerna, jud. Vîlcea.

Corhana, *sat*, jud. Bacăŭ, plasa Bistriţa-d.-s., com. Liuzi-Călugăra. Sunt 71 capĭ de familie şi 289 suflete. Animale sunt: 77 vite cornute şi 16 porcĭ.

Corhana, *fost sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bălueşti, pe pîrîul Corhana.

Corhana, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Dulceşti, pe malul drept al rîuluĭ Moldova, spre N. de satul Dulceşti şi la o depărtare de 3 kil. de el. Are 61 capĭ de fam., 65 contribuabilĭ, 216 loc., din carĭ 21 ştiŭ carte; locuesc în 90 case. Din această populaţie, 60 fam. (140 loc.) sunt Ungurĭ. Sunt 284 vite marĭ cornute. Ungurii din acest sat ţin de parohia catolică Săbăoani.

Corhana, *deal*, în com. Văleni, pl. Moldova, jud. Roman, spre N. de satul Văleni.

Corhana, *numire* dată uneĭ *părţi* din *pădurea* Goicelul, ca de 20 hect., din com. Sărulești, jud. Buzăŭ.

Corhana. Vezĭ Husanul, deal, com. Ivineţeşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ.

Corhana, *munte*, jud. Suceava, în com. Dorna, numit şi Bîtea-Spaimeĭ.

Corhana, *deal*, acoperit de tufiş, lîngă satul Bădiliţa, jud. Suceava.

Corhana, *pîrîŭ*, ce curge prin pl. Fundul, jud. Roman. Işĭ ea naştere din maĭ multe izvoare, de la poalele Dealuluĭ-Chiliĭ; curge de la N.-E. spre S.-V. şi primeşte în sine maĭ multe pîrîiaşe, apoĭ se varsă în rîul Siret de a stînga, maĭ spre N. de satul Spiridoneşti.

Corhani, *deal*, începe de pe moşia Baranca, com. Movila, pl. Herţa şi se întinde pănă la Satul-Mare, com. Pilipăuţi, judeţul Dorohoiŭ.

Corhani, *şes*, jud. Dorohoiŭ, pe malul Prutuluĭ. Incepe de la vama sucursală de pe Molniţa, com. Pilipăuţi, pl. Herţa; se prelungeşte pe sub dealul Corhani, şi se termină în hotarul moşieĭ Pilipăuţi.

Corhanul, *deal*, în com. rur. Balad.-s., plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Corhanul, *deal*. Vezĭ Nedieni, deal, com. Voineşti, pl. Stavnicul, jud. Iaşi.

Coria, *ostrov*, pe albia Dunăreĭ în dreptul com. Pruntul-Comaneĭ, pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Corîiaşul, *pădure*, în com. Mlăjetul, căt. Stănila, jud. Buzăŭ, proprietate moşnenească în întindere de 300 hect. E formată din sforile: Fundea, Pleşuva, Dosul-Bîsciĭ, Gîrliciul şi Piatra-Fundeĭ, situate toate pe moşia Gorgăneşti.

Corîiaşul, *vale*, în com. Mlăjetul, jud. Buzăŭ. Incepe din pădurea Topilele şi se scurge în izvorul Cepturaşul.

Corîiul, *izvor*, în com. Goideşti, jud. Buzăŭ. Incepe din muntele Corîiul şi se scurge în pîrîul Bîsculiţa. Albia sa face hotar despre Transilvania.

Corîiul, *munte* însemnat, în com. Goideşti, jud. Buzăŭ, aproape de frontieră, între muntele Balaban şi Zănoaga. In poalele sale de S. e faimosul loc Crucea-Feteĭ. Are o pădure de brad şi păşuni excelente, unde pot paşte anual 1800 oĭ. Laptele ce se strînge în stîna de aci, se fabrică în căşăria Viforîta.

Corîiul, *munte*, în com. Mlăjetul, căt. Topilele, jud. Buzăŭ; are

www.dacoromanica.ro

ramificaţia: Corîiul-Mic; e acoperit de pădure şi izlaz.

Corîiul, *numire* dată uneĭ *părţi* a *pădureĭ* statuluĭ, din com. Mlăjetul, jud. Buzăŭ, în întindere de 285 hect.; face parte din pădurea Mlăjetul-Aluniş.

Corîiul, *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, căt. Stănila. Incepe din Munţiĭ-Colţilor şi se scurge în apa Cepturaşul.

Corjeuţi, *sat*, pe moşia Pomîrla, în partea de V. a com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-s., judeţul Dorohoiŭ. Are 129 familiĭ, saŭ 429 suflete. Este o biserică, cu hramul Duminica-tuturor-Sfinţilor, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 pălămar; este mică, de lemn, făcută în 1800, de Ioniţă Başotă, proprietarul moşieĭ. Calitatea pămîntuluĭ este în parte bună. Sătenii împroprietăriţi aŭ 352 hect. 32 ariĭ pămînt.

Corjocaruluĭ (Stînca-), *stîncă*, situată în com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Corlatele, *com. rur.*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., la 47 kil. departe de Craiova şi la 4 kil. departe de reşedinţa plăşeĭ, Vîrtopul.

Se învecineşte la N. cu com. Vîrtopul, la S. cu com. Rudari, la E. cu com. Giubega, la V. cu com. Caraula.

Limita linieĭ de N. merge de la V. la E., pe valea saŭ pădurea numită a Vulpeĭ. Cele-l-alte sunt liniĭ de hotar.

Comuna este udată de gîrla Eruga; acest nume îl poartă numaĭ în această comună. In com. Cornul, pe unde izvoreşte, se numeşte Ieruga, asemenea şi în com. Corlatele. Curge în comună cu direcţiunea E.-V., se îndreptează spre S. prin Estul comuneĭ, apoĭ trece în comuna Băileşti de se varsă pe teritorul eĭ în o baltă numită Băileşti. Peste gîrlă se află un pod de lemn; la S. de gîrla Eruga se află o mare movilă numită Măgura-Verde.

Comuna este fondată de un locuitor numit Floca. Se compune dintr'un singur cătun numit Corlatele.

In Corlatele se află o biserică fondată de locuitorĭ, la care oficiază preotul din comuna Rudari. Biserica este de lemn. După legea rurală din 1864 are o proprietate de 8 pogoane arabile. Serbează hramul la Sf. Dumitru.

Se maĭ află o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1889; este întreţinută de comună. In anul şcolar 1892—93 a fost frecuentată de 29 băeţi şi 6 fete. In vîrstă de şcoală sunt 73 copiĭ.

Ştiŭ carte 21 bărbaţĭ şi 2 femeĭ.

Populaţia comuneĭ este de 474 locuitorĭ, din carĭ 188 bărbaţĭ şi 286 femeĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 98 împroprietăriţi.

Sunt 80 de case şi 33 bordee. Casele sunt făcute parte de zid, parte din pămînt bătut.

Suprafaţa comuneĭ este de 708 pog. 49 stînj. p., din carĭ 302 pog. 548 stînj. p. arabile, 170 pog. fîneaţă, 72 pog. izlaz, 50 pog. teren sterp. Viile sunt în întindere 70 pog.

Moşia se numeşte Corlatele; are o suprafaţă de 1260 pog. Aparţinea d-luĭ Ştefan Paliu, iar actualmente aparţine d-lor St. Nicolaŭ şi G. G. Nicolaŭ. Se seamănă pe ea grîŭ şi porumb.

Viile aŭ o întindere de 70 pog., aparţin locuitorilor şi sunt situate pe proprietatea lor.

Pe proprietatea d-luĭ Rudăreanu se află două morĭ de aburĭ.

Locuitoriĭ desfac productele cîmpuluĭ la Craiova, la Cetatea saŭ la Calafat.

Comuna este străbătută de o cale comunală ce duce la Cetatea.

Sunt 2 cîrciumĭ.

Venitul pe exerciţiul 1893—94 a fost de 1484,95 leĭ şi cheltuelile de 1414,72 leĭ.

Vite cornute sunt 89, oĭ 40 şi caĭ 8.

Corlatele, *sat*, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., com. Corlatele, cu reşedinţa primărieĭ. (V. com. Corlatele).

Corlatele, *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., de pe teritoriul com. Valea-luĭ-Ion.

Corlatele, *deal*, în jud. Neamţu, plasa Piatra-Muntele, com. Gîrcina. E situat în prelungirea Dealuluĭ-Brînzeĭ.

Corlatele, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Corlatele.

Corlătei (Dealul-), *deal*, pe teritoriul com. Dolheşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ.

Corlăteni, *com. rur.*, în partea de S.-E. a plăşeĭ Coşula, jud. Dorohoiŭ. E formată din satele: Carasa, Corlăteni, Davidoaia, Miclăuşeni, Miclăuşeni-Duber şi Vlădeni, cu reşedinţa primărieĭ în Corlăteni. Are o populaţie de 518 familiĭ, saŭ 1632 suflete.

Sunt 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 5 cîntăreţĭ şi 1 pălămar; o şcoală, condusă de un învăţător, frecuentată de 56 elevĭ; 7 iazurĭ; 10 pog. vie.

Pămîntul locuitorilor este pe o întindere de 1053 hect., 21

www.dacoromanica.ro

arii, iar al proprietarilor 4346 hect. 21 arii cîmp și 425 hect. 39 arii pădure.

Budgetul com. pe exercițiul 1890—91 a fost de 5360 lei, 61 bani la venituri și de 5088 lei, 51 bani la cheltueli.

Vite sunt: 1315 vite mari cornute, 2588 oi, 178 cai și 365 rîmători.

Sunt 70 stupi.

Corlăteni, *sat*, în partea de S.-V. a com. Corlăteni, plasa Coșula, jud. Dorohoiu, pe moșia cu același nume. Are o populație de 188 familii, sau 600 suflete. Satul este înființat în 1853, de către răposații Lascar Lascarache Bogdan și soția sa Henrieta, născută Dimachi, în puterea împărțelei urmată cu sora d-sale Elena Iancu Docan născută Dimache, ca avere ereditată de la părinți, cînd atunci au ridicat 100 locuitori din satul Dimăcheni, cărora li s'a dat toate înlesnirile, spre a-și face aicea așezările; iar acele ce le aveau în Dimăcheni, au rămas neatinse. Vatra satului actual ocupă vechea siliște, unde a existat satul vechiu, tot cu asemenea numire, distrus prin războaiele urmate pe acolo.

Așezările sătenilor în cea mai mare parte sunt bune, cu grădini și livezi.

Proprietatea moșiei este a doamnelor Ema Radu Rosetti și Elena Mira Sturdza, fiicele și erezele răposaților proprietari.

Este aci: o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 pălămar; este mică, de lemn, tencuită, făcută de sătenî în 1876; o școală, condusă de 1 învățător, frecuentată de 56 elevi, și care are un local făcut de comună.

Calitatea pămîntului este bună și fertilă. Sătenii împroprietăriți au 396 hect. 9 arii în a lor dispoziție; iar proprietatea 1399 hect. 25 arii cîmp și 32 hect. și 94 arii pădure de stejar. Iazuri sunt 3, dintre cari, mai mare este acel numit a-Fălcienilor, de 24 hect. 64 arii întindere, cu pești, raci și chișcari de bun soiu.

Apele ce curg pe moșie sunt rîul Jijia și Pîrîul-Bahnei sau Putreda.

Drumuri: acel ce vine de la Dorohoiu prin Carasa și merge prin Vlădeni la Podul-Stamatei; acel ce vine pe Valea-Putredei, de la Liveni și Dumeni și acel ce duce la Botoșani și Gara-Leorda, prin Dimăcheni.

Hotarele cu: Miclăușeni, Cordăreni, Vlădeni, Dimăcheni și Văculești.

Localități însemnate sunt: Vatra-Tîrgului și Cetatea.

Numirea moșiei vine de la Corlat, vechiul ei proprietar, boer de credință Domnitorului și Țării, pentru care Ștefan-Vodă-cel-Mare îi dărueste satul cu moșia Berchișești din Bucovina, prin hrisovul din 13 Septembrie 1473, moșie care în urmă deveni proprietatea mănăstirei Moldavița.

Corlățești, *com. rur.*, plasa Crivina, jud. Prahova. Este situată lîngă apa Dîmbul, la 3 kil. departe de Ploești și la 5 kil. de reședința plășei.

Se compune din 2 cătune: Corlățești și Ghighiul, avînd o populațiune de 431 locuitori (204 bărbați și 227 femei); sunt 77 contribuabili; 91 capi de familie; locuesc în 90 case de locuitori.

In comună, afară de mănăstirea Ghighiul, mai este o biserică, fondată la anul 1792, deservită de un preot.

Locuitorii, în număr de 40, s'au împroprietărit la 1864, pe moșia statului, numită Ghighiul, și a doamnei Elena Crețulescu, cînd li s'au dat 82 hect. pămînt. Ei au: 22 cai și epe, 101 vaci, 1004 oi, 41 porci, 91 boi, 33 viței și 2 tauri.

In raionul comunei, pe rîul Dîmbul, sunt două mori de măcinat și una pe heleșteul format din izvoare.

Tot teritoriul comunei e de 482 hect. Pămîntul e prielnic la toată cultura.

Comerciul se face în comună de un cîrciumar.

Comuna e străbătută de șoselele: Corlățești-Coslegi, Corlățești-Ploești, Corlățești-Ghighiul și Corlățești-Berceni, toate în legătură cu șoseaua județeană.

E udată de gîrlele Recelea și Calda, afară de rîul Dîmbul.

Corlățești, alt *nume* al *com.* Cezieni, plasa Ocolul, jud. Romanați. E compusă din Corlățești-d.-s., Corlățești-d.-j. și Corlățești-d.-mj., avînd peste tot 866 locuitori. Comuna e situată pe țărmul drept al rîului Tesluiul, 10 kil. spre N.-V. de Caracal.

Corlățești, *sat*, face parte din com. rur. cu același nume, pl. Crivina, jud. Prahova. Aci e reședința comunei.

Corlățești, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Vlădești, pe pîrîul Horoeta, spre S. de satul Vlădești. Mai e numit și Ileneasa.

Corlățelul, *com. rur.*, în județul Mehedinți, pl. Blahnița-Cîmpul, la distanță de 39 kil. de orașul Turnul-Severin, iar de Vînjul-Mare, reședința plășei, de 7 kil. E formată dintr'un singur sat. Calitatea pămîntului este bună. Locuitorii posedă: 68 pluguri,

www.dacoromanica.ro

156 care cu boĭ, 12 căruțe cu caĭ. Sunt 89 stupĭ.

Această comună este situată pe valea rîuluĭ Drincea. Are o biserică, deservită de un preot și un cîntăreț; o școală, cu un învățător, frecuentată de 18 elevĭ.

Budgetul comuneĭ are la venitурĭ leĭ 6336 și la cheltuelĭ leĭ 2865.

Vite: 698 vite marĭ cornute, 780 oĭ, 39 caĭ și 651 rîmătorĭ.

In această comună se fac treĭ bîlciurĭ anuale și anume: In Martie, în Iunie, la 21—22, și altul la 28 și 29 August.

In com. Corlățelul, pe marginea rîuluĭ, maĭ ales primăvara cînd vine mare și surpă malurile sale, se găsesc cioburĭ de diferite vase romane.

Prin com. Corlățelul trece șoseaua Severin - Hinova-Rogova-Vînjul - Mare - Corlățelul - Almăjelul.

Corlățelul, saŭ Straja-din-Deal, *deal,* în jud. Mehedinți, com. rur. Corlățelul, pl. Cîmpul. Este punct bun de observațiune.

Corlățelul, *pîrîŭ,* în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul. Trece prin comuna cu acelașĭ nume, iar în cursul săŭ ia numele de Drincea, după ce formează un loc băltos în com. Corlățelul.

Cornaciul, *pîrîŭ,* jud. Botoșani, pl. Coșula, com. Slobozia-Secătura. Izvorește din pădurea Palanca; formează balta Antoce; primește pîraiele Pălăncuța, al-Cruceĭ, Oneguța saŭ al-Lingurarilor și se varsă în pîrîul Miletinul.

Cornaciul, *șes,* jud. Botoșani, ce se întinde în partea de E. a comuneĭ Slobozia-Secătura și parte pe teritoriul comuneĭ Coșula. E productiv în fîn.

Cornățelele, *cătun* (tîrlă), în județul Ialomița, pl. Ialomița-Balta, teritoriul comuneĭ Cosîmbești. Este situat lîngă pădurea și pe moșia cu acelașĭ nume.

Cornățelele, *moșie* a statuluĭ, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta; face parte din moșia Bucul-Mătășești; este situată pe cîmpul Bărăganul, și spre S. de satul Cosîmbești.

Cornățelele, *pădure* de stejar, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, teritoriul comuneĭ Cosîmbești. Are o suprafață de 40 hect.

Cornățelul, *com. rur.,* jud. Dîmbovița, pl. Ialomița. Această comună este așezată la S.-E. de Tîrgoviște, în mijlocul uneĭ cîmpiĭ întinse, unde în toțĭ anĭĭ se face un mare bîlciŭ anual, numit Tîrgul-Cornățelul, la Sf. Maria, 8 Septembrie. Pe teritoriul acesteĭ com. se află un mic heleșteŭ.

Cornățelul se compune din patru cătune: Cornățelul, Corni, Cocoșul și Slobozia, cu o populație de 1448 locuitorĭ. Are treĭ bisericĭ; o școală; o moară de aburĭ.

In apropiere de Cornățelul se află și pădurĭ întinse. Prin Cornățelul, afară de alte drumurĭ micĭ, trece și șoseaua comunală de la comuna Dobra spre Bolovani. Cornățelul se învecinește la E. cu Bilciurești, la V. cu Bolovani, la N. cu Dobra și Băleni și la S. cu com. Ghergani, căt. Colacul. In com. Cornățelul, căt. Cocoșul, este un spital întreținut de Eforie.

Cornățelul, *com. rur.,* jud. Olt, plasa Oltul-d.-s., compusă din 3 cătune: Cornățelul, Seaca și Optășani. Legenda spune că această comună s'a înființat cam pe la anul 1700, din emancipațiĭ, robĭ aĭ Schituluĭ Seaca și din Romînĭ, parte de peste Olt, parte din părțile de cîmp ale județuluĭ Olt, și parte de prin județele Argeș, Teleorman și Vlașca, carĭ fugeaŭ din loc în loc de frica Turcilor și a Muscalilor. Aicĭ, grație poziției loculuĭ, brăzdat de văĭ și vîlcele, acoperite cu pădurĭ, se puteaŭ ascunde de orĭ-ce inamic. Eĭ trăiaŭ răspîndițĭ prin pădurĭ, departe unĭĭ de alțiĭ, așa că chiar între eĭ nu se cunoșteaŭ. Locuințele lor, numite surle, eraŭ foarte simple. Aveau forma unuĭ con și se alcătuiaŭ din copacĭ retezațĭ, pușĭ în picioare, rezimațĭ unul de altul la vîrf și acoperițĭ cu crăcĭ de arborĭ. Maĭ tîrziŭ aŭ făcut bordee, ale căror urme se văd și acum în pădure.

Comuna Cornățelul este situată pe deal, între rîul Plapcica și gîrla Seaca, la 32 kil. departe de capitala județuluĭ și la 4 kil. de reședința plășeĭ.

Are o populațiune de 1200 locuitorĭ (630 bărbați și 570 femeĭ), în care intră și 60 familiĭ de Țigani; sunt 340 capĭ de familie; 223 contribuabilĭ.

In comună sunt 2 bisericĭ și un schit, numit Seaca.

Ocupațiunea de căpitenie a locuitorilor e agricultura. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la: Slatina, Drăgășani, Pitești și la bîlciurile din Dobrotinetul, Cîmpul-Mare, Optași, etc.

S'aŭ împroprietărit, la anul 1864, 188 locuitorĭ, dîndu-li-se 663 hect. din proprietatea mănăstireĭ Cozia. Eĭ aŭ: 18 caĭ și epe, 200 boĭ, 15 capre, 500 oĭ, 200 porcĭ și 350 vacĭ.

www.dacoromanica.ro

Școala funcționează în comună de la 1853. Se frecuentă de 43 băeți, din numărul de 225 copii (118 băeți și 107 fete) în vîrstă de școală. Cu întreținerea ei statul cheltuește anual 756 lei.

Știu carte 60 bărbați.

Deși terenul nu e tocmai prielnic la toată cultura, totuși se cultivă în abundență: porumb, grîu, orz, ovăz și meiu.

Comerciul se face în comună de 3 cîrciumari.

Veniturile comunei se urcă la suma de 1914,95 lei anual și cheltuelile la aceeași sumă.

Comunicația se face cu multă greutate din cauza lipsei de șosele. Cornățelul e brăzdat de dealurile Roșul, Curca. al-Schituluĭ, al-Guguluĭ și al-Plapceĭ și udată de văile: Plapcica, Plapcea-Mare, a-Guguluĭ, Seaca, Fîntînelele și altele.

E de văzut aci pădurea statuluĭ Seaca-Optășani, una din cele mai mari păduri ale țarei noastre, cu esență de stejar de cea mai bună calitate, gîrniță, arțar, ulm, teiu, frasin. De aci se exploatează cea mai bună cherestea și tot felul de lemnărie lucrată pentru case.

Locuitorii sufăr de lipsa apei în timpul verei, din cauza fîntînelor rari și rele și sunt nevoiți să aducă apă cu butoaiele din depărtare.

Se mărginește cu comunele: Poborul, la E.; Vaĭ-de-Eĭ, la V.; Topana, Părosi și Ursi, la N. și cu moșneniĭ Albești, la S.

Cornățelul, *com. rur.*, în județul Putna. pl. Răcăciuni. Este așezată în lunca Trotușuluĭ, avînd satele ce o compun la o distanță de ½ oră unul de altul.

Distanța comunei de reședința sub-prefecturei (Adjudul-Nou) e de 12 kil., iar de capitala județuluĭ e de 56 kil.

Marginile acesteĭ com. sunt: la N. rîul Trotușul, care o desparte la N.-E. de comuna Urechești; la S.-E. com. Copăcești; la S. com. Angheleștí și la V. com. Cotofănești.

Comuna Cornățelul se compune din următoarele cătune: Cornățelul (unde e și primăria comuneĭ), Lunca-Dochieĭ și Satul-Nou.

Populațiunea după cel din urmă recensămînt e de 205 capi de familie, sau 694 suflete (375 bărbați și 319 femeĭ). Această populație se împarte ast-fel: 321 neînsurați (193 bărbați și 128 femeĭ), 344 însurați, 29 văduvĭ (10 bărbați și 19 femeĭ); 692 Romînĭ și 2 Germanĭ; 687 ortodoxĭ, 2 catolicĭ și 5 mozaicĭ; 242 agricultorĭ, 2 meseriași, 2 comercianți și 4 avînd profesiunĭ libere.

Știu carte 11 persóne.

Numărul caselor de locuit e de 166.

Este o biserică parohială, cu hramul «S-ții Voevozĭ». Comuna vine în ajutorul bisericeĭ cu 150 leĭ anual.

Copiĭ cu vîrsta de școală sunt 83, din carĭ 48 băeți și 35 fete. Comuna prevede în budgetul eĭ 90 leĭ pentru școala din Cotofănești.

Sunt 168 contribuabilĭ.

Budgetul comuneĭ pe anul financiar 1893/94 a fost: la venitură de 3.178.55 leĭ și la cheltuelĭ de 2.874,25 leĭ.

Natura pămîntuluĭ în luncă este argilo-tălpósă, pămînt mare cum se zice. Numărul cultivatorilor e de 138.

Instrumentele agricole de carĭ se servesc sunt: 6 plugurĭ de lemn, 54 de fĭer, 1 scarificătoare și 1 cultivătoare.

Vite sunt 836, din carĭ: 204 boĭ, 134 vacĭ, 54 caĭ, 357 oĭ, 45 capre și 42 porcĭ.

Sunt: 5 lemnarĭ, 1 fabricant de vase, 4 cîrciumarĭ (romînĭ); 2 poverne.

In comună se maĭ află 1 herăstrău sistematic, care produce anual 6.000 grinzĭ, 10,000 de dulapĭ și 10,000 doage pentru vase.

Șoseaua națională Adjud-Tg.-Ocna trece prin comuna Cornățelul, punînd-o în legătură cu Cotofenești și Urechești; o altă șosea comunală înlesnește circulațiunea spre comuna Copăcești.

Cornățelul, *sat* și *com. rur.*, pe rîul Teleorman (jud. Argeș, pl. Cotmeana), la 6 kil. de com. rur. Costești (reședința subprefecturei) și la 45 kil. de Pitești.

Are 130 familiĭ sau 330 suflete, din care două familiĭ de Țigani. In comună este o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de doĭ preoți, un cîntăreț și un paracliser; o școală primară rurală.

Prin com. trece șoseaua jud. Pitești-Turnul-Măgurele.

Budgetul com. pe anul 1882/83 a fost de 1729 leĭ la venitură și de 1675 leĭ la cheltuelĭ.

După o publicațiune oficială această comună numără 116 contribuabilĭ, și are un budget de 1496 leĭ la venitură și de 1412 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 452 vite marĭ (397 boĭ și vacĭ, 53 caĭ, 2 măgarĭ) și de 1365 vite mărunte (1235 oĭ, 3 capre și 127 rîmătorĭ).

Cornățelul, *sat*, jud. Dîmbovița, plaiul Dîmbovița-Ialomița, căt. comuneĭ Pietrari. In jurul acestuĭ cătun sunt peste 29.500 ariĭ pădure.

Cornățelul, *sat*, face parte din

www.dacoromanica.ro

com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Oltul-de-Sus, jud. Olt. Aci e reşedinţa primărieĭ şi scoala. Cade în partea de S. a com. Este udat la E. de rîul Plapcea-Mare şi la V. de Valea-Guguluĭ. Are o populaţiune de 200 familiĭ. Aci e o biserică de lemn, zidită la anul 1816 de preotul Stancu şi alţiĭ. Inscripţie n'are.

Cornăţelul, *cătun*, în com. cu acelaşĭ nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna, aşezat în lunca Trotuşuluĭ, la 1/2 oră pe jos de Lunca-Dochieĭ.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ. Comuna vine în ajutorul bisericeĭ cu 150 leĭ anual.

Cornăţelul, jud. Ilfov, plasa Olteniţa. Vezĭ Mănăstirea.

Cornăţelul, *deal*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-de-Sus, de pe teritoriul com. Gîrleni.

Cornăţelul, *colină*, în jud. Buzău, com. Sibiciul-d.-s., între cătunele Sila şi Sibiciul. Este în mare parte goală.

Cornăţelul, *pisc*, com. Ariceşti, pl. Podgoria, jud. Prahova. S'a numit ast-fel pentru că acolo a fost multă pădure de cornĭ. Servă pentru păşunatul vitelor.

Cornăţelul, *deal*, acoperit cu pădure la V. de satul Barna, com. Godineşti, pl. Berheciul, jud. Tecuciu.

Cornăţelul, *deal*, în com. Mateeşti, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea, care împreună cu Măgura şi Carantica, formează un lanţ ce se prelungeşte din hotarul com. Greci, la N., până în hotarul com. Turceşti, la S.; coama acestuĭ lanţ serveşte de limită între com. Mateeşti şi jud. Gorj.

Cornăţelul, *pisc*, pe creasta şiruluĭ de dealurĭ ce brăzdează în lung şi lat com. Costeşti, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Acest şir de dealurĭ se prelungeşte pe toată partea de E. a com. în stînga rîuluĭ Costeşti.

Cornăţelul, parohie, formată din satele: Cornăţelul, Satul-Nou şi Lunca-Dochieĭ, jud. Putna.

Are două bisericĭ, una parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, în Cornăţelul şi una filială cu hramul Sf. Nicolae, în Lunca-Dochieĭ.

Cornăţelul, *pădure*, jud. Putna. Vezĭ Hrînăcea-Glodul.

Cornăţelul, *pîrîiaş*, jud. Putna, format pe teritoriul comuneĭ cu acelaşĭ nume, şi varsîndu-se în Trotuş.

Cornăţelul, *poiană*, la V. de comuna Turceşti, pl. Olteţul-de-Sus, jud. Vîlcea.

Cornea, *deal*, în com. rur., Cernaia, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Cornea, *deal*, căruia i s'a dat acest nume de la un bătrîn Cornea, care a avut răzăşie aicĭ; se întinde în partea de E. a com. Cozmeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiu.

Corneanca, *numire*, ce se mai dă moşieĭ Clociţi (Alexandrescu), din com. Vadul-Soreştilor, jud. Buzău.

Corneanu, *cătun.*, al com. Boziorul, jud. Buzău, cu 90 loc. şi 21 case, alipit de cătun. Posobeşti.

Corneanu, *pădure*, de 72 hect. în jud. Buzău, com. Boziorul. Face împreună cu Posobeasca şi Dîlma, un corp de 164 hect. proprietate în devălmăşie a moşnenilor.

Corneasca, *vechie numire a moşieĭ* Căldăruşa saŭ Urseasca din com. Cioranca, jud. Buzău.

Corneaşul, *munte*, com. Perişani, jud. Argeş, pl. Loviştea, pendinte de schitul Cornetul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureştĭ. Are o întindere de 1070 pogoane şi produce o arendă anuală de 1105 leĭ.

Corneata, *sat.* Vezĭ Socoleşti, sat, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, jud. Dolj.

Cornencii (Dealul-), *colină*, în com. Vadul-Soreştilor, cătunele Clociţi, jud. Buzău, ramificaţie din vîrful Clociţi, acoperită cu pădure, arăturĭ şi vie.

Corneşti, *com. rur.*, pl. Ialomiţa, jud. Dîmboviţa, situată în partea de S.-E. a jud. Dîmboviţa, între rîuleţele Cricovul şi Crivăţul, în partea stîngă a Ialomiţeĭ şi în apropiere de jud. Prahova. Corneşti sunt situaţĭ pe cîmpie şi aŭ în raionul lor o movilă vechie făcută de mîna omuluĭ.

In coprinsul comuneĭ sunt două podurĭ peste apa Crivăţul. Se compune din două cătune: Corneşti şi Christeasca, cu 1500 locuitorĭ romînĭ. Comuna are o moară de apă, are două bisericĭ şi o şcoală. Se învecineşte spre E. cu com. Habudul din judeţul Prahova, despărţindu-se prin rîul Cricovul; spre V. cu Bîlciureşti, despărţindu-se prin Crivăţul şi Ialomiţa; spre N. cu Frasinul şi spre S. cu Cătunul şi Cojasca, despărţindu-se

www.dacoromanica.ro

de aceasta din urmă prin Ialomița.

Cornești, *com. rur.*, județul Gorj, pl. Ocolul, situată în partea de N. a comunei Ceaurul și spre V. de orașul T.-Jiului și de el la 9 kil. depărtare; se compune din cătunele Cornești, Copăceni și Găvănești.

Situat pe șes și deal, are o suprafață cam de 7000 hect., din cari 3295 hect. arabile, 2854 hect. pădure, 735 hect. livezi și izlaz, 81 hect. vie, 35 hect. livezi de pruni.

Are o populație de 240 familii, cu 1310 suflete, dintre cari 206 contribuabili. Locuitorii posedă 150 pluguri, 200 care cu boi și vaci, 6 căruțe cu cai, 29 stupi, 583 vite mari cornute, 15 capre, 26 cai, 39 oi și 400 rîmători.

Venitul comunei este de lei 1916, bani 92, iar cheltuelile de lei 1884, bani 16.

Comuna este udată de rîul Jalești.

Comunicația se face prin șoseaua comunală care o străbate, precum și prin șoseaua județiană T.-Jiul-Severin, care trece în apropiere, spre partea de S.

In comună sunt 7 mori pe apa Jalești, 2 pive, 17 puțuri și 3 fîntîni.

Are o școală, frecuentată de 26 elevi, din 40 înscriși; 4 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți, făcute în anii 1832, 1845, 1850 și 1856.

Cornești, *sat*, pe moșia Darabani, com. cu asemenea numire, plasa Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu, cu 218 familii, 709 suflete și așezat pe o costișe cam rîpoasă. Acest sat este format din bejenarii rusnaci, veniți de peste frontieră și cari și astă-zi își păstrează limba și obiceiurile. In timpul formării, acest sat era deosebit și depărtat de tîrgul Darabani; acum este împreunat cu mahalaua nord-vestică a tîrgului Așezările sătenilor în parte sunt bune, unele cu livezi și altele cu grădini. Sătenii înproprietăriți au 500 hect. pămînt.

Drumuri principale sunt: acel ce duce pe Prut prin Teioasa, și acel ce duce prin Păltiniș la Rădăuți.

Cornești, *cătun*, reședință a comunei Cornești, jud. Gorj. Are o suprafață de 3000 hect. din cari 1295 hect. arabile, 1500 hect. pădure, 50 hect., vie, 35 hect. livezi de pruni, 120 hect. izlaz și fînețe.

Are o populație de 100 familii, cu 438 suflete, din cari 90 contribuabili. Locuitorii posedă 60 pluguri, 80 care cu boi și vaci, 2 căruțe cu cai, 15 stupi, 200 vite mari cornute, 39 oi, 16 capre, 10 cai și 250 rîmători.

In cătun se mai găsesc 2 mori pe apa Jalești, 2 pive, 10 puțuri și 2 fîntîni.

Sunt 2 biserici, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț.

Cornești, *sat*, din com. Miroslava, plasa Stavnicul, jud. Iași, situat pe valea cu acest nume, la capul dealului Boghea și poala dealului Popei, cu o populație de 100 familii sau 512 locuitori. Are o biserică, deservită de un preot și 2 cîntăreți; o școală, înființată în anul 1879, frecuentată de 30 elevi și casele proprietăței. Satul se află pe moșia Cornești, proprietatea d-lui Anghel. In partea despre S. a satului, pe coasta estică a dealului Popei, e așezată Colonia-Italiană, compusă din vr'o 50 familii aduse în anul 1879 de proprietarul moșiei pentru cultura pămîntului.

Numărul vitelor e de 964 capete, din cari: 641 vite mari cornute, 78 cai și 245 rîmători.

Cornești, *sat*, pe moșia și în com. Ruginoasa, jud. Suceava. Numără 64 case populate cu 250 suflete (112 bărbați și 138 femei). Contribuabili sunt 62. Vatra satului ocupă suprafața de 22 fălci și 50 prăjini.

Locuitorii împroprietăriți la 1864 sunt 20 pălmași și 27 codași, stăpînind 155 fălci și 38 prăjini.

Cornești, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașul, com Andreași, ce se desface din Culmea-Laculuí, și brăzdează partea de V. a comunei; e acoperit cu păduri.

Cornești, *deal*, așezat în mijlocul satului Oprișeni, județul Suceava.

Cornești, *deal*, pe care stă satul cu același nume, județul Suceava.

Cornești, *moșie* nelocuită, în com. Cîrligi, plasa Siretul-d.-j., jud. Roman, foastă mai înainte a vornicului Alecu Catargiu.

Cornești, *pîrîu*, în com. Plopana, plasa Tutova, jud. Tutova. Izvorește din pădurea Cornești și se varsă în pîrîul Tutova de a dreapta.

Corneșul, *cătun* al com. Găneasa, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat în o vale unde se încrucișează linia ferată și șoseaua națională Corabia-Rîmnicul-Vîlcei cu șoseaua Slatina-Craiova, adică în valea rîului Corneșul. E departe de Balș de 15 kil. spre E., iar de Caracal, spre N., de 31 kil. Are 218 loc., compunînd 50 de familii.

www.dacoromanica.ro

Corneşul, *rîŭ mic*, afluent pe dreapta al Oltuluĭ, jud. Romanaţi. Izvoreşte din Dealul-Saruluĭ, curge în direcţie de la N. spre S.-E., udă satele Corneşul şi Criva şi se varsă în Olt aproape de com. Greci. Lărgimea albieĭ, a văeĭ şi volumul apelor sunt de micĭ proporţiunĭ. In valea sa şi chiar în satul Corneşul se încrucişează două şosele naţională. Treĭ podurĭ de lemn sunt pe acest rîŭ, două foarte aproape de satul Corneşul, aparţinînd şoselelor naţionale, lungĭ de 6 m. şi 8 m., iar cel de al treilea, lung de 15 m., al drumuluĭ de fer, este stabilit aproape de satul Criva.

Corneşul - Bîrluiuluĭ, *moşie* a statuluĭ, în jud. Romanaţi. Arendă anuală de 10150 leĭ pe 1887 88.

Corneşul şi Măgura, *dealurĭ*, la N.-E. comuneĭ Şerbăneşti, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, pe carĭ se află situat cătun. Bugiuleşti.

Cornetul, *com. rur.*, pl. Bolintinul, jud. Dîmboviţa. Această comună este situată la S. de gara Titu, pe şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti, şi pe cîmpia dintre Titu, Odobeşti, Serdan şi calea ferată. Prin raionul comuneĭ curge pîrîiaşul Baiul. Cornetul se compune din două cătune: Cornetul, zis şi Sălcuţa şi Boteni, cu 1854 locuitorĭ romînĭ. Com. produce cereale. Are o moară de aburĭ, una de apă, pe Dîmboviţa, sistem noŭ, o fabrică de făină şi griş şi o fabrică de spirt, toate acestea în cătun. Boteni. Intre com. Titu şi Cornetul sunt pîrîiaşele: Spălătura şi Negrişoara, peste care sunt şi două podeţe pe şoseaua naţională Bucureşti-Titu-Piteşti. In această comună sunt două bisericĭ; o şcoală, condusă de un învăţător plătit de stat.

Cornetul, *com. rur.*, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată la S.-V. de Bucureşti, pe malul stîng al rîuluĭ Argeş, 19 kil. departe de Bucureşti.

Prin mijlocul comuneĭ trece şoseaua naţională Bucureşti-Alexandria.

Este compusă dintr'un singur sat.

Se întinde pe o suprafaţă de 521 hect., cu o populaţie de 1222 locuitorĭ, carĭ trăesc în 248 case. Proprietatea e a locuitorilor carĭ cultivă din tot terenul 433 hect.; restul îl rezervă pentru izlaz.

Comuna numără 205 contribuabilĭ. Are un budget de 3320 leĭ la venitурĭ şi de 3356 leĭ la cheltuelĭ.

Este o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ şi o şcoală mixtă, frecuentată de 21 elevĭ, cu întreţinerea căreia statul şi comuna cheltuesc anual 1834 leĭ. Localul şcoaleĭ, proprietatea comuneĭ, este în stare bună, la un loc cu primăria.

Numărul vitelor marĭ e de 539 (116 caĭ şi epe, 166 boĭ, 205 vacĭ şi viţeĭ, 52 bivoliţe), şi al celor micĭ de 484 (43 porcĭ şi 441 oĭ).

Dintre locuitorĭ, 256 sunt plugarĭ, 5 meseriaşĭ, 10 aŭ alte diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 92 pluguri: 65 cu boĭ, 27 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 158 care şi căruţe: 108 cu boĭ şi 50 cu caĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 162 şi neîmproprietăriţĭ 112.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi 1 hangiu.

In dreptul comuneĭ Cornetul este un pod stătător, peste rîul Argeş.

Nu se ştie exact de cînd s'a format satul; locuitoriĭ bătrînĭ spun că prin aceste locurĭ eraŭ numaĭ păduri de cornĭ şi moşiĭ lor fugind de prin alte sate de frica hordelor păgîne, s'aŭ înfundat în aceste păduri, în mijlocul cărora eraŭ poenĭ, şi aŭ făcut colibe şi aşa s'a întemeiat satul. Regulat, pe linie, se spune că s'a aşezat de Alecu Ghica, a căruĭ proprietate era.

Cornetul, *sat*, jud. Bacaŭ, plasa Tazlăul-d.-s., al comuneĭ Bucşeşti, situat pe coasta dealurilor cu acest nume, şi la o depărtare de 300 metri de satul Bucşeşti (şcoală). Are o biserică ortodoxă, clădită de N. Secară, la 1860, cu 1 cîntăreţ. Capĭ de fam. sunt 48, suflete în tot 160. Animale se numără: 11 caĭ, 122 vite cornute şi 54 porcĭ.

Cornetul, *sat.* comuna Căpreni, plasa Amaradia, jud. Dolj, grămadă, cu 251 suflete, 130 bărbaţĭ şi 121 femeĭ. Copiiĭ din sat urmează la şcoala din satul Căpreni-d.-s., ce este la 2500 m. depărtare. In anul şcolar 1892—93, aŭ frecuentat şcoala 8 băeţĭ şi 2 fete. Cu vîrstă de şcoală sunt 13 copiĭ. Ştiŭ carte 9 locuitorĭ. In sat este o biserică, fondată în 1863 de răposatul Ioan Pascal Caragic şi sora sa Raluca Mălărescu. Este de zid şi are ca patron Cuvioasa Paraschiva.

Cornetul, *sat*, com. Izvorul, pl. Ocolul, jud. Dolj. Are o populaţie de 368 bărbaţĭ şi 372 femeĭ. Locuesc în 196 case. Copiiĭ din sat urmează la şcoala mixtă din satul Cioroiul, ce este la 259 m. depărtare. In anul şcolar 1892—93, aŭ frecuentat şcoala 24 băeţĭ. Cu vîrstă de şcoală sunt 96 copiĭ. Ştiŭ carte 113 locuitorĭ

www.dacoromanica.ro

In sat este o biserică de zid, fondată în 1869 de Constantin Dossa, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ. După legea rurală din 1864, are 17 pog. proprietate. Serbează hramul la Sf. Duminicu.

Cornetul, *sat,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna; ţine de com. rur. Buzeşti.

Cornetul, *sat,* în jud. R.-Sărat, plasa Marginea-d.-s., cătunul comuneĭ Slobozia. I s'a dat acest nume de la o pădurice de cornĭ, aşezată în partea de V. a comuneĭ, la poalele dealuluĭ Jinurul; întinderea şi populaţiunea sunt socotite în acelca ale cătunuluĭ Coroteni.

Cornetul, *numire* dată *părţiĭ de N.* a întinsuluĭ *cătun* Pîrscovul din comuna Pîrscovul, judeţul Buzău.

Cornetul. Vezĭ Hrînăcea-Glodul, jud. Putna.

Cornetul, *schit,* jud. Argeş, pl. Loviştea, întemeiat de Mareş, Banul Craioveĭ, pe la mijlocul veaculuĭ al XVII-lea. Se află lîngă satul cu acelaşĭ nume. Este pendinte de Eforia Spitatelor Civile din Bucureştĭ. A fost metoh al mănăstiriĭ Sf. Pantelimon din Bucureştĭ. Actualmente e redusă la biserică de mir.

Cornetul, *schit,* comuna Călineşti, plaiul Cozia, judeţul Vîlcea, aşezat într'o poziţiune încîntătoare. S'a fondat la anul 1666, după cum se constată din următoarea inscripţiune:

«Cu vrerea tatăluĭ, cu ajutorul fiuluĭ, cu săvîrşirea sf. duh, ziditu-s'a această sfîntă mănăstire din temelie, întru tăerea cinstituluĭ cap al sfîntuluĭ Ion Pretiticĭ, dintru osteneala robuluĭ luĭ Dumnezeŭ Mareş Băjescu vel vornicul şi soţia sa Marta, în zilele luminatuluĭ Domn Io Radul Leon Voevod, luna August, în 29, din veleatul 7174.»

Schitul Cornetul, pendinte de Eforia Spitalelor Civile din Bucureştĭ, se întreţine de Eforie, care înscrie anual în budgetul său, suma de 1620 leĭ, adică 1200 leĭ preotul şi îngrijitorul schituluĭ, 240 leĭ un cîntăreţ şi 180 leĭ paracliserul.

Peste Olt, în comuna Racoviţa, judeţul Argeş, în faţă chiar cu schitul Cornetul, D-l Gr. G. Tocilescu a descoperit ruinele unuĭ castru Roman, precum şi urmele oraşuluĭ Buridava, care figurează în tabula Peutingeriană.

In zidurile ce înconjură schitul Cornetul se văd niştе găurĭ, despre carĭ spun oamenĭĭ, că s'aŭ făcut de Ruşĭ la anul 1848, ca să aşeze tunurile în ele.

Cornetul, *deal,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Bucşeşti; face parte din şira dealurilor ce despart Tazlăul-Mare de Trotuş.

Cornetul, *munte* înalt, în jud. Buzăŭ, com. Calvini, căt. Bîşcenid.-j. E parte acoperit de pădure şi parte gol.

Cornetul, *movilă,* com. Balta-Verde, plasa Ocolul, jud. Dolj, pe limita de S. a com. către com. Podari.

Cornetul, *deal,* judeţul Gorj, în partea de V. a cătunuluĭ Negoeşti, din comuna Negoeşti, plasa Amaradia.

Cornetul, *deal,* în com. rur. Căzăneşti, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Cornetul, *deal,* în comuna Căzăneşti, plasa Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Cornetul, *deal* mare, în judeţul Mehedinţi, plaiul Cloşani; ţine de com. urbană Baia de Aramă. Este format din piatră bună pentru var şi construcţiune. In acest deal, statul posedă 50 hect. pădure de gorun. Dealul Cornetul poartă numele şi de Cornetul-Băeĭ.

Cornetul, *deal,* la E. de com. Ţigăneşti, plasa Podgoria, jud. Muscel.

Cornetul, *mal,* la N. de com. Văleni, plasa Argeşelul, jud. Muscel.

Cornetul, *deal,* în comuna Cacova, plasa Ocolul, judeţul Vîlcea.

Cornetul, *deal,* la E. comuneĭ Sărăcineşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Cornetul, *deal,* în comuna Olăneşti, plaiul Cozia, judeţul Vîlcea.

Cornetul, *loc de arătură şi fîneţe,* comuna Văleni, plasa Argeşelul jud. Muscel.

Cornetul, *loc izolat,* com. Ciuleşti, plasa Cerna-d.-j., judeţul Vîlcea.

Cornetul, *moşie,* comuna Izvorul, plasa Ocolul, judeţul Dolj, pe care se găseşte şi pădure, Aparţine d-neĭ El. Corneti.

Cornetul, *moşie,* pl. Amaradia, com. Căpreni, judeţul Dolj.

Cornetul, *pădure,* com. Căpreni, pl. Amaradia, jud. Dolj. Aparţine d-luĭ Logadi. Esenţe: jugastrul, fagul, salcia, plopul, frasinul, aninul şi stejarul; acesta din urmă predomină.

www.dacoromanica.ro

Cornetul, *pădure*, comuna Izvorul, pl. Ocolul, jud. Dolj, satul Cornetul, în întindere de 400 pog. Aparţine d-neĭ El. Corneti. Esenţe: cerul, gîrniţa, frasinul, alunul, cornul, stejarul; acesta predominînd.

Cornetul, numire ce poartă un *pîlc* din *pădurea* statuluĭ Slăveşti-Zloteşti, jud. Teleorman.

Cornetul saŭ **Valea-Cociuluĭ**, *vale* pe proprietatea Cioflicul saŭ Naipul, jud. Vlaşca.

Cornetul, *vălcea*, pe teritoriul comuneĭ Văleni, plasa Argeşelul, jud. Muscel.

Cornetul, (**Vatra - Schituluĭ-**), *moşie*, com. Racoviţa, jud. Argeşul, pl. Loviştea, pendinte de schitul Cornetul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti. Are o întindere de 4641 pog. şi e arendată cu suma de 4750 leĭ anual.

Cornetuluĭ (Vîrful-), *deal*, în raionul comuneĭ Ederile, plasa Filipeşti, jud. Prahova. Serveşte de păşune vitelor locuitorilor.

Cornetuluĭ (Vîrful-), *poiană*, în cătunul Piatra, com. Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmboviţa, judeţul Muscel.

Cornetul-Glogoveanu (Cornăţelul), *sat*, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Bragadirul-Bulgarul pl. Sabarul. Este situat la S.-V. de Bragadirul, pe ţărmul stîng al rîuluĭ Argeş. Prin sat trece şoseaua naţională Bucureşti-Alexandria.

Se întinde pe o suprafaţă de 49 hect., cu o populaţie de 100 locuitorĭ.

Tot terenul se cultivă de locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 53 şi al celor micĭ de 83.

Cornetul-Mare, *deal*, ce intră în regiunea munţilor, în com. rur. Buseşti, din jud. Mehedinţi, plaiul Cerna. Pe acest deal se află şi cătunul Cornetul.

Cornetuluĭ (Valea-), *vale*, comuna Alunul, plasa Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea.

Corneţul, *deal*, pe teritoriul moşieĭ şi comuneĭ Corni, pl. Siretul, jud. Botoşani, numit astfel de la pădurea ce-l acoperă şi în care se află mulţĭ cornĭ.

Corneţul, *pădure*, pe moşia Corni, judeţul Botoşani, compusă din stejar, printre carĭ se află mulţĭ cornĭ. Se exploatează sistematic.

Corni, *com. rur.*, în partea de E. a plăşeĭ Siretul, jud. Botoşani. se întinde pe şesul Siretuluĭ şi se compune din satele: Corni şi Serafineşti. Are o suprafaţă de 8188 hect., din carĭ 6484 hect. proprietăţĭ marĭ, şi 1704 hect. ale locuitorilor şi o populaţie de 620 familiĭ, saŭ 2702 suflete, din carĭ 1400 bărbaţĭ şi 1302 femeĭ. Sunt 716 contribuabilĭ; 650 case de locuit.

Calitatea pămîntuluĭ este bună; este pămînt negru pe dealurĭ şi pămînt nisipos pe şesul Siretuluĭ. Locurile cultivate aŭ o întindere de 1984 hect.

Sunt 2400 hect. pădurĭ carĭ se exploatează sistematic.

Vite: 1100 boĭ şi vacĭ, 225 caĭ, 1629 oĭ, 610 porcĭ. Locuitoriĭ posedă 340 de stupĭ cu albine.

Are 2 iazurĭ şi 1 moară de apă, 1 fabrică de spirt, 17 cîrciume. Sunt 19 comercianţĭ şi 23 meseriaşĭ.

Comuna e străbătută, în partea despre Siret, de şoseaua Dorohoiul-Bucecea-Lespezi-Paşcani.

Budgetul comuneĭ are la venitурĭ 7363 leĭ 29 banĭ şi la cheltuelĭ 7334 leĭ 93 banĭ.

Sunt 2 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 1 şcoală de băeţĭ, a statuluĭ, condusă de 1 învăţător, 1 maestru de pălăriĭ de pae, plătit de judeţ şi frecuentată de 60 şcolarĭ; 1 şcoală de fete a judeţuluĭ, condusă de 1 învăţătoare şi frecuentată de 22 fete.

Corni, *com. rur.*, în partea de S.-V. a plăşeĭ Crasna, judeţul Fălciŭ, la 24 kil. de Huşi, capitala districtuluĭ, situată pe un teren ridicat în forma unuĭ platoŭ. Este formată din satul Corni şi moşia Vladnic şi se întinde pe o suprafaţă de 2071 hect., spre E. pănă în moşia Vutcani, spre N. şi V. pănă în moşia Tîrziĭ şi spre S. pănă în moşiile Albeşti şi Tîlhăreşti. Are o populaţie de 320 fam., cu 1234 sufl., din carĭ 260 contrib.

Are o şcoală, 3 bisericĭ, o primărie, 3 cîrciumĭ şi 3 dughene. Este udată în partea de N.-V. de pîrîul Crasna ce trece pe hotar.

Vite cornute sunt 614, caĭ 103, oĭ 477, capre 3 şi porcĭ 339.

Corni, *com. rur.*, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ. Se compune din 5 cătune: Corni-d.-j., Corni-d.-s., Giurgeni, Tătărăşti şi Ungureni.

E situată pe malul stîng al Siretuluĭ, la o depărtare de 60 kil. de capitala judeţuluĭ şi de 18 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 367 familiĭ, cu 1644 suflete, locuind în 368 case.

Teritoriul com. este de 2884 hect.

www.dacoromanica.ro

Sunt 5 biserici: în Tătărăşti, Corni-d.-j., Corni-d.-s., Giurgeni şi Ungureni.

Locuitorii se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Ei desfac produsul muncei lor la Tecuciu şi la Adjud, în judeţul Putna.

In comună sunt 744 boi, 585 vaci, 167 cai şi 1364 oi.

Şcoala datează în com. de 25 ani. Se frecuentă de 43 copii (39 băeţi şi 4 fete), din numărul de 181 copii (99 băeţi şi 82 fete) în vîrstă de şcoală.

Veniturile ca şi cheltuelile com. se urcă la suma de 3866 lei, 66 bani.

E brăzdată de dealurile: Dîmboiul, între Corni-d.-s. şi Tătărăşti; Sohodunului, între Ungureni şi Costişa; e străbătută de văile: Dîmboiul, între Corni-d.-s. şi Corni-d.-j., Sohodunului, între dealurile cu acelaşi nume.

E udată de rîul Siretul în partea de V. Acest rîu trece pe lîngă satele Corni-d.-s., Corni-d.-j., Ungureni şi Costişa.

Suprafaţa pămîntului arabil e de 1288 hect., din care se cultivă 68 hect. 88 arii grîu, 150 hect. porumb, 68 hect. 40 arii orz, 30 hect. ovăz, 101 hect. vii. Loc. posedă 908 stupi.

Com. este străbătută în partea de E. de şoseaua judeţeană, din care pleacă mai multe drumuri la satele ce compun comuna.

Se mărgineşte la N. cu com. Condrăcheşti, la S.-E. cu com Hurueşti şi Homocea şi la V. cu rîul Siretul.

Corni, *sat*, în centrul comunei Corni, pl. Siretul, jud. Botoşani, situat pe coasta de S. a dealului Cornetul.

Legenda spune că în vechime, pe locul satului, era pădure nestrăbătută, între cari mulţi corni şi că cei întîiu locuitori, fiind fugăriţi de Turci s'au adăpostit aici şi au făcut casele satului, tăind pădurea de corni, adică aşezîndu-se în corni; de aci, numele satului de Corni.

Are o populaţie de 450 familii, saŭ 1800 suflete, din cari 517 contribuabili.

Are 2 iazuri, 1 moară de apă şi 1 fabrică de spirt.

Are: 1 biserică, deservită de 2 preoţi şi 2 cîntăreţi; 1 şcoală de băeţi, cu 1 învăţător, 1 maestru de pălării de pae şi 60 şcolari şi 1 şcoală de fete cu 1 învăţătoare şi 22 eleve.

In acest sat e reşedinţa comunei Corni.

Vite: 676 vite cornute mari şi mici, 181 cai, 1365 oi, 3 bivoli şi 508 mascuri. Loc. posedă 264 stupi cu albine.

Sunt în sat 11 cîrciume; 12 comercianţi şi 16 meseriaşi.

Corni, *sat*, jud. Covurluiu, aşezat pe Valea-Smulţilor, pe unde curge pîrîul Suhuluiul, în com. Măcişeni, pl. Zimbrul. Teritoriul săŭ are o întindere de 1633 hect., din cari 479 aparţin proprietăţei mici, iar restul proprietăţei mari. Acest sat are o biserică, o şcoală şi o moară cu aburi.

Corni, *sat*, jud. Dîmboviţa, plasa Ialomiţa, căt. com. Cornăţelul.

Corni, *sat*, pe pîrîul Mireul, comuna Corni, pl. Crasna, jud. Fălciu, situat în mijlocul platoului pe care se află comuna, pe o mică vale ce se deschide numai către S., avînd de 3 părţi locul ridicat, cu multe rîpi adînci, din cauza scursurilor de apă formate din ploi. Suprafaţa teritoriului ocupat numai de sat e de 145 hect., iar a moşiei întregi, de 1319 hect., populate cu 320 familii, saŭ 1234 suflete, din cari 260 contribuabili.

Locuitorii sunt moşneni, posedînd pămînt mult. Ei se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor, cu cultura viilor şi a livezilor; unii cu industria agricolă a lucrurilor de prima necesitate: rotărie şi lemnărie; femeile, cu cultura gîndacilor de mătase şi felurite ţesături de in, cînepă, bumbac şi lînă. Are o şcoală frecuentată de 30 elevi; 2 biserici, deservite de 2 preoţi şi 3 cîntăreţi, din care una făcută la 1770 şi alta în 1884. In partea de S. a satului se află viile şi livezile locuitorilor, pe coasta dealului Gorgoloaei.

Corni, *sat*, în jud. Neamţu, plasa Piatra-Muntele, com. Bodeşti-Precisteĭ, pe moşia cu aceeaşi numire. Are o populaţie de 447 suflete, formînd 93 familii.

Corni, *sat*, numit şi Cornişori, pe moşia Corni-Rotunda, din com. Liteni, jud. Suceava. E aşezat pe coasta dealului cu acelaşi nume. Numără 120 case, populate cu 118 capi de familie saŭ 533 suflete (272 bărbaţi şi 261 femei) din cari 5 evrei. Contribuabili sunt 118. Locuitorii sunt gospodari. Vatra satului ocupă 46 fălci şi 54 prăjini. Moşia e proprietatea d-lui Al. Vîrnav-Liteanu. Dintre proprietarii vechi se ţin minte Zoiţa Lupu Balş şi Ioan Canta, de la care, la 1848, trecu la familia Liteanu. Moşia e în întindere de 231 fălci, 65 prăjini, din care 170 cultivabile, 40 fînaţ şi 21 prăjini nefolositor. In aceasta nu intră şi pădurea.

Improprietăriţi, la 1864, sunt 24 fruntaşi, 51 pălmaşi şi 16 codaşi, stăpînind 173 fălci şi 65 prăjini.

www.dacoromanica.ro

Are o biserică, cu hramul S-ților Voevozi, zidită de Zoița Balș la 1841, deservită de un preot și 2 cîntăreți și împroprietărită cu 8½ fălci; o școală rurală mixtă, cu un învățător, plătit de stat, înființată la 1890 și frecuentată de 30 școlari.

La 1803, «Corni, moșia d-sale căminarului Iordache Balș, avea 36 liuzi, plătind bir 376 lei pe an».

Corni, *deal*, în jud. Covurluiu, pl. Zimbrul, ce se pierde din ce în ce între pîraele Suhuluiului și Geruluĭ până la Pechea.

Corni, *deal*, pe coastele căruia stă satul cu acest nume, jud. Suceava.

Corni, *moșie* particulară, de 1144 hect, în com. Măcișeni, plasa Zimbrul, jud. Covurluiu.

Corni, *moșie*, în com. Bodești-Precisteĭ, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu. E așezată pe lîngă moșiile Bodești-Precisteĭ, Bersăști, Dobreni, Cîrligi. Arenda anuală se urcă la suma de 400 leĭ.

Corni, *pîrîiaș*, în com. Budești-Precisteĭ, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Cornĭ (Măgura-cu-), *măgură*, la E. comuneĭ Belitori, județul Teleorman, înaltă de 8 m., largă la bază de 50 m.

Cornĭ (Valea-cu-), *vale*, plasa Ocolul, com. Preajba, jud. Dolj.

Corni-de-Jos, *sat*, face parte din com. Corni, jud. Tecuciu. Așezat pe malul stîng al Siretuluĭ, între valea Dîmboiul la N.-V., dealul Șonțuluĭ la E. și Ghilimeni la S.-V., departe de Tătărești, reședința comuneĭ de 1 kil. și 860 m.

Se desparte de Corni-d.-s. prin valea Dîmboiul.

Are o populațiune de 44 familiĭ, cu 189 suflete.

Aci a fost o mănăstire sub numele de Joseni, proprietate grecească.

Corni-de-Sus, *sat*, face parte din com. Corni, județul Tecuciu. E situat pe malul stîng al Siretuluĭ, la 1 kil. și 600 m. departe de reședința comuneĭ.

Are o populație de 120 familiĭ, cu 490 suflete.

Aicĭ se află o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, făcută de obștea locuitorilor în 1798, reparată în 1851 și 1878. Are 8½ fălcĭ de pămînt, și e deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

La S. de sat se află cîte-va ridicăturĭ de pămînt, cărora oamenii le zic Cetățelele.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriți după legea din 1864.

Satul datează de vre-o 130 de anĭ.

La N.-V. de Corni, pe localitatea care astăzĭ se numește Țicma a fost o mănăstire care a existat până la 1864.

Locuitoriĭ satelor Corni-d.-j., și Corni-d.-s. se deosebesc de ceĭ din apropiere prin îmbrăcămintea lor care seamănă cu aceea a locuitorilor din Transilvania.

Corni-Ungurĭ, *sat*, în centrul comuneĭ Epureni, plasa Prutul, jud. Fălciu, în partea de V., la distanță de 2½ kil. de satul de reședință Epureni, situat pe dealul Corni. Suprafața satuluĭ e de 24 hect., cu o populație de 217 familiĭ, 783 suflete, din carĭ 214 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ sunt de origine Ungurĭ și de religie catolică. Se crede că sunt urmașĭ din vechiĭ locuitorĭ strămutați din tîrgul Bența, ars de Tătarĭ. In această localitate se făcea o cultură bogată de tutun, renumit în calitate, până la înființarea monopoluluĭ de către stat. Aicĭ e o biserică vechie, deservita de 1 preot catolic și 1 dascăl.

Proprietatea moșieĭ e a statuluĭ; ea a aparținut Episcopieĭ de Hușĭ.

Cornianca, *numire* ce se maĭ dă *satuluĭ* Bobul, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Cornii (Mărul-), *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, comuna Andreiași. Se desface din culmea Țigma; se întinde printre pîrîul Valea-Neagră și afluentul său pîrîul Corni; brăzdează partea de E. a comuneĭ; este acoperit cu pădurĭ de corn, de unde și numele său.

Cornii (Piscul-), *vîrf de deal*, în dosul schituluĭ Mărculești (Flămînda), jud. Muscel. De aci, zic țăraniĭ, rîde Cornea (diavolul) de oamenĭ, de cîte-orĭ își vîră codița între casnicĭ, între amicĭ, făcîndu-ĭ a se sfîșia unii pe alțiĭ.

Cornileşti, *sat*, pe moșia și în com. Drăgănești, jud. Suceava. Așezat pe ambele țărmurĭ ale pîrîuluĭ Tîrzia. Are 27 case, populate cu 32 capĭ de fam., sau 122 sufl., (63 bărbați și 59 femeĭ), din carĭ sunt: 66 necăsă oriți, 44 căsătoriți, 12 văduvĭ. Vatra satuluĭ ocupă 2 fălcĭ. Biserica din Tîrzia și școala din Brusturi servesc și acestuĭ sat. Improprietăriți la 1864 sunt 16 locuitorĭ, stăpînind 47 fălcĭ și 40 prăjinĭ.

Inceputul satuluĭ s'a pus de un oare-care Cornilă, venit din Ardeal.

www.dacoromanica.ro

Cornilor (Dealul-). V. Dealul-Cornilor, com. Epureni, pl. Prutul, jud. Fălciu.

Cornilor (Muchea-), *colină*, în com. Rușiavățul, căt. Ursoaia, jud. Buzău. Face hotar între moșiile Rușiavățul și Ursoaia.

Cornișani, *cătun*, ține de com. Aninoasa, din pl. Gilortului, jud. Gorj. E situat în partea despre S. a cătunului Aninoasa, pe loc șes. Are o suprafață de 695 hect., din carĭ 202 hect. pădure, 30 hect. arabile, 180 hect. fînețe, 6 hect. vie, 6 hect. livezi de pruni și 1 hect. izlaz.

Are o populație de 44 fam., sau 176 suflete, din carĭ 41 contribuabilĭ, împroprietăriți după legea din 1864. Locuitorii posedă: 22 pluguri, 45 care cu boĭ, 75 vite marĭ cornute, 4 caĭ, 99 oi, 10 capre și 39 rîmători.

Comunicația se face prin șoseaua vecinală ce vine despre căt. Aninoasa.

In cătun se găsesc 2 puțurĭ și 2 fîntîni.

Cornișani, *deal*, în partea de N.-V. a comunei Groșerea, din pl. Gilortul, jud. Gorj, care se întinde în direcțiune S.-V., formînd Valea-Groșereĭ.

Acet deal, pe creastă, e acoperit cu pădure și tufăriș, iar în partea despre sat e acoperit cu pruni și viĭ.

Cornișĭ, *pădure*, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița; ține de com. rur. Deveselul.

Cornișorul, fost *sat*, lîngă satul Corni, jud. Suceava.

Cornișorul, *hotar de pădure*, în com. rur. Glogova, pl. Cloșani, jud. Mehedinți.

Cornișorul, *stînci* marĭ de piatră, în com. Gura-Teghiĭ, căt. Argăsălești, jud. Buzău.

Cornișoruluĭ (Dealul-), *deal*, com. Sălcuța, pl. Dumbrava-d.-j., jud. Dolj, înalt de aproape 20 m. și acoperit cu semănăturĭ.

Cornișul, *deal*, acoperit maĭ mult cu pădure de cornĭ, jud. Iași. Se află în partea de E. a dealuluĭ Prosia, prelungindu-se de la N. la S. între jud. Roman și com. Buznea, din pl. Cîrligătura.

Cornișuluĭ (Dealul-), *deal*, jud. Botoșani, în partea de S.-V. a comuneĭ Zlătunoaia, pl. Miletinul. Incepe de lîngă mlaștina Morișca și se termină în Valea-Gornituluĭ.

Cornitul, *pădure*, jud. Tecuciu. E situată la N. de satul Cornid.-s., com. Corni.

Corniței (Balta-), *baltă*, în orașul Craiova, plasa Ocolul, jud. Dolj.

Cornițelul, *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Părincea; iese din pădurea Cornițelul, și, după ce a scăldat satele Năneștĭ și Părincea, se varsă în pîrîul Răcătăul, pe stînga luĭ.

Cornițelul, *pădure*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Părincea; din care izvorește pîrîul Cornițelul. In inderea sa este de 500 hectare.

Cornițelul, *vale*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Năneștĭ, în care curge pîrîiașul cu acelașĭ nume, care formează în drumul său două iazurĭ conținînd mulțĭ peștĭ.

Cornoaia, *deal*. E situat la E. de satul Valea-Babeĭ, comuna Crăeștĭ, pl. Stănișești, jud. Tecuciu.

Cornoaica, *locuință izolată*, în plasa Borcea, jud. Ialomița, pe malul laculuĭ Călărași și la mijlocul drumuluĭ între orașul Călărași și satul Ceacul. Se zice că aicĭ ar fi fost odinioară sat.

Cornoiul, *iezer*, jud. Brăila. E situat la S. de iezerul Holerca, între Vîlciul și Băndoiul.

Cornul, *com. rur.*, din pl. Dumbrava-d.-j., jud. Dolj, la 45 kil. de Craiova și 7 la kil. de reședința plășeĭ, Vîrtopul.

Se învecinește la E. cu com. Vîrtopul, la V. cu com. Orodelul, la N. cu moșia Gubancea și la S. cu com. Caraula.

Terenul comuneĭ este un mic platoŭ cu o înălțime cam de 15 m., întrerupt de maĭ multe văĭ, între carĭ maĭ însemnate sunt: Valea-Cornuluĭ, cu o îndreptare de la V. la E.; Valea-Mirceĭ, continuație a Văeĭ-Cornuluĭ spre V.; Padina Adîncă; Padina-Balauruluĭ; Valea-Olariuluĭ și Valea-Drăgnăĭ. Prin cele maĭ multe din aceste văĭ curg micĭ pîrîiașe cu aceleașĭ numirĭ.

Comuna este udată de un mic rîuleț, numit Valea-Teiuluĭ, care este format din reunirea a treĭ micĭ izvoare, din care cel maĭ mare se numește Padina Balauruluĭ; curge pe Valea-Balauruluĭ și, după ce se unește cu alte micĭ izvoare, ia numele de Valea-Teiuluĭ, curge prin valea cu acelașĭ nume, trece în com. Vîrtopul, apoĭ spre V. comuneĭ Caraula, com. Rudari, Galicea-Mare, purtînd numele comunelor prin care trece; la eșirea sa din comună se unește cu apa rîuluĭ Desnățuiuluĭ care udă comuna spre S.

www.dacoromanica.ro

Valea-Teiuluĭ primeşte, în stînga, Pîrîul-Olariuluĭ, ce curge prin valea cu acelaşĭ nume.

Pe Valea-Cornuluĭ curge pîrîul cu acelaşĭ nume, adică pîrîul Cornul, ce este format din maĭ multe izvoare şi care se pĭerde către com. Vîrtopul. Din com. Orodelul vine pîrîul numit Valea-Mirceĭ ce curge pe valea cu acelaşĭ nume şi se pĭerde la capătul de E. al văeĭ.

Comuna îşĭ trage numele de la pădurea de cornĭ ce acoperea platoul pe care este situată. In anul 1875 era unită cu căt. Vîrtopul, azĭ comună deosebită. Se compune din două cătune: Teiul, aşezat pe platoŭ la 1800 m. spre N. cătunuluĭ de reşedinţă, Cornul.

In comună se găsesc treĭ bisericĭ. In căt. Cornul sunt 2 şi anume: una de zid, cu hramul Sf. Nicolae, zidită de 60 de anĭ, şi acum aproape ruinată; iar cea-l'altă tot de zid cu hramul Sf. Dumitru, zidită cam de 43 de anĭ. Un preot oficiază succesiv la cele două bisericĭ din căt. Cornul. In căt. Teiul se află asemenea o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, zidită de acum 54 anĭ. Pentru biserica din Teiŭ se află un preot, doĭ cîntăreţĭ şi un paracliser.

In comună, şi anume în căt. Cornul, se află o şcoală de băeţĭ şi una de fete. Cea de băeţĭ funcţionează din 1874. Localul ambelelor şcolĭ, a fost făcut din paiante, la anul 1880.

Şcoala de băeţĭ, în anul 1892—93, a fost frecuentată de 47 copiĭ din cătunul Cornul şi de 12 copiĭ din cătunul Teiul. In vîrstă de şcoală sunt 20 copiĭ de fie-care cătun. Şcoala de fete funcţionează din 1889; este întreţinută de stat. Are o învăţătoare. In anul 1892 — 93 a fost frecuentată de 18 fete din Cornul şi de 4 din Teiul. Aŭ vîrsta de şcoală 26 fete din Cornul şi 22 din Teiul. Ştiŭ carte 427 bărbaţĭ şi 13 femeĭ, din care 338 în Cornul şi 89 în Teiul.

Populaţia comuneĭ este de 1613 suflete (865 bărbaţĭ, 748 femeĭ), dintre care după legea rurală din 1864 sunt 120 împămînteniţĭ, iar după cea din 1879 sunt 20 însuraţeĭ.

Suprafaţa teritoruluĭ comunal este de 8170 pog., din care 7328 pog. pămînt arabil, 200 pog. fineaţă, 180 pog. pădure.

Cete de moşneniĭ: Gîrlineniĭ, Cîrţuleştĭ, Murguleştĭ, Corneniĭ îşĭ împart pămîntul arabil, afară de cel al proprietarilor.

Pădurea Cornul compusă din cer, gîrniţă şi stejar, aparţine locuitorilor moşneniĭ.

Viile de 500 pog., pe moşia fie-căruĭ locuitor în parte, produc vin negru foarte bun.

Livezile de pruniĭ ale moşnenilor sunt toate în întindere de 25 hect. Pe moşia d-luĭ Const. N. Oprescu se află o moară de aburĭ.

Stîne se găsesc pe pămîntul moşnenilor.

Meseriaşĭ se găsesc: 4 fĭerarĭ în Cornul şi 2 în Teiul.

In căt. Teiul şi Cornul sunt cîte 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ desfac productele la schela Cetatea.

Comuna este străbătută de o cale comunală vecinală ce vine din Orodel de la V. şi trece în Vîrtopul, după ce a străbătut comuna pe o lungime de 3 kil. 800 m. O altă cale comunală duce de la Cornul-Teiul la Caraula pe o lungime de 5 kil. 700 m.

Veniturile comuneĭ pe 1893—94 aŭ fost de 3538,63 leĭ şi cheltuelile de 3187,56 leĭ.

Vite: 219 vite marĭ cornute, 149 oĭ, 4 capre şi 26 caĭ.

Cornul, *com. rur.*, jud. Prahova, plasa Prahova. S'a numit ast-fel pentru-că în vechime eraŭ aci pădurĭ întinse de cornĭ. Com. datează din anul 1583 şi s'a întemeiat de oameniĭ fugiţĭ din diferite localităţĭ, de frica războaielor.

Este situată parte pe loc şes, parte pe deal şi e udată la V. de rîul Prahova, iar la E. şi S. de rîul Cîmpiniţa. Se află la 39 kil. departe de Ploeşti, capitala judeţuluĭ şi la 4 kilometri de Cîmpina, reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din 4 cătune: Cornul-d.-j., Cornul-d.s., Cîmpiniţa şi Frăsinet, avînd o populaţiune de 899 locuitorĭ, 422 bărbaţĭ şi 477 femeĭ. Sunt 14 familiĭ de ţiganĭ, carĭ se ocupă cu fĭerăria.

Contribuabilĭ sunt 384; case de locuit 448.

Pe lîngă agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu zidăria, dogăria, dulgheria şi facerea crucilor de piatră. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la: Găeşti, Cornăţelul, Bucureşti, Ploeşti şi Pătroaia.

Locuitoriĭ sunt parte moşneniĭ, parte împroprietăriţĭ după legea rurală din 1864. S'aŭ împroprietărit 179 locuitorĭ pe moşia Cornul-d.-j., cînd li s'aŭ dat 407 hect. pămînt. Eĭ aŭ: 40 caĭ şi epe, 496 boĭ, 404 capre, 442 vacĭ, 1521 oĭ şi 490 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Prahova, este o moară ce are şi o piuă; maĭ este o moară pe rîul Cîmpiniţa.

Şcoala funcţionează regulat de 10 anĭ. S'a frecuentat în anul şcolar 1892—93 de 74 copiĭ, 48 băeţĭ şi 26 fete, din numărul de 120 copiĭ, (70 băeţĭ şi 50 fete), cu vîrstă de şcoală. Cu întreţinerea personaluluĭ, statul cheltueşte anual 1080 leĭ. Ştiŭ carte 30 bărb. şi 10 fem.

www.dacoromanica.ro

Suprafața comunei e de 1085 hect.

Ape minerale sunt: în cătunul Cornul-d.-j., în localitatea ce se numește La-Morĭ; în cătunul Cornul-d.-s., o altă apă ce izvorește din Valea-luĭ-Sărăcilă.

Stupĭ sunt 14.

Comerciul se exercită în comună de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ prezintă la venitурĭ suma de leĭ 6866 leĭ și la cheltuelĭ suma de 5013 leĭ anual.

In parte de S. a comuneĭ e o singură șosea comunală, care se unește cu șoseaua județeană și înlesnește comunicația între Cîmpina și Breaza-d.-j.

E brăzdată de dealurile: Cheia-luĭ-Grumazi, ce-ĭ maĭ zice și Vîrful-Gîrligiĭ, în partea de N. și E. a comuneĭ; Vîrful-Gorunului; Streajiștea, Pisculuĭ-Dobre, Linoiul, Oradia, iar în partea de E. a comuneĭ, maĭ în tot lungul său, se întinde un deal, numit Podul-Lat, pentru că d'asupra luĭ e un loc șes. Toate aceste dealurĭ servă de pășune.

E străbătută de văile: Sărăcilă, Balița, Valea-Rea, Vălcelele. Valea-luĭ-Sărăcilă, Valea-Rea și Balița se varsă în Prahova, iar Vălceaua de la Vălcele în rîul Cîmpinița.

Se mărginește la N. cu com. Șotrile, la E. și S. cu com. Cîmpina și la V. cu comunele: Breaza-d.-j. și Breaza-d.-s.

Cornul, *sat*, în jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., reședința comuneĭ Cornul. Are o populație de 1308 suflete, (696 bărbațĭ, 612 femeĭ), carĭ locuesc în 297 case și 8 bordee.

In sat sunt 2 școlĭ, una de băețĭ și alta de fete. Școala de băețĭ funcționează din 1874, fiind întreținută de stat; e condusă de un învățător. Localul e construit din zid și paiante în anul 1880. Are 2 clase. In anul școlar 1892—93 a fost frecuentată de 47 copiĭ din Cornul și de 12 din Teiŭ, sat, din com. Cornul. Școala de fete funcționează de la Februarie 1889 și e condusă de o învățătoare; școala e întreținută de comună. Localul e construit de zid. In anul școlar 1892—93 a fost frecuentată de 22 fete, 18 din Cornul și 4 din Teiul. Cu vîrstă de școală sunt 20 băeți și 26 fete. Știŭ carte 338 locuitorĭ.

In sat sunt 2 bisericĭ. Una de zid, fondată de vre-o 60 anĭ, este aproape ruinată. Are hramul Sf-tul Nicolae. A doua e construită din bîrne și zid; funcționează de vre-o 42 anĭ; are hramul Sf-tul Dimitrie, și e deservită de 1 preot.

In sat se găsesc 4 fierarĭ și 2 cîrciumarĭ.

Cornul, *deal*, între comuna Boteni și Jugurul, pl. Argeșelul jud. Muscel.

Cornul, *vîrf de deal*, în județul Prahova, raionul com. Ogretinul, plaiul Teleajenul.

Cornul, *deal*, la N. de comuna Bunești, plasa Ocolul, județul Vîlcea.

Cornul, *loc de izvoare*, jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., comuna Bîrsănești, pe teritoriul satuluĭ Albile, de unde îșĭ are obîrșia pîrîiașul Ruptura.

Cornul, *moșie* particulară, în județul Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., comuna Cornul; aparține moșnenilor.

Cornul, *sfoară de moșie*, în județul Suceava, în întindere de 265 fălcĭ, maĭ mult pădure, care forma un trup cu moșia Stolniceni Costandache.

Cornul, *pădure*, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., din com. Băsăști, în întindere de aproape 15 hect., proprietatea luĭ T. Gheorghiu. In acéstă pădure domină bradul. Este supusă regimuluĭ silvic.

Cornul, *pădure* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Cornul. Aparține moșnenilor. Esențe: cerul, stejarul și gîrnița, aceasta predominînd.

Cornul, *ponor*, pe moșia Cervicești, com. Cucoreni, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Cornul, *afluent* al Sireteluluĭ, în comuna Lespezile, județul Suceava.

Cornul, *siliște*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Cornul.

Cornul-de-Jos, *sat*, în jud. Prahova; face parte din com. rur. Cornurile, pl. Cîmpul.

Cornul-de-Jos, *sat*, în jud. Prahova; face parte din com. rur. Cornul, pl. Prahova. Are o populațiune de 402 locuitorĭ (210 bărbați și 192 femeĭ).

Cornul-de-Sus, *sat*, în jud. Prahova; face parte din com. rur. Cornurile, pl. Cîmpul.

Cornul-de-Sus, *sat*, în jud. Prahova; face parte din com. rur. Cornul, pl. Prahova. Are o populațiune de 272 locuitorĭ (102 bărbați și 170 femeĭ). Se maĭ numesce de locuitorĭ și Poduri, pentru-că este situat pe un loc maĭ înalt de cît cele-l-alte.

www.dacoromanica.ro

Cornul-Dumbraveĭ, *pădurice* de stejar, în com. Brădățelul, jud. Suceava.

Cornul-Laiuluĭ, *pădure* de stejar, a școalelor din Tîrgul-Frumos, în com. Vîscani, jud. Suceava.

Cornul-luĭ-Sas, *loc*, cu pădure, pe șesul și malul drept al Prutuluĭ, spre E. de satul Perieni, com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iașĭ. I s'a dat acest nume, fiindcă moșia Perieni, de aci, de lîngă Prut, se ascuțește în forma unuĭ corn; iar numele de Sas, pentru că în dreptul acestuĭ loc, legenda zice că s'ar fi înecat în Prut un Sas, comandant al armateĭ Ungare, ce ar fi năvălit în țară.

Adevărat este că în această localitate a urmat războiu, însă nu între Ungurĭ, ci între Leșĭ carĭ aŭ avut de căpetenie pe Potoczki, și între Tătarĭ cu Moldovenĭĭ, carĭ aŭ ajutat pe Ștefan-Vodă-Tomșa, contra luĭ Constantin, feciorul luĭ Iremia-Vodă. Se poate ca între Leșĭ să fi fost vre-un comandant Sas, care să se fi înecat acolo, în timpul aceluĭ războiŭ. Aicĭ aŭ fost bătuțĭ Leșiĭ de către Tătarĭ, iar Constantin-Vodă, căzînd în mîinele Tătarilor, și aceștia pornindu-l în țara lor pentru a-l duce Hanuluĭ, s'a înecat în apa Niprului, prăvălindu-se luntrea.

Războiul acesta a avut loc la 7120 (1612).

Un alt războiŭ a urmat la 7141 (1633), în timpul domnieĭ luĭ Moise-Movilă. Coneț-Potoczki, Hatmanul Leșilor, alungînd Tătariĭ ce robise Podolia, i-a lovit aicea, luîndu-le toțĭ robiĭ, pĭerind și mulțĭ din eĭ.

Cornul-Lunceĭ, *punct vamal*, în com. Mălini și reședința plășeĭ Moldova-de-Sus, jud. Suceava, Pe aci se trece la Homora și Cîmpul-Lung în Bucovina. In jurul vămeĭ sunt 4—5 case, din care una servă de reședință sub-pref. plășeĭ Moldova-de-Sus.

Venitul vamal pe anul financiar 1896—97, a fost de leĭ 8.286,20. Biuroul vamal de aci a fost înființat la 1 Ianuarie 1860.

Cornul-Maluluĭ, *tîrlă*, județul Brăila, pendinte de com. Stăncuța, pl. Balta, situată la V. de Stăncuța, în drumul spre Lacul-Reziĭ. Are 104 suflete, formînd 23 familiĭ.

Cornul-Maluluĭ, *deal*, județul Brăila, situat spre S.-E. și la 5 kil. de com. Lacul-Reziĭ, plasa Balta, în dreptul confluenței viroageĭ Puturosul cu Călmățuiul.

Cornul-Maluluĭ, *pisc*, com. Cetățeni-din-Deal, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Cornul-Măcinuluĭ, *loc*, județul Brăila, unde Dunărea-Vechie la N. orașuluĭ Măcin, ia direcția spre V. formînd un cot pronunțat.

Cornul-Negru, *sat*, în centru și în partea de E. a com. Bivolari, plasa Turia, jud. Iași, pe malul drept al Prutuluĭ, numit ast-fel de la o parte a teritoriuluĭ aceleĭ localităț, ce intră în rîŭ în forma unuĭ corn. Are o populație de 44 familiĭ saŭ 153 locuitorĭ romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor. Proprietatea este pendinte de moșia Bivolari. Are puțină pădure de plopĭ și răchițĭ pe malul Prutuluĭ.

Vite sunt 264, din carĭ: 148 vite marĭ cornute, 22 caĭ, 39 oĭ și 55 rîmătorĭ.

Cornuluĭ (Dealul-), *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băhnășeni, situat d'a stînga pîrîuluĭ Solonțuluĭ.

Cornuluĭ (Dealul-), *deal*, com. Titireciul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, în depărtare de 1 1/2 kil., spre S., de vatra satuluĭ.

Cornuluĭ (Groapa-), *poiană*, comuna Drajna-d.-s., plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Cornuluĭ (Piscul-), *pisc*, com. Romanești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Cornuluĭ (Rîul-), *pîrîŭ*, județul Bacăŭ, pl. Tazlăul d.-s. Curge pe hotarul comunelor Băsăști și Polonțul și se scurge d'a dreapta Tazlauluĭ Mare.

Cornuluĭ (Vadul-), *loc izolat*, foarte frumos situat, în com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzău, la capul de N.-E. al renumituluĭ șes Rozila, d'asupra Stînceĭ-luĭ-Vișan, unde se împreună Bîsca-Mare cu Bîsca-Mică.

Cornurile, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Cîmpul. Este situată lîngă rîul Vîtnăul, pe loc șes, la 25 kil. departe de capitala județuluĭ și la 2 kil. de reședința plășeĭ.

Se compune din 2 cătune: Cornul-d.-s. și Cornul-d.-j., avînd o populațiune de 657 locuitorĭ romînĭ, 318 bărbațĭ și 339 femeĭ și 40 familiĭ de Țigani, carĭ se ocupă cu fierăria. Capĭ de familie sunt 140 și case de locuit 161.

In comună e o singură biserică, zidită la anul 1790 de Preotul Grigore, Despa, soția sa, numită și Presvitera și de Oprea cu soția sa Maria. Această biserică e deservită de un preot.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii se ocupă numai cu agricultura. Ei s'au împroprietărit la 1864, pe moşia d-lui Gheorghe Cantacuzino, cînd li s'au dat 400 hect.

Locuitorii posedă: 62 cai, 57 epe, 105 vaci, 544 oi, 191 porci, afară de vitele trebuincioase la muncă. Ei desfac produsul munceĭ la Ploeşti.

In raionul comuneĭ, pe iazul Vîtnăul, sunt 2 morĭ de măcinat.

Şcoala există în comună de la 1874. Localul e proprietatea comuneĭ. S'a frecuentat în anul 1892 de 28 băeţi. Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt 111, 63 băeţi şi 48 fete. Cu întreţinerea personaluluĭ se cheltueşte anual 1080 leĭ.

Toată comuna se întinde pe o suprafaţă de 900 hect.

Stupi cu albine sunt 53.

Pămîntul e prielnic la toată cultura.

Comerciul se exercită în comuna de 2 cîrciumarĭ.

Budgetul pe ultimul exerciţiu se ridică la suma de 3581 leĭ şi cheltuelile la 2193 leĭ.

In comună sunt şosele comunale ce-i înlesnesc comunicaţia cu comunele Ciupelniţa şi Drăgăneşti.

E udată la V.-S. şi E. de rîul Vîtnăul. Se mărgineşte la E. cu căt. Baraitarul; la V. cu căt. Belciugul şi com. Ciupelniţa; la S. cu com. Drăgăneşti şi la N. cu un cîmp întins.

Corobana, *pîrîŭ*, începe de pe Suharău, jud. Dorohoiu, plasa Prutul-d.-s., şi se varsă în Başeu.

Corobanţa, *pîrîŭ* şi *vale*, se întinde la S.-E. de satul Rafaila, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ.

Corobanţa-Mare, *vale*, se întinde la S. de satul Rafaila, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ.

Corobăile, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., la distanţă de 59 kil. de oraşul Turnul-Severin, iar de Broşteni, reşedinţa plăşeĭ, de 26 kil. E situată pe vale şi deal. Formează comună cu satul Trestioara, avînd 70 locuitorĭ, din carĭ 108 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 140 case. Calitatea pămîntuluĭ este bună. Locuitoriĭ posedă: 38 pluguri, 58 care cu boĭ, 9 căruţe cu cai.

Stupi sunt 40.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi.

Budgetul comuneĭ are la venituri leĭ 894, iar la cheltueli 880 leĭ.

Vite: 400 vite marĭ cornute, 400 oi, 22 capre şi 360 rîmători.

Prin com. Corobăile trece şoseaua comunală Slivileşti-Cosmăneşti-Corobăile-Dragoteşti.

Corobăile, *deal*, în com. rur. Slivileşti, pl. Văilor, jud. Mehedinţi.

Corobăneşti, *sat*, în judeţul Tutova, com. Avrămeşti, pe pîrîul Tutova, spre E. de satul Avrămeşti. Are 58 locuitorĭ, carĭ locuesc în 13 case.

Corobăneşti, *moşie*, în jud. Tutova, plasa Tutova, com. Avrămeşti.

Corobeşti, *cătun*, al comuneĭ Săcelul, pl. Amaradia, jud. Gorj. E situat pe valea numită Valea-Mare, în partea de N. a cătunuluĭ de reşedinţă.

Are o întindere de 100 hect., din carĭ 15 hect. arabile, 12 hect. fîneţe, 30 hect. pădure, 32 hect. izlaz şi 4 hect. vatra satuluĭ.

Are o populaţie de 25 familiĭ, saŭ 140 suflete, din carĭ 20 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă: 4 pluguri, 10 care cu boĭ, 51 vite marĭ cornute, 6 cai, 85 oi, 27 capre şi 30 rîmători.

Sunt 6 stupi.

In cătun se mai găsesc 1 puţ şi 1 fîntînă.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vezĭ com. Săcelul.

Corobeşti, *numire* ce se dă *uneĭ părţi* din *comuna* Conţeşti, pl. Argeşelul, jud. Muscel.

Corobeţilor (Vălceaua-), *vălcea*, se varsă în rîul Argeşelul, în dreptul moareĭ d-luĭ St. Perieţeanu-Buzăŭ, com. Conţeşti, pl. Argeşelul, jud. Muscel.

Corodeşti, *sat*, în plasa Tutova, jud. Tutova, pe pîrîul Studineţul, în partea de N. a judeţuluĭ. Are 652 locuitorĭ, din carĭ 84 ştiŭ carte; locuesc în 168 case. Formează o comună (com. Corodeşti) cu cătunele Stîncăşeni, Drăcşeni, Chetrosul şi Rugăria. In toată com. sunt 1901 locuitorĭ, din carĭ 153 ştiŭ carte; 396 contribuabilĭ; 481 case. Mai tot teritoriul comuneĭ este acoperit de dealurĭ înalte şi pietroase. Se cultivă aci viea, pe o suprafaţă de 81 hect., din carĭ 36,50 hect. nelucrătoare şi livezile cu prunĭ pe o suprafaţă de 20,50 hect. Comerciul se face de către 20 persoane. In Corodeşti sunt 3 bisericĭ şi o şcoală primară de băeţi.

Veniturile comuneĭ sunt de 8524 leĭ, 77 banĭ.

Corodul, *plasă*, aşezată în partea de S. a judeţuluĭ Tutova. Şĭ-a luat numele de la pîrîul Corodul (Corozelul), ce curge prin plasa Bîrlad, jud. Tecuciŭ, şi-şĭ are izvorul în apropierea acesteĭ plăşĭ.

www.dacoromanica.ro

Se mărgineşte la E. cu plasa Tîrgul, de care se desparte pe o mică distanţă prin pîrîul Jeravăţul, iar de aci prin hotarele artificiale, ce le aŭ moşiele limitrofe; la N.-V. cu pl. Pereschivul, de care se desparte prin rîul Bîrlad şi la S. parte cu jud. Covurluiŭ şi parte cu jud. Tecuciŭ, de care se desparte asemenea prin hotarele artificiale ce le aŭ moşiile limitrofe.

Pămîntul acesteĭ plăşĭ este maĭ mult şes, ceea ce face ca în maĭ multe locurĭ să fie mlăştinos.

Este udată în partea de N.-V. de rîul Bîrlad, şi în lăuntru de pîrîul Jeravăţul, încărcat pe dreapta cu Pîrîiaşul-Vindereĭ şi Docan, iar pe stînga cu pîrîiaşul Fîntînelele şi Bălăbăneşti; de Hobana, încărcat pe stînga de pîrîiaşul Murgociŭ; de Bîrzota, încărcat pe stînga cu pîrîiaşul Cetăţuia, unită cu Recea, toate afluenţĭ aĭ Bîrladuluĭ.

In această plasă, afară de cereale, se maĭ cultivă: tutunul, gîndaciĭ de mătase şi viea. Această din urmă ocupă o suprafaţă de 975,25 hect. (din carĭ 111 nelucrătoare). Cultura livezilor cu pruni ocupă o suprafaţă de 59 hect.

Industria casnică este destul de dezvoltată. In deosebĭ este o fabrică de băuturĭ spirtoase, a căreĭ produse se exportă în toata ţara şi chiar în străinătate şi 2 morĭ cu vaporĭ.

Comerciul constă în vînzarea productelor agricole şi animale precum şi în aceea a băuturilor spirtoase. El se face de 196 oamenĭ (din carĭ 146 Romînĭ, 34 Evreĭ şi 14 străinĭ) în 196 stabilimente comerciale (din carĭ 107 cîrciumĭ).

Este străbătută de 2 drumurĭ maĭ principale: Şoseaua judeţeană Bîrlad-Galaţi (20 kil. 33 m. în acest judeţ) ce trece prin comunele Bălăbăneşti şi Rădeşti (vezĭ despre această şosea la Tutova, district) şi un drum ce vine din pl. Tutova şi Pereschivul şi trece spre S. prin com. Certeşti.

Are 15 com. rurale, din carĭ cele maĭ populate sunt: com. Adam, Bălăbăneşti şi Rădeşti; 28 sate, din carĭ cele maĭ populate sunt: Bălăbăneşti, Adam şi Ciureşti.

Are o populaţie de 14247 locuitorĭ (din carĭ 1720 ştiŭ carte); sunt 3110 contribuabilĭ; locuesc în 3848 case.

Sunt 29 biserecĭ, 15 şcolĭ primare rur. de băeţĭ şi 1 de fete.

Corodul, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, compusă din 3 cătĭ. Situată pe pîrîul Corozelul, care străbate toate satele prin mijloc de la N. la N.-V., departe de capitala jud. de 14 kil. şi de a plăşeĭ de 29 kil.

Are o populaţiune de 954 capĭ de familie, cu 4585 suflete, carĭ locuesc în 926 case. Sunt 926 contribuabilĭ.

In com. se află 7 biserecĭ: 5 în Corodul, 1 în Blînzi şi 1 în Brătulăşti, deservite de 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ. Sunt 3 şcolĭ, 2 de băeţĭ şi 1 de fete: 1 în Corod, înfiinţată la 1865, frecuentată de 128 băeţĭ, din 212 în vîrstă de şcoală; cea de fete înfiinţată la anul 1872, e frecuentată de 27 de fete, din numărul de 207 în vîrstă de şcoală; a treia este în satul Blînzi, înfiinţată în anul 1892, frecuentată de 29 copiĭ, (28 băeţĭ şi 1 fată) din numărul de 102 copiĭ (54 băeţĭ şi 48 fete) în vîrstă de şcoală.

Locuitoriĭ aŭ: 1321 boĭ, 458 vacĭ, 177 caĭ, 103 epe, 19 armăsarĭ, 4 asinĭ, 3168 oĭ, 58 capre, 4 taurĭ şi 11 bivolĭ.

Vatra satuluĭ ocupă 18962 hect.

Veniturile comuneĭ sunt de 19000 leĭ.

Intreaga suprafaţă a comuneĭ este de 8925 hect. şi 38 ariĭ.

Locuitoriĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşul Tecuciŭ, în zilele de sărbătorĭ.

Locuitoriĭ din Corodul sunt vechĭ răzeşĭ, iar ceĭ din Blînzi şi Brătuleşti sunt împroprietăriţĭ la 1864.

In raionul com. sunt 2 iazurĭ; 2 lacurĭ; 2 morĭ cu aburĭ.

Tot în raionul eĭ sunt 2 păduriĭ: una la E. de satul Blînzi şi a doua la E. de satul Brătuleşti.

In satul Corod se află o movilă naturală rotundă, situată la marginea de V. a satuluĭ, avînd o suprafaţă de 7 fălcĭ şi o înălţime de 100 m.

Pe moşia Coroduluĭ la S. de sat trece ridicătura de pămînt numită Troian, care merge spre S.-E. în com. Puteni şi de aci în jud. Covurluiŭ.

Este străbătută de pîrîul Corozelul.

Comuna este străbătută de o mulţime de drumurĭ; unul care vine de la Tecuciŭ, altul care merge la Cărlomăneşti; iar satele între dînsele sunt legate prin drumurĭ naturale.

Se mărgineşte la E. cu com. Smulţi (jud. Covurluiŭ), la S.-V. cu com. Matca, la S. cu moşia Cernicari, la V. cu Ţigăneşti şi Negrileşti, la N. cu com. Cărăpceşti şi Fundeanu (jud. Tutova).

Corodul, *sat*, face parte din com. cu acelaşĭ nume, jud. Tecuciŭ. Cade la S. com., 14 kil. departe de oraşul Tecuciŭ, spre E.

E situat pe pîrîul Corozelul, pe o suprafaţă de 3857 hect. şi 68 ariĭ şi are o lungime de 9 kil.

www.dacoromanica.ro

Are o populaţiune de 729 capĭ de familie; 3560 suflete, locuind în 716 case. Sunt 628 contribuabilĭ. Locuitorii aŭ: 1055 boĭ, 351 vacĭ, 124 caĭ, 72 epe, 2867 oĭ şi 45 capre.

Sunt 2 şcolĭ: una de băeţi şi una de fete.

Acest sat răzăşesc are 5 bisericĭ:

1. Biserica, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului. Este zidită în 1856 în locul alteia de lemn. S'a reparat în 1882 şi 1886. De la cea veche ni s'a păstrat data 1772.

2. Cuvioasa-Paraschiva, este făcută de locuitorĭ în anul 1847, a ars în 1881 şi astă-zĭ reparîndu-se din temelie, e în bună stare.

3. Ion Botezătorul, făcută în 1820 de locuitoriĭ din Puţeni, carĭ mare parte fugiseră aicĭ. S'a reparat în 1842 şi 1882.

4. Sf. Nicolae este făcută de locuitorĭ, în 1818.

5. S-ţiĭ Voevozĭ, care maĭ are şi hramul Sf. Gheorghe, este făcută în 1875, în locul alteĭ bisericĭ de lemn. Se întreţine de locuitorĭ.

Corodul, ca comună, pe la 1820, depindea de jud. Tutova.

Satul Corod îşĭ trage numele, probabil, de la pîrîul Corozelul, ce străbate satul.

Bătrînii spun că odinioară se numea Oţeleşti şi era situat la S.-V. de unde este astă-zĭ. Desele năvălirĭ şi devastărĭ tătăreştĭ şi turceştĭ, aŭ silit o parte din locuitorĭ să părăsească satul şi se aşeze la N. judeţuluĭ pe pîrîul Berheciul, dînd şi satuluĭ acesta numele de Oţeleşti, care se află actualmente în jud. Bacăŭ şi maĭ înainte a fost în jud. Tecuciŭ; ceĭ rămaşĭ s'aŭ retras pe valea Corozeluluĭ, formînd satul actual. Satul Corod datează dinainte de secolul al XV-lea.

Corodului (Dealul-), *deal*, jud. Tecuciŭ, la E. de satul cu acelaşĭ nume; se întinde până la pădurea Blînzi, com. Corodul.

Coroeşti, *com. rur.*, jud. Tutova. pl. Pereschivul. Vezĭ Coroeşti-de-Jos.

Coroeşti, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdăniţa, pe pîrîul Bogdana, spre S.-V. de satul Bogdăniţa. Are 342 locuitorĭ (din carĭ 18 ştiŭ carte) şi 76 case.

Coroeşti, *locuinţă izolată*, jud. Tutova, în pl. Tutova.

Coroeşti-de-Jos, *sat*, jud. Tutova, pl. Pereschivul, pe pîrîul Pereschivul, spre V. de Bîrlad, la marginea jud. Are 388 locuitorĭ (din carĭ 22 ştiŭ carte), şi 126 case. Formează o comună (com. Coroeşti) cu cătt.: Coroeşti-d.-s., Păcurăreşti, Fiţicheşti şi Putrezeni.

In toată com. sunt 919 locuitorĭ (din carĭ 58 ştiŭ carte); 157 contribuabilĭ; 278 case. Teritoriul com. este maĭ mult deluros. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 26 hect. şi prunĭi numaĭ pe o suprafaţă de 25 arĭi.

Comerţul se face de 9 persoane.

Are o şcoală primară de băeţĭ; în toată com. sunt 4 bisericĭ.

Veniturile com. sunt de 9379 leĭ, 11 banĭ.

Coroeşti-de-Sus, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Coroeşti, spre N. de satul Coroeşti-d.-s. Are 244 locuitorĭ (din carĭ 22 ştiŭ carte) şi 80 case.

Corogea, *pîrîŭ*, în jud. Botoşani. Izvoreşte din pădurea moşieĭ Dobriceni; curge prin partea de V. a plăşeĭ Ştefăneşti şi formează maĭ multe iazurĭ; udă comunele Dobriceni, Durneşti şi Băbiceni; trece pe lîngă marginele de V. a comunelor Bobuleşti şi Ostopceni, intră apoĭ în comuna Ringhileşti, în direcţiune spre E. şi se varsă în Prut, lîngă Boroşeni, com. Ringhileşti. Primeşte maĭ multe pîrîiaşe micĭ, carĭ aduc apele a diferite iazurĭ, Mărguţa, Bîguluĭ, Valea-Adîncă, Hîrtopul, Putreda, Valea-Bivolarilor, Fundoaia şi Valea-Cîrliguluĭ, din comunele Dobîrceni şi Durneşti.

Acest pîrîŭ este trecut în cronicele vechĭ, sub numele de Corova. La gura acestuĭ pîrîŭ, era tăbărît cu oştile, Ştefăniţă-Vodă, fiul luĭ Bogdan, şi nepot luĭ Ştefan-cel-Mare, cînd a întîmpinat pe Albu, Sultanul, ce intrase în ţară cu Tătarĭ şi o prăda:

«Albul, Sultan, cu Tătarĭ de la Perecop intrat-aŭ în Ţeară şi aŭ înaintat până la Şerbanca din sus de Ştefăneşti (aceasta este satul Serbachĭ în Basarabia, în dreptul satuluĭ nostru Damachi, com. Movila-Ruptă), iar Ştefăniţă Vodă se afla cu oastea gata, ce norocul cel bun l'a prilejit la gura Coroveĭ din jos de Ştefăneşti, şi trecut-au Prutul de aŭ apucat pe Tătarĭ fără veste de i-a bătut şi mulţĭ s'aŭ înglodat în Ciuhru, anul 7026 (1518), August 18.»

Corogea, *deal*, în jud. Botoşani, com. Ostopceni, pe moşia Dămideni, în partea de V.

Corogea, *deal*, în jud. Botoşani, com. Bobuleşti, pe moşia Bobuleşti, în partea de V., mărginind valea şi pîrîul Corogea.

Corogea, *iaz*, format din pîrîul Corogea, lîngă satul Ilişeni, com. Ringhileşti, plasa Ştefăneşti, în

www.dacoromanica.ro

jud. Botoşani. Are o suprafaţă de 11 hect. Conţine peşte mult. Aicĭ se află 2 morĭ de apă şi 1 cu aburĭ.

Corogea, *vale*, în jud. Botoşani, numită ast-fel de la pîrîul Corogea, care o udă dealungul.

Corogenilor (Apa-). Vezĭ Curugea, pîrîiaş, comuna Răuceşti, plasa de Sus-Mijlocul, judeţul Neamţu.

Coroiasca, *pîrîiaş*, în judeţul Prahova. Izvoreşte din Valea-Pîrvuleţuluĭ, pădurea Misleanca, şi merge de se varsă în apa-Mislea, în dreptul com. Cocorăşti-Misli din plaiul Vărbilăul.

Coroiata, *loc*, cu o movilă mare, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Prăjăşti.

Coroiata, *pădure*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., de pe teritoriul com. Prăjăşti.

Coroiul, *sat*, în jud. Neamţu, com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele. E situat pe valea pîrîuluĭ Largul. Are o populaţie de 36 capĭ de familie, saŭ 141 suflete, dintre carĭ: 79 bărbaţĭ şi 62 femeĭ; 71 necăsătoriţĭ, 64 căsătoriţĭ, 6 văduvĭ; 12 ştiŭ carte, 129 nu ştiŭ. Locuitoriĭ se ocupă cu plutăria şi agricultura.

Coroiul, *vîrf de deal*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., comuna Tîrgul-Gloduri. Face parte din seria ridicăturilor micĭ, care despart pîr. Berheciul, de afluentele săŭ după dreapta, Dunavăţul.

Coroiul, *deal*, din care izvoreşte pîrîul cu acelaşĭ nume, în com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Coroiul, *deal*, la V. de satul Plăcinţeni, com. Giurgioana, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ.

Coroiul, *deal*, spre N. de com. Fereşti, făcînd limita între satul Tătărăni, din com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, şi satul Fereşti.

Coroiul, *prăpastie*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Muntele, com. Vînători-Neamţuluĭ. E situată între Stînca Caprelor (Căprioarelor) şi muntele Sihla, alăturea cu Schitul-Sihleĭ.

Coroiul, *iaz*, cu moară, pe Zeletin, în raionul com. Boghești, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ.

Coroiul, *pădure*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., de pe teritoriul com. Tîrgul-Gloduri.

Coroiul, *pădure*, ce se întinde de la moşia Ghioaca, com. Giurgioana, până la moşia Galbeni, jud. Tecuciŭ.

Coroiul, *pîrîiaş*, în com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, care, împreună cu pîrîiaşele: Bulatanul, Bargilele, formează pîrîul Largul.

Coroleuca, *deal*, pe teritorul satuluĭ Onești, com. Şipotele, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, la poalele căruia se întinde valea cu acelaşi nume, pe care, se zice, în vechime a fost un sat. Acum pe acel loc este un iaz.

Coroleuca, *iaz*. (Vezĭ Coroleuca, deal, jud. Iaşi).

Coroleuca, *vale*. (Vezĭ Coroleuca, deal, jud. Iaşi).

Coromîslele, *pîrîiaş*, ce izvoreşte din Dealul-Tableĭ şi curge pe hotarul Transilvanieĭ, marginea comuneĭ Hangul, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Coropca, *pîrîŭ*, jud. Vasluiŭ, pl. Fundurile, com. Scheia. E format din maĭ multe izvoare micĭ, ce ies din pietrăriile despre S. a dealuluĭ Muncelul; curge prin partea de V. a satuluĭ Căpoteşti, avînd direcţia de la N. către S. Se varsă în Stavnicul-Sec. In timpul secetelor n'are apă.

Coropceni, *sat*, în jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, com. Ciorteşti, spre N. de satele Deleni şi Ciorteşti. E situat pe dealul Coropceni, prin marginea căruia trece şoseaua naţională Iaşi-Vasluiŭ şi pîrîul Cornari ce se varsă în Vasluet. Are o suprafaţă de 1538 hect., ale locuitorilor clăcaşĭ şi 1043 hect. proprietate a statuluĭ, în care intră şi pădurea ce este spre N. pe o întindere de 529 hect. şi care se împreună la N. cu pădurea din Poiana Cîrnuluĭ, iar la E. cu pădurea Covasna, din jud. Făleiŭ. Are o populaţiune de 190 familiĭ, saŭ 573 suflete, din carĭ: 4 familiĭ Evreĭ, cu 20 suflete şi 16 familiĭ Ţiganĭ, cu 60 suflete.

Este o biserică, făcută de Ioan Beceriu, pe la 1845, deservită de un preot şi un eclesiarh. Sunt 4 cîrciumĭ.

Vite sunt: 285 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 500 oĭ, 3 capre şi 39 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 32 pluguri, 42 care cu boĭ şi 9 căruţe cu caĭ. Sunt 80 stupĭ de albine.

Coropceni, *deal*, pe care e aşezat satul Coropceni, com. Ciorteşti, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Corotca-Pleşa, *punct trigonometric de observaţie*, de rangul I-iŭ,

www.dacoromanica.ro

în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman. E situat în partea vestică a plăşii şi în cea S.-V. a comuneĭ, la 12 kil. spre S.-V. de satul Cara-Orman, pe malul stîng al braţuluĭ Sf. Gheorghe, la 3 kil. spre S.-E. de îmbucătura gîrleĭ Litcovul cu braţul Sf. Gheorghe şi la 5 kil. spre N.-V. de cherhaneaua (pescăria) Calinova. Are o înălţime de 7 m. d'asupra apelor Dunăreĭ, dominînd asupra eĭ pe o lungime de 18 kil. Este înconjurat de toate părţile cu stuf băltos.

Corotişca, *ostrov*, jud. Brăila, coprins la S. între privalele Dimuleasa şi Lunga, la N.-V. între Dunăre şi la N.-E. între privalele Lunga şi Filipoiul.

Este la S. de ostrovul Filipoiul şi de iezerul Paţiul.

Corotişca, *ostrov*, jud. Brăila. E situat la S. de ostrovul Filipoiul şi iezerul Paţiul şi coprins la S. între Dimuleasa, Lunga şi la N.-E. privaluluĭ Filipoiul.

Corotişca, *prival*, jud. Brăila, care pleacă din dreptul Ghecetuluĭ, de unde se împreună Dunărea-Vechie cu Dunărea-Vapoarelor, şi se varsă în iezerul Paţiul, din comuna Chiscani.

Corozelul, *pîr.* şi *vale*, jud. Tutova şi Tecuciŭ. Izvoreşte din valea com. Fundeanul (jud. Tutova), trece prin satele: Brătuleşti, Blînzi, Corodul şi Matca, formînd maĭ multe iazurĭ; continuă spre S. prin pădurea Chicera şi Dorasca; tae calea fierată şi şoseaua naţională Tecuciŭ-Galaţi, între Dorăşti şi Barcea, străbate satul Barcea-Vechie şi se varsă în localitatea numită Şesul, la S. de satul Barcea, în Bîrlad, în com. Barcea, pl. Bîrlad.

In timpul vereĭ nu are apă; cînd plouă şi maĭ cu seamă în timpul primăvereĭ, vine repede, rupînd şi stricînd tot ce găseşte în cale.

Corozeluluĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Tecuciŭ, la E. de valea cu acelaşĭ nume, între satul Corodul şi Valea-Corozeluluĭ.

Corozeluluĭ (Valea-), *vale*, judeţul Tutova şi Tecuciŭ. E situată între comuna Blînzi şi comuna Negrileşti, formînd hotarul între acestea. Incepe din com. Cărăpceşti (jud. Tutova) şi continuă spre S. până la satul Matca, pl. Nicoreşti.

Corpaci, *sătişor*. (Vezĭ Ruşi-Ciomîrtan, sat, com. Zamostia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ).

Corpaci, *deal*, pe teritoriul com. Zamostia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Corşorul, *com. rur.*, situată în partea de S.-E. a plăşeĭ Amaradia, jud. Gorj, şi pe ambele malurĭ ale Olteţuluĭ. Se limitează cu com. Alimpeşti la N., Zorleşti şi Roşia la V., Mateeşti din Vîlcea, la E. şi Alunul, tot din Vîlcea, la S.

E formată dintr'un singur sat.

Are o suprafaţă cam de 700 hect., din carĭ 200 hect. arătură, 5 hect. pădure şi 490 hect. livezĭ cu păşune.

Are o populaţie de 150 familiĭ, sau 663 suflete, din carĭ 132 contribuabilĭ, toţĭ moşneni, ocupîndu-se cu agricultura.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 40 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 20 stupĭ.

Vite sunt: 715 vite marĭ cornute, 75 caĭ, 185 oĭ şi 284 rîmătorĭ.

Venitul com. este de leĭ 785 şi cheltuelile de leĭ 746.

Comunicaţia în această com. se face prin şoseaua ce merge în lungul apeĭ Olteţuluĭ, din comuna Alimpeşti, trecînd în comuna Alunul din jud. Vîlcea; prin drumul ce începe de la comunele Mateeşti şi Greci din Vîlcea şi trece prin Corşor, diriguindu-se spre cătunul Becheni din com. Zorleşti.

In comună sînt 2 morĭ pe apa Olteţuluĭ şi 34 fîntînĭ.

Sunt 4 biserecĭ, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Corşorul, *deal*, începe din cătunul Becheni, care face parte din com. Zorleşti, pl. Amaradia, jud. Gorj, şi se termină în com. Colteşti, din pl. Gilortul.

Cortehi, *scursoare de apă*, jud. Vlaşca, ce vine din spre fostul cătun Vaĭ-de-Eĭ şi dă în Dunăre, în dreptul satuluĭ Slobozia.

Cortelul, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Somova. Se desface din dealul Pietrosul, şi anume din vîrful Movila-Săpată; se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea estică a plăşiĭ şi pe cea sudică a comuneĭ. Se prelungeşte spre E. cu dealul Coazima. Are 140 m. înălţime, dominînd asupra şoseleĭ judeţene Isaccea-Tulcea, şi asupra drumuluĭ comunal Somova-Poşta. E acoperit cu fineţe.

Corzul, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j.-Dumbrava, la distanţă de 51 kil. de oraşul Turnul-Severin, iar de Strehaia, reşedinţa plăşeĭ, de 41 kil.; este situată pe treĭ dealurĭ şi treĭ vălcele.

Formează comună cu cătunul

www.dacoromanica.ro

Părpăleşti, avînd 840 locuitorĭ, din carĭ 131 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 167 case.

Calitatea pămîntuluĭ este bună. Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 72 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ. Sunt 40 stupĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, cu un învăţător, frecuentată de 30 elevĭ şi 2 eleve.

Budgetul comuneĭ coprinde la venitурĭ suma de 2174 leĭ; iar la cheltuelĭ 990 leĭ.

Vite: 590 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 700 oĭ, 6 bivolĭ şi 480 rîmătorĭ.

Prin această comună trece şoseaua vecinală Bîcleşul-Corzul-Stăncesti.

Văile mai principale în această comună sunt: Valea-Corzuluĭ, Valea-Părpăleştilor şi Valea-Chera.

Dealurile sunt: Dealul-Chera, Corzul şi Părpăleşti.

Pîrae sunt: Pîrîul-Corzuluĭ, al-Părpăleştilor, al-Chereĭ şi al-Văeĭ-Pristavuluĭ.

Cîmpiĭ sunt: Cîmpia-Ţiganuluĭ şi Cîmpia unde se află şi pădurea Drăgoicea.

In comună se află un şanţ ce seamănă cu un drum roman, şanţ pe care oamenii îl numesc Valul-luĭ-Traian.

Corzul, *deal*, în com. rur. Corzul, plasa Dumbrava, judeţul Mehedinţi.

Corzul, *pîrîŭ*, ce se formează din izvoarele comuneĭ rurale Corzul. După ce udă maĭ multe comune în jud. Mehedinţi, trece prin teritoriul comuneĭ Bărboiul, în judeţul Dolj. In Dolj intră la com. Cernăteşti, pl. Dumbrava-d.-s. Curge prin Valea-Seacă sau Valea-Cernăteştilor; se varsă pe malul stîng al rîuluĭ Obedeanca.

Corzul, *vale*, în com. rur. Corzul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Cosacul, *fîntînă*, comuna Suteşti, plasa Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Cosacul, *pichet de graniţă*, în jud. Mehedinţi, pe marginea Dunăreĭ.

Cosanda, *loc*, în jud. Mehedinţi, pe care este aşezat satul Cosanda.

Coscodia, *vale*, în com. rur. Coşovăţul-de-Dumbrava, din jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava.

Coseşti. Vezĭ Buda, pîrîŭ, com. Brăeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi.

Cosiţeni, *sat*, în marginea despre E. a com. Sîrca, plasa Cîrligătura, jud. Iaşi, situat pe podiş, la sorgintea pîrîuluĭ Cosiţeni, pe o întindere de 4000 hect. Are o populaţie de 25 fam. sau 108 locuitorĭ. Are o biserică fără deservenţĭ.

Vite sunt: 604 capete, din carĭ: 211 vite marĭ cornute, 12 caĭ, 108 oĭ, 15 capre şi 182 rîmătorĭ.

Cosiţeni, *deal cu podiş*, de-a dreapta pîraielor Obrijanca şi Bahlueţul, din com. Sîrca, plasa Cîrligătura, jud. Iaşi.

Cosiţeni, *pîrîŭ*, izvoreşte din dealul satuluĭ Cosiţeni, com. Sîrca pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, şi se varsă în Bahlueţ.

Cosiţeni, *sat*, face parte din com. Brăhăeşti, jud. Tecuciŭ. Situat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, la N.-E. com., 3 kil. şi 16 m. departe de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţiune de 43 familiĭ, cu 165 suflete, locuind în 41 case. Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt 10 (5 băeţi şi 5 fete).

Are o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Voevozĭ. Este făcută de un călugăr ce se numea Baia, şi care este îngropat aicĭ.

Aicĭ a fost schit de călugărĭ. Pe la 1800 era numaĭ o pădurice; satul s'a înfiinţat pe la 1808.

Biserica cea veche s'a dărîmat. In locul eĭ, obştea locuitorilor a făcut alta în anul 1881.

Cosiu-Iol, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. urbane Babadag. Se desface din dealul Lauchi-Bair; se întinde spre E., în o direcţie de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plăşeĭ şi nordică a comuneĭ; la poalele sale nordice merge şoseaua naţională Tulcea-Babadag-Constanţa, iar la cele sudice este aşezat oraşul Babadag; înalt de 185 m., dominînd oraşul; este acoperit la V. cu pădurĭ şi la E. cu păşunĭ.

Cosîmbeasca, *lac*, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, pe teritoriul comuneĭ Şocariciul.

Cosîmbeasca, *pădure*, în jud. Ialomiţa, plasa Ialomiţa-Balta, comuna Cosîmbeşti, situată pe ţărmul drept al rîuluĭ Ialomiţa. Formează cu pădurea Gimbăşani un trup de 120 hect., cu următoarele esenţe: stejar, plop, ulm, şi salcie.

Cosîmbeşti, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta. Este situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomiţa, între com. Bora şi Mărculeşti, la 45 kil. de Călăraşi, capitala districtuluĭ.

Teritoriul com. are suprafaţa de 17750 hect. şi se întinde din rîul Ialomiţa, spre S., pe lunca rîuluĭ Ialomiţa şi pe cîmpul Bă-

www.dacoromanica.ro

răgan, până mai spre S. de linia ferată București-Fetești. Coprinde moșiile: Pisculeasa, compusă din sforile: Cotul-luĭ-Cocoloș, cu 1150 hect. și Cotulluĭ-Drăgan, cu 2000 hect., proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de mănăstirea Radu-Vodă și care pe periodul 1888/1893 a fost arendată cu suma de 26050 leĭ anual; Popeasca, proprietate particulară, cu 1800 hect.; Cosîmbeasca, proprietate a maĭ multor locuitorĭ, cu 5100 hect., Cornățelele, proprietate a statuluĭ, facînd parte din moșia Bucu-Mătășești, cu 5000 hect.; Gimbășani, proprietate a maĭ multor locuitorĭ, cu 2700 hect.

Sunt împroprietăriță după legea rurală din 1864, 67 locuitorĭ; neîmproprietăriță se maĭ află 325 locuitorĭ.

Se compune din satele: Cosîmbești, Gimbășani și Popești și din cătunele (tîrlele): Puțul-luĭ-Drăgan, Cașcaval, Treca, Poșta-Vechiă, Cornățelele, Picioruș, Dorojeanul, Ciurea, Cărarea, Capul-Moșieĭ, Batalul și Socariceanca. Reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale este în satul Cosîmbești.

Populațiunea comuneĭ este de 2395 locuitorĭ, cu 446 capĭ de familie și 1949 membri de familie, saŭ 1314 bărbați și 1081 femeĭ. Toți locuitoriĭ sunt Romînĭ, de religiune creștină ortodoxă. După profesiunĭ sunt: 791 agricultorĭ, 23 meseriașĭ, 15 comercianțĭ, avînd 13 profesiunĭ libere, 175 muncitorĭ și 22 servitorĭ. Știŭ carte 889 persoane; nu știŭ 1306.

Vite sunt: 903 caĭ, 1300 boĭ, 5300 oĭ, 395 porcĭ, 4 bivolĭ și 1 asin.

Sunt treĭ școlĭ: una mixtă în Gimbășani și una de băeți și una de fete în Cosîmbești, cu 180 elevĭ și 24 eleve și cu 2 învățătorĭ și o învățătoare, din care un învățător retribuit de stat și comună, iar ceĭ-l'alțĭ numaĭ de comună.

Aci sunt treĭ bisericĭ, cu treĭ preoți și șase dascălĭ. Comuna are prevăzut pentru cler suma anuală de 792 leĭ.

Prin partea de S. a teritoriului com. trece calea ferată București-Fetești.

Budgetul comuneĭ (1886/87) este de 6953 leĭ.

Cosîmbești, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de comuna cu același nume. Este situat pe malul drept al rîuluĭ Ialomița, pe luncă și sub coasta de N. a cîmpuluĭ Bărăgan.

Aci este reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale.

Populațiunea satuluĭ este compusă din 250 familiĭ romînĭ.

Se află aici o școală de băeți cu un învățător și o școală de fete cu o învățătoare.

In sat este o biserică deservită de un preot și doĭ dascălĭ.

Vite sunt: 456 caĭ, 580 boĭ, 2000 oĭ, 220 porcĭ, 3 bivolĭ și 1 asin.

Coslegiul, *com. rur.*, pl. Cricovul, jud. Prahova. Este situată lîngă rîul Teleajen, la 11 kil. depărtare de capitala județuluĭ și la 13 kil. de reședința plășeĭ.

Se compune din 4 cătune: Coslegiul, Darvari, Radila și Pantazi, (numit și Moara-Bălăceanuluĭ), avînd o populațiune de 1087 locuitorĭ (551 bărbați, 536 femeĭ), în care intră și 15 familiĭ țigani.

Capĭ de familie sunt 239; contrib. 210; case de locuit 230.

In comună sunt 4 bisericĭ; una în Pantazi, reparată la anul 1871; a doua în Radila, reparată în anul 1892: a treia în Darvari, fondată în anul 1824 și a patra în Coslegiul, fondată în anul 1826, și avînd următoarea inscripție: «Cu mila și ajutorul luĭ Dumnezeŭ, acest sfînt și Dumnezeesc lăcaș s'aŭ ridicat din temelie de d-luĭ Banul Constantin Bălăceanul și de Dumneaeĭ Băneasa Sultana Bălăceanca dimpreună cu fiiĭ D-lor D. Bivvel Constantin, Ștefan Bălăceanul și D-luĭ Grigore Bălăceanul, la moșia D-lor Coslegiu, spre slava și cinstea Sfinților marilor Impărați Constantin și Elena și a sf. Adormirĭ a Maiciĭ Domnuluĭ și Sfinților marilor mucenicĭ Gheorghe, purtătorul de biruințĭ și Dumitru, izvorîtorul de mir, la leatul 1826, în zilele luminatuluĭ Domn Grigore Dumitru Ghica Voevod și a prea O sfințituluĭ mitropolit Chir Grigore, scriindu-se aceasta întru vecînica pomenire».

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura. Produsul munceĭ îl desfac la orașul Ploești.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit (în număr de 183), la anul 1864, pe moșiĭ particulare, dîndu-li-se 757 hect. Eĭ aŭ 91 caĭ, 308 boĭ, 174 vacĭ, 21 Bivolĭ, 681 oĭ și 205 porcĭ.

In raionul comuneĭ sunt 2 morĭ de apă.

Școala există în comună din anul 1871. Localul e proprietatea comuneĭ. Se frecventă de 27 băeți și 8 fete, din numărul de 144 copiĭ (86 băeți și 58 fete), cu vîrsta de școală. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuește anual 1080 leĭ. Știŭ carte 97 bărbați și 28 femeĭ.

Toată comuna are o suprafață de 2047 hect.

Țuica se fabrică în comună până la 400 decal. anual în termen mediŭ.

Stupĭ cu albine sunt 117.

Comerciul se exercită în comună de 5 cîrciumarĭ.

www.dacoromanica.ro

Budgetul prezintă la venitură suma de lei 5816,65 şi la cheltueli lei 3866,16.

Prin centrul comunei trece şoseaua spre Valea-Călugărească şi prin partea de N. calea ferată Bucureşti-Ploeşti-Buzău.

E udată de rîul Teleajenul, apa Vîtnăului şi Iazul Morilor.

Coslegiul, *sat*, face parte din com. rur. Coslegiul, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populaţie de 330 locuitori (164 bărbaţi, 166 femei). Aci e o biserică, fondată la anul 1836.

Coslogeni, *sat*, în jud. Ialomiţa, plasa Borcea, pendinte de comuna Dichiseni. Este situat pe ţărmul stîng al Borcei, la 2 kil. spre V. de Dichiseni şi la 3 kil. spre E. de Roseţi-Volnaşi.

Are o populaţie de 54 familii.

Aici este o biserică.

Vite sunt: 50 cai, 150 boi, 500 oi, 40 rîmători, 5 capre şi 1 asin.

Pe teritoriul acestui sat, ce face parte din moşia Trîmşeani, proprietate a statului, este, întindere de 259 hect. pădure de salcîmi.

Cosmăneşti, *com. rur.*, în judeţul Mehedinţi, pl. Văilor, la distanţă de 51 kil. de Turnul-Severin. E format dintr'un singur sat. Are o populaţiune de 600 locuitori, din cari 86 contrib.; locuesc în 112 case.

Calitatea pămîntului este bună. Loc. posedă: 8 pluguri, 16 care cu boi, 2 căruţe cu cai şi 20 stupi.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi.

Budgetul comunei la venituri este în sumă de lei 763 şi la cheltueli de 662 lei.

Vite: 300 vite mari cornute, 260 oi, 20 capre, 200 rîmători şi 9 cai.

Prin această comună trece şoseaua comunală Slivileşti-Cosmăneşti-Corobăile.

Cosmăneşti. Vezi Pogana, jud. Tutova.

Cosmăneşti, *deal*, în com. rur. Strîmtul, plasa Vailor, judeţul Mehedinţi.

Cosmăneşti, *deal*, în com. rur. Drăgoteşti, plasa Văilor, jud. Mehedinţi.

Cosmei (Valea-), *vale*, care se întinde de la satul Glăvăneşti pănă la satul Poiana-lui-Stan. Pe această vale se află şi drumul ce duce la satul Poiana.

Cosmenilor (Dealul-), *deal*, în jud. Neamţu, com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, situat pe moşia Almaşul.

Cosmesculuĭ (Pîrîul-) *afluent* al pîrîului Săscuţa-luĭ-Nicoricĭ, jud. Suceava.

Cosmeşti, *com. rur.*, jud. Tecuciu, pl. Nicoreşti, compusă din 5 cătune: Băltăreţul, Cosmeşti-din-Deal, Cosmeşti-din-Vale, Furceni şi Satul-Nou.

Poartă această numire de la primul om care a locuit aici, numit Cosma, şi care a venit de la satul Dobroteşti, sat care s'a dărîmat de rîul Siret, şi era situat pe Lunca-Siretului, în comuna Mărăşeşti (jud. Putna).

Comuna este aşezată pe malul Siretului, la o depărtare de 13 kil. de capitala judeţului, în partea de V.

Are o populaţie de 502 capi de fam., sau 2150 suflete.

In com. este o şcoală, care datează din anul 1865. Se frecuentă de 105 copii (95 băeţi şi 10 fete), din numărul de 268 copii (126 băeţi şi 132 fete) în vîrstă de şcoală.

Ştiu carte 184 bărbaţi şi 18 femei.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului, zidită în 1864 de locuitori. In locul ei a fost o alta pe care a dărîmat-o Siretul. Are 17 pogoane de pămînt arabil. Este deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitorii îşi desfac produsele în oraşul Tecuciu.

Ei au: 661 boi, 425 vaci, 119 cai şi 1695 oi.

Sunt împroprietăriţi la 1864 şi 1878 cu 3466 hect., din cari 2470, pe proprietatea statului şi 966 pe proprietatea Epitropiei Sf. Spiridon din Iaşi.

Suprafaţa întregei com. este de 3466 hect., din cari: 93 hect. vatra satului, 1893 hect. loc cultivabil, 364 hect. pădure, 192 hect. loc sterp şi 881 hect. păşune.

Este străbătută de la E. la V. de calea ferată Tecuciu-Mărăşeşti; de şoseaua naţională, care leagă jud. Putna cu Tecuciu; de mai multe şosele comunale: Cosmeşti-Ionăşeşti, Cosmeşti-Tecuciu şi Cosmeşti-Movileni.

E udată de Siret, numit Siretul-Vechiu şi Siretul-Nou, avînd şi Valea-Siretului, care curge la V. de com., formînd limita judeţului Putna. Pe dînsul, în raionul acestei com., se află podul de fier al căei ferate, pe care trece şi şoseaua naţională Mărăşeşti-Tecuciu. Inainte de acest pod, era un altul de lemn numai pentru calea fer., iar pentru şoseaua naţională era un pod de fier mai sus, în Ionăşeşti, care a fost stricat de Siret.

Veniturile com. ca şi cheltuelile sunt de 2818 lei.

Se mărgineşte la N. cu com.

www.dacoromanica.ro

Ionăşeşti, la S. cu com. Movileni, la E. cu moşia oraşuluĭ Tecuciŭ şi la V. cu rîul Siret.

Cosmeşti, *com. rur.*, compusă din cătunele Cosmeşti-Gurgueţi aĭ Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, Osebiţi-Blejeşti şi Motoful, din pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca. Este situată pe platoul dintre apele Cleniţia şi Glavaciocul. Printr'însa trece Vălceaua-Sirigului şi Valea-Plopuluĭ ce se varsă amîndouă în apa Glavaciocul, chiar în acea comună. Aci sunt maĭ mulţĭ moşteniĭ afară de Gurgueţi. Satele carĭ compun această com. sunt departe între ele de aproape 2 kil.

In 1886 eraŭ aci 1211 sufl., din carĭ 253 contrib. Venitul com. în anul 1886 era de 6863 leĭ şi cheltuelile de 6771 leĭ; în anul 1887 venitul era de 3161 leĭ şi cheltuelile de 2417 leĭ. In 1887 s'a semănat în această comună 1360 hect. cu diferite cereale.

In Cosmeşti sunt două biserici: una în Cosmeşti-Gurgueţi, cu hramul Sf. Filofteia şi alta în Blejeşti, ambele constituind parohia Cosmeşti.

Aci sunt două şcoale, ambele mixte, facute de nuele lipite cu pamînt. La cea din Cosmeşti aŭ urmat în 1888: 29 băeţĭ şi 2 fete, din 62 băeţĭ şi 3 fete în vîrstă de şcoală; la cea din Blejeşti au urmat în 1888: 30 băeţĭ şi 6 fete, din 97 băeţĭ şi 63 fete, în vîrstă de şcoală.

Este departe de Bucureşti de 56 kil., de Giurgiu 62 kil. iar de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ, de 22 kil.

In anul 1888 loc. posedaŭ 630 boĭ şi vacĭ, 75 caĭ, 30 bivolĭ, 2305 oĭ şi capre. Sunt în com. 7 cîrciumĭ.

Cosmeşti, *sat*, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Onişcani, pe malul drept al rîuluĭ Siretul şi puţin maĭ spre S.-E. de satul Onişcani. Are 14 capĭ de fam., contrib., în tot 50 loc., locuind în 8 case. Sunt 17 vite marĭ cornute.

Cosmeşti, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, din com. Stolniceni-Prăjescul, jud. Suceava. E aşezat pe albia pîrîuluĭ Hurmuzul.

Are o populaţie de 257 capĭ de familie, saŭ 961 suflete (468 bărbaţĭ şi 493 femeĭ), din carĭ 37 străinĭ. Contrib. sunt 205. Locuesc în 250 case. In sat sunt: 2 ciobotarĭ, 5 stolerĭ, 3 fierarĭ, 8 lăutarĭ şi 15 comercianţĭ. Vatra satuluĭ ocupă 30 fălcĭ şi 50 prăjinĭ. Moşia e proprietatea d-luĭ Gr. M. Sturdza; e în întindere de 745 fălcĭ, din carĭ 648 cultivabile, 45 pădure şi luncă, 31 fineţe şi 21 fălcĭ loc nefolositor. Improprietăriţĭ la 1864 sunt: 94 fruntaşĭ, 40 pălmaşĭ şi 58 codaşĭ, stăpînind 516 fălcĭ şi 40 prăjinĭ.

Drumurile principale sunt: la Stolniceni-Prăjescu (8 kil.) şi la Cihoreni (5265 m.)

Are o biserică, cu hramul Adormirea, zidită la 1459, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, şi împroprietărită la 1864 cu 8 fălcĭ pămînt. Se crede că maĭ înainte a fost capelă săsească.

Este o şcoală rurală mixtă, condusă de un învăţător plătit de stat, înfiinţată la 1865, avînd 10 prăjinĭ pămînt în vatra satuluĭ. E frecuentată de 32 elevĭ, din 44 băeţĭ şi 38 fete în vîrstă de şcoală.

Satul a fost întemeiat de un oare-care Cosma. Un document de la Constantin Racoviţă Voevod, din 1757, arată că popa Ion Pravilă de la Biserica din Cosmeşti, Constantin Glotea şi alţĭ, sunt trimişĭ să hotărească o hotărnicie de moşie după scrisorile unuĭ reclamant.

In Cosmeşti şi alte patru localităţĭ, Constantin Cantemir face steagurĭ de lefegiĭ ca să lupte contra Leşilor.

La 1803, «Cosmeşti şi Năvrăpeşti, a d-sale Visternicul Grigoraş Sturdza, avea 116 liuzĭ, plătind bir 1496 leĭ anual, avînd şi 8 liuzĭ de ceĭ fără bir. La aceştia se maĭ adăogeaŭ breslaşiĭ ot tam 10 liuzĭ cu 96 leĭ bir pe an».

In Cosmeşti se află palatul familieĭ Sturdza, în parte restaurat, pe frontispiciul căruia se citeşte: «... cu cheltuiala Vel-Logofătuluĭ Grigoraş Sturdza, făcut de Iosif Demosevicĭ, leatul 1816, Maiŭ 2».

Cosmeşti, *cătun*, pendinte de comuna Cosmeşti, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca. E situat pe coastele văeĭ Sirigului şi aparţine moştenilor.

Venitul com. este de 10600 leĭ. Locuitorĭ în acest cătun sunt 112. Aci este biserica vechie, cu hramul Sf. Filofteia şi şcoala comuneĭ.

Cosmeşti, *numirea* ce se da în vechime, după cum se constată din documente, *satului* Iugani, din com. Mircesti, pl. Moldova, jud. Roman.

Cosmeşti, *staţie de dr. d. f.*, în jud. Tecuciŭ, plasa Nicoreşti, căt. Cosmeşti, pe linia Mărăşeşti-Tecuciŭ, pusă în circulaţie la 13 Sept. 1872. Se află între staţiile Mărăşeşti (11.5 kil.) şi Tecuciŭ (7.4 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului mărei de 723m.26. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 129.754 leĭ, 5 banĭ.

www.dacoromanica.ro

Cosmești, *moșie*, în jud. Tecuciŭ, proprietatea Sfîntuluĭ Spiridon din Iași. Pe dînsa s'aŭ împroprietărit locuitoriĭ satelor: Cosmești-Vechĭ, Cosmești-Noĭ și Bălțărețul.

Cosmești-din-Deal, *sat*, în județul Tecuciŭ; face parte din com. cu acelașĭ nume. Situat pe stânga Siretuluĭ, la S. de calea ferată.

Are o populație de 104 familiĭ, cu 416 suflete.

Satul datează de la anul 1865, formîndu-se cu locuitoriĭ din Cosmești-Vechĭ, carĭ eraŭ expușĭ inundațiilor Siretuluĭ, care le dărăma casele.

Aci este reședința comuneĭ.

Satul are o școală, frecuentată de 105 copiĭ (100 băețĭ și 5 fete).

Acest sat este frecuentat în timpul vereĭ, maĭ cu seamă în lunele Iunie și Iulie, de orășeniĭ din Tecuciŭ. In acest timp se formează un tren de plăcere, care merge până în malul Siretuluĭ la satul Cosmești.

Cosmești-din-Vale (Cosmești-Vechĭ), *sat*, în jud. Tecuciŭ; face parte din com. Cosmești. E situat la N. comuneĭ, în partea dreaptă a Siretuluĭ, la o distanță de 4 kil. departe de reședința.

Are o populație de 126 capĭ de familie, saŭ 515 suflete.

Copiĭ în vîrstă de școală sunt 37 (19 băețĭ și 18 fete).

Acest sat, până la 1864, a avut maĭ mulțĭ locuitorĭ; de atuncĭ desele revărsărĭ ale Siretuluĭ dărămînd malul în spre sat, o parte din locuitorĭ s'au mutat pe malul stîng al Siretuluĭ, înființînd satul Cosmești-din-Deal, iar ceĭ-l'alțĭ aŭ rămas dincolo de Siret în județul Putna.

Odată cu dărămarea caselor locuitorilor, s'a dărămat și biserica vechie, în locul căreia s'a zidit alta în 1863, care s'a reparat în 1887.

Cosmina, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, pe teritoriul com. Bogdana.

Cosmina, *apă*, în jud. Prahova. Izvorește din plaiul Vărbilăul, la N. de com. Cosminele, curge de la N. spre S.-E. și se varsă în rîul Teleajenul, în dreptul mănăstireĭ Zamfira.

Cosmina-de-Jos, *sat*, în jud. Prahova, face parte din com. rur. Cosminele, pl. Vărbilăul.

Are o populație de 301 locuitorĭ (146 bărbațĭ și 155 femeĭ). Acest cătun se maĭ numește Vîrtejari și Baracești. In sat se află o biserică de lemn, făcută de Emanoil Pangal, cam pe la anul 1800.

Cosmina-de-Sus, *sat*, în jud. Prahova; face parte din com. rur. Cosminele, plasa Vărbilăul.

Are o populație de 457 locuitorĭ (225 bărbațĭ și 232 femeĭ). Aci e reședința comuneĭ. Acest cătun se maĭ numește și Sănduleștĭ, Scutari și Ciocracul. Are o biserică făcută de locuitorĭ la anul 1819.

Cosminele, *com. rur.*, în. jud. Prahova, plaiul Vărbilăul. Se zice că datează din vremurĭ îndepărtate.

Este situată pe Valea-Cosmineĭ, la 36 kil. departe de capitala județuluĭ și la 13 kil. de a plaiuluĭ.

Se compune din 4 cătune: Cosmina-d.-s., Cosmina-d.-j., Poiana-Trestieĭ și Podul-Ursuluĭ.

Are o populație de 1161 locuitorĭ (544 bărbațĭ și 617 femeĭ), din carĭ 2 familiĭ de țiganĭ, carĭ se ocupă cu fierăria.

In comună sunt 140 capĭ de familie; 199 contribuabilĭ; locuesc în 145 case.

Are două biserici, una în Cosmina-d.-j. și alta în Cosmina-d.-s., deservite de 2 preoțĭ.

Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu exploatarea pădurilor.

Vite sunt: 157 caĭ și epe, 562 vacĭ, 187 capre, 710 oĭ și 186 porcĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moșneni; 125 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșiile fraților Pangal, V. Sinescu, G. Popescu, și alțiĭ, când li s'aŭ dat 302 hect. pămînt.

In comună este o moară pentru măcinat mălaiul.

Are o școală, existentă de 8 anĭ. S'a frecuentat în 1892 de 48 copiĭ (43 băețĭ și 5 fete). Cu întreținerea școaleĭ se cheltuește anual 1080 leĭ.

Știu carte 5 bărbațĭ.

In localitățile numite Sărăturĭ și La-Piatra sunt ape minerale, carĭ conțin iod și pucioasă în maĭ mare cantitate.

Țuică se fabrică anual până la 505 hectol.

Gîndacĭ de mătase se cultivă puțin; stupĭ sunt 20.

Pămîntul, fiind muntos, nu e prielnic la toată cultura.

Comerciul se exercită de 3 cîrciumarĭ.

Venitul comuneĭ este de 2496 leĭ anual.

E brăzdată de plaiul Milicești, de dealurile: Strîmbeni, Vîrful-Vieĭ, muntele Rătundul, Gorganul și Vîrful-Pietreĭ, pe care se cultivă porumb, crește iarbă și sunt livezĭ de pruni.

E udată de gîrlele Cosmina, Scutăreasca și Dumbrăveaua.

Cosoba-Golescu, *sat*, în jud.

www.dacoromanica.ro

Ilfov; face parte din com. rur. Cosoba-Trestieni, pl. Znagovul. Este situat la N. de Trestieni, pe malul drept al rîuluĭ Dîmboviţa. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 719 hect. Are o populaţie de 429 locuitorĭ.

D-l I. Niculescu are 430 hect. şi locuitoriĭ 285 hect. Proprietarul cultivă 130 hect. (4 sterpe, 95 izlaz şi 200 pădure).

In raionul satuluĭ sunt 2 poduri stătătoare.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 311 şi al celor micĭ de 362.

Cosoba-Hristiĭ, *sat*, în judeţul Ilfov; face parte din com. rur. Cosoba-Trestieni, pl. Znagovul. Se întinde pe o suprafaţă de 798 hect. D-l C. Grădişteanu are 500 hect. şi locuitoriĭ 298 hect. Are o populaţie de 383 locuitorĭ.

Proprietarul cultivă 15 hect. (5 sterpe, 80 izlaz şi 300 pădure). Locuitoriĭ cultivă 240 hect. (14 sterpe şi 44 izlaz).

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată de 23 elevĭ şi 6 eleve, cu întreţinerea căreia judeţul şi comuna cheltuesc anual 1400 leĭ. Localul şcoaleĭ s'a construit de comună.

In cercul comuneĭ e 1 moară cu apă şi 4 poduri stătătoare.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 285 şi al celor micĭ de 726.

Cosoba-Trestieni, *com. rur.*, jud. Ilfov, plasa Znagovul, situată la V. de Bucureşti, lîngă rîul Ciorogîrla, 24 kil. departe de Bucureşti. Stă în legătură cu cătunele Joiţa şi Brezoaia prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Cosoba-Golescu, Cosoba-Hristiĭ şi Trestieni, cu o populaţie de 1248 locuitorĭ, carĭ trăesc în 282 case şi un bordeiŭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2140 hect. D-niĭ I. Niculescu, C. Grădişteanu, P. Millo, aŭ 1280 hect. şi locuitoriĭ 860 hect.

Proprietariĭ cultivă 445 hect. (20 sterpe, 218 izlaz şi 597 pădure). Locuitoriĭ cultivă 769 hect. (43 sterpe şi 48 izlaz).

Comuna numără 288 contribuabilĭ şi are un budget de 4659 leĭ la venit. şi 4480 leĭ la chelt. In 1885 eraŭ 253 contribuabilĭ.

In comună sunt 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ (la Cosoba-Hristiĭ şi Trestieni); o şcoală mixtă; 2 morĭ cu apă; 3 maşinĭ de treierat cu aburĭ; 10 poduri stătătoare.

Numărul vitelor marĭ e de 981 (123 caĭ şi epe, 381 boĭ, 456 vacĭ şi viţeĭ, 16 taurĭ, 5 bivolĭ), şi al celor micĭ de 1374 (5 capre, 302 porcĭ, 1069 oĭ). Dintre locuitorĭ, 318 sunt plugarĭ, 11 aŭ diferite profesiunĭ. Arătura se face cu 97 pluguri: 81 cu boĭ şi 16 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 183 care şi căruţe: 149 cu boĭ şi 34 cu caĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 208 şi neîmproprietăriţĭ 127.

Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ.

In raionul com. se află o baltă.

Cosoca, *pădure*. V. Pomîrla, pădure, plasa Prutul-d.-s., judeţul Dorohoiŭ.

Cosorul, *movilă*, jud. Brăila, la N. tîrleĭ Coada-Enceĭ, din comuna Silistrarul.

Cosota, *cătun*, com. Ocnele-Marĭ, pl. Ocolul, judeţul Vîlcea.

Cosota, *vale*, în comuna Ocnele-Marĭ, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Se varsă în rîul Sărat care udă această comună.

Cosovăţul, *com. rur.*, în judeţul Mehedinţi, pl. Dumbrava, numit şi Cosovăţul-de-Dumbrava. E la depărtare de 62 kil. de Turnul-Severin şi situată pe Valea-Coşcodieĭ, al căruia nume l'a purtat până la 1864.

Formează o comună cu cătt. Plaiul, situat ca la 2 kil. spre V. de Cosovăţul, avînd peste tot 100 contribuabilĭ, 680 locuitorĭ, locuind în 125 case.

Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura şi creşterea vitelor.

Calitatea pămîntuluĭ este bună. Loc. posedă: 22 pluguri, 53 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ; 40 stupĭ. Aci este o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală cu un învăţător, frecuentată de 21 elevĭ; are şi o cîrciumă.

Vite: 400 vite marĭ cornute, 450 oĭ, 16 caĭ şi 390 rîmătorĭ.

Prin această comună trece şoseaua comunală Albuleşti-Cosovăţul - Cosovăţul - de - Motru-Pluta.

Această comună se află înconjurată de toate părţile de pădurea statuluĭ Albuleşti.

Spre S. de com. Cosovăţul, în pădurea statuluĭ Albuleşti, se află o poiană care poartă numele de Războinicul.

Cosovăţul, *com. rur.*, în judeţul Mehedinţi, plasa Motrul-de-jos, numită şi Cosovăţul-de-Motru. Se află la 66 kil. de oraşul Turnul-Severin. E formată din satele Cosovăţul, Deleri şi Tîrsa, avînd 169 contribuabilĭ, cu 1100 locuitorĭ, locuind în 206 case.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor. Calitatea pămîntuluĭ este bună.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii posedă: 69 pluguri, 123 care cu boi, 16 căruţe cu cai; 96 stupi. Este o biserică, deservită de un preot şi doi cîntăreţi.

Budgetul comunei este la venituri de 2003 lei, şi la cheltueli de 1119 lei.

Vite: 780 vite mari cornute, 800 oi, 41 cai, 4 bivoli şi 500 rîmători.

Prin această comună trece şoseaua ce vine de la Cosovăţul-de-Dumbrava şi merge la Gura-Motrului, prin com. Pluta.

Cosovăţul, *pădure*, numită şi Pădurea-Cosovăţului, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Cosovăţul.

Cosovăţul, *vale* cu apă, în com. rur. Cosovăţul, jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, care altă-dată se numea Coşcodia.

Costache, *braţ*, (prival), în jud. Ialomiţa, insula Balta, pe teritoriul comunei Cocargea, plasa Borcea.

Costache (Privalul-lui-), *braţ*, (prival), în judeţul Ialomiţa, pl. Borcea, insula Borcea. Se întinde pe teritoriul comunelor Tonea şi Roseţi-Volnaşi.

Costache-Albu, *cişmea*, judeţul Tecuciu, situată într'o poziţie frumoasă, în mijlocul pădurei Buciumenilor (com. Buciumeni), pe drumul ce duce la Ploscuţeni, în apropiere de mănăstirea Sihastrul, avînd o apă bună de băut. Imprejurul cişmelei se află mese rotunde, făcute de fondator, al cărui nume îl poartă.

Spre N. de cişmea, pe deal, se află o cîrciumă; aicî fiind un loc înalt, se deschide o vastă privire în părţile de N.-S. şi V., văzîndu-se cum şerpueşte Siretul în vale, precum şi lunca lui cea frumoasă.

Costache-Conachi. (Vezi com. Ţigăneşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciu).

Costache-Negri, *sat*, în comuna Tulucesti, pl. Siretul, jud. Covurluiu, în partea vestică şi cea mai depărtată de reşedinţa comunală, în apropiere de comuna Conachi, Independenţa şi Braniştea. Acest sat e format din însurăţei împămînteniţi la 1879 şi poartă numele mareluî patriot Costache-Negri, originar din jud. Covurluiu. Numără 114 familii.

Costanda, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul. E aşezat în partea de N. a comunei Dobra, căreia îi aparţine.

Costaşul, *pîrîu*. Izvoreşte din pădurea Văculeşti, trece prin com. Brăeşti, pl. Coşula, jud. Dorohoiu, şi se varsă în Dolina, în jud. Botoşani.

Costeasca, *numire*, ce se mai dă *moşiei* Dîmbroca, din com. Scurteşti, jud. Buzău.

Costei, *sat*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Buhociul. E situat pe şesul Siretului, la o distanţă de 5330 m. de Buhociul-Mare.

Are o populaţie de 42 familii, saŭ 143 suflete. Vite sunt: 3 cai, 142 vite mari cornute şi 45 porci.

Costeiul, *lac*, în judeţul Buzău, comuna Găvăneşti, ce se întinde d'alungul hotaruluî judeţului despre Rîmnicul-Sărat, începînd de la movila Costieni şi până în rîul Buzăul. Are mult stuf şi peşte. Cînd rîul Buzăul vine mare, îi măreşte volumul, apeî producînd inundaţii. In timp de secetă seacă în mare parte.

Costeiului (Valea-), *vale*, în judeţul Buzău, com. Găvăneşti. E acoperită de stuf şi fîneaţă. Cînd Buzăul vine mare, o înundă.

Costeiului (Valea-), *vale*, în judeţul Buzău, com. Săgeata. Işi ia începutul de la Dîmbroca, com. Scurteşti, şi în timp de ploae duce apa, ce se strînge într'însa, în lacul Costeiul.

Costelea, *iezer*, jud. Brăila, la N. privaluluî Coităneasa, pe malul canaluluî Vîlciul, din com. Stăncuţa, unit cu iezerul Curcubeul prin privalul Mutul.

Costeni, *com. rur.*, în partea de N.-V. a comunei Godineşti, plaiul Vulcanul, jud. Gorj. E situată pe coasta dealuluî Costeni, de la care şi-a luat numele, la 41 kil. de Tîrgul-Jiuluî, capitala judeţuluî. Se compune din cătunele: Costeni şi Celeiul.

Are o suprafaţă de 665 hect., din carî 30 hect. pădure, 300 hect. arabile, 200 hect. fîneţe, 75 hect. izlaz, 25 hect. viî, 35 hect. livezi de pruni.

Are o populaţie de 153 familii, saŭ 900 suflete, din carî 130 contribuabilî.

Locuitorii posedă: 40 pluguri, şi 55 care cu boi.

Vite: 290 vite mari cornute, 49 cai, 485 oi, 108 capre şi 242 rîmători.

Sunt 28 stupi.

Venitul comunei este de lei 915, bani 60, iar cheltuelile reprezintă aceeaşi sumă.

Comunicaţia în această comună, se face printr'un drum ordinar, ne fiind încă şosea,

www.dacoromanica.ro

care o pune în legătură cu cătunul său Celeiul.

In comună sunt 8 puţurĭ şi 8 fîntînĭ.

Are 1 şcoală, fondată la anul 1868, frecuentată de 50 de copiĭ; o biserică de lemn, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Costeni, *cătun*, jud. Gorj, reşedinţa comuneĭ Costeni.

Are o suprafaţă de 520 hect., din carĭ 30 hect. pădure, 180 hect. arabile, 150 hect. fîneţe, 55 hect. izlaz, 10 hect. viĭ şi 15 hect. livezĭ de prunĭ.

Locuitoriĭ sunt foştĭ clăcaşĭ.

Are o populaţie de 95 familiĭ, saŭ 605 suflete, din carĭ 3 familiĭ de Ţiganĭ. Sunt 84 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri şi 30 care cu boĭ.

Vite: 180 vite marĭ cornute, 26 caĭ, 335 oĭ, 85 capre şi 132 rîmătorĭ.

Sunt 16 stupĭ.

In cătun sunt 5 puţurĭ şi 6 fîntînĭ.

Are 1 biserică de lemn, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală, frecuentată de 45 elevĭ şi 2 eleve, din 50 înscrişĭ.

In acest cătun există maĭ multe urme de săpăturĭ în pămînt, de unde, se zice, că s'ar fi scos cărbunĭ de pămînt, pe cînd se extrăgea arama în Baia-de-Aramă.

Costeni, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Covrigi, din pl. Văilor.

Costeni, *sat*, face parte din com. rur. Izvoarele, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o populaţie de 211 locuitorĭ, 103 bărbaţĭ şi 108 femeĭ. Cade în partea de N.-E. a comuneĭ. Are o biserică, fondată în anul 1856, de Barbu Dimitrie Ştirbeiŭ Voevod, cu bine-cuvîntarea Episcopuluĭ sfinteĭ Episcopiĭ D. D. Filofteiŭ şi osîrdia poporenilor cătunuluĭ Costeni şi altor făcătorĭ de bine.

Costeşti, *com. rur.*, pe apa Teleormanul, jud. Argeş, pl. Cotmeana, la 48 kil. de Piteşti. Se compune din satul Costeşti şi cătunul Teleasca, avînd împreună 150 familiĭ, cu 715 suflete.

In com. se află o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală primară rurală; o moară cu aburĭ; 9 cîrciumĭ. Aicĭ este reşedinţa subprefecturiĭ plăşiĭ Cotmeana şi de la 1882 şi a plăşiĭ Gălăşeşti, precum şi reşedinţa judeţuluĭ de ocol a acestor două plăşĭ întrunite. Tot aicĭ este staţia căeĭ ferate, de unde se bifurcă liniile, una la Slatina-Craiova etc. şi alta la Ruşi-de-Vede-Turnul-Măgurele şi un biuroŭ telegrafo-postal, înfiinţat la 4 Decembrie 1893, al căruĭ venit pe anul 1896—97 a fost de leĭ 4053,40.

Budgetul com. pe anul 1882—83 a fost de 2463 leĭ la venitурĭ şi de 2371 leĭ la cheltuelĭ.

După o publicaţie oficială (1887) această com. numără 176 contribuabilĭ şi are un budget de 3113 leĭ la venitурĭ şi de 2483 leĭ la cheltuelĭ.

Prin această com. trece şi şoseaua judeţeană Piteşti-Turnul-Măgurele.

Comuna Costeşti este un mic centru comercial, mulţumită împrejurăreĭ că aci se află bifurcaţia căilor ferate spre Turnul-Măgurele şi Craiova.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 704 capete vite marĭ (620 boĭ şi vacĭ, 70 caĭ, 14 bivolĭ) şi de 2385 vite mărunte (2250 oĭ, 20 capre şi 115 rîmătorĭ).

Costeşti, *com. rur.*, în partea de N. a plăşeĭ Tîrgul, jud. Botoşani, la 15 kil. de oraşul Botoşani. E situată pe valea Sicna şi dealurile ce mărginesc pîrîul Sicna pe ambele părţĭ. Se compune din satele: Costeşti, Cotîrgaci, Nicşeni şi Teişoara. Are o suprafaţă de 4914 hect. şi o populaţie de 932 familiĭ, saŭ 3527 suflete, din carĭ 649 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 820 case.

Locurile cultivate aŭ o întindere de 4397 hect. Sunt micĭ rediurĭ de pădurĭ de moşia statuluĭ Teişoara în întindere de 38 hect., iar viĭ sunt 5 hect.

Vite: 4865 vite marĭ cornute, 558 caĭ, 3076 oĭ, 1032 porcĭ şi 14 capre.

Sunt 535 stupĭ cu albine.

Comuna e străbătută de pîrîul Sicna; are 7 iazurĭ cu 45 hect. stuf; 6 morĭ de apă.

Calea judeţeană Botoşani-Săveni trece prin această comună.

Are 4 biserici, deservite de 4 preoţĭ şi 8 cîntăreţĭ; 1 şcoală, condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 174 şcolarĭ.

Budgetul comuneĭ este de 10255 leĭ la venitурĭ şi 10000 leĭ la cheltuelĭ.

In com. sunt: 10 cîrciumĭ; 12 comercianţĭ; 17 meseriaşĭ.

Costeşti, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Cîmpuluĭ. E situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Călmăţuiul, la o distanţă de 13 kil. de Buzăŭ. Hotarul, la N., începe din pădurea Spătarul şi pe hotarul moşieĭ Protopopeasca urcă în pădurea Frasinul, de unde se lasă pe apa Negreasca, până în moşia Odaia-Banuluĭ; la E., apucă pe hotarul moşieĭ Gheräseni, pe care merge suindu-se, până în Drumul-Sărĭĭ; la S., atinge puţin hotarul moşieĭ Cioranca şi se urcă, la V., pe

www.dacoromanica.ro

hotarul moșiei Stîlpul, până ajunge în pădurea Spătarul.

Suprafața comunei e de 3740 hect., din cari: 2617 hect. arabile, 137 hect. pădure, 131 hect. fîneață, 725 hect. izlaz și 130 hect. sterp.

Proprietăți însemnate sunt: Costești, Pietrosul, Floreasca saŭ Gomoești, Budișteni și Chirculești saŭ Protopopeasca, toate particulare. Terenul e șes, întrerupt puțin de malurile Călmățuiului, de cîte-va movile, de apa Călmățuiului și de alte cîte-va viroage. Se fac aci semănături întinse. Are două stîne. Comuna e pusă în contact cu orașul prin șoseaua județeană Buzăŭ-Urziceni și cu com. Gherăseni prin șoseaua vecinală Costești-Gherăseni, afară de alte drumuri naturale ce o străbate, din care mai important, e Costești-Movila-Banului.

Vite sunt: 582 boi, 431 vaci, 193 viței, 2 bivoli, 159 cai, 273 epe, 43 mînzi, 2350 oi și 348 porci.

Stupi sunt 15.

Comuna e formată din cătunele: Budișteni, Costești, Gomoești, Groșani și Pietrosul.

Are o populație de 1520 locuitori, din cari: bărbați însurați 356, neînsurați 24, văduvi 13, băeți 440; femei măritate 356, văduve 29, fete 302. Locuesc în 369 case. Meseriași sunt: 1 lemnar și 3 fierari.

Sunt 311 contribuabili, din cari 17 comercianți.

Veniturile com. sunt de lei 4220.82 anual.

Este o școală în căt. Costești, frecuentată de 64 elevi. Carte știŭ 78 locuitori.

Sunt 4 biserici, deservite de 4 preoți, 4 cîntăreți și 1 paracliser. Catedrala e cea cu hramul Sf. Impărați.

Cîrciumi sunt 9.

Costești, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul. Această comună e situată pe cîmpie și udată în raionul săŭ de pîrîul Răstoaca preste care se află un pod. Este la o mică distanță spre V. de com. Titu. Se compune din trei cătune: Costești-Vatra, saŭ Costești-din-Vale, Puțul-cu-Salcia și Bucuroaia. Are o populație de 810 loc. Pămîntul e aci fertil. Vite sunt puține.

Are o biserică și o școală. In coprinsul comunei este un eleșteŭ al proprietarului și la o mică distanță, spre V., se află rîul Argeșelul. Tot în cuprinsul acestei comunei este o vale mică ce se numește Valea-Cobia, care are peste ea un pod și care nu trebue confundată cu Valea-Cobia, din pl. Cobia. Costești se învecinește la E. cu com. Titu, de care se desparte prin pîrîul Șuța și pădure, și cu care se leagă prin șosea comunală; la V. cu Jugureni, pl. Cobia, despărțindu-se prin Argeșul și unindu-se prin șosea comunală; la S. cu com. Mărunțișul, despărțindu-se prin pîrîul Răstoaca.

Costești, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Cloșani, la distanță de 41 kil. de orașul Turnu-Severin, iar de Baia-de-Aramă, reședința plășei, de 28 kil. E situată la poalele dealului Bănia. E formată dintr'un singur sat. Are o poziție strategică, fiind închis de toate părțile de dealuri; nu are de cît o cheie saŭ strîmptoare, pe unde este un drum pentru mersul carelor și trăsurilor, și prin care se scurge Pîrîul-Costeștilor, ce-și ia sorgintea din Furcitura-Băniei.

Are o populație de 528 locuitori, din cari 88 contribuabili; locuesc în 116 case.

Locuitorii posedă: 8 pluguri, 7 care cu boi și 1 căruță cu cai. Sunt 117 stupi.

Are o biserică, deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Budgetul comunei are la venituri 837 lei și la cheltueli 618 lei.

Vite sunt: 308 vite mari cornute, 441 capre, 18 cai, 400 oi și 236 rîmători.

Costești are o șosea comunală, ce vine în șoseaua Prejnei și se leagă cu șoseaua Baia-de-Aramă.

In această comună, se zice, a fost o luptă în 1807, luna Ianuarie, între un corp de Turci, cari jefuiseră plaiurile Cloșani și Cerna, conduși de Aga-Arghir, și la întoarcerea lor spre Adacalé s'aŭ abătut la com. Costești spre a jefui pe preotul comunei, anume Macu. Aŭ rămas noaptea acolo. In timpul acesta se trimesese din Cerneți, de către autorități, un corp de armată, compus din Ruși și Sîrbi, sub conducerea unui căpitan numit Jifcu, care ajungîndu-i în această comună, s'au luptat cu dînșii. După trei zile, Turcii s'aŭ retras în Adacalé, iar corpul trimes contra lor, cu căpitanul Jifcu, s'a întors la Cerneți, unde căpitanul Jifcu fiind rănit, după șase zile, a încetat din viață.

Frica ce a produs lupta aceea, în Turcii din Adacalé, a făcut ca să înceteze pentru un timp oare-care jafurile din pl. Cerna și Cloșani.

Costești, *com. rur.*, pl. Horezul, jud. Vîlcea, compusă din șase cătune: Costești, Văratecile, Ciorobești, cu mahalaua Gămești, Petreni, Negrulești și Bistrița, cu mahalaua Țigănia.

Și-a luat numele de la rîul Costești și de la coastele ce o înconjoară. Este situată la poalele munților Arnota și Buila,

www.dacoromanica.ro

pe rîurile Bistrița și Costești, la 30 kil. departe de capitala județuluĭ și la 25 kil. de a plășeĭ. Are o populațiune de 2476 locuitorĭ, în care intră 50 fam. de Țigani. Capĭ de fam. sunt 524: contrib. 475; case de locuit 600.

In comună sunt 7 bisericĭ, 2 mănăstirĭ (Bistrița și Arnota) și 1 schit (Păpușa).

Parte din locuitorĭ se ocupă cu dulgheria. Produsul munceĭ îl desfac la tîrgul ce se face la Horez în fie-care săptămînă și maĭ rar la Rîureni, Vaideeni și Rîmnic.

Vite sunt: 272 caĭ, 178 epe, 412 boĭ, 725 vacĭ, 385 viței, 4375 oĭ, 165 capre și 733 porcĭ.

Pe rîul Bistrița sunt 35 pive și 15 morĭ, (parte pe rîul Bistrița, parte pe rîul Costești) și un herăstrău pe rîul Costești.

Locuitoriĭ, în număr de 437, s'au împroprietărit la 1864 pe moșia statuluĭ Costești, cînd li s'au dat 1438 hect. pămînt.

De această comună aparțin munțiĭ: Arnota, Scînteia, Buila, Piscul cu-Brazĭ, Piscul-cu-Ignat, Cacova, Zănoagele, Clăbucetul, Cocora, Curmătura-Rudeanuluĭ, Comarnicul, Govora, Piscul-Lung și Ionașcul. Eĭ se întind la N. comuneĭ Costești. Munțiĭ Arnota și Buila merg de se pierd prin dealurile comuneĭ, iar ceĭ-l'alțĭ vin maĭ departe de comună, la 10—35 kil. depărtare. Eĭ aŭ direcțiunea de la N. către S., ca ramurĭ despărțite din ramura principală, numită Paringul.

Acești munțĭ sunt acoperiți cu pădurĭ seculare de fagĭ și brazĭ; pe platourile de pe coamele lor se întind frumoase cîmpiĭ, pe carĭ pasc în timpul vereĭ o mulțime de turme de oĭ, caĭ, vacĭ, etc. Pe aci se află și o mulțime de stîne unde crescătoriĭ de vite fabrică brînzeturĭ foarte bune. Ast-fel de stîne sunt: 2 în muntele Scînteia, 3 în Piscul-cu-Brazĭ, 2 în Piscul-luĭ-Ignat, 2 în Zănoage, 4 în Comarnic, 3 în curmătura Rudeanuluĭ, etc., peste tot 23 stîne.

In raionul comuneĭ se află piatră de var, și anume pe rîurile Bistrița și Costești, pe sub poalele munților și maĭ ales în căt. Petreni, care și-a luat numirea chiar de la această piatră, care se exploatează de aci în mare cantitate.

Școala datează în comună de la 1862. Clădirea e vechiă și proprietatea comuneĭ. Se frecuentă de 55 copiĭ (52 băeți și 3 fete), din numărul de 303 copiĭ (144 băeți și 159 fete) în vîrstă de școală. Știŭ carte 250 bărbați și 10 femeĭ. Cu întreținerea școaleĭ, statul cheltuește anual 2160 leĭ.

In comună sunt 150 stupĭ cu albine. Vatra satuluĭ are 67 hect., iar comuna întreagă cu izlaz cu tot are 1505 hect., afară de proprietatea statuluĭ.

Șoseaua care merge la mănăstirea Bistrița, înlesnește comunicația între Tîrgul-Horezul și între comunele după rîul Bistrița, mergînd spre S. pănă la com. Băbeni, unde dă în șoseaua județeană ce vine din spre Caracal spre Rîmnicul-Vîlcea. Comunicația între comunele mărginașe se face pe drumurĭ șoseluite.

Veniturile comuneĭ Costești se urcă la 4562 leĭ anual și cheltuelile la 3368 leĭ.

Se mărginește cu com. Bărbătești, Bodești, Bîrzești și Tomșani.

Costești, *sat*, cu 50 locuitorĭ, în jud. Argeș, plasa Oltuluĭ; face parte din com. rur. Drăgutești-Săpunari.

Costești, *sat*, pe apa Teleormanul, jud. Argeș, pl. Cotmeana; face parte din com. rur. cu acelașĭ nume. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; o școală primară rurală.

Costești, *sat*, cu 592 suflete, în jud. Argeș, plasa Argeșul, pe malul drept al rîuluĭ Vălsana; face parte din com. rur. Costești-Stroești. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Parachiva, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală primară rurală.

Costești, *sat*. (Vezĭ Șesurile, sat, jud. Bacăŭ.)

Costești, *cătun* de reședință, al com. Costești, pe malul drept al rîuluĭ Călmățuiul, jud. Buzăŭ. Are 430 locuitorĭ, carĭ locuesc în 104 case.

Costești, *cătun*, al comuneĭ Costești, plasa Jiul, jud. Gorj, în care se află reședința primărieĭ.

Are o populație de 130 familiĭ, saŭ 406 suflete, din carĭ 2 familiĭ cu 8 suflete țigani. Sunt 100 contribuabilĭ.

Suprafața cătunuluĭ e de 600 hect., din care 250 hect. pădure, 315 hect. loc de cultură, fînețe și pășune, 13 hect. viĭ și 22 hect. prunĭ.

Locuitoriĭ posedă: 25 pluguri, 26 care cu boĭ și 5 căruțe cu caĭ.

Sunt 10 stupĭ.

Vite: 177 vite marĭ cornute, 22 caĭ, 110 oĭ, 105 capre și 94 rîmătorĭ.

Unĭĭ din locuitorĭ se ocupă cu agricultura, iar cea maĭ mare parte sunt rotarĭ și dogarĭ.

Cătunul are 1 biserică de lemn, făcută de locuitorĭ, pe la 1800, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 cîrciumă; 4 fîntînĭ.

www.dacoromanica.ro

Costeşti, *sat*, în jud. Dîmboviţa, plaiul Dîmboviţa-Ialomiţa, căt. com. Runcul.

Costeşti. Vezĭ Sbereşti-Costeşti, jud. Neamţu.

Costeşti, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, în marginea de N.-E. a judeţuluĭ, pe pîrîul Bilavoiul.

Formează singur o comună (com. Costeşti).

Are 1586 locuitorĭ, din carĭ 279 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 378 case.

Ştiŭ carte 115 persoane.

Teritoriul comuneĭ este udat de rîul Bîrlad şi pîrîul Bilavoiul.

Se cultivă viea pe o întindere de 100,75 hectare; livezile cu prunĭ sunt pe o suprafaţă de 53,25 hect.

Comerciul se face de către 15 persoane. Locuitorĭĭ se ocupă mult cu rotăria.

Are o şcoală primară de băeţĭ şi 2 bisericĭ.

Veniturile comuneĭ sunt de 9032 leĭ, 40 banĭ anual.

Costeşti, *sat*, face parte din comuna rurală Costeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Este situat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Costeşti. Aci e reşedinţa primărieĭ şi şcoala. Are o biserică, cu hramul Adormirea, făcută de lemn şi fondată de către Antonie Arhimandritul, Egumenul mănăstireĭ Bistriţa, la anul 1710; reparată, mărită şi tencuită numaĭ pe din afară, de locuitoriĭ enoriaşĭ, la anul 1891. Din hrisoave, se constată că Mihaiŭ-Vodă-Viteazul, în semn de mulţumire pentru victoriile repurtate contra Turcilor, a dăruit moşia Costeşti, care era proprietatea luĭ, mănăstireĭ Bistriţa.

Costeşti, *staţie de dr. de fier*, jud. Argeş, plasa Cotmeana-Gălăşeşti, com. Costeşti, pe linia Piteşti-Slatina, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află pe această linie între staţiile Pîrvu (12 kil.) şi Stolnici (15.9 kil.) Este şi staţie de bifurcaţie, de oare-ce de aci pleacă o linie, linia Costeşti-Ruşi-de-Vede-T.-Măgurele. Înălţimea d'asupra niveluluĭ mărĭĭ de 224m.45. Venitul acesteĭ staţiĭ, pe anul 1896, a fost de 138.933 leĭ, 5 banĭ.

Costeşti, *deal*, în jud. Suceava, numit şi Dealul - Coasteĭ, pe care stă o parte din satul Ciumuleşti-Ganea.

Costeşti. Vezĭ Dealul - Porcilor, jud. Vîlcea.

Costeşti, *moşie*, în jud. Argeşul, pl. Argeşul, cu o întindere de 1153 pogoane, din care 700 pog. pădure, proprietatea Statuluĭ. Are o arendă anuală de 4500 leĭ.

Costeşti, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Costeşti. Are 1360 hect., maĭ toate arabile şi 32 hect. pădurea Gomoeşti.

Costeşti, *moşie* a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Bistriţa, situată în com. Costeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, care s'a arendat pe periodul 1888—93, cu 4500 leĭ anual.

Costeşti, Păuleasca, saŭ **Zădăriceni**, *trup* de *moşie*, cu un cătun, pendinte de com. Talpa-Bîţcoveni, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, proprietatea d-luĭ Al. Zădăriceanu.

Costeşti, *pădure* a statuluĭ, situată în com. Costeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, în întindere de 2000 hect., formată din trupurile: Padina - Seacă (100 hect.), Alunul (125 hect.), Pîraiele (150 hect.), Măgura, Albul, Muntele-Neteda şi Dosul (1625 hect.).

Costeşti, *pîrîŭ*, în judeţul Mehedinţi, plaiul Cerna. Izvoreşte din poala munteluĭ Bănia; trece prin comuna Costeşti şi contribue la formarea rîuluĭ Topolniţa.

Costeşti, *rîŭ*, jud. Vîlcea, izvoreşte din muntele Neteda, curge de la N. către S. printr'o vale îngustă şi adîncă, udă comuna Costeşti şi se varsă în rîul Bistriţa, pe malul stîng, maĭ sus de com. Tomşani.

Costeşti, *întîia poştă*, jud. Argeşul, pl. Cotmeana, pe drumul cel vechiu de la Piteşti la Slatina.

Costeşti, fost *picket* de *graniţă*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna.

Costeşti, *trecătoare* peste graniţă în Austria, judeţul Mehedinţi. Se uneşte cu Poteca ce vine de la com. rur. Prejna.

Costeşti-Ciolacul, *sat*, în partea de S. a comuneĭ Costeşti, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, pe pîrîul Teişora. Are o populaţie de 72 familiĭ, saŭ 294 suflete, din carĭ 64 contribuabilĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o moară de apă pe Teişoara.

Vite: 205 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 320 oĭ, 80 mascurĭ. Sunt 60 stupĭ cu albine. Se află aci: 1 cîrciumă; 3 comercianţĭ; 4 meseriaşĭ.

Costeşti-Daia, *com. rur.*, jud.

www.dacoromanica.ro

Gorj, plasa Jiului, în partea de N.-V. a comunei Groşerea. E situată pe valea Daia şi puţin cam pe coastele dealului Aninoasa. Se compune din cătunele Costeşti şi Daia.

Are o suprafaţă de 1000 hect., din carî 400 hect. pădure, 480 hect. loc de cultură, fînete şi păşune, 33 hect vii şi 42 hect. pruni.

Locuitorii sunt mai toţi moşneni.

Are o populaţie de 200 familii, saŭ 716 suflete, din carî 2 familii cu 8 suflete ţigani. Sunt 160 contribuabili.

Locuitorii posedă: 35 pluguri, 44 care cu boi, 6 căruţe cu cai, 240 vite mari cornute, 31 cai, 180 oi, 209 capre şi 112 rîmători; 10 stupi.

Venitul comunei este de 1500 lei anual, iar cheltuelile de 1100 lei.

In comună se găsesc 2 fîntîni şi 1 cîrciumă.

Sunt 2 biserici de lemn, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Comunicaţia se face printr'o şosea comunală, care o pune în legătură la N.-V. cu comuna Piscurile, şi la S.-E. cu comuna Groşerea.

Costeşti-din-Deal, *sat*, judeţul Dîmboviţa, plasa Bolintinul, cät. com. Produleşti.

Costeşti-Gherghel, *sat*, în partea de S. a comunei Costeşti, pl. Tîrgul, jud. Botoşani; formează un trup cu Costeşti-Ciolacul şi Costeşti-Melic.

Are o populaţie de 116 familii, saŭ 532 suflete din carî 107 contribuabili.

Vite sunt: 263 vite mari cornute, 40 cai mari şi mici, 626 oi şi 170 mascuri.

Stupi cu albine sunt 60.

Se află aci: 1 cîrciumă; 2 comercianţi; 3 meseriaşi.

Costeşti-Melic, *sat*, în partea de S. a comunei Costeşti, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, formînd un trup cu Costeşti-Ciolac şi Costeşti-Gherghel. Are o populaţie de 64 familii, saŭ 214 suflete, din carî 52 contrib.

Vite sunt: 187 vite mari cornute, 17 cai, 214 oi şi 60 mascuri.

Este o cîrciumă şi 2 meseriaşi.

Costeşti-Răzăşeşti, *sat*, pe moşia cu acelaşi nume, jud. Suceava, com. Ruginoasa. Aşezat pe costa dealului Ulmişul, formează un sat cu Costeşti-Sturdza. Moşia e în întindere de 47 fălci, toate cultivabile. Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozi, clădită din lemn de preotul Petrea Paladi Secară la 1777; o şcoală rurală mixtă, condusă de un învăţător plătit de comună, înfiinţată la 1885 şi frecuentată de 41 şcolari. Cu etatea de şcoală sunt 68 băeţi şi 44 fete.

Costeşti-Stroeşti, *com. rur.*, pe apa Vălsana (jud. şi pl. Argeş) la 11 kil. de Curtea de Argeş (reşedinţa subprefecturei) şi la 28 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Costeşti şi Stroeşti, avînd împreună 340 familii, saŭ 1679 suflete, din carî 10 familî de ţigani. In com. sunt 2 biserici şi 2 şcolî primare rurale, cîte una în fie-care sat; 4 cîrciumi. Budgetul com. pe anul 1882—83 a fost de 1559 lei la venituri şi de 1483 lei la cheltuelî.

După o publicaţie oficială (1887), această com. numără 259 contribuabili şi are un budget de 1654 lei la venituri şi de 1562 lei la cheltuelî.

Numărul vitelor în anul 1887 a fost de 1027 capete vite mari (927 boi şi vaci, 100 cai) şi de 565 vite mărunte (400 oi şi capre şi 145 rîmători).

Costeşti-Sturdza, *sat*, pe moşia şi în com. Ruginoasa, jud. Suceava, formînd un singur sat cu Costeşti-Răzăşeşti. E aşezat pe ţărmul stîng al Bahlueţului-Rece. Impreună cu Costeşti-Răzăşeşti, are 115 case populate, cu 117 capi de familie, saŭ 477 suflete (244 bărbaţi şi 233 femei), din carî un străin. Contribuabilî sunt 100. Vatra satelor ocupă 25 fălci şi 49 prăjini. Locuitorii se ocupă cu plugăria şi cultura viilor.

Impropietăriţi la 1864 sunt 25 pălmaşi şi 30 codaşi.

Drumurile principale sunt: la Tîrgul-Frumos (5 kil.) şi la Ruginoasa (7 kil.)

Biserica şi şcoala din Costeşti-Răzăşeşti servă şi acestui sat.

Costieni, *com. rur.*, în judeţul Putna, pl. Bilieşti. E situată pe malul Siretului, la confluenţa lui cu Rîmnicul, pe un pămînt argilo-nisipos.

Distanţa ei de sub-prefectura plăşei (Suraia) e de 20 kil., iar de capitala judeţului, de 58 kil.

Mărginile acestei comune sunt: la N. rîul Siret, care o desparte de judeţul Tecuciŭ, la E. Tîrgul-Nămoloasa, la S. jud. Rîmnicul-Sărat, iar la V. Siretul şi comuna Năneşti.

Comuna Costieni se compune din cătunele Costieni, (unde e şi primăria comunei) şi Belciugul.

Populaţiunea comunei, după cel din urmă recensămînt e de 320 capi de familie, saŭ 1225 suflete (594 bărbaţi, 631 femei). Această populaţiune se împăr-

www.dacoromanica.ro

ţea ast fel: 632 neînsuraţi (306 bărbaţi, 326 femei), 546 însuraţi, 47 văduvi, (15 bărbaţi, 32 femei); 1215 romîni şi 10 de diferite naţionalităţi; 1216 ortodoxi şi 9 mozaici; 275 agricultori, 12 meseriaşi, 27 comercianţi, 9 avînd profesiuni libere, 94 muncitori cu braţele şi 18 servitori.

Ştiu carte 42 persoane.

Numărul caselor de locuit e de 262.

Mişcarea populaţiunei pe anul 1892 a fost: 4 căsătorii, 52 naşteri şi 27 morţi.

Are o biserică filială, cu hramul S-ta Treime, ţinînd de parohia Tîrgul-Nămoloasa.

Copii cu vîrstă de şcoală sunt 177 (92 băeţi şi 85 fete.) Com. subvenţionează şcoala din T.-Nămoloasa cu 150 lei anual.

Sunt 264 contribuabili.

Budgetul comunei pe anul 1893—94 a fost la venituri de 3091,57 lei şi la cheltueli de 3074,79 lei.

Numărul cultivatorilor a fost în acelaşi an de 113.

Vite sunt 1416, din cari: 366 boi, 380 vaci, 70 capre 560 oi şi 40 porci.

Viile ocupă o întindere însemnată şi produc, în termen mijlociu, 14 hectolitri la hectar.

Cultura viţei în anul 1893 a fost pe o întindere de 90 hect., producînd 879 hectol. vin în valoare de 27000 lei.

In comună sunt: 4 cîrciumari; 1 băcan; 1 chiristigiu; 1 brutar; 2 cărăuşi; 4 cizmari.

Circulaţia se face prin diferite drumuri neşoseluite şi printr'o şosea comunală, care uneşte comuna cu Nămoloasa de o parte şi cu Călieni de altă parte.

Costieni, *cătun*, în comuna cu acelaşi nume, pl. Bilieşti, jud. Putna. Este situat pe malul Siretului, pe un pămînt argilo-nisipos.

Are o biserică filială, cu hramul S-ta Treime.

Costieni saŭ **Asan-Aga**, *cătun*. (Vezi Asan-Aga, jud. Vlaşca).

Costieni, *cătun*, pendinte de com. Mihăleşti, pl. Cîlniştea, judeţul Vlaşca. E. situat pe malul Argeşului.

Costieni, *baltă*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Costieni-Mari, formată de pîrîul Valea-Bouluĭ, la N. comunei, proprietate particulară. Are 16 pogoane întindere.

Costieni, *movilă*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Costieni, în partea de E.

Costieni, *pîrîŭ*, în judeţul R.-Sărat, plasa Rîmnicul-d.-j. Este o parte din pîrîul Valea-Bouluĭ, ce trece prin cele 2 comune: Costieni-Mari şi Costieni-d.-j.; formează balta Costieni.

Costieni-de-Jos, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., pe pîrîul Costieni.

Este aşezată în partea de V. a judeţuluĭ, la 10 kil. spre S.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat şi în partea de V. a plăşei, la 7 kil. spre N.-V. de com. Bălăceanu, reşedinţa plăşeĭ. Comunele învecinate sunt: Costieni-Mari, la 3 kil.; Socariciul, la 2 kil.; Bălţaţi, la 9 kil.

Se mărgineşte la N. cu Bălţaţi, la V. cu Costieni-Mari, la E. cu Sălcioara, la S. cu Socariciul.

Pîrîul Costieni (o parte din pîrîul Valea-Bouluĭ), o udă la S. formînd şi heleşteul Costieni; afluentul săŭ Orzăneasca o udă la E; sunt aci şi 92 puţuri.

Cătunele cari o compun sunt: Costieni-d.-j., reşedinţa, la V.; Orzăneasca, la E.

Suprafaţa comuneĭ e de 2700 hect., din cari 200 hect. vatra comuneĭ, 1500 hect. ale locuitorilor, 1000 hect. ale proprietăţiĭ particulare.

Populaţia comuneĭ e de 185 familiĭ, cu 592 suflete; (294 bărbaţi şi 298 femei); 322 căsătoriţi, 252 necăsătoriţi, 18 văduvi. Ştiŭ carte 65 persoane.

Este o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, zidită în anul 1850 de preotul Zamfir Iordache, cu ajutorul locuitorilor; este îngrijită de comună şi deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Şcoala, mixtă, fundată în anul 1874 de comună, este condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 32 elevi.

Calitatea pămîntuluĭ este bună; în ce priveşte cultura pămîntuluĭ, com. are: 2300 hect. arabile, 150 hect. imaş, 8 hect. vii, 20 hect. fîneţe.

Locuitoriĭ aŭ: 58 pluguri; 1381 capete vite, din cari 356 boi, 155 vaci, 102 cai, 101 epe, 509 oi, 1 capră, 153 rîmători. Transportul productelor se face prin staţia Zoiţa, la 4 kil. spre V. In comună sunt 6 comercianţi (din care unul străin); din aceştia 4 sunt cîrciumari.

Căile de comunicaţie sunt: 1. drumul comunal Rîmnicul-Sărat-Făureĭ, trecînd prin comunele Bălţaţi, Costieni, Bălăceanu, Galben-Nisipuri; 2. spre Costieni-Mari; 3. spre Sălcioara; 4. spre Pirliţi (jud. Buzăŭ).

Sunt 150 contribuabili. Veniturile comuneĭ sunt de 7103 lei, 87 bani şi cheltuelile de 6875 lei, 25 bani.

Costieni-de-Jos, *sat*, în judeţul R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., cät.

www.dacoromanica.ro

de reşedinţă al comuneĭ Costieni Marĭ. E aşezat la V. comuneĭ, lîngă heleşteul Costieni. Are 150 hect. întindere, cu o populaţiune de 100 familiĭ, saŭ 369 suflete, din carĭ 120 contribuabilĭ. Ştiŭ carte 70 persoane. Are o biserică şi o şcoală.

Costieni-Marĭ, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., pe pîrîul Costieni.

Şĭ-a luat numele de la pîrîul Costieni care o udă.

Este aşezat *în* partea vestică a judeţuluĭ, la 9 kil. spre S.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea vestică a plăşeĭ, la 10 kil. spre N.-V. de com. Bălăceanul, reşedinţa plăşeĭ. Comunele învecinate sunt: Costieni-d.-j., la 3 kil.; Socariciul, la 4 kil.; Boldul, la 9 kil.; Sălcioara, la 10 kil.; Drogul, la 20 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Bălţaţi, la E. cu Socariciul şi Costieni d.-j., la S. şi V. cu com. Pîrliţi, (jud. Buzăŭ).

Pîrîul Costieni o udă la S., pîrîul Grebănul la N., Valea-Bouluĭ formează, la E., eleşteul Costieni. Maĭ sunt şi 98 puţurĭ.

Cătunele carĭ o compun sunt: Costieni-Marĭ, reşedinţă, la E. şi Zoiţa la V.

Suprafaţa comuneĭ e de 2760 hect., din carĭ: 440 hect. vatra comuneĭ, 770 hect. ale locuitorilor şi 1550 hect. ale proprietarilor.

Populaţia comuneĭ e de 361 fam., saŭ 1175 sufl.; 570 bărbaţĭ şi 605 femeĭ; 361 căsătoriţĭ, 794 necasătoriţĭ şi 20 văduvĭ.

Ştiŭ carte 120 loc.

In comună sunt 2 bisericĭ: una în căt. Costieni-Marĭ, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită în anul 1848 de către enoriaşiĭ comuneĭ; a doua în căt. Zoiţa, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită în 1848 de enoriaşĭ şi îngrijită de comună; fie-care are cîte 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Este o şcoală mixtă, fundată în 1872, de comună, condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 64 elevĭ.

Comuna are 2300 hect. arabile şi 20 hect. viĭ.

Locuitoriĭ posedă: 195 pluguri; 2 pive; 1 moară cu aburĭ; 1 maşină de treerat.

Vite sunt 2420 capete, din carĭ: 620 boĭ, 350 vacĭ, 209 caĭ, 100 epe, 1015 oĭ şi 126 rîmătorĭ.

In com. sunt: 4 potcovarĭ, 1 tîmplar şi 1 geamgiŭ.

Transportul se face prin staţia Zoiţa, la 1 kil. spre V. de comună. Sunt 11 comercianţĭ, din carĭ 6 cîrciumarĭ.

Căile de comunicaţie ale comuneĭ sunt: drumul comunal Rîmnicul-Făurei, trecînd prin comunele Bălţaţi, Costieni, Bălăceanul, Nisipuri; spre gara Zoiţa; spre Costieni-d.-j.-Sălcioara; spre Pîrliţi, (judeţul Buzăŭ).

Comuna are 361 contrib. Veniturile eĭ sunt de 8069 leĭ, 19 banĭ anual şi cheltuelile de 7799 leĭ, 57 banĭ.

Costieni-Marĭ, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., căt. de reşedinţă al comuneĭ Costieni-Marĭ. E aşezat la E. comuneĭ, pe pîrîul Costieni. Are 270 hect. întindere, şi o populaţie de 200 fam., saŭ 675 sufl., din carĭ 212 contrib. Ştiŭ carte 80 persoane. Are o biserică şi o şcoală comunală.

Costin, *lac*, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ Satul-Noŭ. S'a format dintr'o revărsare anterioară a braţuluĭ Chilia, de care azĭ este alimentat prin o mică gîrliţă. Are forma unuĭ cimpoiŭ, al căruĭ fluer îl formează gîrla Iacob-Suhat, ce se întinde de-alungul grinduluĭ Stipocul, pe o lungime de 14 kil., intrînd şi pe teritoriul comuneĭ urbane Chilia-Veche, din pl. Sulina; partea opusă formează coada numită Costin-Ciuc, care şi ea comunică cu lacul Baciul. Din acest lac porneşte o gîrlă lungă, numită Aliboca-Suhat, care, după ce trece prin lacurile Tihacul, Poslarul, Pepurnicul, Pisceanul şi Cimpoiul, merge de se scurge în gîrla Pardina, după un curs lung de 18 kil. Lacul este înconjurat de toate părţile cu stuf. Are o întindere de 240 hect., şi conţine bun şi mult peşte de apă dulce: caracudă, ştiucă şi biban. Locuitoriĭ din satul Pardina se îndeletnicesc cu pescuirea luĭ, al căruĭ venit aparţine statuluĭ.

Costin-Ciuc, *lac*, format de lacul Costin şi maĭ mic de cît acesta, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ rurale Satul-Noŭ; comunică cu lacul Baciul; e înconjurat cu stuf; are 80 hect.; produce peşte bun, al căruĭ venit aparţine statuluĭ.

Costineni, saŭ **Costineşti**, jud. Bacăŭ. Vezĭ Costineşti.

Costineşti, *com. rur.*, în partea de N.-V. a plăşeĭ Tîrgul, jud. Botoşani, la distanţă de 15 kil. de oraşul Botoşani. Se compune din satele: Belcea, Costineşti, Dolina, Găureana şi Leorda. Are o suprafaţă de 4485 hect. şi o populaţie de 422 fam., saŭ 1465 suflete, din carĭ: 1407 Romînĭ, 39 Evreĭ, 9 Germanĭ şi 13 Ţiganĭ.

www.dacoromanica.ro

Calitatea pămîntuluĭ este bună; locurile cultivate aŭ o întindere de 2070 hect.

Vite sunt: 1255 boĭ și vacĭ, 12 bivolĭ, 220 caĭ, 1330 oĭ, 40 capre și 350 porcĭ.

Sunt 28 stupĭ cu albine.

In com. sunt 5 iazurĭ cu pește; 5 morĭ de apă și 1 de aburĭ.

Comuna este străbătută de calea ferată Vereștĭ-Botoșani și are stație la Leorda, de unde pleacă linia la Dorohoiŭ.

Budgetul are la venitурĭ 5743 leĭ și la cheltuelĭ 5741 leĭ.

Sunt 4 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; 2 școlĭ mixte, conduse de 2 învățătorĭ, din care unul plătit de stat. Una din școlĭ este frecuentată de 30 elevĭ și 8 eleve și ceal'altă de 27 de elevĭ și 4 eleve.

Costineşti, sau **Costineni**, saŭ **Verşeşti-de-Sus**, *sătișor*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., al com. Sănduleni. Numele acesta i s'a dat de la Costin Rosetti. Satul este situat pe valea Posada, d'a stînga Tazlăuluĭ-Mare. Capĭ de fam. sunt 4, sufl. 22.

Vite sunt: 22 caĭ, 40 vite marĭ cornute și 150 oĭ.

Costineşti, *sat*, în centrul comuneĭ Costinești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani. Are o suprafață de 1293 hect. și o populație de 80 fam., sau 398 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; 1 școală mixtă, condusă de 1 învățător, și populată cu 30 elevĭ și 8 eleve.

In vechime, se zice, moșia Costinești era a luĭ Delii-Boeri; astă-zĭ este proprietatea d-luĭ I. Arapu. Satul era odinioară așezat pe vale și se numea Arni.

Vite sunt: 114 vite albe, 22 caĭ, 742 oĭ și 129 mascurĭ.

Costineşti, *moșie*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni. Are 715 hect., aparținînd caseĭ luĭ Costin Rosetti; dă un venit de 8000 leĭ.

Costineştilor (Dealul-), *deal*, pe moșia Leorda, comuna Costinești, plasa Tîrgul, jud. Botoșani.

Costineştilor (Ponoarele-), *ponoare*, în partea de V. a satuluĭ Costinești, com. Costinești, jud. Botoșani.

Costişa, *com. rur.*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița. E așezată în capătul despre E. al județuluĭ, între com. Buhuș la E.-S., jud. Roman la E., com. Silișteși Podoleni la N., com. Socea și Cîndești la V., despărțindu-se în toate părțile (afară despre V., unde hotarul e format prin cursul rîuluĭ Bistrița), prin liniĭ convențională.

Terenurile sale sunt în mare parte accidentate, și maĭ cu osebire toată regiunea centrală și nordică, fiind străbătută de două șiruri de dealurĭ: Orbicul și Siliștea, ce se întind paralel unul de altul, în direcțiune V.-N.-E., despărțindu-se între ele prin valea pasuluĭ Orbicul; numaĭ în partea despre V.-S. se scoboară în podișe, către valea rîuluĭ Bistrița.

Este formată din satele: Costișa, Ciolpanul, Mocani, Orbicul, Sbereștĭ-de-Jos, Sbereștĭ-de-Sus și Mînoaia. Are o populațiune de 1737 suflete, cu 376 capĭ de familie; sunt 844 bărbațĭ și 893 femeĭ; 937 necăsătoriți, 683 căsătoriți, 109 văduvĭ (72 văduve) 8 divorțați; 395 băeți, 423 fete. Știŭ carte 97 persoane, nu știŭ 1640. Dintre locuitoriĭ împroprietăriți în 1864 sunt: 169 carĭ stăpînesc înșiși locurile lor; 7 ca urmașĭ; 1 loc stăpînit de către alțiĭ, 77 carĭ de și însurați și cultivatorĭ de pămînt, n'aŭ încă nicĭ un fel de proprietate.

Terenurile cultivabile și priincioase plantelor agricole aŭ o întindere de 1137 hect., carĭ, repartizate după felul semănăturilor, daŭ: 646 hect. porumb, 222 hect. grîŭ, 16 hect. secară, 98 hect. orz, 96 hect. ovăz, 3 hect. hrișcă, 7 hect. cînepă, 13 hect. rapiță, 10 hect. fasole și 2 hect. cartofĭ.

Imașul are o întindere de 85 hect. 80 ariĭ și nutrește un număr de 1664 capete de vite.

In comună sunt: 3 bisericĭ în stare bună, cu 10 deserventĭ, plătițĭ din fondurile comunale cu suma de 560 leĭ; o școală, condusă de un învățător plătit de Stat; 8 morĭ de apă; 2 pive pentru făcutul sucmanelor; doĭ fierarĭ; 7 rotarĭ.

Budgetul comuneĭ e de 5018 leĭ la venitурĭ, și de 5004 leĭ la cheltuelĭ.

Comunicația cu satele vecine se face prin: șoseaua mixtă Piatra-Bacăŭ, care traversează comuna în partea despre S.-V. paralel cu rîul Bistrița; prin calea ferată; prin șoseaua care începe de la Ratușul din vale a tîrguluĭ Buhuș și duce prin satul Orbicul-d.-j., Orbicul-d.-s.; prin șoseaua comunală, care începe din dreptul kil. 26 al șoseleĭ mixte, și duce prin satul Costișa în șoseaua Orbiculuĭ spre Siliștea; prin două alte șosele carĭ încep: una din dreptul kil. 27 și alta din dreptul kil. 28 al șoseleĭ mixte Bacăŭ-Piatra, unindu-se către satul Dureștĭ (com. Podoleni), în satul Sbereștĭ-d.-s.; prin un drum natural care duce din satul Sbereștĭ-d.-s., în șoseaua Orbiculuĭ, puțin maĭ sus de acest din urmă sat; precum și prin alte dru-

www.dacoromanica.ro

murĭ naturale care leagă diferite localităţĭ.

Costişa, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Costişa. E situat la 29 kil. depărtare de oraşul Piatra. Are o populaţie de 342 capĭ de fam. In acest sat se află: reşedinţa comuneĭ; o biserică; o şcoală, frecuentată de 12 băeţĭ şi 48 fete.

Acest sat se maĭ numeşte şi Hîrlăceşti.

Costişa, *sat*, face parte din com. Corni, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ. E situat pe malul Siretuluĭ, la S. com., la o depărtare de 5 kil. de reşedinţa eĭ.

Are o populaţie de 44 familiĭ, sau 170 suflete.

Satul fiind aşezat pe malul Siretuluĭ, locuitoriĭ se ocupă pe lîngă agricultura şi creşterea vitelor şi cu pescuirea.

Teritoriul com. este de 372 hect.

Locuitoriĭ, toţĭ foştĭ clăcaşĭ, aŭ fost împroprietăriţĭ la 1864 şi stapînesc 112 hect.; iar proprietarul moşieĭ, numită Sîrbi, stăpîneşte 260 hect.

Costişa, *cătun*, jud. Vasluiŭ, pl. Racova. Vezĭ Valea-Caselor.

Costişa, *mahala*, în satul Glăvăneşti, com. Muncelul, jud. Tecuciŭ.

Costişa, *deal*, servind ca imaş satuluĭ Buda, jud. Suceava; conţine multă piatră.

Costişa, *moşie*, situată pe teritoriul com. Costişa, pl. Bistriţa, jud. Neamţu. Formează trup cu moşia Cărmăneşti, şi în ispisoacele vechĭ stă Costişa-i-Cărmăneşti. E situată între moşiile Băneşti, Podoleni, Bodeşti, Buhuşoaia şi Siliştea. Este proprietatea d-neĭ Profira Arghiropulo.

Venitul anual al moşieĭ e de 50.000 leĭ; iar casele de locuit, 6 morĭ, 5 cîrciumĭ, 8 coşare, 1 pod peste rîul Bistriţa (care aparţine proprietăţeĭ), sunt evaluate aproximativ la suma de 60,000 leĭ.

Costişa-Satuluĭ, *deal*, jud. Vasluĭ. Vezĭ Drăgoteştilor (Dealul-).

Costişata (Rîmata), *stîncă*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, cătun. comuneĭ Besdeadul. Vezĭ Besdeadul.

Costişeĭ (Movila-), *movilă*, pe moşia Leorda, jud. Botoşanĭ, pl. Tîrgul, com. Costineşti.

Costiţa, saŭ **Costişa**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Valea-Mare. E situat pe rîul cu acelaşĭ nume, aproape de obîrşia sa şi pe deal. Are 60 capĭ de familie, saŭ 171 suflete. Vite: 24 caĭ, 80 vite cornute, 90 porcĭ şi 24 capre.

Costocani, *deal*, se întinde spre N. de satul Deleni, com. Ciorteşti, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Costofirul, *loc izolat*, în jurul comuneĭ Oteşani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Costomirul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătun. comuneĭ Pardoşi. Şi-a luat numele de la pîrîul Costomirul. Este aşezat în partea nordică a comuneĭ, la 1800 m. spre N.-V. de cătunul de reşedinţă, Ernatica, la poalele dealuluĭ Costomirul, pe rîul Cîlnăul. Are o întindere de 41 hect., cu o populaţiune de 50 familiĭ, saŭ 252 suflete, din carĭ 43 contribuabilĭ. Ştiŭ carte 21 persoane.

Costomirul, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., comuna Pardoşi. Se desface din Dealul-Babeĭ; brăzdează partea de N. a comuneĭ; se sfîrşeşte în rîul Cîlnăul; este acoperit cu păduriĭ.

Costomirul, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., comuna Pardoşi. Izvoreşte din Dealul-Cîlnăuluĭ; curge dealungul dealuluĭ Costomirul, udînd cătunul cu acelaşĭ nume, şi se varsă în rîul Cîlnăul pe partea stîngă a luĭ.

Costoroaveĭ (Pîrîul-), *afluent* al Saşteĭ-Marĭ, jud. Suceava.

Costovul, *moşie*, în jud. Brăila, com. Scorţarul-Noŭ, pe ambele maluri ale rîuluĭ Buzăŭ, între moşiile Scorţarul-Noŭ şi Deşiraţi, în întindere de 960 hect., proprietatea d-luĭ Costov.

Costuleni, *com. rur.*, formează partea de S. a plăşeĭ Braniştea, jud. Iaşi, pănă în marginea jud. Fălciŭ, fiind aşezată pe şesul dintre Prutul şi Jijia, la 21 kil. de Iaşi şi pe Dealul-Costulenilor, de-a dreapta Jijieĭ. Este formată din satele: Costuleni şi Măcăreşti, cu o populaţie de 343 familiĭ, saŭ 1408 suflete.

In partea despre S. a comuneĭ sunt dealuri acoperite cu păduriĭ; păduriĭ se află şi în partea şesuluĭ despre Prut. Toată întinderea comuneĭ e proprietatea statuluĭ.

Are 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 2 şcolĭ, conduse de 2 învăţătorĭ şi frecuentate de 74 şcolarĭ, 69 băeţĭ şi 5 fete.

Budgetul com. e de 4085 leĭ, 30 banĭ la venituri, şi de 4048 leĭ, 30 banĭ la cheltueli.

Vite sunt: 3900 capete, din

www.dacoromanica.ro

carĭ: 1477 vite marĭ cornute, 1846 oĭ, 10 capre, 183 caĭ și 384 rîmătorĭ.

In Costuleni sunt 2 morĭ, 1 de vînt și 1 de aburĭ.

Costuleni, *sat*, în partea de S. a comuneĭ Costuleni, pl. Brănișteа, jud. Iași, de a dreapta rîuluĭ Jijia. E situat sub poalele dealuluĭ Marcociul. Are o populație de 153 familiĭ, sau 645 suflete.

Are o biserică, zidită la 1858, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală, cu localul de zid, înființată în anul 1858 și frecuentată de 43 elevĭ.

Vite sunt 1765 capete, din carĭ: 531 vite marĭ cornute, 995 oĭ, 10 capre, 80 caĭ și 149 rîmătorĭ.

Costuleni, *deal*, pe teritoriul comuneĭ Costuleni, pl. Brănișteа, jud. Iași.

Coșani, *sat*, face parte din com. rur. Mănăstireni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populațiune de 132 locuitorĭ, 62 bărbațĭ și 70 femeĭ.

Coșarele, *sat*, cu 61 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Gălășești. Face parte din com. rur. Cătеasca-Popești.

Coșărelele, *sat*, face parte din com. rur. Gornetul-Cricov, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populație de 457 locuitorĭ, 235 bărbațĭ și 222 femeĭ. Se află aci o biserică, cu hramul Sf. Impărațĭ, fondată în anul 1831 de Dr. Arsache.

Coșărelele, *moșie*, județul Prahova, comuna Gornetul-Cricov, proprietatea d-luĭ Emanoil Lahovari, pe care la anul 1864 s'aŭ împroprietărit o parte din locuitoriĭ comuneĭ Gornetul-Cricov.

Coșăreni, *cătun*, pendinte de comuna Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt. E situat cam în centru, între Vitănești și Ungheni, în dreapta Vedeĭ. Are 180 locuitorĭ. Se leagă la S.-E. printr'o șosea comunală, peste Vedea, cu căt. Sîrbi-Măgura.

Coșca, *sat*, în partea de E. a com. Coșești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ. E situat în valea dintre Dealul-Mare și al Coșteĭ, vale prin care trece pîrîul cu acelașĭ nume.

Are o suprafață de 338 hect., din carĭ: 107 hect. pădure și 116 hect. loc de cultură fîneț, imaș ale proprietățeĭ, iar 115 hect. ale locuitorilor, cu 4 hect. vie. Are o populațiune de 77 familiĭ, sau 367 suflete.

Numărul vitelor e de 414: 194 vite marĭ cornute, 160 oĭ, 8 capre, 15 caĭ și 45 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă 20 pluguri și 36 care cu boĭ.

Coșca, *pîrîŭ*, izvorește din fundul satuluĭ Coșca, comuna Coșești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ; curge spre S.-E. pănă la locul numit Fîntîna-cu-Hanul, unde se unește cu pîrîul Coșești și de acolo se varsă în Racova.

Coșceĭ (Dealul-), (Coșcuța), *deal*, se întinde de la N. la S., paralel cu Dealul-Mare, din com. Coșești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, pănă la confluența pîraielor Coșca și Coșești, unde se termină. Aceste două dealurĭ formează o apărare naturală în părțile de N.-E. și S. ale satuluĭ Coșca.

Coșcodana, *baltă*, în formă de semi-cerc, în mijlocul satuluĭ Prisăcani, com. Prisăcani, pl. Brănișteа, jud. Iași.

Coșcova, *trup de pădure*, a statuluĭ, în întindere de 70 hect., pendinte de com. Bălteni, pl. Jiul-d.-s, jud. Olt, care împreună cu trupurile: Lupa și Vedița, formează pădurea Recea.

Coșcovata, *lac*, în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta. E situat la extremitatea de N.-E. a plășeĭ, pe o întinsă luncă. Acest lac comunică prin partea de N. cu Dunărea. Cînd apele acestuĭ fluviŭ sunt scăzute, lacul are o lungimea de aproape 10 kil. și o lățime de 4 kil.; iar cînd apele Dunăreĭ cresc, lacul are o întindere mult maĭ mare, astfel că ocupă toată lunca, întinzîndu-se și în jud. Brăila.

Conține mulțĭ peștĭ și racĭ, iar pe margine are trestie, papură și țiperig.

Importanța economică a acestuĭ lac este cunoscută din vechime. Radu-Vodă (călugărul Paisie), fiul luĭ Radu-Vodă cel Mare, a înzestrat mănăstirea Mislea, din jud. Prahova, cu multe moșiĭ, pe lîngă carĭ a dat și jumătate din balta Coșcovata.

Coșereĭ (Valea-), *vale*, izvorește din raionul comuneĭ Păușești-Măglași, plaiul Cozia, jud. Vîlcea și se varsă în rîul Rîmnicul, tot în raionul acesteĭ comune.

Coșereĭ (Poiana-), *poiană*, la V. de com. Zăvideni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Coșereni, *com. rur.*, în jud. Ialomița, plasa Cîmpuluĭ. E situată pe partea dreapta a rîuluĭ Ialomița și spre V. de com. Borănești, la 101 kil. de Călărași, capitala districtuluĭ.

www.dacoromanica.ro

Teritoriul comunei are o suprafață de 780 hect., din cari 270 hect. pădure și coprinde două moșii: Coșereni, cu 680 hect. și Giurești, cu 100 hect., ambele proprietăți particulare.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți 207 locuitori; neîmproprietăriți se mai află 117 locuitori.

Această comună are un singur sat, situat lîngă apa rîului Ialomița, pe țărmul drept.

Prin acest sat trece calea națională București-Urziceni. Inainte comuna avea două sate: Coșereni și Giurești, dar prin îmulțirea populațiunei, satul Giurești s'a contopit cu Coșereni, așa că azi nu mai formează sate separate. In Coșereni este reședința primăriei și a judecătoriei comunale.

Populațiunea comunei este de 1551 locuitori, cu 398 capi de familie și 1153 membrii de familie, sau 768 bărbați și 783 femei; sunt: 1521 Romîni, 3 Greci, 1 Bulgar și 26 alte naționalități; 1549 creștini ortodoxi și 2 mahometani; 412 agricultori, 4 meseriași, 10 comercianți, 3 avînd profesiuni libere, 21 muncitori și 22 servitori.

Știu carte 328 persoane.

Vite sunt: 874 boi, 192 cai și 1817 oi.

Comuna avea în 1887—1888 venituri în suma de 3430 lei și cheltueli în suma de 4179 lei.

Sunt două școli, una de băeți, cu 40 elevi și una de fete, cu 15 eleve.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascăli. In budgetul comunei este prevăzută suma de 504 lei pentru cler.

Coșereni, *cătun*, al com. Preajba-de-Pădure, pl. Ocolul, jud. Romanați. Se mai numește și Fulăi. (Vezi Preajba-de-Pădure).

Coșerila, *poiană*, com. Bălilești, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Coșerilor (Dealul-), *deal*, pe moșia Stănceni, com. Bălușeni, pl. Tîrgul, jud. Botoșani.

Coșerilor (Dealul-), *deal*, se întinde de la E. spre V., pe teritoriul com. Cucuteni, plasa Stavnicul, jud. Iași, și, unindu-se cu dealul Păușești, din com. Păușești, pl. Stavnicul, formează în partea despre S. șesul Voloaia.

Coșerilor (Dealul-), *deal*, spre E. de com. Voinești, pl. Stavnicul, jud. Iași, numit ast-fel, de la coșerile proprietățeî ce se află pe podișul luî. Se întinde de la N. spre S. și unindu-se cu dealul Frasinul, formează șesul Bahneî. E bogat în fînețe.

Coșerilor (Dealul-), *deal*, jud. Vasluiu, numit ast-fel după coșerile ce sunt pe el. Incepe din coasta apusană a dealuluî Rădiul; merge spre S.-V., pe lîngă pîrîul Bahneî; se întoarce spre S., pe lîngă șoseaua națională și prin partea de E. a satuluî și se sfîrșește de-a dreapta pîrîuluî Humărieî.

Coșerilor (Dealul-), *deal*, în comuna Solești, plasa Crasna, jud. Vasluiu, numit ast-fel de la coșerile proprietățeî ce se află pe el. Se întinde de la E. satuluî Solești; merge spre N.; se întoarce spre E., și, descriind un semicerc, se întîlnește cu Dealul-Rădiuluî.

Coșeriul, *deal*, se întinde pe teritorul comuneî și a satuluî Petrești, pl. Stemnicul, jud. Vasluiu.

Coșeriuluî (Movila-), *movilă*, pe culmea dealului ce formează malul Jijieî, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași. Și-a luat numele de la coșerile proprietățeî, ce se află lîngă ea. Aceasta movilă nu e naturală; datează din timpurî vechi.

Coșești, *com. rur.*, jud. Muscel, plasa Rîul-Doamneî, la S.-V. de Cîmpulung, capitala districtuluî. E situată pe malul stîng al rîuluî Doamna, la 32 kil. departe.

Se mărginește la N. cu com. Leicești, la S. cu com. Dîrmonești, la E. cu com. Bălilești și la V. cu com. Jupînești. Are o populație de 1812 locuitori, din cari 309 contribuabili.

Budgetul are la venituri 2238 lei și la cheltueli 2213 lei.

Se compune din 3 cătune: Coșești, Păcioiul și Petrești.

Cea mai mare parte din locuitori se ocupă cu fabricarea vaselor de lemn, precum: buți, putini, vedre și cu fabricarea de oale de pămînt.

Cultura prunelor este o principală ocupațiune a locuitorilor. Pe lîngă țuica ce fabrică, și aceastâ în cantitate până la 15000 decalitri anual, locuitorii prepară, în mari cantități, prune afumate, cu cari fac un însemnat comerciu.

In comună sunt 3 biserici, deservite de 3 preoți și 4 dascăli.

Școala, condusă de un învățător normalist, este frecentată de 45 elevi și eleve. Statul cheltuește cu întreținerea eî 1080 lei anual.

In raionul comuneî se cultivă 3 pogoane vie. Pe teritorul comuneî statul are o pădure, compusă din stejar, fag, carpen, anin, alun și plută, în întindere de 600 hect.

O șosea leagă com. Coșești

www.dacoromanica.ro

cu Dîrmonești la S. și cu Lăicești la N. Această șosea dă spre N. în calea județeană Cîmpulung-Curtea-de-Argeș.

Rîul Doamna în timpurile ploioase, și mai ales primăvară, face mari stricăciuni terenului, fie prin debordare, fie prin schimbarea matcei sale.

Coșești, *com. rur.,* în partea de E. a pl. Racova, jud. Vasluiu, de a stînga pîrîului Racova, la distanță de 22 kil. de orașul Vasluiu. Este formată din satele: Coșești, Coșca, Fundătura, Valea-Onei și Ezerul, pe o suprafață de 880 hect. din cari: 294 hect. pădure și 360 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietăței, iar 280 hect. ale locuitorilor, cu 5 hect. vii și livezi. Are o populație de 272 familii, sau 1144 suflete, din cari 33 străini.

Are 2 biserici, deservite de 2 cîntăreți; o școală; o cîrciumă.

Budgetul com. e de 1426 lei la venituri și 1418 lei, 56 bani la cheltueli.

Sunt 164 contribuabili.

Locuitorii posedă: 76 pluguri și 141 care cu boi.

Stupi sunt 60.

Coșești, *sat,* face parte din comuna rurală cu același nume, plasa Rîul-Doamnei, județul Muscel.

Coșești, *sat,* și *reședință de comună,* în centrul comunei Coșești, plasa Racova, județul Vasluiu. Este așezat pe capătul despre E. și pe ambele laturi ale Dealului-Satului, prin care curge pîrîul cu același nume. Este la distanță de 24 kil. de Vasluiu și de 14 kil. de Pungești, reședința plășei.

Are o suprafață cam de 157 hect., din cari: 12 hect. pădure și 131 hect. loc de cultură, fînaț, imaș, ale proprietăței, iar 14 hect. ale locuitorilor. Are o populație de 85 fam., sau 345 suf.

Acest sat și-a luat numele de la un răzeș, numit Postelnicul Coșeriul, ce s'a așezat întîiași dată pe acest loc.

Proprietatea satului este a locuitorilor răzeși, cari se pretind a fi coborîtori din vechii moșneni, împroprietăriți de Ștefancel-Mare, după războiul de la Racova.

Are o biserică, făcută la 1790, cu un dascăl; o școală, înființată la 1886, frecuentată de 17 elevi; o cîrciumă.

Vite: 249 vite mari cornute, 931 oi, 6 capre, 46 cai și 57 rîmători.

Locuitorii posedă 29 pluguri și 52 care cu boi.

Sunt 60 stupi.

Coșești, *deal,* în raionul comunei cu același nume, plasa Rîul-Doamnei, jud. Muscel, pe care se cultivă 150 hect. vie.

Coșești, *loc izolat,* face parte din comuna rurală cu același nume, plasa Rîul-Doamnei, județul Muscel.

Coșești, *pădure,* proprietate a statului, în întindere de 600 hect., pendinte de comuna Coșești, pl. Rîul-Doamnei, județul Muscel.

Coșești, *pîrîu,* izvorește din partea de N. a com. Coșești, plasa Racova, jud. Vasluiu, și anume din satul Fundătura; curge spre S.-E.; trece prin partea de E. a satului Coșești, și, pe teritoriul com. Ivănești, la locul numit Moarali-Haier, se varsă în pîrîul Racova.

Coșii (Valea-), *vale,* com. Fîntînele, pl. Cricovul, jud. Prahova. In această vale se varsă mulțime de pîrîiașe, cari, cînd plouă, măresc escepțional volumul apei din această vale, aducînd stricăciuni terenului.

Cosii (Valea-), *deal,* în partea de N. a com. Fîntînelele, plasa Cricovul, jud. Prahova, pe care se cultivă multă viță de vie. De cînd viile s'au filoxerat, se cultivă pe acest deal porumb și grîu. Parte servă pentru pășunatul vitelor.

Coșlugea, *sat,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, cătunul comunei Lipnița. E situat în partea centrală a plășei și cea nordică a comunei, la $2\frac{1}{2}$ kil. spre N.-V. de catunul de reședință, Lipnița. Este așezat pe valea Almalîului sau Ghiol-Ceair, la $\frac{1}{2}$ kil. spre V. de ezerul Oltina, fiind închis la N.-V. de către dealul Uzum-Bair și la S.-E. fiind mărginit de tufărișul Curt-Orman și de terenul Aliș-Pașa. Suprafața sa este de 427 hect., dintre care 12 hect. sunt ocupate numai de vatra satului și de grădini. Populațiunea sa, care este formată mai numai din Romîni, este de 154 familii, sau 629 suflete, ocupîndu-se mai mult cu creșterea vitelor și cultivarea viței de vie. Sunt podgorii însemnate la N.-E. satului și puțin și în partea vestică. Casele sunt așezate de-alungul văei Almalîului, cu o direcțiune de la S.-V. către N.-E.; mari, curate, cu un aspect cît se poate de frumos și așezate regulat, formînd ast-fel un drum drept prin mijlocul satului. Drumurile comunale care trec prin sat sunt următoarele: Satul-Nou-Cuiugiuc, care trece prin mijlocul satului, de la N.-V. către S.-V.; Pîrjoaia-Lipnița, care tae satul pe la

www.dacoromanica.ro

partea sa nordică, şi perpendicular pe cel-l'alt drum; un alt drum vine de la Cîlnia.

Coşlugea, *şir de dealurĭ*, din jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, ce se întinde pe teritoriul comunelor rurale Satul-Noŭ, Cîlnia-Gîrliţa, Lipniţa şi Gărvan. Dealul Coşlugea, culmea principală, împreună cu ramificaţiile eĭ, brăzdează partea vestică a plăşeĭ, pe cea sud-vestică a comuneĭ Satul-Nou, pe cea estică a comuneĭ Gîrliţa, pe cea vestică a comuneĭ Lipniţa, şi pe cea nordică a com. Garvan. Ramificaţiile aŭ direcţiune generală de la S. spre E., coprinse fiind ast-fel între Dunăre la N., ezerul Gîrliţa şi valea Nursus-Ceair la V., hotarul Dobrogeĭ spre Bulgaria la S., ezerul Oltina şi văile Dermen-Ceair, Satischioi-Ceair la E., coprinzînd ast-fel un teren de maĭ bine de 22.000 hect. Ramificaţiile acestuĭ şir de dealurĭ, carĭ se desfac din culmea Coşlugea sunt: la E., dealurile Uzum-Bair prelungit cu dealul Pietreĭ, dealul Cindeli; la S., dealurile Sîrtî-Iol-Bair, prelungit la S. cu dealurile Dermen-Sîrti, Ciriagi-Iol-Bair; la V. dealurile: Oliucli, Cuingiuc-Iol-Bair, Gărvan-Bair, Scorei, prelungit cu dealul Galiţa, Gîrliţa, Canlî-Dere, cu dealurile Taplic, Draca-Dervent şi dealul Cîlnia; la N. dealurile: La Două-Movile, Dealul-de-la-Cetate, Ciatal-Orman şi Dealul-dincolo-de-Silişte. Aceste dealurĭ, din pricina naturilor stîncoase, fac ca malurile Dunăreĭ şi lacurile, pe lîngă carĭ se află, să fie înalte şi rîpoase, aşa sunt ale ezerelor Gîrliţa şi Oltina; văile Licma, Cîlnia, Satischioi-Ceair. Cea maĭ mare înălţime a lor o întîlnim în Garvan-Bair, 181 m., pe teritoriul bulgăresc al com. Garvan. Înălţimea medie este de 88 m.

Movilele presărate pe acest şir de dealurĭ sunt numeroase, unele naturale, altele făcute de oamenĭ; principalele sunt: Pîrjoaia (141 m.), Coşlugea (138 m.), la N., Caragia (149 m.), Almalîcul (133 m.), Verlichioi (145 m.), Curdeli, la S. şi E., Cuiugiuc (130 m.), Iuc-Mezarli (168 m.), la S. şi V.

Basinele alimentate de accastă c ılme sunt acelea ale Dunăreĭ, iezerele Gîrliţa şi Oltina. In Dunăre se deschid văile: Ghivizlicul-Mare, Cîlnia, formată din Cîlnia-Veche şi Canlî-Dere, Licina; în iezerul Gîrliţa se deschid văile: Gîrliţa saŭ Scorei, Cuiu-Iuc-Cului, formată din văile Lamburlu-Culac, Caraghios-Ceair, Garvan-Ciair, Iaiba-Ciair, Cuiu-Giuc-Ceair, Cara-Burun-Ceair, Cîrîl-Mîsî-Ceair; în iezerul Oltina se deschid văile: Coşlugea, formată din văile: Irortie, Mîcul-Ormar, Tanasaia, Almalî-Culac, apoĭ Valea-Almalîculuĭ saŭ Ghiol-Ceair, Derca-Ceair, Lipniţa, Ciali-Ceair, Ciamurli şi balta Iort-Mac.

Pădurile, odinioară, coprindeaŭ cea maĭ mare parte din pantele şi muchiile acestor dealurĭ; azĭ însă abia 4500 hect. maĭ există în urma devastărilor Cerchezilor şi tăiereĭ neîngrijite a locuitorilor; ele sunt presărate: la V. cu pădurile Licina, Dervent, Tapsic, Galiţa, Gîrliţa; pădurile Cuiugiuc, Garvan la S.-V.; pădurile Echenli-Orman, Saidi-Orman, Iasi-Orman, Cara-Ali-Corusul, Chiresli-Orman, Saia-Curu-Orman, la S. şi S.-E.

Tufărişurile acoperă cea maĭ mare întindere, după care vin semănăturile, apoĭ fînetele şi în urmă de tot viile satelor, din care maĭ importante sunt ale satelor Cîlnia, Galiţa şi Satul-Noŭ.

In interiorul acesteĭ culmĭ, în văĭ, găsim aşezate comunele Cîlnia, Lipniţa, cu cătunele sale: Velichioi, Cuiugiuc şi Coşlugea, iar pe rebordurile exterioare sunt aşezate comunele Satul-Noŭ, cu cătunul săŭ Pîrjoaia şi Gîrliţa, cu cătunul săŭ Galiţa. Aceste comune şi cătune sunt unite între ele prin drumurĭ numeroase: calea judeţeană Ese-Chioi-Gîrliţa - Lipniţa - Curu - Orman; apoĭ drumurĭ comunale numeroase ce tae în lung şi 'n lat toate aceste dealurĭ.

Coşlugea, *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Lipniţa, şi pe al cătunuluĭ săŭ Coşlugea, de la care şi-a luat numele. Este situată în partea de N. a plăşeĭ şi cea nord-vestică a comuneĭ, pe muchea principală a dealuluĭ Coşlugea. Prin ea trece şi hotarul dintre comunele Lipniţa, şi Cîlnia. Are 138 m. înălţime. Fost punct trigonometric de observaţie rangul al 2-lea, dominînd prin înălţimea sa satul Cîlnia, valea Cîlnia-Veche şi valea Coşlugea, cum şi drumul comunal Cîlnia-Pîrjoaia, ce trece pe la poalele sale estice. Este acoperită cu verdeaţă.

Coşlugea, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul comuneĭ rurale Greci. Are o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea estică a plăşeĭ şi a comuneĭ. Din el se lasă multe ramificaţiĭ, aşa avem: la S., dealul Secarul; la E., dealul Ştubeilor şi Negoiul; la N., dealul Teilor şi Piscul-Inalt-şi-Ţuţuiat; la V., dealul Piatra-Marieĭ. Cel maĭ ridicat vîrf al săŭ este vîrful Greci, 426 m., cel maĭ înalt vîrf din judeţul Tulcea, şi chiar din Dobrogea. De pe el, vederea îmbrăţişează o întindere de maĭ multe miĭ de kilometriĭ pătraţĭ; se

www.dacoromanica.ro

vede Brăila, Galați, Măcin și Dunărea, pe o mare întindere. E de natură stîncoasă, avînd culmea acoperită cu pășuni, iar poalele și ramurile cu păduri întinse de tei mirositori, de fagi și carpeni.

Coșlugea, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei rurale Balabancea, și pe al cătunelor sale Geaferca-Rusă și Islam-Geaferca. Se desface din poalele vestice ale dealului Boclogea. Se întinde spre S., printre Văile-Stipanului și Coșlugea, avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plășei și cea nord-estică a comunei. Se prelungește la S. cu dealul Geaferca. Are 2 vîrfuri pietroase și înalte (330 m. și 312), puncte trigonometrice de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra văei pîrîului Taița, a satelor Hancearca, Geaferca-Rusă și asupra drumurilor ce le unește. Este acoperit cu păduri frumoase și pășuni bogate.

Coșlugea (La-Moara), *locuință izolată*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Lipnița și pe al cătunului său Coșlugea, de la care și-a luat numele. Este o moară de vînt, așezată pe malul văei Ghiol-Ceair, lîngă sat chiar, pe o înălțime de 119 m., unde a fost și un punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea. Dominează prin înălțimea sa valea Almalîcul-Dere, valea Ghiol-Ceair, satul Coșlugea și drumul comunal Lipnița-Coșlugea.

Coșlugea, *vale*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Satul-Nou și Lipnița. Și-a luat numele de la dealul Coșlugea, din care își ia naștere. Este formată din unirea a patru văi mai mici: Valea-lui-Iroftie, Micul-Orman, Tana-Saia și Uzum-Ceair, care toate își au începutul în poalele orientale ale dealului Coșlugea. Se împreună cîte-și patru la 2 kil. spre S.-V. de satul Satul-Nou, și, sub numele de valea Coșlugea, se îndreaptă spre E., avînd o direcțiune generală de la V. spre E., brăzdînd partea de N. a plășei și a comunei Lipnița (și a cătunului acesteia Coșlugea, căruia i-a împrumutat și numele) și pe cea sudică a comunei Satul-Nou. După un drum de 6 kil., se deschide din iezerul Oltina în partea vestică a lui, la 1 kil. mai jos de satul Satul-Nou. Malurile sunt joase și acoperite cu verdeață. Terenul străbătut de această vale și adiacentele sale este coprins între dealurile Coșlugea la V., Ciatal-Orman la N., Uzum-Bair și Dealul Pietrei la S., și iezerul Oltina la E. Printre văile secundare cari conduc către ea, cea mai însemnată e valea Almalî-Culac, pe care o primește pe dreapta, nu departe de deschiderea ei în iezerul Oltina. Această vale, ca și adiacentele sale, nu are apă în tot timpul verei, ci numai primăvara și toamna, în timpul ploilor și topirei zăpezilor. Printr'însa merge un drum comunal: Cîlnia-Satul-Nou.

Coșlugea, *vale*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunei rurale Balabancea, și pe al cătunului său Geaferca-Turcească. Izvorește din poalele vestice ale dealului Boclogea; curge printre dealurile Boclogea de-oparte, Coșlugea și Geaferca pe de-altă parte; trece prin satul Islam-Geaferca; taie drumul comunal Balabancea-Orta-Chioi, și, după un drum de peste 6 kil., se deschide în valea pîrîului Taița, pe dreapta, la 12 kil. mai jos de satul Balabancea. Și-a luat numele de la dealul Coșlugea, ale căruia poale le udă.

Coșna, *pădure*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Bogdănești. Esențe: stejari, fagi, carpeni și brazi. Are o întindere de 85 hect. și este supusă regimului silvic.

Coșna, *munte*, jud. Bacău, plasa Trotușul, com. Grozești, al cărui vîrf poartă numele de Coșnița.

Coșna, *munte*, jud. Bacău, plasa Trotușul, com. Bogdănești, pe teritoriul satului Satul-Nou.

Coșna, *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Bogdănești; care curge pe teritoriul satului Satul-Nou. Își are obîrșia în pădurea Coșnița și se varsă în pîrîiașul Hetmanul.

Coșnița, *vîrf* al munteluĭ Coșna, jud. Bacău, pl. Trotușul, de pe teritoriul com. Grozești.

Coșnița, *pădure*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Bogdănești, de pe teritoriul satului Satul-Nou.

Coșoaia, *cătun*, pendinte de com. Crevenicul-Mare sau Crevenicul-Colfeasca, din pl. Neajlovului, jud. Vlașca. Este situat pe dealul Văei-Milcovului, despre S., proprietatea d-lui Victor Ionescu.

Are o biserică, deservită de un preot și un dascăl. Ține de parohia Crevenia-Rădulești.

Are o suprafață de 1102 hect., din care s'a dat la 80 locuitori 450 hect. Este un petec de pădure de 5 hect., producînd un venit anual de 6000 lei.

Prin acest cătun trece valea Coșoaia, care dă în Valea-Milco-

www.dacoromanica.ro

vuluĭ ce o desparte despre N. de proprietatea Obedeni.

Coşoaia, *deal*, în jud. Mehedinţi, pl. Cloşani, com. urb. Baia-de-Aramă.

Coşoaia, *vale*, ce vine din Părişeşti; trece prin Colfeasca-Văcăreasca şi dă în Valea-Milcovuluĭ, pe moşia Coşoaia a d-luĭ Ionescu. E situată în pl. Neajlovuluĭ, jud. Vlaşca.

Coşoteiul, *vălcea*, prin care curge pîrîiaşul cu acelaşĭ nume, în plasa Tîrguluĭ, jud. Teleorman. Incepe dintre moşiile Drăgşani şi Cucueţi, la punctul numit Lacul-cu-Plopĭ, nu departe de hotarul moşieĭ Merişani. Ocoleşte braniştea de pe moşia Papa şi se varsă în rîul Vedea, aproape de podul de pe şoseaua Roşiori-Ciolăneşti, la capătul pădureĭ Drăgăneşti-Ţigănia. Primăvara şi pe timpurĭ ploioase Coşoteiul se varsă şi inundă pădurea Ţigănia.

Coşoveni saŭ **Onceasca**, *cătun*, pendinte de com. Bălănoaia, pl. Marginea, jud. Vlaşca, proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, situată pe ondulaţiunele maluluĭ Dunăreĭ, despre Stăneşti.

Din suprafaţa totală, 4884 hect., s'aŭ dat, la 1864, la 58 locuitorĭ, conform legeĭ rurale, 284 hect.

Are un petec de pădure de tufă de 328 hect., care se arendează anual pe preţ de 34700 l.

Are o biserică, deservită de un preot şi un dascăl. Ţine de parohia Bălănoaia.

Este departe de Giurgiŭ de 11 kil.; de Bucureşti, de 60 kil.; de staţia drumuluĭ de fer Frăteşti, de 9 kil.

Se află pe această proprietate văile: Găvanul, Valea-Duduiţiĭ, valea Coşoveni, valea Onceşti, Valea-Măgariţeĭ şi Valea-Bîlciuluĭ.

Coşoveni, *iaz*, în partea de N. a comuneĭ Uriceni, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Coşoveni, *vale*, pe proprietatea Onceşti-Coşoveni, pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Coşoveni-de-Jos, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Ocolul, la 14 kil. de părtare de Craiova.

Comuna este aşezată pe costişa dealuluĭ Lumaşiul.

Se învecineşte la N. cu comuna Pieleşti, la S. cu comuna Ghindeni, la V. cu com. Preajba şi Craiova, la E. cu com. Coşoveni-d.-s.

In partea de E. a comuneĭ se găsesc niştе movile marĭ (10) cu înălţimĭ de 4 metri. Se pretinde că sunt făcute de Comani, un popor ce a cutreerat din Olt şi până în Dunăre. In S.-V. com. sunt două morminte marĭ, lungĭ de cîte 100 m. şi late de 10 m. unde se zice că ar fi îngropaţĭ doĭ oamenĭ marĭ de statură, uriaşĭ sau jidovĭ.

In partea de V. a com. sunt 4 dealurĭ: Dealul-Vălcăneştilor, Dealul-Deleni, Dealul-Ţuturelor şi Dealul-Sîrbeĭ, acoperite cu viĭ. La locul numit Sîrba, se găseşte pietriş în mare cantitate, din care s'aŭ pavat în 1884 şoselele din amîndouă comunele Coşoveni.

Cursul de apă ce udă comuna este pîrîul Lumaşiul, ce izvoreşte din dreptul şcoaleĭ primare, din fîntîna Călugăra; curge prin partea de V. a com. Pe lîngă acest pîrîŭ se întinde un pămînt bun, pentru cultivarea legumelor, pe o suprafaţă de 4 hect.

Izvoare sunt: Ţuturele şi Bănesele, unde, legenda spune, şĭ-ar fi avut conac Banul-Mărăcine.

Ruine se găsesc: la E. de izvoarele Bănese, unde bătrînіĭ povestesc că ar fi fost curtea Banuluĭ-Mărăcine.

Numele acesteĭ comune se trage de la orăşelul Cosova saŭ Casovia, de lîngă Cîmpia-Mĭerlelor (Serbia), aşezat între Copanic şi Scopia. Legenda acestuĭ nume este următoarea: Intorcîndu-se Mircea-cel-Mare de la războiul ce a avut Lazăr, despotul Serbieĭ, cu Amurat I, împăratul Turcieĭ la 1389, pe Cîmpia-Mĭerlelor, s'ar fi luat din acele locurĭ (Casovia), în armata luĭ Mircea, 12 bărbaţĭ şi 1 femee de naţiune romînă şi cu ocazia trecereĭ armateĭ pe acest loc, (satul Coşoveni de azĭ), aceĭ locuitorĭ, cum li se mai zice 12 moşĭ şi 1 jumătate, aŭ rămas aci, cu numele de Coşoveni, de la care s'a şi dat numele satuluĭ, unde s'aŭ stabilit, de Coşoveni. Din ceĭ 12 bărbaţĭ şi 1 femee, 5 aŭ rămas aci şi aŭ dat naştere comuneĭ Coşoveni-d.-j., iar ceĭ l'alţĭ şeapte şi 1 femee aŭ mers spre E. şi aŭ fondat com. Coşoveni-d.-s.

In vechime, această comună se numea Deleni, de la un mic deal pe care este aşezată, şi era alipită pe la 1864 de com. Coşoveni-d.-s., cu care a stat unită până la 1884, Martie 26. De la această dată s'a constituit ca comună singură cu numele ce avea din nainte, adică cu acela de Coşoveni-d.-j. Azĭ, comuna are un singur sat, ce se chiamă Coşoveni-d.-j., în care este reşedinţa primărieĭ şi care coprinde două mahalale şi anume: mahalaua Bisericeĭ, pe care se află şcoala şi biserica şi mahalaua Trochiteştilor.

www.dacoromanica.ro

In comună este 1 biserică de zid, fondată la 1804, de sătenĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, ce funcționează din 1884, fiind întreținută de stat. Are 1 învățător și 17 pog. proprietate. Localul pentru școală este închiriat, construit din zid și în stare bună. In anul școlar 1892—93 a fost frecuentată de 42 băeți și 3 fete. Cu vîrstă de școală sunt 53 băeți și 42 fete. Știŭ carte 44 bărbați și 1 femee.

Populația comuneĭ este de 862 suflete, din carĭ 430 bărbați și 432 femeĭ. După legea rurală din 1864 s'aŭ împămîntenit 12 locuitorĭ, iar după legea din 1879 sunt 18 însurățeĭ.

Case sunt 214, maĭ toate de zid, avînd fie-care grădina eĭ, și bordee de lemn sunt 23.

Suprafața întregeĭ comune trece de 1900 hect., din care 1750 hect. pămînt arabil și restul pădure.

Moșiile se numesc: Lumașiul, aparținînd statuluĭ și care e arendată, de la 1883—98, cu 11350 leĭ anual și Coșoveni-d.-j., care aparține sătenilor.

Pădurea, care se numesc Lumașiul, se găsește pe moșia Statuluĭ. Are o întindere de 150 hect. A aparținut Banuluĭ-Mărăcine, apoĭ mănăstireĭ Sadova și în fine statuluĭ. Afară de pădurea Lumașiul, maĭ sunt două crînguri, în întindere de 15 hect. fie-care și două braniștĭ, în întindere de 7½ hect. fie-care. Felul arborilor ce se găsesc sunt: cerul, gîrnița, arțarul, stejarul și lemnul cîinesc.

Pe moșia locuitorilor din satul Coșoveni-d.-j. este o moară cu 1 aburĭ, unde se macină productele locuitorilor.

Pentru fabricarea țuiceĭ sunt 4 cazane. Femeile țese pînză de borangic din mătasa gîndacilor de mătasă.

Cîrciumĭ sunt 2.

Prin E. comuneĭ trece șoseaua județeană Craiova Caracal, din care se desparte șoseaua vecinală - comunală spre Ghindeni. Această șosea este largă de 7½ m.

Venitul comuneĭ pe 1892—93 a fost de 1449,72 leĭ și cheltuelile de 1391,26 leĭ.

Coșoveni-de-Jos, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Coșoveni d.-j., cu reședința Primărieĭ. (Vezĭ com. Coșoveni-d.-j.).

Coșoveni-de-Jos, *moșie*, județul Dolj, pl. Ocolul, com. Coșoveni-d.-j.; aparține locuitorilor.

Coșoveni-de-Mijloc, fost *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Coșoveni-d.-s. și azĭ mahala. Are o biserică, în altarul căreia se găsește următoarea inscripțiune:

«Această biserică este făcută de d-nul Ene Pitariu până la jumătate, apoĭ de d-nul Iancu Coșoveanu (Dăbuleanu) care o a și terminat-o împreună cu toțĭ sătenĭĭ.»

Această biserică nu are dată, dar după spusele bătrînilor este cam de 70 anĭ. Are 17 pogoane proprietate și serbează hramul Adormirea-Maiceĭ-Preciste.

Coșoveni-de-Mijloc, *nume* ce purta *com.* Coșoveni-d.-s., jud. Dolj, pl. Ocolul.

Coșoveni-de-Sus, *com. rur.*, jud. Dolj, plasa Ocolul, la 14 kil. depărtare de Craiova.

Comuna este așezată pe un loc șes, care poartă numele de șesul Coșoveni-de-Sus.

Se învecinește la N. cu com. Pitești, la S. cu comunele Malul-Mare și Coșoveni-d.-j., la V. cu comuna Preajba și la E. cu comuna Leul, din județul Romanațĭ.

Este udată de pîrîul Cîrcea, ce trece prin V. comuneĭ, la 3 kil. depărtare.

Lacurĭ sunt: Cialîciul, spre S.-E. lung de 120 stj. și lat de 40 stj.; al-Rațeĭ saŭ al-Maneĭ, la E., lung de 100 stj. și lat de 35 stj.; Curtea, la V., lung 140 stj. și lat de 20 stj., în raionul satuluĭ; Lacul-Lung, la E., lung de 130 stj. și lat de 30 stj.; Alești, la N.-E., lung de 150 stj. și lat de 50 stj.; Iazul, la E., lung de 140 stj. și lat de 15 stj.; Înșiratele, la N., lung de 70 stj. și lat de 10 stj.; Braniștea, la N., lung de 160 stj. și lat de 50 stj.

Terenul comuneĭ este șes.

Se găsesc aci niște movile marĭ carĭ încep din S. acesteĭ comune și merg către E., spre rîul Olt, prin jud. Romanați. Legenda spune că sunt făcute de Comanĭ, carĭ aŭ cutreerat, în vremurĭ depărtate, aceste locurĭ.

Către 1864, comuna se numea Coșoveni-d.-mj. și se compunea dintr'un singur sat, ce se numea tot Coșoveni-d.-mj. De la 1864 s'a alipit de comuna Coșoveni - d. - j., până la 1884, Martie 26. Astăzĭ este comună deosebită, compusă dintr'un singur sat ce poartă numele de Coșoveni-d.-s. și din mahalaua Coșoveni-d.-mj.

Are două bisericĭ, una în satul Coșoveni-d.-s. și a doua în mahalaua Coșoveni-d.-mj. Biserica din Coșoveni-d.-s. are în tindă următoarea inscripțiune:

«Această sfîntă și dumnezeiască biserică s'a început la anul 1809, (se crede că această dată este greșită) prin ctitoriĭ Diaconul Vasile, cu Mitrana, Chirea Herăscu cu Mitra, Chirea și Niculae cu Floarea, Nicolae și Nedelcu cu Ilinca, Șerban cu Rada Nedelcu și Dicu cu Safta.»

www.dacoromanica.ro

Serbează hramul Sfîntuluĭ Nicolae. Inainte de 1809 era de lemn, azĭ însă este de zid. Biserica din mahalaua Coşoveni-d.-mj. are o proprietate de 17 pogoane. In altarul eĭ se găseşte următoarea inscripţiune:

«Această sfîntă biserică este începută de d-nul Ene Pitariŭ până la jumătate, apoĭ de d-nu Iancu Coşoveanu (Dăbuleanu) care o aŭ şi terminat-o împreună cu toţĭ sătenĭĭ.»

Această biserică nu are dată, dar după spusele bătrînilor datează cam de 70 anĭ. Serbează hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ.

In comună este o şcoală mixtă ce funcţionează din 1870; e întreţinută de Stat şi comună şi condusă de un învăţător. In anul şcolar 1892—93 a fost frecuentată de 60 elevĭ (52 băeţĭ şi 8 fete). Cu vîrstă de şcoală sunt 175 copiĭ. Ştiŭ carte 177 bărbaţĭ şi 3 femeĭ.

Populaţia este de 2510 locuitorĭ, din carĭ 1270 bărbaţĭ şi 1240 femeĭ.

După legea rurală din 1864, s'au împroprietărit 60 locuitorĭ, iar după legea din 1879 sunt 4 însurăţeĭ.

Sunt 150 case şi 280 bordee. Casele sunt de zid, avînd fiecare grădina eĭ. Bordeele sunt de lemn.

Suprafaţa comuneĭ este de 3000 pog., din carĭ 2665 pămînt arabil, iar restul, izlaz, lac, teren sterp şi 100 pog. pădure.

Moşia se numeşte Coşoveni-d.-j. şi aparţine d-luĭ Const. G. I. Pleşea şi locuitorilor. Pe ea se seamănă grîŭ, orz, porumb şi ovăz. Se cresc gîndacĭ de mătase pentru trebuinţele familiare, producîndu-se în total până la 50 klg. gogoşĭ. Cînepa se scoate până la 4000 klg. fire din 10—15 pog. Pruniĭ se cultivă prin grădinele sătenilor.

Pe teritoriul moşieĭ este o singură pădure ce se numeşte Coşoveni-d.-s. şi care are o întindere de 100 pogoane şi este compusă din cer, gîrniţă şi puţin stejar. Ţuică se fabrică în 10 cazane cu 2 ţevĭ fie-care. Femeile ţese pînză de tort, de la 5000—10000 coţĭ pe an şi dimie din lînă de oaie, de la 3000—5000 coţĭ pe an.

Locuitorĭĭ aŭ parte în viile din Malul-Mare, Malul-Mic şi Sadova.

Cîrciumĭ sunt 2.

Comuna este străbătută pe o lungime de 11 kil. de şoseaua judeţeană Craiova-Caracal, de şoseaua vecinală Coşoveni-Coşoveni-d.-j., pe o lungime de 500 m. şi de 4 şosele comunale în întindere de aproape 1 kil. fie-care.

Contribuabilĭ sunt 402.

Venitul comuneĭ pe 1892—93 a fost de 3062 leĭ, 23 banĭ şi cheltuelile de 2472 leĭ, 38 banĭ.

Coşoveni-de-Sus, *sat*, judeţul Dolj, pl. Ocolul, com. Coşoveni-d.-s., cu reşedinţa primărieĭ. (Vezĭ com. Coşoveni-d.-s.).

Coşoveni-de-Sus, *moşie* particulară, jud. Dolj, plasa Ocolul, com. Coşoveni-d.-s., aparţinînd locuitorilor şi d-luĭ Const. G. I. Pleşea. Pe această moşie se cresc şi gîndacĭ de mătase.

Coşoveni-de-Sus, *pădure* particulară, jud. Dolj, plasa Ocolul, com. Coşoveni-d.-s., în întindere de 100 pog. Esenţe: cer, gîrniţă şi puţinĭ stejarĭ.

Coşoveni-de-Sus, *şes*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Coşoveni-d.-s., pe care se întinde comuna.

Coşreanca, *vălcea*, la N.-E. de com. Netoţi, jud. Teleorman.

Coşteni, *sat*, în partea de N.-E. a comuneĭ Dăngeni, plasa Jijia, jud. Botoşani. Are o suprafaţă de 227 hect. şi o populaţie de 7 familiĭ, saŭ 36 suflete, din carĭ 5 contribuabilĭ.

Vite: 14 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 82 oĭ şi 5 mascurĭ. Este 1 cîrciumă.

Coştila, *pisc*, jud. Prahova, înalt de 2500 metri d'asupra nivelului Mării-Negre. Acest munte, împreună cu Susaiul, Faţa-Găvaneĭ, Unghia-Mică, şi alţiĭ, aparţineaŭ din timpurile cele maĭ vechĭ familieĭ Dudescilor.

La anul 1804, a trecut în posesiunea unuĭ locuitor, Băltăreţu. Acest munte se stăpîneşte azĭ de M. S. Regele Carol I, şi a fost cumpărat, cu toţĭ munţiĭ de maĭ sus, în Maiŭ 1893, de la Manuk Bei, pe preţul de leĭ 850.000.

Coştila (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Muntele-Coştila, pendinte de com. Sinaia, plaiul Peleşul, jud. Prahova.

Coşul, *pisc*, com. Govora, plasa Ocolul, jud. Vîlcea.

Coşula, *plasă*, situată în partea de S. a judeţuluĭ Botoşani. Se întinde pe dealurile şi văile dintre Jijia şi Siretul.

Se mărgineşte la N. cu plăşile Tîrgul şi Miletinul, la E. cu pl. Jijia şi jud. Iaşi, la S. cu jud. Iaşi şi Suceava şi la V. cu pl. Siretul.

Se compune din 12 comune, din care una urbană:

1. *Copălăul*, cu satul Copălăul, în partea de N. a plăşeĭ.
2. *Coşula*, cu satul Coşula, spre V. de Copălăul.
3. *Cristeşti*, cu satele: Cri

www.dacoromanica.ro

stești și Schitul-Orășenĭ (Maicele), spre N.-V. de comuna Coșula.

4. *Deleni,* cu satele: Deleni, Macsut, Pîrcovaci și Slobozia, în partea de S. a plășeĭ și spre N.-V. de Hîrlăul.

5. *Feredieni,* cu satele: Feredieni, Poiana și Unsa, la N. de Deleni.

6. *Flămînzi,* cu satele: Cordunul, Flămînzi, Poiana și Prisecani, la S. de Copălăul.

7. *Hîrlăul,* com. urb., formată din orașul Hîrlăul, la marginea de S. a plășeĭ și a județuluĭ.

8. *Lătăi,* cu satele: Lătăi și Prăjeni (Siliștea) la N.-E. de com. Deleni.

9. *Rădeni,* cu satele: Bahluiul, Bascoteni, Mănăstirea-luĭ-Baluș, Rădeni, Șendreni și Vlădeni, la N. de Feredieni.

10. *Slobozia - Secătura,* formată din satul Slobozia - Secătură (Oniega), la S.-V. de Coșula.

11. *Storești,* cu satele: Storești și Frumușica (tîrgușor), la S. de Flămînzi.

12. *Uriceni,* cu satele: Bosinceni, Chițoveni, Stahna, Tamba și Tulburea.

Pămîntul, în partea de mijloc și de S., este argilos și pietros și acoperit cu păduriĭ, carĭ se întind și peste partea de V. a plășeĭ; în partea de E. și N.-E. pămîntul este argilos și ocupat de semănăturĭ.

Terenul acesteĭ plășĭ este accidentat și acoperit, în mare parte, cu codri secularĭ.

In partea de mijloc a plășeĭ se ridică un deal înalt și pietros, numit Țencușa, prin comunele Storești, Rădeni, apoĭ prin Feredieni, ia numele de Cerbătoarea, iar prin Deleni pănă la Hîrlăŭ, numele de Pietrăria.

De o parte și de alta a acesteĭ șire se prelungesc, spre S., dealurĭ ce mărginesc Bahluiul și afluențiĭ săĭ pe ambele părțĭ. Ast-fel sunt: Dealul-Mare, Stăniștea, Lebăda, Bursucul, Bolohanul și Pietrăria în comuna Slobozia-Secătura; Hîrtopul, Ivășcoaia, Melci și Prisecani, în comuna Flămînzi; Holmul, Dealul-Roș și Țencușa, în com. Storești; Holmul, în com. Rădeni; Cerbătoarea, Holmul, Nacul, Poiana, Raiul și Unsa, în com. Feredieni; Cetățuia, Gurgueta, Holmul, Lutul-Galben, Dealul-Mare, Mărul-Scumpuluĭ, Modruzul, Pietrăria și Dealul-Pietreĭ, în com. Deleni.

In partea de N. și N.-E. a plășeĭ, se întind, pe ambele părțĭ ale pîrîuluĭ Miletinul, maĭ multe șire de dealurĭ, din care cele maĭ principale sunt: Albia, Dumbrava, Dumbrăvița, Furnicari, Ghilonești, Cierul, Ursoaia și Teișul, în com. Cristești; Buda, Cerbul, Jorovlea și Varnița în comuna Copălăul. Gornitul, Tamba și Voloca, în com. Uriceni, Movila-Părului și Prăjești, în com. Lătăi.

Văĭ sunt înguste și puține; cele maĭ însemnate sunt: Valea-Miletinuluĭ, care străbate plasa în partea de N.-E. și e cea maĭ mare; apoĭ Oneaga, Bahluiul, Bahna, Tulburea, Scînteia și Dodolea, în dreapta Miletinuluĭ, iar Novaci și Prăjanul, în stînga luĭ.

Apele ce udă această plasă sunt: Miletinul, care udă partea de N.-E. a plășeĭ, trece prin comunele Cristești, Coșula, Copălăul, Uriceni și Lătăi și primește ca afluențĭ din dreapta: Pîrîul-Satuluĭ (Storești), mărit cu Petricelul, Tulburea, cu Stahna și Bahna, Pîrîul-Vlădenilor, Cornaciul, cu Pălăncuța, Oneguța, cu Pîrîul-Cruceĭ și pîrîul Putreda, iar în stînga Prăjanul și Novaci.

Bahluiul, udă partea de S. a plășeĭ, curgînd prin pădure, trece pe lîngă Hîrlăul și apoĭ în jud. Iași. Primește din diferite văĭ ale codrilor Deleni, de unde izvorește, maĭ multe pîrîiașe, precum: Văcărița, Racoșul, Humosul, Tisa și Pîrcovaci, din dreapta și Măgioara și Recea, din stînga.

Sunt maĭ multe iazurĭ, și anume: Leahul și Nacu, în com. Feredieni; iazul de la Valea-Rea, Movila-Părului și Hranaciul, în com. Lătăi; Lipoveni și Tofănească, în com. Cristești.

Suprafața plășeĭ e de 52400 hect.

Cea maĭ mare parte din întinderea plășeĭ e acoperită cu păduriĭ seculare, și numaĭ partea de N., N.-E. și E. este cîmpoasă și ocupată cu semănăturĭ.

In privința culturilor, terit. este ast-fel împărțit: cu grîŭ, ovăz, păpușoiu, etc. se cultivă 22200 hect.; cu viĭ, 200 hect.; acoperite cu păduriĭ sunt 19900 hect., din carĭ 16502 hect. proprietățĭ particulare și 3398 hect. ale Statuluĭ (pădurea Coșula și Feredieni); iar restul de 10231 hect. din întinderea plășeĭ sunt imașe, fînețe și locurile satelor.

Producțiunea cerealelor s'a evaluat, în 1890, la 52733 hectolitri grîŭ, 128979 hectol. păpușoiŭ, 2419 hectol. secară, 16569 hectol. orz, 8857 hectol. ovăz, 6998 hectol. rapiță, 128 hectol. hrișcă.

Vite în 1890: 8427 boĭ și vacĭ, 1818 caĭ, 12366 oĭ și 2588 porcĭ.

Animale sălbatice pentru vînat se găsesc foarte multe, în regiunea păduroasă; ast-fel, în codri, se găsesc capre și porcĭ sălbaticĭ, lupĭ, vulpĭ, epurĭ, dihorĭ, etc.

Industria, în această plasă, se înseamnă prin o velniță de spirt

www.dacoromanica.ro

în com. Delenĭ, care produce 4000 decalitri spirt și 2 micĭ fabricĭ de spirt de drojdiĭ și de tescovină în Hîrlău, 2 fabricĭ de uleiŭ în Hîrlău, 1 fabrică de sticlă la Storești, 3 morĭ cu aburĭ și 22 morĭ de apă.

Lemnăria și rotăria sunt bine dezvoltate, în toate comunele fiind bogăție de lemn, dar maĭ mult în Hîrlău; olăria, în com. Feredieni.

Industria pĭetrelor de moară din com. Deleni este vestită; aceste cariere aduc un venit anual de 20000 leĭ; apoĭ vin numeroasele cariere de pĭatră pentru construcțiĭ și șosele din com. Storești, Feredieni, Slobozia-Secătura.

Comerțul constă din desfacerea cerealelor, apoĭ vine: lemnăria pădurilor, vinurile, animalele și produsele industriale, cariere, etc.

Piețele de desfacere sunt Botoșani și Hîrlău și de aci la Tg.-Frumos (Iași).

Pentru comunicațiune este calea națională de la Hîrlău la Botoșani, care trece prin miljocul plășeĭ, legînd maĭ toate comunele între ele; sunt apoĭ maĭ multe șosele vecinale-comunale, care leagă comunele cu calea națională.

Populația plășeĭ Coșula este de 4952 familiĭ, saŭ 21911 suflete, din carĭ 4196 suflete în orașul Hîrlău, iar restul de 17715 în sate. Sunt 5520 contrib.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor și cultura viilor, iar ceĭ din regiunea pădurosă cu lemnăria, pĭetrăria și olăria; ceĭ din orașul Hîrlăul, cu comerciul, micĭ industriĭ și parte cu agricultura și cultura viilor.

Eĭ posedă 3230 stupĭ cu albine. Plasa se administrează de 1 subprefect cu reședința în Hîrlău.

In privința judiciară ea formează un ocol cu plasa Miletinul; reședința judecătorieĭ e în Hîrlău.

Serviciul sanitar se face de 1 medic de plasă, 1 vaccinator, 5 moașe.

Biserici sunt 25, deservite de 20 preoțĭ și 32 cîntărețĭ. Este o mănăstire, numită Coșula, de călugărĭ, desființatele schiturĭ: Lacurile, Unsa, Schitul Orășeni saŭ Maicele, Schitul-luĭ-Baloș.

Școlĭ sunt 14, din carĭ una urbană de băeți și 2 rurale, 8 școlĭ rurale mixte, 1 școală urbană de fete și 2 școlĭ rurale, cu 4 instituitorĭ, 4 institutoare și 1 maestră, 10 învățătorĭ și 2 învățătoare. Școalele rur. sunt frecuentate de 393 băeți și 50 fete și cele urbane de 133 băeți și 95 fete.

Coșula, *plasă*, în jud. Dorohoiŭ, mărginită la N. cu plășile Herța, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Hilișeul, din astă plasă, despre Tîrnauca din acea plasă și cu Prutul-de-Sus, de care se desparte prin hotarul moșielor: Trestiana, Broscăuți, Carasa, Miclăușeni, Corlăteni și Vlădeni din astă plasă, despre Liveni, Popeni, Dumeni și Cordăreni din acea plasă; la S. se mărginește cu jud. Botoșani, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Prăștești, Brăești, Găureni, Popeni, Dimăcheni, Mateeni și Vădeni din astă plasă; despre Bucecea, Pitulășeni, Cotîrgaci și Călugăreni din acel județ; la E. cu plasa Prutul-de-Sus, de care se desparte prin hotarul moșielor: Hilișeul, Buhaiul și Șendriceni din astă plasă, despre Ibănești și Pomîrla din acea plasă și cu plasa Bașeul, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Mătceni și Vlădeni din astă plasă, despre Codrul-Stamateĭ și Vorniceni din acea plasă; iar la V., cu plasa Berhometele, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Hilișeul, Buhaiul, Șendriceni, Prelipca, Saucenița, Horlăceni, Coroveiul și Brăești din astă plasă; despre: Tureatca, Dersca, Lozna, Vîrful-Cîmpuluĭ și Ionășeni din acea plasă.

Forma teritorială a plășeĭ nu se poate asemăna cu nicĭ o figură regulată. Pe cît la N. este de tot îngustă între com. Tureatca și Hănești, pe atîta la S. este largă între moșiile Ionășani și Durnești.

Suprafața plășeĭ e de 40,839 hect., 21 ariĭ, din carĭ: 6381 hect. 17 ariĭ sunt pădure și 34458 hect. 04 ariĭ cîmp.

Aceste din urmă se împart: 9070 hect., 93 ariĭ, partea clăcașilor împroprietăriți după legea din 1864; iar 25384 hect. 69 ariĭ, partea proprietățeĭ moșiilor, cu 6381 hect., 17 ariĭ, pădure.

Plasa se află așezată între două culmĭ întinse de dealurĭ, ale căror ramificărĭ, lăsate pe dreapta și stînga lor, formează maĭ multe văĭ, udate de diferite pîrae, între carĭ se află și rîul Jijia.

Solul e bun în toată partea cîmpeană și, prin fertilitatea sa, dă răsplata cuvenită ostenelilor agricultorilor. Compoziția luĭ este, maĭ în tot locul, în proporțiunĭ potrivite, de lut și nisip cu humusul necesar. In partea pădurosă care e în mică parte, calitatea e maĭ slabă, servind maĭ mult la pășunarea vitelor.

Pădurile acoper o parte din teritoriul plășeĭ, maĭ mult pe șirul dealurilor din linia Siretuluĭ; aceste pădurĭ sunt îndestulătoare și de bună calitate; din speciile diferite de arborĭ ce

www.dacoromanica.ro

conțin se scoate multă cătime de lemn pentru construcțiuni și pentru ardere.

Apele sunt abundente. Din 67 iazuri existente, pe deosebite moșii, cele mai principale sînt: Balicăi, de 60 hect., 16 arii, pe Brăești; al Fălcienilor, de 28 hect. 65 arii, pe Corlăteni; al Borcei, de 25 hect., 78 arii, pe Vlădeni; Moțocul, de 20 hect. 87 arii pe Miclăușeni; Moscalul, de 15 hect. 04 arii, pe Broscăuți; Ciobălăul, de 12 hect., 18 arii, pe Văculești; Lipovanul, de 7 hect., 52 arii pe Văculești; Dimache, de 4 hect., 30 arii, pe Dimăcheni; Arbore, de 3 hect., 59 arii, pe Sauceniță; al-Plopilor, de 2 hect., 87 arii, pe Trestiana; Cerchez, de 24 hect., 15 arii, pe Șendriceni; și Ghițescu, de 1 hect., 54 arii pe Prelipca.

Dintre pîraele cu un curs mai mult sau mai puțin lung, cele mai principale sunt: Brăiasca, începător de pe Văculești, se varsă în Signa, în jud. Botoșani; Buhaiul, începător de pe Dersca, se varsă în Iezerul-Dorohoiului; Carasa, de pe Broscăuți, se varsă în Jijia; Ciobălaea, începător de pe Horlăceni și Dolina de pe Văculești, se varsă în Strahova; Ghiliul, de pe Lozna, se varsă în Buhaiu; rîul Jijia, începător de pe Hilișeul-Curt, se varsă în Prut; Lozneanul, de pe Lozna, se varsă în Strahova; Sihna, de pe Bucecea, jud. Botoșani, se varsă în iazul Dracșani; Strahova, de pe Văculești, se varsă în Buhaiu; Tinca, de pe Tîrnauca, Vladnicul de pe Vlădeni, și Zahorna de pe Ibănești, se varsă în Jijia.

Populația este de 3843 locuitori; după recensămîntul din 1890 sunt: 3731 familii; 14731 suflete.

Aproape întreagă această populație este agricolă. Sunt puțini meseriași, comercianți proprietari, funcționari și o mică parte străini.

In 1885 erau 24 biserici, din cari două închise pentru cauză de ruină, deservite de 15 preoți, 30 cîntăreți și 22 pălămari.

Numărul școlilor era de 7, cu 7 învățători și 552 elevi, băeți și fete.

Impărțirea administrativă a plășei Coșula, este făcută în 7 comune rurale:

1. *Brăești*, cu satele: Brăești, Buciumeni, Poiana, Prăștești și Popeni.

2. *Broscăuți*, cu satele: Broscăuți, Slobozia și Trestiana.

3. *Corlăteni*, cu satele: Corlăteni, Carasa, Davidoaia, Miclăușeni, Miclăușeni-Duber și Vlădeni.

4. *Dimăcheni*, cu satele: Dimăcheni și Măteieni.

5. *Hilișeul*, cu satele: Hilișeul-Curt, Hilișeul-Gafencu și Hilișeul-Galațu.

6. *Șendriceni*, cu satele: Boșia, Buhaiul, Cobîla, Șendriceni-de-Jos, Șendriceni-de-Sus și Strahova.

7. *Văculești*, cu satele: Goroveiul, Horlăceni, Prelipca, Sauceniță și Văculești.

Coșula, *com. rur.*, în partea de N. a plășei Coșula, jud. Botoșani. E formată din satul Coșula. Și-a luat numele de la mănăstirea de călugări, Coșula.

Teritoriul său, compus din mulțime de coline și văi înguste, are o suprafață de 4497 hect., din cari 758 hect. pămînt cultivabil, 1451 hect. fînețe și imașuri și 2288 hect. pădure, compusă din fag, carpen, stejar și teiu; sunt 54 hect. vii, cari au produs în 1892, 2700 hectol. vin.

Moșia e a statului căreia aparține pădurea și o mică porțiune din partea cîmpoasă.

Comuna are o populație de 500 familii, sau 2714 suflete, din cari 1307 bărbați și 1407 femei, cari locuesc în 475 case. Sunt 380 contribuabili.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și cu lemnăria.

Prin partea de N.-E. a comunei trece calea națională Botoșani-Hîrlăul.

Vite sunt: 1035 boi și vaci, 179 cai, 1075 oi și 320 rîmători. Stupi cu albine sunt 150.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, condusă de 1 învățător și frecuentată de 35 elevi.

Budgetul comunei are la venituri 4651 lei și la cheltueli 4450 lei, 91 bani.

Sunt 4 cîrciumi.

Coșula, *mănăstire* de călugări, jud. Botoșani, fondată, se zice, de Mateĭ Coșulvei, vistiernicul lui Ștefan-cel-Mare.

Această mănăstire se află așezată chiar în mijlocul satului și com. Coșula din pl. Coșula.

Imprejurul mănăstirei, s'au așezat cîte-va familii, cari se numeau Scutelnicii-Mănăstirei, oameni cari făceau serviciile necesare mănăstirei, precum: tăiatul lemnelor din pădure, măcinatul, mici culturi de legume, etc. Cu vremea, așezîndu-se pe lîngă scutelnici și alte familii și mai înmulțindu-se, au format satul Coșula.

Se știe că oamenii de pe lîngă mănăstiri, erau apărați de greutățile ce apăsau pe poporul cel-alt și apoi în timp de încălcări ale armatelor străine, găseau mai ușor scăpare în locuri retrase și în păduri, unde se găseau mănăstirile.

Coșula, *pădure* a statului, pe moșia Coșula, com. Coșula, jud. Botoșani. Esențe: fag, stejar,

www.dacoromanica.ro

carpen și teiŭ. Se exploatează sistematic. Are o întindere de 2288 hect.

Coșula (Valea-), *pîrîiaș*, format pe teritoriul com. Păunești, jud. Putna. Se varsă în Siret.

Coșuleni, *sat*, în partea de V. a com. Bălușeni, pl. Tîrgul, jud. Botoșani. Are o suprafață de 596 hect. și o populație de 55 familiĭ, saŭ 201 suflete, din carĭ 20 contribuabilĭ.

Vite sunt: 70 boĭ și vacĭ, 15 caĭ, 60 oĭ și 100 porcĭ.

Este 1 cîrciumă.

Coșurile, *loc cu pădure*, în com. rur. Izvorul-Bîrzeĭ, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți.

Coșuștea, *pîrîŭ*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani. Este cel maĭ principal afluent al rîuluĭ Motrul. Își ia sorgintea din muntele Piatra-luĭ-Stan, din pîraiele: Cănicea, Izvernea, Saliștea și Turbata, care se unesc în apropiere de Turbata, curge spre Nadanova, de unde își ia numele de Coșuștea, și-și continuă cursul pe la comunele Cerna-Vîrful, Dîlbocița, Ilovățul, Sisești-d.-s., Sisești-d.-j. și Ciovîrnăvani. Aci, după ce primește în dreapta afluentul Cocorova, trece la com. Căzănești și Severinești, unde primește, tot pe dreapta, afluentul Govodarva; își urmează cursul spre comuna Ercea și Corcova, unde se varsă în Motrul. Valea Coșusteĭ este crivinoasă și fertilă.

Coșuștea, *vale*, în com. rur. Căzănești, pl. Motrul-d.-s., județul Mehedinți.

Coșuștea-Furcă, saŭ **Furca-Coșusteĭ**, *deal*, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna.

Coșuștița, *pîrîŭ*, în com. rur. Crăgești, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Coșvana, *afluent* al Șomuzuluĭ Mic, în com. Giurgești, județul Suceava.

Cotacul, saŭ **Horja**, *iaz.* (V. Rogoza-Bujora, pîrîŭ, com. Oțeleni, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ).

Cotarca, *braț* (prival), în jud. Ialomița, plasa Ialomița-Balta, insula Balta, com. Fetești.

Cotea, *vale*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j. Ține de com Ruptura.

Coteana, *com. rur.*, pl. Siul-d.-s., jud. Olt. E situată pe șesul numit Coteana, pe vălceaua Ciocîrlia, Valea-Oltuluĭ, vălceaua Oboga și Valea-Dîrjovului, la 17 kil. departe de capitala județuluĭ și la 5 kil. de a plășeĭ.

Se compune din 6 cătune: Coteana, Ipotești, Puturoasa, Ordorești, Brebeni-Sîrbĭ și Brebeni-Romînĭ. Are o populație de 4576 locuitorĭ, din carĭ 1024 capĭ de familie; 789 contribuabilĭ; sunt 887 case de locuit și 48 bordee.

Se spune că această comună ar fi întemeiată cam de vr'o 250 anĭ, maĭ întîiŭ pe malul stîng al Oltuluĭ, la Ipotești. Primiĭ săĭ locuitorĭ aŭ fost Bălășești și Ciovinești. Maĭ tîrziŭ s'aŭ mutat pe vălceaua Ciocîrlia, 5 kil. spre E. de unde se află azĭ, spre a fi maĭ la o parte din drumul cel mare, care trecea pe valea Oltuluĭ, și unde eraŭ expușĭ deselor prădărĭ ale Turcilor, cum și inundațiunilor impetuosuluĭ rîŭ. Aci venirĭ apoĭ maĭ multe familiĭ de Bulgarĭ fugițĭ de peste Dunăre. Populațiunea eĭ se compune azĭ din: 1715 Romînĭ, 2081 Bulgarĭ, 179 Țiganĭ, 8 Grecĭ și 7 Ungurĭ.

Romîniĭ, Bulgariĭ și parte din Țiganĭ se ocupă escluziv cu agricultura și viticultura; parte din Țiganĭ sunt fierarĭ, lăutarĭ și cărămidarĭ; Ungurii sunt fierarĭ și Greciĭ, comercianțĭ. Afară de aceștia maĭ sunt și alțĭ 30—35 meșteșugarĭ, de diferite naționalităților, carĭ se maĭ ocupă cu croitoria, cizmăria, cojocăria, abageria, dulgheria, dogăria, etc. Eĭ desfac produsele muncieĭ lor în comună și în tîrgurile din Slatina, Caracal și alte stațiunĭ de căĭ ferate din apropiere.

Pămîntul fiind aci forte fertil, locuitoriĭ sănătoșĭ, robuștĭ, sunt maĭ toți avuțĭ. Mulțĭ din eĭ păstrează costumul național bulgar.

In Coteana sunt 3 moșiĭ însemnate: Coteana-Ipotești, proprietatea prințuluĭ Grigore Basarab-Brîncoveanu, cu 5500 hect. arabile și 2500 hect. pădure; Brebeni-Romînĭ, Brebeni-Sîrbĭ Ordorești, cu 5000 hect. arabile și 200 pădure; Puturoasa, cu 451 hect. arabile și 375 pădure cu lemne de stejar, frasin, arțar, jugastru, etc. Partea din această pădure s'a tăiat și parte din moșie s'a vîndut de stat.

S'aŭ împroprietărit la anul 1864, pe 1670 hect., 528 locuitorĭ; 322 s'aŭ împroprietărit pe moșia prințuluĭ Brîncoveanu; 189 în Brebeni, pe moșia d-luĭ Simonide și 27 în Puturoasa, pe proprietatea statuluĭ. Sunt și 3 moșnenĭ în cătunul Ordorești, posedînd 18 hect. Locuitoriĭ posedă: 307 caĭ, 208 epe, 1292 boĭ, 730 vacĭ, 344 bivolĭ, 105 capre, 11432 oĭ și 979 porcĭ.

Teritoriul comuneĭ ocupă o suprafață de aproape 11300 hect. In raionul eĭ sunt 3 bisericĭ: una în Coteana, zidită la anul 1866, a doua în Ipo-

www.dacoromanica.ro

tești, zidită la 1882; a treia în Brebeni-Romînĭ, zidită la 1845. Sunt deservite de 7 preoțĭ, 1 diacon, 3 cîntăreți și 2 paracliserĭ, plătiți din budgetul comuneĭ.

Școala s'a înființat de 12 anĭ, de cînd funcționează fără întrerupere. Localul e proprietatea comuneĭ și e în bună stare. Se frecuentă de 110 elevĭ (102 băeți, 8 fete) din numărul de 499 copiĭ (297 băeți, 202 fete) în vîrstă de școală. Cu întreținerea eĭ, statul cheltuește anual 2808 leĭ. Știŭ carte 127 bărbați și 15 femeĭ.

In școală se învață și agricultura.

In această comună se fabrică aproximativ: 42 hectol. rachiu 15 hectol. țuică, 536 hectol. vin. Cultura gîndacilor dă 10—15 kgr. borangic. Stupĭ sunt 198.

Budgetul comuneĭ are la venitură ca și la cheltueli 12050 leĭ.

Teritoriul comuneĭ e străbătut de următoarele șosele: șoseaua județeană Turnu-Măgurele - Slatina, care o traversează de la N. la S.; șoseaua vecinală care, spre E., o leagă cu com. Bărcănești, cătr. Greci; șoseaua comunală Coteana-Ipotești și Coteana-Izvoarele.

Se află o moară cu aburĭ și 5 pe apă.

Teritoriul eĭ e brăzdat de cîte-va dealurĭ, puțin ridicate, pămîntul fiind maĭ mult șes: dealul Obogi, la V.; Dealul-Brebenilor, la N.-V.; Dealul-Jidului la N. și Teișul. Aceste dealurĭ prezintă cîte-va piscurĭ, ca: Boia la S.; Piscul-Cazacilor și Spînzurătoarea, la V.

De la S.-V., începînd din Olt (la S. de cătr. Ipotești), pleacă Brazda-luĭ-Novac, trece pe la N. de Coteana și apoĭ ia direcțiunea N.-E.

Văicelele care îĭ udă teritoriul aŭ toate direcțiunea de la N. la S. și sunt următoarele: Oboga și Dîrjovul, în care se varsă Brebenelul, format din Jidul și Lupa; Ciocîrlia, Miloveanul, Purcelul, Fîntîneaua, se împreună la N. de satul Coteana, de unde formează pîrîul Cotenița, care trece pe teritoriul comuneĭ Bălănești și se varsă în Iminog.

Sunt pe teritoriul acesteĭ comune și cîte-va fîntînĭ, care poartă diferite numirĭ ca: Fîntîna-Turculuĭ, a luĭ Gaiță, a luĭ Ciovînă, a Neamțuluĭ, a Hoților și altele.

In partea de N.-E. a satuluĭ Coteana, pe platoul dintre văl ceaua Purceluluĭ și Fîntăneaua, se află o măgură numită Măgura-Mirceĭ.

Vecinătățile acesteĭ comune sunt: la N., Slatina și comunele Turia, Bălteni și Perieți; la E., Mierlești, Bărcănești și Izvoarele și la S., Bălănești

Coteana, *sat*, face parte din com. cu acelașĭ nume, pl. Siul-d.-s., jud. Olt. E situat pe văicelaua Ciocîrlia și platoul Coteana.

Are o populațiune de 2248 locuitorĭ, din carĭ 298 sunt împroprietăriți după legea rurală. Are 1217 hect. pe moșia Principeluĭ Bîncoveanu. E reședința comuneĭ. Are o școală clădită de curînd; o biserică, zidită la 1866, care s'a reparat maĭ tîrziu, tot cu cheltuiala locuitorilor. E deservită de 4 preoți, 1 diacon și 1 cîntăreț. Locuitoriĭ posedă: 446 boĭ, 625 vacĭ, 265 bivolĭ, 210 caĭ, 5290 oĭ și 515 porcĭ.

Printr'însul trec două șosele: Slatina-Turnu-Măgurele și Ipotești - Izvoarele. Locuitoriĭ maĭ toți sunt Bulgarĭ. Se zice că îșĭ trage numele de la un haiduc, numit Cotea, care ar fi locuit în vechime prin aceste locurĭ, păduroase pe atuncĭ.

Coteana, *deal*, în raionul comuneĭ Coteana, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, pe care se cultivă 42 hect. vie.

Coteasca, *numire* ce se dă uneĭ *părți* din *com.* Vlădești, plasa Rîurile, jud. Muscel.

Coteasca, *loc isolat*, în partea de N. a comuneĭ Golești, pl. Rîurile, jud. Muscel, în apropiere de rîul Bratia.

Coteasca, *pădure* a statuluĭ, pendinte de com. Golești, pl. Rîurile, jud. Muscel, în întindere de 143 hect., formată din 4 trupurĭ: Dealul-Corbul (20 hect.), Dealul-Bagna (40 hect.), Zăvoiul-de-pe-Bratia (8 hect.) și Vierosanca (75 hect.).

Coteiașul, *măgură*, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Negoiul, de unde începe limita de E. spre com. Cătanele.

Coteiul, *movilă*, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Cătanele, de lîngă care începe hotarul de V. spre com. Negoiul.

Coteneasca, *vale*, com. Bădeni-Pămînteni, pl. Dîmbovița, jud. Muscel.

Cotenești, *sat*, face parte din com. rur. Bădeni-Pămînteni, pl. Dîmbovița, jud. Muscel.

Are o populație de 381 locuitorĭ (167 bărbați și 214 femeĭ), din carĭ 94 capĭ de familie.

Are o biserică, fondată de vătaful Ion, deservită de 1 preot și 1 dascăl.

Este situat pe țărmul stîng al rîuluĭ Dîmbovița.

www.dacoromanica.ro

Coteneşti. Vezĭ Vîlnicul, judeţul Muscel.

Coteni, *sat,* cu 30 fam., jud. Argeş, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Launele-d.-s.

Coteni, *sat,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Tămaşi. E situat la Nordul eĭ pe Valea-Siretuluĭ şi la poalele dealuluĭ Coteni, la o depărtare de 5900 m. de satul Tămaşi. Capĭ de fam. sunt 9, suflete 24.

Vite sunt: 8 caĭ şi 18 vite marĭ cornute.

Coteni, *sat,* jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., com. Ruşi. E situat aproape de malul Siretuluĭ, în faţa satuluĭ Buhociul şi pe costişa dealuluĭ Bobeica, la o depărtare de 3 kil. de satul Ruşi. Capĭ de fam. sunt 45, sufl. 162.

Vite: 7 caĭ, 162 vite marĭ cornute şi 5 porcĭ.

Coteni, *cătun,* al com. Obîrşia, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. E aşezat spre N. de Obîrşia. Are 60 capĭ de fam., saŭ 250 suflete. Este o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot.

Coteni, Ilfovăţul, saŭ **Găsteşti-Coteni,** *cătun,* pendinte de comuna Gîsteşti-Roman, pl. Neajlovuluĭ, jud. Vlaşca. E situat pe valea Gîsteşti saŭ Ilfovăţul.

Locuitorĭĭ, împroprietăriţi la 1864, aŭ luat o suprafaţă de 150 hectare.

De acest cătun ţine o suprafaţă de 40 hect. pădure, care ţine de ocolul silvic Ghimpaţi.

Coteni, *deal,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Tămaşi.

Coteni, *pădure,* jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., de pe teritoriul com. Ruşi.

Coteni, *petic* de *pădure,* în jud. Vlaşca, proprietatea statuluĭ, în suprafaţă de 40 hect.; depinde de com. Gîsteşti-Roman şi de ocolul silvic Ghimpaţi.

Coteniţa, *pîrîŭ,* jud. Olt, pe valea cu acelaşĭ nume. Se formează la S. de satul Coteana, din văl-celele: Ciocîrlia, Miloveanul, Purcelul şi Fîntîneaua, care-şĭ iaŭ naştere pe teritoriul comuneĭ Coteana, la N.-E. Curge apoĭ către S., traversează teritoriul comuneĭ Bălăneşti, pl. Siul-d.-s., şi dă în Iminogul. Parcurge, şerpuind, o distanţă de 15 kil.

Coteşti, *com. rur.,* jud. Muscel, pl. Rîurile, la S.-V. de Cîmpulung, 10 kil. departe de acest oraş. Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bughea.

Are o populaţie de 572 locuitorĭ (281 bărbaţĭ şi 291 femeĭ), cu 133 capĭ de familie; locuesc în 129 case.

Se mărgineşte la N. cu com. Godeni, la S. cu com. Capul-Piscului, la E. cu com. Schitul-Goleşti, la V. cu com. Aninoasa.

Locuitorĭĭ se ocupă mult cu cultura pomilor roditorĭ, maĭ ales a prunilor.

Sunt 114 contribuabilĭ.

Budgetul com. e de 953 leĭ la venit. şi 972 leĭ la chelt.

Locuitorĭĭ posedă: 15 caĭ, 200 capre, 250 oĭ, 120 boĭ, 300 vacĭ şi 500 porcĭ.

Rîul Bughea trece prin mij locul comuneĭ. Locuitorĭĭ sunt moşneni. Comuna are ca 150 hect. loc de cultură şi 100 hect. izlaz pentru păşune.

In partea de V. a Coteştilor este pădurea Aninoasa.

Patru şosele comunale înlesnesc comunicaţia prin comună.

Are o biserică, cu hramul Naşterea-Maiceĭ-Domnuluĭ, clădită de locuitorĭ la anul 1880, şi acum deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Ştiŭ carte 83 bărbaţĭ.

Şcoala, cu întreţinerea căreia statul cheltueşte 1242 leĭ anual, se frecuentă de 45 elevĭ şi 5 eleve, din numărul de 110 (60 băeţĭ şi 50 fete) cu vîrstă de şcoală.

Stupiĭ cu albine produc anual până la 200 kgr. miere şi 140 kgr. ceară. Prunele daŭ în termen mijlociŭ până la 6000 decal. ţuică pe an. Locuitorĭĭ desfac produsul munceĭ lor la Cîmpulung.

Coteşti, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, pe pîrîul cu acelaşĭ nume.

Şĭ-a luat numele — se zice — de la proprietatea unuĭ căpitan, Stan Cotea, dată luĭ printr'un hrisov de către Radu-cel-Mare, Domnul Munteniеĭ.

Este aşezată la N. judeţuluĭ, la 31 kil. spre N. de oraşul R.-Sărat, şi în partea de mijloc a plăşeĭ, a căreĭ reşedinţă este. Comunele învecinate sunt: Budeşti la 2 kil.; Blidari, la 2 kil., Bonţeşti şi Cîrligi, la 4 kil.; Faraoane şi Goleşti, la 9 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Blidari şi Cîrlige, despărţindu-se prin pîrîul Valea-Blidarele, la E. cu Goleşti, la S. cu Budeşti, la V. cu Odabasca, despărţită prin Dealul-Corniţelor.

Este o com. din regiunea dealurilor. Este brăzdată la N. de Dealul-Gurbănoasa; la V. de Dealul-Schituluĭ şi de Dealul-Roşu; la S. de Dealul-Urechecheştilor.

E udată de micĭ pîrae neînsemnate: Dălgovul, prin mijloc; Blidari, la N. Lacurĭ sunt: Lacul-Turbure, Schitul-Negru, al-Porumbeilor. Sunt şi 35 puţurĭ.

www.dacoromanica.ro

Cătunele carĭ o compun sunt: Coteștĭ, reședință, în mijloc, pe pîrîul Coteștĭ; Goleștĭ, la 4 kil. spre E.; Sluțĭ, la 1 kil. spre E.; Odobasca, la 1 kil. spre V.; Calicul, la 7 kil. tot spre V.

Suprafața este de 2408 hect., din care 140 hect. vatra com., 75 hect. ale locuitorilor, 700 ale particularilor, 1354 ale Statuluĭ.

Populația este de 470 fam., saŭ 1906 suflete; 947 bărbațĭ, 962 femeĭ; 750 căsătoriți, 1021 necăsătoriți, 135 văduvĭ. Știu carte 315.

In com. sunt 4 bisericĭ: una în căt. Odobasca, cu hramul Adormirea - Maiceĭ - Domnuluĭ, fundată de Stan Cotea, prefăcută în anul 1869 și 1888; are un venit de 150 leĭ, provenit de la 6 prăjinĭ fînețe și păduriĭ și e deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; are ca tablouriĭ: Moartea, Tîmplele, Sf. Niculae, cu micĭ prefaceriĭ (cu o vechime de 100 — 400 anĭ), păstrîndu-se puțin din forma și pictura lor de odinioară; a doua în căt. Sluțĭ, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită la 1792, de preotul Iordache Caloianu și locuitoriĭ; la 1849 s'a stricat și s'a refăcut de zid; e deservită de 1 preot, 1 dascal și 1 cîntăreț; în căt. Coteștĭ, în deal, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită în 1760 de Toma Crucerul cu locuitoriĭ; e deservită de 1 preot și 1 dascăl; a patra în vale, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1723 de Costea Șerban, Toma Crucerul și locuitoriĭ; e deservită de 1 preot, 1 dascăl și 1 paracliser. Este și un schit de maicĭ. (Vezĭ Coteștĭ schit).

Sunt 2 școlĭ, una de băeți, fondată de Stat în 1834, și una de fete, fondată în 1860, tot de Stat, conduse de 1 învățător și 1 învățătoare. In 1892/93 aŭ fost frecuentate de 158 copiĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este bună, maĭ ales pentru viĭ. In privința culturiĭ pămîntuluĭ, com. are: 775 hect. loc arabil, 830 hect. pădure și 764 hect. viĭ.

Locuitoriĭ aŭ 53 pluguriĭ; 1202 capete de vite, din carĭ: 314 boĭ, 127 vacĭ, 124 caĭ, 11 epe, 2 asinĭ, 242 oĭ, 18 capre și 364 rîmătorĭ.

Sunt 2 morĭ cu aburĭ pentru măcinat și maĭ multe pe apă.

Transportul se face prin stația Coteștĭ, la 9 kil. spre E. de com. In com. sunt 83 comercianțĭ (5 sunt străinĭ), din carĭ 19 băcanĭ și 16 cîrciumarĭ; 3 cojocarĭ, 11 potcovarĭ, 4 tîmplarĭ, 5 brutarĭ și 4 măcelarĭ.

Căile de comunicație sunt: drumurile vecinale spre: Blidari, Bonțești, Faraoanele; Cîrlige-Cîmpineanca-Focșani; gara Coteștĭ; Odobasca, trecînd pe lîngă schitul Coteștĭ; Popești-Plăinești-R.-Sărat.

Sunt 408 contrib. Venit. com. sunt de 20371 leĭ, 24 banĭ, ia cheltuelile de 20074 leĭ, 91 banĭ.

Comuna este foarte vechie. Se zice că s'a fundat în 1470 de căpitanul Stan Cotea; la 1848 a fost ocupată de Ruși în războiul lor cu Ungurii.

Coteștĭ, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, cătunul de reședința al com. Coteștĭ. Și-a luat numele de la căpitanul Stan Cotea, fondatorul satuluĭ, și care stăpînea moșia Coteștĭ. Este așezat în mijlocul com., pe pîrîul Coteștĭ. Are o întindere de 420 hect., cu o populațiune de 240 familiĭ, saŭ 980 suflete, din carĭ 193 contribuabilĭ. Știu carte 214. Are două bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 paracliseriĭ; o școală de băeți și una de fete.

Coteștĭ, *stație de dr. d. f.*, jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, căt. Goleștĭ, pe linia Buzăŭ-Mărășești, pusă în circulație la 13 Iunie 1881. Se află între stațiile Gugești (7.3 kil.) și Focșani (7.8 kil.) Înălțimea de asupra nivelului mării de 67m.49. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 110.627 leĭ, 4 banĭ.

Coteștĭ, *schit de maicĭ*, jud. R.-Sărat, construit de călugăriĭ ruși. La anul 1819, călugăriĭ s'aŭ mutat la schitul Poiana-Măruluĭ, din com. Bisoca, plaiul Rîmnic, și schitul Coteștĭ a devenit schit de maicĭ, mutîndu-se maicile din schitul Dălhăuț aci. La anul 1852 s'a fundat biserica de la cimitir, unde se îngroapă maicele. Sunt în total 77 maicĭ, din carĭ 52 subvenționate de Stat și 25 nesubvenționate. La anul 1859 s'a făcut clopotul de d'asupra schituluĭ.

Coteștĭ, *pădure*, în jud. R.-Sărat, plasa Orașuluĭ, com. Coteștĭ. Face parte din circumscripția a VII-a silvică, ocolul Vărzărești. Are o întindere de 3540 hect., din carĭ numaĭ 40 ale Statuluĭ (după biroul silvic 60). Esențe: gîrniță, fag, plop și alun.

Coteștĭ, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, com. Coteștĭ. Izvorește din dealul Perișorul; udă comuna prin mijloc, trecînd prin cătunul de reședință și se varsă în pîrîul Dîlgovul, pe stînga luĭ.

Cotețuluĭ (Valea-), *pîrîŭ*, în județul R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Buda. Izvorește din dealul Poiana-Părulуĭ; udă partea de V. a comuneĭ și merge de se aruncă în pîrîul Buda, pe dreapta luĭ, maĭ sus ceva de cătunul de reședință.

www.dacoromanica.ro

Coticeruluĭ (Gîrliţa-), *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, plasa Măcin, com. urb. Măcin. Porneşte din balta Ilenilor; se îndreaptă spre S., avînd o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea nord-vestică a plăşeĭ şi pe cea vestică a comuneĭ; trece pe la poalele sudice ale dealuluĭ stîncos Oiliga şi ale luĭ Aganim, pe lîngă nişte viĭ, şi, după un curs de aproape 4 kil., merge de se varsă într'o mică baltă (5 hect.), aşezată în partea de N.-V. a oraşuluĭ Măcin.

Coticeruluĭ (Grindul-), *grind*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, com. urb. Măcin, în partea de N.-V. a plăşeĭ şi a comuneĭ. Incepe de lîngă gîrla Coticeruluĭ; se îndreaptă spre N.-V., avînd o formă lunguiaţă, şi se termină în malul sudic al bălţiĭ Jijila; comunică cu grindul Zgamira-Mare; este străbătut de gîrla Privalul-Coticeruluĭ, şi de drumul vecinal Ghecetul-Jijila. Are 40 hect. întindere.

Coticeruluĭ (Privalul-), *gîrliţă*, în jud Tulcea, pl. Măcin, com. urb. Macin. Se desparte din gîrla Coticeruluĭ; se îndreaptă spre N.-E., avînd o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E.; strabate Grindul-Coticeruluĭ, şi, după un curs de 3 kil., brăzdînd partea nord-vestică a plăşeĭ şi cea vestică a comuneĭ, se varsă în balta Jijila. De-alungul luĭ merge drumul comunal Ghecet-Jijila.

Coticul, *sat*, în partea de N.-E. a com. Todireşti, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ. Se întinde pe o suprafaţă de 715 hect., din care 15 hect. vie şi 3 hect. pădure. Are o pop. de 45 fam. saŭ 271 suf.

Este aci o biserică, deservită de 1 cîntăreţ; 1 cîrciumă.

Vite: 240 vite marĭ cornute, 603 oĭ, 29 caĭ şi 40 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri şi 20 care cu boĭ, 2 pluguri şi 5 căruţe cu caĭ.

Cotigeĭ (Drumul-), *drum*, ce trece pe lîngă com. Strîmba şi Ciocăneşti, pl. Ocolul, jud. Romanaţi; merge paralel cu şoseaua Caracal - Craiova şi tocmaĭ la com. Coşoveni (Dolj), se uneşte cu şoseaua.

Cotigeşti, *vechie numire* a *cătun*. Atîrnaţi, com. Gura-Săraţiĭ, jud. Buzăŭ.

Cotineana, *deal*, com. Vădeni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Cotitura, *canal*, jud. Brăila, pe partea stîngă a Dunăreĭ, la 3 kil. spre E. de satul Vădeni, maĭ sus de îmbucătura viroageĭ Zagna cu Dunărea. Are o lungime de 2 kil., formînd ostrovul Chiciul.

Cotiturile, *pîrîŭ*, jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuşul. Izvoreşte din moşia Piciorul-Borvizuluĭ şi se varsă d'a dreapta Slăniculuĭ.

Cotîrgaci, *sat*, în partea de N.-V. a comuneĭ Costeşti, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, aşezat pe un podiş. Are o populaţie de 112 familiĭ, saŭ 372 suflete, din carĭ 96 contribuabilĭ.

Vite sunt: 227 boĭ şi vacĭ, 37 caĭ, 180 oĭ şi 54 porcĭ. Stupĭ sunt 118.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 cîrciumă. In sat se află 1 comerciant şi 2 meseriaşĭ.

Cotîrgaci, *sat*, în partea despre N. a com. Sineşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi. E situat pe marginea şesuluĭ de-a dreapta pîrîuluĭ Bahlueţul. Are o populaţie de 13 familiĭ, saŭ 66 suflete.

Numărul vitelor este de 142 capete, din carĭ: 37 vite marĭ cornute, 14 caĭ, 77 oĭ şi 14 rîmătorĭ.

Cotîrgaşi, *sat*, pe moşia şi în comuna Broşteni, jud. Suceava. Formează un singur sat cu Poiana-Cotîrgaşuluĭ, sătuc ce numără numaĭ vre-o 15 case. E aşezat pe ambele ţărmurĭ ale pîrîuluĭ de la care şĭ-a luat numele. Are 130 case, populate cu 128 capĭ de familie; 570 suflete (280 bărbaţi şi 290 femeĭ), din carĭ 26 Evreĭ. Contribuabilĭ sunt 144. O vatră a satuluĭ propriŭ zis nu este, satul fiind înşirat în tot lungul pîrîuluĭ. In sat sunt: 2 comercianţĭ, un boiangiŭ, 5 stolerĭ şi 2 fierarĭ. Pe pîrîul Cotîrgaşuluĭ sunt 2 piue pentru făcut sucmane şi 3 morişte.

Improprietăriţĭ la 1864 sunt 15 fruntaşĭ, 31 pălmaşĭ şi 20 codaşĭ, stăpînind 257 fălcĭ, afară de ceĭ cu cîte 10 prăjinĭ loc de casă şi de locurile dăruite de proprietar în schimbul celor netrebnice.

Are o biserică, clădită, din lemn, de sătenĭ, la 1800 şi deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ.

In 1893 s'a înfiinţat o şcoală, care acum are un învăţător plătit de comună; localul s'a construit cu cheltuiala M. S. Regeluĭ.

La 1803, «Cotîrgaşul, a Mănăstireĭ Slatina, avea 16 liuzĭ, plătind pe an 376 leĭ bir.»

In apropierea acestuĭ sat se văd urmele uneĭ fabricĭ vechĭ şi a zgureĭ arse. Se zice că ar fi fost în vremurĭ depărtate aci o turnătorie de fier. Acum cîţiva anĭ s'a dezgropat un ciocan

www.dacoromanica.ro

şi un ilău, fie-care greŭ ca de 50—70 de oca, precum şi nişte cleşte marĭ, după cum se întrebuinţează în fabricile de fier.

Cotîrgaşi, *deal*, în com. Giurgeşti, judeţul Suceava, prelungindu-se spre Valea-Gloduluĭ, sat, care e situat la poalele luĭ. E cultivabil.

Cotîrgaşi, *pîrîŭ*, jud. Suceava, numit ast-fel de la catargurile (brazĭ lungĭ de 35—40 m.) ce se scoteaŭ de pe albia luĭ. Izvoreşte de sub Muntele-Lung, şi, după ce a învîrtit 2 piue şi 3 morişte, şi a udat satul cu acelaşĭ nume, se varsă în Bistriţa. Are de tributarĭ din dreapta: Pîrîul-Preluceĭ, Mazanaia şi Pîrîul-luĭ-Alexe; iar din stînga: Pîrîul-Cărbunaruluĭ, al-Gloduluĭ, al-Arşiţeĭ, Pîrîul-Lat şi Pîrîul-Goeĭ. Lungimea cursuluĭ săŭ e de aproape 7 kil.

Cotlova, *baltă*, jud. Dolj, plasa Băileşti, com. Negoiul, care, prin gîrla Porumbul, se scurge în balta Renea.

Cotmanul, *deal*, pe teritoriul satuluĭ Balciul, com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iaşi.

Cotmanul, *iaz*, pe dealul Stînca, com. Stînca, pl. Braniştea, jud. Iaşi.

Cotmeana, *plasă*, la S.-V. jud. Argeş. Se mărgineşte la N. cu plasa Piteşti; la E., cu plasa Gălăşeşti, de care este în parte despărţită prin rîul Teleorman; la S., cu judeţul Teleorman şi la V., cu jud. Oltul. Această plasă este udată în tot lungul eĭ de rîurile Vedea, Cotmeana şi Teleorman, afară de alte micĭ pîrae şi gîrle. Terenul este şes. In această plasă este Cîmpul-Burdea, un platoŭ coprins între rîurile Vedea şi Teleorman şi care se întinde până în jud. Teleormanuluĭ. Intinderea totală a plăşeĭ Cotmeana este de 128200 pogoane (=64100 hectare), din care 72693 pogoane cultivabile, 15472 pogoane pădure şi 40035 pogoane necultivabile. In toată plasa sunt 20 de comune rurale, formate din 43 sate şi cătune, cu 3701 case şi 41 bisericĭ. Numărul total al contribuabililor, după recensămîntul din 1887 a fost de 2867, iar populaţia de 17427 suflete. Reşedinţa plăşeĭ este în com. rur. Costeşti. Această plasă s'a întrunit la 1882 cu plasa vecină Gălăşeşti, avînd un singur subprefect. Asemenea judecătoria de pace este pentru amîndouă plăşile şi cu reşedinţa tot în Costeşti. Plasa Cotmeana este traversată în tot lungul eĭ de liniile ferate Piteşti-Slatina şi Costeşti-Turnul-Măgurele şi posedă treĭ staţiĭ de drum-de-fier: Costeşti, de unde se ramifică linia prin Ruşiĭ-de-Vede la Turnul-Măgurele, Stolnici, unde drumul-de-fier trece în judeţul Oltul şi Burdea pe linia Costeşti-Ruşiĭ-de-Vede. Ca şosele prin plasa Cotmeana trece în parte şoseaua naţională Piteşti-Slatina, şoseaua judeţeană Piteşti-Turnul-Măgurele şi maĭ multe şosele comunale.

In partea de N. a plăşeĭ (pe cîmpul Burdea), pămîntul este maĭ sărăcăcios şi produce maĭ ales ovăzurĭ; iar în partea de S. (despre jud. Teleorman) pămîntul este bun şi produce grîŭ şi porumb. Se cultivă puţin viea şi pe o scară maĭ mare prunele.

In plasa Cotmeana ca şi în plasa vecină Gălăşeşti se cresc numeroase turme de oĭ.

Ca industrie în această plasă nu găsim de cît cîte-va morĭ cu aburĭ pentru măcinat, din care cea maĭ însemnată este în Costeşti, şi lucrarea de care şi de pătule care se vînd în judeţele învecinate Vlaşca şi Teleorman.

Budgetul comunelor din această plasă a fost pentru anul financiar 1887—88 de 47850 leĭ la venitурĭ şi de 42388 leĭ la cheltuelĭ.

Statul posedă în această plasă (împreună cu plasa Gălăşeşti) 5 proprietăţĭ, cu un venit anual de 28945 leĭ, 20 banĭ şi 4039 pogoane păduriĭ.

Cotmeana, *sat*, cu 500 locuitorĭ, ceĭ maĭ mulţĭ Ţiganĭ, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ; face parte din com. rur. Drăguteşti-Săpunari. In acest sat este şi Mănăstirea Cotmeana, zidită de Mircea-Vodă pe la anul 1389. Are o şcoală primară rurală.

Cotmeana, *rîŭ*. Izvoreşte din preajma comuneĭ Tutana, din jud. Argeş, urmează paralel cu hotarul dintre jud. Olt şi Argeş, udînd plăşile Argeşul, Oltul şi Cotmeana; întră în jud. Teleorman, pe teritoriul com. Urlueni, udă comunele Malul, Ciocesti, Mîndra şi Bîrla şi se varsă în rîul Vedea, în pădurea Bădeşti, din com. Mozăceni, după ce primeşte apele pîrîiaşelor Vlăscuţa şi Ceroaia şi a altor viroage şi izvoare din drumul săŭ.

Cotmeana are o albie largă; vara se poate trece cu picioarele şi une-orĭ seacă aproape de tot.

Cotmeana, *pădurice*, în întindere de 13 hect., comuna Văleni, pl. Podgoria, jud. Muscel, compusă din anin, salcie şi plute.

Cotmeana, *vale*, jud. Argeş şi Teleorman, urmează cursul pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume până se împreună cu Valea-Vedeĭ.

www.dacoromanica.ro

Cotmeana - Vechie, *mănăstire*, de călugări, cu hramul Buna-Vestire, jud. Argeș, pl. Oltului, zidită de Mircea-Vodă, la anul 1301, după cronica lui Radul Greceanul, iar după inscripția după un clopot, la anul 1385. Iacă înscripțiunea după acest clopot:

«In zilele bine-credînciosului Domn Io Dan Voevod, a făcut acest clopot jupînul Dragomir, fiul egumenului Dragomir, în anul 6893 (1385 indiction 8.)»

A fost schit al mănăstirei Cozia din Vîlcea. In această mănăstire s'a refugiat Mircea, fiul lui Mihnea-Vodă, la anul 1510, urmărit fiind de Neagoe-Vodă. Actualmente, această mănăstire este redusă la biserică de mir și deservită de 2 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser. Pentru întreținerea cultului divin se înscrie anual în budgetul Statului suma de 1670 lei.

Cotnari, *com. rur.*, în partea de V. a plășei Bahluiul, județul Iași. Se întinde de la E., din partea dreaptă a rîului Bahluiul, spre V., pănă în marginea jud. Suceava. Teritoriul său este accidentat, prezintînd cele mai înalte dealuri în partea despre V., acoperite cu vii și păduri, iar spre E., văi și podișe, pe cari se cultivă cereale. Este formată din satele: Valea, Dealul, Zlodica, Horodiștea, Lupăria, Sbereni, Hodura și Iosupeni. Este așezată pe o întindere cam de 6100 hect., cu o populație de 744 familii, saŭ 2698 locuitori Romîni și parte Unguri. Această comună este situată cam la jumătatea drumului dintre tîrgurile Hîrlăul, din jud. Botoșani și Tîrgul-Frumos, din jud. Iași și la 58 kil. de Iași, capitala județului. Prin centrul ei trece șoseaua mixtă de la Tîrgul-Frumos la Hîrlăul. Marginea despre N.-E. a comunei, e udată de rîul Bahluiul, iar pe o parte a teritoriului se află podgoria cea mai renumită din țară. Legenda spune că prima viță de vie plantată în Cotnari, e adusă din Ungaria de la Tokai, de către Stefan-Vodă-cel-Mare.

Producțiunile pămîntului sunt: vinurile cele mai bune, pometuri, cereale, pîeatră multă și vite frumoase.

In această comună sunt: 4 biserici, 1 paraclis și 1 biserică catolică, deservite de 5 preoți, 5 cîntăreți și 4 eclesiarhi; 2 școli, conduse de 2 învățători și frecuentate de 86 elevi (65 băeți, 21 fete); 2 mori de aburi.

Budgetul com. este de 13623 lei, 29 bani la venituri și de 13251 lei, 41 bani la cheltueli.

Numărul vitelor din întreaga comună se urcă la 5484 capete, din cari: 1669 vite mari cornute, 287 cai, 2636 oi și 892 rîmători.

Cotnari, *sat* și reședința comunei Cotnari, pl. Bahluiul, jud. Iași. Este format din cătunele: Valea, Dealul, Zlodica, Horodiștea și Lupăria (v. a. n.) Sat cu numele de Cotnari nu există, însă teritoriul cuprins de cătunele arătate, ce sunt lănțuite una de alta, afară de numirile lor, li s'aŭ dat numele Cotnari. Părțile numite Valea și Dealul, formează centrul și vatra satului; tot teritoriul cuprins de aceste cătune formează Podgoria-Cotnarilor. Are o populație de 423 familii, saŭ 1558 suflete, cari se ocupă mai mult de cultura viilor.

Are o școală, cu localul ei, înființată în anul 1859, frecuentată de 42 elevi; o biserică ortodoxă, situată la poalele dealului Ineamînul, aproape de Gura-Cotnariului, clădire veche de piatră, zidită în timpul lui Ștefan-cel-Mare, la anul 1496, și care astăzi se întreține de Stat și este deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 eclesiarc; o vechie biserică catolică, ce se află în ruine, fiind arsă în anul 1873, situată pe valea dintre dealurile Chișcovul și Ineamînul. Fiind cercetată de d-nul Gr. Tocilescu, acesta a descoperit mai multe pietre de morminte cu inscripții latine, din cari cea mai veche poartă data: 1588.

Această dată, raportată la domnia lui Eraclide-Despot, din 1561—63, dovedește că aceasta ar fi biserica fondată de el dinpreună cu o Universitate, pentru Sașii trăitori pe atunci în Cotnari, și dacă a devenit catolică în urmă, lucrul se explică ast-fel: retrăgîndu-se Sașii, Unguriĭ, viețuitori acolo, din timpul lui Ștefan-cel-Mare, și-aŭ apropiat biserica. Deserventi nu are de cît un singur dascăl.

Mai este un paraclis, făcut de monahul Grigore-Radu, la anul 1836, pe care, dotîndu-l cu 40 pog. de vie, împrejurul său, l'a închinat mănăstirei Neamțului; astăzi se află în proprietatea Statului.

Satul Cotnari făcea parte în vechime din ținutul Hîrlăului și, pe acele timpuri, era recunoscut de Tîrgul-Cotnari; că lucrul este ast-fel, rezultă din faptul că pe partea cătunelor Dealul și Valea, se găsesc urme de temelii de piatră, șanțuri, beciuri și altele.

Intre beciurile rămase din trecut, se observă două, aproape de biserica ortodoxă, în marginea șoselei, avînd unul lungimea de 45 m. și lățimea de 5 m., iar înălțimea, după

www.dacoromanica.ro

cum se găsește acum, e de 2 m.; de sigur că în trecut era mai adînc, însă din cauza mîliturilor de apă s'a astupat.

Despre aceste beciurĭ, legenda spune că sunt făcute de Ștefan-cel-Mare, odată cu biserica și palatul, care acum nu mai există.

Altă dovadă despre existența tîrguluĭ, rezultă din diferitele hrisoave domnești, între carĭ putem cita unul, din timpul luĭ Mihail-Racoviță, Voevodul Moldoveĭ, cu data de la facerea lumeĭ 7216, 22 Februarie, ce se păstrează și pănă astăzĭ în original, de răzeșul Antonică Pisărul, din satul Iosupeni și care este în cuprinderea următoare:

«Io Mihail Racoviță, Voevodul țăreĭ Moldoveĭ. Dacă aŭ venit dinaintea Domnieĭ Mele, și dinaintea tuturor alor noș triĭ boerĭ a marĭ și micĭ, Ursolea, femeia luĭ Grigori Sasu, ce a fost pivniceriŭ ot Cotnari, și cu feciorĭĭ eĭ anume: Vîrvara, și Ana, și Iozef, strănepoțiĭ luĭ Felten Sasul ot Cotnari, — și le-aŭ aratat uricul de danie și de miluire de la Ștefan-Vodă-Tomșa, și diresă de întăritură de la Radul-Vodă și de la Moise-Movilă-Vodă și de la Alexandru-Radu-Vodă și de la alțĭ reposațĭ Domnĭ marĭ din coace. Că a avut strămoșul lor, Felten Sasul, un loc de heleșteŭ și de moară, ce se numește Rîtu-luĭ-Peter, pe hotarul Tîrgului Cotnari, pe lîngă Bahluiul, și cu loc de fînaț prin prejurul acestuĭ iaz și heleșteŭ. Și de s'ar sili asupră-le apa cînd ar veni mare, pre alt loc, Felten ca să aibă voe a ezi și să îndrepteze în rîmnicul luĭ. Intru aceea și Domnia-Mea, daca am văzut acele diresе, acelor reposațĭ Domnĭ, de danie, și de miluire, și de întăritură, întru acea și Domnia-Mea, m'am milostivit și le-am întărit Ursoleĭ, femeia luĭ Grigore Sasul ot Cotnari și feciorilor eĭ Vîrvara, Ana și Iozef, strănepoțiĭ luĭ Felten Sasul, pe acel iaz cu moară ci se numește Rîtu-luĭ-Peter, pe lîngă Bahluiul și cu locurile de fînaț, ca să aibă a ține și a stăpîni, precum le scriŭ diresa acelor reposațĭ Domnĭ, ce aŭ fost de demult. Și ca să le fie și de la Domnia-Mea, dreaptă ocină și danie și miluire și uric și întăritură, cu tot venitul și cu tot hotarul stătător în veci și altul să nu se amestece.

(Iscălit) Io Mihaĭl Racoviță.

L. S.

7216 Fevruar 22».

Din conținutul acestuĭ document, rezultă destul de lămurit că satul Cotnari în urmă cu 179 anĭ, era tîrg, dar care a fost împrejurarea de s'a desființat, aceasta nu se știe; se poate atribui însă aceasta dese lor încălcărĭ ale Turcilor și Tătarilor, carĭ jefuiaŭ și ardeau tîrgurile și satele.

Tot din acest document mai se vede că Felten-Sasul, a fost pivnicer, adică îngrijitor de pivnițile Domnești, aflate în Cotnari; aceasta dovedește că Domniĭ aveaŭ viĭ, proprietățĭ în acest sat și prin urmare e de crezut că Ștefan-Vodă, să fi avut palaturĭ în Cotnari.

Cotnari, *pîrîŭ*, jud. Iași. Izvorește din satul Cotnari, de sub poalele dealuluĭ Ineamînul; curge spre S.-E. și, în gura Cotnariuluĭ, se varsă în pîrîul Rîșcana.

Cotnărelul, *munte*, pe coprinsul moșieĭ Munți și Pipirigul, în com. Pipirigul, plasa de-Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. Își desfășoară ramurile sale între satele: Agăpieni, Tărîțeni, Cujbeni, Plotunul, Dolhești, Pipirigul, Baboești, și marginea județului Suceava, în care parte se leagă cu ramurile munților Hălauca (Halesia).

Cotnărelul, *pîrîiaș*, în județul Neamțu, com. Pipirigul, plasa de Sus-Mijlocul. Izvorește dintre ramurile Grugenilor și Runcul, (a șireĭ Cotnăreluluĭ), vărsîndu-se pe partea stîngă a pîrîuluĭ Ozuna, în apropiere de locul unde străbate șoseaua județeană ce vine peste muntele Petru-Vodă, prin satul Dolhești, spre Pipirigul.

Cotnărelul, *hîrtop*, în jud. Neamțul, ramura munților cu acelașĭ nume.

Cotnoiul, *iezer*, în județul Brăila, lunca comuneĭ Gropeni, la V. iezeruluĭ Babalîc, între privalul Dobrota și Gingărășoaia, unit la V. cu iezerul Somnorosul.

Cotoaca, *deal*, pe teritoriul com. Trușești, jud. Botoșani, de unde se prelungește în com. Băbiceni.

Cotoiul, *sat*, face parte din com. rur. Băicoiul, pl. Filipești, jud. Prahova. Are o populațiune de 362 locuitorĭ (170 bărbațĭ și 192 femeĭ). Cade în partea de N. a comuneĭ.

Cotora, *lac*, (viroagă), în comuna Cotul-Ciorĭ, jud. Buzău. Își ia începutul din lacul Bîlhacul, la Coada-Cotoreĭ și se scurge în rîul Buzău.

Cotorani, (Purani-Sf.-Gheorghe), *cătă*, pendinte de com. Blejeasca, plasa Glavacioculuĭ, jud. Vlașca, situat în valea Glavaciocul pe partea dreaptă.

Aci sunt 45 locuitorĭ, cărora li s'a dat la 1864 o suprafață de 135 hectare.

Această proprietate aparținea statuluĭ, după secularizarea averilor mănăstirești; depindea înainte de mănăstirea Sf. Gheorghe.

Are o suprafață totală de 555 hectare.

S'a rezervat statuluĭ pădurea, în suprafață de 300 hect.

Cotorbești, *cătun*, al comuneĭ Vulpeni, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați.

www.dacoromanica.ro

Cotorbi, *mahala*, în com. rur. Şovarna-d.-j., plaiul Cloşani, judeţul Mehedinţi.

Cotorca, *com. rur.*, în jud. Buzău, pl. Tohani, situată de-a-lungul hotarului despre judeţul Ialomiţa, la o distanţă de Buzău de 47 kilom. Limitele sale sunt: La N. hotarul moşieĭ Frecăţeanca şi Sidirul, pe care merge până în com. Meteleul; la E., hotarul moşieĭ Lipăneasca; la S., hotarele moşiilor din jud. Ialomiţa: Baldovineasca, Stejereasca saŭ Sf. Vineri, Gîrboveanca, Apostolăchianca şi Dudeasca, ale căror capete daŭ în hotarul Cotorci; la V., partea din hotarul moşieĭ Dudeasca, şi parte din al moşieĭ Frecăţeanca. Suprafaţa sa este de 1800 hect., din care 1435 hect. arabile, 76 hect., fineaţă, 264 izlaz şi 25 hect. sterp saŭ coşcov (pămînt neproductiv). Proprietăţi mai însemnate, afară de pămîntul locuitorilor, este moşia statuluĭ Cotorca. Terenul e şes, dar puţin fertil, fiind unul din cele mai de demult lucrate, ceea ce a început să-ĭ slăbească forţele de producţiune. Se cultivă de preferinţă orz şi porumb. Industrie n'are, afară de o moară de aburi şi o stînă. Căi de comunicaţie are şoseaua comunală Cotorca - Mizil prin Glodeanu.

Vite sunt: 98 boi, 121 vaci, 44 viţeĭ, 5 bivoli, 123 caĭ, 82 epe, 31 mînji, 640 oi, 12 capre şi 74 porci.

Comuna e formată dintr'un singur căt., Cotorca, cu o populaţie de 730 locuitori, din care: bărbaţi însuraţi 152, neînsuraţi 19, văduvi 10, băeţi 190; femeĭ măritate 152, văduve 19, fete 188. Locuesc în 154 case. Meseriaşi sunt: 1 croitor, 2 cizmari, 1 fierar şi 1 maşinist.

Budgetul comuneĭ e de leĭ 2682.24 anual.

Este: o şcoală, frecuentată de 34 elevi şi o elevă. Carte ştiŭ 37 persoane; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot, 1 cîntăreţ şi un paracliser. Cîrciumi sunt 4.

Comuna Cotorca se maĭ numeşte şi Cotorca-Mică, ca să se distingă de Cotorca-Mare, din jud. Ialomiţa. In vechime a purtat succesiv numirile de: Negreasca, Ipsilante şi Schimbaţi. Din cauza războaelor dintre Ruşi şi Turci (1806—1812), locuitoriĭ carĭ formaŭ satul Schimbaţi, aŭ trebuit să fugă şi puţinĭ dintr'însiĭ s'aŭ maĭ întors după încheerea păceĭ, cînd, găsind satul vechiŭ cu totul distrus, s'aŭ stabilit puţin maĭ la S. şi aŭ dat naştere satuluĭ Cotorca, remănînd vechiul sat Silişte. In 1855, Cotorca a ars, ceea ce a împiedicat mult dezvoltarea sa. Cu încetul s'a reconstruit, dar încă arată urmele nenorocirilor prin care a trecut.

Cotorca, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Urziceni. Este situat la 8 kil. spre N.-E. de satul de reşedinţă. Se maĭ numeşte Cotorca-Mare, pentru a-l deosebi de Cotorca-Mică, din jud. Buzău şi Siliştea-Cotorciĭ, pentru că satul este fondat pe siliştea unuĭ vechiŭ sat, aĭ căruĭ locuitoriĭ s'aŭ strămutat maĭ spre N., unde aŭ înfiinţat satul Gîrbovi. Strămutarea în Gîrbovi se zice că s'a făcut pentru că locuitoriĭ sufereaŭ mult din cauza prădărilor ce li se făceaŭ prin trecerea pe aicĭ a armatelor ruseşti şi turceşti, pe la aniĭ 1852 şi 1853, fiind pe aicĭ drum mare, ce ducea de la Brăila spre Olteniţa şi Giurgiu.

Are o populaţie de 50 fam. Este aci o şcoală mixtă, condusă de un învăţător retribuit de comună.

Vite sunt: 50 caĭ, 40 boĭ, 400 oĭ, 5 capre, 2 asinĭ şi 60 rîmătorĭ.

Cotorca, (Cotorca-Mică, Ipsilante, Negreasca, Schimbaţi), *moşie* a statuluĭ, în jud. Buzăŭ, com Cotorca, pendinte de moşia Mărcuţa. Are 1350 hect., din carĭ 460 s'a dat loc. în 1864.

Cotorca, *proprietate* a statuluĭ. (V. Gîrbovi, jud. Ialomiţa).

Cotorca-Mică, *numire* dată *moşieĭ* Apostolăcheanca, jud. Buzău, com. Glodeanul-Cîrlig.

Cotorca-Mică, *numire*, ce se maĭ dă *proprietăţeĭ* statuluĭ Apostolăcheanca, jud. Ialomiţa.

Cotoreĭ (Valea-), *cătun*, al comuneĭ Măneşti, jud. Buzăŭ. Are 180 locuitorĭ şi 36 case.

Cotoreĭ (Valea-), *izvor*, în judeţul Buzăŭ, com. Măneşti. Incepe din muntele Bisoca şi se scurge în valea Bisoca.

Cotorga, *cătun*, pendinte de com. Crîmpoaia, pl. Şerbăneşti, jud. Olt. E situat pe malul drept al Dorofeiuluĭ. Are o populaţie de 254 locuitorĭ, din carĭ 37 sunt împroprietăriţĭ, după legea rurală, cu 150 hect., pe moşia Cotorga. Are o întindere de aproape 300 hect. arabile. Este închinată de unul State Ciolacul, uneĭ şcoale din Grecia, din com. Negada (Zagora). D-nul Catopolu, epitropul eĭ, o arendează anual cu 6000 leĭ.

Loc. posedă: 170 boĭ, 50 vacĭ, 83 caĭ, 900 oĭ şi 78 rîmătorĭ.

Cotorga, *cătun*, în jud. Teleor-

www.dacoromanica.ro

man, pl. Teleorman. Are numaĭ cîte-va case, un conac şi magaziĭ ale proprietăţiĭ, care ţin de moşia Văleni, din judeţul Olt.

Cotorga, *deal*, situat, la V., pe teritoriul com. Crîmpoaia, pl. Şerbăneşti, jud. Olt. Aparţine moşieĭ, numită Cotorga. E acoperit cu semănăturĭ. Are direcţia N.-V. către S.-E.

Cotorga, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Teleorman, com. Merişani. Are o întindere de 1000 hect. pămînt arabil şi 20 hect. pădure. Este proprietatea d-luĭ C. Colibăşanu. Formează un singur corp cu moşia Ciuperceanca.

Cotori-Ţigănia, *sat*, face parte din com. rur. Stîlpeni, pl. Rîurile, jud. Muscel. Este situat pe malul stîng al rîuluĭ Tîrgul. Pe la V. satuluĭ trece calea ferată Goleşti-Cîmpulung şi şoseaua naţională Piteşti-Cîmpulung-Frontieră.

Are o populaţie de 57 familiĭ, saŭ 285 suflete, din carĭ 144 bărbaţĭ şi 141 femeĭ.

Pîrîul Valea-Orezeleĭ, care se varsă în Rîul-Tîrguluĭ, separă mahalaua Cotori de Ţigănia.

Cotoroaia, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Tutova, pl. Corodul, spre S. şi la 25 kilom. de Bîrlad, capitala judeţuluĭ, pe pîrîul Bîrzota.

Are o populaţie de 926 locuitorĭ, din carĭ 240 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 259 case. Ştiŭ carte 121 persoane.

Are o şcoală primară de băeţĭ şi o biserică.

Comerciul se exercită de 13 persoane.

Veniturile comuneĭ sunt de 6133 leĭ, 88 banĭ anual.

Cotoroaia, *sat*, în jud. Mehedinţi, plasa Ocolul-d.-j., com. rur. Ruptura. Are 86 case.

Cotoroaia, *deal*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. Ruptura.

Cotoroaia, *pîrîŭ*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. Ruptura. Se formează din ogaşul ce izvoreşte din Valea-Coteĭ şi Valea-Ceruluĭ; apoĭ primind pe dreapta pîrîul din Valea-Mineĭ şi Ţigănaşiĭ, iar pe stînga pîr. Chirculeşti, trece pe la Voloia şi comuna Strehaia, unde se varsă în apa Motruluĭ.

Cotoroaia, *vale*, în com. rur. Voloicul, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Cotoroaia-de-Jos, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., com. rur. Ruptura.

Cotoşmanul, *deal*, com. Dăeşti, plasa Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, cu piscul numit Ţeapa, unde, pe timpul luĭ Ţepeş, exista, se zice, o ţeapă, spre a îngrozi pe locuitoriĭ ceĭ deprinşĭ la rele.

Cotoşmanul, *pisc*, pe dealul cu acelaşĭ nume, spre V. şi la 4 kil. de vatra comuneĭ Dăeşti, plasa Oltul-d -s., jud. Vîlcea, pe la poalele căruia trece rîul Cernişoara.

Cotreanţa, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Valea-luĭ-Ion. E aşezat la N. de reşedinţa comuneĭ, la o distanţă de 3 kil. Are 8 fam., saŭ 75 suflete.

Vite sunt: 3 caĭ, 26 vite marĭ cornute, 14 oĭ, 21 porcĭ şi 8 capre.

Cotreanţa, *sat*, în comuna Cîndeşti, pl. Bistriţa, jud. Neamţu. E situat pe teritoriul moşieĭ cu acelaşĭ nume. Cu marginea sa despre S. formează hotarul jud. Bacăŭ.

Terenurile sale sunt accidentate: în partea despre V., de ramura Dragva; în partea despre E., de dealurile Zamfira şi Runcul; în partea jud. Bacăŭ, de ramura Lingurari, printre carĭ se întind văĭ înguste şi udate de pîrîaşele Cocîrla şi Cotreanţa.

Are o populaţie de 418 sufl., formînd 100 fam., carĭ se îndeletnicesc cu plutăria şi exploatarea terenurilor.

In acest sat sunt 3 rotarĭ.

Numărul vitelor se urcă la 126 capete, din carĭ: 30 boĭ, 40 vacĭ, 6 caĭ, 10 rîmătorĭ şi 40 juncĭ.

Cotreanţa, *moşie*, în com. Cîndeşti, pl. Bistriţa, jud. Neamţu. E situată între moşiile: Bărcăneşti, Cîndeşti, Tazlăul (judeţul Neamţu) şi Blăgeşti (din judeţul Bacăŭ). Are sat.

Cotreanţa, *pîrîaş*, lîngă satul cu a sa numire, com. Cîndeşti, pl. Bistriţa, jud. Neamţu. Se varsă pe partea dreaptă a rîuluĭ Bistriţa.

Cotroceanca, *deal*, între com. Ţigăneşti şi Gorgani, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Cotroceanca, *trup de moşie* a statuluĭ, jud. Ilfov, care s'a vîndut de vecĭ la locuitorĭ.

Cotroceanca, saŭ **Văleanca-Ceptureĭ**, *moşie* a statuluĭ, pe care, la 1864, s'aŭ împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Cotroceanca, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 106 hect., pendinte de schitul Budişteni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

www.dacoromanica.ro

Cotroceanca, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 175 hect., pendinte de com. Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Cotroceanca-de-Baltă, *pădure* a statuluĭ, jud. Ilfov, în întindere de 325 hect. Formează pădurea Căşcioarele, împreună cu trupurile: Tufele-Greculuĭ şi Mărunta.

Cotroceanca-Muscel, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 43 hect., pendinte de com. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Cotroceni, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti; face parte din com. rur. Bradul-d.-j.

Cotroceni, *suburbie* a oraşuluĭ Huşi, jud. Fălciŭ.

Cotroceni, *schit*. Vezĭ Merişescu, deal, com. Budişteni, pl. Podgoria, jud. Muscel.

Cotroceni, *mănăstire*. (Vezĭ Bucureşti).

Cotroceni, *staţie de dr. d. f.*, jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, oraşul Bucureşti, pe linia Bucureşti (Gara de Nord) Bucureşti-Filaret, pusă în circulaţie la 13 Decembrie 1872. Se află între staţiile Bucureşti (Gara de Nord) (2.7 kil.) şi Dealul-Spirea (1.3 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ mărĭĭ de 79^{m},68. Această staţie serveşte exclusiv pentru palatul princiar de la Cotrocenĭ.

Cotroceni, *deal*, la V. comuneĭ Creţeni, pl. Oltul-d.-j., judeţul Vîlcea.

Cotroceni, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aflată pe moşia Măgureni, com. Creţeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Cotromanţul, *pîrîiaş*, ce izvoreşte din dealul Babeĭ-Ileana, jud. Tecuciŭ, merge pe lîngă satul Pogleţul şi se uneşte cu Glilimenul, formînd pîrîul Pogleţul.

Cotrosul, *sat*, în com. Cuca, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ, foarte apropiat de reşedinţa comunală, format din foştĭ clăcaşĭ împroprietăriţĭ. Are 34 fam., saŭ 108 sufl.; o biserică şi o moară cu vaporĭ.

Cotrosul, *moşie* particulară, de 2002 hect. (cuprinzînd şi pădurea cu acelaşĭ nume), în com. Cuca, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ.

Cotul, *baltă*, pl. Jiul-d.-s., com. Floreşti, jud. Dolj, aproape seacă şi în care se găseşte puţin peşte.

Cotul, *parte* a întinsuluĭ *iezer* Razelm, situată în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comuneĭ rurale Enişala, în partea estică a plăşeĭ şi cea nordică a comuneĭ, unde comunică cu iezerul Babadag. Este înconjurat de treĭ părţĭ cu uscat şi într'o parte cu stuf cu apă. Are o întindere de 25 hect. Conţine mulţĭ peştĭ de bună calitate, care se exportă. Pe ambele sale malurĭ se găsesc două cherhanele (pescărĭĭ), una a satuluĭ Enişala şi alta a comuneĭ Sari-Chioi, care nu e departe de el.

Cotul, *loc izolat*, jud. Muscel, comuna Domneşti. E format de o vale şi un deal.

Cotul, saŭ **Măgura-din-Cot**, *măgură*, în jud. Vlaşca. Esituată pe proprietatea Căminească.

Cotul-Arceşti, *cătun*, al com. Arceşti, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi. Se mai numeşte şi Profeseni.

Cotul-Bandreĭ. (V. Cotul-Cailor, şes, jud. Fălciŭ).

Cotul-Baciuluĭ, *localitate izolată*, jud. Brăila. E situată în ostrovul Bregoloiul, în partea stîngă a Dunăreĭ-Vechĭ, unde se află şi o cherhanea.

Cotul-Băeĭ, *sat*, pe moşia Baia, jud. Suceava, com. Fîntîna-Mare. E aşezat spre V. de Fîntîna-Mare, pe şesul stîng al Moldoveĭ. Are o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 505 suflete, din care 6 străinĭ; locuesc în 108 case. Contrib. sunt 121. Vatra satuluĭ ocupă o suprafaţă de 20 fălcĭ. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, clădită din lemn de locuitorĭ, la 1843 şi acum deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, împroprietăriţĭ cu $8^{1}/_{2}$ fălcĭ. Moşia, a sătenilor, este în întindere de 410 hect. cultivabile, 100 hect. fîneţ şi restul de 46 hect. prundiş.

Cotul-Bălţeĭ, *baltă*, pl. Jiul-d.-j., com. Sadova, jud. Dolj, pe lîngă care trece limita de V. a comuneĭ.

Cotul-Boianuluĭ, *sat*, în jud. Dorohoiŭ, pl. Herţa, com. Mamorniţa, care împreună cu satul Cotul-Hotinuluĭ, forma în vechime un trup. In 1868 revărsîndu-se Prutul a făcut o ruptură prin mijlocul satuluĭ, pe unde şi-a îndreptat cursul, împărţind astfel satul în două: Cotul-Hotinul de-a dreapta şi Cotul-Boianuluĭ de-a stînga Prutuluĭ. Ambele aŭ o populaţie de 46 fam., saŭ 218 suflete.

Acest sat în vechime ţinea de moşia Boian din Bucovina; iar de la luarea Bucovineĭ de către Austriacĭ, a rămas această parte în Romînia şi apoĭ s'a vîndut cu proprietatea Boianu-

www.dacoromanica.ro

luĭ. Se află situat pe malul Prutuluĭ şi supus inundaţiilor. Proprietatea moşieĭ este a d-neĭ Mina I. Boldur-Lăţescu.

Sătenii nu sunt împroprietăriţi, ne fiind clăcaşi la aplicarea legeĭ din 1864. Proprietatea moşieĭ posedă 372 hect. 37 arii cîmp.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Prutul, Horbova, Mamornița şi Bucovina, de care se desparte prin cursul pîrîuluĭ Mamornița.

Cotul-Bucureĭ, *loc şes*, în com. rur. Pătulele, din pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Cotul-Bumbaculuĭ, *suburbie*, în oraşul Focşani, desp. a IV-a.

Cotul-Cailor, *şes*, jud. Fălciu, între tîrguşorul Fălciu şi rîul Prut, în partea de E., care, împreună cu Cotul-Bandreĭ, are o suprafaţă ca de 6 hect. şi serveşte de imaş vitelor.

Cotul-Chistrugeni, *parte* a *satuluĭ* Tîrnauca, com. cu acelaşĭ nume, pl. Herţa, judeţul Dorohoiu.

Cotul-Cîrsteĭ, *loc*, în jud. Mehedinţi, com. rur. Imoasa, plasa Motrul-d.-s.

Cotul-Condurachi, *şes*, spre E. de satul şi comuna Rîşesti, pl. Podoleni, jud. Fălciu. Astăzĭ serveşte de cimitir pentru vitele moarte de bolĭ molipsitoare, pentru care se maĭ numeşte şi Cotul-Molipsireĭ.

Cotul-cu-Plopĭ, *trup* de *pădure*, a Statuluĭ, jud. Prahova, plasa Teleajenuluĭ, care împreună cu trupul Valea-Garduluĭ are 62 hect. şi împreună cu trupurile: Poiana-Laculuĭ (13 hect.), Obraţele, după Sfoara-Predealuluĭ (25 hect.), Bughea-d.-s., (45 hect.) şi Runcul (40 hect.), formează pădurea Văleni.

Cotul-cu-Plopĭ. Vezĭ Berevoescul-d.-j., jud. Prahova.

Cotul-cu-Viţele, *deal*, situat la V. com. Peşteana, plasa Ocolul, jud. Gorj. Se prelungeşte de la E. spre V. Pe aceste dealurĭ sunt locurile cultivabile ale locuitorilor din com. Peşteana.

Cotul-Dobiĭ, *loc izolat*, jud. Botoşani, situat într'un cot al Siretuluĭ, com. Fîntînele. Este loc arabil şi produce grîŭ bun. Aicĭ se află şi o prisacă de stupĭ.

Cotul-Epure, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Ţăndăreĭ. E situat la 4½ kil. spre N. de satul de reşedinţă, pe un mic deal. Satul e pe proprietatea statuluĭ numită tot Cotul-Epure, în întindere de 6500 hect., foastă pendinte de mănăstirea Mislea şi care pe periodul 1885 1896 a fost arendată cu suma de 22275 leĭ anual.

Vite sunt: 150 caĭ, 560 boĭ şi 2050 oĭ.

Cotul-Epure, *pădure*, de stejar a statuluĭ, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Ţăndăreĭ. Formează, cu pădurea Chirana, un trup de 275 hect.

Cotul-Ferăstrăŭ. Vezĭ Ferăstrăul, jud. Bacăŭ.

Cotul-Floareĭ, *cot*, al Siretuluĭ, la hotarul moşiilor Liteni, din jud. Suceava şi Tudora din jud. Botoşani.

Cotul-Furmicăĭ, *moşie*, a statuluĭ, în jud. Putna. Această moşie se arendează împreună cu moşia Corbeasca din jud. Tecuciŭ. Intinderea totală cultivabilă este de 193 hect. 56 ar. S'a vîndut în loturĭ, în 1891, numaĭ 42 hect.

Cotul-Furniceĭ, *trup de moşie*, din proprietatea statuluĭ, în com. Corbeasca, jud. Tecuciŭ.

Cotul-Ghermăneşti, saŭ **Valea-Cînepeĭ**, *sat*, jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Drînceni, aşezat pe şes, pe malul Prutuluĭ, spre S. şi la 1 kil. de tîrguşorul Drînceni, pe o suprafaţă de 450 hect. şi cu o populaţie de 64 fam., saŭ 212 sufl., din carĭ 50 contrib. Locuitoriĭ sunt veniţĭ aci, în cea maĭ mare parte din com. Ghermăneşti, de aicĭ şi numirea satuluĭ. Iar numirea de Valea-Cînepeĭ, vine de la multa cultură de cînepă ce se face aicĭ.

Locuitoriĭ se maĭ ocupă şi de cultura viilor şi a gîndacilor de mătasă.

In sat se află o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, fondată la 1866 de căpitanul Ioan Michiŭ, proprietar; e deservită de 1 preot şi un dascăl.

Proprietarul are case bune pe malul Prutuluĭ, precum şi o pădure de plopĭ.

Cotul-Gîrleĭ, *tîrle*, în jud. Brăila, com. Bertești-d.-s., pe malul drept al canaluluĭ Mînuşoaia, din dreptul de unde pleacă privalul Baicul.

Cotul-Grosuluĭ, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Galbeni, spre E. de satul Galbeni, pe malul drept al rîuluĭ Siret şi la o depărtare de 2 kil. de gara Galbeni. Are 40 capĭ de fam., 26 contribuabilĭ, 124 loc., din carĭ 18 ştiŭ carte; 39 case. Loc. posedă 76 vite marĭ cor-

www.dacoromanica.ro

nute. Se numea mai înainte şi Corduneni.

Cotul-Haleaseï, *parte* din *satul* Lungeni, com. Broşteni, jud. Suceava, numărînd 7 case cu 25 suflete.

Cotul-Hotinuluï, *sat.* Vezï Cotu-Boianuluï, jud. Dorohoiŭ, com. Mamorniţa, pl. Herţa, situat pe malul Prutuluï.

Sătenii împroprietăriţï aŭ 65 hect. pămînt; iar proprietatea are 22 hect. luncă de loziï, pe malul Prutului.

Cotul-Iarceï, *localitate*, pe Călmăţuiŭ, jud. Brăila, unde a fost vechiul pod pe unde trecea vechiul drum Brăila-Călăraşi, înainte de a se face şoseaua. Acest pod al pîrîuluï Călmăţuiul se află în com. Insurăţeï.

Cotul-Iuraşcu (Cotul-luï-Iuraşcu), *sat*, în jud. Bacăŭ, plasa Bistriţa-d.-s., al com. Schineni, situat pe stînga Siretuluï, lîngă Prăjeşti, la o depărtare de 3075 m. de satul Schineni, reşedinţa com. N ımără 25 capï de fam., saŭ 75 sufl. Animale sunt: 8 caï, 37 vite cornute şi 9 porcï.

Cotul-luï-Bălan, *sat*, jud. Roman, pl. Fundul, com. Iucşeşti, pe malul stîng al rîuluï Siret şi la o depărtare de 3 kil. spre N. de satul Iucşeşti-d.-j. Este aşezat pe Valea-Siretuluï. Are 33 capï de fam.; 27 contribuabilï; în totul 147 locuitorï, din carï 16 ştiŭ carte; sunt 38 case. Sunt 88 vite marï cornute.

Cotul-luï-Ciorneiŭ. Vezï Ciorneiul, sat, în pl. Fundul, com. Oniceni, jud. Roman.

Cotul-luï-Cocoloş, *moşie*, nelocuită, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, comuna Cosîmbeşti. Are 1050 hect. pămînt de cultură, 20 hect. pădure şi 190 hect. pe lunca rîuluï Ialomiţa.

Cotul-luï-Cocoloş, *pădure*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Cosîmbeşti. Formează, cu pădurea Cotul-luï-Drăgan un trup de 50 hect. cu următoarele esenţe: salcie plop şi ulm.

Cotul-luï-Cotoşman, *movilă*, jud. Dolj, pl. Balta, com. Zăvalul, pe lîngă care trece poteca din pădurea Zăvalul.

Cotul-luï-Drăgan, *moşie*, nelocuită, a statuluï, jud. Ialomiţa, în plasa Ialomiţa-Balta, com. Cosîmbeşti, cu supraf. de 1800 hect., din carï 30 hect. pădure.

Cotul-luï-Drăgan, *pădure*, în jud. Ialomiţa; pl. Ialomiţa-Balta, comuna Cosîmbeşti. Formează cu pădurea Cotul-luï-Cocoloş, un trup de 50 hect. Esenţe: salcie, plop şi ulm.

Cotul-luï-Epure, *poiană*, pe rîul Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, judeţul Prahova.

Cotul-luï-Găină, *loc*, în com. rur. Strehaia, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Cotul-luï-Ivan, *sat*, în capătul de S. al comuneï Stînca, pl. Braniştea, jud. Iaşi, pe malul drept al Jijieï. Apa acestuï rîŭ, făcînd un mare cot, înconjură satul dîndu-ï forma uneï peninsule. Peste acest rîŭ în partea de E. a satuluï este un pod de lemn, pe care trece Drumul-Braniştei.

Satul are o populaţie de 41 familiï, saŭ 184 locuitorï; o biserică, cu un cîntăreţ şi 1 eclesiarc.

Numărul vitelor e de 500 capete, din carï: 210 vite marï cornute, 168 oï, 1 capră, 24 caï şi 97 rîmătorï.

Cotul-luï-Luţan, *luncă*, pe moşia Bălueşeni, com. Fîntînelele, jud. Botoşani.

Cotul-luï-Mămăligă, *luncă*, de salcie şi plop, pe malul Siretuluï, cu o suprafaţă de 5 hectare, jud. Botoşani, în comuna Fîntînelele.

Cotul-luï-Pungă, *loc*, judeţul Brăila. la N. com. Suţeşti, peste rîul Buzăŭ, unde viroaga Buzeelul face un cot la 6 kil. spre N. de satul Suţeşti.

Cotul-luï-Rufă, *luncă* de salcie şi plop, pe malul Siretuluï, jud. Botoşani, com. Fîntînelele, în întindere de 3 hect.

Cotul-luï-Ţimpăŭ, *luncă* de salcie, în întindere de 5 hect., pe moşia Bălueşenï, com. Fîntînelele, jud. Botoşani.

Cotul-Lung, *com. rur.*, jud. Brăila, plasa Vădeni. E situa'ă pe malul drept al rîuluï Siret, la 18 kil. de Brăila, capitala judeţuluï şi la 11 kil. de com. rur. Vădeni. Se mărgineşte la E. cu Vădeni, la V. cu Latinul, la N. cu Siretul şi la S. cu Nazîrul.

Suprafaţa com. este de 10500 hect., compusă din 11 proprietăţi şi anume a d-lor Gr. Gianni, (în supraf. de 1700 hect. şi cu un venit de 31500 leï); G. Vrăbiescu (supraf. 1700 hect., venit 31500 leï); moşt. G. Şerbănescu (supraf. 2300 hect., venit 38000 leï); M. Nicoleanu (supraf. 500 hect., venit 4500 leï); Petre Alexandrescu (supraf. 350 hect., venit 5700 leï); Smar. Şerbănescu (supraf. 360 hect., venit

www.dacoromanica.ro

6400 leĭ); moştenit. P. Simu (supraf. 300 hect., venit 5100 leĭ); Victor Macri (supraf. 250 hect., venit 4000 leĭ); Ghiţă Ionescu (supraf. 350 hect., venit 6700 leĭ); 700 hect. Măxineniĭ Eforieĭ şi 800 hect. a locuitorilor împroprietăriţĭ.

In comună sunt: 180 contribuabilĭ, din carĭ 5 străinĭ; 7 debite şi 12 cîrciumĭ.

Sunt 123 loc. împroprietăriţĭ din 1864; neîmproprietăriţĭ sunt 42.

Venitul com. e de 10733 leĭ şi cheltuelile de 10185 leĭ.

Vite marĭ cornute sunt 1753 (boĭ 1097, vacĭ 544, taurĭ 21, viţeĭ 69, bivolĭ 21), caĭ 626, oĭ 2696, rîmătorĭ 367 şi capre 3. Suhatul e de 1000 hect.

Are o biserică, înfiinţată la 1878, de locuitorĭ, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1866, frecuentată de 38 băeţĭ.

In interiorul com. sunt 6 strade nealiniate.

Drumurĭ: la Vădeni, spre E., 11 kil.; la Bîrlad, spre S.-E. 17 kil.; la Nazîrul, spre S., 10 kil.; la Romanul, spre S.-V., 15 kil.; la Latinul, spre V., 10 kil.

Comuna şĭ-a luat numele de la un cot al Siretuluĭ ce se află puţin maĭ la N. de ea. Este înfiinţată de la 1864 din sătenĭ veniţĭ din maĭ multe com. precum: Malurile din jud. R.-Sărat, din căt. Mihalea şi de prin judeţul Bacăŭ.

Cotul-Lung, *sat,* în jud. Brăila, partea de N. a com. Cotul-Lung, pe ţărmul drept al rîuluĭ Siret, la 18 kil. spre N.-V. de oraşul Brăila. Numit ast-fel de la cotul lung ce face rîul Siret, la nordul acestuĭ sat. Acest sat era aşezat la distanţă de 1 kil. spre N.-E. de unde este astăzĭ, în cotul rîuluĭ Siret; dar din cauza inundaţiilor s'a strămutat aci pe la anul 1840.

In acest sat sunt 53 case de locuit şi 3 cîrciumĭ. Vatra satuluĭ este de 12 hect.

Are o şcoală mixtă, înfiinţată la 1864, întreţinută de stat şi frecuentată de 60 elevĭ; o biserică, zidită de locuitorĭ la 1871, cu 1 preot, 1 cîntăreţ, şi 1 paracliser.

Populaţia satuluĭ este de 86 capĭ de familie, saŭ 360 locuitorĭ, din carĭ 174 bărbaţĭ, 186 femeĭ. Sunt 140 căsătoriţĭ, 220 necăsătoriţĭ. Ştiŭ carte 38 persoane, nu ştiŭ 322.

Vite sunt: 135 caĭ, 252 vite cornute, 913 oĭ, 9 capre şi 110 rîmătorĭ.

Cotul-Maluluĭ, *izvor de apă minerală,* în com. Băicoiul, plasa Filipeşti, jud. Prahova, care, după analiza făcută, conţine iod, sare, fier, pucioasă; vindecă reumatizmul şi pelagra.

Cotul-Miculinţiĭ, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Coţuşca, plasa Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ. Are 90 familiĭ, saŭ 431 suflete. E situat într'un cot al Prutuluĭ, avînd forma uneĭ peninsule. Se maĭ numeşte şi Cotul-Peririţeĭ. Proprietatea moşieĭ este a erezilor def. Văsescu, foastă a Mitropolieĭ din Iaşĭ şi vîndută de Stat.

Are o biserică, cu hramul Sf. Mihail şi Gavriil, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser. Este mică, de lemn şi tencuită, făcută, la 1840, de către posesorul moşieĭ, obligat la aceasta prin contractul de cumpărătoare, de către Mitropolitul Veniamin Costache.

Sătenii înproprietăriţĭ aŭ 256 hect. 63 arĭĭ; iar proprietatea are 747 hect. 61 arĭĭ cîmp şi 472 hect. 38 arĭĭ pădure tînără de stejar. Piatră calcarică este aproape de Prut, dar se estrage puţină şi numaĭ pentru trebuinţele locale.

Loc însemnat este Silişteа-Vechie.

Drumurile principale: acel ce duce la Dorohoiŭ şi Botoşani pe la Ghireni-Tăutul şi Coţuşca; şi acel de la Rădăuţi ce duce la Ştefăneşti.

Hotarele sunt cu: Crasna-Leuca, Ghireni-Tăutul şi Miorcani.

Cotul-Mieluluĭ, *pădure* de stejar şi salcie, a statuluĭ, în jud. Ialomiţa, plasa Ialomiţa-Balta, com. Hagieni. Formează, cu pădurea Ciunga, un trup de 180 hect.

Cotul-Molipsireĭ. (Vezĭ Cotul-Condurachi, comuna Rîşeşti, pl. Podoleni, jud. Fălciu).

Cotul-Moriĭ, *fost sat,* în 1873, com. Negoeşti, pl. Amaradia, jud. Dolj; azĭ silişte.

Cotul-Moriĭ, *parte* din *satul* Dolhasca, jud. Suceava.

Cotul-Moriĭ, *baltă* mlăştinoasă, în com. Dolhasca, jud. Suceava, în suprafaţă de 2500 m. p.

Cotul-Moriĭ, *loc şes,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Negoeşti, pe care se întinde com. Negoeşti.

Cotul-Moriĭ, *loc.* Vezĭ Simileşti, şes, com. Vetrişoaia, pl. Prutul, jud. Fălciŭ.

Cotul-Moriĭ, *vale,* formată de Şomuzul, în com. Dolhasca, judeţul Suceava.

Cotul-Negru, *sat,* jud. Dorohoiŭ, înfiinţat cam de vr'o 20 de anĭ,

www.dacoromanica.ro

de către posesorul moşieĭ Ştiubeieni, de la care şĭ-a luat numele. Se află aşezat pe moşia Ştiubeieni, com. cu acelaşĭ nume, pl. Başeul. Are 27 familiĭ, saŭ 102 suflete.

Cotul-Negru, *suburbie*, jud. Tutova, în partea de N.-V. a oraşuluĭ Bîrlad, pe valea cu acelaşĭ nume.

Cotul-Negru, *vale*, jud. Tutova, ce se deschide în partea de N.-V. a oraşuluĭ Bîrlad.

Cotul-Netoţilor, *loc.* Vezĭ Vetrişoaia, şes, com. Vetrişoaia, pl. Prutul, jud. Fălciŭ.

Cotul-Oanceĭ, *suburbie*, în Focşani, despărţirea IV-a.

Cotul-Ogrăzilĭ, *pădure*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, comuna Sudiţi, cu suprafaţa de 50 hect. Esenţe: stejar, ulm şi plop.

Cotul-Perişoruluĭ, *şes*, în partea de V. a com. Sălăgeni, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ. Are o suprafaţă de 26 hect., lîngă rîul Jijia.

Cotul-Periţeĭ. Vezĭ Cotul-Miculinţiĭ, sat, com. Cotuşca, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ.

Cotul-Poduluĭ. Vezĭ Vulpeşeşti, jud. Tutova.

Cotul-Popiĭ, *movilă* şi *semn de hotar*, la Sud-Estul moşieĭ Meri, din pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman.

Cotul-Popiĭ, *cot*, al Siretuluĭ, în com. Dolhasca, jud. Suceava.

Cotul-Rînceanuluĭ, *pisc*, la V. de com. Ciomăgeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Serveşte parte pentru cultură, parte pentru păşunarea vitelor.

Cotul-Rîşca. Vezĭ Rîşca, judeţul Suceava.

Cotul-Roib, *baltă*, în întindere de 3 hect., în căt. Rădulești, com. Mircești, pl. Bilieşti, jud. Putna.

Cotul-Rusuluĭ. Vezĭ Piscul-Rusuluĭ, *sat*, în pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, jud. Roman.

Cotul-Ruşilor, *şes*, spre E. de satul şi com. Rîşeşti, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ.

Cotul-Sanihăul, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Pilipăuţi, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ. Are 72 familiĭ, saŭ 380 suflete. Proprietatea moşieĭ este a maĭ multor răzeşĭ. Sătenii împroprietăriţĭ aŭ 95 hect. 96 arĭĭ pămînt; iar proprietariĭ, 224 hect. 85 arĭĭ cîmp şi pădure huceag.

Pîrîul ce trece pe moşie este Molniţa.

Drum principal: calea judeţeană Herţa-Mamorniţa.

Hotarele cu: Hreaţca, Horbova, Ştreanga şi Prutul.

Cotul-Sofieĭ, *loc.* Vezĭ Vetrişoaia şes, com. Vetrişoaia, pl. Prutul, jud. Fălciŭ.

Cotul-Turculuĭ, *cot* al *pîrîului* Rîşca, în com. Drăgăneşti, jud. Suceava, stăpănit altă dată de un Turc care maĭ apoĭ l-a făcut danie familieĭ Frunzeti, ce îl stăpîneşte şi astăzĭ.

Cotul-Vameşuluĭ, *com. rur.* şi *sat*, în pl. Siretul-d.-j., jud. Roman, pe malul drept a rîuluĭ Moldova, spre S. de oraşul Roman, la o depărtare de 3 kil. de capitala judeţuluĭ şi de 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 310 capĭ de familie, saŭ 1103 suflete, din carĭ 247 contribuabilĭ; locuesc în 242 case. Ştiŭ carte 59 persoane.

Este alcătuită numaĭ din satul Cotul-Vameşuluĭ.

Sunt 1070 capete vite marĭ cornute.

Are o biserică de zid şi o şcoală cu un local bun, care, în 1886—87, a fost frecuentată de 28 elevĭ, din 51 în vîrstă de şcoală. Venitul com. este de 2685 leĭ anual şi cheltuelile de leĭ 2577.

Este legată prin şosea cu oraşul Roman.

Cotul-Vlaşca, *podiş*, jud. Bacăŭ, plasa Trotuşul, de pe teritoriul com. Mănăstirea-Caşinul. Situat d'a stînga pîrîuluĭ Caşinul.

Cotuluĭ (Valea-), *vale*, jud. Ilfov, cu o lungime de 600 m. Incepe de pe teritoriul comuneĭ Obileşti-Vechĭ, pl. Negoeşti, şi are o direcţie de la E. spre V. S'a numit ast-fel fiind-că face o cotitură în forma cotuluĭ. Servă parte pentru păşunat, parte pentru cultura cerealelor.

Cotumba, *sat*, jud. Bacăŭ, plasa Munteluĭ, com. Brusturoasa. E situat la confluenţa pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, cu Trotuşul, la o depărtare de 3 ½ kil. de satul Brusturoasa. Are în apropiere o biserică, care maĭ înainte era schit (V. Cotumba, schit); e deservită acum de 2 cîntăreţĭ.

Cîrciumĭ sunt 5. Familiĭ 119, cu 519 suflete.

Vite sunt: 11 caĭ, 357 vite cornute, 56 porcĭ şi 49 capre.

Pe teritoriul acestuĭ cătun se găsesc 5 herăstraie şi o moară de apă.

www.dacoromanica.ro

Cotumba, *schit*, jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa. E situat la poalele munteluĭ cu acelaşĭ nume, fondat de cîţĭ-va călugarĭ. La început, era numaĭ de lemn, iar între anii 1766 şi 1773, s'a făcut de zid, de către vornicul Gr. Crupenski. Părăsit de către călugărĭ, a fost ocupat de călugăriţe, care şi ele l'aŭ părăsit; de atuncĭ schitul a rămas biserică de mir.

Cotumba, *şiră de munţĭ*, jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa. Incepe la graniţă, unde trece prin muntele Cerebuc şi apoĭ se îndreaptă spre N.-V. între pîraiele Ciugheşul şi Şulţa.

Cotumbele, *vîrf de munte*, jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, din culmea Cotumba. Este acoperit cu pădure reşinoasă.

Cotumbele, *pădure* de brad, judeţul Bacău, pl. Munteluĭ, comuna Brusturoasa, proprietatea Prinţuluĭ Al. Ştirbeiŭ. Are o întindere de aproape 15700 hectare, şi este supusă regimuluĭ silvic.

Cotumbele, *pîrîŭ*, jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa. Izvoreşte din vîrful Cotumba curge prin satul cu acelaşĭ nume, şi se varsă, d'a dreapta, în Trotuşul.

Cotuna, *cătun*, al com. Albeşti, jud. Buzău, format din însurăţeĭ. Are 60 locuitorĭ şi 12 case.

Cotuna saŭ Călţuna, *moşie*. (V. Călţuna, jud. Buzău).

Cotuna, *pădure*, în com. Meteleul, jud. Buzău, pe moşia Meteleul-Lipănesc. Are o întindere de aproape 170 hect.

Cotuneĭ (Tufele-), Văleanca, saŭ Mărgineni-Văleanca, *moşie*, în com. Albeşti, jud. Buzău, proprietatea statuluĭ. Are 420 hect., din care 160 pădure, iar restul arabil dat însurăţeilor.

Cotuneĭ (Tufele-), *pădure*, a statuluĭ, în jud. Buzău, com. Albeşti, pe moşia Mărgineanca cu Tufele-Cotuneĭ, pendinte de mănăstirea Banu. Are 190 hect.

Cotuneĭ (Valea-), *vale*, se varsă în gîrla Vărbilăul, în raionul com. Vărbilăul, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Coţatcul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Jideni, numit astfel după pîrîul Coţatcul; înainte se numea Olăreni, fiind-că locuitoriĭ se ocupaŭ cu facerea oalelor. E aşezat spre E., pe pîrîul Coţatcul, la 2504 m. spre E. de cătunul de reşedinţă, Oratia, pe o întindere de 547 hect.

Are o populaţie de 162 familiĭ, saŭ 621 suflete, din carĭ 159 contribuabilĭ; ştiŭ carte 16 persoane. Aci se află 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Coţatcul, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s. Se desface din dealul Măgura-Căpăţînii, se întinde prin rîul Rîmnicul Sărat şi pîrîul Coţatcul, despărţind plăşile Rîmnicul-d.-s.; brăzdează Estul comuneĭ Dănuleşti, Vestul comuneĭ Slobozia, com. Jideni. Pe un întins platoŭ, prelungire a sa, este aşezat oraşul Rîmnicul-Sărat. Se întinde pe o lungime de 25 kil. de la N.-V. la S.-E. Se termină în rîul Rîmnicul-Sărat. In com. Dănuleşti, este acoperit cu păduri, în Slobozia cu păşuni, în Jideni şi Rîmnicul-Sărat cu viĭ întinse, carĭ produc vinurile excelente de Jideni.

Coţatcul, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s. Izvoreşte din dealul Măgura-Căpăţînii, com. Dănuleşti (plaiul Rîmnicul), curge de-alungul dealuluĭ Coţatcul, udă com. Jideni spre E., trecînd prin cătunele Olăreni, Oratia, Coţatcul, intră apoĭ în pl. Marginea-d.-s., trece prin păduricea Mărăcini-Greculuĭ, pe la N. comuneĭ Voetin şi se varsă, după un curs de 45 kil., în pîrîul Slîmnicul, saŭ maĭ bine zis în balta Negru, formînd în cursul său balta Voetin saŭ Robescu, din com. Voetin. Primeşte ca afluent pîrîul Valea-Cireşuluĭ.

Coţi, *pisc* de munte, pe culmea Arnota, jud. Vîlcea. Cade la S. de muntele Breota şi e udat la V. de rîul Bistriţa.

Coţîmboaica, *gîrlă*, izvoreşte din partea de N.-V. a com. Rîfovul, pl. Crivina, judeţul Prahova, trece, şerpuind, pe la V. de cătun. Mălăeşti şi se varsă în rîul Teleajenul, la S. de cătun. Moara-Domnească, comuna Rîfovul.

Coţobîţuluĭ (Fîntîna-), *fîntînă*, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., com. Risipiţi.

Coţobîţuluĭ (Valea-), *vale*, în jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., com. Risipiţi.

Coţofana, *iezer*, jud. Brăila, între Dunărea-Vechie şi Dunărea-Vapoarelor, din com. Chiscani.

Coţofana, *japse*, în jud. Brăila, uneşte Veriga-Măcinuluĭ cu Dunărea-Măcinuluĭ în faţa grădinelor de zarzavat din Dobro-

www.dacoromanica.ro

gea. O ramură dă spre V. în Borcea.

Coţofana, *vale,* în jud. Vîlcea, la N. de com. Slătioara, plaiul Horezul.

Coţofana (Muntele-), *munte,* proprietatea Eforieï Spitalelor Civile din Bucureşti, fost pendinte de schitul Lespezile, com. Sinaia, plaiul Peleşul, jud. Prahova, în întindere de 1133 hectare, din carï 555 hect. suprafaţă împădurită şi 578 hectare pămînt cultivabil şi fînaţe, arendate pe periodul 1888—93 cu 1062 leï anual.

Coţofana-Mare, *lac,* în judeţul Vlaşca, pl. Marginea, pe proprietatea Băneasa.

Coţofana-Mică, *lac,* în judeţul Vlaşca, pl. Marginea, pe proprietatea Băneasa.

Coţofanca (Coţofeanca), *sat,* în jud. Ilfov; face parte din com. rur. Gurbăneşti-Coţofeanca, pl. Negoeşti. Este situat la E. de Gurbăneşti, pe malul drept al văeï Mostiştea.

Se întinde pe o suprafaţă de 736 hect., cu o populaţie de 503 locuitorï.

Principele N. Bibescu are 400 hect. şi locuitoriï 336 hectare. Proprietarul cultivă 290 hect. (110 izlaz). Locuitoriï cultivă 265 hect., restul îl rezervă pentru izlaz.

Comerţul se face de 2 cîrciumarï.

Are o biserică cu hramul Sf-tul Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 385 vite marï şi 1446 vite micï.

Coţofăneşti, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Răcăciuni.

Comuna Coţofăneşti este aşezată pe pîrîul Bîlca, din jos de satul Bîlca; satele ce o formează sunt aşezate unul lîngă altul.

Distanţa comuneï de reşedinţa sub-prefecturei e de 17 kil., iar de capitala judeţuluï e de 61 kil.

Se mărgineşte la N. cu comuna Trotuşul, care o desparte de com. Sascut şi Urecheşti; la E. cu com. Cornăţelul, iar la V. cu comunele Borşani şi Bîlca.

Comuna Coţofăneşti se compune din cătt. Coţofăneşti (unde e şi primăria comuneï) şi Tămăşoaia.

Are o populaţie de 149 capï de familie, saŭ 610 suflete (286 bărbaţï şi 324 femeï). Această populaţie se împarte ast-fel: 320 neînsuraţï (152 bărbaţï şi 168 femeï), 254 însuraţï, 36 văduvï, (7 bărbaţï şi 29 femeï); 574 Romînï, 6 Grecï, 4 Ungurï şi 26 de diferite naţionalităţï; 580 ortodoxï, 4 catolicï şi 26 mozaicï; 164 agricultorï, 9 meseriaşï, 3 comercianţï, 10 avînd diferite profesiunï libere şi 14 servitorï.

Ştiŭ carte 46 persoane (34 bărbaţï şi 12 femeï).

Numărul caselor de locuit e de 150.

Are o biserică filială, cu hramul Sf. Gheorghe (parohia Bîlca); o şcoală mixtă, într'un local închiriat de comună, frecuentată de 8 copiï (6 băeţï şi 2 fete), din 77 (31 băeţï şi 46 fete) în vîrstă de şcoală. Comuna cheltueşte cu şcoala 320 leï anual.

Sunt 116 contribuabilï.

Budgetul com. pe 1893—94 a fost de 2300.74 leï la venitурï şi de 2283.49 leï la cheltuelï.

Numărul cultivatorilor în acelaşï an a fost de 130.

Instrumentele agricole de carï dispun cultivatoriï acesteï comune sunt: 7 pluguri de lemn, 47 de fier, 8 grape de fier; 3 morï de apă şi 1 cu vaporï.

Vite sunt 483, din carï: 141 boï, 60 vacï, 50 caï, 524 oï, 35 capre şi 35 porcï.

Sunt 65 stupï de albine.

In comună sunt: 2 fierarï, 1 cîrciumar, 3 fabricanţï de rachiŭ şi 1 de coloniale.

Drumurile ce înlesnesc comunicaţia comuneï cu cele-l-alte comune învecinate, sunt: şoseaua comunală care o leagă de Cornăţelul şi de Borşani şi drumul care duce la Urecheşti, pe unde trece şoseaua şi linia ferată Adjud-Tg.-Ocna.

Coţofăneşti, *sat,* face parte din com. rur. Mălăeşti, pl. Vărbilăul, jud. Prahova. Are o populaţie de 389 locuitorï (214 bărbaţï, 175 femeï). Aci e o biserică, fondată la anul 1838 de obştea locuitorilor.

Coţofăneşti, *sat,* în comuna cu acelaşï nume, pl. Răcăciuni, judeţul Putna. Este situat pe pîrîul Bîlca, care-l desparte de cele-l-alte sate ale comuneï.

Are o biserică filială (parohia Bîlca), cu hramul Sf. Gheorghe; o şcoală mixtă, într'un local închiriat, frecuentată de 8 copiï (6 băeţï şi 2 fete), din 57 (24 băeţï şi 33 fete) în vîrstă de şcoală.

Comuna cheltueşte cu şcoala 320 leï anual.

Coţofeneï (Măgura-), *măgură,* în jud. Teleorman, comuna Suhaia. Este semn de hotar al pămînturilor date locuitorilor în 1864.

Coţofeneï (Movila-), *movilă,* în jud. Teleorman, la V. moşieï

www.dacoromanica.ro

Suhaia, spre proprietățile locuitorilor. Este semn despărțitor de moșia Viișoara și datează din timpuri vechi.

Coțofeni, *stație d. dr. d. f.*, în jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Coțofeni-din-Față, pe linia Craiova-T.-Severin, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1875. Se află între stațiile Işalnița (7.5 kil.) și Răcari (11.1 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului mării de 114m.54. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 17974 lei, 21 bani.

Coțofeni, *cîmpie*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Față, pe care este situată comuna și unde, spun locuitorii, a fost lagărul lui Tudor-Vladimirescu.

Coțofeni, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava d.-j., com. Gubancea, ce poartă acest nume încă din vechime, cînd aparținea lui Gh. Coțofeanu. Astăzi aparține fraților Popescu, moștenitorii lui Gh. Coțofeanu. Are un venit anual de 10000 lei.

Coțofeni, *silişte*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Gubancea, în V. comunei.

Coțofeni-de-Jos, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Față, cu reședința primăriei.

Are o populație de 306 suflete, (173 bărbați și 133 femei), cari locuesc în 58 case și 5 bordee.

In apropiere de sat sunt ruinele unei case vechi boerești, zidită de Spătarul Mihail Coțofeanu, care a luat parte la războaele lui Mihaiu-Viteazul, și 2 movile, despre care legenda spune că sunt făcute de împăratul Traian.

Copiii din sat urmează la școala mixtă din satul Beharca. In anul școlar 1892—93 a fost frecuentată de 10 băeți. In vîrstă de școală sunt 23 băeți și 9 fete. Știu carte 45 bărbați și 7 femei.

In sat este o biserică de zid, cu hramul Sf-tul Gheorghe, fondată, la 1828, de Aga Gheorghe Coțofeanu. Are venit 200 lei, lăsați de Grigore Coțofeanu.

Coțofeni-de-Sus, *sat*, în județul Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Față. Are o populație de 638 suflete (334 bărbați și 304 femei), cari locuesc în 158 case și 3 bordee.

Copiii urmează la școala mixtă din satul Beharca. In anul școlar 1892—93 au frecuentat școala 27 băeți și 1 fată. In vîrstă de școală sunt 29 băeți și 15 fete. Știu carte 78 bărbați și 4 femei. In sat sunt 4 cîrciumi.

Coțofeni-de-Sus, *moșie* particulară, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Față, pe care se găsește și păduri. Aparține d-lui G. V. Pencioiu.

Coțofeni-de-Sus, *pădure* particulară, în jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Față, în întindere de 200 hect., pe moșia d-lui G. V. Pencioiu, căruia aparține. Inainte aparținea lui Grigore Coțofeanu. Esențe: cer, gîrniță, gorun, toate în stare de creștere.

Coțofeni-din-Dos, *com. rur.*, în jud. Dolj, plasa Jiul-d.-s., la 23 kil. departe de Craiova și la 21 kil. departe de reședința plășei, Filiași. Situată parte pe deal, parte pe șes, pe malul drept al Jiului.

Se învecinește la E. cu com. Mihăița, la V. cu com. Scăești, la N. cu com. Coțofeni-din-Față și la S. cu com. Raznicul.

Rîul Jiul udă comuna spre N., despărțind-o de Coțofeni-din-Față.

Se spune că această comună, ca și vecina cu același nume, a fost fondată de un anume Coțofeanu. Se compune dintr'un singur cătun.

Pe un deal, în proprietatea (pădurea) d-lui colonel Gigîrtu, se găsesc urmele unei cetăți, ce se crede a fi făcută din timpul năvălirei barbarilor. Acea cetate, situată în vîrful dealului, are forma unui triunghiu; spre E. are o vale de 200 m. adîncime, asemenea spre N. și spre S. Spre V. însă se cunosc urmele unui zid ce a împrejmuit cetatea. Zidul are o grosime de 8 metri, zidit din cărămida ce se cunoaște a fi fost foarte mare. Jur-imprejurul cetăței fiind un șanț, spre V. este mai puțin adînc, ceea-ce probează că acolo au fost porțile cetăței. In interiorul cetăței se află un loc gol; zidurile sunt în număr de trei în interiorul cetăței.

In comună este o biserică de zid, fondată de locuitori, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, condusă de un învățător; funcționează din anul 1832 și este întreținută de comună. Localul e făcut din cărămidă. A fost construită cu cheltuiala particularilor. Are în vatra satului 1892 hect. neîmprejmuite. A fost frecuentată în 1892—93 de 38 băeți. In vîrstă de școală sunt 66 copii. Știu carte 38 bărbați.

Populația este de 1240 suflete, din cari 586 bărbați și 654 femei. După legea din 1864 sunt 192 locuitori împămînteniți.

Suprafața comunei e de 3028

www.dacoromanica.ro

pog. Moşia Coţofeni-din-Dos are o suprafaţă de 2633 pog. arabile, cu un venit de 40000 leĭ; aparţine sătenilor şi proprietarilor. Se seamănă pe ea: porumb, grîŭ, orz, etc.

Pădurea Coţofeni-din-Dos are o întindere de 50 hect. tufăriş; e compusă din tufanĭ.

Făneaţă este în întindere de 113 pogoane.

Viile aparţin sătenilor.

Pe proprietatea d-luĭ Petrache Ionescu se află o moară de aburĭ.

Se transportă productele cu carele pe şoseaua vecinală-comunală ce străbate comuna.

Venitul com. pe anul 1893—94 a fost de 1850.83 leĭ şi cheltuelile de 1649 leĭ.

Vite marĭ cornute sunt 80, oĭ 140, capre 17 şi porcĭ 24.

Coţofeni-din-Dos, *sat,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coţofeni-din-Dos, cu reşedinţa primărieĭ. (Vezĭ com. Coţofeni-din-Dos).

Coţofeni-din-Dos, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coţofeni-din-Dos, pe care se găsesc 50 hect. pădure.

Coţofeni-din-Dos, *pădure,* în întindere de 5 hect, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coţofeni-din-Dos.

Coţofeni-din-Faţă, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., la 16 kil. de Craiova şi la 19 kil. de Filiaşi, reşedinţa plăşeĭ.

Situată la Nordul rîuluĭ Jiul, pe un loc şes numit Cîmpia-Coţofeni.

Se învecineşte la E. cu com. Almajul, de care se desparte prin pîrîul Almajul; la V. cu com. Brădeşti; la S. cu com. Coţofeni-din-Dos, de care se desparte prin Jiul.

Comuna este cu totul şeasă. Se găsesc pe acest şes cîte-va bălţĭ, precum: balta Glodul, cu o suprafaţă de 20 pogoane; Rîioasa, cu o suprafaţă de 2 pogoane; Voivodeasa, cu 10 pogoane; Ruptura, cam de 13 pogoane.

Cînd Jiul se revarsă, formează o singură masă cu aceste patru bălţĭ. Comuna este udată de rîul Jiul ce formează limita către Coţofeni-din-Dos. Primeşte în stînga pe Almajul, ce desparte comuna aceasta de com. Almajul.

Se spune că această comună a fost înfiinţată de Spătarul Mihail Coţofeanu, care a trăit pe timpul luĭ Mihaiŭ-Bravul; de la acel spătar şĭ-a luat numele comuna. Se compune din treĭ cătune: Beharca, Coţofeni-d.-s. şi Coţofeni-d.-j., care este cătunul de reşedinţă. In vechime se compunea din patru cătune, adică coprindea şi Coţofeni-din-Faţă.

In comună se află o biserică de zid, cu hramul Sf. Gheorghe, făcută la anul 1828 de către Aga Gheorghe Coţofeanu. Are un venit de 200 leĭ, dăruiţi de Aga Coţofeanu.

In apropiere de comună se maĭ văd ruinele uneĭ case vechĭ precum şi două movile. Se spune că movilele aŭ fost făcute de Împăratul Traian; iar ruinele sunt ale caseĭ Spătaruluĭ Coţofeanu, care a luat parte la războaiele luĭ Mihaĭ-Viteazul. Se spune că aci şĭ-a avut lagărul Tudor Vladimirescu.

In comună se văd multe urme de case marĭ boereştĭ.

In cătunul Beharca se află o şcoală mixtă, condusă de un învăţător; funcţionază de la 1848; este întreţinută de stat şi de comună. Localul a fost făcut cu cheltuiala comuneĭ; este în stare bună. Şcoala are o împrejmuire de 1250 hect. In anul şcolar 1892—93 a fost frecuentată de 10 băeţĭ din Coţofeni-d.-j., 21 băeţĭ şi o fată din Coţofeni-d.-s., 21 băeţĭ şi o fată din Beharca. In vîrstă de şcoală sunt 108 băeţĭ şi 49 fete, din carĭ în Coţofeni-d.-s., 29 băeţĭ şi 15 fete; în Coţofeni-d.-j., 23 băeţĭ şi 9 fete; în Beharca, 56 băeţĭ şi 25 fete. Ştiŭ carte, în Coţofeni-d.-j., 35 bărbaţĭ şi 7 femeĭ; în Beharca, 78 bărbaţĭ şi 4 femeĭ.

Populaţia comuneĭ este de 1401 suflete, din carĭ s'aŭ împămîntenit, după legea din 1864, 245 locuitorĭ.

Casele sunt în număr de 296, făcute din zid, bîrne şi paiante.

Teritoriul comunal este de 2325 hect., din care 1393 arabile, 309 fîncaţă, 298 izlaz şi 275 pădure.

Moşiile de pe comună se numesc Coţofeni-d.-s., Coţofeni-d.-j. şi Beharca. Aŭ în total o supraf. de 1393 hect. şi aduc un venit de 30000 leĭ. Aparţin d-lor G. G. Teişanu, G. V. Pencioiŭ, C. M. Chintescu şi P. Hristescu.

Pădurile de tufărişurĭ se numesc: Coţofeni-d.-s., cu o suprafaţă de 200 hect. şi Coţofeni-d.-mj., în căt. Beharca. Ele aparţin d-lor G. G. Teişanu, G. V. Pencioiu şi C. M. Chintescu; maĭ înainte aparţineaŭ d-luĭ G. Coţofeanu, Grigore Coţofeanu şi Zoe Pasnaschina. Pădurile sunt compuse din gîrniţă, cer şi gorun.

Viile aparţin locuitorilor şi se găsesc pe pămîntul delimitat lor în anul 1864; aŭ o întindere cam de 50 hect. şi produc vin alb.

Pe proprietatea d-luĭ G. V. Pencioiŭ este o moară de aburĭ.

In comună se găsesc 10 cîrciumĭ, din carĭ 4 în Coţofeni-d.-s., 2 în Coţofeni-d.-j. şi 4 în Beharca. Locuitorĭ îşĭ desfac

www.dacoromanica.ro

productele la Craiova; duc grîne, țuică, spirt și bumbac. Aceste producte le transportă cu carul saŭ cu căruța pe calea națională.

Prin comună trece calea ferată, avînd stația Coțofeni, la $^1/_2$ kil. departe de comună; calea comunală și șoseaua națională, lungă de 5 kil. în comună.

Venitul com. pe 1893—94 a fost de 2845 leĭ, 45 banĭ și cheltuelile de 2508 leĭ, 54 banĭ.

Vite: 300 vite marĭ cornute, 48 oĭ și 17 caĭ.

Coțofeni-din-Față, fost *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Coțofeni-din-Față.

Coțofirul, *măgură*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba, pe lîngă care trece limita de S. către com. Malul-Mare.

Coțofuștiĭ (Valea-), *pîrîŭ*, în județul R.-Sărat, plasa Gradiștea, com. Boldul. Se formează din pîriiașe și izvoare existente pe teritoriul comuneĭ, curgînd numaĭ în timpul ploilor; udă partea de N. a comuneĭ și merge de se varsă în balta Boldul.

Coțoiul, *pisc*, pe culmea ce încunjură orașul Huși în partea de S.-E., pl. Prutul, jud. Fălciŭ. Șĭ-a luat numele de la un vechiu proprietar, numit Coțoiŭ.

Tradițiunea afirmă despre acest pisc că Ștefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, îșĭ avu aci punctul său de observațiune spre partea N.-V. a orașuluĭ, loc deschis pe unde năvăleau vrăjmașiĭ; de unde provine că acest pisc și purta numele de Cerdaculuĭ-Ștefan-Vodă. Adaugă tradițiunea că după ce Marele Ștefan învinse ordiile Tataro-Turce (poate că între aniĭ 1490 și 1495) trase cu arcul spre N. de pe Vîrful-Coțoiuluĭ și unde se opri săgeata, ordonă clădirea biserice, numită, maĭ în urmă cu 97 anĭ, Episcopia de Huși. Acest pisc se micșurează prin dărîmarea poalelor sale în partea despre oraș în timpul ploilor îndelungate.

Coțușca, *com. rur.*, în jud. Dorohoiŭ, pl. Prutul-d.-j. E formată din satele: Coțușca, Cotul-Miculințiĭ, Ghireni-Tăutul și Puțureni, cu reședința primărieĭ în Coțușca. Are o populație de 458 fam., saŭ 1984 sufl.; 3 biserică, deservite de 1 preot, 3 cîntărețĭ și 3 pălămarĭ; 1 școală, condusă de 1 învățător și frecuentată de 50 de elevĭ; 10 iazurĭ și 8 pogoane vie; 890 hect., 90 ariĭ pămînt sătesc și 8776 hect., 52 ariĭ cîmp al proprietăților.

Budgetul com. a fost, în 1889—90, de 450 leĭ la venitur și de 4003 leĭ, 60 banĭ la cheltuelĭ; iar în 1890—91, de 2986 leĭ la venitur și de 2385 leĭ la cheltuelĭ.

Vite marĭ cornute: 1882; sunt 3752 oĭ, 331 caĭ și 247 porcĭ.

Stupĭ cu albine sunt 120.

Coțușca, *sat*, pe moșia cu acelașĭ nume, com. Coțușca, plasa Prutul-de-Jos, jud. Dorohoiŭ. Are 188 familiĭ, saŭ 811 suflete. Așezările sătenilor sunt cu livezĭ, și cu grădinĭ; iar proprietariĭ moșieĭ au casă de zid cu un rînd, grădină cu florĭ și livadă bine regulată, cu diferițĭ pomĭ fructiferĭ de speciĭ alese, precum și 4 pogoane de vie. Toate acestea sunt făcute de către Al. Gr. Văsescu; proprietatea moșieĭ este a erezilor luĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Mihaĭl și Gavril, deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ și 1 pălămar; este de lemn și tencuită; o școală, condusă de un învățător, frecuentată de 50 școlarĭ; are un local bun de zid, dăruit de proprietarul, Al. Gr. Văsescu.

Calitatea pămîntuluĭ este bună, cu micĭ părțĭ de sărăturĭ. Sătenĭĭ împroprietărițĭ aŭ 270 hect. 43 ariĭ; iar proprietatea 2305 hect. 83 ariĭ cîmp. Iazurĭ sunt 2, de mică întindere.

Pîrîŭ maĭ principal ce curge pe hotarul despre Puțureni, este Volovățul.

Drumurĭ principale sunt: acel ce duce prin Puțureni de la Mitocul la Dorohoiŭ; și acel ce vine de la Rădăuți și duce la Botoșani.

Hotarele moșieĭ cu: Bodron, Nichiteni, Miorcani, Bivolul-Lipan, Puțureni, Ghireni-Tăutul și Crasnaleuca.

Locurĭ însemnate sunt: Movila-Cruceĭ și Movila-Bortoasa.

Covaciul, *vale*, com. Știrbești, pl. Olțețul-d.-j., jud. Vălcea.

Covaciuluĭ (Grindul-), *grind*, în pl. și jud. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ rur. Satul-Nou. Pornește de pe malul Dunăreĭ (Chilia) și intră în stufăriĭ, în formă de deget. Are o întindere de 120 hect.; e neproductiv și acoperit cu nisip; numaĭ spre Dunăre (Chilia) are vr'o 10 hect. pădure de sălciĭ.

Covaciuluĭ (Lacul-), *lac*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ rurale Satul-Noŭ. Este format de o răvărsare anterioară a brațuluĭ Chilia, cu care acum comunică prin o gîrlă lungă de 2 kil. Este înconjurată de toate părțile cu stuf. Are 135 hect. întindere, și conține pește. Venitul aparține statuluĭ.

Covalea, *deal*, pe teritoriul sa-

www.dacoromanica.ro

tuluĭ Vițcani, com. Lozna, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ. De sub el izvorește pîrîul Vițcanul.

Covasa, *pîrîŭ*, jud. Iași. Izvorește din pădurea Rusenilor, comuna Holboca, pl. Branișteа și, după ce formează iazul Ruseni și Holboca, se varsă în Bahluiŭ.

Covasna, *com. rur.*, în partea de N.-V. a pl. Podoleni și a județuluĭ Fălciŭ, în spre hotarul de S. al jud. Iași, așezată pe loc foarte acidentat, prezintînd dealurĭ marĭ și văĭ adîncĭ, cu locurĭ păduroase, viĭ și livezĭ. Este formată dintr'un singur sat Covasna, situat la 39 kil. de Huși, capitala jud. Suprafața teritoriuluĭ com. e de 626 hect. repartizate ast-fel: 312 hect. a locuitorilor împroprietăriță, 49 hect. vatra satuluĭ, 181 hect. proprietatea statuluĭ care este mai toată pădure și 86 hect. vie, ce cade pe proprietatea locuitorilor; avînd încă 286 hect. pămînt de cultură pe teritoriul comuneĭ Costuleni, din județul Iași, cu care se mărginește această comună. Este proprietatea statuluĭ.

Are o populație de 413 familiĭ, saŭ 1256 suflete, din care 288 contribuabilĭ.

Printre locuitoriĭ acesteĭ comune, care se ocupă cu cultura viilor și a livezilor, se află și 47 suflete Evreĭ, comercianțĭ.

In sat este o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ; o școală, înființată în 1866 și frecuentată de 23 elevĭ și 4 eleve, din 115 în etate de școală.

După tradițiune, satul ar fi existat din vechime în fundul văeĭ Mărturieĭ, unde a fost și biserică pe Dealul-Mariței, de unde s'a strămutat pe locul de astă-zĭ; iar localitatea unde a existat biserica se numește La-Biserica-Veche, care a fost adusă de acolo în sat, cam pe la 1700 și apoĭ refăcută la 1848. Prin mijlocul satuluĭ, trece pîrîul Covasna.

Venitul comuneĭ e de 3000 leĭ anual.

Vite marĭ cornute, sunt 740, oĭ 900, caĭ 120 și porcĭ 350.

Covasna, *sat.* (Vezĭ Covasna, comună, jud. Fălciŭ).

Covasna, *pădure*, în partea de S. a comuneĭ Covasna, plasa Podoleni, jud. Fălciŭ, proprietatea statuluĭ.

Covasna, *pîrîŭ*, izvorește din pădurea Covasna, plasa Podoleni, jud. Fălciŭ, curge de la S. la N.; se numește și Pîrîul-Mărturieĭ. Trece prin satul și com. Costuleni, jud. Iași.

Covasneĭ (Dealul-), *deal*, se întinde spre E. de satul Coropceni, com. Ciorteștі, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, în direcțiunea de la S. spre N.

Covataruluĭ (Tîrla-), *tîrlă*, izolată, între satul Orțești, din com. Drăgănești și Boroaia, jud. Suceava.

Covecul, *sat.* (V. Bărcănești, jud. Olt).

Coveiul, *com. rur.*, din pl. Băilești, jud. Dolj. Situată în partea centrală, pe loc șes, la 58 kil. S.-V. departe de Craiova și la 8 kil. S.-E. departe de reședința plășeĭ, Băilești.

Se învecinește la E. cu com. Goicea-Mare și Goicea-Mică; la V. cu com. Băilești; la N. cu com. Boureni; la S. cu com. Catanele.

Limita linieĭ de N. începe din Valea-Largă și merge în linie dreaptă spre N. pe la Dealul-de-Viĭ.

Limita linieĭ de S. începe de la hotarul moșieĭ Urzicuța-Boureni și merge drept spre E. până la Sărăceana, un loc băltos de pe moșia Catanele.

Limita linieĭ de V. începe de la hotarul moșieĭ Urzicuța-Boureni și merge drept până la Valea-Largă.

Limita linieĭ de E. începe de la Sărăceanu și merge până la Valea-Largă.

După spusa bătrînilor, acum vr'o 200 anĭ, de cînd Turciĭ aŭ jefuit și prădat Cioroiul (comună, la 15 kil. de Coveiul), un oare-care Dumitriu Mușat, împreună cu toată familia sa, s'a refugiat pe locul acesteĭ comune, unde înainte era numaĭ pădure; acolo și-aŭ făcut eĭ bordee. După plecarea Turcilor nu s'aŭ maĭ întors la Cioroiŭ, de oare-ce satul fusese cu totul devastat. Pe lîngă eĭ aŭ maĭ venit și alțiĭ de prin satele comunelor vecine și ast-fel pădurea a fost tăiată și bordeele aŭ fost înlocuite prin case. Până la anul 1880 făcea parte ca cătun din com. Catanele, iar de la acest an a devenit comună deosebită, coprinzînd un singur cătun, numit Coveiul, în care se află reședința comuneĭ.

In comună se află o biserică, fondată de locuitorĭ, începută la anul 1855 și terminată la 1858. De asupra ușeĭ bisericeĭ se află următoarea inscripțiune:

«Ziditu-s'a această sfîntă și Dumnezeiască biserică, unde se prăsnuește și se cinstește hramul Sf. Martir Mucenic Dimitrie și Cuvioasa Paraschiva, din noŭ, cu toată osîrdirea și strădania epitropilor fiind Marin Durb, Ioan a luĭ Ștefan, Ioan a luĭ Iordache, Mitrică sin Barbu Busuioc, Marcu sin Marcu Vălcăna, stăruind din început și până în sfîrșit cu alergătura și cu darea de banĭ, unde ajutorindu-ĭ și locuitoriĭ dintr'acest

www.dacoromanica.ro

sat şi alţi pravoslavnici creştini, de prin alte părţi, în zilele prea Înălţatului nostru Domn Alexandru Ghica, Caimacan a toată Ţara-Românească. cu bine-cuvîntarea prea sfinţiei sale D. Calinic, Episcopul Rîmniculuĭ, 1858, Iulie 3. Zugravĭ, Tudorache Marinescu, Nae sin Mateiŭ Zugravu.»

In comună se află o şcoală mixtă ce funcţionează din 1888. Este întreţinută de judeţ şi de comună. Localul, făcut din zid, cu cheltuiala comuneĭ, este în bună stare. A fost frecuentată în anul 1892—93 de 48 de băeţi şi 5 fete. In vîrstă de şcoala sunt 78 băeţi şi 86 fete.

Ştiŭ carte 109 locuitorĭ, din carĭ 6 femeĭ.

Populaţia comuneĭ este de 992 locuitorĭ, din carĭ 470 bărbaţi şi 522 femeĭ. După legea rurală din 1864, sunt 10 împămînteniţi numaĭ cu locurĭ de case şi de grădină.

Case sunt 148 şi bordee 35. Casele sunt făcute din zid, pămînt bătut, cărămidă, bîrne lipite cu pămînt şi văruite.

Suprafaţa întregului teritoriŭ comunal este de 496 pogoane, din care 396 arabile.

Moşiile de pe teritoriul comunal sunt: Proprietatea d-luĭ Ştefan Năsoiŭ, în întindere cam de 150 hect. şi cu un venit de 4000 leĭ; arendată; moşia Coveiul, ce aparţine moşnenilor Coveiul şi Boureni. Se seamănă pe ele: grîŭ, porumb, orz, etc.

Viile, în întindere de 24 hect., aparţin moşnenilor Coveeni şi Boureni şi se găsesc pe proprietatea lor. Produc vin roşu de bună calitate, dar în mică cantitate.

In comună sunt două cîrciumĭ şi 5 comercianţi. Locuitoriĭ îşĭ desfac productele la Calafat şi la schela Bistreţul; duc la tîrg cereale şi importă: zahăr, fier, ceară, bumbac, stămburĭ, frînghie, lemne, var, vite, vin, rachiŭ şi diverse pometurĭ. Productele le transportă cu carele maĭ mult pe căĭ naturale.

Comuna este străbătută de căile comunale: Coveiul - Catanele, Coveiul-Boureni şi Coveiul-Băileşti. Cea d'întîiŭ, Coveiul-Catanele, este şosea aşternută cu piatră; iar cele-l'alte sunt căĭ naturale.

Calea ce duce la Boureni este lungă de 4 kil.; trece pe hotarul dintre moşia Urzicuţa-Boureni şi a moşnenilor Coveiul-Boureni. Cea despre Catane, este de 4 kil., merge drept de la Coveiul la Catane, trece prin Valea-Trăsniteĭ. Cea spre Băileşti este de 5 kil., trece pe la Crucea-lui-Balună, de pe moşia Urzicuţa - Boureni şi pe partea de la vale de nisipul Băileşti.

Venitul comuneĭ pe 1892—93 a fost de 1657 leĭ, 30 banĭ şi cheltuelile de 1638 leĭ.

Vite marĭ cornute sunt 400, oĭ 114 şi caĭ 18.

Coveiul, *sat*, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Coveiul, cu reşedinţa primărieĭ.

Coveiul, *lac*, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, pe teritoriul comuneĭ Rasa.

Coveiul, *moşie particulară*, jud. Dolj, pl Băileşti, com. Coveiul. Aparţine moşnenilor Coveenĭ şi Bourenĭ. Pe această moşie se găsesc 24 hect. de vie, ce produc vin roşu, de bună calitate.

Coverca, *locul*, unde Mihăileţul se varsă în Călimănel, jud. Suceava.

Covercile, *loc izolat*, jud. Olt, com. Ciomăgeşti, pl. Oltul-d.-s.

Covergă (La-), *numire* dată uneĭ *părţi* din *pădurea* Floricica, jud. Buzăŭ, comuna Pîclele, cătunul Joseni.

Covergilor (Dealul-), *deal*, în raionul com. Budişteni, pl. Podgoria, judeţul Muscel. E acoperit parte cu viĭ, parte cu pădure.

Covîrjin, *braţ*, (prival), în jud. Ialomiţa, insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, com. Dudeşti.

Covragul, *sat*, face parte din com. Valea-Rea, jud. Tecuciŭ. Situat pe coasta dealuluĭ şi a pădureĭ Ciorba, în marginea de E. a pădureĭ, la o depărtare de 3 kil. 600 m. de reşedinţa com.

Are o populaţiune de 12 fam., cu 43 sufl. Locuitoriĭ sunt împroprietăriţi.

Satul s'a înfiinţat pe la anul 1823. Se desparte de restul com. prin rîul Berheciul.

Covragul, *pîrîŭ*, izvoreşte din rîpa cu acelaşĭ nume, jud. Tecuciŭ, şi se varsă în partea dreaptă a Berheciuluĭ, în raionul com. Valea-Rea.

Covragul, *rîpă*, situată în pădurea Ciorba, la V. de satul Covragul, jud. Tecuciŭ, com. Valea-Rea.

Covrea, *deal*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, ce se lasă din dealul Botoşeşti. Are 50 m. înălţime şi este acoperit cu locurĭ arabile.

Covrigeasca, *baltă*, pe moşia Slobozia, com. Fîntînelele, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1 hect. 50 ariĭ.

Covrigeşti, *mahala*, din com. rur. Rîmeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

www.dacoromanica.ro

Covrigi, *com. rur.*, și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Văilor, la o distanță de 49 kil. de orașul Turnul-Severin, iar de com. rur. Broșteni, de 13 kil. Este situată pe o vale strîmtă înconjurată de toate părțile cu dealuri și văi, care, parte sunt acoperite cu pometuri, parte cu vii și parte cu păduri. Formează comună cu satul Costeni și mahalalele: Valea-Mănăstirei, Hobița și Murgilești. Are o populație de 1800 loc., din carî 283 contribuabilî, carî locuesc în 350 case.

Calitatea pămîntuluî este bună. Locuitoriî posedă: 50 pluguri, 95 care cu boi, 12 căruțe cu cai; 69 stupi.

Are o biserică deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală cu 1 învățător, frecuentată de 20 elevi; 1 cîrciumă.

Budgetul com. are la venituri suma de 3075 lei și la cheltueli 1014 lei.

Vite sunt: 700 vite marî cornute, 680 oi, 36 cai și 600 rîmători.

Această com. se mărginește: la E. cu com. Ohaba, ce ține de jud. Gorj; spre S. cu com. Văgulești; spre V. cu com. Samarinești: iar spre N. cu com. Sura

Văile mai principale în această com. sunt: Valea-Albineî, a Pocșeî, a-Stîneî, a-Hobițeî, a-Drăganuluî, Cristiana; iar dealurî sunt: Culmea-Șiiaculuî, Dealul-Sfieî și Dealul-Poenilor.

Covrigiî (Dealul-), *deal*, în com. rur. Slivilești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Covurluiul, *județ*. Face parte din vechia Moldovă-d.-j. și servește ca hotar al Țăreî în spre Basarabia. Numirea acestuî județ vine de la pîrîul Covurluiul, ce-l străbate prin mijloc pe o întindere de 40 kil., de la Hulești pănă la Foltești. El are ca marcă o ancoră, în semn că la Galați, capitala județuluî, ancorează multe vase plutitoare, spre încărcare și descărcare.

Situația și hotarele.—Județul Covurluiul este așezat între 45° 25′ 50″ de latitudine nordică și 25° 41′ 10″ de longitudine estică.

Teritoriul acestuî județ este coprins între rîurile Prutul, care îl udă în partea estică, pe o lungime de 80 kil., și Siretul, care îl atinge la V., pe o întindere de 32 kil., precum și fluviul Dunărea la S., în lungime de 15 kil. In partea vestică, de la Vameșul pănă la Cudalbi, pămîntul acestuî județ se îndreaptă de la valea pîrîuluî Gerul spre E., iar d'acolo merge tot îngustîndu-se spre N. pe dealurî și văî, din carî cele mai multe își aŭ începutul în județele Tecuciŭ și Tutova.

Hotarele Covurluiuluî sunt: la S. județul Tulcea, de care îl desparte Dunărea, între gurile Siretuluî și ale Prutuluî; la E. Basarabia, despărțită prin rîul Prut, de la satul Vădeni pănă la gura Prutuluî; la N.-V. județul Tutova, începînd linia de hotar din malul drept al Prutuluî (comuna Cîrja, județul Tutova) și mergînd, înclinîndu-se spre N. pănă la punctul extrem Ghereasca (comuna Lupești); teritoriul jud. Tutova intră în Covurluiŭ, în partea nord-vestică, printr'un unghiŭ destul de mare, ale cărui laturî încep de la Lupești și schitul Zimbrul și se întretaie la Berești; la V. și S. se mărginește cu jud. Tecuciŭ. precum și cu rîul Siretul, care îl desparte de jud. Rîmnicul-Sărat (cu acesta se învecinește mai jos de cât. Vameș, com. Piscul, plasa Siret, în dreptul comuneî Corbul din R.-Sărat) și județul Brăila.

Topografia și orografia. — Forma teritoruluî jud. Covurluiŭ e lungăreață, asemuindu-se unuî pentagon. De la Galați, punctul cel mai sudic pănă la Ghereasca, punctul nordic cel mai depărtat, sunt aproape 100 kil.; de aice pănă la Bîrlad nu mai sunt de cît vr'o 10 kil.

Suprafața totală a județuluî e de 286351 hect., din carî 37237 hect. pămînt înpădurit, restul fără păduri. Poziția terenuluî se caracterizează ast-fel: ridicat și presărat cu dealurî în partea superioară (N. și Nord-Estică) și plecat (jos) saŭ format din șesurî în partea inferioară (Sud-Vestică și Sud-Estică), adică în văile Siretuluî și ale Prutuluî. Punctul cel mai înalt e acel de la Ghereasca, d'aproape 184 metri d'asupra nivelului Mării-Negre; iar punctul cel mai jos e parte din valea orașuluî Galați și malul Dunăreî; cu $6^{m}{\cdot}560$—$7^{m}{\cdot}136$ d'asupra nivelului Mării.

Natura și calitatea soluluî variază după localități: argiloasă, calcaroasă, vegetală și mlăștinoasă. După plăși, se precizează ast-fel: *Horincea* și *Zimbrul:* în partea accidentată, argiloasă și arinoasă, prea puține locurî calcaroase, ceea-ce face că grîul reușește aice foarte rar; *Prutul:* mai puțin accidentată, calcaroasă, prea puțin arinoasă, de acea pămîntul produce bine tot felul de semănăturî, afară de malul Prutuluî, unde sunt expuse la negurî și pălituri, dar în schimb aci cultura viilor e mai în floare; *Siretul:* prea puțin accidentată, pămîntul calcaros și argilos în parte.

In județul Covurluiŭ se află numeroase dealurî și văi. Dintre dealurî, cele mai principale sunt:

www.dacoromanica.ro

Poleitul, Brăileț, Piscul-Sereț, Chiciura, al-Cornițĭ, al-Țuțcanilor, al-Slivneț, etc. Văile cele mai însemnate sunt: a-Prutuluĭ, a-Ijdilenilor, a-Horincenilor (în care dau văile Lișcovuluĭ și Țuțcanilor), a-Paruluĭ, a-Oarbeț (Chirileștilor), a-Slivneț, a-Chinejeț, a-Covurluiuluĭ (Jorăștilor), a-Covurluiuluĭ-Sec, a-Porculuĭ, a-Roșieț, a-Rădeștilor, a-Bursucanilor, a-Suhuluiuluĭ, a-Măcișenilor, a-Geruluĭ, a-Potîrnicheț, a-Mălineț, a-luĭ-Manolache, a-Filioareț sau Făloaeț (Filești-Calica), a-Siretuluĭ, etc.

Clima. — Clima este potrivită și variabilă, în general sănătoasă; maximul căldureț e până la + 39 grade, iar al. friguluĭ până la — 25.

Dintr'o serie de observațiunĭ meteorologice, culese de diferite persoane de știință în diferite intervale, între anii 1859—1889, asupra orașuluĭ Galațĭ, carĭ obsevațiunĭ se pot aplica cu micĭ deosebirĭ și asupra întreguluĭ județ Covurluiŭ, rezultă următoarele date rezumative:

Presiunea atmosferică:

Minimum la 8
Martie 1886. 739. 4
Maximum la 2
Fevr. 1882. 785. 5
Mediu 761.13

} 7 ani de observațiĭ de la 1882—88; trei observațiĭ zilnice: 8 ore a. m., 2 și 8 p. m.

Temperatura:

Minimum la 8
Martie 1875. 25. o
Maximum 12
August 1859. . 49. 4
Media $\frac{^{8}a.+^{2}p.+^{8}p.+min.}{4}$ 11.75

} 20 ani de observațiĭ: 1869, 1870 77 și 1882 88.

A. B.—Media 8 a.+2 p.+8 p. +min.$^{m.}$ s'a obținut numaĭ la intervalul de 7 anĭ (1882—88).

Vînturile, ce bat maĭ adese-orĭ, sunt: N.-E. S.-V. N., forța lor medie fiind 2.3

} 20 ani de observațiu

Umezeala medie, absolută m. m. 8.0 (3 anĭ de obs., 1886—88).

Umezeala medie relativă % 73.44 (5 anĭ de observațiĭ, 1884 până la 1888).

Evaporațiune în timp de 5 anĭ: 1884—88 mm. 4.876.6.

Ploaie în timp de 5 anĭ: 1884—88 mm. 2.256.9.

Stratul zăpezeĭ în timp de 3 anĭ: 1886—88 mm. 3.312.3.

Ozonul în timp de 4 anĭ: 1885—88 media . . . . 8.3.

Nebulozitate:

1.148 zile senine
1.464 » puțin nouroase
1.158 » foarte nouroase
1.007 » acoperite
289 » de ploaie la anii 1886—88
86 » de zăpadă la anii 1886—88.

Hidrografia. — Apele ce udă jud. Covurluiul sunt următoarele: curgătoare, fluviul Dunărea la S.; rîurile Prutul la E. și Siretul la V., iar în direcția E.-V. pîraiele: Horincea (Hurmuzul), Covurluiul-cu-Apă, Covurluiul-Sec, Chineja, Suhuluiul-cu-Apă și Suhuluiul-Sec, Gerul, Bîrlăzelul, Lozova, Cătușa, etc., precum și pîrîiașele: Oarba, Zoițana, Elanul, Recea, Oancea, Prutețul, Merea, Slivneț, Gologanul, Mălineț, etc.; stătătoare, lacurile: Brateșul, Covurluiul, Sovîrca; iazurile: Lacul-Mare, Bugeanul, Siretul-Stătător, Iazul-Miclesculuĭ (Chișteala-Vechie), Lacul artificial de la Bujor și lăcușorul de pe dealul dintre Mălușteni și Țuțcani; bălțile: Rădeanul, Cătușa, Gheboasa, Lozova, etc., precum și altele maĭ micĭ, formate maĭ ales de vărsăturile Prutuluĭ.

Populațiunea.—Intre 1840—1849, numărul total al populațieĭ jud. Covurluiu era de 15649 fam., sau 78470 suflete. Intinderea teritoriuluĭ era de 165 $^{11}/_{44}$ leghe pătrate, avînd decĭ cîte 475 locuitorĭ de leghe, cu 3 orașe și 82 sate. Locuitoriĭ se clasificaŭ ast-fel: *a)* scutițĭ de dărĭ 4825, din carĭ: 177 boerĭ saŭ fiĭ de boerĭ, 37 amploiațĭ fără rang, 517 clericĭ și servitorĭ bisericeștĭ, 19 profesorĭ și medicĭ, 312 străinĭ, 770 intendenți și servitorĭ, 306 privilegiațĭ, 530 slujbașĭ, 71 țiganĭ mănăstirești, 300 țiganĭ particularĭ, 491 soldațĭ, 176 slujitorĭ, 1118 infirmĭ; *b)* contribuabilĭ (birnicĭ): negustătorĭ și meșteșugarĭ 1098, mazilo-ruptașĭ 2156, sătenĭ cultivatorĭ 5842, fără domiciliŭ fix 293, emigrațĭ 233, evreĭ 238, străinĭ traficanți 1011, țiganĭ aĭ statuluĭ 55; totalul familiilor 10871.

Satele ținutuluĭ se împărțeaŭ ast-fel: 14 mănăstirești, 22 răzășeștĭ, 46 particulare; iar populația: 9513 aparținînd mănăstirilor, 22803 de răzeșĭ și 46156 de particularĭ. Bisericĭ 103, orașe 3, sate 82. Dintre sate, 31 coprindeaŭ maĭ puțin de 50 locuitorĭ, 23 de la 50—100, 20 de la 100—200, 5 de la 200—300, 2 de la 300—400 și 1 de la 400—500.

Ținutul Covurluiuluĭ făcea atuncĭ parte din zona a treia (toată Moldova era împărțită în treĭ zone), compusă din județele: Fălciŭ, Tutova, Tecuciŭ, Putna și Galați, zonă maĭ puțin populată, din cauza apropiereĭ fortărețelor și a lipseĭ pădurilor.

In anul 1865, adică îndată după aplicarea legeĭ comunale din 1864, se găseaŭ în acest județ: 43 comune, din carĭ 1 urbană și 43 rurale, cătune eraŭ 101, case 13588, familiĭ 21804, bisericĭ 110, care se repartizaŭ pe plășĭ în modul următor: *Siretul:* 14 com., 32 căt., 6528 case, 14098 familiĭ și 24 bisericĭ; *Prutul:* 12 com. 31 căt., 3288 case, 3780 familiĭ și 29 bisericĭ; *Horincea:* 18 com., 38

www.dacoromanica.ro

cât. 3772 case, 3930 familiĭ și 39 bisericĭ.

In fine, după cel din urmă recensămînt din Aprilie 1890, în întreg județul Covurluiŭ, se aflaŭ 30667 capĭ de familie, cu 127047 suflete, din carĭ: 66848 bărbațĭ și 60192 femeĭ; 69709 necăsătoriți, 48277 căsătoriți, 8827 văduvĭ și 327 divorțațĭ; știŭ carte 30973 persoane, nu știŭ 96076.

Numărul contribuabililor e de 17315.

Din această populație, 5282 contribuabilĭ, 12013 capĭ de familie, cu 59143 suflete sunt în orașul Galați; și 12033 contribuabilĭ, 17754 capĭ de familie, cu 67897 suflete, în comunele rurale.

Cu privire la suprafața teritoriuluĭ, avem 44 locuitorĭ la o sută hect. pămînt, saŭ 2,25 hect. de om.

După religiunĭ, locuitoriĭ Covurluiuluĭ se împart: ortodoxĭ 107107, gregorianĭ (armenĭ) 300, lipovenĭ 36, catolicĭ 4418, protestanți 499, mozaicĭ 14577 și mahomedanĭ 115. Dintre izraeliți, 13442 sunt în Galați și 1135 în comunele rurale; iar dintre creștiniĭ eterodoxĭ și mahomedanĭ, mai toți sunt în capitala județuluĭ.

Mișcarea populațieĭ acestuĭ județ pe anul 1888 prezintă următoarele cifre: căsătoriĭ 757, nașterĭ 5077 și morțĭ 3698; morți-născuți 64. Din aceastea, 269 căsătoriĭ, 1769 nașterĭ, 1565 morți și 37 născuți-morți aŭ fost la populația urbană; iar 488 căsătoriĭ, 3308 nașterĭ, 2133 morți și 27 născuți-morți la cea rurală.

După religiune, aŭ fost 1359 căsătoriți ortodoxĭ, 28 catolicĭ, 2 armenĭ și 120 izraeliți. După instrucție, 341 bărbațĭ înșurațĭ aŭ știut iscăli, 146 nu; dintre femeile măritate, 159 cu știința iscălireĭ, 598 fără; iar după aceeașĭ însușire, la oraș aŭ fost 206 bărbațĭ cărturarĭ și 63 necărturarĭ, 130 femeĭ cu știință de carte și 139 fără, pe cînd la sate 135 bărbațĭ aŭ știut iscăli și 353 nu, femeĭ cu știință de carte 29 și fără 459.

Nașterile, după religiune, se împart în: 4411 din părințĭ ortodoxĭ, 134 catolicĭ, 21 protestanți, 5 armenĭ, 1 lipovan, 1 mohamedan, 504 izraeliți; după protecțiune: 4763 Romînĭ, 5 Italienĭ, 2 Francezĭ, 124 Austro-Ungarĭ, 16 Germanĭ, 14 Rușĭ, 28 Turcĭ (supușĭ), 103 Grecĭ, 4 Sîrbĭ, 7 Bulgarĭ și 9 de alte protecțiĭ. Dintre născuți, sunt 4775 copiĭ legitimĭ, 291 naturalĭ (nelegitimĭ), 11 găsiți; nașterĭ gemene 79, și anume: 77 îndoite și 2 întreite.

Dintre morți, sunt 1934 bărbați și 1759 femeĭ; 759 cununați (din carĭ 445 bărbați și 314 femeĭ), necununați 2346 (din carĭ 1246 bărbați și 1102 femeĭ), văduvĭ 541 (209 bărbați și 332 femeĭ), și cu stare civilă necunoscută 52 (41 bărbați și 11 femeĭ); după religiune: 3291 ortodoxĭ, 117 catolicĭ, 14 protestanți, 11 armenĭ, 6 lipovenĭ, 3 mohamedanĭ, 249 izraeliți, și 6 de alte religiĭ. După cauzele producătoare, morțile aŭ provenit: 3612 din boală, 63 din accidente și 23 prin sinucidere.

Ocupația locuitorilor.—Locuitoriĭ județuluĭ Covurluiŭ se ocupă în genere cu cultura cerealelor și a viilor, cu creșterea vitelor, transportul, lucrul de mînă, pescăria și, în deosebĭ în capitala județuluĭ, cu negoțul și industria (meseriile). După ocupație, ceĭ 30667 capĭ de familie aĭ acestuĭ județ se specifică: 26894 plugarĭ, cărăușĭ și muncitorĭ cu brațele, 2117 comercianți, 796 industrialĭ (meseriașĭ) și 860 funcționarĭ de diferite categoriĭ și persoane cu profesiunĭ libere.

Proprietatea fonciară. — Proprietatea fonciară în tot județul Covurluiŭ, fie rurală fie urbană, se evaluează la 58686029 leĭ, 50 banĭ, din carĭ 30745858 leĭ proprietatea rur. și 27940171 lcĭ, 50 banĭ cea urbană.

Veniturile tuturor proprietăților din județ se estimează la 5868602 leĭ, 95 banĭ, astfel desfăcute: de la clădirile din tot județul leĭ 2984353; de la proprietățile rurale cultivate de însișĭ proprietarii leĭ 2081846.76; de la proprietățile, arendate, iar proprietariĭ locuind în țară, leĭ 718040.73; de la proprietățile arendate și proprietariĭ locuind în străinătate, leĭ 120362.31

Din 37 comune rurale, azĭ aflătoare în acest județ, 12 sunt locuite numaĭ de răzășĭ, 7 amestecătură răzășĭ și foștĭ clăcașĭ și 18 numaĭ foștĭ clăcașĭ și însurățeĭ împroprietăriți la 1864 și 1878. Dintre plășĭ, Horincea e maĭ toată formată din sate răzășești, ale căror proprietățĭ s'aŭ micșorat foarte mult prin moșteniriĭ; pl. Prutul are numaĭ patru sate de răzășĭ: Oancea, Fîrtănești, Măstăcani, Moscul și parte din Umbrărești; iar în pl. Siretul, nicĭ un sat răzășesc; în pl. Zimbrul, cincĭ: Bursucani, Crăești, Cudalbi, Smulți și Vîrlezi.

Numărul foștilor clăcașĭ împroprietăriți la 1864 e de 4667, iar al însurăților cărora li s'a dat pămînt de la 1878 până la 1880, de 1295 inși.

Pentru întîia aplicare a legeĭ pentru vînzarea bunurilor Statuluĭ în loturĭ micĭ, din 1 Aprilie 1889, adică la ceĭ ce n'aŭ de loc pămînt saŭ aŭ maĭ puțin de o jumătate hectar, s'aŭ în-

www.dacoromanica.ro

scris pe tablourile respective în județul Covurluiŭ 4199 romînĭ muncitorĭ de pămînt, din carĭ 3521 în comunele rurale și 678 din părțile mărginașe ale orașuluĭ Galați. Toate înscrierile din sate sunt pentru loturĭ de 5 hect.; cele din oraș variază ast-fel: 519 loturĭ de 5 hect., 100 de 10 hectare, 32 de 15 hect., 2 de 20 și 15 de 25.

Numărul proprietarilor fonciarĭ, ale căror moșiĭ sunt maĭ marĭ de 143 hect. (100 fălcĭ), este de 95; saŭ în total 114765 hect. 43 ar. aparțin proprietățeĭ marĭ.

Aceste moșiĭ sunt: Băleni și Zăgancea, în comuna Băleni; Șerbești-Vechĭ și Izgon, în Braniștea; Slobozia - Ventura, Cotros și Zăvoiul, în Cuca; Gologanul, Bezmanul, Bătrînul-Izvoreț și Ciudinul, Murgociul și Pleșești (2 trupurĭ) în Cudalbi; Satul - Costiĭ, Filești (Calica), Movileni, Șendreni (2 trupurĭ), Gheboasa, Cișmelele - Micĭ, Țiglina, Serdarul (Șendreni), Bărboși, Rusca-Mare și Rusca-Mică, în com. Filești; Măcișeni, Urlești și Corni în comnna Măcișeni; Mînjina, Potîrnichea-Cocorăși, Fîntîna - Geruluĭ (2 trupurĭ), în Mînjina; Pechea, trupul din Pechea, Cioara - Elena, Lupa și Oticul în Pechea; Vameș (2 trupurĭ), în Piscul; Slobozia - Conachi, în comuna cu acelașĭ nume; Goruești, în Smulți; Bălintești, Cioinagi, Ghibărțeni și Pochișcani, în com. Bălintești; Slobozia-Băneasa, Bucșenească și Boerească în Băneasa; Golășeĭ, Urechești, Umbrărești (4 trupurĭ), Puțichioaia și Armenească, în Bujor; Terchileni - Voinești - Bazan - Caușan, Voinești - Țopeni, Călugăreasca și Tîrgul - Berești în Berești; Bogdan-Proșie și Potroci, Sora, Proșie și Călugăreasca, în Crăești; Drăgușeni și Diocheți în Drăgușeni; Folteștĭ în comuna omonimă; Frumușița (2 trupurĭ) și Ijdileni, în Frumușița; Lunca, Hulești și Roșia, în Jorăști; Chirafteĭ și Drăculești, în Măstăcani; Slobozia-Oancea și Oancea (3 trupurĭ), în com. Oancea; Rogojeni-Chirilești, în Rogojeni; Onciul, în Slivna; Tătarca, Șivițele, Galata și Frumoasa în Șivița; Odaia-Manolachi, Slobozia - Movilă, Ibrian (2 trupurĭ) și Movila-Turculuĭ, zisă și Monete, în Tulucești; Vîrleaza-d.-s. și Vîrleaza-d.-j., Vîrleză-Iteștĭ, în Vîrlezi; Păscani-Vlădești, Fîntîna-Țiganuluĭ, Păscani, Brănești și Roșcani, în Vlădești.

Dintre moșiile particulare ale Covurluiuluĭ, cea maĭ mare e Folteștĭ, cu 11082 hectare întindere; iar cea maĭ mică (negreșit pănă la măsura luată de 100 fălcĭ) Bogdan - Proșie și Potroci, din com. Crăești, cu suprafață de 143 hect.

Moșiile statuluĭ din acest județ sunt: Oasele și Mavromolul sau Cuca-Mică, în com. Cuca; Bălțatul, în Slob.-Conachi; Măxineni, Crăciuna saŭ Viorica, în Independența; Braniștea și Țipești, în Braniștea; Hliza-Precista, în Filești; Zîrnești cu trupurile Chiștila și Perișeni în Jorăști; Vladnicul, în Măcișeni; trupul Obreja în Cudalbi; Schitul-Gherească, în Lupești; Vădeni, în Rogojeni; Mavromolul în Fîrțănești; Piscul-Hîrșești, în Piscul; Balta-Brateș și balta cu moșia Bădălanuluĭ, în Sivița; Tulucești, Sultanul și Cișmelele, în com. Tulucești.

Totalul venituluĭ anual de la aceste moșiĭ e de leĭ 463493. Cele maĭ multe din ele s'au vîndut potrivit legeĭ vînzăreĭ bunurilor.

Costul mijlociŭ al uneĭ fălcĭ de pămînt în acest județ, vîndută de vecĭ, este de la 240—300 leĭ; în foarte rarĭ cazurĭ ajunge pănă la 350 leĭ. După tabloul de prețurĭ întocmit de Ministeriul Domeniilor pentru vînzarea bunurilor statuluĭ în loturĭ micĭ, moșiile din Covurluiŭ sunt clasate de categoria IV și prețuite la 300 leĭ hectarul.

Agricultura, viticultura. — In genere vorbind, pămîntul jud. Covurluiŭ nu se poate califica ca neproductiv, afară de unele localitățĭ, unde e foarte uzat din cauza neîngrășăreĭ și a exploatăreĭ neîngrijite. Sătenĭĭ maĭ ales cultivă cu totul rudimentar ogoarele lor; de aceea nicĭ nu pot aștepta de la ele recolte prea îmbelșugate. Lipsa de păduri îndestulătoare, cauzînd lipsa de ploĭ la timp saŭ a ploilor prea dese cînd nu trebue, aduce mare stînjinire plugărieĭ și economieĭ rurale din acest județ.

Semănăturile ce se fac maĭ mult aicĭ sunt: grîŭ, secară, porumb, orz, mălaiu, (meiu), etc.; se cultivă încă, deși în mică cantitate, rapiță, in, cînepă, fasole, cartofe și alte legume.

Producția agricolă în anul 1886—87 a fost de 934895 hectol., din carĭ 38950 grîŭ, 162822 secară S-ta Elena, 180207 secară indigenă, 209391 porumb, 26482 cincantină, 236398 orz, 53365 ovăz, 11752 fasole, 200 rapiță, 6238 meiu. Din această sumă, 400203 hectol. aŭ fost întrebuințațĭ pentru consumația județuluĭ, semînță, vite, etc.; restul s'a pus în comerciŭ.

In anul agricol 1887—88, întinderea terenuluĭ semănat a fost de 112971 hect., cu o producțiune totală de 1211915 hectolitri; iar pe specĭĭ: grîŭ 11259 hect. cu 143425 hectol., secară 38246 hect. cu 537400 hectol.,

www.dacoromanica.ro

porumb 41434 hect. cu 263309 hectol., meiŭ 976 hect. cu 10064 hectol., ovăz 5030 hectare cu 58915 hectol., orz 15284 hect. cu 188476 hectol., rapiță 322 hect. cu 7240 hectol., cînepă 104 hect. cu 544 hectol., in 316 hect. cu 2532 hectol.

In 1889 întinderea semănăturilor a fost de 94901 hect., 95 arĭ (66365 fălcĭ), din carĭ 32792 hect., 76 arĭ semănătură de toamnă și 62109 hect., 19 arĭ de primăvară, producînd în total o recoltă de 1292753 hectolitri; iar pe speciĭ, producția a fost: grîŭ 155641 hectol., secară S-ta Elena 135171, secară indigenă 217277, porumb 364225, cincantină 126225, orz 181538, ovăz 45776, fasole 8831, in 11863, cînepă 7855, cartoafe 11477, meiu 7187, linte 10272, mazere 1150, rapiță 8260.

Din suma de 1292753 hectol., oprindu-se pentru consumația locuitorilor și sămînță 449541, escedentul produs s'a vîndut și s'a realizat pe el cifra de 5972775 leĭ.

Față cu numărul populației, rezultă dar că în 1889 de fiecare locuitor s'a sămănat cîte 1.054 falce și s'a produs cîte 20,22 hectol. în total. Adunînd acum capitalul realizat în acelașĭ an atît din recolta vîndută, cît și din lăptăriĭ, lînă și vinurĭ, avem suma de leĭ 7093113, banĭ 19, și anume: din escedentul recoltei vîndute 5972775; lăptăriĭ 113013 leĭ, 25 banĭ; lînă 145705 leĭ, 44 banĭ și vinurĭ 861619 leĭ, 50 banĭ; sau o avere de fie-care locuitor cîte 104 leĭ, 50 banĭ.

Arenda de falce în acest județ se plătește de la 28 pănă la 50 leĭ; minimum e în plasa Prutul și maximum în pl. Siretul.

In primăvara anuluĭ 1890 s'aŭ făcut semănăturĭ de sătenĭĭ din Covurluiŭ 2666 hect., 20 arĭĭ în ogoare sterpe, 11824 hect., 95 arĭĭ în porumbiște, 37756 în miriște, total 52243 hect., 15 arĭĭ; iar proprietarĭĭ și arendașĭĭ aŭ semănat 2649 hect. în ogoare sterpe, 5211,66 în porumbiște, 15343 în miriște, total hect. 24302,06. Peste tot pămîntul semănat a fost de 76545 hect., 21 arĭĭ.

Viile Covurluiuluĭ sunt în număr de 7332 și ocupă o suprafață de 3508 hect.; producția vinicolă în 1887 a fost de 226011 hectol., 83 litri, din carĭ 31038 hectol., 91 litri vin negru și 194972 hectol., 92 litri alb. In 1889, produsul vinuluĭ în decal. a fost de 1013670. Prețul mijlociŭ, cu care s'a vîndut, a fost de 85 banĭ decalitrul. Vinul acestuĭ județ se consumă maĭ mult în localitate.

Proporția viilor la populație e de 19 locuitorĭ pentru un hect. de vie. Vinurile de aicĭ conțin cele albe 8,44% în volume alcool și 14,91 extract în grame pe litru.

In jud. Covurluiu se fabrică puțin rachiŭ; pomĭ roditorĭ nu prea sunt, afară de pl. Horincea, care e maĭ bogată în această privire, maĭ ales se găsesc: nucĭ, zarzărĭ, merĭ, perjĭ, etc.

In 1889 aŭ fost 3976 stupĭ de albine, carĭ aŭ produs 6995 klg. miere și 2420 klg. ceară.

Vitele. — Numărul vitelor, după datele din 1888, se ridică la 136411 capete, ast-fel specificate: 44552 boĭ și vacĭ, 199 taurĭ, 5356 viteĭ, 61 bivolĭ și bivolițe, 7390 caĭ și epe, 198 armăsarĭ, 762 mînzĭ, 47 catîrĭ și măgarĭ, 65700 oĭ și mieĭ, 2122 berbecĭ, 2007 țapĭ și capre și 8036 rîmătorĭ. In 1889 eraŭ 2793 capete de vite cornute.

In ce se atinge de produsele decurse din creșterea vitelor în acelașĭ an, ele se cifrează așa: caș-caval 51,850 kil., brînză 87,600 și unt 9,293; iar lîna produsă a fost 156,058 kil., specificată în chipul următor: albă 53,268, neagră 49,980, țigaie 30,560 și țurcană 22,250. Prețul lîneĭ variază de la 65 banĭ pănă la 1 leŭ, 25 banĭ, kil.

Pentru suhatul vitelor din Covurluiŭ sunt destinate 11,643 hect. 46 arĭĭ; în multe comuni, locul de pășunat e neîndestulător saŭ chiar lipsește maĭ cu totul.

Prețul mijlociŭ al vitelor este: boĭ de la 40—140 leĭ de cap, vacĭ 37—87, taurĭ 135, viteĭ 13—16, bivolĭ și bivolițe 110, caĭ, armăsarĭ și epe ordinare 85—160, mînzĭ 22—25, catîrĭ și măgarĭ 55, oĭ și mieĭ 8, berbecĭ 9, țapĭ și capre 8, rîmătorĭ 17—50 leĭ la cap.

Comerciul și industria. — S'a arătat maĭ sus că din recolta anuluĭ 1886/87, în sumă de 934,895 hectol., s'a pus în comerciŭ 534,602 hectol.; asemenea din producția vinuluĭ din 1887 s'a pus în negoț 405,534 decal. Din 1,292,753 hectol., produșĭ în 1889, s'aŭ destinat comerciuluĭ 843,212.

Valoarea productelor județuluĭ Covurluiŭ, exportate anual, se ridică la 4½—5 milioane leĭ.

In ce privește vitele, numaĭ în piața Galațĭ, în 1887, s'aŭ tăiat și consumat 17,089 capete, și anume: 16,346 boĭ și vacĭ, 51 bivolĭ și bivolițe, 617 viteĭ și rîmătorĭ; asemenea în același interval s'aŭ pus în negoț 35,000 kil. cașcavaluri, 71,552 kil. diferite brînzeturĭ și 1,700 kil. unt proaspăt. Tot-o-dată s'aŭ vîndut și 80,393 kil. lînă de diferite calităț̆ĭ.

In întreg acest județ sunt

www.dacoromanica.ro

2,966 patentarĭ, din carĭ 2,057 comercianțĭ de diferite ramurĭ, 796 industriașĭ și meșteșugugarĭ și 53 profesioniștĭ liberĭ. Din aceștia, 2,041 sunt în Galațĭ, iar 925 în comunele rurale. Patentariĭ comunelor rurale se specifică: *a)* comercianțĭ: cîrciumarĭ 344, arendașĭ 103, lipscanĭ-bogasierĭ 53, băcanĭ 46, comerciul de cereale 36, grădinarĭ-zarzavagiĭ 17, comerciul de oale 9, pescarĭ 8, precupețĭ 4, antreprenorĭ 3, bancherĭ-împrumutătorĭ 3, căruțașĭ 2, chirestigiĭ 2, brașovenĭ 2, cavafĭ 1, comerciul de var 1, total 643, cu 16 specialităților; *b)* industriașĭ: proprietarĭ de morĭ de vînt 74, proprietarĭ de poverne și fabrice de spirt (din aceste din urmă una singură e mai mare) 49, proprietarĭ de morĭ cu aburĭ 34, cizmarĭ 29, fierarĭ-meseriașĭ 26, croitorĭ 14, brutarĭ 12, măcelarĭ 10, dulgherĭ 9, cojocarĭ-blănarĭ 8, boiangiĭ 7, mecanicĭ 4, birtașĭ 4, dogarĭ 2, tinichigiĭ 2, fabricanțĭ de cașcaval 2, fabricanțĭ de lumînărĭ de ceară 2, plăpomarĭ 1, bărbierĭ 1, curelarĭ 1, total 281, cu 20 specialităților; profesiĭ libere: 1 avocat.

Punînd la un loc profesiile comune satelor și orașuluĭ, avem în tot județul: comercianțĭ: cîrciumarĭ 812, băcanĭ 238, lipscanĭ-bogasierĭ 198, comerciul de cereale 71, comerciul de fructe și zarzavaturĭ 55, precupețĭ 46, bancherĭ și împrumutătorĭ 41, cherestigiĭ 39, pescarĭ 30, cavafĭ 18, brașovenĭ 17, comerciul de oale 14, căruțașĭ-patronĭ 12, antreprenorĭ de lucrărĭ publice 11, comerciul de var 2, etc.; industriașĭ: măcelarĭ 79, cizmarĭ 61, brutarĭ 60, fierarĭ-meseriașĭ 58, tîmplarĭ-dulgherĭ 45 croitorĭ 44, morĭ cu aburĭ 43, bărbierĭ 37, tinichigiĭ 34, birtașĭ 31, dogarĭ 13, cojocarĭ-blănarĭ 11, boiangiĭ 8, plăpomarĭ 6, fabricanțĭ de lumînărĭ de ceară 3, etc.

Căĭ de comunicație. — Comunicarea în jud. Covurluiŭ se face pe apă și pe uscat. Comunicarea pe apă se face prin Dunărea și Prut cu vase plutitoare, ce vin în portul Galați și se duc de aicea, precum și prin Siret, pe care se scoboară numeroasele plute de lemnărie aduse în schela Galaților.

Comunicarea pe uscat se face prin șosele și drumul de fer. Șoselele cele mai principale sunt: Calea națională Galați-Tecuciŭ, care începe din Galați cu str. Brăileĭ și de la Bărboși merge paralel cu drumul de fer și cu Siretul, străbătînd coasta sud-vestică a acestuĭ județ, pe o întindere de 37 kil.

Tot cale națională e și șoseaua Galați-Bădălan (spre Reni), în întindere de 3 1/2 kil.

Căile județene Galați-Bîrlad și *Galați-Fălciŭ.* — De la Galați (bariera Traian), prin comuna Tulucești, Șivița și Frumușița, pănă în apropiere de Folțești, este o singură cale județeană, lungă de 35 kil., care e și cea mai vechia și mai bine întreținută (petruită). De la Folțești, și anume din dealul Baba-Draga și valea mlăștinoasă a Cealmăuluĭ, pe unde apa laculuĭ Covurluiŭ are o scursoare în Prut, calea aceasta se ramifică în două: una merge spre inima județuluĭ prin com. Folțești, Fîrțănești, Bujor, Vîrlezi, Crăești și Bursucani spre Bîrlad; iar alta trece pe malul Prutuluĭ, Vlădești, Oancea, Rogojeni spre Fălciu.

Aceste căĭ județene, către carĭ se unesc la cea d'întîia șoseaua vecinală Bujor-Berești-Lupești spre Bîrlad pe valea Chinejeĭ, și la a doua Rogojeni-Cavadinești-Țuțcani pe valea Horinceĭ (împreunîndu-se cu calea județeană Fălciŭ-Tîrgul-Murgeni, din jud. Tutova), străbat județul în lungul său și sunt cele mai importante drumurĭ de uscat ale jud. Covurluiŭ.

Distanța de la Galați la Bursucani, adică la hotarul vest-nordic al jud. Covurluiŭ e de 82 kil. Pe această linie pănă la Bujor (54 kil.) șoseaua e complect petruită; de la Bujor la Vîrlezi e nepetruită; apoĭ de la Vîrlezi în sus pănă la Bursucani (16 kil.) este iarăși în stare de petruire.

Distanța de la Galați-Baba-Draga-Vlădești-Rogojeni-Cavadinești-Țuțcani, pănă la hotarul nord-estic al județuluĭ, adică pe a doua cale județeană, e de 96 kil.; această cale (se înțelege de la Baba-Draga), pe o lungime de 51 kil., este aproape în stare primitivă.

Pe lîngă căile vecinale de mai sus, carĭ se găsesc în plășile Prutul, Horincea și Zimbrul și carĭ complectează pe cele județene, mai este calea Galați-Pechea-Cudalbi, ce străbate plasa Siretul și parte din Zimbrul pe o distanță de 54 kil., începînd de la Galați (bariera Tecuciuluĭ) și parcurgînd com. Fileștĭ, Pechea, Mînjina și Cudalbi.

Asemenea mai e și un drum vecinal, care vine de la Băleni-Cuca pe dealul Poleitul pănă la Galați.

In ce privește starea în care se găsesc șoselele din județul Covurluiŭ, ea se resumează astfel în anul 1890: 40 1/2 kil. calea națională bine lucrată și întreținută; 67 kil. 162 m. căĭ județene sistematice și complect lucrate, cu 52 poduri și podețe, 16 caseurĭ pavate, 16 case de cantonierĭ (incăpătoare de 2 familiĭ, la distanță de 4 kil. unul

www.dacoromanica.ro

și cu loc de un hect. împrejur pentru grădină); 49 kil. 700 m. căĭ vecinale în mod complect terminate, cu 31 poduri și podețe, fără case de cantonieri.

Zilele de prestațiĭ județene sunt 33.406 1/2 cu carul și 33.548 1/2 cu palmele. Pentru facere din noŭ de drumuri, poduri și podețe, jud. Covurluiŭ nu dispune anual de cît de 25.000 leĭ; restul de 18.300 leĭ. din budgetul drumurilor se cheltuește cu întreținerea șoselelor si serviciul tecnic.

Cît privește drumul de fer, județul Covurluiŭ este traversat în partea sud-vestică, pe o distanță de 49 kil. (între stațiile Galați - Bărboși - Independența și Vameș), în carĭ intră și curba de la Bărboși, unde s'a construit 14 kil. fără nicĭ o nevoie pentru comunicație. Prin varianta Bărboși-Galați și prin tunelul din N. Galaților se scurtează cu 7 kil. această linie.

Adevărata linie ferată însă, ce deservește în mod efectiv acest județ, este linia directă Galați-Bîrlad, de vr'o 110 kil.

Județul Covurluiŭ a înființat și întreține cu cheltuiala sa 2 birourĭ telegafice: unul la Bujor și altul la Pechea; iar serviciul poștal se îndeplinește prin poșta rurală.

Cariere de pietriș și de piatră. — In jud. Covurluiŭ se află următoarele cariere de pietriș: pl. *Prut:* la Ijdileni, Frumușița, Scînteești, Folteștĭ, Măstăcani, Dălbăneasca (Fîrțănești), Băneasa, Bujor, Brănești, Moscu și Oancea; pl. *Horincea:* Rogojeni-Prut și Rogojeni-Chirilești, Cioinagi, Pochișcani, Berești și Roșia; pl. *Zimbrul:* Ghinghești și Diocheți (în pădure); pl. *Siret:* Cuca.

Carieră de piatră e una singură în com. Slobozia-Conachi, pl. Siret, al căreĭ produs servește la facerea podurilor județene.

Toate carierele se exploatează de județ.

Starea financiară.—Toate veniturile la un loc ale jud. Covurluiŭ, în care intră venitul comuneĭ Galați, ale comunelor rurale și cele proprie județene, fie pentru serviciele ordinare, fie pentru drumurĭ, se urcă anual la leĭ 2.340.777, banĭ 8 (budgetul 1890—91), ast-fel repărțite: com. Galați leĭ 1.496.430,23; comunele rurale leĭ 379.086,17; județul leĭ 465.260,68.

Veniturile ordinare ale județuluĭ din zecimĭ (asupra fonciaruluĭ, căilor de comunicație, patenteĭ, licențeĭ, etc.) se ridică pe an la 373.708 leĭ, 9 banĭ; iar ale drumurilor se cifrează la 91.552 leĭ, 59 banĭ.

In 1890, comunele rurale aveaŭ depușĭ spre capitalizare la Casa de Depuneri pentru construcțiĭ publice (bisericĭ, școlĭ, etc.) leĭ 71.566, banĭ 60; iar datoriile aceloraș comune se cifraŭ la 11.558 leĭ, 47 banĭ.

Budgetul județuluĭ pe anul 1890—91 este acesta: Budgetul ordinar: venitur leĭ 373.708,09; cheltuielĭ leĭ 313.996,79; escedent 59.711,30. Budgetul drumurilor: venitur leĭ 91.552,59; cheltueli leĭ 82.95,907. Escedent 8.593,52.

Contribuțiile directe, cu carĭ participă acest județ către stat, județ, comună și camera de comerciu, se ridică anual la 1.005.188 leĭ, 92 banĭ, specificate în modul următor: către stat: căĭ de comunicație 103.890; patente 124.812 leĭ, 39 banĭ; fonciară 359.446 leĭ, 33 banĭ; transmitere 4.909 leĭ, 80 banĭ; taxa de 5% pe salar 15.862 leĭ, 35 banĭ (aceasta de la 1 Iulie 1891 s'a desființat); pentru percepere 58.971 leĭ, 73 banĭ; județ: zecimĭ adiționale 143.805 leĭ, 14 banĭ; drumurĭ 51.021 leĭ, 76 banĭ; comună: zecimĭ 136.282 leĭ, 98 banĭ; camera de comerciu: zecimĭ 6.186 leĭ, 60 banĭ.

Intocmiri administrative. — Jud. Covurluiŭ coprinde 111 sate saŭ cătune și un singur oraș (Galați), constituind toate 38 comune, din carĭ una urbană și 37 rurale; în comunele rurale sunt și 5 tîrgușoare: Berești, Bujor, Drăgușeni, Folteștĭ și Pechea. Comunele rurale se grupează în plășĭ.

In județul Covurluiŭ, pănă la noua lege pentru organizarea administrativă din 1 Noembrie 1892, eraŭ numaĭ două sub-prefecturĭ saŭ plășĭ: Siretul, cuprinzînd 12 comune cu 31 cătune (precum și orașul Galați), cu reședința în T.-Pechea; Prutul-Horincea, cu 25 comune și 77 cătune, avînd reședința în T.-Bujor. Pănă la 1 Aprilie 1882 plășile Prut și Horincea eraŭ despărțite; d'atuncĭ, pentru motive de economie, s'aŭ întrunit. Astă-zĭ însă sunt patru plășĭ, și anume:

1) *Siretul*, cuprinzînd, afară de orașul Galați, și comunele rurale: Braniștea, cu cătunele Braniștea, Lozova, Șerbești-Vechĭ și Traian; Cuca, cu Cotrosul, Cuca, Mavromolul, Oasele, Plevna și Slobozia-Ventura; Filești, cu Bărboși, Filești, Movileni, Satul-Costiĭ, Șendreni saŭ Serdarul și Smîrdan; Independența, cu Braina, Independența și Vasile-Alexandri; Mînjina; Piscul, cu Piscul și Vameșul (Odaia-Popiĭ); Slobozia-Conachi, cu Cuza-Vodă și Slobozia - Conachi; Tîrgul-Pechea, cu satul și T.-Pechea; Tulucești, cu Cișmelele, Costache-Negri; Fîntînele (Sultanul)

www.dacoromanica.ro

Odaia-luĭ-Manolachi, Slobozia-Movileĭ, Tulucești și Vînători; în totul 10 comune, 33 sate și un oraș; reședința plășeĭ este la Tîrgul-Pechea.

2. *Prutul*, cu comunele: Băneasa, cu Băneasa și Slobozia-Băneasa-Bujor, cu Golășeĭ, Moscul, Puțichioaia, Tîrgul-Bujor și Umbrărești; Fîrțărești; Foltești, cu Fîntînelele, Foltești și Stoicani; Frumușița, cu Ijdileni, Frumușița, Scînteești și Tămăoani; Jorăști, cu Lunca, Jorăști și Zîrnești; Măstăcani, cu Chirafteĭ, Drăculești și Măstăcani; Oancea; Șivița, cu Șivita și Tătarca; Vlădești, cu Brănești, Pașcani, Roșcani și Vlădești; în total 10 comune cu 29 sate; reședința plășeĭ în Tîrgul-Bujor.

3. *Horincea*, cu comunele: Bălintești, cu Cioinagi, Bălintești, Ghibărțeni și Pochișcani; Cavadinești, cu Grăpeni, Cavadinești și Rugineni; Gănești, cu Comănești și Gănești; Lupești, cu Ghereasca, Lupești și Mînzătești; Mălușteni; Prodănești, cu Puricani, Prodănești și Săseni; Rogojeni, cu Chirilești, Rogojeni și Vădeni; Slivina, cu Onciul și Slivina; Tîrgul-Berești, cu Aldești, Merea, Satul-Berești, Șipotele și Tirgul-Bereștĭ; Țuțcani, cu Mănăstireni, Sipeni și Țuțcani; în totul 10 comune, cu 29 sate; reședința e în Tîrgul-Bereștĭ.

4. *Zimbrul*, cu comunele: Bălecu Zagancea și Băleni; Bursucani, cu Schitul-Zimbru și Bursucani; Grăești; Cudalbi; Măcișeni, cu Corni, Măcișeni și Urlești; Smulți, cu Cornești și Smulți; Tîrgul-Drăgușeni, cu Diochești, Drăgușeni-Tîrg și Ghinghești; Vîrlezi; în totul 8 comune, cu 16 sate; reședința e în Tîrgul-Drăgușeni.

Pentru serviciile speciale sunt întocmirĭ administrative aparte. Ast-fel în privirea sanitară, jud. Covurluiŭ face parte din circumscripția IV-a de inspecție; acest serviciŭ în oraș se face de către mediciĭ respectivĭ, iar în com. rur., de un medic primar al județuluĭ, ajutat de treĭ medicĭ de plășĭ cu reședința la Pechea, Bujor și Berești și de mediciĭ spitaluluĭ rural din Bujor și infirmerieĭ din Pechea.

Serviciul veterinar se îndeplinește de un medic veterinar al județuluĭ; iar pentru poliția veterinară a statuluĭ, Covurluiul face parte din raionul al 3-lea al zoneĭ preventive și serviciul respectiv are un personal deosebit.

Pentru lucrările publice (șosele) de stat, acest județ aparține circumscripțieĭ a VII-a; iar serviciul tecnic județean e condus de un inginer-șef, ajutat de personalul inferior necesar.

Afacerile bisericești, în afară de privigherea superioară a episcopuluĭ eparchieĭ Dunăreĭ-de Jos, din care face parte județul Covurluiŭ, sunt încredințate unuĭ protoiereŭ, care are ca ajutoare 3 sub-protoiereĭ: unul la Galațĭ și doĭ în comunele rurale.

Inspecția școalelor primare, a fost mult timp făcută de un singur revizor școlar al circumscripțieĭ Covurluiŭ-Tecuciŭ; de la 1 Iulie 1891 formează un revizor a parte numaĭ pentru acest județ.

Justiția.— Pe lîngă judecătoriile comunale și instanțele judecătoriilor de pace, tribunal și Curtea de apel din Galațĭ, just. se împarte în com. rur. de două judecătoriĭ de ocol: una la Pechea și alta la Bereștĭ.

Din punctul de vedere *militar*, (1889), Covurluiul face parte din corpul al III-lea de armată, divizia V. In arma infanterieĭ formează regimentul 11 de Siret, compus de un batalion permanent și două teritoriale. In privirea armateĭ teritoriale din regimentul de Siret fac parte și companiĭ din jud. Brăila, și din contra companiĭ din Covurluiŭ sunt alipite la regimentul 24. Așa fiind, companiile teritoriale ale reg. de Siret sunt: Pechea, Tulucești, Galați, Cazasul, Brăila, Ianca, Vizirul și Cireșul (osebit de două permanente la Galați și Brăila; iar la reg. 24 sunt alipite companiile: 6, Smulți; 7, Oancea și 8, Gănești. In arma cavalerieĭ, Covurluiul are un escadron din reg. 5 de călărașĭ; asemenea se găsesc aicea detașamente de artilerie, un batalion de vînătorĭ. și administrația cu statul major și garnizoana întregeĭ flotile romîne.

In privirea *telegrafo-poștală*, Covurluiul face parte din circumpscripția a IV-a de inspecție. Pentru administrația vamală, în acest județ e sediul uneia din cele șase circumscripțiĭ ale Țăreĭ, și anume circumscripția a IV, cu vămile; Galați, Brăila, Gura-Ialomița, Cernavoda, Constanța, Sulina și Tulcea.

Cultele.— In tot jud. Covurluiŭ nu e nicĭ o mănăstire; sunt însă 119 bisericĭ ortodoxe și 5 eterodoxe, din carĭ 97 ortodoxe în comunele rurale, cele-l'alte în Galați; preoțĭ 108, din carĭ 79 în sate și 29 în oraș; diaconĭ 3, toțĭ în Galați; cîntărețĭ 181, din carĭ 141 la sate și 40 în oraș; paracliserĭ 21 în Galați.

După împărțirea sinodală a parohiilor, din 1888, în Covurluiŭ sunt 53 parohiĭ bisericești, din carĭ 12 urbane și 41 rurale, cu 18,738 fam. ortodoxe și 70007 sufl. Din acestea, 5006

www.dacoromanica.ro

fam. cu 19707 sufl. în oraș și 13732 fam. cu 52300 sufl. în sate; preoți parohi 12 și ajutori 14 în parohiile urbane; preoți parohi 41 și ajutori 14 în parohiile rurale; 3 diaconi în parohiile urbane; 40 cîntăriți și 21 paracliseri în oraș, 151 cîntăreți în sate; preoți în plus, 68; numărul parohiilor fără pămînt bisericesc, 13.

Starea bisericilor și a clerului e în genere mediocră, din lipsă de mijloace de întreținere. Preoții sătenî cu deosebire se întrețin cu munca cîmpului, cu micî învoelî (taxe benovele) în banî saŭ în producte, care și acestea în multe părți se execută anevoe, iar de cît-va timp primesc și modeste subvenții comunale; acestea variază de la 10, 20, 25 și rar 30 leî pe lună. In Galați, pentru bisericile comunale, primăria plătește cîte 50 leî lunar de preot și diacon și cîte 15 de cîntăreț; iar pentru bisericile foaste mănăstirești, statul, care le întreține, plătește cîte 100 leî de preot, diacon și cîntăreț, osebit de cheltuelile episcopiei și ale protoieriei.

Instrucția. — In acest județ sunt (1888) 104 școli publice, din carî 75 în com. rur. și 29 în Galați, 97 primare și 7 secundare, 39 de băeți (22 primare rurale, 11 primare urbane și 6 secundare), 28 de fete (18 primare rurale, 9 primare urbane și 1 secundară) și 37 mixte (toate în comunele rurale).

Școlile secundare sunt: liceul, școala comercială, seminarul, școala normală primară, școala copiilor de marină, școala de meseriî și școala secundară de fete.

Instrucțiunea privată se dă în maî multe institute de băeți și de fete, toate în Galați.

Corpul didactic public e format din 214 membri, din carî 76 în com. rurale și 138 în Galați; 134 dascălî primarî (76 învățătorî și învățătoare ruralî și 58 institutorî urbanî de ambele sexe) și 80 secundarî; 160 bărbați (58 învățătorî ruralî, 32 institutorî urbanî și 70 profesorî secundarî) și 54 femeî (18 învățătorî ruralî, 26 institutorî urbanî și 10 profesorî secundarî).

In anul școlar 1889 aŭ fost în jud. Covurluiŭ 13031 copiî în etate (de la 6—12 anî), d'a urma școala primară, și anume: 9286 la sate, din carî 4736 băeți și 4550 fete; 3745 la oraș, din carî 1911 băeți și 1834 fete. Din aceștia, aŭ fost înscrișî să învețe 3969 copiî, astfel clasificați: 2268 la țară, din carî 1873 băeți și 396 fete; 1701 la oraș, din carî 1139 băeți și 562 fete. Inscrișî după confesiunî în oraș aŭ fost: 968 băeți ortodoxî, 155 mozaicî și 16 de alte confesiunî; 419 fete ortodoxe, 134 mozaice și 9 de alte confesiî.

Față cu numărul total al copiilor în etate de școală, media generală a înscrișilor în tot județul aŭ fost de 34,61%; în ce privește însă satele în special aŭ fost 39,54% băeți înscrișî și 8,68% fete, saŭ media totală de înscriere 24,11%; iar în oraș înscrișî 59,60% băeți și 36,64% fete, saŭ media totală 45,12%.

Dintre elevii înscrișî, aŭ promovat clasele la finitul anului, 65,52% și anume: 62,56% la sate, din carî 64,67% băeți și 60,45% fete; 68,48% în oraș, din carî 65,55% băeți și 71,41% fete. Media generală a absolvenților e de 5,34%, și anume: 1,79% la sate, din carî 2,28% băeți și 1,30% fete; 8,80% în oraș, din carî 9,38% băeți și 8,22% fete.

Avînd în vedere populația districtului Covurluiŭ, nivelul culturei primare se cifrează așa: la miea de locuitorî este 0,763 cantitatea de școală, procentul inscrierilor e de 34,61, procentul promovărilor 65,52, procentul absolvenților 5,34, media culturală 26,558%. In această privire, Covurluiul e clasificat al 19-lea între cele 32 județe ale țărei.

In 1888—89, învățămîntul primar rural și urban din acest județ a costat 285132 leî, 46 banî, din carî 104458 cel rural și 180674 leî, 46 banî cel urban. Astăzî cifrele sunt mult maî urcate.

In ce privește instrucția secundară, în același an, din 10920 copiî în vîrstă de școală, aŭ fost 5460 băeți și 5460 fete. Dintre băeți s'aŭ înscris în școlî 363, adică 6,64% din numărul celor în vîrstă de a urma școlile secundare; dintre înscrișî, aŭ fost prezenți la examen 329 băeți, din carî s'aŭ promovat 191 saŭ 56,34% și aŭ absolvit cursul 29, adică 15,18% din promovați (Se notează că aicî nu e vorba de cît de școlile atîrnate de Ministerul Instrucțiunei, adică liceul, seminariul și școala normală).

Nivelul culturei secundare în Covurluiŭ se cifrează ast-fel: 116 cantitatea de școală la 1000 locuitorî, procentul înscrierilor 6,64, al promovărilor 56,34, al absolvenților 15,18.

Cu instrucția secundară de ambele sexe, cheltuelile făcute anŭal se ridică la 366831 leî, 95 banî, la carî adăugîndu-se și ceî 285132 leî, 46 banî pentru instrucția primară, totalul cheltuelilor învățămîntului în județul Covurluiŭ, e de 651964

www.dacoromanica.ro

lei, 41 bani. Aceste cheltueli se fac în cea mai mare parte de către Stat, în parte mică însă contribuesc și județul și comunele.

Populația școlară de ambele sexe și în ambele cursuri în întreg jud. Covurluiu se ridica (1889) la 5427 copii, din cari 3062 în școale urbane și 2365 în cele rurale; 4565 în cursul primar (din cari 2200 în cel urban) și 862 în cel secundar; 4071 băeți (1973 în școalele rurale, 1385 în cele primare urbane și 713 în cele secundare) și 1356 fete (392 în școalele rurale, 815 în cele primare urbane și 149 în cele secundară).

In fine, având în vedere persoanele ce știu cel puțin a ceti și scrie, gradul cultural în acest județ se cifrează așa: din populația întreagă cu știință de carte, precum s'a văzut deja mai înainte, sunt 30973 persoane sau 24,38% ; din acestea, 22500 sau 38,04% sunt în Galați și 8473 sau 12,47% în sate.

După proba iscăliturei de la cununiile săvîrșite în 1888, căsătoriți cărturari după sex se clasifică: bărbați în tot județul 45,05%, femei 21% ; iar după populația urbană și rurală, la Galați, bărbați cu carte dintre căsătoriți 76,58% , femei 48,03% ; la sate bărbați cărturari 27,66% ; femei d'abia 5,94% .

Starea sanitară.—De și, precum s'a spus mai sus, clima Covurluiului e sănătoasă, totuși bîntuie aice, mai ales la sate, diferite molime, din cauza relei nutriri, a defectuozității locuințelor (fără lumină în deajuns și cele mai de multe ori fără plantații prin prejur), a necurățeniei curților și a gunoaelor ce stau mormane prin preajma caselor și în mijlocul satelor. Cu deosebire pelagra, paludizmul, disenteria, tusea convulsivă (măgărească), angina difterică, conjuctivitele catarale și granuloase, în multe locuri și sifilisul, sunt boalele cele mai frecuente și cari decimează mai mult.

Dintr'un tablou al depozitului de recrutare din acest județ, se constată că în curgere de 5 ani, de la 1886—90, din 5921 tineri înscriși pentru armată, au fost găsiți incapabili pentru serviciul armatei, fie provizor, fie definitiv, pentru neajunsuri fizice, 1648 inși, cifră destul de mare. Talia mijlocie la recruții de aice e de 1m. 65, adică numai cu $0,11^{c.m.}$ peste minimum cerut de lege, de $1^{m}54$.

Pentru a veni în ajutorul suferinzilor în comunele rurale, pe lîngă medicul primar al județului și medicii de plăși (căci din punctul de vedere sanitar vechile plăși Horincea și Prutul n'au fost întrunite nici o dată, ci și-a avut fie-care medicul său), se mai află și 3 vaccinatori, 3 moașe de plăși și 16 moașe comunale. In fie-care comună e cîte un dulap cu medicamentele cele mai neapărate. In Tîrgul-Bujor e un spital rural al statului, înființat și construit în 1889, cu 40 paturi, cu un medic special; iar la Pechea e o infirmerie de 16 paturi, întreținută de județ și clădită în 1890/91 pe locul (5 hect.) hărăzit de filantropii soți Paraschiv și Maria Vasiliu proprietari în jud. Covurluiu, cari afară de acest loc, au mai dăruit și 300 fălci pămînt destinate pentru întreținerea infirmerieï, în special pentru căutarea bolnavilor de pelagră.

Locuri și persoane istorice.— In jud. Covurluiu, lîngă stația linieï ferate Bărboși, se află urmele uneï cetăți romane numită Gherghina (Ghertina, Tirighina, Țiglina); asemenea și prin acest județ trece Valul luï-Traian; nu mai puțină însemnătate istorică are și podul de la Bărboși, pe apa Siretului.

In județul acesta își au obîrșia sau așezămîntul principal un număr de persoane, cari au jucat un rol însemnat în istoria modernă a Țăreï. Intre acestea se prenumeră mai ales: întîiul Domnitor al Romîniei-Unite, Alexandru Ioan Cuza (născut la 1820, Domnitor de la 5/24 Ianuarie 1859 — 11 Fevruarie 1866, mort la 2 Maiu 1873); Costache Negri, consilierul și cooperatorul cel mai d'aproape al luï Cuza-Vodă (născut 1812, mort 1 Octombrie 1876); prințul Alexandru Moruzzi-Pecheanul, fost deputat și primar al Galaților (născut 1820 21, mort la 1878 Fevruarie 6); Lascar Catargiu, prim ministru și fost locotenent domnesc (născut în 1823, mort în 1899); generalul de divizie Alexandru Cernat, fost ministru de războiu și generalisim al armateï romîne în timpul războiuluï pentru neatîrnare din 1877 78 (născut la 1828, mort în 1897).

Covurluiul, *lac*, jud. Covurluiul, între satele Foltești și Măstăcani, pl. Prutul, format de pîrîul Covurluiul. E proprietate particulară și atîrnă de teritoriul com. Foltești. Acest lac e al doilea în mărime din jud. Covurluiu și conține în el pește, raci și baltă cu stuf și papură.

Covurluiul, *lac*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, insula Balta, com. Cocargea.

Covurluiul, *pîrîu*, jud. Covurluiul, format din alte două pîrîașe numite Covurluiul-cu-Apă și Co-

www.dacoromanica.ro

vurluiul-Sec; cel întîiŭ izvorînd de la Hulești (com. Jorăști), iar al doilea începînd mai din spre V. (dintre Vîrlezi și Jorăști), se împreunează amîndouă la Puțichioaia (com. Bujor) și la vărsătura lor formează lacul Covurluiul. In pîriul Covurluiul se varsă, la Umbrărești, pîrîul Chineja, care vine din sus. Ambele aceste pîraie udă centrul și partea cea mai întinsă și mai populată a județuluĭ Covurluiŭ, pe o distanță de aproape 50 kil.

Covurluiul-cu-Apă, *pîrîiaș*, în jud. Covurluiŭ; curge pe Valea-Covurluiuluĭ saŭ a Jorăștilor. (Vezĭ Covurluiul, pîrîu).

Covurluiul-Sec, *pîrîiaș*, județul Covurluiŭ, ce se varsă în pîrîul Covurluiul.

Covurluiuluĭ (Valea-) ce-ĭ zice și a **Jorăștilor**, *vale*, a pîrîiașuluĭ Covurluiul-cu-Apă.

Covurluiuluĭ (Valea-), *vale*, în jud. Covurluiŭ, corespondentă pîrîuluĭ cu același nume, unit în ambele sale ramurĭ. Pe această vale, în direcția nord-sudică, se află așezate următoarele sate: Hulești, Zîrnești, Jorăști, Lunca, Bujor și Umbrărești (în ramura Covurluiuluĭ-cu-Apă), Puțichioaia, Fîrțănești, Chirafteĭ, Măstăcani și Folteștĭ (la Covurluiul împreunat).

Covurluiuluĭ-Sec (Valea-), *vale*, jud. Covurluiu, corespunzătoare pîrîiașuluĭ cu același nume dintre Vîrlezi și Jorăști.

Coza, *cătun*, în jud. Putna, com. Păulești, pl. Vrancea. Este situat jumătate pe apa Coza și jumătate pe apa Putna.

Are o populație de 586 suflete, carĭ locuesc în 134 case. Are o biserică filială, cu hramul Sf. Ion Botezătorul, biserică ce ține de parohia Păulești.

Din 79 copiĭ (50 băeți, 29 fete) în vîrstă de școală, urmează numaĭ 5 (3 băeți și 2 fete) la școala din Păulești.

Coza, *pîrîŭ*, pe teritoriul comunei Păulești, jud. Putna. Izvorește de sub Dealul-Negru și se varsă în Putna, mai jos de satul Coza. In timp de secetă se văd două sălămurĭ în malul despre com. Păulești și unul chiar în marginea satuluĭ. Apa acestuĭ pîrîiaș este sărată. După ce ia pîrîul Cascaria, la Chinu, vine la vale, luînd și pîrîul Alunul ce izvorește de sub Muntișor, apoĭ luînd și pe Dălhăteasa, ce ese de sub Gargheta, vine de se varsă în Putna. Apele pîrîuluĭ acesta conțin sare.

Coza, *platoŭ*, și una din potecile din munțiĭ Vranceĭ, jud. Putna, pe care se suie la munțĭ oile și cele-l-alte vite ale Vrîncenilor. Acest plaiŭ începe la gura Cozii și se bifurcă în două potecĭ: una suĭe la Macradeŭ și alta apucă piciorul Coziĭ și ese drept la Hîrtanul, în Transilvania.

Coza (Muntele-), *pădure* și *munte* al lanțuluĭ Alunișul, pe teritoriul cătuneĭ Coza, plasa Vrancea, jud. Putna, în întindere la 3500 fălcĭ; e proprietatea locuitorilor din cătunul Coza, în devălmășie.

Cozancea, *schit de călugărĭ*, situat în pădure, pe valea Cozancea, în partea de S. a com. Șoldănești, pl. Miletinul, județul Botoșani. Biserica e zidită la anul 1732 de Vasile Baluș; are hramul Sfînta Maria.

Sunt aci 6 călugărĭ și 3 cîntăreți.

Cozancea, *pădure*, pe moșia Cerchejeni, com. Drăcșani, județul Botoșani, în întindere de 1144 hect. Se exploatează regulat.

Cozancea, *pîrîŭ*, jud. Botoșani, care izvorește din pădurea Cozancea, com. Șoldănești, trece pe lîngă satul Stănești, com. Zlătunoaia și se varsă în Sicna.

Cozancea, *vale*, prin care curge pîrîul Cozancea, jud. Botoșani.

Cozănești, *sat* răzășesc, în com. Dorna, jud. Suceava. Așezat pe dealul cu acest nume, e străbătut de pîraiele Arinașul și Cozănești. Are 95 case, populate cu 74 capĭ de familiĭ, saŭ 267 suflete (125 bărbați și 142 femeĭ), din carĭ 53 străinĭ. Contribuabilĭ sunt 80. Vatra satuluĭ propriu zis nu există, fiind satul foarte risipit. (Despre moșie și începutul satuluĭ, vezĭ Dorna). Are o biserică, cu hramul Sf. Vasile, deservită de doĭ preoțĭ din Dorna și doĭ cîntăreți, înzestrată de locuitorĭ cu 7 fălcĭ. Biserica e clădită din lemn de răzeșul Vasile Cozan, la 1830. Școalele din Gura-Negriĭ servesc și acestuĭ sat.

Cozănești, *pîrîŭ*, jud. Suceava. Izvorăște din Obcina-Bădeĭ, udă satul Cozănești, învîrtește o moară și se varsă în pîrîul Arinul.

Cozăneștilor (Dealul-), *deal*, jud. Suceava, pe care se află tăbărît satul cu același nume.

Coziĭ (Mijlocul-), *munte* al satelor Păulești și Hăulișca, jud. Putna.

Cozia, *plaiŭ*, situat la N. județuluĭ Vîlcea. Numele său vine probabil de la cuvîntul turcesc

www.dacoromanica.ro

Coznucă. Chiar mănăstirea Cozia se numea în vechime Nucetul.

Se compune din 26 comune: Bărbăteşti, Bîrlogul, Bîrzeşti, Bodeşti, Brezoiul, Buneşti, Cacova, Călimăneşti, Călineşti, Ciineni, Cheia, Costeşti, Dobriceni, Malaia, Muereasca-d.-j., Muereasca-d.-s., Olăneşti, Păuşeşti-Măglaşi, Păuşeşti - Otăsăul, Pietrari - d.-j., Pietrari - d.-s., Robeşti, Sărăcineşti, Smeruătul, Şerbăneşti şi Stoeneşti.

Are o populaţie de 24826 locuitorĭ.

Se mărgineşte la N. cu Transilvania, la S. cu pl. Ocolul, la E. cu jud. Argeş, de care se desparte prin rîul Oltul, şi la V. cu pl. Horezul.

Reşedinţa suprefectureĭ este în com. Olăneşti.

Ca comune populate în acest plaiŭ sunt: Bărbăteşti, Bodeşti, Călimăneşti, Costeşti, Dobriceni, Muereştile, Păuşeşti şi Olăneşti, şi puţin populate: Bîrlogul, Bîrzeşti, Ciineni, Robeşti şi Smeurătul.

Ştiŭ carte 38 bărbaţĭ şi 3 femeĭ, nu ştiŭ 235 bărbaţĭ şi 270 femeĭ.

In acest plaiŭ funcţionează 23 şcoale rurale mixte, afară de com. Călimăneşti şi Costeşti unde sunt cîte doĭ învăţătorĭ, avînd fie-care şcoală cîte un învăţător plătit de stat. Aceste şcolĭ se frecuentă de 663 copiĭ (562 băeţĭ şi 101 fete), din numărul de 3200 copiĭ (1666 băeţĭ şi 1534 fete) cu vîrsta de şcoală.

Cu întreţinerea şcoalelor din acest plaiu, statul cheltueşte anual 24228 leĭ. Pentru lefurile servitorilor, cumpărarea cărţilor de premiĭ la eleviĭ silitorĭ, repararea localurilor de şcoală, îmbunătăţirĭ şi lemne de foc, comunele acestuĭ plaiu înscriŭ în budgetul lor (1892 93) 937 leĭ anual.

Construcţiile şcolare se împart ast-fel: 6 de zid, 3 în paiantă, 11 de bîrne, 2 de vălătugĭ şi 1 parte de zid, parte în paiantă.

Aceste şcolĭ sunt dotate cu 46 hect. pămînt de ţarină.

Bogăţia plaiuluĭ Cozia constă în apele minerale; în varul ce se fabrică la Costeşti, Cheia, Bărbăteşti, Olăneşti, Brezoiul şi Ciineni; în lemnele ce se exportă din pădurile plaiuluĭ, tăiate cu ferăstrae; în creşterea animalelor cornute, maĭ ales a caprelor şi în cultura prunelor.

In unele comune ale plaiuluĭ se cultivă cu îngrijire inul şi cînepa.

In tot plaiul Cozia se cultivă 50 hect. vie.

Locuitoriĭ posedă: 224 pluguri de lemn, 191 pluguri de fier, 2 maşinĭ de vînturat şi 1 de bătut porumbul cu manivelă, 123 morĭ cu apă.

In plaiul Cozia sunt 62 biserică, pentru întreţinerea cărora comunele înscriŭ în budgetele lor anuale suma de 3106 leĭ.

Sfîntul Sinod al bisericeĭ autocefale Romîne a împărţit plaiul Cozia în 14 parohiĭ rurale, la carĭ, după regulamentul Sf. Sinod, urmează să fie 14 preoţi parohĭ, 17 preoţĭ ajutorĭ, 66 cîntăreţĭ, în plus 13 preoţi.

In aceste parohiĭ sunt 6764 fam., saŭ 22556 suflete.

Parohiile fixate de Sf. Sinod încă de la 1888 sunt:

Parohia Ciineni, cu biserica catedrală Sf. Nicolae, compusă din comunele: Robeşti, Călineşti şi cătun. Sărăcineşti, Ţurţuleşti şi Proeni, la 35 kil. departe în toate direcţiunile de cătunele care formează parohia. Are 238 fam., saŭ 1052 sufl; 5 biserică, deservite de 1 preot paroh, 1 preot ajutor, în plus un preot.

Parohia Brezoiul, cu biserica catedrală Intrarea - în - Biserică, compusă din comuna Malaia şi cătun. Golotreni, Săliştea, Voineasa şi Ciungetul, la 49 kil. departe în toate direcţiunile de cele-l'alte cătune carĭ compun parohia. Are 383 fam., saŭ 1304 sufl.; 5 biserică, deservite de 1 preot paroh, 2 ajutoare şi 8 cîntăreţĭ.

Parohia Călimăneşti, cu biserica catedrală Sf. Voevozĭ, compusă din cătun. Căciulata. Are 433 fam., saŭ 1614 sufl.; 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 2 cîntăreţĭ.

Parohia Muereasca-d.-s., cu biserica catedrală Cuvioasa-Paraschiva, compusă din comuna Muereasca-d.-j. Are 541 fam., saŭ 1965 sufl.; 2 biserică, deservite de 1 preot paroh şi 4 cîntăreţĭ.

Parohia Olăneşti, cu biserica catedrală Sf. Nicolae, compusă din com. Cheia şi cătun. Cătunul, pendinte de com. Muereasca-d.-s., la 10 kil. departe în toate direcţiunile. Are 582 fam., saŭ 1827 sufl.; 5 biserică, deservite de 1 preot paroh, 1 preot ajutor, 5 cîntăreţĭ, în plus 3 preoţĭ.

Parohia Păuşeşti - Măglaşi, cu biserica catedrală Sf. Nicolae, compusă din com. Sărăcineşti şi cătun. Mosoroasa, Dosul, Pleaşa, pendinte de com. Vlădeşti, la 7 kil. departe în toate direcţiunile de cele-l'alte cătune, carĭ formează parohia, avînd 762 fam., sau 2273 sufl.; 6 biserică, deservite de 1 preot paroh, 2 preoţĭ ajutoare şi 6 cîntăreţĭ.

Parohia Cacova, cu biserica catedrală Sf. Ioan Botezătorul, compusă din com. Smeurătul, avînd 352 fam., saŭ 1378 sufl.; 4 biserică, deservite de 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 4 cîntăreţĭ.

Parohia Păuşeşti-Otăsăul, cu biserica catedrală Sf. Voevozĭ

www.dacoromanica.ro

compusă din com. Şerbăneşti, avînd 672 fam., saŭ 2072 sufl.; 5 biserici, deservite de 1 preot paroh, 2 preoţi ajutoare, 6 cîntăreţi, în plus 2 preoţi.

Parohia Costeşti, cu biserica catedrală Adormirea - Maicei - Domnului, compusă din cătunul după apa Costeştilor, cătunul după apa Bistriţa şi Bogdăneşti, pendinte de com. Tomşani, avînd 589 fam., saŭ 1870 sufl.; 9 biserici, deservite de 1 preot paroh, 2 preoţi ajutoare şi 5 cîntăreţi, în plus 2 preoţi.

Parohia Bărbăteşti, cu biserica catedrală Intrarea-în-Biserică. Are 470 fam., sau 1555 sufl.; 3 biserici, deservite de 1 preot paroh, 1 preot ajutor şi 4 cîntăreţi, în plus 1 preot.

Parohia Bodeşti, cu biserica catedrală Sf. Treime. Are 308 fam., sau 1007 sufl.; 3 biserici, deservite de 1 preot paroh şi 2 cîntăreţi, în plus 1 preot.

Parohia Bărzeşti-Petrari, cu biserica catedrală Sf. Voevozi, compusă din cât. Costeşti, Petrari-d.-s., Negruleşti şi comuna Bîrzeşti. Are 432 fam., saŭ 1322 sufl.; 2 biserici, deservite de 1 preot.

Parohia Mateeşti-Petrari-de-Jos, cu biserica catedrală Cuvioasa-Paraschiva, compusă din com. Petrari-d.-j., Bîrlogul, Mahalalele-Moteşti şi Ogrezul pendinte de com. Petrari-d.-s., la 2 kil. departe în toate direcţiunile. Are 474 fam., saŭ 1480 sufl.; 5 biserici, deservite de 1 preot paroh, 1 ajutor şi 4 cîntăreţi, în plus 1 preot.

Parohia Dobriceni, cu biserica catedrală Sf. Nicolae şi Ioan Botezătorul, compusă din com. Stoeneşti şi cât. Bucureşti, la 10 kil. departe în toate direcţiunile de cele-l'alte cătune, avînd 539 fam., saŭ 1837 sufl.; 5 biserici, deservite de 1 preot paroh, 2 ajutoare şi 4 cîntăreţi.

Cozia, *com. rur.,* în partea de N. a plăşeĭ Podoleni şi a judeţuluĭ Fălciŭ şi în hotarul de S.-E. al judeţuluĭ Iaşi. E situată pe un platoŭ între dealurĭ, de a dreapta rîuluĭ Jijia, avînd la stînga codrul Cozieĭ şi al Bazgăĭ. Este formată din satele: Cozia şi Petcu. Suprafaţa comuneĭ e de 3539 hect., din care 925 hect. pădure; pămîntul locuitorilor e de 425 hect. şi 50 ariĭ şi vatra satuluĭ Cozia de 30 hectare.

Are o populaţie de 224 familiĭ, saŭ 719 suflete, din carĭ 180 contribuabilĭ. Printre locuitorĭ sunt 11 Ungurĭ şi 1 Grec.

In mijlocul satuluĭ se află casa proprietăţeĭ.

Satul Cozia, după tradiţiune, e foarte vechiŭ şi a fost proprietatea Hatmanuluĭ Răducanu Rosetti, şi în urmă a răposatuluĭ C. Adrianopol. Biserica e refăcută de la 1874 de către proprietarul moşieĭ; este deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ. Două şosele trec prin comună, una la N. spre Iaşi şi alta spre S. către tîrgul Răducăneni.

Două ape udă teritoriul comuneĭ: Cozia, care trece prin sat şi rîul Jijia, pe hotarul de E. al moşieĭ.

Budgetul comuneĭ are la venitурĭ 2747 leĭ, iar la cheltuelĭ 2310 leĭ şi 12 banĭ.

Vite: 510 vite marĭ cornute, 40 caĭ, 952 oĭ.

Cozia, *mănăstire,* jud. Vîlcea, numită la început Nucetul, întemeiată de Mircea-cel-Bătrîn, la anul 1386.

In interiorul bisericeĭ, d'asupra uşeĭ, unde sunt portretele, este o inscripţie din anul 1705, cu următoarea coprindere:

«Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică, unde se prăznueşte hramul prea sfinteĭ şi începătoareĭ de viaţă Troiţă, este zidită din temelie de Blagocestivul răposatul Domn Mircea-Voevod-cel-Bătrîn, la cursul anilor 6894, care o aŭ înfrumuseţat în lăuntru cu tot felul de podoabe, şi afară înălţînd-o cu veniturĭ pentru chivernisirea eĭ, şi pentru multă vreme a trecuţilor anĭ, fostu-şi-aŭ perdut podoabele cea de a zugrăveleĭ. Şĭ văzînd-o stricată, cinstitul şi de bunul neam, Dumnealuĭ Jupan Şerban Cantacuzino biv vel Paharnic, feciorul spătaruluĭ Drăghiciŭ, îndemnatu-s'aŭ de Dumnezeiasca rîvnă de o aŭ zugrăvit precum se vede pentru a Dumnealuĭ şi a răposaţilor părinţilor Dumnealuĭ vecinică pomenire, în zilele prea luminatuluĭ şi Înălţatuluĭ Domn Ion Constantin B. Bas. Voevod, fiind păstor ţăreĭ Prea sfinţitul Mitropolit kyr Teodosie, leat 7213. Nastavnic fiind Serafim Ieromonah. I pisah Preda I snvi ego Ianache Sima Mihalla Zugravi.

Biserica îşĭ păstrează forma sa primitivă din timpul luĭ Mircea-cel-Bătrîn.

Portretele sunt: la dreapta, Mircea-Voevod cu inscripţiunea: «Io Mircea Voevod ctitor i jivonacelnic sfetia Troiţe»; lîngă el fiul său Mihail-Voevod, ambiĭ în costum de cavalerĭ, cum se văd şi la Curtea-de-Argeş. La stînga: jupîn Drăghicĭ Cantacuzino vel Spătar, jupîniţa Păuna, jupîn Şerban Cantacuzino vel Paharnic, jupîniţa Andriana, jupîniţa Maria.

In interiorul bisericeĭ se află două morminte la dreapta cum intri; unul al luĭ Mircea-cel-Bătrîn, peste care se află o lespede roasă de timp şi ştearsă de oamenĭ. Din inscripţia săpată pe dînsa abia se poate citi un S, adică 6000, de sigur prima cifră a anuluĭ cînd a răposat marele Domn romîn.

«Cincĭ veacurĭ întregĭ — scrie d-l Gr. G. Tocilescu, profesor universitar, după care împrumutăm aceste amănunte — oamenĭ aŭ bătut şi călcat cu picioarele lespedea, care acopere oasele e-

www.dacoromanica.ro

rouluĭ de la Rovine; s'a şters numele luĭ de pe dînsa şi poate cel din urmă semn ce a maĭ rămas se va şterge în curînd sub tălpile ucigaşilor. (Mănăstirea Cozia s'a prefăcut în temniţă)».

Alăturĭ cu Mircea-cel-Bătrîn, odihneşte Tudora, mama luĭ Mihaiu-Viteazul. Se ştie, că ea făcîndu-se călugăriţă sub numele de Teofana, a venit la mănăstirea Cozia, în timpul cînd fiul său se războia în Ardeal, şi, drept recunoştinţă pentru îngrijirile ce a primit aicĭ, lăsă maĭ multe moşiĭ danie mănăstireĭ. Ca ctitoră ea se înmormîntează alături de Mircea. Inscripţiunea de pe dreapta e încă citeaţă.

Afară, în tinda bisericeĭ, este un scaun făcut de gips cu marca bizantină; tradiţia zice că în acel loc ar fi incastrată o inscripţiune cu litere latine. La spatele altaruluĭ se văd săpate pe o cărămidă treĭ nume şi leatul 7173. In curte maĭ sunt cîte-va fragmente de inscripţiunĭ.

Pe peretele interior al paraclisuluĭ din foişor se citeşte o altă inscripţiune slavonă, săpată în piatră, cu data 7012 (1504), din care se vede că Egumenul Eromonah Amfilofie a făcut acel paraclis în zilele luĭ Mihnea-Voevod şi ale Mitropolituluĭ kir Serafim.

In biserica de la Cozia — găsim într'o scriere a Părintelui Musceleanu — s'a întîmplat un incident foarte trist: Pe cînd Radu Vodă de la Afumaţi se afla în biserică la cununia fiuluĭ său Vlad cu Despa, fata luĭ Drăgan Postelnicul, în timpul cînd preotul pusese pe fruntea mirilor cununiile, un om de o talie înaltă, cu o căutătură pătrunzătoare, străbătu mulţimea, însoţit de maĭ mulţĭ oameni armaţĭ. Era Neagoe, unul dintre boerĭ.

«Eu îmĭ îndeplinesc jurămîntul» zise el. «Moarte trădătorilor». Şi înfipse cuţitul în coastele luĭ Drăgan, zicînd:

«Iacă răsplata trădătorilor!»

«Sub zidurile mănăstireĭ Cozia — spune d-l George I. Lahovari, secretarul general al «Societăţeĭ Geografice Romîne», în conferinţa ţinută înaintea Societăţeĭ — au trecut nenumărate oştirĭ de toate naţionalităţile: Turcĭ, Nemţĭ, Ungurĭ, Ruşĭ, Eteriştĭ, etc. Sub zidurile Cozieĭ şi în năuntrul mănăstireĭ au curs şiroae de sînge omenesc care a roşit undele spumegînde ale bătrînuluĭ rîŭ; biserica a fost jefuită, mormintele marilor domnĭ au fost profanate şi ecoul munţilor a repetat în nenumărate rînduri urgia armelor tunătoare, jalea şi strigătele nevinovatelor victime.»

«In secolul trecut, şi în prima jumătate a secoluluĭ actual, mănăstirea Cozia a servit de adăpost numeroaselor familiĭ din Craiova, R.-Vîlcea şi restul Olteniei, carĭ se întăreaŭ în mănăstire contra invaziuneĭ bandelor Turceştĭ. Aşa s'a întîmplat între altele şi la anul 1739 în războiul dintre Imperialĭ şi Turcĭ, cînd aceştĭ din urmă pătrunseră pănă la Cozia, jefuind şi prădînd tot ce le venea în cale şi luară robĭ familiile refugiate în mănăstire, între carĭ şi pe familia Jienilor, din care s'a tras vestitul haiduc Jianu.»

«La 1788, Turciĭ ajutaţĭ de armata romînă condusă de Nicolae Mavrogheni-Vodă, băturăaci, la Cozia, pe prinţul Coburg şi îl siliră să reintre în Ardeal.»

«Maĭ tîrziu, în vara anuluĭ 1821, după uciderea luĭ Tudor Vladimirescu şi înfrîngerea Eteriştilor, de către trupele turceştĭ, la Zăvideni şi Drăgăşani, Ipsilante, urmărit de Turcĭ, se refugiă în mănăstirea Cozia şi de aci trecu în Transilvania; atuncĭ mănăstirea şi familiile refugiate acolo şi prin prejur deveniră prada zavergiilor şi în urmă a Turcilor, carĭ deteră foc mănăstireĭ, desgropară sfintele morminte ale luĭ Mircea şi altor Domnĭ, crezînd a găsi într'însele comorĭ ascunse şi comiseră tot felul de grozăviĭ. Astăzĭ se văd încă sfintele icoane împuşcate şi zgîriate şi ochiĭ sfinţilor scoşĭ de pistoalele şi iataganele acestor păgînĭ.»

«Pe la 1846, Domnitorul Bibescu proectă şi începu reparaţia mănăstireĭ şi ridicarea de palaturĭ domneştĭ ca cele de la mănăstirea Dealul de lîngă Tîrgovişte. Evenimentele din 1848 şi abdicarea luĭ Bibescu avură drept rezultat ca lucrările să înceteze şi zidirea începută să se ruineze înainte de a fi terminată. In anul 1879, mănăstirea luĭ Mircea-Vodă, Cozia, fu transformată în penitenciar, sucursală a Ocnelor-Marĭ. In anul următor, 1880, clopotele mănăstireĭ, acele clopote istorice carĭ purtaŭ marca bătrînuluĭ Voevod şi carĭ în curs de 5 veacurĭ de-a rîndul îngînară glasul lor de aramă cu zgomotosul murmur al Oltuluĭ, aŭ fost transportate la mănăstirea Argeşuluĭ, iar odoarele cele maĭ preţioase s'aŭ adus parte la Episcopia de Rîmnic, parte la Muzeul de Antichităţĭ din Bucureşti.»

«Astăzĭ vechia şi istorica mănăstire a Cozieĭ este prefăcută în puşcărie şi într'însa se adăpostesc peste 200 făcătorĭ de rele. Mănăstirea Cozia, prin amintirile sale istorice, prin neîntrecuta sa poziţiune merita o soartă maĭ bună! Nemuritorul Gr. Alexandrescu a imortalizat acest sf. locaş prin cunoscuta sa baladă: «Umbra luĭ Mircea la Cozia»:

www.dacoromanica.ro

Ale turnurilor umbre,
Peste unde stau culcate,
Către țărmul din potrivă
Se întind, se prelungesc
Ș'ale valurilor mîndre
Generații spumegate,
Zidul vechiŭ al mănăstirei
In cadență îl izbesc!»

Există o versiune, că mănăstirea Cozia s'a zidit de Mircea pe urmele uneĭ alte biserici, făcută de moșul săŭ Tugomir Basarab. Lucrul nu poate fi adevărat. Legenda spune că Mircea, vrînd să-șĭ răzbune pe Ungurĭ pentru multele neajunsurĭ ce'ĭ făceaŭ, într'un războiŭ, prin apropriere de Cozia, fiind învins, adormi pe locul unde este astăzĭ mănăstirea Cozia și văzu în vis icoana Sf. Treime. Incurajat, se luă cu armata sa după Ungurĭ, străbătînd munțiĭ despre V. de Cozia și-ĭ învinse la Muntele Pasărea, iar pe locul unde adormise, puse de zidi mănăstirea, așezînd altarul unde văzuse icoana.

Petru Cercel, zidi, în afară de mănăstire, la bolniță, în anul 1584, o bisericuță de cărămidă netencuită, în stil bizantin, de o perfectă acurateță. In năuntrul eĭ se află mormîntul lui Marcu-Vodă, fiul săŭ.

Cozia, *vîrf de munte*, din culmea Cozieĭ, jud. Argeșul, pl. Loviștea. Are o înălțime de 1677 m. d'asupra niveluluĭ mărieĭ.

Cozia, *baltă*. (Vezĭ Șanțul, jud. Ilfov).

Cozia, *parte* din *moșia* Dulceni-Sfîntul-Spiridon, ce-ĭ zice și Călugărească, fostă proprietate a Statuluĭ în comuna Belitori, județul Teleorman, pe care aŭ fost împroprietăriți însurățeiĭ în 1880. Acesteĭ părțĭ îĭ zice și Cozia, fiind-că a ținut de mănăstirea Cozia.

Cozia, *pădure*, pe moșia Cozia, în partea de S.-V. a comuneĭ Cozia, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ. Are o suprafață de 925 hect.

Cozia, *pîrîŭ*, izvorește din partea de V. a comuneĭ Cozia, pl. Podoleni, județul Fălciŭ; trece prin satul Cozia, curge spre E. și se varsă în rîul Jijia.

Cozia - Belitori, *moșie*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, com. Belitori, fostă proprietate a statuluĭ. Forma un trup cu moșia Depusa. S'a vîndut în 1882 d-luĭ G. Gănescu, care a cumpărat-o pe seama cîtor-va locuitorĭ din Belitori. Intinderea acesteĭ moșiĭ este de 234 hectare.

Cozieni (Moșești), *cătun*, al comuneĭ Bălănești, jud. Buzăŭ. E situat pe malul stîng al rîuluĭ Sărățelul. Are 380 locuitorĭ, carĭ locuesc în 88 case. Se sub-divide în două: Cozieni-d.-j. și Cozieni-d.-s.

Cozieni, *sat*, județul Ilfov; face parte din com. rur. Piteasca-Pasărea, pl. Dîmbovița. Este situat la N. de Pasărea, pe malul stîng al văeĭ Pasărea.

Se întinde pe o suprafață de 88 hect., proprietatea locuitorilor, cu o populație de 245 suflete.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată de 3 elevĭ și 4 eleve, cu întreținerea căreia statul cheltuește anual 1404 leĭ.

Are 1 eleșteŭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 130 și al celor micĭ de 531.

Acest sat și-a luat numele de la locuitoriĭ săĭ, carĭ aŭ fost aduși aci de la mănăstirea Cozia, unde, în vremile trecute, se aflaŭ robĭ.

Din toțĭ locuitoriĭ, numaĭ 9 sunt Romînĭ.

Cozieni, vechie *numire a cătunului* Valea-Iepiĭ, din com. Bălănești, jud. Buzăŭ.

Cozieni, *fost schit*, în jud. Buzăŭ, comuna Bălănești, cătun. Cozieni, fost metoh al Episcopieĭ, iar acum biserică de mir. El a fost fondat de Episcopul Chezarie. Frontispiciul este acesta:

«Acest Dumnezeesc locaș ziditu-s'a din început, la anul 1834, Maiŭ 24, isprăvitu-s'a la anul 1835, Decembre 10, întru cinstea și lauda Adormireĭ prea Sfinteĭ de D-zeŭ născătoare și pururea fecioara Maria, în zilele prea înălțatuluĭ nostru Domn a toată țara romînească Alex. Demetru Ghica. Episcop Buzăuluĭ Chir Chesarie.»

Biserica e frumoasă și încă se conservă bine.

Cozieni (Vatra-Schituluĭ-), *moșie*, în jud. Buzău, com. Bălănești, cătun. Cozieni, proprietatea statuluĭ, pendinte de Rătești. Are 130 hect.

Cozieni (Vîrful-), *colină*, jud. Buzău, com. Bălănești, cătunul Bercești, parte cultivabil, parte pădure.

Cozieni-Tihulești, *moșie*, în jud. Buzău, com. Bălănești, proprietatea statuluĭ, pendinte de metohul Cozieni și de Episcopia Buzăuluĭ. Are aproape 600 hectare, din care 184 arabile și este despărțită în două sforĭ: Tihulești-Cozieni și Sforile-din-Bălănești; sunt 416 hect. pădure, formată din sforile: Alunișul, Cozieni, Moșești, Turburea, Facăianca, Bîrza, Talpa și Teișul.

Coziĭ-de-Jos (Capul-), *munte*, al

www.dacoromanica.ro

satelor Vidra, Tichirişul şi Călimanul, jud. Putna.

Cozii-de-Sus (Capul-), *munte,* al satelor Găurile, Purceĭ şi Secătura-Părosul, jud. Putna.

Cozla, *izvoare minerale,* în jud. Neamţu, situate aproape de capătul S.-E. al munteluĭ Cozla, de ambele părţĭ ale uneĭ rîpĭ formată de scursoarea apelor pe acest povîrniş, ocupînd o întindere de 30 m.

In Martie 1882, dr. Predescu fiind chemat pentru o consultaţiune la un inginer, acesta i-a prezentat o probă de un depozit strîns de pe coasta dealuluĭ Cozla. Dr. Predescu a văzut că este un depozit mineral-salin şi conchise că în acea regiune trebue să existe şi vre-un izvor. După cîte-va zile de cercetare, dădu peste 5 izvoare, a cărora apă era de un gust salin-amar. D-sa făcu o analiză calitativă împreună cu un farmacist din Piatra. Consiliul comunal precum şi consiliul de igienă al judeţuluĭ fiind sesizate, numiră o comisiune compusă din d-niĭ: Dr. Apostolide, Dr. Predescu, farmacistul Camner senior şi inginerul I. Ravicĭ, care să se ocupe cu lucrările preliminare privitoare la regularea şi izolarea surselor, la constatarea compoziţiuneĭ şi proprietăţilor chimice ale apelor, precum şi la efectul lor din punctul de vedere terapeutic. Rezultatul comisiuneĭ fiind dintre cele maĭ favorabile, Consiliul de higienă decide a se încredinţa analiza chimică complectă, cantitativă şi calitativă, d-luĭ Prof. Poni, care, în Septembre 1882, făcu chiar la locul de unde izvoresc aceste ape o analiză calitativă, iar analiza cantitativă a făcut-o în Laboratorul Chimic din Iaşi.

D. P. Poni a găsit 5 izvoare deosebite (acum sunt şease), pe care le-a însemnat cu No. 1—5. Izvorul No. 1 se află de desubtul uneĭ stîncĭ de gips, la partea cea maĭ înaltă a rîpeĭ (şi poate fi considerat ca intermediar între grupa izvoruluĭ eşite din conglomerate şi acelor eşit din gipsul salifier). Izvorul No. 2 se află la cîţĭ-va m. maĭ jos de cît No. 1. Izvorul No. 3, maĭ jos de cît No. 2 (şi este cel maĭ bogat în substanţe minerale din toate izvoarele ce ies din gipsul salifer). No. 4 se află la aproape aceeaşĭ înălţime ca No. 1 (şi este cel maĭ bogat în substanţe minerale dintre izvoarele ce ies din conglomerat); No. 5 la aceeaşĭ înălţime cu No. 3; iar No. 6, maĭ jos.

Deosebirea izvoarelor provine de la structura terenurilor ce constituesc dealul Cozleĭ.

Izvorul No. 1: Apa acestuĭ izvor e limpede, incoloră, inodoră; are un gust sărat şi puţin cam amar, lăsînd tot-d'a-una şi un gust de cocleală.

Densitatea eĭ este de 1,0109 la temperatura de 17° C. Hîrtia de turnesol precum şi hîrtia de Curcuma nu-şĭ schimbă coloarea. Apa cuprinde acid: carbonic liber, clor, acid sulfuric, calciŭ, magneziŭ şi natriŭ în cantităţĭ marĭ; caliŭ, litiŭ, fer, mangan, aluminiu, stronţiu-acid-boric, brom, iod în cantităţĭ micĭ. Cantitativ, în 1000 gr. de apă, s'a găsit:

Clor: 3,38684; brom: 0,00076; iod: urme; anhidrită sulfurică: 3,5575; anhidrită carbonică totală: 0,4449; anhidrită borica: 0,0010; anhidrită silicică: 0,0038; oxid de calciŭ total: 0,8247; oxid de calciŭ în serii solubile: 0,6838; oxid de stronţiŭ: 0,0014; oxid de magneziŭ: 1,3043; protoxid de fer: 0,00036; protoxid de mangan: 0,0037; sesqui-oxid de aluminiŭ: 0,0006; natriŭ: 2,1110: caliŭ: 0,1191; litiŭ: 0,0062; substanţe în stare de sulfaţĭ calculate: 13,7293; substanţe în stare de sulfaţĭ găsite: 12,5803; substanţe organice: nedeterminabile.

Aceste substanţe pot să fie grupate între ele în modul următor:

Carbonat de calciŭ: 0,2519; carbonat de magneziŭ: 0,0228; carbonat de fĭer: 0,00058; carbonat de mangan: 0,0006; sulfat de calciŭ: 1,6606; sulfat de magneziu: 3,8711; sulfat de stronţiŭ: 0,0024; clorură de natriu: 5,3693; clorură de caliu: 0,2275; clorură de litiŭ: 0,0194; clorură de magneziu: 0,0052; bromură de magneziu: 0,00087; iodură de magneziu: urme; borat de magneziu: 0,0014; anhidridă silicică: 0,0038; sesqui-oxid de aluminiŭ: 0,0006; suma substanţelor fixe: 11,43805; acid carbonic în bicarbonaţĭ: 0,1231; acid carbonic liber: 0,1986; materiĭ organice: nedeterminate.

Din această analiză, se vede că apa aceasta cuprinde în acelaşĭ timp serii solubile de magneziŭ şi clorure alcaline; face parte din grupa apelor saline magneziane cît şi din aceea a apelor cloruro-natrice.

Comparînd-o cu apele străine, d. P. Poni arată că ea are mare asemănare cu cunoscutele ape minerale de la Kissingen, deosebindu-se numaĭ în următoarele puncte: *a)* Izvorul No. 1 de aice, cuprinde o cantitate maĭ mare de sulfat de magneziŭ de cît apa de la Kissingen. *b)* Apa de la Kissingen e maĭ bogată în carbonaţĭ pămîntoşĭ de cît apa izvoruluĭ No. 1 din Piatra. *c)* Apele minerale de la

www.dacoromanica.ro

Piatra sunt cu o 1/8 aproape mai mineralizate de cît acelea de la Kissingen.

Izvorul No. 3: Apa acestuĭ izvor este limpede, incoloră, inodoră, foarte sărată la gust şi mai puţin amară de cît apa de la No. 1; la pipăit nu produce nicĭ o impresiune particulară. Densitatea = 1,0209, la 18° C. Apa fiind turburată degajează micĭ bule de acid carbonic liber.

Substanţele constatate prin analiza calitativă, în marĭ cantităţĭ, şi a cărora existenţă a fost constatată chiar la izvor, sunt: clor, acid sulfuric, acid carbonic, calciŭ, magneziŭ şi natriŭ; în cantităţĭ mai micĭ: caliŭ, litiŭ, fier, mangan, aluminiŭ, stronţiŭ, acid boric, brom, substanţe organice şi iod. Analizată cantitativ, 1000 gr. de apă conţine: clor: 13,7881; brom: 0,0010; iod: urme; anhidridă sulfurică: 3,4991; anhidridă carbonică totală: 0,4713; anhidridă boricâ: 0,0025; anhidridă silicică: 0,0048; oxid de calciŭ total: 1,5014; oxid de calciŭ solubil: 1,3397; oxid de stronţiu: 0,0017; oxid de magneziŭ: 1,2853; protoxid de fier: 0,0007; protoxid de mangan: 0,00013; natriŭ: 8,1615; caliu: 0,3198; litiŭ: 0,00065; substanţe în stare de sulfaţĭ, calculate: 33,4263; substanţe în stare de sulfaţĭ, găsite: 33,3931.

Elementele găsite în această apă se pot grupa în următorul mod: carbonat de calciu: 0,2887; carbonat de magneziu: 0,0081; carbonat de fier: 0,0011; carbonat de mangan: 0,00055; sulfat de magneziu: 2,3760; sulfat de calciu: 3,2535 sulfat de stronţiŭ; 0,0030; clorură de natriu: 20,7586; clorură de caliu: 0,6095; clorură de magneziu: 1,1611; clorură de litiŭ: 0,0039; bromură de magneziŭ: 0,0011; iodură de magneziŭ: urme; borat de magneziŭ; 0,0035; anhidridă silicică: 0,0048; sesquioxid de aluminiŭ: 0,00013; substanţe organice: nedeterminată; suma substanţelor fixe: 28 47358; acid carbonic în bicarbonaţĭ: 6,1318; acid carbonic liber: 0,2077.

Rezultă dar că apa izvoruluĭ No. 3 cuprinde aceleaşĭ substanţe ca şi apa No. 1, cu deosebire că proporţiunea sulfatuluĭ de calciŭ este aci de două orĭ mai mare, iar aceea a clorureĭ de natriŭ aproape de patru orĭ mai mare.

Prezenţa clorureĭ de magneziŭ alăturea cu clorura de caliŭ, face pe d. Poni să admită că apele acestuĭ izvor în mersul lor subteran aŭ întîlnit între altele şi o pătură de carnalită, mineral foarte însemnat din punctul de vedere industrial, fiindcă slujeşte la prepararea sărurilor de caliu.

Izvorul No. 4: Această apă este limpede, incoloră, inodoră, cu un gust curat amar; la pipăit nu lasă nicĭ o impresiune particulară. Densitatea eĭ la temperatura de 16° C. este egală cu 1,00651; apa fiind turburată, s'a constatat prezenţa acidului carbonic liber; e neutră la acţiunea diverselor reactive colorate.

Substanţele ce se află în această apă, analizate calitativ, sunt: clor, acid sulfuric, acid carbonic, magneziu, calciu, natriŭ, caliŭ, litiŭ, stronţiŭ şi urme de acid boric, aluminiŭ, fier şi mangan. Analizată cantitativ, în 1000 gr. de apă s'a găsit: clor: 0,4361; anhidridă sulfurică: 3,3412; anhidridă carbonică totală: 0,4026; anhidridă silicică: 0,0066; oxid de calciŭ solubil: 0,5802; oxid de calciŭ în carbonat: 0,0933; oxid de stronţiŭ: 0,0029; oxid de magneziŭ: 0,3504; natriŭ: 0,2294; caliŭ: 0,0420; litiŭ: 0,0052; anhidridă borică, oxid de fier, oxid de mangan şi de aluminiŭ: urme; materie organică: nedeterminată; substanţe fixe în stare de sulfaţĭ: 6,4397; substanţe fixe în stare de sulfaţĭ, calculate: 6,5404.

Aceste substanţe calculate în combinaţiunĭ himice pentru 1000 gr. de apă, daŭ următorul rezultat: sulfat de magneziŭ: 3,7652; sulfat de calciŭ: 1,4091; sulfat de stronţiŭ, 0,0051; carbonat de magneziŭ: 0,1795; carbonat de calciŭ: 0,1666; carbonat de natriŭ: 0,5834; clorură de caliŭ: 0,0803; clorură de litiŭ: 0,0316; clorură de magneziŭ: 0,0233; anhidridă silicică: 0,0066; anhidridă borică, oxid de fier, oxid de mangan, oxid de aluminiŭ: urme; substanţe organice: nedeterminate; suma substanţelor fixe: 6,2507; anhidridă carbonică şi bicarbonaţĭ: 0,1673; anhidridă carbonică liberă: 0,0680.

Din această analiză rezultă că apa acestuĭ izvor e o apă sulfatată magneziană. D. Poni compară această apă cu apele străine de Seidlitz, de Seidschütz şi de Pulna, însă cantitatea substanţelor saline coprinse într'însa e cu mult mai mică de cît aceea a apelor mai sus numite.

Izvorul No. 2 are aproape aceeaşĭ compoziţiune ca apele de la No. 3; izvorul de la No. 5 sunt analoage acelor de la No. 4, cuprinzînd însă şi acestea o cantitate mai mică de substanţe solide în desoluţiune; izvorul No. 6 e cel mai slab.

Efectul terapeutic al acestor ape se bazează pe conţinutul lor în sulfat de magneziŭ şi clorure alcaline, în unire cu sărurile de calciu.

www.dacoromanica.ro

Introduse în organizm, ele activează funcţiunile membranelor mucoase, care tapisează trajectul digestiv şi anexele luĭ, excită activitatea intestinală, măreşte pofta de mîncare şi înlesnesc circulaţiunea; decĭ aceste ape sunt purgative saline. Doza la care se manifestă acţiunea lor purgativă, variază după natura diferitelor organizme.

Boalele contra cărora aŭ fost întrebuinţate cu succes aceste ape, sunt: boalele aparatuluĭ digestiv (în genere), boalele de ficat, de splină şi ale sistemuluĭ veneĭ-porte, ast-fel stările dispeptice (de ingestiune) stările de atonie şi slăbiciune de stomac, catarele cronice de stomac (cu saŭ fără dilataţiune) şi catarele cronice de intestine; dintre boalele ficatuluĭ: iperemiile (congestiile) ficatuluĭ, ipertrofiile şi inflamaţiunile cronice de ficat, icterul cataral şi calculele biliare; iar dintre boalele splineĭ: inflamaţiunile cronice şi ipertrofiile provenite din paludizm. Dintre boalele sistemuluĭ veneĭ-porte: emoroidele.

Instalaţiunea acestor ape se află într'o stare încă primitivă; de-abia în anĭ din urmă s'aŭ făcut vr'o 250 de trepte care sue printre izvoare pe muntele Cozla, captîndu-se şi izvoarele.

Cozla, *ramură de munţĭ*, în jud. Neamţu, ce se întinde în prelungirea munţilor Bistriţeĭ-Moldave, din dreptul com. Doamna. Are ca piscurĭ maĭ însemnate: Cozla, Piciorul-Cozleĭ (în partea V., 150 m.), Cîrlomanul, Borzogheanul, Răcioaia şi Ruptura.

Cozla, *munte*, în jud. Neamţu, partea despre N.-E. a oraşuluĭ Piatra, despărţit prin pîrîul Cuejdiul (şi o parte din oraş) de muntele Pĭetricica.

Păturile ce constituesc acest munte, sunt atît din punctul de vedere mineralogic şi stratigrafic, cît şi dintr'acel al vîrsteĭ, cu totul deosebite de acele care formează muntele Pĭetricica, cu toate că distanţa între bazele lor nu e maĭ mare de 200 m.

Cozla e constituită în totalitate din tărîmurĭ salifere, reprezentate prin cîte-şĭ trele zone. La bază saliferul e reprezentat prin conglomerate, carĭ de şi nu se văd formînd bancurĭ pe loc, se pot însă constata că sunt reprezentate, prin faptul că găsim bolovanĭ foarte marĭ aruncaţĭ cu neorînduială. Straturile aŭ fost acoperite de năruiturile rocelor ce le transportă, şi de casele omeneştĭ ce se înşiră la baza Cozleĭ şi maĭ sus. De-asupra conglomeratelor zac marnele şi schisturile salifere mijlociĭ. Aceste schisturĭ, foarte sfărîmăcioase, sunt vrîstate cu bande destul de groase de gips lamelar şi fibros dispuse în straturĭ, saŭ cu bancurĭ de gips zaharoid, aşezate fără regulă. Pe unele locurĭ, stînca e maĭ mult gips de cît marnă; cîte odată gipsul e colorat în roşu prin oxidul de fier.

Cu cît ne suim maĭ sus, marnele sunt maĭ tarĭ, gipsul se împuţinează şi de la un loc nicĭ nu maĭ există; de aci începe zona superioară a formaţiuneĭ cu sare. La partea superioară a acesteĭ zone marnele alternează cu bancurĭ groase de la $1^1/_2$—2 metri de un greziu foarte dur; aceasta se poate vedea pe povîrnişul S.-V. al Cozleĭ, cam pe la mijlocul înălţimeĭ.

Tot în partea despre V., se află păturĭ argilo-lignitifiere, pline cu urme de vegetale şi animale fosile.

Cozla are o înălţime de 310 metri.

Cozmeĭ (Moara-), *moară*, pusă în mişcare de gîrla Păltinosul, com. Dolhasca, jud. Suceava.

Cozmeşti, *com. rur.*, jud. Fălciŭ, cam în centrul pl. Podoleni, la 25 kil. de Huşi, formată din satul Cozmeşti, aşezată pe văile dealurilor Blidanuluĭ şi Dubăsaruluĭ, mărginindu-se spre N. cu comunele Moşna şi Bohotinul; spre S. cu Buneşti; spre E. cu Podoleni şi spre V. cu Brădiceşti.

Suprafaţa teritoruluĭ comunelĭ e cam de 481 hect., iar vatra satuluĭ de 57 hect., cu o populaţie de 337 familiĭ, saŭ 1293 suflete, din carĭ 379 contrib.

Are o biserică vechie, fondată la 1795 şi deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală, înfiinţată la 1865, frecuentată de 30 elevĭ. Satul se află situat pe proprietatea statuluĭ, Ghermăneşti. Locuitoriĭ se ocupă în mare parte şi cu cultura viilor, cu care sunt acoperite dealurile din jurul satuluĭ. Păduri sunt puţine. Teritoriul com. este udat de treĭ pîrae: Cozmeşti, ce trece prin mijlocul satuluĭ, formînd o rîpă adîncă; Moşna, pe partea de E. şi Moşnicioara.

Vite marĭ cornute sunt 532, oĭ 824, caĭ 140 şi porcĭ 226.

Budgetul este de leĭ 2952 la venitурĭ şi de leĭ 2474, banĭ 33, la cheltuelĭ.

Cozmeşti, *com. rur.*, jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, la N.-V. de oraşul Vasluiŭ, şi la o distanţă de 19 kil. de Negreşti reşedinţa plăşeĭ.

Este formată din satele: Cozmeşti, Hordileşti, Fîstĭci şi Băleşti, pe o întindere de 4108 hect., din carĭ: 1001 hect. păduре şi 66 hect. vie ale proprietăţeĭ, iar 1792 hect. sunt ale locuitorilor. Are o populaţie de 351 familiĭ, saŭ 1735 suflete,

www.dacoromanica.ro

din carĭ 93 ţigani, 6 evreĭ şi 1 german.

Această comună e udată de pîrîul Stemnicul, care curge de la N. spre S., trece maĭ prin mijlocul comuneĭ, primind în stînga, pe teritoriul eĭ, pîraĭele: Rugĭnoasa, Valea-Merilor, Valea-Munteanuluĭ, iar în dreapta Fîstîca; care şi ea primeşte afluenţi: Băleşti, Rîpa şi Prisaca, apoĭ ese de pe teritoriul acesteĭ comune.

Are o şcoală; 4 biserici, cu 4 preoţi şi 6 cîntăreţi; 4 cîrciumĭ. Comerciul se face de 8 romîni şi 10 străinĭ.

Numărul vitelor e de 1889: 907 vite marĭ cornute, 408 oĭ, 137 caĭ, 24 capre şi 313 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e de 3760 leĭ la venitурĭ şi de 3751 leĭ la cheltuelĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 77 pluguri, 122 care cu boĭ, 5 plugurĭ şi 46 căruţe cu caĭ.

Sunt 575 stupĭ.

Cozmeşti, *sat.* (Vezĭ Cozmeşti com. rur., jud. Fălciu).

Cozmeşti, *sat*, reşedinţa com. Cozmeşti, jud. Vasluiŭ, plasa Stemnicul. E situat pe o coastă de deal, numită Siliştea-Nouă, şi în centrul comuneĭ.

Satul Cozmeşti spune legenda s'ar fi înfiinţat în urma desfiinţatuluĭ sat Grozeşti, care era situat pe coasta dealuluĭ numită Siliştea-Veche; însă din cauză că era neîncetat supus încălcăreĭ Turcilor şi a Tătarilor, locuitorĭĭ s'aŭ retras prin alte sate, şi numaĭ unul numit şi el nevoit a se retrage în Cozma, rămînînd acolo, a fost partea de N., prin pădurĭ, unde adunînd pe lîngă el rudele sale, a format satul după numele luĭ Cozmeşti.

Are o întindere de 1072 hect., din care jumătate sunt ale locuitorilor răzeşĭ; o populaţie de 75 fam., saŭ 374 sufl., din carĭ 5 fam. ţigani, 1 fam. evreĭ şi 1 german.

Şcoala, care s'a înfiinţat în anul 1866, este frecuentată de 30 elevĭ. Este o biserică de lemn, făcută de răzeşĭ la 1888; este deservită de 2 preoţi şi 1 cîntăreţ; o moară; o cîrciumă; 2 iazurĭ.

Numărul vitelor e de 451:295 vite marĭ cornute, 22 caĭ, 90 oĭ şi 94 rîmătorĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 21 pluguri, 18 care cu boĭ şi 9 căruţe cu caĭ.

Sunt 122 stupĭ de albine.

Cozmeşti, *pîrîŭ*, ce trece prin satul Cozmeşti, com. cu acelaşĭ nume, jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, unde, formînd o rîpă mare, se varsă în pîrîul Moşna, care trece tot pe teritoriul acesteĭ comune.

Cozmeştilor (Dealul-), *deal*, în partea de V. a com. Cozmeşti, jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul.

Cozmita, *munte*, în jud. Neamţu, com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele. E situat de a stînga rîuluĭ Bistriţa, în prelungirea dealurilor Pîngăraţi şi Botoşul.

In privirea geologică, observăm că toată sistema văzută în acest munte, constă din greziurĭ destul de dure, de oare-ce dintr'însele se tae pietrele pentru trotuare, ce se duc la Iaşĭ şi în alte părţĭ ale ţăreĭ; granule de quarţ ce întrec une-orĭ mărimea firelor de păsat, şi icĭcolea prin roce se văd fire roşc de grenat.

Cîte-odată greziul schistoid alternează cu schisturĭ argiloase şi mornoase, fragmente de cărbunĭ împestriţează rar roca.

Aceste depozite sunt cunoscute în Carpaţiĭ Bucovineĭ şi aĭ Maramureşuluĭ sub numele de greziurile cu exogyra columba şi hieroglifĭ, carĭ aparţin cretaceuluĭ superior, asemănîndu-se cu depozitele plaeneruluĭ superior.

Determinarea vîrsteĭ a făcut-o rep. Profesor Gr. Cobîlcescu, luînd în seamă caracterele petrografice şi architectonice, căcĭ fosile nu s'aŭ putut găsi.

Depozitele cu exogyra formează munţiĭ ce mărginesc de ambele părţĭ valea Bistriţeĭ.

Cracalia, *sat*, numit din vechime Popeni-Mavrodin, pe moşia cu aceeaşĭ numire, com. Cordăreni, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ. Are 66 familiĭ, saŭ 268 suflete.

Are o biserică de lemn şi tencuită, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril; este făcută de săteni, cu ajutorul fostuluĭ proprietar Cracalia; acum este închisă fiind aproape ruinată.

Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ 64 hect. 81 arĭĭ pămînt; iar proprietatea 128 hect. 90 arĭĭ cîmp.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Liveni-Sofianul, Trestiana şi Vîrcoliciul.

Cracalia, *deal*, pe moşia şi comuna Lătăi, plasa Coşula, jud. Botoşani.

Cracalia, *dealurĭ*, în jud. Botoşani, partea de N.-E., pe teritoriul comunelor Comîndăreşti şi Rînghileşti.

Cracalia, *vale*, jud. Botoşani, pe teritoriul moşielor Ciornohalul, comunele Rînghileşti, Pogoreşti, şi Comîndăreşti, printre dealurile Cracalia.

Cracalia, *vale*, pe moşia şi comuna Lătăi, plasa Coşula, jud. Botoşani.

www.dacoromanica.ro

Cracatița, *deal.* Vezĭ Murgenilor (Dealul-), jud. Vasluiŭ.

Cracăul, *pîrîŭ*, județul Neamțu, numit ast-fel de la mulțimea cracilor ce face în curgerea luĭ. Izvorește tocmaĭ din ramura munteluĭ Domesnicul, hotarul comuneĭ Călugăreni, pl. Piatra-Muntele; curge strecurîndu-se prin îngustișul ramureĭ munteluĭ Măgura (Fundul - Romăneseĭ), Văraticul și Crăcăoani de oparte, iar de alta a munteluĭ Jurca (Giurca), Doamneĭ (din com. Hangul), Crăcăul-Negru, și Negrești (pe dreapta, udînd șoseaua Magazia și Crăcăoani, (din com. Crăcăoani), în josul căruia începe a se ramifica pe o distanță de $5^1/_2$ kil., formînd maĭ multe insulițe ce se întind în spre V., în direcțiunea N.-S. și paralel cu șoseaua națională județeană Piatra-Neamțu, ce intră pe teritoriul comuneĭ Bodești-Precisteĭ (cu $2^1/_2$ kil. maĭ în susul satuluĭ Oșlobeni), pe care-l udă în partea despre V. și S. De la Oșlobeni, pîrîul îșĭ schimbă direcțiunea spre S.-E., traversînd șoseaua, ramificat pe o distanță cam de 3 kil. și scoborîndu-se pe podișele și șesurile ce se întind spre E. și S. ale comuneĭ Dobreni până în susul satelor Popești și Căciulești, printre care trece ramificat pe o lungime de 6 kil., udînd satele Conțești și Girovul, în josul căruia, după o curgere regulată numaĭ de 2 kil. se ramifică din noŭ (pe o lungime de $4^1/_2$ kil.), trecînd astfel printre satele Doina și Dănești până la tăerea drumuluĭ comunal Izvoarele - Bahna. De aci intră pe teritoriul comuneĭ Roznovul; udă șoseaua Slobozia și se varsă în rîul Bistrița, la jumătate de cale între șoseaua Roznovul și Zănești, în fața kil. 39 al șoseleĭ mixte Bacăŭ-Piatra. Primește în drumul săŭ, pe dreapta: pîraiele Crăcăiașul, Cracăul-Negru unit cu Cracăul-Alb, Schitul-Horaița, pîrîul Negrești (unit cu Almașul și sub-afluențiĭ acestuia), Izvorani, Izvoarele; iar pe stînga: pîraiele Valea-Mare, Valea-l'risăceĭ, Căluiușul, (împreună cu sub-afluențiĭ săĭ).

Cracăul-Alb, *pîrîaș*. Vezĭ Cracăul-Negru, pîrîŭ, în com. Crăcăoani, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Cracăul-Negru, *sat*, în comuna Crăcăoani, pl. Piatra Muntele, jud. Neamțu.

Are o populație de 156 familiĭ, saŭ 740 suflete, dintre carĭ 384 sunt bărbațĭ, 356 femeĭ; sunt 372 necăsătoriți, 304 căsătoriți, 62 văduvĭ, 2 divorțațĭ. Știŭ carte 48 persoane, 692 nu știŭ.

In acest sat se află: o școală frecuentată de 57 elevĭ; 1 piuă pentru făcutul sucmanilor; iar în apropiere cariere de var și piatră.

Cracăul-Negru, *deal*, județul Neamțu, ce se prelungește din ramura munteluĭ Muncelul, perpendicular spre N., între pîrîul Muncelul și pîrîul Schitul-Horaițeĭ, la E. satuluĭ cu acelașĭ nume, pe teritoriul comuneĭ Crăcăoani, pl. Piatra-Muntele. Este acoperit cu pădurĭ de brazĭ.

Cracăul-Negru, *pîrîaș*, județul Neamțu. Izvoreste dintre ramura munteluĭ Biserica și ramura munților Doamneĭ, hotarul comuneĭ Buhalnița, pl. Piatra-Muntele; curge în direcțiune N.-E. pe teritoriul comuneĭ Crăcăoani, primind în marginea despre S. a satuluĭ Cracăul-Negru, pîrîul Cracăul-Alb (care ese din ramura Doamneĭ); se varsă în pîrîul Cracăul, drept în fața satuluĭ Magazia.

Cracăuluĭ (Valea-), *vale*, jud. Neamțu, formată în tot lungul pîrîuluĭ Cracăul, de la satul Magazia și până la vărsarea luĭ în rîul Bistrița. In partea sa centrală face legătură prin o serie de alte văĭ și podișe cu șesurile Bîrgăoanilor, iar în spre S. cu șesurile Mărginenilor și valea rîuluĭ Bistrița.

Localitățile ce se află situate pe întinderea sa, sunt: satele Magazia, Crăcăoani, Oșlobeni, Budești-Precisteĭ, Corni, Malul, Căciulești, Verșăști, Conțești, Girovul, Boțești, Doina, Dănești și Slobozia.

Are o lungime de vr'o 41 kil. și o lățime variabilă de la $1^1/_2$ până la 2 m.

Craci, *braț*, (prival), în jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Călărași-Vechi.

Craci-Rușilor, *pisc*, în județul Muscel, comuna Băjești, plasa Rîurile.

Cracic-Ceair, *vale*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Hairan-Chioi și Bairam-Dede, cărora le servește ca hotar despărțitor; pleacă din dealul Bairam-Dede; se îndreaptă spre N., într'o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V.; trece prin satele Malcoci și Sarapcea-Cara-Aci, și, după un drum de 8 kil., se deschide în valea Borugea, pe dreapta, în fața satuluĭ Borugea. Malurile sale sunt acoperite prin unele locurĭ cu pădurĭ. Printr'însa merge un drum comunal Borugea-Bairam-Dede.

www.dacoromanica.ro

Cracul. Vezĭ Roşca-Vadul, judeţul Putna.

Cracul, *deal,* situat la V. de satul Godineşti-d.-j., com. Godineşti, plasa Berheciul, judeţul Tecuciŭ.

Cracul, *lac,* în jud. Ialomiţa-Balta, în insula Balta, com. Stelnica, spre S. de lacul Perian.

Cracul-cu-doĭ-Lupĭ, *deal,* la S. de com. Cîlceşti, plaiul Vulcan, jud. Gorj. Se prelungeşte de la N. la S.-E.; e proprietatea locuitorilor comuneĭ Cîlceşti. E acoperit de tufăriş.

Cracul-cu-Gropile, *deal,* în com. rur. Crainici, din plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Cracul-Lat, *munte,* situat în partea de N. a rîuluĭ Bistriţa, pl. Vulcanul, jud. Gorj. Are o suprafaţă cam de 280 hect.; se prelungeşte de la E. la V. Pe acest munte e păşune de vite şi pădure. E proprietatea locuitorilor comuneĭ Pestişani.

Cracul-luĭ-Drăghiceanu, *deal,* în jud. Mehedinţi, pl. Cerna.

Cracul-luĭ-Ilie, *deal,* în com. rur. Cătunele, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Cracul-luĭ-Petru, *deal,* în com. rur. Cloşani, pl. Cloşani, jud. Mehedinţi.

Cracul-luĭ-Petru, *deal,* în com. rur. Şovarna d.-j., plasa Cloşani, jud. Mehedinţi.

Cracul-Lung, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Cerna; ţine de com. rur. Băseşti.

Cracul-Munteluĭ, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Cloşani; ţine de com. rur. Ponoarele.

Cracul-Scoruşuluĭ, *deal,* în comuna rurală Cătunele, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Cracul-Scurt, *munte,* acoperit cu pădure seculară, în com. rur. Ilovăţul, pl. Cerna, jud. Mehedinţi.

Cracul-Stîneĭ, *pîrîŭ,* afluent al Săscuţeĭ-luĭ-Nicoricĭ, jud. Suceava.

Cracul-Tăbărţeĭ, *deal,* în com. rur. Jidoştiţa, plasa Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Cracul-Ţapuluĭ, *pîrîiaş,* ce izvoreşte din ramura Munteluĭ-Pietreĭ şi ramura Munteluĭ-Şoimuluĭ, în com. Tazlăul, pl. Bistriţa, judeţul Neamţu; se varsă pe partea dreaptă a pîrîuluĭ Tarcăul, după un curs foarte scurt.

Cracul-Ţiganuluĭ, *deal,* în com. rur. Cătunele, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Craghia şi Carabulea, *păduri,* jud. Brăila. Se mărginesc la E. cu japşa Craghia şi iezerul Paţiul, la S.-V. şi N. cu Dunărea. Suprafaţa lor e de 25 hect. Esenţă: salcie.

Craia, *gîrlă,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Ghercești; se varsă pe dreapta rîuluĭ Tesluiul, com. Ghercești.

Crainici, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, la distanţă de 46 kil. de oraşul Turnul-Severin, iar de comuna rurală Broşteni de 25 kil. Este situată pe două văĭ, şi anume: Valea-Plopuluĭ şi Valea-Crainicilor, pe unde curge rîul Bistriţa, unit cu al Comăneştilor, care de aci înainte ia numele de Apa-Crainicilor.

Se mărgineşte: la E. cu comuna Glogova; la S. cu comunele Iupca şi Bala-d.-j.; la V. cu com. Bala-d.-s. şi la N. cu comuna Comăneşti. Formează comună cu satele Sărdăneşti şi Valea-Plopuluĭ, avînd 1000 locuitorĭ, din carĭ 116 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 256 case.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 56 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ.

Sunt 60 stupĭ.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală, condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 25 elevĭ; 2 cîrciumĭ.

Budgetul comuneĭ are la venitură suma de 1113 leĭ şi la cheltueli 738 leĭ.

Numărul vitelor în această comună este de 1160: 400 vite marĭ cornute, 460 oĭ, 20 capre, 20 caĭ şi 260 rîmătorĭ.

Prin comună trece şoseaua comunală-vecinală Floreşti-Baia-de-Aramă. Tot aci vine de se uneşte cu această şosea a Băeĭ şi şoseaua Crăgueşti-Ilovăţul-Rudina-Baia-de-Aramă.

Văile maĭ principale sunt: Valea-luĭ-Micu, valea Poiana-Mare, Valea-Hotaruluĭ, a-Modanuluĭ, Valea-Mică, Valea-Mare, Cioara, Valea-luĭ-Novac, Valea-Adîncă, Lupa, a-Pojorătuluĭ, a-Limpedeĭ şi a-Plopuluĭ; iar dealurĭ maĭ principale sunt: Maidanul, Culmea-Clăsneştilor, Dealul-Mic, Cucuiova, al Lupeĭ, Capul-Dealuluĭ şi Cracul-cu-Gropile.

Cracul-Gropilor şi Cracul-Tomniţeĭ sunt cunoscute pentru multele gropĭ ce se găsesc în acest loc şi carĭ, se zice, datează din timpurĭ vechĭ de

www.dacoromanica.ro

invaziuni, cînd serveaŭ de adăpost oamenilor şi de ascunzătoare obiectelor.

Mai e de remarcat în com. Crainici biserica de zid din cătunul Sărdăneşti, zugrăvită într'un stil vechiŭ şi foarte bine reuşit, precum şi cula ce se află lîngă dînsa, proprietate a Bîrnazuluĭ, asemenea atrăgătoare prin construcţiunea eĭ.

Prin Crainici trece apa Crainici.

Crainici, *loc izolat,* în jud. Tecuciŭ, unde a fost un tîrguşor, la N. de satul Homocea. Acum nu se maĭ văd de cît urme de case şi locul brăzdat.

Bătrîniĭ spun că era tîrguşor sîrbesc; de aceea îĭ maĭ zic şi Sîrbi.

Crainici, *pădure,* în judeţul Mehedinţi, plaiul Cloşani; ţine de com. rur. Crainici, în ale căreĭ dealurĭ se găsesc lignite în cantităţĭ marĭ, maĭ cu seamă deasupra satuluĭ Sărdăneşti.

Craiova, *oraş,* capitala judeţuluĭ Dolj, şi vechia capitală a fostuluĭ banat al Oltenieĭ.

Topografia.—Craiova este aşezată pe malul stîng al Jiuluĭ, la 23°48' longitudine orientală (Greenwich) şi 44,°19' latitudine boreală.

Altitudinea oraşuluĭ, de asupra niveluluĭ Mării-Negre, este de 135,85 m., la peronul gării.

Oraşul e situat pe un platou şi are o privire frumoasă despre Jiu.

Ţarina oraşuluĭ Craiova se mărgineşte la N. cu com. Şimnicul, la S. cu com. Balta-Verde, Preajba şi Coşoveni-d.-s., la V. cu com. Cernelile şi cu com. Bucovăţul, de care se desparte prin rîul Jiul şi la E. cu com. Pieleşti şi Ghercești.

Treĭ din 4 părţĭ ale oraşuluĭ Craiova sunt înconjurate de bălţĭ şi mlăştinĭ, ale căror emanaţiunĭ întreţin febra palustră, boala de căpetenie din oraş.

Bălţile din jurul Craioveĭ sunt: Craioviţa, Geanoglu, ambele legate, printr'un canal, de Dunăre. Din balta Geanoglu iese un pîrîiaş, numit Valea-Feteĭ.

Maĭ e de notat eleşteul Corniţuluĭ, legat prin canal cu balta Craioviţa.

Pănă acum un an era şi eleşteul Bibescu, în grădina publică; azĭ e desecat.

In anul 1895, s'a întocmit un proect de canal pentru desecarea bălţilor, care trebuia să coste peste 600.000 leĭ. Acest proect a fost lăsat, de o cam dată, în părăsire.

In anul 1897 s'a elaborat un noŭ proect, pentru un canal colector, în care să se scurgă toate apele din bălţĭ, mlaştinĭ şi din oraş, proect, care a şi fost pus în executare prin antrepriză. Cheltuelile executăreĭ acestuĭ canal, împreună cu exproprierile necesare, s'au urcat la suma de 170,000 leĭ, din care şi judeţul Dolj a contribuit cu suma de 70.000 leĭ.

Bariere şi drumurĭ. — Intrarea în oraş se face prin 9 bariere, adică: bariera Vîlcea, la N.-E.; Gara, Bucureşti la E.; Crucea-de-Piatră, Caracal la S.-E.; Calafat la S.; Breasta la V.; Severinul la N.-E. şi Amaradia la N.

Căile de comunicaţie carĭ deservesc Craiova sunt:

Calea ferată Vîrciorova Bucureşti şi Craiova-Calafat.

Căile naţionale Bucureşti-Severin şi Craiova-Caracal.

Căile judeţene Craiova-Calafat, Craiova-Bechet, Craiova-Amaradia, Craiova-Vîlcea, Craiova-Dumbrava, Craiova-Cetatea.

Intreg oraşul Craiova este aşezat pe o suprafaţă de aproape 1000 hect.

Numărul stradelor Craioveĭ este de 201, cu o lungime de 77 kil. avînd o suprafaţă (în 1897) de 617936 m. p. partea căruţabilă şi 320000 m. p. trotuarele.

Din totala suprafaţă a stradelor se află pavate:

Cu piatră cubică 51,903 m. p.; cu bazalt artific. 7360; cu bolovanĭ 146240 m. p.; nepavate sunt 412,433 m. p.

Stradele nu sunt aliniate de loc; din cele 78 kil. de strade, nicĭ una nu e dreaptă.

Este un singur bulevard. S'a proectat deschiderea unuĭ noŭ bulevard din strada Conventiuneĭ pănă la lunca din Mofleni.

Oraşul Craiova este împărţit în treĭ comisiĭ saŭ circomscripţiĭ şi anume: Circompscripţia I, de galben, circomscrip. a II a, de albastru şi circomscripţia a III-a, de roşu.

Salubritatea oraşuluĭ lasă încă de dorit. Actualmente (1897) e un serviciŭ de curăţenie municipal, însă nu este suficient ca să cureţe nicĭ a doua-zecea parte din oraş, — cum recunoaşte însă-şĭ administraţia comunală în raportul eĭ pe 1897.

La sfîrşitul anuluĭ 1897 a început a se pava un număr oarecare de strade, pe o întindere aproape 11 kil. liniarĭ, în valoare de 580.000 leĭ.

Clădirĭ.— Craiova este totuşĭ unul din cele maĭ frumoase oraşe ale Romînieĭ, datorind începutul prosperităţeĭ sale Domnitoruluĭ Ioan Bibescu.

In ultimiĭ anĭ Craiova se înfrumuseţează din ce în ce maĭ mult. Clădirĭ noŭă se ridică zilnic. Printre cele maĭ frumoase putem cita: Palatul de Justiţie,

www.dacoromanica.ro

pe strada Episcopiei şi Carol I, unde se află instalate toate instanţele judecătoreşti; Banca Naţională, pe str. Unirei; Primăria, pe str. Primăriei, teatrul Teodorini, luminat cu electricitate; precum şi o mulţime de alte clădiri publice ca: liceul, şcoala militară, prefectura judeţului, casieria generală, oficiul telegrafo-poştal, spitalul militar; cazarma artileriei, situată la bariera Caracaluluĭ; cazarma de infanterie pe strada Salvatoruluĭ; cazarma călăraşilor pe strada Popa Fărcaşiu; cazarma regimentuluĭ 1 de dorobanţi pe strada Liceuluĭ; cazarma regimentuluĭ 26 de dorobanţi pe str. Catargiu; cazarma pompierilor pe str. Episcopiei şi Sabinelor; hala de instrucţie pe strada Militarilor, comenduirea corpului 1 de armată pe str. Solomon; Stabilimentul băilor Societăţeĭ Comerciale pe str. Mihaiŭ-Bravul; ospiciul de alienaţi al biserici Madona-Dudu; arestul (cel noŭ), uzina electrică, etc. etc.

Afară de aceste case publice, în Craiova mai sunt multe case particulare frumoase, cari contribue mult la înfrumuseţarea oraşuluĭ.

Grădini publice. — In Craiova se află două grădini publice, şi anume:

Grădina Bibescu, azi numită grădina publică, pe o suprafaţă de 4 hect. şi 800 m. p.; e aşezată în partea estică a oraşuluĭ şi este înzestrată cu sere în cari se cultivă şi se întreţin tot felul de flori.

In grădină se vede o piatră votivă, adusă de la Reşca, cu următoarea inscripţie, pe care o reproducem după copia făcută de d. Gr. Tocilescu:

I O M
EX DESI
C. LONGVS
ET LONGINA

De citit:
J(ovi) o(ptimo) m(aximo)
ex desi[d(erio)]
C(aius) Longus
et Longina
Romîneşte:
Luĭ Joe celuĭ prea bun şi prea mare după dorinţă (puseră acest monument) Caius Longus şi Longina.

Cea-l'altă grădină e Mihaiŭ-Bravul, pe o suprafaţă de 10150 m. p., în centrul oraşuluĭ.

Lîngă Craiova se mai găseşte şi parcul de la Mofleni, care servă de loc de preumblare şi de distracţie locuitorilor Craioveĭ. Acest parc e unit cu oraşul prin un bulevard.

Iluminatul.—Oraşul este iluminat cu două sisteme de lumină, cu lumină electrică şi cu gaz mineral.

Lumina electrică a fost instalată de societatea germană «Allgemeine Elektricitäts-Gesellschaft» din Berlin, căreia i s'a dat concesiunea pe un timp de 40 de ani, cu începerea de la 5 Noembrie 1896. Cu acest sistem se luminează zona I şi II a oraşuluĭ, prin două feluri de lampe, adică cu 54 lămpi cu arc voltaic, a căror putere de lumină este de 1000 lumînări germane, costînd fie-care 963 leĭ anual şi cu 612 lămpi încandescente, a căror putere de lumină este de 16 lumînări, costînd fie-care 91 leĭ pe an.

Restul oraşuluĭ este luminat prin 400 lămpi cu uleiŭ mineral, sistem Victor Croizat, a căror putere de lumină este de 2 carcele (16 lumînări engleze) şi costînd fie-care leĭ 85 pe an. Concesiunea acestuĭ iluminat este dată caseĭ Victor Croizat, pe termen de 5 ani.

Alimentarea cu apă.— Oraşul are un rezervoriŭ de apă, aşezat în strada Abatoruluĭ, La-7-Fîntîni. Acest rezervor conţine o cantitate de 30 m. c. de apă, care se scoate de o pompă cu vaporĭ şi servă la cazurĭ de incendiŭ şi la udatul stradelor.

In oraş se mai află şi un număr de 131 fîntîni, dintre carĭ 10 cu pompă, 19 cu izvoare curgătoare şi 102 puţurĭ cu găleată.

Afară d'acestea se mai găsesc împrejurul oraşuluĭ fîntîni curgătoare (şipote), precum: Fîntînele Obedeanu, Popova, cea de la Hanul-Chintesculuĭ şi altele.

Apa se distribue locuitorilor de 60 de sacagii.

Actualmente (1897), se fac studiĭ pentru alimentarea oraşuluĭ cu apă de izvor.

Populaţiunea. — Oraşul Craiova are (în 1898) o populaţie de aproape 39000 locuitorĭ; din aceştia sunt 3000 locuitorĭ izraeliţi şi 4000 locuitorĭ străinĭ de diferite naţionalităţi.

Numărul populaţiuneĭ oraşuluĭ Craiova, în 1894, a fost de: 13412 familiĭ, cu 30081 suflete, din carĭ: 15632 bărbaţi, 14449 femeĭ.

După starea civilă, populaţiunea se compunea în 1894, din: neînsuraţi 14920: bărbaţi 7893, femeĭ 7027; însuraţi 13620: bărbaţi 6810, femeĭ 6810; văduvĭ 1231: bărbaţi, 491, femeĭ 740; divorţaţi 310: bărbaţi 116, femeĭ 184.

După instrucţiune eraŭ: cu ştiinţă de carte 14512: bărbaţi 9902, femeĭ 4610; fără ştiinţă de carte, 15569: bărbaţi 5730, femeĭ 9839.

Din 100 locuitorĭ ştiaŭ carte 48: bărbaţi 33, femeĭ 15.

După naţionalităţi: romînĭ 24883, austriacĭ 853, bulgarĭ 678, sîrbĭ 480, unguri 326, grecĭ

www.dacoromanica.ro

280, italieni 80, francezi 74, belgieni 43, prusieni 32, rusi 12, englezi 5, elveţieni 12, polonezi 6, evrei 2305.

Proporţiunea la sută: romîni 82,72, străini 17,28.

După felul ocupaţiuneï: agricultori 2361, meseriaşi 2323, industriaşi 137, comercianţi 1527, avînd profesiuni libere 2157, muncitori 2909, servitori 2762.

Populaţia oraşuluï e în descreştere; în anii 1894, 1895 şi 1896, numărul născuţilor în Craiova a fost de 3755 şi al morţilor de 3998; a fost deci un spor al morţilor asupra născuţilor de 343.

Boalele cele mai dese în oraş sunt: frigurile palustre, oftica, reumatizme, bronchita şi pneumonia.

In cursul anuluï 1896 s'au înscris în actele stăreï civile 1240 naşteri, 216 căsătorii, 1291 morţi şi 19 divorţuri.

Locuitori contribuabili sunt 6760, între cari sunt: 1350 patentari Romîni, 355 patentari Izraeliţi şi 597 străini de diferite naţionalităţi.

In listele electorale pentru Cameră sunt înscrişi; colegiul I 597 alegători din Craiova; colegiul II are 1928 alegători; colegiul III, alegători indirecţi 1069, cari dau 22 delegaţi.

Colegiul I de Senat are înscrişi 500 alegători din Craiova; colegiul II, 446.

Colegiul I de comună are înscrişi 1082 alegători craioveni, cari aleg 8 consilieri comunali. Colegiul II are înscrişi 1548 alegători, cari aleg 7 consilieri. Colegiul camereï de comerciu are în Craiova 264 alegători.

Cultul. — Biserici sunt în număr de 29, din care numai 22 funcţionează. Ele sunt deservite de 44 preoţi, 5 diaconi, 23 cîntăreţi şi 7 paracliseri.

Biserica Madona-Dudu, cu hramul Adormirea-Maiceï-Domnuluï este foarte frumoasă. Are proprietăţi mari prin pl. Cîmpul, Jiul d.-j. şi Jiul-d.-mj. Din venitul acesteï biserici, care este de 313130 leï anual, se întreţine o şcoală profesională, spitalul de alienaţi Madona-Dudu şi se dau ajutoare femeilor sărmane.

Biserica Sf. Dumitru e supranumită încă şi Bănească, pentru că a fost zidită de banul Barbu Basarab, supranumit Craiovescul, care este îngropat la mănăstirea Sadova, către 1450.

Mulţi susţin că această biserică ar fi fondată de Ioaniţiu, împăratul Romîno-Bulgar (Fotino şi fraţii Tunusli); alţii spun că a fost fondată de fraţii Petre şi Assan, din familia regeluï Samuel de Comite. După o inscripţie ce se află în pridvor, se vede că a fost zidită din temelie, pentru a doua oară, de Mateiu-Basarab, la 1652. Acum biserica se reconstrueşte în acelaşi stil, prin îngrijirea d-luï arhitect Le Comte de Nouy. Ea a fost metohul Episcopieï Nouluï-Severin, unde stă Episcopul de Rîmnic.

Biserica Sfîntul Ilie, de curînd construită, este o clădire foarte frumoasă. Are 77 de enoriaşi şi e deservită de 2 preoţi. Are 226000 leï venit.

Biserica Sfînta Treime cu 88 de enoriaşi, e deservită de 3 preoţi, 1 diacon, 2 cîntăreţi şi 2 paracliseri. Venitul eï este de aproape 174000 leï.

Biserica Obedeanu, zidită la 1748, se poate considera mai mult ca o capelă a familieï Obedeanu, aï căreï răposaţi sunt înmormîntaţi aci. Biserica, de altfel curată şi destul de încăpătoare, a fost stricată prin reparaţiuni făcute în urmă într'un stil cu totul străin. Serbează hramul Sfinţiï Impăraţi Constantin şi Elena.

In curtea bisericeï se află o şcoală primară şi două case pentru locuinţa preoţilor. Are 265 de enoriaşi şi e întreţinută de stat.

Biserica Sf. Nicolae este întreţinută de stat. A fost zidită la 1757 de Marele Stolnic Barbu Gănescu. S'a reparat şi zugrăvit din nou la 1844. Este un model de unitate de stil, de şi relativ mică. In altarul bisericeï se păstrează pomelnicul de la 1789, frumos exemplu de caligrafie cirilică şi de desemn lucrat cu pana. Ca lucru de valoare se poate aminti şi tîmpla bisericeï.

Mai sunt apoi bisericile de mai puţină însemnătate: Sfîntul Nicolae Craioviţa, Sf. Ioan Sevastian, Sf. Nicolae Belivacă, Brînduşa, Sf. Nicolae Dorobănţia, Bisericile catolică şi protestantă, Sfîntul Spiridon, Harşiu, Hagi-Enuşi, Sfinţii Arhanghelï, Mîntuleasa, Sf. Gheorghe-Vechiu, S-ţii Apostoli, Sf. Ioan Hera, Băşica, Postelnicul Firu, Sf. Nicolae-Ungureni, Iota şi Petru Bojiu.

Serviciul divin aparţinînd cultelor străine, se oficiază într'o biserică parohială catolică, într'o capelă a institutuluï Sfînta Maria şi în 3 sinagoge.

Cimitire sunt 3 în Craiova. Sineasca, Ungureni şi Dorobănţia.

Cimitirul Sineasca, cu o suprafaţă de 7 hect şi 6880 m. p., este situat în partea nordică a oraşuluï; are o biserică şi o casă mortuară.

Cimitirul Ungureni, cu o suprafaţă de 8 hect., este situat în partea estică a oraşuluï, are o casă mortuară.

Cimitirul Dorobănţia, cu o suprafaţă de 4 hect. şi 1600

www.dacoromanica.ro

m. p., este situat în partea de S. a orașuluĭ.

Instrucțiunea. — In Craiova funcționează 7 școlĭ secundare și anume:

1. Liceul, cu 7 clase, înființat în 1841, avînd 1049 elevĭ și 32 profesorĭ. Pe lîngă liceŭ se află un internat, cu 39 bursierĭ și 11 solvenți. Liceul posedă o bibliotecă bogată, avînd peste 7000 de volume.

2. O școală de fiĭ de militarĭ, cu 4 clase, avînd 213 elevĭ și 13 profesorĭ.

3. O școală normală de băeți, cu 4 clase, avînd 125 elevĭ și 14 profesorĭ.

4. O școală normală de fete, înființată în anul 1864, cu 5 clase, avînd 184 eleve și 13 profesorĭ.

5. Un externat secundar de fete, înființat în anul 1882, cu 5 clase, avînd 184 eleve și 13 profesori.

6. Un gimnaziŭ real, înființat în 1882, cu 4 clase, avînd 250 elevĭ și 12 profesorĭ.

7. O școală comercială, cu 3 clase, avînd 80 elevĭ și 7 profesorĭ.

Toate aceste școlĭ sunt întreținute de stat, afară de școala comercială, la a căreĭ întreținere comuna contribue cu leĭ 4600 anual.

In Craiova sunt 9 scolĭ primare de băeți, cu cîte 4 clase și cîte 4 institutorĭ, și 7 școlĭ primare de fete, cu cîte 4 clase și cîte 4 institutoare.

Numărul școlarilor, carĭ aŭ urmat în aceste școlĭ, a fost, în anul 1897, de 2390, dintre carĭ 1588 băeți și 802 fete; în acest număr se cuprind 4 băeți și 14 fete izraeliți și 80 băeți și 21 fete de alte naționalități.

Școlile de băeți sunt:

Școala No. 1, «Obedeanu», cu 274 elevĭ; școala No. 2, «Regele Ioaniță», cu 201 elevĭ; școala No. 3, «Eliade Rădulescu», cu 249 elevĭ; No. 4, «Mihaiŭ-Bravul», cu 151 școlarĭ; No. 5, «Tudor-Vladimirescu», cu 256 școlarĭ; No. 6, «Traian», cu 251 școlarĭ; No. 7, «Petre Poenaru», cu 156 elevi; școala No. 8, cu 100 elevĭ; No. 9, «Petru Trișcu Mircea», cu 141 școlarĭ. Veniturile acesteĭ școlĭ din urmă se urcă la suma de leĭ 34.260.

Școlile de fete sunt:

Școala No. 1, «Regina Elisabeta», cu 144 eleve; școala No. 2, «Zoe Brîncoveanu», cu 135 eleve; școala No. 3, «Elena Mateiŭ Basarab», cu 82 eleve; școala No. 4, cu 91 eleve; școala No. 5, «Elena Doamna Cuza» cu 119 eleve; școala No. 6, cu 159 eleve; școala No. 7, cu 77 eleve.

Toate aceste școlĭ se întreținde stat și de comună (45750 leĭ), iar școala Petru-Trișcu-Mircea, se întreține din fondurile speciale ale fondațiuneĭ Trișcu.

Afară de școalele publice, Craiova maĭ are un număr de 10 școlĭ și institute private de băeți, între care intră și școala de meserii, întreținută din fondurile județuluĭ, cu 79 elevĭ; școala bisericeĭ catolice, întreținută de comunitatea catolică, cu 66 elevĭ; școala bisericeĭ protestante, întreținută de comunitatea protestantă, cu 128 elevĭ; școala izraelită, întreținută de comunitatea izraelită, cu 179 elevĭ.

De asemenea sunt și 7 școlĭ și institute private de fete, dintre carĭ: Institutul Dima Popovicĭ, sub direcția primărieĭ Craiova, este întreținut cu fondurile fondațiuneĭ Dima Popovicĭ, cu 24 eleve; școala profesională Madona-Dudu, înființată în anul 1880, întreținută din fondurile bisericeĭ cu același nume, cu 120 eleve; școala Lazăr-Otetelișanu, întreținută din fondurile bisericeĭ Sf. Ilie, cu 198 eleve; școala Romăneanu, sub direcțiunea Epitropieĭ fondațiuneĭ Romăneanu, cu 200 eleve.

Azile și spitalurĭ. — In orașul Craiova sunt următoarele așezăminte de bine-facere:

Azilul Bibescu, înființat în Octombre 1890. Se întreține de comună. In cursul anuluĭ 1897—98 s'a dat azil la 60 infirmĭ și săracĭ, afară de copiĭ orfanĭ găsiți, cărora li se dă aci o îngrijire maĭ bună de cît la doicile izolate în oraș. Cu acest azil, primăria a cheltuit suma de 14147 leĭ, în anul 1897—98.

Ospiciul de alienați Madona-Dudu, înființat la 1852. Este unicul poate, în țară, făcut în condițiunĭ igienice și cu anume destinație pentru nenorociții alienați. E întreținut din fundațiune specială și administrat de Epitropia bisericeĭ Madona-Dudu.

Aci s'aŭ îngrijit, pănă în anul 1897—98, 662 de suferinzĭ.

Spitalul Filantropia, pe strada Filantropieĭ, care funcționează de la 1811, fiind zidit în acel an, de Caimacamul Craioveĭ, marele vornic Manolake Lahovari. Se administrează acum de orașul Craiova și se întreține cu subvențiile date de Eforia Spitalelor Civile din București, de jud. Dolj și cu venitul donațiunelor făcute de Episcopul Iosif, Luxița Gigîrtu, Ana Coman și N. Călifaru. Are 87 de paturĭ.

In anul 1897 s'aŭ căutat aci 2972 bolnavĭ. S'aŭ dat ajutoare medicale, prin consultațiunĭ și medicamente, la 8022 bolnavĭ și medicamente gratuite la 4205 bolnavĭ.

Spitalul T. I. Preda, numit

www.dacoromanica.ro

ast-fel după numele fondatorului său, funcţionează din anul 1870, cu 30 paturi; se întreţine din venitul averei lăsată de fondator şi cu venitul donaţiunelor facute de I. Dimitriu, Avram Ivanovici şi I. Predescu. Veniturile acestui spital se ridică la suma de 118954 lei, iar cheltuelile sunt mai mici.

In cursul anului 1896 s'au căutat în spital 622 bolnavi, s'au dat 1926 consultaţiuni gratuite şi 569 ordonanţe de medicamente gratuite.

Internatul C. D. Popovici. Venitúrile acestui internat se ridică la suma de lei 37650.

Spitalul Ştirbeiu, întreţinut de fundaţiune specială şi administrat de Epitropia bisericei S-ta Treime. Funcţionează de la 1870 şi are 16 paturi.

In cursul anului 1896 s'au căutat în acest spital peste 500 bolnavi.

Spitalul de boale contagioase, cu 10 paturi. A fost înfiinţat de comună în toamna anului 1896. Se întreţine de comună.

Mai este apoi spitalul militar situat la bariera Caracaluluĭ, etc.

Pentru căutarea bolnavilor din Craiova sunt 22 medici, iar pentru procurarea medicamentelor 6 farmacii.

Asistenţa publică. — Serviciul medical din Craiova se compune din un medic primar, 2 medici secundari, 3 moaşe, 2 vaccinatori şi 2 agenţi secretari.

Consultaţiile gratuite se dau în biroul central de la Palatul municipal şi în biroul din Calea-Tîrgului.

In cursul anului 1896 s'au dat 9970 consultaţiuni gratuite şi 7399 ordonanţe de medicamente gratuite; la domiciliŭ s'au vizitat 1570 bolnavi săraci.

Moaşele au dat ajutorul lor la 260 naşteri.

S'au vaccinat 9637 persoane.

Teatru. — Singurul teatru din Craiova e Teatrul Theodorini, întreprindere particulară, comuna neavînd un local al ei propriu. Comitetul societăţei dramatice plăteşte proprietarului ei o chirie anuală de 15000 lei.

Teatrul se întreţine din suma de lei 8000 ce-i acordă comuna, 20000 subvenţia Ministerului Instrucţiunei Publice şi diferitele reprezentaţiuni, spectacole şi serate.

Este iluminat cu electricitate.

Afară de acest teatru, în Craiova mai sunt încă 2 - 3 săli de spectacol de varietăţi, de baluri publice şi întruniri politice.

Justiţia. — In Craiova sunt: 2 judecătorii de ocoale, ocolul I şi ocolul II, avînd fie-care cîte un judecător şi un ajutor. Amîndouă judecătoriile sunt instalate în palatul Justiţiei, iar comuna plăteşte chirie judeţului.

Tribunalul Dolj se compune din 3 secţiuni, dintre cari una comercială şi de notariat. Numărul judecătorilor tribunaluluĭ este de 12, cîte 3 de fie-care secţiune, 2 judecători de instrucţiune şi un judecător sindic. Din aceştĭ membri unul este prim-preşedinte al Tribunaluluĭ şi 2 preşedinţi de secţie.

Parchetul tribunaluluĭ se compune dintr'un prim-procuror şi 3 procurori de secţii.

Curtea cu juraţi se compune din 12 juraţi, asistaţi de 2 membri ai Tribunaluluĭ şi de un delegat al Parchetuluĭ.

Curtea de Apel se compune din 2 secţiuni, fie-care cu cîte 6 judecători, dintre care unul prim-preşedinte, şi altul preşedinte de secţie.

Pe lîngă Curtea de apel, funcţionează o Cameră de punere sub acuzare, compusă din 3 consilieri ai Curţei, precum şi un parchet general al cărui cap este procurorul general, avînd 2 procurori de secţie.

Pe lîngă Curtea de apel funcţionează şi 2 avocaţi ai statului de clasa I.

Baroul avocaţilor are un număr de 75 avocaţi, cu un consiliu de disciplină ales, care se compune dintr'un decan şi 2 consilieri.

Consiliul de higienă. — Consiliul de higienă comunal se compune din primarul comunei, care e şi preşedintele consiliuluĭ, din ceĭ treĭ medici ai comuneĭ, medicii primari ai celor două Spitale, medicii veterinari, medicul-şef al garnizoaneĭ, un farmacist, un consilier comunal şi inginerul şef al comuneĭ.

Autorităţi. — Autorităţile civile rezidente în Craiova sunt: Prefectura jud. Dolj, Curtea de apel, Curtea cu juraţi, Tribunalul, Judecătoriile de ocoale, Baroul advocaţilor, Casieria judeţuluĭ, Vama, Poliţia administrativă şi comunală, Oficiul telegrafo-poştal şi telefonic, Inspectoratul circumscripţieĭ I-a a căilor ferate romîne şi circumscripţia ocoluluĭ silvic Bucovăţ.

In Craiova funcţionează 5 autorităţi deliberative, adică: Consiliul judeţean, Consiliul comunal, Camera de comerciŭ, Consiliul de higienă comunal şi Consiliul de higienă judeţean.

Poliţia administrativă se compune din şeful poliţieĭ, directorul său, 9 comisari-inspectori, 12 comisari cl. I, 9 comisari cl. II, un ofiţer de jandarmi, 2 sub-ofiţeri, 17 sergenţi călări, 160 sergenţi pedeştri şi 6 jandarmi pedeştri.

Comuna cheltueşte cu poliţia 185554 lei anual.

www.dacoromanica.ro

Pe lîngă poliția administrativă, există un biroŭ de servitorĭ, a căruĭ întreținere costă pe comuna 7000 leĭ anual. Numărul servitorilor angajațĭ este de 713 bărbațĭ și 644 femeĭ.

Serviciile comunale ale primărieĭ Craiova se compun din serviciul administrativ interior, oficiul stăreĭ civile, intendența, serviciul medical, serviciul financiar, serviciul acciselor, contenciosul, poliția comunală, serviciul abatoarelor, al măsurilor și greutăților, al cimitiruluĭ, al grădinelor publice și al aziluluĭ de infirmĭ.

Poliția comunală se compune din un comisar-inspector, 3 comisarĭ, 4 guarzĭ, 2 controlorĭ, 11 perceptorĭ, 9 ajutoare, 28 guarzĭ pedeștri.

Serviciul pompierilor se face de trupele de artilerie, iar comuna plătește statuluĭ o subvenție de 42000 leĭ anual.

Autoritățile străine rezidente în Craiova sunt: un vice-consul al Austro-Ungarieĭ, un vice-consul al Belgieĭ, un vice-consulat al Germanieĭ, un vice-consulat al Engliteréĭ, și un vice-consulat al Turcieĭ.

Autoritatea militară este reprezintată prin comandamentul corpuluĭ I de armată, exercitat de un general de divizie.

Pe lîngă comandament funcționează consiliul de rezbel al corpuluĭ I și comisia de recrutare. Numărul total al tinerilor de recrutat în Craiova a fost de 659, contingentul 1897.

Cazarmele artilerieĭ și spitalul militar sunt construite la marginea orașuluĭ, lîngă bariera Caracaluluĭ.

Cazarma trupelor de infanterie se află în oraș.

Finanțe.—Budgetul com. Craiova se soldează pe anul financiar 1898/99 în modul următor: Venitурĭ: 1541267,83; cheltueliĭ: 1499445,55 leĭ, lăsînd un escedent de 41822 leĭ, 28 banĭ.

Datoria publică a comuneĭ se urcă la suma de 3400000 leĭ, contractată în treĭ împrumuturĭ la casa de depuneriĭ, în anĭĭ 1882, 1893 și 1894, pentru care se plătește anual anuități de 333396 leĭ, 55 banĭ.

Cluburĭ și societățĭ.—In Craiova sunt 2 cluburĭ politice: unul conservator și altul liberal; 4 cluburĭ particulare: clubul Tinerimeĭ, al ofițerilor, al profesorilor și al muncitorilor; 3 societățĭ financiare: Ajutorul, Caritatea și Societatea funcționarilor publicĭ; o societate catolică de bine-facere și înmormîntărĭ și 5 societățĭ izraelite: Comunitățile-Unite, Sion, Vulturul (a rezerviștilor), Egalitatea, Societatea Tinichigiilor.

Industria și comerciul. — In Craiova se află următoarele stabilimente industriale: 6 morĭ cu aburĭ, 6 fabricĭ de fringhiĭ, 10 ateliere de împletit și de ceaprăzerie, 2 fabricĭ de tîmplărie cu aburĭ și 73 ateliere tot de tîmplărie, 5 ateliere de strungărie, o fabrică de vax, 9 ateliere de fierărie și mecanică, dintre care una cu aburĭ, 1 turnătorie de tucĭ, 1 atelier mecanic de țesut pînză, 5 ateliere de țesut dimie, între carĭ unul cu aburĭ, 3 fabricĭ de limonadă și apă gazoasă, 16 ateliere de tăbăcărie (dintre carĭ una cu aburĭ) 5 tipografiĭ (dintre carĭ una cu aburĭ), 2 ateliere de fabricat săpun, 4 ateliere de căldărărie, 6 fabricĭ de cîrnățărie și o fabrică de salamură de grîŭ.

Comuna posedă două abatoriĭ, unul situat în cuprinsul comuneĭ Mofleni, lîngă rîul Jiŭ, unde se taie vitele marĭ și rîmătoriĭ, și altul situat în marginea orașuluĭ, lîngă strada Abatoruluĭ, unde se taie vitele mărunte și păsările.

In cursul anuluĭ 1896, s'aŭ tăiat la abatoriul de la Mofleni 16238 vite marĭ cornute, la abatorul cel mic s'aŭ tăiat 59000 oĭ și 39917 păsărĭ.

Comerciul orașuluĭ e foarte activ; el se face pe piețele: Tîrgul-de-Afară, din str. Oboruluĭ, Elca, piața nouă, lîngă palatul de justiție și hala de pescărie.

Diverse. — Transportul persoanelor, mărfurilor, ale tutulor obiectelor de transportat, se face în Craiora, prin ajutorul a 130 birjĭ de piață, 25 camioane și 60 căruțe.

Orașul Craiova posedă 14 oteluri, 8 birturĭ, 10 cafenele și 373 cîrciumĭ.

Societățile de asigurare cu sucursală în Craiova sunt: Dacia-Romînia, Națională și Unirea.

Poștă și Telegraf. Craiova are un biroŭ telegrafo-poștal cu serviciul permanent. Venitul oficiuluĭ telegrafo-poștal pe anul 1896—1897, a fost de 220791 leĭ, 35 banĭ și anume: 68377 leĭ 5 banĭ din telegraf și telefon și 162414 leĭ, 28 banĭ din poștă.

Biroul vamal se află instalat lîngă gara Craioveĭ, spre înlesnirea comerciuluĭ.

Venitul vamal pe anul fin. 96—97 a fost de 1160306 leĭ, 92 banĭ. Biroul vamal s'a înființat la 1 Ianuarie 1860.

Craiova posedă 3 instituțiunĭ de credit, adică: Sucursala Băncеĭ Naționale, a Băncеĭ Agricole și a Creditуluĭ Agricol.

Istoricul orașuluĭ. — Numele Craiova, nu este de cît o formă a cuvîntuluĭ Craliova, cuvînt de origină slavonă în care *li* s'a transformat în *i* muiat Forma însă, cu mult maĭ obicinuită în vechile noastre hrisoave, este

www.dacoromanica.ro

acea slavică originală: Cralieva. Cralieva saŭ Craliova nu este de cît un adjectiv posesiv femeesc din Crali (rege). Cu dreptate Laurian zice: Craiova, dupá etimologie, însemnează cetate regală, sinonimă cu regianum al luĭ Ptolomeŭ, d'a dreapta Dunăreĭ.

Concluziunea legitimă, pe care trebue s'o tragem din cuvîntul Craiova, este că va fi avut oare-cînd, direct saŭ indirect, a face cu vre-un Craiŭ (rege). Insă dacă acest Craiŭ a fost Ioan, acesta nu însemnează nicĭ de cum, că cuvîntul Craiova ar veni de la regele Ioan; pentru că romîneşte şi bulgăreşte Ioan se chiamă Iova saŭ Ivan, iar rege, Craiŭ — şi de aci Craliova e cam departe.

Această ultimă teorie susţinută de Fotino şi fraţiĭ Tunusli, prin care se zice că Craiova a fost fondată de Ioaniţiŭ, regele Romîno-Bulgar, căruia şi atribuesc şi fundarea bisericeĭ bănească a Sf-tuluĭ Dumitru din Craiova, este falşă.

Se ştie cu siguranţă, după o inscripţie, ce se află în pridvor la acea biserică, că a fost făcută din temelie pentru a doua oară de către Mateiŭ-Basarab, la anul 1652.

Intre epoca restauraţiuneĭ (anul 1652) şi epoca primeĭ clădirĭ, a căreĭ dată cronologică ne lipseşte, trebue să fi trecut un interval destul de lung, de oare-ce Mateiu-Basarab ne spune că nu maĭ găsise bună nicĭ chiar temelia. Avînd în vedere această împrejurare, precum şi felul de zidărie, care se poate vedea după urmele uneĭ clopotniţe care se află în faţa bisericeĭ, se poate crede că biserica primitivă ar fi fost făcută cu două secole înainte de restaurare.

Nimic nu îndeamnă, decĭ, a ne urca aşa de sus pănă la împăratul Ioaniţiu, cu patru secole maĭ înainte, după cum face Fotino.

Epitetul de Bănească ce se dă bisericeĭ sf. Dumitru din Craiova, vine de la primul Ban al Olteniеĭ, cu reşedinţa în Craiova, (în loc de capitala cea vechie de la Severin), care se pare c'ar fi zidit-o.

Acest Ban a fost Barbu Basarab, supranumit Craiovescul, care a trăit cam între 1450—1510. Dar cum că există o tradiţiune la Craiova despre un oare-care Craĭ Ioan, aceasta e necontestabil.

Cît despre acest Craiŭ, cine a fost şi cînd a trăit, aceasta ne-o spune călugărul Alberich şi Joinville în cronicele lor. Eĭ scriŭ că în partea sudică a jud. Dolj locuiaŭ, în secol. XIII, Cumaniĭ, popor de rasă mongolică, carĭ intraseră în Oltenia prin Teleorman pe la Comani din Olt, şi aŭ eşit din acest Stat, pe la Comani pe Dunăre, în intervalul de timp de la 1230 la 1235.

Călugărul Alberich ne vorbeşte despre un rex Ionas, Craiu Ioan, pe la 1230, pe care acest cronicar îl numeşte: *Major in regibus Comonorum*, cel maĭ mare dintre regiĭ Cumanilor, iar celebrul Joinville îĭ dă epitetul de: *le grand roy de Coumains* (marele rege al Cumanilor).

Acest mare rege, după părerea d-luĭ Hasdeu, este fondatorul Craioveĭ, cetatea regală.

Eĭ ne maĭ spun, că marele Craiŭ Ioan s'a aliat în Bulgaria la 1239 prin sînge şi prin tăerea cîineluĭ, cu o ceată de Cruciaţi francezĭ.

S'a încuscrit acolo cu unĭĭ din copiiĭ lor, şi a venit împreună cu ginerele său la Constantinopole, unde murind nebotezat la 1241, a fost îngropat păgîneşte sub o măgură, cu oamenĭ şi caĭ pe mormîntul său.

Vedem dar de aci treĭ obiceiurĭ ale Cumanilor:

1. Tăerea cîineluĭ între două armate ce se aliază.

2. Frăţia de sînge, în care se amestecă într'un pahar cu vin şi apă sîngele acelor ce se înfrăţesc carĭ beaŭ apoĭ acest amestesc, şi

3. Inmormîntarea fie-căruĭ nobil sub o ridicătură artificială, o măgură saŭ movilă, une-orĭ foarte înaltă, sacrificîndu-se tot de odată de viĭ, o sumă de oamenĭ şi caĭ, în număr maĭ mare saŭ maĭ mic, după rangul răposatuluĭ.

Din aceste treĭ datine, ultimele două ne interesează, fiind că una din ele a trăit pănă în zilele noastre, în obiceiurile Romînilor, iar cea-l'altă a lăsat semne topografice neşterse pe tot lungul Dunăreĭ-de-jos.

După o legendă poporană, Craiova cea vechie, negreşit înainte de secolul al XV-lea, cînd a devenit capitala Olteniеĭ, clădindu-se cam tot pe atuncĭ şi biserica cea bănească, nu se afla punctualmente acolo unde este astăzĭ.

La porţile oraşuluĭ, mergînd spre Jiŭ — zice d. Margot — se vede o mare baltă numită Craiovița. Tradiţiunea poartă că oraşul era zidit în vechime în acel loc şi că în urma unuĭ mare cutremur de pamînt fu scufundat cu totul, înecat şi că apele balţiĭ îl cuprinseră.

Cercetări în fundul bălţii ar putea lesne să verifice această legendă. Este foarte probabil că poziţiunea primitivă a Craioveĭ să fi fost chiar lîngă rîul Jiul.

Cu toate acestea, legenda des-

www.dacoromanica.ro

pre cufundarea oraşuluĭ ni se pare a fi avut d'întîiŭ în vedere un alt punct teritorial, aplicîndu-se apoĭ către balta de lîngă Craiova, din cauza apropieriĭ loculuĭ.

D. Hasdeŭ crede că înainte de secolul al XIII-lea, oraşul Craiova era situat cu mult maĭ jos de cît se află astăzĭ, şi anume lîngă balta Nedeia, aproape de Dunăre. In întreaga Romînie, fără a vorbi de Banat saŭ de Transilvania, nu se găseşte nicĭ o localitate cu acest nume, şi totuşĭ în basmele poporane din Muntenia, Cetatea Nedeia joacă un rol foarte caracteristic.

Aşa, bună-oară, în basmul «Fiul vînătoruluĭ», cules de neîntrecutul P. Ispirescu, noĭ citim:

«Impăratul iarăşĭ îl chemă şi-ĭ zise:

— Fiule al vînătoruluĭ, mi s'a spus de un oare-cine că tu te aĭ fi lăudat că poţĭ să aducĭ meşterĭ de la Nedeia-Cetate, sămĭ zidească un palat, cum nu s'a maĭ văzut pănă acum, cu oasele astea de fildeş şi să-l înveleştĭ cu pieile de aspidă ce mi-aĭ adus.

— Eu, Prea Mărite Impărate, răspunse fiul vînătoruluĭ, nicĭ că mi-a trecut prin minte una ca aceasta. Dar cu vrerea luĭ Dumnezeu, cred că voiŭ putea arăta celor pîrîtorĭ, ce poate Romînul cînd voeşte şi cînd are nădejde la cel de sus.

Mîine-ţĭ voiŭ aduce răspunsul.

După ce află de la moaşă că ce trebui să facă ca să împlinească porunca împărătească, se întoarse a doua zi la împăratul şi zise:

— Prea Mărite Impărate, ca să mă pot închina cu slujba ce mi-aĭ dat Măria-ta, am trebuinţă de mila Mărieĭ-tale.

— Cere şi veĭ avea, răspunse împăratul.

— Să-mĭ daĭ, zise fiul vînătoruluĭ, o sută de corăbiĭ cu sare.

— Să ţi se împlinească cererea, răspunse împăratul.

Luînd cele o sută de corăbiĭ pline cu sare, fiul vînătoruluĭ plecă cu dînsul pre mare.

După o călătorie foarte lungă, ajunse la Nedeia-Cetate.

Această cetate era vestită pentru meşteriĭ eĭ, carĭ învăţase meştesugul de la zîne, şi nu putea nimenĭ să între acolo».

Aşa dar pentru poporul din Muntenia, Nedeia-Cetate a rămas ca un ideal de oraş mare industrial, vestit pentru meşteriĭ săĭ.

Această celebritate a Nedecĭ nu se mărgineşte însă în cercul strict al Ţăreĭ Romîneştĭ, de şi pe aiurea cuvîntul a căpătat un înţeles ceva maĭ general.

Ast-fel în Moldova, pe la jumătatea secolul al XVII-lea, se chiamă Nedeia o numeroasă adunare de oamenĭ, după cum — în adevăr — sunt toate oraşele comerciale. Iată un pasagiŭ foarte precis din pravila luĭ Vasile Lupu:

«Maĭ mare sudalmă se chiamă, cînd ca suduĭ nescine pre altul în vre-un loc ca acela de cinste unde vor fi mulţĭ oamenĭ străinĭ cu unul în mijlocul tîrguluĭ, saŭ la vre-o «nedeiă» saŭ în curtea domnească saŭ la vre-un praznic.»

Este invederat dară că în districtul Dolj, acolo unde se află astăzĭ satul Nedeia, cel de lîngă balta Nedeia şi de lîngă gîrla Nedeilor, ba şi pe aiurea, orĭ unde s'ar maĭ nemeri vre-o localitate romînească cu acelaşĭ nume, trebuia să fi existat oar cînd un important centru comercial, ceia ce se justifică în cazul de faţă prin poziţiunea loculuĭ tocmaĭ la o trecătoare a Dunăreĭ.

Ce se va fi făcut cu el? Cum oare şi cînd anume va fi pierit? Nu se ştie.

Tradiţiunea poporană despre scufundarea unuĭ oraş în baltă, fie ea întemeiată pe o catastrofă adevărată orĭ numaĭ pe un ce metaforic, strămutată apoĭ la capitala Oltenieĭ, unde ea nu are nicĭ o raţiune de a fi, s'ar potrivi de minune cu Nedeia-Cetate.

Istoria dispărutuluĭ oraş doljean Nedeia, care ar fi foarte interesantă prin sine însăşĭ şi ar merita de a fi cercetată şi poate să nu fie fără legătură cu originele Craioveĭ.

Cine ştie, dacă nu cum-va pănă şi creşterea acesteia a fost datorită în parte, după cum se întîmplă maĭ tot-d'a-una, cădereĭ uneĭ apropiate rivale!

Orĭ-cum, fundată în prima jumătate a secolul al XIII-lea, de către un rege al Cumanilor, Craiova ne apare, peste vre-o sută de anĭ după aceia, deja ca un oraş de o însemnătate oare-care.

Reamintim că Craiova este locul de reşedinţă al banilor Craioveĭ, începînd cu vestita familie Basarabă a luĭ Barbu şi a fraţilor săĭ Craioveşti. El este oraşul natal al generaluluĭ Haralamb, care a făcut parte din guvernul provizoriŭ la 1866, împreună cu Lascar Catargiu şi Nicolae Golescu. Originarĭ de aci maĭ sunt: familiile Bibescu, Ştirbeiu, decedatul pictor Aman, Iordache Otetelişianu, care fundă aci prima şcoală de fete din Oltenia (1835), poetul Traian Demetrescu şi alţiĭ.

Scutul oraşuluĭ. — Patronul vecheĭ bisericeĭ Sf. Dimitrie serveă de scut al oraşuluĭ.

Limesul roman.—Prin strada

www.dacoromanica.ro

Mărgăritărelul, d. Tocilescu a constatat că trece limesul roman, cunoscut sub numele de *Brazda-lui-Novac,* care limes, începînd de la Dunăre, din S. de Hinova și tăind Țara-Romînească în două, ajunge iarăși la Dunăre, spre S. de Brăila.

Nu departe de Craiova, trebue așezată cetatea romană Castra-Nova, în apropierea căreia se află, chiar în mijlocul pădurei Bucovățuluĭ, o cetate preistorică, de categoria acelora cunoscute de popor sub numele de *Jidovii,* și pe care d. Tocilescu a descoperit-o și descris-o cu ocaziunea escursiunilor sale archeologice.

Craiova, *stație de dr. d. f.,* jud. Dolj, pl. Ocolul, orașul Craiova, pe linia București - T.-Severin-Vîrciorova, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1873. Se află pe această linie, între stațiile Cîrcea (4.3 kil.) și Isalnița (10.4 kil.). Este și stația finală a linieĭ Craiova-Calafat, pusă în circulație la 1 Decembrie 1895. Înălțimea de asupra niveluluĭ mării de 114^{m}·58. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de leĭ 971815, banĭ 87.

Craiova, *deal,* în com. rur. Căzănești, jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.

Craiovița, *pîrîu,* în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani; se formează din izvoarele munților Cupănul și Gîsca și se varsă în apa Cerna, după ce formează granița între Romînia și Banatul-Temișoareĭ. Acest rîŭ este cunoscut și sub numele de Rîul-Craioveĭ.

Craiovița, *baltă,* jud. Dolj, plasa Ocolul, com. Craiova, pe care crește trestie și papură.

Craiul, *pădure,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j.; ține de com. rur. Miluta.

Craiul, *tîrlă,* jud. Brăila, în marginea de E. a satuluĭ Dudescu. Suprafața sa e de 5 hect., cu o populație de 5 capĭ de fam., saŭ 22 locuitorĭ, carĭ locuesc în 4 case.

Vite sunt: 11 caĭ, 30 vite cornute, 200 oĭ și 10 rîmătorĭ.

Craiul, *vălcea,* izvorește din dreptul com. Bărăști-de-Vede, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., curge de la N. spre S. până la Puțul-luĭ-Pălărie, unde primește pe stînga Vălceaua-Mică și se varsă în rîul Vediția, între com. Vlaici și Colonești.

Craiul-luĭ-Giuvan, *munte,* jud. Gorj, situat la N.-V. com. Polovragi, între muntele Zănoaga și dealul Baia-de-Fier. Formează o parte din malul drept al Gilortuluĭ.

Craiuluĭ (Movila-), *movilă,* spre S.-E. de com. Gîrcovul, județul Romanați, pl. Balta-Oltul-d.-s.

Cranțoș, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Balaciul. Este situat la 5 kil. spre N.-V. de satul de reședință.

Populațiunea se compune din 12 familiĭ.

Crapia, *baltă,* jud. Tulcea. Este după lacul Razelm, cea maĭ mare din tot județul. E situată în partea nordică a plășeĭ Isaccea și a com. Luncavița. Este formată de Dunăre în vre-una din revărsările sale anterioare. Are o întindere de 16 kil. p. saŭ 1600 hect. Adîncimea medie e de 25 metri. Are forma unuĭ triunghiŭ cu multe intrături și eșiturĭ; în interioru-ĭ sunt vre'o treĭ insule mlăștinoase; este înconjurată numaĭ cu stuf; se revarsă în Dunăre prin două gîrlițe: Lata și Ghidriciul, (la mila 73 și 72), iar printr'o alta, comunică cu gîrla Ciulnețul. Pe malul săŭ sunt maĭ multe cherhanale (pescării). Peștele ce conține este de bună calitate; sunt următoarele speciĭ: știucă, caracudă, lin, plătică și biban. Venitul eĭ aparține statuluĭ, și se urcă la suma de 60000 leĭ. In ea se devarsă, în partea nordică și balta Papina (300 hect.), al căreĭ venit aparține tot statuluĭ.

Crasna, *plasă,* în partea de V. a jud. Fălciŭ. E așezată între plășile: Podoleni la N. și E.; Mijlocul la S., și jud. Vasluiu la V.

Se întinde în lungul dealurilor și al pîraielor Crasna și Lohanul, de la N. spre S., până în apa rîuluĭ Bîrlad. Este formată din 20 comune și anume:

1. *Albești,* în partea de S. a plășeĭ, pe șesul rîuluĭ Bîrladul, cu satele Albești, Gura-Albeștilor și Docolina, tîrgușor.

2. *Armășeni,* în partea de N. a plășeĭ formată din satul Armășeni.

3. *Averești,* maĭ jos de Armășeni, cu satele: Averești, Plopi și Roșiori.

4. *Boțești,* în partea de N.-V. a plășeĭ, cu satele: Boțești, Porcișeni și Tălpăgeni.

5. *Brădicești,* în partea de N.-V. a plășeĭ, în sus de Boțești, cu satul Brădicești.

6. *Bunești,* în partea nordică, cu satul Bunești.

7. *Corni,* în partea de S., din sus de Albești, lîngă rîul Bîrladul, cu satele: Corni și Vladnicul.

8. *Crăsnășeni,* în centrul plă-

www.dacoromanica.ro

şeĭ, spre V., cu satele: Crăsnăşeni şi Valea-Stupilor.

9. *Creţeşti,* în partea de S. a plăşeĭ spre oraşul Huşi, cu satele: Creţeşti-de-Jos şi Creţeşti-de-Sus.

10. *Curteni,* în partea de jos a plăşeĭ, cu satele: Bălăneşti, Budeşti şi Curteni.

11. *Dolheşti,* în capătul de N. al plăşeĭ cu satele: Dolheşti şi Petrişul.

12. *Gugeşti,* în partea de V. spre N. a plăşeĭ, cu satul Gugeşti.

13. *Idriciul,* în capătul despre S. al plăşeĭ, cu satele: Dolheni, Idriciul, Rădiul şi Tîlhăreşti.

14. *Olteneşti,* în partea de jos a plăşeĭ, cu satele: Olteneşti şi Zgura.

15. *Roşieşti,* în partea de S. a plăşeĭ, cu satele: Bogheni, Gura-Idriculuĭ, Roşieşti şi Valea-luĭ-Darie.

16. *Stroeşti,* cam în centrul plăşeĭ, cu satele: Giurgeşti, Stroeşti şi Valea-luĭ-Bosie.

17. *Tăbălăeşti,* din sus de Stroeşti, cu satele: Manţul, Tăbălăeşti şi Valea-Seacă.

18. *Tîrzi,* în partea de jos a plăşeĭ, cu satele: Gura-Crasneĭ, Bahna, Petrileşti şi Tîrzi.

19. *Tătăreni,* în partea de sus a plăşeĭ, formată din satul Tătăreni.

20. *Vineţeşti,* în partea de mijloc a plăşeĭ, cu satele: Cordeni şi Vineţeşti.

Pămîntul eĭ este productiv în cereale şi vinurĭ. Se găseşte multă piatră, pe moşiile: Avereşti, Tăbălăeşti, Creţeşti şi Tîrzi. Teritoriul plăşeĭ este deluros, acoperit cu pădurĭ, viĭ, livezĭ, imaşe, fîneţe şi locurĭ de cultură. Şirurile de dealurĭ din această plasă se prelungesc de la N. spre S. şi se termină în şesul rîuluĭ Bîrlad, formînd văile principale ale Crasneĭ şi ale Lohanuluĭ, prin care curg pîraiele cu aceeaşĭ numire, ce se varsă în Bîrlad. Reşedinţa plăşeĭ se află în com. Creţeşti.

Crasna, *plasă,* jud. Vasluiŭ. Se întinde de la N. la S., pe toată partea de E. a judeţuluĭ Vasluiŭ. E aşezată pe două culmĭ de dealurĭ, carĭ formează valea prin care curge pîrîul Vasluĕţul, pănă la vărsarea luĭ în rîul Bîrlad, din jos de oraşul Vasluiŭ.

Limitele: se mărgineşte la N., pănă în dreptul satuluĭ Hiliţa, cu jud. Iaşi, iar de acolo pe toată partea de E. cu jud. Fălciŭ; la V. cu pl. Mijlocul, de care se desparte prin pîrîul Vasluĕţul, pănă la tîrguşorul Codăeşti, şi de acolo cu pîrîul Vasluĕţul pănă în apa Bîrladuluĭ; iar la S. cu jud. Tutova.

Această plasă este formată din 12 comune:

1. *Dobrovăţul,* cu satele: Dobrovăţul-Ruşi, Dobrovăţul-Moldoveni şi Dumasca, în partea de N.-V. a plăşeĭ.

2. *Poiana-Cîrnuluĭ,* cu satele: Poiana-Cîrnuluĭ, Pocreaca, Hiliţa, Trestiana, Slobozia-Miluluĭ, Dumitreşti-Gălăţeĭ (Cîrpiţi), Schitul-Ducăĭ, Dumitreşti şi Blaga, în partea de N.-E. a plăşeĭ.

3. *Ciorteşti,* cu satele: Ciorteşti, Şerbeşti, Pribeşti, Deleni, Coropceni şi Crasna, la S. de Poiana-Cîrnuluĭ.

4. *Micleşti,* cu satele: Micleşti, Chirceşti şi Popeşti, la S. de com. Ciorteşti.

5. *Soleşti,* cu satele: Soleşti, Bouşori şi Foleşti, în centrul plăşeĭ.

6. *Ştioborăni,* cu satele: Ştioborăni, Bălţaţi şi Valea-Siliştеĭ, în centrul plăşeĭ, în partea de E.

7. *Tănacul,* cu satele: Tănacul, Burgheleşti şi Beneşti, la S. de com. Ştioborăni.

8. *Munteni-d.-s.,* cu satele: Munteni-d.-s. şi Moara-Grecilor.

9. *Munteni-d.-j.,* cu satele: Munteni-d.-j., Gura-Muntenilor, Bahnari, Dobîrceni, Paiul şi Chiţocul, de-a dreapta şi de-a stînga rîuluĭ Bîrlad.

10. *Mînjeşti,* cu satele: Mînjeşti, Dobîrceni-Răzeşti şi Secuea, de a stînga rîuluĭ Bîrlad.

11. *Lipovăţul,* cu satele: Lipovăţul, Corbul, Bulboca şi Zizinca, de-a dreapta rîuluĭ Bîrlad.

12. *Deleni,* formată dintr'un singur sat, la Sudul plăşeĭ şi de-a dreapta rîuluĭ Bîrlad.

Dealurĭ: pe partea stîngă a pîrîuluĭ Vasluĕţul se prelungeşte o culme ce se desface din partea de S. a dealuluĭ Bordea, şi care culme, întretăiată de multe văĭ, se lasă pe marginea de V. a judeţuluĭ, pănă lîngă Vasluiŭ, în şesul Bîrladuluĭ. La confluenţa pîrîuluĭ Crasna în Bîrlad, se termină. Un alt şir pleacă pe partea stîngă a pîrîuluĭ Vasluĕţul, pornind tot din culmea dealuluĭ Bordea şi se termină la confluenţa pîrîuluĭ Vasluĕţul, la podul din şosea, din jos de tîrguşorul Codăeşti. Partea sudică a plăşeĭ se află peste rîul Bîrlad, ocupînd partea de S. a dealuluĭ, ce pleacă printre pîraiele Racova din jud. Vasluiŭ şi Simila din jud. Tutova.

Apele: cel maĭ principal pîrîŭ ce curge de-a alungul plăşeĭ, este Vasluĕţul; rîul Bîrlad trece de-a curmezişul plăşeĭ, în partea despre S.

Intinderea plăşeĭ este de 59594 hect.

Are o populaţie de 5050 familiĭ, saŭ 25270 sufl., din carĭ 826 ştiŭ carte.

Ocupaţia locuitorilor este agricultura; parte din loc. se ocupă cu cultura viilor şi a livezilor.

www.dacoromanica.ro

Pămîntul produce tot soiul de cereale; grîul însă și păpușoiul se cultivă mai mult, apoi ovăzul și orzul.

Cea mai mare parte a dealurilor sunt acoperite cu păduri, din cari se scot lemne de diferite trebuinți și cu cari se face un întins comerciu. Păduri întinse sunt: Codri-Dobrăvățului, pădurile de prin Poiana, Micleşti, Ştioborăni, Lipovățul și Chițocul.

Pentru desfacerea productelor din această plasă sunt: orașul Iași, în jud. Iași, Vasluiul și tîrgușorul Codăești, din pl. Mijlocul.

Numărul vitelor din această plasă e de aproape 40000, din cari: 12105 vite mari cornute, 51 bivoli, 19700 oi, 66 capre, 1732 cai și 5023 rîmători, etc.

Comunicația în această plasă se face pe calea națională Iași-Vasluiu, care trece și de-alungul ei; apoi prin căi comunale și vecinale.

Are 13 școli, conduse de 13 învățători și frecuentate de 480 elevi și 15 eleve; 39 biserici, deservite de 35 preoți și 49 cîntăreți.

Crasna, *com. rur.*, jud. Gorj, în partea de N. a plaiului Novaci, sub poalele plaiurilor Merișorul, Ciocazanul și Runcul. E situată parte pe șes, parte pe coaste și la E. de com. Drăgoești. Este formată din 2 cătune, Crasna-din-Deal, unde e și reședința și Crasna-din-Vale.

Are o întindere de 913 hect., din care 175 hect. arabile, 400 hect. fînețe, 3 hect. pomet, 103 hect. pădure, 216 hect. izlaze în plaiuri și 16 hect. vatra satului, toate proprietăți ale locuitorilor.

Are o populație de 195 fam., sau 260 sufl., din cari 138 contribuabili.

Locuitorii posedă: 39 pluguri, 35 care cu boi, 1 căruță cu cai, 614 vite mari cornute, 65 cai, 1372 oi, 217 rîmători și 440 capre.

Venitul comunei este de lei 835, bani 70, iar cheltuelile de lei 810, bani 18.

Apele ce udă această comună sunt: pîraiele Tăneșul și Ciocazana, în cât. Crasna-din-Deal. Izvoresc din munți, curg spre S. se unesc cu apa Crasnei, udă cât. Crasna-din-Vale și formează Valea-Crasnei. Peste aceste ape sunt poduri de lemn, construite de locuitori.

Comunicația se face în Crasna-din-Vale, printr'un drum ordinar care duce în com. Drăgoești. Mai e un drum care pleacă din cât. Crasna-din-Deal numit Drumul-Mierișoruluĭ, ce merge pe plaiul cu același nume, urcă în muntele Mocirla, apoi în Molitvișul; se unește cu Drumul-Arsenilor ce vine de la S.-V.; trece alături cu pichetul Mîndra, de unde sue muntele Piatra-Tăiată unde și se unește cu drumul de patrulare tot de pe frontieră; se prelungește de la pichetul Boian și de aci la pichetul Salanele; din acest drum se despart și alte potecĭ care-l pun în legătură cu potecile din Austro-Ungaria.

In comună se găsesc: 1 puț; 11 fîntîni; 4 joagăre; 4 morĭ; 2 pive pentru bătut dimiile.

Comuna are 1 școală, fondată la anul 1830 și frecuentată de 32 elevi, din 40 în vîrstă de școală; 2 biserici, fondate una la anul 1700 și a doua la anul 1730, de locuitori, construite de lemn și deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

Crasna, *sat*, din com. Ciortești, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, la E. de satul Ciortești. E situat în marginea pădureĭ Crasna, pe o întindere de 1859 hect., din carĭ aproape 529 hect. acoperite cu pădure, proprietatea d-luĭ D. C. Vidrașcu. Are o populație de 53 familiĭ, saŭ 148 suflete, din carĭ 3 familiĭ evreĭ, cu 15 suflete și 30 familiĭ țigani, cu 78 suflete.

Are un schit, făcut de Scarlat Rosetti, pe la 1817, fără deserventi; o moară și o cîrciumă.

Numărul vitelor e de 240: 140 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 30 oĭ, 7 bivolĭ, 10 capre și 40 rîmătorĭ.

Locuitorii posedă: 25 pluguri, 10 care și 3 căruțe cu caĭ.

Crasna, saŭ Izvoarele, *mănăstire*, jud. Prahova, fondată la anul 1824, de Dinu Popa Radu Porlogea, care mai în urmă se călugări, purtînd numele de monahul Chesarie. S'a sfințit la anul 1828, în zilele Domnuluĭ Alexandru Ghica, cu binecuvîntarea Episcopuluĭ de Buzăŭ, Chesarie.

Mănăstirea se administrează de un stariț, ajutat în partea ad-tivă de un consiliu economic și în partea duhovnicească de un consiliŭ spiritual. Monahĭ sunt 9, mai toți bătrînĭ și infirmĭ.

Crasna, *stație de dr. d. f.* (jud. Fălciu, pl. Crasna, cât. Oltenești) pe linia Bîrlad-Vasluiŭ, pusă în circulație la 13 Noembrie 1886. Se află între stațiile Roșești (8.8 kil.) și Munteni (10.8 kil.) Înălțimea d'asupra nivelului mărĭ de $78^{m}\cdot51$. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896, a fost de 55949 leĭ, 85 banĭ.

Crasna, *deal*. Vezĭ Armășeni, comună, pl. Crasna jud. Fălciŭ.

Crasna, *loc izolat*, în comuna

www.dacoromanica.ro

Bicazul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Crasna, *pichet*, jud. Buzău, situat la poalele munteluĭ Curul-Munteluĭ, între rîul Buzăul și pîrîul Crasna.

Crasna, *pîrîŭ*, în jud Buzău, comuna Chiojdul-din-Bîsca. Izvorește din poalele Munteluĭ Tătăruțul și se varsă la dreapta rîuluĭ Buzăul, între Glăjeri și pichetul Crasna. Formează limită despre Transilvania.

Crasna, *rîŭ*, jud. Prahova. Izvorește de sub muntele Moașa, udă partea de N. a comuneĭ Homorîciurile și partea de S. a comuneĭ Izvoarele, plaiul Teleajenul; curge de la V. spre E. și se varsă în rîul Teleajenul, între aceste două comune.

Crasna, *pîrîŭ*, jud. Vasluiu. Izvorește de pe teritoriul județuluĭ Fălciu, din pădurea Roșiori; formează în mare parte limita între jud. Vasluiŭ și Fălciŭ; udă teritoriul satuluĭ Crasna, din com. Ciortești, pl. Crasna, al teritoriului satuluĭ Bălțați, com. Știoborăni; continuă cursul spre S., udînd teritoriul comunelor Tănacul și Mînjești și se varsă în rîul Bîrlad, aproape de moara de apă de pe moșia Tîrzi, din județul Fălciŭ, făcînd limita între această moșie și moșia Secuia din jud. Vasluiŭ.

Pe valea acestuĭ pîrîu, a urmat războiul între Alexandru-Vodă și fiul său Bogdan, la anul 1461, care războiu s'a început din jos de Vasluiu.

Crasna-din-Deal, *cătun* de reședință, al com. Crasna, jud. Gorj.

Are o întindere de 475 hect., din carĭ 60 hect. arabile, 200 hect. fîneață, 2 hect. pomet, 88 hect. pădure, 116 hect. izlaz și 9 hect. vatra satuluĭ.

Are o populație de 125 familiĭ, saŭ 420 suflete, din carĭ 88 contribuabilĭ. Locuitoriĭ posedă: 22 pluguri, 35 care cu boĭ și vacĭ, 400 vite marĭ cornute, 40 caĭ, 817 oĭ, 148 rîmătorĭ și 300 capre.

In cătun este 1 puț și 4 fîntînĭ.

Are o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, carĭ slujesc și la Crasna-din Vale.

Crasna-din-Vale, *cătun*, al comuneĭ Crasna, plaiul Novaci, jud. Gorj. E situat pe șes și pe malul stîng al apeĭ Crasna, la S.-V. cătunuluĭ săŭ de reședință. Are o întindere de 438 hect., din carĭ 115 hect. arabile, 200 hect. fînețe, 1 hect. pomet, 15 hect. pădure, 100 hect. izlaz și 7 hect. vatra satuluĭ.

Are o populație de 70 familiĭ, saŭ 206 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 17 pluguri, 30 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ, 214 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 555 oĭ, 70 rîmătorĭ și 140 capre.

In cătun se află: 7 fîntînĭ, 4 morĭ de măcinat, 4 joagăre și 2 pive de bătut dimia.

Cătunul are o biserică cu 1 cîntăreț; preotul ce slujește este cel de la cătunul de reședință.

Crasnaleuca, *sat*, pe moșia cu acelașĭ nume, com. Mitocul, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ.

Are o populatie de 162 familiĭ, saŭ 590 suflete.

Proprietatea moșieĭ este a D-neĭ Calimah, născută Moruzzi.

Este o biserică, cu hramul Sf. Nicolaĭ, de zid și încăpătoare, făcută în anul 1847 de fostul proprietar, N. Vîrcoliciŭ; este deservită de 2 cîntărețĭ și 1 pălămar.

Calitatea pămîntuluĭ e bună. Sătenii împroprietăriți aŭ 331 hect. 50 ar. pămînt; iar proprietarul moșieĭ, 3158 hect. 28 ar. cîmp. și 11 hect, 46 ar. pădure de stejar și luncă de lozie la Prut. Iazurĭ sunt 2, din care unul numit Vîrcoliciul este de 14 hect. 32 ar. și conține mulțĭ peștĭ și racĭ.

Vite de soiŭ bun se maĭ găsesc pe la locuitorĭ.

In timpul defunctuluĭ Prinț A. C. Moruzzi, se cultiva cu renume pe această moșie rasa vitelor. Se aflaŭ vite de rasă bovină de cel maĭ ales soiŭ bucșan; eraŭ buhaĭ aduși din străinătate, din cele maĭ alese soiurĭ și maĭ potrivite cu clima țăreĭ. Vitele de rasa cavalină se găseaŭ în numeroase herghelĭi, cu epe alese din cele maĭ bune herghelĭi ale proprietarilor: Balș-Dumbrăveanu, Cantacuzino-Boian, Stroicĭ, Ventura, Gherghel și Lățescu și înbunătățită cu armăsarĭ Arabĭ și Englejĭ. Vite de rasă ovină, se găseaŭ în turme, unele țurcane și altele țigăĭ; berbecĭ de Spania și Transilvania. Cîrdurĭ de vite de rasă porcină de cele maĭ alese soiurĭ, crețĭ și blegĭ; gerĭ Englejĭ și Ungurĭ. Prin metodă și îngrijire, s'a ridicat prăsilă frumoasă, aleasă și renumită, care astăzĭ a început a se pĭerde.

Pîrîul maĭ principal ce trece pe moșie este Ghireni, iar pe hotar rîul Prutul.

Pĭeatra calcarică se găsește multă pe lîngă Prut, dar se extrage puțină și numaĭ pentru trebuințele locale.

Drumurĭ principale sunt: acel de la Rădăuți la Ștefănești și acel ce duce prin Coțușca la Dorohoiu și Botoșani.

www.dacoromanica.ro

Hotarele moşieï cu: Prutul, Ghereni-Curt, Miculinţi, Bodron şi Coţuşca.

Loc însemnat: Piscul-Cruceï numit şi Hotarul-Turculuï.

Crasneï (Curmătura-), *loc izolat*, în jud. Buzău, com. Chiojdul-din-Bîsca, unde pîrîul Crasna, întîlnind Plaiul-Bitiï, se curmă şi începe a se dirige spre N.-E.

Crasneï (Şesul-), *şes*, se întinde de-alungul comuneï Tîrzi, pl. Crasna, jud. Fălciu, în suprafaţă de 450 hect., între dealurile: Lohanul şi Bîrladul.

Crasnicola, *grind*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comuneï rur. Sf. Gheorghe saŭ Cadîrlez. E situat în partea sudică a plăşeï şi cea estică a comuneï. Impreună cu Grindul-Plopilor, formează cele două prelungiri ale grinduluï Hundiul.

Are 100 hect. şi este neproductiv.

Crasnicola, *punct trigonometric* de observaţie de rangul I-iu, în jud. Tulcea, pl. Sulina, comuna Cadîrlez, în partea apusană a plăşiï şi a comuneï şi în colţul sud-vestic al grinduluï Hudiul.

Crasovschi, *grind*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comuneï rur Sf. Gheorghe saŭ Cadîrlez. Se desface din grindul Carasovschi; se întinde în forma uneï panglicï, spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V.; se împreună cu grindurile Vasile şi Trofinci-Vovilion, spre a forma grindul Carasovschi. Are o lungime de 4 kil. şi o întindere de 16 hect. Este înconjurat cu stuf, şi e neproductiv, fiind acoperit cu nisip.

Crăşco, *vale*, în com. rur. Izvorul-Bîrzeï, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Cravia, *iezer*, jud. Brăila, la S. iezeruluï Paţiul, din com. Chiscani; comunică în partea de N., printr'un privaL, cu iezerul Paţiul.

Craviţa, *gîrlă*, jud. Dolj, plasa Balta, com. Măceşul-d.-j., prin care Balta-Mare saŭ Cîrna, comunică, în partea de E. cu balta Nedeiul.

Crăcana. Vezï Beciuluï (Dealul-), com. Roşiori, pl. Fundul, jud. Roman.

Crăcana, *vad*, jud. Brăila. E situat pe teritoriul comuneï Nazîrul, la N. pl. Vădeni. Aci, făcîndu-se săpăturï de bordee, s'aŭ găsit oseminte şi ruinele uneï mosche turceştï.

Crăcanul, *vale*, jud. Prahova, Izvoreşte de la E. de com. Valea-Lungă, pl. Prahova, şi se varsă în pîrîul Puturosul, tot în com. Valea-Lungă.

Crăcănata, *numire* ce se maï dă *movileï* Olacul, după moşia Stîlpul, jud. Buzău.

Crăcănata, *loc* izolat şi *han*, jud Buzău com. Lipia, aşezat în unghiul format din întîlnirea şoseleï vecinale Lipia cu şoseaua naţională. In faţa sa se adună maï multe viroage, din care-şï ia naştere rîul Călmăţuiul.

Crăcănelul, *ostrov*, jud. Brăila coprins între Cremenea şi Paşca.

Crăcănelul (Paşca), *ramificaţie* a Dunăreï, jud. Brăila. Incepe de la Gura-Gîrluţiï şi până la S. de Ibişi şi udă partea de V. a ostrovuluï Crăcănelul.

Crăcăoani, *com. rur.*, în capătul despre N., în partea centrală a plăşeï Piatra-Muntele, judeţul Neamţu, aşezată între com. Grumăzeşti, Filioara şi Vînători-Neamţuluï, care vin situate spre N., despărţite fiind prin limita convenţională a plăşeï; comunele Hangul şi Buhalniţa, aşezate către V. şi de care se desparte prin ramura munteluï Doamneï şi o parte a ramureï munteluï Giurca; comunele Gîrcina şi Dobreni, spre S., despărţite fiind de Crăcăoani prin ramurile munţilor Muncelul şi Negreşti (împreună cu piscurile lor); comunele Bodeşti-Precisteï şi Cîrligi spre E., despărţindu-se prin limite convenţionale.

Terenurile sale sunt acidentate, prezintînd poziţiunï frumoase şi sălbatice, munţï acoperiţï cu pădurï nestrăbătute de brazï; văï ce se deschid pe cursul pîrîuluï Cracăul şi a afluenţilor săï, începînd din dreptul satuluï Magazia şi lărgindu-se din ce în ce către şesurile comuneï Dobreni.

Comuna Crăcăoani este formată din satele: Crăcăoani, Cracăul-Negru, Magazia şi Ghindăoani, cu o populaţiune de 754 familiï, saŭ 3639 suflete, din carï: 1833 bărbaţï, 1809 femeï; 1906 necăsătoriţï, 1471 căsătoriţï, 254 văduvï şi 154 văduve, 11 divorţaţï; 953 băeţï, 815 fete; 20 străinï. Ştiŭ carte 838 persoane; nu ştiŭ 3401.

Dintre locuitoriï împroprietăriţï în 1864, sunt astăzï 294 carï stăpînesc înşişï locurile lor; 242, ca urmaşï; 3 locurï sunt părăsite; 1 loc este ocupat de către altiï de cît ceï în drept; 1 loc rămas pe seama comuneï. Dintre locuitoriï împroprietăriţï în 1878, sunt astă-zï 36 carï stăpînesc înşişï locurile lor; 1 ca urmaş

www.dacoromanica.ro

și 79, carĭ deși însurați și cultivatorĭ de pămînt, dar n'aŭ nicĭ o proprietate, precum nicĭ perspectiva de a moșteni ceva după urma părinților lor legiuiți.

Sătenii se ocupă cu agricultura, exploatarea pădurilor, exploatarea terenurilor (scoaterea pietrelor și facerea varuluĭ), industria primitivă (rotăria, țesătoria).

Terenurile pentru agricultură se cultivă pe o întindere de 722 hect. 86 arii.

Suhatul (imașul) are o întindere de 328 hect. 90 arii, nutrind un număr de 4253 capete de vite.

In această comună se află: 6 biserici, deservite de 5 preoți și 13 eclesiarhi, plătiți cu 1200 leĭ pe an. Venitul fonciar al pămînturilor bisericești se urcă la suma de 2151 leĭ.

Este 1 școală, condusă de 1 învățător plătit de stat; 1 fabrică de spirt, cu un capital de 200000 leĭ, 45 lucrătorĭ și care produce pe zi 1200 litri; 1 fabrică de cherestea, cu 2 gatere purtate de apă; 5 pive pentru făcutul sucmanelor; 2 morĭ de apă; 2 cizmariĭ; 4 fierariĭ; 2 stolerii, 6 rotariĭ; vărariĭ; cariere de piatră.

Budgetul comuneĭ e de 8774 leĭ, 19 banĭ la venitурĭ și de 8248 leĭ la cheltuelĭ.

Comunicația cu satele vecine se face prin șoseaua județeană Piatra-Neamțu, care străbate teritoriul comuneĭ, de la S. spre N., trecînd prin satul Crăcăoani; prin șoseaua comunală, care începe dintre kil. 21—22. aĭ șoseleĭ precedente și duce prin satul Ghindăoani la satul Topolnița (comuna Humulești); precum și prin diferitele drumurĭ naturale care leagă diversele localități (mănăstirea Horaița, satul Magazia, satul Cracăul-Negru).

Crăcăoani, *sat,* în comuna Crăcăoani, plasa Piatra-Muntele, județul Neamțu. E situat în drumul șoseleĭ naționale județene Piatra - Tîrgul - Neamțu, la 24 kil. 400 m. depărtare de orașul Piatra, pe valea pîrîuluĭ Cracăul, într'o poziție admirabilă.

Are o populație de 299 familiĭ, saŭ 1111 suflete, din carĭ: 541 bărbați, 570 femeĭ; 579 necăsătoriți, 452 căsătoriți, 76 văduvĭ, 4 divorțați. Știŭ carte 84, 1027 nu știu.

In acest sat se află: reședința comuneĭ; o școală, frecuentată de 70 elevĭ; o fabrică de spirt, cu un capital de 200000 leĭ, 45 lucrătorĭ și producînd 1200 litri pe zi; 5 morĭ; 4 pive; 2 herăstrae.

Crăcăoani, *moșie,* în comuna cu același nume, pl. Piatra - Muntele, jud. Neamțu. E situată între moșiile: Bălțătești, Hangul-Dobreni și Gindăoani.

Odinioară se zice că a fost unită cu moșia Bălțătești într'un trup, și că a format un cnezat.

Crăcăoașuluĭ (Pîrîul-), *pîrîaș,* în jud. Neamțu, com. Crăcăoani, pl. Piatra-Muntele. (Vezĭ Cracăul, pîrîŭ).

Crăciunul, *deal,* între cătunele Valea - Popeĭ și Huluba, plasa Rîurile, jud. Muscel.

Crăciunul, *vîrf de deal,* în jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., de pe teritoriul com. Blăgești.

Crăciun (Movila-luĭ-), *movilă,* în jud. Tecuciŭ, pe teritoriul comuneĭ Negrilești, plasa Nicorești, la marginea de E. a comuneĭ.

Crăciuna, *ruine* ale uneĭ *cetățĭ* vechĭ, aflată nu departe de Odobești, jud. Putna. Pe timpul luĭ Cantemir, după afirmațiunea acestuia, ruinele se vedeaŭ încă și ele se aflaŭ la picioarele munților Vrancea, nu departe de mănăstirea Mira: «In radicibus montium Vranczie, non procul a Mira, monasterio pietatis bene mer, principis Constantini Cantemirii monumento, antiquissimae civitatis rudera reperiuntur, in quibus tamen nulla temporis ant conditorum invenire potuimus indicia. Locus ipse hodie ab incolis Cracsuna vocatur». («Descriptio Moldaviae». Ed. Buc. 1875, pag. 12). Miron Costin scrie de asemenea că pe timpul luĭ, abia se maĭ vedeaŭ urmele acesteĭ cetățĭ: «Alte multe (cetăți) cărora staŭ năruiturile de abia semnele se cunosc și pre Milcov, maĭ sus de Focșani, de care pomenește Ureache Vornicul că o chiamă Crăciuna». («Opere complecte», ediția V. A. Urechiă, tomul I, 1886, pag. 409). De cetatea Crăciuna se pomenește în războaele luĭ Ștefan-cel-Mare cu Muntenii în anul 1475, precum și de starostiĭ ce o administraŭ și de pârcălabiĭ Vălcea și Ivan, pe carii, după pacea cu Radu-Vodă, Ștefan ĭ-a pus să administreze cetatea și ținutul eĭ, carele se chiamă ținutul Putneĭ: «Iar Ștefan-Vodă pornitus'aŭ după dînșiĭ, cu Moldovenii săĭ și aceĭ 2000 de Leși și aŭ gonit pe Turcĭ până aŭ trecut Siretul la Ionășești, unde se chiamă vadul Turcilor și până astăzĭ. Și acolo, deasupra Siretuluĭ, la movila cea mare a Tecuciuluĭ, aŭ odihnit treĭ zile. Și i-aŭ venit veste de la starostiĭ de Crăciuna, ce-ĭ zic acum Putna, că Radu-Vodă vine cu oștĭ asupra luĭ Ștefan-Vodă

www.dacoromanica.ro

fără veste. Iar mai înainte era price între amîndouă țările, că Țara-Muntenească vrea să fie hotarul său până în apa Trotușului; iar Moldovenii nu-i lăsau, până au vrut Dumnezeu de s'au tocmit așa. Și au luat Ștefan-Vodă cetatea Crăciuna, cu ținut cu tot, ce se chiamă ținutul Putnei și l'au lipit de Moldova și au pus pârcălabii săi, pre Vălcea și pre Ivan . («Letop.» I, pag. 161—162). Șincai, «Cronica Românilor» tom. II, pag. 98, unde cronicarul adaugă ca explicație: Crăciuna era o cetate la Putna, deasupra Milcovului» Unii cred că cetatea Crăciuna ar fi fost în locul numit Cetatea, care e piscul cel mai înalt din dealurile Odobeștilor. Cum însă, după spusele lui Cantemir, Crăciuna se afla la poalele munteluĭ, iar nici de cum în vîrful lui, e ușor de înțeles că din neștiință se atribue acestei localități această poziție. (Vezi Cetatea).

Crăciunașul, *pădure*, în județul Ialomița, pl. Ialomița-Balta, comuna Stelnica, în insula Balta.

Crăciunea saŭ **Viorica**, *moșie* a statuluĭ, jud. Covurluiŭ, com. Independența, pl. Siretul, fostă pendinte de mănăstirea Adam. Are 804 hect., din carĭ 77 păduri și 9 vii, și e arendată cu 16700 leĭ anual.

Crăciuneasca, *izvor*, în județul Buzăŭ, com. Cislăul, cât. Crăciunești; începe din localitate și se scurge în rîul Cricovul-Mare.

Crăciuneasca (Semeșeasca), *moșie*, în jud. Buzăŭ, comuna Boldești, cât. Gradiștea. Are 489 hect., din carĭ 180 arături, 170 fineață și izlaz, restul sărături și sterp. Se numește de locuitorĭ și Afumăcioara.

Crăciuneasca, *pădure* particulară, jud. Prahova, com. Gornetul-Cricov, pl. Cricovul, în întindere de 95 hect., proprietatea școaleĭ «Crăciunescu» de la Mizil, supusă regimuluĭ silvic.

Crăciunei-de-Jos (Radomirești), *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Siul-d.-j. E situată pe pîrîul Călmățuiul (ramura I a numită și Sodolul), la distanță de 45 kil. de capitala județuluĭ și la 14 kil. de Drăgănești, reședința plășeĭ.

Se compune din satul Crăciunei, numit și Radomirești și cât. Rădești numit și Fripți.

Are o populație de 448 familiĭ, saŭ 1775 suflete, din carĭ 378 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 48 case și 300 bordee.

Meseriașĭ sunt: 2 cojocarĭ, 4 croitorĭ-abagiĭ, 8 fĭerarĭ și 3 dulgherĭ-zidarĭ.

Tot teritoriul comuneĭ se întinde pe o suprafață de aproape 2000 hect.

Pămîntul de cultură e șes spre E. și delos spre V., fiind brăzdat de niște dealurĭ, numite Coastele-Sodoluluĭ cu pămînt de cea mai bună calitate.

Locuitoriĭ desfac marĭ cantități de cereale la schelele din Turnul-Măgurele și la gara din Roșiori, de care sunt mai apropiați. Piața acestuĭ oraș este bună și face un comerț întins numaĭ cu producțiunile comunelor Crăciunei-d.-j., Crăciunei-d.-s, Mihăești-d.-j. și Mihăești-d.-s.

Loc. posedă: 700 vite marĭ cornute, 200 caĭ și epe, 1000 oĭ, 40 capre și 500 porcĭ.

Locuitoriĭ împroprietăriți după legea rurală sunt 254.

In raionul comuneĭ e o biserică, deservită de 3 preoți și 2 cîntăreți, plătiți din budgetul comuneĭ. Aci sunt și două morĭ cu aburĭ.

Este o școală, frecuentată de 55 copiĭ (49 băeți și 6 fete), din numărul de 177 (114 băeți și 63 fete) în vîrstă de școală. Cu întreținerea eĭ statul cheltuește anual 1242 leĭ. Știŭ carte 112 bărbați și 8 femeĭ.

Comerciul se exercită de doĭ cîrciumarĭ

Veniturile comuneĭ sunt de 5656,84 leĭ și cheltuelile de 5656,84 leĭ. Comuna se leagă la S. printr'o șosea vecinală cu com. Poiana; la E. cu Mihăești-d.-j., prin șoseaua județeană Ruscaluĭ-Toader (distanță de 10 kil.) și la V. prin aceeași șosea și cea națională, Turnul-Măgurele-Slatina, cu capitala județuluĭ.

In părțile de N.-E. și S., e înconjurată de dealurĭ cu viĭ. La V. se află un lac, cu o suprafață de aproape 2 hect., în care se găsește și puțin pește. Tot aci se întind și pămînturile de cultură ale locuitorilor.

Comuna se limitează la N. cu Crăciunei-d.-s., la E. cu Mihăești-d.-s., la S. cu Poiana și la V. cu Dealul-Oltuluĭ.

Crăciunei-de-Jos (Radomirești), *sat*, formează împreună cu cât. Rădești comuna cu același nume, pl. Siul-d.-j., județul Olt. Are aproape 1600 locuitorĭ, din carĭ 224 sunt împroprietăriți după legea rurală. Aci se află primăria, școala, biserica și o moară cu aburĭ.

Bătrîniĭ spun că, pe timpul răzmeriților, multe familiĭ de peste Olt, din satul Vladimir, s'aŭ așezat aci, în partea de S., unde se văd și până azĭ urmele locuințelor lor. De atuncĭ satul a început a se numi Vladimirești și apoĭ maĭ tîrziu Radomireștĭ.

www.dacoromanica.ro

Crăciunei-de-Jos, *deal*, în raionul comunei cu același nume, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, pe care se cultivă 25 hect. 25 arii vie.

Crăciunei-de-Jos, *deal*, comuna Crăciunei-d.-j., pl. Siul-d.-j., județul Olt, pe care se cultivă 25 hect. 25 arii vie.

Crăciunei-de-Sus, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Siul-d.-j. E situată pe rîpa stîngă a Călmățuiului, numit și Sodolul, la distanță de 42 kil. de capitala județului și la 10 kil. de Drăgănești, reședința plășei.

Comuna e vechie. Are o populațiune de 887 locuitori (405 bărbați și 402 femei); 208 capi de familie, din cari 180 contribuabili; locuesc în 55 case și 122 bordee.

Locuitorii desfac produsele la Turnul-Măgurele și Roșiori. Moșia a fost proprietatea d-lui Mih. Plopeanu; azi e în posesiunea d-lui G. Bădescu, care are 1249 hect. arabile și 300 hect. pădure.

Locuitori împroprietăriți după legea rurală, sunt 119, cu 334 hect. Viile ocupă o suprafață de 40 hect. 75 arii.

Pămîntul de muncă e mai mult șes, negru-humos și fertil. Vite sunt: 178 cai, 381 boi, 120 vaci, 30 bivoli, 105 capre, 1224 oi, 297 berbeci și 90 porci.

Tot teritoriul comunei se întinde pe o suprafață de 1924 hect.

In raionul său se află: 1 școală, cazarma comp. 8 din reg. III de dorobanți și o biserică, care poartă următoarea inscripțiune:

«Cu vrerea Tatălui și a Fiului și îndemnarea Sîntului Duh, ridicatu-s'au această sfîntă și Dumnezeească biserică, de către robul lui Dumnezeu, Alecu Plopeanu, cu stăruința fiului său Mihail Plopeanu, cu soția sa Safta și cu fiii lor: Alexandru, Alecu, Iov și Elena, la anul de la Christos 1859.»

Biserica e deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, plătiți de locuitori și de comună.

Școala s'a înființat aci, de la 1881, și e sub un acoperiș cu primăria. Se frecuentă de 13 copii (12 băeți și 1 fată), din numărul de 118 copii (65 băeți și 53 fete) cu etate de școală. Cu întreținerea ei, statul cheltuește anul 1080 lei. Știu carte în com. 37 bărbați și 2 femei.

Aci se fabrică, în termen de mijloc, 15 hectol. prăstină, 6 hectol. drojdii și se produce 109 hectol. vin.

Sunt 35 stupi de albine.

Comerțul se exercită de 3 cîrciumari.

Veniturile comunei se ridică la suma de 3323 lei și cheltuelile la aceeași sumă.

O singură șosea comunală leagă această comună la V. cu Drăgănești, reședința plășei. La E. și S.-E. de comună se înalță Dealul-Călmățuiului (Sodolul), acoperit cu vii, de unde se întinde o cîmpie, numită Știuca, udată de valea și lacul Știuca, unde se află și locuri de cultură; apoi se limitează cu Seaca-Belciugata.

La V. se află Valea-Călmățuiului (Sodolul), care formează aci o baltă întinsă. Dincolo de ea se înalță dealul Sodolul, acoperit cu pădure; iar la S.-V. se află cîmpia Sodolul, cu locuri de muncă, care se întind pănă în lunca Oltului și se limitează cu com. Dăneasa, căt. Pestrea. La S. se limitează cu com. Crăciunei-d.-j. (Radomirești) și în această parte Dealul-Sodolului e acoperit cu vii. La N. și N.-E. se întinde vălceaua și cîmpia Burdeanca, cu locuri de cultură și se învecinește cu moșia Stoicănești.

Pe teritoriul comunei se află și următoarele movile: Movila-Caprii, la V. și Movila-Săpată, la N. Vălcelele sunt: Știuca, la E. și Sodolul, la V. La S. în Dealul-Călmățuiului, se află o rîpă, numită Rusca.

Crăciunei-de-Sus, *deal*, în comuna cu același nume, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, pe care se cultivă 40,75 hect. vie.

Crăciuneni, *sat*, în partea de S. a com. Buimăceni, pl. Jijia, jud. Botoșani. E situat pe coastă de deal și în dreapta Jijiei. Are o suprafață de 1053 hect. și o populație de 48 fam., saŭ 145 suflete, din cari 36 contrib.

Are 1 biserică, cu 1 cîntăreț; 2 mori de apă; 1 cîrciumă.

Vite sunt: 275 boi și vaci, 50 cai, 60 oi, 95 porci și 16 stupi.

Crăciunescu, *rîmnic*, în jud. Suceava, satul Lămășeni, proprietatea preotului Gheorghe Crăciunescu.

Crăciunești, *sat*, face parte din com. rur. Albești, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populațiune de 300 locuitori.

Crăciunești, *sat*, face parte din com. rur. Dobroteasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 326 locuitori. Cade în partea de V. a comunei.

Crăciunești, *sat*, în partea de V. a comunei Drăguseni, plasa Funduri, jud. Vasluiu.

Are o întindere de 858 hect. și o populație de 160 suflete.

Crăciunești, *vechiŭ schit*, în județul Buzăŭ, com. Cislăul, căt. Buda. Azi abia i se mai cunosc ruinele. In giurul său s'a format satul Crăciunești.

www.dacoromanica.ro

Crăciunești (Schitul-Crăciunești), *sub-divizie* a cät. Buda, din com. Cislăul, jud. Buzău.

Crăciunești, *loc*, așezat în pantă, către șesul Crasna, în partea de V. a satului și com. Corni, pl. Crasna, jud. Fălciu, pe care trece drumul ce duce la Gura-Crasna.

Crăciunești, *moșie*, în jud. Buzău, comuna Cislăul. Are 300 hect., din care 260 pădure și 40 arabile. Partea lui Ioan Crăciunescu din această moșie a fost lăsată de proprietar școalei din Mizil.

Crăeasa, *localitate*, în partea de E. a com. Stănilești, județul Fălciu, pe șesul dintre apa Prutețului și rîul Prutul, mai spre S. de localitatea numită Impărăteasa și între satele Sărata și Voinești.

Crăeasca, *pîrîu*, jud. Roman, ce curge prin pl. Fundul, com. Bozieni. Este format din pîraiele Chișăliță și Zimbru, cari se unesc la satul Crăești. De aici ia numele de pîrîul Crăeasca pănă aproape de vărsare, unde se mai numește și Toinar. El curge de la satul Crăești, de la N.-V. spre S.-E. și se varsă în rîul Bîrlad, de a stînga, la E. de satul A-Treia-Parte. Udă satele Crăești și A-Treia-Parte. Șoseaua județeană Roman-Vasluiu urmează malul stîng al pîraielor Chisăliță și Crăeasca, pănă aproape de satul Băcești, de unde apoi șoseaua trece pe malul drept al pîrîului Crăeasca. Aproape de vărsarea sa în rîul Bîrlad, el începe a purta numele de Toinar și valea sa aproape de vărsare se confundă cu aceia a pîrîului Gîrbovita. Este în coprinsul jud. Roman cel mai mare afluent al rîului Bîrlad, avînd o lungime de aproape 10 kil.

Crăești, *com. rur.*, în jud. Covurluiu, pl. Zimbrul, la vr'o 10 kil., în partea vestică, de Bujorul și la 65 kil. de la Galați. Se mărginește la N. și N.-E. cu teritoriul com. Jorăști, la S. și S.-E. cu Vîrlezi, la V. cu Smulți și la N. și N.-E. cu Drăgușeni. Situată pe Dealul-Crăeștilor, această comună e formată din un singur sat vechiu răzășesc. Are o populație de 318 fam., saŭ 1073 sufl., din cari 555 bărbați, 518 femei; 508 necăsătoriți, 478 căsătoriți, 81 văduvi și 6 divorțați. Știu carte 241 persoane; nu știu 832. Străini, sunt 4 fam. izraelite, cu 18 suflete. Sunt 271 case.

Suprafața teritoriului comunei Crăești e de 2736 hect., din cari 2162 arabile, 50 pădure, 30 tufăriș, 280 imaș, 15 fîneață, 114 vii și 85 vatra satului, cu grădini, rîpi și pămînt netrebnic.

Fiind teritoriu răzășesc, nu se află în localitate proprietari mari; statul însă posedă trupul de moșie Uncani.

Numărul total al vitelor e de 1866 capete, și anume: 3 tauri, 305 boi, 198 vaci, 47 junci, 29 junce, 15 gonitori, 14 gonitoare, 45 mînzați, 38 mînzate, 149 viței; 2 armăsari, 64 epe, 92 cai, 18 berbeci, 942 oi și 5 capre.

Se seamănă aici cu deosebire grîu, secară, păpușoi și orz. Producția agricolă în total se socotește la 24239 hectol.

Producția vinicolă e de 18000 decal. pe an.

In Crăești sunt: 130 pluguri de sistem vechiu; 5 cîrciume; o prăvălie de alte mărfuri; 7 meseriași; 4 mori de vînt.

Stupi de albine sunt vr'o 40.

Veniturile acestei comune se urcă la 5965 lei, 40 bani, iar cheltuelile la 4197 lei, 62 bani.

Sunt 221 contribuabili.

Biserici sunt 2: una cu hramul Sf. Voevozi, zidită în 1836, și a doua, cu hramul Sf. Nicolae, rezidită în 1838; ambele fără pămînt. Crăești formînd o parohie, are 1 preot paroh și 2 cîntăreți.

Este o școală mixtă, înființată în 1868 și frecuentată de 59 elevi înscriși, din cari urmează regulat 41.

Pe teritoriul acestei comune, nu însă prin sat, trece calea județeană Galați-Bîrlad, pe o întindere de 4 kil.

Legenda populară spune, că numirea de Crăești ar veni de la un craiu, așezat aici în timpurile vechi și care ar fi avut un fiu, cu numele Bărbante, căsătorit cu Siția, una din fiicele băneseĭ din Băneasa. Altă versiune însă atribuie întemeierea satului Crăești la trei bătrîni: Prosie, Sora și Bogdan, ce aveaŭ porțiuni însemnate de pămînt, ale căror hotare se cunosc și azi.

Crăești, *com. rur.*, în județul Tecuciu, pl. Stănișești, la o distanță de 66 kil. de capitala județului și de 16 kil. de a plășei. E compusă din 4 cătune: Belciuneasa, Benești, Crăești și Valea-Babei. Situată pe pîrîul Pojorîta și pe lîngă pîrîul Dobrotforul.

Are o populație de 448 familii, saŭ 1535 suflete, locuind în 426 case.

Sunt 431 contribuabili.

In comună se află două biserici, una în Crăești și a doua în Benești, deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți.

Are 2 școli: una în Crăești, care datează de la anul 1864 și este frecuentată de 42 copii

www.dacoromanica.ro

(41 băeți și 1 fată), din numărul de 118 copii (78 băeți și 40 fete) în vîrstă de școală; a doua în Benești, înființată la 1892, frecuentată de 51 copii (49 băeți și 2 fete), din numărul de 65 (47 băeți și 18 fete) în vîrstă de școală.

Știu carte 36 bărbați și 9 femei.

Veniturile comunei sunt de 4230 lei.

Teritoriul comunei are o suprafață de 1510 hect. Locuitorii, parte răzeși vechi, stăpânesc 1120 hect.; parte foști clacași împroprietăriți în 1864, stăpânesc 64 hect.; iar proprietarul din Benești, Gheorghiade, are 227 hect.

Locuitorii posedă: 25 pluguri de fier și 19 de lemn; 1 mașină de treerat; o moară de aburi și 4 de vînt.

Vite sunt: 306 boi, 256 vaci, 124 cai, 104 epe și 240 porci.

Comuna e brăzdată de dealurile Pojorîței, Domnișoruluĭ, Sohodoluluĭ, la E.; Dealul-Stănișeștilor, la N.; Baloteștĭ, Lichitișeni, Ruget și Calapodești, la V.

Este străbătută de pîraiele: Pojorîta, care trece prin mijlocul satuluĭ Crăești, și Dobrotforul care vine din com. Stănișești și după ce udă satele: Belciuneasa, Benești și Valea-Babei, curgînd pre S. se varsă în Żeletinul.

Comuna este străbătută de șoseaua județeană, care merge la Stănișești paralel cu Dobrotforul, împărțindu-se la satele Benești, Belciuneasa și Crăești.

Se mărginește la N. cu comuna Stănișești, la S. cu com. Motoșeni, la E. cu com. Burdusaci, la V. cu com. Vultureni.

Crăești, *sat*, în jud. Neamțu, comuna Talpa, pl. de Sus-Mijlocul. E așezat sub coastele despre E. ale dealuluĭ Uscați, între satul Breaza, de care se desparte prin iazul și pîrîiașul cu același nume, (la N.-E.); satul Bîrgăoani, de care se desparte prin pîrîul Bahnița, (spre S.-E.); satul Borniș (spre V.), de care se desparte prin limita comuneĭ, creștetul dealurilor Borniș și Uscați.

Terenurile sale se apleacă spre S.-E., legîndu-se cu Valea-Bîrgăoanelor. Vatra satuluĭ are o întindere de 90 hectare, 50 ariĭ, împreună cu locurile vecinașe ce-ĭ aparțin.

Are o populație de 17 familiĭ, saŭ 140 suflete.

Sunt 20 contribuabilĭ.

Numărul vitelor se urcă la 40 capete, și anume: 10 vacĭ, 5 caĭ, 6 juncĭ, 10 oĭ și 9 capre.

Comunicația cu satele vecine se face prin șoseaua ce dă din drumul satuluĭ Bîrgăoani spre Talpa, și duce prin satul Borniș la satul Dragomirești, precum și prin alte drumurĭ naturale.

Crăești, *sat*, în jud. Roman, pl. l'undul, com. Bozieni, la unirea pîrîuluĭ Chiselița cu pîrîul Zimbrul, spre N.-E. de satul Bozieni.

Are 85 familiĭ, saŭ 319 suflete, carĭ locuesc în 89 case. Știŭ carte 19 persoane.

Sunt 113 contribuabilĭ.

Are o biserică de lemn. Este legat cu orașul Roman prin șosea. Forma maĭ înainte o comună, comuna Crăești, cu satele: A-Treia-Parte și Bălușești-Micĭ.

De vechimea acestuĭ sat amintește ùn document de la 1681, August 8, prin care se spune cum că Gheorghe Bîrcă, cu soția sa Ștefana din Crăești, hărăzește episcopuluĭ Ioan de Roman, răzășia lor din Săcăleni, cu condiție ca episcopul să facă acolo mănăstire, adică biserică de piatră, pentru pomenirea lor și a părinților lor.

Crăești, *sat*, face parte din com. cu același nume, jud. Tecuciŭ. Este situat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Pojorîta, pe o lungime de 7 kil.

Aicĭ se află reședința com. Are o populație de 283 familiĭ, saŭ 914 suflete. Știŭ carte 24 persoane.

Școala datează în com. de la 1864, și e frecuentată de 42 copiĭ (41 băeți și 1 fată), din numărul de 118 copiĭ (78 băeți și 40 fete) în vîrstă de școală.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, care a început a se zidi la 1856 și s'a tîrnosit la anul 1863, după cum se vede scris pe un lemn ce se află deasupra clopotelor. S'a reparat la 1873.

In locul acesteia a fost alta, din anul 1807, după cum se vede din lemnul ce s'a pus la intrarea biserică actuale. Pe clopot se află pomenit anul 1807. Biserica este situată pe deal, în partea de V. a satuluĭ.

Se mărginește la N. cu com. Răchitoasa și Stănișești, la S. cu com. Motoșeni, la V. cu com. Vultureni și la E. cu com. Burdusaci.

Satul este vechiŭ. Locuitorii sunt răzeși.

După un uric de la Petru-Rareș, se vede că satul se numea maĭ înainte Pojorîta, după numele pîrîuluĭ. Iată acest uric:

«Inștiințare facem prin această carte a noastră tuturor, cînd șĭ-or căuta asupră-șĭ saŭ șĭ-or auzi cetindu-se pentru acestu adevăratu slugă noastră Trifu și surorile luĭ Mărina și Stana, fiiĭ luĭ Ioan Craiul, că le am miluitu-le cu osebita noastră milă, de le am dat și le am întărit în

www.dacoromanica.ro

țara noastră a Moldovieĭ, dreaptă ocină a lor și cumpărătură din ispisocul din cumpărătură ce l'a avut tatăl lor Ivan Craiul, de la moșul Domnieĭ mele de la Bogdan Voevod, un sat anume Pojorîta, care și l'a fost cumpărat de la Lascu Leghediș, drept 8 zloțĭ tătărăștĭ, și în obîrșia Pojorîteĭ în Siliște, loc de mănăstire.

Toate acestea de maĭ sus numite să le fie lor uric cu tot venitul, și fiilor lor, nepoților, strănepoților, prea-strănepoților și la tot neamul lor, cine le se va alege maĭ de aproape nestrămutat nicĭ odinioară în vecĭ, iar hotarul acestuĭ de maĭ sus zis sat, anume Pojorîta și a loculuĭ celuĭ de mănăstire ce-ĭ în obîrșia Pojorîteĭ în silișteș să le fie din obîrșia Pojorîteĭ și până la gura eĭ, pe de amîndouă părțile pîrîuluĭ, iară despre alte părțĭ, să fie după vechiul hotar, până unde s'a apucat din veac, drept aceea nimenea din neamul luĭ să nu aibă și să nu poată a face desbatere acestuĭ sat sau să-ĭ tragă la judecată, iar dacă și ar vre să-ĭ tragă orĭ și cînd, la judecată, atunce să aibă a ne plăti nouă 8 ruble argint curat.

Precum spre aceasta este credința a maĭ sus numiteĭ Domnieĭ noastre Petru Voevod și credința a prea iubiților fiĭ aĭ Domnieĭ mele, Iliaș, Ștefan și Constantin, și spre maĭ mare tărie și întăritură tutulor acestor de maĭ sus scrise, am poruncit credincios boerului nostru Măteiaș Logofăt, să scrie și să atîrne pecetea noastră către această a noastră carte cea după lege.

Petru Voivod.
7054 (1546)

Crăești, *deal*, județul Tecuciu, situat la V. de satul cu același nume. Este o continuare a dealului Bălotești. Merge în direcție N.-S., până în șoseaua ce duce la Stănișești.

Crăești, *moșie*, foastă a statului, în jud. Roman, plasa Fundul, com. Bozieni, iar acum vîndută de veci, cu 13350 leĭ ce se plătesc în rate trimestriale.

Crăeștilor (Dealul-), *deal*, jud. Covurluiu, în direcție nord-sudică și care aproape de jumătatea căieĭ dintre Crăești și Vîrlezi, se termină în Valea-Rădeștilor.

Crăguești, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., la distanță de 18 kil. de orașul Turnul-Severin, iar de com. rur. Malovățul, de 8 kil. E situată la poalele dealuluĭ Slătiniculuĭ și pe valea apeĭ Cocorova, ce se numește și Coșuștița. Formează comună cu satul Prejneni.

Are o populație de 800 locuitorĭ, din carĭ 138 contribuabilĭ locuesc în 140 case.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura, creșterea vitelor și transporul lemnelor la orașul Turnul-Severin.

Calitatea pămîntuluĭ este bună.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 45 care cu boĭ, 7 căruțe cu caĭ. Sunt 116 stupĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală, condusă de un învățător și frecuentată de 36 elevĭ și 4 eleve.

Budgetul com. are la venitur suma de 1601 leĭ și la cheltuelĭ 696 leĭ.

Vite: 360 vite marĭ cornute, 17 caĭ, 270 oĭ și 300 rîmătorĭ.

Prin această com. curge pîrîul Cocorova, ce poartă aci numele de Coșuștița, pîrîu, care vine de la com. Băsești, și se unește cu pîrîul ce vine de la comuna Bobaița; împreunîndu-se, udă comunele Crăguești și Ciovărnășani, unde se unește cu apa Coșuștea.

Prin comuna Crăguești, trece șoseaua comunală, ce începe din șoseaua județeană Turnul-Severin—Tîrgul-Jiuluĭ, în apropiere de Crăguești și trece la Bajneni, Ilovățul și Rudina.

Crăieților (Valea-), *vale*, numită și Valea-Crăieților, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, com. rur. Ilovățul.

Crăiniceni, *sat*, pe moșia cu același nume, jud. Dorohoiu, pl. Prutul-d.-j., com. Horodiștea. Are o populațiune de 160 fam., saŭ 727 sufl.

Proprietatea moșieĭ este a Eforieĭ Sf. Spiridon din Iașĭ.

Are o biserică, cu hramul Buna-Vestire, deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ și 1 pălămar; este cu totul modestă, făcută în 1800, de preotul Andreĭ.

Sătenii împroprietăriților aŭ 275 hect. 74 arĭ pămînt, iar proprietatea 614 hect. 43 arĭ cîmp și 14 hect. 32 arĭ pădure, luncă de lozĭ și răchită la Prut.

Piatră calcarică se găsește, dar se estrage numaĭ pentru trebuințele locale.

Drum principal este calea județeană Rădăuți-Darabani.

Hotarele sunt cu: Isnovățul, Horodiștea și Prutul.

Loc însemnat aicea este Trecătoarea-Domnească. V. a. n.

Crăița, *tîrlă*, jud. Brăila, la N. com. Scorțarul-Nou, pe țărmul stîng al rîuluĭ Buzăul, aproape de tîrla Ciumați, unde se pierde Buzeelul-Vizuinelor la 5 kil. spre N.-V. de satul Scorțarul-Noŭ. Vatra eĭ e de 5 hect., avînd 12 case, cu 60 locuitorĭ, carĭ posedă 24 caĭ, 82 vite cornute, 130 oĭ și 12 rîmătorĭ.

Crămăești, *mahala*, în jud. Mehedinți, plasa Dumbrava, com. rur. Padina-Mică.

Crăpăturile, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din treĭ cătĭ.: Țepești, Popești și Măneasa. E situată pe valea Șasa, între dealul Săscioara și Omorîcea, la 60 kil. depărtare de capitala județuluĭ și la 15 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 911 locuitorĭ (431 bărbațĭ și 482 femeĭ); sunt 253 capĭ de familie; 230 contrib.; 350 case.

www.dacoromanica.ro

In com. sunt 2 biserici: una pentru cât. Popești-Țepești și cea-l'altă pentru Măneasa. Biserica Popești-Țepești, s'a reparat la anul 1882, iar cea din Măneasa, în anul 1885.

Locuitorii sunt moșneni. Ei posedă: 10 cai, 120 boi, 110 vaci, 205 oi și 300 rîmători.

Școala datează în com. de la 1860. Localul e proprietate particulară. Se frecuentă de prea puțini copii, din numărul de 91 (49 băeți, 42 fete) în vîrstă de școală. Știu carte 88 bărbați și 3 femei.

Cu întreținerea școalei, statul cheltuește anual 1080 lei.

Vatra comunei are vr'o 100 hect., iar izlaz, loc arabil și păduri sunt vr'o 400 hect. Terenul cultivabil produce 3160 hectol. porumb și grîu. Alte cereale nu se cultivă.

Veniturile comunei ca și cheltuelile se urcă la 1810 lei anual.

E brăzdată de dealurile Omorîcea și Săscioara. Se mărginește cu com. Nenciulești, Dozești, Săscioara și Șerbănești.

Crăpăturile, *sat*, numit și Popești, pe moșia Galul, în comuna Fărcașa, județul Suceava. Așezat pe țărmul stîng al Bistriței, e străbătut de pîraiele: Arieș, Secăturei și Crăpăturile. Numără 99 case, populate cu 100 capi de familie, sau 450 suflete, (210 bărbați și 240 femei). Contribuabili sunt 86. Satul fiind împrăștiat, nu există o vatră a satului propriu zis. Improprietăriți la 1864 și 1879 sunt 41 pălmași și 29 codași, stăpînind 234 fălci și 40 prăjini. Are o biserică, cu hramul Buna-Vestire, clădită din lemn de locuitori, la 1835; este acum deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Școala din Fărcașa servă și acestui sat. Drum principal e la Fărcașa (3900 m.)

La 1803, «Crăpăturile, a clirosului din Bucovia, numără 21 liuzi, plătind 420 lei bir anual».

Crăpăturile, *deal*, în raionul comunei Crăpăturile, pl. Cerna-d.-j., jud. Vălcea, pe care se cultivă 60 hect. vie.

Crăpăturile, *pîriu*, jud. Suceava. Izvorește din muntele Razimul, udă satul cu același nume, învîrtește o moară și, după un curs de 4500 m., se varsă în Bistrița. Are de tributar din dreapta Pîrîul-Homurilor, iar din stînga Pîrîul-Lucăi.

Crăsani, *sat*, în județul Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Copuzul. Este situat pe malul drept al rîului Ialomița, spre V. și la un kil. de satul de reședință și se întinde parte sub coasta Bărăganului, parte pe luncă, lîngă apa rîului Ialomița. Acest sat se mai numește și Crăsani-d.-j., spre deosebire de satul Crăsani-d.-s., numit și Sudiți.

Populațiunea satului constă din 86 familii Romîni și 1 familie Sași.

Vite sunt: 342 boi, 259 cai, 634 oi, 4 bivoli și 119 porci.

Crăsani-de-Jos, *numire* ce se mai dă *satului* Crasani, județul Ialomița.

Crăsani-de-Sus, *numire* ce se mai dă *satului* Sudiți, comuna Fundul-Crăsani, plasa Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Crăsnășeni, *com. rur.*, în centrul plășei Crasna, jud. Fălciu, partea de V., situată între dealul Lohan și pîrîul Crasna și mărginită la N. cu com. Tătăreni, la S. cu com Ivănești, la E. cu com. Crețești și la V. cu jud. Vasluiu. Este formată din satele: Crăsnășeni, Leoști și Valea-Stupilor, carî se întind pe o suprafață cam de 1309 hect. Are o populație de 236 familii, sau 859 suflete. Sunt 137 contribuabili. Are 2 biserici, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți. Este udată de pîrîul Crasna.

Budgetul comunei e la venituri de 973 lei, 22 bani, iar la cheltueli de 946 lei, 22 bani.

Vite cornute sunt 708, cai 85, oi 814 și porci 122.

Crăsnășeni, *sat*, în com. Crăsnășeni, pl. Crasna, jud. Fălciu. E așezat pe coasta vestică a colinei Lohan-Crasna, pe o suprafață de 820 hect. Are o populație de 108 familii, sau 379 suflete. Sunt 60 contribuabili. Are o biserică, deservita de 1 preot și 1 dascal. Locuitorii sunt răzeși vechi.

Crăsnășeni, *pîriu*, com. cu aceeași nume, pl. Crasna, județul Fălciu, se varsă în pîrîul Crasna.

Crăsnița, *deal*, între satul Crăsnița din județul Vasluiu și Dolhești, din pl. Crasna, județul Fălciu.

Crășnița, *pîriu*, afluente al rîului Buzăul, în Transilvania. Servea ca hotar al ținutului Buzaului până la finele sec. al XVII-lea.

Crățești, *mahala*, în jud. Mehedinți, pl. Dumbrava, com. rur. Greci.

Creanga, *deal*, peste care trece șoseaua Nadanova, la com. Izverna, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, com. rur. Busești.

Creața (Golășei), *sat*, pl. Dîm-

www.dacoromanica.ro

boviţa, judeţul Ilfov; face parte din com. rur. Dascălul-Creaţa. Este situat la S.-E. de Vărăşti-d.-s. Locul în partea de E. a satuluĭ e smîrcos.

Se întinde pe o suprafaţă de 1160 hect., cu o populaţie de 410 locuitoriĭ. Statul are 654 hect., din carĭ cultivă, prin arendaşiĭ săĭ, 454 hect. (200 pădure). Locuitoriĭ aŭ 506 hect. şi îĭ cultivă.

Are o şcoală mixtă, frecentată de 14 elevĭ şi 3 eleve, cu întreţinerea căreia judeţul şi comuna cheltuesc 1452 leĭ; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 moară cu aburĭ; 1 maşină de treerat; 1 heleşteŭ; 1 pod stătător.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 285 şi al celor micĭ de 560.

Creaţa, *moşie* nelocuită, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov.

Creaţa-Leşile, *com. rur.*, plasa Mostiştea, jud. Ilfov, situată la N.-E. de Bucureşti, pe valea Mostiştea, 26 kil. departe de Bucureşti.

Se compune din satele: Creaţa-Petrăchioaia, Gagul, Leşile, Merişasca, Surlari, Stoienoaia şi Vînători, cu o populaţie de 1574 locuitorĭ, carĭ trăesc în 356 case şi 2 bordee.

Se întinde pe o suprafaţă de 4785 hect. D-niĭ I. Pascu, V. Docsache, V. Gugiu, I. C. Basacopolu, Aspasia G. Zisu, I. Darvari, aŭ 3580 hect. şi locuitoriĭ, 1205 hect.

Proprietariĭ cultivă 2990 hect. (95 izlaz, 495 pădure).

Locuitoriĭ cultivă tot terenul fără rezervă de izlaz.

Comuna numără 288 contribuabilĭ şi are un budget de 5378 leĭ la venitурĭ şi 5207 leĭ la cheltuelĭ. In anul 1885 erau 326 contribuabilĭ.

In comună sunt 5 bisericĭ (la Creaţa, Gagul, Leşile, Surlari şi Stoienoaia); 1 şcoală mixtă, 1 moară cu aburĭ; 3 maşinĭ de treerat cu aburĭ, 5 heleşteie, 3 podurĭ stătătoare.

Numărul vitelor marĭ e de 1438 (374 caĭ şi epe, 505 boĭ, 483 vacĭ şi viţeĭ, 22 taurĭ, 54 bivolĭ şi bivoliţe) şi al celor micĭ de 3972 (77 capre, 346 porcĭ şi 3549 oĭ).

Dintre locuitorĭ, 349 sunt plugarĭ, 60 aŭ diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 170 plugurĭ: 123 cu boĭ şi 47 cu caĭ.

Locuitoriĭ aŭ 240 care şi căruţe: 153 cu boĭ şi 87 cu caĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 167 şi neîmproprietăriţĭ 251.

Comerciul se face de 7 cîrciumarĭ şi 2 hangiĭ.

S'aŭ stabilit în comună 25 străinĭ.

Creaţa-Nouă, *pădure*, jud. Ilfov. Vezĭ Creaţa-Ştefăneşti.

Creaţa-Petrăchioaia, *sat*, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Creaţa-Leşile, plasa Mostiştea. Este situat la N.-E. de Bucureşti, pe valea Mostiştea. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 879 hect., cu o populaţie de 346 locuitorĭ.

D-l I. Pascu are 600 hect., din carĭ cultivă 425 hect. (25 izlaz şi 150 pădure). Locuitoriĭ aŭ 279 hect., pe carĭ le cultivă în total.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecentată de 19 elevĭ şi 2 eleve, cu întreţinerea căreia judeţul şi comuna cheltuesc 1580 leĭ anual. Localul este proprietatea comuneĭ. In raionul satuluĭ maĭ sunt: 1 heleşteŭ, 1 moară cu aburĭ, 1 pod.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ. S'a stabilit în sat 1 străin.

Numărul vitelor marĭ e de 331 şi al celor micĭ de 878.

Acest sat s'a înfiinţat cam pe la 1809, după cum spun bătrîniĭ, de Paharnicul Petrache Arion, fost proprietar pe acel timp, care a adus aci de la Clejani şi vr'o 60 suflete ţigani.

Creaţa-Ştefăneşti, *pădure*, a statuluĭ, jud. Ilfov, în întindere de 210 hect., pendinte de comuna Dascălul-Creaţa, pl. Dîmboviţa, formată din 2 trupurĭ: Creaţa-Nouă (150 hect.) şi Ştefăneşti-Lipovăţul (60 hect.)

Cremenari, saŭ **Cremenari-Mănăstireşti** (spre a'ĭ distinge de Cremenari-Moşneni), *sat*, jud. Argeş, pl. Oltul; face parte din com. rur. Cremenari-Flămînda. Aicĭ este reşedinţa Primărieĭ. In acest sat este trecătoare peste Olt cu podurĭ umblătoare.

Are o şcoală primară rurală.

Cremenari, saŭ **Cremenari-Flămînda**, *moşie*, cu o întindere de 3000 pog., din care 2000 pogoane pădure, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, proprietatea statuluĭ, maĭ înainte pendinte de mănăstirea Dintr'un-Lemn, din jud. Vîlcea. La 1871 avea o arendă anuală de 10100 leĭ şi a fost ipotecată împreună cu alte 380 moşiĭ ale statuluĭ pentru asigurarea împrumutuluĭ domenial de 78000000 leĭ. Pe periodul 1879—84, arenda acesteĭ moşiĭ a scăzut la 5250 leĭ.

Cremenari-Flămînda, *comună rurală*, în apropiere de rîul Oltul, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ,

www.dacoromanica.ro

la 34 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa suprefecturei şi la 31 kil. de Piteşti. Se compune din următoarele 7 sate: Bratia-din-Deal, Bratia-din-Vale, Casa-Impărătească, Cremenari (Cremenari-Moşneni), Flămînda, Linia-lui-Ciuculete, (Linia-Poduluĭ) şi Miuleşti, avînd peste tot 158 fam., saŭ 665 sufl. In comună sunt treĭ biserici, o şcoală primară rurală şi case boereştĭ vechĭ. Este şi un pod umblător peste rîul Oltul.

Budgetul comuneĭ pe anul 1882—83 a fost de 1319 leĭ la venitură şi de 1287 leĭ la cheltuelĭ.

După o publicaţie oficială (1887), această comună numără 138 contrib. şi are un budget de 3371 leĭ la venitură şi de 3604 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 539 capete vite marĭ (506 boĭ şi vacĭ, 33 caĭ) şi de 560 vite mărunte (253 oĭ, 36 capre şi 271 rîmătorĭ).

Cremenari-Flămînda, *proprietate* a statuluĭ, din jud. Argeş. Vezĭ Cremenari.

Cremenari - Mănăstireşti, *sat*, jud. Argeş.

Cremenari-Moşneni, *com. rur.*, pe ţărmul stîng al rîuluĭ Oltul, jud. Argeş, pl. Oltul, la 29 kil. de com. rur. Tigveni şi la 33 kil. de Piteşti, capitala judeţuluĭ. Se compune din satele: Bărangi, Cremenari - Moşnenĭ, Mijlocul, Piepteşti şi Tudoreşti, avînd peste tot 507 sufl. In comună este o biserică (în satul Cremenari) şi o şcoală primară rurală.

Budgetul comuneĭ, pe anul 1882—83 a fost de 1129 leĭ la venitură şi de 1126 leĭ la cheltuelĭ.

După o publicaţie oficială (1887), această comună numără 97 contrib. şi are un budget de 2589 leĭ la venitură şi de 2734 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 363 capete vite marĭ (345 boĭ şi vacĭ, 18 caĭ) şi de 330 vite mărunte (125 oĭ, 45 capre şi 160 rîmătorĭ).

Proprietatea locuitorilor moşnenĭ din Cremenari-Moşneni este de 430 pog.

Se mărgineşte la E. cu cătunele Băneşti şi Valea-Vieĭ, ambele pendinte de com. Stoiceni; la V. cu jud. Vîlcea de care se desparte prin Olt; la N., cu cät. Miuleşti şi pădurea Giurgeni, ambele pendinte de com. Cremenari-Flămînda şi la S., cu com. Cremenari-Flămînda şi pădurea statuluĭ Cremenari.

Prin com. Cremenari-Moşnenĭ, trec două gîrle, carĭ se formează numaĭ cînd ploaă şi anume: Gîrla-Bisericeĭ, izvorînd din Dealul-Şiruluĭ şi gîrla Mitroeşti; ambele unite se varsă în apa Oltuluĭ.

Cremenari-Moşneni, saŭ **Cremenari-Flămînda**, *sat*, cu 81 loc., jud. Argeş, pl. Oltul; face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ. In sat este o biserică, cu hramul Intrarea-în-Biserică, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser.

Cremenea, *com. rur.*, în judeţul Mehedinţi, plasa Ocolul-d.-j., în apropiere de gara Timna la distanţă de 35 kil. de Severin şi de 19 kil. de com. rur. Strehaia. E situată pe deal şi văile Cremenea, Gînlea şi Valea-Omuluĭ. Se compune din Cremenea-d.-s. şi Cremenea-d.-j., cu reşedinţa comuneĭ în Cremenea-d.-j., avînd peste tot 159 contribuabilĭ, din 1000 loc., locuind în 190 case.

Ocupaţiunea locuitorilor este agricultura şi creşterea vitelor. Calitatea pămîntuluĭ este parte bună, parte slabă. Eĭ posedă: 26 pluguri, 56 care cu boĭ, 7 căruţe cu caĭ şi 80 stupĭ cu albine. Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o cîrciumă.

Budgetul comuneĭ este la venitură de 3121 leĭ; iar la cheltuelĭ de 1896 leĭ.

Numărul vitelor în această comună este de 1762: 600 vite marĭ cornute, 22 caĭ, 640 oĭ şi 500 rîmătorĭ.

Are o şosea comunală care o leagă de şoseaua naţională Vîrciorova-Bucureşti.

In această comună se află nişte rămăşiţe de zidărĭ vechĭ.

Cremenea, *cătun*, al com. Gherăseni, jud. Buzăŭ. Are 240 loc. şi 48 case.

Cremenea, *numire vechie* a *cătunuluĭ* Lăicăi, pl. Argeşelul, judeţul Muscel.

Cremenea, *culme*, în com. Cărpiniştea, face hotar cu moşia Clociţi, jud. Buzăŭ.

Cremenea, *deal*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., ţine de com. rur. Cremenea.

Cremenea, fost *lac*, situat pe teritoriul com. Alimăneşti, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, numit de loc. aşa, fiind-că s'a aflat aci, se zice, o cremene mare cît o roată. Lacul s'a prefăcut azĭ în loc arabil.

Cremenea, *canal*, jud. Brăila, al Dunăreĭ-Vapoarelor. Se desparte de aceasta din jud. Ialomiţa, trece în acest judeţ pe partea stîngă al Dunăreĭ - Vapoarelor, unindu-se cu canalul Munuşoaia, la hotarul de N. al com. Berteşti-d.-s.; de aci se desparte

www.dacoromanica.ro

iarăşĭ de Dunărea-Vapoarelor, însă apucă pe partea dreaptă; unindu-se cu canalul Pasca la Trăsura, din comuna Stăncuţa. De aci continuă tot pe partea dreaptă până aproape de hotarul comuneĭ Vizirul până la punctul Ibişi, unde se uneşte cu Dunărea-Vapoarelor.

Cremenea, *ostrov*, jud. Brăila, format din Dunărea-Vapoarelor şi canalul cu acelaşĭ nume, are o lungime aproape de 14 kil. începînd de lîngă satul Gura-Gîrluţeĭ, străbate teritoriul com. Stăncuţa şi se termină tocmaĭ la punctul Ibişi, din com. Vizirul. Acest ostrov e tăiat de privalul Trăsura din dreptul satului Stăncuţa, unde canalul Cremenea se uneşte cu Dunărea-Vapoarelor. Maĭ este întrerupt în partea de N. prin privalul Orbul, care uneşte canalul Cremenea cu Dunărea-Vapoarelor, în cît putem zice că sunt treĭ ostroave.

Cremenea, *loc izolat*, com. Slănicul, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Cremenea, *movilă*, în com. Gheraseni, jud. Buzău, puţin maĭ la N. de căt. Cremenea. In vîrful eĭ a fost în vechime o biserică, din care abia se maĭ cunosc ruinele; acum e acoperită cu maĭ multe crucĭ; servă de izlaz.

Cremenea, *movilă*, plasa Balta, com. Goicea-Mică, jud. Dolj.

Cremenea, *munte*, la N. de muntele Oticul, între rîul Doamna şi izvorul rîuluĭ Dîmboviţa, jud. Muscel.

Cremenea, *movilă*, în jud. R. Sărat, pl. Rîmnicul d.-j., com. Costieni, căt. Zoiţa, în partea de V. a comuneĭ. Cu timpul însă va dispare, arată fiind necontenit de locuitorĭ.

Cremenea saŭ **Zoiţa**, *pădure*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j. Vezĭ Zoiţa, pădure.

Cremenea, *pîrîŭ*, în com. rur. Cremenea, pl. Ocolul-d.-j., jud. Mehedinţi, se varsă în pîrîul Cerveniţa.

Cremenea, *pîrîaş*, format pe terenul comuneĭ Nerejul, judeţul Putna, se varsă în Zăbală. Ese din Rupturile-Monteoruluĭ.

Cremenea-de-Jos, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j.; este reşedinţa com. rur. Cremenea.

Cremenea-de-Sus, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., formează comună cu Cremenea-d.-j.

Cremeniştea, *munte*, jud. Bacăŭ, plasa Trotuşul, de pe teritoriul com. Hîrja.

Cremenişul, *deal*, pl. Muntelui, com. Podurile, jud. Bacău, care face parte din şira dealurilor ce despart cele două Tazlăurĭ, de Trotuşul.

Cremenişul, *munte*, ce se ridică pe malul gîrleĭ Zeletinul, com. Poseşti, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, pe care sunt păşunĭ de vite.

Cremenişul, *pisc*, spre N.-E. de com. Poseşti, plasa Teleajenul, jud. Prahova, pe care sunt păşunĭ de vite.

Cremina, *sat*, jud. Bacăŭ, plasa Bistriţa-d.-j., al com. Letea, situat pe dreapta Bistriţeĭ maĭ la vale de oraşul Bacăŭ, la o departare de 3800 m. de satul Letea, de care se desparte prin rîul Bistriţa. Are 1 cîrciumă. Are o populaţie de 25 familiĭ, cu 115 suflete. Animale se găsesc: 3 caĭ, 65 vite cornute şi 33 porcĭ. Aci se găseşte între sat şi rîul Bistriţa, fabrica de hîrtie, la care lucrează locuitoriĭ satuluĭ, bărbaţĭ şi femeĭ.

Creminăreasa, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, com. Bonţeşti, se desface din dealul Deleanca, brăzdează partea vestică a comuneĭ; el este acoperit cu fîneţe şi semănăturĭ.

Cremineţul, saŭ **Crimineţul**, *pîrîŭ*, izvoreşte din munţiĭ Soveĭ şi după ce udă comunele Soveja şi Cîmpurile, jud. Putna, merge de se varsă în Şuşiţa, din sus de Cîmpurile-d.-j.

Primeşte ca afluenţĭ: Lărguţa şi Mircani carĭ izvoresc din Pietrele-Viduluĭ.

Crengani, *mahala*, în com. rur. Almăjelul, pl. Cîmpul, jud. Mehedinţi.

Crestat (Lacul-), *lac*, pe proprietatea Găojani, pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Crestată (Movila-), *movilă*, judeţul Brăila. Vezĭ Custura.

Crestea, *movilă*, jud. Brăila, la $1\frac{1}{2}$ kil. spre S. de satul Dudescu.

Crestezul, *sat*, în jud. Brăila, e situat la 4 kil. spre E. de Bordeiul-Verde, pe ambele maluri ale văeĭ Crestezul, unde această vale pleacă din Druica.

Suprafaţa satuluĭ e de 19 hect.

Are o populaţie de 27 familiĭ, saŭ 150 suflete, din carĭ 79 bărbaţĭ şi 79 femeĭ, carĭ locuesc în 32 case.

www.dacoromanica.ro

Vite sunt: 128 caĭ, 5 măgarĭ, 535 vițe marĭ cornute, 1430 oĭ și 92 rîmătorĭ.

Crestezul, *vale*, în jud. Brăila, la N.-E. de comuna Bordeiul-Verde, pleacă din valea Druica, merge spre S. și se pĭerde pe moșia Lișcoteanca, din comuna Filiul.

Crestuești, *sat*, în jud. Argeșul, pl. Cotmeana, pendinte de comuna rurală Lunca - Córbuluĭ. Are 70 familiĭ.

Creșoiul saŭ **Ghimpați**, *proprietate*. (Vezĭ Ghimpați, în jud. Vlașca, pl. Cîlnișstea).

Crețeni, *com. rur.*, în jud. Vîlcea, plasa Oltul-d.-j.; e compusă din 4 cătune: Mrenești, Crețeni, Măgureni și Carcadiești. Numele săŭ vine de la familia Crețu. Este situată pe văile: Pești̯eana, Negropița și Mamul, la 60 kil. departe de capitala județuluĭ și $4^1/_2$ kil. de a plășeĭ.

Găsindu-se urme de bordeie prin unele locurĭ despădurite și izolate, se presupune că o parte din comuna Crețeni ar fi fost situată pe valea Geamăna.

Are o populație de 388 familiĭ, saŭ 1841 suflete (998 bărbațĭ și 843 femeĭ), dintre carĭ 31 familiĭ țiganĭ, carĭ locuesc în 378 case și 5 bordee.

Sunt 407 contribuabilĭ.

In comună sunt 4 bisericĭ: una, în cătunul Mrenești, de lemn, construită de Ieromonahul Rafael, la anul 1781 (data după clopot); a doua, în cătunul Măgureni, reparată în 1888, și cele-l'alte două în Crețeni: una, de lemn, aproape în ruină, fără inscripție și alta, de zid, fondată, la anul 1826, de Popa Șerban.

Locuitoriĭ se ocupă cu cultura viilor. Eĭ desfac vinurile în orașele: Craiova, Caracal, Corabia, Slatina și Măgurele.

In comună sunt 12 meșteșugarĭ, dulgherĭ și tîmplarĭ.

Vite sunt: 14 caĭ, 421 boĭ, 400 vacĭ, 82 capre, 782 oĭ, 654 porcĭ.

Locuitoriĭ din cătunul Crețeni și Mrenești sunt moșnenĭ; iar ceĭ din Măgureni și Carcadiești s'aŭ împroprietărit la 1864 pe 93 hect. (40 împroprietăriți).

Școala datează în comună de la 1881; este frecuentată de 41 copiĭ (37 băeți și 4 fete) din numărul de 266 copiĭ (146 băeți și 120 fete). Știŭ carte 215 bărbațĭ și 7 femeĭ. Cu întreținerea școaleĭ, statul cheltuește anual leĭ 1200,60.

Se cultivă aci și gîndaciĭ de mătase.

Sunt 41 stupĭ cu albine.

Țuică se fabrică anual până la 700 decal. Toată comuna se întinde pe o suprafață de 4000 hect. Porumb, grîŭ și orz se cultivă până la 600 kilogr.

Șoselele numite: Drăgășani-Glăvile și Drăgășani - Măciuca, înlesnesc comunicația între comuna Sutești și Drăgășani (la S.) și între com. Izvorul, Nemoiul, Amărești și Gușoeni (la N.)

Veniturile comuneĭ se urcă la 1850 leĭ anual și cheltuelile la 1690 leĭ.

E brăzdată la V. de dealurile Geamăna și Pietroasa și la E. de dealurile Țuțuveica și Cotroceni.

E udată de văile: Geamăna, Pești̯eana, Negropița și Mamul.

Se mărginește cu com. Ușureĭ, Mădulari, Mitrofani și Sutești.

Crețeni, *sat*, în jud. Vîlcea; face parte din com. rur. Crețeni, pl. Oltul-d.-j.

Are o populație de 810 locuitorĭ (422 bărbațĭ și 388 femeĭ), iar ca populație școlară 132 copiĭ (71 băeți și 61 fete), din carĭ urmează 20 la școală (17 băeți și 3 fete).

Aci sunt 2 bisericĭ: una de lemn, aproape în ruină, fără inscripție și alta de zid, fondată la anul 1826, de Popa Șerban, cu următoarea inscripție:

«Această sfîntă biserică, cu hramul Sf. Ion Botezătoiul, s'a zidit cu ajutorul dumnezeesc la anul 1826 de Popa Șerban, cu a căruĭ cheltuială și osîrdie s'a sfîrșit la luna Decembre, ziua 4.»

Locuitoriĭ acestuĭ cătun sunt moșnenĭ.

Crețeni. (Vezĭ Bîrjoveni, sat, în jud. Neamțu).

Crețeni, *veche numire* a satuluĭ Măgureni, jud. Ialomița, pl. Borcea.

Crețeni, *deal*, în raionul comuneĭ Crețeni, jud. Vîlcea, plasa Oltul-d.-j., pe care se cultivă 359 hect. și 50 ariĭ vie.

Crețeni, *loc*, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., de pe teritoriul com. Ciumași.

Crețești, *com. rur.*, jud. Fălciŭ, numită din vechime Chiriițești, după cum rezultă dintr'un hrisov de la 1630 a luĭ Alexandru-Vodă, fiul luĭ Radu-Vodă. Se află cam în centrul pl. Crasna în partea despre N.-E., cu o populație de 344 fam., sau 1377 sufl. și 370 contrib. Este formată din două sate: Crețești-d.-j. și Crețești-d.-s.

Are două bisericĭ, o școală și o stație de cale ferată. Se află situată sub dealul Lohanul în apropiere de orașul Huși, și este udată în partea de V., pe hotar de pîrîul Lohana.

www.dacoromanica.ro

Vite mari cornute sunt 614: oĭ, 1348; caĭ, 65; rîmătorĭ, 131.

Creţeşti, *cătun*, reşedinţa com. Ţicleni, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, situat pe deal şi parte pe albia pîrîuluĭ Tomiţa.

Are o suprafaţă de 600 hect., din care 265 hect. arabile, 5 hectare vie, 12 hectare prunet, iar restul păşune, pădure şi tufăriş.

Populaţia este de 135 fam., saŭ 560 sufl., din carĭ 60 contrib.

Locuitoriĭ sunt moşneni şi se ocupă cu creşterea vitelor; locuitoriĭ posedă: 52 pluguri, 80 care cu boĭ, 15 stupĭ, 344 vite marĭ cornute, 380 oĭ, 274 capre, 422 rîmătorĭ şi 24 caĭ.

Comunicaţia se face: printr'o şosea comunală ce traversează cătunul şi care-l pune în comunicaţie la S. cu cătunul Tunşi, iar de aci spre S.-V. cu Ţicleni; printr'un drum de care, care-l leagă în partea sa despre E. cu Petreşti-d.-s.; printr'o şosea vecinală care pune în comunicaţie Petreşti-d.-s. cu Peşteana-d.-s. prin Ţicleni.

Este: 1 şcoală, fondată la anul 1859 şi frecuentată de 48 elevĭ şi 1 elevă, din 53 înscrişĭ; o biserică fondată la anul 1690 şi refăcută a 4-a oară la 1882, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

In cătun se mai găsesc: 2 morĭ pe apă şi 1 cu boĭ; 18 fîntînĭ.

Creţeşti, *sat*, jud. Ilfov, pl. Sabarul; face parte din com. rur. Creţeşti-Sinteşti. Este situat la S. de Bucureştĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Sabarul. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1189 hect., cu o populaţie de 1283 locuitorĭ.

Statul are 700 hect. şi cultivă prin arendaşiĭ săĭ 500 hect. (4 sterpe, 96 izlaz şi 100 pădure). Locuitoriĭ aŭ 489 hect., din carĭ cultivă 464 hectare (18 rămîn sterpe, 7 vie). Aci este o fabrică de rahat.

Are o biserică, cu hramul Sf. Treime, deservită de 3 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ, o şcoală mixtă frecuentată de 13 elevĭ şi 1 elevă, cu întreţinerea căreia statul şi comuna cheltuesc anual 1699 leĭ. Localul construit de judeţ, e în stare bună. In cercul satuluĭ e 1 moară de apă, 1 povarnă, 1 maşină de treerat cu aburĭ, 2 poduri stătătoare.

Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 436 şi al celor micĭ de 1171.

Creţeşti, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-de-Sus, ţine de com. rur. Husnicioara.

Creţeşti, *mănăstire*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Breasta, satul Creţeşti; e în ruină; se crede că a fost fondată de haiducĭ, din timpurĭ foarte vechĭ.

Creţeşti, *staţie de dr. d. f.*, jud. Fălciŭ, pl. Crasna, cătun. Creţeşti, pe linia Crasna-Huşi, pusă în circulaţie la 25 Iulie 1888. Se află între staţiile Oltenesti (8.1 kil.) şi Dobrina (6.9 kil.) Înălţimea de asupra nivelului mării de $134^{m}\cdot62$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 36500 leĭ, 85 banĭ.

Creţeşti, *deal*, ramură ce se întinde din dealul care înconjoară în partea de E. com. Creţeşti, jud. Fălciŭ, pl. Crasna şi se lasă între satele: Creţeşti-d.-j. şi Creţeşti-d.-s.

Creţeşti, *moşie*, a statuluĭ, jud. Ilfov, pendinte de biserica Sf. Ion din Bucureştĭ; s'a arendat pe periodul 1886/96, împreună cu Zbîrcea, cu 33,927 leĭ anual.

Creţeşti, *trup* de moşie, a statuluĭ, jud. Olt; vezĭ Vatra-Schitului-Greci.

Creţeşti-de-Jos, *sat*, în partea de S. a comuneĭ Creţeşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ. E situat între pîrîul Lohanul la V. şi dealurile acoperite cu pădurĭ, despre E.; despărţit de Creţeşti-d.-s. prin dealul Creţeşti, iar despre V. prin un mic şes. Are o populaţie de 150 familiĭ, saŭ 599 suflete şi 170 contribuabilĭ. Are o biserică, în centrul satuluĭ.

In şesul dintre ambele sate se află primăria, şcoala şi gara căeĭ ferate, care trece la Huşi.

Satul Creţeşti, se vede după un document dat Episcopieĭ de Antonie Rosetti Vodă, ar fi fost populat cu coloniĭ din ţărĭ străine; iar maĭ din vechime a fost răzăşesc. Cu timpul, uniĭ răzeşĭ făcînd danie Episcopieĭ pămînturile lor, iar de la altiĭ cumpărîndu-se, satul a devenit proprietatea Episcopieĭ, şi după secularizare, a statuluĭ.

Creţeşti-de-Sus, *sat*, în partea de N. a com. Creţeşti, plasa Crasna, jud. Fălciŭ, situat între pîrîul Lohan la V. şi dealul Vlăcinoasa la E. Acest sat împreună cu satul Creţeşti-d.-j. formează un trup de moşie, proprietatea statuluĭ. Are o populaţie de 194 familiĭ, saŭ 778 suflete şi 200 contribuabilĭ. Biserică ce se află în sat, e zidită la 1860.

Creţeşti-Sinteşti, *com. rur.*, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată la S. de Bucureşti, lîngă rîul Sabar,

www.dacoromanica.ro

16 kil. departe de București. Stă în legătură cu Străini-Dobreni și Jilava prin șosele vecinale.

Se compune din satele: Crețești, Copăceni-Sf.-Ioan și Sintești; cu o populație de 2636 locuitorĭ, carĭ locuesc în 548 case și 47 bordee.

Se întinde pe o suprafață de 3237 hect. Statul, moștenitoriĭ Costaforu, Oteteleșanu, Al. Triandafil, T. Eliade și C. Marinescu, aŭ 2176 hect. și locuitoriĭ 1061 hect.

Proprietariĭ cultivă 1390 hect. (5 sterpe, 346 izlaz, 435 pădure), iar locuitoriĭ 1014 hect. (40 sterpe, 7 vie).

Comuna numără 562 contrib., cu un budget de 8251 leĭ la venituri și 6746 leĭ la cheltueli. In anul 1885 eraŭ 579 contrib.

In comună sunt 2 biserici (la Crețești și Sintești), 2 școli mixte, 2 morĭ de apă, 2 poverne, 1 mașină de treerat, 2 poduri.

Numărul vitelor marĭ e de 1196 (344 caĭ și epe, 540 boĭ, 258 vacĭ și viteĭ, 14 taurĭ, 40 bivolĭ și bivolițe) și al celor micĭ de 2359 (83 porcĭ, 2276 oĭ).

Dintre locuitorĭ, 621 sunt plugarĭ, 21 aŭ diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 391 pluguri, 298 cu boĭ, 93 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 430 care și căruțe: 299 cu boĭ și 113 cu caĭ.

Locuitorĭ împroprietăriți sunt 291 și neîmproprietăriți 363.

Comerciul se face de 12 cîrciumarĭ.

S'au stabilit în comună 4 străinĭ.

Crețești-Zbîrcea, *pădure*, a statuluĭ, jud. Ilfov, în întindere de 205 hect., pendinte de comuna Crețești, pl. Sabarul.

Crețeștilor (Dealul-), *deal*, pl. Dumbrava-d.-s., com. Breasta, jud. Dolj; e înalt de aproape 50 m. acoperit cu iarbă; pe el pasc vitele satelor din jur.

Creți, *sat*, face parte din com. rur. Poborul, plasa Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populație de 339 locuitorĭ. Aci e o biserică construită din noŭ.

Crețieni, *vale*, spre V. de satul Brusturi, jud. Suceava, numită ast-fel de la cîțĭ-va Ardeleni cu această familie, fugițĭ de cătane și statorniciți aci de vre-o 100 anĭ în urmă.

Crețiĭ (Grindul-), *deal* și *măgură*, la S. de balta Potelul, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați.

Crețoaia, *deal*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Dămienești, spre S. de satul Dămienești.

Crețoaia, *pîrîŭ*, ce curge prin jud. Roman, pl. Fundul, com. Dămienești. Izvorește de la N.-E. de satul Pădureni. Curge de la N.-E. către S.-V. și udă satele Pădureni, Călugeni, trece pe la E. de satul Dămienești și se varsă în rîul Siret de a stînga la satul Drăgești, după ce a primit în sine pe dreapta pîrîul Răcea și pe stînga pe pîrîul Poenele-d.-j. la satul Pădureni.

Crețul, *sat*, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Ciocănești, plasa Snagovul. Se întinde la V. de Ciocănești, pe malul drept al rîuluĭ Ciorogîrla, în fața satuluĭ Urziceanca. Cade la extremitatea județuluĭ, spre județul Dîmbovița.

Suprafața luĭ totală e de 391 hect., cu o populație de 201 locuitorĭ. Epitropia bisericeĭ Amza din București are 245 hect., din carĭ cultivă prin arendașiĭ săĭ numaĭ 60 hect. (35 sterpe, 150 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul afară de 7 hect. carĭ rămîn sterpe. Are 1 pod.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 142 și al celor micĭ de 199.

Crețul, *deal*, județul Bacăŭ, pl. Trotușul, comuna Bogdănești; face parte din șira dealurilor ce despart apele Slănicul și Oituzul.

Crețul, *movilă*, pe teritoriul satuluĭ Știubeeni, com. cu același nume, pl. Bașeul, jud. Dorohoiu.

Crețul, *deal cu viĭ*, în com. rur. Oprișorul, pl. Cîmpul, jud. Mehedinți.

Crețul, *pădure*, în com. Mogoșești, pl. Stavnicul, jud. Iași. E proprietatea statuluĭ.

Crețul, *pîrîaș*, jud. Bacăŭ, plasa Trotușul, com. Bogdănești, care curge pe limita satelor Satul-Noŭ și Pîrgărești. Izvorește în muntele Croșna și se varsă, d'a dreapta, în Trotușul.

Crețuleasca. (Vezĭ Crivina, comună rurală, jud. Prahova).

Crețuleasca, Vadul-Stanchiĭ, sau Giulea, *cătun*, în județul Vlașca, pendinte de com. Corbĭ-Ciungi. Vezĭ Vadul-Stanchiĭ.

Crețuleasca, *numire* dată *moșieĭ* Mărunțișul, din com. Mărunțișul, jud. Buzăŭ, după vechea eĭ proprietară Ana Crețulescu.

Crețuleasca, *moșie*, în com. Amarul, căt. Miroși, jud. Buzău, proprietatea bisericeĭ Crețulescu, din București. Are ca 600 hect.,

www.dacoromanica.ro

din care 420 arabile, 20 fîneață, 100 izlaz, restul sterp; se cultivă mult orz și porumb.

Creţuleasca, *locuință izolată*, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Creţuleasca, *moșie*, pe care, la anul 1864 s'aŭ împroprietărit parte din loc. comuneĭ Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Creţuleasca, *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Boldești, se scurge în lacul Boldești.

Creţuleasca, *vale*, în jud. Vlașca, ce vine din Baciŭ, dă în Valea-Sericiuluĭ pe proprietatea Fetele, pendinte de com Blejești.

Creţuleşti, *com. rur.*, pl. Znagovul, jud. Ilfov. E situată la N. de București lîngă rîul Colintina, 26 kil. departe de București.

Se compune din satele: Creţuleşti-Cantacuzino, Creţuleşti-Fălcoianu, Creţuleşti-Mănăstirea, Creţuleşti-Samurcaşĭ, cu o populație de 981 locuitorĭ, carĭ locuesc în 231 case.

Se întinde pe o suprafață de 3016 hect. D-na Luxița Cantacuzino, (astăzĭ d-nul George Gr. Cantacuzin) Maria Ștefanopolu, Epitropia bisericeĭ Creţulescu din București și D-l I. Zaharescu aŭ 2441 hect. și loc. 575 hect.

Proprietarii cultivă 1547 hect. (88 sterpe, 216 izlaz și 590 pădure). Locuitoriĭ cultivă 522 hect. (33 sterpe și 20 izlaz).

Comuna numără 176 contrib., avînd un budget de 3564 leĭ la venitурĭ și 3530 leĭ la cheltuelĭ. In anul 1885 eraŭ 159 contrib.

In comună sunt 2 bisericĭ (la Creţuleşti-Fălcoianu și Creţuleşti-Mănăstirea); 1 școală mixtă; 1 baltă.

Numărul vitelor marĭ e de 433 (91 caĭ și epe, 10 armăsarĭ, 206 boĭ, 187 vacĭ și viţeĭ, 25 taurĭ, 14 bivolĭ și bivolițe) și al celor micĭ de 815 (25 capre, 215 porcĭ și 575 oĭ).

Dintre locuitorĭ, 149 sunt plugarĭ, 2 meseriașĭ, 43 aŭ diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 74 pluguri: 66 cu boĭ și 8 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 138 care și căruțe: 96 cu boĭ și 42 cu caĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ 163 și neîmproprietăriţĭ 40.

Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

S'aŭ stabilit în comună 13 străinĭ.

Creţuleşti, *sat*. V. Linia-Mare.

Creţuleşti, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Cobia, căt. și com. Mătăsarul. Are preste 18000 arĭĭ pădure, împreună cu căt. Odaia-Turculuĭ.

Creţuleşti, *vale*, în com. Ocnele-Marĭ, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, se varsă în Rîul-Sărat, care udă com. Ocnele-Marĭ.

Creţuleşti-Cantacuzino, *sat*, județul Ilfov, face parte din com. rur. Creţuleşti, plasa Znagovul. Este situat la N. de pădurea Rîioasa. Pe la S. trece calea ferată și calea națională București-Pitești.

Se întinde pe o suprafață de 750 hect., cu o populație de 153 locuitorĭ.

D-nul Gh. Gr. Cantacuzino are 609 hect. și loc. 141 hect. Proprietarul cultivă 438 hect. (50 sterpe, 11 izlaz și 110 pădure). Locuitoriĭ rezervă 6 hect. pentru fineţe.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 105 și al celor micĭ de 220.

Acest sat s'a înființat, după cum spun locuitoriĭ, pe la anul 1680.

Creţuleşti-Fălcoianu, *sat*, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Creţuleşti, pl. Znagovul. Este situat la N. de București, pe malul drept al rîuluĭ Colintina, lîngă pădurea Rîioasa. Pe la S. trece calea ferată și calea națională București-Pitești.

Acest sat, după cum spun bătrîniĭ, s'a înființat la anul 1770 de Constantin Samurcaș.

Aci este reședința primărieĭ.

Se întinde pe o suprafață de 750 hect.; cu o populație de 383 locuitorĭ.

D-na Maria Ștefanopolu are 597 hect. și locuitoriĭ 153 hect. Proprietarul cultivă 372 hect. (10 sterpe, 75 izlaz și 140 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul, afară de 10 hect. carĭ rămîn sterpe.

Are o biserică, cu hramul Sf. Ștefan, deservită de 1 preot și 2 cîntăreţĭ; o școală mixtă frecuentată de 22 elevĭ și eleve, cu întreținerea căreia se cheltuește de stat și comună anual 1468 leĭ.

Localul s'a construit de județ în anul 1889. Aci e o baltă.

Comerciul se face de 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 206 și al celor micĭ de 190.

Creţuleşti-Lipovățul, *sat*, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Ștefănești-Lipovățul, pl. Dîmbovița. Este situat la V. de Ștefănești-d.-j., pe malul drept al văieĭ Pasărea, format din 2 trupurĭ: Creţuleşti și Lipovățul.

Se întinde pe o suprafață de 762 hect. Are o populație de 152 locuitorĭ. D-l Stancu R. Becheanu are 652 hect. și locuitoriĭ 110 hect.

Proprietarul cultivă 400 hect.

www.dacoromanica.ro

(57 izlaz, 2 vie, 193 pădure). Locuitorii rezervă 25 hect. pentru izlaz.

Are o biserică cu hramul Sf. Impărați, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă frecuentată de 17 elevi și 7 eleve, cu întreținerea căreia statul cheltuește anual 1404 lei. Localul școalei s'a oferit gratuit de d-l St. Becheanu.

Comerciul se face de 1 cîrciumar. Are un helești.

Numărul vitelor mari e de 115 și al celor mici de 245.

Crețulești - Mănăstirea, (Rebegești), *sat*, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Crețulești, pl. Znagovul. Este situat la N. de pădurea Rîioasa. Pe la S. trece calea ferată și calea națională București-Pitești.

Se întinde pe o suprafață de 756 hect., cu o populație de 178 locuitori.

Epitropia Bisericei Crețulescu din București are 646 hect. și locuitorii 110 hect. Proprietarul cultivă prin arendașii săi 381 hect. (20 sterpe, 45 izlaz, 200 pădure). Locuitorii rezervă pentru izlaz 7 hect.

Are o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor mari e de 96 și al celor mici de 92.

S'au stabilit în sat 8 străini.

Acest sat s'a înființat de călugări la anul 1752.

Crețulești-Samurcași, *sat*, jud. Ilfov, face parte din com. rur. Crețulești, pl. Znagov. Este situat la S. de Fălcoianul, pe malul drept al rîului Colintina, lîngă pădurea Rîioasa. Pe la S. trece calea ferată și calea națională București-Pitești.

Se întinde pe o suprafață de 760 hect. Are o populație de 267 locuitori.

D-l I. Zaharescu are 589 hect. și locuitorii 171 hect. Proprietarul cultivă 355 hect. (8 sterpe, 86 izlaz și 140 pădure). Locuitorii cultivă tot terenul, rezervînd 7 hect. pentru izlaz.

Comerciul se face de 3 cîrciumari. S'au stabilit în sat 4 străini.

Numărul vitelor mari e de 121 și al celor mici de 313.

Acest sat, după cum spun bătrînii, s'a înființat la anul 1770 de Const. Samurcași.

Crețului (Bejenarii-), *vechiu sat*, în jud. Buzău, comuna Amarul, care a dat naștere cătr. Mirosi.

Crețului (Valea-), *vale*, jud. Muscel, com. Purcăreni, pl. Rîul-Doamnei.

Crețului (Zarea-), *localitate*, frumos situată in partea de V. a com. Oncești, pl. Stănișcști, jud. Tecuci.

Crevedia, *com. rur.*, pl. Znagovul, jud. Ilfov. E situată la N.-V. județului, 27 kil. departe de București.

Se compune din satele: Crevedia-d.-s., Crevedia-d.-j., Cocani și Dîrza. Are o populație de 1272 locuitori, cari locuesc în 324 case.

Suprafața totală a comunei e de 3182 hect. Proprietarii au 2478 hect., din cari cultivă 926 hect. (rezervînd 182 hect pentru izlaz, 1380 pădure). Locuitorii au 700 hect., din cari cultivă 650 hect. (54 rămîn sterpe).

Comuna numără 289 contrib.; cu un buget de 4508 lei la venituri și 4419 lei la cheltuieli. In anul 1885 erau 245 contribuabili.

Dintre locuitori 198, sunt plugari, 20 au diferite profesiuni.

Arătura se face cu 120 pluguri: 105 cu boi și 15 cu cai.

Locuitori au 222 care și căruțe: 189 cu boi și 33 cu cai.

Numărul vitelor mari e de 863 (128 cai și epe, 4 armăsari, 436 boi, 290 vaci și viței, 5 bivolițe) și al celor mici de 1405 (357 porci și 1048 oi).

Locuitorii împroprietăriți 144 și neîmproprietăriți 156.

In comună sunt 3 biserici (la Crevedia-d.-j., Cocani, și Dîrza) și o școală rurală mixtă.

In ziua de Sf. Treime se face aci un tîrg de mărunțișuri și băuturi spirtoase.

Comerciul se face de 8 cîrciumari și 1 hangiu.

Crevedia (Păduroaica), *pădure*, de 1380 hect., jud. Ilfov, pl. Znagovul, la N.-V. județului. Se întinde între comunele Crevedia și Cocani.

Crevedia, *vale*, în jud. Vlașca, ce vine din sus de moșia Crevedia, a Sfîntului-Gheorghe-Nou și dă în Drîmbovic.

Crevedia, sau Baronul, *vale*, în jud. Vlașca, pe proprietatea Vadul-Stanchii, vine din Corbi-Mari și dă în Neajlovul.

Crevedia-de-Jos, *sat*, jud. Ilfov, plasa Znagovul, face parte din com. rur. Crevedia. Este situat la N.-V. județului, pe malul stîng al laculuï Zmeul, format din rîul Colintina. Prin sat trece șoseaua județeană București - Tîrgoviște și, spre E., calea ferată București-Ploești.

Aci este reședința primăriei. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o moară de apă; 1 helești; 1 pod peste Colintina; o școală mixtă, frecuentată de 28 elevi și 6 eleve, cu

www.dacoromanica.ro

întreţinerea căreia statul şi comuna cheltuesc 1837 leĭ anual.

Se întinde pe o suprafaţă de 706 hect., cu o populaţie de 283 locuitorĭ.

D-luĭ N. Ştefănescu aparţin 506 hect. (188 hect. pădure şi 40 izlaz), iar locuitorilor, 200 hect.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 195 şi al celor micĭ de 212.

Crevedia-de-Sus, *sat*, jud. Ilfov, pl. Znagovul; face parte din com. rur. Crevedia. Este situat la N.-V. de Crevedia-d.-j., pe malul stîng al văieĭ Deşloaica, care izvoreşte din jud. Dîmboviţa şi trece prin pădurea cu acelaşĭ nume. Pe marginea de E. trece şoseaua judeţeană Bucureşti-Tîrgovişte.

Suprafaţa totală a satuluĭ e de 1452 hect., cu o populaţie de 353 locuitorĭ.

D. G. G. Cantacuzino, proprietarul, are 1250 hect. şi locuitorii 202 hect.

Proprietarul rezervă 75 hect. pentru izlaz; 950 sunt pădure.

Are o baltă; 1 pod stătător. Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 180 şi al celor micĭ de 542.

Crevedia-Mare, sau **Crevedia-Şuţuluĭ**, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din cătunele: Crevedia-Şuţuluĭ, Crevedia-Sf.-Gheorghe saŭ Crevedia-Mică, Crevedia-Stavropoleos şi Sicarul, situate pe ambele coaste ale văieĭ Neajlovul.

Această comună este departe de Bucureşti de 32 kil., de Giurgiŭ, de 60 kil. şi de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ, de 25 kil.; la cea d'întîiu merge prin Malul-Spart, iar la Giurgiŭ merge prin Obedeanca.

In 1887 eraŭ 987 sufl., din carĭ 195 contribuabilĭ.

Budgetul comuneĭ pe 1886 era la venituri 5490 leĭ şi la cheltuelĭ 4046 leĭ. Pe 1887 era la venituri 4104 leĭ şi la cheltuelĭ 2798 leĭ.

In această comună sunt 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 dascălĭ: o biserică în Crevedia-Mare saŭ a Şuţuluĭ şi a doua în Crevedia-Sf.-Gheorghe saŭ Crevedia-Mică.

Ambele ţin de parohia Crevedia-Mică.

Este o şcoală mixtă, cu 5 clase, condusă de un învăţător. In 1888 aŭ urmat aci 41 băeţĭ şi 9 fete, din numărul de 54 băeţĭ şi 38 fete în vîrstă de şcoală.

Vite sunt: 490 boĭ şi vacĭ, 78 caĭ, 870 oĭ şi capre şi 392 rîmătorĭ.

Pădurea de pe proprietatea Crevedia-Şuţuluĭ este de 150 hect.

In această comună sunt: pădurea Crevedia-Sf.-Gheorghe, de 225 hect. şi pădurea Crevedia-Stavropoleos, de 117 hect., ambele proprietăţĭ ale statuluĭ, dependinte de ocolul silvic Cîrtojaŭi.

Maĭ este pădurea Sicarul saŭ Priboiul, a Eforieĭ Spitalelor Civile, în suprafaţă de 382 hect.

Sunt 3 morĭ pe apa Neajlovuluĭ.

Locuitoriĭ acesteĭ comuniĭ se ocupă maĭ mult cu transporturĭ şi cu exploatare de lemne, atît din pădurile din această comună cum şi din acelea ce se află pe proprietatea învecinată, Căscioarele.

In această comună sunt 7 cîrciumĭ. Fie-care din cătune are casă, pătule şi magaziĭ necesare exploatăriĭ moşieĭ.

Pe aci trece şoseaua din valea Neajlovul, care duce la Corbi-Marĭ, în sus, şi la Obedeni, în jos. Această şosea maĭ duce la Bucureşti pe la Malul-Spart, prin pădurea Căscioarele. Acestea sunt şosele judeţene în bună stare, bine întreţinute.

Crevedia-Mare saŭ **Crevedia-Suţu**, *cătun*, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, situat pe coasta stîngă a apeĭ Neajlovuluĭ, în vecinătate cu Căscioarele ale statuluĭ.

Moşia are un venit anual de aproape 20000 leĭ.

Are o suprafaţă de 1100 hect., din care s'a dat la 75 locuitorĭ 225 hect.; o pădure în întindere de 150 hect.

In cătun este o biserică zidită la 1856, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală comunală; o moară pe apa Neajlovuluĭ; 1 han şi 2 cîrciumĭ.

Crevedia-Mică saŭ **Sf.-Gheorghe**, *moşie*, jud. Vlaşca, numită ast-fel, căcĭ aparţinea înainte de secularizare m-reĭ Sf. Gheorghe.

Este situată pe partea stîngă a văeĭ Neajlovuluĭ, maĭ spre V. de Crevedia-Suţu.

Suprafaţa întreagă a moşieĭ este de 580 hect., din care s'a dat la 45 locuitorĭ, împroprietăriţĭ după legea rurală din 1864, suprafaţa de 150 hect. Suprafaţa pădureĭ este de 225 hect.

Restul de 205 hect. rămîne pămînt de cultură.

Venitul acesteĭ moşiĭ este de 5500 leĭ.

Crevedia-Stavropoleos, *cătun*, în jud. Vlaşca, pendinte de com. Crevedia-Mare, foastă a mănăstireĭ Stavropoleos, şi care apoĭ, la secularizarea averilor mănăstireştĭ, a devenit proprietatea statuluĭ, care a vîndut-o d-luĭ Zădăriceanu, rezervîndu-şĭ pădurea în suprafaţa de 117 hect.

www.dacoromanica.ro

Este lipită cu Crevedia-Zădăriceanu şi cu pădurea Cîrtojani, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Neajlovul. Suprafaţa totală a fost de 400 hect. S'a dat la 30 locuitorĭ împroprietăriţĭ după legea rurală, 90 hect.

Crevenicul-Mare saŭ **Crevenicul-Colfeasca**, *com. rur.*, compusă din Coşoaia şi Crevenicul-Mare, plasa Glavaciocul, jud. Vlaşca. Este situată pe dealul şi valea Glavaciocul, care trece pe la hotarul de N.-E. al satuluĭ Crevenicul-Colfeasca. De această comună ţin cele 2 trupurĭ de moşie nelocuite ale moştenitorilor luĭ P. Mareş ce se numesc Colfeasca-Văcăreşti şi Colfeasca-Ghimbăşeasca.

Are o populaţie de 1346 locuitorĭ; 243 contribuabilĭ.

Veniturile comuneĭ aŭ fost pe anul 1886 de 8875 leĭ, iar cheltuelile de 7057 leĭ; pe anul 1887 aŭ fost de 3629 leĭ, iar cheltuelile de 3451 leĭ.

In 1877 s'a arat în întreaga comună 2100 hect. semănîndu-se diferite cereale.

Această comună are două biserecĭ: una în Coşoaia, şi alta în Colfeasca sau Crevenicul-Mare, deservite de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ. Ţin de parohia Crevenicul-Mare.

Aci este o şcoală mixtă, făcută de zid şi învelită cu fĭer; are 2 clase şi e condusă de un învăţător. In anul 1888 a fost frecuentată de 34 băeţĭ şi 21 fete, din 39 băeţĭ şi 27 fete în vîrstă de şcoală.

Este departe de Bucureşti de 40 kil., de Giurgiŭ de 58 kil., de Alexandria de 32 kil., iar de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ, de 13 kil.

Crevenicul-Mare saŭ **Colfeasca**, *cătun*, în jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul. Se numeşte Crevenicul-Mare ca să se deosebească de Crevenicul cel-l'alt, numit odinioară Crevenicul-Mic, şi acum Rădulescu, după numele principaluluĭ moştean. E compusă din moşteniĭ-Colfeşti şi Tomuleşti. O parte mare aparţine moştenitorilor luĭ Petre Mareş, împreună cu trupurile nelocuite Ghimbăşeasca şi Văcăreasca.

Suprafaţa totală a acesteĭ moşiĭ, cu toate trupurile, este de 1415 hect.; s'a împroprietărit la 1864 pe pămîntul d-luĭ Mareş 54 locuitorĭ, carĭ aŭ luat 209 hect.

Venitul anual al întregeĭ moşiĭ se poate socoti la 30000 leĭ.

Aci este o biserică de zid, cu hramul Sf. Nicolae, construită la anul 1854, în piscul dealuluĭ Glavaciocul, de către Nicolae Colfescu, fost proprietar; este deservită de un preot şi un dascăl.

Şcoala comunală este zidită în anul trecut de către locuitorĭ.

Prin vale trece Glavaciocul despre N.-E. satuluĭ. Pe piscul dealuluĭ Glavaciocul sunt aşezaţĭ moşteniĭ-Tomuleşti carĭ ţin tot de acest sat.

In vale este şoseaua judeţeană ce duce la Giurgiŭ prin satul Mereni; iar chiar pe aci trece drumul ce duce de la Bucureşti la Alexandria şi Ruşi-de-Vede. Este un han mare ce servea de staţie trăsurilor ce circulaŭ pe acest drum înainte de a se face liniile ferate.

Vite sunt: 420 boĭ, bivolĭ şi vacĭ, 72 caĭ, 220 rîmătorĭ şi 845 oĭ.

Crevenicul-Rădulescu, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Glavacioculuĭ, situată pe malul drept al Glavacioculuĭ, cam în mijlocul plăşeĭ. Moşia aparţine d-luĭ Petre Rădulescu şi o mică parte la 3 moşteniĭ; are o suprafaţă de 1500 hect.

La 75 locuitorĭ împroprietăriţĭ la 1864, conform legeĭ rurale, li s'a dat o suprafaţă de 225 hect.

Are o pădure în suprafaţă de 160 hect.

Această comună este departe de Bucureşti de 48 kil., de Giurgiŭ de 58 kil.; iar de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ, de 14 kil.

Trece pe aci apa Glavaciocul care o desparte de Tămăşeşti şi Spînenşti.

In 1886 aŭ fost aci 518 locuitorĭ, din carĭ 114 contribuabilĭ.

Budgetul comuneĭ pe 1886 avea la venitурĭ 4093 leĭ, iar la cheltuelĭ de 2537, iar pe 1887 avea la venitурĭ 2019 leĭ, iar la cheltuelĭ 1491 leĭ.

Are o biserică, făcută la 1856 de proprietar, împreună cu ceĭ-l'alţĭ locuitorĭ; este deservită de un preot şi un dascăl. Depinde de parohia Crevenicul-Mare.

Moşia s'a estimat fără pădure, de Creditul Funciar Rural din Bucureşti, la suma de 180000 leĭ.

Vite sunt: 540 boĭ şi bivolĭ, 72 caĭ, 3450 oĭ şi capre, 620 rîmătorĭ.

Sunt în com. 4 cîrciumĭ.

Este o moară pe apa Glavacioculuĭ, care funcţionează numaĭ cînd vin apele marĭ.

Cricovelul, *lac*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, lîngă satul Jilavele.

Cricoveni, se numeşte *partea de S. a com.* Ghirdoveni, judeţul Prahova, pl. Teleajenul.

Cricovul, *plasă*, jud. Prahova.

www.dacoromanica.ro

Se mărgineşte la E. cu judeţul Buzău, de care se desparte printr'o linie curbă dusă de la N. la S. şi care trece pe la E. comunelor: Vadul-Săpat, Fîntînelele şi Călugăreni.

La V. se mărgineşte cu plasa Tîrgşorul şi o parte din plasa Podgoria, de care se desparte printr'o linie curbă, care trece pe la V. de comunele: Inoteşti, Iordăcheanul şi Bucovul.

La N. se mărgineşte cu pl. Podgoria, de care se desparte printr'o linie trasă pe la N. de comunele Gornetul-Cricov şi Tătarul.

La S. se mărgineşte cu plăşile Crivina şi Cîmpul, de care se desparte printr'o linie dusă din judeţul Buzău (E.), până în plasa Tîrgşorul (V.), şi care trece pe la S. de comunele: Berceni, Coslegiul şi Colceagul.

Această plasă s'a împărţit în 12 parohii, avînd şi 23 filiale:

1. *Parohia Berceni,* cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din cătunele: Berceni-d.-s., Berească-d.-j. (Ploeştiori) şi Corlăţeşti, avînd ca filială biserica Sf. Nicolae.

2. *Parohia Coslegiul,* cu biserica parohială Sf. Impăraţi, compusă din cătunele: Dîrvari, Radila şi Pantazi, avînd ca filiale bisericile: Adormirea, Sf. Ion şi Sf. Treï-Ierarhï.

3. *Parohia Bucovul,* cu biserica parohială Sf. Treime.

4. *Parohia Gura-Văiei* (com. Valea-Călugărească), cu biserica parohială Izvorul-Tămăduireï, compusă din cătunele: Arva, Valea-Poeniï, Valea-Urseï şi Valea-Mantiï, avînd ca filială biserica Tăierea Capuluï Sf. Ioan.

5. *Parohia Valea-Popeï,* (comuna Valea-Călugărească), cu biserica parohială Buna-Vestire, compusă din cătunele: Valea-Călugărească, Rachieriï, Valea-Orleï şi Chiţorani (Bucovul), avînd ca filiale bisericile: Sf. Nicolae şi Sf. Stelian.

6. *Parohia Valea-Negovani,* (com. Valea-Călugărească), cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunele: Valea-Mieilor, Valea-Largă şi Scheaul, avînd ca filiale bisericile: Sf. Voevozï şi Inălţarea.

7. *Parohia Gornetul-Cricov,* cu biserica parohială Cuvioasa-Paraschivă, compusă din cât. Ţărculeşti, avînd ca biserică filială Cuvioasa-Paraschiva.

8. *Parohia Valea-Boului,* (comuna Gornetul-Cricov), cu biserica parohială, Sf. Impăraţi, compusă din cât. Coşorelele, avînd ca filială biserica Sf. Impăraţi.

9. *Parohia Ceptura,* cu biserica parohială Sf. Impăraţi, compusă din cât. Valea-Garduluï, avînd ca filială biserica Adormirea.

10. *Parohia Rotari,* (com. Ceptura), cu biserica parohială Adormirea, compusă din cât. Şoimescul şi Malul-Roşu, avînd ca filială biserică Sf. Nicolae.

11. *Parohia Albeşti-de-Mur,* (com. Albeşti), cu biserica parohială Sf. Voevozï, compusă din cât. Vadul-Păruluï şi Albeşti-Paleologul, avînd ca filiale bisericile: Sf. Ilie şi Adormirea.

12. *Parohia Călugăreni,* cu biserica parohială Inălţarea şi cu biserica filială Adormirea.

13. *Parohia Tomşani,* cu biserica parohială Sf. Voevozï, compusă din cât. Loloiasca, avînd ca biserică filială Sf. Nicolae.

14. *Parohia Tătarul,* cu birica parohială Sf. Voevozï.

15. *Parohia Măgura* (com. Tomşani), cu biserica parohială Adormirea, compusă din cât. Cioceni, avînd ca filială biserica Adormirea.

16. *Parohia Conduratul,* cu biserica parohială Sf. Impăraţi.

17. *Parohia Vadul-Sapat,* cu biserica parohială Sf. Voevozï şi Buna-Vestire.

18. *Parohia Colceagul,* cu biserica parohială Sf. Nicolae.

19. *Parohia Inoteşti,* cu biserica parohială Sf. Ioan.

20. *Parohia Fîntînelele-Maeili,* cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunele: Fîntînelele-Ungureni şi Bozieni, avînd ca filială biserica Adormirea.

21. *Parohia Iordăcheanul,* cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunele: Moceşti şi Plavia, cu biserica filială Sf. Nicolae.

Din punctul de vedere administrativ, plasa Cricovul se compune dintr'o comună urbană, Urlaţi, şi 17 comune rurale: Albeşti-de-Mur, Albeşti-Paleologul, Berceni, Bucovul, Călugăreni, Ceptura, Colceagul, Conduratul, Coslegiul, Fîntînelele, Gornetul-Cricovul, Inoteşti, Iordăcheanul, Tătarul, Somşani, Vadul-Săpat şi Valea-Călugărească. Cele mai puţin populate sunt: Albeşti-Paleologul, Fîntînelele, Berceni şi Conduratul.

Pămîntul plăşeï Cricovul, în partea de S.-V. şi E., prezintă o întinsă cîmpie, productivă în grîu, orz, ovăz, porumb, meiu, fasole şi secară.

Partea de N., fiind deluroasă, era acoperită cu viï, acum distruse de filoxeră. Azï abia se mai cultivă 5 hect. la Urlaţi.

Din timpul distrugereï viilor, locuitoriï din partea de N. a plăşeï se ocupă mai mult cu fabricarea ţuiceï şi cu transportul lemnelor şi păcureï din comunele vecine, iar restul locuitorilor din plasă se ocupă în special, cu agricultura şi creşterea vitelor.

Prin plasă trece rîul Cricovul-Sărat.

www.dacoromanica.ro

Cricovul, *pădure,* lîngă satul Alexeni, în pl. Cîmpuluĭ, județul Ialomița.

Cricovul, *pîrîŭ,* ce-ĭ maĭ zice și Cricovul-Dulce. Izvorește din județul Dîmbovița, din muntele Oborele, spre E. de Moroeni și Pietroșița, curge în jos prin plaiul Ialomița, trece prin raionul comunelor Urseiul și Vișinești, pe lîngă laturea estică a comuneĭ Colibași și apoĭ la comuna Ederile intră în jud. Prahova. De aci curge la vale prin jud. Prahova, trece pe lîngă mănăstirea, sau penitenciarul Mărgineni, tăind perpendicular șoseaua județeană Tîrgoviște-Ploești; primește în stînga sa, maĭ spre S. de com. Dărmănești pîrîul Prahovița, maĭ primește la vale, tot în stînga, un iaz de morĭ din Prahova, apoĭ la cătunul Băltița, com. Frosinul, iarăși se apropie de județul Dîmbovița și curge printre Dîmbovița și județul Prahova trecînd printre Cornești, din jud. Dîmbovița și Hăbu, din jud. Prahova, pînă ce, puțin la vale de Ochiul-Bouluĭ, cătun. com. Cătunul, se varsă în Ialomița, în partea stîngă, în fața com. Tătărăi.

Cricovul, *numire* ce se maĭ dă *pîrîuluĭ* Sărata, care se maĭ numește și Cricovul-Sărat, jud. Ialomița.

Cricovul-Dulce. Vezĭ Cricovul, pîrîŭ, jud. Dîmbovița și Prahova.

Cricovul-Mare saŭ **Cricovul-Sărat,** *pîrîŭ.* Incepe din muntele Fîntîna-Hoților, com. Cislăul, județul Buzăŭ, și primește afluențiĭ: Cricovul-Mic, Izvorul-Rece, Crăciuneasa, Butuceanca, Baba-Dobroaie, etc., apoĭ prin Valea-Budeĭ, ajunge la cătunul Crăciunești, unde ese din jud. Buzăŭ și trece în Prahova, pe la com. Sîngerul, pl. Podgoria. După ce udă comunele Apostolache, Urlați și Albesti își continuă drumul spre S., vărsîndu-se în rîul Prahova, la com. Adîncata, pl. Cîmpul.

In cursul săŭ, în județul Prahova, udă plășile: Podgoria, Cricovul și Cîmpul.

Cricovul-Mic, *pîrîŭ,* în comuna Cizlăul, jud. Buzăŭ. Izvorește din muntele Fîntîna-Hoților, puțin maĭ la N. de Cricovul-Mare și merge să se unească cu dînsul în cătunul Bîrlești.

Cricovul-Sec, *gîrlă,* jud. Prahova care acum 100 anĭ avea propria sa scurgere pe albia cunoscută și care pînă azĭ, și-a făcut scurgere în rîul Ialomița, cu mult maĭ la vale de cătunul Hăbudul.

De la Hăbudul pînă la Poenari-Burchiĭ, albia sa e puțin cunoscută, iar de aci către comuna Crivina, pl. Crivina, pe vechia albie sunt o mulțime de sorginți, care formează cursul acesteĭ gîrle pînă la vărsarea sa în rîul Prahova, spre N.-E. de com. Crivina.

Apa sa e curată, posedînd în tot cursul săŭ tot soiul de peștĭ bunĭ și gustoșĭ. Face, în curgerea sa, mulțime de zigzagurĭ, maĭ ales între comunele Crivina, Poenari-Apostolĭ și Gorgota.

Criglic, *vîrf de deal,* în județul Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comuneĭ rurale Parcheș. Este situat în partea nordică a plășeĭ și în cea vestică a comuneĭ, la 3 kil. spre V. de satul Parcheș, aproape de locul unde pîrîul Valea-Adîncă se aruncă în balta Saon. Poalele sale vestice se termină pe malul oriental al pîrîuluĭ Valea-Adîncă; cele estice merg pînă în satul Parcheș, ce e așezat pe dînsele, și chiar pînă în malul stîng al Văieĭ-Ogurluiuluĭ, cele nordice se confundă cu stufuĭ ce înconjoară balta Saon. Are înălțime de 64 metri; este punct trigonometric de observație de rangul 1-iŭ, dominînd asupra mănăstireĭ Saon, ce e la poalele sale, asupra satuluĭ Parcheș, și asupra drumuluĭ comunal Nicolițel-Parcheș. Este acoperit cu pășunĭ, iar poalele sale sunt păduroase.

Crihala, *mahala,* în com. rur. Slivilești, pl. Văilor, jud. Mehedinți.

Crihala, *pădure,* în jud. Mehedinți, plasa Ocolul-d.-s., com. rur. Bresnița, aproape de orașul Turnul-Severin, pădure în care orășeniĭ Severineni fac petreceri de vară.

Crihanul, *deal,* în jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j., de pe teritoriul com. Călugăra-Mare.

Crimăreasa, *vechiŭ pichet,* cu numărul 62, spre hotarul Moldoveĭ, pl. Marginea-d.-j., jud. R.-Sărat, la E. de com. Gologanul.

Crimineţuluĭ (Fundul-). (Vezĭ Fundul-Crimineţuluĭ, județul Putna).

Criminicioara, *lac,* în județul Ialomița, plasa Borcea, în insula Balta, pe teritoriul com. Cocargea.

Crimulești, *mahala,* în județul Tecuciŭ, pl. Berheciu, în partea de E. a satuluĭ Corni-d.-s.

Cripoasa, *baltă,* în jud. Dolj,

www.dacoromanica.ro

plasa Jiul-d.-j., comuna Căciulăteşti.

Cristea, *pîrîŭ*, izvoreşte dintr'un izvor mare, ce iese din coasta de V. a dealuluĭ Izvorul, din comuna Soleşti, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, numit şi Izvorul-luĭ-Cristea; curge spre V. şi, tăind în curmeziş şoseaua naţională Iaşi-Vasluiŭ, se varsă în pîrîul Vasluĕţul.

Cristea (Muchea-de-la-), *muche*, în jud. Buzăŭ, com. Ruşiavăţul, cătr. Muscelul-Ţigan.

Cristea (Valea-de-la-), *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Ruşiavăţul, cătr. Muscelul-Ţigan; se scurge în Valea-Ruşiavăţuluĭ.

Cristea - Marcovul, *iezer*, în jud. Suceava, satul Ruginoasa, format de pîrîul Dumbrăviţa şi avînd o suprafaţă de 4 prăjinĭ.

Cristeĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Tecuciu, situat la V. de satul Răchitoasa; se întinde spre N. comuneĭ Răchitoasa.

Cristescu, *iaz*, în jud. Dorohoiŭ, cu o suprafaţă de 6 hect., pe teritoriul satuluĭ Ibăneşti, com. cu acelaşĭ nume, plasa Prutul-d.-s.

Cristesea, *sat*, în jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, cătunul com. Cornești.

Cristeşti, *com. rur.*, situată în partea de N.-V. a plăşeĭ Coşula, jud. Botoşani, la 13 kil. de Botoşani, formată din satele: Cristeşti şi Schitul - Orăşeni (Maicele). Are o suprafaţă de 5892 hect., cu o populaţie de 533 familiĭ, saŭ 2092 suflete, carĭ locuesc în 715 case.

Sunt 552 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, creşterea vitelor şi cultura viilor.

Locurile cultivate aŭ o întindere de 3892 hect.

In partea de S. şi S.-V. a comuneĭ, se află pădure întinsă, cu o suprafaţă de 1315 hect., compusă din fag, stejar, carpen şi teiŭ. Această pădure e o parte din vastul codru ce acopere teritoriul comunelor: Coşula, Slobozia-Secătura, Poiana-Lungă, Tudora, Flămînzi, Storeşti, Rădeni şi Deleni.

Sunt 54 hect. viĭ pe teritoriul satuluĭ.

E străbătută de pîrîul Miletinul. Are 4 iazurĭ, 1 moară de apă şi 1 de aburĭ.

Vite sunt: 1165 boĭ şi vacĭ, 265 caĭ, 1487 oĭ şi 722 porcĭ.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoţi, 1 diacon şi 2 cîntăreţi; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător, plătit de stat, şi frecuentată de 58 băeţi şi 12 fete.

Budgetul comuneĭ are la venitur̆ 12212 leĭ, 20 banĭ, iar la cheltuelĭ 7768 leĭ 94 banĭ.

Cristeşti, *com. rur.*, situată în partea vestică a plăşeĭ Siretul-d.-j., jud. Suceava, spre S. şi la o depărtare de 34 kil. de Fălticeni.

Se mărgineşte la E. cu com. Păşcani, la V. cu com. Timişeşti şi satul Popeşti din jud. Neamţu, la S. cu com. Miroslăveşti şi la N. cu com. Drăguşeni şi Tătăruşi. Are forma unuĭ dreptunghiu neregulat.

E compusă din satele: Cristeşti, Hereşti, Homiţa, Moţca şi Boureni, cu reşedinţa în satul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 1336 familiĭ, saŭ 5425 suflete, din carĭ 2785 bărbaţi şi 2640 femeĭ (134 izraeliţi şi 3 nemţi).

Sunt 1039 contribuabilĭ.

Are şase biserici, deservite de 6 preoţi şi 9 cîntăreţi şi un schit: Boureni; 2 şcoale mixte, frecuentate de 70 elevĭ, din 420 băeţi şi 410 fete în vîrstă de şcoală.

In comună sunt: 5 cîrciumarĭ, 9 băcăniĭ, 1 lipscănie, 1 pitărie, 4 debite de tutun şi 1 căsăpie.

Budgetul pe anul 1892—93 are la venitur̆, 1134 leĭ, 99 banĭ şi la cheltuelĭ 11322 leĭ 23 banĭ.

Vite sunt: 293 caĭ, 1620 boĭ, 1172 vacĭ, 4500 oĭ, 11 capre, 851 porcĭ şi 7 bivolĭ.

Altitudinea comuneĭ de la nivelul mărĭĭ variază între 350—400 m.

E udată de rîul Moldova. Moşia, proprietatea prinţuluĭ Gr. M. Sturdza, e în suprafaţă de 3841 fălcĭ şi 58 prăjinĭ, din carĭ: 750 pădure, 1533 fălcĭ şi 48 prj. cultivabile şi 1000 fălcĭ şi 59 prăjinĭ fînaţ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ după legea din 1864, sunt 586, din carĭ 3 fruntaşĭ, 305 pălmaşĭ şi 278 codaşĭ, stăpînind 1592 făcĭ.

In comună sunt 2 morişte pe pîrîul Staniştea şi o moară a Zavuluĭ.

Căile de comunicaţie din comună sunt: la Păşcanĭ 12 kil., la Drăguşeni 7 kil., la Miroslăveşti 10 kil.

Locurĭ mai însemnate în comună sunt: Schitul - Boureni, Leţcani, Siliştea, Matioaia şi Morile-Zavuluĭ.

La 1803, «Cristeşti, a d-sale Vorniculuĭ Grigoraş Sturdza, numără 189 liuzĭ, cu 2480 leĭ bir anual

Cristeşti, *moşie* şi *sat* mare, din care se compune comuna Cristeşti, judeţul Botoşani. Satul e aşezat pe maĭ multe văĭ şi

www.dacoromanica.ro

coaste, pe o întindere de 229 hect. Suprafața moșieĭ e de 5892 hect. E compusă din maĭ multe părțĭ, și anume: Dealul, partea despre N.-V. a satuluĭ, fiind așezată pe deal; Ghilonești, partea despre S., numită ast-fel de la frațiĭ Ghilanĭ, carĭ eraŭ pădurarĭ; Țibeni, în partea despre S.-V., numită de la familia Țibu, venită din Bucovina; Furnicari, în partea despre V., numită de la mulțimea moșuroaielor de furnicĭ, ce aŭ fost aicĭ, fost sat în vechime, astă-zĭ însă loc de cultură. (Se maĭ cunosc abia gropile în care se țineaŭ productele); Lipoveni, în partea despre S.-E., numit astfel de la iazul lucrat aicĭ de niște Lipovenĭ.

Despre acest sat se zice că în vechime era așezat maĭ spre N.-V., pe locul numit Siliștea, dar că s'a desființat cu ocazia năvălirilor străine; locuitoriĭ s'aŭ retras spre S.-E. în pădure pe locurile unde astă-zĭ este satul Cristești.

Are o populație de 491 familiĭ, saŭ 1997 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot, 1 diacon și 2 cîntărețĭ; 1 școală mixtă, condusă de 1 învățător plătit de stat și 58 băieți și 12 fete; 1 moară de apă la iazul Lipoveni, pe pîrîul Miletinul și 1 moară cu aburĭ.

In Cristești sunt 54 hect. viĭ prin grădinĭ, ale locuitorilor și proprietarilor. Moșia se împarte între frațiĭ Cristești. E acoperită în mare parte cu pădure.

Cristești, *sat*, în com. Țuțora, pl. Braniștea, jud. Iași. E situat pe coasta de S. a dealuluĭ Cristești și între rîurile: Bahluiul, ce vine de la V. spre E. și Jijia de la N. spre S., formînd un unghiŭ prin unirea lor.

In fața satuluĭ, pe șes, sunt întinse bălțĭ pline cu stuh. Are o populație de 23 fam., saŭ 175 loc. romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor și pescuitul; o biserică, zidită la 1839 de fostul proprietar Alexandru Mavrocordat, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarc; casele proprietățeĭ, clădire mare și frumoasă și o stație a drumuluĭ de fer Iași-Ungheni.

Numărul vitelor e de 210 capete, din carĭ: 126 vite marĭ cornute, 30 oĭ, 20 caĭ și 34 rîmătorĭ.

Cristești, *sat*, spre V. de satul Brăești, din com. Brăești, plasa Cîrligătura, jud. Iași. E situat pe costișa dealuluĭ Dodul, cu fața spre E. Are o suprafață de 1305 hect. și o populație de 100 fam., saŭ 470 loc. romînĭ, carĭ se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor; o biserică construită de lemn, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarc.

Numărul vitelor e de 500 capete, din carĭ: 370 vite marĭ cornute, 23 caĭ, 220 oĭ și 57 rîmătorĭ.

Cristești, *sat*, face parte din com. rur. Vlaici, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o biserică, fondată la anul 1877. Populația satuluĭ e de 155 locuitorĭ, împroprietăriți la 1864.

Cristești, *sat*, pe moșia și în comuna cu acelașĭ nume, jud. Suceava. E așezat pe un platoŭ înalt ce țărmurește șesul stîng al Moldoveĭ și pe țărmurile pîrîuluĭ Staniștea, cu afluentul săŭ Gurmăzoaia. Are o populație de 480 fam., saŭ 2000 sufl. (1080 bărbați și 920 femeĭ), din carĭ 110 străinĭ. Locuesc în 954 case. Contribuabilĭ sunt 386.

In sat este o cîrciumă, 4 băcăniĭ, 1 lipscănie, 1 pitărie, 1 căsăpie și 1 debit de tutun.

Vatra satuluĭ ocupă 180 fălcĭ, 40 prăjinĭ. Improprietăriții la 1864 sunt 162 pălmașĭ și 46 codașĭ, stăpînind 659 fălcĭ și 58 prăjinĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită pe la 1440 de niște sașĭ din Ardeal, în mijlocul unuĭ codru. Pe peretele bisericeĭ se afla o inscripție care a dispărut în urma reparațiunilor. Se zice însă că se citea data de 1420 și că ar fi fost restaurată, adăugindu-i se turnurile, de către Ștefan-cel-Mare. Pe clopotul cel mare se citește: «Clopotul este făcut de mine Costan, cu a mea cheltuială, dat la biserica din satul Moțca, anul 1830»; iar pe cel mic: «ΚΛΟΠΟΤΣ ΠΠΦΡΤ.... ϬΕΙΤΣ ΚΟΣΡϬΗ 1777». Biserica e împroprietărită cu 25 fălcĭ și e deservită de 1 preot și 3 cîntărețĭ.

Este o școală rurală mixtă, condusă de un învățător, plătit de stat, frecuentată de 58 școlarĭ. Ea e înființată de la 1865.

Se află în Cristești o fabrică de spirt, a proprietățeĭ, în care în ultimul an financiar s'a fermentat 933,150 kgr. de porumb, din carĭ s'aŭ fabricat 317,720 litri spirt. Statul a perceput de pe urma acesteĭ fabricĭ, în acel an, suma de 139947.60 leĭ.

Cristești, *sat*, în jud. Tutova, com. Lălești, spre S. de satul Lălești. Are 169 loc. și 47 case. E numit de locuitorĭ și Cristești-d.-j.

Cristești, *stație de dr. d. f.*, jud. Iași, pl. Braniștea, căt. Țuțora, pe linia Iași-Ungheni, pusă în circulație la 1 August 1874. Se află între stațiile Iași (15.3 kil.) și Ungheni (5.7 kil.) Inăl-

www.dacoromanica.ro

ţimea de asupra nivelului mărei 31m·89. Venitul acestei staţii pe anul 1896 a fost de 682 lei, 80 bani.

Cristeşti, *vechiŭ sat*, din com. Găneşti, jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, azĭ lipit şi constituind un trup cu Găneşti.

Cristeşti, *deal*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Ardeoani, pe teritoriul Ardeoani.

Cristeşti, *deal*, pe coasta căruia e situat satul Cristeşti, din com. Ţuţora, plasa Braniştea, judeţul Iaşi.

Cristeşti, *deal*, de asupra satului Cristeştĭ, jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, com. Brăeşti.

Cristeşti, *localitate*, în jud. şi pl. Tutova, com. Voineşti. Aicĭ a fost maĭ înainte sat, dar s'a distrus de unul din proprietarĭ. Astă-zĭ se maĭ găsesc numaĭ cîte-va livezĭ cu arborĭ fructiferĭ. Se maĭ numesc Cristeşti-d.-s., Cristeşti-Răzăşi şi Cristeşti-din-Deal.

Cristeşti, *pîrîŭ*. Vezĭ Buda, pîrîŭ în com. Brăeşti, jud. Iaşi, pl. Cîrligătura.

Cristeşti, *vale*, în jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, com. Brăeşti, între dealurile Cristeşti şi Buznea, printre care trece pîrîul cu acelaşĭ nume.

Cristeşti, *vale*, în satul cu acest nume, formată de pîrîul Staniştea, jud. Suceava.

Cristeşti-de-Jos. Vezĭ Cristeşti, sat, jud. Tutova.

Cristeşti-de-Sus. Vezĭ Cristeşti, localitate, jud. Tutova.

Cristeşti-din-Deal. Vezĭ Cristeşti, localitate, jud. Tutova.

Cristeşti-Răzăşĭ. Vezĭ Cristeşti, localitate, jud. Tutova.

Cristianul, *braţ* (prival), în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, în insula Balta, pe teritoriul com. Dichiseni.

Cristianul, *vale*, jud. Mehedinţi, pl. Văilor, com. rur. Covrigi.

Cristianului (Dealul-), *colină*, în jud. Buzăŭ, com. Cernăteşti, căt. Mălăeşti.

Cristieneşti, *sat*, ce este maĭ sus de mănăstirea de Argeş, jud. Argeş. După uciderea luĭ Mihaiŭ-Viteazul, s'aŭ adunat aci Boeriĭ şi cu Buzeşti şi aŭ ţinut sfat de aŭ ales pe Şerban nepotul răposatului Basarab-Vodă.

Cristineşti, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume; în vechime a fost trup a parte, dar acum e alipit la moşia Ibăneşti, judeţul Dorohoiŭ, pl. Prutul-de-Sus, com. Ibăneşti. Populaţia sa este de 600 fam., saŭ 1276 sufl. Are o biserică, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ, 1 pălămar; este de zid, făcută în 1859, de marele Vornic Niculaĭ Rosetti-Roznovanu, fost proprietar. Este o şcoală, condusă de un învăţător şi frecuentată de 60 elevĭ; localul, bun, e făcut de comună.

Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ 761 hect. 93 ariĭ pămînt.

Cristineşti, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-de-Sus, căt. com. Zgîrciţi. Şi-a luat numele de la o familie de moşneni, Cristineşti. Este aşezat în partea de S. a com., pe pîrîul Oreavul, la 1 kil. spre S. de căt. de reşedinţă Sgîrciţi. Are o întindere de 100 hect. cu o populaţie de 55 fam., saŭ 211 sufl., din carĭ 56 contribuabilĭ; 10 ştiŭ carte. Are o biserică deservită de 1 preot, 1 dascăl şi 1 paracliser.

Cristiniciul, *sat*, înconjurat de dealurĭ, în partea de S. a comuneĭ Rînceni, jud. Fălciŭ, în care se află 30 case şi fiind unit cu satul Rînceni, poartă maĭ mult acest din urmă nume.

Cristioaia, *deal*, în centrul com. Ringhileşti, jud. Botoşani, pl. Ştefăneşti.

Cristioaia, *iaz*, în valea Cristioaia, jud. Botoşani, com. Ringhileşti cu o suprafaţă de 6 hect.

Cristioaia, *vale*, la poalele dealuluĭ Cristioaia spre N., se uneşte cu valea Corogea, jud. Botoşani, com. Ringhileşti.

Cristişorul, *iaz*, jud. Dorohoiŭ, în suprafaţă ca de 3 hect. 50 ariĭ, pe teritoriul moşieĭ Dămileni, com. Ibăneşti, pl. Prutul-de-Sus.

Cristişorul, *munte* între com. Mădeiul şi Borca, judeţul Suceava.

Cristişorul, *pîrîŭ*, afluent al pîrîuluĭ Neagra-Broştenilor, jud. Suceava.

Cristişul, *munte*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, acoperit de brazĭ şi molifţĭ. Face parte din ramificaţiunile munteluĭ Tarcăul.

Cristoaia, *pîrîŭ*, izvoreşte de pe teritoriul satuluĭ Bălteni, din com. Brodocul, jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul şi se varsă în pîrîul Stemnicul.

www.dacoromanica.ro

Cristoiul, *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Bistrița-de-Sus, com. Blăgești, ce se scurge în pîrîul Ciobota.

Crișuluĭ (Movila-), *movilă*, în jud. Buzău, com. Cilibia.

Criteanca (Vernești), *sfoară de moșie*, în jud. Buzău, comuna Vernești. Are 40 hect., din carĭ 12 pădure. Se numește și Rizoaia.

Criva, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Vîrvorul, grămadă cu o populație de 610 suflete, saŭ 320 bărbațĭ și 290 femeĭ. Locuesc în 144 case și 1 bordeiŭ. Copiiĭ din sat urmează la școala mixtă din satul Vîrvorul, ce este la 2070 m. depărtare. Cu vîrstă de școală sunt 50 copiĭ.

Știŭ carte 7 locuitorĭ. In sat sunt 2 cîrciumĭ.

Criva, *cătun*, al com. Piatra, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, cu 200 locuitorĭ.

Criva, *cătun*, al com. Enosești, plasa Oltețul-Oltul-d.-s., județul Romanați, așezat în valea Oltuluĭ, lîngă Oltișorul. Are 200 locuitorĭ, saŭ 50 familiĭ; o biserică (Sf. Nicolae), clădită la 1762, de locuitorĭ și deservită de un preot.

Criva, *ramură de munte*, în jud Neamțul, ce se detașează din nodul format de ramurile: Ața, Măgura-Șomuzuluĭ, Piciorul-Frăsineĭ, între pîrîiașele Bătrîneĭ și Frasinul, afluenți aĭ Tarcăuluĭ.

Criva, *loc.* Vezĭ com. rur. Balta, din plaiul Cerna, jud. Mehedinți.

Criva, *trup de moșie*, com. Vîrvorul, pl. Jiul-de-Mijloc, județul Dolj. Aparține statuluĭ, care a dat 248 loturĭ dintr'însa locuitorilor. Se găsește pe dînsa și pădure. Această moșie a fost pendinte, pănă la secularizarea averilor mănăstirești, de mănăstirea Bucovățul.

Criva (Jumătate), *moșie*, a statuluĭ, în jud. Romanați, cu o arendă anuală de 3020 leĭ anual pe periodul 1887—88.

Criva, *pădure*, a statuluĭ, în jud. Dolj, plasa Jiul de-Mijloc, com. Vîrvorul. Lemnul care se găsește este stejarul și gîrnița; predomină însă cerul.

Criva, *pîrîŭ*, afluent pe stînga al rîuluĭ Tesluiul, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Ghercești.

Criva, *pîrîiaș*, în jud. Neamțul, com. Pîngărați, pl. Piatra-Muntele. E situat pe moșia Tarcăul. Izvorește din ramura munteluĭ Piciorul-Frăsieĭ, și se varsă în dreapta rîuluĭ Bistrița.

Crivaia, *vale*, vechea matcă a rîuluĭ Ialomița. Trece prin satul Pribegi, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, spre N. de satul Slobozia și se termină spre E. în hotarul moșieĭ Bucul. Prin dreptul satuluĭ Slobozia poartă numirea de Crivaia-Mare.

Crivățul, *sat*, cu 100 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. Cuca.

Crivățul, *sat*, jud. Prahova, face parte din com. rur. Mănești, pl. Tîrgșorul. Are o populație de 222 locuitorĭ (112 bărbațĭ și 110 femeĭ). Locuitoriĭ maĭ numesc acest cătun Gura-Crivățuluĭ și Starița.

Crivățul, *vale*, județul Prahova, trece prin cătunul Crivățul, comuna Mănești, pl. Tîrgșorul.

Crivățul, *pîrîŭ*, jud. Dîmbovița, izvorește din pădurile și văile dintre comuna Adînca și penitenciarul Mărgineni, curge la vale, prin partea estică a dealurilor de lîngă Bucșani, intră în plasa Ialomița, trece prin comuna Finta și cătunul Băltița, aproape paralel cu Cricovul, curge pe lîngă comunele Frasinul și Cornești și la Cătunul, unde este și un pod peste Crivăț, se varsă în partea stîngă a rîuluĭ Ialomița.

Crivelești, (Valea - Nuculuĭ), *cătun* de reședință al comuneĭ Trestioara, jud. Buzău, cu 110 locuitorĭ și 37 case; de dînsul e alipit și cât. Veghiurile.

Crivelești, *moșie*, în jud. Buzău, comuna Trestioara, cătunele Crivelești și Veghiurile. Are 620 hect., cea maĭ mare parte teren steril, format din pămînturĭ albe, și 27 hect. pădure și puțină arătură; servă maĭ mult de izlaz.

Crivelești-Mociarul, *moșie*, în jud. Buzău, com. Trestioara, cătunul Crivelești. Are pădure puțină arătură, fineață, izlaz și livede. Pe dînsa se află lacul Mociarul.

Crivești, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Strunga, spre N. de băile Strunga. Este așezat pe deal. Are 112 familiĭ, saŭ 537 suflete, din carĭ 117 contribuabilĭ; locuesc în 117 case.

Știŭ carte 32 persoane.

Populațiunea este romînă, afară de 5 familiĭ evreĭ. Sunt 160 vite marĭ cornute. Se lucrează butnăria și căruțe ordinare. Are o biserică de zid.

www.dacoromanica.ro

Acest sat forma mai înainte o comună, comuna Criveşti, cu satele Găureana şi Movileni. Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Criveşti, *sat,* în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Vizureni, pe malul stîng al rîuluĭ Bîrlad, la vărsarea pîrîuluĭ Bîrzota în el, spre S.-V. de satul Vizureni. Are 289 locuitorĭ (din carĭ 44 ştiŭ carte), locuind în 90 case. Pămîntul este mlăştinos. Pe moşia Criveşti este şi gara Tutova. Mai e numit şi Bondrea.

Criveţeni, *mahala,* face parte din oraşul Tecuciŭ, jud. Tecuciŭ. E situat în partea N.-E. a oraşuluĭ, pe stînga Bîrladuluĭ.

Criveţile, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Olteniţa. E situată la S.-E. de Bucureşti, între valea Bondocul şi ţărmul drept al rîuluĭ Argeş, 45 kil. departe de Bucureşti. Stă în legătura cu Radovanul şi Hotarele prin şosele vecinale.

Se întinde pe o suprafaţă de 755 hect., cu o populaţie de 1695 locuitorĭ, locuind în 322 case şi 7 bordee. Proprietatea e a locuitorilor, carĭ, din totalul moşieĭ cultivă 655 hect., (37 sterpe, 40 izlaz şi restul vie).

Comuna numără 287 contrib., cu un budget de 3058 leĭ la veniturĭ şi 2988 leĭ la cheltuelĭ. In anul 1885 eraŭ 355 contribuabilĭ.

In comună e o biserică, cu hramul Sf. Impăraţĭ, deservită de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 18 elevĭ şi 3 eleve, cu întreţinerea căreia judeţul şi comuna cheltuesc anual 1330 leĭ. Localul şcoaleĭ este sub un acoperămînt cu primăria.

Numărul vitelor marĭ e de 1163 (181 caĭ şi epe, 5 armăsarĭ, 704 boĭ, 226 vacĭ şi viţeĭ, 9 taurĭ, 36 bivolĭ si bivolite) şi al celor micĭ de 1620 (405 porcĭ şi 1215 oĭ). Dintre locuitorĭ 590 sunt plugarĭ, 3 aŭ diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 256 pluguri: 247 cu boĭ şi 9 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 254 care şi căruţe: 229 cu boĭ şi 25 cu caĭ.

In cercul comuneĭ e 1 heleşteŭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 226 şi neîmproprietăriţĭ 373.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ. S'aŭ stabilit în comună 3 străinĭ.

Criveţoaia, *poiană,* com. Mihăeşti, plasa Oltul-d.-s., judeţul Vîlcea.

Crivianul, *fîntînă,* jud. Dolj, pl. Balta, com. Comoşteni, în partea de V. a comuneĭ făcută la anul 1813 de un locuitor anume Criva.

Crivina, *plasă,* jud. Prahova. Se mărgineşte la E. cu pl. Cîmpul, de care se desparte printr'o linie dusă de la N. la S. şi care trece pe la E. de comunele: Rîfovul, Petroşani şi Poenari-Rali.

La N. se mărgineşte cu pl. Cricovul, de care se desparte printr'o linie dusă pe la N. de com. Corlăteşti.

La V. se mărgineşte cu pl. Tîrgşorul, de care se desparte print'o linie verticală puţin curbă la S., şi care trece pe la V. de comunele: Tătărani, Tinosul, şi Poenari-Burchi.

La S. se mărgineşte cu districtul Ilfov, de care se desparte prin rîul Ialomiţa.

Din punctul de vedere administrativ, pl. Crivina se compune din 18 comune rurale: Bărcăneşti, Băteşti, Brazi, Corlăteşti, Crivina, Gorgota, Pietroşani, Poenari-Apostoli, Poenari-Burchi, Poenari-Rali, Pucheni-Marĭ, Pucheni-Micĭ, Pucheni-Miroslăvenĭ, Pucheni-Moşnenĭ, Rîfovul, Romîneşti, Tătărani şi Tinosul.

Reşedinţa sub-prefectureĭ e în comuna Pucheni-Marĭ.

Cele mai populate comune din plasa Crivina sunt Tinosul şi Poenari-Burchi, iar cele mai puţin populate: Brazi, Bărcăneşti, Corlăteşti, Crivina, Poenari-Rali şi Tătărani.

In general pămîntul acesteĭ plăşĭ e şes. Are livezĭ întinse pentru fîneţe şi produce mult grîŭ, porumb, orz, ovăz, rapiţă. Terenul e fertil.

Locuitoriĭ se ocupă excluziv cu agricultura şi creşterea vitelor. Mare parte din eĭ se îndeletnicesc şi cu meşteşugurĭ, precum: oale, urcioare, străchinĭ, rogojinĭ, cărămide, etc.

Rîurĭ principale are Leastul şi Prahova.

Această plasă s'a divizat în 11 parohiĭ, avînd şi 9 filiale:

1. Parohia Gorgota, cu biserica catedrală Sf. Nicolae, compusă din cătunele: Potigraful şi Tunari (Crivina).

2. Parohia Pucheni-Moşneni, cu biserica catedrală Sf. Nicolae, compusă din căt. Pucheni-Miroslăveşti.

3. Parohia Brazi, cu biserica parohială Sf. Treime, compusă din căt. Băteşti.

4. Parohia Pucheni-Marĭ, cu biserica parohială Sf. Gheorghe compusă din cătunele: Pucheni-Micĭ, Odăile, Moara (Băteşti), avînd ca filială bis. Sf. Voevozĭ.

5. Parohia Petroşani, cu biserica parohială Naşterea Maiceĭ Domnuluĭ, compusă din căt. Romîneşti şi Puşcaşi, avînd ca filială biserica Sf. Ioan.

www.dacoromanica.ro

6. Parohia Bărcănești, cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunul Tătărani, avînd ca filială biserica Sf. Treime.

7. Parohia Rîfovul, cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din căt. Mălăești, Antofiloaia, Moara-Domnească, Buchilași, Goga și Berceni-d.-j. (Berceni), avînd ca filiale bisericile Intrarea-în-Biserică și Sf. Nicolae.

8. Parohia Crivina, cu biserica parohială Sf. Impărați, compusă din cătunele: Poenari-Apostoli și Poenari-Vechi, avînd ca filiale bisericile: Adormirea și Sf. Nicolae.

9. Parohia Poenari-Rali, cu biserica parohială Adormirea.

10. Parohia Poenari-Burchi, cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunul Podul-Văleni, avînd ca filială biserica Sf. Voevozi.

11. Parohia Tinosul, cu biserica parohială Sf. Voevozi compusă din cătunele Predești și Pisculești, avînd ca filială biserica Sf. Treime.

Crivina, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița, la distanță de 39 kil. de Severin. Este situată pe cîmpie, și la marginea Dunăreĭ. Formează comună cu mahalalele: Albulești lor, Dragotești lor și Bădești lor, avînd peste tot 303 contribuabilĭ, cu 2000 locuitorĭ, locuind în 361 case.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura, creșterea vitelor și pescuitul peștelui din Dunăre.

Pămîntul, de și nisipos, este bun.

Loc. posedă: 68 pluguri, 161 care cu boĭ și 18 căruțe cu caĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, condusă de 1 învățător și frecuentată de 38 elevĭ și 1 elevă.

Budgetul comuneĭ este la venituri de 4387 leĭ și la cheltueli de 2120 leĭ.

Numărul vitelor în această comună este de 2502: 900 vite marĭ cornute, 49 caĭ, 789 oĭ, 760 rîmătorĭ și 4 bivolĭ.

Această comună are o șosea care o unește cu com. rur. Deveselul, și maĭ multe drumurĭ care o leagă cu cele-l-alte comune vecine și anume: Crivina-Burilă și Crivina-Batoți.

De însemnat locurĭ sunt: Sadurile și Nisipurile.

Comuna Crivina, care-șĭ trage numele de la crivinele ce sunt în acest loc, este populată cu locuitorĭ întorșĭ din Serbia, veniți din Craiova, Peri și din alte localități.

Aci se găsesc adesea, de locuitorii Crivinenĭ monede vechĭ, din timpul Impăratului Roman Traian.

Se găsesc urme de zidării vechĭ.

Crivina, *com. rur.*, jud. Prahova. pl. Crivina.

Pe la anul 1790, această comună se compunea din 8 micĭ cătune: Crețuleasca, Moșia-Popilor, Fundeni, Hîrlești, Odaia, Comăneanca, Satul-Mare și Fînari, purtînd numele moșiilor ce posedaseră acele petece de pămînt. La anul 1839, Dimitrie Ioanidis, devenind treptat posesorul acelor porțiunĭ de pămînt, le a dat numele de Crivina și Fînari, punînd pe locuitorĭ să-șĭ facă casele la linie.

Este situată între rîul Prahova și Cricovul-Sec, la 19 kil. departe de capitala județului și la 7 kil. de a plășeĭ.

Se compune din 2 cătune: Crivina și Fînari, avînd o populațiune de 793 locuitorĭ (407 bărbați, 387 femeĭ), în plus 10 familiĭ de Țigani. Capĭ de familie sunt 182; contribuabilĭ 176; case de locuit 176.

In comună e numaĭ o singură biserică, fondată la anul 1794, de preotul Ghica și obștea locuitorilor, cu hramul Nașterea-Maiceĭ-Preciste și făcută toată de lemn. La anul 1840, proprietarul Dimitrie Ioanidis și soția sa Elena, aŭ făcut alta de zid, tot pe acel loc, orînduind a se ține patru hramurĭ: Nașterea-Precisteĭ, Sf. Dimitrie, Sf. Gheorghe și Sf. Impărați. E deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitoriĭ comuneĭ pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă cu scoaterea și căratul pietrișuluĭ din albia rîuluĭ Prahova, la locurile numite Balistera.

In anul 1864, s'aŭ împropietărit 119 loc. pe moșia d-luĭ Al. Ioanidis, din care li s'aŭ dat 228 hect. pămînt. Eĭ aŭ 45 caĭ, 12 epe, 62 vacĭ, 186 boĭ, 301 oĭ și 47 porcĭ. Produsul munceĭ îl desfac la Ploești și gara Crivina.

Școala s'a înființat în comună de la 1888. S'a frecuentat în 1893 de 57 baeți, din numărul de 114 copiĭ (66 băeți 48 fete), cu vîrsta de școală. Cu întreținerea personaluluĭ se cheltuește anual 1080 leĭ. Știŭ carte 6 bărbați și 2 femeĭ.

Toată suprafața comuneĭ, cu izlaz, păduriĭ, pămînt de muncă, e de 800 hect.

Se cultivă gîndacĭ de mătase. Sunt 100 stupĭ.

Pămîntul e bun. Livezile dau pănă la 50 care de fîn.

Comerciul se exercită de un cîrciumar și un hangiu.

Veniturile comuneĭ se urcă la suma de 2551 leĭ și cheltuelile la suma de 2181 leĭ.

Tot teritoriul comuneĭ e o întinsă cîmpie, udată la N. de rîul Prahova și la S.-E. de Cricovul-Sec.

www.dacoromanica.ro

Se mărgineşte la E. cu comunele Potigraful şi Comăneanca; la V. cu Poenari-Rali şi Tinosul; la S. cu Poenari-Apostoli şi Gorgota şi la N. cu com. Pucheni-Mari.

Crivina, *sat*, în jud. Ilfov; face parte din com. rur. Ţigănia-Crivina, pl. Sabarul. Este situat la V. de Ţigănia, coprins între rîul Argeşul şi rîul Răstoaca.

Are o populaţie de 523 locuitorĭ. Suprafaţa luĭ e de 203 hect., proprietatea însurăţeilor, din care aceştia cultivă 161 hectare (7 sterpe, 1 vie şi 34 izlaz). Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Sunt 259 vite marĭ şi 82 vite micĭ.

Crivina, *staţie de dr. d. f.*, judeţul Prahova, plasa Crivina, com. Poenari-Rali, pe linia Bucureşti-Ploeşti, pusă în circulaţie la 13 Sept. 1872. Se află între staţiile Periş (9.8 kil.) şi Prahova (5 kil.) Înălţimea d'asupra nivelului mărĭĭ de 113^{m}.97. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 67676 leĭ, 15 banĭ.

Crivina, *baltă*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj, com. Drănicul, în Valea-Crivineĭ.

Crivina, *deal*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Drănicul. Are o înălţime de aproape 20 m.

Crivina, *loc sterp*, în jud. Tecuciu, com. Lieşti, unde a fost satul Şerbăneşti. Se întinde pe coasta Bîrladuluĭ până la medeanul Ursarilor, avînd o lungime de 200 m. şi o lăţime de 100 m.

Crivina, *moşie* a statuluĭ, în judeţul Prahova, pendinte de mănăstirea Gorgota, care, pe periodul 1886—95 s'a arendat cu 14250 leĭ anual. Această moşie s'a vîndut.

Crivina, *movilă*, în jud. Dolj, plasa Jiul-d.-j., com. Piscul, pe lîngă care trece limita de V., către proprietatea Coroaneĭ, din această comună.

Crivina, *pădure*, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa; ţine de com. rur. Crivina.

Crivina, *pichet de graniţă*, în jud. Mehedinţi, pe marginea Dunăreĭ, lîngă com. rur. Crivina.

Crivina, *rîpă*, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Drănicul, pe proprietatea Drănicul. Dintr'însa se scot pietre de construcţiunĭ.

Crivina, *numire generică* dată *pădurilor* de pe malul rîuluĭ Buzăŭ, jud. Buzăŭ.

Crivina, *vale*, în jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Drănicul, în care se află balta cu acelaşĭ nume.

Crivina-Căpăţîneşti, *pădure*, în jud. Buzăŭ, com. Mărăcineni, pe moşia Căpăţineşti. Are 50 hect. din care puţin izlaz.

Crivina-Cîlnăul, *pădure* a statuluĭ pendinte de schitul Găvanul, în jud. Buzăŭ, com. Zilişteanca, are 2 hect.

Crivina - Mărăcineni, *pădure*, în jud. Buzău, com. Mărăcineni, pe moşia Mărăcineni. Are 147 hect.

Crivina - Olteţuluĭ, *loc izolat*, jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, com. Ganeşti.

Crivina-Potoceni, *pădure*, în jud. Buzăŭ, com. Mărăcineni, pe moşia Potoceni. Are 41 hect.

Crivina-Scurteşti, *pădure* a statuluĭ, în jud. Buzăŭ, com. Scurteşti, de 50 hect.; s'a dat însurăţeilor.

Crivina-Şeineasca, *pădure*, în jud. Buzăŭ, com. Săgeata, căt. Şeineasca, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. Are aproape 40 hect., din care 18 hect. plopĭ, restul lemne albe.

Crivina şi Ulmi, *pădure* a statuluĭ, pendinte de Episcopie, în jud. Buzăŭ, com. Simileasca, căt. Bănceasca. Are 18 hect.

Crivina şi Ursoaia, *pădure* a statuluĭ în jud. Buzău, com. Ruşiavăţul. Vezĭ Ursoaia.

Crivina - Tăbăreşti, *pădure* a statuluĭ, pendinte de Mihaiŭ-Vodă, în jud. Buzău, com. Tăbăreşti. Are 50 hect.

Crivineni, *căt.* al com. Pătîrlagi, jud. Buzăŭ, cu 20 loc. şi 6 case. Are sub-divizia Malul-Alb. E alipit de căt. Crîngul.

Crîmpoaia (Ghioca), *com. rur.*, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situată pe amîndouă malurile pîrîuluĭ Dorofeiul, la o distanţă de 26 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 5 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din treĭ cătune: Ghioca, Vătaşi şi Cotorca. Are 1805 locuitorĭ, din carĭ 381 contrib.; locuesc în 322 case şi 38 bordeie.

Comuna e vechĭe. Maĭ înainte era cunoscută numaĭ cu numele de Ghioca, după numele unuĭ Ghioca, ginere al Banuluĭ Bălăceanu. Unĭĭ susţin că Ghioca a fost nepot al Doamneĭ Stanca,

www.dacoromanica.ro

soția lui Mihaiŭ-Viteazul, prima proprietară a acesteĭ moșii, din care aceasta dărui o parte nepotuluĭ săŭ Scarlat Ghioca și alta călugărilor ; această parte se numește și azĭ Călugăreasca.

Această versiune se apropie mult de adevăr, de oare-ce proprietariĭ de aci posedă o *o colniță* vechie a luĭ Mihaiŭ-Viteazul, care limită toate moșiile vecine. Măgura, numită Mihaiu-Vodă, de pe malul drept al Vedeĭ, desparte moșia Ghimpețeni, foastă a luĭ Mihaiŭ-Viteazul, de moșia Ghioca. Așa se vede din numita ocolniță. Maĭ spun bătrîniĭ că Scarlat Ghioca și Doamna Stanca eraŭ rude ale Banului Bălăceanu.

Locuitoriĭ sunt Romînĭ și în special se ocupă cu agricultura. Sunt și 10 Bulgarĭ grădinarĭ, 6 Grecĭ comercianțĭ, și 8 familiĭ de Țigani-fĭerarĭ, lăutarĭ, etc. Sunt în comună: 3 cojocarĭ, 3 tîmplarĭ, 5 fierarĭ, 3 cizmarĭ și 1 zidar.

S'aŭ împroprietărit 251 locuitorĭ cu 948 hect. Eĭ posedă: 168 caĭ, 185 epe, 552 boĭ, 431 vacĭ, 7 bivolĭ, 3000 oĭ, și 295 porcĭ. Producțiunile munceĭ lor le desfac la tîrgurile din Slatina și Roșiori-de-Vede.

Suprafața comuneĭ e de 2623 hect. In raionul săŭ sunt 2 morĭ de aburĭ; cîte-va clădirĭ maĭ însemnate și o biserică, cu hramul sf. Nicolae și sf. Gheorghe, zidită la 1838 de Gheorghe și soția sa, Maria Ghiocheanu, Ion Drăghiceanu, etc. Portretele lor sunt zugrăvite în biserică. E deservită de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser, plătițĭ de comună și de locuitorĭ, prin învoelĭ particulare.

Școala există aci de la 1843, din timpul Domnieĭ luĭ Bibescu-Vodă, însă a funcționat neregulat, cu întreruperĭ, pănă la 1848. Maĭ regulat funcționează de la 1857.

Știŭ carte 70 bărbațĭ și 15 femeĭ.

In anul 1892 — 93 școala a fost frecuentată de 66 copii (65 băețĭ și 1 fată), din numărul de 206 (132 băețĭ și 74 fete), cu etatea cerută de școală. Cu întreținerea eĭ, statul cheltuește anual 1212 leĭ.

Gîndacĭ de mătase daŭ în termen de mijloc 60 kil. mătase. Stupĭ se numără pănă la 100.

Cînepeĭ, căreia-ĭ prieste mult pămîntul, i se dă o cultură maĭ întinsă de cît inuluĭ. Cultivarea cerealelor se ridică la 81480 hectol. grîŭ, 54320 hectol. porumb, 27160 hectol. orz, 4000 chil. fasole, 500 chil. linte. Rapița se cultivă în marĭ cantitățĭ, dar rare-orĭ izbutește, saŭ din cauza secetеĭ, în timpul semănatuluĭ, saŭ din cauza gîndacilor, carĭ o distrug, maĭ ales primăvara.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la suma de 5205 leĭ și cheltuelile la 5141 leĭ.

Crîmpoaia e străbătută de șoseaua județeană Slatina-Roșiori, care o leagă la N.-V. cu Șerbănești d.-j. și la S. cu Titulești. In comună maĭ sunt și alte rețele de șosea comunală, în legătură cu cea județeană.

Prin centrul eĭ curge, de la N. la S. pîrîul Dorofeiul, pe care sunt 3 herăstraie. In el se varsă Brăneasa.

La N., com. se învecinește cu com. Florul, de care se separă printr'o cîmpie întinsă, ondulată de maĭ multe dealurĭ și udată de cîte-va vălcele. Pe vîrful unuia din aceste dealurĭ, cel maĭ înalt dintre ele, cam la N.-E. și nu departe de Vedea, se află ruinele uneĭ cetățĭ, numite Magazia. Locuitoriĭ o maĭ numesc și Cetatea-Tătarilor. La N.-V., e o movilă numită Movila-luĭ-Rentea și o vălcea, numită Valea-Strîmbă.

La E., se întinde o cîmpie ondulată de dealurĭ, pănă în Vedea. In vîrful unuĭ deal de lîngă Vedea se află măgura Mihaiŭ-Vodă, care servă de hotar între moșiile Ghioca și Ghimpețeni, din Teleorman. La S. se învecinește cu com. Titulești, căt. Ungureĭ. Aci se află o vălcea numită Gura-Bouluĭ. La V. se întinde cîmpia Boianul, ondulată de dealul Cotorga, surpătura Zidul-Grecilor, Valea-Caselor și altele.

Pămîntul de cultură e în genere șes, avînd cîte-va dealurĭ și văĭ de o fertilitate mijlocie.

Crîmpoaia, *deal*, în raionul comuneĭ Crîmpoaia, pl. Șerbănești, jud. Olt, pe care se cultivă 50 ariĭ vie.

Crîmpoteni, *sat*, jud. și pl. Argeșul ; face parte din com. rur. Vălcelele. Are 130 familiĭ, saŭ 420 suflete; o biserică cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de un preot și un cîntăreț; o școală primară rurală.

Crîngași, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, căt. com. Bolovani.

Crîngași, *sat*, județul Ilfov ; face parte din com. rur. Roșul, pl. Znagovul. Este situat la N.-E. de Roșul, pe valea Bonga.

Se întinde pe o suprafață de 338 hect.; cu o populație de 63 locuitorĭ.

Statul are 286 hect. și însurățeiĭ aŭ 102 hect. Statul cultivă prin arendașiĭ săĭ 200 hect. și rezervă, pentru fînețe, 37 hect.

Are o biserică, cu hramul

www.dacoromanica.ro

Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Numărul vitelor mari și mici e de 80.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Crîngeni, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul. Este situată în valea unde se împreună amîndouă brațele ale văeĭ Călmățuiului și unde începe a curge pîrîul cu același nume.

Din treĭ părți este înconjurată de dealurĭ micĭ, de asupra cărora se întinde cîmpia, mai ales aceea a Comanceĭ, întretăiată de cîte-va vălcele, printre carĭ cele mai însemnate sunt: Valea-Trifuluĭ, la N., spre jud. Oltul; Valea - Taculuĭ, la S.-V., spre Mîndra; valea Pițuri, la S.-E., spre Dorobanțul și Valea-Cioriĭ, care începe despre com. Poiana, jud. Olt și se termină în marginea satuluĭ, în valea Călmățuiul.

Sunt și mai multe lacurĭ, carĭ vara seacă; cele mai însemnate sunt: Lacul-Burdufuluĭ, la S.-E. comuneĭ, hotar cu com. Dorobanțul; Balta-luĭ-Caragea; Lacul-cu - Cărbunĭ, tot spre comuna Poiana, din jud. Olt.

Se mărginește pe de o parte cu moșiile Plopi - Slăvițești și Dorobanțul; la E., cu moșia Băsești a statuluĭ; la N., cu moșia Mihăești din com. Mihăești-d.-j., din jud. Olt și cu moșia Gîlmeele din com. Poiana, din același județ.

Distanța de la Roșiori este de 18 kil.; de la reședința județuluĭ este de 27 kil.; de la Alexandria, de 52 și de la Slatina, de 64 kil.

Suprafața comuneĭ este de 5688 hect., din carĭ 4560 moșia proprietaruluĭ, arabilă, împreună cu 800 hect. pădure; 1005 hect. proprietățile a 270 locuitorĭ împroprietăriți după legea rurală și 122 hect. viĭ.

Are o populație de 462 familiĭ, saŭ 1793 suflete.

Sunt 370 contribuabilĭ.

Vite sunt 5919 capete, din carĭ: 338 caĭ, 1297 vite marĭ cornute, 3610 vite micĭ și 674 porcĭ.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 8800, banĭ 7 la venitурĭ și de leĭ 8738, banĭ 21 la cheltueliĭ.

Are o școală, condusă de un învățător și frecuentată de 43 elevĭ; o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Locuința proprietățeĭ este frumoasă, pe dealul despre S. al comuneĭ; are o magazie pentru producte, remize pentru mașinĭ și unelte agricole, precum și o grădină cu tot felul de pomĭ roditorĭ și o vie.

In comună sunt șapte cîrciumĭ. Tîrgurĭ se țin de șase orĭ pe an, la ceĭ 40 de Mucenicĭ, la Florii, la Sf Gheorghe, la Rusaliĭ, la Sf. Ilie și la Sf. Maria.

Productele moșieĭ se transportă parte prin gara Troianul, parte, cu carele, la Turnul-Măgurele.

Căile de comunicație sunt: spre com. Băsești și de acolo la Roșiori.

In partea de V. a comuneĭ se află drumul numit al-Oii, care pornește de la munte și se coboară spre Dunăre, luînd direcțiunea de-alungul moșieĭ Dorobanțul.

Comuna Crîngeni este înconjurată de multe măgurĭ, din carĭ unele sunt importante, ast-fel: Măgura-Taculuĭ de-asupra văeĭ cu același nume și Măgura-Salcîmuluĭ, la S.-V., spre comuna Plopi - Slăvițești. Inălțimea lor variază între 5—8 m. și ocolul lor de la 20—40 m.

Crîngeni este un sat vechiŭ. A făcut parte din județul Olt, plasa Margineĭ, pănă la anul 1836. Tot în această plasă îl vedem trecut în catagrafia satelor, în urma reformeĭ luĭ Mavrocordat.

De la 1836, a trecut la plasa Călmățuiul, apoĭ la a Călmățuiuluĭ unită cu Marginea.

Vechimea satuluĭ Crîngeni se poate vedea și din diferite numirĭ de fîntînĭ și măgurĭ carĭ figurează și prin acte vechĭ de hotărnicie. Vatra satuluĭ nu era însă pe locul unde se găsește astăzĭ, ci puțin mai spre N., pe locul numit Balta - Lungă. Locuitoriĭ aŭ fost nevoiți să părăsească vechiul sat din cauza stabilireĭ aci a unuĭ turc bogat anume Mahmut, după care și-a luat numirea atît măgura cît și crîngul cunoscut în această parte sub acest nume. Acest Mahmut se mutase aci cu toată gospodăria și slujitoriĭ luĭ; avea turme de oĭ, viĭ și moșie.

Locuitoriĭ din vechiul sat al Crîngenilor, îngroziți de prădăciunile acestuĭ om, s'aŭ stabilit pe locul numit Balta-Lungă, unde aŭ mai venit și o seamă de Bulgarĭ, dimprejurul Poradimuluĭ, refugiați tot de groaza Turcilor, și aŭ format cu toțiĭ satul cel noŭ unde se află și astăzĭ com. Crîngeni.

Din această amestecătură a rezultat că are și astăzĭ două mahalale deosebite: Făcăleți, populate de Romînĭ și cea-l'altă, Balta-Lungă, populată de Bulgarĭ, carĭ și-aŭ păstrat limba, portul și obiceiurile; de cîțiva anĭ, grație instrucțiuneĭ și serviciuluĭ militar, aŭ început a se asimila cu elementul romîn.

Crîngeni, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătr. comuneĭ Măicănești. Inainte se numea

www.dacoromanica.ro

Mărăcini-de-la-Crîng, din pricină că locul pe aci era plin de mărăcinĭ. Este aşezat la E., în cîmp, la 5 kil. spre E. de cät. de reşedinţă, Bolboaca. Are o întindere de 5 hect., cu o populaţie de 9 fam., saŭ 36 sufl., din carĭ 9 contrib. Ştiŭ carte 12 persoane.

Crîngeni, *loc arabil*, jud. Tecuciŭ, com. Lieşti, pl. Bîrlad. E situat pe proprietatea d-luĭ Gheorghiade. Poartă această numire, pentru că înainte pe aci a fost un colţ din pădurea Hanul-Conachi.

Crîngeni, *moşie*, jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul. A fost proprietatea familieĭ Slătineanu din Bucureşti şi prin vînzare a trecut asupra d-luĭ Constantin Mihail.

Crîngeni, *pădurice*, jud. Tecuciŭ. E situată în com. Lieşti, la E. de pădurea Hanul-Conachi, pe teritoriul satuluĭ Şerbăneşti, proprietatea d-luĭ Gheorghiade.

Crîngueşti, *mahala*, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa; ţine de com. rur. Vînjul-Mare.

Crîngul, *cătun*, al com. Pătărlagi, jud. Buzaŭ, cu 450 loc. şi 104 case. Are sub-divizia Sub-Cetate. De dînsul se alipeşte şi cătunul Crivineni.

Crîngul (Crîngul-Ghicăĭ), *sat*, jud. Ilfov; face parte din com. rur. Crîngul-Fundulele, pl. Mostiştea. Este situat la E. de Fundulele, pe malul drept al văeĭ Mostiştea.

Se întinde pe o suprafaţă de 1545 hect., cu o populaţie de 85 locuitorĭ.

D-l C. Stoenescu are 900 hect. şi locuitoriĭ 645 hect. Proprietarul cultivă 700 hect. (25 sterpe, 100 izlaz şi 75 pădure). Locuitoriĭ cultivă 495 hect. (75 sterpe şi 75 izlaz).

Are o biserică, cu hramul Sf. Spiridon, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 2 heleştaie şi 1 maşină de treerat cu aburĭ.

Comerciul se face de 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 129 şi al celor micĭ de 279.

Crîngul, *sat*, jud. Tutova, plasa Tîrgul, com. urb. Bîrlad, spre V. de reşedinţa comuneĭ. Acest sat formează despărţirea a V-a a oraşuluĭ Bîrlad. Se cultivă aci viea pe o suprafaţă de 143 hect., din carĭ 11,25 hect. nelucrătoare.

Crîngul, *pădure*, de 178 hect., jud. Buzaŭ. E situată în marginea de S.-V. a oraşuluĭ Buzaŭ. Serveşte ca loc de plimbare al orăşenilor. In vechime făcea parte din marele corp al pădureĭ Frăsinetul şi purta în specie numirea de Braniştea.

Inainte cu 400 anĭ se afla pe aci, între rîul Buzaŭ şi pe teritoriul comunelor Maxenul şi Scurteşti, o vastă pădure, numită Frăsinetul şi care nume îl maĭ păstrează şi azĭ pîlcul de pădure din com. Simileasca, numit Frasinul.

Radu-cel-Mare, înfiinţînd Episcopia Buzăului, în 1496, găseşte cu cale a-ĭ dărui din acest mare masiv, o porţiune de 600 pogoane, ce forma un corp separat, numit pe atuncĭ Braniştea şi căruia îĭ zice acum Crîngul.

Paisie, consacrat Episcop al acesteĭ diocese, de Sf. Patriarh Nifon şi care o păstoreşte de la 1496—1526, primind această donaţiune, nu o putu poseda în mod liniştit, căcĭ locuitoriĭ din Tîrgul-Buzăului şi satele vecine îĭ călcaŭ hotarele şi îĭ tăiaŭ tufele.

Probă despre aceasta avem condica Episcopieĭ Buzaŭ, înfiinţată de Episcopul Dosofteiŭ şi unde sunt trecute maĭ toate actele de danie şi procesele acesteĭ sfinte Episcopiĭ.

In această condică, la fila 79, iată ce găsim:

«Episcopul Paisie, neputînd stăpîni în pace această pădure, se plînge Domnuluĭ Ţării, Radu de la Afumaţi, care în anul 1524, Aprilie 7, dă următorul hrisov:

«Cu mila luĭ Dumnezeŭ, Io Radu-Voevod şi Domn scrie Domnia mea judeţuluĭ şi celor 12 Pîrgarĭ, din oraşul Domnieĭ mele de la tîrgul Buzăuluĭ şi aşa vă grăesc Domnia mea, că în ceas ce veţĭ vedea această carte a Domnieĭ mele, voĭ în acel ceas să mergeţĭ împreună cu Părintele Episcop, chir Paisie, în Branişte, să căutaţĭ ver pe unde a dat răposatul Radu-Voevod, aşişderea şi acum să umblaţĭ prin Branişte, să însemnaţĭ ver pe unde a ţinut Părintele Episcop înainte şi acum să fie volnic Părintele Episcop să-şĭ apere Braniştea şi niminea să nu fie volnic a intra în Branişte de a tăia, pentru că acel om, ce va tăia, Părintele Episcop să fie volnic a-ĭ face luĭ dojană şi pedeapsă şi într'alt chip să nu fie, după zisa Domnieĭ mele».

Ispravnicul Vlaicu, mare Logofăt, a fost în specie însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestuĭ hrisov.

Episcopia, acum, de şi împuternicită în drepturile sale, dar tăiatul pe furiş nu se ostia, reclamele nu încetaŭ şi chiar de pe atuncĭ oameniĭ Domnieĭ considerau pe locuitoriĭ circumvecinĭ aĭ acesteĭ păduriĭ de ceĭ maĭ marĭ hoţĭ, de oare-ce nu ascultaŭ de nicĭ o poruncă domnească. De acest ponos, pe drept

www.dacoromanica.ro

sau pe nedrept, se bucuraŭ nu numaĭ locuitoriĭ sătenĭ, ba şi uniĭ din boerĭ, căcĭ dintr'un hrisov din 1571 Februarie, vedem că:

Alexandru-Vodă pune pe Stan logofătul să scrie, chiar în scheiul osteĭ, ispravniculuĭ din Buzăŭ, Radu Logofătul, să bage de seamă ca nu numaĭ tîrgoveţiĭ, dar nicĭ chiar Cluceriĭ să nu se maĭ atingă de acel crîng cu tufe. Totuşĭ această posesiune a Episcopieĭ nu încetă de a fi călcată.

In fine Constantin Vornicul, în 1706, scrie luĭ Caloian căpitan ot Buzăŭ, iusbaşilor, ceauşilor şi tuturor călăreţilor (personalul poliţienesc de pe atuncĭ) ca să privigheze şi să înceteze de a se maĭ tăia tufele Episcopieĭ din Braniştе.

Dar această poruncă este întîmpinată de o reclamaţie a tîrgoveţilor, dată Domnuluĭ Constantin Brîncoveanu, prin care cer, ca tufele să fie tăiate saŭ rărite, de oare-ce se ascund hoţiĭ în această Braniştе şi nimenĭ nu poate fi sigur de viaţa sa în localităţile din împrejurime. Această reclamă face pe Constantin Brîncoveanu să dea tot în acel an, 1706, un alt hrisov, fie pentru a pune capăt plîngerilor Episcopilor, fie că pericolul indicat era real, prin care ordonă a lăsa în pace pe tîrgoveţĭ de a tăia, însă numaĭ să răreascâ, dar nu să extermine pădurea. Din aceste vremĭ şi până azĭ, lacul din mijlocul crînguluĭ poartă numele de Lacul-Hoţilor.

De aci înainte reclame nu se maĭ văd, ceea ce probează că între orăşenĭ şi Episcopie se stabilise un fel de înţelegere, iar hoţiile maĭ încetaseră.

Ceva maĭ mult, după 1828 Crîngul devine şi un mic loc de petrecere, iar în timpul Domnieĭ luĭ Ştirbeiŭ, municipalitatea oraşuluĭ începe să-ĭ facă oarecare înfrumuseţărĭ, dar şubrede, ca tot ce se face pe locul altuia. Să nu uităm că tot aci, în anul 1853, a fost o mică luptă, între Turcĭ şi Ruşĭ.

Se vede dar că tendinţa locuitorilor de a alipi oraşuluĭ această frumoasă şi seculară pădure, a fost vechie, dar ea nu s'a putut realiza, de cît în anul 1884, cînd a fost cedată de Ministerul Domeniilor.

Crîngul (Ulmiĭ-Vernesculuĭ), *loc izolat,* în jud. Buzăŭ, com. Zărneşti-de-Cîlnăul, pe moşia Turbureasa.

Crîngul, *moşie* particulară, com. Verbiţa, plasa Dumbrava-d.-j., jud. Dolj.

Crîngul, *pădure,* în întindere de 35 hect. proprietatea statuluĭ, judeţul Muscel. Face parte din marea pădure Corbi, plaiul Nucşoara, formată din 10 trupurĭ: Plăişorul, Preotesele, Bîndea, Zănoaga, Papăul, Rusu, Plătica, Alunişul, Pădurile şi Crîngul, avînd toate o întindere de 17530 hect.

Crîngul, *pădure,* situată la capul de E. al comuneĭ Perieţi, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, între văleeaua Vediţa şi Oblegul, la S. de pădurea numită Crîngul-Cerbuluĭ. Aceste pădurĭ urmează maĭ ales malul drept al văleleĭ Vediţa şi aparţin la maĭ mulţĭ proprietarĭ.

Crîngul, *vale,* com. urb. Urlaţi, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Crîngul-Des (In-), *loc izolat* şi *mlaştină,* în com. Grăjdana, cât. Izvoranul, jud. Buzăŭ.

Crîngul-Fundulele, *com. rur.*, pl. Mostiştea, situată la E. de Bucureşti, 32 kil. departe de Bucureşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 4970 hect. D-nul C. Stoicescu şi statul aŭ 2900 hect. şi locuitoriĭ 2070 hect. Se cultivă de proprietarĭ 2130 hect. (205 sterpe, 255 izlaz, 295 pădure şi restul vie). Locuitoriĭ cultivă 1495 hect. (250 sterpe, 275 izlaz şi 50 vie).

Se compune din satele: Crîngul, Fundulele, Gostilele, cu o populaţie de 1160 locuitorĭ, carĭ locuesc în 306 case.

Comuna numără 266 contrib.

Are un venit egal cu cheltuelile de 4398 leĭ anual. In anul 1885 eraŭ 271 contribuabilĭ.

In comună sunt 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ (în fie-care cătun cîte una); 1 şcoală mixtă; 2 morĭ cu apă; 1 maşină de treerat; 4 heleştaie.

Numărul vitelor marĭ e de 1369 (363 caĭ şi epe, 503 boĭ, 408 vacĭ şi viţeĭ, 7 bivolĭ, 88 bivoliţe), şi al celor micĭ de 2312 (20 capre, 251 porcĭ, 2041 oĭ). Dintre locuitorĭ, 261 plugarĭ, 4 aŭ diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 264 pluguri: 170 cu boĭ şi 94 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 164 care şi căruţe: 90 cu boĭ şi 74 cu caĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţi sunt 170 şi neîmproprietăriţĭ, 101.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ şi 2 hangiĭ.

Crîngul-Ghicăĭ. (Vezĭ Crîngul, sat, jud. Ilfov).

Crîngul-Hoţilor, petec de *pădure,* de 200 hect., în judeţul Vlaşca, pe proprietatea statuluĭ Comoara; depinde de ocolul silvic Ghimpaţi.

Crîngul-luĭ-Bot, *pădure,* pe te-

www.dacoromanica.ro

ritoriul com. Tîrgşorul-Nou, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Crîngul-Mare, *pădure*, în judeţul Mehedinţi, pl. Blahniţa; ţine de com. rur. Vînjul-Mare.

Crîngul-Popeşti, *trup de pădure* a statuluĭ, în întindere de 15 hect., jud. Vîlcea, care, împreună cu trupurile Neagota şi Valea-luĭ-Neagu (750 hect.) şi Plăeţul (20 hect.), formează pădurea Romani, situată în com. Horezul, pl. Horezul.

Crîngul-Orlii, *pîrîŭ*, jud. Vîlcea, pl. Horezul. Se varsă în rîul Luncavăţul, în raionul comuneĭ Măldăreşti.

Crîngul-Răŭ, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, pendinte de com. rur. Băbana.

Crîngul-Teiuluĭ, *numire* ce se maĭ dă de locuitorĭ *cătunuluĭ* Tîrgşorul-Nou, jud. Prahova. Se crede că i s'a dat această numire de la Crîngul-de-Teĭ, în marginea căruia s'a aşezat primele colibe. Acest nume l'a purtat oficial până la anul 1857.

Crînguleţele, *pădure*, cu o întindere de 120 hect., jud. Olt, situată la N.-V., pe teritoriul comuneĭ Şerbăneşti-d.-j., pl. Şerbăneşti, şi compusă din cer, tufă, arţar, corn şi ulm.

Crînguleţele, *vălcea*, jud. Olt, comuna Mărunţeĭ, plasa Siul-d.-s.

Crînguleţi, *trup din moşia* statuluĭ Netoţi-Trivalea, jud. Teleorman, pe care aŭ fost împroprietăriţĭ în 1880 însurăţeĭ spornicĭ din comunele de prin prejur. E situat într'o vălcea, în partea de N.-V. a cătunuluĭ Netoţi-d.-s.

Crîngului (Valea-), *izvor*, în judeţul Buzăŭ, com. Jugureni. Incepe din pădurea Nuci-Ghidieĭ, intră pe teritoriul com. Finţeşti, unde ia numele de Finţeasca şi se scurge în pîrîul Istăul.

Crîngului (Valea-), *pădure*, în jud. Buzăŭ, com. Beceni, căt. Mărgăriţi; are 18 hect.

Crîngului (Valea-), *şes*, în jud. Buzăŭ, comuna Mînzăleşti, căt. Bîşteni. E acoperit de fineaţă şi livezĭ.

Crîngului (Valea-), *vale*, în judeţul Buzăŭ, com. Beceni. Incepe de la Muchea-Vaciĭ-Crîngului şi se scurge în Valea-Vaciĭ.

Crîngului (Valea-), *vale*, pe proprietatea Stăneşti, pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Crîngului (Vălceaua-), *vălcea*, jud. Prahova, com. Teşila, pl. Peleşul; curge de la E. spre V. şi se varsă în gîrla Doftana, pe malul stîng, tot în comuna Teşila.

Crîngureanca, *deal*, pe care se află vie şi pădure, în judeţul Muscel, com. Budişteni, pl. Podgoria.

Crîngureanca, *pădure*, judeţul Muscel, pl. Podgoria, com. Ciulniţa, în întindere de 25 hect., compusă din stejar, fag şi carpen.

Crîngureanca, *pădurice*, judeţul Muscel, pl. Podgoria, com. Budişteni, în întindere de 10 hect., compusă din stejar, fag şi plop.

Crîngureanca, *pădurice*, judeţul Muscel, pl. Podgoria, com. Leurdeni, în întindere de 15 hectare.

Crîngurile, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Cobia. E situată pe cîmpia numită Crîngureni, în apropiere de pîrîul Răstoaca, care curge în partea de S. a comuneĭ. Această comună se învecineşte spre E. cu com. Gura-Foiĭ, spre V. cu Valea-Mare, spre N. cu Băduleşti şi spre S. cu Pătroaia. De Pătroaia se desparte prin rîurile Răstoaca şi Argeşul; de Băduleşti, Gura-Foiĭ şi Valea-Mare, prin şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti.

In raionul acesteĭ comune este un pod, pe apa Răstoaca. Comuna Crîngurile se află la o mică distanţă de Găeşti, spre V. Se compune din treĭ cătune: Crîngurile-d.-j., Răteşti şi Crîngurile-d.-s., cu o populaţie de 1696 loc. Romînĭ. In această comună sunt treĭ bisericĭ şi o şcoală.

Crîngurile, *cătun*, pendinte de com. Strîmba, pl. Cîlniştea, jud. Vlaşca. E situat pe coasta dreaptă a apeĭ Neajlovuluĭ. Moşia este proprietatea Baronuluĭ Guillaume, zestraş al d-luĭ Em. Grădişteanu.

Are suprafaţa rămasă proprietăţeĭ de 620 hect., din care, pădure de şleaŭ şi de tufă 120 hect. S'a dat la 1864 la 49 locuitorĭ o suprafaţă de 194 hect. Aduce un venit anual de 20000 leĭ.

Aci este o moară, pe apa Neajlovuluĭ, cu două pietre, moară care se numeşte Şindrilita.

Este o biserică, zidită la 1856, deservită de 1 preot şi 1 dascăl. La această biserică, în 1888, s'a oficiat 18 botezurĭ, 11 căsătoriĭ şi 8 înmormîntărĭ.

Com. este departe de Bucureşti de 28 kil., iar de Giurgiŭ de 43 kil. Pe moşie trecea odinioară drumul poşteĭ între Giurgiŭ şi Bucureşti.

Aci este un pisc al dealuluĭ

www.dacoromanica.ro

Neajlovul care are vr'o 4 hect. de pădure de tufan, numită la Piscul-Ionești.

Crînguța, *vale*, jud. Brăila, la N.-V. satului Ciocile, în hotarul com. Ciocile, despre jud. Buzău.

Crîstanul, *deal*, în jud. Neamțu, com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele. E situat pe lîngă satul Iapa, în prelungirea dealului Chiliile.

Crîstea, *lac*, jud. Suceava, com. Stolniceni, în suprafață de 5 fălci, pe șesul stîng al Siretului.

Crîșma-Mînzului, *deal*, în jud. Botoșani, com. Popouți. Se prelungește spre E. și intră pe teritoriul com. Mănăstireni. Numele se zice că-i vine de la o cîrciumă ast-fel numită, ce se află pe coasta sa de N.

Crîșmei (Dealul-), *deal*, în jud. Suceava, com. Dolhasca.

Crîșmei (Pîrîul-), *pîrîu*, în jud. Suceava, com. Dolhasca. Izvorește din dealul cu acest nume și se pierde pe șesul Siretului.

Crocurile, *deal*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul comunei Bîrsănești.

Croicea, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Jirovul; are 40 case.

Croici, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d. s., comuna rurală Mătăsari.

Croitorari, *coastă*, jud. Prahova, com. Tîrlești, pl. Teleajenul.

Croitorescu, *pisc*, jud. Vîlcea, com. Dobriceni, pl. Ocolul.

Croitori, *sat*, cu 26 fam., jud. Argeș, pl. Pitești; face parte din com. rur. Gălășești.

Croitori, *mahala*, în com. rur. Rudina, pl. Cloșani, jud. Mehedinți.

Croitori, *mahala*, în com. rur. Părăușani, pl. Mijlocul, județul Vîlcea. Aci e reședința comunei.

Croitori, *pisc*, jud. Vîlcea, com. Părăușani, pl. Mijlocul, plantat cu pruni, meri, peri, nuci și cireși.

Croitori. (Vezi Fîntînele, județul Tutova).

Croitori, saŭ **Cerneasca**, *vale*, în jud. Vlașca, ce merge prin Pietrești-d.-s. și dă în Neajlovul.

Croitorul, *deal*, jud. Tecuciŭ, pl. Nicorești. E situat în partea de E. a com. Matca.

Croitorul, *izvor*, în jud. Buzău, com. Pănătăul, cătr. Plăișorul; primește izvorul Limpede și se scurge în Valea-Pănătăului.

Croitorului (Dealul-), *deal*, comuna Preajba, pl. Ocolul, jud. Dolj, pe lîngă care trece limita de N. a comunei, către com. Pielești.

Croitorului (Pîrîul-). Vezi Hatia, jud. Suceava.

Croitorului (Podul-), *podeț*, din sus de Mălini, jud. Suceava.

Croptești, *cătun*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s.; ține de Sisești-d.-s.

Croșna, *munte*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Ocna, situat d'a dreapta Slăniculuĭ și avînd o altitudine de 400 m.

Crovul, *com. rur.*, pl. Bolintinul, jud. Dîmbovița, situată pe loc șes, la S. de com. Titu, între rîul Argeșul și pîrîul Răstoaca. Această comună se compune din patru cătune: Crovul, Zidul, Voinești și Miulești, cu o populație de 3000 locuitorĭ Romînĭ. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura. In comună sunt 2 bisericĭ și 1 școală mixtă, condusă de un învățător, plătit de stat. Pe apa Răstoaca este numaĭ o punte de trecut cu piciorul. Crovul se învecinește spre E. cu com. Odobești, despărțindu-se prin Răstoaca și unindu-se prin șoseaua comunală; spre V., cu com. Fundul-Părului, din jud. Vlașca, despărțindu-se prin rîul Argeșul; spre N., cu Mărunțișul și spre S. cu Potlogi.

Crovul, *cătun*, pendinte de com. Fundul-Părului, pl. Neajlovului, jud. Vlașca, situat pe marginea dreaptă a apeĭ Neajlovul, la extremitatea de N. a județului, spre limita județului Dîmbovița, nu departe de rîul Argeș, se află pe proprietățile Crovul și Obislavi, fostă a Mitropolieĭ, carĭ se arendează împreună cu suma de leĭ 15780 anual.

Pe această proprietate se găsesc maĭ multe petece de pădure, în suprafață totală de 400 hectare, ce țin de ocolul silvic Cîrtojani.

In 1864 s'aŭ împroprietărit aci 95 locuitorĭ cu 380 hect.

Aci e o moară, pe apa Argeșuluĭ.

Este la depărtare de 12 kil. de stația de drum de fer Titu, de București de 40 kil.; iar de Giurgiŭ de 82 kil.

Sunt multe pometurĭ în acest cătun și în special prune, din care se face rachiŭ.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult

www.dacoromanica.ro

cu cărăușitul. Locul este steril și mai mult argil calcaros, puțin productiv.

Crovul, *cătun*, pendinte de com. Copaciul, pl. Călnișteа, județul Vlașca. Moșia este proprietatea zestrală a d-nei Mihail Balș, fostă a d-lui V. Gugiu și fostă înainte de 1836 a paharniculuĭ Ienache Arion.

Este situat pe apa Călnișteа la mijlocul plășeĭ cu acelașĭ nume, departe de București și Giurgiu de 46 kil.

Suprafața totală a moșieĭ este de 926 hect.

La 1864 s'a dat la 122 locuitorĭ suprafața de 242 hect. Are 2 petece de pădure de stejar în suprafață de 101 hect.

Este o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ. Ține de parohia Crovul.

Cruce (La-), *loc*, jud. Suceava, spre S. și la 150 m. de mănăstirea Rîșca, unde se află și acum o cruce despre care tradiția spune că ar fi ținînd locul unuĭ fost schit Bogdănești.

Cruce (La-), *loc izolat*, din sus de mănăstirea Arnota, nu departe de marginea uneĭ prăpăstiĭ ce dă drept în rîul Bistrița, jud. Vălcea. Aci, se zice, ar fi fost o cruce mare de piatră, săpată cu slove, pe care ar fi așezat o Mateiŭ Basarab de odată cu zidirea mănăstireĭ, dar acum vre-o 90 de anĭ, crucea s'a surpat de oamenĭĭ carĭ căutaŭ comorĭ și s'a prăvălit în vale, unde nu s'a maĭ găsit.

Loculuĭ aceluia, locuitoriĭ de prin prejur îĭ zic «La-Comorĭ».

Cruce (Movila-cu-), *movilă*, în com. Luciul, jud. Buzăŭ, în apropiere de moară.

Cruce (Movila-cu-), *movilă*, în com. Boldești, cătun. Grădiștea, județul Buzăŭ, avînd o vechie cruce de piatră.

Crucea, *sat*, în marginea de E. a comuneĭ Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iași, situat pe podișul dealuluĭ Crucea, pe văile Crucea și Tălpăria. Și a luat numele de la dealul Crucea. E înființat din anul 1879, de la împroprietărirea făcută de stat însurățeilor. Are o suprafață de 1100 hect. și o populație de 152 familiĭ, saŭ 731 locuitorĭ Romînĭ, veniți de prin diferite localități, cu osebite obiceiurĭ. Are o scoală întreținută de comună, înființată în anul 1885, și frecuentată de 23 elevĭ.

Numărul vitelor e de 1692 capete, din carĭ: 583 vite marĭ cornute, 57 caĭ, 842 oĭ și 210 rîmătorĭ.

Crucea, *sat*, pe moșia și în comuna Broșteni, județul Suceava, trăgîndu-și numele de la crucea ce se formează prin vărsarea pîraielor Crucea și Bărnărelul, în Bistrița. Așezat pe ambele țărmurĭ ale Bistrițeĭ și ale pîraielor Crucea și Caseĭ, spre N.-V., și la 22 kil. de satul de reședință. Maĭ înainte Crucea cu Cojoci și Chirilul forma o comună a parte.

Are o populație de 139 familiĭ, saŭ 540 suflete (266 bărbați și 264 femeĭ), printre carĭ sunt și 10 țiganĭ. Contribuabilĭ sunt 108. Locuesc în 150 case. In Crucea este o cîrciumă și o băcănie.

Improprietăriți la 1864 sunt 12 fruntași, 39 pălmași și 19 codași, stăpînind 340 fălcĭ, afară de ceĭ cu cîte 10 prăjinĭ.

Drum principal e numaĭ cel ce duce la Broșteni și la Rarăŭ, și acel ce duce la Dorna, dar care e foarte puțin frecuentat.

Are o biserică de lemn, cu hramul Sf. Impărați Constantin și Elena, clădită de M. S. Regele, la 1880, deservită de preotul din Cojoci și o școală rurală mixtă, condusă de un învățător, plătit de stat, înființată la 1864 și așezată într'un local, făcut danie de M. S. Regele; e frecuentată de 41 elevĭ.

La 1803, «Crucea, a clirosuluĭ din Bucovina, numără 70 liuzĭ, cu 732 leĭ anual» («Uricariul», de T. Codrescu, vol. VII, pag. 255).

Crucea, *baltă*, pl. Jiul-d.-j., com. Grindeni, jud. Dolj, cu întindere de 10 pogoane.

Crucea, *deal*, jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul comuneĭ Bîrsănești, acoperit în parte cu viĭ.

Crucea, *deal*, jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul comuneĭ Berești.

Crucea, *deal*, jud. Bacăŭ, plasa Bistrița - d. - s., lîngă muntele Cristoiul.

Crucea, *deal*, jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s., com. Băsăști, situat la N. satuluĭ Hăineala.

Crucea, *deal*, jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s. de pe teritoriul comuneĭ Solonțul; desparte apele Solonțuluĭ de ale Pîrîuluĭ-Schituluĭ.

Crucea, *movilă*, jud. Brăila, la N. satuluĭ Nazîrul, tăiată în 2 de șoseaua Brăila-Focșani.

Crucea, *movilă*, jud. Brăila, la N.-V. de satul Chiscani, aproape de șoseaua Brăila-Călărași.

www.dacoromanica.ro

Crucea, *movilă*, jud. Dolj, plasa Balta, com. Comoşteni, în dreptul căreia este un pod stătător de lemn pe rîul Jiul.

Crucea, *punct* înalt şi *cruce*, la jumătatea drumuluĭ dintre băile Pucioasa şi băile Vîlcana, jud. Dîmboviţa.

Crucea, *deal*, continuarea Dealuluĭ-Popeĭ, de pe teritoriul satuluĭ Căueşti, com. Roşcani, pl. Turia, jud. Iaşi

Crucea, *deal*, numit ast-fel după o cruce de hotar ce se află pe dînsul. Se întinde pe teritoriul satuluĭ Oneşti, comuna Şipotele, plasa Bahluiul, judeţul Iaşi.

Crucea, *deal*, se întinde la V. spre E., în partea despre N. a satelor: Horleştiĭ-Domniţeĭ şi Horleştiĭ-Catolicĭ, comuna Cucuteni, plasa Stavnicul, jud. Iaşi. Pe acest deal sunt viile locuitorilor din satele arătate.

Crucea, *deal*, străbate partea de N. a com. Gropniţa, pl. Copoul, jud. Iaşi, în direcţiune de la V. la E. Şĭ-a luat numele de la o cruce mare de lemn, aşezată pe dînsul de către un proprietar. Pe podişul acestuĭ deal se face cultură bogată de cereale.

Crucea, *deal*. Vezĭ Dealul-Mare, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi.

Crucea, *movilă*. (Vezĭ, Dorneĭ (Movila-), com. Belceşti, pl. Bahluiul, jud. Iaşi.

Crucea, *munte*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., pe teritoriul comuneĭ rurale Schela-Cladoveĭ.

Crucea, *deal*, în jud. Neamţul, com. Cîrligi, pl. Piatra Muntele, situat spre S.-E. de satul Cîrligi, în prelungirea dealurilor Şerbeşti.

Crucea, *deal*, în jud. Prahova, com. Ceptura, pl. Cricovul.

Crucea, *deal*, cu o vedere frumoasă, între Horodniceni şi Răbĭia, jud. Suceava.

Crucea, *pisc*, jud. Vîlcea, com. Dozeşti, pl. Cerna-d.-j.

Crucea, *moşie*, situată în comuna Fundeni, judeţul Tecuciŭ. Are o suprafaţă de 241 hect. Este supusă adese-orĭ la inundaţiile Siretuluĭ.

Crucea, *pîrîŭ*, izvoreşte din dealul Crucea, com. Sîrca, pl. Cîrligătura, jud. Iaşĭ şi se varsă în pîr. Obrijanca, din com. Sineşti.

Crucea, *pîrîŭ*, ce udă satul cu acelaşĭ nume, jud. Suceava. Izvoreşte de sub Tarniţa şi, după un curs de peste 4500 metri, se varsă în Bistriţa. Are de afluent Pîrîul-Omuluĭ mărit cu Pîrîul-Opiuluĭ.

Crucea, *pîrîŭ*, mic afluent al Rîşcuţeĭ, în com. Bogdăneşti, jud. Suceava.

Crucea, *poiană*, în jud. Muscel, com. Coteşti, plasa Rîurile.

Crucea, *vad*, jud. Brăila, pe unde drumul Cazasul-Vădeni coboară muchea Baldovineşti, la 3 ½ kil. spre N. de satul Cazasul.

Crucea, *vale*, în jud Iaşi, com. Gropniţa, pl. Copoul. Şĭ-a luat numele de la dealul ce o formează; în capătul eĭ se află un iaz numit Lăpătoaia.

Crucea (Izvorul-), *izvor de apă minerală*, pe teritoriul cătunuluĭ Sărişorul, com. Şarul-Dorneĭ, pl. Munteluĭ, jud. Suceava.

Acest izvor important este situat între 47° şi 48° latitudine nordică şi 43° şi 44° longitudine estică, la o altitudine de 835 m. d'asupra nivelului mărĭi, după datele determinate de d-rul Bernad Lendway, directorul Institutuluĭ Chimic Universitar, în lucrarea asupra Dorneĭ, din care extragem aceste note.

Izvorul-Crucea îşĭ ĭea naştere pe partea rîuleţuluĭ Sărişorul, piscul Şarul, aproape 200 m. N.-E. de la gura uneĭ ruine de auripigment şi realgar, cunoscută de aproape 100 de anĭ.

Terenul de aci e cu desăvîrşire muntos; apare, icĭ-colo, cîte un platoŭ de păşune întrerupt cu văĭ şi văĭşoare şi rîurĭ plutabile. Gismentele carĭ predomină acest teren sunt gismente arsenicale de realgar şi auripigment, carĭ formaŭ o mină exploatată deja pe la 1790 de neindigenĭ şi pusă atuncĭ sub paza unuĭ pichet de soldaţĭ austriacĭ, pentru a opri lumea profană a lua din mineralele arsenifere, fiind toxice.

Comunicaţiunea de la localitatea Izvoruluĭ-Crucea, este uşor de efectuat pe jos, călare saŭ cu trăsura în toate direcţiunile.

Temperatura aeruluĭ la razele soareluĭ + 35 C. şi la umbră + 28 C. Dimineaţa şi seara e răcoare.

Ploile sunt de scurtă durată; uraganele şi furtunele sunt foarte rarĭ. Toamna este maĭ constantă; se întinde pănă în Noembrie.

Grosul masivuluĭ de aci, ca şi în întreaga regiune din jur, este constituit de formaţiunea cretacee. Un rol important în geneza apeĭ acestuĭ izvor se poate atribui în prima ordine

www.dacoromanica.ro

calcaruluĭ jurasic şi, în a doua ordine, realgaruluĭ.

Izvorul-Crucea are scurgerea spre E. şi e adăpostit spre N.-E. de vîrful munteluĭ Şarul. De la sorginte şi până la vîrf, piscul prezintă o diferinţă de altitudine de 78 m. Sorgintea e acoperită cu un tavan de grinzĭ şi basinul e necimentat, de formă sferică.

Apa din acest basin se prezintă limpede, incoloră, cu efervescenţa spontanee, emanînd numeroase bule de un gaz incolor şi inodor. Gustul apeĭ este pronunţat, dar plăcut, acrişor şi înţepător, de loc amar, nicĭ stiptic, dar slab sălciŭ. Reacţiunea asupra turnesoluluĭ este pronunţat acidă. Expusă influenţeĭ aeruluĭ ambiant, în un loc deschis, se observă, după un timp maĭ îndelungat, o opalescenţă, iar pe fund se depune un precipitat floconos de o coloare portocalie, compus din arseniat şi fosfat de fier peroxyd.

Densitatea apeĭ acestuĭ izvor este de 1,00481 (făcută cu picnometru), temperatura apeĭ fiind de + 7 R. şi a aeruluĭ ambiant de + 8 până la 10 C.

In urma determinărilor şi a dozărilor efectuate, d-rul Bernad a ajuns la convingerea că apa Izvoruluĭ-Crucea este o apă gazoasă (bicarbonată), alcalină-arsenicală.

Debitul izvoruluĭ în 24 de ore întrece 28000 litruri.

Apa vine dintr'o adîncime de peste 180 m. Această geneză garantează o durată lungă izvoruluĭ, o emerginţă abondentă, chiar profuză.

Crucea (Vîrful-), *vîrf de deal*, situat la N. de cătunul Bogdăneşti, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, judeţul Prahova, acoperit cu pădure. S'a numit astfel, pentru-că pe lîngă acest vîrf fiind trecătoare la Poiana-Capaciuluĭ (comuna Opăriţi), s'a pus pe dînsul în semn, o cruce.

Crucea-Brăcăcĭ, *localitate*, din comuna Păcureţi, pl. Podgoria, jud. Prahova, unde gîrla Turbure se uneşte cu pîr. Sărăţelul.

Crucea-Danciuluĭ, *movilă*, jud. Brăila, la sudul comuneĭ Ulmul.

Crucea-de-Copaciŭ, *loc*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., pe teritoriul com. rur. Strehaia.

Crucea-de-Jos, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul.

Comuna Crucea-d.-j. este situată pe podişul format din malul Şuşiţeĭ şi se întinde aproape până in tîrgul Panciul.

Distanţa comuneĭ de reşedinţa sub-prefectureĭ e de 1/2 kil., iar de capitala judeţuluĭ de 27 1/2 kil.

Marginile acesteĭ comune sunt: la N., Panciul; la S., Şuşiţa, care o desparte de com. Ţifeşti; la N.-V., comuna Crucea-d.-s.; iar la V. pîrîul Şuşiţa, care o desparte de com. Clipiceşti.

Comuna Crucea-d.-j. se compune din cătunele Crucea-d.-j., Dumbrava şi Satul-Noŭ.

Populaţia comuneĭ, după cel din urmă recensimînt, e de 401 familiĭ, saŭ 1493 suflete (763 bărb. şi 730 femeĭ). Această populaţie se împărţea ast-fel: 697 neînsuraţĭ (358 bărbaţĭ şi 339 femeĭ), 700 însuraţĭ, 94 văduvĭ (54 bărbaţĭ şi 40 femeĭ); 1479 Romînĭ şi 14 de diferite naţionalităţĭ; 1479 ortodoxĭ şi 14 mozaicĭ; 302 agricultorĭ, 1 meseriaş, 10 comercianţĭ, 12 avînd profesiunĭ libere, 130 muncitorĭ şi 57 servitorĭ.

Ştiu carte 225 persoane (200 bărbaţĭ şi 25 femeĭ).

Numărul caselor de locuit e de 455.

Este o biserică parohială, cu hramul Adormirea, în cătunul Crucea-d.-j. şi una filială, cu hramul Sf. Nicolae, în satul Dumbrava. Satul-Noŭ face o parohie a parte, avînd o biserică parohială, cu hramul Sf. Ioan.

Contribuabilĭ sunt 411.

Budgetul comuneĭ, pe anul financiar 1893—94, a fost la venitură de 9299,69 leĭ şi la cheltueli de 9201 leĭ.

Vite sunt 1586, din carĭ: 406 boĭ, 103 vacĭ, 57 caĭ, 666 oĭ, 66 capre şi 288 porcĭ.

In anul 1893 s'a cultivat 1147.50 hect. viĭ, care aŭ produs 38867 hectol. vin, în valoare de 893,941 leĭ.

Sunt 106 stupĭ de albine.

Stabilimente: 7 de băuturĭ spirtoase, 1 pescărie, 1 brînzărie, 5 măcelăriĭ, 4 fierărĭi, 37 fabricanţĭ de rachiŭ şi 9 comerciaţĭ diferiţĭ.

Circulaţiunea în comuna Crucea-d.-j. se face prin şoseaua comunală Panciul-Podul-Şuşiţa şi prin şoseaua Panciul-Mărăşeşti, punînd comuna în legătură cu staţiunea căeĭ ferate Mărăşeşti.

Crucea-de-Jos, *cătun*, în jud. Putna, com. cu acelaşĭ nume, pl. Zăbrăuţul. Este situată pe podişul format din malul Şuşiţeĭ.

Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea, pentru care comuna cheltueşte anual 100 leĭ.

Crucea-de-Jos, *moşie* a statuluĭ, pe teritoriul comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Putna. A fost arendată cu 4757 leĭ anual, în 1885. Aparţinea mănăstireĭ Bogdana. Acum moşia a fost parcelată în 32 loturĭ şi vîndută ţăranilor conform legiĭ din 1889. Supra-

www.dacoromanica.ro

faţa totală e de 156 hect. 7599 m. p. Bunuri mici: o grădină de zarzavat, izlazul grădinei şi locul imaşului, 14 hect. 961 m. p.; cariera de pietriş, 1 hect. 7861 m. p.; albia Şuşiţei, 14 hect. 6282 m. p.; şoseaua Tecuciu-Panciu, 7860 m. p.; şoseaua Bizicheşti-Ciuşlea, 2400 m. p.

Crucea-de-Jos, *parohie*, formată din cătunele: Crucea-de-Jos şi Dumbrava. Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea, în Crucea-de-Jos, şi una filială, cu hramul Sf. Nicolae în Dumbrava. Comuna cheltueşte cu ele 100 lei anual.

Crucea-de-Piatră sau Borzeşti-Răzeşi, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j. Face trup cu satul Borzeşti, numit ast-fel de la Crucea-de-Piatră, care este în curtea bisericei. Este situat de a dreapta Trotuşului. In vechime purta numele de Bobul, după numele dealului pe coasta căruia este aşezat. Legenda spune că această cruce, înaltă de 2 metri, a fost pusă de Ştefan-cel-Mare pe mormîntul unei rude ale sale. Se văd urmele unei inscripţii slavoneşti.

Crucea-de-Piatră sau Călugăreni-Mănăstirea, *cătun*, pendinte de com. Uzunul, judeţul Vlaşca, pl. Călnistea, situat pe dealurile din coasta dreaptă a apei Călnistea.

Este proprietate a statului.

Aci s'a dat la 1864 locuitorilor împroprietăriţi în numar de 72, o suprafaţă de 216 hect.

In 1882 s'a mai dat la 15 însurăţei şi la şcoală, o suprafaţă de 92 hect.

Este şi o pădure de stejar în suprafaţă de 600 hect., dependinte de ocolul silvic Comana.

Şi-a luat numirea de la crucea de piatră, ridicată cu ocazia facerei podurilor peste Călnistea de Şerban Cantacuzino Voevod, la 1682, după obiceiul timpului de atunci care se urmează şi azi pe la sate; locuitorii, cînd fac poduri sau puţuri, ridică şi cruci în amintirea acelor lucrări, cruci pe care se scrie numele celor ce aŭ contribuit saŭ aŭ luat parte la acele construcţii.

Pe crucea de piatră ce stă încă şi azi la dreapta şoselei Giurgiu-Bucureşti, restaurată la 1876 de guvern, stă scris:

«Sfînta aceasta şi de viaţă aducătoare cruce, ridicată este de prea luminatul Domn Şerban Cantacuzino Voevod, nepot al bătrînului Şerban Basarab... şi pomenire vecinică înalţă... este la capul acestui frumos şi minunat pod carele însuşi împreună şi cu iubitul său fiŭ... la lucrarea lui şi cate..

Pentru ca şi Măriei Sale în veci pomenire şi mulţumire să fie şi să-i rămîe lui şi Doamnei lui Maria, şi coconilor făcutu s'aŭ dar acest pod şi această domnească cruce s'aŭ ridicat într'al patrulea an al domniei sale la anul de la zidirea lumei... meşiţa Octombre din zi... dar ridicarea acestei cinstite şi de viaţă făcătoare crucî arată osteneala şi strădania facerei acestui mare şi temeinic pod intru veciinica pomenire, iar luminatului acesta... precum în cea faţă s'aŭ zis, iar în aceste alte feţe scrisu-s'aŭ întru pomenire şi cinstiţii boeri Măriei Sale carî s'aŭ întîmplat la facerea podului acestuia împreună cu a lor Doamne... dus cu multă strădanie şi osteneală de la începerea podului până la sfîrşit pe nume sunt aceştia: Radu Năsturel vel Ban, Radu Bălăceanu vel Vornic, Grigore Grădişteanu vel Logofăt, Vlad Cocorescu biv-vel logofăt, Constantin Brîncoveanu vel Spătar, Iordache Cantacuzino vel Stolnic, Alexandru biv-vel Stolnic, Mihaiŭ biv-vel pitar, Tănase vel armaş, Constantin Bălăceanu, vel Aga, Şerban ot Logofăt, Fiere ot Vistier, Şerban, Căza lefegiĭ, Pîrvul Creţulescu, ot Postelnic, fiind împreună toate breslele şi aĭ curţiĭ drept aceea s'aŭ scris ca să fie în veciinica pomenire.»

Crucea-de-Piatră, *deal*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Titireciŭ, numit ast-fel, pentru că acolo este o vechîe cruce de piatră. Este la depărtare de 1 kil. spre N., de vatra satului.

Crucea-de-Piatră, *loc izolat*, lîngă şoseaua naţională Botoşani-Hîrlău, în partea de N.-E. a satului Deleni, jud. Botoşani, com. Deleni, nu departe de pîrîul Velniţa-Vechîe. Aicî este o cruce de piatră, fixată cu un capăt în pămînt; legenda spune, că acolo, ar fi îngropat un viteaz căpitan din vreme depărtată.

Crucea-de-Sus, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţului.

Comuna Crucea-de-Sus este aşezată mai la deal de Panciu, dar pe acelaşi podiş şi despărţită în 2 de pîrîul Hăuliţa.

Distanţa com. de capitala jud e de 28½ kil., iar de reşedinţa sub-prefecturei, de ½ kil.

Marginele acestei comune sînt: la N. şi la N.-E. pîrîul Zăbrăuţul, care o desparte de comunele Moviliţa şi Diocheţi; la E. pîrîul Zabrăuţul şi cu comuna Panciu; la S. comuna Crucea-de-Jos şi pîrîul Şuşiţa; la V. Şuşiţa; iar la N.-V. Străoani-de-Sus şi de-Jos.

Comuna Crucea-de-Sus e formată din cătunele Chicera şi Neicu.

Populaţia comunei, după cel din urmă recensămînt, e de 510 capi de fam., în total 1631 sufl. (826 bărbaţi, 805 femei). Această populaţiune se împărţea ast-fel: 811 neînsuraţi (421 bărbaţi, 390 femei) 732 însuraţi, 80 văduvi (38 bărbaţi şi 48 femei) şi 2 divorţaţi, (1 bărbat şi 1 femee); 1619 Romîni şi 12 de diferite naţionalităţi; 1619 ortodoxi şi 12 mozaici; 350 agricultori, 21 meseriaşi, 4 comercianţi, 10 avînd profesiuni libere, şi 18 servitori.

www.dacoromanica.ro

Ştiŭ carte 180 persoane (171 bărbaţĭ şi 9 femeĭ.)

Numărul caselor de locuit e de 418.

Are 2 biserici parohiale, una în satul Chicera cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ şi a doua în Neicu, cu hramul Adormirea.

Instrucţiunea publică se predă într'o şcoală mixtă, frecuentată de 47 copiĭ (45 băeţĭ şi 2 fete), din 211 copiĭ (113 băeţi, 98 fete) cu vîrstă de şcoală. Comuna vine în ajutorul şcoaleĭ cu 455 leĭ anual.

Comuna numără 318 contribuabilĭ, adecă 1 la 5.12 locuitorĭ. In anul 1886 nu eraŭ de cît 272 contrib., iar în 1869, 275.

Budgetul, pe anul financiar 1893/94, a fost următorul: venitur̆ĭ 5841,51 leĭ; cheltuelĭ 5682,67 leĭ.

In alţĭ anĭ, budgetul de veniturile şi cheltuelile com. era: In 1885 86, la venitur̆ĭ 3714 şi la cheltuelĭ 3708 leĭ, iar în 1868/69 la venitur̆ĭ 7226.

Numărul cultivatorilor este de 42.

Vite sunt: 952, din carĭ: 277 boĭ, 105 vacĭ, 137 caĭ, 65 oĭ, 3 capre şi 365 rîmătorĭ.

In anul 1893, s'a cultivat 404 hect. cu viĭ, producînd 8080 hectol., în valoare de leĭ 185840.

In acelaşĭ an se aflaŭ în comună 38 stupĭ de albine.

In com. sunt: 8 stabilimente de băuturĭ spirtoase; 39 fabricanţĭ de rachiŭ de prune; 4 fierărĭĭ; 2 rotărĭĭ; 2 morĭ; 4 comercianţĭ diverşĭ.

Diferite drumurĭ neşoseluite pun Crucea-de-Sus în legătură cu Panciŭ, Crucea-de-Jos, Străoani-de-Jos şi de-Sus.

De aci se trage familia Catargiŭ, curgătorĭ din Toader Catargiŭ şi Sanda Catargioaia.

Crucea-din-Copaciŭ, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Vintilă-Vodă. E acoperit de pădurea cu acelaşĭ nume, ce face parte din pădurea Vintilă-Vodă.

Crucea-din-Silişte, *cruce*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăeşti, care arată locul altaruluĭ bisericeĭ, al unuĭ sat odinioară regulat, care din cauza inundaţiilor rîuluĭ Jiul, s'a mutat maĭ departe.

Crucea-Găinaruluĭ, *loc*, numit ast-fel în pl. Blahniţa, judeţul Mehedinţi, pe teritoriul com. rur. Batoţi.

Crucea-Giurchi, *sat*, în judeţul Ialomiţa, pl. Borcea. pendinte de comuna Mihaiŭ-Viteazul. Este situată la 4 kil. spre N.-E. de satul de reşedinţă.

Aci se află 40 case şi bordee.

Crucea-Impuşcată, *localitate*, jud. Brăila, pe hotarul de N. al comuneĭ Scorţarul-Noŭ, pe Buzeelul-Sec de pe ţărmul stîng al Buzăuluĭ, la aproape 7 kil. spre N. de satul Scorţarul-Noŭ.

Crucea-Inaltă, *semn de hotar*, dintre comunele Peretul şi Bogdana, jud. Telorman, pe vechiul drum al Zimniceĭ.

Crucea-luĭ-Barcan, *vîrf de deal*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., de pe teritoriul comuneĭ Călugăra-Mare.

Crucea-luĭ-Chiriţă, *semn de hotar*, pe moşia Nanovul, judeţul Teleorman.

Crucea-luĭ-Neagoe, *punct de hotar*, la N.-E. de com. Măgureni, jud. Telorman; desparte acestă moşie de moşia Măldăreni, din plasa Tîrguluĭ.

Crucea-luĭ-Pavel, *colină*, în jud. Buzăŭ, com. Măgura, pe hotarul despre com. Grăjdana, în al căreia vîrf se află o vechie cruce de lemn. Are o poziţiune frumoasă.

Crucea-luĭ-Şarpe, *movilă* şi semn de hotar, la N.-V. moşieĭ Meri, din pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman.

Crucea-luĭ-Trocan, *loc*, în jud. Mehedinţi, între hotarul com. rur. Ilovăţul, din plaiul Cerna şi com. rur. Şovarna-d.-s., din plaiul Cloşani, unde Tudor-Vladimirescu a ucis pe Trocan.

Crucea-Lupuluĭ, *punct* de hotar, în jud. Teleorman, pe moşia Viişoara, spre N.-E., unde se mărgineşte cu moşia Piatra.

Crucea-Nouă, *punct trigonometric* de observaţie, lîngă oraşul Ploeşti, jud. Prahova.

Crucea-Pîrlită, *loc*, în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul, pe teritoriul com. rur. Cujmirul.

Crucea-Popiĭ, *loc*, cu vie şi livede de pruni, situată în com. Ţigăneşti, plasa Podgoria, jud. Muscel.

Crucea-Protopopuluĭ, *loc izolat*, în jud. Muscel, com. Goleşti, pl. Podgoria.

Crucea-Raduluĭ, *loc şes*, în jud. Tecuciŭ, la E. de valea Călmăţuiul, raionul com. Barcea, pl. Bîrlad.

Crucea-Regeluĭ, *cruce de piatră*, frumos lucrată, înălţată pe vîrful munteluĭ Milicești, între Slănicul şi Telega, jud. Prahova, în semn că M. S. Carol I, Domnul Romînieĭ, a făcut aci

www.dacoromanica.ro

o mică staţiune cu ocaziunea vizităreï Ocnelor în anul 1866.

Crucea-Roşie, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Dagîţa, spre N.-V. de satul Dagîţa.

Crucea-Roşie, *ramură de munţi*, în jud. Neamţu, com Pîngăraţi, pl. Piatra-Muntele. Se detaşează din hotarul Transilvanieï, la locul unde se numeşte Poiana-Crucea-Roşie, între muntele Torogleş şi Meleghavaş, şi se îndreaptă spre E.-N., desfăcîndu-se în maï multe ramurï: Bourul, Bîtca-de-Piatră, mărginite în partea despre N. de pîrîul Aţa, iar despre S. de pîrîul Brateşul, pănă în pîrîul Tarcăul.

Inălţimea sa în unele piscurï, atinge 1200 m. Vezï Poiana-Crucea-Roşie.

Crucea-Spineanuluï, *platoŭ*, pe teritoriul satuluï Padeşul, din jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Negoeşti. Aci se păzeau primele străjï ale luï Tudor-Vladimirescu din apropierea redutelor ce se văd în cîmpia Padeşuluï.

Crucea - Stanculuï, *pădure*, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., de pe teritoriul com. Bereşti.

Crucea-Sticleï, *movilă*, în jud. Brăila, la 2 kil. spre S.-E. de tîrla Băjani, din com. Vizirul.

Crucea-Tomiï, *munte*, în jud. Suceava, com. Mălini.

Crucea-Tomiï, *pisc* de *munte*, între Rîşca şi Rîşcuţa, jud. Suceava. E acoperit cu pădure de brad.

Crucea - Trăsnită, *movilă*, în judeţul Brăila, la 500 m. spre N.-E. de satul Mareş, din com. Surdila-Găiseanca.

Crucea-Trăsnită, *semn* de *hotar*, în jud. Teleorman, la S. de Crucea - Inaltă, tot pe vechiul drum al Zimniceï, pe cîmpia dintre comunele Plosca şi Bogdana.

Crucea - Ţiganuluï, *punct* de *hotar*, în jud. Teleorman, la N.-V. com. Viişoara, în hotarul acesteï comune cu comuna Piatra, pe un pisc.

Crucea-Vladuluï, *punct* de *hotar*, în jud. Teleorman, pe moşia Măgureni saŭ Ciocanul, la N.-V.

Cruceanul, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, spre S. de satul Vinderei în marginea de S.-E. a judeţuluï.

Are 126 locuitorï, carï locuesc în 30 case. Ştiŭ carte 23 de persoane.

Se cultivă aci gîndacïï de mătase.

Cruceanul, *schit*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, cătunul Cruceanul.

Cruceanul, *moşie*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, proprietatea statuluï, arendată în ultimul period cu 1441 leï, 40 banï anual.

Cruceanul, *pădure*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, pe moşia cu acelaşï nume, în întindere de 20 hect.; este proprietatea statuluï.

Cruceanul, *pîrîiaş*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, care se varsă în Hobana.

Cruceï (Dealul-), *deal*, în jud. Botoşani, com. Mănăstireni, pl. Tîrgul.

Cruceï (Dealul-), *deal*, se prelungeşte deasupra satuluï Hilişeul-Gafencu, com. Hilişeul, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ.

Cruceï (Dealul-), *deal*, în jud. Dorohoiŭ. Se întinde pe teritoriul satuluï Păltinişul, com. cu acelaşï nume, pl. Prutul-d.-j.

Cruceï (Dealul-), *deal*, în centrul com. Jupîneşti, plasa Rîul-Doamneï, jud. Muscel, pe malul stîng al văieï Aninoasa.

Cruceï (Dealul-), *deal* cultivabil, lîngă satul Forăşti, judeţul Suceava.

Cruceï (Dealul-), *parte*, din spre pîrîul Părăuţul, a *dealuluï* Brusturi, judeţul Suceava. Tradiţia spune că, cu maï bine de un veac şi jumătate, acest deal a fost bătut de piatră 7 anï dea-rîndul.

Doï călugărï sfătuiră oamenii să facă maslu în fie-care an d'asupra luï, în ziua de Izvorul-Maiceï-Domnuluï.

Ceï povăţuiţï puseră o cruce în acel loc şi de atuncï pănă acum, în ziua arătată, toţï locuitorii de prin satele învecinate se strîng pe Dealul-Cruceï şi, după slujba preoţilor, prăznuesc, mîncînd şi petrecînd.

Cruceï (Dealul-), *deal*, în jud. Vasluiu. Se întinde la S. satuluï Suhuleţul, com. cu acelaşï nume, pl. Funduri. Şï-a luat numele de la două drumurï ce se întîlnesc pe vîrful luï în formă de cruce.

Cruceï (Genunea-), *genune*, în jud. Suceava, maï sus de gura pîrîuluï Crucea, din com. Broş-

www.dacoromanica.ro

teni, unde Bistriţa e foarte adîncă şi lină.

Cruceĭ (Movila-), *movilă,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comuneĭ urbane Chilia-Vechĭe, situată în partea nordică a plăşeĭ şi a comuneĭ, la 500 metri spre E. de Chilia-Vechĭe. Este punct trigonometric de observaţie de rangul al 3-lea. Este artificială, acoperită cu verdeaţă şi are o cruce în vîrf, de unde şi numele eĭ.

Cruceĭ (Muchea-), (Crucealuĭ-Gherase), *colină,* în jud. Buzăŭ, com. Ruşiavăţul, cătunul Tega. E acoperită de izlaz.

Cruceĭ (Piciorul-), *pîrîiaş,* în jud. Neamţu.

Cruceĭ (Piscul-), *culminaţie* a *muntelui* Ursoaia, din com. Mlăjetul, jud. Buzăŭ.

Cruceĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* în jud. Botoşani. Izvoreşte din Dealul-Velniţeĭ, com. Slobozia - Secătura şi se varsă în pîrîul Cornaciul, afluent al Miletinuluĭ.

Cruceĭ (Pîrîul-), mic *afluent* al Bistriţeĭ, în com. Fărcaşa, jud. Suceava.

Cruceĭ (Podul-), *şes,* în judeţul Buzăŭ, com. Grăjdana, căt. Miluiţi, în pădurea Barbu.

Cruceĭ (Poiana-), *poiana,* pe valca rîuluĭ Teleajenul, comuna Măneciul - Ungureni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Cruceĭ (Şesul-), *şes,* prin care curge Pîrîul-Cruceĭ, în comuna Slobozia - Secătura, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Cruceĭ (Valea-), *vale,* între dealurile Valea-Cruceĭ şi Unţeiul, com. Popouţi, pl. Tîrgul, jud. Botoşani.

Cruceĭ (Valea-), *vale,* în jud. Prahova. Izvoreşte de la N. de com. Teişani, pl. Teleajenul; se împreună cu Valea-Bîrzeĭ şi amîndouă daŭ în Valea-Dragomir, care se varsă în rîul Teleajenul, la E. de com. Teişani.

Cruceĭ (Valea-), *vale,* în jud. Vasluiŭ, formată prin prelungirea Dealuluĭ-Cruceĭ, din comuna Suhuleţul, pl. Funduri. Terenul acesteĭ văĭ a devenit neregulat în urma unuĭ cutremur, prezintînd aspectul unuĭ zid de bolovanĭ.

Crucelari, *vale,* în jud. Tulcea, plasa Măcinul, pe teritoriul comuneĭ rurale Greci; se desface din dealul Coşlugea; se îndreaptă spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea estică a plaşeĭ şi a comuneĭ; merge pe la poalele înaltuluĭ vîrf Greci (426 m.) şi a stîncosuluĭ deal Piatra-Marieĭ; taie drumul comunal Greci - Balabancea, şi, după un drum de 4 kil., se deschide în Pîrîul-Calistrieĭ, pe dreapta, lîngă pădurea satuluĭ Greci.

Crucereasa, *poiană,* în judeţul Muscel, com. Goleşti, pl. Rîurile.

Cruceresti, *mahala,* în jud. Mehedinţi, com. rur. Almăjelul, pl. Cîmpul.

Cruceriuluĭ (Movila-), *movilă,* în jud. Botoşani, pe dealul Ciornahul, în partea de N. a moşieĭ Pogoreşti, com. Comîndăreşti, pl. Jijia. Numele, se zice, i-ar fi rămas de la un răzeş, care stăpînea partea moşieĭ de lîngă acea movilă, şi care avuse rangul de clucer.

Crucerul, *poiană* cultivabilă, în jud. Neamţu, com. Bozieni, pl. de-Sus-Mijlocul, formată în cuprinsul pădureĭ ce se întinde spre V. şi S. a pădureĭ Corboaia.

Crucerului (Valea-), *vale,* în judeţul Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pe teritoriul comuneĭ Slobozia. Are direcţia S. spre N., cu lungime de 500 m. şi o adîncime de 2—4 m.

Crucĭ (La-), *loc izolat* şi *punct* de *hotar,* pe muntele Pănătăul, din comuna Pănătăul, jud. Buzăŭ.

Crucile, *sat,* în jud. Dolj, plasa Amaradia, com. Balota, situat pe pîrîul Tesluiul, aproape de izvorul luĭ, la 6 kil., S.-V. de Balota-d.-j., măt. de reşedinţă al comuneĭ şi de care se desparte prin Dealul-Muereĭ.

Are o populaţie de 136 suflete, 74 bărbaţĭ şi 62 femeĭ, carĭ locuesc în 39 case. Copiiĭ din sat urmează la şcoala mixtă din satul Gaia-d.-s. In vîrstă de şcoală sunt 12 copiĭ. Ştiŭ carte 4 persoane.

In sat este o biserică de zid, cu hramul Înălţarea-Domnuluĭ, fondată la 1853, de Prădeni Ciobanul.

Comunicaţiunea se face prin şosele vecinale şi comunale, care pun în legătură satul la N.-E. cu Gaia-d.-s. peste Dealul-Muereĭ, şi la S.-V. cu Goeşti.

Crucile, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici. E situat în dreapta Amaradieĭ, la 35 kil. N.-V. de Craiova. E străbătut la V. de Dealul-Chicoraluluĭ. Are 30 familiĭ, sau

www.dacoromanica.ro

123 suflete (66 bărbaţĭ şi 57 femeĭ). Locuesc în 30 case. In sat este o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1875, întreţinută de stat. Localul construit din bîrne, a costat 600 leĭ şi coprinde o singură sală de studiĭ, cu suprafaţă de 39 m. In anul 1892—93, şcoala a fost frecuentată de 63 băeţĭ şi 1 fată, şi anume: Mierea, 14 băeţĭ; Bojinul, 3; Cruşeţul, 3; Văluţa-d.-j. şi Văluţa-d.-s., 9; Miericeana, 7 băeţĭ şi 1 fată; Slănimeşti, 5. 10 băeţĭ aŭ venit din alte comune vecine. Cu vîrstă de şcoală sunt 11 copiĭ. Ştiŭ carte 6 bărbaţĭ şi 2 femeĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua judeţeană Craiova - Căpreni.

Crucile, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Goeşti. E situat pe pîrîul Tesluiul, la 4 kil. N.-E. de Goeşti, căt. de reşedinţă al comuneĭ, de care se desparte prin Dealul-Muereĭ. Are 90 sufl., 48 bărbaţĭ şi 42 femeĭ. Locuesc în 22 case. Copiiĭ din sat urmează la şcoala mixtă din satul Goeşti, ce este la 3 kil. depărtare.

In anul şcolar 1892—93, aŭ frecuentat şcoala 4 băeţĭ. Cu vîrstă de şcoală sunt 7 copiĭ. Ştiŭ carte 20 locuitorĭ.

Comunicaţia se face prin o şosea vecinală care leagă satul la S.-V. de căt. Goeşti, trecînd peste Dealul-Muereĭ.

Crucile, *deal*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Balota, din care iese rîul Tesluiul.

Crucile (Dealul-cu-), *loc izolat*, jud. Muscel, com. Băjeşti, pl. Rîurile.

Crucile-Drumuluĭ, *pod*, pe moşia Roşcani, jud. Botoşani, com. Fîntînelele, pl. Siretul.

Crucile-Gamenţiĭ, *semn de hotar*, pe moşia Cetatea, din pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman, la N.-E. cătunuluĭ Cetatea. Serveşte ca semn de hotar despărţitor între moşiile învecinate.

Crucile-luĭ-Petre, *pichet de graniţă*, în jud. Mehedinţi, pe marginea Dunăreĭ.

Crucile-Sf.-Petre, *poiană*, în vîrful munteluĭ Crucereasa, în judeţul Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Schela-Cladoveĭ. Aci există o cruce cu inscripţiune vechîe romană, numită de locuitorĭ Crucea-Sf.-Petre şi sub care, legenda spune că ar fi fost îngropat Sf. Petre, adus aci, într'o noapte, de peste Dunăre, în timpul unuĭ rezbel.

Crucilor (Cîmpia-), *cîmpie*. (V. Dăroaia, jud. Vîlcea).

Crucilor (Dealul-), *deal*, jud. Vîlcea, com. Bodeşti, pl. Horezul.

Crucilor (Măgura-), *măgură*, în jud. Teleorman, com. Putineiul.

Crucilor (Valea-), *vale*, judeţul Vîlcea, com. Copăceni, pl. Cerna-d.-s.

Crucioiul, *loc izolat* şi punct de hotar, al com. Pănătăul, judeţul Buzăŭ. E situat pe Malul-Dîrsteĭ.

Crucioiuluĭ (Plaiul-), *izlaz* întins, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Teghiĭ, pe poalele munteluĭ Podul-Grecilor.

Crucişoara, *com. rur.*, pe apa Cotmeana, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 19 kil. de com. rur. Băscovul-Fleştiĭ, (reşedinţa subprefecturei) şi la 10 kil de Piteşti. Se compune din 3 sate: Grădineşti, Linia-Mare saŭ Creţuleşti şi Văruici, avînd peste tot 132 familiĭ, saŭ 526 suflete. In comună sunt 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 3 paracliserĭ şi o şcoală primară rurală. Budgetul comuneĭ pe 1882—83 a fost de 934 leĭ la venitурĭ şi de 917 leĭ la cheltuelĭ.

După o publicaţie oficială (1887), această comună numără 119 contribuabilĭ şi are un budget de 988 leĭ la venitурĭ şi de 843 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor în anul 1887 era de 147 vite marĭ (139 boĭ şi vacĭ, 8 caĭ) şi de 438 vite mărunte (254 oĭ, 8 capre şi 176 rîmătorĭ).

Crucişoara, *munte*, în com. Lopătari, jud. Buzăŭ, între muntele Cheea şi muntele Muerea, continuaţie din muntele Brazeul, cea maĭ mare parte gol.

Crucişoara, *pisc.* Vezĭ Chicerea, deal, com. Tomeşti, pl. Codrul, jud. Iaşi.

Crucişoara, *deal*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Orzeşti.

Crucişoara, *loc izolat*, com Mihăeşti, pl. Rîurile, jud. Muscel.

Crucişoara, *localitate*, în cătunul Scurteşti, comuna Stefeşti, plaiul Vărbilău, jud. Prahova, numită ast-fel pentru-că în vechime s'a găsit într'un copaciu o cruce. Acest loc serveşte de păşune vitelor.

Crucişoara, *podiş*, se întinde spre N. de satul Valea-Rea, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ; numele îĭ vine de la o cruce de piatră ce se află pe el, pusă spre aducere aminte pentru aceĭ ce aŭ

www.dacoromanica.ro

fost îngropaţi acolo în timpul holerei.

Crucişoarele, *cătun*, pendinte de com. Căscioarele, plasa Neajlovului, jud. Vlaşca, situat pe valea Neajlovului.

Are un petec de pădure, în suprafaţă de 311 hect., încorporat cu pădurea Padina-Cîrtojani. Ţine de ocolul silvic Cîrtojani.

Cruciuliţa, *deal*, numit şi Nisipăria, în com. Giurgeşti, jud. Suceava.

Cruciuliţa, *poiană*, în căt. Slobozia, com. Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Crudul, *lac*, în com. rur. Almăjelul, plasa Cîmpul, judeţul Mehedinţi.

Crugli-Mare, *lac*, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Moru-Ghiol (şi anume pe acela al cătunului său Dunăvăţul-d.-s); s'a format dintr'o revărsare a braţului Sf. Gheorghe, lîngă care se află; este înconjurat de toate părţile cu stuf; are 84 hect. întindere; conţine peşte în mică cantitate.

Crugli-Mic, *lac* mic, situat în jud. şi pl. Tulcea, com. Moru-Ghiol, căt. Dunăvăţul-d.-s., la V. de lacul Crugli-Mare, este format tot de braţul Sf.-Gheorghe şi înconjurat de toate părţile cu stuf; are o întindere de 40 hect.

Cruglicul, *lac*, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul comunei urbane Mahmudia, situată în partea nordică a plăşei şi a comunei; este format de lacul cel mare Fortuna, cu care comunică printr'o mică gîrlă; se devarsă, printr'o altă gîrlă, în braţul Sulina, la mila No. 19; este înconjurat numai cu stuf; are 80 hectare; conţine puţin peşte.

Cruhlicul, *grind*, saŭ loc ridicat deasupra stufului înconjurător, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comunei rurale Catîrlez saŭ Sf. Gheorghe, în partea sudică a plăşei şi cea vestică a comunei; are o formă lunguiaţă; este o prelungire estică a grinduluĭ Dranovul; e înconjurat cu stuf; are 40 hect. întindere; improductiv; pe el se află situată cîşla (tîrla de oĭ) numită Radu.

Crunţi, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, plasa Ialomiţa-Balta, spre Nordul plăşeĭ d'alungul văeĭ Fileanca.

Teritoriul acesteĭ comune se limitează la N. cu com. Reviga, la S. cu Ciochina, la S. şi E. cu Andrăşeşti şi la V. cu Căzăceşti. Are o suprafaţă de 5000 hectare.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ 111 locuitorĭ; neîmproprietăriţĭ se maĭ află 35.

Se compune dintr'un singur sat, situat pe ambele coaste ale văeĭ Fileanca, peste care se afla un zăgaz de pămînt, pe unde locuitoriĭ comunică dintr'o parte în cea-l'altă a satuluĭ. Cea maĭ mare parte a caselor carĭ formează satul sunt pe coasta de V. a văeĭ. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale. De comună mai ţin şi cătunele (tîrlele): Strapazanul şi Căpăţîna.

Populaţiunea este de 1198 locuitorĭ, cu 290 capĭ de familie şi 908 membri de familie, saŭ 572 bărbaţĭ şi 626 femeĭ. După naţionalităţĭ sunt: 1195 Romînĭ, 2 Grecĭ şi 1 Bulgar, toţĭ de religiune creştină ortodoxă. După profesiunĭ sunt: 305 agricultorĭ, 6 meseriaşĭ, 5 comercianţĭ, 6 profesiunĭ libere, 21 muncitorĭ şi 18 servitorĭ. Din toţĭ locuitoriĭ com., numaĭ 158 persoane ştiŭ carte.

Vite sunt: 342 caĭ, 420 boĭ, 1750 oĭ şi 345 porcĭ.

Budgetul comuneĭ, pe anul 1887—1888, a fost de 3207 leĭ la venitурĭ şi de 3198 leĭ la cheltuelĭ.

In comună este o şcoală mixtă, frecuentată de 50 elevĭ, condusă de 1 învăţător, retribuit de stat şi comună. Şcoala are localul propriŭ construit de comună.

Aicĭ este o biserică, cu 1 preot şi 2 dascălĭ. In budgetul comuneĭ este trecut pentru cult suma de 240 leĭ.

Crunţi, *lac*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, comuna Crunţi. Este în comunicaţie, prin valea Fileanca, spre N. cu lacul Reviga şi spre S. cu lacul Fundata.

Cruşeţul, *sat*, com. Valea-Boului, plasa Amaradia, jud. Dolj. E situat pe malul drept al Amaradieĭ, la $5\frac{1}{2}$ kil la N. de Boul-d.-s., reşedinţa comuneĭ, de care se desparte prin două dealurĭ. Are 240 suflete, 125 bărbaţĭ şi 115 femeĭ. Locuesc în 71 case. Copiiĭ din sat urmează la şcoala mixtă din satul Boul-d.-s., ce este la 2500 m. depărtare. In anul şcolar 1892—93 aŭ frecuentat şcoala 7 băeţĭ. Cu vîrsta de şcoală sunt 17 băeţĭ şi 15 fete. Ştiŭ carte 16 locuitorĭ, 15 bărbaţĭ şi 1 femee. In sat este o biserică de zid, fondată de sătenĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua judeţeană Craiova-Căpreni, care pune satul în legă-

www.dacoromanica.ro

tură la N. cu Stoina, iar la S. cu Mierea-Birnici.

Cruşeţuluĭ (Dealul-), *deal*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici, cu o înălţime de aproape 300 m., acoperit cu livezĭ de prunĭ şi pădure măruntă.

Cruşeţul, *moşie particulară*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici, satul Cruşeţul, aparţinînd d-luĭ G. Bălăcioiu.

Cruşovul, *com. rur.*, spre N. plăşeĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. E formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume, aşezat pe şoseaua Caracal-Corabia şi aproape de linia ferată, departe de 20 kil. de Caracal (la S.) şi de 17 kil. spre N. de Corabia. Se învecineşte cu com. Grădinile la N., iar la S. cu com. Brastavăţul. Altitudinea terenuluĭ de asupra nivelului mărĭĭ este de 120 m.

Are o populaţie de 875 locuitorĭ, toţĭ Romînĭ, din carĭ 444 bărbaţĭ şi 431 femeĭ; 249 sunt capĭ de fam., 399 căsătoriţĭ şi 466 necăsătoriţĭ; 57 ştiu carte şi 818 nu ştiŭ carte. Ocupaţia locuitorilor e agricultura şi creşterea vitelor. In 1887, s'a cultivat 1160 hect. cu grîu, 1160 cu porumb, 50 cu orz, 30 cu ovăz şi 4 cu viĭ. Vite marĭ au fost în 1887, 629, vite micĭ cornute 1814 şi rîmătorĭ 660. Are 3 cîrciumĭ.

Budgetul com. pe 1886/87 a fost de 3004 leĭ la venitурĭ şi 2995 la cheltuelĭ. Şcoală nu este. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

La Cruşov se fac treĭ bîlciurĭ: 1 la 25 Martie, ţine 6 zile; 2 la Duminica-Tomeĭ, ţine 6 zile; 3 la 23 Iunie, ţine tot 6 zile, toate pe proprietatea particulară, înfiinţate la 1820 de A. Şuţu, după cererea logofătuluĭ Slătineanu. Se face comerţ cu vite marĭ şi micĭ, cu articole de braşovenie şi alte producte ale industrieĭ domestice. Aci a poposit prima noapte după plecarea din Izlaz, tabăra care venea cu guvernul provizoriŭ de la 1848, care proclamase constituţia, şi se îndrumase spre Craiova, prin Caracal.

Cruţeasca-de-Jos, *moşie* nelocuită, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pe teritoriul com. Larga, are o suprafaţă de 1110 hect., din carĭ 40 hect. pădure, pentru care se plăteşte foncieră anuală 635 leĭi 98 banĭ.

Cruţeasca-de-Sus, *moşie* nelocuită, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pe teritoriul com. Larga. Are o suprafaţă de 745 hect., din care 25 hect. pădure, pentru care se plăteşte foncieră anuală 194 leĭ.

Cruţeşti, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-de-Sus, com. Breasta. Are o populaţie de 554 sufl., 288 bărbaţĭ şi 266 femeĭ. Locuesc în 101 case şi 1 bordeiu.

Copiiĭ din sat urmează la şcoala mixtă din satul Breasta, ce este la 1 kil. depărtare. In anul şcolar 1892 93, aŭ frecuentat şcoala 32 băeţĭ şi 3 fete. Cu vîrsta de şcoală sunt 39 băeţĭ şi 5 fete. Ştiŭ carte 15 persoane. In sat este o biserică, fondată în 1784, de Mariţa Bengeasca Stolniceasa. Are hramul Sfînta-Maria-Mare. Are 17 pog. proprietate şi 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, ce slujesc şi la biserica din satul Obedinul, comuna Breasta.

Tot în acest sat este şi mănăstirea Creţeşti.

Cruzi, *lac*, la E. com. Peri-Rîioşi, jud. Teleorman. Serveşte ca semn de hotar între părţile locuitorilor împroprietăriţĭ şi moşia Peri a Eforieĭ Spitalelor Civile (a spitaluluĭ Pantelimon).

Cu-Aracĭ (Valea-), *vale*, jud. Olt, pl. Oltul-de-Sus; se varsă în valea Cerbul.

Cuan-Dere, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Hasancea, şi anume pe acela al satuluĭ Mametcea; se desface din dealul Teghir - Ghiol, îndreptîndu-se spre V.; are o direcţiune de la E. spre V. printre dealurile Abdulah-Deresi şi Cuan-Deresi-Bair la S. şi dealul Mametcea la N.; brăzdează partea sudică a plăşeĭ şi a comuneĭ, trecînd prin centrul satuluĭ Mametcea.

Cuan-Deresi-Bair, *deal*, puţin însemnat, jud. Constanţa, în plăşile Constanţa şi Mangalia, pe teritoriul com. rur. Hasancea şi Osman-Facĭ şi anume pe acela al cătunelor Mametcea şi Abdulah; se desface din dealul Abdulah-Deresi, îndreptîndu-se spre N.; are o direcţie de la S.-E. şi V., cu o înălţime maximă de 84 m.; face hotarul între pl. Constanţa şi pl. Mangalia, brăzdînd partea de S. a pl. Constanţa şi a com. Hasancea şi partea de N. a pl. Mangalia şi a com. Osman-Facĭ.

Cubanul, *insulă*, în braţul Chilia, jud. Tulcea, situată la vărsarea luĭ în mare, şi coprinsă între braţele Novai-Stambul, Ostovcina şi Chilia. Aparţine comuneĭ urbane Vîlcov din Basarabia rusească. Are forma unuĭ triunghiŭ, cu o întindere cam de 480 hect. Este impro-

www.dacoromanica.ro

ductivă, căcĭ este acoperită numaĭ cu stuf.

Cuca, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Oltul, la 22 kil. de com. rur. Tigveni (reședința subprefecturei) și la 15 kil. de Pitești. Se compune din 6 sate și a nume: Bălțata, Cărcești, Crivățul, Cuca, Mănesei și Udrești, avînd în total 149 fam., cu 796 locuitorĭ, din carĭ 33 Țigani. Are 2 biserici vechĭ și o școală primară rurală.

Budgetul comunei pe anul 1882 83 a fost de 1145 leĭ la venitурĭ și de 1112 leĭ la cheltuelĭ. După o publicație oficială (1887), această comună numără 131 contribuabilĭ și are un venit de 2072 leĭ la venitурĭ și de 1684 leĭ la cheltuelĭ.

Numărul vitelor a fost în anul 1887 de 275 capete vite marĭ (265 boĭ și vacĭ, 10 caĭ și de 208 vite mărunte (105 oĭ și capre și 103 rîmătorĭ.)

Cuca, *com. rur.*, în plasa Siretul, jud. Covurluiŭ, la 35 kil. spre N.-V. de la Galați. Se mărginește la N. cu Băleni și Puțichioaia; la S. cu Pechea; la V. cu Cudalbi și Mînjina și la E. cu Fîrțănești, Măstăcani și Folteștĭ. Are 6 cătune: Cuca (reședința), Slobozia-Ventura (Vînturoaia), Mavromol, Cotros, Oasele și Plevna. Dintr'acestea, numaĭ Oasele (la 3 kilom. de reședință) și Plevna sunt maĭ depărtate; iar Oasele este cea maĭ mare; toate sunt vechĭ, formate din foștĭ clăcașĭ, afară de Plevna, formată din însurățeĭ la 1882, și de cîțĭ-va răzășĭ în Oasele.

Sunt 426 familiĭ, saŭ 1914 suflete, din carĭ 992 bărbațĭ și 922 femeĭ; 1024 necăsătoriți, 776 căsătoriți, 105 văduvĭ și 9 divorțațĭ; știŭ carte 107 persoane, iar 1807 nu știŭ.

Pămîntul acesteĭ comune e maĭ mult argilos și nisipos; situația e caracterizată prin munțĭ și dealurĭ numeroase. Suprafața teritorială este de 9295 hect., din carĭ 4433 hect. arabile, 2860 pădurĭ și imaș, 72 viĭ și livezĭ, restul vatra satuluĭ, dealurĭ, drumurĭ și rîpĭ. Din acest pămînt, 6435 hect. aparțin proprietățiĭ marĭ, iar 2860 proprietățiĭ micĭ (sătenilor). Proprietatea mare e reprezintată prin următoarile moșiĭ: Cotros, Slobozia-Ventura și Zăvoiul. Statul asemenea posedă o hliză din moșiile Mavromol și Oasele.

Vite sunt: 11 taurĭ, 1504 boĭ, 511 vacĭ, 58 juncĭ, 55 junce, 70 gonitorĭ, 56 gonitoare, 115 mînzațĭ, 88 mînzate, 169 viței, 18 armăsarĭ, 207 epe, 161 caĭ, 5697 oĭ, berbecĭ și capre.

Sunt 9 cîrciumĭ și o prăvălie cu mărfurĭ diferite; o moară cu aburĭ și una de vînt; 5 mașinĭ agricole (la proprietariĭ marĭ), 56 pluguri sistematice ale locuitorilor.

Bugetul comuneĭ este la venitурĭ de 8925 leĭ și la cheltuelĭ 8816 leĭ.

Contribuțiile directe se ridică la 12682 leĭ, 29 banĭ.

Sunt 347 contribuabilĭ.

Biserică sunt 4: una, cu hramul Sf. Voevozĭ, în Cuca, zidită din 1863; a doua, Sf. Impărațĭ, în Slobozia-Ventura, din 1840; a treia, Sf. Pantelimon, în Cotros, din 1851; și a patra, Sf. Voevozĭ, în Oasele, construită în 1839. Fie-care biserică are cîte $8^1/_2$ fălcĭ de pămînt. Intreaga comună Cuca formează o parohie, cu catredala Sf. Voevozĭ din reședința comunală, cu un preot și 3 cîntărețĭ.

Școlĭ sunt 2, mixte, una în Cuca și a doua în Oasele; fiecare are cîte 3 hect. pămînt; sunt frecuentate de 78 elevĭ.

De la Cuca în jos, spre Pechea (12 kil.), mergĭ prin o vale, unde se găsește un iezișor cu zăgaz; tot aicea e pădurea Cotros, ce aparține proprietățeĭ cu acelașĭ nume și care se întinde pănă la moșia Odaia-Lupa, din com. Pechea.

Cuca, *sat*, jud. Argeș, pl. Oltuluĭ; face parte din com. rur. Stoilești.

Cuca, (îĭ maĭ zice **Dealul-Cuca**, saŭ **Linia-Cuca**), *sat*, din jud. Argeș, pl. Oltul; face parte din com. rur. cu acelașĭ nume.

Are o școală primară rurală.

Cuca, *sat*, reședința comuneĭ cu acelașĭ nume, pl. Siretuluĭ, jud. Covurluiŭ, cu 79 familiĭ, saŭ 345 suflete; o biserică și o școală.

Cuca, *deal*, al comuneĭ Bălești, jud. Gorj, ce începe din partea de S. a comuneĭ și se termină la N., la comuna Slobozia.

Pe acest deal sunt viile locuitorilor, iar în piscul luĭ e un arbore secular, în care locuitorĭ pioșĭ aŭ săpat și așezat o icoană peste care a crescut lemnul, ast-fel că icoana acum nu se maĭ vede; din cauza înălțimeĭ sale acest arbore poate fi văzut la o depărtare de vr'o 15 kil. în toate direcțiunile.

Cuca, *deal* mare, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Negoești, în hotarul satuluĭ Padeșul.

Cuca, *deal*, în jud. Mehedinți, comuna rurală Bala-d.-j., plaiul Cloșani.

Cuca, *deal*, în jud. Mehedinți, com. rur. Brădetul, pl. Văilor.

Cuca, *pădure*, ce-ĭ zice și **Ră-**

www.dacoromanica.ro

dăcini, între satele Cuca și Băleni, jud. Covurluiŭ.

Cuca, *privaĭ*, jud. Brăila. Incepe în partea despre E. a Dobrotei și dă în iezerul săŭ.

Cuca, *rîușor*, jud. Muscel. Izvorește de sub muntele Păpușa și se varsă în Rîul-Tîrguluĭ, pe partea stîngă, în cercul comuneĭ Lerești, plaiul Dîmbovița.

Cuca-Bănesculuĭ, *deal*, situat în partea de N., în marginea comuneĭ Pîrîul, plaiul Vulcan, jud. Gorj. Are forma uneĭ piramide și e proprietatea locuitorilor.

Este acoperit cu izlaz.

Cuca-cu-Pietrele, *deal*, în com. Valea-cu-Apă, din plasa Jiuluĭ, jud. Gorj, și pe partea dreaptă a acestuĭ rîŭ. Merge spre S.-V. pănă intră în comuna Negomirul, din județul Mehedinți. Este acoperit cu pădure.

Cuca-Mică, *hliză* de moșie a Statuluĭ, numită și **Mavromol**, de 60 hect., în comuna Cuca, pl. Siretuluĭ, jud. Covurluiŭ. Se arendează cu 700 leĭ anual.

Cuca-'Naltă, *deal*, în com. Moi, din plasa Jiuluĭ, jud. Gorj, și în partea stîngă a acestuĭ rîŭ. Incepe din hotarul comuneĭ Rovinari, merge paralel cu vatra satuluĭ Moi și se termină în hotarul comuneĭ Vlăduleni.

Cuceşti, *sat*, face parte din comuna rurală Cîrstănești, plasa Horezul, jud. Vîlcea.

Cuceşti, *moșie* a statuluĭ, pendinte de M-rea Arnota, jud. Vîlcea, care, pe periodul 1889—94, s'a arendat cu 190 leĭ anual.

Cuceşti, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 62 hect., situată în comuna Cîrstănești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea și care e formată din trupurile Penca (30 hect.) și Bănicești (32 hect.).

Cuceşti, *poiană* întinsă, comuna Cîrstănești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Cuchinișul, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Brusturoasa; formează trup cu satul Brusturoasa; este situat pe malul stîng al Trotușuluĭ, la confluența acestuia cu Cuchinișul; are cariere de piatră.

Cuchinișul, *vîrf de deal*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, comuna Brusturoasa, pe teritoriul sat. Brusturoasa, făcînd parte din șira Muncelului.

Cuchinișul, *pîrîiaș*, jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Brustureasa. Izvorește din muntele Ciudomir și curge spre S., vărsîndu-se d'a stînga în Trotușul, la satul Cuchinișul, după ce se încarcă cu pîrîiașele Corbuluĭ și Ursuluĭ.

Cuci, *sat*, în jud. Roman, plasa Fundul, com. Bozieni, pe pîriul Bozianca, spre S.-E. de satul Bozieni. Are o populație de 91 familiĭ, saŭ 413 suflete, carĭ locuesc în 84 case. Știŭ carte 8 persoane.

Sunt 107 contribuabilĭ.

Are o biserică de zid.

Sunt 503 vite marĭ cornute.

Cuci, *sat*, în jud. Vîlcea; face parte din com. rur. Dozești, pl. Cerna-d.-j.

Are o populație de 146 locuitorĭ (75 bărbați și 71 femeĭ).

Cade la N. comuneĭ, între rîul Geamăna și gîrla Gimineaua, pe Dealul-luĭ-Dinu.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, rezidită din temelie, la anul 1848, de enoriașĭ. Copiĭ în vîrstă de școală sunt 22 (14 băeți și 8 fete).

Cuci-cu-Steagul-Furat, *deal*, în jud. Gorj, la E. com. Prigoria, pl. Amaradia, care maĭ la vale de com. se numește Piscul Ungureanuluĭ și formează o parte din malul stîng al Calniculuĭ.

Acest nume îl poartă din anul 1866, prin împrejurarea că proprietarul, voind a hotărnici moșia, inginerul așezase în acest deal un jalon cu steag; locuitoriĭ nemulțumiți aŭ dat jalonul jos și l'aŭ furat de maĭ multe orĭ.

Cucilor (Valea-), *vale*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comuneĭ rurale Somova. Se desface din dealul Stînca-Mare; se îndreaptă spre E., avînd o direcție generală de la V. spre E., brăzdînd partea estică a plășeĭ și cea centrală a comuniĭ; se întinde printre dealurile Stînca-Mică și Pietrosul; trece prin satul Somova și, după un drum de 4 kil., se deschide în gîrla Somova, pe dreapta, lîngă satul Somova.

Cucinieĭ (Pîrîul-), *afluent* al pîrîului Puzdra, com. Broșteni, jud. Suceava.

Cucioaia (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe muntele Cucioaia, pendinte de comuna Teșila, plaiul Peleșul, jud. Prahova.

Cuciuc-Hagi-Sîrtî, *deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Enișenlia și Dobromir; e situat în partea sudică a plășeĭ, cea nordestică a comuneĭ Dobromir și

www.dacoromanica.ro

cea vestică a comunei Enişenlia; se întinde printre văile Teche-Chioi-Ceair şi Babuci-Culac, avînd o direcţiune generală de la S.-V. către N.-E.; are aproape 180 m. înălţime şi este acoperit cu tufărişuri.

Cuciul, *poiană*, în jud. Mehedinţi, com. rur. Ilovăţul, plaiul Cerna.

Cuciulaţi, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Săcueni, pe malul stîng al pîrîului Poarca, spre V. de satul Săcueni.

Are o populaţie de 6 familii, saŭ 28 locuitori, din cari 6 ştiu carte; locuesc în 4 case; sunt 4 contribuabili.

Are 125 vite mari cornute.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Cuciurul, *deal*, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Caşinul, pe teritoriul satului Caşinul.

Cuciurul, *şiră de dealuri*, în jud. Bacăŭ, plasa Trotuşul, care de la Haloşul-Mare se îndreaptă spre E., pe malul stîng al pîrîului Caşinul, despărţind comunele Bogdăneşti şi Oneşti, de comunele Mănăstirea-Caşinul şi Caşinul. Pe ambele sale costişe are vii şi livezi.

Cuciurul, *pădure*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Oneşti, proprietatea răzaşilor din com. şi căt. Filipeşti. Este compusă din fagi, carpeni, stejar şi are o întindere de 57 hect.; e supusă regimului silvic.

Cuciurul, *pîrîiaş*, în jud. Bacăŭ, plasa Trotuşul. Izvoreşte de pe teritoriul com. Bogdăneşti, trece prin com. Caşinul şi se varsă d'a dreapta în Trotuşul, după ce s'a încărcat cu apele pîrîiaşului Băracia.

Cuciurului (Piscul-), *vîrf de deal*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Oneşti, în culmea cu acelaşi nume.

Cucoana-Elena, *deal*, în judeţul R.-Sărat, pl. Rîmnicul, com. Valea-Sălcieĭ, numit ast-fel de la o proprietăreasă. Se întinde în partea de V. a comunei. E acoperit cu verdeaţă.

Cucoana-Ilinca, *vie izolată*, jud. Brăila, în partea de S. a com. Cazasul, în hotarul dintre comunele Cazasul şi Nazîrul, la 1½ kil. de Cazasul spre S.-V.

Cucoana-Maria, alt nume al *moşiei* Slobozia-Movilă, jud. Covurluiŭ, com. Tulucești, plasa Siretul.

Cucoanei (Dealul-), *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., de pe teritoriul com. Călugăra-Mare.

Cucoanei (Iazul-), *iaz*, în jud. Botoşani, com. Băbiceni, plasa Ştefăneşti.

Cucoanei (Rîul-), *pîrîiaş*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Căiuţul. Se varsă d'a dreapta în Căiuţul-Mare.

Cucoara, *pîrîŭ*, izvoreşte de sub dealul Bordea, străbate teritoriul com. Bodeşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, curge de la N. spre S. şi se varsă în pîrîul Rebricea, mai în jos de tîrgul Ratoşul-Iepureanul.

Cucoiul, *sat*, cu 300 sufl., jud. Argeş, pl. Loviştea; face parte din com. rur. Titeşti-Bratovoeşti. Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Cucoreni, *com. rur.*, în partea de V. a plăşei Tîrgul, jud. Botoşani, formată din satele: Cătămăreşti, Cervicești, Cucoreni şi Ipoteşti.

Teritoriul comunei e deluros şi acoperit parte cu pădure. Comuna are o suprafaţă de 6118 hect., din cari 1887 hect. este pădure şi o populaţie de 568 fam., saŭ 2236 suflete.

Intinderea locurilor cultivate e de 3762 hect.

Numărul vitelor e de 1011 boi şi vaci, 223 cai, 3235 oi, 4 capre şi 221 porci.

Are 8 iazuri, din care unele cu mult peşte; 5 mori de apă şi 1 de aburi.

Comuna e străbătută de calea ferată Botoşani-Vereşti şi de şoscaua naţională Botoşani-Dorohoiŭ.

Prin această comună, în vechime, trecea un drum mare de la Botoşani la Suceava, numit Şleahul-Suceveĭ.

Budgetul comunei are la venituri 12653 lei şi la cheltueli 9588 lei, 50 bani.

Sunt 4 biserici, deservite de 3 preoţi şi 6 cîntăreţi; 2 şcoli mixte, conduse de 2 învăţători şi frecuentate de 66 băeţi şi 4 fete.

Copii în etate de şcoală: 100 băeţi şi 95 fete.

Cucoreni, *sat*, în centrul comunei Cucoreni, jud. Botoşani, pl. Tîrgul. Are o suprafaţă de 2492 hect. şi o populaţie de 177 familii, saŭ 774 suflete.

Aici este reşedinţa primăriei com. Cucoreni, are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi şi 1 şcoală mixtă, condusă de 1 învăţător plătit de stat şi 32 şcolari.

Pe moşie sunt 616 hect. pădure; are 3 iazuri, 2 mori de apă pe pîrîul Sicna şi o moară de aburi.

www.dacoromanica.ro

Numărul vitelor e de 1744: 308 boĭ și vacĭ, 42 caĭ, 1375 oĭ și 19 porcĭ. Este în sat o cîrciumă și 3 meseriașĭ.

Satul Cucoreni este foarte vechiŭ. Legenda spune că este format din alte 3 sate, care aŭ existat pe moșia Cucoreni și anume:

Seliștia (poate vechiĭ Cucoreni) Văleni și Tănășești.

Prin Cucoreni, în vechime, trecea vechiul drum de la Botoșani la Suceava.

Pe la Cucoreni aŭ trecut codrul spre Suceava Ungurieĭ cu Petki Iștvan, carĭ veniseră în ajutor luĭ Gheorghiță Ștefan, contra Cazacilor luĭ Vasile Lupu.

Cucoșeni, *deal,* jud. Suceava, din care izvorește pîr. cu acest nume.

Cucoșeni, mic *afluent* al pîrîuluĭ Mediasca, jud. Suceava; udă satul Negotești.

Cucoși, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Bogzești, pe Pîrîul-Butnăreților, spre S.-E. de satul Butnărești și alăturĭ cu el. Are 45 capĭ de familie, 29 contrib., 168 loc. și 47 case. Sunt 83 vite marĭ cornute. Acest sat ținea maĭ înainte de com. Trifești, dar s'a deslipit de la acesta și s'a alipit de comuna Bogzești pentru apropiere. Se numea maĭ înainte și Unceștĭ.

Cucoșul, *izvor cu pîrîŭ,* județul Tecuciŭ. Ese din rîpa cu același nume și se varsă în partea dreaptă a pîrîuluĭ Zeletinul, în raionul com. Valea-Rea.

Cucoșuluĭ (Rîpa-), *rîpă,* jud. Tecuciŭ, com. Valea-Rea. E situată la N. satuluĭ Galbeni.

Cucova, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Răcăciuni.

Comuna Cucova este situată pe pîrîul cu același nume, la o depărtare de 5 minute de com. Valea-Seacă, avînd casele aproape, în apa Siretuluĭ.

Distanța comuneĭ de reședința sub-prefectureĭ e de 20 kil., iar de capitala județuluĭ de 64 kilom.

Marginile acesteĭ comune sunt: la N. com. Scurta, la S. com. Valea-Seacă, la S.-E. com. Mîndrișca, la E. Siretul, care o desparte de jud. Tecuciŭ, iar la V. jud. Bacăŭ.

Populațiunea comuneĭ, după cel din urmă recensămînt e de 177 capĭ de fam., saŭ 658 suflete (344 bărbațĭ și 314 femeĭ). Această populațiune se împărțea ast-fel: 283 neînsurațĭ, (161 bărbațĭ și 122 femeĭ), 332 însurațĭ și 43 văduvĭ (17 bărbațĭ și 26 femeĭ); 656 Romînĭ și 2 Ruși; 600 ortodoxĭ și 58 mozaicĭ; 139 agricultorĭ, 5 meseriașĭ, 6 comercianțĭ, 8 avînd profesiunĭ libere și 7 servitorĭ.

Știŭ carte 58 persoane (54 bărbațĭ și 4 femeĭ).

Numărul caselor de locuit e de 177.

Este o biserică parohială, cu hramul Adormirea.

Copiĭ cu vîrstă de școală sunt 90 (43 băețĭ și 47 fete), din carĭ 5 (4 băețĭ și 1 fată) urmează la școala din Coțofănești.

Sunt 176 contribuabilĭ.

Budgetul comuneĭ pe anul financiar 1893—94 a fost la venitурĭ de 1978 leĭ, 80 banĭ și la cheltueli de 1968 leĭ, 76 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ de lemn, 28 de fier, 58 scarificătoare, 10 grape de fier, 1 tăvălug și 1 trior.

Vite sunt 690, din care 120 boĭ, 140 vacĭ, 50 caĭ, 200 oĭ, 40 capre și 140 porcĭ.

Locuitoriĭ posedă și 161 stupĭ cu albine.

In comună sunt: 1 băcan, 4 fierarĭ, 1 lemnar, 4 manufacturĭ, 1 cizmar, 4 fabricanțĭ de rachiŭ și 1 cîrciumar.

In apropiere de comună trece șoseaua națională Focșani-Păscani-Iași și calea ferată ce are aceeași direcțiune.

Cucova, *cătun,* în comuna cu același nume, jud. Putna.

Este situat la 5 minute depărtare de Valea-Seacă și avînd casele aproape până în Siret.

Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea. Copiĭ cu vîrstă de școală sunt 90 (43 băețĭ și 47 fete), din carĭ urmează 5 (4 băețĭ și 1 fată), la școala din Coțofănești.

Cucova, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Scheea, spre E. de satul Scheea și la o depărtare de 5 kil. de el. Are 145 capi de fam., 128 contrib. și 688 loc., din carĭ 13 știu carte și 180 case. (Această populație este socotită împreună cu acea a satuluĭ Fărcășeni). Populația este romînă. Cucova forma, maĭ înainte, cu satul Fărcășeni, o comună numită com. Fărcășeni.

Cucova, *parohie,* în comuna cu același nume, jud. Putna, plasa Răcăciuni. E formată din o biserică parohială, cu hramul Adormirea, în cătunul Cucova.

Cucova, *pîrîŭ,* format pe teritoriul com. Cucova, pl. Răcăciuni, jud. Putna; se varsă în pîrîul Valea-Seacă, după ce udă comuna Cucova.

Cucova, *iezer,* jud. Brăila. E situat în ostrovul Popa. Se unește cu Dunărea-Vapoarelor prin privalul Chiriac. Este la Sud de iezerul Popa.

www.dacoromanica.ro

Cucueşti, *numire* ce purta mai înainte *satul* Căueşti, jud. Tutova.

Cucuiata, *culme,* în com. şi căt. Grăjdana, jud. Buzău, pe vîrful căreia se vede încă o vechie biserică în ruine. Tradiţia o atribue Doamnei Neaga, adăugînd că în jurul acestei biserici ar fi fost un arest pentru deţinuţii politici, apoi pentru criminali, de unde e probabil că a rămas proverbul: «Pune-te-aşi la Cucuiata».

Cucuietul, *şir de dealuri,* jud. Bacău, plasa Siretul-d.-j., situată în partea de S. a comunei Mileşti şi a căreĭ zare desparte această comună de secţia Horgeşti, din com. Gioseni. Pe plaiul acestuĭ deal se află pămînturĭ foarte productive în cereale, în spre com. Gioseni.

Cucuietuluĭ (Valea-), *vale,* judeţul Bacău, pl. Tazlău-d.-s., com. Solonţul, formată de munţii Drăcoaia şi Bălălăul.

Cucuieţi, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., compusă din 4 cătune: Căzăneşti, Cucuieţi, Valea-Feteĭ şi Vîneşti.

Este situată pe valea şi coastele gîrleĭ Cungrea-Mică, aproape de vărsarea eĭ în rîul Olt, la 21 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de a plăşeĭ. Are o populaţiune de 852 locuitorĭ, în care intră şi 9 fam. de Ţigani. Sunt 216 capĭ de fam.; 180 contrib.; 206 case.

In comună e o singură biserică, situată în căt. Căzăneşti, rezidită pe ruinele uneĭ alte bisericĭ, la anul 1881; e deservită de un singur preot.

Pe lîngă agricultură, 8 locuitorĭ se ocupă cu dulgheria, 2 cu tîmplăria şi 2 cu olăria. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Slatina.

157 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşiile statuluĭ Căzăneşti şi Brîncoveanca şi pe a răposatuluĭ C. I. Deleanu, cînd li s'aŭ dat 498 hect. Eĭ aŭ 33 caĭ şi epe, 400 boĭ, 69 vacĭ, 82 capre, 1750 oĭ şi 160 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe rîul Olt, sunt două morĭ de măcinat şi o luntre pentru trecerea Oltuluĭ.

Şcoala se frecuentă de 35 copiĭ (34 băeţĭ şi 1 fată), din numărul de 129 copiĭ (80 băeţĭ şi 49 fete) în vîrstă de şcoală. Cu întreţinerea eĭ statul cheltueşte anual 1242 leĭ. Ştiŭ carte 28 bărbaţĭ şi 2 femeĭ, de şi şcoala funcţionează aci de pe la 1833.

Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 2663 leĭ, 66 banĭ şi cheltuelile la suma de 2663 leĭ, 66 banĭ.

Şoseaua judeţeană ce pleacă din Slatina spre N., paralel cu rîul Oltul, trece prin această comună, înlesnind comunicaţia între comunele Dumitreşti şi Comăniţa.

Două dealurĭ, între care este închisă gîrla, acoperite cu păduri, numite Muchea-Cornetuluĭ şi Muchea-Corbuluĭ, brăzdează comuna. Pe parte din ele se cultivă cereale.

Rîul Oltul udă comuna, de la N.-V. spre S.-E. şi Cungrea-Mică de la E. spre V. Mai sunt vălcelele Leul-Mare şi Leul-Mic, Valea-Feteĭ şi Valea-Caselor.

Se mărgineşte cu comunele Ibăneşti, Bădeşti, Comăniţa, Dumitreşti şi rîul Oltul.

Comuna fiind prea răspîndită, la 1837 s'a dat ordin de la Domnie ca toate casele să se adune la un loc şi să se formeze uliţe regulate, ceea-ce s'a şi făcut mai mult cu forţa, surpîndu-se casele şi bordeele ce eraŭ vîrîte prin găurĭ şi păduri.

In apropiere de comună se văd ruinele unuĭ vechiŭ schit de călugărĭ, dărîmat de rîul Olt. S'a zidit în urmă o altă biserică în cătunul Schitul-Deleni, unde se află o piatra mare cu o vechie inscripţiune.

Cucuieţi, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Tîrgul, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea.

Se învecineşte la N. cu căt. Ştirbeţi, de la com. Dideşti; la S., cu com. Papa; la V., cu teritoriul com. Bălţaţi dincoace de rîul Vedea şi la E., cu căt. Muţi, din com. Drăgşeneĭ.

Se compune din treĭ cătune: Cucuieţi-d.-s. (reşedinţa), Cucuieţi-d.-j. (Cucuieţi-Moşteni) şi Ciocul.

Cucuieţi-d.-s. şi Moşteni sunt aşezaţĭ de-asupra dealuluĭ numit al-Cucuieţilor, pe malul stîng al Vedeĭ şi căt. Ciocul este aşezat în vale, mai spre V., ca la 2½ kil. depărtare, pe malul drept al Vedeĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ în 1864, sunt în număr de 91: 68 pe moşia Cucuieţilor, pe 185 hect. şi 23 în căt. Ciocul, pe 80 hect.

Are o populaţie de 140 familiĭ, saŭ 1200 suflete.

Sunt 133 contribuabilĭ.

Numărul vitelor este de 857 capete, din carĭ: 212 vite marĭ cornute, 51 caĭ, 3 măgarĭ şi 857 vite micĭ.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 3345, banĭ 27 la venitur şi de leĭ 3336, banĭ 71 la cheltuelĭ.

Are o şcoală, condusă de un învăţător şi frecuentată de 30 elevĭ şi 20 eleve; o biserică, în căt. Cucuieţi, deservită

www.dacoromanica.ro

de 2 cîntăreţĭ; în căt. Ciocul este şi o moară cu aburĭ.

Prin căt. Ciocul trece calea judeţeană Turnul-Roşiori-Strîmbeni, din care, dincolo de podul de la căt. Ştirbeţi, începe o ramificaţiune care duce tot la com. Cucuieţi. Tot prin şosele vecinale se leagă şi cu comuna Papa. Din dreptul cătunuluĭ Ciocul, din şoseaua judeţeană, pleacă o ramură de drum vecinal spre com. Bălţaţi, care pune în legătură acest cătun cu comunele Bălţaţi, Neaga, Văleni şi alte com. din jud. Olt.

Cucuieţi sau **Cucuieţi-Solonţuluĭ**, *sat*, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonţul. E aşezat pe pîrîul cu acelaşĭ nume, pe un tărîm avut în piatră de var şi în argilă, din care se fabrică oale de pămînt, la o depărtare de 5400 m. de satul Solonţul.

Are o biserică ortodoxă, zidită la 1749 de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi. Sunt 4 cîrciumĭ.

Are o populaţie de 177 familiĭ, saŭ 632 suflete.

Vite sunt: 18 caĭ, 392 vite marĭ cornute, 124 porcĭ şi 7 capre.

Cucuieţi saŭ **Cucuieţi-Dofteni**, *sat*, în jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Dofteana, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume şi intre munţiĭ Drăcoaia şi Bălălăul, la o depărtare de 600 m. de satul Dofteana.

Este aci o biserică ortodoxă, zidită la 1845 de Andreiŭ Tudoran, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o cîrciumă.

Are o populaţie de 116 familiĭ, saŭ 456 suflete.

Vite sunt: 19 caĭ, 372 vite marĭ cornute, 106 porcĭ şi 103 capre.

Cucuieţi, *sat*, în jud. Olt; face parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, din pl. Oltul-d.-j.

Cucuieţi, *cătun*, în jud. Putna, com. Ireşti, pl. Gîrlele. Este situat pe malul Putneĭ.

Are o populaţie de 230 suflete, aproape toţĭ locuitorĭ răzaşĭ, carĭ locuesc în 65 case; o biserică filială, cu hramul Sfinţiĭ-Voevozĭ, care ţine de parohia Şerbeşti.

Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt 23 (18 băeţĭ şi 5 fete), din carĭ 3 băeţĭ urmează la şcoală.

Cucuieţi saŭ **Cucuieţi-de-sub-Măgură**, *cătun*, în jud. Putna, com. Găgeşti, pl. Gîrlele.

Are o populaţie de 112 suflete, carĭ locuesc în 33 case; o biserică filială, cu hramul Sfinţiĭ Treĭ-Ierarhĭ, care ţine de parohia Pietroasa.

Copiĭ în vîrstă de şcoală sunt 12 (7 băeţĭ şi 5 fete), din carĭ 5 băeţĭ urmează la şcoală.

Cucuieţi, *deal*, în jud. Olt, raionul com. Cucuieţi, pl. Oltul-d.-j., pe care se cultivă 2 hect. vie.

Cucuieţi, *deal*, în jud. Tecuciu, în partea de N. a com. Buciumeni, pl. Nicoreşti, din sus de schitul Buciumeni, acoperit cu pădure şi avînd o înălţime de 230 metri deasupra nivelului Siretuluĭ.

Cucuieţi, *moşie*, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonţul.

Cucuieţi, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, aparţinînd maĭ multor proprietarĭ.

Cucuieţi saŭ **Cucuieţi-de-sub-Măgură**, *trup de pădure*, în jud. Putna, pe teritoriul comuneĭ cu acelaşĭ nume; face parte din moşia Găgeşti; întinderea eĭ împreună cu trupurile: Bărleanca, Şătrăreasca, Făgetul, Scoghioreni şi Dumbrăveneasca, este de 2800 hect.

Cucuieţi, *pădure*, a statuluĭ, în jud. Ilfov; are o întindere de 300 hect., este pendinte. de com. Cucuieţi-Plătăreşti, plasa Dîmboviţa.

Cucuieţi, *pîrîŭ*, în jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Dofteana; izvoreşte din Poiana-Cîrlanuluĭ şi după ce udă satul Cucuieţi, se varsă d'a stînga în rîul Trotuşul.

Cucuieţi, *pîrîŭ*, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonţul, care udă satul Cucuieţi şi se varsă d'a dreapta în Tazlaul-Mare. Acest pîrîŭ izvoreşte din locul numit Ciocîrlanul şi curge de la S.-V. spre N.-E.

Cucuieţi-Frumuşani, *moşie*, a statuluĭ, în jud. Ilfov, pendinte de Mitropolie, şi care s'a arendat pe periodul 1886—96, cu 30000 leĭ anual, împreună cu o moară de la Cucuieţi, vatra şi cîrciuma.

Cucuieţi-Moara, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Dîmboviţa; face parte din com. rur. Cucuieţi-Plătăreşti. Este situat la S., de Plătăreşti, între rîul Dîmboviţa şi Valea-Grecilor. La S.; rîul Dîmboviţa formează o insulă acoperită de richită şi salcie.

Se întinde pe o suprafaţă de 1080 hect. cu o populaţie de 205 suflete.

Locuitorĭ aŭ numaĭ 50 hect.; restul e proprietatea statuluĭ.

Are 2 morĭ cu apă, 3 maşinĭ de treerat cu aburĭ, 1 pod stătător.

www.dacoromanica.ro

Comerciul se face de 1 hangiŭ.

S'aŭ stabilit în sat 4 străinĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 166 și al celor micĭ de 53.

Rîul Dîmbovița inundă cătunul în timp de ploĭ marĭ și atuncĭ locuitoriĭ sunt nevoiță aș apăra căminurile până se scurge apa la matca sa.

In sat e o movilă, căreia în trecut îĭ zicea Cucuĭ. Această movilă datează din timpĭ foarte vechĭ. Asupra formăreĭ eĭ se daŭ două părerĭ: saŭ că a făcut parte din dealul drept al Dîmboviței și din cauza deselor vărsărĭ ale apeĭ și-a mutat matca și a izolat-o în mijlocul lunceĭ saŭ că este vr'o movilă făcută de vechiĭ locuitorĭ și în care îngropaŭ pe morțiĭ lor.

Cucuieți-Plătărești, *com. rur.*, jud. Ilfov, plasa Dîmbovița, situată spre E. de București, la întîlnirea văeĭ Pasărea cu rîul Dîmbovița, 26 kil. departe de București.

Se compune din satele: Cucuieți-Sudiți, Cucuieți-Moara, Plătărești, Podul-Pitaruluĭ, Progresul și Renașterea, cu o populație de 2610 locuitorĭ, carĭ locuesc în 590 case.

Suprafața totală a comuneĭ e de 6101 hect.

Statul și însurățeiĭ, după moșiile Progresul și Renașterea, aŭ 3170 hect. și locuitoriĭ celor-l-alte cătune aŭ 2931 hect. Se cultivă din ele 2732 hect. (440 pădure). Locuitorii cultivă 2833 hect. (100 izlaz).

In comună sunt 3 bisericĭ (la Cucuieți-Sudiți, Plătărești și Podul-Pitaruluĭ), 4 școale mixte, 2 morĭ cu aburĭ, 4 mașinĭ de trierat, 6 heleștaie, 2 podurĭ.

Comuna numără 450 contrib., cu un budget de 8353 leĭ la venitурĭ și de 8240 leĭ la cheltueliĭ. In anul 1885 eraŭ 473 contribuabilĭ.

Dintre locuitorĭ, 554 sunt plugarĭ, 74 aŭ diferite profesiunĭ.

Arătura se face cu 284 pluguri: 200 cu boĭ și 84 cu caĭ. Locuitoriĭ aŭ 408 care și căruțe: 203 cu boĭ și 205 cu caĭ. Comerciul se face de 10 cîrciumarĭ și 3 hangiĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 2117 (886 caĭ și epe, 621 boĭ, 427 vacĭ și viteĭ, 48 taurĭ, 32 bivolĭ, 103 bivolițe) și al celor micĭ de 4078 (66 capre, 420 porcĭ, 3592 oĭ). Locuitorĭ împroprietărițiĭ sunt 338 și neîmproprietărițiĭ 303.

S'aŭ stabilit în comună 4 străinĭ.

In partea de V. a acesteĭ comune, este un deal, care începe cu Dealul-Spireĭ și al Filaretuluĭ și continuă spre S. până la com. Gruiul, unde dispare în valea cea maĭ mare a Argeșuluĭ. Acest deal, în diferitele sale pozițiunĭ, este acoperit parte cu viĭ, parte cu pădurĭ, iar parte este semănat de țăranĭ cu diferite cereale. Așa, de pildă, în apropiere de București, este acoperit cu viĭ; maĭ ales dealul Filaretuluĭ ce trece pe lîngă Văcărești, până aproape de Popești-Conduratu, nu este acoperit de cît cu viță. Pe sub poalele acestuĭ deal se întinde și o vale care se numește Lunca. Această luncă începe de la acelașĭ punct cu dealul sus arătat și se termină tot cu acelașĭ punct adică cu com. Gruiul, unde intră și dispare în lunca cea mare a Argeșuluĭ. Pe lîngă București, această luncă este cultivată cu zarzavaturĭ; pe lîngă Leordeni și Bobești este acoperită cu vărzăriĭ; în alte părțĭ cu semănăturĭ, precum: porumb, meiŭ, rapiță și alte cereale; iar în alte părțĭ este rezervată pentru trifoiŭ și fînețe.

Pe această mare luncă sunt și cîte-va lacurĭ însemnate, precum: Ochiul-Bouluĭ, lîngă Leordeni, Lacul cel mare de lîngă Mărăcinĭ, aproape de satul Manolache, lacul Lebediul dintre Podul-Pitaruluĭ și Cucuieți, lacul Vasilați; maĭ sunt alte stufurĭ fără nicĭ o însemnătate care se găsesc tot pe această luncă.

Cucuieți-Sudiți, *sat*, jud. Ilfov, pl. Dîmbovița; face parte din com. rur. Cucuieți-Plătărești. Este situat la S. de Plătărești, între rîul Dîmbovița și Valea-Grecilor. La S., rîul Dîmbovița formează o insulă acoperită cu richită și salcie.

Se întinde pe o suprafață de 914 hect., din carĭ 580 aparțin statuluĭ și 334 hect. ale locuitorilor. Pe teritoriul satuluĭ e o pădure de 230 hect. Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Populația luĭ e de 437 sufl.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă, frecuentată de 20 elevĭ și 6 eleve, cu întreținerea căreia statul și comuna cheltuesc anual 1930 leĭ. Localul s'a construit din fondurile județuluĭ, în anul 1886. Pe teritoriul satuluĭ este 1 heleșteŭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 370 și al celor micĭ de 602.

Locuitoriĭ săĭ nu plăteaŭ bir și de aceea se numeaŭ Sudițĭ. Eĭ sunt coloniștĭ din Transilvania. Biserica din acest sat s'a clădit la anul 1842, adică vr'o 30 anĭ în urma înființăreĭ satuluĭ.

Cucuiova, *vîrf de deal*, din comuna rur. Crainici, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

www.dacoromanica.ro

Cucuișul, *munte*, în com. Mălini, (1017.1), jud. Suceava.

Cucul, *mahala*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., ține de com. rur. Ploștina.

Cucul, *pădure*, județul Ilfov, pe moșia Brănești, având diferite esențe de lemn, situată la S. de satul Brănești și în întindere de 150 hect. Această pădure este împrejmuită cu șanț, în care s'a făcut un dublu canton cu 4 camere și 2 săli, care servă de locuință garzilor pădureĭ și ca adăpost elevilor școaleĭ de silvicultură, carĭ fac practică prin pădure.

Cucul, *vale*, în com. rur. Broșteni, plasa Motrul-d.-s., județul Mehedinți.

Cuculeasa-Fundeni, *cătun*, al comuneĭ Fundeni, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ, carĭ locuesc în 39 case. Are 3 sub-diviziunĭ: Fundeniĭ-de-la-Drumul-Bogdanuluĭ, Capul-Moșieĭ și Hoinari.

Cuculescu, *sat*, face parte din com. rur. Stănești, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populațiune de 301 locuitorĭ (154 bărbațĭ, 147 femeĭ). Cade în partea de N. a comuneĭ, lîngă rîul Cerna. Aci e o biserică aproape în ruină. Anul fondăreĭ și ctitoriĭ nu se cunosc. Copiĭ în vîrstă de școală sunt 37 (22 băeți, și 15 fete).

Cuculia, *pisc*, la E. comuneĭ Nemoiul, plasa Oltul-d.-j., județul Vîlcea.

Cuculia, *pisc*, la E. comuneĭ Mateești, pl. Olteț-ul-d.-s., județul Vîlcea.

Cuculei, *deal*, în partea de N.-V. a satuluĭ Gîrceni, jud. Vasluiŭ. Desparte com. Gîrceni de com. Băcești, din jud. Romanuluĭ; este acoperit de pădurĭ.

Cuculești, *cătun*, al com. Mărunțișul, jud. Buzăŭ, cu 60 locuitorĭ și 25 case; are o importantă mină de păcură în exploatare.

Cuculețul, *colină*, în jud. Buzăŭ, com. Sibiciul-d.-s., cătunul Gornetul; are fineață și multe rupturĭ.

Cuculuĭ (Dealul-), *deal*, jud. Muscel, plaiul Dîmbovița. Constitue de la Păpușa, șirul despărțitor între apa Argeșuluĭ și Rîul-Tîrguluĭ împreună cu munțiĭ Grădișteanul, Găinațul-Mare și Mic, Dobriașul-Mare și Mic, Strîmtul, Clăbucetul, Chiciora, Coasta-Mănăstireĭ-Nămăești, Dealul-Șelarilor și Dealul Mățăuluĭ.

Cuculuĭ (Dealul-), *deal*, pe care e așezat cătunul Tîrgul-Cuculuĭ, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., comuna Plăinești, în partea de E., a comuneĭ.

Cuculuĭ (Fundul-), *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, com. Odobasca. Se desface din culmea Scorușuluĭ și brăzdează N. comuneĭ; este acoperit cu pășunĭ.

Cuculuĭ (Piatra-), *loc izolat*, în jud. Buzăŭ, com. Pietroasa-d.-s. pe malul pîrîuluĭ Pietroasa.

Cuculuĭ (Poiana-), *loc izolat* și izlaz în jud. Buzăŭ, com. Gura-Teghiĭ, cătunul Nemertea.

Cuculuĭ (Tîrgul-), *tîrguleț*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul de reședință al com. Plăinești, numit ast-fel de la Dealul-Cuculuĭ pe care e așezat, în partea de E. a com., pe rîul Rîmna. Are o întindere de 12 hect., cu o populație de 260 fam., saŭ 870 sufl., din care 209 contribuabilĭ; 300 știu carte; sunt 20 străinĭ. Are o biserică, o școală de băeți și una de fete.

Cuculuĭ (Valea-), *moșie*, a statuluĭ, pendinte de M-rea Cotroceni, jud. Prahova, care pe periodul 1888—93 s'a arendat cu 3800 leĭ anual, în plus 480 leĭ plata de pădurarĭ și confiniștĭ.

Cuculuĭ (Valea-), *vale*, izvorește din pădurile com. Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Prahova. Se varsă în rîul Cricovul, tot în raionul comuneĭ Hîrsa.

Cuculuĭ (Valea-), *vale*, se întinde la V. de satul Valea-Caselor, în jud. Vasluiŭ, com. Lipova, pl. Racova.

— SFÎRȘITUL VOLUMULUĬ AL II-lea. —

www.dacoromanica.ro